N° 106

214.

UVA. BHSC. IyR_010

ñde omñ iniuria hẽ dicendũ me putare.
Leuis enĩ coercio eaĩ innupta ut conubiũ
ñ impudicũ cur patrono denegẽt. Si aũt
cũ libto nupta eẽt, dicẽ omño mu
riaz marito aduersus patronũ cẽsulere ac
tionẽ. ¶ ita multi sentiunt. ex quib, appa
ret libertos nrõs nõ tamẽ eas iniurias ad
uersus nos iniuriaz actioẽ seq nõ posse.
q̃cũq fuerit ipsis. ¶ necessq̃ dei fuit quo
cor mẽ iniuriã nõ pati. Plane si forte si
lius libi ut uxor uelit iniuriaz expiri.
qua parti maritoue ñdat. denegandũ ñ
erit. qui a suo nõe exputet. ¶ Ei quis eum
dr̃ seq assert inhibitẽ iniuriaz actionẽ
aduersus dicentẽ, suũ competẽ nulla dubi
tatio ẽ. et hoc uerũ ẽ. siue exhibitue. inseruitu
tẽ petat. siue exputatue. inhibitue. pela
mat. Nã hoc iure ĩchoate utitur.

Gai. l. xxii. ad pũ. ¶ Siquis delibate aliquẽ
insinuatẽ petat. quẽ scit libẽ ẽe. neq; id
ppẽ eiectionẽ uteã sibi cõsulere. iniuriaz
actione tenet.

Vlp. l. lvii. ad. l. Iniuriaz actio neq; hẽdi neq;
inhẽdẽ datur. idẽ. et simile uũ meũ iniuria fa
tasse. nã hinc hic hẽdi meo iniuriaz actio
datur. semel aũt iure consecuta hac actionẽ
nã ad successores ptinẽt. ¶ Sequi iure publico
uult ñuideri iniurie faciende causa hoc face
re. uisi eni exsecutio. ñ hãt iniuriã. ¶ Siquis
q; decreto pretoris nõbilẽ perauit. ductus sit. nẽ
inea causa utatur iniuriaz. ppẽ pretoris pre
ceptũ. ¶ Sicq; p iniuriã adtribunal aliquẽ
me trẽpellauit uel andi mei causa. potiõ
iniuriaz expiri. ¶ Siquis debonoris. decer
nendis aliquẽ passus nõsit decerni. ut puta
imaginẽ alicui. ut q̃ aliud tale. an iniuriaz
teneat. ¶ aut labeo ñ teneri. quãuis hoc cõtu
melie causa faciat. ¶ eni mutuũ intẽdẽ ingt
contumelie causa quid sit. an fieri q̃ in
honorẽ alicui quis ñpotuit. ¶ de labeo scrib.
sicut aliũ contingeret legatio. alii hoc onus du
ũ uiri undecim suũt. nõ posse agi iniuriaz. oblabo
rẽ municipii. Aliud eni ẽ laborẽ inungẽ.
aliud iniuriã facere. id q̃ erit phandũ. ñ
ceteris muneribus. atq; honeribus. q̃ p iniuriã
inungunt. Ergo siquis p iniuriã sententiã
dixerit. idẽ erit phandũ. ¶ Que iure pote
statis a magistratu fiunt. ad iniuriaz ac
tionẽ nõ ptinẽ. ¶ Siquis phibeat me inma
ri piscari. ut ẽ uentaculo q̃ grece dr̃ ducẽ an
iniuriaz iudicio possim cũ conuenire.

Et qui putant iniuriaz me pose agẽ. et
pomp. l. plenq; ẽ huc simulẽ eũ qui
inpublicũ iuuare. ut ea causa publica se
[illegible]

¶ Conducti aũt uectores medictũ dederunt.
si forte publice hoc coduxit. Hã uisa phi
benda ẽ. quo minus conductoẽ sua fruat.
Siquẽ tm̃ ante edes meas. ut ante ptoriũ meũ
piscari phibeã. qd dicendũ ẽ me iniuriaz
iudicio teneri annõ. quidẽ mare cõmune
omñ ẽ. et litora sicut aer ẽ. sepissime gregib
tũ ẽ. ñposse quẽ piscũ phiberi. et nec ocea
pari. nisi q; ingredi quis agrũ alienũ phi
beri pot. usũ aũt tm̃ et hoc ẽ tam. et si nullo
iure. quis phiberi possit ante edes meas. et
ptoriũ meũ piscari. Quare siquis phibe
at adhuc et iniuriaz agi pot. In lacu tm̃ q;
mei dñi ẽ. unq; piscari aliquẽ phibẽ possi.

Paul. l. xxii. ad plaut. ¶ Sane si marus pũ
blicus ad aliquẽ ptineat. uti possidentis int
dictũ ei competit. si phibeat. ne suũ exer
cere. qm̃ ad priuatã rẽ causa pertinet. nec
publicã. ut pote cũ de iure fruendo
agat. q; exprimi causa conuenit. ñ ex
publico ad priuatas eni causas accommoda
intẽdicta. et ñ ad publicas.

Ulp. l. lxxvii. ad. l. Ite apud Labeonẽ q̃rit
si quis mihi aliquid medicamento ue quo ale
nauit. iniuriaz actio locũ habebit. an in
iuriaz aduersus eũ agi posse. ¶ Siquis pulsa
quidẽ nẽ. uel. Manus aduersus eũ leuauit.
et sepe erit. quasi uapulauit. nisi pausit.
iniuriaz actione tenet. ¶ Aut prior qui ad
uersus bonos mores cõmunis fecerit. ineũ iudicii
dabo. communis iniuriã eẽ labeo ait. Com
munis aũt dr̃. ut ad conationes. et cõmu
hocẽ accessiones uocat. Cũ eni iniuriã cõq̃
plures uoces conferunt. dr̃ cõmunis. quasi
conuocatis q; adiacẽ. a prore. ad usus bonos
mores ostendit. ñ omẽm iniuriã collatã uo
cationẽ ptore notare. sed eã quibus bonis
moribus inpbat. quecq; ad infamiã. ut iniu
diã alicui spectaret. ¶ Ite aut aduersus bo
nos mores sic accipiendũ ẽ. nec qui fecit. sed
si aliter accipiendũ ẽ aduersus bonos more
huius ciuitatis. ¶ Cõmunis nõ tantũ ps̃en
tis uel absentis. quoq; fieri posse labeo scri
bit. Proinde si quis ad domũ tuã uenit.
te absente. communis factus ẽe dicit. id ẽ.
si ad testationẽ. uel taberna uenalis sit. p
bari oportet. ¶ Cessasse communis nõ tamẽ
his uidet qui uocauerunt ẽ. uel si quoq; qui
conatuti ad uocationẽ alios. ut qui
sumsit ut uocarent. ¶ Cui nõsine causa
ad iectũ ẽ. Nisi sincere psone cõmunis fu
it. nulla exsecutionis. ¶ Si uarium qui

[illegible]

S. dubab. c. Sect. Siquis. Exg.
S. deinde. S7

¶ Frustinue ponunt q;.
Sher bona uidentur distringi ad ea que
one uel impignorio q;

c. d'eũt. Defatta.
c. e. q' debos.
c. d'debit. c. Sect. gex.
S. Heuct. S7. si.
c. d'asserit noẽ. coll. S7.
S. d. bois. li. Siquis.
S. d'quart d'huct. l. j.
c. d'huct d'huitay. Jniuriaz.
7. e. Hee.
S. ad l. aq. Sidno. qm.
S. d'oẽ. ẽ. uiry.
S. q. vi. aũ. e. l. iii.
S. ad. l. aq. Quad.
lucuñta;
= Squam alii adeuit honorem. ponẽ us
fcat q.
= Squasi diminutam infamia cãiuere
Quẽ contumẽ
frẽ. nõiñ m
iniuriaz te
ñ
S. dact. epa. cõ. Pudẽ.
¶ p. Simo.
S. d'ualiã. sfiri.
S. d'dubi. epib. ẽ. Sq.
S. nesilow. p. fue. l. j.
S. quib. mo. ff. qui.
S. dpeuat

S. dubi. ẽ. qui q; ñ. Vifiã

S. dd. Gi. 7c. ff. Sig.
[illegible]
S. d'ualiã. l. ii.
S. d'aq'ri. d. aq.
S. d'aq'ri. d. aq.
S. qb. mo. d'ualiã. f. d'ẽ.
[illegible]
S. nec cloo. d'uel. li.
S. d'ualiã fruẽ. l. ii. d'ualiã

¶ Freques usus ostendit communia esse. ¶ non ita quod teneatur iniuriarum qui sacris solitis uidetur
[illegible] dicta. ad priuata
eas.

¶ Iuxta possidentis uerba. si quis plagas alicui multas intulerit. uerbi gratia pluribus uulnerib. cum
[illegible] die. l. i. ff. q;

Uolem iniuriaz
cum manus ad
[illegible] aliq; le
uat

§ Quando bonum
[illegible] ret accipi
[illegible]
§ Communis.

Communis frei ab
ferat.

Qui intelligat
iniuriã face

¶ Si ergo doluit absentem. sicut absentis dolum fieri posse. ¶ in bãi. iuris. l. ae simplit. li. ait
edictũ.

¶ ad actiones ne-
[illegible]
structuram secus
[illegible]
pa. nrs. si quis
[illegible]
ullus. ff. q;
¶ Si cui iniuriarum
[illegible]
[illegible]
[illegible]

S. sier nos
[illegible]

Grauib. delictis reos
[illegible]
[illegible]
[illegible]

¶ ad mittẽ ur. si eũ
[illegible] quos mmo non. q;
[illegible]
[illegible]

C. ff. Fabi Lorib. Sibarla.
[illegible]
[illegible]
[illegible]

J 8-1
10

UVA. BHSC. IyR_010

UVA. BHSC. LyR_010

UVA. BHSC. IyR_010

UVA. BHSC. IyR_010

UVA. BHSC. IyR_010

Tabula q̄stionū dn̄i Johis de Janduno sup tres libros de anima Aristotelis. Et p̄ primū libri.

1 Utr̄ de Anima possit esse scientia.
2 Utr̄ scientia de anima sit naturalis.
3 Utr̄ aīa sit subm in hac scīa. uel corp⁹ aīatū.
4 Utr̄ scientie speculatiue sint de numero bonorum honorabilium.
5 Utr̄ ista scīa sit utilis ad alias scientias.
6 Utr̄ ista scīa sit difficillima.
7 Utr̄ sit una cois methodꝰ inuestigādi qđ qd ē oīum q̄r̄ qđ qd ē est inuestigandum.
8 Utr̄ ulla sint posa singularibꝫ ul̄ posteriora
9 Utr̄ accidens differat ad cognoscendū subaz
10 Utr̄ aīa habeat aliquā operationē sibi ꝓpam.
11 Utr̄ logicus diffiniat p formam.
12 Utr̄ naturalꝫ diffiniat p materiā sensibilem.

Questiones secūdi libri.

1 Utr̄ anima sit substantia.
2 Utr̄ aīa sit forma substantialis.
3 Utr̄ diffinitio aīe sit bn̄ assignata.
4 Utr̄ ex aīa 7 corpore fiat unū p se.
5 Utr̄ ois aīa sit actus ꝑmus corporis.
6 Utr̄ ī ptibꝫ aīalꝫ anulosi recisi remaneat aīa.
7 Utr̄ tota aīa sit in q̄libet pte corpis aīati.
8 Utr̄ potentie aīe distinguant̄ pactꝰ suos.
9 Utr̄ potētie aīe sint idē eētialꝫ cū ipa aīa.
10 Utr̄ potentie aīe fluant ab eētia aīe.
11 Utr̄ generare sibi sile sit opꝰ naturalissimuz uiuentibus.
12 Utr̄ generare sibi simile 7 nutriri 7 augeri sint ab anima.
13 Utr̄ potentia generatīa 7 augmentatīa sint diuerse potentie.
14 Utr̄ sensus sit uirtus passiua.
15 Utr̄ sensibile r̄ducat sensū d̄ potētia ad actū
16 Utr̄ in aīa sensitīa sit aliqs sensus agens.
17 Utr̄ sensus particularꝫ possit recipi circa suū sensibile proprium.
18 Utr̄ sensibilia coīa sint sensibilia p se.
19 Utr̄ lux conferat colori formam ul̄ habituz p quam uel p quē moueat mediū 7 uisuz.
20 Utr̄ lumen sit corpus.
21 Utr̄ color sit ꝓpium obiectū uisus.
22 Utr̄ sonꝰ sit realit̄ in aere ut in subo.
23 Utr̄ echo sit idē sonꝰ cū primo sono.
24 Utr̄ odor sit realiter in medio.
25 Utr̄ hō hēat perfectē odoratū ceteris aīalibꝫ.
26 Utr̄ aīalia respirantia 7 non respirantia habeant eundem odoratum.
27 Utr̄ tactus sit unus sensus.
28 Utr̄ tactus indigeat medio extrinseco.
29 Utr̄ sensibile pōitū s̄ sensū faciat sensatiōez.
30 Utr̄ illa ꝓpō sit uera omnis sensus ē susceptiuus speciez sine materia.
31 Utr̄ spēs rei sensibilis recepta ī sensu sit idē cum ipso sentire.
32 Utr̄ sensus sint quinq; 7 nō plures.
33 Utr̄ sensus particularꝫ cognoscat suam ꝓpam operationem.
34 Utr̄ sensibile agat in sensum.
35 Utr̄ excellēs sensibile corrūpat sensum.
36 Utr̄ sensus coīs sit unꝰ sensus.
37 Utr̄ fantasia sit idem cū sensu.

Questiones tertij libri.

1 Utr̄ naturalis phs debeat cōsiderare d̄ ītellcū.
2 Utr̄ ītellectꝰ sit ⁊tus passiua ab ītelligibili.
3 Utr̄ potētia aīe ītellectīe ad spēz intelligibilē uel ad ītelligē sit idē eētialit̄ cū suba aīe.
4 Utr̄ ad hꝫ q̄ ītellectꝰ ītelligat aliqd ītelligibile oporteat ipm eē denudatū ab illo.
5 Utr̄ aīa intellectiua sit forma substantialis corporis humani.
6 Utr̄ ītellcūs possibilis sit aliqd ens actu d̄ se aut sit ens in pura potentia receptīa.
7 Utr̄ intellectus sit unus numero ī omnibꝫ hominibus.
8 Utr̄ potētia ītellectīa sit potentia organica.
9 Utr̄ cognitio intellectus possibilis sit necessaria ad cognitionem multitudinis ī foris abstractis.
10 Utr̄ intellectiones quibus diuersi homīes intelligunt unū sensibile sint una numero uel plures.
11 Utr̄ ex intellcū 7 spē intelligibili fiat magis unum q̄ ex materia 7 forma.
12 Utr̄ aīa sensitīa 7 ītellectīa sint una 7 eadez suba in hoīe aut sint diuerse forē subales.
13 Utr̄ intellectus possibilis possit ītelligē suā intellectionem existentem in eo.
14 Utr̄ spēs intelligibilis differat realit̄ ab ītellectione seu intelligere.
15 Utr̄ fantasma sit principiū actiuum speciei intelligibilis.
16 Utr̄ spēs ītelligibilis remaneat in ītellectu cessante oī intellectione
17 Utr̄ spēs intelligibilis sit principiū actiuuz intellectionis.
18 Utr̄ scīa sit idē qđ spēs ītelligibil̄ rei scite.
19 Utr̄ qdditas sit ꝑmum obm intellectus.
20 Utr̄ intellectus nr̄ intelligat subam materialem p spēm eius ꝓpriam.
21 Utr̄ aīa cogitatiua possit cognoscere substātias materiales.
22 Utr̄ intellectus possit intelligere singulare seu indiuiduum sensibile.
23 Utr̄ necessariū sit eē intellcm̄ agentem.
24 Ponunt dubitatiōes otra positionem.
25 Utr̄ intellectus agens sit principiū actiuuz speciei intelligibilis.
26 Utr̄ ītellcūs agēs sit aliqd aīe nr̄e hūane.
27 Utr̄ intellectꝰ possibil̄ hūanꝰ sit in q̄libz intelligentia que intelligit aliqd extra se.
28 Utr̄ ītellcūs possibil̄ possit ītelligē seipm.
29 Utr̄ intellectus sit ꝓpetuꝰ.
30 Utr̄ ītellectꝰ intelligat post mortem.
31 Utr̄ intellectus possibilis semp intelligat ītellcm̄ agentē eadē ītellectiōe numero.
32 Utr̄ ueritas 7 falsitas sint in intellcū.
33 Utr̄ ītellcūs possit ītelligere pluta simul.
34 Utr̄ non ens possit intelligi.
35 Utruz aīa humana nequaq̄ sine fantasmate intelligat.
36 Utr̄ intellectus p̄cticus 7 speculatiuus sint diuerse potentie aīe.
37 Utr̄ ītellectus humanus possit intelligere substātias abstractas a mā 7 magnitudīe.
38 Utr̄ potentie aīe sint īfinite.
39 Utr̄ intellectus 7 appetitus sint diuerse potentie anime.
40 Utr̄ appetitus 7 intellectus practicꝰ sint ꝑncipia motus ꝓcessiui.
41 Utr̄ uolūtas uel homo per uoluntatē possit nō uelle bonū quod ab ītellectu iudicatur esse bonum simpliciť ꝛc.
42 Utr̄ uiuens aliqn̄ sit in tempore status.
43 Utr̄ gustꝰ 7 tactꝰ sint necessarij oībꝫ aīalibꝫ

. Laus Deo.

UVA. BHSC. IyR_010

BIBLIOTECA DE PALACIO

·I·

et a matia sensibili. ꝑ qa illa scia q̄ cōsiderat subas sensibiles cōsiderat entia ñ sepata a matia sēsibili. ut patet ꝑ celi et mundi. ß methaphisica ē hꝰ modi ut dicit in.7.metha. q̄re ⁊c. ¶ Itē illa scia ñ cōsiderat absoluta a motu q̄ cōsiderat aliq̄ quoꝝ cognitō itellectia ñ habet nisi ꝑ motū. ß methaphisica est huiꝰ modi q̄re ⁊c. maioꝝ pꝫ de se. pꝫ etiā minoꝝ. qa cōsiderat entia sepata quoꝝ cognitio nō habet nisi ꝑ motum ut pꝫ ꝑ Comꝫ. ꝑ phisicoꝝ. ⁊tra Aluid 7.8. etiā 7.12°. metha. ¶ Scōm dubiū ē. circa id quod dictū est i diuisiōe scie naturalis ꝙ scia celi cōsiderat mobile ad ubi. scia aūt de generatione mobile ad formā qa mobile ad ubi ē mobile ad formā. 7 iō ⁊tra ipm distīgui ñ debet. ¶ Ad pmū ñdet Aluid dicēs ꝙ ꝑ tanto dictū ē ꝙ pma phia cōsiderat absoluta a motu 7 a matia ñ qa solū talia cōsiderat. ß qa cōsiderat eē scōm ꝙ eē ut pꝫ ex.4°. metha. Esse scōm ꝙ eē nō determinat sibi materiā neq; motuꝫ qa tūc ñ diceret de substātijs sepatis 7 ideo potest dici sepatū a matia 7 motu ¶ Sed ista trāsio ñ ualꝫ. qa sicut eē scōm ꝙ eē nō determinat sibi eē cōiunctū cū motu 7 matia sic nec eē sepatuꝫ. 7 iō non magis debet dici sepatū q̄ cōiunctū q̄re ⁊c. Et ideo aliter pōt dici scōm Comꝫtatoris intentionē. 7. metha. ꝙ methaphisica considerat substantias sensibiles. hꝰ ñ facit ꝑncipaliꝫ. sed solum cōsiderat ipas ut p cognitionē subāꝝ sepataꝝ q̄s cōsiderat ꝑncipaliter ut idē dicit 12°. metha. 7 iō ab ipis tanq̄ a principali cōsiderato methaphisica accipit denoationē. quar ⁊c. ¶ Ad aliud dicendū ꝙ sube sepate duplici itellectu itelliguntꝫ a nob. uno mō itellectū simplici 7 icōpleto 7 respectiue sicut qñ itelligūt ut monetes. alio mō itelliguntꝫ itellectu opleto 7 pfecto scōm ꝙ nobis ē possibile ut qñ itelliguntꝫ scōm suā qditatē. mō dico ꝙ methaphisica ñ dicit cōsideta absoluta a motu 7 a materia qa cōsiderat aliq̄ absoluta a motu scōm pmū modū intellndi. 7 ideo nō uidemꝰ Cōmtatoꝝ dicere subas sepatas esse absolutas a motu scōm itellectū. ß semp scōm eē 7 diffinitionē sicut apꝫ in ꝑ de aia 7.6°. metha. q̄re ⁊c. ¶ Ad scōm dubiū dico ꝙ ꝑ ens mobile ad formā possumꝰ duo itelligere. Vno mō subiectum qđ i se hꝫ potētiā ad motū 7 ad formā q̄liscūq; sit tora 7 tale ens ñ cōsiderat scia de generatiōe. qa tūc non distīguerēt a scia celi 7 mdi sicut ꝓbat rō. Alio mō ꝑ ens mobile ad formā possumꝰ itelligere ens qđ in se hꝫ potentiā ad motū q̄ qdem motus aufert 7 uariat subam 7 eētiā. scōm ꝙ forma solꝫ eētia appellari 7 tale ens cōsiderat scia de generatiōe 7 in hꝰ distīguit a scia celi 7 mūdi q̄ cōsiderat ēs mobile ad ubi uł locū qui qdē locꝰ nihil aufert a suba. ut dicit phs. 8. phisicoꝝ. 7 hꝰ ē solu° Alb̄ti ꝑ de gene.

Ommissis aūt oīb⁹ ptib⁹ phie solū de naturali ē pñs intētio. 7 nō de q̄cunq;. ß de illa q̄ scia de aia notat Et ꝑ circa ipam q̄rit. ¶ Vtꝝ de aia pōt eē scia. ¶ Et arguit ꝙ non ꝑ. Quia de singularib⁹ ñ ē scia. ß aia ē huiꝰi q̄re ⁊c. maioꝝ patꝫ ꝑ posterioꝝ 7.7. metha. minoꝝ pꝫ qa aia ē forma corporis aīati qđ ē singulare talꝫ aūt forma ē singularis ut dicit phs. 7. metha. 7. x°. ca°. Eoꝝ aūt q̄ fiūt oīs autē matialꝫ spēs i his carnib⁹ 7 ossib⁹ calias 7 socrates diuersa propter materiā q̄re ⁊c. ¶ Itē de corruptibilib⁹ nō ē scia. ß aia ē huiꝰi g̈ ⁊c. maioꝝ pꝫ ꝑ posterioꝝ 7 ꝑ Boetiū in ꝑ sue artismetrice. minoꝝ pꝫ qa corpꝰ aīatū cuiꝰ forma ē aia ē corruptibile ut pꝫ 2° huiꝰ cū sit cōpositū ex matia 7 forma. opositū aūt sic corrūpit. qa corruptio tangit eeām formē licet nō materie. 7 satis pꝫ ꝑ phisicoꝝ 7.7°. metha. q̄re ⁊c. ¶ Itē de ñ itelligibili nō est scia. ß aia ē huiꝰi q̄re ⁊c. maiō pꝫ qa scia ē habitus itellectꝰ ut dicꝫ phs. 6°. ethicoꝝ. 7 iō scibile debet eē itelligibile ꝑ locū a coniugatis. minō pꝫ triplr. ꝑ quia ñ est sensibilꝰ cū aia sit suba. 7 sensus ñ se ꝓfundat usq; ad subaꝫ rei ut dicꝫ oīm. 2° huiꝰ. mō itellectꝰ nihil itelligit eoꝝ q̄ sūt extra suū sensum ut dicit phs i de sensu 7 sensato. 7 etiā 3° huiꝰ q̄re ⁊c. 2° qa itellectꝰ debet eē denudatꝰ ab eo qđ intelligit ut dīt phs 7 oīm. 3° huiꝰ. modo aia ñ pōt denudari a seipa q̄re ⁊c 3° si sic seq̄ret ꝙ idez eēt mouēs 7 motum. oñs ē falsū. g̈ 7 añs. falsitas oñtis pꝫ qa iplicat ⁊tradictionē ut oñdit omen. 9° metha. ona est mānifesta. quia aia mouet ab eo qđ itelligit ut dicit oīm. 3° huiꝰ. 7 ideo si aia intelligit seipam mouebit seipam q̄re ⁊c. ¶ Itē de nō ente non ē scia. ß aia ē huiꝰi modi g̈ ⁊c. maior pꝫ ꝑ posterioꝝ. minoꝝ ꝓbat quia oē ens uel ē in aia uł extra aiam ut pꝫ 6° metha. ß aia non ē ens i aia. quia nihil ē in seipo ut pꝫ ꝑ phꝫ 4° phicoꝝ. neq; ē ēs extra aiam quia nihil ē ens extra seipm q̄re ⁊c. ¶ Itē si de aia eēt scia seq̄ret ꝙ eius scia eēt eadē cum eius suba. oñs ē falsū. g̈ 7 añs. falsitas oñtis pꝫ quia aia ē de genere sube. 7 scia de genere qualitatis. 7 ista sunt ipmixta ut pꝫ ꝑ posterioꝝ. ona declarat. quia in sepatis a materia eadē sūt scia 7 scibile ut dicit phs 7 oīm. 3° huiꝰ 7 12° methaph. ß aia adminꝰ intellectia ē sepata a matia ut ꝓbāt phs 7 oīm. 3° hꝰ. q̄re ⁊c. ¶ In oppositū ē phs 7 oīm. 7 themistius 7 quid. 7 oēs qui nob tradūt scīam de aia. quare ⁊c. ¶ Ad istā q̄stionez omissis opinionib⁹ Cracliti 7 Plōnis dicēdū ꝙ de aia pōt eē scia. quia de eo pōt eē scia qđ est ens itelligibile ułe 7 hꝫ ptes 7 passiones 7 pncipia ꝑ q̄ passiones de ipo 7 suis partib⁹ possunt ꝓbari. ß aia est huiꝰi modi q̄re ⁊c. maioꝝ pꝫ quia iste sunt ꝓpetates eiꝰ de q̄ pōt eē scia ut pꝫ per phꝫ ꝑ posterioꝝ. ß ex oīb⁹ ꝓpetatib⁹ rei colligitur descriptio rei ut dicit oīm. 4° phisicoꝝ. 7 cui optit descriptio 7 descriptū ut dīc Boe. 2° thopicoꝝ. minor pꝫ. Est.n. ens aia quia aia ē actꝰ 7 forma ut pꝫ 2° huiꝰ. Mō cū ēs 7 unū multiplr dicat qđ uere ē ē actus ut dicit phs ibidē q̄re ⁊c. Est etiā itelligibilis quia itellectꝰ possibilꝰ ē oīa fieri ut pꝫ 3° huiꝰ. ß aia ē de numero oīum ut ꝓbatū ē paulo pus q̄r ⁊c. Habet etiā ptes. quia aia ē quid ułe ad uegetatiuā sensitiuā 7 itellectiuā ut pꝫ 2° huius. ß ułe otinet multa ut ptes sicut dīc phs ꝑ phicoꝝ q̄r ⁊c. ¶ Habet etiā passiones scōm suas opatiōes. s. uegē sentire 7 itelligere. Habet etiā pncipia ꝑ que iste passiones possunt de ipa 7 suis ptib⁹ demrari quia pncipiū demrationis accidētiuꝫ ē qđ quid est siue diffinitio ut pꝫ in phēo hꝰ. 7 aia hꝫ diffinitionem non solū omunē ß spēalē scōm unāquāq; partem suā ut pꝫ 2° hꝰ q̄re ⁊c. ¶ Itē de illo pōt esse scīa de q̄ pōt hīi certificatio q̄stionis scientifice. ß aia ē hꝰi. q̄re ⁊c. maioꝝ pꝫ qa q̄striones sūt eq̄les numero his q̄cunq; uere scimꝰ ut dicit phs 2° posterioꝝ. minō pꝫ qa q̄stiones scientifice sūt quattuoꝝ. ut dicit phs ibidē. s. si ē. qd est. qa ē. ꝓpt qd. 7 tōnes iste de aia pñt certificari. Certificat.n. si est ꝑ hꝰ q̄ ē pncipiū uiuendi ut pꝫ ex 2° hꝰ. cū uiuere uiuentib⁹ est eē ut etiā pꝫ ibidem q̄re ⁊c. Certificat etiā qd est. quia quid est scit ꝑ diffinitionem cū diffinitio sit sermo certificatiuus quidditatis 7 eēne ut dicit omen. 7° metha. ß diffinitio habet de aia non solū in cōi ß etiā in speciali ut patet ex 2° hꝰ. Certificat etiam quia est. quia q a est certificat ꝑ hꝰ q̄ scit i hērentia passionis. nste aūt sunt passiones q̄ sciunt ie eē aīe. ut esse pncipiū uiuendi sensitiuē di 7 hꝰi cum p hoc differt aīatū ab inaīato ut patet i erroribus hꝰ. Scit insup ꝓpt quid. quia ꝓpter qd scit cū scit cā inhērentie passionis ad subiectum. talꝫ aūt causa scitur

UVA. BHSC. IyR_010

p diffinitionē ut p3 z° posterioꝝ 7 ī phēo hᵒ 7 4° phicoꝝ p phm 7 om. qre ꝛc. sed ē intelligendum ꝓpt solutiones q̄dam rōnum q aliqd ē sēsibile duplr. uno mō p se. alio mō paccidēs. p se sūt sensibilia ꝓpria 7 coīa 7 isto mō aīa nō est sensibilis cū sit suba. alio mō aliqd ē sensibile paccidēs sicut qñ est subiectū alicuⁱ accidētis sensibilis uel causa alicuⁱ opationis sensibilis. 7 isto mō aīa uegetatiua ē sensibilis 7 etiā sensitīa qa eiᵒ opationes sūt sensibiles. s. nutrire augmētare 7 sentire. aīa aūt intellectiua nec p se nec paccidēs uidet sensibilis e ē cū nec scom se nec scom opationes suas apprehēdat a sensu nisi forte uellemꝰ uocare sēsibile paccidēs qd hꝫ hītudinē ad aliqd p se sēsibile. sicut octauuꝫ celū dicimꝰ locari paccidēs qa habet habitudinē ad centrū qd p se locat ut patꝫ 4° phicoꝝ. 7 isto mō aīa ītellectīa posset dici sensibilⁱ cū habeat habitudinē ad fantasmata ut p3 3° hᵒ q̄re ꝛc. ¶ Sed dubitaret aliqs circa dicta q sicut aliqd eēt sensibile ita eēt ītelligibile. ß aīa est sensibilⁱ p accidēs. g̊ intelligibilis p accidēs. qd ē falsum qa si solū eēt intelligibilis p accidēs tūc de ipsa solū eēt scientia p accidēs qd est manifeste falsū. maioꝝ patet p om. z° hᵒ ca° de odore. ¶ Ad ß dico q de aīa est scīa et cū dicit. ē intelligibilis p accidēs. dico q aliqd ītelligi p accidēs pōt ītelligi duplr. Uno mō qa intelligat in alio sicut ptes in toto uel oppositū ī oppōito uel simile in sili 7 nō in ꝓpria spē. 7 de tali ītelligibili nō est scīa p se ß p accidēs. Aliud est intelligibile p accidens qd n ītelligit̄ p ꝓpriā ſpeciem. ß ītelligit̄ ex ītellectiōe alteriᵒ qd ītelligit in ꝓpria forma 7 de tali est bene scīa p se. mō dico q aīa nō est ītelligibilis p accidēs p mō. ß z°°. Et tūc ad pbationē q̄ uadit directe ꝏtra uerba om. sicut aliqd est sensibile ꝛc. Dico q ß ꝓpō om. solum ueritatē habet quātū ad bonitatē uel malitiā ut sit sensus. q illud qd est bene uel male sensibile sit bene uel male ītelligibile. sed n habet ueritatē quātum ad p se 7 paccidēs q̄re ꝛc. ꝓter ß ad rōes ī oppositum ¶ Ad pmā cū dicit̄ de singularibꝫ ꝛc. uel ē ut singularia sunt 7 singulariter ocepta. de singularibꝫ vo uliter oceptis bene pōt. cū de talibꝫ possit eē diffinitio ut dicit om. in phēo hᵒ dicēs. q diffinitiones sūt rez pticulariū extra materiā existiū. ß ītellectᵒ est q agit uliter ī eis. 7 cū dicit̄ aīa est hᵒmōi. uel est ß uel illa. tn aīa uliter accepta nō. q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā de corruptibilibꝫ ꝛc. uel est de corruptibilibꝫ p se. de corruptibilibꝫ aūt paccidēs pōt. 7 cū dicit̄. aīa est hᵒmōi. dico q uel est sed ualde p accidens qa aīa in uli nō corrūpit̄ nisi ad corruptionē suoꝝ suppositoꝝ q qdem corrūpunt p accidēs cū generatio 7 corruptō sint solūᵒ opositi p se. ut dicit phs 8° methaph. q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā de nō ītelligibili ꝛc. dico q uel est. 7 cū dicit̄ aīa est hᵒmōi. falsum est 7 cū ꝓbat̄ tripliciter dico p intelligendo q aliqd intelligit̄ duplr. uno modo aliqd ītelligit̄ p. sicut quod habet ꝓpriū fantasma mediāte q̄ pōt fantasiari. 7 de tali ꝓcedūt oēs tres ꝓbationes. alio mō aliqd ītelligit nō p. ß ex ītellectiōe alteriᵒ qd p ītelligit̄ 7 de tali nō ꝓcedūt ꝓbationes. mō aīa nō est ītelligibilis p mō admiⁿ ītellectiua. sed solū z° mō ut patet tertio hᵒ ātre ꝛc. ¶ Ad aliā de nō ente ꝛc. uel est 7 cū dicit. aīa est huiᵒmōi. dico q falsum ē 7 cū ꝓbat̄. q uel esset ens in aīa uel extra aīam. d° q est extra. 7 cū dicit̄. ul est extra ꝛc. dico q aliqd esse extra aīam pōt ītelligi duplr. ¶ Uno° dicit̄ esse extra animā omne illud qd est diuersum ab aīa 7 isto mō aīa non est extra se ipsā. Alio mō dicit̄ aliquid esse extra aīam qd in suo esse ab opatiōe aīe nō dependet. 7 isto mō aīam esse extra seipam non est ī conueniens q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā. si de aīa ꝛc. dico q falsum est. 7 cū ꝓbat̄ qa in sepatis ꝛc. Aliq dīnt q uel est in sepatis q̄ p cognoscūt se. 7 alia ex cōsequenti sicut ī deo 7 ītelligentiis. ß in aliis n. mō aīa non est hᵒmōi q̄re ꝛc. Sed istud n ualet. Prīo qa seqret q scīa duodecimi methaph. q est de deo 7 ītelligentiis esset eadem cū ipo qd est falsū. ¶ z° quia scom istā solutionē seqret q admiⁿ scīa q est de aīa ītellectīa agente esset eadē cū ipa quod ē falsū. 7 ꝓbatur ona quia ītellectᵒ agens est suba separata in actu q̄ semp ītelligit se 7 p. sicut alie intelligentie ut dicit om. tertio hᵒ q̄re ꝛc. ¶ Et iō alii dīnt q ī sepatis ꝛc. qd uez est ī sepatis q̄ sunt in actu. sed nō in illis q̄ sunt ī potentia. cmōi est ītellectᵒ ut patet tertio hᵒ. Sed istud n ualet ꝓpt ītellem agentē qui est suba actu ens ut dicit phs tertio hᵒ Et iō alr dico exponendo illā auctoritatem sicī se pat a matia ꝛc. uez est de scīa quā habet de seipsis 7 ß solū in illis q̄ pᵒ cognoscūt se q̄ alia. sed de scīa quā nos habemᵒ de ipsis nō est uez. mō aīa est hᵒ mōi q̄re ꝛc. ¶ Alio mō pōt dici q uez est ī separati totaliter. s. quātum ad subam 7 opationem eiᵒ pmā sed in sepatis solū q̄ ad subam 7 nō opationem. d° q nō oportet. mō ītellectᵒ nō est sepatus totaliter quia sua pma opatio q̄ est ītelligere nō est sine corpore ut patet p̄ 7 z° huiᵒ Et si dicatur q ītellectᵒ agens sepatus est totalr 7 qnātū ad subam 7 q̄tū ad eius pmā opationem q̄ est ītelligere cum nihil ītelligat eoꝝ q̄ sunt hic ut dicit om. tertio hᵒ. Dico q ītellectus agēs non ē totaliter sepatus quantum ad istā opationē. quia licet nō diungatur corpori quātum ad istā opationē in p̄ acquisitiōis scīatū. tn nob conīngitur in posttremo post acquisitionē ītellectoꝝ speculatiuoꝝ ut dicit om. tertō hᵒ q̄r ꝛc.

¶ Onsequenter q̄ritur. Utrū scīa de aīa sit naturalr. Et arguitur q n. quia scīa naturalr debet eē de ente mobili. sed aīa n ē hᵒmōi q̄re ꝛc. maioꝝ patet p phm p phicoꝝ. minoꝝ ē euidēs p eundē sexto phisicoꝝ quia oē mobile ē corpus ut ꝓbatur z° hᵒ q̄re ꝛc. ¶ Itē scīa naturalr nō ē de his que mouent nisi mota. sed ista ē hᵒmōi q̄r ꝛc. maioꝝ patet z° phisicoꝝ. minoꝝ p3 quia aīa mouet ut patet tertō hᵒ ca° de motē. sed nō ē mota ut ꝓbatur ꝓpus quare ꝛc ¶ Itē illa scīa nō ē naturalis q̄ ē d sepatis a matia scom eē 7 ītellem. sed ista scīa est hᵒmōi quare ꝛc. maioꝝ patet sexto methath. minoꝝ p om. tertio hᵒ q̄re ꝛc. ¶ Itē ps scie naturalis debet eē de pte ētis mobilis. sed aīa n est hᵒmōi q̄re ꝛc. maioꝝ p3 quia sicut totū ad totū ita ps ad ptem ut dr z° huiᵒ 7 in de ptibꝫ aīaliū. minoꝝ p3 de se. ¶ Itē de eo n ē scīa naturalr qd ptinet ad methaphisicū. ß aīa ē hᵒmōi q̄re ꝛc. maioꝝ p3 qa scie secā tr quēadmodū 7 tes de qbꝫ sunt. minoꝝ p3 quia methaphisica ē de sepabꝫ a matia ut p3 6° methaph. 7 aīa ē hᵒmōi ut p3 3° hᵒ. ¶ Oppositū patet p phm 7 om. ac themistium in isto loco. Itē p auic. 6° naturaliū. ¶ Ad euidētiā q̄stionis ē sciendū q sicut cōit dr aīa est triplex. s. uegetatiua. sensitiua. 7 ītellectiua. ita q aīa dīdit uel pōt diuidi in istas uel tāq in ptes subiectiuas. ut. s. si cōsideretr secom q sunt ī diuersis uiuētibꝫ. ul tāq in ptes potentiales si cōsideretur secom q sūt in uno idiuiduo. Tūc dico ad q̄stionē duo. p q d aīa uegetatiua 7 sensitiua ē scīētia naturalr. pmum sic ꝓbatur. qa de forma que est pfectō materie est scīa naturalr. sed aīa uegetatiua 7 sensitiua ē hᵒmōi. q̄re ꝛc. maioꝝ apparet z° phicoꝝ. minoꝝ p3 p phm 7 om. z° hᵒ ¶ Itē scīa de natura ē naturalis. sed aīa uegetatīa 7 sensitiua ē hᵒmōi q̄re ꝛc. maioꝝ apparꝫ z° phicoꝝ um. minoꝝ p3 p phm 7 Cōmen. z° huius

UVA. BHSC. IyR_010

qa natura dr̄ d materi a ⁊ forma. ꝟ aīa ē forma q̄te ꝛc. ¶ Itē eadē ē scīa que dsiderat de aliq̄ toto ⁊ de ptibꝫ suis. ꝟ scīa naturalis ē de corpore aīato cuius ps est aīa uegetatīa ⁊ sensitiua q̄te ꝛc. maior patet ꝑ posteriorē. minor pz p dm̄. in pncipio istius scdi

Scdm declarat qa d eo qd ē fora corpis natalis ē scīa naturalis. ꝟ aīa ītellectīa ē hm̄oi g̃ ꝛc. maior apparet z° phicorē. minor apparet qa forma sepat ⁊ distinguit ut pz 7° methaph̄. ꝟ paīam intellectiuā differt hō ab alīs ut dicit dm̄. q̄te ꝛc. ¶ Itē de eo ē scīa natural' qd est pncipiū motuū ⁊ opationum ī corpore naturali. ꝟ intellcūs ē hm̄oi q̄te ꝛc. maior apparet p phm̄ in p̄ celi ⁊ mūdi. minor pz p tertiuz hm̄ ꝛc. ¶ Sed ē ītelligendū scdm aliq̄s q aīa ītellectiua pōt accipi dupl'r. Uno mō scdm se ⁊ absolute ⁊ qa ut sic ē q̄dam ītelligentia de ipa ut sic nō ē scīa natal' ꝟ magi spectat ad methaphisicū. ¶ Alio mō pōt dsiderari ut ē pncipiū motuū ⁊ opationuz in corpore hūano ⁊ isto mō de ipa ē scīa natalis. ⁊ sile ē sicut dnt d ipa ⁊ motoribꝫ corporꝫ celestium qa si dsideret scdm se ⁊ absolute ptinet ad methaphisicū. dsiderate tn̄ ut motrices ptinet ad natalez ut dicit dm̄. z° phicorē. ¶ Ex ista distīctione conāt soluere rōes. ꝟ in ueritate credo q ista distinctio n̄ sit bona qa si sic eēt sequeret q Aūz. in methaphica fuisset īsufficiēs. dns ē falsū. g̃ ⁊ aīs. falsitas dntis pz p dm̄. 3° hm̄. dna pz qa in methaphica ubi tractat de subīs sepatis nullā mentionē facit de ipsa. īmo q plus ē ubi ꝓbat numez ipsaz ꝓbat q nulla est suba sepata que nō moueat aliq̄ stellā ⁊ pz q ītellectus nō est hm̄oi q̄te ꝛc. ¶ Item z° illud scdm se ⁊ absolute dsideratū ptinet ad naturalē cui' dfinitio īuestigat' a naturali. ꝟ itellect' ē hm̄oi q̄te ꝛc. maior pz qa cognitio diffinitīa ē cognitio absoluta cū diffinitio sit sermo significatiu' quidditat' ⁊ eēne ut dīc dm̄. 7° methaph̄. minō pz p dmē. ī 3° hm̄ ⁊ in pncipio magne disgressionis q̄te ꝛc. ¶ Itē dsiderare ens naturale scdz se ⁊ absolute ptinz ad naturalē. ꝟ aīa intellectīa est ens naturale q̄te ꝛc. maior apparet de se. minor pz p dm̄. 3° hm̄ super illo uerbo. Qm̄ sicut ī oī natura. dntem q aīa est unū entiū naturaliū ⁊ loqtur de ītellectīa ⁊ pz etiam p phm̄ qa alit' sua demratio de ītellectu n̄ ualeret. cū dicit. Qm̄ sicut in oī natura. nisi sub illa maiore sumeret q aīa est ens natale sicut sumit dm̄. ⁊ ꝓbat minor. qa ens transmutabile de potentia ad actū ē ens naturale scdm se. ꝟ aīa rōnalis ē hm̄oi q̄te ꝛc maior pz. qa tale ēs ē mobile. mīor pz p phm̄ 3° hm̄ ⁊ dm̄. q̄te ꝛc. Et iō dico q aīa ītellectiua scdm se ⁊ absolute ⁊ scdm q ē pncipiū motuū ⁊ opationū ī hoīe ptinet ad natalē ⁊ nō ad methaphisicū q solū dsiderat totalit' sepata. totalit' vo sepata sunt illa q̄ nō indigēt corpore nec sibi appropāt' nec quātū ad subam nec quātū ad opatiōes eoꝝ pmas sicut subē sepate q̄ nō īdigēt corpore celesti nec quātū ad suas subas nec quātū ad suas opationes pmas q̄ sunt ītelligere ⁊ uelle. l; īdigeant corpore celesti quantū ad suā opationē scdam que ē mouere. aīa aūt intellectīa nō ē tal'. qa licet quātū ad suā subaz n̄ īdigeat corpore quātū tn̄ ad suā opationē pmā q̄ ē intelligere īdiget corpore ⁊ sibi appropatur ut pz z° hm̄. Et si dicat' otra ꝟ d ītellcū agēte qui nec quātū ad suā subam īdiget corpore cū sit sepatus a corpore nec quantū ad suā opationē pmā que ē ītelligere cū nihil ītelligat eoꝝ q̄ sunt hic ut dicit dm̄. 3° hm̄ q̄te ꝛc. Possumus ad ꝟ dicere q itellect' agēs q̄tū ad opationē suā pmā q̄ est intelligere ⁊ quātum ad scdam que ē abstrahere appropat' corpori hūano ꝟ different. qa quātum ad scdam opationē otinuat' nob in pncipio. ꝟ quātum ad pmaz otinuat' nob in postremo cū pfecti fuerim' p scīas speculatiuas ut dicit dm̄ 3° hm̄ q̄te ꝛc. ¶ Ad rōnes Ad pmā scīa natal' ꝛc d q uez ē per se loquendo de motu ꝓpe dicto q ē motus īperfecti tn̄ per accidens ē mobilis ad motū corporis. ¶ Ad aliaz scīa natural' ꝛc soluūt aliq scdm distinctionē p̄hītam q ē uez scdm se quātum ad suas qdditates. ꝟ scdz q sūt pncipia motuū ⁊ operationū in re natali bn̄ pōt. Sed soluo alit' cū dicit scīa natural' ꝛc dico q uez ē si nullo mō moueant nec per se nec per accidens nec motu ꝓpe dicto nec ī ꝓpe dicto sicut est de ītelligentiis q̄ mouētes n̄ mouēt nec per se nec per accidēs. quia tūc motus nō eēt eternꝰ ut ꝓbat phs 8° phicorē. nec etiā mouent motu ī ꝓpe dicto cū idem semꝑ ītelligant ⁊ appetāt ut pz per dm̄. 12° methaph̄. Et cū dr̄ aīa ꝛc. dico q falsum ē quia aīa uegetatīa ⁊ sensitīa mouēt per accidēs ad motum corporis. aīa etiā ītellectīa mouet mota ut dicit phs in 8 ca° de mouēte. licet forte n̄ moueatur motu ꝓpe dicto q est actus īperfecti. mouet' tamē motu q est act' perfecti q̄te ꝛc. ¶ Ad aliā soluunt aliqui sicut ꝑ. Sed soluo alit' cū dr̄ scīa naturalis n̄ ē ꝛc. Dico q uez est de separatis a materia secūd substātias ⁊ operatōes pmas qa talia dicūtur simplicia ⁊ separata sicut deus ⁊ ītelligētie. ꝟ de aliis n̄ ē uez. Et cū dicitur aīa ꝛc dico q anima ītellectīa licet sit separata q̄tū ad suā subam n̄ tn̄ quātū ad operatōnē pmā q̄te ꝛc. Ad aliam pars scie ꝛc. dico q uez ē aliq̄ mō uel subiectiua uel eēntial'. ⁊ cū dr̄ anima nō ē hm̄oi uez est subiectīa q̄tū ad uegetatiuā ⁊ sensitiuā sed bn̄ est pars eēntialis. sed aīa ītellectiua licet n̄ sit ps essentialis scdm ītentōnez dm̄tatoris. ē tn̄ ps subiectīa accipiendo ēs mobile in cōi. s. ad mobile motu ꝓpe dicto q est act' īpfci ⁊ ad mobile motu ī ꝓpe dcō q ē act' pfecti q̄te ꝛc. ¶ Ad aliā cū dicitur d eo qd pertinz ꝛc. dcedo ⁊ cū dicit q aīa ē hm̄oi. dico q ē falsū ī ꝓpa fora. licet forte si dsideret scdm q ē suba ad ipz pertineat sicut alie sube naturales. Aliq tn̄ soluunt scdm distīctionē ꝑdictā quare ꝛc.

Queritꝛ dsequent' Utz aīa sit subm in hac scīetia uel corpus aīatum. Et arguitur ꝑ° q aīa nō sit ꝟ subiectū ⁊ ꝟ sic qa subiectū in scīa dr̄ eē unꝰ rōis. sed aīa nō ē huiꝰmōi q̄te ꝛc. maior apz per phm̄ pmo posteriorē. minor patet per dm̄tatorē z° huiꝰ ⁊ 3° dicētē q anima dicitur fere pure equiuoce d̄ rōali ⁊ alīs pūbꝫ aīe. ¶ Itez subiectum in scīetia debet hr̄e partes. ꝟ anima nō ē hm̄oi q̄te ꝛc. maior pz ꝑ posteriorē. minor ꝓbat' qa si hēret partes. uel hēret ptes quātitatiuas uel eēnales. ꝟ n̄ hz quātitatiuas qa tūc eēt quāta. qd ē falsū cū sit natura spūalis ut dicit auic. 6° naturaliū. ⁊ alexād̄er in de sensu. nec partes eēnales q a tales partes sūt materia ⁊ fora. ut pz 7° methaph̄. mō aīa cū sit forma tales partes nō hz. qa tūc forme eēt forma ⁊ eēt ꝓcessus in infinitū ut ꝓbatur 7° methaph̄. qd ē incōuenies q̄te ꝛc. ¶ Itē subiectū in scīetia debet eē ꝑ notū. ꝟ aīa nō ē hm̄oi q̄te ꝛc. maior pz qa subiectū oparatur ad scīetiā sicut obiectū ad potētiā. ⁊ obiectū est ꝑ notū int' omnia cognita a potētia q̄te ꝛc. ⁊ qa subz int' omnia p̄cognita ē maxime p̄cognitū cū de ipo p̄cognoscī r̄ qd ē ⁊ qa ē. ut pz ꝑ posteriorē. ꝟ maximū in unoq̄q genere ē pmuz omniū aliorum ut pz x° methaph̄. minō pz p auic 6° naturaliū dntē q corpus aīatum subicitur sensui. anima uero rōi ¶ Itē subiectū in scīetia debet hr̄e ꝓpas passiones sed anima nō ē hm̄oi q̄te ꝛc. maior apparet ꝑ posteriorē. minor pz per phm̄ in isto ꝓhemio ⁊ in ertoribꝫ. Manifestū est igitur q aīa n̄ est hic subiectuz

UVA. BHSC. IyR_010

¶ In cõtrariũ arguitur auctoritatibꝫ ⁊ rõnibus. ꝑ auctoritate ꝓbi dicẽtis ꝙ ꝓpt utraq; ꝫ hystoriaꝫ de aĩa ꝑ ponem⁹. Item post cũ dr̃ uidet aũt ogni° ipius.ſ.aĩe ꝛc. Itẽ post qñ dicit ĩquim⁹ ãt ꝺſideraꝝ cognoſceꝛ naturã ipi⁹ ⁊ ſubaꝫ. Itẽ p⁹ ubi dicit oĩo aũt penit⁹ difficillimoꝝ ẽ accipe aliq̃ fidem de ipa .ſ.aĩa. ¶ Itẽ ꝫ idem ꝓz p ꝓbm in ꝓn°. huius ſecũdi ⁊ ĩ ꝓncipio libꝛi de ſenſu ⁊ ſenſato. ꝫ idẽ patet per ꝺm̃. ĩ z° h⁹ in ca° potentiaꝝ aũt ꝛc. ubi dicit ꝙ Aꝝ accepit potẽtias aĩe p ſolã diuiſionẽ ſine oĩ demõ ſtratione qa nulli⁹ artificis ẽ ſtabilire ſuũ ſubm uel ꝑmas ptes ſui ſubi q̃re ꝛc. ¶ Iſtud idẽ ꝓz rõibus qa illud uidet eẽ in iſta ſcĩa ſubm gr̃a cui⁹ oĩa cõſiderata in ſcĩa attribuunt. ſed aĩa ẽ h⁹mõi quare ꝛc. maioꝛ ꝓz de ſe. miꝛ ꝓz qa determinata ĩ iſto libro ſũt uirtutes ⁊ opationes q̃ oĩo ꝺſideraꝝ gr̃a aĩe ꝛc. ¶ Itẽ niſi aĩa eẽt hic ſubm iſta ſcĩa ñ eẽt nobiliõ aliꝫ ptibꝫ ꝓbie naturaliꝫ. ꝺñs ẽ falſum. g̃ ⁊ añs. falſitas ꝺñtis ꝓbaꝝ ꝑ ꝓbm ⁊ ꝺm̃. ĩ ꝓncipio huiꝰ. ꝺña ꝓbatur ꝑ ꝓbm. qa ꝺſideraꝝ corpus aĩatũ qꝺ eſt generabile ⁊ coꝛruptibile cũ in libꝛo celi ⁊ mũdi ꝺſideretur etiã coꝛp⁹ aĩatum ĩgenerabile ⁊ ĩcoꝛruptibile. ſ. celeſte. ⁊ cũ coꝛpus aĩatum ĩcoꝛruptibile ſit nobili⁹ coꝛruptibili illa ſcĩa eẽt nobiliꝛ iſta quaꝝ ꝛc. ¶ De queſtiõe illa ſunt opiniões. ¶ Nam ẽ una opĩo fratris Alb̃ti ⁊ ſuoꝝ ſeq̃tiũ ꝙ coꝛ⁹ aĩatuꝫ ſit ꝫ ſubm. ⁊ uidet ꝫ ſignificare tribꝰ rõibꝰ. ¶ Prima ꝫ ẽ. Illud ẽ hic ſubm cui⁹ paſſiones ſũt ꝫ inqſite. ſed coꝛ⁹ aĩatum ẽ h⁹mõi q̃re ꝛc. maioꝛ ꝓz ꝑ poſterioꝝ minoꝛ ꝓz qa paſſiones ꝫ inqſite ſũt potẽtie ⁊ opationes q̃ qdem ſũt totius ꝺiũcti ut dicit ꝓbs ĩ ꝓoemio h⁹ q̃re ꝛc. ¶ Itẽ ſubm ĩ iſta ſcĩa que ẽ ps ſcie naturalis debet eẽ ps entis mobilis. ꝫ coꝛp⁹ aĩatũ eſt h⁹mõi ⁊ nõ aĩa q̃re ꝛc. maioꝛ ꝓz z° hui⁹. minoꝛ de ſe ẽ euidẽs q̃re ꝛc. ¶ Itẽ illud ẽ ꝫ ſubz gr̃a cui⁹ oĩa hic tradita ꝺſiderant. ſed coꝛ⁹ aĩatum ẽ h⁹mõi q̃re ꝛc. maioꝛ de ſe aꝓꝓz. minõ ꝓz qa oĩa determĩata ſunt potentie ⁊ opationes q̃ hñt attributionez ad aĩaz. ⁊ aĩa ad coꝛ⁹ ſicut ps ad ſuũ totũ ⁊ ñ e conuerſo q̃re ꝛc. Sed ſalua pace ſic dñtiũ iſta opĩo uidetur eẽ otta ꝓbm ⁊ ꝺm̃. ĩ locis ꝓdictis ⁊ iõ ĩpaz ad pñs non credo eẽ ueraꝫ. ⁊ ĩprobatio iſtius opĩonis erit ꝓbatio nr̃e põnis. ¶ Alĩ aũt ſũt ꝺntes ꝙ ſcĩa de aĩa ẽ una cũ ſcĩa puoꝝ naturaliũ ⁊ ꝙ ſubm in tota iſta ſcĩa ẽ coꝛpus aĩatum licet ĩ hac pte nõ ꝺtermineꝫ de coꝛpoꝛe aĩato ſed ſolũ de aĩa. ſed ĩ puiſ libꝛis incipit determinare de ipo qa ſicut in libꝛo ꝓhicoꝛuꝫ ſubm ẽ ens mobile ⁊ de ipo tñ nõ determinatur ꝑ totũ. ſed ſolũ de ipſo a σ° ĩ antea. ĩ qnq; libꝛis ꝓxi bus agit de ꝓncipiis coꝛpoꝝ ſicut matia ⁊ forꝫ ꝛc ſic in tota iſta ſubm ẽ coꝛp⁹ aĩatum. ſed de ipo ꝺtermĩaꝫ ꝑ in libꝛis puis. in toto aũt determinatur ꝺ ꝓncipiiſ eius ſicut aĩa ꝛc. ⁊ rões iſti⁹ ſũt rões ꝓcedentes. Sed lz iſta opĩo ſit apparẽs ⁊ difficilis ad ĩprobãdũ tñ ſicut credo nõ ẽ uera cũ dicat iſtã ſcientiã nõ eẽ diſtĩctã a ſcĩa puoꝝ naturaliũ cũ otta tiũ aꝓꝓz ꝑ ꝓbm in ꝓncipio libꝛi de ſenſu ⁊ ſenſato. ubi dicit. Que igit̃ dicta ſũt de aĩa ſubiciant. ꝺ reliquis aũt dicamus. mõ non conſueuit Aꝝ. dicere ꝙ illa que dicunt in una pte eiuſdẽ ſcie ſupponãt eis que dicunt ĩ alia pte eiuſdẽ ſcie q̃re ꝛc. ¶ Itẽ Alexander in ꝺmento dicit theoꝛicã de aĩa eẽ diuerſam a theoꝛica puoꝝ libꝰ aꝝ q̃re ꝛc. ¶ Itẽ ꝓz z° h⁹ ꝺſus finez illi⁹ capituli de mouente dicit ꝙ de ꝑ oꝛgano motus cõſideraꝫ dũ ẽ in cõibꝰ opationibꝰ aĩe ⁊ coꝛpoꝛiſ. g̃ uideꝫ ꝑ ipm ꝙ illa ps ſit diſtincta ab iſta. Qꝺ exponẽs ꝺm̃. dicit. In cõibꝰ opationibꝰ aĩe ⁊ coꝛpoꝛis. i. in illa pte ſcie naturalis in qua loqtur ꝺ iſtis locutionibꝰ ut de ſomno ⁊ uigilia q̃re ꝛc. ¶ Et iõ dico ad queſtionẽ ꝙ aĩa ẽ hic ſubm ⁊ nõ coꝛp⁹ aĩatum. qꝺ ꝓbaꝫ ꝺupliciꝫ. Primo ſic. Illud qꝺ eſt ꝑ notuꝫ in ſcĩa ⁊ de q̃ ⁊ cui⁹ ptibꝰ ⁊ paſſionibꝰ determinaꝫ in ſcĩa ẽ ſubm in illa. ſed aĩa ẽ h⁹mõi q̃re ꝛc maioꝛ aꝓꝓz ꝑ poſterioꝝ. minõ ꝓz diſcurrẽdo ꝑ libꝝ q̃re ꝛc. ¶ Et ꝙ oppoſitũ cũ ꝫ nõ determineꝫ de ptibꝰ coꝛporis aĩati ⁊ eadẽ ẽ ſcĩa totius ⁊ ꝓmaꝝ ptiũ ut ꝓz ꝑ poſterioꝝ. igit̃ coꝛpus aĩatum nõ ꝑt eſſe hic ſubm q̃re ꝛc. ¶ Itẽ illud uideꝫ eẽ ſubm in iſta ſcĩa qꝺ in ſui generalitate diuidit̃ ⁊ diffinit̃. ſed aĩa ẽ h⁹mõi ⁊ nõ coꝛp⁹ aĩatum q̃re ꝛc. maiõ ꝓbatur qa ſolũ tres ꝓcognitiones ſũt in ſcĩa demõſtratiua. ſ. ſubm. paſſio. ⁊ dignitas. ut ꝓz ꝑ poſterioꝝ. mõ ꝺignitas in ſui generalitate nõ diffinit̃ nec diuidit̃. qa in ſua cõitate in ſcĩa nõ cõſideratur. ꝫ ſolũ quantũ ſufficiẽs ẽ generi ſubo ut dr̃ ꝑ poſterioꝝ. ¶ Nec etiã paſſio in ſua cõitate diffinitur. qa paſſiõis in ſcĩa ñ ẽ diffinitio. ꝫ ſolũ demonſtratio ut patꝫ ꝑ ꝓbm z° ꝑ poſterioꝝ q̃re ꝛc. miꝛ ꝓz ꝑ ꝓbm in toto z°. ¶ Poteſt etiã iſta põ cõfirmari ꝑ auctoritates ⁊ rões factas in oppoſitũ queſtiõis q̃re ꝛc. ¶ Sꝛ ẽ intelligẽdũ ꝙ artifex cõſideraꝫ de forma alic⁹ coꝛporis ꝓcipaliꝫ debet cõſiderare de illa ⁊ ex ꝺñti de coꝛpe ⁊ matia que ſubiciuntur tali forꝫ ut ꝓz z° ꝓbicoꝝ ultꝫ. ⁊ in z° h⁹ ſpãliꝫ ubi ꝓbs increpat antiq̃s adaptantes aĩaz coꝛpi nihil diffiniẽtes in q̃ ⁊ in q̃li debet eẽ q̃re ꝛc. ¶ Ad rões factas ĩ oppoſitũ. Ad primam cũ dicit ſubm ꝛc. dico ꝙ uez ẽ uel unius rõis uniuoce uel analogice. ⁊ cũ dr̃ aĩa ꝛc. dico ꝙ uerũ ẽ uniuoce. tñ bñ ẽ uni⁹ analogice. cũ ꝑ prius dicatur de rõnali q̃ de aliꝭ q̃re ꝛc. ¶ Ad aliã cũ dicit̃ ſubm debet ꝛc. dº ꝙ uez ẽ ſubiectiuas ⁊ nõ alias neceſſario ut credo ⁊ cũ dicitur aĩa ꝛc nego. ⁊ cũ ꝓbatur. ꝙ ñ hz ptes quãtitatiuas qa tũc eẽt quãta. dico ꝙ uez ẽ de rõnali. de aliꝭ aũt nõ eſt uez admi⁹ ꝑ accidẽs. ⁊ cũ dr̃ nec eẽntiales. dico ꝙ uez ẽ de uegetatiꝫ ⁊ ſenſitiua nõ tñ de rõali q̃ ẽ cõpoſita ex itellcũ poſſibili ⁊ agẽte ut ꝑ ꝺm̃. patet z° h⁹ ⁊ iz° methaph. q̃re ꝛc. ¶ Ad aliã ſubz debet eẽ ꝛc. dico ꝙ uez ẽ int aꝓꝓpriata ſcie ⁊ nõ ſimplr. qa tũc ens eẽt ſubz ĩ omni ſcĩa cũ ſit ꝑ notũ ſimplr qꝺ ẽ falſũ. ⁊ cũ dr̃ aĩa non ẽ h⁹mõi ſed coꝛp⁹ aĩatũ. dico ꝙ coꝛp⁹ aĩatũ nõ aꝓꝓpriatur iſti ſcie ſed cõſideratur etiã ĩ ſcĩa puoꝝ naturaliũ. ⁊ iõ non ualet. ⁊ ẽ ſile de ꝫ ſicut de ſcdis intentiõibꝰ cõſideraꝫ ĩ logica ⁊ rebꝰ eis ſubiectis. qa res ſunt notioꝛes nob̃ q̃; intẽtiões cum noticia intẽtionũ ſumatur a rebꝰ ut dicit Sĩplici⁹ in ꝓdicamẽtis. qa tñ res nõ aꝓꝓpriãtur logice ideo nõ diciũtur ſubm in logica ſ magl intẽtiones quaꝝ ꝛc. ¶ Ad aliã cũ dr̃ ſubm in ſcĩa ꝛc. dr̃ cõcedendo ꝛc ⁊ cũ dr̃ aĩa nõ ẽ h⁹mõi. dico ꝙ licet paſſiões aĩe ut ſũt uirtutes ⁊ opationes abſolute cõſiderate non aꝓꝓpriẽtur ſibi. ut tñ ꝺſiderate ſũt ĩ iſta ſcĩa ſibi aꝓꝓpriãtur qa in iſta ſciẽtia cõſideranꝫ ut habẽt oꝛtũ ab aliq̃ ꝓnci° ⁊ iſto mõ nõ aꝓꝓpriãꝫ corpi aĩato ſ anime ꝛc. ¶ Tũc ad rões alteri⁹ opinionis Ad primã qa id ꝛc. dico ꝙ uez ẽ ſub illa rõe ſub q̃ cõſideraꝫ in ſciẽtia. cũ dr̃ coꝛp⁹ ꝛc. dico ꝙ paſſiões inqſite hic abſolute cõſiderate ſũt coꝛpis animati. cõſiderate tñ ut ꝓncipaliꝫ oriũtur ab aliquo ſunt ipſi⁹ aĩe q̃re ꝛc. ¶ Ad aliã ſubm in iſta ſcientia ꝛc. cõcedo. ⁊ cũ dr̃. aĩa nõ ẽ h⁹mõi. dico ꝙ uez ẽ ſubiectiua. bñ tñ ẽ ps eẽntialiꝫ. Et iſtud ſufficit ſicut ſubz in logica ẽ mod⁹ ſciẽdi ⁊ tam̃ in lib° ꝓdicam̃toruꝫ ſubm nõ ẽ ps ſubiectiua mõi ſciẽdi. ſ. ꝺicibile incõplexũ ſed ſoluꝫ ps intelligibiliꝫ q̃re ꝛc. ¶ Ad aliam illud ẽ ꝫ ſubm ꝛc. iſta poſſet negari. cõcedaꝫ tñ ad pñs. ⁊ cũ dr̃ coꝛp⁹ aĩatũ ꝛc. dico ꝙ falſuꝫ ẽ imo aĩa.

¶ Conſequẽr q̃ritur. in ſpãli ⁊ ꝓio. Vtꝝ ſciẽtie ſpeculatiue ſint de numero bonoꝝ honeſtabiliũ. Et ꝑ arguit ꝙ ñ ſint ꝺ nũero bonoꝝ

UVA. BHSC. IyR_010

sic.qa bonū 7 malū sūt in rebꝫ.ꝟ scīe speculatiue nō sunt in rebꝫ sed in itellectu q̄re ꝛc.maiꝰ apparꝫ 6° methaphꝫ. minꝰ pꝫ 6° ethicoꝝ q̄re ꝛc. ¶ Itē si scīe speculatiue eēnt de numero bonoꝝ. tūc maxīe scīe eēnt maxīe bone.ons ē falsū.ꝯ 7 ans. falsitas onis apꝫ qa maxīe scīe sūt scīe mathematice ut dīc ōm 2° methaphꝫ.sed iste nō sunt bone cū in mathematicis nō sunt finis neq; bonū neq; efficiēs ut dicūt ōm.7 phs 3° methaphꝫ. ꝟ ona pꝫ qa sicut simplicit ad simplr 7 magꝭ ad magꝭ 7 maxīe ad maxime. ut dicit phs 2° thopicoꝝ q̄re ꝛc. ¶ Itē qđ augmētat malitiā nō est de numero bonoꝝ.ꝟ scīe speculatiue sunt hꝰmōi q̄re ꝛc. maiꝰ de se apꝫ.7 minꝰ p phꝫ p̄ pollitice ōntem q̄ seuissimū est in iustitia ferens arma.ſ.scīaꝫ 7 prudētiā q̄re ꝛc. ¶ Itē qđ ꝓhibet in pollicia bñ ordinata nō ē de numero bonoꝝ.ꝟ aliq̄ scīe speculatiue sunt hꝰmōi q̄re ꝛc. maiꝰ apꝫ qa finis pollicie ē bonuꝫ ut dicit ōm.2° methaphꝫ. minꝰ pꝫ p phm 7 Eustratiū p° ethicoꝝ quare ꝛc. ¶ Itē qđ ordīat ad malū finē nō ē de numero bonoꝝ.ꝟ aliq̄ scīe speculatīe sūt hꝰmōi q̄re ꝛc. maiꝰ apꝫ p Boe. 2° thopicoꝝ suoꝝ ōntē.cuiꝰ finis maꝰ ē ipm quoq; malū ē. minꝰ pꝫ qa scīa sophistica ē speculatiua 7 ordinaī ad malū qa ad decipe q̄re ꝛc. ¶ Deinđ arguīt q̄ nō sit de numero bonoꝝ honorabiliū.qa bonū honorabile ē ꝓpter se. sed scīētie speculatiue nō sūt ꝓpter se q̄re ꝛc. maiō apparet p̄ ethicoꝝ.minō apparet p Algazelē p̄ sue methaphꝫ. ōntē q̄ oēs scīe ordinant ad methaphisicā quare ꝛc. ¶ Itē bonū utile ñ est bonū honorabile. ꝟ scīa speculatīa est hꝰmōi q̄re ꝛc.maiꝰ apꝫ p̄ ethicorū minꝰ pꝫ qa ista scīa ē ps scīe speculatīe ut pꝫ sexꝰ methaphꝫ.ꝟ ipa ē utilis ut pꝫ in ꝓhemio quare ꝛc. ¶ Oppositū pꝫ p phm i lra 7 ōm. Et ꝓbaī qa ens 7 bonū ꝟuertunt.ꝟ scīe speculatīe sunt de numero bonoꝝ entiū q̄re ꝛc.maiꝰ pꝫ p̄ ethicoꝝ. minꝰ pꝫ p ōm.3° hꝰ. ¶ Ad euidētiā questiōis ē sciendū q̄ de numero scīaꝝ q̄dam sūt speculatiue q̄dā p̄ctice. Et iste adinuicē ornt penes tria. ¶ Primo.n. ornt penes materiā de q̄ sūt.qa p̄ctice sūt de rebꝫ opatis a nob 7 maxīe p intellcm practicū.sed speculatīe sunt uel de rebꝫ opatis a natura a nob solū speculabilibꝫ uel de opatis a nob p intellcm speculatiuū. qđ dico ꝓpter istā scīam in 3° hꝰ q̄ oſiderat de opationibꝫ intellectus 7 itellectis speculatis q̄ reducta sunt ad nr̄am uolūtatē ut dicit ōm.3° hꝰ. ¶ 2° ornt penes fines ad q̄s sunt.qa finis scīe practice ē opꝰ. sed speculatiue ē ueritas ut dicit phs 2° methaphꝫ. ¶ 3° ornt penes subiecta i q̄bꝫ sūt. qa scīe speculatīe sunt in itellectu speculatiuo. p̄ctice uero i intellcū practico. Licet etiā scdm aliq̄s scīe practice sint in speculatīo. Quid tn̄ sit sup hꝰ tenendū ad pns non discutio.ꝑ qđ etiā iste scīe eēntialiꝰ distīguanī uel p materiā 7 obm de q̄ sunt uel penes finē ad p̄sens non determino.qa de hꝰ ē plurima difficultas. ¶ 2° notandū ē q̄ bonū est duplex. qa qđdā est bonuꝫ laudabile uel utile. aliud est bonum honorabile.7 istoꝝ est taꝫ differētia. qa bonū laudabile uꝫ utile ē bonū ad aliud ordinatum tanq̄ ad finē sicut laudamꝰ equū q̄ suauit̄ defert ascensorē. ꝟ bonū honorabile ē ꝓpter se 7 nō ꝓpter aliud 7 ꝓpter hꝰ deuꝫ nō laudamꝰ ꝟ honoramꝰ sicut dicit phs p̄ ethicoꝝ q̄re ꝛc. Hoc uiso dico ad questionē duo. p° q̄ oīs scīa ē de numero bonoꝝ. 2° q̄ ē de numero bonoꝝ honorabiliū. Primū ꝓbo duplr.p̄ sic. Illud ē de numero bonoꝝ qđ ē pfectio itellectꝰ. sed oīs scīa est huiꝰmōi q̄re ꝛc. maior apꝫ qa finis 7 pfectio sunt idē ut dicit ōm.2° hꝰ.7 ꝓbaī qa pfectio uel ē ꝓma 7 sic ē id qđ fora 7 p ons finis generationis uꝫ scda 7 sic ē id qđ opatō 7 p ons id qđ finis rei generate ut dicit ōm.2° phicoꝝ.minor ꝓbaī quia illud ē pfectio itellectꝰ qđ intellectꝰ habēs ē perfectus.ꝟ scīa speculatiua ē hꝰmōi ut dicit ōm.3° huiꝰ dicēs q̄ cū itellectꝰ naturalis fuerit pfectus p oēs scīas speculatiuas diunget ei itellectꝰ agēs ut fora q̄re ꝛc. ¶ Itē dicit in ꝓlogo octaui phicoꝝ q̄ hō dr equoce de hoīe ignorāte 7 hoīe pfcō p scīas speculatiuas q̄re ꝛc. ¶ Itē id ē de numero bonoꝝ quod ē naturalr ab aliq̄ appetibile.ꝟ oīs scīa speculatīa ē hꝰmōi q̄re ꝛc.maiꝰ apꝫ qa sicut dicit ōm.primo phicoꝝ duplex ē appetitꝰ naturalis 7 aīalis. ornt aūt qa aīalis cōsequtur cognitionē ipsiꝰ aīalis i qua qdem pōt decipi 7 iō qđ appetit tali appetitu non oꝝ semp eē bonū uerꝫ sed pōt eē bonū apparens ut dicit phs 3° huiꝰ 7 in li° de motibꝫ aīaliū.ꝟ appetitꝰ naturalꝰ cōsequt naturā que qdē licet nō cognoscat dirigīt tam̄ a cognoscēte in q̄ qdem nō cadit errō neq; deceptio.ſ. deo 7 itelligentijs ut dicit ōm. 12° methaphꝫ. 7 iō qđ ē appetibile appetitu naturali ꝺ necessitate ē bonū.minor pꝫ p phm in ꝓhemio methaphꝫ. Oēs hoīes natura scire desiderat. ¶ 2° ꝓbaī qa ille scīe sūt de numero bonoꝝ honorabiliū que appetunt ꝓpt se 7 nō ꝓpt utilitatē extrīsecā.ꝟ scīe speculatiue sunt hꝰmōi q̄re ꝛc. maior apꝫ p̄ ethꝫ. 7 ex iam dictis.minor pꝫ p phm in ꝓhemio methaꝫ. dicentē q̄ inuētis oībꝫ artibꝫ q̄ sunt ad uoluptatē 7 introductionē gens sacerdotū apud egiptū ꝓmo uacare dimissa ē q̄re ꝛc. Est tam̄ intelligendū q̄ licet oēs scīe speculatiue sint de numero bonoꝝ honorabiliū una tam̄ excedit aliā in nobilitate 7 honorabilitate. qa licet oēs alie speculatīe scīētie sint nobiles in se.tn̄ methaphica ē nobilior 7 dignior oībꝫ aliꝭ ut dicit phs i ꝓhemio methaphꝫ. quare ꝛc. ¶ Per ꝟ ad rōes. Ad pmā q̄n dr. bonū 7 malū ꝛc aliq̄ sic dicūt q̄ ueꝝ ē nō absolute.sed in ordine ad appetitū.7 cū dr scīa ꝛc. dicūt q̄ ueꝝ ē foralit. sunt tamē i rebꝫ effectiue ut dicit ōm.3° hꝰ q̄re ꝛc. quaī rō nō ualet. Sed ista dicta nō soluūt tōnē. p̄ enim qđ dūt i maiori.nā capiēdo maiorē ut ipi decedūt sumēdo sub ipsa minorē adhuc sequtur dclusio q̄re ꝛc. sicut uerbi gra bonū 7 malū sūt in rebꝫ i ordie ad appetitū. ꝟ scīe speculatīe nō sūt in rebꝫ i ordie ad appetitū q̄re ꝛc. ¶ Ueꝝ qđ dicūt in minori non soluit.qa cū dicim̄ q̄ bonū 7 malū sunt i rebꝫ nos loqmur de eē in aliq̄ formalit. sed scīe speculatīe ñ sunt in rebꝫ formalit. q̄re adhuc sequtur dlō q̄re ꝛc. ¶ Alii dicūt q̄ aīa pōt capi duplr. Uno° ut ē qdaꝫ naturalis fora 7 sic ē ueta tes. 7 qđ sic ē ipsa pōt eē bonū 7 malū. Alio° ut ē cognoscēs. 7 ut sic qđ ē in ipsa nō ē bonū uel malū.ꝟ uerꝫ uel falsum. mō scīe sunt in anima p̄ mō q̄re ꝛc. ¶ Sꝫ istud nō ualꝫ qa scīētie si eēnt in anima ut ē qdam fora naturalr tūc scīētie possent eē in quacūq; fora naturali qđ ē falsum. ¶ Itē scīētia est habit uerus ut pꝫ 6° ethꝫ. 7 ideo sub illa rōe debet eē in aīa sub q̄ uerum uel falsū. sed uerꝫ 7 falsum sunt in aia ut cognoscens scdm ipsos ꝛc. ¶ Alii dicūt alit.ſ. q̄ res pōt capi duplicit. Uno° ꝓpe scdm famositatē uocabuli 7 isto mō dr de rebꝫ coꝝ palibꝫ. ¶ Alio° large magis 7 isto mō nō solum dr de rebꝫ coꝝ palibꝫ ꝟ incoꝝ poralibꝫ sicut sunt res anime. mō dicunt q̄ bonuꝫ 7 malum sunt in rebꝫ 2°° 7 nō ꝓmo° q̄re ꝛc. ¶ Sed istud dictum nō ualet qa sic exponere auctoritatē phi est ire exp̄sse cōtra auctoritatē phi 6° methaphꝫ. phus enim uult ponere differētiam int bonuꝫ 7 maluꝫ et ueruꝫ 7 falsū et dicit q̄ bonum et maluꝫ sunt i rebꝫ et ueruꝫ et falsuꝫ in anima. mō si accipet ibi res ut se extenderēt ad res anime certū ē q̄ uerū et falsū eēnt in rebꝫ q̄re nō differrēt iō ꝛc. ¶ Etiā istud est extra intentionē ōm. ibidem dicētis q̄ natā ꝓmoꝝ oppositoꝝ intellectꝰ.ſ. ueri 7 falsi nō ē natā ꝓmoꝝ oppositoruꝫ extra animā.ſ. boni 7 mali. uerū enim

UVA. BHSC. IyR_010

7 ffin sūt ī cognitiõe 7 bonū 7 malū ī nata q̄re ꝛc. Et iõ dico alit cū dr bonū ꝛc. dico q̄ uer̄ ē quantū ad bonū ꝓpe 7 scdm famositatē uocabuli quod ē bonū naturale. qa bonū dr eq̄lit enti p̄ ethicor̄. 7 cū dr. scīe non sūt in rebꝫ. dico q̄ minor̄ n̄ debet sic sumi si ocluſio debet seq. qa bonū 7 malū sūt ī rebꝫ formalit. sed dato q̄ aliq̄d nō sit in rebꝫ tāq̄ aliq̄d formalit denotans dūmō sit res in se adhuc poteſt ee bonū. ß debet sic sumi scīe speculatiue nō sūt res qa uer̄ ē extra aīam 7 ideo nō sūt bone accipiēdo bonū scdm famositatē uocabuli. accipiēdo in bonū scdm rei ueritatē bene sunt bone sicut bona aīe sūt uer̄ bona q̄ bona corpis uel fortune ut dicit phs p̄ ethicor̄. Et p̄t dici q̄ scīe speculatīe sūt res qa sunt unū entiū in mūdo ut dic om̄. 3° de aīa q̄re ꝛc

¶ Ad aliā si scīe speculatiue ꝛc. dcedo. 7 cū dr ꝟ ē falsum nego. 7 cū ꝓbat. qa scīe mathematice sunt maxīe scīe. dico q̄ uer̄ ē quantū ad certitudinē demōstrationis quo ad nos 7 sic itellexit om̄. 2° methaph. ß simplr quātū ad nobilitatē subi 7 quātū ad certitudinem demōstrationis simplr nō ē uerū imo methaphica que ē de subꝫ ſ separatis quantum ad subm hz demōstrationes certiſſimas simplr cū ipsa ꝺsideret ultimū ꝓpr̄ qd simplr ut p̄z in ꝓhēio methaph. 7 sic ista scīa ē maior̄ scīa aliꝫ ſ scientiꝫ Et p̄t dici cū dr q̄ tales nō sunt bone qa ī mathematicis ꝛc. dicūt qdam q̄ bonū 7 finis sūt idem 7 ideo duplex ē bonū sicut duplex ē finis. quoddaz acqſitū p motū 7 tale nō ē in mathematicis qa abſtrahūt a motu. aliud ē bonū qd ꝑexiſtit motui 7 nō acqſitū p motū 7 tale ē ī mathematicis. ß iſtud nō ualet qa ſi in mathematicis ē tale bonū uel finis tūc in mathematicis deberet ee demōstratio p tale bonū uel finē. ſed ꝟ ē falſū q̄re ꝛc. falſitas ontis eſt nota p phm 3° methaph. 7 om̄. ona p̄z qa demōstratō ē eor̄ quor̄ ē altera cā ut p̄z 2° posteriorꝝ ꝛc. 7 p̄z ī ſimili qa in ſeparatis a materia nō ē finis acqſitus p motū ſed ſoluz ꝑexīs motui ut dicit phs 12° methaph. 7 tñ fit demōstratio p talē unū finē. Vnde Aꝛ. 12° methaph. p talē finē demonſtrat q̄ unꝰ eſt ꝓnceps cū dicit entia nolūt diſponi male nec bonū pluralitas ꝓncipatuū. unꝰ g̃ ꝓnceps. ūde etiā om̄. p̄ phicor̄ ſcīa ona demōstrat p tres cās. ſ. formaz. efficiēs. 7 finē. g̃ eodē mō ſi in mathematicis eſſet tale bonū uel finis demōstratio fieret p ipm quod ē falſū q̄re ꝛc. Et iõ dico alit cū dr q̄ in mathematicis n̄ ē bonū ꝛc. Dico q̄ p li mathematicd poſſunt intelligi entia mathematica 7 sic ē uer̄. a°° p li mathematicd pñt itelligi scīe mathematice 7 d talibꝫ nō intellexit phs q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā qd augmētat ꝛc. dico q̄ uer̄ ē ſi faciat ſ̄ p se. ſi tñ p accidēs n̄ oz. 7 cū dr scīe ſunt hm̄oi. dico q̄ uer̄ eſt p accidens ꝓpter ꝑfectē appetitus ſenſitiui ß p se nō ē uerū. qa tales ſunt in intellectu 7 rōe. rō aūt ſemp dirigit ad optīa p̄ ethicor̄ q̄re ꝛc. ¶ Ad aliaz qd phibet ꝛc. dico q̄ ſ̄ uer̄ ē ſi ſ̄ ē p se. ſi uero p accidēs nō oz. 7 cū dr alique scīe ſpeculatīe ꝛc. dico q̄ uer̄ ē ſed nō eſt ꝓpter malū quod ſit in ipſis p se. ſed p accidēs. ſ. ꝓpter ꝑfectū appetitū male utētē q̄re ꝛc. Vel poſſum̄ dicere q̄ nō ſunt scīe. qa nō tradūt p modū ſciēdi q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā qd ordinat ꝛc. dico q̄ uer̄ ē ſi ē p se. ſi tñ p accidēs n̄ oz. 7 cū dr ſophiſtica ꝛc. d° scdm Alexādz q̄ ſophiſtica ordinat p se ad bonū. ſ. ad euitandā deceptionē. ſed p accidēs p ipſaz p̄t fieri deceptio. Vel p̄t dici q̄ ſophiſtica nō ē scīa ſpeculatīa qa eſt ps logice q̄ nō eſt ſpeculatiua nec practica ſed organica q̄re ꝛc. ¶ Ad aliaſ rōes p q̄s ꝓbat q̄ scīe ſpeculatīe nō ſūt d numero honorabiliū. ¶ Ad pmā cū dr bonū honorabile ꝛc. uer̄ ē. 7 cū dr ſcīe ꝛc. d° q̄ aliq̄d queri 7 appeti ꝓpt alter̄ p̄t ee dupliciter. Vno mō ſic q̄ p ſe nō q̄rit nec appetit. ß tale nō ē honorabile. Alio° aliq̄d q̄rit ꝓpt alter̄ ſic q̄ dato q̄ illud nō eet queteret 7 appeteret. 7 tale bn̄ ē honorabile mō ſcie ſpeculatīe ſunt hm̄oi q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā bonū utile ꝛc. dicendum ſicut dicit Auid. in p° tractatu ſue methaph. q̄ duplex ē utilitas. quedā ſeruilis 7 qd tali utilitate ē utile nō ē honorabile. alia ē utilitas pncipalitad q̄ ide eſt qd ꝑfectio 7 qd tali utilitate ē utile uel proficuū eſt honorabile. 7 cum dicitur ſcīe ꝛc. dico q̄ uer̄ ē 2°° 7 non pmo mō quare ꝛc.

¶ Conſequent̄ querit̄. Vtr̄ iſta ſcīa ſit utilis ad alias ſcias. Et uidet q̄ nō. qa illa ſcia que ē ſpeculatīa nō ē utilis ad alias ſcīetias. ß iſta ē hm̄oi q̄re ꝛc. maio appaz quia ſcīa ſpeculatiua queritꝰ ꝓpt ſe 7 n̄ ꝓpter aliud ut dicit phs in ꝓhēio methaph. minō p̄z duplr. Primo qa totū 7 ps ſunt eiuſdē tōnis ut dicit phs 4° phicor̄ 7 p̄ celi 7 mūdi. mō ſcīa naturalis ē ſpeculatīa ut dicit phs 6° methaph. 7 iſta ē ps ſcīe naturalis ut dicit Auid. 6° naturaliū 7 om̄. in ꝓhēio q̄re ꝛc. ¶ 2° qa illa ſcīa ē ſpeculatiua cui finis ē ueritas ut p̄z 2° methaph. finis autē iſti ſcientie ē ueritas 7 nō opus q̄re ꝛc. ¶ Itē illa ſcīa q̄ ē nobilis 7 honorabil nō ē utilis. ſed iſta ē hm̄oi q̄re ꝛc. maior̄ p̄z qa bonū utile 7 honorabile ex oppoſito adinuicē diſtinguūt ut p̄z hic p Alb̄tum. 7 c nſtratum p̄ ethicorū. minor̄ p̄z p phm in litteta q̄re ꝛc. ¶ Itē ſi ſcīa d aīa eēt utilis ad alias ſcīas tūc oēs alie ſcie eēnt inſufficiētes. on̄s eſt falſum. g̃ 7 añs. falſitas ontis declarat qa pfectum 7 ſufficiens ſunt idē p̄ eth. ſcīe autē alie ſunt pfecte cum ſcom ipſas dicat aliqs pfect̄ ut p̄z p phm 6° methaph. ca° de pfecto. ona p̄z qa illud nō ē ſufficiēs ſed iuf ficiēs qd alio indiget mō ſic ē de aliis ſcietiis ſi iſta ſcīa eēt utilis ad ipſas q̄re ꝛc. ¶ Item ſi iſta ſcietia eēt utilis ad alias ſcias tunc otingeret demīrantem deſcendere de genere ī gen̄. on̄s ē falſum. g̃ 7 añs falſitas ontis appaz p̄ poſteriorū. ona declarat. quia ſi eēt utilis ad alias ſcias cum ſcīa ſit hīt̄ ocluſiōis demīrate in qua ꝓbat̄ ſua paſſio de ſubo tunc d ſuo genere deſcenderet ad demīrandū paſſiones ī aliis qd erat declarādum. ¶ Item illa ſcia q̄ q̄rit̄ ꝓpt ſe nō ē utilis ad alias ſcias. ſed iſta ē hm̄oi quar ꝛc. maior̄ appaz qa bonuz utile q̄rit̄ ꝓpt aliud 7 n̄ ꝓpt ſe ut dictum ē ꝑius. minor̄ p̄z de ſe. nō enī queritur ꝓpt aliquā utilitatē extrīſecā q̄re ꝛc. ¶ Oppōituz p̄z p Aꝛ. Themiſtiuz om̄. 7 Auid. ¶ Ad euidētiaz q̄ſtionis ſciendum ē q̄ utile denotatiue d̄r ab utilitate 7 ideo q̄t modis d̄r utilitas tot 7 utile. Utilitas autē d̄r dupliciter ut dicit Auid p̄ tractatu ſue methaphiſice. Vno° ꝓpe 7 ē utilitas ſeruilis 7 utile tali utilitate n̄ queritꝰ ꝓpt ſe ſed p̄opt aliud 7 bonum ſuum ē bonuz alteri 7 ſic ſeruꝰ ē utilis dño ut dicit Aꝛ. p̄ pollitice 7 yconomice q̄ ſeruus ē organum aīatum dñi ſui. Alio mō d̄r utilitas minus ꝓpe 7 magis large 7 ē utilitas pncipalitad. ſ. ut oē id dicat utile tali utilitate qd ē proficuum 7 iſto° p̄t on̄s ſeruo ee utilis nl̄ proficu 7 qa ipm regit 7 gubernat. ¶ Dis uiſis dico ad q̄ſtionē duo. Prio q̄ iſta ſcīa nō ē utilis ad alias p̄ mō. 2° q̄ ē utilis 2°° Primum declarat̄ qa illa ſcīa que ē ſpeculatīa nō ē utilis ad alias ſcias p̄ mō utilitatis. ſed iſta ē hm̄oi q̄re ꝛc. maior̄ 7 minor̄ declarate ſunt in arguēdo q̄re ꝛc. ¶ Itē ſcia q̄ eſt honorabilis non ē utilis p̄ mō. ſed iſta ē hm̄oi q̄re ꝛc. maior̄ 7 minō etiā patent ſuper 7 q̄re ꝛc. ¶ 2° declarat ſic illa ſcīa ē utilis ad alias 2°° utilitatis q̄ plurimis ſcientiis tradit plura pncipia. ſed iſta ē hm̄oi q̄re ꝛc. maiō appaz qa ſcīa hētur p pncipia p̄ posterior̄. minō p̄z

UVA. BHSC. IyR_010

p ōm.in isto ꝓhēio ōntem.sicut mozal' suscipit ab hac scīa ultimū finē hois scd3 q̄ hō 7 scīaz sue sube oium⁹ etiā suscipit ab hac scīa ultimuz finem hois scd̄m subam sui subi que sit q̄re ꝛc. ¶ Itē illa scīa ē utilis ad alias scīas q̄ facit ofirmatōnē ī ꝑmis ꝓcipiis.ß ista ē h⁹. q̄re ꝛc. maiō az qa ognitō ꝑmoz ꝑncipioz ē nccīa ad scīas cū sine ipis sit īpossibile ꝓbari ut dicit ōm.4° methaph.minoz pz qa cogni tio alicui⁹ p suā cām ē magis firma q̄z cognitō sin cā tm̄ ut dicit ōm.in isto ꝓhēio.ista aūt scīa tradit cognitionē cāz p̄z ꝑncipioz.s.intellect⁹ possibilis 7 agentis 7 intētionū imaginataz.q̄ oia sūt cause ipoz ut pz p ꝓhm 7 ōm.2° 7 3° h⁹ q̄re ꝛc. Doc etiā pz rōibz Albti. Primo sic.cognito subi ē utilis ad cognitionē accidētis.ß ista scīa ē cogni° subi oium scīaz q̄re ꝛc.maioz appz 7° methaph. minoz pz per ōm.3° h⁹ q̄re ꝛc. ¶ Itē scīa illi⁹ qd̄ ē metz 7 men sura oium ītelligibiliū est utilis ad alias scīas. sed ista est h⁹moi q̄re ꝛc.maioz appz qa qd̄ est mēsura 7 metrū in aliq̄ genere ē ꝑncipiū cognoscēdi ea q̄ sunt in illo genere ut pz x° methaph. minoz patet qa ista scīa ē scīa ītellect⁹ agētis.ītellect⁹ aūt agēs ē metz 7 mēsura oium ītelligibiliū.qa id oꝝ magl ītelligibile qd̄ ē magl receptūbile illius lud.7 illud ē minus qd̄ ē min⁹ ut dicit Linconiēsis ꝓ posteri oz q̄re ꝛc.7 ß etiā pz auctozitatibz 7 ꝑ ōm.dicētis in isto ꝓhēio q̄ iuuamētū ist⁹ scīe ad alias ē scd3 tres modos.q̄z unus ē scd̄m q̄ ē ps ist⁹ scīe quaz diſpōem hz cū scīa natali.ali⁹ ē scd̄m q̄ dat pluribz scīēt ns plura ꝑncipia ut mozali 7 dīne. ttiū ē cōe scd̄m q̄ facit ofirmationē in ꝑmis ꝑncipiis 7 ꝓpo sitionibz.quā diſpōem cū oībz scientiis hz q̄re ꝛc. Doc etiā dicit h Themist⁹ in ōm to dicēs sigdem de aliq̄ alio addiscimus vitatē ñ erit nobis ueritas hec ad alia ꝓmotiua. si uero aliq̄ ueritatē d' anima ītelle xerim⁹ ualde magnū ītroductoziū erit nob ad oēm ueritatē. Et subdit.ad oēs enī ptes phie ī signes dat occasiones. quantū ad ꝑticas qdez qa uirtutes 7 opationes sic utiq̄ facilius instruemur ist⁹ si subam ꝑus oicerim⁹. ad speculationē aūt de natura qa finis 7 ꝑncipiū oīs motus ē aīa forte qdem 7 in oībz corpibz maxie aūt in his q̄ aīaliū 7 plantaz.7 subdit.aīa qdem nō cognoscēs seipaz digna fide 7 de alijs nota 7 de se decepta de q̄ utiq̄ alio oscia putabit! q̄si dicat d' nullo.7 subdit.opoz tunitas enī tanta ē ꝓpositē speculatiōis. attamē ñ facillimū ē op⁹. Appz igit' q̄ ista scīa ē util' q̄re ꝛc. ¶ Sed circa alias ꝑmas tōes scd̄i mēbri que sunt ōm.sūt dubia. ¶ Primo circa illud qd̄ dicit ī ꝑma q̄ moralis suscipit ab hac scīa ultimuz finem hois scd3 q̄ hō. qa finis hois quē suscipit mozal' ab ista scīa ē qui cōsistit in diunctiōe ītellect⁹ agentis cuz ītellcū possibili sicut dicit ōm.3° h⁹.sed iste finis ñ ē hois scd̄m q̄ hō.qd̄ enī ineſt hoi scd̄m q̄ hō ineſt hoi scd̄m q̄ ipsū. sed qd̄ ineſt hoi scd̄m q̄ ipz ineſt hoi semp 7 uliter ut pz ꝑ posteriozz.sed iste finis ñ ineſt hoi uliter ut de se pz. nec ī ē semp alicui ß soluz in fine uite ut dicit ōm.2° h⁹.7 Az.2° de aīa dicēs q̄ pluri tēpoz ꝓficit aīa ī ignozātia q̄z ī scīa q̄r ꝛc ¶ Aliud dubiū ē circa scd̄am tōem in q̄ oꝝ q̄ ꝟ scīa tradit cognitionē cāz ꝑmoz ꝑncipioz. qa si ꝑma ꝑncipia ꝟrent cās iā eēnt demōstrabilia.ōns ē fal sum.g̃ 7 añs.falsitas ōntis est nota ꝑ posteriorū 7 4° methaph.oña pz qa demōsttatio ē eoz quorū ē altera cā ut pz 2° posterioz q̄re ꝛc ¶ Ad euidentiaz ꝑmi dubñ sciendū ē scd̄ q̄ dicit ōm. ī ꝓlogo ꝑmi ꝓhicoz q̄ homo dī equoce de hoīe pfecto p scien tias speculatiuas 7 de alijs hoibz. Aliud ē q̄ rdupli catio semp cadit sup forali⁹ 7 ꝑncipali⁹ ut dīc phs ꝑ ꝓz mō dico q̄ si ītelligam⁹ p ultimū finē hois illā cōiunctionē ītellcūs agētis cū ītellcū possibili deberet sic exponi q̄ iste ē finis hois scd3 q̄ homo .i.finis hois q̄ est pfectus p scīas. qa hō ꝓticipali⁹ dī de hoīe pfecto p scīas speculatiuas ut pz ex ꝑmo ꝑsupposito. 7 iō hec reduplicatio scd̄m q̄ hō debet cadere s ipsuz ut pz ex 2° ꝑsupposito.7 sic iste finis ineſt uliter qa cuilibz pfecto p tales scīas.7 sēp.qa in quocunq̄ tempoze sit pfect⁹ q̄re ꝛc. Alio modo possum⁹ dicere q̄ p talē finē intelligit speculatioēz in q̄ cōsistit felicitas ut pz p ꝓhm x° ethicoz dicētez aliozz enī aīaliū nullū felix ē qa nequaq̄ ꝓticipat speculatiōe.inquantū enī ꝓtendit speculari 7 feli citas 7 qbus magis ineſt speculari 7 felices eē nō scd̄m accidēs ß scd̄m speculationē. mō iste finis ī ē semp 7 uliter.qbusdam tm̄ inē maxie.s.pfectis per scīas speculatiuas.qbusdā min⁹.s.pfectis p aliqs. qbusdaz mīme.s.pfectis p ītellecta matialia a qbz denudat' sicut eē deozsum ē finis q̄uis scd̄z q̄ q̄ue. Iste tm̄ qbusdā q̄uibz maxie ineſt sicut existētibz ꝓpe centrū.qbusdā min⁹ sicut exntibz ī medio it' cētrū 7 supficiē.qbusdā uero mīme sicut exntibz ī supficie q̄re ꝛc. ¶ Ad aliud dico q̄ ꝑma ꝑncipia sunt concept⁹ oplexi.cū ueritas seqtur cōpoem ut pz ꝑ priarmenias. isti aūt cōceptus pnt consideratī dupl'r. Vno° scd̄m q̄ sūt quedā similitudines retum extra aīam exntiū. Alio° ut sūt q̄dam speculabilia in se 7 istā distictionē ponit Az.in entibz aīe in li° de memoria 7 ipsam inuit ōm.ut credo 3° h⁹ cum dicit q̄ entia speculabilia habēt duplex subz. unuz ꝑ qd̄ sunt unū entiū in mūdo.7 isto mō cōsiderāt' ut quoddā speculū.aliud ꝑ qd̄ sūt necessaria 7 isto mō cōsiderāt' ut similitudines 7 talibz entibz uno istoz mōrū debēt aliq̄ q̄ n debēt eis scd̄m alium modū cōsideratis ut pz ꝑ ꝓhm in libz de mēoria mō dico q̄ si isti primi cōceptus cōplexi cōsiderāt' ut sūt q̄daz speculabilia sic etiā sūt ī intellectu possi bili ut i subo 7 cāe ientie iporū ī ipo sūt itellctis agens 7 itentiones imaginate.7 qm̄ demōstratio ē eoz q̄rum sue existētie ī alio ē altera cā iō ista ut sic possunt demōstrari. 7 sic de istis ñ itellexit phs 4° methaph.7 ꝑ posteriorū.si aūt cōsiderāt' ut silī tudines retū extra aīam existētium qa ut sic sunt repsentantes res quarū existētie uni⁹ in alia nō ē altera cā.ideo ut sic ista non possunt demōstrari 7 sic de ipsis ītellexit phs ī locis q̄re ꝛc. ¶ Per hoc ad tōes. ¶ Ad primā cū dī scīa speculatiua ꝛc.dico q̄ uerū ē q̄ nō ē util' utilitate ꝑ mō dicta. bene tamē pōt eē utilis utilitate 2° mō dicta q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā illa scīa q̄ ꝛc.uerū ē util' ꝑ mō ß 2°° non o; credere q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā si ista scīa ꝛc. d° q̄ sufficiēs sicut 7 pfectibile ē duplex.quoddā ē sufficiens simplr aliud ē sufficiēs ī genere. mō d° q̄ bene seqt' nulla aliarū ē sufficiēs simplr qa tale ē unū solū.i.deus 7 tale n° a° īdiget.tm̄ unaq̄q; aliaz ē sufficiēs ī genē 7 istud sufficit 7 tale pōt idigere a° ꝛc. ¶ Ad aliam si ista scīa ꝛc. dico q̄ unā scīam eē utilē ad aliā pōt ītelligi dupl'r. Vno° sic q̄ p demōsttrata ī ipa descē dat ad demōsttrādū passiones de subo alteri⁹ quod nō ē idē cuz suo subo uel simplr ul' sic sicut q̄ una spēs sit in natura spēi oppositē ut dīc Liconiēsis ꝑ posteriorū 7 sic unā scīam eē utilē ad aliā ē icōue niēs. A°° pōt itelligi unā scīam eē utilē sic q̄ p cōsi derata ī ipa bēat' ꝓfecta cognitō aliquoz reqsitoz ad aliā sciam 7 isto mō scīam eē utilē nō ē iconue niens nec sic cōtīgit descēdere de genere in genus q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā illa scīa q̄ ꝛc. d° q̄ uez ē utilitate p°° dicta ß utilitate 2°° dicta ñ ē icōueniēs q̄re ꝛc.

Querit. Vtz ista scīa sit difficillīa. Et arguit' ꝑ q̄ nō qa methaphica ē difficillia.ß ista nō ē methaphi sica g̃ nō ē difficillīa.maioz appaz

UVA. BHSC. IyR_010

p̄ 7 z° methaph̄.minor appz qa ista est ps scientie
nalis que distincta ē a methaphica ut pz 6° me-
thaph̄.q̄re ⁊c. ¶Itē illa scīa nō ē difficillīa que
ē de ꝓpinqs sensibꝫ.sed ista est h̄moi q̄re ⁊c.maior
appz qa talia sūt facillīa ad cognoscēdū cū nr̄a cog-
nitio ortū habeat ex sensatis ut pz 3° h̄.minor pz
qa in ista scīa cōsiderant passiones aie uegetatiue 7
sensitiue iste aūt sūt sensibiles ut pz z° h̄ in ca° d
sensu cōi q̄re ⁊c. ¶Itē illa scīa nō ē difficillīa que
ē de insepabilibꝫ a matia. sed ista ē h̄moi q̄re ⁊c.
maior appz z° methaph̄. minō declarat qa ista scīa
ē de aīa que est act̄ corpis.actus aūt cuj sit finis 7
complementū ei⁹ nō ē sepabilis a corpe ut dicit cōm.
z° h̄ q̄re ⁊c. ¶Itē illa scīa que ē certissima nō est
difficillīa.sed ista ē h̄moi q̄re ⁊c.maior appz de se.
minor pz p ph̄m in isto ꝓhemio q̄re ⁊c. ¶Item illa
scīa in qua scibile ē semp pns cognoscēti nō ē dif-
ficillima.sed ista ē h̄moi q̄re ⁊c. maior appz qa ex
cōsideratiōe cognoscēt circa cognoscibile frequēti
causat facilitas in scīa qa cātut hītus ut pz z° ethi-
corꝫ.minor pz qa aīa que ē cognoscibile istius scīe
ē maxīe pns sibi ipsi q̄re ⁊c. ¶Oppositū patet per
ph̄m in lra 7 p Themistiū.7 arguit tōe qa illa scīa
que ē de rebꝫ mirabilissimis ē difficillīa. sed ista ē
h̄moi q̄re ⁊c.maior appz qa mirabilia sūt nob̄ dif-
ficillima ad cognoscendū. qa cū sint ultra oēs sēs⁹
hoīs ut pz in ꝓhemio methaph̄.minor pz p ph̄m hic
7 Themistiū ōntem. Mira enī res ē aīa fere p oīa
entia trāsit eius natura īchoantibꝫ ab ultīa te natu
rali usq; ad pmā. ¶Ad euidētiā ist⁹ questionis ē
scīendū sicut dicit phs z° methaph̄. difficultas in
nr̄a cognitiōe ꝓuenit duobꝫ modis. Uno mō enī
ꝓuenit ex nr̄o mō cognoscēdi. Alio mō ex pte rei
cognite. ex pte nostri mōi cognoscēdi nob̄ ꝓueīt
difficultas.qa sicut pz in 3° h̄ intellect⁹ nr̄ intelligit
ex sensatis 7 imaginatis 7 iō que sunt male sēsata
7 imaginata sūt nobis male cognoscibilia licet de
se sint bene cognoscibilia. ¶Ad istam intētionem
dicit phs z° methaph̄. q sicut se hēt ocul⁹ noctue
ad lucē diei sic aīe nostre itellect⁹ ad nature oīum
manifestissima qd̄ qdez dictū scdm silitudinez nō
notat īpossibilitatē sed solū difficultatē ut dic cōm
ibidē. Et ex pte rei cognoscēde ꝓuenit nobis diffi
cultas.qa oē qd̄ itelligit itelligit scdm q ē in actu
ut pz 9° methaph̄. 7 iō que sunt debilis actualitatis
a nobis debilit cognoscunt sicut materia prima ut
pz p phicoꝫ sicut etiā motus 7 tēpus ut pz p cōm.
4° phicoꝫ. ¶Sciēdū ē etiā z° q aīa ē triplex q̄tū
spectat ad ꝓpositū.s.uegetatīa.sensitīa. 7 itellectīa
siue iste sint sub aīa sicut species siū sint analogata
sub analogizante ut uidet dicere cōm.z° 7 3° hui⁹.
Tūc dico duo ad qōnem.p̄ q scīa de aīa uegetatīa
7 sensitiua nō ē difficillīa. z° q scīa de aīa intellec-
tiua ē difficillīa. Primū pz 7 ꝓbat̄ sic. illa scīa que
est de his que exntia magne entitatis sunt ꝓpinq
sensui nō ē difficillīa īmo ē ualde facil cognitiōis
sed scīa de aīa uegetatīa 7 sensitīa ē h̄moi. maior
appz ex declarati i positione.minō pz qa sūt magne
entitatis. 7 qa sunt formē 7 cū ens 7 unū mltiplic⁹
dicant qd̄ uere ē act⁹ ē ut pz z° h̄.sūt etiā ꝓpīqua
sensui qa sūt principium sensibiliū opationū ut nu-
trire 7 sentire īmo uidet dicere cōm. in principio h̄
scdm q aīa oprehēdat sensu q̄re ⁊c. ¶Scdm declara-
tū qa illa scīa uidet difficillīa in qua cōtingit dif-
ficultas tā ex pte rei q̄ ex pte nr̄i mōi cognoscēdi
sed scīa de aīa intellectīa ē h̄moi q̄re ⁊c.maiō appz
ex dictis. minō pz. ē enī difficultas p̄ ex pte rei co
gnite qa est ens i pura potētia ut pz 3° h̄. Est etiaz
ibi difficultas ex pte nīa qa ipa nō cadit sub sensu
nec scdm se qa nec ē corpus nec uirt⁹ in corpoī ut
dicit cōm.3° h̄ nec scdm suas opationes q̄ sūt ualdē
abstracte ut itelligere 7 uelle q̄re ⁊c. Sciēdū tam
q scīa pōt capi uno° ꝓpe ut distinguit ptra sapīaz
7 isto mō dico q ista scīetia ē difficillima. alio mō
large ut se extendit ad sapiētiā 7 isto mō non est
difficillima sed bene ē de numero difficillimorum
sicut dicit phs q̄re ⁊c. ¶Sed circa dicta sūt dubia
Primū qa scīetia de materia pma.s.pmus phicoꝫ
uidet eē difficilioꝫ ista qa materia pma ē ēs ī pura
potētia a p̄ principio actus maxime remota. intelle
ctus aūt solū ē ultim⁹ in genere abstractoꝫ ut dic
cōm.3° h̄.sed materia nō ē sensibil sicut nec anima
itellectīa q̄re ⁊c. ¶Scdm dubiū ē qa ur̄ q ista scīa
ē difficiliō q̄ methaphica qa illa scīetia ē difficiliō
in q̄ ē difficultas tā ex pte rei cognite q̄ ex pte nr̄i
mōi cognoscēdi q̄ in qua solū ē difficultas ex pte
nostri mōi cognoscēdi 7 nō ex pte rei cognite.sed
ista ē h̄moi q̄re ⁊c.maior appz ex determinatis in
pōne.minor pz qa ista scīetia de anima intellectiua
ē utroq; mō difficil ut determinatū ē pus.ß in me-
thaphica ē solū difficultas ex pte nr̄a 7 nō ex pte
rei cognite ut pz z° methaph̄.q̄re ⁊c. ¶Ad pmuz
dicendū q ista scīetia ē difficiliōr scīetia de matia
pma qa anima intellectiua possibilis ē in pura po-
tentia in genere intelligibiliū sicut matia prima ī
genere sensibiliū. Un sicut dicit cōm.3° h̄.opinan-
dum e q istud ē q̄ttū genus cāe.quēadmodū enīz
eē sensibile diuidit in formā 7 materiam sic intel-
ligibile eē oz diuidi in diuīa his duobꝫ.s. in aliqd
eē sīle forme.7 in aliqd eē sīle materie ⁊c. ido ista
scīetia ē ita difficil ex pte rei cognite sicut illa.Sed
ex pte nr̄i mōi cognoscendi ista ē difficiliōr q̄ illa
qa nec aīa intellectiua nec sue opatiōes cadūt sub
sensu ut dem̄ratū ē in pōe. matia aūt pma lz scdz se
nō cadat sub sensu sua tam opatio cadit.sua.n.pro
pria opatio ē trāsmutatio scdm subaz ut dicit cōm.
p̄ celi.7 iō ipa arguit materiā sicut opatō formam
ut ipe dicit 4° methaph̄.7 p phicoꝫ.transmutatio
aūt ē sensibilis q̄re ⁊c. ¶Ad scdm dicendū q ratio
bn̄ concluderet si difficultas q̄ ē ex pte nr̄i mōi cog-
noscendi eēt eqlis in utraq; scīetia sed nō ē ita īmo
in methaphica ē tanta difficultas ex pte nr̄i modi
cognoscendi q superminet utriq; difficultati otin-
gēti in scīetia de anima. ¶Ad cui⁹ euidētiā ē sciēdū
q de subīis sepatis ē duplex scīetia.una ē scīetia d
ipis scdm q sunt motrices orbiū 7 ista ē natural⁹
ut pz p ph̄z 7 cōm.4° phicoꝫ 7 qa ut sic hz opatōnē
p se sensibilē.s.motū.iō ista scīetia ē difficiliōr illa
alia ē scīa ipatū q̄tū ad suas qdditates scdz se 7 su-
as pmas opones q̄ sūt itelligēr 7 uelle 7 ista ē scīa
diuina 7 illa ē lōge difficiliō q̄ ista.p̄ qa iste sube
secūdū qdditates suas magis sūt remote a sensib⁹
q̄ intellect⁹ cū sit infimus in ordine abstractoruz
ut dicit cōm.3° h̄. z° qa sue opatiōes prime n̄ sunt
sensibiles nec p se nec p accns qa nō hñt attributōz
necessariā ad aliquod sensibile.nō enī intelligētie
approprīant orbib⁹ ut intelligāt sicut nobis intelle
ctus appropriat q̄re ⁊c. Sz opationes nr̄i itellcūs
admin⁹ sūt sensibiles paccidēs qa hñt attributōz
ad fantasmata necessariā.ut pz 3° h̄. 7 ista sunt per
se sensibilia ut patet z° h̄. unde sicut octauū celuz
dicit eē in loco paccidens qa hēt habitudinē ne-
cessariam ad aliqd quod ē in loco p se.s. ad centruz
ut dicit cōm.4° phicoꝫ.sic pōt dici de intelligere in
tellectus nr̄i. q̄re ista scientia erit difficilior illa ut
dictū fuit prius. Per ꝫ ad rōnes. Ad primā me-
thaphisica ⁊c.istā rōnem dcedo 7 nō ē dtra me qa
methaphisica ꝓprie nō ē scientia ut pz 6° ethicoꝫ
Mō dcm̄ est in pōe q nos intelligim⁹ q ista scien
tia est difficillima int oēs scientias ꝓprie dcās q̄r
⁊c. ¶Ad aliā illa scīetia q̄ est ⁊c. dico q uer est ut
sic.7 cū dr̄ ista ē h̄moi. dico q uer ē q̄ ad illā ptē

UVA. BHSC. IyR_010

que ē de uegetatīa ⁊ sensitiua. ℔ nō quantū ad illā ptem que ē de aīa ītellectiua q̄re ⁊c. ¶ Ad aliā illa scīa ⁊c. Secundo ut sic. ⁊ cū dr̄ ista ē ⁊c. dico q̄ uerū ē quātū ad uegetatiuā ⁊ sensitiuā ⁊ de talibꝫ tractat ꝺn̄s. 2° hꝰ. sed nō quantū ad aīam ītellectiuā ut pꝫ p ꝺn̄s. 3° hꝰ q̄re ⁊c. ¶ Ad aliā illa scīa ⁊c. qdā dicūt q̄ duplex pot ee ꝓcessus in scīa. unꝰ eni ē a ꝓrib⁹ in ee ad posteriora in ee. aliꝰ ē a posterioribꝫ ad ꝓra ut dicit ꝺn̄s. in isto ꝓhēio. mō dicūt cū dr̄ illa scientia ⁊c. q̄ uer̄ ē ut sic. ⁊ cū dr̄ ista ē hꝰmōi dicunt q̄ uer̄ ē quantū ad modū ꝓcedēdi a posterioribꝫ ad ꝓra ⁊ sic nō ē difficillia ⁊ sic ītellexit phūs q̄r ⁊c. ¶ Sed istud nō ualet qa quantū ad illū modū ꝓcedēdi q̄ ē non usitatꝰ in ista scīa ista scīa nō debet iudicari difficillia. ℔ modus ꝓcedēdi a prioribꝫ ad posteriora ē hꝰmōi q̄re ⁊c. maior de se pꝫ. ⁊ minor pꝫ p phm in 2° hꝰ in illo ca°. Quīn aūt ex incertis ⁊ p ꝺn̄s. ibidē ⁊c. Alii aūt dicūt aliꝫ ꝺcedēdo maiorē ⁊ ad minorē dicūt q̄ ista scīa pōt ꝺsiderari duplr̄. Uno° quantū ad suū fieri ⁊ acqri ⁊ ut sic ē difficillia. Alio° quātū ad suū factū ee ⁊ ut sic ē certissima ⁊ sic ītellexit phūs ¶ Alio° pōt dici scd̄m dicta ī pōe cū dr̄ illa scīa ⁊c. Secundo ut sic ⁊c. ⁊ cū dr̄ ista ē hꝰmōi. dico q̄ uer̄ ē quātū ad uegetatiuā ⁊ sensitiuā ⁊ ut sic nō ē difficillia ut dictū fuit in pōe. ℔ q̄tum ad aīam rōalē nō ē certissima. ⁊ maxie certitudine q̄ ad nos ut Albꝰtus dicit. ꝯ possit ee certissima certitudine simplr̄ oīb⁹ ꝑter methaphīca que resoluit rē in ultimū ꝓpter qd ⁊ ꝺsiderat totꝰ natē bonꝫ ut in ꝓhēio methaphꝫ. appꝫ. ⁊ ꝯ ē qa aīa ītellectiua ē absoluta ⁊ ut sic ītelligit phūs ut dīc Albtꝰ q̄re ⁊c. ¶ Ad aliā illa scīa ⁊c. Secundo q̄ uer̄ ē si cognoscibile sēp sit sub illa dispōe sub q̄ ē natū actualr̄ cognosci ab illo cognoscēte. si aūt n̄ sit sub illa dispōe nō opꝫ. ⁊ cū dr̄. ista ē. dico q̄ ꝯ aīa semp sit pn̄s sibi ipi realr̄ qa realr̄ nō ē absens a se ipa tm̄ nō ē semp pn̄s sibi ipi sub illa dispōe sub q̄ ē nata actualr̄ cognosci qa ē apta cognosci cū cognouerit alia ut pꝫ 3° hꝰ ⁊ talia non semper cognouit ⁊c.

Consequenter q̄rit. Utꝫ sit una coīs methodus inuestigādi qd̄ qd est oīuꝫ quotū ē qd̄ qd ē inuestigādū Arguit p q̄ sic. qa de q̄ minus uī ine ē ⁊ imē ⁊ de q̄ magis. sed minꝰ uī q̄ sit una coīs methodus oīuꝫ accidentiū cōium q̄ oīum qd̄ qd ē ⁊ tm̄ ē quar̄ ⁊c maiꝫ pꝫ qa ē maxia. minꝫ pꝫ quātū ad primam ptē qa illa q̄ insūt alicui p accidēs sūt multo pluria q̄ illa que ī sunt alicui scd̄m se ut pꝫ p phīcoꝝ. q̄tū ad scdam ptem minꝫ pꝫ 2° thopicoꝝ ī q̄ traditur ars coīs ad inuestigandū accidētia coīa ut pꝫ ī fine tertii thopicoꝝ q̄re ⁊c. ¶ Itē eoꝝ q̄ꝫ est una q̄stio uidet ee una methodꝰ terminādi. ℔ oīum qd̄ qd ē ē una questio q̄re ⁊c. maiꝫ appꝫ qa q̄stiones sunt eq̄les numero his q̄cūq; uere scimꝰ ut dr̄ 2° posterioꝝ. minō pꝫ 2° posterioꝝ q̄re ⁊c. ¶ Itē oīuꝫ eoꝝ que sunt unꝰ tōis uī ee una methodꝰ ⁊ modꝰ unꝰ cognoscēdi. ℔ oīa qd̄ qd ē sunt hꝰmōi q̄re ⁊c. maiō appꝫ 2° posterioꝝ. ⁊ 4° methaphꝫ. minꝫ pꝫ 7° methaphꝫ. ubi dr̄ qd̄ qd ē dr̄ p pus ⁊ posteriꝰ de suba ⁊ accidētibꝫ sicut ens q̄re ⁊c. ¶ Itē sicut ē de accidentibꝫ ꝓpis sic ē de ipis qd̄ qd ē. ℔ una ē cōmuis methodꝰ inuestigandi oīa accidētia ꝓpa quare ⁊c. maiꝫ appꝫ qa accidētia ꝓpa ꝺsequunt qdditatem minꝫ aꝫ p Aꝝ. p ⁊ 2° posterioꝝ. q̄re ⁊c. Idem pꝫ p Plonē. q dixit q̄ methodus inuestigādi qd̄ qd ē ē diuisio. Idē pꝫ p Pocratē ōtem q̄ talꝰ methodꝰ ē dem̄ratio. Idē uult phūs. d. q̄ talis methodꝰ ē uia cōposita ex diuisione ⁊ dem̄ratione ut dicit hic ꝺn̄s. q̄re ⁊c. ¶ Oppositū arguit qa qd̄ qd ē unicuiusq; ꝺstituit ex ꝓpis ꝓncipiis ℔ unicuiq;. sed nō ē una methodꝰ inuestigādi ⁊ cognoscēdi ꝑma principia unicuiq; q̄re ⁊c. maiꝫ appꝫ p ꝺn̄s. ī phēio. minō de se ē euidēs q̄re ⁊c. ¶ Itē si eēt aliq̄ methodꝰ aut eēt diuisio aut dem̄ratio aut cōpositio. ℔ nulla istarū pōt ee q̄re ⁊c. maiꝫ appꝫ p diōnē sufficientē. nullꝰ. n. unq̄; posuit aliā uiā ut pꝫ p ꝺn̄s. b. minō declarat nō. n. pōt ee diuisio nec dem̄ratio qa ī istis ꝺmittit petitio ꝓncipiī ut pꝫ 2° posterioꝝ q̄re ⁊c. nec uia cō pōita qa neutra q; uia sufficit q̄re nec aggregatū ex illis qa totū nihil aliud ē q̄; sue ptes ut dicit ꝺn̄s. ꝑ phīcoꝝ q̄re ⁊c. ¶ Et cōfirmat rōe ꝺn̄s. in ꝓhēio qa si talis modus inuestigādi qd̄ qd ē sufficeret tunc logica sufficeret ī cognitiōe aliaꝝ scīaꝝ. ꝺn̄s ē falsū ℔ ⁊ anꝭ. falsitas ꝺntis ē nota de se. ꝺna pꝫ qa logica talē modū inuestigandi tradit ut pꝫ 2° posteriorꝫ q̄re ⁊c. ¶ Ad euidētiam q̄stionis ē ītelligendꝫ q̄ unā ee methodū inuestigandi qd̄ qd ē oīum quoꝝ qd̄ qd ē est inuestigandū pōt ītelligi dupl̄r. Uno° sic q̄ ꝑ ipsā haberent canones ⁊ regule inuestigādi ulēs qd̄ qd ē inuestigandū. Alio° q̄ sit aliq̄ talis methodus coīs inuestigādi unūqd̄q; qd̄ qd ē. ⁊ ꝑ talē methodū cognoscerent oīa ꝓncipia ꝓpa oīuꝫ q̄tū qd̄ qd ē est inuestigādū. Tūc dico duo ad q̄stiōez ꝑ q̄ si q̄stio q̄rat ꝑ mō sic 1° q̄ sic. si uero qō q̄rat 2°° dico q̄ nō. Primū ꝓbat sic. qa oīum q̄rum ē una questio coīs pōt ee ⁊ una methodꝰ coīs tradens regulā ulem talē q̄stionē terminādi. ℔ oīum eoꝝ q̄ꝫ qd̄ qd ē est inuestigādū ē una coīs qō circa qd̄ qd ē q̄re ⁊c. maiꝫ appꝫ 2° posterioꝝ. minō etiā pꝫ ibidē q̄re ⁊c. ¶ Itez istud posset ꝓbari fere p oēs rōes adductas in arguēdo. ¶ Itē scd̄m declarat qa si eēt aliq̄ talis coīs methodꝰ inuestigādi unūqd̄q; qd̄ qd ē ꝑ ipa; cognoscerēt ꝓpa ꝓncipia unicuiq; tūc aut eēt scīa coīs aut spāl̄. ℔ nec sic nec sic q̄re ⁊c. maiō appꝫ p sufficientē diōnem. minꝫ pꝫ. non enī pōt ee scīa coīs qa uel eēt logica uel methaphīca. ℔ neutra ē qa neutra tradit cognitionē entiū spāliuꝫ sub ꝓpis rōibꝫ sed solū ut cōueniūt in rōibꝫ ulibꝫ ut pꝫ 4° methaphꝫ. ꝑ thopicoꝝ q̄re ⁊c. nec talꝰ scīa pōt ee spālis. qa qua rōe ℔ facerꝫ una eadē rōe alia cū in ℔ sint etiā de rōis. aut oēs faciēt qd̄ n̄ pōt esse qa tunc idē inutilit eēt mltoties repetitū aut aliq̄ sic et aliq̄ non. qd̄ nō pōt ee ut determinatū ē. ergo relinqt̄ q̄ nulla q̄re ⁊c. ¶ Itē si eēt aliq̄ talꝰ methodꝰ oēs alie scīe supfluerēt. ꝺns ē falsum. ℔ ⁊ anꝭ. falsitas ꝺntis pꝫ. ꝺna declarat qa scīe alie tradēt cognitionē ꝑ principioꝝ ⁊ passionū ⁊ suboꝝ. mō si eēt talis methodus que traderet cognitionē unicuiq; traderet etiaꝫ cognitionē subi ⁊ ꝑmaꝝ passionū q̄ ex cognitiōe taliū ꝓncipioꝝ dependēt q̄re ⁊c. ¶ Sed circa dicta sūt dubia. ꝑ° qa ē dictum q̄ uia inuestigādi qd̄ qd ē ē una. dubitat̄ q̄ unitate ē una. 2° ad quā scīam ptinet. 3° que sit illa uia utrū diuisio uel dem̄ratio uel ꝺpō. 4° cū sint diuerse uie inuestigādi qd̄ qd ē que scīa tradit illas. ¶ Ad ꝑmū dicēdū q̄ talis uia n̄ ē una unitate uniuoca. ℔ solū est una unitate analogica qa cū talis uia sit hītus. unitatez ⁊ entitatez capiet ex obiecto circa qd̄ uersat̄ ut pꝫ 3° hꝰ. mō ōm circa qd̄ uersat. s. qd̄ qd ē nō ē unū unitate uniuoca. ℔ analogica ut pꝫ 7° methaphꝫ. in ꝑ ca°. Et dicemus ꝑ de eo logice ⁊c. ¶ Itē silē est de uia cognoscendi qd̄ qd est ⁊ de uia cognoscendi ꝑ ꝓpria accidentia qa talia sequūt qdditatem ut dicit porphirius. mō uia cognoscendi accidentia ꝓpria est solū una unitate analogica cū dem̄ratō ꝑ dicat de dem̄ratione ꝓpter qd q̄; de dem̄ratione qa ut pꝫ ꝑ posterioꝝ q̄re ⁊c. ¶ Ad scd̄m dubiū dicendū q̄ ad logicā ⁊ methaphīcā. diffinitio. n. ē sermo significatiuus quidditatis ⁊ essentie ut dicit ꝺn̄s. 7° methaphꝫ. mō ꝺsiderare ꝺ diffinitiōibꝫ est cōe logice

UVA. BHSC. IyR_010

7 phie ꝑme ut dicit ō̄.in eodē 7° 7 p3 discutrēti p septimū.īuestigat enī que ptes īgrediāt diffinitionē ga ptes forme 7 spēi nō materie ut p3 in illo ca° Qm̄ uero diffinitio. īuestigat insup quomodo diffinitū ē unū cū sua diffinitōe.ptes aūt 7 mediū hn̄di tales ptes declarat ut patz in illo ca° Dicam9 aūt inquantū.q̄re ꝺsiderare diffinitiões ptinet ad methaphicam.ptinet etiā ad logicā ga ad illā sciētiā ptinet tradere cognitionē diffinitiōis 7 quod qd ē que tradit cognitionē īstrumēti ꝺueniēdi ꝺ cognito ad ignoti notitiā siue mōi sciēdi cū diffinitio sit un9 mod9 sciēdi.ꝟ hꝫ ptinet ad logicā ut patz p Auic.7 Algazelē 7 p Aꝛ. 7° methaph. 7 p ō̄m. q̄re ꝛc Sꝫ itelligendū ꝙ licet ꝺsiderare diffinitiones sit cōe logico 7 phō p.tam̄ hꝫ est ꝺr̄sis modis ut dicit ō̄m.z° methaph.i ca° Nūc aūt. ga logicus ꝺsiderat ꝺ diffinitiōibꝫ scdm ꝙ sūt īstrm̄ qꝺ ducit ītellectū ad itelligere rei qdditatē. phs aūt p9 scdm ꝙ significāt natas reꝛ q̄re ꝛc. Intelligendū ē etiā ꝙ uia īuestigandi diffinitionē siue qꝺ quid ē tradita in logica ē duplex.una qdē ē p quā inuestigat diffinitio p mōm q̄ ē oratio diffinitīa explicans subam diffiniti 7 ista ē ualde ꝓpa 7 tradit in z° posterioꝛ ut dicit Lincoñ.ibidē.alia ē uia inuestigandi diffinitionē que tradita ē in libꝛo 6° thopicoꝛ 7 hꝫ nō demr̄at diffinitionē scdm ꝙ ē oratio diffinitiua explicās qd ē diffinitū. ꝟ cōcludit tales ōrones aīal rōale 7 mortale ē diffinitio hoīs 7 hꝫ ē ꝺclusio cōpōsita ex scdis intētiōibꝫ 7 nō ē oro diffinitiua solū explicās qd ē hō.ꝟ ē ꝺclusio ꝑdicatiua scde intētiōis de hac diffinitiōe aīal rōale mōtale. ut dicit Lincoñ.z° posterioꝛ 7 hꝫ ē longe alia a prēdicta ut ipemet dicit in ꝓncipio scdi q̄re ꝛc. Ad tertiū ꝺ ubiū dicendū ꝙ talis uia nō ē diuisio p se nec demr̄atio p se qa in istis sit petitio prīncipiī ut p3 z° posterioꝛ.sed talis uia ut dicit ō̄m.hꝫ 7 phus z° posterioꝛ ē uia cōpōita ex diuisiōe 7 demōstratione nō accipiēdo demōstrationē ꝓpe qa talis ē solū accidentiū īmediatoꝛ ut patz p posterioꝛ.sed accipiēdo demōstrationē ꝓ q̄cunq; tōcinatiōe faciente fidē ut ꝺr̄ z° posterioꝛ. 7 ista uia cōpōsita est uia pfecta 7 ꝺirecta īuestigandi qꝺ qd ē.sed alie ī ꝺirecte 7 impfecte pūt notari sicut uia a ꝺctrio 7 uia ꝺductiua ut dicit ō̄m.4° phicoꝛ. Ad quartū ꝺ ubiū ꝺico ꝙ ille diuerse uie īuestigandi qꝺ qd ē nō pūnēt ad unā sciam sed ad oēs scias. quelibet enī scia cōsiderat ꝓpa ꝓncipia sui subi. 7 iō q̄libet scia hꝫ suā uiā īuestigādi qꝺ qd ē ꝓpium quar̄ ꝛc. Per hꝫ ad rōes Ad ꝑmam ꝺcedo maiorē 7 ad minoꝛē ꝺ° ꝙ ueꝛ ē ꝙ ē una method9 coīs 7 ñ ꝓpa Et isto mō etiā ꝺico de medio īuestigādi qꝺ qd ē q̄re ꝛc. Ad aliā cū ꝺr̄ eoꝛ ꝛc.ꝺico ꝙ ueꝛ ē p̄ mō ꝺicto ī ꝓe ꝟ z°° nō ꝺz q̄re ꝛc. Ad aliā eod ē mō ꝺr̄ cū ꝺr̄ ꝺiuz eoꝛ ꝛc. ꝺico ꝙ uerū est p°° ꝟ z°° ñ ꝺz q̄re ꝛc Ad aliā cū ꝺr̄ sicut ē ꝛc.ꝺcē.7 cū ꝺr̄ ē una ꝺico ꝙ ueꝛ ē coīs ttadēs regulas coēs īuestigādi ꝓpa accidētia nō aūt ē aliq̄ sic coīs que ꝺet cognitionē p̄zum ꝓncipioꝛ uni9cuiq; ꝓpꝛiī accidētis 7 ita ē de methodo īuestigandi qꝺ qd ē ut dictum ē in pōe q̄re ꝛc. Ad auctoꝛitates oēs cōcedo ꝙ est una uia coīs p̄ mō 7 nō z°°. Quidā tñ dicūt uiam impfectā sicut ōntes diuisionē 7 demr̄ationē.qdā pfectā sicut ōntes cōpōem. Ad alias rōes ī oppositū. Ad ꝑmā cū ꝺr̄ quod qd ē ꝛc.ꝺcedo. 7 cū dicit nō ē una uia ꝛc.cōcedo ꝙ non ē una uia coīs sic ꝙ p eā sciant uni9q; ꝓpa ꝓncipia qꝺ qd ē inuestigandi.sed ꝙ non sit coīs alio mō nō ꝺcludit quar̄ ꝛc. Ad aliā si eēt ꝛc.cōcedo 7 ad maiorē ꝺico ꝙ nec diuisio nec demr̄atio ut ꝓbat rō.ꝟ ꝺico ꝙ ē cōpositio.7 cū ꝺr̄ neutra ꝛc.ꝺico ꝙ nō seqtur. 7 cum ꝺr̄ totū ꝛc.ꝺico ꝙ ō̄m.intelligit ꝙ totū nihil aliud ē q̄ sue ptes simul sūpte materialit̄ nō aūt formaliter q̄re ꝛc. Rōnez ō̄m.cōcedo qa nō ē cōtra me si bn̄ intelligat̄ ꝛc.

Queritꝫ. Vtꝛ ulia sint ꝓꝛa singulatibꝫ aut posterioꝛa. Et arguit ꝓ ꝙ sint ꝓꝛa ꝓ sic. Quia illud ē prius a quo nō cōuertit̄ subsistēdi ō̄na hꝫ hr̄ ī ꝑdicam̄tis 7 ī 5° methaph sed ab ulia ad ptículare nō ꝺuertit̄ subsistēdi ō̄na ut manifestū ē.bn̄ enī seqt̄ sortes ē g̃ hō est.sed nō ecōuerso ut oēs cōcedūt. ꝓ illud ad qꝺ alteꝛ se hꝫ p additionē ē pr̄i9 illo ut patet ꝓ posterioꝛ ca° i°. Certioꝛ aūt ē scia. sed spēs q̄ ē singularis respcū generis ut p3 ꝓ phicoꝛ p ō̄m. se hꝫ p additionē ad gen9.nā ꝺria ē qua spēs abundat a genere ut dicit porphiri9. ꝓ illud quod ponit̄ in ꝺffinitione alic9 ē pr̄i9 illo hꝫ p3 ex 6° thopicoꝛ ga ꝺffinitio ē ex prioribꝫ sed ulia ponit̄ in ꝺffinitiōe singularis seu min9 ulis ut gen9 ī ꝺffinitione spēi sicut p3 7° methaph.7 z° posterioꝛ. ꝓ ꝑpetuum pr̄i9 ē corruptibili ut p3 8° phicoꝛ.ꝟ ulie ē ꝑpetuus ut p3 ꝓ posterioꝛ 7 singulare ē corruptibile ut patz ad sensū. ꝓ eadē sūt ꝓncipia eēndi 7 cognoscēdi ut capit̄ z° methaph.sed ulia sūt pr̄incipia cognoscendi suoꝝ inferioꝛ ut oēs ꝺcedūt.g̃ sūt pr̄incipia eēndi ipsoꝛ.sed pr̄incipiū pr̄i9 ē pr̄incipiato ut ē manifestū q̄re ꝛc. Oppositū arguit auctoritate Aꝛ. q ꝺicit hic.ulie aut nihil ē aut posteri9.ꝟ n ē ꝺicēdū ꝙ sit nihil qa oīs scia est ꝺ ulī ut patz ex ꝓ posteriꝝ 7 7° methaph. 7 sic oīs scia eēt ꝺ nullo quod ē absurdū. Ad euidentiā q̄stionis est itelligendū ꝙ opīo Platonis ꝺ ulibꝫ fuit alia ab opinione Aꝛ. Opīo.n Platonis ꝺr̄ fuisse ꝙ ulia.ſ.genus 7 spēs ididuoꝝ sensibiliū sūt sepata in re extra aīaz a singularibꝫ sensibilibꝫ.7 hmōi qdditates ulis a singularibꝫ sepatas ipe uocauit ideas.ꝺbi g̃tia prouiuioribꝫ ipe ponebat unā qdditatē 7 ideam hoīs sepatā extra intellectū ab oībꝫ singularibꝫ hoībꝫ 7 siliter unā qdditatē asini 7 eq 7 sic de ceteris spēbꝫ q̄rū idiuidua nō hnt ordines ad inuicez scdm pr̄i9 7 posteri9. Et hꝫ ipe ꝓbat mltis rōnibꝫ 7 subtilibꝫ ꝟ ad pns tecitabūt tres ul q̄ttuoꝛ ꝓpt exercitatiōz iuuenū ga magꝭ hꝫ perscrutatio locū sup 7° methaph. Vna ei9 rō fuit qa sic est in essendo sicut ē in itelligendo cū intellect9 nr̄ moueat a rebꝫ. nūc aūt in itelligendo sic est ꝙ qdditas spēi intelligit̄ ꝑter indīdua.7 qdditas generis ꝑter spēs. ut possumus itelligere hoīem nō itelligendo sortez neq; plonez.7 possum9 itelligere aīal nō itelligendo hominez neq; asinū 7 sic de aliis ꝓ si qdditates non essent sepate ab ipsis singularibꝫ corruptibilibus tūc de ipsis qdditatibꝫ nō posset esse scia. ꝟ hoc est īconueniens ut notū est.s.ꝙ de qdditatibꝫ rerum naturaliū nō sit scia.ō̄na ond̄et̄ qa de corruptibilibꝫ nō est scia imo de ꝑpetuis ut etiā cōcessit Aꝛ. imo si ꝓꝛie qdditates generū 7 spērū sūt cōiūcte singularibꝫ tūc sūt corruptibiles sicut 7 ipa singularia 7 sic de ipsis nō erit scia quod ē absurdū. Item supponebat ꝓ ꝓ ꝙ libet suba q̄ generat̄ generat̄ a sibi uniuoco scdm spēm uel scdm gen9 7 hꝫ recipiebat ꝓ manifesto Item supponebat ꝓ ꝙ nulla forma materialis agit īmediate nec generat.cū hꝫ uī uelle Aꝛ. in de sensu 7 sensato ubi dicit ꝙ ignis ñ agit īquantū ignis sīt aq̄ inquātū aq̄ 7 sic de aliis Tūc ꝓcedit ulteri9 ponat̄ ꝙ generet ignis.aut generabit̄ ab ipo igne ꝑexīte aut ab ipa forma 7 qdditate ignis sepata a sensibilibꝫ 7 ptícularibꝫ.nō ē dicendū ꝙ ab igne ꝑexīte ptículari 7 sensibili qa ille aut ageret īmediate p suā qualitatē actiuā aut p suā formā subalem.nō p suā qualitatem actiuaz

UVA. BHSC. IyR_010

qa tūc ignis generat⁹ nō fieret a sibi uniuoco nec scōm spēm nec scōm gen⁹ cū ipsa q̄litas ignis non sit nec de spē nec de genere ignis. nec ē onōdū q̄ ipe ignis sensibil⁹ pexns generz imediate p suā formā subalē materialē qa hoc ē otra scōam suppōem q̄re relinqtur q̄ ignis n̄ generat imediate nisi a qdditate uel forma sepata a materia. 7 ppt generatiōez indīduoz subē generabiliuz necesse ē ponere ulla sepata a singularibꝫ. uez ē tn̄ q̄ om̄. aliquātulū aff̄t deducit istā tōnem pus applicādo ad generationē q̄zdam aīaliū 7 plātarū in qbꝫ nulluz appz generās corporeū ei⁹dē generi nec ei⁹dē spēi cuz generato. Oē aūt qd̄ existit in potētia nō existit in actu nisi pexnte in aliq̄ qd̄ eēt sui generis uel sue spēi i actu un̄ relinqt̄ q̄ generatiōes taliū aīaliū uel plātarū sunt a formis sepatis. 7 ē maiō tō que attribuitur plōni 7 post statū ponit tōem pus tactā. Proptea aliq̄ ofirmāt sic. suba pfecta que generat p omixtiōne seminū indiget ad sui generationē aliq̄ generāte p se ppinq̄ 7 imediato 7 uniuoco. s. ei⁹dē spēi spēalissime cū suba q̄ generat. ℔ recipit̄ p mānifesta 7 satis pz inspiciēdo i ꝓpositis particulis. requrit. n agēs p se qa agēs p accidēs n̄ ageret nisi eēt aliq̄d agens per se prius eo ut patet zo phico7. 7 requrit agēs ppī quū 7 imediatū qa agēs remotū nihil p ducit nisi mediāte agēte ppīq̄ ut hētur 8o phico7 Itē requrit̄ generās uniuocū qa in ℔ differt̄ sube p fecte q̄ generant̄ p omixtionē seminū ab alīs que sūt ipfecte q̄ generāt̄ p puttefactionē qa sube perfecte id igēt generāte uniuoco 7 alie nō ut etiā demōst rat om̄. in 8o phico7. ¶ Apparz igit̄ q̄ ista ꝓpō suba pfecta idigz ad sui generationē generāte per se ppin q̄ 7 imediato 7 uniuoco ē ueta. ℔ nō contingeret nisi eēt q̄ddītas spēi taliū indīduoz sepata sepata a sensibilibꝫ g̃ zc. pbatio. generet̄ socrates. tunc generās p se ppinquū p se 7 imediatū 7 uniuocū non erit ipsū semē i aīali. qa id n̄ erit ei⁹dē spēi cū socrate generato ut cuilibz ē manifestū nec erit pr̄. s. homo pticularis a q̄ decisum fuit semē qa ille non pōt esse generās 7 agēs p se. nā agēs p se necessario ē simil cū effectu uel in fieri solū uel i obseruari ut patet zo phico7. nūc ille hō pticularis nō necessario ē qn̄ generat̄ socrates. imo postq̄ semē receptū ē i matrice contingit ipso pre mortuo generationē fieri. g̃ relīq̄t q̄ generās ꝓpinquū p se 7 imediatū 7 uniuocū i generatiōe socratis nō ē nisi q̄ddītas hois sepata abo ibꝫ singularibꝫ hoibꝫ. Ex his 7 osimilibꝫ uī ouici q̄ ulla sint sepata a singularibꝫ extra itellcm̄. 7 ℔ qdem fuit opīo plōnis ut ei attribuit̄. dicebat aūt ipe q̄ ille forme sepate sūt ei⁹dē spēi cuz ipis foris singulariū. ¶ Dāc aūt opīonē destruit Aꝛ. multiplr. Vn̄ tō ei⁹ ē. Illud qd̄ p̄dicat̄ de aliq̄ eēntialr 7 in qd nō ē sepatū ab eo scōm eē extra aīam. hec uī eē satis manifesta. sed res q̄ dīr gen⁹ p̄dicat eēnalit̄ in qd de suis spēbꝫ ut aīal de hoīe 7 eq̄ 7 sic de alīs. Silit̄ res q̄ dīr spēs spālissima p̄dicat eēnalit̄ de suis īdīduis ut hō de socr. 7 plone 7 sic de ceteris. q̄te uī q̄ hmōi res q̄ dicunt̄ genera 7 spēs nō sūt sepata scōz eē extra aīaz a singularibꝫ suis. i. ab ifentionibꝫ otentis sub eis. ¶ Itē generās debet eē ei⁹dē spēi cū generato scōm plōnē. ℔ forma sepata si eēt nō esset ei⁹dē spēi cū generato. pbatio qa forma indiuidui generati nō fit p se. i. scōm se subsistēs. ℔ opositū ē id qd̄ fit tali mō. s. ēs subsistēs. mō stat q̄ forma sepata a matia nō ē ei⁹dē spēi cū toto opōito ex materia 7 forma 7 sic talis forma sepata non posset eē pncipiū agēs in generatiōe subē sensibil⁹. cui⁹ oppositū putauit plō imo illa fuit maiō tō ei⁹ ut saluaz q̄ generationes aīaliū 7 plātaz sūt a sibi sili scōm spēm uel scōm gen⁹ ut dicit om̄. 7o methaph⁹. ut uisum ē pus. Et hāc tōem tāgit ph⁹ 7o metha. Vtz aut ē scōm rei ueritatē forma subalis fiat p se 7 p° uel p aggregatum ad pns nō ē discutiēduz. sufficit aut ℔ scire q̄ cum generatuz p se subsistēs sit cōposituz ex materia 7 forma necesse ē ipm ppīquuz generās si debet eē ei⁹dē spēi uel generis cuz generato eē opositum ex matia 7 forma 7 sic ad generationē iutilis eēt q̄ddītas sepata. 7 ℔ q̄dē tō ē ualō otratia plōni ut manifestuz ē cuilibz exercitato in phia. Et pōt ofirmari sic si q̄ddītas seu fōa sepata eēt agēs i generatiōe necessario seq̄ret q̄ sola fōa fieret sicut idiuiduuz subsistēs 7 nō in alio. ℔ ℔ est īpossibile. qa oē qd̄ sic fit ē opositum ex matia ut demōstratū ē 7o methaph⁹. 7 hētur ex p̄ phico7. ona pz qa cuz forma generās debeat eē eiusdē spēi cum forma generata ut dicebat 7 ipa fōrma sepata eēt p se subsistēs necesse eēt ut forma sepata eēt p se subsistēs. nā si eēt īherēs subo 7 pficiēs nō eēt ei⁹dez spēi cum forma p se subsistēte. ℔ enī ē ita itelligēda q̄ forma subsistēs 7 fōa inherēs 7 dās eē matie sint ei⁹dez spēi spālissime. Proptea arguit Aꝛ. xo methaph⁹. uersus finē. corruptibile 7 incorruptibile nō sūt ei⁹dem spēi īmo nec ei⁹dē generis ꝓpze. ß qddītas seu forma sepata a matia ē incorruptibilis ut dixit plo 7 ipm ididuū sensibile ē corruptibile ut manifestū ē 7 ipe etiā dcessit q̄re seqtur q̄ qddītas sepata a singularibꝫ nō ē ei⁹dē spēi cū ipis cui⁹ oppositū dixit plo. Ex oibꝫ his rōibꝫ 7 siliꝫ rpobat illa opio plonis qua posuit ulla realr sepata a suis singularibꝫ 7 ad illā rōem dicit Aꝛ. icidētaliter in isto pheio. Aīal ule aut nihil ē aut posteri⁹. Sīlr aūt 7 si aliqd aliud ule cōe uliter p̄dicet. Et ℔ qdē ꝓpō ueta ē p pma pte. s. aīal ule qd̄ posuit plo sepatū realr nihil ē. Addit tn̄ aut posteri⁹ qa si esset tale ule non eēt ꝓpe pus ipsis singularibꝫ sicut cā eoz ut dicit om̄. qa si eēt cā singulariū tūc substātie ipsoz nō possent pfecte cognosci sine tali uli ut dicit om̄. sicut ē dispo sub alīs causis q̄. s. cāta nō pfecte cognoscunt sine cāz cognitiōe ut pz p phico7. oñs aūt falsum ē īmo si eent talia ulia adhuc sube singulariū possent cognosci sine illis quia tle ule si eēt nō eēt pus singularibꝫ ß posteri⁹. 7 iō dic Aꝛ. ule aut nihil est aut posteri⁹. 7 qa p ℔ inuit q̄ ad pns nō tractat quōcūq; sit de entitate uliuz dūmō ostet q̄ ule sepatū a singularibꝫ qd̄ posuit plo nō ē pus diffiniendū q̄ dcet diffinitio cois omnibꝫ īdīduis diffiniti. Et in zo hꝰ ca°. Potentia aūt aīe dicit q̄ ridiculū ē i his. s. aīalibꝫ 7 in alīs diffinitionibꝫ q̄rere coēm tōem 7 diffinitionē q̄ nulli spāliū aīaliū cōueīat. Et ꝓpter ℔ etiā dicit h om̄. om̄to 8o q̄ Aꝛ. demōrat p ℔ diffinitiones genez 7 spēz nō eē diffinitiōes tez ulium exīntū extra intellcm̄ sepataz a singularibꝫ ß tez pticulariū. i. qdditatū q̄ pticularit exīnt 7 itellect⁹ ē q agit ulitatez in ipsis. 7 sic ad plenū pz intentio ist⁹ pticule. aīal ule zc. quā iō hic īduxit qa nōnulli expositoz uident ab expōe Aꝛ. 7 Auerrois aliq̄lit deuiare. patz igit̄ ex his q̄ genera 7 spēs singulariū sensibiliuz nō sūt sepata realr a suis singularibꝫ ¶ Doc iteruz pulcre arguit aliq 4° 7 ℔ sic. si q̄ddītas plāte aut lapidis eēt sepata extra itellcm̄ a singularibꝫ suis seqt̄ q̄ esset forma itelligēs 7 intellecta. nā forme sepate a matia 7 a magnitudīe sūt itelligētes 7 intellecte scōz Aꝛ. doctrinā in 3° h⁹ 7 in zo methaph⁹. unde in 3° h⁹ dicit q̄ in sepatis a matia idē ē intelligēs 7 qd̄ intelligit. oñs aūt ē absurdū 7 ridiculū q̄ qddītas lapidis sit itelligēs 7 itellcā. Similiter aūt 7 in alīs rebꝫ iaīatis 7 nō cognoscibilibꝫ ¶ Et ad illā itentionē dicit om̄. in 3° h⁹ q̄ si uniuersalia eēnt sepata actu extra aīam a singularibꝫ nō indigerem⁹ intellcū agēte uez ē ad faciēdū ea itelligibilia 7 itellecta sicut et alie forme abstracte que n

UVA. BHSC. IyR_010

fiūt ītellecte p nr̄m ītellcm̄ agentē et idē dicit sup scd̄m methaph̄. ¶ Nūc soluēde sūt rōes platonis Ad p̄mā qn̄ dr̄. sicut ē in intelligēdo ⁊c. possumus negare illā qa uidem⁹ in sensu uisus q ē debilioris uirtutis ī cognoscēdo q̄ ītellect⁹ q ipe p̄t cognoscere aliqd obm cōiunctū in eē cū alio nō cognoscendo illud alterꝝ ut uisus uidet albedinē pomi ⁊ nō cognoscit ei⁹ dulcedinē cui ipa albedo ē diuicta nō ꝓpter hoc seqtur q ipa albedo sit sepata a subo. Sicut aūt in ītellcū p̄t dingere q ipe ītelligat aliqd ītelligibile diunctū cū alio ⁊ n̄ intelligat illud aliud. quāuis g̃ ītellcūs accipiat qdditatē generis p̄ter qdditates ꝑpas ⁊ formas spēi nō seqtur ex hoc q ipsa qdditas generis sit sepata scd̄m subsistētiā ab ipsis qdditatibo spēi. hoc bn̄ oz q aliq̄ diuersitatē habeat ab eis uel scd̄z se ipaz uel scd̄z ꝑpetatē aliq̄. Sicut si ītelligat qdditas spēi sine singularibo subꝑpis rōibo eoꝝ nō seqt ex hoc q ipa qdditas sit sepata scd̄m eē subsistētie ab ipsis singularibo. sed bn̄ seqt q ipa aliq̄lr̄ sit diuersa ab ipis singularibo uel scd̄m se uel scd̄m aliq̄ ꝑpetatē ⁊ modum ita q ipsa qdditas spēi hēat aliq̄ dr̄sitatē a rōibo et ꝑpetatibo a qbus sumunt rōes spāles. Sed d hoc plus uidebit in p̄oe sequēti. sufficit aūt ad p̄ntem rōem q ex sepatiōe qdditatū a singularibo scd̄z ītellectū nō sufficient arguit eaꝝ eē reale. Non enī ad hoc q ītellect⁹ sit uer⁹ aut falsꝰ requit q ipe ītelligat oīa q̄cunq; sūt diuncta in eē cū re quā intelligit. ⁊ si intellectus hz ītelligere hoīem nō ē necessariū q ītelligat crispitudinē ei diunctā sicut aūt in alijs mixtis. poterit g̃ ītelligere qdditatē generis ⁊ spēi nō ītelligendo singularia eoꝝ sub ꝑpis rōibo. ⁊ nō seqt ex hoc q sint realit̄ sepate ab eis scd̄m eē ut iā dictū ē ⁊ iō rō non ualet. ¶ Ad aliā cū dr̄ q tūc de eis n̄ eēt scīa ⁊c. nego ōnam. ⁊ ad ꝓbationē cū dr̄. q de corruptibilibo n̄ ē scia uerꝝ ē sub rōibo singularibo ut de hoc corruptibili qd ē for. uel plo. ⁊ sic de alijs. ꝺ sub rōibo uniuersalibo ⁊ abstractis bn̄ ē scīa de qditatibo corruptibilibo ⁊ sic erit de istis q̄re rō non ualet. et cū addit q scīa ē d̄ incorruptibilibo. dico q uerꝝ ē de eternis uel sub idēptitate numerali ut sūt corpa celestia ⁊ eoꝝ motores. uel scd̄m idēptitatē specificā ut sūt ista entia naturalia ut patz ex 2° de generatiōe ⁊ corruptiōe. mō qdditates singularium sensibiliū ⁊ corruptibiliū hz nō sint eterne scd̄z idēptitatē numeralē. qa impossibile ē aliquod corruptibiliū unū numero pmanēr. tn̄ ꝑpetuant̄ scd̄z idēptitatē specificā p ōtinuationē generatiōis ⁊ corruptionis. ¶ Alit̄ p̄t tn̄deri ⁊ credo satis ꝓbabiliter cū dr̄ scīa ē de eternis uerꝝ ē sic ītelligēdo q ea d qbo est scīa nunq; corrūpunt̄ simul quantū ad oēs sui ptes. q tn̄ illud de q̄ ē scīa sit incorruptibile pnit⁹ ⁊ etnum nō ē uerꝝ. mō sic ē in ꝓposito. quāuis enī q̄libet qdditas singularis corrūpat̄ aliqn̄ tn̄ qdditas alic⁹ spēi nunq; corrūpit̄ tota quo ad oēs ptes subiectiuas īmo nō ē aliqd tempꝰ in q̄ n̄ sit aliqd indiuidū cuiꝰlibet spēi ptinētis ad pfectionē uniuersi ut docet ōm̄. Lincoū. sup pmū posterioꝝ ⁊ sic ītelligit̄ uniuersalia de qbo scīa eē etna ⁊ incorruptibilia. ¶ Utꝝ aūt qdditas singularis exūs in materia signata p se corrūpat̄ aut pure p accidēs hōa inqsitio ē ⁊ de hoc alias fuit aliqd ordinatū. posset g̃ dici p distinctionē ꝓpter iuuenes cū dr̄. illud de quo ē scīa ē ꝑpetuū ⁊ incorruptibile. o° q illud p̄t intelligi duplicit. uno° qd illud de q̄ est scīa nullo° corrūpat̄ nec scd̄m totū nec scd̄m ptem nec simul nec successiue sic eēt falsū ⁊ impossibile. alio° q nūq; corrūpat̄ totū simul q̄ ad oēs eiꝰ ptes subiectiuas ⁊ sic bn̄ uerꝝ ē. sic aūt se habēt qdditates spēi ⁊ generis idiuiduoꝝ materialiū q̄re ⁊c. ¶ Itē alit̄ dicūt aliq ⁊ multū subtiliter ut mihi uīr. q illud de quo est scīa ē ꝑpetuū et incorruptibile sic ē intelligendū nō q res q̄ subicit̄ passioni spēcnlate sit oīo etna nec similit̄ ipa passio speculata. sic. n. de rebo naturalibo n̄ eēt uere scīa. ꝺ sic q conclusio que demōratur ⁊ scitur eēt ꝑpetue ueritatis ita q q̄tienscunq; ē talis conclusio ipa ē uera ⁊ intellect⁹ speculās ipam ē uerus. ⁊ semp hz uerā cognitionē ⁊ nō q̄nq; uerā ⁊ q̄nq; falsam. ⁊ sic idubitant illud qd scit uel de q̄ ē scīa ē eternū ⁊ ꝑpetuū. s. q conclusio demōrata semp ē uera ⁊ quotienscūq; ipsa speculat̄ ab intellectu ipa habet ueram speculationē ⁊ ꝺ etiā tāgit Lincoñ sup pmū posterioꝝ. uerbi g̃tia quāuis oīs homo sit corruptibilis ⁊ corrūpat̄ successiue. tn̄ ꝺ conclusio ē ꝑpetue ueritat̄ hō ē tisibilis ⁊ nūq; intellect⁹ ītelligēs illā conclusionē ē falsus. similit̄ aūt ⁊ ī alijs conclusionibo naturalibo⁹ astronomicis ⁊ ꝺ sufficit. ¶ Ad aliā de generatiōe ignis cū dr̄ a q̄ generat̄ hō ignis diceret Auꝝ. ⁊ Auer. q p̄t generari ab igne materiali pre exīte. ⁊ cū arguit̄ cōtra ꝺ q ignis pticulat̄ uel materialis ꝑexīs an ageret īmediate ⁊c. aliq dicūt q ageret īmediate p suā q̄litatē actiuā uirtute tamē forē subalis ignis. ⁊ cuz dr̄ quūlibet q fit a suo sili scd̄m spēm uel scd̄z genꝰ dicūt qd uerꝝ ē ul⁹ ab aliq alio uirtute alic⁹ qd ē de genere uel de spē ipi⁹ generati ⁊ sic ē ī ꝓposito q ipa q̄litas ignis ꝑexistēs generabit ignē ⁊ īmediate nō qdem uirtute ꝑpa hoc uirtute formе subalis ꝑcedētis. ⁊ ꝺ ē etiā quod dr̄ ad illā ꝓpōem. Nihil agit ultra suā spēm uerꝝ ē uirtute ꝑpa hoc uirtute altꝰ bene. Nec tn̄ responsio mihi uidet oubia qa si caliditas preexīnd ignis generat ipsum ignē uirtute formе subalis illa uirtus aut ē subа aut accidēs ꝺ ē sufficiēs diuisio. Si subа tūc hēt q ipsa q̄litas agit ⁊ generat mediāte subа ⁊ tūc ista subа ē īmediatū generās. tūc q̄ritur que sit ista subа q̄ caliditas generat ignē. Utꝝ sit subа abstracta. uel matia. uel forma materialis. Si subа abstracta hētur ītētū. Si matia ꝺ ē absurdū quia materie nō est agere neq; generare. Si dicat q sit forma matialis tūc ꝺcederetur q forа materialis sit īmediatū agēs ⁊ generans. nā id mediāte q̄ aliqd agit ē īmediatū pncipiū actiuū ut manifestū ē Et forte dicetur ꝺ q caliditas n̄ agit mediāte forа subali ignis ꝺ magis ecuerso forа subalis ignis agit mediāte caliditate. īmediatū g̃ generās est caliditas nō tamē uirtute ꝑpa ⁊ sibi ipsi relicte. ꝺ uirtute formе subalis a q̄ dirigit̄ in agendo ⁊ ꝺ placz mlt̄. ¶ Alit̄ p̄t dici q in tali generatiōe ignis cū generat ignem īmediatuz generās tōe ꝑpe dicta q̄ est eductio formе subalis de potentia materie est ipsa forma subalis ꝑexistens. et cū dr̄ forа subalis non est īmediatū pncipiū actiuū. uerꝝ est nisi ꝑcesserit actio q̄litatis actīe ita q materia cū fuerit dispōita p eā tūc. n. nihil est inconueniens forаz subalez agere īmediate et extrahere formaz sibi similem ī specie uel in genere de potentia ad actū. Diceret g̃ scd̄z ꝺ q iguis appropiāt⁹ obustibili n̄ statī educit forаz subalem suā nisi p⁹ p caliditatez ipsuz disponat calefaciendo et rarefaciendo et tunc in ultīo īstāti alterationis illi⁹ cum matia est bene dispōita forma subalis preexistens īducit similem formā īmediate sine aliq̄ alio agēte ꝓpinqui. Nec uideo q ad hoc seqt̄ inconueniēs ad p̄sens. qd g Auꝝ. dixit q ignis nō agit scd̄m q ignis ⁊c. uerꝝ est nisi precedat uel comitetur actio q̄litatis actīe. unde si esset forma ignis separata a forа actīa nō ageret īmediate ī materiā ut dicit ōm̄. in 7° methaph. Et possum⁹ exponere illud dictuz Auꝝ. sicut ipm̄ itelligit Alexāder q ignis nō agit scd̄m q ignis nō qa nihil agat per suā formā subalē ꝺ qa nō agit p suā materiā q̄ est ps ei⁹ et iō nō agit scd̄m q ignis. i. p̄ neq; ottariat̄ aq̄ p̄ qo. n. ꝺpetit alicui p̄ ꝺpetit cuilibz pti ei⁹ p se.

UVA. BHSC. IyR_010

Dancaũt expõem reputo pulcrã ⁊ subtilẽ. non enĩ uideo necessitatẽ aliq̃ qre cũ materia ẽ summe disp̃ta ad recipiendũ formã subalẽ ignis ꝙ fora ignis subalis materie appropiquata nõ efficit ⁊ generet formã subalem ignis sibi sibem imediate .s. sine agẽte ꝓpinquo. Et alias mihi apparet dr̃e a°°.

Ad aliã de generatiõe aĩaliũ ⁊ plãtaꝝ ĩtelligẽdũ ẽ ꝙ ọm. Auerrois ĩ 7° metha. ọm° 31° ⁊ in 12° ọm° 60°. mltũ insistit ĩ solutiõe hr̃ois qa ista fuit maiõ tõ plonis ut dicit. Est aũt suma snie ọm. ut mihi uř ꝙ in semibꝫ aĩaliũ pfectoꝝ ⁊ plãtaꝝ que generãt ex omixtione seminũ sũt qdaꝫ uirtutes actie ꝓpe q̃s uocat Aꝝ. formatiuas in orsis semibꝫ diuerse ⁊ distincte. Istas aũt uirtutes magnificauit Aꝝ. ut dicit ọm. uocãdo eas uirtutes dĩnas. Et Galienus dubitauit an illa uirtꝰ eẽt creator an nõ. ꝓ tãto ỽo dicũtur uirtutes ille dĩne. qa q̃dãmõ sũt similes ĩtellectui in opando. sicut enĩ itellectꝰ ĩ itelligẽdo nõ utit̃ ad ꝛ̃ aliq̃ organo corpali in quo sit ipm in telligere ut ỏr̃ ꝛ̃. hꝰ. sic uirtꝰ formatiua exns i seie deciso a masculo nõ opat̃ p aliq̃; ptem corpis dcise neq; p aliq̃d mẽbꝝ determinatũ ut uisus p oculuꝫ ⁊ auditꝰ p aurẽ uel p aliq̃d aliud determĩatũ mẽbꝝ cui coĩcat̃ opõ. ⁊ hãc sititudinẽ tangit breuit ọm. 7° methaph. Sũt etiã quedã alie bitudines notabiles que hñt declarari sup̃ de generatiõe aĩalium ⁊ alias collegi eas in q̃stionibꝫ de formatiõe cõpis hũani ⁊ sic in generatiõe aĩaliũ pfectoꝝ sunt tales uirtutes agẽtes ꝓpe ⁊ diuerse ⁊ sic ad generatiõe; aĩaliũ p putrefactionẽ opant quedã opationes ꝓ porcionabiles p̃dcis.

Circa qđ osiderãdũ diligent ꝙ sicut hꝫ uideri in de generatiõe aĩaliũ ⁊ in 4° methauroꝝ aĩal qđ fit p putrefactionẽ generat̃ ex q̊dã corpe hũido qđ p putrefactionẽ separat̃ a corpe qđ putrefit. illiꝰ aũt corpis hũidi una ps est hũidioꝫ ⁊ passibilioꝫ ⁊ in potẽtia receptiua ad formã aĩal' generãdi ⁊ ꝓporcionat̃ semĩ femelle. alia uero ps ẽ calidioꝫ ⁊ magis actia ⁊ ꝓporcionat̃ semini masculi ⁊ hꝫ uirtutẽ actiuã ⁊ formatiuã aĩal' generãdi quẽadmodũ spma hꝫ uirtutẽ formatiuã aĩalis qđ generat̃ ex semie nisi qa dria est ut docet ọm. in 12° methaph. qa uirtꝰ formatia exns in seie fit ab hñte seĩmẽ. i. ab illo a q̊ decidit̃ semẽ ⁊ a sole. i a corpe celesti. Etiã ad ꝛ̃ dicit ọm. 2° phicoꝝ ꝙ hõ generat hoiem ex materia ⁊ sol. ꝫ uirtꝰ q̃ ẽ ĩ putrefactione. i. ĩ hũido abstracto a putrefacto fit a sole tm̃. i. a corpibꝫ celestibꝫ ⁊ nõ ab aliq̃ sibi in spẽ uel ĩ genere ꝓpinq̃ ⁊ sicut ad generationẽ alt̃ius aĩalis pfecti occurrit alia ⁊ alia uirtꝰ formatia. unde semẽ eq nõ generat asinũ nec ecõuerso. sibi ad generatiõnẽ alterius p putrefactionẽ occurrit alia uirtꝰ ꝓpiens a celo ⁊ diffusa in otinẽte in q̃ fit generatõ. uñ ọm. in 12° methaph. dicit ꝙ calor solis ⁊ stellaꝝ diffusus in aere generat aĩalia ex putrefactione nata ⁊ sibi oĩa q̃ fiũt nõ ex seie. imaginat̃ g̊ ꝙ ĩ generatione cuilibet aĩalis ⁊ plãte agẽs ꝓpinquũ ẽ ipi semĩ uel corpi ꝓporcionabile semĩ hns uirtutẽ actiuaꝫ ꝓpe tal' aĩal' uel plãte ⁊ illd corpi ꝓporcõabile ꝛ̃ nõ sit eiꝺẽ spẽi spẽalissime nec eiꝺẽ generis ꝓpiq cũ aĩali aut plãta tñ sic ẽ generatiuũ talis aĩal' ꝙ nõ alterius ⁊ eiꝺ forma ẽ actu nõ ꝙ fora' ẽ ĩ actu ꝫ ĩ potẽtia. ut dicit ọm. 3° methaph. Per hñ ad formã tõis cuiꝫ ỏr̃ nihil educit̃ nisi ab aliq̃ sui generis uel sue spẽi. uř mihi ꝙ oꝫ dicere scm ọm. ꝙ uerꝫ ẽ ỏ aliq̃ eiꝺẽ generis uel spẽi fora' ⁊ in actu uel uirtua' ⁊ ĩ potentia actia ⁊ itelligim̃ aliqd eẽ de genere alicꝰ ul' spẽ formalit̃ uel scm actũ cũ hꝫ formã generalem uel specificã cõsibem forme illiꝰ. uirtua' aũt aliqd ỏr̃ eẽ eiꝺẽ generis cũ aliq̃ cũ hꝫ formã eiꝰ ĩ ỏtute ꝓpa actiua ⁊ p se. mõ licet ĩ generatiõe animal' aut plãte p putrefactionẽ nõ appareat aliqđ generans matiale eiꝺẽ spẽi uel generis formalit̃. tñ necesse ẽ ibi ẽe generãs proclar' ul' matiale qđ ẽ eiꝺ generis uirtualit̃ cũ ipo generato hñs in se uirtutẽ ꝓpriam ⁊ ꝓpe talis generat. Vnde ⁊ ọm. in 12° methaph. dicit. Oẽ extrahẽs aliqđ de potentia ad actũ. nccẽ ẽ ut in eo sit aliq̃ mõ illud qđ extrahit nõ ꝙ sit ip̃; met scm oẽs modos. s. formalit̃ ⁊ scm actũ. ũde subdit. Virtutes g̊ q̃ sunt in semibꝫ q̃ fiũt aĩata nõ sũt aĩe in actu ꝫ in potẽtia. Sicut uirtutes q̃ sũt ĩ corpibꝫ ꝓportõabilibꝫ semibꝫ ut dictũ ẽ ⁊ sic ñ oꝫ ad generationẽ taliũ aĩaliũ eẽ qdditatẽ illius spẽi abstractã ⁊ imaterialẽ. Q; aũt ad generationẽ cuilibꝫ aĩalis ⁊ plãte ꝑ putrefactionẽ sit aliqđ particular agẽs ꝓpium hñs ꝓpise uirtutẽ actiuã ⁊ generatiuã tal' aĩalis signũ põt eẽ qa ex diuersis aĩalibꝫ p putrefactionẽ fiũt diuersa aĩalia ut dicit ọm. 12° methaph. Wespe. n. nident fieri ex corpibꝫ eq̃ mortuoꝝ ⁊ apes ex corpibꝫ uaccaꝝ mortuaruꝫ. ⁊ rane ex putrefactiõe tre. muscilẽtes ex uino corrupto qđ nõ uř otingere nisi qa ex diuersis corporibus putrefactis extrahũt̃ diuersa hũida ĩ qbꝫ sũt dise ỏtutes generatie. ỏr̃sitas. n. materie sola ñ sufficeꝛ ad tantã spẽq̃ diuersitatẽ. Sic g̊ ut pdictũ ẽ nulla ẽ necessitas ponendi tales qdditates sepatas imo si eẽnt iutiles eẽnt ad generationẽ ididuoꝝ ut ocm̃ ẽ ⁊ ꝓpter hñ dicit ọm. in 7° methaph. ometo 31°. ꝙ necesse ẽ ut oẽ mixtũ cũ materia generet̃ a mixto cũ matia tanq̃; a generãte ꝓpinq̃ hñ tñ cocedẽdũ ẽ ꝙ motores corporꝫ celestiũ sũt generãtia ĩmota illoꝝ generabiliũ ut dicit ọm. in 12° methaph. sed nõ sũt generabilia ꝓpinq̃. nec qdditates iporꝫ ididuoꝝ sũt eiꝺem spẽi cũ ipsis ut manifestũ ẽ cuilibet itelligẽti ⁊ pbatũ ẽ pꝰ.

Ad ofirmationẽ cũ ỏr̃ suba pfecta ꝛc. mihi uř ꝙ ista ꝓpõ põt hr̃e duplicẽ itellcm̃. Vno° põt itelligi ita ꝙ oẽs cõditiões uidlicet uniuocatio pseitas ⁊ propiqtas seu imediatõ sint uniꝰ ⁊ eiꝺẽ agentis scm numeꝝ ita ꝙ aliqđ agẽs unũ ⁊ idẽ numero sit agẽs p se propiquũ ⁊ imediatũ ⁊ uniuocũ. s. eiꝺẽ spẽi cũ generato. ⁊ hñ nõ est ueꝝ nec necessariũ. Alio mõ põt itelligi sic ꝙ ille cõditiões sint agentiũ ỏr̃sorũ numero ita ꝙ sit aliqđ agens p se ⁊ aliqđ aliud agens imediatũ ⁊ aliquod agens eiꝺẽ spẽi cũ suba generata ⁊ sic ẽ uerꝝ ũde in generatiõe sor. ĩuenit̃ aliqđ agẽs imediatũ. s. semẽ decisũ ab aliq̃ pcedẽte ⁊ illud ẽ agẽs p se. i. p sui natam aptuꝫ agere ⁊ ĩuenit̃ aliquod genetãs uniuocũ cuiꝫ ipso sorte. s. hõ pticularis a q̊ de cisum ẽ semẽ. ꝫ illud nõ ẽ oĩo p se cã generationis sor. cum ipo mortuo postq̃; emisit semẽ põt fieri generatio sor. ⁊ generatio ñ põt eẽ sine p se generate ut manifestuꝫ ẽ p se ⁊ hẽt 2° phicoꝝ. Alit̃ dicunt aliq ꝙ licet semẽ nõ sit uniuocuꝫ cuiꝫ sor. q generat ita ꝙ formalit̃ ⁊ scm actum sit eiꝺẽ spẽi cum ipo sor. tamẽ ẽ eiꝺẽ spẽi uirtualit̃ ⁊ ista uniuocatõ sufficit ĩ generãte imediato. Weꝝ ẽ tam̃ sine dubio ꝙ pter illud generans o; eẽ uel pfuisse agẽs pticular eiꝺẽ spẽi formalit̃ a q̊ ipsum semẽ fuerit decisuꝫ ut probat ọm. in 8° phicoꝝ otra Auic. Visa g̊ opiõe plonis ⁊ ipobata solutis q; rõibꝫ eã fulciẽtibꝫ remanet dicere ad q̃stionẽ popositã in q̃ qrit. Vtꝝ ule sit p̃ singularibꝫ uel posteriꝰ. Et ẽ osiderãdus ad euidentiã q̃stionis ꝙ ule põt accipi duobꝫ modis ut cõit̃ dr̃. uno mõ põt capi pro intentiõe. alio° pro re q̃ denoiat̃ ules sicut hñ nomen albuꝫ potest teneri p pro ipsa albedine q̃ formalit̃ aliqd denoiat̃ albuꝫ uel pro re q̃ denoiat̃ alba. Vle qdem pro intentione ỏr̃ eẽ cõceptꝰ itellectualis q̊ aliq̃ qdditas intelligit̃ ut ẽ apta nata uel ut ei nõ repugnat esse ĩ mltis ⁊ oñt aliq ꝙ vltra illum cõceptum o; eẽ respm̃ ad pla supadditum. Vle ꝓ re ẽ qdditas apta nata uel cui non repugnat esse ĩ mltis ut hẽtur 7°

UVA. BHSC. IyR_010

methaph. 7 qa multitudo aut ē rez dñtiū secūduz formā. aut rez dñtiū scdm quātitatē ut dicit om̄. 2° phisicorum om̄to 6°. ita est duplex multitudo solū ad quā ois multitudo reducit. s. multitudo secundū formā 7 spēm 7 multitudo scdm numeruz 7 ē multitndo indīduoz eiꝰdē spēi. Jō ulē qđ est qdditas ē duplex. s. qdditas repibilē in multis diferentibz forma 7 ista ē genꝰ. 7 qdditas repibilis in multis scdm quantitatē dñtibz. s. in multis numero diuersis 7 hec dr spes spālissima. utz autem sint pluta ulia q̄ ista ono bona pscrutatio ē. sed ad pns nō discutio qa solū de istis duobz ulibz ad ꝓpositā qōnē.

¶ Tūc dico tria. ꝑ qđ ulē ꝓ intētiōe ē posteriꝰ singlaribz. 2° qđ ulē ꝓ re 7 qdditate apta nata repiri i multis spēbz. s. ulē ꝓ re q̄ dnoiat gēꝰ ē ꝑ realit ipis spēbz q̄tū ad suā formā generalē ut aial quātū ad suā formā ē priꝰ realit hoīe 7 asino 7 sic de alijs foris specificis. 3° dico qđ ulē ꝓ re q̄ denominat spes spālissima nō ē pus ipis eentijs suoruz singulariū ut qdditas hois nō ē pus realit qdditatibz soz. 7 alioz singulariū suoz. similit aūt 7 ī alijs

¶ Primū ꝓbat sic. illud qđ ē creatū ab aliqbz ē posteriꝰ eisdē ut sic. cā enī nata ꝑ ē ipo causato ut pz in ꝑdicamētis. sed ulē ꝓ intentiōe ē qd cātū a rebz singularibz. oceptus. n. itellectuales nr̄i causantur a rebz mediantibz fantasmatibz uel cogitationibz eoz ut pz in 3° hꝰ. ulē aūt ꝓ intētione q̄ aliqd denoiat ulē ē cōceptus itellectualis qdditatis multiplicis ut oēs dicūt. 7 ad illaz intentionem possumꝰ dicere dictū om̄. in 2° methaph. om̄to 4° ubi dicit q uniuersalia apud Az. i. scdm opinionē Az. sunt collecta ex singularibz ab intellcū q considerat 7 accipit similitudinē int ea 7 facit ea itentionē unā. in q̄ dicto ualde notandū ē q om̄. ubi bre uiter tangit cās ipsiꝰ uniuersalis ꝓ itentiōe. Cām. n. receptiuā tangit cū dicit ab itellcū q accipit considerādo int ea similitudinē. i. q cōsiderat ea consideratiōe accepta a ꝓpetate in q̄ assimilāt. ille enim intellectꝰ q cōsiderat ē itellectꝰ possibilis in q̄ tāq̄ in subo recipiūt ipe cōsideratiōes uniuersales. un Az. in 3° hꝰ de intellcū possibili dixit. dico aūt itellectū q̄ opinat aīa 7 itelligit. p ls aūt q dicit 7 facit ea intentionē unā tangit agēs cōpletiuū ipiꝰ ulis 7 ē intellectꝰ agēs q facit ex potētia itellectis actu itellecta ut pz in 3° hꝰ. 7 p ls q dicit ex pticularibz uel singularibz tangit agēs dispositiuū qđ dispoit itellectū ad receptionē cōceptꝰ ulis ut declarat in 3° hꝰ. cū g uniuersalia q̄ sūt intentiones sint cāta a singularibz manifestū ē q sunt eis posteriora saltē uia generatiōis. Vtz aūt sint posteriora uia pfectionis sicut aliq tenēt. s. aliq ponētes q itellectō rei materialis ē qd nobiliꝰ simplicit 7 digniꝰ re materiali ut itellectio auri ē nobiliꝰ ens q̄ ipm auz. sed de ls ē nobilis pscrutatio ꝫ nō ad pns.

¶ Tūc ondet scda cōclusio. s. q fora rei q̄ denoiat genꝰ ē realiter ꝑ aliq̄ mō ipsis formis ipaz spēz 7 ꝓpis ut aīal forma ē ꝑ forma hois 7 eq 7 sic de alijs quia illa forma ē ꝑ forma spēz mediāte q̄ materia pma recipit ipas formas spēz. hāc reputo manifestā qa nihil recipit in materia mediāte aliq̄ qđ ē oio posteriꝰ ipso. ꝫ materia pma recipit pꝰ formas generales 7 mediātibz illis recipit alias formas specificas usq; ad īdīduales. hāc scribit exp̄sse om̄. sup pmū methaph. in ca° de errozibz quar̄ ꝛc.

¶ p illa forma q̄ ē potētialis respcū fore spēi ē ꝑ illa fora spēi saltē uia generatiōis. nā potentia ut sic p̄cedit actū ut hētur ī 9° methaph. ꝫ forma generalis est potentialis respcū fore spēi ita q ipsum genus est in potentia ad formas spēz q̄re ꝛc. maioz patet ut dictū ē. minoz declarat qa Az. in 7° methaph. ī ca° Nūc aūt inquantū analeticis de diffinitiōe dictū ē dicit q cā q̄re diffinitio cōpōita ex genere 7 dria ē qd unū ē qa una ps eiꝰ. s. ipm genus ē ī potētia. 7 dria ultia ē actꝰ 7 ex talibz fit unū. aut g recipit ibi genꝰ ꝓ cōceptu generali. aut ꝓ ipa re. nō ē dicēdū ꝓ cōceptu qa tūc diffinitio nō daret cām unitatis diffinitiōis q̄ ē idē eēnalit cū diffinito qđ diffinit ꝑ genꝰ 7 differētiā. nā ipsi cōceptꝰ generis 7 drie nō sūt idē eēnalit cū spē diffinita ut notū ē. 7 sic ñ assignaret cām unitatis diffinitiōis q̄ est qdditas spēi diffinite cuiꝰ oppositū uoluit ibi om̄. g relīqt q ipe intellexit de genere ꝓ re q̄ denoiat genus q ipa ē potentialis sicut materia respcū drie 7 dria ē actꝰ 7 fora 7 iō diffinitio hz unitatē ab ipa ultia di fferētia q̄ ē actꝰ pfectꝰ 7 ultimꝰ actus nō exūs ī potentia ad actū aliū eēnalē spēi diffinite. Et sic seqt ulteriꝰ necessario q fora generis ē ꝑ forma spēi saltē uia ipfectiōis 7 geueratiōis. p opt ls oīc Az. q genꝰ nō ē pter generis spēs aut si aliqd ē ut materia ē. s. ens in potētia respcū drie. ex potētia aūt 7 actu fit unū q̄re ꝛc. Et q ls sit intentio Az. patet inspicienti om̄tum ibidē. p illa forma q̄ conseqt aliqđ accidēs reale tali mō reali q̄ nō cōseqt foraz hois nec asini nec alicꝰ altiꝰ spēi nec simul oēs illas ē diuersa realit ab oibz istis foris. hāc recipio p manifesta. si. n. eēt eadē cū oibz istis tūc oē accidēs reale qđ aliq̄ mō reali cōsequt eā etiā cōsequeret eas eodē mō reali scdm foram aīalis. unde aīal cōseqt aliqđ accidēs reale tali mō reali q̄ ñ cōsequit formā hois nec formā asini nec alicꝰ alteriꝰ speciei nec oēs simul. ut sensus cōseqt p se ꝑ foram aīalis uñ aīal ut oēs ocedūt p naturā aīalis inest cuicūq; 7 nō inē p aliqđ aliud cui ꝑus insit. nec cōseqtur p se formā hois ut homo. qa tūc ineēt p foram hois cuicunq; ineēt qđ ē absurdū. similit nō cōseqt per se ꝑ formā asini p eandē rōem. similit nō cōseqtur p se ꝑ oēs foras ꝓpas aliaz spēz p eandē rōnez qa tūc cuicūq; ineēt sensus ls eēt p naturā oiuz formaz ꝓpaz ipis spēbz qđ ē ridicl g ur̄ q fora aīal scdm q aīal est diuersa realit ab oibz formis ꝓpis suaz spēz. aut g ē ꝑ aut oīo posteriō ipsis. ñ ē dicendū q sit posterior ipsis. qa tūc ñ poneretur ꝑus in diffinitiōe qđ ē falsū. etiā qa semp minꝰ pfecta sūt posteriora posteriozitate matie ad foram 7 q̄si uia generatiōis ut oēs ocedūt. ꝫ ostat q fora genedi si ē diuersa a fora spēi ē minꝰ pfecta q̄ fora spēi ut forma aīalis scdm q aīal inuenit ī omnibz aīalibz ē minꝰ pfecta q̄ forma hois 7 asini 7 sic de alijs q̄re ꝛc. Jz g ex oibz istis q forma rei que dr genus ut fora aīalis ē realit ꝑ formis spēz eius 7 ls fuit scda oclusio. Tūc ondetur tertia. s. q fora rei q̄ dicitur spēs spālissima nō ē realit ꝑ formis singulariū eēntialibz ut forma subalis hois nō est ꝑ realiter forma subali sor. aut platonis 7 sic de alijs. qa si forma subalis spēi spālissime eēt ꝑ realiter formis subalibz īdiuiduoz tūc ipa spēs non eēt tota eēntia 7 suba īdiuiduoz. sed ls ē falsū scdz Boe. in diuisiōibz suis ubi uoluit q spēs ē totum eē. i. tota suba indīduorū 7 ls q̄si oēs cōcedūt. oña pz qa postq̄ forma subalis hois eēt ꝑ realit fora sor. 7 platonis cū nihil realit sit scdm se ꝑus se ipo oporteꝛ q forma hois ut hō eēt alia realit a foris ꝓpis subalibz hoīnum pticulariū. 7 sic species ñ esset tota essentia indīduorū. Jndīduū enī ñ abundat s speciem in forma subali q̄ madmōm species nō abundat a genere in dria specifica ut dicit porphiriꝰ.

¶ p si forma subalis speciei spālissime esset alia a formis ꝓpis subalibz īdiuiduorum tūc unum īdiuiduuz esset in diuersis speciebz spālissimis qđ est manifeste īconueniens 7 probatur oña qa constat q hō est q̄dā species spālissima. si aute; forma hois ut hō exns in sor. 7 platone esset alia realiter

UVA. BHSC. IyR_010

a forma ſubali ꝑpa ſor. 7 pꝛonis ita ꝙ ſor. haberet
unā foꝛam ſubalem ꝑpam ſibi 7 ſilr pꝛo unā aliaꝫ
ꝓtet foꝛaꝫ hoīs ut hō tūc ille foꝛe ꝑpe 7 ſingulares
ſūt ī aliq̄ mō eēndi diuerſo a mō eēndi conſeq̄nte
foꝛaꝫ hoīs ut hō 7 ab illo ſumeret una tō ſpēi oꝛſa
a tōe hoīs ut hō qđ ē abſurdū 7 ridiculū. Q; ſi ille
tōes ñ ſufficiāt q̄te alias. Scio bñ ꝙ ñnulli ponūt
ī indīduo foꝛam ſubalē indīdualē realiꝛ diuerſaꝫ a
forma ſpēi 7 oñt ꝙ p ipſam īdiuiduū ē indīduū 7
diſtinguiꝛ ab aliꝭ indīduis. ß de ꝭ nil plus ad pre
ſentē q̄ſtionē. ¶ Sꝫ cōtra ſcđaꝫ cōcluſionem ſunt
multe difficultates q̄s nō ē bonū ſilentio ptrāſire.
¶ Pꝛima ē ꝭ ꝙ ſi forma generi ē poꝛ realiꝛ foꝛmis
ſpēꝫ tūc in ſubñ erit oꝛdo. nā pus 7 poſteriꝰ ſunt
oꝛdīs ut pꝫ ex 2° methaph. ſed oñs ē falſū ut
uꝝ uelle Aꝛ. 2° methaph. ca° 1. Q̄uc aūt ī quantum ī
analetic ꝛc. ubi dicit exp̄ſſe ꝙ in ſuba nō ē oꝛdo 7
ſubdit q̄mō ꝭ ꝺebet ītelligi. Doc qdem pus ꝭ aūt
poſteriꝰ. q̄te iſta poſitio plane ꝋtradicit Aꝛ. ¶ p̄ ſi
foꝛa generis eēt diuerſa realiꝛ a forma ſpēi tūc ge-
nus realiꝛ nō p̄dicareꝫ p ſe ꝺe ſpē 7 in eo qđ eſt
oñs ē falſum. oña pꝫ qa illud cuiꝰ foꝛa realiꝛ ē oꝛſa
a foꝛa alteriꝰ nō p̄dicat ꝺe illo p ſe ut manifeſtū ē.
¶ p̄ ſi ſic tūc unū ens eēt pluꝛa ētia qđ ē abſurdū.
ꝓbatō oñe. qa unū 7 idē indīduū ē hō 7 aīal ſi aūt
foꝛa aīalis ē diuerſa a foꝛa hoīs 7 ecōuerſo tūc hō
7 aīal ſunt oꝛſa ētia. 7 ſic cū ſor. ſit hō 7 aīal ſeq̄ꝫ ꝙ
unū 7 idē indiuiduū erit diuerſa entia. ¶ p̄ ſi foꝛ-
ma ſubalis aīalis eēt diuerſa a foꝛa ſubali hoīs. ſe-
q̄tur ꝙ forma ſubalis hoīs ſit accidens qa aduenit
enti in actu s. toti aggꝛegato ex matīa 7 foꝛa ſub-
ſtāīali aīal. talis aūt foꝛa ē accidēs cuiꝰ ē ſubm cō-
poſitū ex materia 7 foꝛa ut ulr oñ. in ꝓncᵒ ſcđi hꝰ
ſubm enī forme ſubalis ñ oꝛ eē ens ī actu. ß ī pura
potentia ¶ p̄ forma ſubal nō uniꝛeꝫ imediate ꝑme
materie ſed mediāte alia foꝛa ſcđm tōem pꝛimam
illiꝰ pōnis qđ reputaꝛ oīo īconuemēs 7 abſurduꝫ
¶ p̄ oñ. dicit ī ſuo tractatu ꝺe ſuba oꝛđ ꝙ unū ſubꝫ
hꝛe niſi unā foꝛmā ē poſſibile 7 nō plures ſaltem
ſimul. mō ſic ponēdo unū ſubm ſimul hꝫ diuerſas
formas ſubales. materia enī ſor. ſimul hēt formaꝫ
hoīs 7 formā aīalis 7 formā coꝛpis. ¶ Multe aūt
alie tōes 7 multe auctoꝛitates difficiles ſunt cōtra
illā cōcluſionē. s. oēs iſte qbꝰ īpꝛobaī pluralitas 7
ḡdus formaꝫ. ß nimis eēt longū eas hic ponere. 7
alias diligentiꝰ ꝓſecute fuerūt. ꝑpt qđ ad preſens
dimitto. ¶ Ad pmū ꝺubiū pōt ꝺici ꝙ in ſuba que
ē forma ultīa 7 actᵒ ultimᵒ nō ē oꝛdo. 7 ſic intelle-
xit Aꝛ. illa enī nō ē niſi una in uno diffinito. ſed ñ
ſeq̄tur ꝙ nullo mō ſit oꝛdo int ptes ſube q̄ ponūt
in diffinitiōe oppoſita ex genere 7 oꝛīa. 7 iō nō ualꝫ
illa ꝺubitatio. ¶ Itē poſſumᵒ ꝺicere ꝙ in ſuba diffi-
niti nō ē oꝛdo ptiū p ſe ſubſiſtentiū ſeoꝛſuꝫ 7 oīſiꝫ
ſicut ſubſiſtūt diuerſa indīdua eiꝰ ꝺē ſpēi uel diuer
ſaꝫ ſpēꝫ. qa taꝫ oꝛdo diuerſoꝫ p ſe 7 ſeoſū ſubſiſtē
tium in actu īpedit unitatē aggꝛegataꝫ ex talibus
oꝛdinatis. uel nō ſtat ſimul cum unitate ſpecifica 7
numerali ꝑpꝛie ꝺicta. ¶ Itē ī ſuba rei diffinite pōt
eē oꝛdo diuerſaꝫ ptiū q̄ꝫ una ē potentialr reſpectu
alteriᵒ. 7 q̄ꝫ una ñ ſubſiſtit ſeoꝛſuꝫ 7 diuiſiꝫ ab alia
ſicaūt ē in ꝓpoſito. nam quāuis forma generis ſit
realiꝛ diuerſa a forma ſpēi tñ ipſa ē potentialr reſpe
ctu forme ſpēi intm ꝙ mediāte ea matīa ꝑma reci-
pit foꝛas ſpecificas ut dicit oñ. 7 cū ꝭ ipa foꝛa ge-
neris nunq̄ ſepata eſt ſcđm ſubſiſtētiam a formis
ſpēꝫ. nunq̄ enī ē aliq̄ꝺ aīal p formā aīalis qn hēat
formā ꝑpam aliᵒ ſpēi. 7 ad illā inētionem ꝺixit
Aꝛ. 7° methaph. ī caᵒ pallegato ꝙ genᵒ ñ ē ſimplr
ꝓter generē ſpēs aut ſi qd ē ſicut materia ē. 7 illud
ueꝝ ē ꝙ utraq; ꝑte ꝺebito mō ītelligēdo. nam ipm
genᵒ nō ē aliq̄ꝺ ſepatū ſcđm eē ſubſiſtētie a ſpēb⁹
ſuis licet ſit diuerſū realr quantū ad ſuaꝫ formam
a formis ſpēꝫ. 7 quāuis ſit realr 7 eēntialr diuerſū
a formis ſpēꝫ tñ ē ſicut materia reſpcū eaꝫ. ē enim
forma generis īpfecta potētialis reſpcū formaꝝ
ſpēꝫ 7 nūq̄ pōt pficere materiā niſi cū aliq̄ forma
ſpecifica pfectiori. Sed aliq̄ inſtāt. qa oñ. ꝺicit ūn
ꝑ phicoꝫ ꝙ ſi materia hēat aliq̄ formā ꝑpriā ſibi
nō recipet aliq̄ aliā formā ſubalē iō ille oēs eēnt
accidentia. 7 generatio eēt altatio. 7 tñ oſtat ſi ma
teria haberet aliq̄ formā ſibi ꝑpriā illa eēt īperfe
ctiſſima 7 potētialis. ḡ ſilr nō obſtāte ꝙ forma ge
neris ſit mlr̄tū īperfecta 7 potētialr reſpectu forme
ſpēi tñ exñs ſub illa foꝛa nullā formā recipet niſi
accītalē. ¶ Ad ꝭ facile ē tñdere ut mihi uꝝ. uerū ē
.n. ꝙ ſi in materia pꝛima eēt aliq̄ forma uel haberꝫ
aliq̄ formā q̄ eēt ꝺe eiᵒ eēntia 7 qdditate tunc ipa
materia nō recipet aliq̄ formā aliā niſi accidētaleꝫ
qa ꝭ poſito cū materia recipiat formā p ſui natām
ſeq̄ut ꝙ materia recipet quācunq; formam tōe q̄
eēt ēs actu qa ipa realiꝛ recipit formā ſubalē pꝛin
cipalr tōe q̄ materia ē. ſi ḡ ipa materia ſcđm ꝙ ma-
teria ē hēret ꝺe ſui eēntia aliq̄ formā tūc tōne illiᵒ
actᵒ 7 forme pꝛincipaliꝛ recipet quācunq; formam
ita ꝙ forma 7 actᵒ eēt ei pꝛincipalr tō recipiendi. 7
cū oīs forma q̄ recipiꝛ in ente actu ſcđm ꝙ ēs actu
7 cui ſubſtat ens actu ſcđm ꝙ ens actu ſit accītalr
tūc oīs forma q̄ recipet in materia eēt accidentaliſ
ß nō ſic erit in ꝓpoſito. qa quātumcūq; forma ge-
neralis ponat in materiā an formā ſpecificā ipa tñ
forma nō ē eēntia nec ꝺe eēntia materie pꝛie. 7 iō
matīa pꝛīa nō recipet formā ſpēi tōe forme gene-
ralis ꝑ 7 pꝛincipaliꝛ imo tōe ſue eēntie q̄ ē ens ꝺ ſe
pure potētie tñ bñ ueꝝ ē ꝙ forma generalis ē tāq;
diſpō 7 ꝑparatio matie pꝛie ad formā inferioꝛē q̄
mediāte matīa pꝛīa recipit alias formas ut dictuꝫ
fuit pꝛiᵒ. ¶ Ad aliā difficultatē cū ꝺr ꝙ tūc genus
ꝛc. dico ꝙ nō ſeq̄t. 7 ad ꝓbationē cū dicit. illꝺ qđ
hꝫ formā ꝛc. dico ꝙ ueꝝ ē ſi iſta forma nō oꝛdine-
tur ad formā ſpēi recipiēdā nec ſit ps ſube ſpēi ſed
ſi oꝛdineꝫ ad formā ſpēi recipiendā 7 ſit ps ſube
ſpēi tūc hñs illā formā poterit eēntialr ꝑdicari ꝺe
iſta ſpē 7 ſic ē in ꝓpoſito. nā hꝫ forma generi ſit di-
uerſa realiꝛ 7 ſcđm ſuā ſubam a forma ꝑpria ſpēi.
tñ oꝛdinaī ad eā 7 eſt ps ſube ſpēi. q̄te tō nō ualet
¶ Sed logici hic litiḡāt. qa ps eēntialr nō p̄dicaī ꝺe
toto p̄dicatiōe dicente ꝭ ē hoc 7 in recto. male enī
diceꝛeī aīal eſt aīa ſicut dicit oñ. in 7° methaph. ß
genᵒ p̄dicaī ꝺ ſpē predicatiōe oñte ꝭ ē ꝭ 7 ī recto
ut bene dicit hō ē aīal 7 ſic de aliīs. ¶ Ad iſtā q̄ſti-
onem multiplr reſpōſum eſt in q̄ſtiōe ꝺe compōe
ſpeciei ſiue ꝺe pluralitate 7 ḡdibꝰ formaꝝ. Sed ad
p̄ſens dico breuiꝛ ꝙ ps nō predicaī ꝺe ſuo toto in
abſtracto. unde male diceꝛeī hō ē animalitas. ß ps
bene predicatur ꝺe ſuo toto in q̄dam ocretiōe iq̄-
tum diſtincte intelligitur ſuū totū 7 ſic ē cū genus
predicatur ꝺe ſua ſpē uerbi ḡtia ut hō eſt aīal ideꝫ
eſt ac ſi diceretur hō eſt habens aīalitatem. ſilr aūt
7 in aliīs nō ualet. ¶ Dāc ſolutioneꝫ ponit Robrᵒ
in quodā ſuo tractatu ꝺe oꝛtu ſciaꝝ 7 ipſe fuit ma
gnus ꝺefenſoꝛ hᵒ opīonis ꝙ forme generales nō
ſūt eedem cū formis ſpāliſſimis. ¶ Item aliꝛ pōt
ꝺici ꝙ genus ſolū et cū p̄ciſiōe oꝛīe uel forme ſpe-
cifice nō predicaretur predicatiōe ꝺicēte hoc ē hoc
ꝺe ſpecie ß totū aggꝛegatū ex forma generali 7 for
ma ſpecifica ſub tōe tamñ cōi ſūpta a forma cōi pꝛe
ꝺicatur ꝺe ſpecie et tūc ꝺicitur eſſe predicatio gene
ris ꝺ ſpecie ut oñdo hō eſt aīal ibi predicatur ꝺ ho
mine totū aggꝛegatuꝫ ex forma hoīs et ex forma
aīalis cū ſua matīa ſub tōe tamñ forme coīs. Unde
ſicut illi q tenent ꝙ forma generis non eſt ſubaliꝛ
ꝺiuerſa a forma ſpeciei. ꝺicūt ꝙ ipſuꝫ nomñ generiſ

UVA. BHSC. IyR_010

ſignificat totū aggregatū ex foꝛa ⁊ maꝛ̄ia ſub tōe
q̄ ſumpta ē ab apparēte cōi ⁊ illud totū p̄dicaꝛ̄et ō
ſp̄e ita ꝙ dicere hō ē aīal idē ē ſicut dicere hō eſt hō
ut ſenſitiuū. Etiā ſic nos poſſum⁹ dicere ꝙ nomen
generis ſig̃t totū aggregatū ex maꝛ̄ia ⁊ foꝛa gene
rali ⁊ foꝛa ultīa n̄ qdem ſub tōe ꝓp̄a foꝛe ultime. ſ
ſpecifice nec ſub tōibꝫ ꝓp̄is foꝛaꝝ ſpecificaꝝ. ꝫ ſub
tōe foꝛme cōis uel apparētis cōis uel nōtis foꝛam
generalē ⁊ ſic cū aīal p̄dicaꝛ̄ de hoīe n̄ p̄dicaꝛ̄ ps de
toto ꝫ totū de toto ſub tōe tn̄ ſūpta a pte ⁊ ℔ nihil
ē iconueniēs. ꝫ ſi nom̄ generis ſignificaret p̄ciſe
oppoſitū ex materia generali ⁊ gen⁹ p̄dicaꝛ̄et ō ſp̄e
in recto tūc ſine dubio ps p̄dicaꝛ̄et de toto quod ē
iconueniēs. nūc aūt nō ē ita īmo nom̄ generis ſig̃t
totū oppōitum ex naꝛ̄a cōi ⁊ naꝛ̄a ſpāli ſub tōne tn̄
cōi. ¶ Ad aliud cū dr̄ ꝙ unū ens ꝛc. poſſum⁹ dicer̄
ꝙ unū ens eē multa entia multitudīe oppōita ſue
unitati ē ipoſſibile ut ſi ē unū numero p̄t unā foꝛ
mam īdīdualē ꝙ ſic ſit pluꝛa entia numero p plures
foꝛas īdīduales ℔ ē ipoſſibile ſit. Et ſi qdē ē unuꝫ
ens ſp̄e p unā foꝛmā ſpecificā ꝙ ſit pluꝛa entia p̄t
plures foꝛas ſpecificas. ſit aūt ⁊ in aliis. nunq̄. n.
ēs unū aliq̄ unitate ē pluꝛa pluꝛalitate oppōita illi
unitati. Sed nō ē remotū gn aliqđ ens nnū uno°
ſit multa alio mō ut ꝙ ens unū in actu ſit multa in
potentia. īmo ℔ eſt bene poſſibile ut pꝫ p̄ phicoꝛuꝫ
Cū g̃ indīduū ſubē ſit unū numero p unā foꝛmaꝫ
indīdualē ⁊ ultimā p uiā generatiōis concedo ꝙ
ſimul nō p̄t eē pluꝛa indiuidua numero p plures
⁊ dr̄as foꝛas indīduales ⁊ ultimas. ſed poterit eē
multa ⁊ pluꝛa p diuerſas foꝛas generales et coēs
q̄ꝫ una oꝛdinaꝛ̄ ad aliā ⁊ recipiꝛ̄ in maꝛ̄ia mediāte
illa ⁊ ſic ſoꝛ. ē aīal p unā foꝛmā ſubalē ⁊ ē hō p aliā
⁊ p aliā coꝛp⁹. ⁊ tn̄ ē unū ens numero p unā foꝛaꝫ
indīdualē ultimā ⁊ pficientē. ¶ Itē indīduū ſubē
oppoſite ut ſoꝛ. ē unū p ſe ſubſiſtēs diſtinctuꝫ ſcdm
eē ab oī alia ſuba q̄ nō eſt ps ei⁹. ⁊ ℔ mō non ſunt
pluꝛa entia pluꝛalitate oppoſita illi unitati. aīal. n.
qđ p̄dicaꝛ̄ de ſoꝛ. n̄ ē aliqđ ens ſubſiſtēs diſtīm ab
hoīe ⁊ ab aliis p̄dicatis ſubalibꝫ que dicunt̄ ō ſoꝛ.
nec eo°. Et ſic ut ſit ad unū dicere unū ens n̄ ē pꝛa
entia nec multa mꝛtitudīe oppōita illi unitati. ſed
mꝛtitudīe ⁊ pluꝛalitate alia nō oppōita illi unitati.
⁊ ℔ nullū ē iconueniēs. ¶ Aliꝫ p̄t dici ſcdꝫ illđ qđ
p̄itū fuit in ſolutiōe p̄cedētis dubitatiōis ꝙ unū
ens nō ē pluꝛa entia. ⁊ cū dr̄ ꝙ ſoꝛ. ē hō ⁊ ē aīal. ⁊
illa ſūt diuerſa p dr̄as foꝛmas. dico ꝙ cuꝫ dr̄ ſoꝛ. ē
aīal ibi aīal nō p̄dicat aliqđ diuerſuꝫ ab hoīe nec a
coꝛpore. ꝫ p̄dicat totū oppōitū ex materia ⁊ foꝛmis
oībꝫ ſubalibꝫ q̄ ſūt in ſoꝛ. ſub tōe tn̄ accepta ab una
illaꝫ foꝛaꝫ uel a mō eēndi onte unā illaꝫ foꝛatuꝫ
.s. aīam ſenſitiuā. unde ⁊ in z° ℏ⁹ dictū ē ꝙ aīal ē
aīal p ſenſū. Silr cuꝫ dicim⁹ ſoꝛ. ē coꝛp⁹ ibi p̄dicat̄
totū oppōitum ex mā ⁊ oībꝫ foꝛmis ſubalibꝫ q̄ ſūt
in ſoꝛ. ſub tōe tn̄ cōi ſūpta a mō eēndi onte foꝛmā
ſubalem coꝛporis. ⁊ nō p̄dicant̄ ibi pluꝛa entia de
uno ente. ꝫ unū ſub diuerſis tōibꝫ. cū g̃ dr̄ ī ꝓp̄oe
cōi ꝙ gen⁹ p̄dicat̄ de ſua ſp̄e p̄dicatione onte ℔ ē ℔
dico ꝙ ℔ nō ē ſic intelligendū ꝙ oppoſituꝫ ex mā ⁊
foꝛma generali ſine aliꝭ foꝛmis p̄dicat̄ de ſua ſp̄e
in recto. ꝫ ꝙ ipm totū cōpoſitū ex mā ⁊ foꝛis oībꝫ
ſubalibꝫ ſp̄ei ſub tōe cōi accepta a mō eēndi repta
in oībꝫ ſp̄ebꝫ predicaꝛ̄ de ipſa ſp̄e. ⁊ ſic p oīa illa ge-
nera nō p̄tur niſi unū ſub diuerſis tn̄ tōibꝫ quēad
mōm etiā dicūt illi q negāt pluꝛalitatē foꝛmaꝝ in
una ſp̄e niſi ꝙ intm̄ differim⁹ ab ipſis ꝙ in nro cō
poſito ponim⁹ plures foꝛas ſubales oꝛdinatas mō
predicto. Ipſi uero ponūt unā ſolā foꝛmaꝫ in illo
oppoſito ⁊ mōs accn̄tales diuerſos. Q cqd aūt hoꝝ
teneri dicaꝛ̄ uī ꝙ ſp noīe gn̄is īpoꝛtaꝛ̄ totū oppōitū
ex mā ⁊ foꝛis oībꝫ eēntialr ptinētibꝫ ad illā ſp̄em
de q̄ p̄tur ⁊ illud totū p̄tur de ſp̄e ī q̄libꝫ p̄dicatiōe
p̄dicāte genus de ſpē. ⁊ ſic multa entia nō p̄ntur ō
uno. nec unū ens erit ſimplr multa. s. entia ꝫ unuꝫ
oppoſitū ex multis qđ nullū reputo īcōueniēs. Et
iſta ſolutio multū ē mihi ꝓbabilis ⁊ foꝛte ſi bene
ītelligeꝛ̄et īueniꝛ̄et neceſſaria. ¶ Sed diceres uniuſ
rei ē unū eē actu ⁊ p oēs etiā una foꝛa ſubalis ⁊ n̄
plēs. Dico ꝙ uni⁹ rei unicū ē eē pfectiſſimū ⁊ oīo
actuale ⁊ finale. nni⁹ tn̄ rei bene p̄nt eē plā eē q̄ꝫ
unū ē eē diīnutum ⁊ ipfectū ⁊ oꝛdīatū ad aliud. ⁊
alteꝝ ē pfectū ⁊ opletū ad qđ alia oꝛdinanr̄. et ſic
erit in ꝓpoſito. nā eē ſpecificū ē eē pfectū et ſimplr
actuale et finale. eē vo generale ē impfectū et potē
tiale et oꝛdinaꝛ̄ ad eē ſpecificū ſicut potētia ad actū
q̄te ꝛc. ¶ Ad aliā difficultatē cū dr̄ ꝙ foꝛma ſubal'
hoīs eēt accidēs. nego oñam. et cū ꝓbaꝛ̄ ꝙ aduēiꝛ̄
enti in actu. s. oppoſito ex mā et foꝛma generali. o°
ꝙ ℔ differt aliqd aduenire ēti ī actu ſcdm ꝙ ī actu
et aduenire enti in actu nō ſcdm ꝙ in actu ꝫ ſcdm
ꝙ ī potentia. Foꝛma. n. cui⁹ ſubm ē ens actu ſcdm
ꝙ ē ens actu et cui p̄ncipaliꝛ̄ ſubiciꝛ̄ ēs actu ſcdm
ꝙ ens actu bene ē accidētalis. ꝫ ſi aduenit ul' unitꝛ̄
enti in actu nō ſcdm ꝙ ī actu ſed ſcdm ꝙ ī potētia
nō oꝛ ꝙ ſit accidēs. ¶ Mō dico ꝙ quāuis oppoſituꝫ
ex mā ⁊ foꝛa generali ſit ens actu aliq̄ mō tam̄ foꝛ
ma ſp̄ei nō unitur ei tōe q̄ ens actu. nec ille act⁹. s.
foꝛma generalis ē p̄ncipalis tō recipiēdi foꝛmam
ꝓp̄am ſp̄ei. ꝫ ſolū ē mediū diſpōitiuuꝫ. ipſa autem
eēntia matīe q̄ ē ī ipo oppoſito ē p̄ncipale ſubiectū
receptiuū illi⁹ foꝛe ſubalis ſp̄ei et ſubꝫ p̄mū et p̄n-
cipale et ℔ ſufficit. Et ad illā ītentionē diꝛit om̄. ī
z° h⁹ ꝓp̄e p̄ncipiū oñnto 4°. ꝙ ſubm foꝛme ſubal'
ſcdm ꝙ ē ſubm ei⁹ nō ē aliqd actu niſi p illā foꝛaꝫ.
et p illā reduplicationē dedit intelligere ꝙ ſubm
uni⁹ foꝛe ſubalis p̄t eē aliq̄ mō ens actu p aliquā
foꝛmā. ꝫ nō erit ſubm in tōe foꝛme ſubal' p̄ncipalr
nec hēbit illā foꝛmā ſubalē ſcdm ꝙ ſubm p̄muꝫ ⁊
p̄ncipale ita ꝙ illa foꝛma ſit tō p̄ncipal' recipiendi
foꝛmā ſubalē ſed magꝭ eo° ſua natura pure potēn-
tialis erit ſubm p̄mū et p̄ncipale ipi⁹ foꝛme ſubal'
cuncq̄ quāuis una illaꝫ ſit diſpō et p̄parato ad
recipiendū aliā ut dictū ē pri⁹. ¶ Ad aliā cū dicit
ꝙ tūc foꝛma ſubſtātialis nō uniꝛ̄et ꝛc. dicendū ꝙ
foꝛmā ſubſtātialeꝫ uniri īmediate matīe p̄me p̄t
ītelligi dupliꝛ. Vno° p ꝓuationē oīs medii p̄ncipalis
et diſpoſitiui et ℔ ē falſū et impoſſibile. foꝛma aūt
ſubſtātialis nō unitꝛ̄ materie p̄me niſi mediantibꝫ
diſpōibꝫ aliqbꝫ. ūde Aꝛ. ī z° h⁹ oīc. q̄ꝫ act⁹ uni⁹cuiq̄
in potētia exiſtētē determinate diſpōita et in ꝓp̄a
mā apt⁹ ē nat⁹ fieri et ſic foꝛma ſubſtātiaꝝ nō unitꝛ̄
īmediate matīe p̄me q̄uis nulle diſpoēs p̄cedant
q̄ remanēt ea aduenīente. Alio mō p̄t intelligi ꝙ
foꝛma ſubſtātialis īmediate uniaꝛ̄ matīe p̄me p̄t
ꝓuationē eſſe et medii p̄ncipaliꝭ ita. s. ꝙ nō ſit
aliqđ medium cui p̄ncipali⁹ uniaꝛ̄ foꝛma ſubſtan-
tiaꝝ q̄ꝫ matīe p̄me et qđ p̄incipali⁹ ſubiciaꝛ̄ foꝛme
ſubſtantiali q̄ꝫ mā p̄ria et ℔ ē ueꝝ. Mā. n. ē p̄rinci-
piuꝫ p̄rimuꝫ ⁊ p̄rīcipale ſubm foꝛme ſubſtātialis.
et ē p̄rimuꝫ et p̄rīcipale pfectibile. mō q̄uis foꝛma
ſubſtātialis generis ſit p̄rioꝛ ī materia q̄ꝫ foꝛa ſpe-
cifica. tn̄ ipſa foꝛma generalis nō ē p̄rīcipale ſubꝫ
foꝛme ſpecifice. īmo foꝛma ſubſtantialis ſpecifica
uniꝛ̄ materie ſine aliq̄ medio p̄rīcipaliꝭ cui p̄rīn
cipali⁹ cōiūgatur et qđ p̄incipali⁹ ſubſtet ei et ꝙ
p̄rīcipali⁹ ſit pfectibile p eā et ſic ītelligēda ē īme
diatio uni⁹ foꝛme ſubſtātialis a mā ꝙ ſi vis p illā
īmediationē ītelligere p̄riuationeꝫ oīs medii diſ-
poſitiui ℔ ē otra Aꝛ. et om̄. et otra ōitatē ⁊ natutā
rei ut puto p̄ciſe ſcdꝫ illā doctrinā q̄ ponit oīmē
ſiones ſcdm ſuas eēntias manere eaſdeꝫ numero
ſub foꝛma generati q̄ fuerunt ſub foꝛma coꝛrupti

UVA, BHSC. IyR_010

7 eis mediātibꝫ foras ſubales uniri materie ꝑme
ut dꝫcet oñ.in ſuo ttractatu de ſuba ozb ꝛc. ¶ Ad
auctozitatē oñ.cū dicit ꝙ ī poſſibile ē unū ꝛc.dico
ꝙ illa auctozitas nō debet ītelligi ſicut uerba ꝑmo
aſpectu ſonāt ꝙ in una mā nō pñt eē oꝛſe foꝛe ſiḿ
ſubales qa ſtati ꝫ repugnat ei qđ ipe dꝫmīauit in
3° celi 7 mūdi ꝙ foꝛe ſubales elemtoꝫ remanēt in
mixto remiſſe 7 refracte 7 īuuit ꝫ in ꝑma phia 7 ī
multis alijs locis.ꝫ debet ſic ītelligi ꝙ unū ſnōm ñ
pōt ſimul hꝛe niſi unā foꝛaꝫ ſubalē ſuppoīto ꝙ ipa
foꝛa ſubalis eēt eēntia uel de eſſentia matie hoc.n.
ſuppoīto.s.ꝙ foꝛma aliqua eēt eēntia matie ſcđz ꝙ
mā tūc nullā aliā foꝛam ſubalem poſſet recipe. qa
oēs alias foꝛas recipet ꝑ ipſam foꝛam ſubalē ꝑnci-
palit̄ q ponit̄ eius eēntia ſcđm ꝙ mā.7 ſic oēs foꝛe
ꝗs recipet eēnt accidētales. nā oīs foꝛa cuiꝰ ſubm
ē ens actu ſcđm ꝙ ens actu ē accidētalis ut ſuppo-
nitur. ſic igit̄ unū ſubm nō poſſet hꝛe niſi unā foꝛ-
mā ſubalē ſi aliq̄ foꝛa eēt eius eēntia. ꝫ ſimplicit̄ 7
abſolute nullū ē incōueniens unū ſubm ſimℓ hꝛe
diuerſas foꝛas ozdinatas ſic ꝙ unā recipiat medi-
ante alia uel mediātibꝫ alijs 7 ꝙ q̄dam ſūt diſpōeſ
ad alias. Et ꝙ illa ſit intētio oñ.in illo loco ꝑz dili-
genti inſpiciēti cuiꝰ oñſionē relinq̄ iudicio fideℓ ex
poſitoꝛis illiꝰ ttactatus 7 aliozꝫ dictoꝫ oñ. ¶ Aliaꝫ
vo rōnum 7 auctozitatū ſolutiōes requat cui cura
fuerit in q̄ſtione de pluralitate foꝛaꝫ ſubaliū ſpēcī
7 geneꝫ. ¶ Ad rōes in ꝓncipio q̄ſtionis ſatis patz
ex dictis. ¶ Ad ꝑmā cū dicit.illud eſt ꝑus ꝛc. poſſz
ocedi ꝙ illud ē ꝑus uel ſcđm rē uel ſcđm rōem 7
mōm.ꝫ nō oꝛ ſemꝑ illud eē ꝑus ſcđm rē quātū ad
ſubam.7 cū dicit ꝙ ab uñ ꝛc.ueꝫ ē 7 iō uſe uℓ ē ꝑ
ſcđm rē ſuis inferioꝛibꝫ ſicut dictū ē de foꝛma ge-
nerali ad foꝛas ſpēꝫ.uel ē ꝑus ſcđm rōem ſicut eſt
de ſpē ad eēntias indīduoꝝ. ipa.n.ſpēs quantū ad
ſubam ſuā nō ē ꝑoꝛ ſcđm ſe ſubīs īdīduoꝝ ut di-
ctū ē ꝑus.tñ bñ ē ꝑoꝛ ſcđm rōem qa cōioꝛ ē ratio
ſpēi q̄ꝫ rō ſingularis 7 ꝓꝑi īdīuidui. A q̄ aūt ſali ut
a ꝓꝑo ꝓncipio ſumat ꝓꝑ ocептus īdīuiduoꝝ ut
ſoꝛ.ꝫ ē q̄rere de ꝓncipio indīdui.ꝫ nō ꝫ hic locuz.
ſufficit aūt ad ꝓns ſcire ꝙ ſpēs ē ꝑoꝛ ſcđm rōem in
diuiduo 7 ꝫ ſufficit ut ab ipa ad indīduū nō ouer
tat ſubſiſtēdi oña. Si qs aūt iſta rōe motꝰ diceret
ꝙ foꝛa ſubalis ſoꝛ.ut ē ſoꝛ.s.foꝛa indīdualis ē po-
ſterioꝛ foꝛma hoīs ut hō ſicuti foꝛma hoīs ꝓꝑia ē
posterioꝛ ad foꝛmā aīalis.uel tūc oꝓoꝛteret eū di-
cere ꝙ foꝛma indīdualꝫ ſoꝛ.eēt pfectioꝛ 7 nobilioꝛ
foꝛma hoīs ut hō.ſicut etiā foꝛma hoīs ē pfectiō q̄ꝫ
foꝛma aīalis ut aīal 7 ſilt̄ d alijs.ꝫ aūt uidet̄ incon
ueniēs. qa ſcđm ꝫ oꝓoꝛteret ꝙ foꝛma īdīuidualis
ſoꝛ.eēt etiā ꝓncipiū alicuiꝰ opationis nobilioꝛis 7 p
fectioꝛis q̄ꝫ q̄cunq; opatio q̄ pōt cōuenire ꝑ foꝛmā
hoīs ut hō.7 ſic etiā oꝓoꝛteret ꝙ hꝛet ꝑ ſuā foꝛmaꝫ
indīdualē aliq̄ꝫ uirtutē pfectioꝛē q̄ꝫ ſit uirtuiꝰ pfecti
ſſima debita naturaliṫ hoī ut hō.uirtuiꝰ aūt pfectiſſima
debita naturaliṫ hoī ſcđm ꝙ hō ē uirtus cogitatīa
uel intellectīa 7 ſic oꝓoꝛteret ſoꝛ.ꝑ ſuā foꝛmā indi
uidualē hꝛe uirtutē pfectioꝛē ſimplr q̄ꝫ ſit intelle-
ctus uel uirtuiꝰ cogitatīa qđ ē abſurdū 7 ridiculum
¶ Ex q̄ ꝑz ꝙ nō ē aliq̄ foꝛma ſubalis ſoꝛ.ut ſoꝛ. alia
realiṫ ab illa foꝛma ſubali q̄ ē hō. ¶ Si qs aūt fanta-
ſtice motuiꝰ uel cauillare uolēs diceret ꝙ iſta foꝛma
ſubalis īdīuidualꝫ ſoꝛ.non ē foꝛma hoīs ut homo ꝫ
minuiꝰ pfecta tūc iſta deberꝫ eē ꝑoꝛ uia generatiōis
qa minuiꝰ pfecta ꝑcedūt uia generatiōis ut ſatꝫ hēt
in 7° methaph. 7 ſic ſoꝛ.ꝑus generaret̄ q̄ꝫ hō. 7 ſic
ſeq̄ret̄ ꝙ foꝛma ꝓꝑa indīdualis indīdui eēt ꝓꝑior
qoꝛ foꝛme generali q̄ꝫ foꝛma ſpēi ſpāliſſime. 7 alia
multa incōueniēt̄ia acciderēt huic pōni. nā a foꝛis
illis īdīualibus ſoꝛ.7 plonis poſſet abſtrahi una
ſpēs ſpāliſſima diuerſa 7 alia a ſpē hoīs ut hō 7 ne-
ceſſe eēt dicere uel ꝙ hō nō eēt ſpēs ſpāliſſima uℓ ꝙ
unū īdīuiduum eēt ſub duabꝫ ſpēbꝫ ſpecialiſſimis
eq̄libꝫ ī ſuppoītis uℓ ꝙ foꝛme ſubales īdīuiduales
ſoꝛ.7 platonis in nullo uno ocueniūt niſi ī illo in q̄
ocueniūt foꝛme qbus ipi ſunt hoīes q̄ oña iſta ſunt
abſurda 7 īpoſſibilia. Et ſi qs fingeꝫ illas foꝛmas
.ſ.foꝛmā ſoꝛ.īdīuidualē 7 eiꝰ foꝛmā ꝑ quā ē homo
oīo eē diuerſas 7 eq̄lis pfectiōis tūc eēt maīfeſtuz
īoueniens ꝙ in una mā ſimul eēnt diuerſe foꝛme
ſubales eq̄ pfecte.7 una ñ eēt alia nec diſpō ad aliā
qđ ē friuolū. ¶ Ad aliā rōnem ꝓncipalē cū arguit̄
illud ad qđ alteꝫ ꝛc.ueꝫ ē aliq̄ mō ꝑus.7 cū dr ꝙ
ſingulare ſe hēt ꝑ additōnem ad uℓe ſuū. uerum ē
aliq̄ mō ꝫ diuerſimode.ī ſpē reſpcū generis.7 ī īdi
uiduo reſpectu ſpeciei ſpecialiſſime. ¶ Nā ſpecies ad-
dit ſuꝑ genꝰ foꝛmā q̄ ē de ſuba ſpeciei diuerſā realiṫ
7 ſcđm ſe a foꝛma generi.i.a foꝛma a q̄ ſuiṫ cōceptꝰ
generalis ut ꝑz ex ꝑdeclaratis. ſed ipm īdīuiduuz
ſupra ſpeciē nō addit aliquā foꝛmā ſubalē realiṫ 7
ſcđm eē diuerſaꝫ a foꝛa ſubali ſpeciei ut ſ ꝓbatū ē.
tñ bene addit aliq̄s foꝛmas accidētales q̄ nō ſunt
de ſuba īdīuidui qbꝫ unū īdīuiduū diſtinguiṫ ab
alio 7 dr ꝫ ſenſit Aꝛ.ī 2° poſteriozꝫ ubi dixit ꝙ
multe ſūt oꝛie ī eadē ſpecie ſed ñ ſcđm ſubaꝫ neq;
ꝑ ſe. ¶ Ad aliud cū dicit ꝙ illud qđ poſit̄ ꝛc.ocedo
ſi ſit ꝓꝑa diffinitō 7 iō neſcio negaꝛ genꝰ ueꝫ 7 ꝓꝑe
dictuz eē ꝑius ſpecie q̄tū ad ſuā foꝛmā a q̄ ſumiṫ
ocептꝰ generalis. ¶ Ad aliā cū dr ꝓꝑtuū ꝛc.ocedo
7 cū dicit ꝙ uℓe ē ꝓꝑtuū.ueꝫ ē ſcđm idemptitatē
ſpecificā ñ idē numero 7 de tali ꝓꝑtuo ueꝫ ē ñ ār
de alio. ¶ Ad aliā cū dr eadem ſūt ꝑricipia ꝛc dico
ꝙ iſta ꝓꝓō ꝛ ſic ītelligi ꝙ q̄ ſunt ꝓncipia ognoſcē-
di ſaltē ognitōe pfecta ut ꝑz ꝑ phicoꝝ. ꝫ ñ ouertiṫ
multa.n. ſunt ꝑricipia ognoſcēdi q̄ nō ſunt ꝑricī-
pia eſſendi rei cognite ſaltem quo ad eſſe primum
ſimplicit̄ ut motꝰ 7 pluralitas entiū ſunt ꝑricipia
doctrine ī nālibꝫ 7 nō ſunt ꝑincipia eēndi ut oñ.
tāgit ī 5° phicoꝝ oñēto 8°. q̄uis g uℓia ſint ꝑricī-
pia cognoſcēdi ñ ſeq̄t ex iſto abſolute ꝙ ſint ꝑrīn-
cipia eēndi 7 ſic iſta rō ꝫ ad uerā ognitionē tēdat
nō tñ ſufficiēt̄ demōſtrat. ¶ Aliṫ poſſet dici cū dr eadē
ſunt ꝑricipia ꝛc. ueꝫ ē q̄ ſuut ꝑricipia cognoſcēdi
ognitiōe pfecta 7 a ꝑriozi. 7 iō dicit Lincoñ.in 2°
poſteriozꝫ ꝙ ueriſſime diffinitiones ſunt q̄ ſunt ex
generibꝫ 7 differētiis. 7 iō bñ ocedo ꝙ uℓe ꝓꝑie
ꝑriꝰ ē ſuo ſingulari. qa ꝑ ipm diffinit̄ 7 ſic ſe habz
genꝰ ad ſpēm. q̄uis.n. ſpecies nō ſit ſingulare ſim-
plicit̄ tñ ē ſingulare ī reſpectu.ſ. reſpcū ſui generis
ut dicit̄ ſ ꝑrimū ꝓbicoꝝ oñēto 5° q̄re nō ualet. ¶
Ad auctozitatē Aꝛ.cū dicit uℓe aut nihil ē aut ꝑ-
ticius.ueꝫ ē uℓe qđ poſuit plato ſepatū ſcđz eē extra
aīam a ſingularibꝫ ſuis illud ī reꝫ natura nihil eſt
7 ſi eēt nō eēt ꝓꝓie ꝑriꝰ ſingularibꝫ ut dcm fuit
Exponūt et aliq ꝙ uℓe ꝑ itentōe q̄ ē ocептꝰ ītelli-
gibilis qdditatis cui nō repugnat eē ī pluribꝫ eſt
poſteriꝰ ſingularibꝫ. 7 ꝫ ſit ueꝫ nō tñ credo hoc
Aꝛ.ītendiſſe ſed ꝑ mō ut uiſum ē ꝑius.

Conſeq̄nt̄ q̄rit̄. Vtꝝ uℓia ſint ꝓꝑa
ſingularibꝫ uel poſteriozꝫa.7 uñ ꝑ
ꝙ ſint ꝑriozꝫa. ꝑrio ſic qa quod ē
notiꝰ ſingularibꝰ ē ꝑriꝰ eis.ꝫ uℓia
ſunt hꝰmōi g.maiō ꝑz 5° metha.
ca° de ꝑriozi. minoꝝ ꝑz ibidē 7 ꝑ
phicoꝝ. Itē illud ē ꝑius a q̄ nō ouertiṫ ſubſiſtē-
di oña.ſed ab uℓibꝫ ad ſingularia nō ouertiṫ ſubſiſ-
tēdi oña g ꝛc.maiō ꝑz ī pꝰ ꝑdicamtis 7 5° metha.
miꝰ patz.qa ſeq̄t hō ē g aīal ē 7 nō ecouerſo g ꝛc.
¶ Itē illud qđ ē ꝑs diffinitōnis ē ꝑriꝰ ſingularibꝫ
ſed uℓia ſunt hꝰmōi g.maiō ꝑz.qa diffinitones ſūt
reꝫ ꝑticulariū.ut dicit oñ. ī ꝓheio 7 4° metha. 7

UVA. BHSC. IyR_010

ptes diffinitiõis sunt priores toto ut pz 7° metha. g.minor pz p phm 6° ethicor 7 2° posteriorꝝ 7 5° methaph. g ẽ. ¶ Itẽ illd ẽ pri⁹ singularibus qd pri⁹ pducit in eẽ ipis. ß ulia sũt h⁹moi g.maior pz d se.minõ pz i 6° de aialibꝫ.o.q Embrio prio uita plãte uiuit.postea uita aialis.p⁹ea uita hois.etiam pz p om̃.i erroribꝫ 6° methaph.o.Mã prio recipit formã ulem.postea mediante forã ul recipit alias usq; ad foras indiuiduales. ¶ Oppositũ pz p phm i lra. ¶ Ad euidentiã q̃stionis ẽ sciendũ sicut dicit cõit 7 bn̄.Q; ule põt capi duplr.Uno⁹ p intẽtione Alio⁹ p re.Si p mõ 7 ß duplr.aut p itentiõe pria q̃ ẽ pma rei cogni⁹ absolute rem itelligẽdo. aut p scda intentiõe q̃ ẽ scda 7 q̃ ẽ rei cognitio accidentalis ut rõ q̃ itelligit aliqd eẽ in pluribꝫ. 7 ß ẽ ule illud ut dic porphiri⁹ diuidẽs in qnq; ulia. Tunc dico ad q̃stionẽ q̃ si ule capit p itẽtione siue pria siue scda semp ẽ posteri⁹ suis singularibꝫ. pbat qa illud qd ẽ cãtum a singularibꝫ ẽ posteri⁹ ipsis.sed ule p intentiõe ẽ h⁹moi g ẽ.maiõ pz p posteriorꝝ minõ etiã pz p om̃.12° methaph.o.Ulia apud Aꝛ. sũt collecta ex singularibꝫ ab intellcũ q accipit int ea sĩlitudinẽ 7 facit eam intẽtionẽ unã.7 ß est qd dicit d genere. Theo⁹ dicẽs.Gen⁹ ẽ occept⁹ qdã siue ypostasis ex tenui sĩlitudie singlariũ collect⁹ g ẽ. ¶ Itẽ illd qd ẽ accns singularibꝫ ẽ p⁹teri⁹ eis. ß ule p intentiõe ẽ h⁹moi g ẽ.maior patz 7° methaph. minor pz qa rebꝫ singularibꝫ accidit q intelligant intellcũ p uel 2° g ẽ.Si vo capiat ule 2°.i.p re ß põt eẽ triplr.p mõ scdz se 7 absolute.2°° ut stat sub intentiõe.3°° ut stat sub ꝓpetate a qua rõ ulis sũt si capiat p mõ dico q nec ẽ pus nec posteri⁹. pbat qñ aliq̃ duo sũt idẽ unũ nõ ẽ pri⁹ alio. ß uniuersale p re absolute circũscribẽdo oẽm mõm 7 oẽm itentionẽ ẽ h⁹moi g ẽ.maior pz de se.minor etiam pz alit.n.nõ pret eẽnalit 7 in qd de singularibꝫ g ẽ. Si uero 2°° accipiat.s.p re ut stat actualit sub itẽtione sic d° q ẽ posteri⁹.qa cãtũ posteri⁹ est sua cã ß uniuersale isto° ẽ cãtum a singularibꝫ g ẽ.maiõ pz ex dicti.minor pz qa uniuersale isto° nihil aliud ẽ q̃ occeptus uel collectio formalit accipiẽdo. talis aũt collectio ẽ cãta a singularibꝫ g ẽ. Si vo capiatur p re ut stat sub ꝓpetate a q̃ sumit rõ uniuersalis 7 singulari. 7 isto° dico q uniuersale ẽ p⁹ singularibꝫ. qa illud ẽ pus a q̃ nõ ouertit eẽndi ona. pz aũt ß in p⁹dicamentis 7 5° methaph. ß ule est h⁹moi g ẽ.qa bn̄ seqtur homo ẽ ergo aial ẽ. ß nõ eo° ¶ Sed ulteri⁹ ẽ sciendũ q duplex ẽ pri⁹.qd dã ẽ pri⁹ uia ipfectionis potentie 7 matie 7 isto° uniuersale ẽ pri⁹ cũ hẽat mõm indeterminatũ respcũ singulariũ. qd dã aũt ẽ prius uia pfectionis 7 forme 7 sic singulare ẽ prius . qa hz mõm determinatũ sicut forma ergo ẽ ¶ Est etiã notãdũ q uniuersale scdz q dicit rez itentionẽ siue aggregatũ ex utroq; tũc dr nõ uniuoce de istis ß analogice sicut idẽ n dicit de mã 7 forma ergo ẽ. ¶ Et iõ ad rões. Et p̃mo ad p̃mã cũ dr illud qd ẽ noti⁹ ẽ.occedo uia ipfectionis siue uia generatiõis.ß nõ oz uia pfectionis 7 sic ẽ d ulr ut dictũ ẽ i põne. ¶ Ad aliã cũ dr illud a q̃ ẽ.occedo uia ipfectiõis.ß uia pfectionis n oz. ¶ Ad aliã illud qd ẽ ps ẽ. silr dr q uerꝫ ẽ uia ipfectionis ut s q̃re ẽ. ¶ Ad aliã cũ dicit illud qd p⁹ pdutit in eẽ ẽ.dico q uerꝫ ẽ ut sic. 7 cũ dicebatur ule ẽ h⁹moi.d° q si capiat p re absolute sic q n sit gd⁹ fora; unũ nõ pri⁹ pducit q̃ reliquũ cũ dicãt oio eandẽ eẽntiaz ut ẽ dictũ in põe . si aũt ule accipiatur p re ut stat sub ꝓpietate a q̃ sumit rõ ulis sic dico q pri⁹ pducit i eẽ 7 ut sic dico q ẽ pri⁹ ut dictũ ẽ in põe.7 sic itelligit phs cũ dicit q embrio p uiuit ẽ.ebrio p⁹ hz opationẽ uegetatiuã q̃ sensitiuã 7 sensitiuã q̃ intellectiuã qd pz qa q̃to aliq̃ opatio ẽ ipfectiõ tãto fora pauciores dispões requirit in mã ad ß q sit principiũ illi⁹ opatiõis.ß uegetatiuũ ẽ impfecti⁹ sensitiuũ.7 sensitiuũ intellectiuo ergo.sic etiã intelligit om̃.in erroribꝫ methaphice cũ dicit q mã p recipit formã ulez ẽ . qa mã prio recipit formã ulem.i.formã sub illo eẽ sub quo ẽ principiũ opationis a q̃ sumit rõ ulis.deinde recipit foram min⁹ ulez usq; ad formas indiuiduales. Et ad auctoritatez phi in oppositum dico q intelligit de uniuersali p itentiõe uel prio re ut stat sub itentiõe 7 non de alio quare ẽ.

Onsequenter q̃rit.Utr accns confe rat ad cognoscenduz subam ¶ Et arguit q non . qa nihil agit ultra suã spem ß recipit p manifesta 7 attribuit platoni.ß cogni⁹ acctis ẽ extra spem cognitiois substantie sicut 7 accidẽs ẽ extra spem sube. Intelliger.n. diuersificatur scdm diuersitatẽ nature rei itellecte ut dicit om̃.in 3° h⁹. ¶ p illud qd ẽ principiũ notificãdi accns ñ notificat p ipm accns qa sic eẽt notificatõ circularis.ß suba ẽ principiũ cognoscẽdi accns ut dic om̃ .7 Aꝛ.in lra.dic.n.q ois demõstratiõis principiũ ẽ qd qd ẽ.qd qd ẽ aũt p ẽ sube ut patz 6° methaph. ¶ p cuz aliq̃ cognscũtur a diuersis uirtutibꝫ unũ nõ ofert ad cognitionẽ alt̃ius p se sicut uidem⁹ q sonus q cognoscit ab auditu nõ cognoscit ad cognitionẽ coloris nec ecõuerso. similit aũt 7 ĩ aliꝭ.mõ suba 7 accns cognoscũtur a diuersis ôutibꝫ.accns.n.cognoscitur a sensu.suba aũt ab intellectu ut capitur 3° h⁹ q̃re ẽ. ¶ p eadẽ sũt principia eẽndi 7 cognoscẽdi 2° methaph.ß accns nõ ẽ principiũ eẽndi sube imo magis eo° ut patz in 7° 7 i 12° methaph. ¶ p si accns ofert ad cognitionẽ substã tie tũc accns pri⁹ cognoscereturꝫ suba . nihil enim inducit i cognitionẽ alteri⁹ nisi sit pri⁹ notũ ut satis pz in p posteriorꝝ.ß ß ẽ iconueniẽs 7 otra phm 7° methaph.ubi uult q suba ẽ prior accidẽte noticia tẽpore 7 diffinitiõe. q̃re ẽ. ¶ Oppositũ arguit auctoritate Aꝛ.q dicit q accidẽtia magnã ptẽ oferũt ad cognoscendũ qd qd ẽ . 7 idẽ uoluit om̃.Auo. 7 oẽs alii exposites Aꝛ. ¶ De ista q̃stiõe non est magna difficultas quantũ ad q̃stionẽ in se. ß q̃tuz ad mõm q̃ accidẽs cõfert ad cognitionẽ sube bene ẽ dubitatio 7 diuersitas int doctores. ¶ Ad itelligẽd aũt q̃stionẽ ẽ cõsiderãdũ q duplicia sũt accidẽtia ut cõiter dr.q̃dam sũt accntia propria 7 eẽntialia. 7 q̃dam coia 7 illa uocat Themist⁹ remota 7 extranea. Accns qdez ꝓpriũ ẽ qd pcise 7 determinate cõsegtur aliq̃ speꝛ ita q nõ aliã ut risibilitas naturã hũanam 7 hinnibile naturã eq 7 sic de aliis. Cõe aũt accidẽs est qd inuenit in diuersis generibꝫ et speꝛbꝫ ut albedo 7 nigredo 7 linea 7 numer⁹ 7 simi lia. ¶ Mõ de accntibꝫ cõibꝫ dr q nõ cõferũt magnã ptem ad cognitionem alicuius determinate speciei sube.cuius rõ est qa illud quod de se ẽ determinatũ et idns ad drsas speꝛs sube nõ cõfert magnaz ptez ad cognitionẽ uni⁹ istaꝛ ß est manifesta de se. sed accns cõe ẽ h⁹moi q̃re ẽ. 7 ß etiã dixit Themist⁹ i cõmento s illã ptem sic. Semota qdẽ accidentia 7 q ualde extra naturã nihil nob proderũt ad inuentionẽ diffinitionũ sicut si quis uolẽs diffinire deũ accipiat pro genere q are deoꝛ sũt hostia 7 tẽpla 7 simulachra 7 similia. ualde.n.remota sũt ab esse deoꝛ. ¶ Scdo dicendum q accidens propriũ sube cõfert ad cognitionẽ ipi⁹ sube cui⁹ ẽ accidens 7 ß cõit probatur sic. Effect⁹ ꝓpri⁹ uel cãtũ ꝓpũ cõfert ad cognitionez sue cãe ß est manifesta p se. 7 propriũ cãtum hz hĩtudinem p se 7 propriã ad ad suã cãm. mõ tale accidens propriũ est causatuz

UVA. BHSC. IyR_010

propꝛie ſube cuiꝰ eſt uel ſicut cauſe agentꝭ uel ſicut cauſe ſubiectꝭe et mälis in q̄ uel in utroq; modo ꝫ eſt etiä manifeſtuꝫ et cōceſſum ab omnibꝫ q̄re ⁊c. Per hāc tam̄ rōeꝫ cōuincit q̄ accidēs ꝓpriū ofert ad cognitionꝫ reſpectiuä ſube. s. inquantuꝫ eſt cä ſed nō hētur exꝫ q̄ cōferat ad cognitionem ſube abſolutä et iō ꝫ uidebitur ī dādo mōm cōferēdi. ¶ P̄ aliq ſic probät illud quod ponit in diffinitione loco drie propꝫe alicuiꝰ et p ipm circūſcribitur differentia propꝛia cōfert ad cognitionem illius. ꝫ eſt euidens. ꝫ accidētia propꝛia propinq̄ et eſſentialia .i. eēntiam īmediate cōſeq̄ntia ponūtur et accipiūtur loco drīaꝝ propꝛiaꝝ et p ea circūſcribūtur propꝛie drie ut uoluit Aꝝ. 7° methaph. et īnuit ī 8° et ꝺm̄. ſiſt. Et iō cōit dicūt logici q̄ deſcriptio ē ex genere ⁊ drīa uel aliq̄ ſibi ꝓporciōabili ¶ P̄ principia doctrine de ſubiꝭ nälibꝫ ofert ad cognitionē ſubſtantiaꝝ nälīū ꝫ ē manifeſta. ſed quedā accidētia ꝓpa ſunt p̄ncipia doctrine ꝺ rebꝫ nälibꝫ ⁊ ꝺ ſubiꝭ natalibꝫ. Motꝰ. n. ⁊ pluralitas entiū ſunt principia doctrine in ſcīa nāli in qua cōſideratur ſube näles opōite ⁊ ſimplices ut uoluit ꝺm̄. ī p̄ phicoꝝ ꝺm̄to 8° ⁊ Aꝝ. īnuit ibidē. Wñ ⁊ nata q̄ ē ſuba reꝫ nälīū diffinitur p motū ⁊ qetē ut pꝫ z° phicoꝝ. motꝰ. n. ⁊ pluralitas entiū ſunt quedam accīntia ut manifeſtū ē q̄re ⁊c ¶ Sed notandū ſcd̄m ꝺm̄. q̄ accidēs nō cōfert ad cognitionē ſube ꝓpe niſi fuerit accīs ꝓpinquū ⁊ īmediatū ⁊ eēntiale. i. de ꝓpe ⁊ quaſi īmediate ꝺns eēntiam ⁊ niſi fuerit accīs qꝺ manifeſtū ſit exiſtere in re. ⁊ ꝓpt̄ ꝫ dixit Aꝝ. Cū enim hūerim̄ tradere ſcd̄m fantaſiā ⁊c ¶ Sed ſalua reuerētia ſic oñtiū uī mihi q̄ ꝫ ē defectꝰ p̄ in ꝫ qꝺ ſupponūt q̄ uirtus q̄ īmediate miſtrat intellectui ſit illa fantaſia q̄ nō cognoſcit niſi accīntia ſenſibilia. ꝫ enim nō uī rōabl̄e. qa uirtꝰ pfectiſſima aīe ſenſitīe debet eē iſta q̄ īmediate miſtrat itellectui. ꝫ ē manifeſta ꝫ uirtus cogitatīa que cognoſcit ītentiones indiuiduales oīum. x. p̄ntoꝝ ut docet ꝺm̄. in z° hꝰ ē perfectioꝝ q̄ iſta uirtꝰ aīe ſenſitīe q̄ ſolū cogſcit accīntia ſenſibilia ut manifeſtū ē de ſe. Wñ ⁊ ꝺm̄. in 3° huiꝰ dicit de ipa uirtute cogitatīa q̄ ipa ē q̄dam tō. ſ. rei pticularis qa tōcinat de intentionibꝫ pticularibus ſicut ītellectus abſtractꝰ ab uīſibꝫ. g̈ uirtꝰ cogitatīa que cognoſcit ſubas indīduales debet eē illa a cuiꝰ formis magis īmediate īmutat ītellectꝰ. ⁊ ſic illa poſitio ſupponit falſū cū dicit q̄ ītellectꝰ nō īmutat ad actū intelligēdi niſi a fantaſmatibꝫ accidentiuꝫ ſenſibiliū ¶ Quod autē dicit ꝺm̄. ſenſus nō cogſcit qꝺditates reꝫ ueꝝ ē uīes nec ſub rōibꝫ uīſibꝫ. ꝫ per ꝫ nō hēt q̄ nulla uirtus aīe ſenſitīe cogſcat ſubaꝫ īdīdualē īmo ꝫ eēt ꝺtra ꝺm̄. ibidē. de ꝫ aūt plenꝰ ingrendū ē in 3°. ¶ Itē q̄rat ab illis q̄ ponūt iſtum mōm utꝝ cognitio fantaſtica accidētis cauſet īmediate cognē itellectiuā ipiꝰ accīntis aut nō. Q; ſi ſic quoꝰ g̈ cābit īmediate cognitōnē itellectiuā ſube ꝫ. n. ē īpoſſibile ⁊ irrōabl̄e q̄ una ⁊ eadē cognitō ſē ſitīa uel una ⁊ eadē intentio imaginatīa cauſet ītellectionē ſube ⁊ itellectionē accidētis īmediate Si uero diceret q̄ fantaſia accidētis nō mouet itellcm̄ ad cognitionē itellectiuā accidētiū ipiꝰ. q̄rat a quo īmediate mouebit ad eā cū ad oēm intellectionē debeat moueri ſeu īmutari ab aliq̄ ut ꝺnt ⁊ nō īuenit q̄ rōabilit dicatur moueri ab aliq̄ fantaſmate. Et iō illū mōm cōferēdi nec itelligo nec credo q̄ bene poſſet ſaluari ſequēdo dcā ꝺm̄ ¶ Eſt aūt aliꝰ modus ſatis famoſus q tamē fere idē ē cū pdicto. dicūt. n. q̄ cū due uirtutes cognoſcitiue ſūt adīuicē ordīate ſicut ſupior ⁊ īferior. i. ſicut miniſträs ⁊ illa cui miſtratur. ꝺtingit q̄ uirtute īferiōi facta in actu ſuo reſpectu ſui obiecti ⁊ cognoſcēte ſuū obm uirtꝰ ſupior fit ſtatī in actu ſuo rīſpcū ſui obi ⁊ cognoſcit ſuū obm qꝺ tamē uirtꝰ inferior nō cognoſcit. ôbi gra in bruto aīali ouis p ſuā ôtutez uiſiuā cognoſcēs colorē lupi ⁊ figurā aut motum aut ſonū p auditū ſtatī p ſuperiorē uirtutē. s. p cogitatiuā ſuā iudicat ⁊ cognoſcit īimicitiā ipius lupi quā tn̄ īimicitiā ôtus uiſiua nō cognoſcit. ⁊ agnꝰ uidēs colorez matris aut ſonū eius audiens ſtatiz ꝺgnoſcit amicitiā uꝫ adiutoriū ipſiꝰ matris ⁊ tamē uiſus nō cognoſcit ipam amicitiā ſicut palam ē in hoīe. Exprimut. n. in nob̄ q̄ cū uiderimꝰ colorē alicuiꝰ aut motū eius dēbilē aut audiuerimꝰ ſonum iudicamus ipm eē ſanū uel egꝝ uel amicū uel inimicū uel iracundū uel māſuetū ⁊ ſic de aliꝭ intentionibꝫ nō ſenſatis q̄s uirtꝰ cogitatīa elicit ex foris ſenſatis ⁊ eas diſtinguit a foris ſenſibilibꝫ cōibus ⁊ ꝓpis ut ꝺm̄. tangit ī 3° hꝰ. ꝺſtat aūt q̄ ītellectus ⁊ uirtꝰ fantaſtica ſūt ôtutes cognoſcitiue ſilt ſe habētes q̄dāmō adīuicē ut ſenſus ⁊ cogitatīa. i. ſicut miſträs ⁊ ſubſeruiēs ⁊ iſta cui ſubſeruit ⁊ miſtrat Wnde Themiſtius in z° huius dīc q̄ oēs alie potentie ſūt in miſteriū ītellectus ⁊ inde ē q̄ cū ôtus fantaſtica uel cogitatīa ē in actu reſpectu ſui obi. s. cogitando accidens ꝓpꝛium alicuius ſube ſtatiz intellectus fit in actu ſuo reſpectu ſui obiecti ſcilz reſpectu ſube ipaz ītelligēdo quāuis ipſa uis cogitatīa nō ꝺpꝫhendat ipam ſubam cuius ē illꝺ accīs ⁊ iſte ē unus modus ſatis ätiquus ⁊ coīs. ¶ Sed adhuc ꝫ ille modus ſit ſatis apparēs tamē dīo ñ uī ſufficiēs. p̄ qa ſupponit unū falſum ſicut p̄cedēs. s. q̄ ôtus q̄ īmediate miſtrat ītellectui nullo modo cognoſcit ipam ſubaz. quēadmōm ôtus uiſiua nō cognoſcit amicitiā aut alias ītētiones nō ſenſatas ꝫ aūt falſum ē ⁊ īcōueniēs ut dictū ē ¶ Itē per illa dcā nō oſtendit aliq̄ cālitas quā beät accīs ſuper cognitionē ſube nec modus cālitatis ꝫ ſolū oſtenditur q̄dam ꝺcomitätia cognitionū illaꝝ. s. cognitiōis ſube ⁊ cognitiōis accidētis q̄re nō uī ſufficē Et iō ad p̄ſens pono aliū mōm quē magꝭ itelligo. ⁊ mihi uī aliq̄tulū ſufficientiō ¶ Ad cuiꝰ euidētiā

UVA. BHSC. IyR_010

ꝑmitto ꝑ q sicut mā ꝑma entiū nāliū ē ens ī pura potentia ad oēs actus īdīduales subales ⁊ accidē tales nullū hns actū in sua eēna ut ꝓz ex ꝑ phicoꝝ ⁊ 7° methaphꝫ. Mā. n. ꝑma ñ ē qd. i. suba ī actu nec quale nec q̄tum nec aliqd alioꝝ ꝑntoꝝ qbꝫ oīsum ē ens ꝫ potētia ad oīa. Et oñ. Aꝝ. ī 7° methaphꝫ. sic oīc. Intellcūs aīe nre q̄ oīa ītelligit ⁊ opiat ē ens in potentia receptīa ad oēs spēs ītelligibiles ules ⁊ abstractas tam subaꝝ q̄ accntiū ⁊ nullū hz actū de se nec ꝑ se. ⁊ ꝫ plane docuit Aꝝ. in 3° hꝰ ubi dicit Quare ipꝰ naturā neq; unā. sed tm̄ hāc q̄ possibilꝫ uocatꝰ ē. ⁊ subdit. itaq; aīe ītellectꝰ. oico aūt intellectū q̄ opinat aīa ⁊ intelligit nihil ē actu eoꝝ que sunt ante ītelligere. Et tūc accipio ulterius q ꝑ sicut mā ꝑma q̄dam ordīe recipit foras indīduales. ꝑ. n. disponit ⁊ ꝑparat foris accntalibꝫ ad ꝫ ut recipiat foras subales ut si mā aliq̄ debet recipe formā subalem ignis necesse ē ut sit ꝑus dispōsita calidi tate ⁊ siccitate ⁊ sic de alijs. Vñ Aꝝ. dicit in 2° huiꝰ q unusq̄q; actus in potētia exīte ⁊ ꝑpa materia aptus natꝰ ē fieri. ⁊ oñ. in 2° phicoꝝ dicit. q̄ generatio est terminꝰ alteratiōis ꝑ quā mā disponitur ad foram subalem. Sic rōabile uī in actiōe nostri ītellcūs possibilꝫ q ad recipiendū spēs ītelligibiles ꝑpas subaꝝ ꝑꝰ disponat ꝑ spēs ītelligibiles ipoꝝ accntiū cogitatoꝝ ⁊ sic ipa accntia ꝑpa ⁊ eēntialia cogitata ⁊ fantasticata im ꝑmentia intellectui suas spēs ītelligibiles ꝓnte ⁊ coopante intellcū agente ut cōiter oꝝ disponūt ⁊ ꝑparat ītellcm̄ ipsu; ad recipiendū spēs ītelligibiles subaꝝ qbꝫ ipe sube ītelligunt. ītellcū. n. sic dispōsito tūc aīa cogitatīa una cū intellcū agēte faciūt spēm ītelligibilē substātie ⁊ sic ītelligit suba. Dic ē unꝰ modus scdm quē accidēs ꝑpum cōfert ad cognitionē sube cuiꝰ ē accns sicut agēs dispositiuū cōfert ad actū ad quē dispōnitur ipm̄ subm̄ receptiuū. ⁊ hūc mōm uī insinuat oñ. oñ°. xi°. hꝰ ꝑmi s illā pticulā cū dixit. Nō. n. ꝑparat nob cognitio p cognitionē accntiū nisi cuz fuerīt accntia ꝑpa ⁊ eēntialia. Ad istū autē modū nullū uideo seq iconueniēs. sed cōcordat nate rei ut declaratū ē sufficiēti sīlitudīe ut ē dsuetū ī talibꝫ occultis ⁊ difficillibꝫ ut oīc oñ. in multis locis q̄ uis ille modꝰ nō sit mltū cōsuetꝰ ⁊ famosus nō tn̄ ē rōabile ipm̄ ꝓpter solū defectū cōsuetudis despicere nisi rō sit in ctrariū eiꝰ. ¶ Est aūt aduertendu; ad plenioꝝ ē intellcm̄ ueritatis q ipꝰ suba duplex pōt eē cognitō. una ē ītuitīa. i. simplex que ab Aꝝ. uocat indīsibilis uel simplex ītellectiua. alia ē discursiua q̄ suba cognoscit ꝑ rōcinationē aliq̄; facta; de suba. n solū aūt accns̄. ꝑpū ⁊ eēntiale ofert ad cognitionē ītuitiuā sube mō ꝑmisso. ꝫ etiā ad cognitionē discursiua; q̄ ꝑ rōcinationez cognoscit suba; eē qđ sic ē uidere. Duplices. n. sūt sube. q̄dā māles ⁊ coꝝporee ut aīalia ⁊ plāte ⁊ eleñta ⁊ ille sī sensībiles ⁊ cōcesse ab oībꝫ ut ꝓz ī 7° methaphꝫ. Alie ꝏ sūt sube īmāles ⁊ icoꝝporales ⁊ ille sunt īsensibiles nec sūt nec fuerīt ab oībꝫ cōcesse eē. ꝫ necesse ē rōcinari ad faciendū fidē de eē eaꝝ. Mō dico q accidēs cōfert ad cognitionē ītuitiuaz ⁊ discursiuā q̄ cognoscit ꝑ rōcinationē suba. 2° dico q etiā ofert ad cognitionē discursiuā qua cognoscit suba sepata ⁊ īmālis eē. ¶ Nz īm sic ꝓz. Illud ꝑ cuiꝰ eē ꝺmōstrari pōt subam eē absolute cōfert ad cognoscēdū ꝑ rōcinationē substantiā eē. ꝫ ē euidēs. ꝫ ꝑ eē accidēs pōt demrari substantiā eē. nā ꝑ accidēs ītelligimꝰ ens inherēs alti. ꝑ substantiā ītelligimꝰ ēs subsistens uel substās alteri ⁊ nō īherēs. ¶ Tūc arguit sic. sī accidēs ē necesse ē eē aliqđ substās uel subsistens. sī ē aliqđ subsistēs substātia ē. ⁊ sī accidēs ē substantia ē. maioꝝ ꝓbat qa sī ē accns cū accidens sit ens inherēs alti enti oꝝ q sit aliqđ ens cui inhereat. ⁊ tūc q̄ritꝝ de illo ente. utꝝ sit subsistēs uel īherens alti. sī subsistēs hētur ꝓpositū. sī alti inherēs q̄rat de illo alto ut ꝑus ⁊ sic aut ꝓcederet ī īfinitū in entibꝫ ꝑ se ordinatis. aut oꝝ cedere q sī accns ē oꝝ sit aliqđ ei substās uel subsistēs ⁊ sic ꝓz maiō minō; ꝏ ē euidēs. s. q sī ē aliqđ substās simplicit uel subsistēs substātia ē. ⁊ seqtur oclusio q sī accidens ē substātia ē. ꝫ ostat q accidēs ē ut albedo q inheret parieti uel ineſt ⁊ currere soꝝ. ⁊ sic de alijs multis ⁊ substātia ē. Ecce q̄mō ꝑ eē accntis ouīcit substātiā eē ꝑ se ⁊ absolute ¶ Sīlt ostēdit secūdū. qa illud ꝑ qđ tanq̄ ꝑ medium ꝓpum demrat substantia īmatiaꝫ ⁊ icoꝝporea cōfert ad cognitionez discursiuā qua cognoscit substātia īmatiaꝫ ⁊ icoꝝporea eē. hec est manifesta de se. ꝫ q accidens aliqđ tanq̄ ꝑ ꝓpum medium demōstrat q suba mālis ⁊ icoꝝporea est. Mā suba abstracta ⁊ incoꝝporea nō demrat eē phice nisi ꝑ motū ⁊ etnū ⁊ uniformē ⁊ cōtinuū ut dicit oñ. in 8° phicoꝝ. ⁊ tangit ī p̄rio phicoꝝ. q̄lit aūt demōstratur motꝰ eē eternꝰ ⁊ per motus eternitatē demrat substātia īmatialis eē uel saltē motoꝝ sine magnitudīe qđ nō ē ad ꝑsens declarādū sed supponendū ex 8° phicoꝝ. Tm̄ q ad ꝑns sit tactū q ꝑ motū etnuz ouincit necessario eē substantiā īmatialē ⁊ icoꝝporalē oīo. motꝰ aūt etnꝰ ē accidēs. ꝓz q qđ accidēs ofert ad cognitionē substātie īmatialis qua cognoscit eē. Sic q quasi tria patēt ex dictis. Prīm q accidēs ꝓpum ⁊ subsātiale ofert ad cognitionē substātie intuitiuā ⁊ simplicē qa agēs dispōns ofert ad actū ad quē dispōit ut illuminās ad uisionē ⁊ sic de talibꝫ. 2° q accns cōfert ad cognitionē discursiuā substātie q substātia abstracta cognoscit eē eo q ex eē accidētis demrat substātiam eē absolute. 3° uisum ē q accidens cōfert ad cognitionē demōstratīe substātiaz icoꝝpoream eē. Et ē ultꝰ sciendū q bene rōnabiliter dixit Aꝝ. q accidētia ofert magnam ptem ad cognoscendū qđ qd ē qa nō solū accidēs pōt eē cā ītellectionis substātie nec sufficeret ꝫ requirꝰ intellectꝰ agēs q facit de potentia ītellectis actu ītellcā ut dicit oñ. in 3° hꝰ. ⁊ requirꝰ intellectꝰ possibilꝫ qui recipiat ītellectionē. Istī sūt mōi qbꝫ accidēs ꝓpū ofert ad ītelligendū substantiā. q̄lit aūt ⁊ a q̄ ꝓncipio actiuo īmediate fiat intelligere an ab ītellectu agente an a spē ītelligibili remanet pscrutandu;. ꝫ nō hꝰ sed in 3° hꝰ. ¶ Ad rōes in ctrariū. cū oꝝ nihil agit ultra suā spēm uez ē ī uirtute ꝑpa. ꝫ ī uirtute alteriꝰ pōt agere aliqd ultra suā ꝑpam spēm ut caliditas ignis uirtute forē substātialis ignis generat ignē. ⁊ cū oꝝ q cognitio accidētis ꝛc uerū ē. ⁊ iō bene cōcedit q ñ agit ad cognitionē ipsiꝰ ꝏtute ꝑpa sed uirtute ītellectꝰ agētis ⁊ substātie. ¶ Sed mihi uī q ista solutio nō ualet. ꝑ qa cōcedit nihil agere ultra suā spēm uirtute ꝑpa. Nōne motoꝝ ꝑmus sua ꝑpa uirtute agit motū ꝑmi mobilis ? cōstat aūt q sic scdꝫ intētionē Aꝝ. ⁊ oñ. ⁊ tamꝫ motꝰ ꝑmi mobilis nō ē eiusdē spēi cū ipo motoꝝ ꝑmo ¶ Itē sī cognitꝰ accntis agit cognē substātie ꝏtute ītellectꝰ agentis. q̄rit an intellectus agēs proprīa uirtute agat ipam ītellectionez substātie aut uirtute altius. sī uirtute ꝑpa ꝑ aliqd agit ultra suā spēm uirtute ꝑpa. nā cognitꝰ substātie est ultra ul' extra spēm ītellcūs agentis. sī ꝏtute alteriꝰ q̄ro de illo a° an sit eiꝰdem spēi cū cognitiōe substātie an altius spēi. sī eiusdem spēi ꝫ esset ridiculū. nā in aliq̄ hoīe ītelligente cognitio substātie fit a cognitione substantie ꝑexistente eiꝰdem spēi. qa tūc nō esset aliq̄ ītellectio q̄ hic hō ītelligeret substātiā. sī sit alteriꝰ spēi tūc q̄ritur utꝝ agat ī ꝏtute ꝑpa an ī uirtute alteriꝰ ⁊ ibiꝝ in infinitū ul' cōcedetur q aliqd ꝏtute ꝑpa agit extra suā spēz īmediate. īmo aliqd ꝏtute

UVA. BHSC. IyR_010

sua ꝓpria tanꝙ imediato principio actionis agit aligd pfectionis spēi ꝙ sit ipꝫ ut spma uiri uirtute ꝓpa tanꝙ imediato ꝓncipio actio 7 ꝓpinꝙ agit 7 generat hoiem q ē pfectiōis spēi ꝙ sit ipm spēma aut uirtꝰ.s.formatiā q ē ꝓpa spmati qđ ē ꝓpiquū 7 imediatū agēs in generatiōe hois. 7 ista non est uirtus aīe subiectiue qa spma nō ē aīatuꝫ lz sit ōtus aīe effectiue qa fcā fuit ab aīali a q̄ decisū fuit semen ut dīc ꝯm.i iz° methaph�yc. 7 iō solo nō ē bene tuta. Propter alit dico cū dr nihil agit ultra suā speciē pōt dici uel ē in subiō pfectis q generant p ꝓpagationē 7 ꝯmixtionē seminū ut hō ñ generat nisi hoiez 7 equꝰ nisi equū uirtute sua ꝓpa 7 sic đ alijs sed i alijs accītibo possibile ē ut generent nō a sibi silī scđm spēz. sed ab aliq̄ alio pnt fieri ut dicit ꝯm. plane i tractatu de subo ozb. nō. n. ē necesse ut oīe qđ facit aliqđ accīs disponat p aliqđ silē in specie. ut pz in motore 7 mobili. 7 sit albedo qñq; generat a caliditate. qñq; a frigiditate ut dicit ibi ꝯm. 7 caliditas a motu 7 a luīe. Mō cognitio subē qđ dā accidēs intellectꝰ nō rō ibi nō hēret locū. Cōcederez tn ꝙ cognitio accītis nō efficit p se 7 imediate itellectionē subē imo itellcūs agēs. iste. n. facit de potentia itellectis actu itellecta. 7 ꝟ ē formaliť facere itellectionē ut uidebiť pꝰ. nec iō putandu; ē accidens ofertre ad itellectionē subē qa cognitꝰ acci dētis imediate generet cognitionē subē. ꝟ mōis p dictis. Ad aliā cū dr illud qđ ē ꝓncipiū ꝛc. uel ē eodē mō. sed diuersimode ē i possibile. ꝟ cū dicit ꝙ subа ē ꝓncipiū cognoscēdi accīs. uel ē cognitione a ꝑte 7 ꝓpter qd ita ꝙ si demōstraret accīs eē p subam erit demōratio ꝓpter qd. ꝟ ipm accidēs notificat subam a posteriozi ita ꝙ si demōrat subaz eē p accidēs erit demōratio qa. 7 sic nō erit notificꝰ circularis simplr. qa nō ꝓcedit ab eodē i idē scđm eundē mōm. nec uterq; ꝓcessus ē demōratio simplr eque pfecta. talē aūt mōm circulādi. s. ꝙ eadem sit demōratio ubiq; ul eq efficax ad scire simplr repro bat Aꝛ. in ꝑ posteriozi in illo cꝰ. Qm autē oz scire unde dicit ibi. Circulo quoq; ꝙ i possibile sit demō strare simplr manifestū ē. Alit aūt dicūt aliqui ꝙ subа nunq; ē ꝓncipiū notificādi accīs sed econuerso ꝟ tn uerꝫ ē ꝙ i mathematicis qđ qd ē unꝰ accītis utile ē ad cognoscēdum cās alterius ut exēplificat Aꝛ. in līa Sed illud ē apte dcta Aꝛ. in z° metha. ubi uult ꝙ eadē sūt principia eēndi 7 ueritatis. i. de cognitiōis. uñ cū subа sit principiū eēndi accidenti 7 ōitatis. i. uere cognitiōis q̄re ꝛc. Itē dicit phꝰs i 7° methaph�yc. ꝙ subа ē prioz accīte notitia diffini tione 7 tēpore qđ ñ eēt si subа nullo eēt principiū notificādi accidētis. 7 ꝯm. dicit ibidē ꝙ i diffiniti one ꝓpria accidētis debet pōi ipa subа cū sit causa ipsiꝰ accidētis 7 non eo° ꝓpter qđ dicat ꝑ modo. Ad aliā cū dr cū aliq̄ ꝛc. uerꝫ ē si nō sūt uirtutes ordīate ad seīuicē sicut mīstrans 7 cui mīstrat ut pz i exo qđ ponebat i arguēdo. itellectꝰ aūt 7 ōtꝰ cogitatiua sic sūt ordinate ut dictū ē priꝰ quare ꝛc. Ad aliā cū dr eadē sūt ꝛc. dr ꝙ sic debet itelligi ꝙ illa eadē que sūt principia eēndi sūt principia co gnoscēdi. ꝟ ꝟ nō ꝺuertiť. 7 ꝟ sufficit ad intentiōez Aꝛ. ibi. Itē pōt dici cōcedēdo maiorē. 7 cū dicit ꝙ accidēs nō ē principiū eēndi. uel ē quantum ad eē simplr 7 primū. sed bene ē principiū eēndi q̄tuz ad eē qđā scđariū. unde 7 accidēs dr eē q̄daz generatio sicut pz in ꝑ de generatiōe 7 ꝑ phicoꝝ. 7 ꝟ sufficit ut sit aliqualr principiū cognoscēdi. 7 lz acci dens nō sit principiū principale 7 primū subē. tamē bene ē principiū subē dispositiuū 7 minꝰ principale. ut hz uideri in ꝑ phicoꝝ 7 4° methaꝰ circa dif finitionē generatiōis mixti. Ad aliā cū dicit. ꝙ tūc accidēs priꝰ intelligereť posset negari ista ꝯna. nō. n. ē necesse ī cognitōe intuitiua ꝙ illđ qđ ꝺfert ad eā 7 ē eiꝰ pricipiū sit prius notū ab illa uirtute cognoscēte ut uidemꝰ ꝙ spēs colozis recepta i ui su ē principiū cognitiōis corpis aliq̄ mō. 7 tamē nō oz ꝙ uisus cognoscat illā spēm. ꝟ in cognitione dis cursiua ꝟ cōcedendū ē. 7 cū dr ꝙ subа prioꝰ cognos citur q̄ accīs. dicez aliqs ꝙ uerꝫ ē noticia simplici 7 intuitiua. sed noticia discursiua alit ē ut uisum est Alit pōt dici q; ipm accidēs priꝰ cognoscit q̄ sub stantia simplici cognitiōe sic itelligedo ꝙ cognitō accidētis prioz ē i itellcū uia generatiōis q̄ ꝙgniꝰ subē. tamē uerꝫ ē ꝙ cognitio subē prioz ē uia pfecti onis 7 nobilitatis 7 dignitatis 7 principialitatis quē admōm subа est prius ens principalitate 7 nobili tate q̄ accidēs. 7 ad illā intentionem loquebat Aꝛ. in 7° methaph. in uerbo pallegato ut satis patet p ꝯm. ibidē. dic. n. ꝯm. ꝟ mō. Et signū ꝙ subа apud nos manifestioz est accidentibo. s. ulia subē q̄ uni uersalia accidentis ē ꝙ scire indiduuꝫ subē per sua ulia subalia ē pfectꝰ q̄ scire illđ p ulia accidentiuꝫ ōbi gra ꝙ cū uoluerimꝰ scire hoiem si sciuerimus eē aliq̄ subalē naturā. ōbi gra ignē scire ipm p hoc ꝑdicatū est pfectꝰ q̄ ipm scire esse q̄tum aut q̄lez. aut aliud ꝑdicabiliū accidentiū. 7 sic ē i cognitōe simplici sicut cōposita uel discursiua. semp aūt que sunt prioza uia pfectiōis i eodē. s. pfectioza sūt po steriora uia generatiōis ut satis hēt ex 9° metha. 7 oēs cōcedūt iō nullū est iconueniens ꝙ accidēs sit priꝰ notū q̄ sit subа. 7 ꝙ eiꝰ cogniꝰ sit pꝰ i itelle ctu q̄ cognitio subē. Et si dicas ꝙ nomē ens p priꝰ significat accīs q̄ substantiā. possum dicere ꝙ uerꝫ est scđm ordineꝫ ipositionis 7 famositatis. ꝟ scđm ordineꝫ nature uel bene priꝰ significat ipam subaz. de ꝟ tamē est bona pscrutatio an accidens priꝰ itel ligat q̄ substātia 7 ad pśens nō dico det mīnādo ꝟ solū recitādo 7 exercitatiōis grā. pria. n. solu sat ur rōabilis 7 in ꝟ determinetur qstio.

Uꝛ aīa hēat aliq̄ opōne sibi ꝓpā Arguitur ꝙ sic. qa oīs substātia sepata a corpe lz sepatā opatiōez a corpe cū opatio debeat esse ꝓpōcionata substātie. sed aliq̄ aīa est sepata a corpe sicut itellectiua. de ea enī dicit Aꝛ. in 3° hꝰ ꝙ nihil ꝓhibet eā esse sepa tatā qa nulliꝰ corpis ē actꝰ. 7 alibi dicit ꝙ sepatur ab alijs tanq̄ ꝑpetuū a corruptibili q̄re ꝛc. Itez illa opatio est ꝓpria aīe q̄ nō exercetur p aliquod organū corpale. ꝟ ur satis manifesta. ꝟ aliq̄ est ope ratio aīe que nō exercetur p organū corporeuz. s. itelligere ut oīs ocedūt 7 habet in 3° hꝰ quar ꝛc. Item si aīa nō haberet opationez sibi ꝓpriam tūc nō posset esse sepata a corpe qđ falsū est ꝙ itel lectiua 7 pz ōna ut dicit Themistiꝰ qa si esset sepata 7 nō haberet opationem sibi ꝓpriā esset otiosa qđ est dcta dignitatez nāle; manifestā. s. a natura nihil otiosū factū q̄re ꝛc. Oppositū arguit auctōitate Aꝛ. q uult ꝙ aīa nō habeat aliquā opationez sibi proprią ut cōit ei attribuitur. Item ps existēs i toto nō hz opationem sibi propriā qa nihil ope ratur propꝛie nisi ens actu ut habetur z° phicoꝝ ꝟ aīa est ps aīati. s. forā 7 actꝰ ut ulr Aꝛ. ibi q̄re ꝛc. Ad istā q̄stionem p̄mittendū est ꝙ dr aliquā opationem dependere ab aliq̄ tanq̄ a subiecto 7 tā q̄ ab obiecto. nā opatō dependet ab illo tāq̄ a sub iecto in q̄ recipitur et cui scđz se cōiungitur et unit et ipm informat et pficit quemadmōm uideť reci pitur i subiecto uirtutis uisiue et ei cōiungit scđm esse et ipm pficit et informat. Vnde forē matiales a ꝯm. dicūtur cōstitute in esse p sua subiecta eo ꝙ sūt eis unite scđm eē cum ipa pficiūt intrinsece

7 informāt. Sed opatio dr ꝑpe dependere ab aliq̄ ut ab obo a quo mouet 7 īmutat uirt9 cui9 ē opatio illa sicut uittus uisiua cui9 opatio ē uidere īmutat ad uidendū a colore ul luīe. 7 īo uisio dicit dependere a colore 7 a luīe tanq̄ ab obo. silr aūt 7 ī aliis. Ulteri9 cōsiderādū ē q̄ licet aīa intellectiua cōicet cū aliis in hoc q̄ dr actus pmus. tn scdm aliq̄ aliā rōem dr actus ab aliis aīabꝫ. s. uegetatīa 7 sensitiua. Nā sensitīa aīa ē actus pmus corpis unitus 7 diunct9 corpi scdm ee 7 p sui unionē dās ee formalit ipsi corpi subo. 7 silr aīa uegetatīa. 7 ille aīe sunt fore māles cōstitute ī ee p sua suba scdz dm. 7 destruūt p corruptionē ꝓpor subor. ß aīa intellectiua ꝓpe dicta q̄ itelligim9 ulla nō ē act9 unit9 7 cōiunctus scdm ee corpi ita. s. q̄ p sui unionem ad corpus det foralit ee ipi corpi 7 cōstituat hoiez in ee specifico subali īmo ē separata scdm subsistentīa ab oi corpe scdm Aug. 7 dm. Et hoc ad pns possemus supponere qa demrabit ī 3° q̄stiōe qnta ex intentiōe dm. ꝓpter tn exercitationē iducat rō talis Si aīa intellectīa eet unita corpi 7 p sui unionē cōstitueret hoiem in esse specifico subali aut illa unio aīe ad corp9 eet idē subalr cū ipsa suba aīe aut eet aliqd accns ipsi sube aīe p sufficientē dionem. n ē dicendū q̄ illa unio uel unitū ee sit idē eēnalr cui eentia 7 suba aīe qa tūc cū remouerer 7 destrueret illa unio uel illud unitū ee cū corpe dstrueret substātia aīe 7 corrūperer. ß cū in morte īdīdui removeatur unio cū amplio9 nō sit unita corpi actu seq̄r q̄ destrueret suba aīe 7 corrūperer qd ē impossibile scdm oes qa sepatur ab aliis sicut ꝓpetuū a corruptibili. Si aūt illa unio ad corp9 eet accidēs. aut ē accidēs sepabile aut īsepabile hāc dionē oes concedunt. si ē accns insepabile g̃ nunq̄ remaneret substantia aīe si otingat ipam nō ee unitā. g̃ p9 mōtē sor. uel nō remaneret aīa ei9 ītellectīa qd ē falsum qa ē ꝓpetua uel remaneret unio ei9 ad corp9 7 sic remaneret suba ei9 7 ee subale sor. qd ē absurdum. si uero dicat q̄ unio aīe ad corp9 uel unitū ee ē accidens sepabile. tūc cū ipa nō cōstituat formalr hoīnem in ee specifico nisi scdm q̄ ipsa eet actu unita. seqtur q̄ ipa cōstituat hoiem ī sua ꝓpa spē substātiali p accidens sepabile qd ē absurdū oio. g̃ manifestū ē q̄ aīa intellectīa nō ē actus corpis unitus scdm ee ipsi corpi dās ee ipsi corpi formalr. Multe aūt alie rōes sūt ad istā dclusionem sed dimitto ad tertiū libz. Ulteri9 ē intelligendū q̄ aliq̄ opatione ee ꝓpam aīe pōt dupliciter itelligi. Uno modo q̄ ista operatio n dependeat a corpe tāq̄ a subo nec ab aliquo exīte in corpe tanq̄ ab obo. a° sic q̄ ipsa opatō n dependeat a corpe tanq̄ a subo. 7 scdz hoc respōdo ad q̄stionē duo. Primo q̄ aīa nō habet opationē ꝓpaz p° modo appropatiōis. z° q̄ aliq̄ aīa bn hz opatōnē z°°. Primū ꝓbat rōe Aug. qa si aīa hēz aliq̄ opatōnez sibi ꝓpā tali mō q̄ nō dependeret a corpe tāq̄ a subo nec ab aliquo exīte ī corpe tanq̄ ab obiecto maxīe uideret itelligere. nā int oēs opatiōes aīati ipm itelligere maxie uidr min9 idigere corpe. qd ē manifestū sicut oēs dcedūt. ß itelligere non ē sic ꝓpium qa itelligere uel ē fantasīa ulr nō ē sine fātasīa ut dicit Aug. 7 si itelligere ē fantasīa constat q̄ dependet a corpe tanq̄ ab obo. nam uirtus fantastica nō mouet ad actū fantasiandi nisi ab aliquo corpe uel ab aliq̄ exīte in corpe. 7 si nō sit sine fātasīa. i. sine actu fantasiādi uel cogitādi uel sine intentiōe imaginatīa cū tn oīa ista sint in corpore. s. in organo fantasie. manifestū ē q̄ ipm itelligē dependet a aliq̄ exīte in corpe tanq̄ ab obo. Imaginatur aūt Aug. q̄ sicut uisus mouet ad actū uidēdi a colore sic itellect9 mouet ad actū itelligēdi a fantasmate. Scdm oīdet sic. oīs suba que n ē unita corpi tāq̄ subo cui det ee sed ē subsistēs distincte a corpe hz opationē imanentē que n dependz a corpe tanquā a subiecto. hāc habeo ꝓ manifesta. sed aīa ē h9moi ut pz ex suppōe secūda q̄te zc. Itē pōt sic argui illa operatio que nō existit ī corpor tāquā ī subiecto ē ꝓpa aīe hoc mō appropatiōis. ß intelligeē nō existit ī corpe ut in subiecto. qa uel existeret in toto corpor 7 sic eet ī mān 7 tūc mā9 itelligetz cū oē hns aīam in qua ē itelligere itelligat aut ī aliq̄ parte corporis determinata 7 hoc iconueniēs est quia nulla rō ē q̄te magl existat in una parte q̄ ī alia cuz potentia itellectīa nō sit ōganica 7 sic ratio ē bona. Sed aliq dubitāt satis rōabiliter. nam scdm Aug. 7 dm. ī 3° h9. itellect9 agēs ē pars aīe nre 7 ipe se ipz itelligit. dstat aūt q̄ operatio ꝓpa ei9 nō dependet a corpore sicut a subo nec tāq̄ ab obiecto. qa nūq̄ mouet a fantasmatibꝫ ad itelligēdū seipsum. īmo ipse ē pure actu ens. g̃ ut q̄ hūana aīa hēat operationē sibi ꝓpam q̄ n dependet a corpe aliquo modo. Forte dicendū q̄ illud dictū ē itelligendū d operationibꝫ acqsitis in aīa que sūt noue generabiles 7 corruptibiles. sic aūt nō ē de itelligere q̄ itellectus seipm itelligit. istud. n. itelligere nō ē acqsitum in itellectū agēte postq̄ nō eet nec nouū nec generatuz ß perpetuū 7 unū sicut ipse itellect9 agēs. 7 īo non ē ad ꝓpositū. Itē pōt dici q̄ ista cōclo itelligēda ē de operatiōe que ē orsa realiter ab ipsa suba anime hūane. ß itelligere q̄ intellectus agēs seipm itelligit ē idem eentialiter cū suba ei9 ut uidebit in 3° huius. Est tn itelligēdū q̄ licet ista dicēt Aug. 7 dm. tam scdm sanctā fidē catholicā 7 ueritatē aliter ē dicenduz 7 sciendū q̄ aīa itellectīa unita ē corpi hūano scdz esse 7 dat ei foralit 7 intrīsece ee. 7 p dns ipm itelligere ē aliqualr ī corpe sicut ī subo licet per accns dico q̄diu aīa intellectiua ē in ipso corpe. cū autē erit separata ab ipo corpe in q̄ fuit hēbit aliū modū intelligēdi. de q̄ hnt inquirere theologi. Et ad rationē in otrariū cū dicit ee unitū uel unio ipsa zc. dicendū ē q̄ ē accns sepabile qa qnq; adest 7 qnq; abest manēte substātia aīe. 7 cū dicit q̄ tūc anima dstitueret hoiem in ee specifico scdm accidēs sepabile. dico q̄ uer ē nō ꝓncipalit se dispositiue 7 hoc sufficit scdm illā rōem ita q̄ ee unitū corpori 7 cōiunctū cū corpore dispōit ad ee substātiale qd aīa dat corpori 7 illa dispōe deficiēte nō amplio9 dat ee corpori. Ad rōes. Ad pmā pz ex dictis. dcludit. n. q̄ aīa hz operationem sibi ꝓpam sic q̄ non est ī corpore subiectiue sed nō alio° 7 hoc cōcessum est. Silr aūt secūda idē 7 nō amplius dcludit. intelligere. n. nō est exercere per organū corporale ī quo recipit quāuis dependeat ab aliq̄ existēte in ōgano corporali. s. ab intentione imaginata uel cogitata. Ad aliā per idē. ꝓbatur. n. anima hīe operatiōez nō unitā corpori ut subiecto sed nō ꝓbatur illam nō dependere ab aliq̄ existēte in corpore. possibile. n est q̄ ut dicit cometator. q̄ operatō alic9 existentis in corpore subiectiue supple sit in rebo. i. cāet a rebo existentibꝫ in corpore. 7 hoc ē sententia Aug. de intellectu q̄ ipe scdm ee substantie 7 eentie separatus ē a corpore 7 tamē operatio sua. s. intelligē nouū dependet a rebo existentibꝫ in corpore. Ad rōem in otrariū cū dicit q̄ pars in toto suo existēs non hz operatiōem sna per se. pōt dici q̄ uer ē de partibus quātitatiuis 7 d operatiōe q̄ est mot9 ꝓpe dict9 uel cū motu ꝓpe dicto. una. n. pars quātitatiua quāti cōtinui mota mouet 7 alia. qa cōtinua sunt q̄z motus est un9. sed de partibꝫ essentialibus 7 d motu ipropie dicto q est mutatio indiuisibil 7 sal9 7 perfectio nō oz q̄ una pars existens in toto hēat per se 7 p operatiōem quā habet alia. Fora enim existens in mā agit p se 7 p saltē scdz aptitudinez

UVA. BHSC. IyR_010

cuz ipsa ꝓsita ponatur aptitudo agendi ⁊ remota
remoueat ⁊ nō ineſt ei p alteꝝ ſed alteri p ipſam.
Sīlr una ps quātitatiua corpis aīati ⁊tinua alteri
ꝑ̄ recipe aliq̄z īmutationē quā nulla alia ut ocul⁹
recipit ſp̄em uiſibilis p ſe quā nulla alia ps recipit
nec recipe ꝑ̄. ſilr aūt ⁊ in aliꝭ multis. ¶Nūc autez
aīa eſt ps eēntialis aīati ⁊ nō quātitatīa ⁊ intelli-
gere nec ē motus ꝓp̄e dict⁹ nec fit cū motu ꝓp̄rie
dicto. s. diuiſibili ſed cū mutatiōe indiuiſibili iō tō
ñ ualet. ¶Adhuc aūt diceret ꝙ aīa ītellectīa nō eſt
ps eēntialis alic⁹ ⁊positi qđ fit eēntialr unū ⁊ ſim
plicit ſicut alie foꝛe mäles ⁊ſtituūt unū in eſſe cuz
ſuis ſubis ⁊ iō nō ualet. ſed ē actus ſicut intrīſecū
operās reſpectu alic⁹ ꝑ̄ dici actus eius ⁊ hoc ma-
nifeſtabitur in tertio huius.

DEinde q̄rit. Utz logic⁹ diffiniat
p foꝛam. Et arguit ꝑ ꝙ nō. qa q
diffinit p aliqd qđ ꝓdicat eēntia-
liter de diffinito nō diffinit p foꝛ-
mā cū foꝛa nō ꝓdicatur eēntialr
de eo cui⁹ ē foꝛa ſaltem in tcō. nec
.n. aīal ē aīa ut dicit ⁊m. 7° methaph. ca° Qm̄ uero
diffinitio ē tō ubi ſic dicit. Dicere. n. ꝙ aīal ſit aīa ē
falſū. ſed logic⁹ diffinit p talia q̄ ꝓdicant eēntialr
⁊ in recto de diffinito. diffinitio. n. data p genus ⁊
drīam ꝓdicatur eēntialr de diffinito ⁊ in recto ſiū
noīe ꝓncipali ut dicēdo homo ē aīal albedo ē colō
¶Itē q diffinit p ⁊positū ex mā ⁊ foꝛa nō diffinit
p foꝛaz. hꝫ ē notū. qa aggregatū ex mā ⁊ foꝛa nō ē
foꝛa nec ecōuerſo. ſed logic⁹ diffinit p ⁊posituz ex
mā ⁊ foꝛa ut ſi diffinirr hō logice p aīal ipm aīal eſt
qđ cōpoſitū ex mā ⁊ foꝛa. s. ex aīa ⁊ corpe. ¶p̄ ſi
logicus diffiniret p foꝛam aut hꝫ ītelligeret de diffi
nitiōibꝫ ptinētibꝫ ad ipaz logicā ſicut ē ſillogiſm⁹
⁊ demr̄a°. ⁊ ſillogiſm⁹ dialetic⁹. ⁊ hm̄oi entia ra-
tionis aut de rebꝫ aliꝭ ptinentibꝫ ad alias ſcīas ut
homo aſin⁹ albedo ⁊ nigredo linea numer⁹ ⁊ ſic đ
ceteris. nō de rebꝫ logicalibꝫ. qa multa diffinibilia
logicalia diffiniūtur p ſuā mām in logica ut ſillo-
giſmus diffinit ꝑ ꝓp̄es. ⁊ demr̄atio p ꝓncipia ꝓ-
pria ⁊ īmediata ⁊c q̄ ſunt ei⁹ mā. ⁊ ſillogiſm⁹ dia-
letic⁹ p ꝓp̄es ꝓbabiles ut ꝑz in logica. ¶Nec ē in
telligendū de rebꝫ aliꝭ qa logic⁹ nō cōſiderat illaſ
⁊ p ons nō diffinit. qđ enī ptinet ad logicū cōſide
rare hoīem aut equū aut albedinē aut nigredinē ⁊
ſic de ceteris rebꝫ nate! ¶p̄ ſi logicus diffinirz p foꝛ
mam tūc diffinitio logice nō eēt uana ad demr̄an-
dū ⁊ hꝫ ē ⁊tra Aꝛ. in lra q uult ꝙ diffinitiones per
q̄s nō ⁊tingit accītia cognoſcere dialetice et uane
ſūt oēs. ⁊ ſic uoluit ꝙ diffinitiōes logice ſūt uane
ad demr̄andū ⁊ nō faciūt cognoſcere accītia diffi-
niti. ⁊ ons̄a declarat. qa ſi logicus diffinit p foꝛmaz
ipe diffinit p qdditatē. foꝛa. n. qdditas ē rei ut dic
⁊m. 7° methaph. ca° utz aūt idē ul' dr̄ſū. ubi dicit
⁊m. ꝙ qdditas hoīſ ē hō ſcdm foꝛmā ⁊ nō ē homo
⁊gregatus ex mā ⁊ foꝛa. Et Aꝛ. dicit in eodem 7°.
Sp̄em aūt dico qđ qd erat eē. ⁊ in z° hꝫ loquēs de
aīa que ē foꝛa ⁊ act⁹ dixit eē hꝫ corpis. ⁊ ſic qcūq;
diffinit p foꝛmā diffinit p qdditatē. mō quidditaſ
ipa ē ꝓncipiū demōſtrationis ut dicit Aꝛ. ī iſto ꝓ-
hemio. Oīs. n. demr̄ationis ꝓncipiū ē qđ qd ē. Sic
g̊ ſi logicus diffinit p foꝛmaz diffinitio logice erit
cōueniens ad demr̄andū ⁊ nō uana cui⁹ oppoſituz
dicit Aꝛ. ¶p̄ ſi logicus diffiniret p foꝛmā hꝫ eēt ꝓ
tanto qa diffinit p gen⁹ ⁊ drīam ut cōiter dr̄. ꝫ hoc
nō ꝑt ſtare qa ſic methaph⁹ic⁹ diffiniret p foꝛmaz
cū ipe diffiniat p gen⁹ ⁊ drīaz. ⁊ ſilr mathematic⁹
multa diffinit per genera ⁊ drīas ut linea ē longi-
tudo ſine latitudīe ⁊c. ⁊ triāgulus ē figura plana
tribꝫ lineis ⁊tenta ⁊ hm̄oi. Incōueniens autem
uī dicere ꝙ methaphicus diffiniat per foꝛaz ⁊ ma-
thematicus q̄re ⁊c. ¶Oppoſitū arguit auct⁹itate
Aꝛ. ⁊ ⁊m. dicit idem ⁊ oēs alij expoſitores. ¶Ad
q̄ſtionē ē intelligēdū ꝙ quātū ſpectat ad ꝓpoſitū
foꝛa ꝑ̄ capi dupl'r ut cōiter dr̄. Uno mō poteſt
capi ꝑ altera parte ꝓpoſiti que dat eē ſubo ⁊ ipſuz
pficit ⁊ īformat. Aliº capit foꝛa alic⁹ ꝑ eo qđ ē idez
eēntialit cū eo ⁊ intelligit ſub tōe ꝓzi ⁊ notiozi.
¶Tūc dicūt ad qōnē duo. ꝑ ꝙ logic⁹ nō diffinit p
foꝛmā ꝓximo mō dictā. ⁊ hꝫ ſatis ꝓbant ꝓme due
rōnes ad hꝫ in ꝓncipio adducte. ¶Itē aliq ſic ꝓbāt
ſi logic⁹ diffiniret per foꝛam q̄ ē alta pars cōpoſiti
dans eē matie uel ſubo. tūc illa q̄ nō hnt foꝛam ſic
dictā nō poſſent logice diffiniri qđ ē falſū. falſitas
aūtis ꝓz qa ſpēs accītaliū foꝛaz ut albedo ⁊ nigre
do ⁊ hm̄oi bn̄ diffiniunt logice. s. per gen⁹ ⁊ dif-
ferentiā ut oēs ⁊cedūt. ⁊ tn̄ tales foꝛe nō hnt foꝛaſ
perficiētes ſubm qa foꝛme nō eſt foꝛma ut accipit
ex 7° metha. ⁊ hꝫ ē uez. qa foꝛe ut foꝛa ñ ē foꝛa q̄
ſit eius pars qa ſic ⁊retur in īfinitū. ¶Sed utz alic⁹
foꝛme ut talis poſſit eē aliq̄ foꝛma uel pars eēnaliſ
formalis bn̄ ē ingrendū ſed nō hꝫ ¶Tūc oſtendet
ſecūdū ꝙ ille q diffinit per aliq̄ q̄ ꝓdicant de diffi-
nito eſſenatialit ī recto ⁊ notificāt eēntiā diffiniti
diffinit per foꝛmā z°° ſumptā. s. que ē id eēntialit
cū aliq̄ ⁊ ē notius eo. nā ſi nō eēt idē eēntialit cū
eo nō ꝓdicaretur de eo in recto eēntialit cū ꝓdica-
tio ſumat ab eē ⁊ ſi nō eēt not⁹ eo non notificaret
eum ꝓp̄e. ꝫ logicus diffinit per aliq̄ que ꝓdicātur
eēntialit de diffinito in tcō ⁊ q̄ notificāt eēntiā dif
finiti. s. per genus ⁊ drīam ut manifeſtū ē. ¶Itez
aliq ſic ꝓbant qcunq; diffinit per ulē diffinit p foꝛ-
mā z°° dictā. ꝫ logic⁹ diffinit per ulē q̄re ⁊c. maioz
ꝓz. qa ulē ꝓp̄e ſumptū ē idē eēntialit cū ſuo ītrīoꝛi
et ē eo not⁹ ut ꝓz ꝑ phicoz. et tale qđ dicitur foꝛa
z°° accipiēdo foꝛmā. ſed minoꝛ ē manifeſta. logic⁹
enī diffinit per gen⁹ et drīaz et iſta ſūt ulia queda
ut manifeſtum ē cuilibz ſcīēti. ¶Sꝫ hꝫ ē aduertēdū
ꝙ logic⁹ nō ꝓ tanto dicit diffinire per foꝛmā quia
per ſe et per hītum ꝓp̄um q ē logica cōſiderat oēs
diffinitiōes tales q̄ ſūt ex genere et drīa. nō enim
logicus per hītū ꝓp̄ū logice per ſe ⁊ſiderat aīal ⁊
rōale. īmo magꝭ phus nāliꝭ. nec cōſiderat colorem
nec diſgregatiuū uiſus per q̄ diffinit albedo. ſimi-
liter aūt et in aliꝭ generibꝫ et differētiꝭ naturalium
rez aut mathematicaz. ſed ꝓ tanto dicitur logicus
forte per foꝛmā diffinire qa tales diffinitiones ex
generibꝫ et differētiꝭ cōſueuerūt uocari diffiniti-
ones logice ꝓp̄ aliquā cām. et iſta cā nō ē multū
exqſita. Dicūt tn̄ aliq ꝙ cā hꝫ ē qa logic⁹ conſide
rat intētionē generis et ītentionē drīe q̄ denoīant
res poſitas in illis diffinitiōibꝫ ut aīal denomīatur
genus et rōale denoīatur drīa et ſic de ceteris. et ꝓp̄t
illā cām ⁊ſuetū ē illas diffinitiōes uocari logicas.
qa ⁊ſtituūtur ex partibꝫ q̄ denoīantur a qbuſdam
ītentionibꝫ ī logica cōſideratis. ¶Sed hꝫ nō placet
aliꝭ. qa ſi ꝓ tāto ille diffinitiōes dicerent logice
ſilr diffinitio ex mā et foꝛa ꝓp̄e dicta poſſet dici lo
gica qđ null⁹ dicit. ⁊ ꝓz. qa ſicut aīal et rōale denomi-
nāt a qbuſdā ſecūdis intētionibꝫ q̄s cōſiderat
logicus. s. ex genere et drīa. ſic mā et foꝛa denomi
nātur ab intētione ſecūda quā logic⁹ ⁊ſiderat. ſed
qa tam mā q̄ foꝛma dicūtur et ſūt cāe et ipe logic⁹
cōſiderat intētionē cāe. alit. n. nō cōſideraret locuz
a cā et ab effectu qđ ē ⁊tra oēs logicos. et iſta ratō
nō uidetur ſufficiēs ¶p̄ aliq dicūt alit ad qđ ē ſciē
dum ꝙ una ps logice ē qua ſcitur et docetur mod⁹
īuestigandi diffinitionē qdditatiuā. et hꝫ traditur
ī z° poſterioꝛ. illa aūt ſcīa ī maioꝛi pte cōſiderat ⁊
īqrit mōm inuestigādi diffinitionē q̄ ē ex genere
⁊ drīa et iō tales diffinitiones dicūtur logice. ¶Itē

UVA. BHSC. IyR_010

dicūt alīi aliī q hoc ē p tanto qa sicut logica ē scīa coīs ita modꝰ diffiniendi per genꝰ et dr̄iam ē coīs oībꝫ scibilibꝫ ꝑpe diffinibilibꝫ 7 scd̄m silitudīem dicūt logice. ¶ Itē ē alia silitudo. quia sicut logica est coīs scīa scd̄m applicationē ut scīt in logicalibꝫ sic unū p̄ncipiorꝫ talis diffinitiōis ē cōe multi aliis a diffinito. s. ipm genus qđ est cōe oībꝫ suis spēbꝫ nec est remotū illas diffinitiones dici logicas scd̄m silitudinē. qa mlta dicūtur silitudīarie ut dic phs 8° phicorꝫ. si aūt hꝫ nō sufficiunt ingratur melius. ¶ Ad tōes. p̄ma et secūda solute sunt per dicta. ¶ Ad aliā potest dici q ītelligitur de diffinibilibꝫ utusqꝫ. ℔ dr̄nter. qa ipse ꝑpe 7 p se diffinit diffinibilia q̄ ptinēt ad ipsaꝫ logicā. 7 alia diffinit per cās p̄dictas scd̄m silitudinē 7 minꝰ ꝑpe. 7 cū dr̄ q ipe logicus nō diffinit entia logicalia per foram. īmo p suas mās. dico q īmo. qa ī eorꝫ diffinitionibꝫ capit genus suū uel aliqd ad mōm generis se hns. ut cū dr̄ Sillogismꝰ ē oro in q̄ qbusdā positis 7 concessis ⁊c. ibi oro p genere ponit 7 p tanto dicitur diffinire p formā. sed ināctuꝫ sumit ibi mā non ē p formā. ¶ Nihil aūt phibꝫ diffinitionē alicuiꝰ tōe uuius sue ptis eē p formā 7 tōe alteriꝰ p materiaꝫ Naꝫ qui ī diffinitiōe accipit solā formā 7 dimittit mām dimittit aliqđ necessariū scd̄m oñ. ℔. ¶ Ad aliā dicendū q diffinitiones que dicūt logice si sūt uere diffinitiones ex generibꝫ 7 differētiis ꝑpis 7 eētialibꝫ nō sūt uane ad dem̄randū. īmo sūt ꝺuenientes ad dem̄randū scd̄m Lincoñ. ꝑ posteriorū 7 scd̄m Aꝟ. nā ꝑpter aliud nō uī dare artē ītrēdi diffinitionē q̄ ē ex genere 7 dr̄ia nisi qa ista ē media dem̄rationis. q si p alia cā hꝫ facit tamē ad pñs dico q scd̄m oñ. Lincoñ. una diffinitio ex genere 7 dr̄ia ē p̄ncipiū dem̄strationis qua dem̄ratur accns de subo. 7 cū dicit q hꝫ ē otra Aꝟ. in līa q dic q diffinitiones q̄ nō faciūt accntia cognoscere dialetice sunt 7 uane oēs. s. ad certitudinē dem̄rationis ut dicit Albtus. dico q ista littera si bñ consideret nō ē cōtra nos. Bñ. n. uerꝫ ē q diffinitiones que nō faciūt cognoscere accidētia ꝑpa sunt uane 7 dialetice. sed nō seqtur ex hꝫ ꝺuersa ulis q oēs diffinitiones logice sūt uane ad dem̄randū. bñ g ꝺcederet q sūt q̄dā diffinitiones ī pr̄ore q̄ qa sūt ex qbusdā cōibꝫ accntibꝫ 7 extraneis sūt uane ad dem̄strād 7 ille uocant dialetice forte ꝑpter silitudinē. quia sūt ex cōibꝫ quēadmōm dialetica coīs ē ut patꝫ p° thopicorꝫ. 7 qa. s. dialetica utēs nō facit sciam de ꝺclusione ꝺclusa p sillogismū dialeticū. sed solū opinionē. ¶ Ad aliā cū dicit q tūc silr methaphisicus ⁊c. posset ꝺcedi qa illud nō ē incōueniēs. īmo ipse methaphicus ita bñ diffinit p genꝰ 7 dr̄iam sicut logicus. dr̄nter tñ sicut docet oñ. 7° methaph. ca° Nūc aūt ī quātū in analeticis ⁊c in p̄nci°. ubi dicit oñ. Q dr̄nter cōsiderat logicꝰ 7 methaphicus de diffinitiōe. nam ipse logicꝰ cōsiderat de diffinitiōe inquantū ē instrumntū ducēs ītellcm ad ītelligere qdditates rerꝫ. p̄mus aūt phs cōsiderat de ea īq̄tū ē qddītas rei diffinite. logica g diffinit p genus 7 dr̄iam ī quantū ex his constituit instrumentū qđ ducit ītellectū ad ītelligere qddītatē rerꝫ. sed methaphicus diffinit p illa ī quantū ptinēt ad ipaꝫ rei qddītatē absolute 7 abstracte. Ex hꝫ tam apparet cuiꝰ diffinitiōis cām unitatis ibi assignat Aꝟ. Nō enī ibi assignat cām unitatis diffinitiōis p̄ceptu neq; p uoce sequēte rē. ℔ cām unitatis diffinitiōis que ē una rei quidditas. hꝰ aūt unitatis cām dicit eē qa ptes ꝑores sūt potētiales 7 ultīa sola ē actus purus 7 hꝫ dicit ibi oñ. in his uerb. Cā. n. in hꝫ ē qa ultīa dr̄ia data in diffinitiōibꝫ ē dr̄ia q̄ otinꝫ foraꝫ ꝑpter quā ens est nnū in actu. dr̄ie autē que sunt ante ultimā dr̄iam sūt exītes ī diffinito ī potētia.

Ex hꝫ ulteriꝰ manifestuꝫ ē q dr̄ie ꝑores 7 ultīe nō sunt p̄nitꝰ idem eētialit cū una eaꝝ sit ī actu uel actus 7 alie sint ī potētia. nec ualet qđ aliq dixerit q ꝑor dr̄ia quantū ad subam suā nō ē in potentia nec potētiale respcū ultīe. ℔ quantū ad mōm eēndi q ē potētiale qa cōis 7 impfectꝰ ē. modꝰ aūt eēndi dr̄ie ultīe ē specialis 7 ꝑpus 7 magis pfectꝰ 7 ido actualis. hꝫ. n. sufficit qa quātūcunq; modus eēndi uniꝰ cōioris sit 7 ī pfectioꝝ alio 7 potentiale respectu alteriꝰ ut sentire respcū rōcinari. tñ propt hꝫ ex isd nūc; ostituit unū simplr 7 p se. nec ex re sub uno illoꝝ fit unuꝫ 7 idem essentialr cum ipsa re ut stat sub altro illoꝝ. Ridiculū. n. ē dicere q ex sentire 7 rōcinari fiat unū p se 7 eētialiter uel q ex aīali ut stat sub sentire fiat unū eētialit cū aīali ut stat sub rōcinari. Vñ si bene cōsideret mihi uidetur ieuitabilit cōcludi scd̄m ītētionē Aꝟ. 7 oñ. q qdditas generis 7 dr̄ie sūt scd̄m se realr diuerse 7 nō solū scd̄m diuersū mōm eēndi aut cōceptꝰ intellectuales. In hꝫ. n. incidentalit mꝺratus sū plus debito sed hꝫ fecit affectio renouādi pluralitatez et ḡdus formaꝝ generis 7 dr̄ie quā uideo istis temporibꝫ sine cōibꝫ efficacibꝫ abhorreri. ꝺ hꝫ tñ plura ꝺgregauī in q̄stione spāli de hꝫ disputata.

Queritꝫ. Utꝫ nālis diffiniat p māꝫ sensibilē. Et arguit ꝑ q non. qa naturalr nō debet diffinire p illud qđ scīꝫ se ē ignotū. hꝫ ē manifestuꝫ qa diffinitō ē causa īnotescēdi 6° thopicorꝫ. sed matia scīꝫ se ē ignta 7° methā. q̄re ⁊c. p̄ si naturalr diffinitꝫ p māꝫ sensibilē tūc suba naturalr diffiniret p additam tū qđ ē otra Aꝟ. in 7° methaph. ut cōiter allegat ubi uoluit q suba n diffinit p additam tū. 7 pr̄ oña qa mā sensibilr ē sēsibilr p accna ut manifestū ē 7 sic ī diffinitōe subē poneret accūs 7 sic eēt diffini° p additam tū. Nā tūc diffinitō dicit eē p additamentū cum ī ea ponit aliqd qđ ē extra genꝰ diffiniti ut dicitur 7° methaph. ¶ Itē si diffinitio nālis eēt p materiam sensibilem tūc illa que nō hnt materiā sensibilem nō possent diffiniri a natali nec diffinitione natali oña ē euidēs. ℔ oñs ē falsum. qa corpa celestia pñt diffiniri a naturali. qs enī aliꝰ diffiniret ea. cū sint entia mobilia 7 sensibilia 7 tñ nō habēt materiam scd̄m oñ. z° 7 8° methaph. 7 8° phicorꝫ 7 ꝑ celi et mūdi 7 ī de suba ozb. et ꝑ phicorꝫ. ¶ p̄ si naturalis diffiniret p materiā sensibilē aut hꝫ eēt tanq; p pr̄incipiū extrīsecū aut ītrīsecum qddītatis naturalis. hꝫ ē sufficiēs dīo ut uoluit oñ. 5° methaph. 7 dicit sup p̄mū posterioꝝ. ℔ ñ tanq; p p̄ncipiū extrīsecuꝫ qa matia nec ē efficiēs nec finis rei naturalr ut maīfestum ē cuilibꝫ. efficiēs qdem nō ē qa ipsa ē pure potētie receptīe ut pꝫ ꝑ phicorꝫ. Oē aūt efficiens 7 agens ē actu ens. semp. n. estimabit spēs aliq̄ mouēs 3° phicorꝫ. Oē mouēs ē agens ꝑ de generatiōe 7 iō oē agens ē ens actu. Vñ 7 ī z° de generatiōe dicit Aꝟ. q forme ē agere. g mā nō ē p̄ncipiū agēs respcū rei naturalr. ¶ Itē nec ipa ē finis rei naturalr qa finis ē nobilioꝝ eis q̄ sunt ad finē ut notū est 7 famosum. Vult. n. finis eē bonū alioꝝ ut habetur ī z° phicorꝫ. mā aut ē nō ē qd nobiliꝰ 7 pfectiꝰ ipsa re naturali ut manifestū ē p se. g nullo mō ipsa est p̄ncipium extrīsecū. ¶ Itē nec ītrīsecum qa nullus p̄ncipium qddītatis debet eē ps ipsiꝰ qddītatis ut uoluit oñ. 7° methaph. ca°. Utꝫ aūt idē uel dr̄suꝫ ibi enī dīc oñ. q qdditas hoīs ē hō uno° 7 nō est hō alio mō. ē enī hō scd̄m formā 7 nō est hō scd̄m cōgregatū ex matia 7 forma. ¶ Itē qđ ponitur in diffinitiōe rei naturalis debet eē notiꝰ ipa re naturali. hꝫ ē euidēs qa aliꝰ diffiniº ñ notificatꝫ diffinitū

UVA. BHSC. IyR_010

sed matia non ē notioz q̄ res cui⁹ est matia. qa aut eēt notioz simplr̄ 7 scd̄m naturā uel q̄ ad nos per sufficientē oīonē que hēt ex p̄ phicoz. ī proheio. nō quo ad nos qa ipa ē maxīe occulta 7 saltē materia pma 7 nō pōt cognosci nisi p aliud ut patz ex p̄ phicoz. nec ē notioz simplr̄ 7 scd̄m naturā. quia notioza simplr̄ 7 scd̄m naturā sūt uerioris ētitatis § notioza quo ad nos sunt īpfectioris ētitatis 7 ignotioris scd̄m naturā ut pz in p̄ phicoz. 7 tāgitur z° hi⁹ ca°. Quoniā aūt ex icertis in p̄ncipio. Matia aūt nō ē maioris aut pfectōis ētitatis q̄ res nālis ut manifestum ē cuilibet itelligēti. ¶ p̄ nāl⁹ diffinit māz sensibilē qs. n. alius eā diffiniret: § nō diffinit eā p materiā sensibilē qa sic idē diffiniret p se ipm qd̄ ē incōueniēs. qa tūc idē eēt notio⁹ 7 minus notū seipo. q̄re ut q̄ nālis nō hz uliter diffinire p mām sensibilē. ¶ p̄ nālis diffinit natam ut manifestū ē ī z° phicoz. sed nō ut eā diffinire p materiā sensibilem q̄re zc̄. ¶ Itē singulare nō ponit ī diffinitione rei nālis qa diffinitio nō ē de singularib⁹ sicut nec scīa. p̄ posterioz 7 7° methaph. nec p oīs p singularia. § materia sensibilis ē singularis ut manifeste ut̄. qa dicit Boe. q singulare ē duz sentit̄ uniuersale aūt dū itelligit̄. idē uoluit Az. in p̄ posteri oz. ¶ p̄ naturalis diffinit motū 3° phicoz 7 nō ut ipm diffinire p materiā sensibilē ut pz ex eius diffinitione. ē. n. motus actus entis in potētia scd̄m q in potētia. ¶ p̄ naturalis diffinit tēpus 4° phicoz 7 nō p māz sensibilē ut ut̄. tēpus. n. ē numer⁹ motus scd̄m pus 7 posterius. ¶ p̄ naturalis diffinit locuz 4° phicoz 7 nō ponit in diffinitiōe eius mā sensibilē. n. locus termin⁹ cōtinentis locatū īmobil⁹ pmū. ¶ p̄ naturalis diffinit aīam z° hi⁹ 7 quomō apparz ibi matia sensibil⁹. ¶ Oppositū arguit auctoritate Az. in ist⁹ phei⁹. 7 idē uoluit in 3° phicoz. 7 in 7° methaph. Idē dicit oīm. Aueř. 7 oēs alii expōitores Az. ¶ Ad q̄stionē ē intelligendū q p materiā sensibilē possum⁹ itelligere duo. Uno° matia sensibil⁹ pōt accipi p materia pma informata q̄litatib⁹ sensibilib⁹ uel scd̄m aliū mōm loquēdi p matia pma in hītudine ad foram natalē quā cōsequūtur qualitates sensibiles. Alio° pōt capi materia sensibilis p q̄cunq; p se 7 ppo subo diffinibilis natal⁹ hītē hītudine ad motū uel ad qtē. 7 § subm cōueniēt pōt dici materia sensibilis eo q ipe mot⁹ ad quem hz hītudinē ē qd p se sensibile ut pz in z° de aīa. 7 cū § hz modū uel rōem materie inquantū substat diffinibili naturali. Tūc dico ad questionē q ētia naturalia uliter hnt diffiniri p matiam sensibilem p mō sumptā. qa corpa celestia sūt quedā substantie naturales ut pz ex 8° phicoz. 7 p̄ celi 7 mundi. 7 tn̄ non hnt materiā illo mō sicut in multis locis p̄bauit oīm. 7 hētur ab Az. latis in 8° methaph. 7 p̄ celi 7 mūdi. 7 ad pns suppono. ¶ Itē uidem⁹ multas diffinitiones naturales p q̄s nō app⁹ tal⁹ matia sensibilis sicut argutū ē de multis q̄re zc̄. ¶ z° dico q entia naturalia bn̄ diffiniūt̄ p materiā sensibilē z° dictā 7 per subm p̄pium quod ē p̄ncipiū mot⁹ 7 qtis sic itelligendo q p diffinitiones taliū apparz aliquo mō hmōi mā. qa res naturalis debet diffiniri p illud qd̄ ē p̄ncipiū eēndi 7 cognoscēdi eam 7 per quod distinguit̄ ab oīb⁹ alijs. § recipit̄ pro manifesta uel saltē qd̄ ē idē cū re natali 7 ē notior ea 7 eā distinguit ab alijs. sed subm qd̄ ē p̄ncipiuz motus 7 qtis ē p̄ncipiū eēndi 7 cognoscēdi rem naturalē 7 p ipam distinguit̄ res naturalis a rebus mathematicis 7 oīnis. uel ē idē cū ipa re naturali 7 notius ē ea 7 eā distinguit a rebus p̄dictis. hoc sic pz. nā subaz natalium quedā sūt ppetue ut corpora celestia. 7 quedā sūt generabiles 7 corruptibiles. suba g̃ naturalis que ē ppetua. s. corpus celeste est eētialit̄ idē qd̄ subm hns simplr̄ hītudinē p̄ncipij receptiui ad motū circulatē. 7 p ē huiⁿodi subm distinguitur ab oīb⁹ rebus oīnis incorpalibus q̄rum nulla ē subm motus. 7 sīt a formis mathematicis que nullū motū sibi determinat̄ ut uisum fuit in z° phicoz. 7 sic ipsum corp⁹ celeste cōuenienter diffinit̄ naturali diffinitiōe p subm simplex qd̄ ē p̄ncipiū receptiuū motus circularis ppetui. Suba aut̄ generabilis 7 corruptibilis siue sit materia siue forma siue aggregatū debz diffiniri p subiectū qd̄ ē p̄ncipiū motus 7 qtis. qa hmōi subz uel ē ps ipsius sube 7 p̄ncipiū intrinsecum. s. subē positē. uel ē idem eētialit̄ cū suba natali trāsmutabili sicut est materia pma. Mā. n. pma eētialit̄ ē subm qd̄ ē p̄ncipiū motus 7 qtis large sumendo motū ad trāsmutationē subalē q ē generatō 7 corruptio. Istoz. n. motuū materia pma ē p̄ncipium receptiuū ut patz ex p̄ phicoz. 7 p̄ de generatiōe. suba. n. cōposita bene diffiniēda ē p hmōi subz cū sit ps intrinseca 7 eētialis ipsius sube cōposite 7 p̄ncipiū eēndi 7 cognoscēdi 7 distinguēdi ipsam ab alijs. ¶ Sīt fora naturalis debet diffiniri natali diffinitione p tale subm ppter eandē rōem. Accītia. n. p se 7 ppria rez naturaliū debent diffiniri p aliquod subm ppriū qd̄ sit p̄ncipiū motus ul⁹ qtis naturalis. 7 § sine dubio obseruat in oīb⁹ ꝯpleti diffinitionib⁹ naturalib⁹ ut pz īducēti q̄si ī oīb⁹ diffinitionib⁹ q̄s ponit Az. in sua scīa naturali. exēplificās. n. de diffinitiōe ire dicit eā ē furoz ē sanguinis accēsum circa coz. ecce q ponit ibi coz qd̄ ē subm quoddā qd̄ hz hītudinē ad motū 7 ad qtē Sīt diffiniens motū dicit ipsum eē actum entis ī potentia scd̄m q hmōi. Manifestū aūt ē q ens in potentia ē subm quod est p̄ncipiū motus. similit̄ aūt 7 in alijs hmōi. ¶ Considerandū aūt diligent̄ q sicut dicit Aueř. § scd̄m phicoz in fine illi⁹ capituli. Q aūt ex necessitate. 7 Albtus magn⁹ exēplificat ibidē p diffinitionē naturalē. apz materia rei diffinite altero duoz mōz. uno mō scdz expōsitiōez. s. scd̄m q expresse ponit in diffinitiōe tanq̄ pars diffinitiōis ut si dicatur q hō ē qd aggregatuz ex carne 7 ossib⁹ 7 aīa ītellectīa. alio° scd̄m quendam cōsecutionē ita. s. q ex ptibus expressis in diffinitione cōsequtur q talis uel talis debet esse matia diffiniti. nt si dicam⁹ q hō ē aīal rōale. Ex § n. q hō ē aīal seqtur q debet esse aggregatū ex mā dispōita ad recipiendū spēs sine materia. aīal. n. est aīal per sensum 7 sensus ē receptiuus spēz sine materia ut hētur ex z° hi⁹. 7 ex § q est rōnale seqtur q debet esse cōgregatū ex materia nobilissime 7 optīe dispositā. sīt aūt dīgit 7 ī alijs qbusdā. Est tn̄ notādū q dz̄nt multum suba 7 suba naturalis ut natural⁹. quia in ratione foali subst̄ātie scdz illd quod ipa ē non includitur aliquod accidens ut omnes concedunt. sed ī rōe sube naturalis ut naturalis ē bn̄ iclusum est aliquod accidēs. s. motus uel hītudo ad motū 7 § est de ītentiōe oīm. apte in 7° metha. ꝑpe p̄ncipium ubi dicit § uerba. In phico auditu. i. in scīa naturali ē pscrutatio de p̄ncipijs corpor⁹ scd̄m q ē naturale. i. scd̄m q mouet̄ 7 qescit. § aūt pscrutatio nō est de eis scd̄m q substantie tantuz. Ecce q oīm. exponit illā reduplicationē scdz quod naturale. i. scd̄m qd̄ mouet̄ 7 qescit. 7 intelligo uel secūdū actum uel scd̄m aptitudinem. 7 illa eadem est ītentio Az. in z° phicoz ca°. Qm̄ autem determinatum est quot modis dicit natura ubi sic dicit Fiet aūt utiq; mānifestū si qs temptauerit utroqz dicere tm̄os. i. diffinitiones. Impar. n. 7 par. 7 tcm. 7 curuum. adhuc autem 7 linea 7 figura sīn motu Caro autē 7 os 7 homo nō adhuc supple diffinitur sine motu. s. non diffiniunt̄ sine subo 7 habitudīe

UVA. BHSC. IyR_010

ad motum. ¶ Item idē ult Ar. in 6° methaph. ubi sic dicit. Oīa igit naturalia sīlit simo dñtur ut nasꝰ oculus facies caro os aīal foliū tradix. nullius enī horum ratio sine motu est sed semp habꝫ materiā 7 in 7° methaphice ca°. Quoniam uero dicit diffinitio Ar. Sensibile quod forsan 7 sine motu non est diffinite. 7 ibidem dñs. dicit. Res naturales sunt econtrario mathematicis. quidditates enim rerum naturaliū non possunt intelligi sine motu 7 sensu .i. sine motu 7 materia sensibili. Ex his itaqꝫ oīb scdm intentionem Ar. 7 dñs. patet qꝫ res natural' scdm qꝫ naturalis est includit motum scdm aptitudinē. 7 ideo bene potest diffiniri p materiam sensibilē. i. p subiectū quod ē prīcipiū motus 7 qetis. 7 hꝰ et apte signauit dñs. ibidem qa dixit qꝫ nullus eorum habet diffinitionē absqꝫ eo qꝫ illa diffinitio accipiat aliquod transmutabile. trāsmutabile autē ꝓprie ē subm motus. Est etiam notandū ulterius qꝫ in diffinitione rei naturalis scdm qꝫ naturalis ē materia solum ponit scdm qꝫ habet habitudinem ad motum. qđ ꝓbo sic qa constat qꝫ in diffinitione naturalis rei debet poni natura ut natura ē. i. subtatione qua est natura. aliter enim non esset ꝓprie diffinitio rei naturalis sed materia sensibilis n hēt rōem nature ꝓpe nisi sub illa rōne ut est ꝓncipiuꝫ motus 7 quietis ut patet secundo phīsicorum q̄te ꝛc. ¶ Ad tationes ī contrariū. ¶ Ad primam cum dicit qꝫ naturalis nō debet diffinire p illud qđ secundum se ꝛc. dicendum qꝫ aliquid esse ignotum secundum se potest intelligi dupliciter. uno mō qꝫ nulla cognitio habeatur de ipso 7 hoc modo uera est maior. Alio modo aliquid potest intelligi esse ignotum secundum se. i. quod non cognoscit nisi p aliquid aliud. 7 sic maior non est uera. 7 cum dr ī minori qꝫ materia ꝛc. dico qꝫ non primo modo scilicet qꝫ nulla cognitio possit haberi de ipsa. quia nullum ens sic est ignotuꝫ naturaliter ut dicit Cō. mentator secundo de generatione. Et ꝓpter hꝰ uoluit Ar. qꝫ intellectus possibilis est omnia fieri. s. modo similitudinis 7 receptiōis ut Cōmentator exponit. quia potest recipe similitudines 7 cognitiones omnium entium. Sed bene uerum ē qꝫ mā prima est ignota secundo modo scilicet qꝫ non pōt cognosci nisi p aliquid aliud ut habet uideri supra primum phīsicorum. 7 huiusmodi ens postqꝫ est notum potest esse principium cognitionis pfecte alicuius alterius quare nō ualet. ¶ Ad alias oñs tationes factas patet ex dictis Amen.

Explicīt questiōes supra primū librū de aīa Ar. Magistri Johis de Janduno.

Incipiūt questiōes scdi.

QVe quidem a prioribꝫ tradita sunt ꝛc.
Circa secundū huiꝰ pōt q̄ri tali mō. Vtꝫ aīa sit suba. Et arguit qꝫ nō. nā illđ qđ est suba debet ee subsistens ꝫ aīa n ē hꝰmodi quare ꝛc. maior apꝑ in ꝑdicamentis minō pꝫ qa ens p se subsistēs est ens ī actu. aīa aūt n est ens in actu quar ꝛc. ¶ Itē illud quod est in subo n ē suba. ꝫ aīa ē hꝰ. q̄re ꝛc. maiō pꝫ. qa cōe ē oī sube in subo n ee ut dicit phūs ī ꝑdicamtis. minō pꝫ p phm in 2° hꝰ quare ꝛc. ¶ Itē illud cuiꝰ diffinitio dat p additamtū nō ē suba. sed aīa ē hꝰmodi q̄te ꝛc. maior apꝑ p phm in 7° methaph. minor pꝫ p phm in isto 2° q̄te ꝛc. ¶ Itē illud solū ē substātia qđ cū sit unū 7 idē numero ē susceptibile contrariorꝫ. sed aīa n ē hꝰmōi q̄te ꝛc. maior apparet p phm in ꝑdicamtis. minor ꝓbat' qa recipiēs cōtraria est in potentia. aīa aūt nō ē in potētia cū sit actꝰ ut pꝫ 2° hꝰ. actus. n. 7 potētia sūt dīe maxīe opposite ut dicit dñs. ī ꝓhemio hꝰ q̄te ꝛc. ¶ Itē si aīa eet suba. aut eet mā aut forma aut cōpositū. sed nullo mō q̄te ꝛc. maior pꝫ p phm. qa suba diuidit' ī ista. ut pꝫ p phm in 7° methaph. 7 2° hꝰ. minor ꝓbatur p. n. qꝫ n ē materia neqꝫ opositū qa ista non sunt in subo ut pꝫ 2° hꝰ. 7 aīa est in subo q̄te ꝛc. nec ē suba que ē fōa. qa talis fōa corrūpit' ad corruptionē opositi ut pꝫ 7° methaph. ꝫ aīa nō corrūpit' ad corruptionē opōiti ut pꝫ 2° hꝰ. 7 3° 7 12° methaphice ¶ Oppositū pꝫ p phm 7 dñs. ī ꝓncipio huiꝰ secūdi Et arguit' tōe. qa aīa uel ē suba aut accns. sed nō ē accns ḡ ē suba. maior apꝑ qa oē ens aut ē suba aut accns ut patet 5° 7 7° methaph. minor pꝫ p dñs. h dñtez. Ponere. n. aīam eē accūs ē iopinabile scdm qꝫ dat prima cognitio natal'. ¶ De ista q̄stione fuit opinio q̄ꝛdam loquentiū. qꝫ aīa 7 quelibꝫ forma eēt accns. Moti aūt fuerūt scdꝫ qꝫ dicit dñs. p q̄dā apparētē sīlitudinē quā habet aīa 7 q̄libet forma subalis cū formis accntalibꝫ. s. qꝫ utraqꝫ ē in subo. ꝫ ista opinio de aīa ē falsa. p. n. exꝑsse ē cōtra Ar. 7 dñs. in ꝓncipio istius secūdi. 2° ē otra tōem quia illud qđ ē ꝓncipiū aliquaꝛ opationū q̄ non pnt reduci in aliqđ accns n ē accns. ꝫ aīa ē hꝰmōi q̄te ꝛc. maior pꝫ de se. minō ꝓbat' p enī aīa ē cā nutritiōis 7 augmētatiōis ad oēm dīam pōnis ut pꝫ 2° hꝰ. iste aūt operatiōes non pnt reduci in aliqđ accns sicut nec q̄litatē ꝓmā nec secundā imo qꝫ plus ē n pnt reduci in foram corporis simplicis nec ī foraꝫ corpis mixti ex mixtiōe cātā qa utraqꝫ ē ꝓncipiū motus ad aliqꝫ ptem pōnis determīatā ut dīc phūs in p celi 7 mūdi 7 dñs. ī 2° hꝰ. ¶ Itē aīa ē ꝓncipiū sentiendi 7 ītelligēdi. 7 iste opationes nō possūt reduci nec in accūs nec ī aliquā foram subalē complexiōalē ut dicit dñs. 2° hꝰ. otra Alexādꝛ q̄te ꝛc. Et iō dico breuit qꝫ aīa est suba. 7 ꝓbo hꝰ p tōibus dñs. p sic. Illud ē suba qđ ē nobiliꝰ oīb accntibus sed aīa ē hꝰmōi q̄te ꝛc. maior apparet qa qđ ē nobilius oīb accntibꝫ nō pōt ee accns ut de se patet. minor pꝫ p dñs. 2° hꝰ q̄te ꝛc. ¶ Itē illud qđ ē pars subē ē suba. ꝫ aīa ē hꝰ. q̄te ꝛc. maiō patꝫ p ꝓbicoꝛ 7 7° methaph. minor patet qa aīa ē ps substātie q cū aufert aufert' substantia cōpositi ut dicit h dñs. q̄te ꝛc. ¶ Itē qđ ē nobiliꝰ oīb substantiis generabilibꝫ 7 corruptibilibꝫ ē substātia. ꝫ aīa ē hꝰmodi q̄te ꝛc. maior apparet qa n substātia nō ē nobiliō substantia ut patet 7° methaph. minor ꝓbat' quia aīalia sūt nobilissima ps generabiliū 7 corruptibiliū 7 aīa ē nobilior oīb exntibꝫ aīalibꝫ ut dīc dñs in ꝓhemio hꝰ. ¶ Illud idē pꝫ tōe Auic. 6° naturaliū qa illud quod ē pmanēs unū 7 idē scdm numeꝛ

UVA. BHSC. IyR_010

7 pōt eē suscepti bile cōtrariōrū ē substātia. ꝟ aīa ē hm̄ōi. maior apparet in p̄dicam̄tis. minor p3 qa aīa ē susceptibilis boni 7 mali ōtutis 7 uitij 7 ista sunt cōtraria ut p3 6° ethicor qre ꝛc. ¶ Per hꝫ ad rōes ¶ Ad p̄mā illud qd ꝛc. aliq sic dnt q p se subsistere pōt itelligi ouplr. uel p se cōplete 7 seorsuz. uel icōplete 7 in alio cui ē ps. mō si accipit per se subsistere p̄ mō sic nō cōpetit aīe sed substātie cōposite. si ōo itelligat z° sic opetit aīe 7 sic ocedūt q aīa nō est substātia cōpōita ꝟ ē substātia q ē ps eiꝰ qre ꝛc. ¶ Alio mō pōt dici cū dr illud qd ē ꝛc. o° q p se subsistēs pōt capi ouplr. Vno° ꝑ put uliter distinguit cōtra ens in alio 7 isto mō id quod est substātia n or q sit p se subsistēs. Alio mō potest capi subsistēs ꝑ put distinguit cōtra ens in alio a q qd ē hēat eē 7 isto mō maior ē uera 7 sic aīa ē p se subsistens qa nō existit in alio a quo hēat eē sicut dicit om̄. in isto z°. nec unq; Aug. usus ē isto uerbo subsistens in p̄dicam̄tis sed magis isto non esse in subo. 7 qn̄ dr i minōi aīa ꝛc. pōt dici q īmo modo supdicto. 7 cū dr q aīa nō ē ens i actu. dico q īmo licet istd cōiter nō dicat. 7 pbo qa sicut matia se hz ad potentiā sic fōa ad actuz. ꝟ uere 7 ꝑpe pōt dici q mā ē ens in potētia ḡ uere 7 ꝑpe pōt dici q forma subalis ē ens in actu. ¶ Itē si de quo min̄ ineē ur̄ 7 ineē 7 de q magis. sed min̄ ineē ur̄ q fōa accidentalis possit dici ens in actu q; fōa subalis. 7 tn uere 7 ꝑpe dr q fōa accntalis ē ens in actu sicut q̄litas ē ens in actu qre ꝛc. ¶ Itē illud qd ē uerum ens est ens in actu qa ens in potētia nō ē uer ens ꝟ scoz qd. sed fōa subalis ē hm̄ōi. qa cū ēs 7 uerū multiplicit dicant qd uere ē est actus ut dicit phs in isto z°. 7 hꝫ ē qd dicit om̄. 3° methaph. om̄to iz° 7 fōa ē ens in actu 7 mā est ens i potētia. ¶ Item illud quod scdm suā eentiā ē actꝰ purus ē magis ens in actu q; illud qd scdm suā eentiā est actꝰ potentie mixtus. sicut patz de subīs sepatis respectu subaz mālium. sed forma subalis respectu oppositi ex matia 7 fōa ē hm̄ōi. qa fōa subalis i sua nā nō includit mām tanq; ptem sui. oppositū aūt includit qre ꝛc. Et iō dico q fōa subalis 7 cōpositum sunt ens in actu. sed fōa subalis ē ens in actu p se 7 p̄. sed oppositū est ens i actu p se nō p̄. cū solū sit ens in actu p alterā ptem 7 tale n ē p̄ ut p3 5° 7 8° phicoz qre ꝛc. ¶ Ad aliā illud qd ē ꝛc. dico q aliquid eē i subo cōtingit ouplr sicut dicit om̄. z° hꝫ Vno° cōtingit aliqd eē in subo qd ē oppositum exmā 7 fōa 7 ē ens in actu qd in suo eē nō indiget exñti in illo 7 qd sic ē in subo nō ē suba. Alio mō cōtingit aliqd eē in subo in potētia 7 qd in suo eē indiget exñti in illo. 7 quod sic ē in subo potest eē suba. mō tale est aīa quare ꝛc. ¶ Ad aliā illud cuiꝰ ꝛc. dicūt aliq q ouplex ē suba. qdā ē suba opōita 7 de tali maior hz ueritatē. 7 de tali itellexit phs ut dnt. alia ē suba simplex 7 ꝺ tali maiō n hz ōitatē nec de tali itellexit phs 7 talis suba ē aīa ut patz z° hꝫ qre ꝛc. ¶ Sed ista solutio nō ur̄ eē scdm intentiōnē phi 7° methaph. qa in fine secūdi capituli cuz Aug. diuisisset subaz i materiā 7 fōam 7 substātiā cōpositā dicit q de mā 7 suba cōposita nō ult determinate qa sūt manifeste. ꝟ ult determinate ꝺ fōa que fuit dubitabilis. 7 in ca° sequēti. 7 p̄ dicemus de ea logice. dicit auctoritatē p̄dictā. s. q diffinitō sube nō debet dari p additam̄tū. ḡ cū solū intēdat de suba que ē suba simplex. manifestū ē q diffin° sube simplicis nō debet dari p additam̄tū. Et ido dico aliter ad rōem. cū dr illud cuiꝰ diffinitō ꝛc. dico q suba que ē fōa de qua intēdit phs in 7° metha. pōt cōsiderari ouplr. Vno° ut cōsiderat sub ratiōe simplicis 7 ptis cū mā totū cōstituentis. Alio mō ut cōsiderat sub rōe totiꝰ 7 ut ē illud sub quo tota

res specular̄ qdditatiē ut dic Lincoñ. z° posterioz. Mō dico q maior ꝓpō solū hz ueritatē z°°. 7 illo° forma corpis aīati nō significat sub hꝫ noīe qd est aīa. sed magis sub noīe spēi uel generis. sed p̄mo° nō hz ueritatē. 7 illo mō talis fōa significat sub hꝫ noīe qd ē aīa. 7 sic hꝫ diffinit. ¶ Ad aliā cū dr illud solū ꝛc. ocedo. 7 cū dr q aīa ꝛc. dico q falsū ē ut p3 in p̄e. 7 cū dr recipiēs ꝛc. dico q uez ē recipiēs p se 7 p̄. sed recipiēs cōtraria ex onti nō or. 7 tale est aīa q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā si aīa ꝛc. ocedo. 7 cū dr ꝟ nllo° nego. 7 cū ꝓbat ñ ē mā nec opōitū. ocedo. ꝟ o° q ē fōa. 7 cū ꝓbatur q nō qa fōa ꝛc. dico q uez ē fōa. qa quedā ē fōa dās eē 7 dās opari cmodi ē aīa uegetatiā 7 sensitiā. 7 de tali uez ē q corrum pitur. sed alia ē fōa dās solū opari sicut aīa intellectiua ut dicit om̄. 3° hꝫ. 7 de tali ꝓpō nō hz ōitatez. 7 ꝺ tali aīa itelligit z° 7 3° hꝫ necnō iz° methaphꝫ.

¶ Onsequent q̄riť. Vtz aīa sit substantia q̄ ē fōa siue fōa subalis. Et arguit q nō. p̄ sic. Illꝺ qd ē i potētia ñ ē fōa substātial'. ꝟ aīa ē hm̄ōi qre ꝛc. maior apparet qa fōa substātialis ē actꝰ. mō i rōe actus nō ē potētia cū sint oppie ualde oppositе ut dicit om̄. i ꝓheio hꝫ. Etiā idē dicit om̄. in tractatu ꝺ substātia oppbis. minor p3 p phm z° 7 3° hꝫ q̄re ꝛc. ¶ Itē illud qd patitur nō ē fōa substantialis. sed aīa ē hm̄ōi q̄re ꝛc. maior app3 qa fōre ē agere 7 ñ pati īmo matie ut p3 z° de generatiōe. minor patz p phm z° 7 3° hꝫ q̄re ꝛc. ¶ Item illud qd aduenit enti in actu nō ē fōa substātialis. sed aīa ē hm̄ōi q̄re ꝛc. maior patet p om̄. in hꝫ z° omento 4° q ponens orīam int̄ fōam substātialē 7 accntalē dicit q fōa substātialis ē in subiecto ī potentia. 7 accn talis in subiecto in actu. p3 etiā maior p phm p̄ de generatiōe. minō p3 qa aīa aduenit corpi organizato. corpꝰ aūt organizatū ē ens i actu q̄re ꝛc. ¶ Itez illud post cuiꝰ ablationē corpꝰ remanet idē nuero qd pus nō ē fōa substātialis. sed aīa ē hm̄ōi q̄re ꝛc. maior p3 p phm in hꝫ z° ponentē in hꝫ orīaz int̄ fōam corpis nālis 7 artificialis. minor app3 quia manet idē numero sicut si ponat q corpꝰ uiuū carens de turri oñe nr̄e in medio casus moriat totus ille motus ē idē numero. qa uel unus numero uel plures p sufficiētē oīonem. sed nō ē plures nūero qa cū int̄ quoslibet duos motus sit ges media seq̄tetur q corpus illꝺ qd ē gue sursū qesceret nec descenderet aliquo nō ipediēte qd ē ipossibile ut p3 4° phicoz quar̄ ꝛc. Etiā eadē albedo numero ut sensus iudicat q nō decipit circa ꝓpium obm ut p3 z° hꝫ manet in corpore uiuo 7 mortuo quare ꝛc. ¶ Itē illud p cuiꝰ trāsmutationē subm ñ āmittit nomē neq; diffinitionē nō ē fōa subalis. sed aīa ē hm̄ōi quar̄ ꝛc. maiō patet p om̄. p̄ phicoz. minō p3. qa subm aīe ē mā ꝑma ut patz p̄ de generatiōe. mō materia ꝑma p trāsmutationē corpis aīati uel aīe nō āmittit nomē īmo uocat̄ semp mā ꝑma nec āmittit diffinitionē īmo semp ē subz ex q̄ ꝑmo fit aliqd cū in sit 7 in qd si corrūpat̄ abibit ultimum ut dicit phs p̄ phicoz quare ꝛc. ¶ Itē illud quod ē cā efficiens corpis aīati nō ē fōa subalis eiꝰ. sed aīa ē hm̄ōi quar̄ ꝛc. maior app3 qa efficiens 7 fōa non coīcidunt in idē nūero ut p3 z° phicoz. minō p3 p phm z° hꝫ quar̄ ꝛc. ¶ Itē sicut se habēt ptes aīe ad ptes corpis ita se hz tota aīa ad totū corpus ꝟ ptes aīe nō sūt fōre subales ptiū corpis q̄re ꝛc. maior app3 ꝑ om̄. 7 phm in hꝫ z° 7 i de ptibꝰ aīaliū minor ꝓbat qa ptes aīe sūt eiꝰ potētie q̄ sūt accntia. accns aūt nō ē suba alicuiꝰ ut p3 p̄ phicoz 7 8° methaphꝫ. quar̄ ꝛc. ¶ Itē qd nō ē accns nō ē fōa

UVA. BHSC. IyR_010

ſubalis. ſ aīa ē hȳ. q̄re ⁊c. maior pz ꝑ locū a deſtru
ctione ōntis ad deſtructionē añtis. minor ꝓbatur
qa ſi eſſet actꝰ aut ꝑmus aut ſecūdus. nō ſecundus
qa ſecūdus ē opatio. aīa aūt nō ē opatio. nec ꝑmꝰ
qa ꝑmus ē ꝑma tei pfectō a qua nō ſemp ꝓueīt
actio que nata ē ꝓuenire ut dicit ōm. in ꝓhemio
hꝰ ⁊ in hꝰ z°. ſed ab aīa ſemp ꝓuenit actio q̄ nata ē
ꝓuenire qa ſemp ē ꝑncipiū nutritionis cū ceſſatio
hꝰ actionis ſit moꝛs ut dicit ōm. 8° pḥicoꝛ. ¶ In
oppoſitū ſūt ōm. Themiſtiꝰ ⁊ Auic. ¶ Ad q̄ſtiōez
dico ꝙ aīa ē foꝛa ſubalis. qđ ꝓbo ſic. id ꝑ qđ aīatū
p ſe ⁊ eēntialit ab īaīato dīrt ē foꝛa ſubalis eiꝰ cuz
aīatum ſit ſuba. ſed aīa ē hȳmōi quare ⁊c. maiō ap
paret qa illud p qđ ſuba ꝯpōita dīrt ē foꝛa ut patet
7° ⁊ 9° methaphꝫ. ⁊ illud ꝑ qđ differt ꝑ ſe ⁊ eēntia-
liter ē ſubale. cū ꝑ accns ſuba nō differat ꝑ ſe ⁊ eſ-
ſentialit ſed ſolū accntalit. minor patet qa coꝛpus
aīatum eēntialit dīrt a coꝛpe īaīato. cū g̃ in coꝛpoꝛ
aīato non ſint niſi duo. s. aīa ⁊ coꝛpꝰ aut dīrt ꝑ coꝛ-
pus aut ꝑ aīam. nō ꝑ coꝛpus qa in coꝛpe cōueniūt
g̃ ꝑ aīam q̄re ⁊c. ¶ Itē illud ꝑ qđ coꝛpus aīatum
uiuit ꝑ ē foꝛa ſubalis eiꝰ. ſed aīa ē hȳmōi quaꝝ ⁊c.
maiꝛ appꝛ qa q̃n aliqua opatio debet alicui ꝑ duo
oꝝ ꝙ unū illoꝝ ſit foꝛa ⁊ aliud mā. ſed opatio ꝑmo
debet foꝛe ⁊ z° materie ⁊ nō cōuenit ut dicit ōm.
z° huiꝰ. s. id cui ꝓximo debetur operatō eſt foꝛma.
minor patz. qa coꝛpus aīatum nō uiuit ꝑ in eo ꝙ
coꝛpus qa tūc quodlibet coꝛpꝰ uiueret. qđ ē falſuz
g̃ uiuit ꝑ in eo ꝙ eſt hñs aīam q̄re ⁊c. ¶ Itē aīa eſt
ſuba. aut g̃ ē ſuba que ē mā aut q̄ eſt foꝛa aut q̄ eſt
ſuba cōpoſita ꝑ ſufficiētē dīonem. ſed aīa nō eſt
ſuba que ē materia nec ꝯpoſitū. qa tales nō ſunt in
ſubo ſed magis ſubm. aīa aūt eſt in ſubo ut patz z°
hꝰ q̄re ⁊c. ¶ Item ex coꝛpe ⁊ aīa fit unū ens īactu
g̃ oꝝ ꝙ coꝛpus ⁊ aīa ambo ſint in potētia uel īactu
uel alterꝝ ſit potentia ⁊ alterꝝ ſit actus. ſed non ꝑnt
ambo eē in potentia qa cū ſuba ꝯpoſita ſit ēs īactu
oportetꝝ ꝙ etī ipſa eēt tertia ſuba ꝑ quā eēt īactu
qđ ē falſum ut pz ꝑ ōm. 2° methaphꝫ. nec etiam ꝑnt
eē ambo in actu. qa ex duobꝫ exūtibꝫ in actu non
fit unū in actu ut pz 7° methaphꝫ. g̃ oꝝ ꝙ alterꝝ ſit
actus ⁊ alterꝝ potentia. ſed coꝛpus nō ꝑt ſe habeī
in 2de actus qa actus ſepat ⁊ diſtinguit ut patz 7°
⁊ 9° methaphꝫ. coꝛpus aūt nō diſtinguit. cū in ipſo
ueniāt aīatum ⁊ inaīatum g̃ aīa ē ſicut actꝰ ⁊ foꝛ-
ma q̄re ⁊c. ¶ Itē arguit rōe Themiſtij qa ex aīa
⁊ coꝛpe fit aīatum. aut g̃ fit ex ipſis ſicut totū inte-
grale ex ptibꝫ integlibꝫ. aut ſicut mixtū ex ptibus
mixtibilibꝫ. aut ſicut ꝯpoſitū ex ptibꝫ eēntalibus
. s. mā ⁊ foꝛa ſicut patet ſufficiēti dīone. ſed ex coꝛ-
poꝛe ⁊ aīa nō fit aīatum ꝑ coꝛpus ꝑ mō qa partes
illius ꝯpōnis diſtinguūtur loco ⁊ ſubo. ſ anima ⁊
coꝛpus nō ſic diſtīguūtur cū aīa ſit in q̄libet parte
coꝛpis alit eēt aliq̄ ps coꝛpis aīati inaīata qđ ē in-
conuenīēs. nec z°° ꝯpōnis qa in mixtiōe mixtibilia
nō remanēt in mixto ſed coꝛrūpunt. ſed neq; aīa
neq; coꝛpus coꝛrūpit ſed ſūt actu in aīato q̄re ⁊c.
g̃ relinqtur ꝙ ex ipſis ꝯponit coꝛpꝰ aīatū ſicut ex
ptibꝫ eēntalibꝫ. s. ex mā ⁊ foꝛa. ſed aīa nō ꝑt eſſe
materia qa aīa ē in ſubo ut in mā. g̃ manifeſte patz
ꝙ ē actus ⁊ foꝛa q̄re ⁊c. ¶ Item illud ē foꝛa ſubal' ⁊
coꝛpis aīati q̃ ablato nō remanet idē coꝛpus niſi
equoce. ſed aīa ē hȳmōi q̄re ⁊c. maiꝛ appꝛ ꝑ ꝓbm
in z° hꝰ ponentē diīam int foꝛam natural' coꝛpis
⁊ artificialis. minor patet qa unūqđq; habet ꝓꝓā
opationē ī quā cū ꝑt dīrī illud ⁊ cū nō ꝑt non dīrī
illđ niſi equoce ut dicit ꝓbs 4° methaurꝝ. modo
ꝓꝓa opatio coꝛpis aīati ē uiuere cū ſit uiuentibus
eē ut dicit ꝓbs z° hꝰ. ſicut deoꝛſum eē ē eē grauis.
ut dicit ꝓbs 8° pḥicoꝛ. In hāc aūt opationē ñ ꝑt
coꝛpꝰ ꝓuatū aīa qa ꝑ ipſaꝫ inē uiuere oībꝫ uiuētibꝫ
ut dicit ꝓbus in hoc z° quare ⁊c. ¶ Sed notandū
ꝙ ꝑ foꝛam ſubalē poſſumus īteligere duo. Vno°
ꝑ foꝛam ſubalem poſſumus īteligere foꝛam de ge
nere ſube ⁊ iſto mō aīa ē foꝛa ſubal' ut accipiēdo
ipam. Alio mō ꝑ foꝛam ſubalem poſſumus intelli-
gere foꝛam dantē qdditatē ⁊ ſubam ei cuiꝰ ē foꝛa
⁊ iſto mō aīa ut accipiēdo ipam nō ē foꝛa ſub-
ſtantialis ſcđm intētionē ꝓbi ⁊ ōm. z° ⁊ 3° huius.
⁊ iſto mō ſolū ē foꝛa ſubalis aīa uegetatia ⁊ ſenſi-
tiua nō aūt aīa ītellectia q̄re ⁊c. ¶ Ser hꝰ ad tōes.
¶ Ad ꝑmam cū dī qđ ē in potētia ⁊c. o° ꝙ duplex
ē potētia. quedā eſt. n. potētia ad actū ꝑmuz ⁊ eſt
potētia eēntialis. alia ē potētia ad actū ſecūdū ⁊ ē
potentia accntalis. Mō dico ꝙ illud qđ ē ī potētia
ꝑ mō nō ē foꝛa ſubalis ſed qđ ē ī potentia z° mō
bñ pōt eē foꝛa ſubalis. ⁊ cū dī actus nō ē ī poten-
tia. dico ꝙ duplex ē actꝰ. qdā ē actus purus a ma-
teria ſepatus ⁊ talis nō ē in potētia nec ad actum
ꝑmū nec ad actū ſecundū ſicut deus ⁊ intelligentie
Alius ē actus nō purus materie mixtus. ⁊ talꝫ bñ
ē ī potētia. qñ ſicut matia ꝑma q̃ de ſe ē ī pura po
tentia ꝑ ꝓbicoꝛ fit in actu ꝑ foꝛam ſic nō ē incōue
niens foꝛam pficientē materiā fieri q̃dāmō in po
tentia matiā q̄re ⁊c. ¶ Ad aliā cū dī illđ qđ patit
⁊c. dicūt aliq ꝙ duplex ē passio ut patet ꝑ ꝓbm in
iſto z°. Quedā ē passio ꝓꝓe dcā. ⁊ qđ tali passiōe
patitur nō ē foꝛa ſubalis ⁊ talis passio ē diſpoſitio
coꝛruptīa. Alia ē passio ipꝛope dicta que eſt ſalus
⁊ pfectio ⁊ qđ tali passione patit bñ ē foꝛa ſubalis
mō dicūt ꝙ aīa non patit ꝑ mō ſed z°° quare ⁊c.
poſſet tñdeti ꝙ itelligūt de pati ſubiue ⁊ nō termi
natiue. Sed iſtud nō ualet qa aīa uegetatia ⁊ ſen
ſitiua nō patiunt ſolū z°° ſed etiā ꝑ mō qa qđ coꝛ
rumpit patit ꝑ mō passionis. ſ aīa uegetatia ⁊ ſen
ſitiua ſūt hȳmōi. qa ſūt foꝛe pficientes māz ⁊ tales
coꝛrūpunt ꝑ accns ad minꝰ ut patet 7° methaphꝫ.
quare ⁊c. Et iō alit dico cū dicit illud qđ patitur
⁊c. dico ꝙ duplex ē foꝛa quedā eſt liberata oīno a
materia. talis foꝛma nō pōt eē illud quod patitur
nec passione ꝓꝓe dicta nec passione impꝓꝓie dcā.
alia ē foꝛma materie cōiuncta uel ſcđm eē ul' ſcđm
eius ꝑmam opationē ⁊ talis foꝛma bñ pōt eē illđ
qđ patitur ſiue passione ꝓꝓe dicta ſiue passione ī-
ꝓꝓe dicta. mō talis foꝛa ē aīa quare ⁊c. ¶ Ad alia;
cū dicit illud qđ aduenit ēti in actu ⁊c. dnt aliqui
ꝙ uer eſt illo manente in ſua actualitate ſi tamen
illa actualitas in ſuo aduentu coꝛrūpit nō oportet
⁊ cū dicit aīa eſt hȳmōi qa aduenit coꝛpi organi-
zato. dicunt ꝙ in aduentu aīe coꝛrūpunt oēs ille
diſpōes ⁊ in eodē inſtanti ſiles introducunt q̄re ⁊c.
Sed iſtud nō pōt ſtare ꝑ qa ſi ſic eſſet ſequeret ꝙ
motus finitus eſſet ſine termīo ad quez ⁊ moueri
ſine mutato eſſe. oñs ē falſuz. g̃ ⁊ añs. falſitas oñti
patet ꝑ ꝓbm 6° pḥicoꝛ. oña declarat. ponamus. n.
ꝙ ī ſanguine menſtruo debeat itroduci forma ho.
minis oꝝ ꝙ in toto tempore ꝓcedente iſtās intro-
ductionis forme hoīs ī ſanguīe menſtruo diſpo-
nat ſanguis menſtruatꝰ calefaciendo ⁊ exſic cādo
in toto igit tēpore ꝓcedente inſtās introductiōis
calefit ⁊ exſiccat ⁊ in illo calefieri ⁊ exſiccari non
eſt aliqđ calefactū eſſe nec exſiccatū eſſe ſcđm actū
nec etiā in inſtāti itrodnctiōis qa in illo iſtāti po-
nitur caliditas ⁊ ſiccitas acqſita coꝛrūpi quare ⁊c.
Nec ualet ſi dicat ad iſtā rōem ſicut dicit a qbdā
. s. ꝙ terminꝰ iſtius motꝰ ſūt quaſi diſpōes q̃ itro-
ducūt ꝑ foꝛam ī materiā. qa motꝰ ⁊ terminꝰ motꝰ
ſūt idē numero differentes ſolū ſcđm pfectū ⁊ im
pfectū ut dicit ōm. 3° pḥicoꝛ. nō diſpōes ꝓcedē-
tes ⁊ ſequentes ñ ſūt eedez ſcđm numeꝝ qa gene-
tatū ⁊ coꝛrūptū nō ſūt idem numero ut patz z° ꝺ
generatiōe ⁊ ipimet dcedūt q̄re ⁊c. ¶ Itē ſi diſpōes

UVA. BHSC. IyR_010

ille corrumpent aut ℔ eet p se aut paccns. ℊ nullo mō q̄re ⁊c.maior de se appz.minor ꝑbat nō per se. qa quod p se corrūpit a suo ctrario corrūpitur ut phs dicit in libro de causis lōgitudis ⁊ breuitatis uite.mō ℔ nō ē aliqd ctrariū. dispões enim forme corrūpentē ⁊ si sint ctrarie dispōibo introduct tn ipsas nō corrūpunt sed magis eo.introducens et ipsas nō ctrariat qa tūc ipas nō generaret.nec forma introducēda cōtrariat qa scdz istos illa forma opatit se in matia cū dispōibo scdm spz eisdez. nec sequentes ctrariant qa ctraria ōrnt spē ut patz 4° methaph.⁊ dispões ꝓcedētes ⁊ seqntes sunt eedē spē ut ipimet dicūt q̄re ⁊c.nec iste dispões corrumpunt p accns qa sic unūqd qz corrūpit sicut ē corruptibile. impossibile.n.est aliꝗ corrūpi aliquid q̄z sit aptū natū.sed iste dispões nō sūt corruptibiles scdm accns cū corruptibile ⁊ īcorruptibile sint in subo ut dicit phs 4° methaph.quare ⁊c. ¶Item si corrūpētur aut ℔ eet in instāti aut ī tēpore. ℊ nllo mō quare ⁊c.maior de se appz.minor ꝑbat. non in tēpore qa uł ī tēpore sequēte instās introductiōis fore.qd nō pōt ee qa scdm istos iste dispões nō st ⁊ qd corrūpit ē.cū corrup° sit mutatio de subo ī n subm ut pz 5° phicoz q̄re ⁊c.nec ī tēpore ꝓcedēte instās.qd nō ē qa tūc iste dispões generātur pfici unt ⁊ augmentant q̄re ⁊c.Nec corrūpunt ī istāti qa eodē mō q° aliqd generat ⁊ corrūpit sicut forma subalis que generat in instāti corrūpit ī istāti sed iste dispões nō generant in istanti ℊ successiue .s.ps post ptem ut dicit ōm.p phicoz. ℊ nec corrūpunt ī instanti sed successiue.s.ps post ptē q̄re ⁊c. ¶Itē si corrūpētur in istanti tūc duo ctradictoria simul ⁊ semel uerificarētur de eodē.ons ē falsum. ℊ ⁊ añs.falsitas ōnd pz p priarmenias ⁊ 7° metha. ōna declarat qa corruptō istaꝗ dispōnū ē in istāti sed corruptio ē mutatio de ee alic⁹ fore in non esse ei⁹dē.ℊ cū subz mutatiōis debeat ee sub utroqz termino.manifestū ē q̄ mā que ē subm corruptionis in eodē instāti erit sub ee istaꝗ dispōnum ⁊ sub n eē eaꝗ q̄re ⁊c. ¶Nec ualet si dicat q̄ iste dispōnes nō corrūpunt in eodē instāti sed sūt in corrupto ee. p qa cuz corruptio scdm q̄ ē mutatio distincta ctra alias mutationes sit de subo in nō subm ⁊ sic in instāti. ℊ materia que ē subm trāsmutatiōis in illo instanti eet sub utroqz termīo. ⁊ isti termī sūt esse fore ⁊ nō ee ei⁹dē q̄re ⁊c. ¶Itē oe corruptū ee ꝓcedit aliq̄ corruptio uel alteratio ad corruptiōez sed corruptū ee istaꝗ dispōnum nō ꝓcedit aliq̄ alteratio ad corruptionē qa in toto tēpore ꝓcedente pficiunt ⁊ generātur ut dictū ē pus q̄re ⁊c. ¶Item si iste dispões corrūpent frustra īroducerēt. ons ē falsum.ℊ ⁊ añs.falsitas ōntis pz.qa nata nihil facit frustra ut patz p celi ⁊ mūdi 7° de aīa ⁊ z° methaph.a ōm.ōna declarat qa iste dispões finaliter fiūt in mā ut fora possit introduci.mō si corrūperent n possent īroduci.qa tūc maneret nuda ⁊ indifferēs ad oes foras. ⁊ tūc uel oes īroducerētur quod ē impossibile. uel aliqua sic ⁊ aliqua a non quod est etiā īpossibile.nā exquo eet inoz ns ad oes q̄ rone una introduceret eadē rōe alia.ℊ nulla introduceret.ℊ cū frustra sit qd natū ē inducē aliqd ⁊ non īducit pz ꝓdictas dispões ee frustra ⁊ otiosas quar ⁊c. Nec ualeꝫ si diceret sicut oī a qbusdā q̄ n eadē rōe īroduceꝫ una sicut alia dato q̄ dispões sint cōrupte.qa illi⁹ fore p quā fuerāt dispões īroducte agens ē pns.sed agētia aliaꝗ foraꝗ nō. ⁊ iō ꝓpter pntiam agentis illa fora īroduceret ⁊ alia n. sicut uī dicere ōm.p phicoz q̄re ⁊c. Sed ℔ n ualz quia sola presentia agētis nō ē cā sufficiēs īroductiōis fore in mā.qa cū pntia nō solū sit in fine transmutatiōis sed etiā in pncipio.nō tm̄ īroduceretur in fine trāsmutatiōis sed etiā ī pncio.qd n ē possibile quare ⁊c. ¶Item cū actus actuoꝝ sint in patiente bn dispositō ut dicit phs in ℔ z° actualis introduc° fore in materia q̄ ē actio agētis nō ē in materia indifferēti qualr eet mā si dispões corrūpent q̄re ⁊c. ¶Nec ē intētio ōm.q̄ mā indifferens ad foras recipiat aliq̄z eaꝗ ꝓpter pntiam agentis.oic.n.ōm.sic. In materia igit ē appetit⁹ nālis ad recipiendū oes foras.recipit.n. eas altnatī qa qn fora agēs fuerit pns tūc fit in mā appetitus q̄ nihil aliud ē ut dicit ibidē ōm.nisi illud qd hz mā de motu ad formam sibem fore pntī ⁊ mediāte illo motu recipit illā formam sic q̄ nō aliā q̄re ⁊c.Et iō uī mihi q̄ iste dispões ⁊ organizatiōes manēt ⁊ nō corrūpūt. modus aūt p quē manēt pōt ee duplex.q̄z un⁹ dueit dispōibo matie ad generationē c⁹cunq̄z fore mixti siue aīati siue īaīati. secūdus mod⁹ dueit dispōibo materie ad generationē c⁹cunq̄z fore siue simplicis siue mixti siue aīati siue inaīati. ¶Propter pmū modū sciēdū q̄ dispões qbz disponit mā mixti ad generationē fore mixti siue aīati siue inaīati sūt q̄litates pme.s.calidū frigidū hūidnm siccū a quibz ē generatio mixti. Wn mixtio ē nālis pmutatō ab bis uirtutibz cū hēant tōem ex mā subiecta unicuiq̄z nature.hę aūt sūt dicte uirtutes passiue.s.humidū ⁊ siccū. generāt aūt calidū ⁊ frigidū obtinē tia mām ut dicit phs 4° methauroꝝ ponēs ꝓdicta ꝟba.que declarās Albtus ibidē dicit q̄ calidū naturale omiscet ad spz.⁊ frigus coagulat ⁊ adunat ptes materie.⁊ oflare ⁊ pinguescere facit humidū radicale mixti ut possit retinere formā ⁊ figuram mixti. ¶Iste autem qualitates pme sūt in materia mixti ꝓpter elementa sicut calor in mixto ꝓpt ignem ut dicit phs z° methaph. ⁊ iste qualitates sūt accntia ꝓpa elemtoꝝ ut dicit cōit ⁊ uidet uelle ōm.8° methaph.⁊ iō manentibz elemētis manere debēt iste q̄litates sicut manēte subo manet ꝓpria passio. Elemta aūt in mixto manēt scdz suas foras licet sub ee remisso ut dicit ōm.3° celi ⁊ mūdi. ⁊ cū corrūpitur fora unius mixti in mixto ⁊ īroducit fora alti⁹ elemta manēt in mā utriusq̄z licet sub a° ⁊ alio ee.sicut cū fora mēstrui corrūpitur ⁊ anima īroducitur ⁊ iō dispões materie mixti q̄ sūt qualitates elemtoꝝ īcorruptiōe fore uni⁹ mixti ⁊ introductione fore alterius mixti cui⁹ sūt dispões n corrumpētur sed manebunt licet sub alio ee quar ⁊c. Et ℔ ē qd ōm.uī inuer 5° methaph.ca° d subo in quo de isto mō sube phs dedit exēplū de aīa.d. ⁊ dedit exemplū de aīa qa ē fora in subo in actu ⁊ eo° de foris simplic. Tenētes aūt istā uiā possum⁹ soluere rones in oppositū cū dicit id qd aduenit ⁊c. dico q̄ ueꝝ ē si aduenit ētī opleto ⁊ pfecto.si tamē aduenīat īpfecto ⁊ remisso n oz.Et cū dī aīa ē h⁹i. dico scdm ītentiōez ōm.in auctōitate ꝓallegata q̄ aīa enti in actu sed nō opleto aduenit qa ī aduētu aīe fora mixti corrūpit ⁊ solū manet materia ī q̄ sunt elemta sub ee remisso ⁊ īcompleto sicut ocm ē p̄us q̄re ⁊c. ¶Propter secundum sciēduz q̄ qualitates disponētes materiā uliter ad generationez cui⁹cunq̄z fore simplicis uel mixti sunt qualitates pme sicut dic ōm. 7° phicoꝝ cōtra antiquos ontes cām generatiōis ee traꝗ ⁊ densum.iste autē qualitates pme scdm se accepte nullum subm unum secundum spem sibi determināt nec ab aliq̄ determinātur īmo sicut dim ēsiones interminate que oio n hnt cōtrarium repiunt in oibz corpibz generabilibus ⁊ corruptibilibz sic iste q̄litates unaqueq̄z secundum se pōt repiri in q̄cunq̄z corpe in quo non ē q̄litas cōtraria.⁊ iō sicut eedē dim ēsiones interminate manēt in generato ⁊ corrupto ⁊ nō corrū punt scdm suā entiam licet corrumpantur scdm

UVA. BHSC. IyR_010

terminos fore corrupte sic iste ql̃itates q̃ ñ ꝺtrariantur fore ītroducẽde nec ꝺispoñibꝫ ad eãdẽ req̃sit manẽt eedẽ in generato 7 corrupto 7 nõ corrumpunt quantũ ad suã eẽntiam ꝫ corrũpant̃ quãtuꝫ ad illum gradum sub quo se patiebantur cuꝫ fora corrupta sicut si ex aere generetur ignis caliditas aeris nõ corrũpitur in aduentu fore ignis sed pficitur ut ꝺicit ꝺm̃.z° ꝺ generatiõe.licet humiditas que cõtrariat̃ ꝺispositionibꝫ ignis corrũpar̃ Et ad hãc ītentionẽ ꝺicit phs.z° de generatiõe.q̃ in habentibꝫ simbolũ facilior ẽ transitus. nõ.n.oportet transire nisi unũ.s.ql̃itatẽ ꝺtrariã.Qualitates autẽ ꝺisponẽtes matiaꝫ ad ītroductionẽ aie ñ ꝺtrariãt̃ sibi quar̃ tales manẽt 7 nõ cõrumpũtur ī aduẽtu aie. licet ꝺispositiões ꝺtrarie sicut ꝺispositiões mẽstruí 7 spmatis corrũpant̃.ut ꝺic ꝺm̃. p̃ phicoꝝ q̃re ẽc.

Q aũt nulla suba naꝝalis una secm̃ spẽciem ꝺetermiet sibi pmas ql̃itates scꝺz se sicut nec ꝺetmiat sibi ꝺimẽsiões scꝺz se qꝺ ī z° mõ ponẽdi supponit̃ põt ꝺeclarari sic. qa si aliq̃ suba naturalis ꝺetermiaret sibi istas ql̃itates tũc sub q̃cunq̃ gꝺu seruarẽtur iste ql̃itates saluaret̃ ista suba. ꝺsequẽs est falsũ.g̃ 7 añcedẽs.falsitas ꝺntis pz p̃ phicorũ.7 z°.de aĩa 7 pz ad sensũ. Suba.n. mixti nõ saluaret̃ cũ caliditate ignis nec suba ignis cũ caliditate aer] 7 sic de ceteris. ꝺña patet qa tũc unaq̃q̃ ql̃itas ista tum esset p̃pria passio illius qua põita suba illa naturalis poneret q̃re ẽc. Itẽ illud qꝺ ẽ ꝺetermiatum ad maximũ 7 ad minimũ non ꝺetermiat sibi illud qꝺ q̃tũ ẽ de se põt ire ī infinitum. sed q̃libet suba naꝝalis ꝺetmiata ẽ ad maximũ 7 ad minimum .iste aũt ql̃itates secm̃ sui naturã pñt ītendi ī infinitũ quare ẽc.maioꝝ apparet de se.minoꝝ q̃tũ ad pmã ptem pz p pbm̃ p̃ phicoꝝ 7 z° de aĩa . q̃tũ ad scꝺam̃ ꝓbat̃. qa taꝝ 7 ꝺensũ ꝺsequũtur caliꝺũ 7 frigiꝺũ ut ꝺic ꝺm̃.7° phicoꝝ. sed ista q̃tũ ẽ ex sui natura pñt ire in ifinitũ qꝺ pz p ꝺm̃.4° phicoꝝ ꝺicentẽ 7 uĩ q̃ ita ẽ de subtilitate 7 spissitudĩe sicut ẽ de ꝺimẽsione linee 7 supficiei q̃niã quẽadmoꝺũ linea secm̃ q̃ linea p̃t ꝺiuiꝺi in ifinitũ qꝺ est impossibile secm̃ q̃ linea ꝛrestris aut ignea ita ꝺ subtilitate põt ītelligi p̃cessus in ifinitũ ex sua natura .s.secm̃ q̃ ẽ subtilitas simplex ꝫ nõ secm̃ q̃ ẽ subtilitas corpis nãlis uel mobilis. Et ꝺfirmat̃ quia nisi ita eẽt in subtili 7 grosso taro 7 ꝺenso ut ꝺictũ ẽ tunc ꝺemr̃atio secũda quã facit Aꝝ. 4° phicoꝝ ca° de uacuo ad ꝓbandũ uacuũ nõ eẽ nõ ualeꝝ qꝺ ẽ falsũ. Arguit.n. q̃ ꝺcesso ab aduersario q̃ si mobile moueret̃ in uacuo in tẽpoꝛe q̃ idẽ mobile ī tẽpoꝛe est si mouebit̃ p spaciũ eq̃le in pleno 7 uacuo qꝺ ẽ impossibile. ꝺña ꝺeclarat̃ qa cũ posuerimus mobile moueri p ꝫ duo spacia eq̃lia quoꝝ alteꝝ ẽ ī uacuo 7 alteꝝ in pleno aeris ī duobꝫ tẽpoꝛibꝫ.manifestũ ẽ q̃ tẽpus in quo ptrãsibit spaciũ qꝺ ẽ in uacuo ẽ breuis qa in uacuo nõ ẽ resistẽtia. ꝫ igit̃ tempus minꝰ hẽbit aliquã ꝓpoꝛcionẽ ꝺtmiataꝫ ad ꝫ tẽpus magnũ. 7 mãifestũ ẽ q̃ si imagiati fuerimꝰ coꝛpus subtilius aere secm̃ additionẽ maioꝛis tẽpoꝛis ad minꝰ tũc idẽ mobile ptrãsibit in hec coꝛpoꝛe subtiliꝛi spaciũ equale eq̃li tẽpoꝛe in q̃ ptrãsiuit ipm̃ in uacuo qꝺ erat ꝓbandũ.Mõ certũ ẽ q̃ ꝓpõ ꝺicẽs q̃ possibile ẽ imaginari coꝛpꝰ subtilius aere cuiꝰ ꝓpoꝛcio ī subtilitate ad aeres sit sicut proꝛcio tẽpoꝛis ī quo ẽ motus ī pleno.s.in aere aut igne ad tẽpus motꝰ in uacuo eẽt falsa 7 impossibilis cũ impossibile sit ꝛuenire aliqꝺ coꝛpꝰ subtilius igne extra aerẽ nisi subtilitas quantũ ẽ ex pte sue nate posset ꝓcedere ī infinitũ ut ꝺicit ꝺm̃.ibidẽ q̃re ẽc.

Et tũc tenẽtes uiã istã possumꝰ soluere ratiões

Ad rões cũ ꝺr̃ illud qꝺ aꝺueñt enti ī actu ẽc.ꝺico q̃ ꝺuplex est actꝰ.s.subalis 7 accidẽtalis. Et itez accñtalis ẽ ꝺuplex.s.pfectus 7 ipfectꝰ.mõ illud qꝺ aꝺuenit enti ī actu subali simplr uel in accñtali pfecto nõ ẽ fora subalis 7 sic ītellexit ꝺm̃.illud tñ qꝺ aꝺuenit enti in actu nõ subali seꝺ actu accñtali nõ pfecto cuiꝰmõi sunt ꝺimensiones ītmiate 7 ql̃itates p̃me secm̃ se nõ oꝛ.qa quelibꝫ fora materiali aꝺuenit secm̃ intentionez ꝺm̃. in suo tractatu ꝺe suba oꝛb materie mediãtibꝫ ꝺimẽsionibꝫ q̃ sũt actus qꝺam accñtales ipfecti quar̃ ẽc. Sed circa istos modos remanenꝺi ꝺispões sunt ꝺuo ꝺubia. Primũ ꝺtra p̃mũ modũ qa si tales ꝺispões remanerẽt tũc generatio nõ eẽt trãsmutatio totaꝰ ī totũ nullo sensibili remanẽte. ꝺña ẽ falsum.igit̃ 7 añs. falsitas ꝺntis pz p̃ ꝺe generatione. ꝺña ꝺeclarat̃ qa iste ꝺispões remanẽtes sũt quedã qualitates sensibiles ut ꝺictũ fuit ibidẽ. Secundũ ꝺubiũ ẽ ꝺtra secundũ modũ qa ꝺm̃.ꝺicit 7° methaph̃. q̃ non ẽ aliqꝺ accñs qꝺ nõ hẽat subm̃ eẽntiale. ꝺicit.n.sic. Et q̃stio in hoc ꝺtingẽs ex accñtibꝫ que sũt in substantijs p accidẽs soluit̃ p ꝫ.s.qa q̃n accipiũtur in suis subjs eẽntialibꝫ habẽt ꝺiffinitionez quia tũc hñt noĩa que significãt utq̃q̃ ut simitas. Ad primũ possumus ꝺicere ꝺuplr.p̃ q̃ phs p̃ ꝺe generatione solũ ītelligit ꝺe generatiõe simplicis coꝛporis p̃mus aũt modus ꝺuenit geueratiõi mixti 7 non coꝛpi simplici quare ẽc. Vel possumꝰ ꝺicere z° q̃ nõ fuit intẽtio phi p̃ ꝺe generatiõe uelle q̃ nullus sensibile remaneat ī generatiõe simplr sed solum q̃ nõ maneat ut subꝫ eodez subo. mõ ꝺictũ ẽ q̃ ille ꝺispões que remanẽt nõ remanẽt sub illo eẽ ī subiecto generato sub q̃ erãt in subo cõrupto sed sub alio quare ẽc. Ad aliud ꝺubiũ ꝺico q̃ ꝺm̃.intellexit ꝺ accñtibꝫ sub eoꝛ eẽ ꝺpleto cuiꝰmõi sũt ꝺimẽsiones terminate terminis ꝺeterminate ꝺistantibꝫ 7 ql̃itates p̃me sub ꝺetmiatis gꝺibꝫ 7 alia accñtia coĩa.sed nõ ītellexit ꝺe accñtibꝫ sub eẽ eoꝛ incompleto cuiꝰmõi sũt ꝺimẽsiones ītmiate 7 qualitates p̃me secm̃ se ꝺe qbꝫ ꝺictũ fuit in z°° q̃re ẽc. Ad aliã rõem p̃ncipalẽ cuꝰ ꝺr̃ illud post cuiꝰ ablatiõez ẽc.ꝺcedo.7 cum ꝺr̃ aĩa ẽ hꝰmõi. nego. 7 cũ ꝺicitur manet idẽ motus numero.nego. qa ad unitatem motꝰ requirit̃ unitas mobilis actualis ut patet 5° phicoꝝ.7 ista nõ ẽ in coꝛpe moꝛtuo 7 uiuo.7 cum ꝺr̃.si coꝛpꝰ uiuum caꝺeret ẽc. tunc aut motus eẽt unus aut plures.ꝺico q̃ plures nec seqtur ꝓpt̃ ꝫ gue sursum qescere.7 cũ ꝓbat̃ q̃ inter duos motꝰ ẽ qes media.ꝺico q̃ ueꝝ ẽ int̃ motus ꝺtrarios 7 ñ inter alios Ad aliã ꝓbationẽ cum ꝺr̃.manz eadẽ ql̃itas sensibilis.ꝺico q̃ qualitas sensibilis est ꝺuplex.quedã p̃ma.7 ucco qualitatẽ p̃mam oẽm q̃litatẽ exñtem in coꝛpe simplici.alia ẽ qualitas sensibilis secunda que nõ ẽ nisi ī coꝛpe mixto.modo ꝺico q̃ manet eadẽ qualitas sensibilis p̃ma secꝺz se qa talis secm̃ se nullus unz subm̃ secm̃ spẽm sibi ꝺeterminat 7 talis nõ arguit unitatẽ numeralẽ cõpoꝛis.ß nõ manet eadẽ qualitas secunda quia nõ manet idẽ mixtuz.cum eadẽ sit forã p quã coꝛpus aĩatum ẽ aĩatum 7 ẽ mixtuz.7 cum ꝺr̃ sensus ꝫ iuꝺicat.ꝺico q̃ nõ ẽ credendum sensui ꝺe idẽptitate accidentis cũ nõ se ꝓfundet usq̃ ad qꝺditatem ut ꝺicit ꝺm̃.in ꝫ z° quare ẽc. Ad aliã ꝓbationẽ cuz ꝺr̃.manet eadẽ cicatrix.ꝺñt aliq q̃ falsum ẽ.7 cum ꝺr̃.q̃ ibi nõ ẽ aliqꝺ generãs cicatricẽ. ꝺico q̃ ĩmo .s.generãs foram qa generans foram ꝺat ꝺña foꝛmã ut ꝺicit ꝺm̃.4° celi 7 mũꝺi. 7 ista sũt ꝺ ꝺñtibꝫ foꝛmã q̃re ẽc. Vel põt ꝺici q̃ cicatrix manet eadẽ qa cicatrix ẽ quedã cauitas ꝺerelicta in supficie cõpoꝛis uiui.cauitas aurẽ est ꝺimensio in supficie ut ꝺicit ꝺm̃.7° methaph̃.supficies aũt manet eadẽ in uiuo 7 moꝛtuo 7 iõ etiã talis cicatrix põt manere eadẽ quar̃ ẽc. Ad aliã cum ꝺicitur. illud p cuius

UVA. BHSC. IyR_010

trāsmutationē ẑc.o° ꝙ duplex ē subz.s.ꝑpinquū 7 remotū.mō maioꝛ hz ueritatē de subo ꝑpinquo nō aūt d remoto.7 cū dr aīa ē hm̄oi.o° ꝙ falsum ē de ꝑpinq̄.7 cū dr subm aīe ē mā ꝑma uel ē subz remotū nō aūt ꝑpinquū q̄re ẑc. ¶ Ad aliaz illud qd ē cā efficiēs ẑc.dico ꝙ uel est eiusdē i numero ꝭ eiusd ē in spē ñ oz. qa generās 7 generatū sūt idē spē licet ñ sint idē numero ut pz 7° methaphz. 7 sic ē de aīa.qa aīa ē cā forālis unī corpis aīati 7 causa efficiens altī corpis aīati numero 7 eiđē spēi q̄re ẑc. ¶ Ad aliā sicut se hz ps ad ptē ẑc . dico ꝙ sile ē 7 dissimile.sile ē ꝑ tanto qa sicut ibi ē opatō duoꝝ ouenientiū in tōe ptis.ita hz ē opatio duoꝝ cōuēientiū in tōe totī. sed dissile ē in alio qa nō oportz ꝙ si aliqd scđm se totū sit fora uel pfectio totius ꝙ ps illius sit pfectio ptis imo illud qđ ē pfectio totius ꝑ ē pfectio cuiuslibz ptis ut ē in toto exēnti. 7 hz uoluit phs itelligere ibidē.qa dicit si oculī eēt aīal uisī eēt fora subaī eī. q̄si dicat si oculī esset aliquod pfectibile ꝑ quēadmodū aīal ẑc. ¶ Ad aliā cū dr qđ nō ē actus.ocedo.7 cū dr aīa ē huīmōi. nego.7 cū dr si aīa eēt actī aut ꝑmus aut secundī. dico ꝙ ꝑmus.7 cū dr actus ꝑmus ẑc.possumī dicere ꝙ ista nō ē descriptio utis ꝑmi actī. sed solum opetit ꝑmo actui possibili separari a zo.7 hz non esset uel nisi uel eēt qđ dr de tanis magnis 7 serpētibz ꝑ totā hyemē nihil thesaurizātibz q̄m illo tēpore non nutriunt. Vel dicit ocedendo descriptionem 7 cū dr aīa ẑc.dico ꝙ licet aīa sit semp ꝓncipiū nutritionis nō tn̄ ē semp ꝓncipiū augmēti nec aliarū opationū 7 sufficit hz ad descriptionē quare ẑc.

Vtz diffinitio aīe sit bn̄ assignata. Et arguit ꝑ ꝙ nō.qa in bona diffinitiōe nō debet poi aliqd quod trāscendit genī diffinitū sicut dr i 6° thopicoꝝ. mō actus trāscēdit genus aīe ut manifestū ē. qa actī 7 potētia sunt in q̄libet ꝑnto ut dicit Auz.in 5° methaphz.7 oīm.in phīo hī quare ẑc. ¶ Item illud nō ē actus ꝓmus añ quē ē aliqs actus . ꝓmū.n.est añ qđ nihil ē.sed in corpe aīato ē aliqs actus ante ipam aīam.s.fora ꝑ quā ē suba 7 fora ꝑ quā ē corpus scđm ponētes pluralitatē formaz quare ẑc. ¶ Item ostra illā ptīculā corpis . qa qđ ē actī materie ꝓme nō ē actī corpis.nā mā ꝑma nō ē corpus cuiz nō sit suba neq; q̄le neq; quantū ut pz 7° methaphz. mō ipa aīa ē actus materie ꝓme ut uī. Oīs.n.fora subalis ē actus materie ꝓme ut hētur a oīm.z° hī. ¶ Item ostra illā ptīculā phīsici. qa actus corpis naturalis ē nā. hz ē euidens.sed aīa nō ē nata imo ex opposito distinguūtur.unde 7 appetitī diuiditur i aīalem 7 nālem scđm oīm.in p̄ 7 z° phīcoꝝ q̄re ẑc ¶ Item ostra illā ptīculā organici. qa fore simplicis 7 unius oz eē subm simplex 7 uniforme.alit enim subm ñ eēt ꝓportionatū fore.ß aīa ē fora simplex 7 una ut manifestū ē. corpus aūt organicū non ē subm simplex 7 uniforē.imo ē opītū ex diuersis ptibz ordinatibz figura.opōe.7 situ.7 cōplexione. ut manifestū ē ad sensū. nā alterī figuī 7 oplexiōis 7 compōis 7 situs ē oculus 7 manus 7 sic de aliis q̄re ẑc. ¶ Item ostra ultimā ptīculaz q̄ cōiter addit uitā hntis in potētia.illud qđ actu uiuit nō ē i potentia ad uitā . idē.n.nō ē simul in actu 7 i potētia respectu eiđē.sed corpus cuiī actī ē aīa actu uiuit ꝓbat. ostat.n.ꝙ corpī cuiī actī ē aīa ē aīatū. ß aīatum distinguit ab inaīato i uiuēdo ut dicit Auz.in 1ra.nihil aūt distīguit ab alio p illud qđ ñ sit actu ut manifestū ē.g̃ corpus cuiī actus ē aīa hab; actu uiuere q̄re ẑc. ¶ Opositū arguit auctoritate Auz. q diligent inquit hāc diffinitionē 7 eam approbat oīm.7 oēs alij exposītores. ¶ Dicendū breuiter ꝙ ista ē bona diffinitō aīe.7 sic pōt ondi.illa diffinitō ē bona cuiī oēs ptīcule oueniūt diffinito 7 p eā notificat eēntia diffiniti 7 distinguit 7 sepat diffinitum ab oībz alīs.hz ē manifesta.sed ista diffinitō ē talis.ꝑ ꝙ sit actus 7 ꝙ sit actus ꝓmus sufficienter ꝓbatū ē pī 7 iō nō resumo nūc. Q; aūt sit actī corpis sic pōt ondi. Oīs suba q̄ nō ē distīcta a corpe loco 7 subo 7 opatio eiī depēdet a corpe uel ab aliq̄ exīte in corpe ita ꝙ in approꝑando approꝑat corpori ē actus ipius corpis.hz ē certa oībz exercitatis in phīa Auz.7 Aueř.nō solū.n.dr actus corpis illd qđ ē corpi diunctū 7 unitū in eē.sicut figura cere. sed etiā illud qđ simul ē cū corpe nō distinctuz ab ipso loco 7 subo 7 cū hz opatio eiī depēdet a corpe uel ab aliquo exīte in corpe.unī itelligētie mouētes corpa celestia dīntur actus 7 fore ipoꝝ ut uult oīm.in suo libello de suba orb. nūc aūt oīs anima ē actus nō distinctus a corpe nec distīctī loco 7 subiecto ut oēs ocedūt.7 cū hz oīs opatio aīe depēdet aliq̄liter a corpe tanq̄ a subo uel ab aliq̄ exīte i cōpoīte tāq̄ ab obo mouēte 7 disponēte ad ipaz opationē sicut ē aīa intellectīa hūana ut uidebit i 3° hī Q; aūt aīa sit actī corpis phīci euident sic patz . qa aut ē actus corpis phīci aut artificialī ꝑ sufficientez dīonem. sed nō corpis artificialis ut euidens est. nullus.n.artifex facit ipam aīam ut pz p īductiōez Item actus corporis artificialis nō ē ꝑpe nisi i extremitate materie.ars.n.non agit nisi in superficie 7 extremitate saltē ꝑ instrm artificiale.nūc autē ipa aīa ē in toto corpe aīato 7 nō solū i extremitatibz ut notū ē cū ubiq; sit uiuēs 7 aītum. Item anima ē actus corporis hntis in seipo ꝓncipiū motī 7 qeī ut ē uidere i aīalibz que mouēt 7 faciūt qescere se ipa. mō corpa artificialia iquantū hmōi nō hnt aliqđ ꝓncipiū motī aut qetis ut dīc Auz.in z° phicoꝝ.g̃ relinqtur ꝙ aīa ē actus corpis phīci siue naturalis qđ idē ē. Q; aūt ipsa sit actus corpis organici ꝓbat Auz.in 1ra.qa minī uideret d corporibus plantaz ꝙ eēnt organica q̄z de corpibz aīaliū eo ꝙ illa sunt minī pfecta 7 minus nobilia istis 7 tam corpa plantaz q̄z actus sūt eaz aīe sunt organica ptes.n. corpum ipaz plātaz sūt organa ordinata ad opationes diuersas ut radices ad trahendū nutrimentū 7 folia ad coopiendū 7 oseruādū fructī 7 sic de cetis . g̃ multo fortī corpa aīaliuz debēt eē organica ¶ Item hz ꝑ pōem corpis organici . nam sicut tangebat in arguēdo corpus organicū ē corpus opītum ex diuersis ptibz figura.opōe.oplexione.7 situ.ordntibz.ostat autē ꝙ corpī cuius actus ē aīa ē opositū ex talibz ptibz ut manifestum ē ad sensum q̄re ẑc ¶ Cām aūt quare oz corpī cuiī actī ē aīa eē organicū. assignat Albtī satis euidenter naz licz aīa in uno aīato sit una 7 simplex scđm subam ꝑcipue aīa specifica tn̄ ē plures scđm uirtutes ꝑ q̄s ipa ē ꝓncipium diuersaz opationū 7 qa ille opationes adeo diuerse ut uidere audire ambulare 7 palpare non bn̄ nec omode pnt cōpleri ꝑ uīā 7 eandem ptem.iō nata que semp facit qđ melius est d possibilibz ut habet z° phīcoꝝ 7 in z° de generatione nec deficit in necessariis ut habet in 3° hī dedit 7 ordinauit ipī aīe corpus hns diuersas ptes ouenientes ad diuersas oa ptiōes ut oculos ad uisiōez 7 aures ad auditionem 7 pedes ad ābulationez 7 sic de aliis. ordnt aūt iste opationes qbusdā ꝓprietatibz accītalibz.s.figura.opōe.oplexione.7 situ. ut manifestū ē 7 dicebat i arguendo. scīa aūt de hz est in de ptibz aīaliū 7 i anothomiis . Q; aūt corpī cuius actus est aīa sit potentia uitā hns pz.qa hns actū ꝓmū ē in potentia ad actū secundū quantuz est ex pte sua ut hns scīam pōt osiderarī nisi aliqd

UVA. BHSC. IyR_010

phibeat exteri⁹. nūc ipsa aīa ē act⁹ ꝑmus ut declaratū ē s. 7 uita ē actus secūdus capiēdo uitā ꝑ motibꝫ 7 opationibꝫ uiuētis ut sūt moueri 7 sentire 7 hm̄oī q̄re ꝛc. Patet igit̄ q oēs pticule posite in diffinitiōe ipsius aīe uere ꝺueniūt aīe scd̄m modū aliquē. 7 itez ꝑ istas pticulas notificat̄ suba aīe cū fora nālis nata sit cognosci p suū ꝓpium subiectuz 7 declarari. Itē p quālibet istaz pticulaz aīa ꝺistīguit̄ ab aliquo alio qđ sic pz. p hs. n. q ē actus ꝺistinguit̄ ab ente ī pura potētia qđ ē mā ut euidēs ē qa mā ꝑma nō ē aliqs actus ut determinatū ē in p phico. p hs. n. q ē ꝑmus ꝺistinguit̄ ab oībꝫ motibus 7 opationibꝫ aīati q sunt act⁹ secūdi 7 nō ꝑmi ut nutrire augere sentire 7 hm̄oī. p hs aūt q ē act⁹ corpis ꝺistinguit̄ a multis actibꝫ ꝑmis q non sūt actus corpis sed aīe ut oīs hītus ītellectual⁹. s. sapiētia. scīa. ītellect⁹. prudētia. 7 ars. ut pz 6° ethicoz. isti. n. hītus ītellectuales bn̄ sūt actus ꝑmi sed nō corpis ℔ aīe. sik aūt ītellect⁹ agēs ē ꝑm⁹ act⁹ ītellectus possibilis ut ꝺr̄ cōiter scd̄m ꝺn̄. sed n ē aīa sed ps aīe nō. n. ē actus corpis. p hs aūt q ꝺr̄ phici. ꝺistinguit̄ aīa ab actibꝫ siue foris corpum artificialiū que q̄dammō sūt actus ꝑmi inquantū sūt form̄e ꝓsuppōite ad opatiōes ut acuties securis ad secandū 7 sic ꝺe alijs. 7 sūt actus corpis. sed n corpis nālis a natura formati ℔ ab arte. p hs aūt q ꝺr̄ organici ꝺistīguitur aīa ab actibꝫ 7 foris subalibꝫ corpoz simpliciū. s. elemētoz. hs. n. sunt corpa omogenea 7 nō organica ut manifestū ē in aqua tra 7 aer. 7 sic ꝺe alijs. quoz uniⁿcuiusq; ps ē sinonima ps. i. ei⁹dē ꝺispōis cū alia. p hs aūt q ꝺr̄ potētia uitā hīnt credo q aīa ꝺistinguat̄ ab actu corpis qđ remanz statī post mortē. illud. n. corpus aliq̄liť ē organicū saltē scd̄m siñitudinē cū ꝺiuersas hēat ptes differētes modis ꝓdictis. sed illud corpus nō hz uitam ī potētia ꝓpinq̄ cū non possit nutriri nec augeri ꝛc. iō actus ei⁹ n ē aīa. Ecce q̄ tōabilit̄ 7 pulchre Az ꝺiffinit aīam qa nulla pticula supflue ponit̄ ℔ utilit̄ 7 omode quare ꝛc. ¶ Sed ꝺubitaret aliqs qa bōa ꝺiffinitō ꝺebet eē uniuoca ut patz ex 6° thopicoz. nūc aūt ista ꝺiffinitio nō ē uniuoca cū act⁹ n ꝺicat̄ uno mō ꝺe aīa ītellectiua 7 ꝺe alijs. tm̄ h ꝺiffinit eā Az. in cōi qa n ꝺr̄ pure equoce sed ꝺr̄ analogice. s. scd̄m ꝑus 7 posteri⁹. ꝺe talibꝫ aūt analogicis bn̄ pōt ꝺsideraī scīa 7 demīrare ut ꝺicit Lincoñ. in ꝑ posterioz. 7 hētur ab Az. in 4° methaph⁹. 7 p oñs tale analoguz bene pōt ꝺiffiniri nūmodo ꝺeterminet ei⁹ ambiguitas in oñtibꝫ sicut fecit Az. ī hac scīa. hec ē g̃ causa q̄re ꝺiffinit aīam in cōitate sua qa cognitio uīis semper ꝺz p̄cedere cognitionē spālem 7 pticulatem 7 hoc significauit Az. p suū mōm loquēdi cū ꝺixit. Si g̃ aliquid cōe in oī aīa oz ꝺicere. hoc. n. ꝺixit ad innuendū q non ē aliqđ cōe ꝺiffinitū ꝓpe 7 pure uniuocū ad oēm aīam ut ꝺicit oñ. Et p hs Alexander s ꝓuc ipiū libz ꝺe sensu 7 sensato recapitulās q̄dā ꝺicta in ista scīa ꝺixit q Az. ꝺiffinit h aīam uīter ut possibile erat ꝺiffinire ea que hñt in ipsis ꝑmuz 7 pfectū 7 secundū impfectum ¶ Dicat̄ g̃ ad ꝺubitationē cū ꝺr̄. bona ꝺiffinio ꝺebet esse uniuoca ꝛc. ꝺicēdū q uez ē si sit ꝺiffinitio uniuoci sed si ē ꝺiffinitō analogi oz eē analoga. sup analogū. n. ꝺirigit̄ demīratio 7 scīa ut ꝺicit Lincoñ. ꝑ posterioz. 7 per oñs ꝺiffinitio bn̄ pōt sibi assignari. mō ipsa aīa nō ē pure uniuoca ad aīam uegetatiuā. sensitiuā. 7 intellectiuā. nec pure equoca. sed scd̄m ꝑus 7 posteriꝰ 7 hs ē q ꝺicit scd̄m analogiā. 7 tūc tōnabiliter queret iunio 2 ꝺe qua aīa ꝺr̄ scd̄m ꝑus 7 ꝺe q̄ scd̄m posteri⁹. Dico saluo meliōi iudicio q aliqđ nom̄ ꝺici scd̄m ꝑus 7 posteri⁹ ꝺe aliquo ē ꝺupliciť ut hz uideri sup 5° methaph⁹. ca° ꝺe pncipio spālit̄. Uno mō pōt ꝺici ꝺe aliquo p ꝑus scd̄m impoem 7 usuz 7 famositatē seu ꝺsuetudinē. 7 hs mō ꝺr̄ p prius ꝺ illo qđ ꝑus 7 magis ē notū quo ad nos. qa nob notioribꝫ ꝑus nomē ꝺponim⁹. Alio mō scd̄m ordinez nature rei 7 sic nomē p ꝑus significat illud qđ est dignius int oīa sua significata. mō ꝺicā q hs nomē aīa scdz ordinē impōis 7 famositatē 7 ꝺsuetudinē ꝑus ꝺr̄ ꝺe aīa sensitīa q̄ ꝺe alijs. qa ē notioz q̄dammō quo ad nos. 7 multi nō ītelligūt cōiter p aīam nisi aīam sensitiuā 7 cū putāt loq ꝺe aīa ītellectīa loquūtur ꝺe aīa sensitiua sicut oēs illi q ꝺicūt aīam ītellectiuā eē corpalem 7 hm̄oī. sed scd̄m ordinē nature rei ꝑus ꝺr̄ ꝺe aīa intellectīa cū ista sit nobilioz oībꝫ alijs cū oībꝫ alijs sit quasi finis. unꝺ 7 nā ꝺeuit alias ad ministrandū ei. ¶ Ad rōes. ¶ Ad pmā cū ꝺr̄ in bona ꝺiffinitiōe ꝛc. ꝺico q uez ē si tle trāscēdēs p qđ ꝺiffinit̄ n ꝺistīguat̄ ab aliq̄ alio ēte sicut 7 ens 7 unū res 7 aliqd 7 hm̄. sed si sit tale trā scendēs p qđ ꝺistīguit̄ ꝺiffinitū ab alio nō ē ꝺoueniens ipm̄ poni ī ꝺiffinitiōe. sic aūt ē ī ꝓposito. nā p actū aīa ꝺistinguit̄ a mā que ē ens in puta potētia iō ꝛc. ¶ Alit ꝺicūt aliq q trāscendēs in sua cōitate sūptum nō ꝺebet poni in ꝺiffinitiōe. ℔ otractū uel ꝺeterminatū ad unū genus pōt poni. sic aūt ē ī ꝓposito. nā actus ꝑmus accipit̄ ibi p suba scdz foraz siue p fora suba 7 hs ꝺat̄ itelligi p̄cedentia quia ꝺiuisit subaz in materiā ꝛc. ¶ Ad aliā cū ꝺr̄. illud nō ē actus ꝑmus ꝛc. pōt ꝺcedi ista scd̄m opinionē cōem. 7 cū ꝺr̄ q in corpe aīato ē aliqs actus añ ꝛc. falsum ē qa licet corpus cui⁹ actus ē aīa añ aduētū aut receptionē aīe hēz mītas foras. tm̄ aduenīēte aīa oēs corpūpunt̄ 7 fit r̄solutio usq; ad māz ꝑmā 7 sic aīa ē ꝑm⁹ act⁹ matie actuate siue corpis actuati p aīaz ¶ Alit posset ꝺici scd̄m aliā opionez cū ꝺr̄ illud ante qđ ē aliqs actus ꝛc. pōt ꝺici q uerū ē q nō ē actus ꝑmus simplicit̄ p ꝓuationē ois alterius actus ꝓxis. sed pōt ꝺici act⁹ ꝑmus respū alioruz actuū posteriorz 7 in tali genere. 7 sic ē in ꝓposito. nā nō est oīo actus ꝑmus matie p remotionē oīs alteri⁹ actus ꝓrioris. ℔ tm̄ ē actus primus ī tali genere. s. in genere actuū q sūt ꝓpr̄ aīatis. oībꝫ enim illis aīa ē prioz 7 respectu oīum alioz actuū aīati. Et hs significauit Az. p ea que subdit ogānici uitaz hm̄tis q̄si ꝺicat q aīa est prio respū actuū uite ad quas aīatum ē in potētia. Nec ē incōueniēs aliqd ꝺici actū primū nō simplicit̄ ℔ in genere et respū aliq̄z alioz actuū ꝺeterminatoz quāuis ali⁹ actus precedat in eodē subo ut scīa ꝺr̄ actus primus ut ꝺicit phs in lra. 7 tm̄ ante ipsam ē ali⁹ act⁹ informās ītellectū possibilē. s. ītellectus agēs ut ꝺr̄ scdz Az. 7 oñ. ꝺr̄ aūt scīa actus primus in genere actuū qui pōt fieri ī intellcū possibili a rebꝫ scibilibꝫ. prioz. n in eodē generatiōe ē scīa scd̄m Az. in lra quare tō nō ualet ¶ Uel pōt ꝺici alit 7 satis tōabilit̄ q quāuis aliq̄ alie fore subales precedāt aīam uia generationis tm̄ aīa ē prioz alīs uia pfectionis 7 nobilitatis 7 iō ꝺr̄ actus primus simplicit̄. ¶ Ad aliā cū ꝺr̄ qđ ē actus matie prime ꝛc. pōt ꝺici q uez est si sit actus materie prime oīo īmediate. sed si mediante corporeitate nō ē necesse q nō sit act⁹ primus sic aūt ē in ꝓposito nā aīa que ē fora dās eē n unit matie nisi mediāte corpeitate sicut 7 oēs alie fore subales ut ꝺocet oñ. in ꝓhemio phicoz. 7 ī tractatu

UVA. BHSC. IyR_010

de ſuba oꝛ. ¶ Sz dubitabit. qa ſcdz iſtam tñſionez qlibz foꝛa ſubalis etiã inaiatꝰ poſſz dici actꝰ coꝛpis cũ oĩs foꝛa ſubalis uniat materie mediãtibꝫ oĩbꝰ ſionibꝫ. ꝫ añt uideꝛet ottra oñm. in 4°. celi 7 mũdi 7 4°. pꝫicoꝛ ubi uult q lapis oponaꝛ ex gꝛauitate 7 mã ꝑma. eottratio de aialibꝫ que ſũt opoſita ex aia 7 coꝛpe. de hac ñ plꝰ ad pñs. Sz poſſumꝰ alit dicẽ ad tõem cũ oꝛ. illud qd ẽ actꝰ ꝛc. iſtud põt negari. 7 cũ ꝓbat q materia nõ ẽ quid ꝛc. dico q quãuis mã ꝑma ñ ſit eẽntialit coꝛpeitas nec aligs aliꝰ actꝰ ipſa tñ nunq̃ denudat a coꝛpeitate ſeu oĩmẽſione 7 ꝑpt ꝫ foꝛa ſubalis que unit ei põt dici actꝰ ꝑmꝰ coꝛpis. ¶ Sed queres q̃re alie foꝛe nõ dicunt actꝰ coꝛpis ſicut 7 aia. 7 q̃re nõ oꝛ aia actus matie ſicut 7 alie foꝛe. dico ad ꝑmũ q ꝫ ẽ ꝑ tanto. qa materia q̃ ẽ ſubm aliaꝝ foꝛaꝝ uõ hz tot pfectiones 7 oꝛganizatiões ut ſubm aie. 7 iõ qa coꝛpus plꝰ ĩpoꝛtat q̃ ꝑma ꝑma rõnabilius oꝛ aia actꝰ ꝑmus coꝛpoꝛ q̃ actus materie ꝑme. 7 p ꝫ ad aliã. Qualit autẽ dictũ oñm. ẽ intelligendũ q lapis cõponit ex gũitate 7 mã ꝑma alias uiſũ fuit. ſed iam nimis eẽt longũ ad pñs declarare. ¶ Ad aliã cũ oꝛ actus coꝛpis naturalis ꝛc. dcedo. 7 cũ oꝛ. aia ñ ẽ natura. dico q natura duplicit ſumit. Vno mõ generalit ꝑ eẽntiali ꝓncipio oĩs ẽtis nãlis. 7 ꝫ mõ diffinit ī 2°. pꝫicoꝛ ubi oꝛ q natã ẽ ꝓncipiũ 7 cã mouẽdi ꝛc. ꝫ ſic ſine dubio natura 7 aia nõ diſtiguũt ex oppoſito. ĩmo aia continetur ſub natura ſic dicta. cũ aia ſit ꝓncipiũ 7 cã mouendi 7 qeſcẽdi in illo in q̃ ẽ ꝑmũ 7 p ſe 7 nõ ſcdm accñs. Alio mõ ſumit nã magꝫ ſpãlit 7 ſtricte ꝑ eo qd ẽ ꝓncipiũ motus ad unam oꝛiaꝝ põnis tm̃ 7 ſic aia nõ ẽ natura ſic dicta. nec oportet q natura ſic dicta ſit actus coꝛpis naturalis q̃re ꝛc. ¶ Ad aliã cũ oꝛ forme ſimplicis. dicendũ q uerũ ẽ ſi ẽ una 7 ſimplex ſcdm unitatẽ ſube 7 ſcdm uirtutẽ 7 etiã ſi hz ǒtutes diuerſas quaꝝ ſecũdi actus põt p eandẽ ptem coꝛpis exerceri ut ſũt foꝛe elem toꝝ que licet hẽant diuerſas uirtutes ut ignis caliditatẽ 7 leuitatẽ que ſũt ꝓncipia diuerſaꝝ actionũ ut leuitas ẽ ꝓncipiũ motus ſurſũ 7 caliditas ẽ ꝓncipiũ calefactiõis. tñ actꝰ iſti põt exerceri ꝑ coꝛpus unifoꝛe ſcdm figurã 7 põnez. uel nõ tequũt diuerſitatẽ ptiũ in figuris 7 opõibꝫ. iõ cũ nata ñ abũdat in ſuperfluis neq̃ deficit in neceſſariis nõ dedit iſtis coꝛpa oꝛganica. ſed ſi ſit actꝰ 7 foꝛa ſimplex ī ſuba 7 multiplex ī ǒtutibꝫ que ſũt ꝓncipia diuerſarum opationũ que nõ põt exerceri ꝑ ptes eodẽ modo diſpõitas nõ oꝛ q ſubm eius ſit ſimplex 7 unifoꝛe ꝑ ꝓuationẽ diuerſoꝝ oꝛganoꝝ modis ꝑdictis differentiũ. ſic aũt ẽ aia q̃re ꝛc. ¶ Ad aliã cũ oꝛ quod hz uitã actu ꝛc. oñt aliq 7 bñ q uita ſumit dupliciter. uno mõ ꝑ actu ꝑ uiuẽtis. alio mõ ꝑ actu ꝛ q ẽ opatio ſiue motꝰ uiuẽtis ut nutrire 7 generare. Tũc ad tõem cũ oꝛ illud qd hz ꝛc. ueꝝ ẽ eo modo quo habz uitã actu. 7 cũ oꝛ q coꝛpus cuiꝰ actus ẽ aia hz actu uitã. ueꝝ ẽ accipiẽdo uitaz ꝑ actu ꝓmo uiuẽtis q ẽ eẽ ſubale ipſiꝰ 7 ꝓmũ. 7 ꝫ inquã modo coꝛpus cuiꝰ actus ẽ aia habet actu uitã oũ actꝰ eiꝰ ẽ aia licet nõ hẽat eam. tñ adꝫ hꝰmõi coꝛpꝰ cuius actus ẽ aia habz ī potẽtia uitã q̃ ẽ actus ſecundus. s. opatio uiuentis. quẽadmõm gñaticꝰ hñs actu hĩtum grãmatice bñ põt eẽ ī potẽtia ad conſiderare ſicut dictũ fuit ꝓus. 7 ſic ĩtelligit coꝛpus cuiꝰ actꝰ ẽ aia hr̃e uitã in potẽtia. Sed iſtud nõ uꝝ ſatiſfacẽ tõni. nã ſicut aſſumebat arguẽdo coꝛpus aĩatum diſtinguit ab iaĩato ī uiuẽdo ut dicit Aꝛ. 7 cõſtat q ipſe accipit ibi uiuere ꝑ actu ꝛ° uiuentis ut pz ī lra ſtatĩ ſequẽte ubi dicit. Multiplicit autẽ uiuere dico ꝛc. Et ſubdit ut intellectus 7 motuſ 7 ſenſus 7 ſtatus ſcdm locũ ꝛc. illud aũt p qd aliqd diſtinguit ab alio debet eẽ ī illo actu 7 nõ ſolũ ī potẽtia. g̃ coꝛpus cuiꝰ actus ẽ aĩa debet hr̃e uitã ſcdm actũ 7 nõ ſolũ in potẽtia. 7 põt dici q ĩmo aliqd põt diſtingui ab alio p illd qd hz actu ulꝫ ī potẽtia 7 aptitudine ꝓpinq̃ ab alio qd nõ hz illud nec actu nec ī potẽtia ꝓpinq̃ 7 ſic ẽ ī ꝓpoſito. nã inaĩatũ ut lapis 7 hꝰmõi nõ hñt uitã nec actu nec in potẽtia ꝓpĩq̃ aĩatum aũt habet uitã uel actu uel ī potẽtia ꝓpinq̃ actui ut notũ ẽ. diſtinguit g̃ aĩatum ab inaĩato in uuẽdo ueꝝ ẽ uel actu uel potẽtia ꝓpinq̃ actui. Vl dicat q coꝛpus cuiꝰ actus ẽ aĩa bn hz ſemp aliquẽ actũ uite. 7 p ꝫ diſtinguit ab inaĩato. nihilominus tñ ĩpm aĩatum actu hñs unũ opus ẽ adhuc ī potẽtia ad aliud ut tu nutriẽs te actu ex ꝫ nutrimento es in potẽtia ad aliã nutritionẽ ex alio nutrimẽto 7 uidẽs ꝫ uiſibile ẽ in potentia ad aliud uidendu ſimilit aũt 7 ī alijs. 7 ſic bñ dicit potẽtia uitã hñd.

¶ Conſequent querit. Vtꝝ ex aĩa 7 coꝛpe fiat unũ p ſe. ¶ Et arguit ꝑ q ñ. qa ex oppoſitis nõ fit unũ ſimplicit 7 p ſe ut manifeſtũ ẽ de ſe. ſed actus 7 potẽtia ſũt oppõita ĩmo ualde oppoſita ſcdm oñm. ī p hemio hꝰ 7 aĩa ẽ actus. coꝛpus aũt potẽtia ut uult Aꝛ. in lra. ¶ Itẽ ex illis q̃ unũ ẽ actus 7 aliud ẽ ens in actu ſimplr nõ fit unũ p ſe ut cõiter docedit ꝑ tanto. n. ex ſuba 7 accñte nõ fit unũ qa licꝫ accñs ſit qdã actus tñ ſuba que ẽ eius ſubm eſt ens actu ſimplicit. mõ aĩa ẽ actus ut manifeſtũ ẽ ex ꝓdict. coꝛpus aũt cuiꝰ uel ī quo ẽ aĩa ẽ ens actu ſcdz oñm. in 5° methaphꝫ. ca° de ſuba. ubi ipſe dicit q aĩa ẽ foꝛma in ente actu 7 illud nõ ẽ niſi coꝛpꝰ cuiꝰ actus ẽ aĩa ut manifeſtũ ẽ q̃re ꝛc. ¶ ꝓ oñm. 4° celi 7 mũdi dicit q lapis ẽ opoſitus ex gũitate 7 mã ꝑma ecõtrario de aialibꝫ q̃ ſũt opõita ex coꝛpe 7 aĩa. ſed nõ eẽt ecõtrario hꝫ 7 ibi niſi corpus ex quo cũ aĩa opponit aĩal hẽret aliquẽ actũ aliũ uel aliã actualitatez ſubalem ꝓter aĩam. nã ſicut aĩal eẽt opõitũ ex aĩa 7 materia diſpoſita diſpõibꝫ accñtalibꝫ que nõ ſũt de ſuba aialis. ſic etiã lapis eẽt opõitꝰ ex foꝛa ſubſtantiali 7 materia diſpõita determĩatis diſpõibus accñtalibꝫ. uniꝰ cuiuſq̃. n. actꝰ in potentia exñte 7 ī ꝑpria mã natꝰ ẽ fieri ut dr̃ in iſto ꝛ°. g̃ lapis eẽt eſſentialit opõitus in ſui ſuba ſicut aĩal qd uidet eſſe ottra oñm q̃re ꝛc. ¶ Itẽ ad ꝓncipale. ex eis q̃ nõ ſũt nõ põt fieri ens unũ p ſe. ꝫ uꝝ manifeſta. qa q̃ non ſũt entia nõ ſũt. 7 cũ nõ ſũt entia ſũt non entia ut manifeſtũ ẽ. mõ ꝺſtat q ex nõ entibꝫ nõ fit ẽs nec unũ. g̃ ex eis que nõ ſũt nõ fit ens unũ. ſed coꝛpuſ 7 aĩa nõ ſũt. qa ut cõiter dr̃ foꝛa nõ ẽ 7 materia nõ ẽ. ſed totũ opoſitũ ẽ illud qd ẽ. ſicut foꝛa nõ generat nec mã generat ſed totũ cõpoſitũ ut allegatur ex 7° methaphꝫ. g̃ ꝛc. ¶ Oppoſitum arguit auctõitate Aꝛ. q uult q ex aĩa 7 coꝛpe fiat unũ 7 non oꝛ de ꝫ dubitare nota nata aĩe 7 coꝛpis. Idem uult oñm. 7 oẽs alij expoſitoꝛes Aꝛ. ¶ Idẽ arguit tõe illud ẽ unũ ens qd habet unã p ſe opationẽ. hec ẽ manifeſta. ſed aĩal qd ẽ ex coꝛpe 7 aĩa habet unaz p ſe opationem qa ſentire q̃re ꝛc. ¶ Ad q̃ſtionem dicẽdũ uꝝ q ex aĩa 7 coꝛpe fit ens unũ 7 p ſe cuiuſ cã ẽ. qa ex actu 7 eo cuiꝰ ẽ actꝰ fit ens unũ. ſed aĩa ẽ actus coꝛpis ut ꝓbatũ ẽ g̃ ꝛc. maioꝝ recipit ꝓo manifeſta 7 p ſe nota. nec oꝛ hꝰ aliquã cãm intrinſecã q̃rere ꝓncipalẽ. ſed ſolũ ex ꝫ q unũ ẽ actus 7 alteꝝ ẽ ens ī potẽtia fit ex eis unũ. tñ Aꝛ. ſi bñ conſideret uꝝ ꝫ affirmare. Ad qd conſiderandũ cũ ex aliqbꝫ entibꝫ diũctis adunicẽ nõ fit unũ ſimplicit 7 p ſe ꝫ ꝑ tanto ꝺtingit qa ambo ſcdz ſe ſumpta ſũt entia 7 unũ uel qdlibet eoꝝ ſcdm ſe ẽ ꝑpꝛie ens 7 ꝑpꝛie unũ ut ex lapidibꝫ ſibi ĩuicẽ ordinatis ſiue diunctis ñ fit ens ſimplr 7 ꝑpꝛie unũ qa unꝰqſq̃

UVA. BHSC. IyR_010

est ens 7 unū simplicit' 7 actu. g̃ p oppositum cum aliq̄ sint entia sibi inuicē cōiuncta sic se habētia q̄ alterū eoꝝ nō ē ens p̄pe nec unū scdm actū. 7 aliud est ens p̄pe 7 unū tūc ex illis fit qd unū 7 ens unitate 7 entitate illi⁹ qd uere 7 p̄pe ē ens 7 unum. Mō materia 7 fōa sic se hñt. matia. n. ñ ē ens simplicit' 7 p̄pe nec unū scdm actū. nō. n. ē qd. i. subam actu nec quale nec quantū 7° methaph̄. fōa vo subalis ē p̄pe ens 7 p̄prie unū scdm Aꝝ. in litteram ubi dr̄ ℔. ens. n. 7 unū cū multiplicit' dicantur qd̄ p̄pe ē actus ē. 7 oñ. ibidez dicit. ℔ noīa. n. s. ens 7 unū cū dicant multis modis tñ p̄ma pfectō i oib⁹ istis. s. fōa magis digna ē ut hēat ℔ nomē ens. 7 ℔ nomē unū q̄ aggregatū ex matia 7 fōa. aggregatū g̃ nō dr̄ unū nisi p unitatē exñtem i fōa. materia. n. nō dr̄ ℔ nisi p fōam. g̃ ex materia 7 fozma fit unū. Et subdit oñ. qd̄ ē ualde notabile 7 ad p̄positū q̄ si materia 7 fōa eēnt in opposito exñtia i actu tūc cōpositū nō eēt unū nisi sicut dr̄ in rebus q̄ sūt unū scdm otactū. Nūc aūt ꝙ materia nō est i opposito nisi in potētia. 7 opositū nō est ens in actu nisi p fōam. tūc cōpositū nō dr̄ unū nisi ꝙ fozma sua ē una. g̃ patet q̄ ex corpe 7 aīa fit unū p se 7 ℔ multū cōsiderandū ē qd̄ dr̄ q̄ fōa p̄pe ē ens 7 p̄prie unū. Ex ℔. n. patz error cuiusdā dicti cōis q̄ fōa nō ē p̄pe ens sed ē illud a q̄ aliqd ē. ℔. n. falsū ē 7 impossibile imo fōa p̄pe ē 7 scdz Aꝝ. 7 oñ. 7 ex ℔ ipso q̄ ipa fōa in cōposito sola ē illud qd̄ p̄pe ē. 7 qd̄ p̄pe ē unū ouincit' q̄ ex materia 7 fozma fit unū simplicit' 7 p̄pe ut p3 inspicienti Aꝝ. 7 oñ. hoc tñ uerē ē q̄ ipa fōa nō ē. sicut ens p se subsistēs 7 seorsū distinctū scdz ee a q̄libet alia suba. nec matia similit' ē ℔ mō ens separatū scdm ee a q̄libet alia substantia qa nō separat a fōa nec ecouerso. Cōpositus aūt ē ens isto mō. s. subsistēs 7 distinctū a qualibz alia suba. ℔ nō sequtur fōa nō ē p se subsistēs. g̃ nō ē ens. imo ē fallacia dñtis. ¶ Et confirmat ℔ pō. quia ista p̄pō ē uera in p̄ mō dicēdi p se fōa subal'ē ens ut oēs dicedūt. mō ee 7 ens sūt idē realit' 7 eēntialiter uel unū necessario cōsequtur alterū p se. unū idez ē realit' q̄ fōa sit 7 q̄ ipa sit ens. cū g̃ fōa sit ens p se ipsa etiā p se ē. nō qdem p se. i. solitarie 7 seorsū sed p se. i. p sui naturā 7 nō p aliud foralit'. opōitus aūt nō ē ens actu foralit' nisi p fōam. ¶ Et confirmo qa sicut ñ dr̄nt realit' hoiem ābulare 7 hoīez ābulā tē ee ut dicit Aꝝ. 2° priarmenias. 7 in 5° methaph̄. ca° d̄ ente dicit q̄ nihil differt hō dualescit 7 homo cōualescēs ē. igit' similit' nihil differt fozma ē ens 7 fōa ē p se. cū igit' fōa sit p se ens qa ipsum ens p̄dicat' d̄ unoq̄q; p se. seq̄t' q̄ fōa p se ē. 7 iō dicipiūt iuuenes q tradicātur i ℔ docō p̄ncipio. s. q̄ fōa p̄z p̄prie nō ē nec mā ē. sed opositū ē qd̄ p̄pissime ē hic enī ē error ut patet cuilibz sani capitis. ¶ Sed ipsi arguūt q̄ illud q̄ aliqd ē nō ē. sicut illud q̄ aliqd ē albū nō est albū. mō fōa subalis ē illd quo aliqd ē ut manifestū ē qa ē illud quo opositū ē g̃ ꝛc. Ad ℔ pōt dici q̄ illud q̄ aliqd ē nō ē illo mō q̄ aliquid ē 7 tñ nō sequtur q̄ nullo mō sit. 7 cū dr̄ fōa ē illd ꝛc. ocedo 7 iō uolo q̄ ipa ñ sit eo mō quo opōitus ē. opositū. n. ē p se subsistēs 7 nō alteri inhærens 7 ens actu p ptē. fōa aūt nō ē p se ens subsistēs. s. ñ inhærēs alteri nec ē ens actu p aliquā suā ptem ut fōa ē. nō tñ sequtur q̄ nullo° sit imo p se ē. i. p suaz eēntiam 7 p se ē actus. 7 cū dicit' de albo q̄ illud q̄ aliqd ē albū nō ē albū. nō ē sile qa albedo ē fozma accntalis que nō p̄dicat' p se de unoquoq; imo nec p accns de quolibet ptur 7 iō nō oz q̄ ipa sit alba. quāuis sit illud quo aliqd ē albū. Sed ens 7 esse ē eēntia cuiuscunq; entis uel oñs p se eēntiam. 7 ipossibile ē q̄ aliqd sit illud quo aliqd ē 7 tñ nō sit ens 7 nō sit aliq̄ mō 7 iō nō ualet. Sed si obicerz aliqs q̄ ista questio nō debēt poni. qa dicit Aꝝ. q̄ nō oz querere si unū ē aīa 7 corpus. g̃ male queritur. dicendum q̄ queritur nō ad p̄bandū sed ad confirmandum. Vel dicendū q̄ nō oz quereī eo mō q̄ antiq querebant. s. ut terminaret ad ptem negatiuā. ℔ ad ptez affirmatiuā bñ. ¶ Ad rōes. ¶ Ad pmam cū dr̄. ex oppositis ꝛc. pōt dici q̄ uerē ē scdm q̄ opposita sūt. 7 cū dicit' q̄ actus 7 potentia ꝛc. dicendū q̄ ly potētia scdm q̄ potētia 7 actus scdz q̄ actꝰ sint oppositi. sūt. n. ottatia relatiē. ut dicit oñ. 9° methaph̄. tñ illud qd̄ ē actus 7 illud qd̄ ē potētia uel sub potentia nō sunt sibi inuicē oppōita. sicut ly albū scdm q̄ albū opponat nigro scdm q̄ nigꝝ. tamē illud qd̄ ē album 7 illud quod est nigrum non opponūtur mō mā 7 fōa sūt hꝰ mōi. nō. n. mā ē foralit' 7 eēntialit' iste respectus q ē potētia sed subz eiꝰ. Similiter si actualitas ē qdam respectꝰ realis superadditꝰ fōe subali ipa fōa nō ē eēntialit' 7 foralit' ille respcūs. cū g̃ dr̄ q̄ ex actu 7 potētia fit unū p se itelligēduz ē q̄ ex eo qd̄ ē i potentia 7 ex eo qd̄ ē actꝰ fit unū ℔ nō ex potētialitate 7 actualitate q̄re nō uz. ¶ Ad aliā cū dr̄ ex illis quoꝝ ꝛc. ocedo scdz q̄ illd ē ens actu. ens. n. actu tōe qua ē ens actu nō substat p̄ et p̄ncipalit' actui subali ex quo cū suo subo oz unum fieri. sed ex aliquo actu subali 7 ex aliquo ētē actu nō scdm q̄ ē ens actu sed scdm q̄ ē ens i potentia 7 tōe ptis potētialis bñ pōt fieri unū qd p se. 7 cuz dr̄ q̄ aīa ē actꝰ. ocedo. 7 cū dr̄ corpꝰ i q̄ ē aīa ē ens actu. dico uno mō q̄ uerē ℔ aīa non unit' ei scdm q̄ ē ens actu. ita q̄ p̄ncipalis tō substandi anime sit eius actus quē habet. imo unit' ei scdm q̄ ens i potētia. nihil. n. p̄hibet illud qd̄ ē ens actu quodā mō p unā fōam eē in potentia ad aliā. 7 sic intelligendū ē dictū oñ. q̄ aīa ē fōa in ente actu. i. subz aīe ē ens actu nō qdem scdm q̄ subm sed scdz aliqd aliud. s. scdm fōam corpis aut subē aut hꝰ. 7 ℔ scdm intentionē eiꝰ i p̄ncipio hꝰ secūdi ut declaratū fuit p̄us. n. n. dicit oñ. absolute q̄ subm fōe subalis nō ē ens actu sed dicit scdm q̄ ē subm q̄si dans p ℔ itelligere q̄ bñ ē actu scdm aliqd aliꝺ q̄ p naturā que ē subm. sic enī dicet tenēdo q̄ corpꝰ cuius aīa ē actus habet aliā fozmā subalē p̄riorez remanentē aduenīēte aīa. ¶ Alit' dñt aliq q̄ corpus cuiꝰ actus ē aīa nō ē in actu aliquo subali nisi scdz aīam 7 uidet' unū subm nō habere simul nisi unā fozmā subalē. Et ad oñ. ipsi dicerēt q̄ ℔ fuit opīo oñ. Sed q̄lit' exponerēt ipi ibi 7 in 4° celi 7 mūdi 7 in 4° p̄hicoꝝ nō uideo. ¶ Similiter ad aliā auctoritatem de 4° celi 7 mūdi. alia ē cōpō aīalis ex corpe 7 aīa q̄; lapidis ex g̃uitate 7 materia p̄ma. quia in ipo lapide opposito ex fozma subali quā sequtur grauitas 7 mā p̄ma nō ē aliq̄ uirtꝰ p quā resistat grauitati mouēti deorsum. ℔ in corpe cuiꝰ actus ē aīa bñ ē aliqua uirtus q̄ resistit motui quo aīa mouet ipam. illud enī corpus habet grauitatē q̄ inclinat ad motū deorsum. aīa uero aīalis aliqñ mouet ipi motu sursū uel ad latus. et sic alit' se habet de opōe aīat ex corpe 7 aīa 7 de opōe lapidis ex g̃uitate 7 mā p̄ma. ℔ ℔ plenꝰ hēt i qōne de plalitate foraz subaliū. ¶ Ad aliā pz ex dictis cū dicit' q̄ ex eis q̄ nō sūt ꝛc. uerē ē. 7 cū dicit' corpꝰ 7 aīa nō sūt. falsū ē. 7 ad dictū oñ. fozma nō ē ꝛc. dico q̄ si hz ēntatē aliquā debet sic itelligi fozma nō ē sicut ens per se subsistēs 7 seorsū a qualibet alia suba 7 silr̄ matia sed totū opositū ē sicut ens subsistēs seorsū 7 distiz a qualibet alia suba que nō ē ps eius. 7 ℔ significauit Aꝝ. i 4° metha. ca°. ē aūt suba 7 qd̄ subdit ubi loquēs de opposito dicit. Et separabile simplr̄. si autez arguatur. fozma subalis non ē separabilis p se subsistens. g̃ fōa non est. dico q̄ non sequitur imo ē fallacia dñtis ut p3 cuilibet exercitato et iō ñ ualet

UVA. BHSC. IyR_010

Quę oĩs aĩa sit actꝰ ꝑmus cõpis. Et arguit ꝙ nõ. qa illud qđ recipit foras nõ est actus. sed aĩa sensitiua ⁊ ĩtellectiua recipiũt foras ĝ ꝛc. maioꝛ ē manifesta qa recipe ē ottatiuꝫ ipi actui ut dicit oñ. ĩ tractatu đ suba oꝛđ. ⁊ minõ ꝓz in z° 73° hꝰ. aĩa. n. sensitĩa ꝛcipit foras sensibiles. ⁊ aĩa ĩtellectĩa recipit foras ĩtelligibiles ĝ ꝛc. ¶ Itē illud qđ habet potentiã passiuã nõ ē actus. qđlibet. n. ē passiuũ a mã scđm ꝙ mã ut patet ꝑ đe generatiõe ca° đe actiuis ⁊ passiuis. ß aĩa hꝫ potentiã passiuã ut sensus ⁊ ĩtellectus possibilis que sunt uirtutes passiue ut oñdetur in isto li° q̃re ꝛc. ¶ Itē oĩs actus ꝑmus põt eē sine oĩ actu z° ut uꝝ ꝑ inductionē. scĩa enim põt eē sine đsideratione ut patet in geometra doꝛmiente ⁊ sĩc uirtus moꝛalis sine opatiõe bona actuali ut ꝓz ꝑ ethicoꝛ. ⁊ x°. ß aliq̃ aĩa. s. nutritĩa nõ põt eē sine actu z°. s. sine nutritiõe uel opatiõe circa nutrimentũ ut patet in isto z°. unde etiã dicunt qdam medici ꝙ cessatõ aĩe nutritĩe ab opatiõe sua moꝛs ē q̃re ꝛc. ¶ Itez actus ꝑmus ē minꝰ nobilis actu z°. nobiliꝰ. n. ē đsiderare q̃ꝫ scĩa eius. cuiꝰ ꝑmo signũ ē qa đsiderare pfecte ē posteriꝰ q̃ꝫ scĩa. ꝓꝛ. n generatiõe scĩa ē in eodē scđm phꝫ in lĩa. mõ ꝓꝛa uia generatiõis sũt ĩ pfectioꝛa scđm naturã ut habet 9° methaphꝫ. ¶ Itē hꝫ patet alio signo qa felicitas hũana q̃ ē summũ bonũ hoĩs ⁊ pulcheꝛrimũ ⁊ delectabilissimũ ut ꝓz ꝑ ethicoꝛ. ponit in aliq̃ actu z° ⁊ nõ in actu ꝑ. si ĝ aĩa eēt actus ꝑmus tũc aliqs actus eēt nobilioꝛ aĩa. ⁊ đstat ꝙ omnes alĩ actus aĩati ꝓter aĩam sũt accĩtia saltē actus secũdi q sunt motus ⁊ opationes. ⁊ oñ. in ꝓhemio hꝫ dicit ꝙ aĩa ē dignius ⁊ nobiliꝰ oĩbꝫ q̃ sunt in aĩalibꝫ quaꝝ ꝛc. ¶ Itē si oĩs aĩa eēt actus coꝛpis tũc oĩs aĩa eēt in coꝛpe ⁊ nulla eēt sepata a coꝛpe. oñs ē falsũ q̃re ꝛc. falsitas oñtis apꝑ qa aĩa ĩtellectĩa nõ ē in coꝛpoꝛe ĩmo ē sepata ⁊ ĩmixta ut ꝓz ĩ isto liboꝛ. ⁊ oña patꝫ qa pfectio ē ĩ illo cuiꝰ ē pfectio ut dicit oñ. 4° phisicoꝛ. ꝑpe ꝓncipiũ. actus aũt ⁊ pfectio sũt unum ⁊ idē ⁊ sic oĩs actus debet eē in illo cuiꝰ ē actus ⁊ nõ sepatus ab ipo q̃re ꝛc. ¶ Itē si oĩs aĩa eēt actꝰ coꝛpoꝛis tũc oĩs aĩa eēt coꝛꝛuptibilis. actꝰ. n. coꝛꝛumpunt ad coꝛꝛuptionē eiꝰ cuiꝰ ē actus. sed hꝫ ē falsũ qa aĩa intellectĩa est ĩcoꝛꝛuptibilis ⁊ ꝑpetua ut ꝓz in z° 73° hꝰ q̃re ꝛc. ¶ Itē nulla suba đposita ex đuersis ꝓncipiis quoꝛ unũ ē sicut mã ⁊ reliquuꝫ sicut foras nulla đco talis suba ē actus. hꝫ uꝝ manifesta qa actus ⁊ foras debet eē natura simplex ut satis ꝓꝛ ex 7° methaphꝫ. sed aĩa intellectiua ⁊ hũana est suba đpõita ex đuersis ꝓncipiis quoꝛ unũ ē sicut matĩa. s. ĩtellectꝰ possibilis. ⁊ reliquũ sicut foꝛma. s. ĩtellectũs agẽs sicut uꝝ dicẽ oñ. in 3° hꝰ. ⁊ q̃si oẽs attribuũt ei illã sn̄iam quare ꝛc. ¶ Oppositum arguitur auctoꝛitate Aꝛ. z° huiꝰ. ubi Aꝛ. diffiniẽdo aĩaꝫ uꝝ dicit ꝙ ipa ē actus ꝑmꝰ coꝛpis. ¶ Idē etiã dicit oñ. ⁊ oẽs alĩ expositoꝛes. ¶ Ad quẽstioneꝫ dicẽda sunt duo. ꝑ ꝙ oĩs aĩa ē actus. z° ꝙ est actꝰ ꝑmus. deiñ uidebit quomõ doꝛũtur dr̃ actus đ aĩa ĩtellectĩa ⁊ đ alĩs scđm ĩtentionem Aꝛ. ⁊ oñ. ¶ Primũ oñendũ ē ex tribꝫ adductis ad secundã đclusionẽ q̃stionis ĩmediate ꝓcedẽtis. ⁊ hꝫ hñt melius locũ. ¶ Secundũ ꝓbat tribꝫ sumptis ex lĩa Aꝛ. qa nescio meliores supponẽdo ꝑ ꝙ aĩa ĩexistit aĩali tẽpoꝛe somni ⁊ tẽpoꝛe uigilie ⁊ hꝫ ē oceſsũ ab oĩbꝫ. nõ ē. n. dicendũ ꝙ aĩal ĩ doꝛmiendo sit moꝛtuũ ⁊ sine aĩa. ⁊ iõ dixit Aꝛ. in lĩa. ĩexisteꝛ. n. aĩa in somnis ⁊ uigilia ē. q̃si dicat tã somnꝰ q̃ꝫ uigilia ꝛeqꝛunt aĩam ĩexistere. z° supponendũ ē ꝙ aĩal ĩ somno põt eē ꝑfectũ oĩbꝫ actibꝫ sensuũ ita. s. ꝙ ñ uidet nec audit nec imagĩatur neq; cogitat. ⁊ hoc ocessũ ē ⁊ notũ ꝑ expientiã ⁊ hꝫ significauit Aꝛ. ĩ lĩa cũ dixit. ꝓpoꝛcionale aũt uigilia qdem ipi considerare. somnus aũt. i. aĩa in somno ipi hre ⁊ non opari. i. hĩtui sine opatiõe exñti. ita ꝙ sicut in aliq̃ põt eē hĩtus scĩalis sine actuali đsideratiõe. habẽs. n. hĩtum geometrie nõ semꝑ speculat scđm ipsuꝫ sicut ĩ sensu aĩal hꝫ aĩam sensitiuã sine oĩ opatiõe sensus đ aliquotiẽs. ex his ĝ possumꝰ sic cõcinari aĩa sensitĩa cũ sit actus aut ē actus ꝑmus aut secũdus ꝑ sufficientẽ oĩonem. diuidit. n. actus ꝑ actuꝫ ꝑmũ q ē foꝛa quecũq; ꝑiacens ⁊ suppoſita opatiõi ⁊ ꝑactũ secundũ q ē opatõ. sed aĩa sensitĩa ñ ē actꝰ secũdus qa cũ aĩal in somno pfecto ⁊ foꝛtissimo ñ hẽat aliquã opationẽ sensus seq̃tet si aĩa sensitiua eēt actus secundꝰ ꝙ aĩal in somno non hẽret aĩaꝫ sensitiuã cuiꝰ oppositũ supponebat ⁊ sic relinq̃t ꝙ aĩa sensitĩa sit actus ꝑmus. ¶ Idē aũt ē iudicium đ oĩ alĩa aĩa quantũ ad hꝫ qđ ē eē actũ ꝑmum uel secundũ ut manifestũ ē cuilibet. ñ. n. ē uerisimile ꝙ una suba aĩe eēt actus ꝑmus ⁊ alia pure actꝰ secũdus q̃re ꝛc. ¶ Itez alia rõ põt capi ex uerbꝫ Aꝛ. qa ille actus qui est ꝓpoꝛcionabilis scie ē actꝰ ꝑmus ⁊ hꝫ dicit Aꝛ. in lĩa. poꝛ aũt generatõe in eodẽ scĩa ē. sed ipsa aĩa ē actus ꝓpoꝛcionatus habitui scie ut etiã ponit Aꝛ. in lĩa. somnus aũt. i. aĩa in somno ꝙ ꝓpoꝛcionabilꝰ ē ipi hre ⁊ nõ opari. i. hĩtui sine opatione ut iam allegabat q̃re ꝛc. ¶ Itē põt argui ex descriptiõe actꝰ ꝑmi. nã oĩs foꝛa ꝑsuppoſita opatiõi ē actus ꝑmus ut sic. hãc habeo ꝙ manifesta. ß oĩs aĩa ē foꝛa ꝑsuppoſita opationi ut maĩfestũ ē inducendo. aĩa. n. uegetatĩa ē ꝓncipiũ nutritiõis ⁊ augmentatiõis ut ꝓz in lĩa. ⁊ ꝑsupponit ad illos motꝰ ⁊ sĩc aĩa sensitĩa ꝑsupponit huic opatiõi que ē sentire et ĩtellectĩa ad ĩtelligere q̃re ꝛc. ¶ ß° põt dici ꝙ oĩs aĩa ē actꝰ alicꝰ coꝛpis. qa oĩs opatio aĩe dependz ab aliquo coꝛpe uel ab aliquo exñte ĩ coꝛpe ut patuit ĩ ꝓhemio. hꝫ aũt nõ uꝝ ꝙ alio eē nisi qa oĩs aĩa ē actus alicuius coꝛpis ĝ ꝛc. ¶ Et hꝫ ē đsiderãdũ ꝙ aĩa ĩtellectiua nõ ē oĩo actus ꝑmꝰ coꝛpis sicut aĩa sensitiua ⁊ uegetatiua. aĩa enĩ uegetatĩa ⁊ sensitĩa ē actus ꝑmꝰ dans eē ipsi coꝛpi foraliꝛ et extendit scđm extensionẽ coꝛpis subi ut oẽs ocedũt. nõ. n. hñt aliqs opationes que nõ cõicentur coꝛpoꝛi ut subo et de istis ptibꝫ loquens Aꝛ. dicit ꝙ ptes aĩe quedã nõ sũt sepabiles supple scđm eē a coꝛpe. qa tũt actus intrinseci dantes eē foraliꝛ suis subis. aĩa aũt intellectiua nõ est actus alicui coꝛpi scđm esse nec extendit scđz extensionẽ coꝛpis hũani ⁊ ꝓꝑ hoc suboit phꝫs. At uero scđm quasdã supple ptes nihil ꝓhibet ipsam aĩam eē sepataz ꝓpter illud ꝙ nullius coꝛpis sũt actus supple ĩhrẽtes. quãuis ĝ dictũ sit ꝙ oĩs aĩa ē actus. nõ tñ hẽtur quomõ sit actus utq; sit actus coꝛpis sicut nauta nauis. i. sicut opans intrinsecũ ⁊ appropatum coꝛpi hũano ⁊ hꝫ ē uerꝫ de aĩa intellectĩa. ipa. n. ē actus. i. opans intrinsecũ in opando unite se hñs ad coꝛpus ⁊ appropriatuꝫ ex eo ꝙ opatio eiꝰ ꝓpria dependet ꝑcise ⁊ ꝑꝑe ab aliqbꝫ exñtibꝫ in coꝛpe hũano. s. ab ĩtelligibilibus imaginatis. ¶ Q aũt aĩa ĩtellectĩa nõ sit actꝰ coꝛpis điũctus ei scđm eē ⁊ dãs eē foraliꝛ apparebit in 3° hꝰ ⁊ ad pñs põt sic ꝓbari. Si aĩa ĩtellectĩa esset actus dãs eē coꝛpi ⁊ unitus ipi coꝛpi scđz eē sicut figura cere seq̃retur ꝙ cũ hõ ĩtelligeret manꝰ etiã ĩtelligeret ita ꝙ hꝫ eēt uera manꝰ intelligit qđ ē absurdum. ꝓbatio oñe. qa postq̃ aĩa intellectiua eēt foꝛa dãs eē coꝛpi opoꝛteret ipam eē unitam ⁊ diunctam scđm esse cuilibet pti coꝛpis. nam oñs ptes materie pficiũtur foꝛa totius. ĝ in manu eēt suba aĩe intellectiue. in quocũq; aũt ē suba anime intellectiue in eo ē potẽtia intellectiua qa ista fundantur immediate in essentia anime intellectiue.

UVA. BHSC. IyR_010

Vnde in quocunq; ē eēntia aīe ītellectiue ī eo est potentia ītellectīa sicut in quocunq; ē superficies in eo ē color. ī manu ḡ erit potētia ītellectiua. sicut in q̄cūq; ē potentia ītellectiua in eo recipit intelligeř sed in quocūq; ē intelligere illud ītelligit. ꝟ ē manifestū ḡ manus ītelligit saltē p accīs qđ ē oīo impossibile. Sz ad istā rōem dr̄ scđm fidē ⁊ ueritatem q̄ manꝰ nullo mō ītelligit. ⁊ cū dr̄ q̄ in quocunq; ē potentia ītellectīa illud ītelligit uel recipit intelligere. ueꝝ ē si fantasma sit ei pns. sed fantasma nō ē pns aīe itellectiue scđm q̄ ipa ē in manu ⁊ iō nō ualet. ¶ Et tu queres cū aīa ītellectīa sit indiuisibilis scđm quantitatē nec aliqua ps eiꝰ sit in aliqua pte corpis ut oceditur. seqtur cū aliqđ ē idiuisibile oē qđ ē ei pns ē psens ei toti. ⁊ scđm q̄ ē in quacūq; pte. nam ipsa scđm q̄ ē in una pte nō differt a se ipa scđm q̄ ē in alia pte nisi ponat extensa scđm quantitatē ⁊ extensionē corpis qđ nullꝰ diceret. ¶ p cuz aīa intellectīa sit unita corpi ut subo sicut tu ponis oz q̄ ipm ītelligere qđ recipit in aīa ītellectīa aut recipiat ī una sola pte corpis aut ī nulla aut ī oībz si in una sola pte corpis subi tūc sine dubio illa ps debet dici organū ītellcūs ad intelligendū sicut pz corpis ī qua sola recipit uidere ē organū uisus ad uidendū ⁊ siliter in alijs. ꝟ aūt ē irrōabile q̄ ītellectus nullū habet organū ut oēs cōcedūt. Si aūt dicat q̄ penitus in nulla pte corpis repit ītelligeř sequitur q̄ nullo modo reperitur in corpe ut in subiecto nec p se nec p accīs qđ ē otra pōem. post q̄. n aīa intellectiua ē diuncta uel unita corpi ut subiecto ipm informās ⁊ actuās ītelligibile. uī q̄ ipsū ītelligere qđ pficit eā nō recipiat ī corpe tanq̄ in subo. cū uero superficies ī existat subē q̄liter aliquid recipieř in superficie qđ nullo mō eēt in suba tanq̄ in subo. Si aūt ocedat q̄ ītelligere recipit in q̄libz pte corpis. ḡ recipit in manu ⁊ sic manus ītelligit uel uidetur saltē p accīs quod ē ridiculū. Ad hoc dicet q̄ q̄diu aīa intellectiua ē in corpe ipm intelligere recipit in illa pte corpis q̄ ē sufficiens ꝑ psens fantasmatibz ut aīa intellectiua moueat aut imutetur ab eis. ⁊ cū dr̄ ḡ illa ps erit organū intellectꝰ ad intelligendū. dico q̄ non seqtur qa accidit ipsi aīe intellectiue ad ꝟ ut recipiat intelligere q̄ sit in tali determinata pte ⁊ oīo q̄ sit in corpe. cuiꝰ signū ē q̄ etiā sepata a corpe intelligit. Ad aūt dicez Arz. ad istā rōem nō plus ad pns. ¶ Sed dubiū ē cōe ⁊ difficile. qa illud qđ aduenit enti in actu nō pōt eē suba scđm formam siue forā subalis. ꝟ ē manifesta sed aīa ē hmōi qa ipa aduenit corpi phico ⁊ organico ⁊ tale ē ens actu añ aduentū aīe. Rndetur ꝟ q̄ q̄uis ipm corpꝰ cui aduenit aīa sit ens actu āte generationē aīe tn̄ in aduētu ipsius aīe oēs actus subales ⁊ accīntales ꝓcedētes corrūpunť ⁊ sit resolutio usq; ad materiā ꝑmam ⁊ tūc ī instāti educit aīa de potentia materie ⁊ siles dispões generantur simul cū aīa tn̄ pfectiones. ⁊ si q̄rit̄ qd sit corrūpens qđ corrūpit illas dispões ꝓcedētes. dr̄ q̄ ipz generās qđ generat corrūpit formaz substantialem ꝓcedentē ⁊ p ons alia accidentia corrūpit ⁊ generat aīam simul cū accīntibz silibz pfectionibz. tam̄ utz sit uez uel nō ad pns ñ determino. Si tamē uolumꝰ teneř aliā uiā q̄ dispões ipe ñ corrūpunť aduenientē aīa nec forē generales ꝓcedētes ꝟ remanent eodē mō ⁊ numero ⁊ pficiūtur ⁊ oplenť. tūc possumꝰ rndere ad rōez. cū dr̄ illđ qđ aduenit enti in actu ẑ. uez ē si illud aduenit enti in actu scđm q̄ in actu ⁊ rōe qua ens in actu in ipo recipiať. ꝟ si aduēit ēti in actu ñ scđz q̄ ēs in actu nec scđz q̄ ēs actu ipm recipiat p̄ncipaliť tūc pōt eē suba. quāuis igiť in generatiōe aīati ipz corpus cui aduenit aīa sit actu p formas subales generales ordinatas ad aīam recipiendā ⁊ habēt dispões accīntales q̄bus ē phicū ⁊ organicū qa tn̄ adhuc in tali corpe ē pars potētialis. s. materia ꝑma que de se nō ē aliqs actꝰ ideo aīa que in eo recipiť rōe qua ē in potentia ꝑncipaliť erit forā subalis. ¶ Cōcederet itaq; q̄ in aduentu aīe remanēt forē ꝓcedētes eedē numero ⁊ mediātibz eis tanq̄ dispōibz ⁊ ꝑparationibz materia recipit aīam. Et ad illā intentionem forte dixit dm̄. in 5° methaph. ē forā in ente actu. s. in corpoř organico ꝑhabente formam substātialem qua est corpus ⁊ suba licet illā forām subalem nō habeat scđm q̄ ē subm aīe ita q̄ rōe illius actus ꝑncipaliť subiciať aīe. ⁊ adhuc unū uideo incōueniēs sequi si bene ⁊ sane intelligātur dicta dm̄. de his autem amplius hētur in questiōe de ḡdibz ⁊ pluralitate forāz quā ordinaui. ¶ Ad rōes cū dr̄. illud quod recipit ẑc. uez ē si recipit forās subales tanq̄ per se ⁊ ꝑmū subm eaz. ꝟ si recipiat forās accīles pōt eē ens actu simpliciť ut dr̄ de corpe celesti qđ ē subm simplicit̄ exns in actu de se nō p ptem ⁊ tn̄ ē subm accīntium celestiū ⁊ recipit diuersa ubi. tn̄ ꝟ uez ē q̄ oē recipiēs forām de nouo quecūq; sit ipa hz potentiā ad recipiendū eā. aliť. n. recipetur ipossibile recipi. tn̄ scđz se ipm pōt naturaliť ꝑus eē ens actu anteq̄ recipiat. ⁊ ꝑncipalis rō substādi accīnti pōt eē ens actu ⁊ tn̄ habet potentiā receptiuā. mō ipa aīa nō recipit formas subales sed accīntales. s. spēs rez sensibiliū ⁊ cognoscibiliū que oēs dnť eē accīntales. ¶ Vel dnduz q̄ nō recipit forā cū abiectione contrarij sed simplici receptiōe. ⁊ de illa intelligit dm̄. ⁊ si aliq̄ ps aīe recipet forās subales ut intellectus possibilis ocederet eē ens pure potentie scđz q̄ ē receptiuꝰ eaz. ꝟ ꝟ aūt uidebiť in 3° hꝰ deo uolente. ¶ Ad aliā sikt pōt dici q̄ uez ē si habet potētiam passiuā receptiuā forāz subaliū. sed si hz potentiā passiuā forāz accīntaliū receptiuā pōt eē ens actu. ⁊ sic etiā dr̄ de ipa anima. ñ. n. habet potentiā passiuā receptiuā forāz subaliū saltē scđm eē materiale ⁊ reale. lapis. n. nō ē in anima sed spēs lapidis ut dicit Arz in 3° hꝰ. ꝟ habet potentiā receptiuaz forāz accīntaliū. ¶ Et si qs diceret intellcm̄ recipeř forās subales ꝟ tn̄ nō eēt scđm esse māle ⁊ reale. ꝟ scđm eē spūale ⁊ abstractū ut patebit in 3° huius. ¶ Itē anima nō recipit cū abiectiōe ctrarij ꝑexistentis sed sine abiectiōe ctrarij ⁊ ꝟ ē receptō solū pfectiua talis aūt pōt eē in subo ente actu. ⁊ cuz dr̄ in q̄batiōe maioris q̄ a materia quodlibz ē passiuū ẑc. uez ē de passione que ē receptio forē substantialis ⁊ realis. sed dr̄ receptiōe forē accīntaliť aut spūalis non intelligiť quare nō ualet. ¶ Vel dicať q̄ hns potentiā passiuā nō ē actus illiꝰ cuiꝰ est susceptiuū. sed pōt eē actus respectu alteriꝰ. sed sic est in ꝓposito nā nō ē actus spēz quas suscipit sed bn̄ ē actus alterius corpis. ¶ Ad aliā cū dr̄ omnis actus ꝑmus ẑc. ꝟ dicūt aliq q̄ nō oz. sed sufficit q̄ sit ꝑor scđm naturā ipo actu 2°. ⁊ non oz q̄ sit ꝑor tē pore. mō anima nutritiua licet nō sit prior tēpore q̄ nutritio ut dr̄ immo semp ē in actu nutritionis tn̄ bene ē ꝑor scđz naturā sicut cā. est. n. cā ꝑncipaliť intrinseca ipsiꝰ nutritiōis ut docet Arz in lra. ⁊ tactū fuit ꝑus. ¶ Aliť dicūt aliq q̄ ipa anima nutritiua nō semp ē in actu 2° immo q̄nq; ē sine actu illo. sic. n. quedā animalia ut dicit dm̄. q̄ in hyeme abscōduntur in cauernis terre sicut qdam serpētes ⁊ q̄dam magne rane ⁊ nihil in estate thesaurizant ⁊ sic nō nutriūtur ⁊ sic anima nutritiua pōt esse sine actu 2°. ¶ Sed illud nō uī sufficere. qa licet in illis animalibz fortasse in tēpore illo aīa nutritiua ñ nutriat tn̄ in q̄bdam alijs uiuētibz ut in hoībus ⁊ in alijs semp ē in actu 2°. ⁊ nunq̄ cessat ante mortez. Vñ Arz. dicit in illo ca°. ¶ Om̄ autē eadē potētia aīe

usq; ad hꝫ ē quousq; alat̄. Itē q̄uis aīalia illa in tpe illo non thesaurizēt. tn̄ calor naturalꝫ otinue agit ī hūidum quod nō facit sine aīa. 7 hꝫ signū ē. qa cuꝫ exeūt d cauernis iueniunt maciēta. 7 cā ē ut dicit Albꝰtus ꝓpter osumptionē factā a calore naturali 7 sic aīa in illis nō ē penitus sine actiōe. unde oīm. ponit illud tanq; sit sufficiēs solutio dubitationis. uidelz qd dicit i 8° ꝙ nunq; cessat actio caloris naturalis 7 cū cessat tūc ē mors ut patet in omento.

Et iō dicūt alii alit ꝙ licet aīa uegetatīa nō possit ee sine actu z° q ē nutrire uel agere in humidu; p calorē. tn̄ pōt eē sine alio actu z° cuiꝰ ipa ē pncipiū ut sine augmētatione 7 generatiōe. ñ. n. semp augmētant uiuentia nec semp generāt 7 hꝫ sufficit. nō enī oz ꝙ oīs actꝰ ꝓmus possit eē sine oī actu z°. ꝫ sufficit ꝙ sit sine aliqbꝰ actibꝰ secūdis quoꝝ ē pncipiū ut itellectus agēs q ponit eē actꝰ ꝓmus scd; Aꝛ. 7 oīm. q nō pōt eē sine intelligere quo itelligit seipm 7 alias subas sepatas. Sed forte illud itelligere quo itelligit seipm nō dicētur actus secundꝰ cū sit idē cū sua suba ut pz in 3° hꝰ. tn̄ signat intelligere p mōm actus secūdi. qcqd aūt sit sufficit ad ꝓpositū ꝙ aīa sit sine actu z° cuiꝰ ē pncipiū Item alit pōt dici ocedēdo maiorē. 7 cū oz ꝙ aīa nutriā nusq; ē sine nutritiōe. dico ꝙ quāuis aīa nutritiua nusq; sit sepata ab oī nutritiōe simul. tn̄ ipa successiue sepatur ab oī nutritiōe uel a diuersis nutritionibꝰ pticularibꝰ aut a nutritione quā cāt hodie 7 ab hac nutritiōe ipa erit cras sepata 7 faciet alia; in alio tēpore nec semp egit nec semp aget illā nutritionē quā nūc agit 7 sic de alīs. quāuis g ipa nūq; sit sine oī nutritiōe nec sepata simlꝫ 7 semel ab ōni nutritiōe. tn̄ successiue pōt separi ab hac nutritiōe 7 ab illa. sicut licet celū ñ sit sine circulatiōe nec sit simul sepatus ab oībꝰ circulationibꝰ tn̄ sepat̄ successiue a q̄libet circulatiōe. circulatio. n. hodierna ñ erit cras in ipo celo. nec circulatio crastina est nūc actu in celo 7 silr̄ ē in ꝓposito. 7 iō aīa nutritīa bñ ē actus ꝓmus. Ad aliā cū oz actus ꝓmꝰ ē minꝰ nobilis z̄c. dicūt qdā ꝙ ueꝝ ē in accntibꝰ sicut exē plificabat de uirtute scīa uel alīs actibꝰ eaꝝ. sed ñ oz ꝙ actus ꝓmus q ē suba sit minꝰ nobilis simpliciṫ q̄ actus secūdus. suba aūt ē nobilioꝝ accntibus suis. mō aīa ē suba 7 nō accns Alit dicunt aliq ꝙ actus ꝓmus pōt osiderari duplicit. Uno mō scd̄m suā subam 7 scd̄m illud qd ē. Alio mō scd̄m ꝙ ordinat ad actū secundū. nec ē remotū ꝙ aliquid sit minus nobile alio scd̄m aliquē respm̄ 7 tn̄ sit nobilius scd̄m se ut hō scd̄m ꝙ colorat̄us ē minꝰ nobilis equo scd; ꝙ ognoscēs 7 tn̄ simplr̄ 7 scd; suaz subam nobilior ē 7 sic de multis alīs Et si arguatur ulteriꝰ ꝙ uliter ordinatū in aliud ut in finem ē minus nobile illo fine. mō oīs actus ꝓmus ordinat ad secundū ut ad finē Ad hꝫ pōt dici ut prius ꝙ ueꝝ ē ꝙ ordinatū sub illā rōe qua ordinatū est. ē minus nobile illo fine. tn̄ scd̄m suā subam nō oz ꝙ sit minus nobile simplr̄ Uel dicat̄ ꝙ ueꝝ ē de fine ꝓncipali q ē finis gr̄a cuiꝰ 7 ꝓmaria ītentione appetitus. ꝫ d fine instrumētali 7 scdaria ītentione intēto nō ē ueꝝ ꝙ sit simplr̄ nobilior ipo ordīato in finē ut intelligentie que mouent corpa celestia ꝓpter ista īferiora generāda 7 oseruāda. sed hꝫ est scdaria intentiōe. 7 ꝓmaria ītentione agūt ꝓpr̄ se. ut dicit oīm. iz° methaphꝫ. 7 z° phicoꝝ dicit. ꝙ hec ē oīspō entis eterni 7 actio eiꝰ ē ꝓpter ipm̄. sic aūt ē in ꝓposito. nā aīa nō ordinat̄ ut ad finē ꝓncipalē 7 p̄ intentū ad motus 7 opationes aīati. ꝫ ad oīnū 7 ꝓpetuū eē. oīa. n. illud appetūt 7 illꝰ gr̄a agunt q̄ scd̄m naturā agūt ut docet Aꝛ. in lr̄a. Ad aliā pz ex dictis. si enī oīs aīa eēt actus corpis dans ei eē foralit̄ tūc oīs aīa eēt in corpe ut in subo sed nō sic ē ut dicebat̄ 7 iō non oz ꝙ oīs aīa sit in corpe ut in subo 7 pfectibili quāuis etiā aīa intellectiua sit in corpe p apprōpationē opādi ut uidebit̄. Uel dicat̄ dcedēdo ꝙ oīs aīa ē in corpe ut in subo. uel scd̄m actū uel scd̄m aptitudinē. 7 cū oz ꝙ aīa itellectiua nō ē in aliquo corpe pōt expōi scd̄m fidē 7 vitatez ꝙ hꝫ nō ē intelligendū de potētia intellectīa, ista. n nō ē in aliqua pte corpis determinata ut in organo. sed fundat̄ imediate in suba aīe. ipa tn̄ suba aīe intellectiue bn̄ ē in corpe ut in suo pfectibili cui cōicat suū eē licet etiā possit eē p se 7 existere sine corpore. s. post mortē. Ad aliā cū oz ꝙ tūc oīs aīa eēt corruptibilis. pōt dici ꝙ ueꝝ ē si oīs aīa eēt actus dās eē corpi 7 unitus scd; eē corpi. sed si nō ē actus dās eē sed dās opari solu; ut dnt aliqui ñ oz ꝙ sit corruptibilis. mō aīa itellectīa nō ē actꝰ dās eē sed dans opari solū ut dicūt aliq iō nō ualz. Alit pōt dici ꝙ aīa itellectīa ñ ē actꝰ dās eē dꝰ foralt. ꝫ est actus intrinsece opans ad corpus hūanu; 7 talꝰ actus nō ē corruptibilis scd̄m se sed scd̄m suā opationē in qua indiget corpe Itē oz scd̄m fidē 7 vitatē ꝙ duplex ē actus. qdam ē eductus de potētia materie ab agēte pticulari qd ē agēs corpeū 7 oīs talis actus corrūpit cū corrūpit̄ dpositū. aliꝰ ē actꝰ q nō ē eductus de potentia materie ab agēte pticulari sed ē eductus de foris ab agente uli qd ē deus 7 iste pōt manere post corruptionē dpositi. manē dico scd̄m suā subam licet corrūpat̄ uel deficiat secundū sui disiunctionē uel actualē informationem qa nō amplius actu ē cōiunctꝰ corpi nec ipm̄ informans. Ad aliā cū oz nulla suba dpōita z̄c. ista uidet mihi ee difficilis. dnt qdam ꝙ ueꝝ ē de suba dpōsita corpali. sed de suba dposita sepata a corpore pōt eē actus nō qdem actꝰ dans eē 7 informans. sed actus. s. opans intrīsecū scd̄m opationē 7 sic habz se aīa intellectiua hūana ut multi 7 q̄si oēs dicunt sequētes Aꝛ. 7 oīm. ipa. n. ē suba dposita eēntialit̄ ex itellectū possibili 7 itellectū agente. sed nō ē corpꝰ nec uirtus in corpe ut pz 3° hꝰ. 7 iō pōt dici actꝰ large loquendo de opante intrinseco 7 apprōpato ut dicimus in phia itelligentiā eē actū celi 7 pmā eiꝰ pfectionē sicut 7 hz alibi declarat̄. 7 talis actus dr̄ eē fora nō cōstituta in eē p materiā nec unita materie mediātibꝰ dimensionibꝰ scd̄m oīm. in d suba orꝫ. suba g̃ que ē corpus nō ē actus. sed suba composita que nō ē corpus nec uirtus ī corpe bene est actus mō dicto Alit autē dnt aliq scd̄m oīm. et scd̄m Aꝛ. ꝙ aīa itellectīa nō ē dposita eēntialit̄ ex duabꝰ subīs sed ē una suba simplex in eēntia hns duas uirtutes quaꝝ una ē receptīa 7 scd̄m eam dr̄ possibilis 7 alia actiua 7 scd̄m illā dr̄ agens. de hoc aūt debet inqri in 3° qa nimis eēt longū hꝫ determinare 7 sine pncipijs q̄ dātur in 3° itelligi ñ hnt z̄c.

Onsequent̄ queritꝰ. circa illā ptez Utꝝ aūt unūqd̄q; horꝝ ē aīa z̄c. Utꝝ in ptibꝰ aīalis ānuloſi dcisi remaneat aīa. uerbi gr̄a. in ptibꝰ anguille aut uermis aut hꝰmodi que habēt corpa q̄si cōpōita ex q busdā ānulis 7 silr̄ d cetis Et arguit̄ p ꝙ nō. qa si in illis ptibꝰ eēt aīa. tūc quelibꝰ ps talis eēt aīal cū illa aīa eēt sensitīa. aīal aūt ē aīal p sensū ut hēt ī isto caꝰ. sed hꝫ ē incōueniēs qa ptes post decisiōez nō sūt anguille ut uī. Itē si in illis ptibus esset aīa sequeret̄ ꝙ illud aīal an decisionē eēt plūa aīalia sed hꝫ ē magnū incōueniēs. nā anguilla anteq; diuidat̄ nō est nisi unū aīal. 7 ꝓbat̄ oña. sipost diuisionē plures aīe sūt in illis plurimis ptibꝰ aut ille aīe ꝑexistebāt in illo animali ante diōnez. aut nō ꝑexistebāt ī illo aīali. si ꝑexistebāt hētur ꝓpōitū

UVA. BHSC. IyR_010

q illud aīal eēt pluta aīalia cuz hēret illas aīas q̄s
habent ptes post diuisionē. si non p̄existebāt tūc
p solam diuisionē generant̄ ille aīe in partibus ill'
qđ uidet̄ irrōnabile. qa ipa diuisio non ē nisi q̄dā
segregatio aut discontinuatio ptium 7 pōt fieri ab
arte aut uoluntate. 7 sic fieret aīa ab arte aut uolū-
tate hūana quod uidet̄ ridiculū q̄re ꝛc. ¶ Itē si qđ
magis uidet̄ ineſſe 7 nō ineſt nec qđ minus. ß ma-
gis uideretur q ī ptibz corpis hūani post dīonem
esset aīa 7 tam̄ non ē ǧ ꝛc. Q autē magis uideret̄
apparz qa ipsa aīa humana ē pfectioz 7 nobilioz q̄
aīa talis aīalis ānulosi iō magis ꝺeberet salu ari ī p-
tibus sui corpis. 7 tamē nō remanet ut omnes cō
cedūt. non. n. remanet aīa in manu soz. uel pede p̄
dīonem eius a corpe q̄re ꝛc. ¶ Oppositum arguit̄
auctozitate Aꝛ. in lra. uult. n. q ī partibz quozdaz
aīalium post dīonem remanet aīa sensitiua. 7 dm̄.
dicit q illud ē in aīalibus ānulosis que Aꝛ. uocat
enthoma. i. sine dīone nō qa sūt indiuisibilia sed qa
p dīonem non pōt facilit̄ apparere diuersitas par-
tiū illoz aīaliū. Et idē dic Albtus 7 oēs alī expo-
sitozes Aꝛ. ¶ Ad istam questionē dicendū uidet̄
q in aliqbus ptibus aīalis ānulosi post diuisionē
remanet aīa qđ aliqualit̄ ꝺeclarat Aꝛ. qa sicut con
tingit in ptibz plante ꝺecisis. sic etiam in ptibz tal'
aīalis cū ista sint ꝓpinqua sibi in gradu pfectiōis
aut impfectionis. mō sic est q in aliqb' ptib' plā
taꝛ remanet aīa post dīonem 7 uiuūt alique ptes
plantaꝛ postq̄ sūt diuise. sicut manifestū ē ꝺe inki
tamis qui post dīonem cū plantanē in terra uiuūt
ita q nutriuntur 7 augentur manifeste 7 sensibi-
liter quare ꝛc. ¶ Itē ꝓbatur fortī. qa in q̄cunq;
subo ē opatio īmanens in illo necessario ē aīa duz
ibi ē talis opatō. ß est maīfestū. qa opatō īmanēs
nō sepatur ab illo cuius est opatio. ut uisus a uisu
intellectio ab ītellectu. sed in ptibus talis animal'
post dīonem remanet. 7 est opatio aīe īmanens q̄
.s. non ē nata eē ꝑncipaliter nisi in aīa. qđ sic ostē-
ꝺetuz. tales enī ptes sentiūt. cuī signū ē qa si pun-
gant aut si apponat̄ eis aliquod nociuū 7 corrupti
uuz cōstringūt se ad fugiendū 7 uitandū illud pū
gens 7 cōtristans seu nociuū euitandū. et si appro
pinquat̄ eis aliquod cōueniens 7 ꝺelectabile appli
cant se illi 7 ꝺilatāt se sup illud aliqualit̄ ut patz p
expientiam. ß aūt nō eēt nisi aliqualit̄ sentirent ta
lia sibi appropinquata. 7 iō oz concedere q sentiūt
aliqualit̄. manifestum est aūt q sentire ē operatio
īmanens in aīa nō trāsiens in ipsuz sensibile quia
sic sensibile sentiret. q̄re uidetur q in illis ptibz est
aīa. ¶ Sed ē intelligendū q in ptibz talis animalis
post dīonem nō remanet aīa qualitcunq; diuidat̄
posset. n. diuidi in ptes ita puas q nulla eēt opatio
motus 7 sensus ī eis apparēs. 7 p oēs nō eēt tenē-
ꝺum in eis eē aīam. 7 ratio est qa oēs forē natura-
les ꝺeterminate sūt ad minimū 7 ad maximū ut hz
uideri in p̄ phicoꝛ 7 in isto z°. 7 iō ptes animalis
ānulosi possent eē sic pue q in ipsis aīa post dīonē
saluari non posset. Item si ꝺebet saluari ī huī'mōi
ptibus oportet q fiat diuisio scdz trāsuersū nō aūt
scdm longū p mediū spine qa tūc illa ps que est in
illo aīali loco corꝺis corrumpetur statim 7 ꝺefluē-
ret 7 sic cum aīa non possit stare nisi in corde uel p̄-
porcionabili corꝺi. iō in illis ptibus nō sic manez
ipsa aīa post dīonem. ¶ Item notandū ē q quāuis
in partibz aī alis talis remaneret aīa post diuisiōez
p aliquod tempus ꝺebito mō facta dīone. tamē n
pōt manere p multū magnum tēpus nec ptes ille
possunt ꝑficere ad magnā quantitatē nec fieri ide
aīal pfectū sicut ramus plante tempoze ꝺebito ab-
scisus 7 alibi in loco conueniēti trāsplantat' uiuit
diu 7 ꝑficit ad maiozem quātitatez in tm̄ q efficit
arboz pfecta. ¶ Rō aūt p̄mi ē qa anima illius aīalis
ad sui cōseruationez diuturnā 7 ad ß q nutriat 7
augmētet requirit diuersa organa que recipiāt 7 re-
tineāt nutrimentū 7 h'mōi organa n̄ sufficienter
rmanēt ī ptibz illis p' dīonem. 7 iō n remanet ibi
aīa post lōgum tempus nec pducūtur ad quanti-
tatem pfectam ut fiāt aīalia p̄fecta in illa spē. sed
satis cito mozi̇untur. qa autē ad aliqđ temp' p' dīo
nem factā apparet ī eis motus localis 7 sensus qui
sunt actiones aīe īmanentes iō oportet ꝺecedē aīaz
manere p aliquo d temp'. ¶ Ad rōes. Ad p̄mam
cū dr q tunc quelibet pars ꝛc. pōt dici. q uez ē q
ē aīal impfectum 7 diminutū in illa spē. sed non se
quit̄ q sit aīal pfectū in illa spē aīalis. eo q cuilibz
talt parti ꝺeficit aliqua ps requisita ad integritatem
7 cōseruationem naturalē illius aīalis. ¶ Ad aliaz
negāda est oña. 7 cum queritur utz ante dīonē illi'
aīe p̄existebat aīa ꝛc. dico q p̄existebāt plures in
potentia 7 una scdm actū 7 per dīonem fiūt actu
plures. sed n fiūt sube illoz aīatoz ꝺ nouo 7 ß bn
significauit phs in lra. dū dixit tanq; exīte anima
in his una qdem actu. potētia uero plures. cōcede
tē ǧ q añ dīonem aīalis p̄existebāt aīe ille ī ptibz
eius quātum ad suā subam. alit. n. ptes ille n eēnt
aīate. sed n p̄existebāt actu quātuz ad pluralitatē
sed erāt in potētia ad pluralitatē 7 multitudinem
actualē. 7 sic ē ꝺe quolibet alio toto quātitatiuo 7
eius ptibz quātitatiuis. ¶ Ad aliā dico q nō magis
uideretur ꝺe ptib' hoīs 7 eius aīa. qa eo ipo q aīa
hoīs ē pfectioz requirit multas organizationes 7
dispōes in corpe in quo manet 7 ille dispōes n re-
manēt post dīonem nec ifundunt̄ eis spirit' suffi-
cietes ad uitā qa n remanet ī eis coz nec ꝓporcio-
nabile corꝺi ideo n̄ sequtur ī huī'mōi ptibz hoīs re
manere foram hoīs seu aīam post dīonem q̄re ꝛc.

UTrū tota aīa sit in qualibet parte
corpis aīati. Et arguit̄ p̄ q non
qa si tota aīa eēt ī qualibet parte
corpis aīati tūc quelibz pars aīal'
eēt aīal qa hēret totā aīam aīalis
ß aūt uidet̄ īconueniēs. man'. n.
hoīs n̄ est aliquod aīal qa nec hō nec aīal aliđ aliqđ
¶ Item corpus ī quo ē aīa ꝺebz eē organicū sicut
patet ex ꝺiffinitione aīe. sed non quelibet ps corpo-
ris aīati ē corpus organicū ut manifestū ē. quā
enī organizationē habet caro aut os aut h'modi
ptes omogenee? q̄re ꝛc. ¶ Item diuersoz perfecti
bilī ꝺebēt eē diuerse pfectiōes ut p3 4° methaph'
sed totū 7 pars sunt diuersa pfectibilia. 7 similiter
diuerse partes sunt diuersa perfectibilia. ut man'
pes oculus 7 h'mōi. q̄re aīa n pōt eē ī qualibz pte
corpis aīati. ¶ Item si sic tūc oēs uirtutes anime
eēnt in qualibet pte corpis sed ß uidet̄ multum
īconueniēs q uirtus uisiua 7 auditiua sint a ut ī ma
nu aut in pede 7 sic ꝺ ceteris. 7 ꝓbat̄ qa in q̄cunq;
ē p̄mum 7 p se subm alicui' accntis in illo ē ipsum
accns ut uidet̄ manifestū mō ipa aīa ē per se 7 pri-
mū subm suaz uirtutū naturaliū sicut ꝺeclaratum
fuit in p̄ questiōe scda q̄re ꝛc. ¶ Itē si aīa tota eēt
ī qualibet parte corpis tūc ꝺestructa aīa que est in
aliqua una parte ꝺestrueret tota aīa 7 totum aīal.
qđ ē absurdū. remota. n. manu aut digito n̄ oportz
rmoueri totā aīam nec totū hoīem corrūpi ut ma
nifestū est. 7 patet oña qa post q̄ tota aīa eēt ī qua
libet pte corpis tūc remota illa que ē ī illa parte
remoueret tota aīa q̄re ꝛc. ¶ Oppositū aūt arguit̄
qa quelibet pars aīati ē aīata ß ē manifestū. sed ß
n eēt nisi ī qualibet parte corpis aīati eēt anima
ǧ ꝛc. aut ǧ ipa tota ē ī qualibet parte corpis aut
scdm unā sui ptem sine alia. si p̄ mō hētur ꝓpositū

UVA. BHSC. IyR_010

si aūt diceret q̄ una pars aīe eēt in aliq̄ pte corpis
sine alia ꝟ uidetur inconueniēs. qa cū ipsa anima
sit quedā fora. simplex dz eē. 7 sic nō habz partes
diuersas quaz una sit sine alia q̄te ⁊c. ¶ Ad istam
questionē dicitur cōiter q̄ aīa ē tota triplici totali
tate. s. totalitate eēntiali. totalitate quātitatīa. 7 to
talitate uirtuali seu potestatiua. 7 scd̄m ꝟ tn̄dētur
ad questionē tria. ꝑ q̄ aīa tota totalitate essentiali
ē in qualibet pte corpis aīati. ꝛ° q̄ non est ibi tota
totalitate quātitatīa. ȝ° q̄ nec totalitate potestatīa
siue uirtuali. ¶ Primū ostendet sic. illud cuiꝰ eēn
tia ē in qualibet pte corpis 7 non ē in aliquo scd̄m
aliquā sui ptem essentialē sine alia est totum ī qua
libet pte corporis totalitate eēntiali. hec recipit ꝑ
manifesta. mō eēntia aīe ē ī qualibet parte corpis
aīati sic essentia cniꝰ libet forme materialis est in q̄
libet pte corpis materie 7 non ē ibi una ps eēntie
aīe sine alia qa ipsa est simplicis eēntie n̄ compōita
ex ptibus eēntialibus ut manifestū ē. 7 si eēt com-
posita ex ptibus eēntialibus tūc esset ubiq; uel in q̄
eēt una illaz 7 alia. ¶ Item aut essentia aīe tota ē in
qualibet pte corpis aut scd̄m unam ptem eiꝰ eēn-
tialem est ī una pte corpis ī qua n̄ est alia ps essen
tialis. aut nihil aīe ē in q̄libet pte corpis. sed ultīa
duo sunt incōuenientia. s. q̄ una ps eēntialis aīe
sit ī una parte corpis sine alia pte eēntiali. quia sic
accideretur hēre ptes essentiales 7 separabiles ab in
uicē loco 7 subo quod ē absurdū. 7 sūt irrōnabile
eēt q̄ nihil ipsius aīe eēt in qualibet pte corpis qa
sic ptes corpis aīati n̄ essent aīate ꝯ relinq̄t pmuin
. s. q̄ eēntia aīe tota totalitate eēntiali ē in qualibz
pte corpis aīati. ¶ Sed anteq̄ procedam ulteriꝰ mihi
uidetur salua reuerentia sic dictium q̄ istud non ē
dīo uez q̄ illud qd̄ n̄ habet ptes eēntiales non est
totū totalitate eēntiali. ꝟ ē manifesta cuilibz intel-
ligenti. nam sicut de hōe totiꝰ ē hēre ptes ut patz in
ȝ° methaph̄. ca° de toto. 7 d̄ hōe totiꝰ quātitatiui ē
hēre ptes quātitatīas ut oēs dicedūt. sic d̄ hōe totiꝰ
eēntialis ē hēre ptes eēntiales. sed eēntia aīe inhe-
rend materie n̄ habz ptes eēntiales ut oēs dicedūt.
ꝯ talis aīa nō ē totum eēntiale. qd̄ aūt n̄ est totum
eēntiale nec totuz totalitate eēntiali n̄ pōt exister ī
aliq̄ uel ī aliqb̄ totū totalitate eēntiali. ut ē mani-
festum cuilibz itelligenti q̄te ⁊c. ¶ Nec ualent hōes
quas adducūt. cū enī pmo dr illud cuiꝰ eēntia ⁊c.
uerū ē si habz in eēntia sua ptes eēntiales. si uero nō
n̄ oportet q̄ sit ibi totū. īmo ē impossibile q̄ sit in eo
totum totalitate eēntiali 7 sic ē in ꝓpōsito. Quis
enī eēntia aīe sit in qualibz pte corpis aīati 7 non
sit ibi una ps eēntialis sine alia qa n̄ habz ptes eēntia-
ales iō n̄ est ibi tota totalitate eēnali. eē enī in aliq̄
totū totalitate eēntiali requrit uel ꝑsupponit ipsum
esse totum totalitate eēntiali. sicut eē ens in aliquo
ꝑsupponit eē in se ens. qd̄. n. nihil ē in se nihil erit ī
alio. ¶ Ad aliā dicendū q̄ diuisio ē insufficiēs. qa
ē dare q̄ttum membz. s. q̄ eēntia aīe est ī qualibz
pte corpis nec scd̄m totū nec scd̄m ptem loquēdo
de totolitate eēntiali. qa aīa n̄ ē totū totalitate eēn-
tiali nec habet ptem eēntialem q̄te ⁊c. ¶ Si qs aūt
uellet saluare illud cōe dictuz q̄ tota aīa totalitate
eēntiali ⁊c. forte posset dicere q̄ illud intelligit q̄
puatiue n̄ positiue. 7 ē sensus q̄ eēntia aīe non est
in una pte corpis sine alia pte eēntie. ꝟ ē uez ꝓpt
ꝟ q̄ aīa hꝰmodi ptes n̄ habet ꝟ īpropꝫ diceretur. 7
melius ē loqui ꝓpe q̄ ī ꝓpe in tebz manifestis 7 iō
dicerē q̄ aīa n̄ est ī q̄libz pte corpis tota totalitate
eēnali nec scd̄m ptem eēntialem qa tale genꝰ ptiū
īpa nō habz nec totalitatē talē. ¶ Zᵒ dico etiā q̄ ipa n̄
ē tota in qualibet pte totalitate quātitatīa 7 hec ē
satis facile uidere. qa illa fora curꝰ una ps ē in una
parte subi 7 alia in alia pte n̄ ē tota totalitate quā-
titatiua in qualibet parte corpis. hec ē euidēs. sed
sic ē de aīa. nā ꝟ ē cōe oī fore māli pficienti subz q̄
una quātitatīa eius ps sit in una pte quātitīa subi
7 alia in alia eo q̄ tales forme sūt unite matie me-
diantibz dimensionibz 7 extense extensiōe matie
ꝯ ⁊c. ¶ Itē si aīa tota scd̄m quantitatē eēt ī q̄libet
pte corporis tūc pars aīe quantitatīa eēt eq̄lis suo
toto ꝛtra dignitatē. Oē. n. totum maius ē sua pte 7
patet ꝺña. postq̄. n. sua quātitas aīe eēt ī pede tūc
pars aīe quantitatiua exns in pede nō eēt minoz
scd̄m quantitatē q̄ tota aīa exns ī toto corpe illo
nec etiā maioz. ꝯ equalis. Imaginabimur ergo q̄
sicut albedo que est ī superficie nō est tota secunꝺ
quātitatem in q̄libet parte superficiei. īmo pars una
eiꝰ ē ī una pte superficiei 7 alia in alia. sicut una ps q̄
titatiua aīe est in una parte corporis aīati 7 alia in
alia. 7 sicut una pars quantitatīa albedis existens
in una parte superficiei pōt cōrūpi remanente alia
sic pars una aīe quantitatiua pōt corrūpi alia rema
nēte. 7 loquoz ꝟ d̄ aīa que dat forālit eē corpori d̄
aīa aūt intellectiua nihil ad pns. cū uideat alterum
genus aīe eē 7 separati ab alijs sicut perpetuū a cō
ruptibili. ¶ De tertia uero oclusione ē bn̄ dubitatō
dicunt autē multi q̄ aīa nō ē tota in qualibz parte
corporis totalitate uirtuali. qa in quo n̄ sūt oēs uir
tutes aīe in tali nō ē tota tali totalitate. ꝟ ē manife
sta. sed in qualibet parte corporis nō sūt oēs uirtu
tes aīe ut recipiūt ꝑ manifesto. nō. n. uisus ē ī pede
aut manu nec auditus nec odoratus q̄te ⁊c. Et cō-
firmāt qa si ibi eēnt uirtutes ille tūc eēnt otiose 7
frustra qa ille nunq̄ operārent ī illis partibz ut cer-
tum ē q̄te ⁊c. Alij uero dixerūt q̄ imo ī qualibz pte
corporis aīati sūt omnes uirtutes naturales aīe il-
lius. 7 cum dicāt q̄te nō operant. dico q̄ ꝟ ē propt
defectū dispōnum naturaliū q̄ requrunt ad operati
ones. ut qa in pede nō ē dyaphoneitas ad recipiēd̄
uisibiliū spēs quibz fit uisio ideo n̄ uidet. similit ē
de ceteris. si uero talis dispō eēt in q̄libz parte cor-
poris quā requrit q̄libet aīe operatio tunc in q̄libet
parte uel per quālibz partē operaret quacūq; ope-
ratione 7 ꝟ uideī inuere phs ī isto scd̄o ca° d̄ sono
ubi dīc q̄ nō ubiq; audit aīal. nō. n. ubiq; habet ae
rem mouenda pars 7 aīatum. q̄si uellet dicere q̄ ꝟ
est ꝓpter defectū aeris requisiti ad audiendū 7 reci-
piendū spēm soni nō aūt ꝓpt defectū ōtutis audi-
entis. ¶ Nec seqtur ex hoc q̄ ille ōtutes sint ibi stu
stra qa illud ē frustra in aliq̄ qd̄ in ipo ē natū attī-
gere aliquē finez quem non attingit ut habet z°
phicoz. finis aūt aīe est operaco eius. 7 iō ipsa nō ē
frustra in aliquo in q̄ n̄ nata ē attingere suam ope-
rationē. mō dicet q̄ in manu uisus non ē natꝰ ui-
dere ꝓpter defectū dispōis necessario requisite. nec
similiter auditus 7 iō nō erūt ibi frustra. ¶ Pro q̄
ē aduertendū q̄ scd̄z Az. in z° hꝰ. Oīa q̄ in nā sub
sistunt sunt propter aliqd. aut consequentia eoruz
que sūt propt aliqd sicut pilositates ī mēbris qui
busdā forte non sūt ꝓpter aliqd directe 7 per se z
osequūtur cōplexionē corporis que ē ꝓpt aliqd.
similit forte 7 potentia aīe est in parte corporis q̄
mediāte 7 in qua n̄ operat n̄ qdem directe 7 p se
ꝓpt aliquid. sed cōsequit aīam ibi exītem que ē
ibi ꝓpt aliqd. ¶ Huic aūt opinioni n̄ uideo aliqo ī
cōuenies nisi q̄ n̄ e famosa 7 cōsueta 7 iō ꝑ alpcū
ur falsa 7 absurda q̄ enī cōsueuimꝰ dignamur dicq
z° methaph̄. 7 ꝓpt ꝟ si placet dicat alio mō q̄ nō
oēs uirtutes aīe sūt in qualibet parte corporis aīati
sed diuerse uirtutes alique sūt in diuersis partibz
corporis ut uisus 7 auditus 7 hꝰmōi. 7 sic nō tota
aīa totalitate potentiali uel potestatīa erit ī q̄libet
parte aīalis siue corporis aīati. ¶ Ad pmam rōez
dico negando ꝺñam 7 cū dr. illud ē aīal in quo est

UVA. BHSC. IyR_010

aīa sensitiua.uel ē si est ibi seorsū 7 diuisiz ab aliis tn si non est non oportet q sit aīal simpliciť sed pt aīalis.mō quāuis aīa sensitiua sit ī qualibet parte corpis scdm suā subam nō tamen est in ptibz ipis seorsum 7 diuisim actu ab aliis.ptes.n. non sunt ī toto actu oīse 7 distincte sed in potentia ut patet ī p̄ 7 7° phicoz q̄te ẽ. Aliť pōt dici negando oñz ut pus.7 cum dicitur illud ē aīal ẽ.uel ē in q̄ est tota totalitate uirtuali. 7 sic non ē in qualibet pte corpis saltem sic q in qualibet pte agat oēs opationes uirtutū ipsius aīe q̄te ẽ. Ad aliā cuz dr. diuersoz pfectibiliuz ẽ . uel est si sūt diuersa per se 7 p̄. si aūt non sūt diuersa p se 7 p̄ non oportz. 7 sic est h. nam totū nō ē diuersuz p se a ꝑpa pte sua p se 7 p̄ sed rōne alterius ptis ut declarat ī primo phicoz. Itē aliť pōt dici cū dr diuersoz ẽ.uerū ē si sint diuersa actu distincta 7 diuersa ut corp̄ soz. 7 corpus pl'onis.sed si non sint diuersa actu nō oz. mō quāuis totum 7 ps sint pfectibilia actu diuersa sic q totum nō ē ipsa ps nec ecōuerso.tam nō sť distincta scdm actū quādiu unū ē pars 7 aliud est totum q̄te ẽ. Aliť pōt dici q diuersoz pfectibiliū sūt diuerse pfectiones illo mō q̄ sūt diuersa pfectibilia 7 cum aīa tota totalitate quantitatīa sit perfectio totius corpis sic nō ē pfectio alic̄ ptis tota totalitate quantitatīa sed scdm aliquam ptem sui 7 h̄ sufficit.p̄ma 7 secūda solu° satis sūt bone. Ad aliā patet ex dictis.uel pōt dici q nō seqtur qā q̄z uis uirtutes aīe consequūtur aīam p̄ncipaliter 7 p̄. tn diuerse uirtutes requrunt diuersas dispōes ad suū esse 7 ille diuerse dispōes non oēs sūt in q̄libet pte corpis aīati.sed diuerse ī diuersis.cū ergo dr ubicunq ẽ p se p̄mum ẽ.uel ē si ibi ē dispō° necessario requsita ad tale accns .sed si nō.non oz.sic aūt est in ꝑpōito . 7 h̄ etiā oz dicere illos q dicunt q totū opōitum ē p̄mum subm uirtutū aīe qa ipi dicunt q licet totū compositum sit p̄mū subiectū eaz h̄ tn ē rōe aīe p̄ncipaliter. unde cū aīa 7 corp̄ sint in qualibet parte corpis uidet q in q̄libet pte corporis debeat opari. 7 sic ista rō non plus ē dicta pōnem que dicit aīam ee p̄mum subm istaz uirtutum q̄ contra aliā que ponit q corpus aīatum est subm rōe aīe.īmo qcquid diceret in trāsitōe ad illā rōem scdm illā opionē dici pōt scdm istā uiaz. Si .n.ipsi dicunt q licet in qualibet pte corpis sit corpus 7 aīa.non tamē quelibet ē totum opositū tōlitate quantitatīa. 7 ideo nō oportz q ī qualibz pte corpis sint omnes ⁊tutes aīe sic dicam q aīa tota totalitate quātitatiua nō ē in qualibet pte corpis aīati ıō ẽ. Et si dicūt q illud ē ꝑpter defectū dispōnum igiť. 7 ego dicam idē 7 ıō rō non ualet.

Quid aūt est de h̄ tenendū an uirtutes oēs nāles aīe sint in qualibet pte corpis aīati nō determino ad p̄ns. h̄ tamen firmiť credo q aīa ē p̄mum subz p̄ncipale suaz uirtutū naturaliū ut puto demōrasse in questiōe secūda sup ꝓhemiū h̄.

Ad aliaz cuz dr corpus in quo ē aīa debet ee organicū. uerū est in quo ē aīa sicut ī suo p̄ncipali pfectibili distincto 7 diuerso actu ab aliis .7 sicut pfectō distincta actu ab aliis.sic enī diffinit Az.aīam.mō aīa que ē ī pte corpis aīati nō ē in eo tanq̄ pfectio ab aliis distincta 7 diuisa sed otinua.nec ē in eo sicut in p̄ncipali pfectibili sed sicut in scdario pfectibili inquantuz ipsa ē ps alic̄ totius.Dicem⁹ g̃ q diffinitio aīe intelligenda ē de aīa q̄ ē pfectio distincta actu 7 dīsa ab aliis 7 sic non ē pars aīe exīs in pte corpis 7 ıō non oz q sit actus corpis organici. Aliť dicunt aliq q illa diffinitio aīe dať de aīa tota tōlitate potestatiua. h̄ est.n.actus corporis organici 7 ıō concedūt q ipsa nō ē tota totalitate potestatīa ī qualibet pte corpis aīati cū tamē quelibet sit ōganica.

Sed piculū est sic dicere qa diffinitio dať d anima scdm suā qdditatē 7 eētiā. totalitas aūt potestatiua accidit aīe sicut et sua potētia ē actus eius ut uidebit post. Item otra pozem solutionē ē dubitatio qa diffinitio totius omogenei debz conuenire ptibus eius oībz . cuilibz enī pti aque cōpetit diffinitio aque.sikt aūt 7 in aliis.cū igiť aīa sit qdam totū omogeneū quelibz.n.ps aīe ē anima ut notū ē.seqtur q cuilibet pti aīe debeat diffinio aīe si igiť in qualibet pte corporis ē aliqua ps anime uidet q quelibet ps corporis in qua ē aīa sit corp̄ organicū. Ad h̄ ultimū pōt dici q duplex ē totuz omogeneū.quoddā ē qd nō habet diuersas opationes requrentes diuersitatē ptium corpaliū distinctaz scdm oplexionē 7 figurā 7 opōnem ut aqua scdm q aqua non habet diuersas opationes per se 7 ꝑpias ad quas requrūtur diuerse partes mō p̄dicto.7 de tali toto omogeneo uez ē qd dr diffinitio eius ẽ..aliud ē totū omogeneū qd hz mltas 7 diuersas operatiōes q̄ nō bñ p̄nt exerceri nisi p diuersas partes corporeas 7 distīctas mō predcō 7 de tali toto nō oz q eius diffinitio cōueniat cuilibet eius parti ꝑprie 7 sic ē de aīa in h̄ enī aīa excellit in ordine perfectionis alias foras māles qa ipa ē p̄incipium diuersarū operationum naturaliuz in corpore cui⁹ ē aīa que non bñ p̄nt ẽ . iō oportz q qlibet pars aīe quātitatiua sit actus corporis ōganici. Aliť dicunt aliq q licet qlibet pars corporis ñ sit organica organizatiōe opleta mō p̄missō. tn quelibet ē organica organizatiōe incōpleta uel ī perfecta 7 h̄ sufficit ut dicūt.organizatio aūt ī perfecta ē quedā oplexio 7 tēperatio qualitatū nobiliorz oplexionibz inaīatoz. Ad aliam pz ex dict bñ.n.concludit q non tota aīa scdm quātitatē sit in qualibet parte corpis 7 h̄ ocessum ē iō ẽ .

Ratiōe aūt q altere maīfestū ẽ . Queriť h. Vtrum potentie aīe distinguant per actus suos. Et arguit q nō.qa si sic eēt tūc unī⁹ 7 eiusdē potētie scdz spēz ñ possent eē act⁹ diuersi secūdum sp eciem post̄q enī distīguerent per suos actus diuersi actus in spē arguerēt diuersas spē potētias h̄ autē uī falsum qa uius ē una potentia aīe scdm spēm spālissimam 7 tamē habet actus diuersos scdm spēm ut uidere albū 7 uidere nigz 7 tubeū 7 sic de aliis q̄te ẽ. Item si potētie aīe distinguerent p act⁹ ipsi eēnt p̄ncipia eēndi potentiaz.nam illud quod ē p̄incipiū essendi distīctū debz ee p̄incipiū essendi sed h̄ ē per se 7 ꝑpe.sed dns ē falsum qa si actus eēnt p̄ncipia eēndi per se respectu potentiaruz tūc remotis actibz remouerent potentie. siqdez cā per se remota ꝛmouerēt cātum z° phicoz. h̄ uero ē falsum qa multotiens aīa nō habet actū uidēdi nec audiendi 7 tamē habet potentiā uisiuā 7 auditiuā ut pz ī ut dormiēti bz q̄te ẽ. Itē si potentie aīe ẽ.tūc distinguerent per oba. sed h̄ ē falsuz qa potentia una scdm spēm pōt ee diuersoz obor scdm spēm ut uisus albi 7 nigri 7 gustus dulcis 7 amari.sikt aūt 7 in aliis.7 ꝓbat dna qa ipsi act⁹ distinguunt p oba ut oēs dicūt.si g̃ potentie anime distinguunt per actus.sequit de p̄ ad ultimum q potentie aīe distinguunt per oba quod uidet īconueniens q̄te ẽ. Oppositū aūt arguit auctōritate Az. q dicit h̄ q sensitiuū 7 opinatiuū sunt diuersa rōe.i.diuersa diffinitiōe sigdem sentire ab ipo operari altez ē Et arguit rōe qa potentie aīe debēt distīgui per suos fines ꝓpos 7 ꝓpinquos . h̄ uī satis manifesta. sed actus potentiaz aīe sunt earū fines ꝓprī 7 ꝓpinq ut uidere ipsi⁹ uisus 7 audīr

UVA. BHSC. IyR_010

ipsius auditus ⁊ itelligere ipsius itellectus ut oēs ocedūt. et hētur ab Aꝛ. in de somno ⁊ uigilia ubi dicit ꝙ sentire ⁊ sapere sūt oībo finis quoꝝ ē altez hoꝝ. ⁊ in 9° methaphꝫ. hētur ꝙ actus uliter ē finis potentie ordinate ad ipm actū qte ꝛc. ¶ Ad que-stionē est intelligendū ꝙ potentias aīe distingui p suos actus pōt itelligi duplicit. Uno mō qtū ad eē illoꝝ ita. s. ꝙ diuersitas ⁊ distinctio potentiarū aīe dependeat quantū ad eē simplicit ex distinctiōe actuū uel ex ipsis actibus distinctis. Alio° quātuz ad noticiā nostram ita. s. ꝙ distinctio potentiaruz aīe notificet ⁊ cognoscat p actus distinctos. ⁊ hoc ē quod solet dici in alīs uerbꝫ. ꝙ potentias aīe distī gui p actus pōt intelligi quo ad naturā. uel quo ad nos. Ultiꝰ ē considerādū ꝙ potētie aīe pnt dupliter se hre ad actus suos. Uno mō ꝙ actu sint iforate ⁊ pfcē ipis suis actibꝫ ut ꝙ uisꝰ hēat actu uisionē ⁊ auditus auditionē. Alio mō ꝙ ñ hēant ī se actu ipsos actus sed solum in potentia ut in dormiente Tūc dico ad questionē tria. p̄ ꝙ potentie aīe bene distinguūtur p actus quantū ad cognitōnē siue ꝙ ad nos ita. s. ꝙ distīctio potētiarū aīe distinguitur p distīctos actus aliquo mō. ⁊ hꝫ ꝓbat. p illud qđ ē notius nob ꝙ distinctio potentiaꝝ aīe ⁊ ex ipso necessario ocludit distinctio ipaꝝ potentiaꝝ distī-guūtur potētie aīe quo ad cognitionē nostrā hꝫ ē manifesta. nam uliter illud ē pncipiū notificandi aliqd ex quo necessario segtur illud altez ⁊ est no tius quo ad nos illud ut satis hētur ex p̄ phicoꝝ ⁊ p̄ posterioꝝ. sed actus potentiaꝝ aīe sūt notioꝛes nob ꝙ ipe potētie ⁊ distīc° actuū ꝙuit distīctiōez potentiaꝝ ⁊ ex diuersitate eoꝝ necessario cōcludit distinctio potentiaꝝ aliquo mō. aliꝫ. n. qlibz actus ocederet ꝓcedere a qualibet potētia quod ē falsuz non. n. uidere ē ab auditu nec audire a uisu ⁊ sic de ceteris quare ꝛc. Q. aūt actus ⁊ opationes sint no tioꝛes quo ad nos ipsis potentijs hꝫ Aꝛ. testatur ī lra cū dic ꝓoꝛes. n. scdz rōes actꝰ ⁊ opatiōs sūt po tentijs. ¶ 2° dico ꝙ cū potentie sint sine suis actibꝫ ipsi actus nō sunt causa distinctiōis potentiarum quantū ad eē reale ipsiꝰ distinctionis ⁊ simplr qa non ens dum ē nō ens non ē p se ꝓprie causa ētis ut manifestū ē. sed ipsi actus dū non sūt ī potētijs sūt non entes uel dum nō ꝓcedūt a potentijs. ma nifestū ē. n. ꝙ uidere nō est ens extra aīam nisi sit in uisu ⁊ similiter in alīs suo mō. ꝙ dū actus potē tiaꝝ aīe non ꝓcedūt ab ipsis potentijs non sūt cā distinctionis ⁊ diuersitatis realis ipaꝝ potētiaruz aīe. cā dico p se ⁊ ꝓprie. cōstat. n. ꝙ dū potētie na turales sūt sine actibꝫ suis secūdis adhuc sūt actu ⁊ simplicit diuerse ut ī dormiēte uirtus uisiua nō ē idem cum auditiua ⁊ nutritiua ⁊ sic d̄ alīs. 3° d° ꝙ cum actus potentiaꝝ aīe sunt actualiter in ipsis sic sunt cā distinctionis potentiaꝝ aīe qa finis pro pus ⁊ ꝓpinquꝰ diuersoꝝ ordinatoꝝ in finē est cā distinctionis ⁊ diuersitatis ipsoꝝ ut manifestuz ē scdm. n. exigentiā finiū oꝛ cetera moderari ut dic Licoñ. supꝑ pmū posterioꝝ. mō cum actus potētie aīe actualiter est in ipa aīa potentia uel ab ea actu ꝓcedit tūc est cā finalis. qa sic ē pfectio intrinseca ipsiꝰ potentie. quod qdem eē pfectū cōpetit alicui ex attingere suū finē scdm Aꝛ. in 5° methaphꝫ. ca° de pfecto. scdm. n. hre finē pfecta supple sūt ordia ta in finem ⁊ etiā scdm istud eē. s. scdm eē actu de betur ipsi fini eē ultimū ⁊ optimū nō aūt scdm eē in aptitudīe uel potētia remota ab actu ut alias oñ sum est in questione d̄ causalitate finis. actus ergo potentie aīe habēt cālitatem finis respū potētie dū actu ínformat ipam potentiā quantū ad potē-tiā passiuā uel actu ꝓcedit ab ipsa q̄tuz ad potētiā actiuam ut uisio est finis potētie uisiue dū actualr ē in ipso uisu. ⁊ augmentatio ē finis augmentatie uirtutis dū ipsa actualiꝫ augmentat. ⁊ similiter in alīs ⁊ iō tūc habet eē actu cā ipsius distinctionis potentie ab alīs. De hꝫ tn bn debet eē cōsideraᵒ utz finis sit cā scdm eē suū actuale cū iam ē adeptū uel scdm eē suū ī potētia añq̄ sit actu ꝓductus. ⁊ utz scdm eē in aīa ut dicūt multi ī hꝫ uel scdm eē extra aīam actu ut alias oñsnm ē. ¶ Ad rōes. Ad pmā ē intelligendū ꝙ cū dr potētias distingui itelligit d̄ actibꝫ qui sūt respcū ꝓxoꝝ ⁊ oboꝝ ⁊ p se. n aūt d̄ actibus q sūt respcū drsoꝝ oboꝝ scdariozz aut p accns un cū uidere sit actus uisus respcū sui pmi obiecti .s. uisibilis ⁊ audire sit auditus respcū pmi obi .s. audibilis iō distinguit uisus ab auditu scdz distī-ctionē uisus ab auditione. sibi ⁊ alīs. Sz qa uisio albedinis ⁊ uisio nigredinis non sunt actus uisus respectu pmi obi sed respcū otētoꝝ sub obo pmo. iō non distinguuntur diuersi uisus respcū albi ⁊ nigri ut cōiter dr. ¶ Ad foram g̃ tōis cū dr. ꝙ tunc uniꝰ potentie ꝛc. uez ē respcū oboꝝ pmoꝝ hꝫ respe ctu alioꝝ bene poterit otingē ꝙ uniꝰ potētie ꝛc. ⁊ sic est in ꝓpōito ¶ Alii dicunt aliq ꝙ uisio albedis ⁊ uisio nigredis sūt eiꝰ dē spēi spālissime sicut ⁊ ui sus ⁊ uliter oēs sensationes eiꝰ dē sensꝰ sūt eiusdez spēi spālissime. Sed hꝫ non ur itez mihi tutum. ⁊ hꝫ inqret magis in sequentibꝫ capitulis de sensibꝰ. ¶ Siqs aūt diceret ꝙ uisus preptiuꝰ albedis ē aliꝰ scdm spēm spālissimam a uisu cognitio nigredinis ⁊ sic de alīs forte non eēt remotū a natura rei. nec est remratum ottariū. sed solū hꝫ dr cōiter ꝙ ñ sūt nisi qnq; sensus pticulares. s. uisꝰ auditꝰ ꝛc. ⁊ opō teret ponere satis plures. si sensus distinguerētur specifice scdm specificā distinctionem actuū ⁊ ob-iectoꝝ. ⁊ tenentes illā uiam diceret ꝙ non ē per se notum sensus pticulares eē solū qnq; scdm speciez spālissimam. sed aut indiget remratiōe aut falsum ē ī se. ⁊ ꝙ Aꝛ. nō distinxit hꝫ spāles sensus hoc fuit ꝓpt sitūdinē ⁊ cōuenientiā ꝓpinquā quā habēt adinuicem. cōsiliter enim imutatur uisus cognoscitiuus albi ab albo sicut uisus cognoscitiuus ni gri a nigro ⁊ siliter de ceteris suo modo. Unde ad oēs istos sufficit una generalꝫ doctrina. Et qñ dixit ꝙ non ē alius sensus pter qnq; dico aūt hos ꝛc. 0° sine dubio uez ē. sed non dicit ꝙ unusqsq; eoꝝ sit oīo unus scdm spēm spālissimam. sed intēdit ꝙ qlibet eoꝝ est unꝰ quadā generali unitate habēte ꝓpinquitatem ad unitatē specificā quemadmodū ⁊ oba ipoꝝ. ⁊ hꝫ spāliter uez ē de sensibꝰ alīs a tactu sed de tactu bene ē dubiū qualiter ē unus ⁊ īqret post. ¶ Ad aliā patet p dicta. cōcludit. n. ꝙ actus ñ sūt pncipia eēndi simplicit ⁊ uliter respectu distīctionis potentiaꝝ aīe sed non remouet quin sunt pncipia eēndi cū actualiter īformāt ⁊ pficiūt potē tias ⁊ hꝫ mō ocessuz ē pus. ¶ Ad aliā solutū ē. potē tie qdem bn distīguūt p oba pmaia seu pncipalia sed non p oba scdaria otenta sub primis ⁊ cōibus obīs ⁊ sic capit in argumēto. nam albū ⁊ nigrum sūt oba scdaria respcū uisus cōtēta sub uisibili qđ ē obz pmū ¶ Sz dices dubitādo. eodē mō dicaz ꝙ uisibile ⁊ audibile ñ sūt pma oba uisꝰ ⁊ auditus. hꝫ conueniūt in uno cōi obo pmario. s. in sensibili qa utz ꝙ ē sensibile ⁊ sic uisus ⁊ auditꝰ nō erūt sēsus diuersi cū hēant unū obm. s. sensibile. diceretur ꝙ non ē silē d̄ albo ⁊ nigro respcū uisus. ⁊ d̄ uisibili ⁊ audibili respcū sensus. qa albū ⁊ nigz sunt spēs spālissime ⁊ iō scdm ea ñ ē natꝰ diuersificari sensus scdm spēm. sed uisibile ⁊ audibile sūt drsa genera quoꝝ unūqđ q̄ habet plures spēs sub se ⁊ iō sunt magis nata diuersificare sensum scdm spez q̄ albū ⁊ nigz quare ꝛc. Sic dr cōiter. sed de hꝫ non dico p modum determinatiōis. sed gratia exercitationis.

UVA. BHSC. IyR_010

inferiꝰ autem plus inquiretur de isto.

POtentiaꝝ aūt aīe ꝛc.
Queriť h. Vtꝝ potentie aīe sint idē eēntialiť cū ipa aīa. Et arguitur ꝓ ꝙ sic. qa sicut se habet potē tia materie ad mām. sic potentia aīe ad aīam ꝑ ꝺuenientē simílitu ꝺinē. sed potentia materie ē idē eēntialiť cū matia ut uť uelle ꝺm. in tractatu de suba ozb. ubi ꝺicit ꝙ materia ꝑma substantiať ꝑ posse q̄te ꝛc. ¶ Item si potentia aīe eēt accns eius tunc eēnt simul potētie infinite in una aīa. qꝺ ē impossibile, ꝓbo ꝺnam. qa subm est in potentia ad quodlibet suū accns ut ma nifestū est. aliť. n. non posset ipm hre. si igiť poten tia aīe est accns aīe tunc aīa erit in potētia ad ipaꝝ potentiā. sed tunc queriť de illa potentia quā habꝫ aīa ad suā potentiā. an illa sit idē eēntialiť cum aīa aut aliud. si idē eadē rōe stanꝺū fuit in ꝑma poten tia. si aliud tūc aīa habet potentiā ad illā potentiaꝫ 7 queriť de illa potentia 7 sic iterabiť questio in in finitū. aut oꝫ ꝺcedere ꝙ ipa potentia aīe ē idē essen tialiter cū ipa aīa. ¶ Item illud ꝑ qꝺ aīatum agit suam opationē ꝓpam est foꝛa aīati ut uť manifestū foꝛe. n. est agere ut pꝫ 2° de generatiōe. sed aīatum agit suā opationem ꝑ suā potentiā aīe ut ꝑ poten tiam augmentatiuā augmentat 7 ꝑ generatiuā ge nerat 7 sic ꝺe ceteris. g̊ potentia aīe ē forma ipsius aīati. seꝺ foꝛa aīati ē aīa ut manifestū est quare ꝛc. ¶ Oppōitum arguiť. illꝺ qꝺ p̄ꝺicatur ꝺenoīatiue ꝺe aīa nō est idē eēntialiť cū ipsa. h ē manifesta ꝺe se. qa nihil ꝺnoīat se ipm. ūde male ꝺiceret albedo ē alba ut oꝛ i 4° thopicoꝝ. sed potentia p̄ꝺicatur ꝺenoīatiue ꝺe ipsa aīa. ꝺicēdo aīa ē potens quaꝛ ꝛc. ¶ Ad questionē itelligendū ē ꝺbreuiter ꝙ h nom potētia aliq̄n sumiť ꝑ subo potēte. aḧ suiť ꝑ pnci pio īmediato opatiōis actio uť passiuo. aliq̄n pro tespectu 7 oꝛdine ad actū. nec est temotū ꝙ una 7 eadem uoꝫ impoꝛtet equiuoce omnia ista. quia uoꝫ quantū ē ꝺe se est indtns ad quālibꝫ tē signi ficandā. unde q̄uis non omne nomē abstractum significet ꝓpe subiectū ut albedo nō significat ꝓ pzie subiectū albedis ut oꝛ. tn nihil ꝓhibet uoceꝫ aliq̄ꝫ q̄ ipposita ē ad significandū aliq̄ꝫ rē i abstracto esse etiaꝫ ipositam ad significādū subiectū eiꝰ scꝺ; aliā rōnem. ¶ Et tunc ꝺico tria ad qōnem. ꝑ ꝙ si accipiť potētia ꝑ subo potēte siue qꝺ pōt sic aīa est eēntialiť potētia. i. subm qꝺ pōt. qꝺ sic pꝫ. illud enī qꝺ ē pncipale receptiuū actꝰ ē subiectū qꝺ pōt. h est manifestū. sed aīa ē pncipale receptiuū actus uť ꝓductiuum ut manifestū ē. Compositū. n. nō recipit pncipaliť opatiōes aīe nisi rōne aīe aut etiā nō ꝓducit nec efficit nisi rōe aīe q̄te ꝛc. ¶ 2° ꝺico ꝙ potentia aīe que est īmediatū pncipium opatiōis actiuū uť passiuū non ē idē essentialiť cū ipa aīa. 7 hoc multiplicit pꝫ. ꝑ qa quecūqꝫ sūt i ꝺiffis pitis ñ sūt eaꝺē eēntiť ut patet ꝑ posteriozꝫ. 7 i xi° metha. h aīa 7 sua p potētia nālis que ē īmediatū pncipiū nālis opatiōis sunt huꝰmōi. qa ipa aīa ē i genere sube ut oñsum fuit pzius. potētia aūt 2° mō ꝺicta ē in genere q̄litatis. qa i scꝺa spē q̄litatis q̄ ē nālis potentia uel ipotentia q̄te ꝛc. ¶ Item illa ñ sūt idē eēntialiť quoꝝ unū mltiplicat altero manēte uno. hec uť manifesta. sed potētia aīe multiplicatur aīa exīte una 7 nō multiplicata. cū. n. in uno indīduo non sit nisi una aīa que ē eius foꝛa ultīa. tamē po tentie que sūt īmediata pncipia opatiōis actiua uť passiua naturaliť inexīntia sūt multe ut uisus audi tus itellectiua generatiua 7 huꝰmōi q̄te ꝛc. ¶ Item si potentie aīe eēnt eeꝺem eēntialiť cū ipsa aīa tūc essent eeꝺem inť se. qa que uni 7 eiꝺē numero sūt essentialiter eadem inter se sunt eadem. sed ꝺns ē ipossibile. Ridiculū. n. eēt ꝺicere ꝙ potētia uisiua eēt idē eēntialiť cū nutritīa 7 sic ꝺe multis q̄te ꝛc. ¶ Item si sic tunc una potētia aīe nō eēt nobiliō 7 digniοꝫ q̄ alia quod ē absurdū. potentie. n. cog noscitiue sūt nobiliozes alīs que nō cognoscunt nec sunt ꝓpinqua ꝓncipia cognoscendi ut manife stum ē cuilibet itelligenti. 7 pꝫ ꝺña. qa postq̄ oēs potentie eēnt idē eēntialiť cū aīa 7 ipa aīa nō ē no bilioꝫ se ipa in uno aīato cū nō sit nisi una secūduꝫ coēm ꝺoctrinā q̄te ꝛc ¶ Item natura ñ pꝛocedit a multum ꝺissimili 7 ꝺiuerso ad multum ꝺiuersum nisi ꝑ mediū quod quoꝺāmoꝺo cōuenit cū utroq; extremoꝝ. qa hic ē oꝛꝺo nature ut manifestū est. mō ipsa aīa 7 eius opatio seu actus sūt multum ꝺi uersa entia. nā aīa est suba 7 est insepabilis ab ipo aīato manēte. opatō ꝺo ē accns eiꝰ 7 ē sepabilis ab ipo aīato remanente 7 iō ē tōabile ista uniri ꝑ me ꝺium qꝺ aliquo mō sit ꝺueniēs utriq;. 7 h ē ipsa potētia naturalis aīe. ipa. n. ē cōueniēs cum aīa i h ꝙ pmanet i aīato q̄ꝺiu uiuit. 7 ꝺuenit cū opatiōe in h qꝺ ē accns quoꝺꝺā. 7 iō ex oꝛꝺine nate ratio nabile ē ꝺcedere potentiā naturalē oꝛñtem a sub stantia aīe mediāte qua opatur. ¶ Sed ꝺubitaret iuuenis. qa si quod minus uť ineē ineſt 7 magis. mō minus uť ineē ꝙ foꝛa accñtalis eēt īmediatuꝫ ꝓncipiū actiuū opationis q̄ foꝛa subalis cum foꝛa subalis sit pfectioꝫ 7 nobilioꝫ. 7 tamē foꝛa accñtal' bñ ē īmediatum ꝓncipiū actiuū opationis ut calō calefactiōis 7 frigus frigefactiōis qa multo magis foꝛa subal' erit īmediatū ꝓncipiū actiuū opatiōis. 7 sic cū aīa sit foꝛa subalis nō oꝫ ꝑpter opationem e ē aliqd aliuꝺ ab ea qꝺ sit īmediatū ꝛc ¶ Dicēdū ꝑ intemptionē mioꝛis quātū ad h ꝙ ꝺr. qꝺ minꝰ uiꝺet ꝛc. imo magis ē tōabile foꝛam accñtalē esse īmediatū ꝓncipiū opationis q̄ foꝛa subalis mālis qa eē īmediatū ꝓncipiū in istis inferioꝛibꝫ ptinet ad cām instrumentalē uel oꝛganicā. unde i attriḃ instrm est ꝓpinqus ꝓncipiū opationis q̄ ars. sed eē ꝓncipiū remotū opationis magis ptinet ad ꝓn cipalem cām. cū igitur foꝛa subalis sit ꝓncipalioꝛ causa motus 7 opatiōis q̄ foꝛa accñtalis sicut satiſ patet ex ꝺiffinitiōe nature 2° phicoꝝ. natura enī ē ꝓncipiū 7 cā mouendi 7 qeſcēdi ꝑmū ꝑ se 7 ñ scꝺ; accns. ecce ꝺicit ꝓmum. i. ꝓncipale 7 non ꝺebet esse īmediatū ꝓncipiū opationis. foꝛa uero accidentaľ qa nō est ꝓncipale ꝓncipiū opationis sed tantū oꝛganicū iō bene pōt eē īmediatū pꝛincipiū opatio nis nō mediāte alia uirtute. Nec ualet qꝺ ꝺicunt aliq ꝙ foꝛa accñtalis nō est īmediatū pꝛincipium opationis sed mediāte alia uirtute. ut caloꝛ nō sit īmediatum pꝛincipiū calefactionis. sed mediante aliqua alia uirtute. qa illa uirtꝰ aut ē suba 7 sic sub stantia eēt īmediatū pꝛincipiū opatiōis quod ipsi negant. aut eēt accns 7 sic hētur ꝙ accns eēt īme ꝺiatius pꝛincipiū opationis qꝺ ipsi negāt ¶ Dicē ꝺum g̊ melius ꝙ foꝛa subalis in istis materialibus nō ē īmediatū pꝛincipiū actionis uel passionis. 7 h intelligē uť Aꝛ. in ꝺe sensu 7 sensato. ubi ꝺicit ꝙ ignis non agit i quantū ignis neq; etiā patiť. neq; aqua scꝺm ꝙ aqua. sed inquantū hnt cōtrarietatē .i. p aliquas uirtutes ocrarietatē hñtes aliquo mō 7 sibis rō est in alijs subjis. foꝛa uero accidentalis ē īmediatum pꝛincipiū trāsmutatiōis ꝓpter cām ꝑdictam ¶ Vtꝝ aūt suba īmaterialis ut itelligētia sit īmediatū pꝛincipiū motꝰ celestis aut mediāte uirtute naturali realiť ꝺiuersa a sua subā alia q̄stio est. ꝺm. tamē uť intēdere in xij° methaph. ꝙ i mltis subjis nulla sūt accñtia 7 sic nō agūt motꝰ ꝑ aliqs uirtutes realiť ꝺiuersas a suis subjis. sed nō est sile ꝺe foꝛis materialiḃ que nō solū agunt opationes

UVA. BHSC. IyR_010

ß etiã recipiũt aliq̃ mõ. qđ nõ bñ põt eẽ scđz eãdez potentiam. 7 agũt diuersas opationes in spẽ quod non bñ fit p uirtutem 7 subam penitꝰ unam. intelligentia. n. sic agit motũ celi q̃ nõ recipit ipm cum sit oĩo ĩmobilis ut patz 8° phicoꝝ 7 agit ĩmediate unum motũ unifozmẽ 7 eiusdẽ nature quare ẽc.

¶ Ad pmam tõem neganda ẽ minoꝝ. 7 ad auctoritatẽ oñm. dicendũ q̃ nõ intelligit mãm subari per posse. i. in genere uel in spẽ sube reponi p posse. ũde etiã ipse statĩ subdit. q̃ posse quo substantiat hoc subm non ẽ de nã ipiꝰ subi. sed intelligit q̃ subat. i quantũ ad suã subam cognoscit p potentiã. 7 hoc tõabile ẽ nam p potentiã recipit ipaz fozmã 7 trãsmutationẽ a qua notificata fuit suba materie ut pz p ipz ibidẽ 7 in p̃ phicoꝝ. 7 silr potẽtie aĩe ad actũ suũ non erũt idẽ eẽntialit cum suba aĩe cũ sint ĩ oi uersis generibꝫ. 7 ex ꝟ sic patet tertia ꝺclusio questionis. s. q̃ p ipam potentiã aliqualit notificatur suba aĩe cũ p ipsam potentiã referat ad actionem 7 agere facit scire foram sicut pati materiã q̃re ẽc.

¶ Ad aliã nego oñam. 7 cũ oĩ q̃ aĩa hẽbit potẽtiã ad suã potentiã. dico q̃ duplex ẽ potentia. s. cõiuncta actui que ẽ queda z nõ ĩpossibilitas 7 nõ repugnantia bñdi actũ ut si foz. ãbulat. dico q̃ põt ambulare qa nõ ẽ ei ĩpossibile ambulare. alia uero est potentia remota ab actu que ẽ aptitudo habendi actũ cum carẽtia illi⁹ actus. cuz g̃ oĩ q̃ aĩa habebit potentiã ad suam potentiã. dico q̃ nõ hẽbit potentiã remotam ab actu cũ subm nunq̃ sit sine ꝑpzio 7 p se accñte. sed bñ habet potentiã ꝺiuncta actui qa non repugnat ei hre suam potentiã. Et cũ dicit de illa potentia quã habet aĩa ad suã potentiã utrũ sit idẽ cũ aĩa ẽc. dicũt aliq̃ q̃ ẽ idem cũ ipsa aĩa. ß ñ eadẽ tõe stãdũ ẽ ĩ pma potẽtia qa illa ẽ potẽtia remota ab actu uel ꝺzñs ab actu ut uisus auditus 7 hꝰmõi. sed potentia quam habet aĩa ad suã potentiam nõ ẽ potẽtia remota ab actu sed ꝺiũcta actui 7 iõ nõ est silr. Vel forte dicendũ q̃ potentia quã habet aĩa ad suã nãlem potentiã ꝺiunctã actui nõ ẽ aliud eẽntialit q̃ ipa potentia naturalis sicut cuz foz. currit potẽtia quã hz ad curssũ nõ ẽ aliud q̃ cursus. cũ. n. currit potẽtia quã habet ad curssũ nõ est idẽ eẽntialiter cũ suba foz. qa tũc destructa illa potentia ꝺiuncta actui destrueret foz. qđ ẽ falssũ. nec ẽ aliquod accñs reale positiuũ 7 distinctũ a cursu qa tunc foz. silr eẽt in potentia ad illud accñs 7 fieret questio de illis ĩ infinitũ. Vnde mihi uideꝫ q̃ potentia cõiuncta actui nõ ẽ accñs reale ꝺiuersum ab illo actu 7 sic ẽ in ꝓposito. ꝓpter qđ non iuat in infinitum in potẽtiis aĩe. ¶ Vel dicat p°° q̃ aĩa habet potentiã ad suã potentiã naturalẽ. i. nõ repugnantiam bñdi foram. 7 isto mõ nõ ẽ ꝑpe distincta potentia ab actu q̃re ẽc. ¶ Ad aliã dicendũ q̃ illđ q̃ aĩatũ pncipalit agit ẽ eius foa sed si agit p illđ organice 7 scđario ñ oz. sic aũt ẽ in ꝓposito q̃re ẽc.

¶ Consequent querit. Vtz potẽtie fluant ab eẽntia aĩe. Et arguit q̃ non qa oẽ qđ fluit ab aliq̃ qñq̃ ẽ sepatum ab illo ut uinũ cuz fluit a oleo 7 aqua ab ãphora uꝫ fluuio. similit aũt 7 in aliis. sed potẽtia naturalis aĩe nunq̃ ẽ sepata ab aĩa q̃re ẽc. ¶ Itẽ ab uno indiuisibili nõ fluũt diuersa ut uꝫ manifestum nũc aĩa uniꝰ aĩati ẽ una 7 indiuisibilis ut cõceditur. potentie aũt plures ut dictum est quare ẽc.

¶ Item oẽ qđ fluit ab aliquo fit in tẽpoze 7 pars post ptem ut cum ignis calefacit aquã caliditas q̃ fluit ab igne fit in tẽpoze 7 ps post ptẽ ut cõceditur. sed potentia aĩe non fit ab aĩa ĩ tẽpoze nec ps post ptem. ĩmo in eodez instanti in quo generat aĩa fit eius potentia a generãte. Vnde Aꝝ. dicit ĩ isto zº q̃ sensui pma mutatio fit a generãte. talia aũt que fiũt a generãte cũ fiunt fiũt in instãti quare ẽc.

¶ Oppositum oĩ cõiter q̃ potentie aĩe fluũt ab aĩa 7 hoc mõ loquẽdi pcipue utitur Albꝰ. ¶ Ad q̃stionem ẽ intelligendũ q̃ fluxus multiplicit sumit. Vno mõ multũ cõiter 7 quasi ĩꝑpzie ꝓ quacũq; ꝺepẽdentia alicuius ab aliquo tanq̃ a sua p se cã. Alio mõ ꝑpe. 7 ẽ trãsmutatio successiua 7 otinua cũ qua ẽ generatio 7 ẽ generatio uniꝰ ptis fozme post aliã. 7 hic fluxus ẽ motus scđm uerioꝝ opinionẽ ut dic oñm. sup 3° phicoꝝ. 3° mõ sumit fluxꝰ magis stricte ꝓ motu locali hũidi ut cuz oĩ q̃ mare fluit 7 refluit 7 sic in aliis multis. ¶ Item fluxus p̃ mõ dictus. s. ꝓ ꝺepẽdentia a cã multiplex est sicut etiã mꝫltiplicit oĩ cã. s. materia. foa. agens. 7 finis. 7 sic aliqd põt ĩtelligi fluere. i. ꝺepẽdere seu cãri ab alio uno mõ sicut a cã materiali. alio mõ sicut a cã forali ẽc. Et scđm ꝟ oz multa dicere ad questionez liz aliqui ualde breuit se expediãt. p̃ 1° q̃ potẽtie aĩe ñ fluũt ab aĩa fluxu 3°° ocõ. 7 ꝟ est facile uidẽ qa oẽ qđ mouet motu lõli ꝑpe 7 p se ẽ cozpꝰ. 6° phicoꝝ. 7 si fluit fluxu qui est motus locat hũidi ꝑpe 7 p se oz q̃ sit cozpꝰ hũidum. sed potẽtia aĩe ñ ẽ cozpus qa sic duo cozpa simul eẽnt ĩ uno loco cũ cozpus aĩatum 7 potentia subalis nãlis aĩe sint silr quare ẽc. ¶ 2° dico q̃ potentia aĩe non fluit ab aĩa fluxu 2° mõ. qa illud qđ fluit ab aliquo tali fluxu q̃ ẽ generatõ ꝺtinua uniꝰ foe ptis post aliã nõ fit in instãti totum nec statim ẽ cũ ẽ illud a quo fluit ut pz intuenti fluxũ calozis ab igne calefactibili. ß potentia naturalis aĩe ẽ tota simul in instãti ĩ quo p̃ ẽ aĩa ut uisiua uirtus stati ẽ tota simul cũ aĩa uisiua. scđm illud Aꝝ. allegatũ ꝓus. sensitiui autẽ ẽc 7 sic sequitur q̃ potentia nõ sic fluit ab aĩa q̃re ẽc.

¶ Restat ergo inquirendũ an potentia aĩe fluat ab aĩa. i. ꝺepẽdeat ab aĩa ut a cã. 7 circa ꝟ dicam q̃tuoz ꝓzimũ ẽ q̃ potentia naturalis aĩe ꝺepẽdet ab aĩa tanq̃ a cã materiali in qua siue tanq̃ a subo qđ ꝓ eodẽ accipio 7 ꝟ fuit satis ꝓbatũ ĩ questiõe tertia de subo hꝰ scie. 7 dimitto resumere ꝓpter breuitatẽ. 2° dico q̃ nõ ꝺepẽdet ab aĩa ut a cã forali ꝑpzie. qa foe non ẽ foa. nec cã foralis pcipue foa accñtal nõ hẽt subam sibi subiectam. p̃ cã foali sed potentia aĩe ẽ foa accñtalis in aĩa exñs quare ẽc. ¶ 3° ad pñs q̃ potentia naturalis aĩe nõ fluit. i. non ꝺepẽdet nec cãtur ab aĩa in qua ẽ tanq̃ ab agente per se. 7 sic ꝓbo. si suba aĩe ageret p se 7 ĩmediate suaz potentiã naturalẽ. uerbi gra. nutritiuã tunc unuz 7 idẽ 7 scđm idẽ simul eẽt pncipiũ actiuũ per se 7 pncipium subiectiuũ seu receptiuũ eiusdẽ. sed ꝟ ẽ manifestũ ipossibile ut ad pñs suppono. ꝓbo oñaz qa ostat q̃ ipsa aĩa ẽ pncipiũ sue potentie naturaꝫ 7 ĩmediatũ p ꝓuationẽ med ñ pncipalis. si igitur ipsa eẽt pncipiũ actiuũ eiusdẽ potentie cũ ipa substantia aĩe sit una ĩdiuisibilis in eẽntia scđz omnes sequtur incõueniens p̃dictũ. ¶ Sed dices q̃ aĩa scđz diuersas uirtutes suas erit pncipiũ actiuũ 7 principiũ receptiuũ sue potentie naturalis. ꝟ non ualz. qa quetam de illis uirtutibꝫ naturalibꝫ. utz efficiantur ab aĩa uel non. si nõ pari rõne nec pma. si sic redit incõueniens p̃dictum uel erit ꝓcessus in ĩfinitum in uirtutibꝫ nãlibꝫ aĩe ut efficiat unam mediante alia 7 illã aliã m ediãte alia 7 sic in infinituz quod ẽ absurdũ. Dec aũt tõ mihi ad pñs facit fidẽ ꝺ hac questiõe q̃ si solueret sufficient nõ rẽnuerẽ adherere sentẽtie saniozi. Sed ẽ unũ ꝺubiũ ꝺtra ꝟ. dicit. n. oñ. 4° celi 7 mꝺi. 7 8° phicoꝝ oñ° xij°. q̃ generans qđ ꝺat foraz ꝺat accña p se oña fozmã mediante foa ut generãs foram ignis caliditatez 7 leuitatem 7 sic de aliis. cũ igit potentia naturalis

UVA. BHSC. IyR_010

aīe sit accn̄s p se oñs ipsam ut manifestū ē. uidetur q̄ generans quod dat aīam dat ipsam naturalem potentiā mediāte aīa qđ non eēt nisi aīa eēt p̄ncipium effectiuū sue potentie naturalis. ¶ Itē cōiter dr̄ q̄ subm se habet ad accn̄s p̄p̄um in duplici genere cause. s. mālis 7 efficientis quare ꝛc. ¶ Ad ista duo dico ad p̄ns. ¶ Ad p̄mum cū dicit oñ. generās ꝛc. dico q̄ illud pōt intelligi dupl̄r. Vno mō sic q̄ fōa sit īmediatius 7 p̄pinqus efficiens accidētis q̄ generans 7 ꝛ̄ nego ad p̄ns. Alio mō pōt itelligi mediante fōa qa p̄us naturaliť generat 7 dat fōrmā q̄ accn̄tia oña. 7 ꝛ̄ bene uer̄ est sed non seqtur q̄ si fōa subalis p̄us naturaliť generat q̄ accn̄tia oña. g̈ ipsa fōa ē p se generans uel efficiēs ea. ¶ Et ulteriꝰ est dicendū q̄ ipse itelligit de accn̄tib⁹ que sunt realiter in obseruato mediāte aliqua potentia receptīa sicut sunt motus ad ubi. sed potētia aīe n̄ ē apta recipi in aīa mediāte alia potentia qa p̄cedetur ī infinitū in hꝰmōi potētijs. ¶ Ad aliud nego illud dictū p̄cipue in subn̄s simplicib⁹ que nō hn̄t ptes diuersas p quaꝝ unā agant 7 p aliā recipiant. Dico ulterius q̄ potentia aīe fluit. i. dep̄det ab aīa ut a sua cā finali qa in eēntialiť ordinatis illud qđ ē p̄ncipale 7 nobilius simpl̄r debet eē finis eiꝰ qđ ē minus nobile 7 sc̄darium ut uī manifestuꝫ. sed aīa 7 sua potentia sūt eēntialiť ordinata ut notum ē. 7 ipsa aīa ē qd simpliciť dignior q̄ sua naturalr̄ potentia. cum ipsa aīa sit suba 7 potentia eius sit accidens q̄re ꝛc. Et confirmat̄ qa aut aīa ē causa final̄ sue potentie aut ecōuerso. rōabile. n. uī q̄ oīa duo que sunt in uno 7 eodē sic se hēant adinuicē. mō potētia non ē finis p̄p̄e ipsius aīe cū aīa sit simpliciter nobilior q̄ sua potentia 7 nobiliꝰ nō est p̄pter uilius p̄maria intentiōe ut dicit oñ. xij° methaph̄. quare ꝛc. Sed ē aduertēdū q̄ duplex ē finis. s. finis quo 7 finis gr̄a cuiꝰ ut dicit Aꝝ. in ꝯ 2°. 7 p finem quo possumus itelligere illud in quo existit ordinatū in finem. sicut aīatum dr̄ finis corporis 7 aīe. aīa. n. 7 corpus sunt p̄pter aīatum ut dicit oñ. uer̄ ē tanq̄ p̄pter finem in quo. Et sic diceret ī p̄posito q̄ aīa ē finis quo ipius potētie. i. finis ī quo existit potentia naturalis tanq̄ in ente nobiliori 7 dignior ipsa. ¶ Sed querit tūc quomō actus erit finis ipsius potentie aie. forte dicendū ē q̄ finis g̈ tia cuiꝰ. s. ad quē ordinat̄ ipsa potētia tanq̄ ad suā pfectionē īmediatā 7 ꝯ sufficit. ¶ Itē instrumentū debet eē p̄pter p̄ncipale opans tanq̄ p̄pter finem aliq°°. mō ipa potentia aīe ē sicut organum aīe in opando uel fōa ipius organi p̄p̄a. oculꝰ. n. nunq̄ eēt organū aīe ad uidendū nisi hēret uirtutem ui siuam ex uisu 7 pupilla. 7 p̄pter ꝯ Aꝝ. dicit in isto 2° q̄ sicut aīal ē ex corpe 7 aīa sic oculus ex uisu 7 pupilla quare ꝛc. Sic g̈ declarate sūt qnq̄ conclusiones si bn̄ inspiciat̄. 7 tu recapitules eas si placet. ¶ Ad rōes patet ex dictis. Ad p̄mam 7 ad tertiā. p̄cedūt. n. uia sua ut patet ītuenti p̄missa. ¶ Ad secundā cū dr̄ ab uno indiuisibili ꝛc. uer̄ ē tanq̄ ab agente p̄pinquo 7 in subo eodē mō dispōito. ꝯ ab uno īdiuisibl̄ pn̄t dep̄dere bn̄ mlta ut a suo subo sicut in simili pūctus unus 7 indiuisibl̄ oīo ē subz indiuisibilitatis quoquo modo. 7 est subiectum relationis. quia refertur ad alterum ut terminꝰ ad terminatum. 7 est subiectum relatiōis q̄ refertur ad alterum sicut causa ad causatuz 7 sic de silibus. Vnitas. n. exn̄s indiuisibilis ē p̄ncipiū numeri et ē mensura 7 ē terminus diuisiōis numeri q̄re ꝛc. ¶ Vel dicat̄ sicut cōiter dr̄ q̄ unū 7 idē indiuisibl̄e non ē p̄ncipiū diuersoꝝ eque p̄ 7 oīo īmediate. ꝯ scōm ordinem quendā pōt eē. 7 sic est in p̄posito. nā potentie aīe in cognoscitīe ut nutritīa augmentatiua generatīa sūt impfectiores cognoscitiuis 7 sunt p̄ores eis uia generatiōis uel ordine p̄porcionabili ordini generatiōis in quo impfectiōa sūt p̄riora 7 sūt posteriora ordine dignitatis. ¶ Item inter potentias nō cognoscitiuas potentia generatiua dr̄ ee nobiliꝝ. 7 deinde augm̄tatiua. 7 deide mīme pfecta ē nutritīa. 7 sic patet ordo eaꝝ. ¶ Et int̄ potentias cognoscitiuas quedā sunt exteriores 7 pticulares ut qnq̄ sensus pticulares. 7 quedam interiores ut sensus cōis. imaginatiua. cogitatiua. 7 memoratiua. 7 inter has nobiliores sūt interiores 7 p̄cipue cogitatīa ī hoīb⁹ que ē rō pticulaꝝ ut dr̄ oñ. in isto 2°. 7 sensus exteriores sunt p̄riōes uia generationis qa minꝰ nobiles sunt 7 minus perfecti. Inter eos autē p̄or scōm dignitatez ē uisus ut dicit oñ. in isto 2°. deide auditus. postea odoratus postea gustus. 7 ultīo tactꝰ. uia aūt generationis. i. īpfectiōis ē ecōuerso. hec aūt oīa certificari n̄ p̄nt sufficienter sine cognitiōib⁹ istaꝝ uirtutū 7 actuū 7 obꝝ que non hn̄t h̄ ordīari. sed ex diuersis loc huiꝰ scīe colligi p̄nt. ꝯ tamen ad presens sufficiant p̄ solutione tationis.

Quare p̄mo de alimento 7 generatione dicendum ē ꝛc.

Querit̄ hic. Vtꝝ generare sibi simile sit opus naturalissimū uiuētibus. Et arguit̄ p̄ q̄ non. quia illd ē naturalius uiuentibus qđ pōt ineē oīb⁹ uiuentib⁹ q̄ qđ non pōt oīb⁹ uiuētib⁹ conuenire. ꝯ uī manifesta cū natura uiuentis sit cōis oīb⁹ uiuentib⁹. sed nutritio 7 augmentatio pōt ineē oīb⁹ uiuētib⁹ ut dicit Aꝝ. generare aūt sibi sile non ineēt neq̄ oportet oīb⁹ uiuentib⁹ ut p̄z in lr̄a. ¶ Item illud non ē opus naturalissimū uiuentib⁹ p̄pter quod uiuentia debilitant̄ uel p cui frequentationē debilitāt plusq̄ p frequentatiōez alterius. sed p generationē frequentē uiuētia p̄cipue aīalia debilitant̄. ūde aīalia magi coitiua sūt breuioris uite ut tangit̄ in de causis longitudinis 7 breuitatis uite. p nutritionē aūt sic non debilitant̄ nec p augmentationē sed magis uigorant̄ 7 fortificantur ut manifestū ē q̄re ꝛc. ¶ Item illud opus ē magis nāle qđ ordinat̄ ad pfectiorē finē ut manifestū ē. sed nutritio ordinat̄ ad pfectiorē finē q̄ generatio sibi silis. p batio qa nutritio ordinat ad obseruationē uiuentis sub idēptitate 7 unitate numerali ita q̄ illud quod nutrit̄ p̄p̄e manet 7 cōseruatur idē in numero ut habet uideri in p̄ de generatione. sed generatio ordinat̄ ad obseruationez uiuentis sub idēptitate specifica 7 non numerali ut patet in lr̄a. sic aūt unitas 7 idēptitas numeralis ē pfectior unitate specifica eo q̄ unitas numeralis ē actu extra aīaz. unitas aūt specifica nō ē actu extra aīam ut qdam dicūt. sed obseruatio uiuentis in idē ptitate numerali ē pfectior q̄ obseruatio in idēptitate specifica quare ꝛc. ¶ Item illud ē opus magi naturale qđ ē a natura p̄p̄a uiuentis q̄ qđ est a nā cōi. hec uī manifesta. naturalius. n. debet̄ alicui aliquid qđ cōpetit ei p naturā suā p̄p̄am q̄ p naturā cōem. mō uiuentib⁹ debētur alia opa p naturas p̄priās ut aīali sentire 7 hoī itelligere 7 sic de alijs. ¶ Item illud nō ē opus naturalissimū uiuentib⁹ p qđ uel in quo cōicant aīata siue uiuentia cum n uiuentib⁹. ꝯ uī manifestū. ꝯ p generare sibi sile cōuenit̄ uiuentia cū nō uiuentib⁹ ut ignis generat sibi sile 7 sic d ceteris. ¶ Item illd opus ē nālius hoī p qđ magis assimilatur p̄ p̄ncipio qđ ē deus. naz ab ipo dependent celū 7 natura ut p̄z p Aꝝ. in xij° methaph̄. sed p itelligere hō assimilatur magis deo q̄ p generare sibi sile cū ipe deus se ipm intelligit. ut patet xij° methaph̄. 7 nunq̄ generat sibi sile. cū n

UVA. BHSC. IyR_010

posset eē nisi unus ut pz xij° methaph. ¶ Oppōitū patet auctoritate Aꝛ. in lra. uī. n. uelle q generate sibi sile ē naturalissimū opum que cōueniūt uiuētibus ut aīal generat aīal planta autez plantam.

¶ Ad euidentiā questiōis ē itelligendū q uiuēs pōt ꝺsiderari dupliciter. uno mō scdz q uiuēs. alio mō scdm q tale uiuens ut aīal uel hō uel plāta & sic de ceteris. similiter alie opationes debētur uiuentibꝰ scdz q uiuentia sūt & alie scdz q talia uiuētia ut nutriī debeī uiuētibꝰ scdz q uiuētia sunt & sentire debeī aīali scdm q tale uiuēs & itelligē debeī hōi & sic ꝺ ceteris. Intelligendū ē q de numero uiuentium quedā sunt generabilia & corruptibilia ut aīalia & plante que sūt hic. alia aūt sūt ppetua & incōruptibilia ut corpa celestia. ħ. n. sunt aīata ut pz ī z° celi & mundi & p oēs uiuentia. & de istis nihil ad pns. Itē itelligendū ē sicut inuit Aꝛ. in lra. q de nūero uiuētiū quedā sunt impfecta. quedā pfecta ī qualibet spē. Impfecta qdem quantū ad ꝓposituz spectat dicunt illa que nō sunt in etate debita ita q nō hnt mēbra corpis oīo cōuenienter disposita nec qntitatem sufficientē hntia ad opationes nāles ut infantes & pueri. Perfecta uero ī suis spēbꝰ ħ uocāt que sunt in etate pfecta & iam corpa eoꝝ sunt sufficienter dispōsita & magna ad opanduz ut uiri & similia. ¶ Item uiuentiū quedā sunt ozbata. quedaz non ozbata. Ozbata sūt illa quibꝰ deficit aliqꝺ pncipiū ozganicū requisitum ad generationē ut uirga uł testiculi ut sūt eunuchi & castrati. Nō ōbata sūt illa qbus nullū taliū pncipioꝝ deficit. sed habent ea in sufficienti quātitate & debita qualitate scdm naturā. ¶ Item de numero uiuentiū quedā habēt generationē spōtaneam. q̄dam ñ. Illa dicunt hre generationē spōtaneam que generātur p putrefactionē ut mures & apes & silia. & dī istoꝝ generatō spontanea p similitudinem quandā. hō. n. dī aliquid sponte generate uel agere cū ad aliqd agendum ñ ꝺpellit uel appz ipsum nō cōpelli ab aliq motio extrinseco. sed agit ex inclinatiōe ppe uirtutis non coactus ab exteriozi motiuo. & tale opus si sit bonuz ē laudabile. si malū uitupabile & inhonestū. Sic. n in generatiōe aīalis ex putrefactione ñ appz aliqꝺ pticulare & extrinsecū agens determinatū pcipue qꝺ sit eiusdē spēi cū generato ut ꝺingit cū mures generant ī dolio nullo mure preexīte. & uespe ex corpibus uaccaꝝ mortuarū nulla uespe pexīte ut dicit ō. xij° methaph. qualit aūt fiat generatō taliū aīaliū bona speculatio est sed nō ħ. Cetera ꝺo non dicunt habere generationē spontaneaz ī qbꝰ manifestū est pexistere generās pticulare eiusdez spēi cū generato ut in hōibus & ī aliis q generant p ꝺmixtionē seminū. ¶ Ulteriꝰ ē considerandu q aliquod opus ꝺī naturale nō qa ꝺpositū ex mā & forma. sed qa res opans habet naturalē inclinationē ad ipm p suā naturā & quanto pfectioz ē inclinatio naturalis alicui rei ad ipm opus. tanto illud opus ē naturaliꝰ. inclinatio aūt ad opus tanto pfectioz ē. quanto ipm opus ē magis nobile & pfm. & iō de pmo ad ultimū tāto naturaliꝰ ē opꝰ quāto nobilius & pfectius ē. ¶ Dis uisis dico ad q̄stionez ꝓ q generate sibi sile est opus naturalissimū uiuētibus que nō sunt ozbata. nō ipfecta. neq; spontaneā generationē hntia. naturalissimū ꝺico respcū opum que pnt ineē oībus spēbus uiuentiū que sūt hic cuiꝰmōi sunt augmētatio & nutritō. & ħ sic oñ detur. qa illud opus ē naturalissimū respcū aliqz opum quod ē pfectissimū respcū ipoꝝ ħ pz ex ocis sed generare ē hꝰmōi respectu nutritiōis & augmentationis qa semp illud ē minꝰ pfectū in talibus a q non conuertiī subsistēdi ꝺña ut aīal respectu hōis & sic de aliis. mō bene segtur ħ uiuēs generat sibi simile igiī nutriī uel augeī uel ē auctū. ħ ñ ꝺuertiī ħ uiuens nutrit & auget igit generat sibi simile. qa multa uiuentia nutriūtur & augmentant q̄ nō generāt indīdua sibi silia seoꝛsum & ꝺiuisim ut ipfecta & ozbata & spōtaneam generationē habentia ut manifestū ē. & bn ꝺico q ista nō generāt sibi similia exterius seoꝛsum & ꝺiuisim. qa in nutritiōe bn est quedā generatio alicui silis nutrito. cum enī caro nutrit se ex nutrimēto ipa generat ī materia nutriti formā sibi silem. & sic in aliis ptibꝰ nutriti. sed nō generat eam in illa mā seoꝛsum & ꝺiuisiz ab alia materia. imo ꝺiuncta & continuata alti ut Aꝛ. docet in p̄ de generatiōe ca° de augmēto. ¶ Item finis ē nobilioꝛ illis que sunt ad finē pcipue ī illis que sunt unius generis. mō generate sibi simile ē finis alioꝝ opum naturaliū uiuentibꝰ ut dicit Aꝛ. in lra in tantū q pma aīa. s. uegetatia diffinit p eē generatiuū silis ut ꝺī in lra. ¶ Item illud opus est naturalius p quod uiuēs adipiscit finez nobilioꝛē hec ē euidēs. nūc aūt p generationē adipiscit ipm uiuens finē nobilioꝛē q̄ p alia opa. qꝺ sic patz. naz p generationē acqrit pticipationē eē diuini & ppetui & īmortalis scdm idemptitatē & unitatē specificam ut dicit Aꝛ. in lra ubi dicit sic. Quatenꝰ ipo semp & ꝺino & īmortali eē pticipēt scdm q possūt. oīa aūt illud appetūt & illius cā agunt oīa quecūq; agūt scdm naturā. Et in fine uersus dicit loquens ꝺ uiuente & pmanet nō idē. s. idē numero. ħ ut idē numero qdem ñ unū. spē aūt unū. Et ō. illic pulchre loqtur. Solicitudo. n. ꝺīna cū non potuit facē. s. ipm uiuēs pmanere scdm indīduū ꝓpter illud qꝺ nihil corruptibiliū ꝺtigit idē numero pmanē miserta est ei ꝺando ꝺtutem generatiuā qua possunt pmanere idē in spē & nō ē dubiū in ħ. melius est. n. ipm hre istā uirtutē q̄ ñ hre. hic igiī ē finis quem uiuēs p generationē adipiscit. s. pmanentia etna scdm idēptitatem specificā. Utz aūt ipa unitas specifica sit ens actu extra aīam alia ab unitate numerali bona & nobilis pscrutatio ē. ꝺ ħ alias ui suz ē ī duobꝰ tractatibus de unitate specifica ordinatis ꝺtra negantes ipam unitatē specificā eē ens actu extra aīam. sed finis q acquiriī ex nutritione ē ꝺseruatio uiuentis scdm idēptitatem & unitatez numeralē p aliqꝺ tempꝰ determinatū solū. non. n ꝺingit aliqꝺ uiuēs p nutritionē ppetuari unum numero ut uideri hz sup p̄ ꝺ generatiōe. finis aūt augmētatiōis ē quātitas pfecta ꝺueniēs ad nāles opationes ut inuit ō. in 8° phicoꝝ. manifestum ē aūt intelligēti cuilibz q finis ē nobilioꝛ ordiatis ī finem & etiā melioꝛ. cuius etiā signū ponūt aliq q ī actu generatiōis ipa aīalia hnt maximā delectationē iter oēs delectatiōes coꝛpales. Est tamē itelligendū q generate sibi silē ñ ē opꝰ naturalissimum simpliter unicuiq; uiuēti scdm q ī tali spē determinata uel ī tali genere cuiusmōi sūt homo scdz q homo & aīal scdm q aīal qa hō scdz q homo habz opationē nobilioꝛē & excellētioꝛē q̄ generare sibi simile. s. speculationē ꝺtam de pmis itelligibilibꝰ ut patet x° ethicoꝝ. & aīal scdm q aīal hz opatiōez nobilioꝛē. s. sentire qꝺ ē multo nobiliꝰ q̄ generare sibi silē. ūde etiam pōitur finis ipius sentiētis scdz Aꝛ. ī de somno & uigilia & similiter sape sapiētis seu itelligere. ūde ꝺicit Aꝛ. ibidē q sentire. n. & sapere oībus finis ē quoꝝ ē altez hoꝝ. optia. n. hec. finis uero optimꝰ. Debet igiī itelligi q generare sibi simile ē opꝰ naturalissimū uiuētibus ut uiuētia sūt. ñ ozbata neq; ipfecta neq; spōtaneam generatiōez hntia. & hnt istū excessum nobilitatis pcipue respectu aliorꝝ opum que sūt cōia oībus uiuentibus. s. nutritionis & augmētationis & aliorꝝ annexoꝛū istis. ¶ Ad pmam rōem cuz ꝺī illud quod pōt ꝛc.

UVA. BHSC. IyR_010

uel est ceteris paribꝫ. sed si ceteta nō sint paria nō oportet. ⁊ sic ē in ꝓposito. nam quāuis uiuentibus oībus insit nutritio ⁊ augmētatio ⁊ generatio nō sit in oībus tamē aliud ē qđ recōpensat qa illa qbꝫ inest uel cōtingit generare sūt pfectiora ⁊ cōpleti ora multis qbus inest nutritio ⁊ augmētatio sine generatiōe ut manifestū ē ex dictis iō rō nō ualz. Dicam ḡ ⁊ illa uiuētia qbus inē nutriri ⁊ augeri sine generatiōe sūt ipfecta uel ora bata uel spōtaneā generationē hñtia ⁊ ls sunt minus nobilia aliis ut notū est. Item aliud ē qđ recōpensat. qa p generationē adipiscit nobiliora finis q̄ palia opa quaꝝ ⁊c ¶ Ad aliā cū dr̄ p qđ debilitaꝫ ⁊c. uel ē si ls semp otingeret ⁊ p se. sed si p accns ⁊ nō semp nec uliter non or. ⁊ cū dr̄ ⁊ p generare sibi sile aīal debilitaꝫ. dico ⁊ ls non opet nisi actui generatiōis ul' actui ad ls ordinato puta coitui semp nec uliter nec p se sed p accns. s. ꝓpter excessum ⁊ abūdantiā coeūdi unde Az. dicit in libro de morte sua. ⁊ qui nimis utitur delectatiōe uenerea suū corp̄ inuetat ⁊ suā substam macilentat. Et in de pbleumatibꝫ pticula đ uenere dicit. ⁊ coitus excessiuꝰ uentrē infrigidat ⁊ exsiccat. p quē aūt mōm non curo ad pns. sed si sit tempatus ⁊ moderatus usus coitꝰ ⁊ loco ⁊ tempore exerceaꝫ pficit ad multa bona. sed mōm non curo ponere ad pns. magl. n. spectat ad medicos et ad pticulares libros nāles ⁊ pcipue ad libꝝ đ sanitate ⁊ egritudine. ¶ Ad aliā cū dr̄ qđ ordinaꝫ ⁊c. ocedo. ⁊ cū dr̄ nutritio ordinaꝫ ad nobiliorē finez dico ⁊ non ē uer. ⁊ ad pbationē dicendū breuit. ⁊ licet oseruatō uiuentis scđm unitatē numeralez sit nobilior ⁊ pfectior q̄ oseruatio ipsiꝰ scđm unitatem specificā absolute. tñ oseruatio ipsius uiuēd sub idēptitate specifica p tempus sempitnū ē nobilior q̄ oseruatio eius scđm idēptitatē numeralē p modicū tempus solum. nūc aūt p nutritiōez oseruat in idēptitate numerali p aliqđ puū tēpus scđz ⁊ pmittit ⁊ recipit natura ipius. sed p generatiōez similis conseruaꝫ in idēptitate specifica p tempus eternū scđm Az. in lra quare rō nō ualet ¶ Posset etiā dici ⁊ unitas specifica nature realis cuiꝰ idiuidua sūt extra aīam actu ē actu extra aīam ⁊ ē pfectior ⁊ nobiliō unitas aliquo mō q̄ unitas numeralis et accntalis. ß de ls non plꝰ ad pns. ¶ Ad aliđ pz ex dictis. bn̄. n. ocludit ⁊ aliqđ aliđ opꝰ ē magl naturale uiuēti scđm ⁊ tale uiuēs in spē de tmīata uel in genere. sed nō scđm ⁊ uiuēs nō orbatū ⁊c. ut pus dictū ē. ¶ Ad aliud cū dr̄ in quo cōicāt ⁊c. uel ē si ls ē uno mō ⁊ uniuoce. sed si drsimod ñ or mō generare sibi sile nō cōicatur inaīatis sili mō ⁊ uniuoce sicut aīatis īmo multū diuersimode. de ls tamē meliꝰ uidebit in questiōe sequenti. ¶ Ad aliā dico ⁊ bn̄ ocludit aliqđ opus eē naturaliꝰ hōi scđz ⁊ hō q̄ generare sibi sile. ⁊ ls bn̄ ocederē. sed scđm ⁊ uiuēs nō orbatū nec impfectū nō habens generationē spōtaneam sub ista tōe non debeꝫ aliquod opus nobiliꝰ ⁊ natalius q̄ sibi sile generare. ⁊ ls intellexit Az ¶ Utr aūt hō p eandem formam subalem sit hō ⁊ uiuens realiter inqreꝫ ī questiōe de gradibus formarum ⁊ non hic q̄re ⁊c.

Consequenꝫ queriꝫ. Utr generaꝫ sibi simile ⁊ nutriri ⁊ augeri sint ab aīa. ⁊ arguiꝫ p ⁊ nō. qa q̄ conueniūt inaīatis nō sunt ab aīa. ls est manifestū. sed ista sūt hꝰmodi multa. n. inaīatoꝝ generāt sibi similia ut ignis ignē ⁊ aqua aquā. ⁊ silr ignis nutriꝫ ex humido pingui ⁊ aereo. ⁊ silr mīta inaīata augmentanꝫ ut dr̄ de plūbo cum diu iacet in terra multū augmentat. ⁊ cum ex aqua fit aer aut ignis multū sibi maior acquiriꝫ quātitas quā ñ uidetur fieri nisi p motū augmētationis. nā augmētatio ē trāsmutatio scđm quantitatē ad quantitatē perfectionē ut patet ex 5° phicoꝝ ḡ ⁊c. ¶ Oppositus arguitur auctoritate phi q uult ⁊ oīa ista opera sint ab aīa īmo etiā ⁊ ē causa oīum motuū qui ꝓpie ⁊ pase sunt in corpe uiuēte. Et om̄. dicit ibidez ⁊ Az. declarauit aīam eē causam mouentē scđm oēs modos motuū q̄ iueniunt in corpe siue ueros siue existimatos. ⁊ dicit siue existimatos ꝓpter ipsas sensationes q̄ extimabātur ab aliquo esse motus ⁊ tamē scđm ueritatē nō sunt motus scđz cōem ⁊ famosam acceptionez cū motꝰ non fiat in instanti et nihilominꝰ aīa ē cā mouēs scđm oēs istos motus ¶ Ad questionē buiter dr̄ p ⁊ generare sibi sile ē ab aīa qđ sic pz. Opus nālissimū oībus uiuētibus nō orbatis ⁊c. debet eē a natura niuētis. hec ē euidens. aliꝫ nō eēt opus naturalissimū. sed generare sibi sile ē naturalissimū oībus uiuentibꝫ nō orbatis ⁊c. igiꝫ debet eē a natura ꝓncipali ipsius uiuentis. sed ꝓncipalis natura ipsiꝰ uiuētis ē ipsa aīa ut manifestū ē ⁊ ocessum q̄re ⁊c. ¶ Idem oñdet similiꝫ de augmētatiōe ⁊ nutritiōe ⁊ sint ab aīa quia aut nutritio ⁊ augmentatio ē ab aīa aut a uirtute ⁊ natura elemētari. hec ē diuisio sufficiens scđz oīuz cōcessionē. oīs. n. motus uꝝ eē ab altero istoꝝ duoruz ꝓncipioꝝ. s. uel a natura elemētari uel ab aīa. ⁊ cō ē qa oīs motus ul' ē mobilis aīati ⁊ uiuentis ul' in aīati. hec ē manifesta apud oēs. si ē motꝰ inaīati. aut ē motus corpis simplicis qđ dr̄ elementū ⁊ tunc cōstat ⁊ ē a natura elemētari ut motus ignis a natura ignis ⁊ sic de aliis. aut ē motus mixti inaīati ⁊ adhuc iste ē a natura elemētari. qa oē mixtum mouetur p naturā ⁊ uirtutē elemēti ꝓdnantis in ipso ut patet in p̄ celi ⁊ mūdi. ⁊ in oī mixto dñat elemētum aliqđ ut patet ī z° de generatiōe. maior dmōstratur in p̄ đ celo. si aūt est motus aīati ut aīatum ē ⁊ sic ē ab aīa. ⁊ sine dubio oīs motꝰ uel ē a nata elemētari uel ab aīa scđm aliquē mōm ¶ Qualit autem motus ferri ad magnetē sit a natura elemētari ingrendū ē sed nō h. ¶ Nutritio ḡ ⁊ augmentatō ul' sunt ab aīa uel sunt a natura elemētari. sed ñ ē oīcēdum ⁊ sint a natura elemētari. qa cū motꝰ nutritionis ⁊ augmētationis sit unus. debeꝫ eē ab una natura elemētari. nūc aūt una natura ⁊ uirtus elemētatis nō est ꝓncipiū motus nisi ad unā ora īam pōnis ut natura leuis ad sursum ⁊ ḡuis ad dorsū ⁊ ls ē uer in simplicibꝫ ⁊ īmixtis. nunq̄. n. una natura elemētatis ē simul ꝓncipium motus ad drsas oras pōnis uel loci. mō nutritio simul ē ad drsas oras pōnis ⁊ loci ut manifestū ē. ⁊ silr augm̄tatō non solū. n. aīalia ⁊ plante nutriunt đorsum ß sursum ⁊ nō solū ante sed retro ⁊ ls simul cōtingit. similiter aūt ē augmentanꝫ q̄re ⁊c. hec ē rō Az. in lra ¶ Et confirmaꝫ qa si nutritio ⁊ augmentatō eēnt a natura elemētari sic ⁊ ptes leues mouerent sursum ⁊ ḡues deorsum ut dicebat Empedocles tunc aut eēt aliqd otinēs istas partes ⁊ detinens ī ipso augmētabili aut nō. sed si nō eēt aliquid detinens ⁊ phibēs q̄re igiꝫ iste ptes nō distraherent ⁊ separentur ab inuicē. distraherent. n. si nō eēt cōtinens aliqd ⁊ phibens. si aūt sit aliqd otinens istas ptes et phibēs eas separi ne euolēt ad ꝓpas regiones illud nō pōt eē aliqua natura elemētaris ut manifestū ē. igiꝫ relinqtur ⁊ illud sit ipsa aīa. et cum ista unio sit oiunctio ptium sine sepatiōe et phibitiōe necessario req̄sita ad augmentationē. si. n. ptes augmentabiles separent ab inuicē nō eēt augmēta' sed destructio ut manifestū ē. seqtur igitur ⁊ aīa ē cā augmentationis quare ⁊c. Doceti ītez spāliꝫ aplz đ augmentatiōe. nam ipsa augmētatio ul' est

UVA. BHSC. IyR_010

ab aīa ⁊ a nā ꝑpa ipsius aīe uel ab ipso igne⁊ a uir
tute eius que ē caliditas. hec diuisio ē ocessa ⁊ tōa
biliter ga nihil aliud uī ducere ad maiorē quanti
tatem nec extendere nisi uel ipsa aīa uel ignis tate
faciendo. sed nō ē a uirtute ipsi⁹ ignis qa oē uiuēs
habet aliquā quantitatē ⁊ magnitudinē determi
natam qua maiorē nō pōt hīe scd̄m naturā ⁊ sub
qua maiori nō pōt saluari sua forā ut ponit phūs.
unde augmētatio nō debet ꝓcedere ī infinitū. sed
ad determinatū terminū. illud igit nō ē p se ⁊ pn
cipalis causa augmētatiōis ītrinseca qđ nō ponit
terminū magnitudini ⁊ augmēto. nā pncipalis cā
uni⁹cuiusq; facti ponit terminū ipsi facto ⁊ etiam
cāt terminū. ⁊ nō instrumētalis ut manifestū est ī
his que sunt ab arte. securis. n. nō ponit terminu;
quātitati domus īmo ē de se indifferēs ad faciendum
domū cui⁹cunq; magnitudīs. sed ars ⁊ decept⁹ do
mificatoris q est pncipaliō cā domus ponit ei ter
minū. tantam. n. domū facit edificator quantā dicit
⁊ appetit. similit aūt ⁊ ī alijs. certū aūt ē q ignis
⁊ eius uirtus. s. caliditas relicta nature ꝑpe nō de
terminat ipm uiuēs augmentabile ad suū tminu;
magnitudinis īmo quantū ē de se extendet; ultra
quantitatē naturalē cui⁹cunq; augmētabilis. ⁊ hūc
uult dicere Arz. cū ait. ignis aūt augmentat ī infini
tum si sibi debustibile apponat. qđ nō ē intelligēd
sicut aliq imaginant ⁊ male q natura ignis non h;
aliquc; certū terminū magnitudīs. īmo q pōt esse
sub quacunq; quātitate ⁊ quacūq; quātitate data
adhuc ignis pōt eē sub maiōi si debustibile īueīret
ut dicūt. hūc aūt ē mēdaciū ga forā subalis ignis cu;
sit quedā forā naturalis determīata ē ad maximū
ita q ē aliqua quātitas ita magna q ignis ñ posset
saluari sub maiori. Sed sic ē itelligendū augm̄tu;
ignis eē in infinitū. i. ultra quācunq; quantitatem
tem; uiuentiū ita. s. q ipse ⁊ sua uirtus nō imponit
certū terminū magnitudini rei uiuētis. sed potest
extendere ad maiorē quantitatē quacūq; magni
tudine uiuentis augmētabilis. augmentū igit nō
ē pncipaliter ab igne nec ab ei⁹ uirtute. q̄re relīq̄t
q solū est ab aīa p̄ ⁊ pncipaliter. Qualit aūt ōtus
ipsius ignis uidelic; caliditas deseruiat ad augmē
tationē alibi magis habet locū. s. ī p̄ d generatiōe
⁊ in de nutrimēto ⁊ nutribili ¶ Ad pīs autez dico
duiter q hūc ē scd̄m istū mōm ga cū nutrimentū ex
quo debet uiuēs nutriri ⁊ augeri sit in pnci⁹ mitu;
dissile nutrito necesse ē ipm alterari a suis ꝓpriis
dispōibus ⁊ accipe dispōes siles dispōibus nutriti
⁊ tandē in matīa nutrimēti dispōita generet forā
nutriti. hm̄oi aūt assilatio ⁊ appriatio nō potest
fieri nisi p decoctionē seu digestionē in qua sepat
pur; nutrim̄ti ab īpuro ⁊ dueniēs ab incōuenīēti
sed ista digestio nō fit nisi a calido cui⁹ ē segregār
omogenea. ⁊ omogenea subtiliār ⁊ dimiscere ut p;
ex 4° methaur;. iō sine dubio nutritio ⁊ augmē
tatio nō pōt fieri sine calido naturali. sed nō sequit
ꝓpter hūc q ipa caliditas naturalis sit pncipal causa
sed magis aīa ⁊ eius uirtus. ⁊ ꝓpter hūc pulchre di
cit Arz. q ignis nō ē simplr cā augm̄ti ß dcā q̄re ꝛc
¶ Ad rōem cū dr. illa que cōueniūt īaīatis ꝛc uer
ē si eodē mō ⁊ uniuoce dueniāt eis. si aūt drīmod
tūc pñt eē ab aīa illo° diuersa. sic aūt ē ī ꝓpōito. nā
aliter generat sibi silē aīatum ⁊ inaīatum qđ mul
tiplicit appz. p̄ qa uiuēs generat sibi silē p extramis
sionem ⁊ sepationē alicuius subē a suo corpe. s. per
emissionē seminis hñtis uirtutē forātiuā ut dr in
z° de generatiōe aīalium. sed inaīatum ñ generat
sibi silē p sepationē alic⁹ subē de corpe suo sed trās
mutando materiā sibi ꝓpinquā d potetia ad actū
ut cū ignis approp̄quat debustibili nō exit aliqua
subā a corpe ignis que īmediate faciat ipm ignem
ß p suā qualitatez trāsmutat materiā d potētia ad
actū. cū aūt aīal generat aīal oportet q emittat ex
suo corpe aliquā subam. s. semē hns uirtutē forā
tiuam. ꝓporcionabilit aūt ē in plantis licet ī plātis
non sit tanta distinctio seminū in eadē spē ut habz
uideri in d plantis. ¶ Alia dria ē q ipsū uiuēs ī ge
nerādo utitur quodā sepato scd̄m eē ab ipo. s. seie
⁊ in hūc quodāmodo assilatur itelligētie que ī gene
rando ista inferiora utit celo tanq̄ suo instrumēto
cui tamē nō ē diūcta scd̄m eē subsistentie ut habet
uideri in 8° phicor;. inaīatum aūt in generādo sibi
simile nō sic utit instrum̄to corpeo sepato ab ipso
ß p suā qualitatē actiuā trāsmutat materiā donec
recipiat forām. ut cū ignis generat ignē ex lignis
ñ indiget aliquo īstrumēto corpeo sepato ab ipso
sed p suā caliditatem disponit materiā donec edu
cat forām subalem. ¶ Tertia dria q anteq̄ ipsuz ui
uens generet sibi silē ex aliqua matia nutrimenti
inducit quandā aliā forām subalem ꝓpinquiorez
aīe. s. forām seminis ut manifestū ē hn exercitatis
in phia naturali. nō enī uiuēs statī posset ex pane
uel alio nutrimēto generare sibi silē. sed or q prī⁹
digeratur ⁊ ducatur ad forām seminis que dicitur
eē diuersa spē a forma nutrimēti. sed inaīatum cuz
debet generare sibi silē ex mā sibi subiecta non or
q pus faciat in ea aliquā aliā forām subalē. sed dis
ponit materiā qua dispōita statī inducit forā silis
forme generātis. ut cū ignis generat ignē ex com
bustibilibo uel ex aere nō or q pus det ipi materie
unā aliā forām subalez. sed disp̄it materiā deinđ
generat forām subalem silem sue forme ¶ Quarta
dria ē manifesta. ga in uiuente qđ generat sibi silē
sunt alique ptes organice desetuiētes generationi
que sūt diuersē ab alijs ptib⁹ corpis aliqua diuer
sitate puta scd̄m figurā ⁊ opōem ⁊ sitū ⁊ hūc etiam
notū ē. sed in ipsis inaīatis nō ē aliq̄ talis distīctio
⁊ diuersitas ptium ut manifestū ē in igne qui eui
dentius generat sibi silē q̄ alia inaīata. ī corpore. n.
ipsius ignis nō est aliq̄ ps organica diuersa ab alijs
scd̄m talez mōm. iō oēs ei⁹ ptes sunt siles ⁊ unius
dispōnis. ⁊ sic manifesta ē dria inter mōm genera
tionis in uiuētibo ⁊ in nō uiuentibo. ꝓpt qđ ñ est
miz si generatio uiuētis sit ab ipa aīa ⁊ nō ī alijs.
Est etiā dria inter nutritionē uiuētis ⁊ nō uiuēd.
ga in nutritiōe ⁊ augmētatione uiuētis nutrim̄tū
diffundit ad oēs ptiçulas nutriti ⁊ q̄libet nutrit ⁊
auget ut declarat in p̄ de generatiōe. sed ī nutritiōe
ignis q maxīe uī nutriti int oīa corpa inaīata non
sic cōtingit q aliqđ corpus ingrediat ad singulas
ptes ignis pexīntis ⁊ quelibz nutriat ⁊ augeat. sed
solū ex materia ꝓpinqua fit alius ignis ⁊ otinuat
uel otiguat igni pexīnti scd̄m ei⁹ supficiē ⁊ fit unū
inaīatum maius q̄ pus. Et sīlt si plumbū iacens ī
terra auget ut narrāt aliq. hūc non ē p hūc modū ga
aliqđ nutrimentū diffundit p spōgositates corpis
eius ut in aīali. sed ga ex aliqua materia sibi appro
pīq̄ta otiunata uł otiguata scd̄z ei⁹ extremū gene
ratur plumbū ⁊ sic fit maius q̄ pus erat. Similit
aūt cum ex aqua generat aer ⁊ fit maior quātitas
hūc nō fit p ingressum alicui⁹ corpis ab extrinseco. ß
p eductionē de potētia ad actum ut declarat in 4°
phicor;. ⁊ sic patet diuersitas nutritiōis ⁊ augmen
tationis otingentis ī uiuētibo ⁊ ñ uiuētibo q̄re ꝛc.

QVoniā aūt eadē potentia aīe ꝛc.
Querit ibi p̄. Utz potentia gene
tatiua ⁊ augm̄tatiua sint diuerse
potentie aīe. Et arguit q nō. ga
inaīatum p unā ⁊ eandez potētiā
se nutrit ⁊ auget ⁊ generat sibi si
mile ut ignis p caliditatē facit oīa hūc. g̃ mlto forti⁹

UVA. BHSC. IyR_010

aīatum p eandē potentiā debet hīre ista opatiões 7 patet ona. uiuens nobiliori mō debet se habē ad suas opationes q̄ nō uiuens ut manifestū ē. nobilius aūt uī opari p unā potētiā q̄ p plures q̄re ⁊c. ¶ Item ille ōtutes sunt eedē quaꝝ est idē obm. ls ē manifesta p se. sed istaꝝ ē unū 7 idē obm. s. nutrimentū ut patet in lra g̃ ⁊c. ¶ Item ille ōtutes sūt eedē quaꝝ ē eadē opatio seu actus. ls ē manifesta. sed potentie nutritiue 7 generatiue est eadē opatō qa potentia nutritīa mēbri cuiuscūq; aīalis generat sibi simile ex matīa nutrimēti ut cū caro nutrit se ex nutrimento oz q̄ generet forām carnis ī mā nutrimenti scdm Aꝝ. ī p̄o de generatiõe. Idē tāgit in isto ca° ubi ult q̄ nutrimentū coctū seu digestū ē simile ei qđ nutrit 7 sūt uirtus generatiua generat sibi simile q̄re ⁊c. ¶ Itē arguit auctoritate Aꝝ in p̄ncipio h̄ capituli q dicit q̄ eadē ē potentia aīe genetatīa 7 augmentatīa quare ⁊c. ¶ Oppositꝫ arguit auctoritate Aꝝ. q diuisim 7 seorsuꝫ agit d̄ nutrimēto scdm q̄ ogruit potētie generatīe 7 augm̃tatiue 7 nutritiue ut patet in lra. ¶ Ad questionē ē intelligendū q̄ uiuentia que sūt hic habent uitā suam in calido 7 hūido ut hētur in de causis longitudinis 7 breuitat uite 7 in de morte 7 uita 7 supponimus ad pñs. ipm aūt caliduꝫ naturale a p̄ncip° uite usq; in finē agit in hūidum radicale ipm consumendo aliqualr corrūpēdo ut etiā patet ibidem 7 ls supponūt medici. mō ātr istī actiōis 7 cōruptionis difficilis ē multū 7 indiget pscrutatiõe sed n̄ h. cū autē calor nālis sic agit ī hūidū ipm dsumdo uita statiꝫ 7 cito deficeret nisi aliqlr restauraretur 7 restitueret. 7 iō natura dedit ipsi uiuēti unā uirtutē p quam restituit humidū dēpditum. restituit dico humidū dēpditum p ouersionē nutrimēti in subam nutriti 7 hec ē uirtus nutritiua. ¶ Ulteri9 dcendū est q̄ oē uiuens qđ ē hic in p̄ncipio sue uite īuenīt sub quantitate diminuta 7 ipfecta que non sufficit ad opationes naturales pficiendas. 7 istud ꝓuenit ut dicit Albtus in suo libello de nutrimento 7 nutribili ex puritate loci ī quo generatur 7 ex paucitate materie ex qua generat. 7 iō necessario fuit eius una uirtus qua ꝓduceret ad quātitatē pfectā 7 ls ē augmentatīa. ¶ Ulteri9 ē aduertendū q̄ oē uiuēs hic inferi9 exns ē corruptibile. nihil aūt corruptibiliū ctingit unū 7 idē nūero p manere ut Aꝝ. ls sumit. iō nullū istoꝝ uiuentium pōt pticipare diuinū 7 ꝑpetuū ee sub idemptitate numerali ꝓpter qđ ut ꝑpetuarent scdm spēm nccē fuit eis potentia generatīa. 7 ls dicit dm. ut pus allegabat. Solicitudo. n. dīna ⁊c. ¶ His p̄missis dicit ad questionē cōiter q̄ uirtus nutritiua augm̃tatīa 7 generatīa sūt uirtutes diuerse. qa hnt opationes p se diuersas. s. couertere nutrimentū in sub stātiaꝫ uiuentis qđ ē opus nutritiue. 7 deducē uiuens ad quantitatē pfectā qđ augmētatiue ē opus. 7 generare sibi simile qđ ptinet ad generatiuā q̄re ⁊c.

¶ Est aūt diligēter notandū q̄ scdm Albtū m̄lte sunt dīe inter uirtutē nutritiuā 7 augmentatiuā quaꝝ una ē q̄ nutritiua. s. uirtus generat subam. s. forām subalem silem fore nutriti in materia nutrimenti. uirtus aūt augmētatiua generat quātitatē pfectā scdm q̄ ouenit illi uiuenti. Itē alia est dīa qa uirtus nutritīa quantuꝫ ē de se indr̄nter nutrit scdm oēm dimensionē corpis. s. scdm longū. latuꝫ 7 ꝓfundū. augmentatiua uero spāliter augmētat scdm longitudinē. In ls. n. spāliter itelligit 7 attē ditur aliquid augeri q̄ longitudo ipsi9 sit maior. Tertia dīa ē qa uirtus augmētatīa utitur fortiõi calido q̄ nutritīa. nam ad augmētationē requirit q̄ mēbra dura 7 solida extendant p̄cipue secundo longū ut ossa 7 cartilagines 7 nerui 7 q̄ nutrimtū dcurrat ad ista mēbra. ad nutritionē aūt sufficit q̄ nutrimentū assimetur nutrito 7 tandē fiat sub forā nutriti diuncti. ostat aūt q̄ fortior calor ē q̄ habet extendere mēbra dura 7 facere nutrimentū decurrere p ea q̄ qui solū hz assimilare nutrimentū 7 cōuertere in subam nutriti ¶ Quarta dīa ē quia cuz finis augmētatiue uirtutis sit quātitas pfecta sufficiens ad naturales opationes uiuentis. habita tali quātitate cessat augmētatiua ab opatione sua 7 ls ctingit ante finē uite. sed uirtutis nutritiue finis ē oseruatio indīdui p restaurationē dēpditi 7 hoc ne cessatiū ē fieri p totam uitā 7 iō nutritiua opat per totā uitam ut uult Aꝝ. ls. ꝓpter qđ quidā medici dicūt q̄ cessatio uirtutis nutritiue ab opatione sua mors ē uel saltē ipam comitat mors. ¶ Ad p̄mū arguīntū dcdo ons. 7 nego onam. 7 ad ꝓbatiõez dico q̄ nobilius ē facere p unā uirtutē q̄ p plures si eque bñ pōt fieri p unā uirtutez sicut p plures. ls si nō non oz 7 sic ē in ꝓpōsito. nam ille operationes diuerse. s. diuersio nutrimēti in subam nutriti 7 ꝓducho ad maiorē quantitatē 7 pfectā 7 generare sibi simile nō ita bn fieri pñt p unā uirtutē sicut p plures q̄re ⁊c. ¶ Ad aliā dicendū q̄ obm istarum uirtutū bñ est unū 7 idē māliter 7 scdm subz. sed foraliter ē diuersū. naz scdz q̄ ē in potētia ad subaz nutriti sic ē obm uirtutis nutritiue. 7 scdm q̄ est ī potentia ad quantitatē pfectiorē sic ē obm ōtutis augmentatīe. scdm aūt q̄ ē in potentia ad uirtutez foratiuam quā recipit nutrimentū in uasis genitalibꝰ sic ē obm uirtutis generatīe que est ī uiuente. 7 scdm q̄ est in potentia ad foram subalem silem fore illius a quo decidit semē sic ē obm uirtutis generatīe que est ī seie quā medici uocāt foratiuam uirtutē. debem9. n. intelligere circa istud q̄ cū ōtus digestiua exns in corde ē satis fortis 7 habz copiā nutrimenti ctingit q̄ assimilet de nutrimēto plus q̄ requirit ad restaurationē dēpditi 7 augm̃tationē 7 illud residuū uocat supfluū tertie digōis. istud aūt sic digestū mittit ad uasa seminātia. s. ad testiculos. aut ptes ꝓpocionabiles in qbus ē ipa ōtus generatiua 7 ibi istud nutrimentū accipit uirtutez quandā actiuā que dr uirtus foratiua q uirtualr ē oīa mēbra facere. post ls aūt īmittit in locū debitū ad nutritionē uel ad locū ꝓpocionabilē 7 appropinquat ei semē passiuū. 7 tūc generat uiuens sile illi a quo fuit semē decisuꝫ. De ista aūt uirtute formatiua 7 eius opationibꝰ multa pulchra dsiderāt in d generatiõe aīalium. 7 d̄ his aliqua cōgregaui in questionibꝰ d̄ formatiõe corpis hūani ī utero.

¶ Ad aliā dr q̄ diuersimode uirtus nutritiua generat sibi sile 7 generatiua ꝓpe dicta. nā uirtꝰ nutritīa generat sile imatia cōiuncta 7 ctinuata materie ꝑexistenti 7 nō seorsum nec diuisiz ab eo qđ nutrit. uirtus aūt generatīa facit sile seorsum 7 diuisim exns ab ipso generāte iō ⁊c. ¶ Sed dubitab qa forā carnis que generat in mā nutrimēti a uirtute nutritiua ē eiusdē spēi cū ista forā carnis q̄ generat in matia semis a uirtute foratiua. silr autē 7 in alijs q̄re ur q̄ generate sibi sile ē opatio eiusdez spēi que ꝓcedit a uirtute nutritiua 7 que procedit a uirtute generatiua. 7 p ons iste uirtutes sūt una uirtus. nec sufficere uidet ad eaꝝ diuersitatē essentialē 7 p se q̄ una generat in matia cōiuncta 7 alia ī matia separata 7 seorsuꝫ qa ls ē accns ipsi generatiõi p qđ non diuersificat scdm spēm p se 7 eēntialit.

¶ Cōsiderandū ē circa ls q̄ d̄ uirtute generatiua ꝓut cōit distinguit ab alijs uirtutibꝰ aīe possum9 loqui dupliciter. uno mō scdm q̄ ipsa ē in uiuente spāliter ī parte determinata. s. in uasis genitalibus que sunt testiculi 7 ꝓpocionabilia 7 ista uirtus generatiua non generat imediate aliqd sile ipi uiuenti

UVA. BHSC. IyR_010

cuius ē talis uirtus. sed generat quandam subam que dr̄ semen dādo ei uirtutē quandā forātiuam qua ipm semē uirtualit̄ ē oia mēbra facere. 7 ista uirtus sic exns subiectiue in ipso uiuente dans semini vtutez formatiuā ē alia scdm spēm a nutritia 7 habet aliā opationem ut manifestuz ē qa uirtus nutritiua dat foram subalem nutriti materie nutrimenti. sed ista uirtus generatiua exns spāliter in uasis gēitalibz dat ipsi nutrimēto ultia digestione ppārato forātiuam uirtutē 7 sic multū fūt diuersē Alio mō possum⁹ loqui d uirtute generatia ꝓut ē in ipo semine 7 ē illa uirtus forātiua q̄ rcipit sem̄ a uasis uel instrumētis genitalibz 7 illa uirtus nō ē uirtus aie subiectiue. ipm. n. nō ē forāliter aiatum scdm Aug. 7 om̄. sed si ē uirtus aie h̄ ē effectiue quia facta ē ab aia illi⁹ uiuētis cui⁹ ē ipm semē. 7 efficit aiam sibi illi aie. 7 isto mō loqtur Aug. in isto ca° dicit. n. sic. Et generatiōis aūt factiuū supple ē ipm nutrimentū infōratum uirtute forātiua nō eius q̄ alitur sed quale id quo alit̄. De hac g̃ vtute remanet dubitatio cū ipsa generet sibi scdm speciē illi a quo decidit semē ut uirtus forātiua exns in semie equi generat equū. 7 sibi uirtus nutritia existens in uiuente generat foram nutriti in materia nutrimenti. uidetur ꝙ hnt eandē opationē scdm speciē 7 ꝓ ons eēnt una uirt⁹ 7 nō dr̄se. h̄ autez fortassis nō eēt magnū incōueniēs imo 7 h̄ ut̄ Aug. itelligē in pn° istius capituli ubi exp̄sse dicit. Qm̄ aūt eadē potentia generatiua nutritia ꝛc. cū g̃ cōiter asserit uirtutē generatiuā differre a nutritia forte ē intelligendū de illa uirtute generatia que est in uiuente ꝓ quam uiuens dat nutrimēto uirtutē formatiuaz mō pus tacto. Et siqs uellet dicē ꝙ uirtus nutritiua dr̄t a uirtute generatiua quecūq; sit tunc accipienda ē uirtus nutritia ꝓ uirtute digestiua que in ducit in materia nutrimēti dispōes accītales tegitas ad h̄ ꝙ fiat sub fora nutriti. nō aūt ꝓ illa vtute que generat uel inducit foram nutriti in illa matia. Et adhuc eadē uirtus nutritia teneri pōt esse dr̄sa a generatiua uirtute que ē in seie licet utraq; hēat generare subaz eiusdē spēi ut dicebat. qa tam̄ una istaz est in aia 7 in uiuēte. s. nutritia 7 alia nō est in aia subiue nec in uiuēte sed in seie qd ē inaiatum iō pnt eē distincte. nec ut̄ eē necesse ꝙ oēs vtutes que faciūt idē scdm spēz sint eedē penit⁹ scdz spēm ut lum̄ facit calorē 7 sibi calor. 7 tn lum̄ 7 calor sunt diuerse uirtutes scdm spēm. sibi aūt 7 in alijs.

Sed quereres ꝓpter qd distinguerent̄ iste uirtutes cū nō distinguātur ꝓpe p se p opationes eo ꝙ utriusq; opatio ē generare subaz alic⁹ ei⁹dē spēi. Forte diceretur ꝙ licet opatō sit eadē in suba 7 q̄tū ad id qd ē tam̄ ē diuersa scdm forāle mōm ut dicebatur. nam uirt⁹ nutritia generat subam coniūctā 7 unitam sube pexnti in qua ē ipsa uirt⁹ nutritiua ipsa aūt uirtus forātiua generat subam seorsum 7 diuisim subsistentē nō coniūctaz substātie pexnti eiusdē spēi. uerbi gra ꝓ iunioribz uirtus nutritiua carnis cū nutrit ipam carnē generat in materia nutrimenti foram carnis nō qdem seorsum 7 diuisiz sed diunctā 7 unitā carni pexnti. Virtus aūt formatiua exns in seie equi cū appropinquatū ē semī femelle generat equū seorsum 7 diuisim subsistētem nō aūt cōiunctū 7 unitū ipsi equo uel alti substantie pexnti. 7 sic diuersificat opatio formaliter scdm ꝙ ē nutritiue uirtutis 7 generatiue 7 h̄ sufficere ut̄ ad distinctionē istaz uirtutū. Sed adhuc intellectus hois nō gescit. qa uirtus uisiua eadem scdm spēm habet uidere colorē seorsū 7 diuisiz existentē 7 colorē coniunctū alteri nec diuersificatur in specie penes istos modos diuisionis. sibi uirt⁹ generatiua carnis 7 cōiūcte 7 diuise non ut̄ dr̄sificāi scdm spēm. forte nō eēt simile qa oīs uirt⁹ uisiua que uidet colorē seorsū 7 diuisiz uidere pōt colorē cōiunctū alteri 7 unitū 7 eo°. sed n̄ oīs uirt⁹ generās carnē seorsum 7 diuisiz generaret eā cōiunctaz carni pexnti nec eo°. uirtus. n. semis nō nutriret carnē. nec uirtus nutritia carnis generaret aiāl seorsum 7 diuisim 7 sic ē h̄ maior dria q̄ in uisu q̄te dici potest ut ꝓus ꝙ sūt diuerse. Q̄ si h̄ tibi nō sufficiunt quetas melius 7 ꝓfundius qa mihi nō plus ad pns appz. Et si teneret̄ alia uia ꝙ uirt⁹ nutritia 7 uirtus formatia exns in seie ē una scdm speciem quantū ad suā eēntiam 7 adduceret̄ ad h̄ lra Aug. non ur̄ mihi eē mortale peccatū. Ad auctoritatez Aug. cū ipe dicit ꝙ eadē ꝛc. Tenentes ꝙ nutritia 7 generatiua nullo mō sūt eadem uirtus eēntialiter nitūt exponere illud uerbū ꝙ eadem est potentia quantū ad obiectum materialiter sumptum. licet formaliter diuersificet. Sed obicit ōtra hoc quia sibi pōt dici ꝙ uisus 7 olfactus sūt eadē potētia q̄tum ad obm materialit̄ sumptū. nā idē corpus est colorat̄ 7 odorifez. sibi aūt 7 ī alijs. Dñdū ꝙ nō ē sibe. qa opō vtutis nutritie circa nutrīmtū ordīat ad opationē vtutis generatie 7 iō ꝓpinquores sūt sibi inuicē q̄ uisus 7 odoratus aut h⁹mōi. 7 n̄ dnt eadē potentia quantū ad obm. s. nutrimentum ut exponit om̄. q̄te ꝛc. Siqs aūt diceret ꝙ potentia uegetatia est eadē potētia eēntialit cum generatia que ē in semie. tūc ista lra eēt ꝓ eo. de hoc autē nō plus ad presens q̄te ꝛc.

Determinatis autez his cōmunit̄ de omni sensu ꝛc.

Dic ꝓ queri. Vtz sensus sit uirt⁹ passiua. Arguit ꝓ ꝙ nō. qa uirt⁹ illa q̄ trāsmutat aliqd exteri⁹ est actiua 7 nō passiua. h̄ ē manifesta sed sensus trāsmutat aliqd extrius ut patet cū mulier mēstruosa ispicit speculū. fit. n. quedā infectio in speculo ad mōm nubecule obscure q̄te ꝛc. Itē illa uirtus ē actia cui⁹ opatio ē actio. hec est manifesta. sed opatio sensus ē actio. ꝓbat̄. nam operatio sensus ē sentire. sentire aūt ē quedā actio imanēs ut patet in 9° methaph̄. 7 ī libro sex ꝓncipiorum g̃ ꝛc. Item uirtus fore debet eē actia hoc ur̄ manifestū. nā sicut matie ē pati sic fore ē agere ut pz ī 2° de generatiōe. unde sicut uirt⁹ materie ē passiua sic uirtus fore debet eē actia. sed sensus ē uirt⁹ fore ē. n. uirt⁹ aie que ē fora aiati q̄te ꝛc. Itē si sensus eēt uirtus passiua tūc uirtus nutritia eēt nobilioz q̄ sensus. qd ē absurdū. qa uirt⁹ sensitia ē uirt⁹ nobilioris fore q̄ sit uirt⁹ nutritia. nobilioris autem fore debet eē nobilioz uirt⁹. ꝓbat̄ ona qa uirtus actiua debet eē nobilioz passiua ut ult Aug. in 3° h⁹. sed uirtus nutritiua ē actiua ut dicebat̄ quare ꝛc. Itē si sensus est passiu⁹ a sensibili 7 sensibile eēt actiuū ī sensū tūc sensus eēt min⁹ nobilis q̄ sensibile qd ē inconueniens. uisus. n. nō ē min⁹ nobilis imo nobilioz q̄ sit colorz 7 sic de ceteris. 7 patz ona qa passum ē min⁹ nobile agenti ut patz ex 3° d aia. g̃ ꝛc. Oppōitū arguit auctoritate Aug. ubi. n. ꝙ sensus ē in potentia ad sensibilia 7 patit̄ ab ipsis. Idē dicit h̄ om̄. in multis locis. Ad q̄stionē premittenda sūt aliq̄. ꝓ ꝙ dria ē int uirtutē actiuā 7 passiuam ut docet om̄. in 3° h⁹. 7 accipit̄ ab Aug. in 5° methaph̄. nam uirt⁹ actiua mouet suū obm ut caliditas mouet calefactibile. uirt⁹ aūt passiua mouet ab obo suo. s. respcū cui⁹ ē passiua ut potentia calefactibilis mouet a calefaciēte. sibi aūt in alijs. Itez cōsiderandū ē ꝙ duplex ē passio ut dicit Aug. in ca° sequenti. Dicendū aūt de potentia 7 actu. Queda; ē passio ꝓpe dicta 7 ē recep° pfectiōis cū a biectiōe

UVA. BHSC. IyR_010

ottarij 7 oř passio corruptiua ut cū ignis appropinquat aque ipsa aqua patit ab igne qa ab ipo ř cipit aliquā pfectionē.s.caliditatē cū abiectione ottarij .s.frigiditatē.7 de ista passiōe oř 8° thopicoꝝ q oīs passio magis facta abicit a suba. tātū.n.pōt calefieri aqua 7 remoueri sua frigiditas q corrūpitur. Alia aūt est passio que oř im ꝓpe dicta.s.recep° pfectionis absq; corruptiōe ottarij.7 hꝫ oř passio pfectiua 7 que oř salus 7 pfectio ut cū diaphonū illuminat ab aliq corpe luminoso.ibi.n.est sola receptio pfectionis ab illūiante corpe absq; abiectiōe ottarie oispōis qa lumini nihil ē ꝓpe contrarium.

¶ Item ē aduertendū diligent q Ar.in quodam ca° ꝓcedente .s. in illo ca°. Quare p de alimto. oīt aīaz eē cāz corpis uiuentis trib modis.s.sicut fōra sicut finis. 7 sicut agens seu efficiēs qd consueuit Ar.uocare uez ꝓncipiū motus.ostat aūt q aīa nō ē causa efficiens uiuētis corpis quantū ad eiꝰ substantiā qa ipsa suba corpis uiuētis ꝓexistebat anteq; sibi eueniret aīa. Vñ relinquit q sit cā efficiēs uiuentis quantū ad eius motus proprios. 7 hoc etiam ꝓz manifeste in lra iducēdo oēs motꝰ ꝓpos aīatoꝝ.s.augmentū.7 motū localē. 7 alterationez q̄dā. Et oñ.manifeste dicit q Ar. declarauit aīam eē cām mouentē scdz oēs modos motꝰ siue ueros siue extimatos. 7 dicit extimatos ꝓpter ipas sensationes que opinabant ab aliquo eē motus cū ñ sint motus corpales 7 tamen aīa ē mouēs secundū istos motus ita q agit 7 efficit ipz sentire sicut etiā agit augmentationē 7 motū localē. ¶ Vnde etiam Ar.dicit sic. Est aūt alteratio 7 augmentū secundū aīam.7 declarat de alteratiōe.sensus.n.quedā alteratio eē uř.uult g Ar.apte 7 uno sermone q augmentū 7 sentire ē scdm aīam.ostat aūt q augmtū ē scdm aīam tanq; scdm agens.g 7 sentire scdz Ar ē scdm aīam ut scdm agens.nō.n.ē uerisile q i eodem sermone utat hac ꝓpōe scdm oīo equiuoce. Nec ē dicendū q ipsa aīa sit cā agens ipm sentire p speciē rei sensibilis solū.qa cū spēs rei sensibil sit accns aduenticiū 7 separabile ut manifestū ē sequeret q aīa nō eēt actia ipsius sentire nisi pute 7 oīo paccns.qd ē absurdū 7 oīo cōtra Ar.ꝑcipue si sermones i demratiuis sūt intelligēdi de pse. Est g intentio Ar.plane q aīa ē p se causa actiua ipius sentire q ē quedā alteratio spūalis aliquo mō 7 non pōt eē cā actiua ipius opationis p se nisi mediante aliqua sua uirtute naturali ut oēs fere cōcedūt. ex quo patet euident intentionē Ar.fuisse q aīa sensitiua habet uirtutē actiuā ipsi sentire uliter inexistentē. Vnde cū sermones Ar.sint remotiores a cōtradictiōe sermonibꝰ oīuz aliozꝝ phoz ut ř citat oñ.ab Alexandro sup z° celi 7 mūdi. Oīa q̄cunq; ipse in isto ca° 7 in alīs oñtibus dicit de sensibus. debēt tali mō itelligi 7 odicionari ut nō ottradicāt illi ueritati ꝓdicte. ¶ Dis ꝓmissis dico ad questiōez q oīs sensus in quo tanq; in subo ē ipm sentiř seu sensatio ē uirtus passiua aliquo mō passionis. 7 de isto sensu intellexit Ar.doctrinam que seqtur. qd sic ꝓbari pōt.illa uirtus ē passiua que imutatur ab obo suo.hꝫ ab oībus cōcedit. sed sensus i quo tāq; in subo ē sensatio seu sentire mouet ab obo.s.sensibili ipzimente sensui spēm suā ut satis ē maifestuz 7 cōcessum ab oībus.unde 7 Ar.dixit i isto z°.q oīs sensus ē susceptiuꝰ spēz sine mā q̄re ⁊c. ¶ Item illa uirtus ē passiua que qñq; ē in actu 7 qñq; non 7 eius actus est imanens in ipa. 7 nō exit in actū nisi pñte aliquo extrīseco. hꝫ ñ est nisi ꝓpter aliqd istoꝝ duoꝝ.uel qa actus eius trāsit in aliud extrīsecū ut actus calefactionis trāsit in calefactibile.ul qa illa uirtꝰ indiget moueri ab aliquo extrīseco 7 aliqd recipe ab eo.si g ē aliq uirtꝰ cuiꝰ opō maneat in illa ita q nō trāseat in aliqd extrinsecum 7 tamn non sit in actu nisi pñte aliquo extrīseco maifestū ē q hꝫ erit ꝓ tanto qa indiget moueri aliqualit ab illo extrinseco 7 aliqd recipe ab eo. 7 sic patz maiō q oīs uirtus cuiꝰ opatio ē imanēs 7 nō exit i actū suū nisi pñte aliquo extrinseco ē passiua quoquo° 7 si ista ꝓpō negaret nō remaneret uia ꝓbandi aliquam uirtutē eē passiuā. 7 minoz ē manifesta.constat.n.q sentire ē opatio imanens in ipo sensu q ē subm ipsius 7 nō exit sensus pticularis i actū suuz q est sentire nisi pñte aliquo extrīseco sensibili ut uisus nō uidet nisi pñte uisibili utputa coloze aut lumine sīt aūt 7 in alīs. ¶ Item 7 redit in idē.oīs illa uirtus cuius opatio imanens in ipsa accidit in quodā pati 7 moueri ē uirtus passiua aliquo mō sensus aūt qui ē subm sensatiōis tal est ut eiꝰ opa° imanēs.s.sentire accidit ei in quodā pati 7 mouēi ut Ar.docet in ꝓncipio hꝰ capituli. 7 mīt notāduꝰ ē modꝰ loquendi Ar.dicit.n.q sentire accidit in q̄dam pati 7 moueri qd sine dubio uez ē.nō.n.sentire ē foraliter 7 eētialit ipm pati 7 moueri a sensibili.cū enī sensus patiat spūalit 7 mouetur a sensibili recipiēdo eius spēm tūc in hꝰmōi passione ul spē recepta tanq; in ꝓpinqua disposite fit ipz sentire. Qd aūt sit agēs p se ꝓpinquuz 7 imediatum ipsiꝰ sensationis uidebitur in alia questione quare ⁊c.

¶ Ad rōes. Ad ꝓmam cū oř. illa uirtus ē actia ⁊c. dicendo si p se trāsmutat aliqd extrinsecū. 7 cum oř. q sensus uisus trāsmutat ⁊c. dico q nō ē uez p se. 7 cū ꝓbat q mulier mēstruosa inspiciēs speculum inficit ipm. dico q hꝫ ñ agit uirtus passiua uisiua p se.sed hꝫ ottingit p istū mōm.qa in ipa muliere mēstruosa resoluūtur quidā spūs subtiles ab hūiditate mēstruosa 7 diffundunt p corpus eiꝰ 7 spālit exeūt 7 egrediunt p oculos eo q oculi int omnes ptes corpis sūt magis porosi.isti igit fumi seu spiritus subtiles egrediētes p oculos transmutant 7 inficiūt aerē ꝓpinquū oculis 7 ille aer infectus inficit aliū usq; ad speculū. 7 tūc in supficie speculi fit quedā obscuritas 7 infectio ab aere tangēte ipsuz sed uirtus uisiua nihil opatur in hꝫ qa etiā d nocte cū mulier nō uideret speculū adhuc ificeret ipsum dūmodo apiret oculos 7 ei approꝑinquaret approꝑinquatione sufficiēti ⁊c. ¶ Ad aliā cū oř. illa ōtus cuius opatio ⁊c. dicendo si ꝑma eius opatio ē actio. 7 cū oř q ipsius sensus opatio ē actio. dico q ñ. loquendo de eius ꝑma opatione. ꝑma enī opatō sensus ꝓcedens oēs alias ē receptio spēi sensibilis ab obo. 7 loquoz de sensu q ē subm sensatiōis. hꝰmōi aūt receptō nō ē actio. sentire aūt nō ē ꝑma opatō ipsius sensus imo sibi accidit cū illa ꝑma ut dictū ē quare ⁊c. ¶ Ad aliaz cuz oř q uirtus fore ⁊c. pōt dici q cuiꝰlibet fore debet eē aliqua uirtus actiua. sed non oz q oīs uirtus fore mālis sit uirtus actia bñ igit cōcederē q ipsiꝰ aīe sensitīe sūt aliq uirtutes actiue ut nutritiua 7 augmentatia 7 generatia scdm illos q ponūt aīam nutritiuā 7 sensitiuam in aīali eē unā scdm subam 7 tn poterit stare cuz hoc q aliq uirtutes ipsius aīe sensitiue sūt passiue aliq mō. 7 dico aliq mō qa non sūt passiue a sensibilibꝰ passione ꝓpe dicta que ē cū abiectiōe ottarij. sed passione pfectia solū que ē receptio fore sine ottarij abiectione. nulla.n.fōra ꝓexistit in uisu ottaria spēi colozis quā recipit. silr aūt 7 in alīs quare ⁊c.

¶ Sed aliqs argueret sic. sicut se habet materia ad potentiā actiuā. sic se hz fōra ad potentiā passiuam p ouenientē silitudinē. ꝫ mā nulla hz potētiā actiuā ut manifestū ē p Ar. quare ⁊c. Dndū ē q non est silē. qa mā ꝑma ē ens ipfectissimū qd nullū habet actū de sua eētia 7 iō nullā potentiā actiuā potest hre d se. sed nō oīs forma mālis ē ens pfectissimū

UVA. BHSC. IyR_010

īmo alique sūt impfecte aliqualit̄ 7 iō fore materiali non repugnat hr̄e aliquā potentiā receptiuaz alicui⁹ pfectiōis licet nō subal'fore. 7 h°° itellexit ō m̄.in de suba oz̄b.q pati cōtrariū ē ipsi actui uel ē passione que ē receptō fozme subalis. talis enim receptio opetit materie p̄me. ℔ nihil ꝓhibz aliquē actū recipe pfection̄ accītalē 7 hr̄e potentiā recep tiuam talis pfectionis. ¶ Ad aliā nego ō̄am.7 cū or̄ q uirtus actīa ꝛc. or̄ hic q uel ē q uirt⁹ actiua nobilioz ē uirtute passiua sibi cozzel pōdēte.s. ī quam agit ut uirtus actīa caliditatis est nobiliō ꝟtute receptiua ipsius.sed nō oz ꝓpter ℔ q omnis uirtus actiua sit simplr nobilioz oī uirtute passiua quāuis g̃ potentia nutritiua sit actīa.tam sensus n̄ patit ab ipsa potētia nutritiua.nec ipsa potētia nutritiua agit in sensum sed ī nutrimentū iō nō segt q potentia nutritiua sit nobilioz sensu. ¶ Ad aliaz cū or̄ q tūc sensibile eēt nobilius ipo sensu. nego ō̄am.7 cūꝓbatur.q actiuū ē nobilius passiuo.o° q actiuū ut actiuū bn̄ ē nobilius passiuo ut passiuū.sed nō oz q semp actiuū sit simplr 7 scd̄m eēntiam suā nobilius q̄ passiuū. nisi ipm actiuū hēat opationē nobilioz ē oī opatione q̄ habet passiuuz. Dicet̄ g̃ q sensibile scd̄m q actiuū ē sensū ē nobilius sensu scd̄m q sensus ē aliqd passiuū.℔ tamē ipse sensus nō ē minus nobilis simplr q̄ sensibile qa sensus habet nobilioreꝫ opationeꝫ oī opatione ipsius sensibilis.sensus.n.nō solū hz hāc opationē q̄ ē pati a sensibili sed etiā habet illam opationeꝫ q̄ ē sentire.7 ℔ opatio indubitant̄ ē nobilioz oī opatione fore sensibil'ut uideī qd ē opatio uisus ē qd simplr nobilius q̄ quecunq; opatio colōis. simīlit aūt 7 in alijs . 7 quāuis sentire ꝺcomitet̄ passioneꝫ sensus a sensibili nō tn̄ ipm sentire ē idē formalit̄ 7 eēntialiter cū ipo pati a sensibili.ut uidere nō est idē eēntialit̄ cū passione uisus a uisibili.7 odozāt⁹ n̄ ē idē eēntialiter cū ipsa passione odozat⁹ ab odozabili sicut patet ex ītentione Aꝛ.in isto ca° ¶ Pozt aūt uliter accipe.7 ℔ insinuauit Aꝛ.ī suo modo loquendi in p̄ncipio h⁹ capituli cū dixit.Sentire g̃ ī quodaz pati 7 moueri aliqd accidit. Mō si sentire eēt foraliter 7 eēntialit̄ ipm pati a sensibili tūc nō accideret ī pati 7 moueri qa nihil p̄ꝑe accidit in se ipo nec sibi ipsi. Si aūt illud īueniat ab Aꝛ.s.q sentire sit pati 7 moueri intelligendū ē māliter 7 subiectiue.s.q ipm sentire fundat̄ in quadā passione sensus a sensibili tanq̄ in dispōe seu p̄paratiōe necessario req̃sita ad sentire.Redeūdo g̃ ad ꝓpositum dico q sensibile n̄ ē simplicit̄ nobil⁹ ipo sensu. qa nō habet opationē aliq̄ nobilioz ē simplr oī opatione ipsius sensus que ē sentire. sed si hz opationeꝫ simplr nobilioz ē oī opatiōe sensus bn̄ ꝺcederē ipz eē simpliciter nobil⁹ ut uidebit̄ in sequētibꝫ ꝛc.

QOnsequent̄ queri. Utz sensible reducat sensuz de potētia ad actū Et arguit̄ p̄ q nō. qa si sic eēt tūc ipm sensibile eēt nobilius sensu. cū agens sit p̄stanti⁹ patiēte ;° h⁹ sed illud ē incōueniēs.qa sensus ē uirtus cognoscens.sensibile aūt nō ē uirtus cognoscens ut color sonꝰ 7 h⁹mōi.cognoscēs aut̄ est nobilius nō cognoscēte ut or̄ cōiter q̄re ꝛc. ¶ Oppositū arguit̄ auctoritate Aꝛ.in isto z°.ubi uult q sensibile reducat sensum de potentia ad actū . sensꝰ enī ē talis in potentia q̄le ē sensibile in actu.Et idē dicit ō m̄.pluries.et Aꝛ. in ;° h⁹ dicit sic. Videtur aūt sensibile ex potentia exīte sensitīo actu agens q̄re ꝛc. ¶ Ad questionē ē itelligendū q ipsi⁹ sensꝰ ē duplex actus.s.p̄mus actus 7 actꝰ secundꝰ. Actꝰ qdem secundus ē eius opatio.s.sentire.7 hoc dicit Aꝛ.in lr̄a sic.Et sentire aūt qdem scd̄m actū simile or̄ ipsi ꝺsiderare.s.in ℔ q utrūq; ē quidā actus secundus. Actus aūt p̄mus ē fora exīs in sensu p̄e exīs opationi 7 ē illa spēs rei sensibilis repsentās ipm sensibile.7 ℔ significauit Aꝛ.in isto z° ubi dicit in p̄ncipio h⁹ capituli . Oz aūt uliter de oī sensu accipe q̄m ē susceptiuꝰ spēz sine materia. Tūc dico ad questionē 7 p̄ q sensibile reducit sensuz de potentia ad actū p̄mum.z° q ipm nō r̄ducit sensum ad actū secundū sine nāli uirtute actīa aīe. Primū sic patet.illud qd̄ in sensu generat aliquā formam p̄exīntem opationi sensus reducit ipm de potentia ad actū p̄mum.℔.n.fora ē ipse actus p̄mus sensus sed ipm sensibile generat in sensu foram aliquam p̄exīntem opationi sensus .s.spēm repīntantē ipsuz sensibile.ut color generat in uisu spēm suaz.similit aūt 7 ī alijs.Et cōstat q ipa species necessario p̄existit ipi sentire cū sit dispō quedā ipsi⁹ sensus ad sentiendū q̄re ꝛc. ¶ Et ad istā ītentionē dicit Aꝛ.q sensibilis 7 sensus ē idem actus.ipa enī spēs repre sentās sensibile ē actus ipius sensus ut subi . 7 est actus ipsi⁹ sensibilis ut agētis.cū ipso enī sensibili posito 7 appropīquato sensui ponit̄.7 remoto rēouet̄ h⁹mōi spēs.7 nō ē subm eius ut manifestuz ē. nec ē fora ꝓpa nec finis.q̄re relinquit̄ q sit cā agēs ipsius spēi sensibilis in sensu q̄re reducit ꝛc. Secūdū ꝓbat̄ ad p̄ns sic. si sensibile reduceret sensuz de potentia ad actū sentiendi sine uirtute oī aīe naturali actīa.tunc aīa nō eēt actīa ipsius sensationis pse.℔ ē falsum 7 cōtra Aꝛ.ut patuit p̄us. 7 expsse cōtra ō m̄.7 patet ō̄a.qa nō ē p̄ncipiū effectiuum cuiꝰcunq; opationis aut motus nisi scd̄m aliq̄z uirtutem actiuā ut oēs cōcedunt. nec ē dicendum q ipsa sit cā efficiēs sensationē mediāte spē rei sensibilis solū. qa sic esset agens sensationē pure p accidens cū ipsa spēs sensibilis sit accūs aīe aduētīciuz 7 sepabile g̃ ꝛc. De hac aūt uirtute nāli aīe actiue sensationis inqret̄ in sequenti questiōe. Sed ꝺubitaret aliqs cōtra p̄mam cōclusionē.qa si fora sensibilis efficit intentionē suā seu spēm in sensu.tunc duo accītia eiꝰdē spēi solo numero ꝺzntia uel ꝺrsa simul erūt in eodē subo qd̄ ur̄ contra Aꝛ.in 5° metaph.ca° de diuerso spē.ubi manifeste uult q quecunq; accītia sūt ī eodē subo ꝺzñt spē.7 sic duo accidentia eiusdē spēi solo numero ꝺzia nō p̄nt simul eē in eodē subo scd̄m idē sui.7 ō̄a patet qa possibile ē q due albedines eiꝰdē spēi solo numero ꝺfferentes appropinquant̄ uisui sine oī impedimēto. sic g̃ unaquecq; generat suā spēm in uisu cū ille spēs nō p̄nt eē diuerse scd̄m spēm ut manifestum ē.nec eadē penitus scd̄m numez cū oba sint diuersa scdz numez quare ꝛc. ¶ Ad ℔ diuersi diuersimode ꝺzuent.Quidā dicūt q cū due albedines obiciuntur uisui uel medio ītentiones eaz quas generāt ī uisu 7 in medio nō sūt diuerse scd̄m numez sed una Qd̄ ꝓbant auctoritate Aꝛ.p̄ius inducta 7 ratiōe qa accūs nō numerat̄ nisi numeratiōe sui subiecti. quomō g̃ in uno subo numero simul 7 scd̄m idez erūt duo accītia eiusdē spēi solo numero ꝺzntia. Et cōfirmat̄ ꝺubitatio qa scd̄m ō m̄. in p̄ ꝓbicoruz multitudo ul' ē rez ꝺzntium scd̄m foram.ul' ē rez ꝺzntium scd̄m quantitatē.mō cōstat q ille intētiones in eodē subo exīntes n̄ ꝺzñt scd̄m quātitatez qa sunt in eodē quāto 7 scd̄m idē ipsius ut omnes concedūt imo etiā ī eodē pūcto medij sunt ambe ille intentiones . cui⁹ magnū signū ē q p omnem punctuz medij contingit ambas uideri simul. nec etiā ꝺzñt scd̄m foras qa sic ꝺffertēt p se 7 per ō̄s ꝺfferrēt scdz spēz 7 nō solo nūero. in eadem enim spē sunt multe ꝺzntie sed non scd̄m subam.nec per se ut dicit Aꝛ.ī z° posteriozꝫ ¶ Istis tōibꝫ uisis pōt

UVA. BHSC. IyR_010

putari q̄ intentiones duaꝝ albedinū suscepte ī eo dē subo siue in medio siue in uisu nō sunt numero ornātes nec diuerse. ¶Sed in contrariū ē tō fortis qa illa non sūt unū numero oīo ⁊ indiuisibiliť q̄ uno corrupto uel deficiente remanet alterum non corruptū ꝟ̄ uidet satis manifesta quia detur oppositum. tunc unum et idem numero et indiuisibile simul est corruptum et non corruptum. modo sic est q̄ duabus albedinibus obiectis medio ⁊ uisui una earum pōt corrūpi altera remanente nō corrupta ⁊ cū una illaꝝ corrūpet. cōstat q̄ eius ītentō non remanebit in medio nec in uisu eadē numero que pus. ⁊ altera remanebit. s. alterius albedīs ītentio que nō corrūpetur. quomō g̃ eēnt penit⁹ una ⁊ eadē intentio numero? ¶Si qs teneret primam uiā posset dicere q̄ cū aliqua sūt eadē numero ⁊ a quo cunq; dependet unū illoꝝ ⁊ reliquū tūc uno corrupto nō remanz reliquū. sed si dependerēt a diuersis generātibꝫ ⁊ seruantibꝫ tūc nō est necesse q̄ uno corrupto corruptū sit reliquū ⁊ sic ē in ꝓpōito q̄re ꝛc. Sed miꝝ ē si unū ⁊ idē nūero ī diuersis simpliciť secm̄ suā subam corruptū sit ⁊ nō corruptū simul. ¶Et ideo tenēdo aliā uiā. s. q̄ hm̄oi intentiones sunt numero diuerse ⁊ una n ē idē numero cū alia diceret ad oppōita. p̄ ad auctoritatē Aꝝ. q̄ ī telligendū ē de accntibus realibꝫ ⁊ corpalibꝫ ⁊ absolutis a termīo ⁊ ab agente ꝓpinquo cōseruante sed non ē intelligendū d̄ accntibꝫ spūalibꝫ ⁊ intentionalibꝫ. nec d̄ accntibus respectiuis siue habeant respectū ad terminū ut relationes. siue habeāt respectū ad agēs ꝓpiquū a quo dependent ī oseruari īmediate. talia aūt accntia que sūt ītentiones duaꝝ aut pluriū albedinū solo numero ornātium dependent in cōseruari ab ipsis albedinibꝫ quaꝝ sunt intentiones ⁊ ab ipsis hnt numeꝝ ⁊ diuersitatē. Et cū oꝝ accntia numerātur ꝛc. pōt dici q̄ ueꝝ ē d̄ accidentibꝫ realibus ⁊ hntibꝫ eē fixū in suis subiectis sed de accntibꝫ intētionalibꝫ ⁊ nō hntibus eē fixū in subo sed dependentibꝫ ab aliquo extrīseco cōseruante īmediate nō oꝝ q̄ numerent secm̄ numerationē suboꝝ in qbus eēnt. sed numerant secm̄ numerationē agentiū a qbus dependent ⁊ in eē ⁊ ī cōseruari. qa tn illa agentia realia non numerant nisi numerationē suoꝝ suboꝝ iō ista numeratio intentionū reducit ad numerationē suboꝝ nō in qb⁹ existunt. sed suboꝝ in qbus sūt eaꝝ agentia ⁊ conseruātia ipas ī eē. Et p̄ꝫ diceret ad auctoritatē oñ. q̄ oīs multitudo uel ē reꝝ ornātium secm̄ formas. uel ē reꝝ ornātium secm̄ quantitatē. ueꝝ ē ul secm̄ quantitatē suboꝝ in qbus sūt ipsa ornātia uel secm̄ quantitatē alicui⁹ alteri⁹ a quo dependent ul ad qd̄ habēt hītudinem ⁊ sic ē ī ꝓpōito quare ꝛc. ¶Item pōt dici q̄ illa diuisio debet itelligi de illis que differūt penes intrīseca. sed d̄ illis quoꝝ ornātia est ab extra non ē uera ⁊ sic ē in ꝓpōito. Istaꝝ. n. intentionū diuersitas ē ab extra. s. ab agentibꝫ extrīsecis īmediatis oseruātibꝫ eas ī eē. ¶Itē intelligendū ē de accntibus absolutis sed nō respectīs. iste uero intentiones sūt accntia respectia saltē qa semp habēt respcm̄ ⁊ hītudinem ad extr⁹ oseruās ꝓpiquuꝫ ⁊ ꝓpū iō numerant secm̄ eoꝝ numerationē. prima aūt solutio satis uř occurrens ut dicat q̄ multitudo istaꝝ intentionū ē multitudo reꝝ ut foraꝝ ornātiū secm̄ quantitatē. nō qdem secm̄ quantitatē īmānsecā. s. subi. sed secm̄ quantitatē extrinsecaꝫ. s. obi. secm̄ enī ornām illā ornāt ille albedines obiecte ex quaꝝ diuersitate dependet diuersitas illaꝝ intentionū. Pōt etiā dici q̄ oñ. loquit⁹ d̄ multitudīe ētiuꝫ realiū ꝙut entia realia distinguūtur ꝙtra ītentiones cui⁹ signū ē qd̄ ipe dicit q̄ oīs multitudo uel ē reꝝ ꝛc. ¶Itē ad auctoritatem pōt dici q̄ ipse ītelligit d̄ accntibus naturaliť ⁊ inseparabiliť existentibus. sed de accidentibꝫ aduenticijs ⁊ separabilibꝫ nō ītellexit. Si qs aūt instat q̄ accns unū numero nō pōt esse ī diuersis subis. g̃ diuersa numero accntia n pnt eē simul in uno subo. nō ualet. qa inhærētia ē essentia accntis. ⁊ ipossibile ē aliqd unū inhærē diuersis. ꝛ diuersa bn̄ pnt inhærere uni numero īmo oīa p̄dicamēta aliqualiť inhærēt uni subo. Sed dices quomō unū istoꝝ accntium ē diuersū ab altero. nō per se. qa sic differrēt secd̄ spēm. nec p accidēs qa quereretur qd̄ eēt illud accidēs. ⁊ quomō distingueret ipsum ad agentia sua. ⁊ est multum difficile quia cōstat q̄ nō sunt diuersa secm̄ quantitatē. ⁊ quodcunq; aliud dēt. quereť d̄ illo alio quomō ē diuersum sicut pus. ¶Forte diceret q̄ ista sūt oīa p accidēs nō intrīsecū eis nec eoꝝ subo. sed extrinsecū. s. p foram agentē que ē alia ⁊ alia. ꝛ aūt ps ꝓbabilioꝝ mihi appꝫ ad p̄sens. sed qd sit d̄ hoc nō finaliť determino q̄re ꝛc. ¶Ad rōes in pncipio q̄stiōis dictuꝫ fuit pus. ueꝝ enī ē q̄ actiuū secm̄ q̄ actiuū ē nobilius passiuo sibi correspōdente secm̄ q̄ passiuū est sed nō oꝝ q̄ sit simplr ⁊ absolute nobil⁹ qa potest ortingere q̄ ipm passiuū postq̄ passum ē ab agēte habꝫ aliquā operationē nobiliorē oī operatione illius actiui ⁊ sic rōe illius iudicabit simplr nobilius. sic aūt ē in ꝓpōsito. nā quāuis sensus recipit speciem sensibili ut agit in eā. qa tam̄ ultra istā receptionē habꝫ aliam operationē nobiliorē q̄ quecunq; operatō sēsibilis. s. sentire uel cognoscere ipm sensibile ideo ē simplr nobiliō q̄ fora sensibilis que n ognoscit. nobilitas enī uirtutis simplr ⁊ absolute debꝫ considerari ⁊ iudicari ex eius nobilissima operatiōe. uñ si sensus nullā aliā operationē hēret q̄ recipe spēm a sensibili credo firmiť q̄ eēt minus nobilis simplr ipso sensibili cū efficere spēm ē operatio nobiliorꝫ q̄ recipe eandē ⁊ sic d̄ isto sufficiat ad p̄sens ꝛc.

QOnsequēter queriť. Vtꝫ pt spēm rei sensibilis ī sensu receptā. ⁊ pt sensum q ē subm sensatiōis sit aliqua alia uirt⁹ actīa sensatiōis naturalis existēs ī aīa sensitiua. Et ꝛ ē querē. Vtꝫ in aīa sensitiua sit aliqs sensus agēs. ¶Et arguiť p̄ q̄ nō. qa si sic. tunc nō oīs sensus eēt uirtus passiua. qd̄ ur eē otra Aꝝ. ⁊ oñ. ī multis locis hm̄ secūdi. ⁊ patet oña. qa agēs n est passiuū. ⁊ pcise in ꝓpōsito sensus agēs si eēt n eēt passiu⁹ a sensibilibꝫ q̄re ꝛc. ¶In oppōitum arguiť sic. sicut se habet uirtus uel aīa ītellectiua ad itelligibilia. sic aīa sensitiua ad sensibilia p oueniētem similitudinem qua Aꝝ. utiť in 3° hm̄. ⁊ ē principiuꝫ totius pscrutatiōis d̄ ītellectu. sed ī aīa ītellectiua pter ītellectum possibilē q ē subm ītellectiōis ē intellectus agēs ut demōratum ē ī 3° hm̄. g̃ in aīa sensitiua pter ipsum sensum passiuū q ē subꝫ sensatiōis ē sensus actiuus q efficit ipsam sensationē. ¶Istā questionē mouet oñ. sup illud capituluꝫ. ⁊ posita una rōe ad ptē affirmatiuā. dixit ī fine. ⁊ tu debes in ꝛ cōsiderare qm̄ īdiget pscrutatiōe ita q̄ istā q̄stionē quasi indeterminatam posteriori inquisitioni dimisit. ¶Quidā aūt modernoꝝ doctoꝝ in phia ī quisiuerūt d̄ ista questiōe ⁊ post mltam disputationē ⁊ cōsiderationē determinauerūt eā ad partez negatiuā. oñtes in aīa sensitiua nullū eē sensum actiuū ipsius sensationis. sed oēs uirtutes ipsius aīe sensitiue eē passiuas a sensibilibꝫ ⁊ in hoc concordat magna ps phantium hm̄ tēporis. ¶Ad hm̄ aūt conclusionis ꝓbationē adduxit unꝫ multas rōes. q̄rū meliores ⁊ fortiores ad pns inducā. Reliquę aūt cōsiderāde sunt in duobꝫ tractatibꝫ d̄ sensu agēte quos ordinaui cōtra istā pōem. Vna g̃ rō hec est.

UVA. BHSC. IyR_010

Si eēt sensus agēs aut ipe eēt cognoscēs.aut ñ cognoscēs.hꝫ ē diuisio ꝓ tradictoria.ß ñ ē cognoscēs qa sic supfluetēt sensus passiui. q etiam cognoscūt sensibilia.etiam si eēt cognoscēs.tunc cognitione3 sensus passiui ꝑcederet aliqua alia sensatio.s.sensatio actīa. actio.n actiui naturaliꝫ ꝓz ē passiõe passiui7 sic cognitio seu sensatio quā hēret ille sensus actiu9 si poneteꝝ cognoscēs eēt ꝓz naturaliter q̄ꝫ sensatio sensus passiui qđ ē absurdū.g̃ non est cognoscens.Si g̃ dicat ꝙ ipse ē ñ cognoscēs tūc ipse erit minus nobilis sensu passiuo q ē cognoscens7 sensus passiu9 ē nobilioz eo.nā cognoscēs ē nobilius nō cognoscēte ut manifestū ē. Inconueniens aūt eēt ipsū sensum actiuū eē min9 nobilē passiuo ut etiā ocedūt ponētes eū q̄te ꝛc. ¶ Scda ratō est ista.Qā si eēt sensus agens tūc cōtingeret aīal sentire abnte sensibli ut uidere sine pntia uisibilis.qđ ē falsum7 otra Ar.in isto 2°.sensus.n.pticularis ñ pōt sentire nisi pnte sensibili exteriozi.7 pz ona qa agente naturali appropīquato passo necessario fit actio ut pz ex ꝑ de generatiõe.mō absente sensibli aīal habebit in se uirtutē actiuā sensatiōis7 ỏtutē receptiuā ut tu ocedis. Et si dicat ꝙ ista nō sufficiūt ad uisionē.sed requirit spēs rei uisibilis. hoc nō ualet.qa spēs ipsa rei uisibilis clausis oculs remanet ad aliqđ tempus7 sic clausis oculis otīgeret uidē qđ ē ridiculū q̄te ꝛc. ¶ Tertia rō pncipalis ē ista. Si eēt sensus agēs tūc actō aut passio aut motꝰ haberet agens p se.ß hꝫ est ipossibile ut demīratum est in 5° phicoz.7 probatur ona.qa sensatō ē passio ul motꝰ ut oēs ocedūt.si g̃ ē sensus actiu9 p se ipi9 sensationis tunc actio uel passio aut motus habebunt agēs p se cui9 oppositū demīratum ē in 5° phicoz.ut isti asserūt. ¶ Qnarta rō ē ista.Si eēt sens9 agēs tūc nō ois sensus eēt susceptiu9 spēz sine materia. 7 hꝫ ē apte otra Ar.ī isto 2° ubi dicit. Oportet aūt uliter accipe de oi sensu qm̃ ē susceptiu9 specierum sine mā.ona manifesta ē qa sensus agēs si sit nō recipit spēs sine mā.sed efficit ipam sensationē ut cōcedit g̃ ꝛc. ¶ Quīta rō sit hec. si ē uisus agēs tunc ista ꝓpō color ē uisibilis nō ē uera p se in 2°° ondi p se.qđ ē cōtra Ar.7 om̃.in isto 2°.7 patet ona qa postq̄ ipse uisus actiu9 efficeret uisionē coloris tūc ipse color uideret ꝑ aliqđ aliud 7 sic nō eēt per se uisibilis q̄te ꝛc. ¶ Sexta rō si eēt sensus agēs sensus passiuus ipm cognosceret. qđ ē manifeste falsū7 ꝓbatur ona.qa cognitio fit ꝑ assimilationē cognoscentis ad cognitū ut hētur in ꝑ h9 7 in 3° 7 5° ethi coz.nūc si eēt sensus agēs sensationē. sens9 passiu9 hēret eius similitudinē cū effectus assimletur sue cause agētu p se 7 sic sensus pticularis cognosceret aliud q̄ꝫ sensible extra qđ uī incōueniēs. Sed 7 alia rō est cui9dā posteriozis mgri tenētis illā eandē conclusionē negatiuā.nā si eēt sensus agēs tūc sensitiuū hns in se ỏtutē sensitiuā eēt in potētia eēntiali ad sentire.hꝫ aūt ē incōueniēs.qa sicut graue ī actu nō ē in potentia eēntiali ad eē dēorsum.sed in potētia accntali sic etiā sensitiuū nō ē in potentia essentiali ad sentire sed ipm semē ex quo generatū fuit aīal fuit in potentia eēntiali ad ipm sentire 7 reductū fuit ad actū ab ipso generāte nisi aliqd phibēt aut ꝛficeret.7 pz ona. qa illud ē in potētia eēntiali ad aliquē actū qđ ad illū actū reducit ab agēte per se ut manifestū ē scdm Ar. 7 om̃.ī 6° phicoz 7 4° celi 7 mūdi.si igit ipm sensitiuū eēt subm receptiuū sensationis reduceret ad actū sentiēdi ꝑ ỏtutez p se actiuā que dī sensus agēs tūc ipm sensitiuum passiuū eēt ī potentia eēntiali ad actū sentiēdi. qđ ē iconueniēs ut dī ī isto 2°. In hꝫ g̃ conueniūt isti 7 sui seq̄ces ꝙ nō sit sensus actiu9 ¶ Sz si queritꝰ ab eis. qd sit īmediatū p se pncipiū actiuū sensatiōis.ipsi mītū diuersificāt ī hꝫ. Dicit.n. un9 7 ꝓz ꝙ species rei sensibilis ē īmediatū p se pncipiū actiuū ipsius sensationis eo mō quo actus secūdus īdiget agēte sicut etiā spēs intellect9 ē īmediatū p se pncipium 7 actiuū 7 elicitiuū itellectionis ut ipe dicit ī questione đ spē itelligibili ꝛc. ¶ Ali9 uero 7 posterioz cui9 ē ratio ultio inducta dicit.q postq̄ aīal generatū est ipse sensus nō indiget aliquo agēte per se transmutante uel reducēte ipm ad actū sentiendi. īmo dicit ꝙ cū ipse sensus habuit ī suo organo speciem sensibilē quo ipm repntat exibit sens9 in actū suū de se absq; hꝫ ꝙ ad actionē trāsmuteꝝ ab aliq̄ p se agente ita ꝙ suū actū eliciet ex sua natura 7 recipiet tōe sui organi 7 ē actus pncipaliꝫ forma 7 ex ōnti materia.7 hꝫ sūt uerba eius.Dicit tn ꝙ licet sētire postq̄ aīal generatū ē nō fit ab aliquo agente p se eo ꝙ tūc sensus nō ē in potentia eēntiali.ß solū accntali tn ipm sentire ē a generāte sensum sicut a p se motore quemadmodū 7 uirtus sensitīa est ab ipo generāte. ¶ Sed mihi uī salua reuerentia sic ōntium ꝙ ambo dicūt otra intentionē Ar. 7 otra neritatē.Primo cōtra Ar.sic.Qā si nō esset aliqua uirtus aīe p se actīa sensatiōis. tūc ipa aīa nō eēt p se cā agens ipam sensationē.hec ē manifesta . qa ñ pōt eē p se actīa alicui9 opationis nisi scdm aliquaz suā naturalē uirtutē ut oēs ocedūt.sed hoc ons est otra Ar.ut pus dictū ē. qa plane uolūt Ar.7 om̃. ꝙ aīa ē p se cā actiua oium motuū ꝓpozum aīati. Unde etiā om̃.dicit. ꝙ Ar.declarat aīam esse cām mouentē scd; oēs modos mot9 siue ueros siue existimatos.manifestū aūt ē ꝙ ipsa sensatio ē quidaz motus spūalis scdm intentionē Ar.q̄te ꝛc. Et đ ad pns sicut alias dixi. ꝙ necesse ē in anima sensitiua eē uirtutē naturalē p se actiuā sensatiōis 7 hec pōt uocari sensus actiu9. Qđ ꝓbo ad pns duabus rōibꝰ pncipaliꝫ ad quaz ꝑmam suppono q̄tuoz ꝑncipia manifesta ¶ Primū ē ꝙ sensatio seu sentire īdiget aliquo pncipio effectiuo p se7 īmediato. qđ sic ꝓbo ꝓpter negantes.qa oīs effectus p se intēt9 qui recipiť in aliqua potētia p se receptīa ipsius indiget aliquo pncipio p se effectiuo īmediato hec ē manifesta cuilibet exercitato in phia.si enī aliquis effectus nō dependet ab agente p se. tunc ñ est per se intentus ab aliquo.sed ipa sensatio ē qdam effect9 p se intētus ab aīali 7 recipiť in potētia p se receptiua eius.s.in sensu.qđ patet qa finis uniusc9q; nature ē qd p se intentū ab illa natura.hꝫ ē p se manifestū. mō ipm sentire ē finis ipsius aīalis ut plane dicit Ar.in đ somno7 uigilia q̄te ꝛc ¶ Item ꝙ ses9 sit potentia p se receptīa ipsius sensatiōis. hꝫ uī manifestū.qa si nō tūc ipsa sensatio nō eēt p se ei9 pfectio nec actus intrīsecus qđ ē absurdū.g̃ sensatō necessario indiget aliq̄ p se pncipio actiuo īmediato qa agens mediatū nō agit nisi mediāte agēte īmediato ut notū ē 7 hꝫ sit pma suppō. ¶ Scda suppō ē ꝙ illud ens ē nobilius alio cui9 opatio ꝓpa 7 p se ē nobilioz pfectissima opatione alteri9. 7 hoc satis manifestū eē uī.Confirmatur tn aliqualiť qa opatō ꝓpa rei ē eius finis ꝓpus.cuius aūt p se ē finis melioz 7 ipm melius ē 7 nobili9 ut manifestū est.hoc enī satis hētur ex đ posterioz ca° đ opatiõe đmōstrationū. ¶ Tertia suppō ē ꝙ efficere aliqd ē simpliciť nobili9 q̄ꝫ recipe illud idē.7 hꝫ manifestum ē cuilibet itelligenti ut efficere motū ē nobilioz operatio q̄ꝫ recipe ipꝫ. Quod si qs ꝑteruiēdo negaret pōt ꝓbari.qa illud ē nobili9 ꝙ qđ magis assimilat aliquid enti nobilissimo.sed p efficere aliqd magis assimilat aliqđ enti nobilissimo.s.ipsi đ motori qui ē deus cuius ē efficere ipm motū 7 nō recipe ipsuz uel saltem p efficere assimilatur alicui enti nobiliori.s đ motori.7 p recipe illud magis assimilat ēti uilissimo

UVA. BHSC. IyR_010

.s.materie ꝑme que ē ꝓncipium receptiuū in reb⁹ natural ibꝫ q̄re ⁊c. ¶ Quarta suppō ē q̄ spēcies rei seu forē sensibilis nō est simplr nobilioꝛ q̄ uirtus aīe sensitiue ⁊ hꝫ ocederet quibꝫ sani capitis. ⁊ ꝓbat̄ qa uirtus ꝓpꝛia forē nobilioꝛis ē nobilioꝛ accidēte qđ non ē uirtus ꝓpꝛia alic⁹ determīate forē. sed potentia sensitiua ē uirtus ꝓpꝛia forē nobilioꝛis illa forā in qua recipit̄ spēs sensibilis ⁊ ipsa spēs sensibilis ē quedđā accn̄s qđ nō est uirtus ꝓpꝛia alic⁹ ita nobilis sicut aīa. ꝑōt enī spēs rei sensibilis esse ī medio inaīato ut spēs coloꝛis ī aere ⁊ ī aqua ī q⁹ nulla est forma sic nobilis sicut aīa sensitiua quar̄ ⁊c. Et ꝑōt sic silogizari. Uirtus ꝓpꝛia aīe cognoscitiue ē tes simplicit̄ dignioꝛ accn̄te quod ꝑōt esse in aīatis. sed potētia sensitiua ē uirt⁹ ꝓpꝛia aīe cognoscitiue ut manifestū est. ⁊ ipsa spēs rei sensibilis est accn̄s qđ ꝑōt ī ueniri in reb⁹ inaīatis ut manifestū ē q̄re ⁊c. Dāc etiā hēret ocedere ille q negat sensū agentē q uult q uirtus cognoscēs est nobilioꝛ nō cognoscēte. cōstat aūt q sensus ē cognoscēs ⁊ ipa spēs nō est cognoscens ut manifestū est quare ⁊c. ¶ Dis p̄missis arguo sic. Si nō eēt sensus actiu⁹ tūc sensatio nō dep̄ēderet ab aliquo ꝓncipio actiuo p se ⁊ īmediato. sed hꝫ est otra ꝑmam suppōem ḡ ⁊c. ꝓbo ꝺnam qa si sensus agens nō eēt īmediatū ꝓncipiū sensationis. aut erit ille sensus passiu⁹ qui recipit sensationē. ⁊ hꝫ. est ipossibile qa una ⁊ eadem uirtus nō est ꝓncipiū p se actiuū ⁊ p se receptiuū ei⁹dem ut manifestū est. aut erit ipm sensibile ⁊ hꝫ ē ipossibile. qa agens īmediatū debet eē simul cuꝫ passo ita q ipsoꝝ nō sit aliqđ mediū neq; plenum neq; uacuū ut patet ex 7° phicoꝝ. sensibile autem nō sic se hꝫ ad sensū ut manifestū ē. aut ḡ erit ipsa suba aīe ⁊ hꝫ est ipossibile manifestū. qa suba aīe n̄ est ꝓncipium opationis nisi mediante aliq̄ uirtute supaddita subē ut quasi oēs cōcedūt ⁊ ꝓbatū fuit ꝑ⁹. aut erit ipꝫ corp⁹ qđ ē absurdū. qa sic sentire n̄ eēt ꝓncipaliter ab aīa qđ ē cōtra Aꝛ. 7 cōtra oēm ueritatē. aut erit spēs rei sensibilis ut cōiter ponit. ⁊ hꝫ nō ꝑōt eē qa sequereť necessario q ipa spēs rei sensibilis eēt simplr nobilioꝛ sensu. qđ ē otra q̄rtā suppōem. ⁊ ꝓbat̄ ꝺnā qa illud ens ē simplr nobil⁹ cui⁹ opatio ē nobilioꝛ pfectissima opatiōe alteriuſ p secundā suppōem. mō nobilioꝛ opatio ē efficere sensationē q̄ recipe eam ut patet ex tertia suppōne si ḡ efficere sensationē ē opatio spēi ⁊ recipe sensationē nobilissima opatio ipsius sensus ut tu ponis seqtur q spēs rei sensibilis ē simplr nobil⁹ ens q̄ sit sensus. ¶ Sed aliqs hꝫ cauillaret dn̄do q recipe sensationē n̄ ē nobilissima opatō ipi⁹ sens⁹ passiui qa actio ⁊ passio sunt ī patiēte scdꝫ Aꝛ. 3° phicoꝝ. quāuis ḡ spēs agat sensationē tn̄ agere sensationeꝫ recipit̄ in sensu passiuo ⁊ sic hēbit in se nobilioꝛeꝫ opationē q̄ sit recipe sensationē. Doc nihil ē. quia quāuis agere ocedat̄ eē in passo subiectiue. tamē null⁹ diceret q actio seu agere sit opatio ipi⁹ passi. ¶ Itē si ocedat̄ q agere sensatiōeꝫ sit opa° sens⁹ passiui tā q̄ subi tūc spēs rei sensibil' hēbit nobilioꝛ ē cālitatē sup ipaꝫ sensationē q̄ ipa potētia sensitīa. nobilioꝛ. n. ē cālitas agentis q̄ recipiētis respectu eiusdē ꝓducti. ⁊ sic ieuitabilit̄ seqtur q spēcies rei sensibil' sit simplr nobilioꝛ ipo sensu qđ ē absurdū Si enī aliqua duo entia hn̄t opationē nobilissimā una ⁊ eandē. illud iudicandū ē simplicit̄ nobilius qđ habet nobilioꝛē cālitatem sup illā opationem. Concesso igit̄ q agere sensationē sit opatio pfectissima spēi ⁊ cū hꝫ opatio pfectissima ipsi⁹ sensus. qa tn̄ spēs hēret nobilioꝛeꝫ cālitatem sup eam q̄ ipse sensus oportēt ocedere q spēs simplr ē nobiliō q̄ sit sensus. hꝫ tn̄ oīo tenendū est q agere sensatiōeꝫ nō est opatio ꝓpꝛia ipsi⁹ sensus passiui. nec ē eius tanq̄ opantis sed solū ut subi. sed recipe ipam sensationē ē eius opatio ꝓpꝛia ⁊ ei debetur non solū tanq̄ subo sed ut opanti ¶ Istā aūt rōem conabat̄ soluere ille q tenet spēm eē p se ꝓncipiuꝫ actiuum sensationis. ⁊ dixit q spēs pōt cōsiderari dupliciter Uno mō quantū ad suā eēntiam ⁊ sic nō est nobilioꝛ. Alio mō quātū ad suā uirtutē ⁊ sic ē nobilioꝛ q̄ sit sens⁹. Et ad hꝫ ocedendū fuit cōstrict⁹ p ocaꝫ rōem n̄ram. ¶ Sed illud nihil ē ꝑ. qa nō tn̄det ad ꝺitatem tōis. ꝓbat. n. tō q spēs sensibilis erit ens simplr nobil⁹ q̄ sens⁹ qa ei⁹ opa° eēt simplr nobilio optīa opatione sensus. ¶ Itez si spēs sensibil' est nobilioꝛ sensu quantū ad suā uirtutē tūc oportꝫ q ipsa uirtus spēi sensibilis sit simplr nobilioꝛ q̄ ꝺt⁹ sens⁹ qđ ē absurdū ⁊ otra eū. Ridiculū. n. eēt dicer̄ q uirtus spēi coloꝛis sit nobilioꝛ q̄ uirtus uisiua ⁊ sic de ceteris. ⁊ pꝛ ꝺna. nihil. n. ꝑōt eē nobilius alio tōe uirtutis alic⁹ nisi ipsa uirtus sit nobilioꝛ illo a° ut manifestū ē. hō enī nō eēt nobilioꝛ asino ratiōe uirtutis ītellectiue nisi ipsa uirt⁹ ītellectīa eēt nobilioꝛ asino sic aūt ⁊ in alīs q̄re ⁊c. ¶ Item ag̃uit̄ otra istū hoīem sicut sibi ipsi arguit. nobil⁹ quātū ad uirtutē ē nobil⁹ quantū ad eēntiaꝫ. si igit̄ spēs ē nobilioꝛ sensu quantū ad uirtutē seqtur q sit nobilioꝛ quantū ad eēntiaꝫ. Et tn̄det huic obiectiōi q nobilius quantū ad uirtutē ē nobil⁹ quantum ad eēntiam ut hꝫ uirtutē ⁊ nō simplr. Sed hoc sine dubio ē frīuolū ualde ⁊ supficiale qa ille due reduplicationes. s. quantū ad uirtutē ut hꝫ uirtutē sūt unū ⁊ idē realit̄. nihil enī differt dicere hō quantū ad rōnabilitatē ⁊ hō ut habet rōnabilitatē. si ergo dicat̄ nobil⁹ quantū ad uirtutē ē nobil⁹ quantuꝫ ad eēntiam ut hꝫ uirtutē idē ē ac si diceret q nobilius quātū ad uirtutē ē nobil⁹ quantū ad eēntiā quantū ad uirtutē ⁊ hꝫ est ridiculosa repetiō ꝺtoꝝ ¶ Item ens nobilius alio quantū ad suā ꝓpꝛiam uirtutē aut ē nobil⁹ simplr quantū ad eēntiaꝫ suā aut eque nobile. aut min⁹ simplr. ultīa duo sūt oīo irrōnabilia qa nobilitas uirtutuꝫ est ex nobilitate eēntie ut ē manifestū cuilibet ītelligēti. Unde irrōnabile ē oīo q eēntia simplr min⁹ nobil' hēat nobilioꝛē uirtutē ⁊ q eēntia eque nobilis nobilioꝛem habeat uirtutē ꝓpꝛiā. ḡ relinquit̄ q nobilioꝛ ꝺtus ē eēntie simplr nobiliorꝛis. ¶ Itē si spēs est nobiliō quantū ad uirtutē suā. querit̄ de illa uirtute utꝫ sit idem eēntialiter cū ipsa spē. aut nō. si sit idē. ḡ sicut ē nobilioꝛ sensu sic spēcies quantū ad eēntiā suam erit nobilioꝛ ipso sensu qđ negat. si sit aliud eēntialiter tunc illa uirtus aut repn̄tat ipm sensibile. aut nō. si ipm repn̄tat tunc sine dubio oꝛ qđ ipsa sit q̄dam spēs rei sensibilis. nam oīs forā generata a re sensibili ⁊ ipaꝫ repn̄tans spūalit̄ ē spēs ei⁹ ⁊ sic uni⁹ forē sensibilis simul erūt due spēs diuerse ipam re ꝓesentantes in eodē sensu ut unius coloꝛis essent diuerse spēcies ī uno uisu ipm repn̄tantes qđ ē ridiculū. si aūt dicat̄ q ipa uirtus speciei sensibilis n̄ repn̄tat ipm sensibile nec ei conforꝛmat. hꝫ uidetur absurdū qa tūc ipa spēcies p illā suā uirtutē n̄ produceret cognitionē seu sensationē illius sensibilis plus q̄ alterius. ¶ Item sicut se habet scīa ad consideratē sic spēcies rei sensibilis ad ipm sentire scd̄m ipm. mō scīa ipa ē īmediatū ꝓncipiū actiuū considerationis ītellectualis nō mediante aliq̄ uirtute realiter diuersa ab ipa sicut ipe ꝺcdit in sua questione de spēcie ītelligibili q̄re ⁊c. Oīb⁹ ergo istis ꝺsideratis patet q ipe nō ꝑōt soluere illā nostram rōem. ¶ Alius uero socioꝝ n̄roꝝ de quo tactum ē dixit q sensatio n̄ īdiget aliquo p se ꝓncipio actiō ⁊ q ipm sensitiuū nō est ī potentia eēntiali ad ipꝫ sentire. Sꝫ salua reuerētia eius mihi uī q ipe peccat qa cū sensatō seu sentire sit finis p se ītent⁹ a nā

UVA. BHSC. IyR_010

aīalis necesse ē ipm hre in aīali cām p se agentem qđ si non hz cām agentē p se neq; hēbit cām rece-ptiuam p se 7 sic a nullo erit p se intentū qđ est ab surdū. ¶ Itē de actu sentiendi q est in aīali pōt eē scīa ut uī. qđ nō eēt si nō hēret cām p se. 7 q̄cūq; p se causa sibi ocedatur necesse ē ipm hre causam per se agentē. si. n. hz cām finalē p se cū oīs finis sit in-tentus ab aliquo agente ē necesse ut hēat agēs per se. ¶ Item ī uerbis istius si bñ ꝺsideratur ocedit nostr̄ ꝓpositū. dicit enī q cū sensus habuerit ī or-gano suo spē repntante ipm sensibile exibit sens⁹ in actū suū de se abstq; q ad actiones trāsmuteť ab aliquo p se agēte ita q suū actū eliciet ex sua nata. Mō queto ab eo qd intelligit p ꝺs q dicit exibit in actū suū. p ꝺs enī oz intelligi alter̄ duor̄. aut q ꝓ-ducet 7 efficiet suū actū aut q recipiet ipm. Si in-tendit q efficiet 7 ꝓducet ex se actū suū tūc habeo q p se agit ipz suū actū qa in isto sermone ex se idē ē qđ p se. nihil aūt p se agit actū nisi sit p se actiuus illius. ꝺs ē clar̄. g̃ sensus ē p se actiu⁹ sui actus. 7 sic habeo q sensatio dep̄det ab aliquo p̄ncipio actīo p se. Si autē intelligit p exire in actū recipe ipsum actū tūc ocedit q ipe sensus ē p se 7 ex se receptiu⁹ sui act⁹. 7 sic necesse ē q ab aliq̄ ꝓpinq̄ per se actio trāsmuteť ad actū. nunq; enī unū 7 idē ē p se p̄n-cipium receptiuū 7 p se p̄ncipium actiuū unius 7 eiusdē ut manifestū ē. 7 ipse etiā exp̄sse concedit ī suo tractatu ꝺ itellectu. g̃ si sensus ex se exit ī actū suū. i. p se recipit ipm. necessarium ē aliq̄ aliud eē p se p̄ncipium actiuū illi⁹ actus. 7 cū illud ñ sit spe-cies sensibilis ut ꝓbatū ē 7 ille ocedit relinqtur q sit sensus actiuus 7 sic mihi uī q ipse in suis uerb⁹ īplicite concedit q exp̄resse alibi negare conatur. ¶ Si quis aūt uelit eius ȳba glosare ñ facio magnā uim qa nō uerbor̄ uirtutē sed ueritatē p̄ncipaliter appeto manifestare. Item queriť ab isto que sit illa uirtus aīe uel uirt⁹ corpis cui p se 7 īmediate unit̄ ipm sentire an sit uirtus aīe an uirtus corpis. 7 si ē uirtus aīe ostat q nō ē nisi sensus. g̃ ipi sensui per se unit̄ iste actus q est sentire. ostat aūt q unusq;q; actus recipit̄ in illo cui unit̄ qa sua unio 7 sua recep-tio uel sunt idē uel insepabilit̄ se cōsequūtur. illd aūt cui p se unit̄ sensatio uel sentire ē illud quod p se recipit sentire seu sentire in illo īmediate recipit̄ 7 sic oportebit alter̄ istor̄ ocedere. aut q sit idem sensus q ē elicitiu⁹ sensatiōis 7 q ē receptiu⁹ quod ē otra ipm aperte aut q sit ali⁹ sensus eliciti⁹ 7 receptiu⁹ ipsius 7 ꝺs ē qđ uolum⁹. ¶ Si uero dicat q uirtus cui p se 7 īmediate unit̄ sentire est uirtus corpis sequtur q uirtus corpis p se 7 īmediate sen-tit qa uirtus aīati cui p se unit̄ sentire sentit ut⁹ ē rō sentiendi ut euidēs ē. dicere aūt q uirtus corporis p se 7 īmediate sentit uel ē rō sentiendi ē omnino absurdū. Dec aūt sit p̄ma rō illi⁹ ꝺclusionis cum eius defensione 7 cauillationū remotione. 7 credo inꝺubitant q si qs non moueť amore famositatis sed realitatis. faciliter poterit defendere istā rōem ab oībus rōibus cauillosis quas ꝺialetic⁹ poterit ꝓteruiēdo īuenire. ¶ Secūda rō p̄ncipalis funda-tur etiam sup suppōnibus satis notis, quar̄ p̄ma ē q unū 7 idē simplex nō pōt eē īmediatum per se p̄ncipium actiuū 7 p se receptiuū uni⁹ 7 eiusdem 7 ꝺs ñ puto q īdigeat ꝓbatiōe apud idoneos ph̄ie nam potestas actiua ē p̄ncipium mutādi alterum inquantū alterū 5° methaph̄ Z° suppono q spēs sensibilis ē īmediatū p se p̄ncipium receptiuū sen-sationis seu ipsius sentire. qđ sic ꝓbo cū ipa sensa° sit qdam effectus p se intent⁹ a natura aīalis neces-sariū ē q sicut dep̄det ab aliquo p̄ncipio receptīo per se 7 īmediato. sic etiam dep̄deat ab aliq̄ p̄nci° actiuo p se 7 īmediato. illud igit̄ p se p̄ncipium sen-sationis receptiuū 7 īmediatū. aut ē ipe sensus aut spēs sensibilis. ꝺs patet p oīonem sufficiente. sed ñ pōt eē ipe sensus. qa unū 7 idē nō pōt eē p se p̄rin-cipiū receptiuū diuersor̄ ordinator̄ adinuicē. ꝺs ē manifestū cuilibet itelligenti 7 uī teneri ab Ar̄. in 5° phicor̄ ca° de opatione motuū ubi dicit q non otingens ē susceptiuus otingētis. i. nō qlibet est susceptiuū cuiuscūq; sed unū ē unius p̄ncipium. ¶ Sed qa fortassis istud dictū nō ē itelligendum nisi de susceptiuis 7 susceptis realib⁹ 7 corpalibus unū enī 7 idē diaphonū bñ suscipit intentiones di-uersas diuersor̄ color̄ ut manifestū ē. iō illā ꝓpōz ad pns recipio tanq̄ cōcessam ab illo q ponit spēm eē p se actuam sensationis. ipe. n. ocedit q unum 7 idē nō ē susceptiuū īmediate diuersor̄ hñtium ordinē inter se. certū aūt ē q spēs sensibilis 7 ipm sentire hñt ordinē inter se 7 iō sensus nō ē īmedi-ate susceptiu⁹ speciei 7 ipsius sentire. q̄re relinquit q ipm sensitiuū recipit ipam sensationē mediante specie recepta. 7 ꝺs uī inuere Ar̄. ī p̄ncipio capituli ubi dicit. Sensus qdem igit̄ in quodā pati 7 mo-ueri accidit. 7 sic ipa species rei sensibilis ē īmedi-atū p̄ncipium p se receptiuū sensatiōis scd̄m illud eē qđ hz ī sensu. Ex his arguo sic si species sensibil⁹ nō ē p se p̄ncipium actiuū sensationis necesse ē ut sensus agens sit eius actiuū hoc patet ex predictis nihil enī aliud apz qđ possit eē īmediatum per se actiuū eius nisi unū istor̄. sed species sensibilis nō ē p se actiuū sensatiōis ut ꝓbat ex p̄missis. qa unū 7 idē nō est p se p̄ncipiū receptiuū alicui⁹ 7 actiuū p se illius ut dicit p̄ma suppō. species aūt sensibilis ē īmediatū p̄ncipiū receptiuū sensatiōis ut ꝓbatū ē g̃ ꝛc. Et confirmat̄ ista rō cū enī sensus nunq; reci-piat actū sentiendi sine specie rei sensibilis necesse ē ipam speciē eē p̄ncipiū recipiēdi sensationē aliq̄ mō. aut g̃ ē p̄ncipium p se. aut pure p accns. si p se hēt⁹ ꝓpositum. si p accns tūc cū p accns contingat nō eē ut uult Ar̄. in 8° phicor̄ 7 in x° methaphice otingeret ipaz sensationē recipi ī sensu sine spē sen-sibili qđ oīo ē impossibile. ¶ Sed dices q accidens ē duplex. s. p accns necessariū 7 tale ñ otingit ñ eē. aliud ē p accns ñ necessariū 7 ꝺs otingit nō eē. spēs aūt sensibilis ē īmediatū p se p̄ncipiū sentiēdi per accns necessario. Tñ ꝺs ñ ꝓficit qa Ar̄. ī p posterior̄ ca°. si g̃ demōratia scīa ex necessar̄is. ꝓbat q demōrato est ex eis que sunt per se p ꝺs q ipa ē ex necessar̄is 7 sic intendit q oīa que sunt necessaria sunt aliq°° p se 7 nō oīo per accns. unde 7 ibidē exp̄sse dicit q accīntia non sūt necessaria 7 ꝺs pluries repetit. si igit̄ species sensibilis ex̄ns in sensu eēt necessario rece-ptiua sensationis q; q ꝺs cōueniat illi aliquo mō p se 7 nō pure p accns 7 sic redit in idē qđ prius. Q aūt nihil qđ ē pure p accns sit necessariū alias pro-batū ē multis auctoritatib⁹ quas ad pns propter b'uitatē ōmitto. ¶ Istis rōibus cōiunctis dico q necesse ē eē sensum agentē mō ꝓdicto. s. q ē īme-diatū p̄ncipium actiuū sensationis ī sensu passiuo dispōita specie rei sensibl'is a sensibl'i generata. Vñ bñ ē cōsiderandū q nō pono sensum agentē sicut aliq imaginati sūt. s. q actio eius trāseat ad sensibi-lia extra aīam 7 q uirtute eius ipa sensibilia gene-rent suas intētiones seu species ī medijs 7 ōganis sensuū. ꝺs enī ē ridiculus 7 facile posset ipr̄obari ut hz uideri supr̄ li. 2ū de sensu 7 sensato ut dcm̄ fuit ī tractatu de sensu agente. Sed pono uirtutē natale; oīo effectiuā h⁹ actus q ē sentire 7 recipiť h⁹i act⁹ in quadā alia uirtute naturali aīe informata 7 pre-parata specie rei sensibilis que ipm sensibile repre-sentat 7 ꝺs uirt⁹ actīa bñ pōt dici sensus actiu⁹ quē admodū 7 uirt⁹ que ē subm ipsius sentire dicitur sensus passiu⁹. ¶ Sz otra hāc pōz sunt difficultates

UVA. BHSC. IyR_010

non pauce quaꝝ una est. Si est sensus actiuus aut ipse erit unus ad oēs sensationes. aut alius ⁊ alius respectu diuersoꝝ sensibiliū ⁊ sensationū. si dicaꝫ ꝙ sit unus sensus actiuꝰ oīum sensationū. ꝟ uidet multū irrōnabile qa nullū agens debet eē īmediatū ꝓncipium diuersoꝝ actuū scd̄m spēm. ipe autē sensationes sunt diuerse scd̄m spēm ut uisio ⁊ audi tio ⁊ hꝰmōi. g̃ nō erit unꝰ sensus actiuꝰ oīuꝫ ista. si aūt ille sensus sit alius ⁊ alius ad diuersas sensa tiones tūc erit aliqs alius sensus ꝓter qnq; .s. ꝓter uisum ⁊ auditū ꝛc. ꝟ aūt ē ꝺcta Aꝝ. in isto z°. ⁊ in illo ca°. Q aūt non sit aliꝰ ꝛc. ¶ Alia difficultas ē qa si eēt sensus actiuꝰ aut ē in eodē oꝛgano cum sensu passiuo. aut in alio. si in eodē ꝟ uī ꝓssibile ꝙ unū ⁊ idē simul habeat diuersas ꝟtutes quaꝝ una sit actiua altera receptiua eiusdē. qa agens ⁊ patiēs sūt ꝺctaꝝ ut patet ex ꝙ ꝺ generatiōe. ⁊ ꝯm. accipit in 4° ꝓhicoꝝ ca° de uacuo. Si uero dicet ꝙ est in alio oꝛgano ab oꝛgano sensus passiui ꝟ ē ꝺcta Aꝝ. q nō assignat alia oꝛgana nisi oꝛgana sensuū passiuoꝝ ut satis patet ī isto z°. ⁊ oporteret assignare illa oꝛgana diuersa ī coꝛpe aīalis qꝺ uī ꝓssibile nisi fingendo. ¶ Alia ē dubitatio qa aliqꝺ sensibile debz eē obm cuiꝰ libet sensus. ꝟ uī manifestū. ꝟ si eēt sensꝰ agens nullū sensibile eēt eius obm. ꝓbaī. qa si aliqꝺ sensibile eēt eius obm. aut igit ipse sensꝰ agens ageret in ipm sensibile aut ecōuerso ꝓ diuisionem sufficientē. oīs enim uirtus aut agit in suū obm aut patit ab eo. sed sensus agēs si eēt nō ageret in sensibile. ꝟ ē manifestū ⁊ hoc ꝺcedimꝰ. neq; ipm sensibile ageret in sensū agentē. qa sensibile nō agit ī sensum nisi in sensum passiuū q ē subm sensatiōis ad quaꝝ diꝰponit spēs rei sensibilis. g̃ nullo mō ē sensꝰ agēs Et isto mō ꝺfirmaī rō. qa si aliqꝺ sensibile eēt obz sensus actiui. aut eēt illꝺ idē sensibile qꝺ ē obiectū sensus passiui. aut aliud sensibile. si diceret ꝙ aliud ꝟ ē ꝺctoꝝ qa tūc poneret aliqꝺ sensibile aliud a coloꝛibꝫ ⁊ a sonis ꝛc. que sūt obꝫ sensuū passiuoꝝ qꝺ est absurdū ⁊ ꝺcta Aꝝ. in isto z° ¶ Si diceret ꝙ illud idē sensibile qꝺ ē obm sensus passiui eēt obz sensus actiui ꝟ ē incōueniens. qa diuersaꝝ uirtutū non debet eē unū obm sed diuersa ut manifestū uī. Nūc ipse sensus actiuꝰ erit uirtus diuersa a sensu passiuo ut cōcedit a ponentibꝫ ipm q̃re ꝛc ¶ Deiñ arguit auctoꝛitatibꝫ multis. ꝙ auctoꝛitate Aꝝ. in isto z°. ca° Dicendū aūt de potētia ⁊ actu ꝛc. ubi loquēs ꝺ ipso sentire dicit. hꝰmōi opōnis actiua sūt extra uisibile audibile ⁊ reliqua sensibiliū. Ecce ꝙ apto sermone Aꝝ. dicit ꝙ sensibilia sunt actiua ipiꝰ sentire. nō g̃ sensus agens. ¶ Item in ꝓncipio ꝓxi capituli dicit Aꝝ. Sētire qdē igit ī pati q̊dā ⁊ moueri aliqd accidit. qꝺ nō eēt nisi sensus omnis eēt passiuꝰ a sensibili q̃re ꝛc. ¶ Item in multis locis hꝰ secūdi dicit Aꝝ. plane ꝙ sensus reducit a sensibli ꝺ potentia ad actū qꝺ nō eēt nisi sensus eēt passiuus a sensibili. ⁊ in 3° hꝰ dicit sic. Videt aūt sensibile ex potentia exīte sensitiuo actu agens. ¶ Itē auctoꝛitatibꝫ ꝯm. exꝑssis. ꝙ qa dicit exponēdo līam Aꝝ. Necesse enī ē si sensus eēnt uirtutes actiue ut sentirent ex se ⁊ non indigerēt in sentire aliq extrīseco ¶ Item sup ista pte. Sensitiui aūt ꝓma mutatio ꝛc. ꝙ mouens ꝓmam pfectionē in sensu ⁊ extrahens eam in secundā sūt extrīseca sensata. ⁊ in partícula sequēti dicit ꝯm. ꝙ sensus nō mouet motu qui ꝺ ꝙꝑfectionis nisi a rebus ꝑticularibꝫ sensibilibꝫ ⁊ iste sunt extra aīam ¶ Item in 5° ꝓhicoꝝ ca°. Neq; alterātis neq; alterati ꝛc. dicit ꝯm. ꝙ sensus sūt a uirtutibꝫ passiuis nō actiuis. Ex oībus istis uerb ⁊ si milibꝫ uī eē ꝺcta intentionez Aꝝ. ⁊ ꝯm. ꝙ sit aliqs sensus actiuꝰ ꝑsertiꝫ qa nō dicit Aꝝ. ī aliqua parte sui libi ꝺ aīa. neq; aliꝯ suoꝝ libꝝ ꝓhie īueīt docuisse talem uirtutem quare ꝛc. ¶ Item arguit auctoꝛitate Aꝝ. in ꝺ ꝓblematibꝫ ꝑticula. 32. ubi ī multis locis querit. q̃re sensus non sūt meliores ī pte dextra q̃ in sinistra. ⁊ rndet ꝙ hꝰ ē ꝓ tanto. qa oꝛīa dextroꝝ ⁊ sinistroꝝ ē in agendo. sensus vo passiui. q̃si dicat ꝙ ī pte dextra ⁊ sinistra non oꝛñt uirtutes scd̄z magis ⁊ minꝰ bonū nisi ꝟtutes actīe sensus aūt sūt passiui q̃re ꝛc. ¶ Unde ex hꝰ pōt ārgui sic. si sensus aliq eēnt actiui tūc meliores sensꝰ eēnt in pte dextra q̃ in sinistra. cū oīs actīa uirtꝰ sit melioꝛ ī pte dextra. ⁊ hoc ē incōueniens. nā regulariī ⁊ ut in pluribꝫ sensus nō sunt meliores aut fortiores in una pte q̃ in alia q̃re ꝛc. ¶ Ad ꝓmum istoꝝ rndeo cū ꝺr ꝙ aut eēt unus ꝛc. possum dicē ꝙ sensus actiuꝰ nō ē oīo unꝰ ad oēs sensatiōes. sed ē aliꝰ ad sensatiōes diuersoꝝ generꝫ sensibiliū. tam pōt dici ꝙ respectu hꝰ generis sensibiliuꝫ ē unꝰ sensus ad oēs sensationes illoꝝ sensibiliū. ꝓducēdas. ꝟbi gtia unus ē sensus actiuꝰ oīum uisionū ⁊ aliꝰ actiuus oīum auditionū sīlr aūt ⁊ in aliis. ⁊ cum dicit ꝙ etūt plures sensus q̃ qnq; cuiꝰ oppositū dīc Aꝝ. Q aūt non sit sensus alius ꝓter qnq;. possumꝰ dicē Buit ꝙ ipe loqt ibi de sensibꝫ q sunt subiecta sensationū. n aūt sūt plures sensus q sūt subiecta sensationū q̃ illi qnq; ⁊ sic ē uerꝫ. supponit autē ꝙ unicuiq; illoꝝ cotīndet uirtus actīa illiꝰ sensationis naturaliī exīs in aīa. aliī enī aīa nō eēt ꝓ se cā ⁊ naturaliī actiua ipaꝝ sensationū cuiꝰ oppositū determinauerat ꝓus ut pluries recitatū est. ⁊ sic debet ītelligi sermo eius. ¶ Item pōt dici satis rōabiliī ꝙ cuꝫ Aꝝ. dixit ꝙ aūt non sit alius sensus ꝓter qnq;. hoc dupliī pōt ītelligi. Uno mō ꝙ unusqsq; illoꝝ quos noīat sit in se unus scd̄m spēm spālissimam. ⁊ hꝰ nō ē uerꝫ. qa tactus ad minus ñ est unus scd̄m speciez spālissimam scdz ꝙ cōiter tenet. ⁊ plane dicit ꝯm. in ca° de tangibili. Alio mō ꝙ sint qnq; ita ꝙ glibz eoꝝ sit unꝰ loco ⁊ subo ⁊ hꝰ ē uerꝫ. uiꝰ. n. actiuꝰ ⁊ receptiuꝰ uisiōis ē unꝰ sensꝰ loco ⁊ subo. ⁊ silr auditꝰ ⁊ sic de aliis. nec plus ꝺcludūt rōes Aꝝ. ut patꝫ īspicienti īram. nulla enī eaꝝ ꝺcludit ꝙ glibet eoꝝ sē suū sit in se unus scd̄m spēm spālissimā ut patet in spicienti. ¶ Item alit pōt dici ꝙ cū Aꝝ. dicit ꝙ autē non sit sensus alius ꝓter qnq; dico aūt hos. ꝙ ī ista enumeratiōe nō accipit unūquemq; istoꝝ sēsuꝫ ꝑticulariter ꝓ illo q est subm sensationis ⁊ in q̊ recipiī sensato. sed cōiter ꝓ utroq; ꝓncipio sensatiōis actiuo. s. ⁊ receptiuo ita ꝙ ꝓ uisum intelligit ꝓncipium uisionis utrꝫq; naturaliī inexīs. silr autē ꝓ auditū ītelligit utrꝫq; ꝓncipiū auditionis. ⁊ sic de ceteris. ⁊ ꝓter istos sic in sua cōitate acceptos nō ē alius sensus. sic igit Aꝝ. numerando quīq; sensus ꝯputat tactum ꝓ uno nō obstante ꝙ ipse ē plures formaliī scd̄m cōem doctrinā ⁊ scd̄m ꝯm. sic non ē remotū ꝙ unumquēq; illoꝝ ꝯputat ꝓ uno q̃uis uterq; distinguaī in ꝓncipiū actiuū ⁊ receptīm. Et si dicas ꝙ nō enumerat nisi illos sensus ꝺ quibus ꝓus ꝺterminauerat ⁊ ipe nō determinauerat ꝺ sensibus actiuis. dico ꝙ hꝰ ē falsū īmo ipe uno sermōe generali oñderat aīam ꝓus eē cām mouentez scdz oēs modos motus. ex quo necessario cōuīcitur ꝙ unicuiq; sensui passiuo cozrīdet uirtus actiua sensationis ut ꝓus ꝺductū est. Ut igit nulla sit cōtradictio rōabiliī dictū ē ꝓ unūquemq; illoꝝ sensuū ꝓter quos dicit nullū aliū sensū eē. ītelligat utrūq; ꝓncipiū sensatiōis mō ꝑdicto. ¶ Si quis aūt q̃reꝫ cum qlibet istoꝝ sensuū quos enumerat diuidat in duo ꝓncipia ꝓpt qd cōputauit quēlibet ꝓ uno in enumeratione sensuū ⁊ similis ē questio sicut ꝺ tactu cū ipse sit plures formaliī. q̃re ipm ꝓ uno cōputat in illo sermone. Et fortassis hꝰ ꝓ tanto est qa tactus uterq; ē unus loco ⁊ subo. in quacunq; enī

UVA. BHSC. IyR_010

pte corpis ē tactꝰ cognoscēs calidū ⁊ frigidū ī eadē pte corpis ē tactus cognoscēs humidū ⁊ siccū ⁊ sic in cetis. ꝙ uisus q ē ꝓncipiū uisionis actiuū ī eadē pte corpis est cum passiuo ⁊ sic de alīs suo modo.

¶ Ad aliam dubitationē dicendū ꝙ sensus actiuꝰ ē in eodē organo cū passiuo. ⁊ ad ī ꝓbationē huius cū dr ꝙ sic unū ⁊ idē hēbit ꝟtutē actiuam ꝛc. o° ꝙ duplex ē uirtus actiua q̄tū spectat ad ꝓpositū. una ē que est ꝓncipiū alicꝰ effectus eiusdē spēi cū ipsa. ut caliditas ē ꝓncipium actiuū caliditatis ⁊ talꝭ ꝟtꝰ actiua n̄ ē simul cū potentia passiua sibi cōrn̄dēte p̄cipue cū potentia remota ab actu. nihil unū enī ⁊ idē habet simul caliditatē ⁊ potentiā remotā ab actu receptiuā caliditatis īmo talis uirtus trāsmutat aliud a suo subo. Alia ē uirtus actīa que non est ꝓncipiū effectus eiusdē spēi cū ipsa. sed alterī spēi aut generis ut uirtus augmentatiua est principiū augmentationis ⁊ uirtus motiua secundum locū ē ꝓncipiū motus localis ⁊ sic de ceteris. ⁊ talꝭ uirtꝰ actiua bn̄ pōt simul ee in eodē subo cū passiua ⁊ cō sequi eandē formā quā consequtur passiua uirtꝰ seu receptiua sicut uirtus actiua augmentationis ⁊ receptiua bene sūt in uno ⁊ eodem subo ⁊ similr uirtus actiua motus localis in aīali ⁊ uirtus receptiua huius motus bene sunt in eadē pte cōpis aliquo° sic aūt est in ꝓposito. Constat enī ꝙ uirtus actiua ipsius sentire seu sensationis nō est aliqd eiusdem spēi cum ipsa sensatione q̄re ꝛc ¶ Q̄ aūt uirtꝰ actīa sensationis ⁊ uirtus receptiua ipsiꝰ sint simlr ī uno ⁊ eodē subo. hoc oz etiam cōcedere scdm illos q ponunt spēm sensibilē ee principiū actiuū sensationis ipsi enī ponūt hmōi spēm ⁊ eius uirtutē actiuā sir ee cum uirtute sensitiua in organo ipsiꝰ sensus qui recipit sensationē. īmo qd difficiliꝰ ē ponūt ipsam spēm ⁊ eiꝰ uirtutē actiuam ee formā sensus qui recipit sensationē. Similr intellectus agens cōcedit ee ꝓncipiū actiuū ipsiꝰ ītellectionis ⁊ spēi intelligibilis ⁊ tn̄ iste simul ē in eodē subo cū potentia receptiua ipsiꝰ ītellectionis. s. in ītellectu possibli sicut uidebit in 3° hꝰ si deus uoluerit q̄re n̄ ualet ista tō. ¶ Ad aliā pōt dici ꝙ īmo sensibile ē obz sensus actiui. ⁊ cū queritꝰ utr sensibile agat in ipm sensuz aut ecōuerso. dicendū ꝙ sensꝰ actiuus agit in ipm sensibile sed nō scdm ee reale ⁊ corporeum ipsiꝰ sensibilis ita. s. ꝙ sensibile scdm ee reale recipiat actionē sensus actiui. sed scdm ee spūale qd hz ī sensu p suam spēm ipm repntantem. spēs enī sensibilr repzesentās ipm ē īmediatū ꝓncipium receptiuum sensationis quā pficit sensus actiuꝰ ⁊ sic sensꝰ actiuus agit in eam sicut in ꝓncipiū receptiuū sue operationis. hmōi aūt spēs in sensu exn̄s habet ee spirituale seu intentionale ipsiꝰ sensibilis qd repntat ⁊ ita sensus actiuꝰ aliqualr dr agere in sensibile. in q̄z tum agit in sensū informatum spē sensibili. ⁊ hꝰ ē cōnabile. qa ipsa spēs sensibilis ē quodāmodo actus ipsius fore sensibilis saltē tanq̄z agentis ut ulr Aꝛ. in isto 2°. Et ē q̄si sile argumentū ut si diceret ꝙ si est intellectꝰ agēs. ītelligibile debet ee eiꝰ obiectū aut ḡ ītellcūs agēs agit ī ipm ītelligibile aut eo°. non ē dicendū ꝙ ītellectus agens agat ī intelligibile. qa ītelligibile ꝓpzie ē qdditas rei. ītellectus aūt agens nihil agit in ipam qdditatē rei ut uidet manifestū. nec etiā eo°. qdditas enī rei non mouet intellectū agentē neq; agit in ipm ut etiā cōcedit. Et si diceret forte ꝙ ītellectꝰ agens agit in intelligibile scdm ee qd habet in aīa ī quantū agit in fantasmata hūana scdm unā opīonem uel ī ītellectuz informatum spē ītelligibili que ē ee spūale ipsiꝰ ītelligibilis. sicr aūt est in ꝓposito ut dictū ē. Et ad cōfirmationē dicendū buiter ꝙ illud idem sensibile qd ē obm sensus passiui ē obm sensus actiui scdm alium mōm ut uisibile ē obm sensus actiui cuiꝰ est ꝓducē oēs uisiones sicr aūt ⁊ ī alīs. ⁊ cū dr ꝙ drsaz uirtutū n̄ debet ee unū ⁊ idē obm p diuersa. dndū ꝙ uez ē de uirtutibz diuersis que nō sūt principia unius sensationis sed diuersaz ut ē uisus ⁊ auditꝰ. sed de diuersis uirtutibz que sūt ꝓncipia sēsationis unius nō est necessariū ut oīo hēant diuersa sensibilia p obis. nūc aūt sensus actiuꝰ ⁊ sensus passiuꝰ sūt principia unius ⁊ eiusdē sensationis ut uisus actiuꝰ ⁊ passiuus sūt ꝓncipia uisionis sicr ⁊ in alīs. Et est simlis tō ut si querat an intellectus agentis idem intelligibile sit obm qd ē obm intellectus possibilꝭ dicendū enī ꝙ sic qa ambo sunt ꝓncipia intellectionis ⁊ tn̄ ipm sensibile nō ē obm utriusq; sensus eodē mō. est enī obm sensus passiui sicut agens in ipm. ē aūt obm actiui sicut ī quod agit sensꝰ actiuꝰ mō ꝓdicto. nec ē remotū ꝙ sensus agēs dicat agē in sensibile bn̄ mō. ⁊ p tanto qa agit in eius speciez qa ipsa spēs rei sensibilis ē qdam actus ꝓpus fore sensate depēdens ab ipa in ee ⁊ obseruari. ⁊ forte nō differt scdm spēm ab illa foīa sensata ut spēs colōis non ē diuersa scdm spēz a colore ⁊ sic de ceteris suo mō ut multi dicūt. forte uez ē sed non determīo ad pns de bn̄. ¶ Sed dubitaī circa ista. Vtz sit unꝰ ⁊ idē sensus actiuꝰ oīum sensationū eiꝰdē generis ut uisus unus actiuꝰ oīm uisionū ⁊ sic de ceteris. ⁊ posset dici ꝙ sic. ⁊ si dicat ꝙ unū agēs n̄ ē ꝓncipiuz īmediatū diuersoz scdm spēm. uisio aūt albedinis ē qd aliud scdm spēz a uisiōe nigredīs ⁊ sic d ceteris. Dic dicit qdam socioz nr̄oz. s. ille q ultīo negauit sensum actiuū p se sensationis ꝙ istud ē falsū īmo oēs sensationes eiusdē sensus sūt eiꝰdem spēi spālissime. ⁊ si ita eēt nulla eēt difficultas in ponendo ee unā ꝟtutē actiuā illaz. Q̄ si dicaī ottauū. s. istas sensationes ee diuersas scdm spēm spālissimā. tūc pōt dici ꝙ unū agens īmediatū nō efficit drsa scdz spēm spālissimam ī subo seu receptiuo eodem mō ꝓparato ⁊ dispōito. sed in subo diuersimode dispōsito bn̄ pnt facere diuersa. mō uisus informatus spē albedinis est aliter dispositus q̄ uisus informatus spē nigredīs. ⁊ sicr in alīs. uisus aūt actiuꝰ agit uisiō nē albedinis ī sensu ꝓparato seu dispōito spē albedinis ⁊ uisionē nigredinis in sensu preparato ⁊ dispōito spē nigredīs ⁊ sic de ceteris qd nō ē inconueniens. Siqs aūt poneret uirtutes nāles actiuas sensationū tot ee scdm spēm spālissimaz quot scdz speciē sunt sensationes nōdum uidi aliquā demonstratione otta bn̄. sicut enī uirtutes speciez sensibliū que ab alīs ponunt ꝓncipalit actīa sensationū ponunt ee diuersa scdz speciē spālissimam sic nōdū ē demonstratione remotū uirtutes natales anime actiuas sensationū sic multas ee scdm speciē. bn̄ tn̄ ē ualde inconsuetū dici. ⁊ iō cū difficultate creditur. que enī cōsueuim⁹ dignamur dici ut dr z° metha phice. Dec tamē fuit intētio Aꝛ. in 3° hꝰ ca° d potētia motiua scdm locū ubi dr expsse. ꝙ potentie aīe mō quodā infinite uident. i. ualde multe multoq; plures q̄ famosū sit ⁊ osuetū dicē eas ee. s. si distīguerent ab inuicē scdm distīctionē specificā suarū opatonū. nec tn̄ d qualibz eaz necesse fuit tractatū diuisum ostituere eo ꝙ multū ꝓpinque ⁊ similes sunt sibi inuicē. ⁊ sile est iudiciū d eaz opatiōibus respectu suoz oboz. sicut enī uisu dispōito p suam speciē uisibilem statī aīa p suaz naturalē uirtutem efficit uisionē. sic auditu īformato specie soni statim aīa efficit ⁊ ꝓducit auditionē ⁊ sic d alīs. Vnde d similibus que sunt subiecta sensationū docuit Aꝛ. uno sermone ꝙ oīs talis ē susceptiuus specierum sine matia. ꝓus. n. determinauit aīaz ee cāz motuā oīum motuū eius q sūt ꝓpzīn aīato ⁊ p ons oīum sensationū in qbz euident hētur scīa sensuum ī cōi

UVA. BHSC. IyR_010

7 quã cãlitatẽ hñt sup ipm sentire. Si igit Ar.nõ expsit q uirtus naturalis actia uisionis albedinis ẽ alia a uirtute actiua uisionis nigredinis nõ segt ex hs tales uirtutes non eẽ distinctas ab iuicem pcipue qa locus ab auctoritate ñ tenet negatie. nec ẽ diminutus in sua doctrina qa satis hẽtur hs ôitas ex suis uerb ut patet cõsiderãti rões pmissas. puto tn ipm istam ôtutez intẽdisse in 3° hy in uerbis pallegatis ubi inqt. Mõ.n. quedã infinite uidẽtur zc. exponendo ut dictũ est. Ar.igit breuiloquꝰ exns de oibus istis se breuiter expediuit 7 hs rõnabilit. qa sicut dicit Lincon. sup libz posteriorũ. modus phoz ẽ ponere uerba que magis sunt ad tẽ ptinẽtia ad imitationẽ nate q nõ facit plurib istrumẽt qđ põt uno. de his tam oportuit nos multiplicare sermonẽ ppter negãtes 7 facilitatẽ doctrine illoz in qbus đ nouo oritur phia. Nũc restat soluere auctoritates que uidẽt istã põem reddere impzobabilẽ. Ad cuiꝰ euidentiã accipio q sicut cõit dr sup qntum methaph.7 secundũ phicoz duplex ẽ agẽs seu efficiẽs quantũ spectat ad ppositũ. qđdã ẽ agens disponẽs 7 pparãs subm ad receptionem actus postremi seu opleti. aliud ẽ agens pficiens 7 oplens. s. q in subo pparato 7 dispito iducit actũ postremũ 7 ultimũ oplemẽtũ 7 ista diuersitas mlt totiens otingit in generationib pfectionũ seu actuũ artificialiũ sicut uidemꝰ q ĩ generatiõe forme nauis pcedit actio artificialis pparãtis 7 disponẽt ligna. deinde nauifactor inducit formã nauis aut uetiozi mõ loquendi ipam educit de potentia subiecti pparati. similit in generatiõe intẽtiõis colõis necessario ocurrit unũ agens disponẽs mediuz ad recipiendũ hmõi intentionẽ siue spẽm 7 illud ẽ corpus illuminãs diaphonũ. 7 aliud ẽ agẽs oplẽs 7 pficiens intentionẽ colozis. s. ipsa forma colozis ut hẽtur in isto 2°. hec enĩ distinctio satis euident ĩnuit a dm. 7° phicoz uersus finẽ dimento. 37°. ubi soluit quedã rõ Zenonis. dicit enĩ hec uerba. dicebat Zeno q cũ milia milñ cadentia in terra faciũt sonũ necesse ẽ q quodlibet granũ p se faciat sonuz. 7 similiter gutte aque cadẽtes sup lapidem ita q faciant in eo foueã necesse ẽ ut unaqueq eaz operet in lapidẽ qa si nulla eaz opatur g nec oẽs opant. 7 iste sermo ẽ sophisticus qa nec una ps opatur in actu sed in potentia quẽadmodum unꝰ uir đ tribz non mouet nauẽ solus 7 tamẽ motus eiꝰ diungit cum potentia 7 pparatione puenientẽ a motiõe scdi zꝰ mouebit nauẽ neccãrio g unꝰ qsq đ tribz lãgit naui de pparatione ad moueri qđ nauis nõ hẽbat pus g illud qđ zꝰ latgit de pparatiõe ẽ id qđ ultimus motoz extrahit in actũ. In qbus uerb maifestum ẽ dm. intẽdere q quoddã ẽ mouens pparãs seu disponẽs mobile ad actũ ĩtentũ. 7 istud ipe uocat mouẽs ĩ potentia p tanto qa eius effectus ôdinatur sicut potentia receptia uel sicut pparatio ad actũ postremũ uel posteriozẽ. aliud ẽ mouens pficiens 7 oplens qđ. s. inducit in subo iã preparato actum intentũ. hec ẽ una distinctio maifesta 7 va.

Considerandũ est ulteriꝰ q qdam antiq phoruz sicut Ar. narrat posuerũt aiam sensitiuã eẽ opõitaz ex rebz sensibilibz 7 in se realiter hñtem sẽsibilia qa dixerũt q ognitõ fit passimilationẽ ognoscẽd ad cognitũ. unde ad hs q aia oia sensibilia cognoscereꝰ dicebãt ipam eẽ compositã ex oibus sensibilibus ita q terra terrã cognoscimꝰ 7 igne ignem 7 sic de alis. Ex hs aũt sequebat q cũ aia sensitia ad actũ non đigeret moueri a sensibilibz nec aliquid recipe ab eis 7 sic nullã potentiã receptiuã seu passiuam hẽbat respectu sensibiliũ quare relinquitur q solũ hẽret uirtutẽ actiuã respectu ipoz. Cõtra hos phs pulchre arguit s multũ buiter. qut.n. ab eis ppt qd ipoz sẽsuũ ñ fit sensus hs. s. supposito q ipsi ponebant. s. ppter qd ipsi sensus non sentiũt se ipsos cũ ipsi sint cognoscitiui sensibiliũ 7 habẽt penes se sensibilia. uñ subdit ĩexñte igne 7 terra 7 alis quoz ẽ sensus zc. q̃re sine his que sũt extra ñ faciũt sensum. i. quar nõ faciũt se ipsos sentire sine pñtia exterioz sensibiliũ cũ sint ôtutes pure actie 7 non indigeant aliqd recipe a sensibilibz scdz eos quasi dicat q ista duo uidentur seq si eẽt sicut ipsi dicunt 7 iõ reputat incõueniẽs q ipsa aia sensitiua sic hẽat in se sensibilia actu 7 nullo mõ sit ĩ potẽtia receptiua respectu ipsoz. 7 iõ dcludit manifestum igit q sensitiuũ non ẽ actu supple solũ sed potentia ad ipsa sensibilia uel ad eoz spes recipiẽdas. per hs tamẽ nunq excludit qn ipm sẽsitiuũ hẽat uirtutẽ naturalẽ actiuam sensationis mõ pdicto. Ex his antẽ cõsideratis faciliter patet uerꝰ intellectꝰ oiuz auctoritatũ pdictaz 7 q nullo mõ ottradicunt illi põni. Cuz.n.p dicit Ar. q hmõi opatiõis zc. sine dubio uez ẽ actiua dispositiua 7 pparatiua ipsius sensus. sensibile enĩ pns sensui generat ĩ potentia suã spẽm ipm repntantem qua disponit sensus ad recipiendũ actũ sentiendi 7 tunc sensu dispsito 7 pparato uirtus naturalis aie efficit in ipo actũ sentiendi. Per hs aũt soluit obiectio cuiꝰdam socij nri q sic obicit. ois p se motoz alicuiꝰ potentie pus efficit in illa potentia actuz pzimũ q̃ postremũ. si igit sensus actiuus ẽ p se motõ sensus passiui oz q pus agat in ipso aliquẽ actũ pmum q̃ secundũ. 7 dicit q maioz ẽ uera qm potentia in quã agit actiuuz ñ sufficient dispsita ẽ ab aliquo agẽte ad recipiẽduz actũ secundũ. 7 pcipue cũ illa potentia ẽ conũcta forme cõtrarie. Sed si potentia fuerit sufficient dispsita ad actũ 7 nõ habuerit contrariũ tũc actiuuz poterit agere actũ secundũ nõ agendo pus actum pmum aliũ informantẽ illã potẽtiã ante illũ actũ sicut patet de motoze celi 7 celo 7 de aĩa aialis 7 eiꝰ corpe. certũ aũt ẽ q sensus passiuꝰ hns in se speciez sensibilis ẽ sufficient dispositus ad actũ qui est sentire 7 iõ uirtus naturalis aie põt ĩmediate efficere in eo hmõi actũ. 7 hs mõ saluabit q anima ẽ ognoscẽs p se. i. p suam naturalẽ uirtutẽ oẽs motꝰ ppos aĩati ut dictũ fuit pus. Et forte ad istã intentionẽ dixit dm. in rõe sua qua dubitabat an oportz eẽ sensum agentẽ qa sensibilia nõ mouent sensum nisi scdm q sunt ĩtentiones. i. sensationes. 7 extra aĩam non sunt ĩtentiones in actu sed in potẽtia. ñ qdem ĩ potentia receptiua qa hs dicere eẽt oio ridiculũ. qa nunq sensibilia extra aĩam recipiunt in se sensatiões neq ppas spes. coloz enĩ nõ recipit nisi onẽ qa tũc coloz uideret. nec etiã spẽm suam. quia ipm ipũaliter repntat hs etiam ẽ manifestũ. Est.n. colozis susceptiuuz qđ sine coloze. Sed pro tanto dicit ea eẽ intentiones ĩ potentia qa nõ habẽt nisi uirtutẽ actiuam ut agẽtia dispositiua sensuũ ad sẽsationes 7 tale agẽs osueuit uocare agens potẽtia uel mouẽs. 7 si sic ĩtelligit sensibilia eẽ in potentia sensatiões ĩeuitabilit dcludit sua rõ q oz esse aliuz motozẽ ad actũ sentiẽdi. nõ enĩ hs solũ põt pueire ex pte sensus q est subm 7 materia ĩ qua recipitur sensatio qa diuersitas subi seu materie non est sufficiens cã diuersitatis formaz sed oz eẽ agẽs. cũ igit sensibilia extra aĩam nõ sint intẽtiones 7 ĩ anima sunt ĩtentiones ita q aĩa hz eaz cognitionẽ q̃ tendit in ipsa aliquo mõ necesse ẽ hs eẽ ab aliq agente qđ opleat hũc actũ 7 hs sine dubio nõ ẽ nisi sensus actiuꝰ. Nec ẽ putandũ sicut aliq dicũt q p intentiones dm. ĩtelligit spes sensibiliũ ipsa repsentãtes ita q sit sensus sensibilia extra aĩam sunt species ĩ potẽtia. cũ.n. sensibilia extra aĩam hẽant sufficiẽtẽ uirtutez agendi suas species in medijs 7 sensibus

UVA. BHSC. IyR_010

nullo mō.p hoc ꝺcluderet nec uere nec apparenter apparentia ſufficiēti ad ꝺubitādū ꝙ oportēt ponī alium motorē. Vnde ſine ꝺubio rō ꝺn̄.ſcd̄m hoc nullam efficaciā haberet neq; eēt ꝺigna facere ꝺubitationē alicui paꝛ exercitato in phia. Et tam̄ ipe qui fuit ſubtiliſſim⁹ phs 7 pfectiſſim⁹ expoſitor 7 excellentior ſup oēs inuit ſe ꝺubitare in illa ratiōe qđ patet ex eius uerbis.ꝺicit enī ſic. Et tu ꝺebes ꝺ h̄ ꝺſiderare qa indiget pſcrutatiōe.7 qa aliq̄lt uiꝺ batur ꝺeclinare ad ptem affirmatiuā rō ad excuſationē Aꝛ.int poſuit hec uerba.ſed Aꝛ.tacuit hoc in ſenſu qa latet 7 apparet ī intellcū. h̄ aūt ꝺictum reputant aliqui mirabile.nā ſi latet ī ſenſu tāto magis ꝺiguit ꝺeterminatiōe. 7 Aꝛ.non ꝺebuit h̄ tacere. Et ego ꝺico ꝙ illud ꝺictū ſic intelligendū ē ꝙ Aꝛ. tacuit h̄ in ſenſu ita.s.ꝙ p h̄ ꝙ ita ſit in ſenſu nō ꝓbauit nec ꝺocuit h̄ ita eē in ītellectu.qa nō erat famoſius nec notiꝰ ꝙ ſic eēt in ſenſu q̄ in intellectu. 7 ꝺclarato ꝺz eē ex notiōibꝫ q̄ ꝓbauit ꝙ ſic ē ī ītellcū qa neceſſe ē eē uirtutē ītellectualē actiuam intelligibilis.7 conſiſt ꝺedit intelligere eſſe in ſenſu.imo etiā rō que ꝓbat intellcm̄ agentē eē ſi bñ ꝺeducat ꝺuincit ſenſū agentē ſicut onꝺitur in p̄ tractatu ꝺe ſenſu agente.7 uiꝺebiť in queſtiōe ꝺe eē ītellectus agētis ſi ꝺeus ꝺceſſerit. h̄ igit̄ ꝺicta ſūt ad illā auctoritatē Aꝛ. ¶ Per iꝺē ꝺicendū ē ad oēs ſermones Aꝛ.qbus ꝺicit ꝙ ſenſibile reducit ſenſū ꝺe potētia ad actū. h̄ enī uer ē tanq̄ agens ꝺiſpoſitiuū ſeu p̄paratiuū.7 ſiſt ꝙ ſenſibilis 7 ſenſus ē unus actus. h̄ uer eſt mō p̄ꝺicto. Nec eſt ꝺicēdū ꝓpter hoc ꝙ Aꝛ.ſolū loquit̄ ꝺe agente 7 mouēte paccn̄s.qa licꝫ agens ꝺiſponēs nō ſit agens pficiēs.i.ꝺans actum poſtremū tn̄ p ſe ē oꝛꝺinatū ad talē actū 7 ſic non ē agens p accn̄s cū non ſit agens caſuale nec foꝛtuitum nec agēs remouens ꝓhibēs nec agēs accn̄tale 7 ꝺiunctū agēti p ſe.ſic igit̄ ſenſibile p ſe ē motiuū ſenſus ad actū ſuū p̄mū q ē p̄paratio ad actū ſecūꝺū 7 p ſe ē actiuū talis actus.7 talis cā agens bene ꝺſiꝺerat in ſciētiis. Vnde 7 Aꝛ.in 4° metheauroꝝ ꝺiſſinit generationē mixti p uirtutes actiuas 7 paſſiuas que ſunt eius p̄ncipia ꝺiſpoſitiua ut hꝫ uideri ibidē. ¶ Per iꝺē patet quaſi ad oēs auctoritates ꝺn̄. cū enī ꝺicit ꝙ extrīſeca ſenſata mouent ſenſum ad ſuā ſecūꝺā pfectionē. h̄ ſine ꝺubio uer ē ſicut agētia ꝺiſpoſitiua.7 ſimiliť qđ ipe ꝺic ꝙ ſenſ⁹ n̄ mouet motu q oꝛ comp̄henſio niſi a reb⁹ pticularibus ꝛc. uer ē ſicut ab agente ꝺiſpoſitio. nō aūt p illud uult ꝺn̄.excluꝺere oē aliud mouēs. qa ſic cōtra ꝺiceret ei qđ ꝓus ꝺixerat ꝙ Aꝛ.ꝺclarauit aīam eē cauſam mouentē ſcd̄m oēs motus ſiue ueros ſiue exiſtimatos qđ multotiēs allegaui ꝓpter exercitiū iuniorꝝ ¶ Pōt etiā illꝺ ꝺictū ꝺn̄.ītelligi niſi a reb⁹ ꝛc.i. niſi p̄ntibus reb⁹ ſenſibilibꝫ.i.ꝙ ly niſi excluꝺit oē tēpus aliud ab illo tēpore in quo ſenſibilia ſūt p̄ntia ſenſui 7 loqtur ꝺe ſenſibilibꝫ pticularibꝫ.7 h̄ uiꝺet plane eē intentio eius 7 Aꝛ. ſicut patet cōſiꝺerāti ſeriē lr̄e. Sed ꝺifficiliꝰ uī qđ ꝺicit ꝺn̄. ꝙ ſi ſenſus eēnt uirtutes actiē ꝛc.ſed uere ſine ꝺubio hoc non ē ꝺicta pōem nr̄am.h̄ enī loqtur ꝺn̄.ꝺicta antiquoꝝ ꝺicta quos Aꝛ.arguit ut ꝺicebat ꝓus.7 eſt intentō ꝺn̄.ꝙ ſi ſenſus eēnt ſolū uirtutes actiue 7 nlla eēt receptiua ſicut ꝺixerūt antiq ut ſequebat̄ ad eoꝝ pōem tunc ſequereť qđ ꝺixit ꝺn̄.ꝙ.s.ſenſus nō ꝺigerent extrīſecis ſenſibilibus ad ſentiendum. poſtq̄.n.nihil recipent ab eis nec actus ſentiēꝺi recipentur ab ipſis ſenſibilibꝫ ad qꝺ indigerēt p̄ſentia eoꝝ ! uirtus enī non īdiget ad ſuam opationē aliquo extrīnſeco niſi qa uel recipit aliqd ab eo. ul' qa agit in ipm uel in aliqd cātum ab illo extrīſeco Sic aūt n̄ pono ſenſus eē actiuos ꝙ nullus ſit receptiuꝰ a ſenſibilibꝫ imo unūquemq; ſenſuuꝫ q cōit enumerat̄ ꝺico ꝺiſtinctū eē in ꝺuo.s.in p̄ncipiuꝫ actiuū.7 in p̄ncipiū receptiuū hꝰ opationis que ē ſentire 7 illud ꝺn̄.ꝺictū non ē realiť ꝺtra me. Qꝺ ipſe etiam ꝺicit in 7° phicoꝝ. ſenſus ſūt ꝺe ꝺtutibꝰ ꝛc. h̄ ē uerꝫ mō p̄ꝺicto.ꝙ nō oēs uirtutes ſenſitiue ſūt actiue mō quo antiqui poſuerūt ut ꝺictū ē ꝓus Nec etiā ſunt actiē ita ꝙ eaꝛ ſenſationes trāſeant ad ſenſibilia 7 recipiantur in ſenſibilibꝫ. h̄ alio mō ut oñſum fuit ꝓius ¶ Ad auctoritatꝫ autē Aꝛ.in ꝓbleumatibꝫ poſſet ꝺici ꝙ ipſe ponit illā rōꝫ tāq̄ ꝓbabilē non aūt neceſſariā 7 uliter uerā.ſicut etiā multas alias ſolutiones queſtionū quas mouet n̄ ponit tanq̄ oīo ueras ſed apparētes 7 ꝓbabiles.uī enī ille liber ꝛgregatus fuiſſe ex ꝺiuerſis ꝺictis ꝺiuerſoꝝ ad exercitiū 7 p̄parationē hoīs ad ꝺtatem illoꝝ ꝓbleumatū pquirendā.ꝺ° uno mō ꝙ illa ſolutio ponit ibi ſicut ꝓbabilis ſolū nō ut neceſſaria. Cuiꝰ ſignū ē qa multotiēs iterat̄ ibi iſta queſtio.7 ponūť quedā alie rōnes foꝛte meliores ſicut alias oñſum fuit ꝺe queſtiōe ꝺe quolibet. 7 hꝰ ꝓbabile etiam ſignū ē ꝙ nō ē manifeſtū uirtutes que ſūt ī ꝺextra 7 q̄ in ſiniſtra ſolū eē ꝺiuerſas ī agēꝺo imo una uirtꝰ paſſiua pōt eē magis paſſiua 7 idonea ad recipiendū q̄ alia ¶ Item alit poſſet ꝺici ꝙ ſenſ⁹ q̄s pono actiuos non agūt actionibꝫ coꝛpalibꝫ 7 p mo tū ꝓpe ꝺictū.h̄ opōnes eoꝝ ſūt ſpuales 7 ī ſtātanee ut ſcit exiſta ſcia.ꝺtutes aūt ī pte ꝺextra ſūt meliores q̄ ī ſiniſtra ꝓ tāto qa ſūt actiē ꝓpꝛis actiōibꝫ 7 motibꝫ coꝛpalibus ad quos īdigent 7 utuntur caloꝛibꝫ 7 ſpiritibꝫ q ꝺiffunꝺūtur ad ptes coꝛpoꝛis exteꝛiores.7 qa iſti ſpiritus 7 caloꝛes pluries mittūtur ad ꝺextꝫ q̄ ad ſiniſtꝫ ut patꝫ ex ptibꝫ aīaliū in anothomijs iō meliores uirtutes tales ſūt ī pte ꝺextra q̄ ī ſiniſtra. ¶ Ad rōes alioꝝ ſupꝰ īductas 7 p̄ ad pmam cū ꝺr̄.aut eēt cognoſcens ꝛc. ꝺico h̄ ſicut ꝺixi alias ꝙ illa uirtꝰ ē nō cognoſcēs ſic ꝙ ſenſatio non ē in ea tanq̄ ī ſubo ſed in alia uirtute. 7 cum ꝺr̄ ꝙ tūc eēt minꝰ nobilis ſenſu paſſiuo.nego oñam iſtā. 7 cū ꝓbatur ꝙ cognoſcēs ē nobilius n̄ cognoſcēte.ꝺico ꝙ n̄ cognoſcēs pōt cōſiꝺerari ꝺuplicit.uno mō ſcd̄m ꝙ nō cognoſcēs. alio mō ſcd̄ꝫ illud qđ ē 7 quantū ad ſuā eēntiam.mō bñ ē uerū ꝙ nō cognoſcēs ſcd̄m ꝙ n̄ cognoſcēs.s. quantum ad iſtū ꝺfectū uel negationē cognitionis nō ē nobilius imo minꝰ nobile cognoſcēte ut cognoſcens ita ꝙ nō cognoſcere ē minus nobile q̄ cognoſcere tamē illud qđ ē nō cognoſcēs ſcd̄m ſuā eēntiam 7 ſubam pōt eē nobilius ſimpliť 7 ꝺigniꝰ aliquo qđ ē cognoſcēs.uerbi gr̄ia coꝛpus celeſte circūſcripto motoꝛe ſuo ē n̄ cognoſcēs 7 muſca ē cognoſcēs tn̄ ipſa ſuba celi ē nobiliō ſimpliť ſuba muſce ſicut ulť Aꝛ.z° phicoꝝ ca° ꝺe caſu 7 foꝛtuna ubi ꝺicit ꝙ ꝺe numero manifeſtoꝝ celū ē ꝺiuiniꝰ q̄ aīalia 7 plāte Vnde hꝫ ꝙ mirabile ꝙ ipm celū ſit a foꝛtuna.plāte aūt 7 aīalia non ſūt a foꝛtuna nec a cāu ut aliq poſuerūt. Et ꝺn̄.ꝺicit ibi plane ꝙ ualde īopinabile ē ꝙ aīalia 7 uegetabilia 7 alia que ſūt uilioꝛa coꝛporibꝫ celeſtibꝫ nō generant̄ nec corrūpuntur a caſu.

Sed obiciť cōtra h̄ ꝙ cū optimū in aliquo genere ē nobiliꝰ 7 ſimpliciꝰ optimo alteriꝰ generis tūc illud genꝰ ē nobilius alio genere ut hētur a phoꝫ thopicoꝝ.7 aꝓꝫ.qa enī optimꝰ hꝺ ē melioꝛ 7 ꝺignioꝛ optio aſino ꝺcluditť totū genus hoīm nobiliꝰ eē toto genere aſinoꝝ.s. ꝙ oīs homo ē nobilioꝛ oī aſino.nūc uero optimū in genere cognoſcentium .s.ipſe ꝺus ē melioꝛ 7 nobilioꝛ optimo in genere n̄ cognoſcentiū ita.s.ꝙ oē cognoſcens melius ē oī n̄ cognoſcente ſed muſca ē cognoſcens 7 celum pꝛeter intelligentiam eſt non cognoſcens g muſca eſt nobilioꝛ ſimpliť ipſo celo.7 hec qꝺem rō ē multuꝫ friuola 7 inanis.p eandē enī pōem ꝓbo ꝙ celum ē

UVA. BHSC. IyR_010

simplicit nobilio musca qa cū optimum in aliquo genere ꝛc.sed optimū in genere subaꝝ eternatum .s.deus sūmus ē simplr melio optimo in genere cō ruptibiliū. Totaliter.n.eoꝝ que in natura optimū deus in phēo methaph.g totū genus substātiaꝝ eternaꝝ ē simplr melio toto genere corruptibiliuꝫ Constat aūt scdm auctoritatē Aꝝ.7 Auer. q ipsuꝫ celū scdm subam suam ē ppetuū idē numero 7 īgenerabile 7 īcorruptibile ut dmratum est p celi 7 mūdi 7 hētur 8° phicoꝝ 7 z° methaph. 7 musca ē corruptibilis ḡte ꝛc. ¶ Item arguo ad idem p illā ppoem cū optimū in unoquoq genere ꝛc. sed optimū in genere subaꝝ simpliciū ē melius optimo ī genere opositoꝝ. deus enī q est optimū entium est suba simplex ut patet ex 5° methaph.g totū genꝰ subaꝝ simpliciū est melius toto genere oppositoruꝫ sed celū circūscripto motore suo est suba simplex. scdm Aꝝ.7 cōm. ī multis locis pcipue scdo cōm.12° methaph.7 p7 8° phicoꝝ 7 5° methaph.7 ī d substantia orb 7 in de celo7 mūdo.musca uero ē suba oposita ex corpe 7 aīa quare ꝛc. ¶ Item p illā rōem ꝓbatur euidenr q spēs rei sensibilis exns ī sensu non ē pncipiū actiuū sensationū qa cum optimuꝫ in aliquo genere ꝛc.sed optimū in genere actuū 7 actiuoꝝ ē simplr melio optio in genere potentiarū passiuaꝝ.dus enī q totalr est optimū ens ē qdam actus 7 melior ē oi potentia receptiua qcqd sit illud.g totū genus actiuoꝝ ē simplr nobilio toto genere potentiaꝝ passiuaꝝ.7 sīlr totū genꝰ agentiuꝫ. si g spēs rei sensibilis ē actus qdam 7 actiuū sensationis.sensus aūt ē potentia receptiua solū. seqtur necessario q spēs sensibilis aut eius uirtus ē simplr nobilior 7 dignior q̄ sit sensus qd ē ī possibile scdo istū.igr spēs rei sensibilis nō est actiuū sensationis cuio tam ē oppositū uoluit iste mgr. 7 sic pz multiplex defectus hꝰ opionis 7 q nullo mō ē rō demōstratiua.uel qa otra arguere nō ē soluere etiam si ad mille incōueniēcia qs deducat.īo dico ad illam rōem cū dr q optimū ꝛc.possum dicere q uer est q totum illud genus cuio optimū ē melio optimo scdm illā additionē scdm quā cōpantur optima est melius toto genere. 7 cū dr q optimū cognoscens ē melio optimo nō cognoscēte uer ē ut n cognoscens ē sed nō simplr 7 scdm eio eēntiam ulr opoꝫ ipm eē melio. dcedo g̱ q musca ut cognoscens est ē melior celo ut n cognoscēs ē cuiꝫ q̄ tn stat q suba celi scdm se longe nobilior sit q̄ musca simplr. sīlr etiā in ppositio sensus passiuo ut cognoscēs est nobilior ē sensu agente ut non cognoscens est.cognoscere.n.ē qd nobilio q̄ nō cognoscere.sicut ulr affirmatio uel hīto ē nobilior negatiōe ulr puatiōe cū ꝫ tamē stat q sensus actiuo scdm suam subaꝝ ulr eēntiam ē nobilior q̄ passiuo 7 opatio nobilissima ipsio ē nobilior nobilissima opatione senso passiui.

¶ Aliter possum dicere q illa ppō ē uera d spēbus spālissimis eiusdē generis. in talib enī uer est q si optimū unio generis ē melius optio simplr altertius tota illa spēs ē simplr nobilior alia sicut exemplificat d hoīe 7 asino.7 rō ē qa oīa indīdua eiodē spēi spālissime sūt equalis pfectiōis quantuꝫ ad ea q̄ p se ptinēt ad qdditatē spēi. 7 īo si unū īdīduuꝫ unio spēi ē nobilio optimo īdiuiduo alterio speciei necesse ē q oīa indiuidua illio spēi cuio indīduuꝫ ē melius sint meliora oībus indiuiduis altius spēi .s.cuius optimū est mino bonū.7 ita ista ꝓpositio ē uera ulr in spēbus spālissimis eiusdē generis ꝫ non ē uera ulr in oībus equocis aut analogicis 7 sic ē h.ē enī cognoscēs equoce ul analogice dcm de do qd ē optimū cognoscēs cognoscentium 7 d alīs cognoscibilib. q aūt in talibus equiuocatio aut analogicis nō teneat simplr.patet qa ostat q optimū in genere actuū ē simplr melio 7 scdm q actus ē q̄ optima potentia passiua ut manifestū ē.7 tn n oꝝ q oīs actus sit simplr melior oi potētia passiua. Magnitudo enī que ē qdam actus n ē simpliciter nobilioꝝ ītellcū possibilī.7 īo non ualet ista ratio.

¶ Ad aliā pncipalē cū dr tunc aīa ꝛc. nego cōam 7 cū ꝓbat q absente exteriori sensibili adhuc aīal hēret uirtutē actiuā ꝛc.dico q uer ē sed nō hēret sensum receptiuū sufficienter dispositū ad suscipiēdū sensationē qa non hēret spēm sensibilis ipm sensū informantē 7 ꝫ utiq requiritur ad ꝫ q sensus recipiat actū sentiendi sicut lumē requiritur ī diaphano ad ꝫ q recipiat intentionē coloris. ¶ Sed obicit ab aliquib qa dicūt ipsi spēs coloris clausis oculi sufficienter ineēt 7 sic oculis clausis otingeret uidē qd ē falsum.dico q illud ꝓcedit otra eos qa si clausis oculis spēs coloris sufficienter remaneret tūc cū ipsa sit īmediatū p se pncipium uisionis ut dicūt 7 adhuc remanet pncipium uisiōis receptiuū seqr necessario q clausis oculis otingeret uidere. Et si dicatur q clausis oculis spēs uisibilis nō remanꝫ sufficiēs ad recipiendū uisionē.dico q ipsa n remanꝫ ad recipiendū uisionē. Et si dicat q spēs ad hoc q agat uisionē rqrit pntia obi sine medio tenebroso 7 ego dico simlr q ad ꝫ q recipiat uisionē requirit pntia obi sine medio opaco interposito. Et breuiter qcqd ipse dicet tenēdo q ipsa spēs uisibilis est actiuū uisionis.ḡte nō fiat uisio absente uisibli 7 spē remanēte illo potero dicere ponendo ispaꝫ spēm eē pncipiū receptiuū uisiōis. nō enī quecūqꝫ dispoo sufficit ad actū ad quē ē dispō recipiēda sicut agēs nō qualitercūqꝫ se hns sufficit ad actionē 7 sic ista opinio ē cōtra suū auctorē. ¶ Ad aliā pncipalē cū dr q tūc actio aut passio ꝛc.dico q ꝫ qdem rō manifeste ꝓcedit cōtra eū uel pōem eio q ea utit sicut cōtra ponentē sensū actiuū. ponit enī ille q illā rationē induxit q spēs rei sensibilis aut eius uirtus ē īmediatū p se pncipiū actiuū sensationis. Cōtra qd apparte uadit illa. Si enim species sensibilis est immediatum p se pncipiū actiuū sensationis. tūc actio aut passio aut motus bēbunt agens p se. cuio oppositū dicit ee dmratum in 5° phicoꝝ.ex quo seqtur q sensatō non ē ab aliquo pncipio p se actio 7 per ons nec in aliquo pncipio p se receptiuo quod est absurdū ut dmratum fuit pus. Omnis.n.effectus p se intento q recipit in aliq potentia p se receptiua eius est ab aliquo p se pncipio actio. Verecūdum g̱ ē talē rōem addere ad remotionē huio uerissime oclusionis. Sed qd dicemo ad hāc rōem.ipe nāq; deberet circa ꝫ sollicitare q eam īduxit 7 eio ponꝰ assumit ut manifestū est. ¶ Possumus autē dicere dcedēdo ons 7 onam.s.q actio p se 7 motus nālis p se intento dependeta cauis agētis p se. unde ī 5° methaph.dicit om.q in sepatis a materia idē ē cā motus scdm agens 7 scdm finē.s. motoꝝ celestis. Ridiculū aūt eet dicere q eet agens solū p accns 7 de ꝫ inqsitum ē alibi seoꝝ sum.7 ꝓbatum ē multiplicat q motus dpendet a cā agēte p se. Et qd iste assumit q ꝫ dmratuꝫ ē 5° phicoꝝ q actio 7 passio 7 motus nō hnt ꝛc. Salua reuerentia dico q fallaciter enūtiat.ꝫ enī nō ē ibi dictū ab Aꝝ.nec a om. nec dmratum.sed bene ꝓbat ibi Aꝝ.q motus nō ē motus tanq̄ subi p se nec tanq̄ termini .ex q̄ nō seqtur q actio 7 motus nō sint a cā agente p se.nā d tōe eio qd ē a cā p se nō ē q sit p se termino mot 7 q ꝫ fuit intentio Aꝝ. uidere pōt quilibet ueritatis amico 7 inspiciēdo diligēr lraꝫ eio ibidē. ¶ Ad aliā rōem cū dr q tūc sensus nō eet susceptiuo ꝛc.dico q ista ppō oīs sensus ē susceptiuo spēꝝ sine matia ītelligenda ē de sensu q ē subm sensationis ne contradicat illi ueritati supius declarate q aīa ē agens

UVA. BHSC. IyR_010

oēs ꝑpos motus aīatoꝝ siue ueros siue existīatos ut onsum fuit ꝑus. itelligendo uero de sensu qui ē subm sensatiōis uera ē ista ꝑpō ois sensus ꝛc. ⁊ rō hꝰ est qa idē ē receptiuū ꝑparationis siue dispōnis ad actū ⁊ eius actꝰ ut cōiter tenet. unde cū species rei sensibilis sit dispō ad recipiendū sensationē idē debet eē susceptiuū sensationis ⁊ ipsiꝰ spēi sic intelligendo ꝙ oē qđ ē receptiuū sensationis ē recepti uū spēi ⁊ nō eō ¶ Sed cōtra hꝫ obicit qa ista propositio sensus ē receptiuꝰ spēꝝ sine materia debet esse uera p se ⁊ ꝑ. aliter enī erraret ī dicta ꝑpōe uli nisi assignaret pdicatum suo ꝑ subo qđ nephas ē dicē de Aꝝ. mō ipsa non ē uera p se ꝑ nisi pdicatū ineēt oi otento sub subo ut patet ex ꝑ posterioꝝ. igitur ois sensus ē receptiuꝰ spēꝝ sine materia qđ nō eēt si aliqs eēt actiuꝰ q̄re ꝛc. Et ego mltū miroꝛ đ ista opīone qa si eē susceptiuū spēꝝ sine materia cōpeteret p se ⁊ ꝑ ipsi sensui tanq̄ suo ꝑ ⁊ uli subo tunc sine dubio nō deberet operere alteri nisi p naturaꝫ sensus. ꝑmū enī subm passionis ē cui ñ iest passio p aliud subz. ⁊ cuicunq; ineſt passio iest p naturam pmi subi ut dicit Aꝝ. in ꝑ posterioꝝ. sic eē susceptiuū spēꝝ sine materia deberet p naturā sensus ineē cuicunq; ineſt ⁊ hꝫ ē manifeste falsum. qa medium inaīatum recipit spēs sine materia ut aer ⁊ aqua ⁊ hꝰmodi diaphona. ⁊ ē consilis īmutatio medii inaīati ⁊ organi ab ipsis sensibilibo sicut uoluit Alexander sup libro de sensu ⁊ sensato ⁊ ille met capit ad suam rōem ꝙ q̄uis nō eodē mō recipiat mediū inaīatum spēm sicut sensus. ipse enī sensus magis spiritualiter recipit ut uoluit oñ. in libello suo de sensu ⁊ sensato. tñ eē receptiuū spēꝝ sine materia ñ oꝛ pure equoce de medio ⁊ de sensu ꝫ aut uniuoce aut analogice. passionis enī analogice uł ambigue debet assignari subm ambiguū. ⁊ eēt erro si ꝑmuꝫ subm ꝓncipale passionis ambigue assignaretur ei ut euident docet Lincoñ. sup ꝑmum posterioꝝ. pꝫ g̃ ꝙ sensus nō ē ꝑmum subm hꝰ qđ ē eē receptīm spēꝝ sine materia ¶ Sed arguit ꝙ tunc Aꝝ. in hꝫ erranit in acceptiōe ulis. dico ꝙ nō sequt quia ad hꝫ ꝙ hō erret in acceptiōe ulis non sufficit ꝙ assignet pdicatū đ subo nō ꝑ sed oportet ꝙ putꝫ illud qđ ñ ē subm ꝑmum eē subm ꝑmum uel ꝙ lateat ipsum illud idē non eē subm ꝑmum. Aꝝ. aūt nō putauit sensū eē ꝑmum subm receptiuū spēꝝ sine materia īmo euident docuit ꝙ etiā ipm mediū recipit spēs sine materia ⁊ iō non erranit in acceptiōe ulis. sufficit aūt ei quantū ad illud capitulū oñdere illā ꝑpetatem de sensibilibo ad remouendū quendā erroꝛ ē antiquoꝝ ponentiū sensū realiter habere ī se ipsa sensibilia. Ad cuiꝰ enī erroꝛis exstirpationem spāliter duertit doctrinā suam ad ipos sensus qui sūt subiecta sensationū. Est aūt cōsiderādū ꝑpt illā auctoritatē ⁊ silēs ꝙ forte in greco ideomate noñ. qđ ē loco hꝰ nois sensus non repīrat nisi uirtutez receptiuā ita ꝙ uirtꝰ naturalis aīe actīa sensatiōis non noīatur eodē noīe quo sensus qui ē subiectuz sensatiōis. ⁊ iō Aꝝ. postq̄ docuerat uliter aīam esse cām actiuam oīum motuū ⁊ actuū uiuentis ut declaratū ē locutus fuit đ sensu q ē subm ipiꝰ sentīr. ⁊ de ipso uliter ⁊ simplr enuntiauit ea que dcā sūt .s. ꝙ mouet a sensibilibꝫ ⁊ ꝺducit ad actū ꝛc ⁊ sic sermōes eiꝰ hñt uliter ueritatē. qcqd tam̃ sit đ nomine non facio uiz dūmō rei ueritas appareat. s. ꝙ ꝑter sensus receptiuos ē uirtꝰ naturalis aīe actīa sensationis ⁊ hanc latini dsueuerūt uocare sensū agentem licet de esse eiꝰ fuerit dubitatio ut pꝫ ex dictis.

¶ Ad aliam rōnem cū dr ꝙ tūc ista non esset uera coloꝛ ē per se uisibilis. nego oñam. quia quāuis sit aliqua uirtus naturalis ī existēs actīa uisiōis tā q̄ agens pficiens. tñ ista uirtus nō largit corpi foraz ⁊ hītum p quē moueat diaphonū īmo ipe coloꝛ p sui naturā mouet. i. īmutat ipz diaphonū scđz actuz ⁊ hꝫ ē de eentia uel natura eius scđm ꝙ uisibilis ut dicit Aꝝ. ⁊ oñ. ⁊ sic erit p se uisibilis in z°° pseitad ⁊ erit actiuū uisionis sue tanq̄ agens dispositiuuz ⁊ hꝫ sufficit. ueꝝ ē g̃ ꝙ coloꝛ nō eēt p se uisibiꝫ si sensus actiuus cōferret uel largiret ei foram ⁊ hītum p quem moueret ipm diaphonū ⁊ uisū sicut putauerūt aliq đ lumīe. sed nō ē ita īmo ipe coloꝛ p sui naturā mouet diaphonū ⁊ uisum. ⁊ tūc uirtus nāl aīe efficit uisionē in uisu dispōsito p spēm coloꝛis.

¶ Ad aliā rōem cū dr ꝙ sensus passiuꝰ ꝛc. dico ꝙ ista rō est cōtra suū auctoꝛē. ꝓbatur enī p illā rōez ꝙ sensus ꝑticularis cognoscit speciē rei sensibilis exīntem in medio ut uisus cognoscit speciez colōis exīntem in aere. cuiꝰ tñ opposituz cōiter tenet ⁊ q̄si manifestū ē ad sensum. arguit enī sic. cognitio fit p assimilationē cognoscētis ad illud cuiꝰ habet similitudinem in se. nūc aūt sensus hz in se similitudinē speciei sensibilis. cū sensatō sit qdam effectꝰ illiꝰ speciei. effectꝰ enī hz similitudinē ad suam cām q̄re ꝛc. patet g̃ illā rōem nō eē sufficientē qa sic concludit incōueniens dicta illū sicut dicta aliū. dico autez ad hanc rōem negando oñam. uisus enī ñ cognoscit ꝓpe illam uirtutē naturalē aīe que agit uisionem sicut nec ꝓpe cognoscit speciē exīntem in medio. ⁊ cū ꝓbatur ꝙ cognitō fit p assimilationē ꝛc. dico ꝙ hꝫ ē fallacia oñtis. bene enī uerū ē ꝙ ad hꝫ ꝙ anima nīa aliqđ cognoscat oꝛ ꝙ eius similitudinem in se habeat quodāmodo. sed non sequt ꝙ ipa cognoscat oē illud cuiꝰ similitudinē hz in se. cū enī sensus sit qdam effectus generantis qđ generauit aīal ⁊ sic habet quandam similitudinē ad ipz sequeretur ꝙ ipse sensus cognosceꝛ illđ generās quod generat aīal ⁊ sensum qđ ē absurdū ⁊ iō nō ualet rō. Cum n. oꝛ ꝙ cognitō fit p assimilationē ꝛc. dico ꝙ si nos logmur de cognitiōe quā habet sensus particularis exteriꝛ ista fit p assimilationē sensus ad obiectuz p speciē generatā ab obo mediāte medio ⁊ ipsum obm repīntantem. mō talis nō ē similitudo quam habet ad sensū actiuū ut manifestū ē. nō enī sensus actiuꝰ generat ī sensu passiuo speciē ipm representantē mediāte aliq° medio qđ pus īmutet ab eo. ⁊ sic patet defectꝰ tōis istius q negat sensū agētem ⁊ ponit speciē sensibilē eē ꝓncipiū actiuū sensationis uez ē qđ ipse adduxit quasdā rōnes alias usq; ad q̄rtam que oēs solute sūt in z° tractatu đ sēsu agēte. sed ꝑpter breuitatē qa in illis aliis rōibo pauca aut nulla ē difficultas idō eas ad pns nolo narrare nec soluere. p ea tñ que hꝫ ogregata sūt quilibz paz exercitatus poterit oīa talia argumēta facilr dissoluere. ¶ Nūc restat dicē đ ultīa rōe quā ponūt qdā socioꝛ nr̄oꝛ. illā enī reputo meliorē oībus aliis ⁊ firmir credo ꝙ si cōtra illā rōez posset īueniri ratio demōratiua ille īuenisset. cū g̃ ipe dicit ꝙ si eēt sēsus agens tunc ipm sensitiuū eēt in potentia essentiali ad actū qui ē sentire. cōcedo illā oñaz ⁊ oñs. ⁊ ipe non demōrauit oppositū sicut patet īspicienti totuz suū opꝰ. ibi qdem ipe uī supponere ꝙ sicut graue scđm actū se habet ad ubi deorsum sic sensitiuum se habet ad actū qui ē sentīr. mō ipsum g̃ue ī actu non ē in potentia eentiali ad ipm ubi deorsū ꝫ solū in potentia accītali ꝓpter qđ nō idiget motoꝛe p se. ⁊ ego dico ꝙ id non est p se notū ꝙ graue scđm actū non mouet seipm nisi paccns imo ē magna dtroversia ⁊ difficultas multiplex ut paz 8° physicoꝛ ⁊ 4° celi ⁊ mūdi ⁊ sic ultima resolutio ē ad aliqđ multū dubiū ⁊ forte difficilis ꝓpositō. ⁊ hec ñ est natura dmōstrationis sufficientis ut pꝫ ꝑ posterioꝝ ꝑcipue qa naīalis phi ē maxima certitudinez querere scđz oñ. z° methaph. Dico tamen ultius

UVA. BHSC. IyR_010

magis appropinquādo solutiōi tōis q̄ duplex est potentia eēntialis ad aliquē actū . una ē que est in subo hñte uirtutē naturalē iclinantē ipm ad actū ottariū ut dicim⁹ q̄ aqua habet potentiā eēntialez ad ubi sursum ⁊ ad motū sursū ⁊ ipa aqua hz actū ottariū ad motū sursum.s.ubi deorsū ⁊ habet naturaliter uirtutē inclinantē ipam ad motū deorsuz silr aūt ⁊ in alijs.⁊ hec potentia uocat potentia eēntialis a om̄.p tanto q̄ puatio actus q̄ ē tōe tal⁹ potentie sequtur naturaliť formā ⁊ eēntiā ipi⁹ subi. ut puatio ubi sursum ⁊ motus ad sursū sequitur naturaliť formā aque ⁊ terre . alio mō dř potentia eēntiaľ.i.p eēntiam ⁊ naturā suā ōdinatur ad actū sicut ad suū p se finē ⁊ tñ non ē in subo cōtrarium actū hñtem aut uirtutē naturalē inclinantem ipm ad actū contrariū.Et q̄ hec distinctio sit uera ⁊ necessaria declaro sic.Constat q̄ primum membrum ē uez. concedit enī ab oībus q̄ subm hns aliquem actū in potētia eēntiali ad actū ottariū ut terra uel aqua que naturaliť hz grauitatē.hs uero simpliciť . illa uero in respectu dicunť eē in potētia essentiali ad leuitatē ⁊ ad ubi sursū.sed q̄ aliud membrū sit uez sic patz. Cōstat.n.q̄ cuilibet p se motori corresspondet aliqua potētia eēntialis receptiua motus ut ille etiā accipit in tōe sua.cū g̃ motor celi sit p se motor ipsi⁹ celi ut patet in 8° phicoꝝ. necessariuz ē ut celū hēat potentiā eēntialē ad moueri motu circulari. ⁊ tñ certū ē q̄ ipm celū ñ habet aliquē actū ottariū motui circulari. nec uirtutē aliquā naturaliť inclinantem ipm ad motū ottariū imo nec ad motū aliū ut patet ex p̄ celi ⁊ mūdi . relinqtur g̃ q̄ hz potentiā eēntialē ad motū illo mō. qa hz potentiaz que p suam eēntiam ⁊ naturā ordinat ad ipm motū recipiendū. Similiť patet in alio.nā uirt⁹ augm̄tatiua ē p se mouēs ipz augmētabile motu augmētatiuo ⁊ sic oz ipm augmentabile habere potentiaz eēntialem ad motū talē.⁊ tñ certū ē q̄ ipm augm̄tabile non hz aliquem actū cōtrariū motui augmētationis nec aliquā uirtutē naturalē ipz inclinantē ad aliū motū.g̃ oportet q̄ alio mō hēat potentiam eēntialem ad istū motū augmentationis. Ctē ipe ītellectus possibilis dř eē ī potentia eēntiali ad ipcē ītelligibilē secd⁹ ipz in tractatu de ītellcū agēte ⁊ tamē ītellect⁹ possibilis nullū hz actū contrariuz spēi ītelligibilis nec uirtutē inclinantem ipsum ad ottariū.oz g̃ ipm eē in potentia eēntiali alio mō.s. qa hz potentiā que p suā eēntiam ōdinat ad actū . patet g̃ ex dictis q̄ potentia eēntialis dř multiplicit̄er.ista aūt potentia eēntialis q̄ est in subo ñ habēte ottariū qñq; uocať potentia accñtalis nō pro tanto q̄ solum p accñs ordinať ad actū.sed p tāto qa puatio actus que ē in subo hñte talē potentiaz non inest naturaliť illi subo sed uiolenť sicut cum gue secd⁹ actū existit sursum ipm ē aptū natum ⁊ potens existere deorsum ⁊ caret ⁊ puatum est ipo ubi deorsum.hec aūt puatio ⁊ carentia non est ipi graui naturalis imo p uiolentiā habet ipsam ⁊ per accñs ⁊ iō dř potentia accñtalis quantū ad hoc. tñ indubitanter aptitudo eēndi deorsum quā habet gue p eēntiam suā ⁊ naturam ordinať ad actū qui e ubi deorsum. Hac distinctiōe uerificata pz rñsio ad illā rōez cū enī dř q̄ sensitiuū erit in potētia eēntiali ad sentire falsum ē loquendo de potentia eēntiali accepta p̄ mō qa nullū habet ottariū actū sentiendi nec uirtutem iclinantem ipsum ad actū cōtrariū.sed bñ erit in potentia eēntiali 2°.s.in potētia que p suam eēntiam ordinať ad actū qui ē sentire. ⁊ talis potentia reqūrit uirtutē p se ēductiuam ad talē actū . dico g̃ q̄ semē ex quo generabať aīal fuit in potentia eēntiali ad actū sentiēdi ⁊ ipz sensitiuū ī aīali generato ē in potentia eēntiali ad ipsū actū.sed multū diuersimode .nam semē fuit in potentia eēntiali. qa hēbat formā eēntialem subalez contrariā illi forme cui⁹ ē actus sentiēdi..Forma.n subalis semis est cōtraria aīe sensitiue saltem secd⁹ dispões nāles.nā ipz sensitiuū nullā habet ottariā formaz illi forē quā dsequtur sentire. ⁊ iō tō peccat secd⁹ multiplex. Cuz g̃ ille dcesserit oēs suppōnes pme tōis nre qua ꝓbauim⁹ eē sensū actiuū preter pmam que dicit q̄ sensatio dependet ab aliq̄ pncⁱ⁰ p se actiuo.⁊ ꝓbatum ē euidenter qa hs est uerū ⁊ necessariū.⁊ onsum ē qualiter sensitiuū ē in potentia eēntiali ad hs op⁹ qd ē sentire qd soluz uidebať ingrere iste mgr nō restat nisi dcedere illā conclusionem.s.sensū agentem eē ⁊ hs ē qd uolumus.

Dicendu⁹ autem secd⁹ unūquēq; sensum ꝛc.
Primo circa illd capitulū queriť Utr̄ sensus pticularis possit dcipi circa suū ꝓpuz sensibile.Et arguiť p q̄ sic.qa uirtus que iudicat aliquid eē alterius dispōis q̄ ipm sit decipiť.hs ē maifestum.sed sēsus pticularis iudicat suū sensibile eē alterius dispōis q̄ sit ut uisus iudicat aliquod coloratū eē rubeū qd tñ ē albū uł nigr̄ qd appaz cum aliqd uidet mediāte medio rubeo. siť gustⁱ⁰ febricitantis iudicat aliqd eē amar̄ ⁊ tamen ē dulce ut apparet experientiam. Item sicut se habet intellcūs ad itelligibile sic sensus ad sensibile p cōuenientez silitudinem ⁊ hētur in 3° hº.ß intellect⁹ errat qñq; circa intelligibile ꝓpum . qdditas enīz ē proprium obm ītellcūs ⁊ primum. ⁊ tñ intellcūs nr̄ decipitur circa qdditatē cū iudicet qdditatē uni⁹ rei eē qdditatem alteri⁹ rei ut cū aliq iudicauerūt aīam eē corpus.⁊ temp⁹ eē eēntialiter ipm motū ⁊ sic d̄ alijs. Item uirtus cognoscēs aliqd ⁊ non hns cognitionē uerā de illo hz falsam cognitionē d̄ ipso. hec uř manifesta.sed sensus pticularis cognoscit ꝓpuz sensibile hs ē manifestū.⁊ nō hz d̄ ipso cognitionez uerā.ꝓbatio qa ueritas ⁊ falsitas cōsistit circa compōem ⁊ diuisionem secd⁹ Arz.p̄ priarmenias ⁊ 8° methaph̄.⁊ in 3° hº.sensus aūt pticularis nō compōit nec diuidit aliqd cū aliquo ut uř manifestū.hec.n. opatio ē intellcūs.s.oponere ⁊ diuidere 3° hº g̃ ꝛc Oppositum uř uelle Arz.in diffiniendo sensibile ꝓpum.dicit enī q̄ sensibile ꝓpriū est illud quod ñ contingit altero sensu sentiri ⁊ circa qd̄ non cōtingit errare. Ad intellcm̄ questionis intelligenduz ē q̄ sensus pticularis aliqñ est in debita ⁊ proportionabili distantia ad sensibile ꝓpum.aliqñ autē nō. qa minus distat ⁊ elongatū ē ab ipo aut min⁹ propinquū est ei. Item diserandū ē q̄ oīs sensus ē uirtus organica ut patet in 2° ⁊ 3° hº.ipsum autē organū sensus qñq; ē nāliter dispositū ⁊ ꝓprie ita q̄ nullam hz dispōem īnaturalem ⁊ īcompetentez ad actum sens⁹.qñq; ē innaturaliť ⁊ īcompetenter dispositum ad ipm actū sensus. Considerādum etiā q̄ oīs sensus pticularis indiget medio aliquo ad actū suū ⁊ illud mediū aut ē naturaliť dispōituz secd⁹ q̄ exigit multiplicatio ⁊ generatio spēi sensibilis.aut est innaturaliter dispositum ⁊ inconuenienter ita q̄ hēat in se aliquam dispōem inconuenientez ⁊ īproportiam ad recipiendū speciē rei sensibilis ipm sensibile repñtantem Intelligendum etiā q̄ sensus pticularis nō ē natus cognoscere aliquod sensibile extrinsecū nisi recipiat spēm illu⁹ aliquo mō.cui⁹ signū ē q̄ cū inter sensibile ⁊ sensum interponiť aliqd qd̄ ꝓhibet sensibile generare speciē suam in sensu pticulari ipe sensus pticularis ñ recipit illud sensibile ut cū inter uisum ⁊ colorem interponiť aliqd opacū ⁊ tenebrosū.ꝓhibēs speciē

UVA. BHSC. IyR_010

generatia colore in uisu ñ uidet. sist autez ī alijs.

¶ Dis p̄missis dico ad questionē q̄ cū sensus pticularis ē in debita ⁊ ꝓportionata distantia a sensibili ⁊ mediū nullā hz dispōem ī conuenientē ⁊ innāles ad recipiendū spēm repñtantem obm. ⁊ similiter organū est oīo naturaliť ⁊ cōueniens dispositum scdm qđ exigiť ad actum sensus tūc sens⁹ pticularis non decipiť circa suū obm seu sensibile ꝓpm. ⁊ ꝫ ē adō mānifestū ⁊ certū q̄ ñ mltū idigz rōe ad ꝓbā dum q̄ ita sit ⁊ forte debet recipi ab itellcū bn dispōsito sine rōe demōratiua p solā inductionē. Cum enī uisus ⁊ color sunt sibi inuicē debito mō appropīquata ⁊ mediū puta aer aut aqua fuerit pure diaphona nullā extraneā dispōem hñtia. ⁊ sist oculus fuerit oīo sanus ⁊ nulla innaturali ⁊ īconuenienti dispōe depuatus. tunc uisus nō decipiť in iudicādo illud qđ uidet ee colōatū aut albū aut nigz aut tubeū ⁊ sic de auditu ⁊ olfactu ⁊ alijs ꝛc. Sed quāuis ꝫ sit satis manifestū. tamē nō ē īconueniens hꝰ causā assignare. cognitō enī alicuius p suā causam ē pfectior q̄ suū ee tm̄ ut dicit cōm. sup. ꝓhemiū hꝰ ⁊ 8° phicoz. Causa aūt hꝰ forte ē ista qa cū sensibile ē sufficienter ꝓpinquū sensui ⁊ cū ꝫ mediū ⁊ organum sūt naturaliť ⁊ debenter dispōita tunc sensibile generat in sensu formā ⁊ spēm ipm repñtantē uere ⁊ ꝓpe ⁊ pfecte ⁊ sic ipse sensus ē pfecte dispōitus ⁊ ppatus ad recipiendū uerā cognitionē aut saltē cognitionē non falsam ipsi⁹ sensibilis. Vnde posset sic silogizari. positis causis ꝓpinqs ⁊ p se alicuius effectus necesse ē ee illū effectū ⁊ pcipue in rebz naturalibz. sed ill⁹ tribz accñtibz debitis ponunť pncipia ꝓpinqua ⁊ p se cognitiōis pfecte exñtis sine decptiōe ⁊ errore. tūc enī ponit ⁊ existit pncipiū receptiuū ꝓpinquū p se ⁊ pfectū. s. spēs rei sensibil⁹ repñtans pfecte ipm sensibile ⁊ ponit ul⁹ existit pncipium actiuū talis cognitiōis pfecte ⁊ ideo necesse ē tunc existere cognitionē pfectā quā sensus pticularis nat⁹ ē habere de suo ꝓpo sensibili sine errore ⁊ deceptiōe. cū aūt una illaz cōditionū defecerit cōtingit sensū non habere pfectā cognitionē de sensibili sine errore īmo sensus uel aīal utēs sensu decipietur ⁊ errabit circa tale sensibile ut dicebať arguendo. Et ꝫ etiā manifestū ē experientia si enī digitis cancellatis supponať lapill⁹ rotundus uel pisum aut aliud silē corpus ⁊ circūducať tunc apparebit ee duo corpa ita q̄ si nō eēt alia uirt⁹ cognitiua tūc indubitanť putaret ee duo corpa. ⁊ cā hꝰ ē qa mediū ibi non ē sufficienť dispōitum ⁊ naturaliť se hñs īmo unꝰ digitoz. s. q̄ supponiť ⁊ incurvať sup alterz ē in situ innaturali. ⁊ iō ꝑes mediante ipso pueniēs ad uirtutem tactiuā nō oīo sufficienter unit cū spē q̄ puēit p alterz. ⁊ ꝓpter ꝫ tact⁹ iudicat ee duo. sed in ꝫ non ē deceptio circa sēsibile ꝓpm sed cōe. Numerus enī ⁊ unitas nō sūt sensibilia ꝓpa sed coīa ut dī in lra. Exemptū autez de errore sensus pticularis circa ꝓpm sensibile ꝓpter indebitā distantiā manifestū est. cū enī corpus albuz multū distat a uisu uidet nigz aut mlto minꝰ albū q̄ sit. Similiť cū sonꝰ audiť de longe mlto minor ⁊ ipfectior apparz q̄ de ꝓpe. sist aūt ⁊ in alijs. dñt tñ aliq̄ q̄ nunq̄ sensus pticularis decipiť circa ꝓpm sensibile ꝓprie loquēdo de sensibili ꝓpio. sensibile enī ꝓpriū sensus ē illud qđ dtinet oīa p se ⁊ pcise imutantia illū sensum. ut color ē sensibile proprius uisus generaliť accipiendo colorē ꝓ quocūq̄ actu diaphoni ut capit Aꝛ. in libro de sensu ubi dicit q̄ oīa corpa coloze pticipant. ß sensibile ꝓpriū uis⁹ n ē albedo neq̄ nigredo neq̄ aliud spāle dtentū sub colore. mō liz uisus decipiať circa illa spālia. s. circa albū ⁊ nigz tñ nunq̄ decipiť circa colorē. nunq̄. n. dtingit q̄ uisus iudicet aliqđ ee colorātū nisi illđ sit aliquo mō colōatū. sist gustus nō iudicat aliqđ ee sapororū nisi illud sit aliquo mō sapororū. ⁊ auditus nunq̄ iudicat aliqd ee sonū uel aliqd esse sonās nisi illud sit aliquo mō sonās ut sonꝰ. ⁊ sic sēs⁹ pticularis non decipiť aliquo mō circa suū sensibile ꝓpe ꝓpm. Et ꝫ uī intendere Aꝛ. in lra ubi dicit ⁊ nō decipiť quonīa color ⁊ qm̄ sonus. Sensū igiť decipi circa aliquod otentū sub suo p̄ obo ꝓpter aliquem dfectū mō p̄dicto non ē ipz decipi circa ꝓpū obm. ⁊ circa sensibile ꝓpm ⁊ ꝓpter ꝫ Aꝛ. absolute dixit q̄ sensibile ꝓpm ē circa qđ nō dtingit errare ꝛc. Et ꝫ dsidera qa pulchz uī. si enī intelligimus p sensibile ꝓpriū illud qđ nō sentit a sēsu ⁊ p se imutat sensū ⁊ dtinet oīa que ab illo sēsu cognoscunť p̄cise tūc circa sensibile ꝓpriū ꝫ mō dcm̄ decipiť ipse sensus pticularis ut dictū ē ⁊ ꝫ utiq̄ mō uī Aꝛ. loqui de sensibili ꝓpio. si do p sensibile ꝓpriū alicuius sensus itelligim⁹ oē illđ qđ p se imutat illū sensū ⁊ nō pōt alio sensu pticulari sentiri sic sēsus bene decipiť circa sensibile ꝓprium ꝓpter cās p̄dictas ⁊ ꝫ mō cōiter itelligiť. Est aūt ulteriꝰ cōsiderandū q̄ quāuis sensus pticularis nunq̄ decipiať circa sensibile ꝓpm mō p̄dicto. nunq̄ enim hoī uel alteri aīali appz p auditū q̄ audiat sonū qn aliquē sonū audiat nec unq̄ ei appz q̄ uidat colōez qn uideat colorē aliquo mō tñ ipe sensus pticularis uel magis ꝓprie loquendo aīal utēs sensu pticulari aliq̄n decipiť circa subm sensibilis ⁊ circa locuz uel ubi ipsi⁹. ut si uiso aliquo colorato iudicet aīal qđ sit illud colorātū utz stagnū uel argentū ⁊ ubi sit an supius uel inferiꝰ multoties decipiť. quod nō sic puto contingē q̄ ipse sensus pticularis iudicet de illo subo ⁊ ipm cognoscat. sed magis quedā alia uirtus aīe interior ⁊ nobilioz sensu pticulari ⁊ hec uirtus ē uirtus cogitatiua in hoībz. ꝫ enī uirt⁹ oprehendit itentiones indiduales oium. x. p̄dicamētoz ut hāc humanitatē soz. ⁊ hanc pñtatem ⁊ ꝫ ubi sic aūt ⁊ de alijs. hec aūt ē nobilissima uirtus aīe sēsitiue de qua multa pulchra docuit cōm. in dēsis loco suoz omentoz ⁊ forte uidebiť post. Sic igiť intelligo sensum pticulatē aliquādo decipi circa subm sui ꝓprij sensibilis qđ sit. qa aliqua alia uirt⁹ cuius cognitio decomitatur cognitionez sensus decipitur circa illud ut uiso aliquo colorato uirtus cogitatiua iudicat ipm ee niuem aut farinā aut stagnum aut plumbū ⁊ sic de ceteris ⁊ hec ē intētio cōm. in cōto hꝰ ptis. ¶ Videret alicui q̄ sensus pticularis nūq̄ decipiť circa sensibile ꝓpm qa qñcunq̄ sensus recipit spēm sensibilis eo mō quo sensibile ipam imprimit. tūc uī ee uez iudiciū cū sensus natꝰ sit sentire ⁊ iudicare p spēm a sensibili sibi impssaz. sed cū sensus sentit semp recipit spēm sensibilis eo modo quo sensibile ipam agit ⁊ natū est agere. Vñ iter. n. alteratum seu passum nunq̄ recipit formā ab agēte nisi quam agēs īducit nec alio mō nisi quo agēs natū est eam īducere. Si enī recipet alio mō q̄ agēs ñ induceret ipam qd eēt agēs illū mōm ⁊ ñ passuz qa ē in potentia ad formā ad oēm mōm recipiēdi scdm quē recipit. Et forte dicendū hꝰ q̄ sensus innaturaliť dispōitus recipit spēm sensibilis alio modo q̄ ipm sensibile natū sit eam īprimere ⁊ illū mōm efficit dispō innaturalis exñs in sensu. ¶ Vel dicatur q̄ sensus cū sentit semp recipit spēm sensibilis eo⁹ quo sensibile natū ē ipam agere sed non oī eo mō quo natū ē agere. ñ enī semp recipit eam mō pfectissimo ꝓpter indispōem organi sicut calefactibile ñ semp recipit caliditatē ita pfectam sicut ignis natus ē eam facere. s. ꝓpter indispōem. Ad ꝫ autem q̄ sensus hēat uez iudicū de sensibili necesse est q̄ recipiat eius spēz mō pfectissimo quo sensibile natum ē eam facere. s. ipam ꝓprie repñtantem ⁊ hec

UVA. BHSC. IyR_010

ratio tangit 4° methaph'. patet g quomo sens' particularis recipit circa ppriu sensibile 7 quomo no

¶ Ad pmam roem p3 ex dictis. cu or illa uirt' ꝛc. uez e sic se hnte re. 7 cu or sensus pticular' ꝛc. dici pot q ls otingit p accns. ppter inaturale disponem medii. mediu eni quo mediate rebet aliqd uideri rebet ee diaphonu pure sine oi uero 7 ppio colre nte mixtione lucidi cu opaco. 7 cu mediu habet aliquem tale colorem tuc spes i eo recepta assimilat illi aliquo mo. Qd enim recipit in aliquo recipit sc3 mom recipientis 7 no scom modu rei recepte. 7 sic illa spes non ppe 7 pfecte repntat illud sensibile. Sitt aut cu organu sensus habet dispoem innale3 7 inconuenientem. tunc spes in ipo recepta qdamo conformat ei 7 no repntat sincere 7 pfecte ipsum sensibile. ppter qd fit iudiciu scom exigentia illi' dispois inexntis 7 sic errat sensus. Si aut uolumus dicere sensibile ppriu alio mo tuc interimet mior nunq; enim uisus iudicat sensibile ppriu ee alterius dispois ut colorati ee non colorati nec eo'. 7 sic n iudicat sensibile ppriu alteri' dispois q; sit nisi oiu gendo cu eo aliqd sensibile no ppriu. ¶ Ad aliam redat maio. 7 cu or q itellcus bn recipitur circa pprium itelligibile. s. circa qdditate. dico q non p se 7 pprie apprehendedo qdditatem simplici apphensione ituitiua imo sic apprehendes qdditatem p se 7 seorsum apprehensione simplici no recipit intellectus circa ppriu intelligibile uel circa qdditatem aliqua. sed paccns. s. oponendo una qdditate cu alia. uel diuidedo otingit erro7 receptio respcu qdditatis. Sz qa sesus pticularis n e nat' p se compone suu ppriu sensibile cu aliq alio qa nihil aliud cognoscere or nisi suu sensibile ppriu uel cotenta sub eo uel sensibile coe. io non cotingit tal' recepto ee circa sensum pdictis conditionib' obseruatis.

¶ Sed queret iunior que uirt' facit istam oem ls albu e stagnu uel ls sonas e argentu 7 sic de similibus. Puto q uirtus cogitatiua imutata a sensu ut uisu quantu ad coprehensione coloris. uel ab auditu quantu ad cognitione soni 7 sic d ceteris. Ista enim uirtus cognoscit oes formas sensibiles ppriaz 7 coes quas sensus pticulares cognoscut. tame cognoscit eas mo pfectiori 7 magis spiritualit q sensus ut docet om. in 3° h'. 7 in suo libello de memoria 7 remiscentia. 7 cu ls ipsa cognoscit intentiones. i. formas indiuiduales quas no cognoscut sensus particulares 7 tunc ipsa cogitatiua coponit istas ad iuicem 7 rocinatur de ipsis pro tanto or ro pticularis scom om. in 3° h'. ¶ Ad alia cu or. uirtus q cognoscit ꝛc. aliq negant ista. qa non ois cognitio e susceptiua ueritatis aut falsitatis. sed solu cognitio co posita uel diuisa seu affirmatiua uel negatiua. circa oem enim 7 dionem consistit ueritas 7 falsitas ut dicit phus p piarmenias 7 3° h'. falsum enim i oe semp e. Et in pncipio capituli dicit Az. Indiuisibilibus quidem igit intelligentia in his e circa que non e falsum. Ex qbus oibus ur q no e necesse uirtutez que non hz uera cognitionem hre cognitionem falsaz. qa non ois cognitio e uera ul falsa. sed solu opita uel diuisa 7 io non ualet ro. ¶ Sed ls rnsio uidetur manifeste otradicere Az. in z° hui' ca° de fantasia. q ppriorz sensus semp e uerus aut pauciss imu habes falsu. Et in illo ca°. Qm aut duabo differentijs sensus igit ppriorz semp e uerus. 7 in 3° hui' dicit. q intellcus ipsi' qd qd erat ee semp est uer' sicut uisus respectu ppriu uisibilis supple. Et ibide dicit om. q actio intellcus que e informatio semper est uera. 7 subdit paz post. Que ad modu uisiones ppe uisui. s. oprhendere coloze sunt uere in maiori pte. ¶ Propter concordia g istaz auctoritatu utenduz e forte distinctione q ueritas pot accipi duplr. Uno mo coiter p quacunq; oformitate ognoscentis ad cognitu. 7 sic sine dubio sensus pticularis bn hab3 ognitione ueram de suo ppo sensibili 7 intellect' de qdditate. Alio mo sumit ueritas magis stricte p oformitate alic' pris otradictiois de qua pot ee dubitatio uel certitudo ad ipam rem 7 sic ipa ueritas solu osistit in opoe uel diuisione. nam ois ps cotradictiois que pot ee dubia uel certa e affirmatia uel negatiua 7 sic hz opoem uel dionem circa quaz osistit ueritas si ita e uel falsitas si no ita sit in re ul' eo'. 7 de ista ueritate uel falsitate loqtur Az 6° methaph'. uersus fine ubi dicit q uez affirmationem habet in opposito. negationem aut in diuiso. falsum aut hui' ptitiois otradictione. si igit accipiatur ueritas isto mo p oformitate affirmatiois uel negationis ad ipsam re sic semp e circa opoem 7 dionem. nam affirmatio requit oppositione 7 negatio dione aliquo mo ut patet in 3° h'. 7 ls mo non ocedit sensui pticulari q sit uerus respectu ppriu sensibil' eo q non hz ipm oponere uel diuidere cu alio. i. ognoscere opoez aut idemptitate uel dionem aut diuersitatem eius ad aliqd aliud. Utz aut aliqua uirtus aie sensitiue possit istam dionez 7 opoem oprehendere non est multum declaratum. sed de hoc uidebitur post quare ꝛc.

Utz sensibilia coia sint sensibilia pse. Et arguit p q non. qa illud no e p se sensibile qd e accntaliter diunctu sensibili ppio. tale enim or sensibile paccns ut Dyatri filius sicut or i ira. sed sensibile coe e accntaliter diunctu sensibili ppio ut magnitudo e accntaliter diuncta coloi 7 sitt figura qre ꝛc. ¶ Item illud qd no e pmum obm alic' uirtutis 7 non otinet sub p obo illi' uirtutis non est p se cognoscibile ab illa uirtute. ls uidet satis roabile. sed sensibilia coia non otinent sub pmis obis suoruz sensuu pticulariu ut manifestu e inducedo. pmus enim obm uisus e color uel lume ut or. magnitudo aut non otinetur sub lumine nec sub colore nec sitt figura 7 sic de alijs qre ꝛc. ¶ Item qd est sensibile p aliqd aliud eentialiter ab eo non e sensibile p se. ls e manifesta. qa p se 7 p aliud opponunt precipue p alid eentialit'. sed sensibile coe e sensible p aliqd qd e aliud eentialiter ab eo. sensibile enim coe e sensibile p sensibile ppriu. ut plane dicit Alexander sup libru de sensu 7 sensato. Cois enim sensus uni' c'q; p ppa 7 cum his. sensibile aut ppriu est eentialit aliud a sensibili coi. ut color e aliud eentialit a magnitudine 7 figura ut manifestu est. similit aut e 7 in alijs qre ꝛc. ¶ Item si sensibile coe eet sensibile p se. aut ls eet p se p. aut p se no p. p dionem sufficientem. non p se p. qa hoc eet contra om. i comento h' ptis. si dicat q p se no p. contra. Illud cui debet uel in est aliqd accns p se non p. e idem eentialiter cu eo cui copetit p se p. ut sor. cui inest risibilitas per se 7 no p e idem eentialiter cum hoie cui inest p se 7 p. sitt aut e 7 in alijs. si igit sensibile coe eet sensibile p se no p deberet ee ide eentialiter cu sensibili p se 7 p. s. cum sensibili ppio. ls uero est manifeste falsum. qa ista sunt in diuersis pdicamentis qre ꝛc. ¶ Item entia mathematica no sut p se sensibilia. sunt enim abstracta a sensibilibo ut or in z° phicoru 7 7° methaph'. 7 nihil e abstractu a se ipo. sed sensibilia coia saltem aliqua. s. numerus magnitudo 7 figura sunt entia mathematica ut scit ex mathematicis. magnitudo enim ptinet ad geometriam 7 etiam figura. numer' aut ad arismeticam qre ꝛc. ¶ Item oe sensibile p se debet generare sna formam spualez seu speciem ipm repntantem in medio 7 in sensu.

UVA. BHSC. IyR_010

ſ uī eē māifeſta. in ſ enī differt ſenſibile p ſe a ſenſibili p accīs. qa a ſenſibili p accīs ſenſus nihil patitur. i. nihil recipit ut dicit Aꝛ. in lra. ſed a ſenſibili p ſe debet ſenſus aliqd pati. Sentire enī in quodaꝫ pati ⁊ moueri accidit ut dicit Aꝛ. in lra. ſed magnitudo ñ pōt gignere ſuā ſpēm ī medio nec ī ſenſu. ꝓbatio. qa illud qđ hꝫ realiť magnitudinē ñ ŕcipit ſpēm magnitudis p̄cipue ſi hꝫ magnitudinē eiꝰdē ſpēi. recipiēs enī debet eē denudatū a recepto ſaltē ſcđm ſpēz. ⁊ iſta ꝓpōe utiť Aꝛ. ī receptiōe ſpūali ⁊ māli ut dicit ōm. in iſto 2°. Vnde Aꝛ. dicit ī ca° de uiſibili. ē autē ſuſceptiuū colozis qđ ſine colore. ſoni aūt abſonū ⁊c. ¶ Item ofirmat iſta rō. nam ſi magnitudo facēt ſuam ſpēm ī medio illa ſpecies aut eēt đ genere q̄litatis. aut đ genere quātitatis. cū enī eēt ens extra aīam actu neceſſe ē ipam eē in aliquo p̄dicamto. ⁊ ñ ē rōabile ipam eſſe ī alio niſi ī altero iſtoꝝ duoꝝ ut pz cuilibet fani capitis. ß illa ſpēs magnitudis ñ pōt eē qualitas. ſicut enī q̄litas ñ generat ſpēm que ſit magnitudo ſic ñ uidetur ꝙ magnitudo generet ſpēm que ſit qualitas p̄cipue qa illa ſpēs debet eē cōformis illi magnitudi ut eaꝫ repſenter. qualiť aūt qualitas pōt eē cōformis ipſi magnitudi ⁊ ipāz magnitudiēm repñtans? ¶ Nec eſt ondum ꝙ illa ſpēs ſit đ genere quātitatis quia aut eēt eiuſdē ſpēi ſpāliſſime cū ipa magnitudie ut ſpēs linee eēt eiꝰdem ſpēi cū lineꝫ ⁊ ſupficiei cū ſupficie. aut eēt alteriꝰ ſpēi. ſi diceret ꝙ ſpes linee quā gignit ī medio ſit eiuſdē ſpēi ſpāliſſime cum linea ſ uidet irrōabile qa cū ipm mediū ⁊ obm habeāt ī ſe longitudiēm ñ debet recipe lōgitudinē eiꝰdez ſpēi. ¶ Nec ē ondum ꝙ ſit alteriꝰ ſpēi ab ipa magnitudine qa ſic Aꝛ. non numeraſſet ſufficient ſpecies quātitatis q̄re ⁊c. Et ofirmat qa dicit ōm. ī 4° phi ſicoꝝ ca° de uacuo. ꝙ quātitates non ſūt de ōtutibꝫ actiuis. g̃ ipſa non pōt facere ſuam ſpēm ī medio ⁊ organo q̄re ⁊c. ¶ Deinde ꝓbat ſpāliť đ motu qa illud cuius nihil ē extra aīam niſi īdiuiſibile ñ uī eē ſenſibile p ſe. nam indiuiſibile p ſe non ſentitur. ut dicit Aꝛ. in de ſenſu ⁊ ſenſato. ſed ipſi⁹ motꝰ nihil eſt actu extra aīam niſi indiſibile. Sicut enī de tempore nihil eſt actu ⁊ ſimul extra aīam niſi nūc ut patet ex 4°. 7 8°. phiſicoꝝ. ſic de motu nihil uidet eē extra aīam niſi mutatū eē. Vnde ⁊ ōm. dicit 4° phicoꝝ ꝙ motus nō ē temꝝatus. s. cōgregatus inſimul ſed mens facit ipm q̄re ⁊c. ¶ Item arguiť de numero. qđ ē oppoſitū ex nō ſenſibilibus non ē ſenſibile p ſe. ſ ē manifeſta p Aꝛ. ſed numerus ē cōpoſitus ex non ſenſibilibꝫ. qa ē oppoſitꝰ ex unitatibꝫ ut pz 8° 7 x° methaph. unitas autē non ē ſenſibilis cū ſit ſimplr indiuiſibilis ⁊ actu ⁊ potētia ut patet in 3° phiſicoꝝ ⁊ 5° methaphice. g̃ ⁊c. ¶ Deinde arguiť de qete. ſi qes eēt p ſe ſenſibilis. aūt ſentiret p ſpēm ꝓpam. aut p ſpēm motꝰ. p ſufficientem diſonem. non p ſpēm ꝓpriā. qa ꝓuatio nō facit ſpēm in aliquo. eo ꝙ priuatio nō eſt ens. non ens aūt nihil mouet nec efficit. qa ſemp exiſtīa biť aliqua ſpēs mouēs 3° phicoꝝ. nec p ſpēm motꝰ. qa motus ipſe ſentiť p ſuā ſpēm. g̃ p illā nō ſentiť qes ¶ Item ſenſus pticularis nō pōt bre ſpēm motus niſi exīte motu. ſenſus enī pticularis non obſeruat ſpēs rez in abſentia eaꝝ ut cōiter accidit. mō corpe aliquo qeſcente nō ē eius motus ut manifeſtum ē qa ꝓuatiue oppōita nō ſūt ſimul in uno ſubo ut dr in p̄dicamentis. g̃ dum corpus aliqđ qeſcit ſenſus pticularis non hꝫ ſpēm motus eius. ⁊ ſic per ſpeciez motus nō pōt cognoſcere qetem alicuꝰ corpis quieſcentis. nec p ſpēm ꝓpriam ut ꝓbatum ē. g̃ nullo mō ſenſus pticularis pōt cognoſcere qetem. ¶ Nec ē dicendū ꝙ ſenſus pticularis cognoſcat qtē alicuꝰ mobilis dum illud mouet ⁊ dū ſpecies motus eſt in ſenſu. qa dū mobile mouet ⁊ ēpñs ſenſui ſenſꝰ ꝓcipit eius motū ut manifeſtū ē ad ſenſum p̄cipue in uiſu. ⁊ ſic ſimul cognoſceret qtem ⁊ motuz. qđ ē abſurdum. ¶ Item ſ eēt contra Aꝛ. in ſ 2°. ca° ꝙ aūt non ſit ſenſus ⁊c. dicit. n. ibi Aꝛ. qes cognoſciť in eo ꝙ nō mouet. ſenſus g̃ pticularis non cog̃ſcit qtem alicuiꝰ mobilis dum illud mouet. qa idem eſſet qđ pus. Ex oībus iſtis uī alicui ꝙ ſenſibilia coīa non ſunt p ſe ſenſibilia. ¶ Oppoſitū arguitur auctoritate Aꝛ. in lra. ſiť auctoritate ōm. ⁊ oīum alioꝝ expoſitoꝝ. ¶ Iſta queſtio ē multū difficilis ⁊ paꝝ inuenio ordinatū p̄ter dicta ōm. contra q̄ ſūt multe auctoritates ut patet ex argumētis īductis Quidā dixerūt ſicut frater Thomas in iſto loco ꝙ ſenſibilia coīa nō ſunt ſenſibilia p accīs ꝓpť duas rōes. p̄ qa hꝰmōi ſenſibilia coīa ſunt ꝓpria oba ſēſus coīs. ſicut ſenſibilia ꝓpa ſunt ꝓpa ſingularis. 2°. qa ſenſibilia ꝓpa non pñt eē ſine ſenſibilibꝫ cō munibꝫ imo ipa ſenſibilia coīa ſunt ſubiecta per ſe ſenſibiliū ꝓpoꝝ ut eis ponit. Dicit enim frater Thomas ꝙ utraq; iſtaꝝ rōnum ē incōpetens. p̄ qa falſum ē ꝙ iſta ſenſibilia ſint oba ſenſus coīs ꝓpa ſupple. q eſt qdam ſenſus diuerſus a qnq; ſenſibus pticularibꝫ. qa iſte ſenſus coīs ē quedā potētia ad quaz terminant oēs īmutatiōes ſenſuū pticulariū ut infra patebit. Vnde ipoſſibile eſt ꝙ ſenſus coīs hēat aliqđ obm ꝓpriū aliud q̄ hñt ſenſus ꝓpriꝫ. Item dato ꝙ ſenſibilia coīa eēnt obm ſenſus coīs non excluderet p ſ qn eēnt p accīs ſenſibilia reſpectu ſenſuū ꝓpoꝝ. ſic enim agit ſ de ſenſibilibuſ ſcđm ꝙ habēt hītudinem ad ſenſus ꝓprios. nā potentia que ē ſenſus coīs nondū ē declarata. Quod aūt eſt obm ſupioris alicuius potentie ctingit eſſe p accidens ſenſibile ut poſt dicet ⁊ ſic ꝑma rō non ē opetens. ¶ Item ſecūda rō ñ ualet. ad ſ enī ꝙ aliquod ſit ſenſibile p accīs non refert utz illud qđ ē ſubm q̄litatis ſenſibilis ſit eius p ſe ſubm. uel nō p ſe. nullꝰ enī diceret ignē q ē p ſe ſubm calozis eē p ſe ſenſibile tactu. Et ē conſidetandū ꝙ hꝫ due rōnes q̄s recitat frater Thomas ⁊ īpzobat. uident ſupficialiť eē rōes ōm. ſed nō ſūt ut patebit ī ſeq̄ntibus ⁊ puto ꝙ ipſe frat Thomas ſumpſit iſtas duas rōnes ex uerbꝰ ōm. nō tamē dicit plane eas eſſe rationeſ ōm. qa forte dubitauit an eēt intētio ōm. aut ſciuit ꝙ ſ ñ fuit intētio eius. ¶ Tūc ulteriꝰ dicit iſte frať ꝙ iō aliter ē dicendū ꝙ ſentire conſiſtit in quodam pati ⁊ alterari ut dictū eſt ſ. qcqd g̃ facit dꝛiam in ipſa paſſione uel alteratiōe ſenſus hꝫ p ſe hītudinē ad ſenſum ⁊ dr ſenſibile p ſe. Qđ aūt nullam facit dꝛiam circa īmutationē ſenſus ē ſenſibile p accīs Vnde ⁊ in lra dicit phs ꝙ a ſenſibili p accīs nihil patitur ſenſus ſcđm ꝙ hꝰmōi. dꝛiam aūt circa immutationē pōt aliqd facē oupl̄r. Vno mō quantū ad ipam ſpēm agentis ⁊ ſic ſenſibilia ꝓpa p ſe faciunt dꝛiam circa īmutationē ſenſus ſcđz ꝙ ſ ē colō illud aūt ſonus. ⁊ illud ē albū illud uero nigz. ipe enim ſpēs actiuoꝝ in ſenſū ſunt ſenſibilia ꝓpria ad que bēt naturalē hītudinem potentia ſenſitiua. ⁊ ꝓpter ſ p aliquaz dꝛiam iſtoꝝ ſenſibiliū dr̄ificāť ſenſus. Quedā uero alia faciūt dꝛiam in trāſmutatione ſenſuū ñ quantū ad ſpēm agentis. ſed q̄tum ad modū actiōis. qualitates enī ſenſibiles mouent ſenſuz ſitualiť ⁊ corpaliť. unde aliť mouēt ſenſum que ſūt in maiori uel in minori corpe ⁊ ſcđm ꝙ ſt in diuerſo ſitu ut ꝓpinquo uel remoto uel eodē ul diuerſo. ⁊ ſ mō ſenſibilia coīa faciūt dꝛiam circa īmutationē ſenſuū. qa nō hñt hītudinē ad ſenſum ut ſpecies actiōz iō in ea ñ diuerſificāť ſpecies potentie ſenſitiue ſed remanēt coīa pluribꝫ potentijs ſenſus. Et in his uerbꝰ maīfeſte uideť intēdere iſte hō ꝙ iſta ſenſibilia coīa nō prō tanto ſūt ſenſibilia

UVA. BHSC. IyR_010

cōmunia qa īprimāt sensibilibꝫ suas ꝓprias spēs seu simulacra. sed ꝑ tanto qa sensibilia ꝓpa aliter 7 aliter īmutant scdm q alīs 7 alīs sensibilibꝫ cō munibꝫ sunt coniuncta. Qd si sic itelligit credo q falsum itelligat. qa color cōiunctꝰ motui aut nihil īprimit sensui nisi qd īpmit color sine motu. ant aliqd impmit qd non impmit color sine motu. Si nihil penitus impmit qualit̄ ḡ diuersificat īmuta tionē ita q sequat alia ognitio ul' iudiciū. Si uero impmit aliqd aliud illud indubitāter nō potest eē aliud nisi species ipsiꝰ motus. qa sensus non ē natꝰ recipe a forma extra aīam ꝑ nisi eius spēm seu ka tactatē q̄re ꝛc. Similiter albedo uel aliꝰ color con iunctus figure triangulari. aut īprimit aliqd uisui qd non impmit ei color figure quadrāgularis uel eo. aut oīo nihil. 7 sic seqtur qd ꝓpoꝰ. similiter aūt 7 in alīs. Vnde sine dubio uī q unūquodq; istoꝝ sensibiliū cōium īprimit sensui pticulari suā ꝓpaꝝ sīlitudinem ꝑ quā cognoscit̄ ab eo. 7 hꝫ uidet iten Aꝝ. in isto z°. ca° Q aūt nō sit sensus alius ꝛc. ubi loquens de sensibilibꝫ cōibus dicit q oīa eniꝝ hec motu sentimꝰ. Et ōm. dicit q oīa hec sentiunt a sē sibꝫ ꝑ aliquam motionē uel passionē. sensibl'e aūt non aliter mouet sensum nisi generando ī ipo suā spēm. Rursus queritꝰ ab ipso 7 ab alīs sic ōntibꝫ si uisus cognoscit colorē 7 magnitudinē figuraꝫ 7 motū. utꝝ cognoscat hec oīa ꝑ speciē coloris. aut ꝑ aliā 7 aliā speciē. Si ꝑ eandē speciē hꝫ ē difficile. qa sicut iste sūt res diuersē sic eaꝝ cognitiones debēt eē diuerse. Ridiculū enī eēt dicere q uisio colorꝭ sit idemꝫ formaliṫ 7 eēntialiter cū uisiōe figure aut ma gnitudinis aut motꝰ. si ḡ iste sensationes sūt dīrse quomō poterūt cāri ab una 7 eadē spē non bene ē manifestū. Et iō dicendū ē aliter scdm intēționeꝫ ōm. Ad cuiꝰ euidentiam ꝛsiderandū ē q ꝑse 7 paccns sunt quodāmodo opposita ut satis patet ex ꝑ posteriꝝ. 7 quia quot modis dī unū oppositoꝝ tot modis dī 7 reliquū ut dī in ꝑ thopicoꝝ. ideo ꝑ se dī tot modis quot dī paccns 7 ecouerso. mō ali qd ē sensibile paccns duobus modis ut īnuit ōm. Vno mō aliqd est sensibile paccns ex eo q nō co gnoscit̄ a sensu pticulari nec sensibilia ꝓpa sūt ei ne cessario cōiuncta ex necessitate ꝓpinqua nec rēota 7 sic indīduuꝫ subē ē sensibile paccns ut sor. 7 hꝰ. color enī non ē necessario ī sorte nec necessitate ꝓ pinq; nec remota. 7 ꝓpositū ad hunc mdū dice retur aliqd sensibile p se ex hꝫ q cognoscit a sēsu p ticulari 7 sensibilia ꝓpa sunt ei cōiuncta ex necessī tate ꝓpinqua uel remota. Alio mō dī aliqd sensi bile scdm accns ex eo q sensus nō est natus ipsuꝫ cognoscere scdm q sensus. i. p naturā cōem oībus sensibꝫ uel pluribꝫ. sed scdꝫ q sūt tales sensꝰ. s. hoīs 7 hꝫ etiā mō dre subales individuoꝝ subē sūt sen sibiles scdm accns. qa licet cognoscātur a pluribus sensibꝫ aliquo mō. tam sensus nō cognoscunt eas scdm q sūt sensus sed scdm q sunt sensus animal' itelligētis. s. hoīs. ubi gratia licet medicꝰ ad ognoscendū uitā alicuiꝰ utit pluribꝫ sensibus. s. uisu 7 au ditu 7 tactu tam isti sensus non deseruiūt ad ognitionē uite scdm q sunt sensus. nec p naturā cōem sensui in hoīe 7 in alīs aīalibus sed scdm q sūt sē sus hoīs. p se aūt ecōtra scdm q ē sensibile a sēsu ut sensus est nō scdm q hꝰ aīalis. Dis uisis dī ad q̄ stionē q sensibilia cōia sūt sensibilia p se ꝑ mō. qa sensibilia ꝓpria necessario sūt eis cōiuncta aut ne cessitate ꝓpinqua ut magnitudini 7 figure. aut ne cessitate remota sicut motui aut qeti aut nūero aut unitati. Oīs enī qualitas sensibilis est ī magnitu dine aliqliter figurata 7 ē cōiūcta motui ul' quieti 7 numero aut unitati. 7 cū ista sensibilia cogscant a sensibꝰ pticularibꝫ. q̄re uideṫ q sūt sensibilia p se ꝑ mō. Sunt etiā sensibilia z°. qa sensus ñ sūt nati cognoscē ea scdꝫ q sūt tales sensus solū uel talis aīal' .s. hoīs. sed scdm q sunt sensus p naturā cōeꝫ plu ribus sensibꝫ in pluribus aīalibꝫ. non enī soluꝫ hō p uisum cognoscit magnitudinē sed etiam queda; alia aīalia. cuiꝰ signū pōt eē qa canis uelociꝰ mouet ad cibū maioris quātitatis ceteris paribꝫ. ut si cani famelico offerant̄ duo frusta carnū quoꝝ unuꝫ sit maioris quantitatis q̄ reliquū oīmodo possit ābo accipe citiꝰ ibit ad maius q̄ ad minꝰ qd nō faceret nisi aliquo mō cognosceret magnitudinē. 7 ueriſi mile ē de alīs sensibꝫ cōibus q aliqualiter ab alīs aīalibus cognoscant̄ 7 p̄cipue de motu aut quiete qa uidemꝰ q canis uidēs dominū suū ambulantē uadit post eum 7 quiescente quiescit. 7 hꝫ spāliṫ ē uer ī canibꝫ disciplinatis. sīlit aūt ē de mītis alīs q̄re ꝛc. Et istas rōes itellexit ōm. ut patet inspicienti ꝓba eius. cū enī dixit q ista sunt ꝓpria sensui cōi ñ ac cepit sensū cōem ꝑ illa potentia ad quā t̄minātur oēs īmutationes sensuū ꝓproꝝ. sed itendit q ipi sensus habēt cognoscere ipsa sensibilia coīa per na turā coēm oībus sensibus aut pluribꝫ non scdꝫ q sūt sensus talis aīalis ꝑcise. Tria. n. istoꝝ sensibiliū sentiūtur ab oībus sensibꝫ. s. motꝰ. qes. 7 numerꝰ. duo aūt eoꝝ. s. figura 7 magnitudo sūt coīa uisui 7 tactui tm̄ ut dicit ōm. 7 scdm hoc intelligēda sūt uerba ōm. in isto ca° ubi dicit sic. Q̄m autē sensibi lia. s. coīa sunt attributa sensibꝫ essentialiṫ manife stū est. non enī possumꝰ attribuere cōprehensiōeꝫ sensuū eiꝰ alio mō ab eo q sūt sensus. hec igitur ē intentio eius 7 qd ē accn̄taliṫ ē oppositu; ei quod ē eēntialiṫ. ista enī sūt cōprehensibīa sēsuū scdꝫ q sūt sēsꝰ ñ scdꝫ q sint aliq sensꝰ. Et p istā rduplicatiōeꝫ scdm q sensus itelligit ōm. naturā coēm pluribus sensibꝫ plurīū aīalium aut oībus. Considerandū ē etiam diligenṫ q licet ista sint p se sensibilia modis ꝓdictis. tam nō sunt sensibilia ꝑ. qa si sensibl'e cōe eēt sensibile ꝑ aut eēt sensibile ꝑ pmitate cōitatis. aut pmitate pncipalitatis. non ꝑ mō qa passio que debēt alicui ꝑ pmitate cōitatis debēt oībus alīs q bus inest p naturā illiꝰ ut patet īducendo. risibili tas enī que ieṫ hoī ꝑ inest oībus alīs p nām hoīs 7 hīe tres ꝛc. p naturā triāguli 7 hꝫ ē intentio Aꝝ. ꝑ posteriꝝ. mō eē sensibile nō inest sensibīi ꝓpo p naturam sensibilis cōis. qa cū sensibile cōmune sit aliud eēntialiṫ a ꝓprio ut manifestū ē. sequeret̄ q sensibile ꝓpriū nō eēt p se sensibile. sed paccns qd ē absurdū. nec ē ondū q sēsibīa coīa sint sensi bīa ꝑ ordine pncipalitat̄ siue dignitat̄ imo magꝭ sēsibilia ꝓpa scdm coēꝫ doctrinā qa sensus particu laris ñ distinguiṫ scdm distinctionē sensibiliū cō munium. sed secundum distīctionem sensibilium proprioꝝ ita q unꝰqsq; sensus pticularis natus ē cognoscē unū genꝰ sensibilis ꝓpi 7 nō aliud. ut dī ī ītra. qd ñ sic ē de sensibilibus cōibus. imo unꝰ sensus natus ē cognoscere plura sensibilia coīa utꝝ ex dictis. uel saltē pluta sensibilia coīa possunt per uenire ad sensū mediāte uno ōgano pticulari ut fi guta 7 motꝰ mediāte ocō. sīlit aūt 7 in alīs. credo tn̄ q sicut nō ē idem uidere colorē 7 uidere figurā sic ñ ē idē posse uidē colorē 7 posse uidere figuraꝫ. 7 sic de ceteris suo mō. ℔ nūq; plā geneta sēsibiliuꝫ ꝓpoꝝ faciūt spēs suas in eccleꝫ ozgano pticulari ut color nō facit suā spēm in aerē uel in aurē ōnālem auditui. nec sonꝰ ī oculo sīlit aūt 7 in alīs huiꝰmōi

Vlteriꝰ ē itelligēdū q q̄uis ista sensibilia coīa sint p se sensibilia ut ꝓdictū ē. 7 quāuis etiā faciāt suas intentiones ī sensibus pticularibꝫ ut uidetur uelle Aꝝ. in z° hꝰ ubi allegabat ꝑus. tn̄ nō faciunt spēs suas ī sensibus pticularibus nisi sint dispositi spēbus sensibiliū ꝓprioꝝ. cuiꝰ manifestū ē signuꝫ

UVA. BHSC. IyR_010

q̄ quāuis aliq̄d cōpus moueat̄ 7 sit sufficient̄ pñs auditui. si tam̄ nō facit aliquē sonū ī motu suo nō pcipit̄ q̄ auditū mot⁹ ei⁹. sitt aūt ē de ipo uisu. nam q̄uis aliq̄d corpus eēt motū uelocit̄. tam̄ uis⁹ non iudicaret illud moueri nisi illud corpus eēt colōatum aut luminosū ita q̄ spēs lumīs aut colorīs diſponeret uisum ad recipiēdū spēm mot⁹. Vñ forte ß̄ ē cā q̄te p uisum non pcipim⁹ motū ignis in sua ꝓpria spēra q̄uis realiter 7 uelocit̄ moueat ibidē ut dr̄ in p̄ methaurōr. ß̄ enī est ꝙ tanto qa ignis ī sua spēra non lucet ut dicit ōm̄. in suo libro de sēsu 7 sensato. 7 Albtus declarat in p̄ methaurōr. nec ē corpus coloratū cū sit simplex elementū. Et siquis dicat q̄ ß̄ non ē cā. sed nimia distantia ignis a uisu ß̄ non uidet̄ rōnabile. qa q̄uis ignis in ocauo celi exñs sit multū distans a nob. tamē ipse ē tante q̄ntitatis q̄ eius distantia nō deberet ipm̄ ipedire quin uideret̄ si p solū suū motū posset facere spēm ī uisu sine spē colōris. īmo etiā credo q̄ si aliqua magna quātitas ignis puri non lucentis nec colorati esset sufficienter ꝓpinqua uisui 7 moueret̄ sutū ñ tam̄ uisus eam pcipet 7 ß̄ patet p expientiam satis. naꝫ multotiens ab aliqbo corpibo resoluūtur fumi subtiles q̄ mouent̄ localit̄. 7 tam̄ uisus non pcipit eos sed cōuincitur p rōem certā ita ē ut appꝫ in multis effectibo nālibus 7 spāliter in exalatiōe que est cā uenti 7 de alijs h⁹moi. ¶ Ad ꝑmam rōem cum dr̄ illud q̄d est cōiunctū alteri ꝛc. uer̄ ē si sic ē coniunctum accñtaliter q̄ nō cognoscat̄ a sensu pticulari. nec sensibilia sint ei cōiuncta necessario. ß̄ si sint necessario 7 cū ß̄ cognoscat̄ a sensu pticulari sic p̄t ee p se sensibile 7 sic ē de istis ut dictū est. ¶ Ad aliꝫ p̄t dici q̄ obm uisus 7 ꝓpriū 7 primū bn̄ ē color. sed obm simplr̄ ꝑmum eius ꝑmitate cōitatis non ē ꝓprie color sed uisibile. ē aūt uisibile p sui nataꝫ illud q̄d facit suā spēm in uisu. Vel p̄t dici aliter q̄ illud q̄d non ē ꝑmum obm ꝛc. uer̄ ē q̄ tale nō ē sensibile p̄ sed p̄t ee sensibile nō p̄ uel secūdario 7 sic ē de istis. Vel dicat̄ q̄ nullū istoꝝ sensibiliū cōium otinet̄ sub p̄ obo sensus pticularis scd̄m q̄ ē talis sensus pticularis. ß̄ bn̄ cōtinet̄ sub obo cū libet eoꝝ uel pluriū scd̄m q̄ sunt sensus uel scd̄m q̄ cōicant in aliqua cōi natura ipsi⁹ sensus. vbi ḡtia. motus quāuis non cōtineat̄ sub obo uisus p̄ scd̄ꝫ q̄ uisus. tñ bene cōtinet̄ sub obo uisus scd̄m q̄ est sensus. obm enī ꝑmuꝫ sensus scd̄m q̄ sensus ē est illud q̄d cognoscat̄ ab ipso sensu q̄te ꝛc. ¶ Ad aliā patet ex dictis. q̄ enī sensibile cōe sit sensibile p se sibile ꝓpriū nō sic ē intelligendū. q̄ sensibile ꝓpriū sit formale ꝑncipiū q̄ sensibile cōe sit sēsibile ied qm̄ ipsum sensibile ꝓpriū diſponit sensuꝫ ad recipiendū spēm sensibilis cois ut ꝑius dictū ē. ¶ Ad aliā dicendū q̄ sensibile cōe ē sensibile p se nō p̄. 7 cū arguit̄ contra ß̄ q̄ illud q̄d ē tale p se non p̄ ꝛc. p̄t dici q̄ uer̄ ē. sed sensibile ꝓpum non ē sēsibile p̄ ꝑmitate cōitatis nisi respectu sensus pticular̄ ut talis ē non respectu sensus ut sensus. Si autem q̄rat̄ qd ē ꝑmum sensibile ꝑmitate cōitatis respectu ipsi⁹ sensus ut sensus ē. dici p̄t q̄ illud ꝑmū obm cui p̄ debet̄ ee sensibile a sensu ut sensus ē nō ē nominatū uno noīe pcise sub una tōe absoluta. ß̄ p̄t circūscribi q̄ illud ē forma nata facere spēm in sēsu uel aliquo alio mō. ¶ Ad aliā dicendū q̄ entia mathematica non sūt sensibilia p se p̄ sed bn̄ sūt sensibilia p se nō p̄ nec a talibo sensibilibo sūt abstracta ¶ Ad aliud p̄t dici negando minoꝛē. 7 cuꝫ dr̄ q̄ recipiens ꝛc. dico q̄ ipm̄ medīū 7 organū bn̄ hnt magnitudinē scd̄m ee reale. sed ñ hnt eam scd̄ꝫ ee intentionale uel spūale. 7 si hꝫ eam scd̄m ee spūale sicut cū aliq̄ magnitudo īmutat ipm̄ actu. tam̄ illa spēs uel intentio nō ē idem eēntialit̄ cū ipo medio uel organo nec cū eius potentia naturali nec rcipit tōe illi⁹ intentiōis quam hꝫ in se. sed tōe alteri⁹ potentie naturalis que ē eēntialit̄ alia ab illa ītentiōe Si aūt aliqs instet sic. illud q̄d habet aliquā foram realiter non recipit ipam spūalit̄. mō ipm̄ mediuꝫ 7 organum sensus hñt magnitudinē realit̄ ut manifestū ē q̄te ꝛc. ¶ Forte ē dicendū q̄ illd̄ q̄d habꝫ ꝛc. uer̄ ē unā 7 eandē formā numero quā realiter habet nō recipit spūaliter sed aliā p̄t recipe ut saltem spēm alteri⁹. Vel aliter dicendū ē q̄ illud q̄d habet ꝛc. uer̄ ē tōe illius forme quā habet realiter nō recipit spēm alteri⁹ eiusdem spēi ita q̄ fora aliq̄ nō ē alicui subo tō recipiēdi intentionē fore eiusdem spēi. sed tōe alteri⁹ potentie p̄t recipe talē intentionē. uer̄ ē g̃ q̄ ipm̄ mediū hns realit̄ magnitudinē non recipit spēm magnitudis tatione ipsi⁹ magnitudis sed tōe alic⁹ alteri⁹ potentie naturalis 7 ß̄ bene sufficit. ¶ Ad aliā p̄t dici ꝓbabiliꝫ q̄ intentio magnitudis ē eiusdē generis cū ipa magnitudine 7 ei⁹dem spēi cū magnitudīe obi 7 cum ea que ē medīū. ipm̄ aūt mediū aliter hꝫ magnitudiē añq̄ īmutet̄ ab obo 7 post. nam ꝑius hēbat magnitudinē realit̄ siue scd̄m ee reale. 7 postea habet eaꝫ scd̄ꝫ ee spūale. Qualr̄ aūt differt ee reale forme ab ee spūali uidebit̄ post. Sed de intentiōe mot⁹ lōlus si facit intentionē in medio 7 ī organo 7 sensu bn̄ ē dubiū. qliter illa sit ei⁹dem spēi cū illo motu. 7 oꝫ q̄ ipm̄ mediū īmutatum a motu locali moueatur localit̄. nisi forte diceret̄ q̄ iste fore spūales nō habēt noīare subiecta in qbus spūaliter hñt ee. Sed ß̄ ē mirabile q̄ aliqua forma accñtalis eēt ī aliquo subo 7 non daret ei aliq̄d ee formalit̄. Dicēt aūt aliqs q̄ mediū īmutatum a motu locali uel a cōpe qd localit̄ mouet̄ bn̄ mouet̄ motu spūali 7 intentionali 7 hꝫ aliud 7 aliud ubi spūale repñtans aliud 7 aliud ubi corpis realit̄ moti 7 hꝫ fluxū quendaꝫ spūalem repñtantem fluxū realē illi⁹ corpis. 7 utinam ego scirem ueritatē huiꝰ scie demonstratiue. ¶ Ad aliud cū arguit̄ spāliter de motu. p̄t dici q̄ idiuisibile ñ sentit̄ tanḡ p se subsistens seorsum 7 diuisim. sed bene sentit̄ tanḡ ens ī aliq̄ diuisibili 7 ß̄ non negaret Aꝛ. ¶ Vel dicat̄ q̄ quāuis mutatuꝫ ee sit indiuisibile scd̄m mutationē qa mutatū ee nō ē in mobili oū mouet̄ nisi in īstanti tamē nō est in diuisibile scd̄ꝫ magnitudinē sicut nec ipm̄ mobile nec actus scd̄m q̄ ē motus sed diuisibile. 7 hoc sufficit ad ꝓpositū. ¶ Ad aliaꝫ de unitate sitt p̄t dici q̄ licet ipsa sit idiuisibilis tñ non ē p se subsistēs 7 seorsum 7 diuisim. sed in alio. 7 tle indiuisibile nihil ꝓhibet ee p se sensibile. Vel dicat̄ q̄ unitas est idiuisibilis quantū ad formale. unde sumit̄ ratio unitatis 7 uni⁹. s. quātum ad ipam dionem. īdiuisio enī ñ recipit diuisionē nec p se nec p accñs cū unū oppositoꝛ ñ recipiat alteꝛ. Sed ipsa unitas q̄tum ad illud q̄d ipsa ē 7 quantū ad illud q̄d significat noīe unitatis bn̄ ē diuisibilis saltē p accñs ꝑcipue si poneret̄ q̄ unitas eēntialit̄ eēt cōtinuitas 7 idiuisio sicut uident̄ concedere illi q dicūt q̄ unū subiectū est eēntialiter otinuū 7 indiuisuꝫ. ¶ Ad aliḋ q̄d dicit ōm̄. q̄ quātitates ꝛc. uer̄ est actiōe 7 passione reali 7 corruptīa que ē cū abiectione ottarū ß̄ bene sūt actīe actiōe spūali 7 pfectīa. ¶ Ad aliaꝫ de qte considerandū ē q̄ qes ꝙut ē ꝙatio motus nō ē p se sensibilis sic q̄ p sui natura generet aliq̄d in sensu. alit̄ enī nō ens ageret aliq̄d positm̄ p se. Sed forte ipa est sensibilis p se ꝙ tanto qa sensibilia ꝓpria sunt ei necessario cōiuncta. nō ē enī aliq̄d corpus colorat̄ aut lucidū aut quacūq̄ qualitate sensibili informatū quī ipm̄ gescat aliqua qete ut celū quāuis semp moueat̄ aliqua circulatiōe tñ cū ē sub una circulatiōe non est sub alia. s. sub futura

UVA. BHSC. IyR_010

7 sic aliquo⁹ quiescit. Silr aliqđ corpus qđ mouet̄ motu sursum 7 potest moueri motu recto sur̄ oum mouet̄ sursum qescit qete opposita motui recto sursum aliquo mō inquantū n̄ mouet̄ illo motu 7 pōt moueri sic aūt ē in alijs hm̄ōi. Sed cum quaeritur an ipsa qes sentiat̄ p suam spēm aut p spēm mot⁹. pōt dici q sentit̄ p spēm motus nō qdem p̄. sed secundario. 7 hs cōtingit cū ipm mobile nō mouet̄ actu sed fuit motū p̄us 7 post qescit. 7 cū or̄ q sens⁹ particularis non hz spēm motus post q̄ cessauit motus. pōt dici q uez ē p aliquod magnū tēpus. ℔ aliquo puo tēpore post ipm motū pōt reseruari spēs mot⁹ in sensu particulāri 7 tunc cog̃scit ipa⁹ qetē. Vel dicat̄ q sensus particularis nō reseruat spēm rei in ōgano exteriori sicut uisus nō seruat nec retinet speciem coloris in oculo sic aūt 7 in alijs. sed bene recipz speciem sui obi interi⁹ in orgão interiori 7 radicali saltem p aliqđ tempus puum 7 p hm̄ōi spēm mot⁹ inquantū ipsa est spēs mot⁹ p̄teriti cognoscit̄ qes opposita illi motui. s. negatio ei⁹ in subo apto nato Sz ista n̄ sufficiūt. qa ipa qes bn̄ sentit̄ in aliq̄ mag̃ tempore. sicut uidens lapidē qescere p totam diez.

Et ē aliter dicendū q uisus nō cognoscit qetem p spēm motus reseruatā in ipso uisu. pōt tam̄ eam cognoscere p spēm motus factā in ipo reseruatam p uirtutē imaginatiuā. Aliter dicūt aliq̄ q sens⁹ particularis nō pōt cognoscere qetem que ē negatō motus. sed cognoscit qetem p quāto cognoscit eē alicuius mobilis in aliquo loco uel ubi. cui qdem eē nō est cōiunctus fluxus ipsi⁹ mobilis de uno ubi ad aliud. illam tamē negationē fluxus nō cognoscit sensus particularis. sed sensus itetior sicut cogitatiua in hoie 7 estimatia in brutis. 7 hoc ē bn̄ ꝓbabile ut mihi uidet̄. Hec sūt que potui cōgregare d̄ hac difficili questiōe 7 ab alijs parum accepi d̄clatum quare ꝛc.

VIsus qdem ē uis⁹ hs ē uisibile ꝛc. Quaerit h p̄. Vtz lux conferat colori formā uel hītum p quā uel p quem moueat mediū 7 uisus. Et arguit̄ p̄ q sic qa sicut se habet intellectus agens ad fantasmata sic lumē ad colores. hac silitudine utit̄ Az. in 3° huj⁹. sed itellcūs agens cōfert formā 7 hītum quo fantasmata mouet intellcm̄ ut or̄ 3° h⁹ q̄re ꝛc. Itez ꝓbatur p expimentū. nam ocul⁹ exns in tenebris uidet colores exntes i lumīe ut patet si qs exns i camera obscura respiciat p foramē uidebit ea que sūt extra manifeste. sed oculus exns in lumine nō uidebit ea que sūt in tenebris ut manifestū est ad sensū. hs aūt nō uidet̄ otingere p alio nisi quia lux p̄bet colori exnti in luce formā que mouet uisum 7 nō colori q ē in tenebris q̄te ꝛc. Item lumē ē necessariū ad uisionē coloris ut p⁹ ad sensum. aut q̄ requritur ꝓpter informādos colores. aut ad disponendū mediū ad receptionē coloris p sufficientez dionez. si p̄ mō hētur intentio. si 2°° hs uidet̄ incōueniēs eē qa idē est agens uel generās iducēs formā 7 disponēs materiā scd̄m om̄. 7° methaph̄. Si igit̄ color p suā formā generat intentionē suam i medio. uidet̄ etiā q debet disponere mediū ad sue spēi receptionē q̄te ꝛc. Oppositū āguit̄ auctōitate om̄. h̄. uult enī om̄. q lumen nō largit̄ colori hītuz p quem moueat mediū 7 uisū. Dicenduz breuit̄ q nō ꝓbatur tōe om̄. sic. Si enī lumē daret colori formā qua mouet uisū 7 mediū tunc color nō eēt uisibilis p se sed p accns. hs ē contra Az. in ꝓncipio h⁹ capituli. uult enī plane q color ē p se uisibilis i 2°° dicendi p se. 7 ona manifesta ē. qđ enī debetur alicui p formā sibi ab extrinseco supuenientem n debet ei p se sed p accns pcipue si illa forma sit separabilis ab illo. Item posset argui p silē. nā sicut son⁹ se hz ad hs q sit audibilis. sic colō ad hs q sit uisibil⁹ mō non iuenit̄ aliqđ agens qđ imꝑmat sono formā aliquā p quā moueat auditū imo ipse sonus p suā naturā imutat auditū. qđ enī eēt illud mouēs ul'agēs? Mō ē dicendū q sit lumē qa etiā in tenebris audit̄ sonus q̄te ꝛc. Intelligendū tamē ē q lum̄ necessario requritur ad uisionē coloris quia ad hs q mediū imutet a colore requritur q sit determinate ꝓparatū 7 dispositū 7 hm̄ōi dispō ē ipm lumē. Vn̄ lum̄ exigit ex pte medii 7 organi. Quidā vo dubitauerūt cōtra istud ut tangit om̄. nā oē recipiens debet eē denudatū a natura recepti. nūc aūt ipz mediū illuminatū non ē denudatū a colore qa illuminatio eius ē aliqs color ut dixerūt. 7 hs uidetur uelle Az. in lra. igit̄ ipm mediū illuminatū nō recipit colorē. 7 sic lumē non requiri t̄ ex pte medij ut dispō medij ad recipiendū colorē. Ad istud tndz om̄. cedendo maiorē. ista enī ꝓpone utit̄ Az. tam i receptiōe spūali q̄ corpali. nihil enī recipit se ipm nec ē causa alic⁹ in recipiēdo se ipm. Vn̄ indubitāt recipiens ut recipiēs ē debet eē denudatū ab eo qđ recipit uel eēntialit̄ ita q eius eēntia nō sit eadem cū eēntia recepti uel scd̄m subsistentiā ita q etiam nō hēat ipm receptū sibi cōiunctū ante receptiōez nec aliqd de spē recepti. Et cū or̄ in miori q mediū illuīatum nō ē denudatū a colore. dicendū q imo pōt eē. 7 cū or̄ q illuīatio eius ē aliqs color. hoc negat om̄. qa licet color causet̄ a luīe. tn̄ differt ab eo in diffinitiōe 7 eēntialit̄. lum̄ enī ē actus diaphoni interminati. i. nō omixti cū opaco terrestri. sed colō ē act⁹ terminati. i. diaphoni cū opaco terrestri. ut hz uideri sup libz de sensu 7 sensato. nec ē iten° Az. q lum̄ sit color diaphoni ꝓpe 7 stricte loquendo de colore. ℔ scd̄m silitudiē. qa sicut color ē act⁹ diaphoni terminati quo uidet̄ ipz diaphonū. aut quo mediāte imutat̄ ab ipso colore ꝓpe dicto ideo nō ualet ista dubitatio. Ad pmam rōem or̄ q de intellcū agente ad fantasmata 7 de lumīe ad colores. uno mō ē silē 7 alio° est dissilē. silē ē in hs quia sicut fantasmata nō mouēt intellcm̄ ad itelligendū rez fantasiatā sine pntia intellcūs agentis. sic etiam colores nō mouēt uisū ad uidendū sine pntia lumis Sed in alio ē dissilē qa fantasmata sūt res corpales. i. in corpe exntes. itellcūs aūt est īcorpeus. ut pz i 3° h⁹. 7 iō fantasmata nō pnt agere speciē aliquā in itellcū nisi coopante aliquo agente pncipali 7 imateriali. s. itellcū agēte. Sed uisus ē uirtus corpea 7 uliter oēs sensus. 7 iō ad hs q recipiat speciē colorl ab ipso color̄ n̄ exigit̄ aliqd aliđ agēs 7 ipm̄es hm̄i spēm sed solū disponēs subm ad el⁹ receptionez. 7 qđ accipit̄ ab Az. in 3° h⁹ q lumē facit potentia colores actu colores. dicendū q ipse dicit hs exēplificando. de exēplo aūt n̄ requirit̄ uerificatio ℔ manifestatio ut dicit h om̄. 7 de hs plus uidebit̄ in ttio.

Ad aliā dico breuiter q oculus exns in loco tenebroso bn̄ uidet qn̄q; ea que sūt in lumīe 7 nō eo°. sed hoc nō ē ꝓpter illā cām que assignata est in arguendo sed ꝓpter istā cāz. qa mediū qđ ē iter oculū exntem in tenebris 7 colores exteriōes existētes in lumīe qn̄q; ē sufficiens disposītū a coloribus usq; ad uisū ad hs q a coloribo imutet̄ sed non eo°. Mediū enī qđ ē int̄ obm ul'oculū exntem i lumīe 7 colores exntes in tenebris nō ē sufficiens illuīatum usq; ad uisum. Vnde color q ē in tenebris nō pōt generare spēm suā i medio sibi ꝓpīq̄ 7 otiguo qa nō ē illuminatū sufficienter 7 p ons nec i parte medii distāte. 7 iō nō uidet̄. Sed color q ē in luīe bn̄ facit suas spēs in pte medii sibi cōtigua 7 i alijs usq; ad uisum exntem in tenebris 7 sic uidetur.

UVA. BHSC. IyR_010

Dubitant tñ aliq satis tonabiliť qa sicut mediū qđ ē iu xta colozes exñtes ī tenebzis nō ē sufficiēť illuminatū ad ŕcipiendū spēs colo; sic etiā mediū qđ ē iu xta oculū exñtem in tenebzis non uidetur eē sufficienter illuminatū ad recipiendū spē; colo; q est in lumīe q̄te nō uidebit ipm. Et dicendu; est oīo q illa ps medij que ē otigua oculo existenti ī tenebza ē sufficienť illuminata ad recipiendū intē tionē colozis ab alia intentiōe iam generata in pte aeris sibi ꝓpinqua dūmodo ipse oculꝰ sit in debita distantia 7 situ; respectu colo; q sunt in lumīe. sed iu tali situ 7 distātia pōt eē oculus respectu illoz; colo; q sine dubio nō uideret eos. ut sigs esset in uno angulo camere tenebzose 7 nō ponet; oculu; ad fozamē mediāte quo spēs pueniret ad ipm nō uideret eos q̄te ⁊c. Ad aliā cum dī lumē ē necessariū ⁊c. uel ē ex pte ipsiꝰ medij. 7 cū arguit cōtra ħ q idem ē generās ⁊c. pōt dici q uel ē in generatione sube 7 sic intellexit ō̄m. 7 cā ē assignanda ibi Sed in generatione fozme accñtalis nō semp ē necessariū q unū 7 idē sit generās inducēs aliquem actū 7 dispōem requisita ad illū ut in generatione nauis dī eē quedā ars disponēs ligna ad generati onē nauis seu fozmā 7 alia inducēs ipam fozmam nauis. Similiť aūt 7 in mkis alijs tebo artificialibo ecdē mō cū mediū aliqđ nō ē dispositū ad recipiē dum lumē ꝓ sui grossitiē 7 tensitatē pōt esse aliqđ agens disponēs ipm ut caloz tarefaciēs 7 aliđ illu minās ut coz pus luminosū. 7 sic erit in ꝓposito. Colozes. n. nō sūt fozme sic pfecte q possint ipsum mediū sufficient disponere ad recipiendū suas in tentiones. unde reqūtur aliud agēs disponēs 7 ħ ē coz pus luminosum ut dī in lŕa.

Quť. Utꝝ lumē sit coz pꝰ. Et ar guiť q sic. illud qđ habꝫ ꝑpetateſ coz pis ē coz pꝰ. ħ uidet uera. quia ꝑpzietates sequūtur naturaꝫ. sed lumē hꝫ ꝑpzietates coz pis. nam reflecti 7 refrangi sunt ꝑpetates corpis ut patet ex 4° methauroꝫ. lumē autē dī re flecti 7 refrangi ut cōiter dī. 7 hētur in pspectia. 7 in 3° methauroꝫ q̄te ⁊c. Item qđ mouet localiť ē coz pus. hoc patet in 6° phicoꝫ. sed lumē mouet localiť. qa dī q lum̄ solis uenit a sole ad nos quod sine motu locali fieri nō uideť q̄te ⁊c. Item qđ hꝫ tres dimēsiones ē coz pus 5° methaphꝫ. 7 ꝑ° celi 7 mūdi. sed lumē habet tres dimensiones. s. lōgitu dinē. latitudinē. 7 ꝑfunditatē. q̄te ⁊c. Oppositū arguit auctozitate Aꝛ. 7 ō̄m. Sꝫ ē intelligendum sicut narrat Albtus q qdam ꝑbauerūt lumen esse coz pus. 7 ħ ꝑbauerūt multis tōibꝰ. quaꝫ tres uel due sūt meliozes. Una ē. qđ generat coz pus ē coz pus. coz pus enī nō generať a ñ coz pe ut mānifestuꝫ ē. sed lumē generat multa coz pa ut supponebant. lumē enī celi generat oīa ista īferioza. 7 pꝫ in specu lis cōburentibꝰ iuxta que lumē multiplicatuꝫ ge nerat ignē ex stuppa. Secūda tō ē qa nihil figuratť nisi coz pus. ħ uidetť manifesta. sed lumen figuratť. qñq; enī ē triāgulare qñq; uero spericū. ut patꝫ ad sensū q̄te ⁊c. Item oē qđ ꝓcedit uel egreditť ab aliquo coz pe ē coz pus. sed lumē egreditť a coz poze luminoso uel ꝓcedit ut oēs dicūt ḡ ⁊c. maioꝛ ꝓ batur qa qđ egreditť a coz pe aut ē suba aut accidēs non ē dicendū q sit accns. qa unū accns ñ egreditť de uno subo ad aliud subm ut cōcedūt oēs sapien tes. igitť relinqtur q sit suba. aut ḡ ē suba coz pozea. aut ī coz pozea. Nō ē dicendū q sit suba in coz pozea Ridiculū enī eēt dicere q a suba cō pozea exiꝛ aut egredēť suba ī coz pea oīo. sicut etiā eꝰ a suba ī coz pozea ñ egreditť suba coz pea. ḡ relīgtur q illud qđ egreditť a suba coz pozea ē suba coz pozea siue cōpuſ 7 sic patet maioꝛ q̄te ⁊c. Uerꝫ ē q Albtus ñ sic oīo deducit tōem istam. sed tñ pōt sic deduci 7 cōpleti. Sed buiter ista positio nō pōt stare. qđ patet tōibꝰ Aꝛ. qs tangit in lŕa. Si lumē eēt coz pus sequ eret q duo coz pa qñq; eēnt simul in eodē loco. ħ autez ē ipossibile ut supponiť ex 4° phicoꝛ. 7 ꝑbat ōntia qa constat q lumē 7 tenebza opponūtur ad inuicē puatiue. mō ꝓuatiue opposita nata sūt fieri ī eodez subo. ut uisus 7 cecitas auditus 7 surditas ut ōnes ocedūt. ḡ cū cum tenebza qñq; sit in aere ut patet ī nocte. seqtur q ipm lumē qñq; sit in aere. cū ḡ aer sit coz pus ut manifestū ē. seqtur si sit coz pꝰ q duo coz pa sunt simul in uno 7 eodē loco. s. in illo loco ī quo continet aer illuminatꝰ qđ ē ipossibile q̄te ⁊c Ideo dicendū ē aliť q lumē nō ē coz pꝰ. 7 ꝑbꝫtur tōe Aꝛ. que melioz ē inter oēs. Pōt tamē aliť pro bari. si lumē eēt coz pus aut eēt coz pꝰ qđ ē substā tia subiecta trine dimēsioni aut eēt coz pus quod ē ipsa trina dimēsio de genere quātitatis ꝑ diōnem sufficientē. nō p̄ mō qa suba n cognoscit a sensu p ticulari 7 exteriori. sic enī bruta cognoscerēt tei sub stantiā qđ ē ridiculū. lumē aūt cognoscit a sensu q ē uisus q̄te ⁊c. Item nulla suba generať ꝑ solaꝫ pñtiam coz pis ad aliqd aliud ut manifestū est. sed lumē statī fit p pñtiam coz pozis luminosi ad dia phonū q̄te ⁊c. Si aūt diceret q lumē ē corpꝰ qđ ē trina dimensio de genere quātitatis ħ esset ualđ deriozū 7 falsū. qa cū oīa coz pa hēant trinā dimē sionē oīa utiq; coz pa eēnt illuminata uł luminosa. 7 cū de nocte talis dimensio sit in aere. ut ostat uni cuiq;. de nocte aer eēt illuminatꝰ qđ ē ridiculū q̄te ⁊c. Item aliā tōem inuit Aꝛ. in lŕa. Si lumen eēt coz pus tūc illuminatio eēt qdam motꝰ localis. qđ ē absurdū. qa oīs motus localis fit in tēpoze. illūi natio aūt nō fit in tēpoze ut illuminatio totius do mus a candela ut dicit ō̄m. 6° phicoꝛ. 7 illumina° totius emispeŕ a sole pñte. 7 patet ōna. postq; enī lumē eēt coz pus aliť nō illuminaret medium nisi illud coz pus moueret ꝑ ipm mediū pueniēdo ab una pte medij ad aliā. 7 ħ ē motus localis. ḡ illuīa tio erit motus localis. uel nō erit sine motu locali. qđ uť incōueniens q̄te ⁊c. Sed ad istā tōem resꝑ pōdebat Empedocles q illuminatio bñ est motus localis 7 fit in tēpoze. sed illud tēpus latet nos ꝓpt puitatē 7 iō tō non nalet. Contra ħ obicit Aꝛ. qa tempus mensurās motū factū in quo spacio pōt la tere nos ut tēpus mēsurās nutū oculi. Sed q tem pus mensurās motū localē factū ī tāto spatō sicut ē ab oriente ī occidēs lateret nos 7 nullo mō ꝑrci peremus successionē illius motus ħ uidet eē ualđ irrōabile 7 ipossibile ut dicit Aꝛ. q̄te ⁊c. Sꝫ si lumē non sit coz pus queriť qd sit lumē. 7 quomodo ista oŕnt luꝛ. 7 lumē. radius. 7 splēdoꝛ. Ad ꝑmū istoꝛ dicendū q lumē ꝑ 7 ꝑncipaliť dictū ē q̄litas actīa aut uirtus ꝑmi alterātis. s. coz pis celestis. ipm enī coz pus celeste totū ē luminosū aliqualť. sicut ostē dit ō̄m. in tractatu suo de suba oŕb. licet alique par tes eius que dicūtur stelle hñt lumen pfectꝰ alijs 7 p ipm lumē agūt coz pa celestia in istū mundum inferioŕē. Unde dicit Albtus in suo ō̄mto super de somno 7 uigilia. q lumē celeste diuersimode figu ratū uehit ad nos oēs uirtutes oŕb. lumē aūt secū dario dictū 7 scđm posteŕ. s. ꝓut ē in istis inferio tribus pōt describi q ē qualitas sensibilis q̄ media disponunť ad uisionē uisibiliū. Lumē aūt ī sua coī tate sumptū diffinit ab Aꝛ. h. q ē actus diaphoni scđm actū diaphonū. Ad secundū dicendū q oīa illa noīa dicūt unā rē aliq̄ mō unitatis. sed sub di uersis modis. Nam luꝛ dī illa q̄litas scđm q est ī ꝑ 7 ꝑncipali subo suo ut in celo 7 spāliter ī sole a q̄

UVA. BHSC. IyR_010

omnes alie stelle recipiũt lum̃ ut dicunt astrologi. Et dr̃ lumẽ scd̃m q̃ ẽ receptũ in aliq̃ diaphono de se non hñte lucẽ ut in aere uel aqua uel aliquo hm̃i. Dr̃ aũt radius scd̃m q̃ generat̃ 7 multiplicat̃ scd̃z incessum rectũ ad modũ linee recte. Et dr̃ splendõ put multiplicat̃ iuxta corp9 aliqd reflangens manifeste 7 sensibilit̃. sicut speculũ magnũ 7 clar̃ uel iuxta es uł aliud corpus planũ 7 politz perfecte. tñ his noĩbus utimur mł̃cotiẽs p eodẽ ppł̃ realez idemptitatẽ rei significate. ¶ Ad rõnes illius opinionis. ¶ Ad primã cũ dr̃. qd̃ generat corp9 ẽ. d° q̃ uer̃ ẽ si generat corpus tanq̃ generãs pncipale sed si generat tanq̃ agẽs ĩstrumentale uel tanquã uirtus agentis pncipalis nõ dz q̃ sit corpus 7 sic ẽ in ppõsito. lumẽ enĩ appropinquatũ materie rei generabilis non generat tanq̃ agens pncipale motũ ĩmo hm̃oĩ generãs 7 mouẽs motũ pmum 7 prĩcipale ẽ ipsum celũ ut patet in 8° phicor. sed lumẽ generat ut agens instrumentale uel ut uirtus influxa ab agente principali quare ẽ. ¶ Ad aliam cũ dr̃. qd̃ figurat̃ ẽ. põt dici q̃ uer̃ ẽ si p se figurat̃ sed si paccns figurat̃ nõ dz q̃ sit corp9. ut albedo figurat accñtalit̃ scd̃m figurationẽ corpis albi 7 tñ albedo non ẽ corpus. sic aũt 7 in alijs. mõ lumẽ ñ figurat̃ p se tanq̃ pprium 7 pncipale subm figure ꝟ scd̃m accns qa scd̃m figurationẽ corpis cuj9 ẽ lumen tanq̃ subi uel tanq̃ agẽtis uł p aliquod aliud accns. Quare aũt lumẽ solis multiplicatũ p forã̃ angulare ẽ figure angularis in pte ppinqua fora̅mini. ĩ pte aũt remota ẽ figure sperice. ꝟ dz uideri in pspectiua 7 nõ ꝟ. ¶ Ad aliã cũ dr̃. qd̃ egreditur uel pcedit ẽ. dico q̃ aliqd egredi uel pcedi a corpore dr̃ uno mõ tanq̃ a suo loco in quo cõtinebat 7 sic oẽ qd̃ egredit̃ a corpe ẽ corpus. alio mõ intelligit̃ aliqd egredi a corpe tanq̃ a sua causa efficiẽte agente. ut dicim9 q̃ ab igne pcedit calor uel egreditur in calefactibile. 7 sic nõ oportet q̃ sit corpus sic aũt lumen egredit̃ a corpe luminoso. nõ sicut a loco ĩ quo includit̃ sed sicut a suo agente. eodẽ m° quo ignis p suã caliditatẽ agit caliditatẽ sibi silem ĩ materia calefactibili. sic corpus lumĩosum p suaz lucẽ generat lumẽ in diaphono sibi pñte q̃re ẽ. ¶ Ad rões pus adductas. Ad pmam cũ dr̃. quod dz ppetates corpis ẽ. uer̃ ẽ si habet eas pprie 7 uniuoce. sin aũt im̃ pprie 7 scd̃m silitudinẽ nõ dz. 7 cũ dr̃ lumẽ habet ppetates corpis. dr̃ q̃ nõ habz eas ppe 7 uniuoce. sed ĩpropẽ 7 scd̃m silitudinez. sicut enĩ corpus qd̃ frangit̃ diuidit̃ in duas partes aut plures. sic p mediũ altr̃ natute diuersificat̃ mł̃titudo lumĩs 7 incessus. ut patet cũ denatr̃ exñs ĩ fundo aque uidet̃ in aere. radij9 coloris eius diuersimode figurat̃ in aere 7 in aqua. 7 similit̃ lum̃ sol̃ mediãte aere puro 7 mediante nubẽ diuersimode generat̃ ut patet in 3° methauror ca° d̃ halo 7 irid̃ 7 sic dr̃ frãgi aut reflecti p silitudinẽ. Sicut. n. cõp9 aliqd motũ fortit̃ cũ obuiat alicui obstaculo reuertitur uersus locũ unde ueniebat. ut patet de pila iecta fortit̃ ad parietẽ 7 tunc dr̃ reflecti. Sic cum lumẽ alicuius corpis luminosi pcipue lumen solis ueniat ad aliqd obstaculũ politũ 7 tersũ tũc impedit̃ eius multitudo in directũ 7 lumẽ receptum ĩ illo obstaculo uł in pte aeris cõtigua illi obstaculo generat lumen in alia pte uersus corp9 lumĩosum 7 sic uidet̃ illud idẽ lumẽ reuerti 7 reflecti uersus locũ unde ueniebat. attñ nõ ẽ uer̃ ĩmo nouũ lum̃ generat̃ a lumĩe recepto circa obstaculũ. ¶ Ad aliã cũ dr̃. qd̃ mouet̃ localit̃ ẽ. cõcedo maiorẽ. 7 nego minorẽ. 7 cũ dr̃ q̃ lumẽ solis ẽ. dico q̃ non est sic ĩtelligendũ lumẽ sol̃ puenire a celo ad nos q̃ unuz 7 idẽ lumẽ ueniat huc inde. sicut pila una puenit a manu pficientis ad parietẽ. sed sic q̃ lumẽ exñs in sole generat lumẽ in medio sibi otiguo. 7 illud mediũ hñs lumẽ in alio medio 7 sic semp quousq̃ generatio fiet in medio circa nos 7 iõ rõ pcedit ex falsa imaginatiõe. ¶ Ad aliã cũ dr̃. qd̃ hz tres dim̃siones ẽ. uer̃ ẽ si heret tres dimensiones p se. sed si paccns non dz. sic enĩ oĩs forma mãlis eẽt corp9 eo q̃ oĩs talis fora extendit̃ scd̃m extensionẽ subi sui quãdãmõ. mõ lumẽ nõ habet tres dim̃siones p se. sed solũ paccns ĩquantũ corpus lucidũ uł illuminatũ sic ẽ dimensionatũ q̃re ẽ.

OVerit̃. Vtz color sit pmum obm uisus. Et arguit̃ p̃ q̃ non. qa si sic tunc oẽ qd̃ sentiret̃ a uisu uel eẽt color uel pticipãs colorẽ. oẽ enĩz qd̃ cognoscit̃ ab aliqua ẽtute cognitiua uel ẽ eius obm uel aliqd pticipans ipm obm pmum. ut oẽ qd̃ intelligit̃ uel est ens uel participans ipm ens. sic est similiter in ppõito. sed ons ẽ falsũ. nam corp9 celeste cogscitur uisu ut oẽs ocedũt. 7 tam̃ celũ non ẽ color uel participans colorẽ ut concedit̃ ab oĩbus. 7 rõ ẽ. quia color ẽ quedã qualitas secũda ons mixtionem lucidi cũ opaco 7 diaphono ut hz uideri sup libz̃ de sensu. celũ aũt est subm simplex nõ mixtũ ut patz ex p̃ celi 7 mũdi 7 8° methaph. q̃re ẽ. ¶ Similiter magnitudo figura motus 7 qes 7 numer9 cognoscuntur uisu. 7 tamẽ nullũ istor ẽ color uel otentuz sub colore q̃re ẽ. ¶ Item si color eẽt pmum obz uisus tũc uis9 nõ eẽt una ór9 scd̃m spẽm spãlissimã qd̃ reputat̃ incõueniẽs. 7 pbat̃ ons. qa unitas potentie dr̃ eẽ ab unitate obi. 7 pbatur qa potẽtie distinguũtur scd̃m distinctionẽ actuũ. 7 p ons uniũt scd̃m unitatẽ actuũ ut uult Az. in isto z°. Act9 aũt distinguũtur scd̃m distinctionem obor 7 uniunt̃ scd̃m unitatẽ obor scd̃m q̃ cõiter dr̃. 7 sic de p° ad ultimũ potentie distinguũtur scd̃m distinctiones obiector 7 uniunt̃ scd̃m unitatem ipsor. Ex quo seqtur q̃ non debet eẽ maior unitas in uirtute q̃ ĩ obo. Sed ostat q̃ unitas specifica ẽ pfectiõ unitas q̃ unitas generalis ut oẽs ocedũt. g̃ si obm ẽ unuz solũ scd̃m gen9. potentia nõ debet eẽ una scd̃m spẽz spãlissimam. mõ color ẽ unũ scd̃m genus 7 ñ scd̃z spẽm in oĩbus coloribz ut hẽtur ex libro de sensu 7 8° phicor. g̃ si color ẽ pmũ obm uisus. ipse uisus nõ ẽ unus scd̃m spẽm spãlissimã ĩmo plures si potentie distinguũtur p obã. ¶ Item si color eẽt obz uisus aut uisus moueret ipm colorẽ aut color moueret ipm uisum. oĩs enĩ uirtus aut mouet suũ obiectũ aut mouet̃ ab eo ut hẽtur a om̃. in 3° h9. 7 sad ab Az. in 5° methaph. Sed non ẽ dicendũ q̃ uisus moueat colorẽ. sensus enĩ nõ agit in sensibłe scd̃m doctrinã Az. in isto z°. 7 in de sensu. nec colõ mouz ipm uisũ. pbatio. qa mouens ẽ nobilio9 moto. sicut agens patiẽte ut dicit Az. in 3° h9. mõ color nõ est nobilior q̃ uisus ut oẽs ocedũt q̃re ẽ. ¶ Oppõitũ arguit̃. qa aut color ẽ pmum obm uisus aut lumẽ p sufficientẽ dionem. sed nõ lumẽ. pbat̃ qa pmuz obz uisus debet eẽ idẽ eẽntialit̃ cũ oĩbus alijs que p se cognoscunt̃ a uisu. nam color p se ẽ uisibilis. 7 tamẽ lumẽ non est idẽ eẽntialit̃ cũ colore. nec eo°. ut dictũ fuit ꝑus q̃re ẽ. ¶ Ad euidentiã q̃stionis ẽ intelligendũ q̃ colõ duplicit̃ põt accipi. V° ꝑpe 7 stricte p qualitate secũda onte omixtionẽ lucidi cũ opaco scd̃m aliquam ꝓporcionez. 7 ꝟ mõ logt̃ Az. ꝟ de colore. Alio modo põt accipi color cõiter 7 large p quocunq̃ actu diaphoni siue sit diaphonũ terminatũ. s. omixtũ cũ opaco terrestri. siue sit diaphonũ nõ terminatũ. i. nõ omixtũ cũ opaco terrestri sicut in diaphonis simplicib̃ ut sũt aer 7 aqua ignis 7 cõpa celestia. 7 isto° loquit Az. in de sensu

UVA. BHSC. IyR_010

7 sensato ubi dicit q oīa coꝛpoꝛa coloꝛe pticipāt.

¶ Vlteriꝰ intelligendū ē q obz ꝑmum uisꝰ potest dupliciter itelligi. Vno mō ꝑmū ꝑmitate cōitatis. Alio mō ꝑmitate ꝓtīcipalitatis. ꝑmum qdem obm primitate cōitatis ē illud qđ cognoscitur p se a uisu 7 ꝓdicat eēntialiter de oībus que p se cognoscuntur a uisu. ꝑmū aūt obm ꝑmitate ꝓtīcipalitatis ē illud qđ ē digniꝰ oībus alijs que uisu percipiuntur p se

¶ Tūc aliq dicūt ad qōnem tria ꝓ q coloꝛ ꝑpꝛie 7 stricte sumptus nullo mō ē obm primū uisꝰ. qa nec ꝑdicatur eēntialiter de oībus que cognoscunt a uisu. nec ē foꝛma nobilioꝛ oībus alijs quas cogñscit uisus ipse. imo lux celestis ē longe nobilioꝛ qlitas q̄ sit coloꝛ ut manifestū ē cuilibet

¶ 2° dicūt q coloꝛ cōiter dictus ꝓ actu diaphoni ⁊ cunq; ē primū obz uisus ꝑmitate cōitatis qa cognoscit̄ per se a uisu 7 ꝑdicatur eēntialiter de oībus que per se 7 ꝓ se cognoscūtur a uisu ut manifestū ē inducendo. Oīs enī coloꝛ ꝑpꝛie dictus ē quidā actus diaphoni termīati. 7 lux ē actꝰ diaphoni nō termīati q̄re ⁊c

¶ 3° dicunt q lux ē primū obm uisus ꝑmitate principalitatis qa lux ē foꝛma sensibilis nobilioꝛ 7 dignioꝛ inter oēs qualitates q̄s cognoscit uisus. cuiꝰ signū est. qa coꝛpa celestia agūt p sua lumīa ad generationē oīuz istoꝝ inferioꝝ ut scit̄ ex astrologia nullū aūt coloꝛatum coloꝛe ꝑpꝛie dicto sic agit ad generationē ut manifestū est q̄re ⁊c.

¶ Sz ꝟ positō licet sit satis curialiter tamē uidet eē dubitabile quātuz ad secundā cōclusionē. Nam ꝑmum obm uisꝰ ꝑmitate cōitatis debet eē primū uisibile uel p se primuz cognoscibile uisu ita q ista passio cognoscibile uisu debet obo uisus tanq̄ subo ꝓ ꝑmitate cōitatis. cui enīz alij deberet ꝟ mō? Sz coloꝛi cōiter sūpto non opetit hec passio p se ꝓ ꝑmitate cōitatis. qa cuz aliq passio opetit alicui p se ꝓ ꝑmitate cōitatis oportz q p eius naturā ꝯueniat oībus his qbus p se iest illa passio ut satis patet ꝓ posterioꝝ ca° de acceptione ulis. ita q subm ꝑmuz alicuꝰ passionis ꝑmitate cōitatis debet ꝑdicari ulr de illis qbus illa passio debetur p se nō ꝑ. mō aliqua sūt cognoscibilia a uisu non p naturā coloꝛis cōiter sumpti. s. sensibilia cōmunia ut magnitudo figura 7 hꝰmōi. Si enīz hec eēnt cognoscibilia a uisu p naturā coloꝛis. cū colō sit extra eēntiam istoꝝ tunc ista nō uideret̄ esse p se uisibilia. Qđ enī iest alicui p aliud eēntialiter ab eo nō inest ei p se. ꝟ aūt ē incōueniens. nam ista sensibilia coīa sunt sensibilia per se cognoscibilia a uisu 7 ab alijs sensibus ꝑticularibꝫ scđm Az. ī isto 2° q̄ ⁊c

¶ Ad ꝟ posset ꝛ̄deri tenendo istā positiōez q imo coloꝛ ē p se cognoscibilis a uisu 7 p naturā coloꝛis ē cognoscibile a uisu oē aliud uisibile. Et cū instat̄ de sensibilibꝫ cōibus. dicendū sicut tāgebat̄ ꝓus q ipsa sensibilia coīa sunt cognoscibilia a uisu p naturā coloꝛis ꝑpꝛie dicti ut luis. Et cū dicit q tunc non sūt p se sensibilia. dico q ueꝝ ē p se ꝓmo sed bñ sunt sensibilia p se nō ꝑ. 7 p se qdem nō immediate sed mediate. ¶ Nec uliter oz q subm ꝓmū passionis sit idē eēntialiter cum subo nō ꝑ. sed sufficit q p subm ꝑmum illa passio insit alijs qbꝫ iest p se nō ꝑ. Et cū instat̄ q illud non inest alicui p se qđ inest ei p aliqd aliud eēntialit̄ distinctū ab eo. dictū fuit ꝓus quomō ꝟ sit possibile.

¶ Ad cōnes ꝓones.

¶ Ad ꝓmā patet ex dictis. bene enī ꝺcedit̄ q coloꝛ ꝑpe sumptꝰ nō ē ꝑmū obm uisꝰ. sed coloꝛ cōiter sumptus bñ pōt eē mō ꝓdicto.

¶ Aliter pōt dici ꝓbabiliter q coloꝛ nullo mō sit ꝑmum obz uisus ꝑmitate cōitatis ut ꝓbat cō. sed ꝑmū obz eiꝰ isto mō ē foꝛma nata facere suā spēm in uisu. 7 hoc cōe ē ad coloꝛē figuratam 7 magnitudinē. 7 hoc pōt haberi ex dictis ꝓ̄ in lr̄a.

¶ Vel dicat̄ q uisus pōt ꝺsiderari dupliciter. Vno mō scđm q uisus. 7 sic ꝑmū obm eius ē coloꝛ mō ꝓdicto. 7 sic nō hēt cogñscere sensibilia coīa. Alio mō scđm q sūt sensus 7 sic bñ habet cognoscere sensibilia coīa saltē aliqua. ꝟ nō oīa. 7 ꝟ mō obz eius ꝑmū nō erit coloꝛ ꝟ foꝛma q̄ ē nata facē suā spēm in sensu.

¶ Ad aliā nego oñaz 7 cū dr̄ non debet eē pfectioꝛ unitas in potentia q̄ in obo. dicūt aliq q ueꝝ ē de obo ꝓ ꝓmitate ꝓncipalitatis. nam ab istꝰ unitate ꝓncipalit̄ est unitas uirtutis. Quis g̊ coloꝛ cōiter sumptꝰ non sit unus scđm spēm spālissimam tñ luꝛ ꝑpꝛia ē una isto mō. ꝑcipue lumē solis 7 ꝟ sufficit ad unitatē uisꝰ.

¶ Sed ꝟ est unū bonū dubiū qa scđz ꝟ uidet̄ q tactus sit unus sensus foꝛmalit̄. qa inter q̄litates tangibiles ē una ꝑpꝛia ꝓmitate ꝓtīcipalitatis. s. caliditas. Ista enī ē nobilissima inter oēs q̄litates tāgibiles ut hz uideri sup secundū ď generatiōe 7 q̄ttum methauroꝝ 7 sic si ista unitas specifica obi ꝓncipal' sufficit ad unitatē specificā sensus. sequeret̄ q tactus esset unus sensus. cuiꝰ oppositū uidet̄ intendere Az. in ca° de tactu. Et expssius ōm. determīat q tactus nō ē unus sensus. g̊ uidet̄ illā rōem nō ualere. Propt qđ alīꝰ dixerit alit̄. q quāuis unitas uirtutis sit ex unitate obi ꝑmi. tñ uirtus pōt habere pfectioꝛez unitatē q̄ ꝑmū suū obm. Et si arguit ōtra ꝟ. qa effectus non debet eē pfectius ens q̄ sit sua cā. cuz g̊ unitas uirtutis causet aliquo mō ab unitate obi mirabile uidet̄ q unitas uirtutis pfectioꝛ sit unitate obi. Est igit̄ dicendū q cā ꝓtīcipalis agens 7 foꝛma 7 finis bñ ē pfectioꝛ q̄ cātum. sed causa nō ꝓtīcipalis non oz q sit simplicit̄ nobilioꝛ ipsō cāto Mō ipm obm sensibile nō ē cā ꝓtīcipalis ꝓtutis sē sitiue. sed ē quasi cā instrumētalis sine qua sensꝰ nō attingit suū finē ꝓtīcipalē quare tō nō ualz.

¶ Ad aliā dico breuiter q coloꝛ mouet uisū ipꝛimendo ei suā spēm. Et cū dr̄ q mouēs ⁊c. pōt dici q ueꝝ ē q mouens ut mouēs ē est nobilꝰ moto ut motum ē sed nō seqtur q sit simplicit̄ 7 oīo nobilꝰ 7 sic erit in ꝓposito. Coloꝛ enī scđm q mouet uisū ē qd nobilius q̄ uisus scđm q mouet̄ qa mouere ē nobilꝰ q̄ moueri ꝟ tamē nō obstante uisꝰ erit nobiliō simpliciter qa habet opationē ꝑpꝛiā nobilioꝛē q̄cūq; opatione coloꝛis 7 ex ista debet eiꝰ nobilitas simpliciter iudicari ut dictum fuit in questiōe ď sensu actiuo q̄re non ualet ista rō.

¶ Vnc aūt ꝓ de sono ⁊c.

Querit. Vtꝝ sonꝰ sit realit̄ in aere ut in subo. Et arguit̄ ꝓ q nō. qa sicut se habet coloꝛ ad coꝛpus coloꝛatū sic sonus ad coꝛpꝰ sonoꝛuz p ꝺueniente silitudinem. ꝟ colō ē in coꝛpe coloꝛato ut in subo ut manifestū ē 7 non in ipso aere. g̊ similit̄ sonus ē in coꝛpe sonoꝛo 7 nō in aere ut in subo.

¶ Item unū 7 idē non debz esse subiectū qualitatis sensibilis 7 mediū sentiēdi eā ut manifestū est in coloꝛe 7 saꝑoꝛe 7 hꝰi. nūc autez aer ē mediū audiendi sonū ut manifestū ē ꝑ ꝓbm in lr̄a q̄re ⁊c.

¶ Itē illud qđ facit sonū n̄ recipit ipz nec p oñs ē subm soni. sic enī idē eēt in actu 7 ī potentia simꝰ respectu eiꝰdē. cū illud qđ facit aliqd sit in actu respectu illius. 7 recipiēs in potentia. ꝟ ipse aer facit sonuz ut uidet̄ uelle Az. in lr̄a ꝑpꝛe principiū capituli ubi dic ꝟ uerba. Hoc aūt ē ipꝰ medij 7 auditus sonū facere in actu q̄re ⁊c.

¶ Opposituz arguit̄ qa motus aeris ē in aere ut in subo. ꝟ ē euidens. sed sonus ē motꝰ aeris ut dicit Az. in lr̄a. Cū aūt ꝓbibeat̄ fluere hꝰmōi motus sonꝰ est quar ⁊c

¶ Ad euidentiā questionis ꝺsiderandū est modꝰ generationis soni

¶ Modus aūt generationis soni scđm doctrinā Az. in lr̄a uidet̄ eē talis. duo coꝛpa solida. i. firma 7 fixa uel dura mouent motu aliq̄t

UVA. BHSC. IyR_010

ueloci 7 fozti ad pcutiendū se inuicē uel saltē unū
aliū mouet ad pcutiendū altez 7 ad tangendum
ip̄m sup̄ supficiē alicui⁹ sufficiētis quātitatis 7 tūc
p hm̄oi pcussionē 7 otactū p̄cedente motu suffi-
cientis uelocitatis uni⁹ cōpis aut duoz expellitur
aliqua ps aeris 7 extendit violent motu uelociōi
q̄ nat⁹ sit diuidi aer. 7 i illo aere sic moto 7 expul-
so generat q̄litas sensibilis que dr̄ sonus. Q autez
duo coꝛpa faciētia p sui pcussionē sonū debēt esse
solida uel firma aliquo mō patet. qa si duo coꝛpoꝛa
pcutiant ad inuicē que sunt mollia uel nō dura 7
firma aut nullus seqtur sonus aut debilis 7 q̄si in-
ceptibilis ut si lana pcutiat ad lanā ul' spongia ul'
pilus 7 hm̄oi aliqd. Q autē illa coꝛpa debēt ue-
lociter 7 fortiter moueri uel saltē nnū illoz ad per
cutiendū 7 tangendū se ad inuicē ℔ etiā mānifestū
ē p signū euidēs. nam si duo coꝛpa appꝛopinq̄ntur
ad inuicē motu tardo uel multū lento licet sint bn̄
dura 7 sonoꝛa tn̄ nullū generāt sonū ut pz ad sēsuz
Q etiā opoꝛteat tangere ea se inuicez 7 appꝛopin-
quari scd̄m supficies determinate quātitatis 7 nō
scd̄m quācunq; supficiē ℔ etiā est manifestū. qa si
duo coꝛpa se pcuterent ad inuicē scd̄m duas super
ficies multū modicas non fieret ibi son⁹. ut si obici
atur acus acui 7 sic de alīs silibus. Q tuz g̊ ad pri-
mam ꝺditionē dicit Az. in lr̄a. q oꝛ firmoz fieri p-
cussionē ad inuicē. Q tū ad secūd dic. oꝛ. n. motū feri
entis p̄occupare fractura aeris. s. q coꝛpus pcutiēs
velociꝰ moueat ad pcussum q̄ aer natus sit cedere
7 sic extendunt fortiter. Sed quantū ad tertiā di-
cit Az. nō igit sicut dictū ē oē uerberās sonat 7 qd
uerberat ut si obiciat ac⁹ acui. ℔ oꝛ ꝟberās regulare
eē ut aer subito dissiliat 7 moueat. qd autē aer ex-
pellat i generatione soni a pcutiēte 7 pcusso. ℔ pz
ex multis signis. p̄ qa sicut dicebat. Si unū coꝛpus
molle 7 facilit cedēs pcutiat altez ut lana aut spon
gia aut pilus nō fit son⁹. qd non uidet esse pꝛo alio
nisi qa ibi non expellit aer motu sufficiēti 7 velociꝰ.
Item sensibilit pcipim⁹ q coꝛpa concaua p̄cipue
metallica multū fortē 7 diu sonū faciūt cū itez ius
pcutiunt ut manifestū ē in cāpana 7 hm̄oi. 7. ℔ p
tanto otingit. qa aer in illis inclusus postq; motus
ē nō pōt exire statim sed agit 7 ꝓpellit de uno la-
tere ad aliud latus. Et ℔ dicit Az. i lr̄a. Cōcaua aūt
repcussione faciūt multos ictus post p̄mum impo-
tenti exire qd motū ē. Item aliud signum ponit
Albtus qa metalla que in sui mixtiōe multuz hnt
de subtili aereo sūt multū sonoꝛa 7 diu tenent ul' fa-
ciūt sonū ut auz argentū 7 stagnū. Silt pz i lignis.
lignū enī qd ē multū aereū 7 solidū 7 siccū ut fag⁹
multo melius sonat aliis lignis intm̄ q si sit lignū
faginū longū 7 latū 7 fuerint in ipso mlta foꝛamīa
scd̄m trās fuersū 7 sit supficies eius bene plana desu
per si pcutitur sonat ad magnā distantiā sicut cam
pane. 7 his greci utunt p̄ cāpanis ut dr̄. His uisis
ad questionē dr̄ q sonus ē i aere tanq; i subiecto
realiter. qd pōt ꝓbari breuiter sic. aut son⁹ habz eē
suū reale in coꝛpe pcutiente aut in coꝛpe percusso.
aut in aere expulso p ipsam pcussionē. hec diuisio
recipitur ut sufficiēs. sed non potest esse in coꝛpoꝛe
pcutiente uel pcusso. qa non eēt rō q̄re eēt sonus i
uno istoz plus q̄ i altero p̄cipue cū ambo mouēt
eque fortiter ad pcutiendū se inuicē. cū igitur non
possit eē in ambob⁹ simul qa sic unū accīs numero
simul eēt in diuersis subis numero distinctis. qd ē
incōueniens. Relinqtur q in nullo istoz sit son⁹
subiective. q̄re uidet q sit in aere tanq; i subiecto.
Et ꝺfirmatur rō qa si sonus eēt in istis uel i altero
eoz non eēt aliqua rō quare fieret son⁹ cū ista mo-
uentur ad inuicē uelociter 7 nō cū mouent ad tan
gendū se ad ī uicem motu lento aut tardo imo ita
debēt generari sonus cū tangunt se inuicē tardo 7
lento motu p̄cedenti sicut p̄cedente fozti 7 ueloci
motu. cui⁹ oppositū manifestū ē ad sensum q̄re ꝛc.
Item si son⁹ nō eēt realit in aere saltē tanquam
ad aliq; ptem aeris tūc pceptio ipsi⁹ soni nō deberz
ī pediri a uento flante in oppositā partē. nec deberet
magis pcipi uento flante ex pte in qua ē pcutiens
7 pcussum. quoz opposita nos uidem⁹ ad sensum.
7 patet ꝺña. qa cū aliqd sensibile ē pure spiritualit
in medio 7 in nulla pte medii ē scd̄m eē reale non
ī peditur neq; iuuatur ei⁹ sensatio p ip̄m uentuz ut
ē manifestū i ipo colore. Silt aūt otingez ꝺ sono
quoz opposita nos uidemus ad sensum g̊ ꝛc. Est
etiam ꝺsiderandū q ille modus generationis soni
q pus dictus fuit. s. ex pcussione duoz coꝛpoz ad
inuicē debet itelligi q sic ē regulariť 7 ut ī plurib⁹
qd ꝓ tanto dico qa aliqn̄ ad generationē soni nō
occurrūt duo coꝛpa firma sed unū coꝛpus firmum
7 aliud non firmū sed fluidū 7 facilit mobile. s. aer
uel aqua ut otingit q̄n uirga aut coꝛigia mouetur
fortiter p aerē ibi enī manifeste generat⁹ son⁹ 7 tn̄
nō ē ibi nisi unū cōpus solidū. sed ipe aer habz ibi
locū uni⁹ coꝛpis solidi i quantū resistit coꝛigie aut
uirge. Similit aūt pōt otingere q aliqd coꝛp⁹ so-
lidū pcutiens ad aquaz facit sonuz ut patet ad sen-
sum imo due ptes aque sibi inuicē occurrētes foz-
titer faciūt sonū. Sed ℔ ubitet ē uez qa oꝛ aeroz ali-
quem expelli in quo fiat son⁹. Vnde etiā scd̄m Al-
bꝛum si coꝛpus solidū 7 duz pcutiēs ad fundum
aque faciat sonū oportet q illud coꝛpus hēat aliq;
ptem aeris que expellit a pcussione illa. cui⁹ signū
ipse ponit. qa in supficie aque apparēt queda; am-
pulle quod nō uidet fieri nisi p motū illius aeris.
Ad p̄mam rōem dicendū q nō est sic. qa coꝛp⁹
coloꝛatū non ē effectiuū coloꝛis sui. sed coꝛpus so-
noz ē actiuū soni scd̄m Az. in lr̄a 7 iō non ē simile
Vel siqs diceret q color cātur actīe a coꝛpe colo-
rato ℔ tam̄ nō ē p motū aeris 7 expulsionē sicut ē
in sono igit ꝛc. Ad aliā dicendū q unū 7 idem
scd̄m eandē sui ptem nō ē mediū 7 subm̄ simul. ℔
scd̄m diuersas ptes pōt eē. sic igit erit h. Q ā aliqua
ps aeris illa. s. que expellit a coꝛpe pcutiēte 7 per-
cusso ē subz soni. alia aūt ps ē mediū recipiēs ī ten-
tionem soni illius qd non est incōueniens. Ad
aliā dicendū p expōem illi⁹ lr̄e. uult aūt Az. ibi di
cere q facere sonū in actu. i. son⁹ factus in actu est
ipsius medii 7 auditus tanq; subi. liz diuersimod
nā est ipsius mobilis tanq; subi scd̄m eē reale eius
7 ē ipsius auditus tanq; subi scd̄m eē spūale. Vel
sic ℔ aūt actu sonare qd debet qbusdā coꝛpibus so
lidis 7 facere sonū in actu dico ipsi⁹ medii tā quaz
subi. 7 auditus ut uirtutis cognoscētis ipsuz sonuz
quare non ualet.

Consequent querit. Vtruz echon
sit idem son⁹ cū p̄ sono. i. cuz sono
p̄cedēte ipsuz. Arguit p̄mo q sic
breuiter. qa ille sonus ē idē cuz alio
q habet eandem figurā cū alio 7
ꝺstituit ex eisdē litteris 7 sillabis
cū ipso. ℔ ē manifesta p se. sed echon ē son⁹ habens
eandē figuram cū sono p̄cedente ip̄m 7 ꝺstituitur
ex eisdem litteris 7 sillab⁹ ut manifestū est. unde si
sonus p̄cedēs echon terminat ī ba 7 echō similiter
semp in ba terminat. silt autem 7 de aliis q̄re ꝛc.
Oppositū arguit. Illi soni nō sunt idē son⁹ inter
quoz generationes ē tempus mediū in quo n̄ fit
sonus hoc manifestū ē. sed sic ē in ꝓpositō. nā inter
echon 7 pozem sonū intercidit temp⁹ mediū ut pz
ad sensū q̄re ꝛc. Ad questionē intelligenduz p̄.
q cū hō loquit in loco ꝓpinquo qbusdam coꝛpib⁹

UVA. BHSC. IyR_010

ocauis 7 solidis hñtibus aerē inclusum in ipis ab aliquo tēpore longo ut iuxta puteū antiquū 7 pro fundū 7 iuxta domos inhītatas contīgit ut ipe audiat quendā sonū oio silem suo sono ac si aliquis alius tesponderet ei 7 talis sonus uocatur echon. Vnde om̄. dicit q echon ē iteratio soni oservando suā figurā. Modus aūt generatiōis talis uidet esse scd̄m Aꝝ. in lra. Contingit q aer expulsus a corpo tibus firmis pcutiēte 7 pcusso hns in se sonū alicui puenit ad corpus aliqd ocauum 7 solidum quemadmodū uas habens in se aerē ab antiq̄ iclusum 7 detentū 7 umitū 7 ab ls aere uel ab illo cōpe ocauo aerē detinēte repellit aer ille idē ad locū repcussionis. sicut cū pila ꝓiecta occurrit parieti fortiter repcutitur uersus locū a quo mouebat. 7 in hm̄oi aere sic repcusso generat qdam son9 q̄si oio silis sono ꝓxi eo q ille aer idē est 7 silr figuratus sicut erat ad generationē ꝓxis soni. talia aūt cōpa a qbus sic repcutitur aer maxīe sunt corpa cōcaua 7 antiqua 7 hñtia aerē diu inclusū in ipsis. sicut sūt putei mlti pfundi 7 antiq 7 dom9 inhītate 7 ualles quedā 7 montes cauernosi 7 hm̄oi. Hāc aūt generationē docuit Aꝝ. buiter in lra cū dixit. Echō aūt fit ab aere uno fracto ꝓpter uas detinēs 7 pro hibēs diffundi. Itez aer repellit sicut spera. Tūc accipio ulteriꝰ q motus reflexus n̄ est unꝰ numero qa necessario inter eius ptes intcipitur qes media 7 ls suppono ad pns ex 8° phicoꝝ. Tūc o° buit ad qōez q echō n̄ ē idē son9 necessario simplr cuz sono pcedente cui assimilat. pbatur qa illi soni non sunt unus numero quoꝝ unꝰ osequitur ꝓxē ptem motꝰ reflexi 7 alius secundā ptem hm̄oi motus. 7 hoc satis pz. qa ipse motus reflexus nō ē unꝰ numero 7 iō soni quoꝝ unꝰ osequitur unū illoꝝ 7 aliꝰ alium. nō sunt unus sonus. sed echon osequitur secundam ptem motus reflexi quo ille aer repcussus ab obstaculo mouet uersus locū repcussionis ꝑme. sonꝰ aūt ꝓcedens echon consequitur ꝓxem ptem motus quo mouet ipse aer usq̄ ad obstaculū. Et ponitur exemplū silr magis manifestū. uidemus. n. q cum lapis ꝓicitur in aquam nō fluentem sed qescentez fiūt circa locū pcussionis qdam pui circuli 7 girationes deinde alie maiores in remotiori. 7 sic ontingit q anteq̄ deficiāt giratiōes ꝓuenit aq̄ ad aliqd obstaculū reflectens 7 repcutiens 7 tūc ille partes aque reuertūtur uersus locū ꝑme pcussionis. sic igit ontingit h q cū duo corpa pcutiūt se ad inuicez aer circūquaq̄ expellit 7 generat ibi sonus secūd quandā circulationē. cuiꝰ signū ē q non solum audit sonus in una pte iuxta locū pcussionis ꝫ circūquaq̄. 7 contīgit q anq̄ deficiat motꝰ alicui ptis illius aeris hñtis in se sonū obuiat alicui corpi mo pdicto 7 repcutitur 7 fit echon ut dictū ē. Et ē cōsiderandū q 7 si echon nō sit sonus idem numero cū sono ꝓcedente. tñ ē multū silis ei 7 forte eiusdem spēi spālissime cū eo. cuiꝰ cā uidet eē scd̄m Albtum q sit in aere eodē numero in quo ꝓxime erat sonus 7 osimiliter figurato. non enī est uerisimile q illud corpus inaiatum. s. obstaculū cōcauuz repcutiens aerē figuraret ipm tali mō ad hñdum sonū sic literatū 7 distinctū quare ꝛc. ¶ Ad tōem patz ex dictis cū oī ille sonus ꝛc. uez est si habet figurā eandem numero. sed non ē sic imo figurā eandē i spē 7 simlē similitudīe ꝓpinqua 7 iō sonꝰ nō ē unus simpliciter scd̄m numez sed scd̄m spēm quare ꝛc. Dicūt aūt nōnulli q echon nō ē eiꝰdem spēi spālissime cū sono ꝓcedente eo q sonus ꝓcedēs est sonꝰ uox 7 sonus q est echon ē sonus nō uox cū nō fiat ex pcussione corpoꝝ aiatoꝝ ad inuicē. Sonus autē uox 7 sonus nō uox sūt differētie diuisiue soni ut oī in tractatibꝰ. 7 Albtus inuit h. 7 ideo idem scd̄z spēz spālissimā n̄ continet sub istis. De ls tamē nō facio magnā uim oūmodo non sint idē numero 7 sitūdine ꝓpinquā hēant ad inuicē mō predicto. 7 forte ille non sūt ozie soni formales 7 pse sed materiales 7 q̄si paccns. uel ē diuisio totiꝰ in modo in suas ptes. ingre de ls quantū uis 7 potes ꝛc.

¶ Queritur circa capitulū de odore. Vtrz odoz sit in medio realit. Arguit p q sic. qa illud qd̄ recipitur i aliq̄ recipit i eo p mōm recipiēd 7 n̄ scd̄z mōz rei recepte ut sumit ex libro de causis. mō aqua 7 aer que sunt media odorādi 7 recipiūt ipsum odorem sunt entia realia 7 hñt reale eē g̃ ꝛc. ¶ Item multiplicatio 7 pceptio odoris ꝓpeditur a uēto ut si uētus flat ab oriēte ꝓpedit multiplicationē odoꝝ qui sunt uersus occidēs ad illos q sunt magis ad oriēs 7 eo°. ls aūt nō eēt si odoz multiplicaretur se solū spiritualit in medio 7 nō hēret in ipso eē reale ut uidemus q odoris multiplicatio nullatenꝰ impedit a uentis undecūq̄ uemant q̄te ꝛc. ¶ Itē odoz multiplicat se p medium succesiue ut patet ad sensuz. cuz enī aliqd corpus fetidū incipit fetere ꝓpius pcipitur ab illo q est ꝓpinqor 7 posteriꝰ tēpore a remotiōi ls nō eēt si multiplicatio odoris eēt spūalis 7 scd̄m eē spūale imo fieret in instāti ut multiplicatio luminis 7 coloris q̄te ꝛc. ¶ Oppositū arguit auctōritate om̄. sup isto ca° ometo 97°. dicit enī q sicut color habet duplex eē. s. eē in corpe colorato 7 hoc ē eē corpale. 7 eē in diaphono 7 ls est eē spūale. ita 7 odoz habet duplex eē. s. in corpe odorabili 7 esse in medio 7 ls ē esse corpale 7 aliud spūale 7 illud ē naturale 7 aliud extraneū. ¶ De questiōe ē intelligendū sicut recitat om̄. Quidā existimauerūt q odoz nō sepatur a corpe odorabili 7 q hz nisi unuz eē tm̄. s. eē corpale. dixerūt enī q a corpe odorabili resoluit qdam subtile corpus hns in se odorem qd̄ uocatur fumalis euaporatio 7 istud subtile corpus hns in se odorē puenit usq̄ ad sensuz odoratus 7 sic sentit odoz. 7 forte motiuū istoꝝ fuit illud qd̄ argutū ē p9. Et signū hm̄ posuerūt aliq q mānifeste uidemus q odores mltoꝝ corpoꝝ n̄ pcipiunt nisi postq̄ fuerit resoluta aliqualr in fumū subtilē ab igne aut alio calore ut patet i thure aut alio pergameno aut pilo 7 hm̄oi multis. que anteq̄ combutātur paꝝ aut nihil pcipitur eoꝝ odor. cum autem cōburuntur 7 in fumū resoluunt tunc sentit odor manifeste. Hanc autē opīonem ipzobat om̄. multum pulchre. quia sicut ipe dicit. uidemus q mlta aialia p sensum odoris mouent ad suū nutrimētuz p spaciū multaꝝ terraꝝ. sicut apparet i ulturibus 7 tigridibꝰ que a. 500. miliaribꝰ dicunt uenisse ad locū plin qd̄ accidit i terra grecoꝝ sentiētes. s. odores mortuoꝝ siue cadaueꝝ illic exñtiuz. Et iā ponam9 dicit om̄. q oē sensibile qd̄ ꝓzehendit per mediū extraneū debet sentiri ex oībus ptibus eētialit nisi aliqd impediat. Vnde manifestū est q ille odor non solū fuit multiplicatus p. 500. miliaria. ad ptē in qua fuerūt uultures 7 tigrides. sed etiā ad partez oppositā p alia. 500. miliaria ad orientē. 7 p tot ad occidentē 7 eadē tōe per. 500. ad austꝝ 7 per tot ad aglonē 7 sic p duo mille miliaria multiplicat9 fuit odoz. Si g̃ odoz n̄ ē nisi cū fumali euaporatiōe tūc oportuit q ab illis corpibus resolueret corp9 subtile qd̄ extēderet ad totū illud spaciū. ls aūt uidet irrōnabile oio. qa maxīa subtilitas 7 raritas quaz pōt habere materia ē raritas ignis ut dicit om̄. mō si illa corpora quoꝝ odor ꝑcipiebat per tantaz distantiā fuissent oio resoluta i ignē adhuc nō potuissent extensa fuisse per tm̄ spaciū. quare nō uidet

UVA. BHSC. IyR_010

q̄ sit necessariū odorē eē semp cū tali corpe subtili
resoluto a cōpe odorifero. Et possemus sillogizari
sic. Si odor non pueniret ad odoratum nisi cum fu
mali euaporatione uel tali corpe subtili tunc odō n̄
posset sentiri nisi p tantā distantiā p quantā distē-
deret 7 diffunderet hm̄oi corpus subtile 7 p quā
tumcūq; spaciū sentiret odor p tm̄ diffunderet tle
corpus subtile resolutū a corpe odorifero. hec oña
plana ē oīo. sed oñs est falsum ut p̄z ex dictis. odō
enī alic⁹ corpis p tantam distantiā pcipit q̄ si totū
illud corpus resolueret in corpus subtilissimū. s. i
ignē non posset tm̄ extendi ut ad tantaz magnitu-
dinē pueniret 7 ꝟ facile uidere in exemplo q̄ppin
quor. Videm⁹ enī q̄ cū oburit modicū d̄ sulphure
odor eius sentit p totū mediū qđ ē in una magna
domo. 7 si illud resolueret totū in ignez non foret
sufficiēs ad replendū tm̄ spaciū ut manifestum est
cuilibet bn̄ inspicieti q̄re ꝛc. ¶ Sed aliq nitūtur im
pedire istā talē rōem qa dicūt q̄ nō fuit unū corp⁹
subtile otinuū qđ p̄tederet ab illis corporibꝰ ad
aues. Sed aliqua ps subtilis illi⁹ euaporatiōis fuit
illuc delata a uentis 7 īmutauit odoratū istorū aīa
liū. Hoc aūt ē ualde tẽbile. qa sicut ille aues distan
tes p. 500. miliaria pceperūt illū odorē sic alie ꝓpīn
quores potuerūt ipsum sentire 7 adhuc alie propin
quores circūquaq;. 7 sic necessario redit q̄ illud sub
tile corp⁹ fuerit p totū illud spaciū. aut q̄ odor mꝰ
tiplicat i aliqua pte medīi sine hm̄oi corpe. ¶ Itez
pcipimus manifeste odorē alic⁹ pui corpis in loco
ubi non ē uentus p tantū spaciū q̄ illud corpus si
resolueret in ignē nō ipleret ipm ut patz i exēplo
p̄dicto. Si enī una modica ptcula sulphuris com-
burat fetor eius pōt sentiri p totū spacium domus
magne 7 tm̄ corpus illud si totū fiat ignis subtilis-
simus nō occuparet illud spaciū totū ḡ ꝛc. ¶ Item
om̄. ponit aliā rōem ad idē. si odor semp eēt cuz tali
subtili corpe resoluto. aut aer intermedi⁹ int odo-
ratū 7 corpus odorabile cederet totus. aut non ce-
deret illi corpi. q̄ si ille totus cederet ꝟ uidet mltū
irrōabile. 7 iō om̄. relinqt ꝟ p incōueuienti. Sed
pōt declarari. qa pari rōe cū odor alic⁹ corpis exīd
in aqua sentitur oportet illā aquā recedere a suo
loco. cui⁹ oppositū uidem⁹ ad sensum. uidem⁹ enīz
q̄ aliquo corpe multū fetido exīte in fundo aque
sentit odor ei⁹ manifeste absq; eo q̄ aqua appareat
manifeste moueri localit quare ꝛc. Si uero diceret
q̄ aer n̄ cedit illi corpi. tūc duo corpa eēnt sil i uno
loco ꝓpter. qđ ē oīo impossibile q̄ phicoz ḡ ꝛc. Et
iō dico aliter ad questionē. ¶ Ad cui⁹ euidentiam
cōsiderandū q̄ sicut dicit om̄. 7 allegabatur i argu-
endo. forma sensibilis hz duplex eē. unū ē corpale
aliud ē spūale. 7 inter ista duo eē diuersitas cōiter
assignat. qa eē corpale seu reale ē eē extensū ul̄ per
se uel p accn̄s ita q̄ forma hn̄s eē corporeū hz ptez
extra ptem. ut color exīs in superficie corpis termi-
nati habet ptem unā in una pte superficiei 7 aliam i
alia 7 sic una eaz ē extra aliā. sīl aūt 7 in alijs for-
mis sensibilibꝰ suo mō. Esse aūt spūale ē eē n̄ exte
sum nec p se nec p accn̄s ita q̄ forma hn̄s eē spūale
seu intentionale nō habet unā ptem extra aliam. ꝟ
tota ē in qualibet pte subi i qua habet eē spirituale
7 nō una ps in una pte 7 alia in alia. ut intentio al-
bedinis recepta in aere tota ē in unaquaq; pte illi⁹
aeris quo mediante uidet sic q̄ una ps eius nō est
extra aliā 7 ipsa forma hn̄s eē reale seu corpale in
aliquo subo generat spēm seu formā intētionalē i
alio subo scd̄m eē spūale. ¶ Nec ē querenda aliqua
cā agens ꝓpinqua illi⁹ intentiōis nisi forte cā dis-
positiua sicut corpus luminosū disponit diaphonū
ad recipiendū spēm coloris. ipa aūt forma sensibil
de suí natā ꝟ habet q̄ gignat sibi sisem in suo subo
dispōsito. Sed illa diuersitas inter eē corpale 7 esse
spūale forme sensibilis non ē oīo mānifesta. dubiū
enī uidet q̄ aliqua forma sit in aliquo toto subo 7
extenso 7 tm̄ nullo mō sit extensa nec p se nec p ac
cidens nec hēat ptem extra ptem. ¶ Itez recipiam⁹
aliquem aerē mediāte quo uidet aliqua albedo 7
signemus unā ptem quantitatiuā illius aeris que
sit a. 7 aliā ptem eius 7 sit b. manifestū ē q̄ in pte a
ē intentio illius albedinis. alit enī non posset illa
albedo uideri mediāte illa pte aeris. 7 simlit i pte
b. ē intentio albedinis eadē rōe. aut igit illa intentō
albedinis que ē in pte a. ē oīo eadē cū illa intētiōe
albedinis que ē in pte b. aut nō ē penitus eadem.
Q̄ si detur esse eadē penitus īdiuisibiliť nullo mō
extra illā tunc cessante intentione albedinis exīte
in parte a. cozrūperetur intentio exīs in ptē b. hoc
ē falsū. qa si aliq̄d obstaculū intponatur inter albū
7 ptez aeris a. statī deficiet spēs que erat in parte a.
7 remanebit illa que erat i parte b. cui⁹ ꝓbatio eui
dens ē. qa interposito obstaculo. s. corpe opaco int
ipm albū 7 partē aeris a. 7 nō inter ipm album 7
ptem aeris b. n̄ uidebit albedo mediāte parte a. 7
uidebit mediāte parte b. sicut manifestū ē ad sēsū
Relinqtur ḡ ut uidet q̄ alia ē intentio albedīs exi
stēs i parte a. ab illa que ē i parte b. 7 eo°. sīl aūt ē
de alijs partibꝰ aeris. Ex quo uidet q̄ ipsi⁹ inten
tionis albedinis alia pars ē in una pte aeris 7 alia
pars ē in alia pte aeris. sīl aūt 7 in ceteris hm̄oi.
Vnde q̄ forma spūalis recepta i medio 7 organo
nullo modo sit extensa nec per se nec per accn̄s 7 q̄
nullo mō hēat partē quantitatiuā extra ptez non
ē bn̄ manifestū. Et iō dicūt aliqui q̄ ipsa intentō
seu forma spūalis repn̄tans formā sensibilē bn̄ hz
partem extra partē ut oñsum ē. sed tamē unaq̄q;
illaz partiū repn̄tat totam illā formā cuius ē spēs
7 nō una pars unā 7 alia aliā. ita q̄ intentio albe-
dinis exīs in parte a. repn̄tat totam illā albedinez
7 simlit exīs in parte b. repn̄tat totā illā albedinē
7 sic de ceteris. Cuius signū ē qa si aliq̄d magnum
albū repn̄tatur uno paruo foramīe uidebit totuz
illud albū sicut uidebit uno magno foramīe medi
ante. dūmodo oculus sit in debita distantia 7 appōe
ad illud albū. ¶ Dicat ḡ scd̄m ꝟ q̄ eē corporeum ē
eē extensū 7 diuisibile aliquo mō. tm̄ nō quelibet
pars illius forme hn̄s eē corporeū repn̄tat totum
7 sensus īmutatus ab una illaz partiū non cog̃scit
totā illā formā ut usus īmutatus ab una parte al-
bedinis exīd in folio nō uidet totam albedinē fo-
lii. Sed eē spūale ē esse generatū a forma habēte eē
corporale 7 reale cui⁹ inq̄; eē uel forme hn̄tis illud
eē spūale quelibz pars repn̄tat totam formā sensi-
bilē 7 sensus īmutatus ab una parte illius intenti-
onis forme spūalis ognoscit totā formā cuius est
intentio uel spēs. Et sic forte intelligendū est illud
dictū q̄ forma spūalis nō ē extensa nec hn̄s partez
extra partē. s. quantū ad repsentationez ita q̄ una
pars solū repn̄tat unā partē 7 alia aliā. ꝟ q̄ nullo
mō hēat partes quātitatiuas nō bn̄ uideo. forma
aūt spūalis que recipit in subo nō hn̄te magnitu-
dinē sicut spēs ītelligibilis in intellcū ita bn̄ ē indi
uisibilis 7 penitus inextensa sicut suū subz. Q̄ aūt
forma spūalis exīs in medio quanto 7 extenso n̄
sit penitus indiuisibilis 7 inextensa sic ꝓbat. Con
stat enī scd̄m Aug. in libro d̄ sensu 7 sensato q̄ cui⁹
libz sensibilis forme ē aliqua uirtus finita 7 deter-
minata 7 pōt mouere sensum p aliqđ determinatū
spaciū 7 finitū ita q̄ nō ultra terminū ei⁹. sicut al-
bedo pōt mouere diaphonum determinate 7 finite
quātitatis 7 non ultra terminū eius. sīl aūt 7 in
alijs. Recipiam⁹ ḡ illā intentionē illi⁹ albedinis q̄
ē in parte illa in qua terminat mediū quod potest

UVA. BHSC. IyR_010

īmutari ab albedine hic exīte. quero an illa intenō sit eque pfecta 7 foztis sicut in pte medij ꝓpinqua ipsi obo aut minus foztis 7 minus pfecta. Si dicaī ꝙ sit eque foztis. ḡ ad tantam distantiā poterit īmutare mediū sicut ipm īmutabat intentio exīs in pte medij ꝓpinqua qđ ē falsū. qa ponam⁹ ꝙ albedo nō pōt uideri ultra terminū illi⁹ ptis in qua ē illa intentio. 7 si ipa īmutaret mediū ulterius ibi uideretur albedo. si ḡ dicatur ꝙ intentio existens in pte medij ultra quā non uidet albedo sit minus foztis 7 minus pfecta q̄ illa que ē in pte medij ꝓpinqua albo. tunc sequtur ꝙ hꝰ mōi intentio sit partibilis 7 extensa aliquaī. Impossibile. n. ē ꝙ una 7 eadē forma īdiuisibilis 7 īextensa sit foztior 7 debilior. ḡ uidet ꝙ ipsa forma spūalis sit aliqualiter ꝑ accīs extensa scōm quantitatē medij in quo est Ingrendū est igitˢ đ illo eē spūali qa satis pulchra speculatio est de hꝰ. ¶ Cuncđ ad questionē ꝙ odor hz eē spūale in medio saltē quantū ad aliquas ptes ipsi⁹ medij. qđ ꝓbatur sic. Aut odor ē i toto medio corpali. s. cū fumali euapoatiōe. aut ē spiritualit i aliqbus ptibꝫ ipsius medij ꝑ sufficientem diōnem Odor eni cū sit qualitas secūda oīs omixtionē ñ pōt eē realiter in aere puro aut in aqua pura. unde necesse ē ꝙ si sit realit in istis mediis ꝙ hꝰ sit ꝓ tāto qa in corpe subtili resoluto a mixto odorifero. 7 si realiter ē ꝑ totum mediū oz ꝙ totꝫ mediū sit plenum tali corpe subtili. Sed nō pōt otingere ꝙ odō sit in toto medio cuꝫ subtili illo corpe usqꝫ ad odoratū qa sic non peiperet ab odoratu ut plene reprobatū est in ꝓbatione illi⁹ pōnis ḡ ꝛc. Sed ē cōsiderandū ꝙ quāuis odor non sit scōm eē reale ꝑ totū ipm mediū usqꝫ ad odoratū. tamē nihil ꝓhibet ipꝫ eē realiter 7 cū fumali euapoatiōe in aliqua parte medij ꝓpe corpus odorifeꝝ. imo etiā sicut pri⁹ tangebatur quedā sūt corpa quoꝝ odor sentiri ñ pōt saltem manifeste nisi resoluatur ab eis aliqs fum⁹ p calorē 7 tunc sentiī odor eoꝝ ut manifestū est in tbute 7 pilis 7 multis alīs. Hec etiā ē causa quare magis sentiunt odores in estate q̄ in hieme. quia .s. calor solis plures fumos resoluit a corpib⁹ odorifers ut manifestū ē. hec etiam ē cā quare odō alicuius corpis remanet ꝑ aliqđ tempus absente illo corpe quāuis intentio colozis nō maneat i medio in absentia colorati. uidemus enī ꝙ cū aliqs diu tenuerit in manu pomū aut aliud corpus bn odorifeꝝ remanet in manu odor similis absente ipo corpore imo etiā cōrupto ita ꝙ siqs ponat manū quā apprōpinq̄tam tenuit ad illud corpus ꝓpe nasuꝫ 7 respiret sentiet odorē q̄si sikem odori ipsi⁹ pomi aut alterius corpis bn odorifeti aut mali odorati dum mō sit bn fortis odor q̄re ꝛc. Hoc aūt ꝑ tāto uidet accidere qa in absentia corpis remanz circa manū ille fumus subtilis resolutus ab odorifero corpore cuius signū uidet eē. ꝙ si man⁹ bn lauet aut fortit abstergatur ñ āplius seruat illū odorē. ¶ Ad rōes Ad pmam cū dr. illud qđ recipit ꝛc. ꝑ eandē rōez posset argui ꝙ color sit realiter i medio. Sed quia dicta arguere 7 multiplicare incōueniens nō ē solue re. Ideo dico aliter ꝙ receptū i aliquo recipitur ꝑ mōm recipientis uel ē scōm ꝙ ipm recipiens est natū posse recipe. mō quāuis aer sit qd corporeū 7 reale. 7 sit aqua tñ non ē natū recipe ipm odorem scōm eē reale 7 corpeum simplit. sed scōm eē spirituale. ¶ Aliter dr ꝙ illa ꝓpō ē intelligenda quātuz ad ulitatem 7 indiuidualitatē sed non quo ad spiritualitatē 7 realitatem. ¶ Pōt etiā cōcedi ꝙ aer recipit odorē realiter. accipiēdo realiter, put est idem ē ꝙ ꝑdicamentaliter. odoris enī intentio recepta in medio bn ē res ꝑdicamētalis cū sit ens actu extra aīam 7 non solū ens ꝑ accīs nec ens rōis 7 recipit corpaliter sic intelligendo ut expositū ē. ꝫ nō eodē mō realitaī 7 corpalitaī sicut ē in re subiecta. illđ enī eē reale 7 corpale ē esse magis fixū. aliud autē minus fixū 7 minus firmū q̄re ꝛc. ¶ Ad aliam cū dr ꝙ multiplicatio ꝛc. dico sicut dicit dn̄. ꝙ hec rō non cōcludit ꝙ odor sit semp cū corpe resoluto ab odorabili. qa similit sonus defert 7 etiam impedit a uentis 7 tamē nullus dicit ꝙ sonus sit in corpore resoluto a corpe sonifero. sic enī corpa sonifera cōsumerent 7 minorarētur ꝑ multiplicationē sonantium. cuius oppositū patet ad sensum. ¶ Sed contra arguere non soluit. ideo dr aliter ꝙ odor ē bn in medio realiter quo ad aliquā ptem ipsi⁹ 7 uō otingit ipsum deferri a uentis. sed nō sequtur ꝙ realit 7 corporaliter sit ꝑ totū mediū qđ ē inter odoratū 7 ipꝫ corp⁹ odorifeꝝ q̄re ꝛc. ¶ Per idē ad aliā. dicit enim odor ē realiter existere in aliqua pte medij. ꝫ non in toto medio 7 hꝰ ē bn dicendum.

¶ Queratur adhuc circa dictū Arꝛ. in ꝓncipio hꝰ capituli. Utꝫ hō habeat peior ē odoratū ceteris aīalibus. Arguit ꝓ ꝙ nō. qa nobiliozis aīe debz eē nobilior potentia. hꝰ ē satis apparēs. qa potentia ꝓuenit a substantia. nūc aūt aīa humana ē aīa nobilior ceteris aīabus. odoratus aūt hoīs ē potentia aīe humane ut manifestū ē ḡ ꝛc. ¶ Item ille odoratus ē melior odoratiꝫ ceteroꝝ aīaliū q ḡscit oēs spēs odoris q̄s ḡscit odorat⁹ ceteroꝝ aīaliū 7 adhuc q̄sdā alias. hec uidetur satis manifesta. sed odoratus hoīs coḡscit quasdā spēs odoris. q̄s cetera aīalia nō cognoscūt. ut dicit plane Arꝛ. in de sensu 7 sensato. cognoscere enī odores q sūt delectabiles scōz se ut odores florū 7 unguentoꝝ ꝓpium ē hoī 7 adhuc ipse homo ꝑ odoratū cognoscit oēs spēs odoꝝ quas cognoscūt ceteri aīalia. ꝓbatio. qa siqs diceret ꝙ odoratus ceteroꝝ aīaliū coḡscit aliquā spēz odoris quē homo non cognoscit. Tūc queratˢ ab eo. utꝫ ipse sic dicēs intelligat eam spēm odoris an nō. 7 si nullo mō intelligitur ab eo illa spēs. tūc nō pōt scire illā declusiōez ꝙ illa spēs cognoscatur ab alio aīali qa complexio 7 affirmatio aliq⁹ cū aliquo ꝑsupponit intelligētiaz utriusqꝫ illoꝝ ut habetur ex 3° de aīa ¶ Si aūt intelligat illam spēm odoris tunc necessario sequtur ꝙ coḡuit ꝑ sensum aliqđ indīduum illius spēi. intellect⁹. n. nihil itelligit eoꝝ que sūt extra nisi cū sensu. ut dicit Arꝛ in lib° de sensu 7 sensato. 7 in ꝑ posteriozuz dr. ꝙ deficiēte aliquo sensu necessario ē deficē sciaz de sensibilibꝫ illius sensus dūmō ille sensus ꝺficiat a natiuitate. si igitˢ ipsi hoī dēficit sensus odoratus ut ꝓceptiu⁹ ē spēi alicui⁹ odoris quaz aliđ aīal cognoscit tunc hō non poterit intelligere neqꝫ scire illā spēm ꝑcipue. qa intelligentē quecunqꝫ necesse ē fantasma aliqđ speculariz° hꝰ. fantasma autē fit a sensu scōm actū ut dicit Arꝛ. 2° hꝰ q̄re ꝛc. ¶ Itē ad ꝓncipale. hō hz meliorē tactū ceteris aīalibus. ḡ 7 meliorē odoratū. añs ponit Arꝛ. ī lra. dña ē apparēs ꝑ conuenientē similitudinem. ¶ Oppositū dicit Arꝛ. ī lra in ꝓncipio capituli. 7 idē dicit dn̄. 7 Albertus. ¶ Ad euidentiā questionis intelligenda sūt q̄dā. ꝓ ꝙ sicut īuit hꝰ Albꝰtus 7 hz uideri in de partibus aīalium 7 ī anothomia. organū odoratus ē situatū circa cerebꝝ ī pte antiozi 7 est sicut duo corpa pua ad mōm papillaꝝ mamillaꝝ. hō aūt scōm quātitatem corpis hz magis de cerebro aliis aīalibꝫ ut ꝑ ibidē. Cuius fortasse cā ē maioz multitudo ꝓtuz aīalium qbus deseruiūt ptes cerebri ī hoīe q̄ ī alīs aīalib⁹. 7 ipm cerebꝝ ē ps frigidissima 7 humidissima oīum ptium corpis. Cuius signū ut dicit Albꝰtus ē longitudo dormitionis hoīs. diutius enim

UVA. BHSC. IyR_010

7 frequēti⁹ dormit hō ceteris aīalī bꝰ.ita ꝙ medietas tēporis uite hoīs somno deputat sicut dicit Auer.ī suo libro de somno.Et sup hꝰ dr in p̄ ethicoꝝ ꝙ secundū dimidiū uite ñ differt felix a misero.s.quātū ad hoc ꝙ p dimidiū tēporis uite uteraꝫ ꝓuatur actuali speculatione 7 alijs opationibꝫ aīe cōnalis in qbus uel in quaꝫ nobilissima consistit felicitas hoīs ut ondit ibidem. Talis aūt longe 7 diurne dormitiōis cā ur eē fortis frigiditas cerebri cōne cuius ipsum cerebꝫ multū inspissat uapores ascendentes a loco digestionis ad cerebꝫ 7 sic fit long⁹ somnus ut hꝫ uideri ī de somno 7 uigilia. ¶ Vltr̄ dūs sideradū ē ꝙ cū sentire contingat in quodā pati a sensibili scdm Aꝫ.ad bonitatē sensus requrit ꝙ ōganū ipi⁹ seni⁹ sit bn̄ dispositū ut sit bn̄ 7 pfectē imutabile a forma sensibili 7 iō si nō ē bene imutabile 7 faciliter nō sentit bn̄ ut palam est in uisu. non enī uisus bn̄ 7 pfecte cognoscit colorē cū pupilla habet ī se aliqd īnaturale īpediens ipaꝫ bonaꝫ 7 pfectā imutationē a colore.similit aute 7 ī alijs. ¶ 3° notandū ꝙ odor consistit p̄cipue ī calido 7 sico.cuius signū manifestū ē ꝙ odores multo meli⁹ ꝓcipiunt in estate q̄ in hieme ut etiā accipit Alexander in de sensu 7 sensato.7 ideo Aꝫ.etiam dixit Est autē odor sicci sicut sapor humidi. Sed hic est unū dubiū qa illud qđ necessario requritur ad hꝰ ꝙ ozganū odoratus imutetur ab odore nō īpedit bonitatem odoratus.hec ē manifesta.sed frigiditas 7 humiditas requruntur necessario.ꝓbatio.qa ad hoc ꝙ tactus imutetur ab aliqua q̄litatū ꝑmaꝫ tangibiliū oportet ꝙ ozganū eius hēat qualitatē ꝯtrariā illi quam tangit. Vnde Aꝫ.dicit.ꝙ similit calidū 7 frigidum non sentim⁹.Et dr̄m.dicit plane in capitulo de tactu.ꝙ sensibile ē contrariū an passionē.7 ꝓpt̄ hꝰ nos nō sentimus aerē cū ipse ē ī disp̄one naturali quā debet hr̄e scdm ꝙ ē locus nr̄.qa similis ē nob̄. ut dr̄m.dicit ibidē.g̃ similiter ad hꝰ ꝙ odoratus imutetur ab odore cū odor sit calidus 7 siccus ozganus eius debet eē frigidū 7 humidū. ¶ Possum dicē ꝙ bene requritur frigiditas 7 humiditas scdm aliquē gradū.tamē non requritur in tanta excellētia quanta habet ozganū odorat⁹ hoīs ꝓpter p̄dictaꝫ cām. īmo ista excellentia īpedit istā caliditatē 7 siccitatē odoratus.quāuis enī passum in ꝓncipio cōtrarietī agenti.tamē qualitas patiētis pōt eē ita fortis 7 excellens ꝙ resistit q̄litati agentis 7 obuiet magis. ¶ Dis uisis dico breuiter ad p̄ns ꝙ hō habet min⁹ bonū odoratū ceteris aīalibꝫ mltis.cuius rō ē . qa ille odoratus ē minus bonus cui⁹ ozganū ē minus bn̄ imutabile ab odoribꝫ.hꝰ patet ex tertia suppōe. sed ozganū odoratus ī hoīe est h⁹mōi.qa cū sit situatū iuxta cerebꝫ ut dicit ꝑor suppō 7 ipsum cerebrum hoīs ē magis frigidū 7 humidū q̄ ī ceteris aīalibꝫ ut dr̄ūm est.necesse ē ꝙ ipm ozganū odorat⁹ contrahat quandā frigiditatē 7 humiditatē excessiuā ab ipso cerebro 7 sic cuꝫ odor consistat in calido 7 sicco.manifestū est ꝙ ozganū odoratus magis resistit odori uel ē minus bn̄ dispositus ad recipiendū ipm odorē sicut pupilla si hēret in se opacitatē esset minus bn̄ dispōsita ad recipiendū lumen g̃ ꝛc̄.Et ē considerandū hic ꝙ bonitas uirtutis cognoscitiue non attenditr̄ oīo ex multitudine cognitoꝝ qa uirtus nobilissīa cognoscitiua.s.deus ipse nō multa intelligit sed unū.s.ipm.Nihil enī intelligit extra se scdm Aꝫ.in iz° methaph̄.textu dr̄mti 50. et scdꝫ dr̄m.7 multotiēs in 3° h⁹. Sed bonitas hui⁹ uirtutis attenditr̄ magis ex pfectiōe cognis 7 districtiōis.sicut etiā bonitas artificis n̄ ꝓncipaliter attenditr̄ ex multis artificijs q̄ ipe pōt facē.ß ex pfectione 7 nobilitate ipi⁹ rei artificiat.unī melior doctor simpliciter dicēr q̄ scit facē unū gen⁹ dom⁹ nobilissimū q̄ ille q̄ scit facere multas domos uiles 7 nullam pfectissimam. Modicū enī nobile nobili⁹ ē mltō ignobili ut dīc dr̄m.in 2° celi 7 mūdi. Quis igit odoratus hoīs ul hō p suū odoratū forte ognoscat plures odores q̄ alia aīalia ut ꝓbare uidetur secūda rō p̄inducta.qa tm̄ quedā aīalia pfectius cognoscūt ipsum odorez q̄ homo.cuius signū ē. ꝙ de longinq̄ distantia ueniūt ad nutrimentū p odoris pceptionē ut dicitur de uulturibꝫ 7 tigridibꝫ q uenert.500.miliaria ad locū plm qđ accidit in terra grecoꝝ.Et dr̄ etiā de camibus uenaticis q insequūtur lepores 7 hꝰ cognitione sui odoris quē relinquerūt in uia 7 tamē hō ñ cognoscit h⁹mōi odorē ibi exīstem.iō dr̄ ꝙ homo habet minus bonū odoratū ceteris aīalibꝫ multis 7 hꝰ uult dicere Aꝫ.in lra.ꝓaue aūt 7 impfecē odorat homo uel nō odorat (supple certitudinaliter) 7 perfecte nisi cū letitia 7 tristitia. Alios aūt odores qui non sunt multū delectabiles neq; tristabiles aut ñ odorat aut īperfecte 7 debilit odorat. 7 iō simpliciter enunciat pbus. ꝙ homo habet peiorē odorez .i.minus bonū odoratū multis aīalibꝫ.illa.n.aīalia que hnt minus cerebꝫ 7 ipm hnt siccū uel ñ multum humidū nec frigidū melio⁹ discernūt odores 7 a longinquo distantia oprehēdunt.Et hec ē plane intentio Alexādri in de sensu 7 sensato.ca°.Species aūt odorabilis q̄re ꝛc̄. ¶ Ad primā rōem pōt dici. ꝙ maior ē uera de uirtutibꝫ 7 potentijs ppr̄ijs.sed de cōibꝫ non ē necesse.7 sic ē h.nam odoratus nō ē uirtus ppr̄ia hoī.sic enī sine dubio nō conueniret alijs aīalibꝫ iō ꝛc̄. Vel dicat ꝙ uerꝫ ē ex pte aīe. 7 tamē p accns ꝓpter conditionē instrumēti ōtingit ꝙ sit minus bonus odoratus ipsi⁹ mō predicto. ¶ Ad aliā patet ex dictis .si enī excessus bonitatis uirtutis cognitiue supaliā ꝓueniret ex maiori multitudine cognitoꝝ tunc forte ratio concluderet. ß non ē ita ut ur̄ q̄re ꝛc̄. ¶ Ad aliā dixerūt aliqui ꝙ hō non habet optimū tactū imo aranea. Vñ uerū ficatoꝝ. precellit aranea tactu. Sꝫ hꝰ reprobat Albtus.Nihil enī spisse pellis 7 frigide oplexionis 7 uiscosam hns humiditatē excellit tactu sed habet tactū q̄si stupidū. cuius signū ē.qa aranea etiā cuꝫ tangitur igne lēto nō cito sentit. Qđ aūt adducūt ꝙ signo . ꝙ aranea ꝓcipit ōmiculos tangentes fila retis sui ad magnā distantiā. hꝰ nō ē ex sui magna excellentia tactus sed hꝰ est p motū retis qđ continuū ē. 7 mota una pte otinui mouet totū cōtinuū Dicendū igit ꝙ nō ē sile de tactu hoīs 7 de eⁱ odoratu. nam ipse tactus fundat⁹ in oplexione q̄litatū tangibiliū reducta ad quandaꝫ tēperantiā. iō q̄to ipsa oplexio nobilior ē 7 magis ad mediocritatez reducta tanto melior ē ipse tactus. Modo sine dubō inter alia aīalia habet oplexionē meliorē 7 nobiliorē sicut 7 opōem.7 iō meliorē habet tactū ceteris aīalibus.Et ex hꝰ etiā ē ꝙ bonitas tactus ē signū bone discretionis 7 īdustrie 7 intm̄ ꝙ etiā intr̄ hoīes magis iudicant ingeniosi scdm hꝰ ꝙ meliorē hnt tactū qa meliorē hnt oplexionē. Signū autez istius bone oplexiōis ut dicit Albt⁹ ē tenuitas unguiū 7 subtilitas capilloꝝ.hꝰ enī iudicāt lucidos 7 subtiles eē spūs cōdis q ad cerebꝫ ueniētes optime deseruiūt ōtutibꝫ aīal⁹ 7 iō deseruiūt prudētie 7 industrie ex qbꝫ ingeniosi⁹ 7 prudens efficit hō 7 ad actū prudētie dueret nisi p tertiā dstruat aptitudinē nate.7 modicū añ hꝰ dīc pulchre ꝙ ir̄ hoies qcū q; eq̄liorē hnt oṕnē hnt eā ī hꝰ ꝙ magis r̄cedūt a ꝯtrarijs.7 illi magis bonū hnt tactū 7 aptiōes st̄ scdꝫ īdustriā ītellcūs ita ꝙ forte tm̄ ad eq̄litatē r̄ducer ꝯp° ꝙ uidebūr eē qdā dr̄ tresltes oia q̄ p se ipos ītelligntes 7 hi oēs st molli⁹ ñ laxe cānis q mollicies ꝓueit ex sicco bn̄ ꝯmixto cū hu. 7 hꝰ ē bn̄ spūosuꝫ 7 subtiles generans spiritus q̄re ꝛc̄.

UVA. BHSC. IyR_010

Qrca caplm de odoratu q̄rit̄. Vtꝝ aīalia respirātia ⁊ non rspirantia hēant eundē odoratū ¶Arguitur ꝓ q; nō. qa hnt diuersas opatōes s. odorare p respirationē ⁊ sine respiratōe. ¶Itē hnt diuersa oba. Nā respirātia ut hoīes cognoscūt odores delectabiles scd̄m se. alia uero nō. ¶Itē sicut se hz sentire p mediū ⁊ sine medio. sic sentire p respirationem ⁊ sine respiratōe. ß sentire p mediū ⁊ sine medio nō hnt unū sensū. g̃ nec sentire p respirationē ⁊ sine respiratiōe. ¶Itē vtutes organice sunt diuerse q̄rū organa sunt diuersa. uīter. n. diuersa organa sunt diuersaꝝ formaruꝫ. ¶Oppositum arguit̄. quia alit eēnt plures sensus q̄ qnq;. ß hꝫ tō nō ualet. qa tact̄ non ē unus sensus. ⁊ hꝫ nō obstāte dr̄ ꝙ nō est alt̄ sensus p̄ter qnq;. ¶Dico ad qōnem ꝙ sic. qa hnt idē obm. s. odorē. Dic ē cōsiderandū ꝙ organum differt in mō formationis. Pone ꝫ dubitationē quā mouz dm̄. dtra illā simūtudinē. ¶Ad pmā dnt aliq ꝙ uez ē si dr̄sitas pueniat ex dr̄sa hītudīe sensibil̄ ad sensū. ß hꝫ nihil ē qa pfecte ⁊ distīcte uidē ⁊ impfecte ⁊ īdistincte pueniūt ex dr̄sa hītudine uisibilis ad uisū. s. ex ꝓpīqtate ⁊ distātia ⁊ tn̄ ñ arguūt dr̄sos uisus. ⁊ iō dico ꝙ uez ē si pueniat ex pte obi sed si ex pte formatiōis organi nō oz. ¶Ad aliam dico ꝙ hnt unū obm scd̄m gen̄ꝫ in pcipiēdo spēcies dr̄sificent̄. ¶Ad aliā dico ꝙ nō ē sīle qa illud puenit ex dr̄sa hītudine sensibilis ad sensū. ß nihil ē ut pus. Et iō dico ꝙ nō ē sīle. qa ibi non ē unū ⁊ idē obz sicut h. ¶Ad aliā pōt dici ꝙ uez ē si illa diuersitas organoꝝ ē ꝓpter dr̄sitatē opatiōis. ß si ꝓpt aliā cām. s. ꝓpter nccītatē aliquā que ē in uno ⁊ ñ in alio nō oz. Et bn̄ nō solutionē dubitatiōis quaz mouet dm̄. ⁊ totā istaz qōnem ordina ⁊ pfice diligent̄ ⁊ hēbis grām a bonis ⁊ etiā a deo. q̄re ꝛc.

Qrca caplm de tactu q̄ritur. Vtrū tact̄ sit unꝫ sensus. Arguit̄ ꝙ sic. qa ille sensus ē unꝫ cuiꝫ ē unū instrumentū. dic. n. dm̄. ī isto ca°. ꝙ unū istrm̄ nō ē nisi unꝫ sensꝫ. Vñ dic sic. si caro eēt instrz sapor nō apphendēt tāgibile. idē. n. sensus idem hz instrm̄. Ex qbꝫ uerb̄ uī manifeste uelle ꝙ idē cōpus nō ē instrm̄ dr̄soꝝ sensuū. Ex q̄ dcludit ꝙ caro nō sit instrm̄ gust̄ neq; tact̄ sed solū mediū. ß ipe tactus hz unū instrm̄ ut oēs dcedūt. Neruꝫ. n. ponit istrm̄ tact̄ scd̄m Aꝛ. ⁊ dm̄. in ꝫ capko. ⁊ dic ps cōpozis q̄ ognoscit calidū ⁊ frigidū cognoscit etiā humidū ⁊ siccū ⁊ eᵒ. ut manifestū ē ad sensum. ⁊ sic uterq; tact̄. s. ca. ⁊ frī. hu. ⁊ sicci hēt unū instrm̄ q̄re ꝛc. ¶Itē si tact̄ eēt plēs sensus tūc sensꝫ eēnt plures q̄ qnq;. sūt. n. alī q̄tuoz. ⁊ sic si tact̄ eēt plꝫ q̄ unꝫ. s. duo tūc eēnt sex sensus ad minꝫ. hoc autē uī eē dtra Aꝛ. dicentē. ꝙ aūt nō sit alt̄ sensus p̄ter qnq;. q̄re ꝛc. ¶Itē si illa sensibilia que minꝫ cōueniūt pcipiūt uno sensu. igit̄ ⁊ illa que plꝫ dueniūt debent pcipi uno sensu. hꝫ uī manifestū. ß lux ⁊ coloz minꝫ dueniūt q̄ calidū ⁊ frigidū humidū ⁊ siccū. cū lux celi sit īcozuptibilis ⁊ coloz sit cozzuptibil̄. oēs aūt ille q̄litates tāgibiles sūt cozzuptibles ⁊ sic magꝭ dueniunt int̄ se q̄ coloz ⁊ lux ⁊ tn̄ coloz ⁊ lux ognoscuntur unico sensu. s. uisu q ē unꝫ sensus ut oēs dcedūt. g̃ multo magꝭ oīs q̄litates tāgibiles debēt cognosci unico tactu. ¶Itē res oīum pdicamē toꝝ pnt cognosci ab una vtute. vtus. n. cogitatiua cognoscit oēs ītentiōes. i. foras īdiuiduales oīum x. pdicamentoꝝ. ut dic dm̄. in isto zᵒ. g̃ mlto magis oēs q̄litates tangibiles pnt cognosci uno tactu ut appet. q̄re ꝛc. ¶Oppositū uī determinare Aꝛ. in lra ⁊ expressius dm̄. ¶Ad qōnem coīter dicunt duo. Primū ꝙ tact̄ nō est unꝫ forall̄ ⁊ eēntialiter īmo plēs sensus. zᵒ ꝙ ipe ē unꝫ mālit̄. ¶Primū ꝓbat̄ qa oīs sensus unꝫ ē cognoscitiuꝫ unīꝫ ottarietatī pme ß tact̄ ñ ē hꝫ. g̃ ꝛc. maioꝝ pz īducenᵒ ī aliis sensib⁹ ut uisus albi ⁊ nigri. ⁊ gust̄ dulci ⁊ amari. ⁊ audit̄ g̃uis ⁊ acuti. ⁊ ꝓbat dm̄. ꝙ obm unīꝫ sensꝫ debz eē unū ad minꝫ scd̄m genꝫ. nā si nō nō eēt ibi aliqd p qd̄ ille sensꝫ possit eē unꝫ. cū ñ sufficiat unitas analogie. qa sic multi sensus eēnt unꝫ eo ꝙ obm unius hēret analogiā ad obm alterīꝫ. debet eē g̃ unꝫ scd̄m genꝫ. ß unꝫ generis ē una pma ottarietas. ut pz ex ꝓ phicoꝝ. g̃ unꝫ sensus ē unīꝫ pme ottarietat̄. minoꝝ appz. nā tact̄ ē cognoscitiuꝫ calidi ⁊ frigidi humidi ⁊ sicci. int̄ ꝫ aūt sūt plures pme ottarietates q̄ꝝ una nō reducit̄ ad aliā. q̄litates. n. actiue. s. caliditas ⁊ frigiditas nō reducūtur ad passiuas sicut ad eas q̄ ī eis ⁊tualt̄ otinētur. ut duꝝ reducit̄ ad siccū ⁊ molle ad hūidū. nec passiue ad actiuas. ⁊ sic iste ottarietates nō pnt eē unīꝫ generis ꝓpinq. q̄re ꝛc. ¶Et si qs obicēt ꝙ etiā alī sensus apphendūt plēs ottarietates. ut audit̄ acutū ⁊ g̃ue ⁊ magnitudiez ⁊ puitatē uocis. ⁊ tn̄ audit̄ ē unꝫ. q̄re ꝛc. ¶Ad hoc tndet Aꝛ. ꝙ nō ē sīle. qa q̄uis audit̄ ognoscat plures ozīas. tn̄ ē unū obm ei⁹ in q̄ ꝺueniūt. s. sonus. ß sic nō ē manifestū qd sit unū obm absolutuꝫ tactus. tāgibile. n. qđ ē qd cōe ad oīa q̄ tactu cognoscūtur nō ē qd unū absolutū ß respectiuū. ⁊ iō nō ē sufficiēs ad ꝫ ꝙ tact̄ iudicet unꝫ forall̄. Cū. n. sensibile sit obm cuiꝫlibet pticularis sensus. sīlit̄ posset dici ꝙ oēs sūt unꝫ sensus. qđ nō ē uez ¶Et si quis dicēt ꝙ cōe obm tactus absolutū ē q̄le. ꝫ remouet dm̄. qa q̄le non dr̄ uniuoce de istis q̄litatib⁹ supple uniuocatōe sufficiēte ad unitatē sensus. qa quale ⁊ q̄litas ē qd cōe ad oīa oba sensuū ꝓpꝛ. q̄re ꝛc. Et hꝫ qdē tō ē Aꝛ. ⁊ dm̄. ¶Considerandū aūt ꝙ ut mihi uidet̄ Aꝛ. nō utit̄ ista rōne tanq; demōatiua ß ut ꝓbabili ⁊ disputatiua. logtur. n. dtra quosdā qui dixerūt ipm tactū eē unū ꝓpter ꝫ ꝙ hz unū istrm̄ s. carnē scd̄m eos. qđ ꝓbāt. qa tāgibile posituꝫ sup carnē statī sentit̄. qđ nō eēt si caro nō eēt organuꝫ tactus. Posita g̃ tōe pdicta remouet Aꝛ. istā eoꝝ tōem ⁊ dic. ꝙ ipm sensibile sentiri statī cū ponitur sup carnē nō ē bonū signū ad ꝓbandū carnē eē organū tact̄. qa si qs extendēt ymenē. i. pelliculam subtilē sup corpus aīalis tūc statī sentīr̄ poterit tāgibile positū sup illā. ⁊ tn̄ ostat ꝙ huiꝫmōi pellicula nō erit organū tact̄. ⁊ iō nō ualet tō ¶Itē Aꝛ. arguit dtra eos ꝙ ōe sūpta ex tactu q ē in lingua. Si n. tact̄ duīceret sufficiēter eē unꝫ ex unitate carnis ut illi dicebāt. tūc cū in carne līgue nō solū eēt tactus sed etiā gust̄. cōcluderet̄ sīlit ꝙ gust̄ esset unꝫ ⁊ idē sensus cū tactu. qđ tn̄ falsū ē. Vñ manifestū ē ꝙ illa nō ē tō sufficiēs ad ꝓbandū tactū esse unuꝫ forall̄. Cū igit̄ ipi nō ponerēt tactū eē unū ꝓpt̄ aliud. sequit̄ ꝙ ipi nō hūt ipm ponē unū. īmo scd̄m eos demīraret ꝙ nō sit unꝫ. arguēt̄. n. sic. si tact̄ eēt unꝫ ꝫ eēt ꝓpter unitatē carnis. ꝫ hr̄ ab eis. ß tactus nō pōt iudicari unꝫ ex unitate carnis ut ꝓbatū est. ⁊ sic Aꝛ. arguit dtra eos. Vñ mihi uī ꝙ Aꝛ. ī toto illo ꝓbleumate An tactus sit unꝫ aut plēs. nō determinat qd sit tenendū sed disputatiue ꝓcedit. ut pz īspicienti. Comētatoz tn̄ uī expsse determīate tactū nō eē unū forall̄. ⁊ hꝫ etiā tenet doctrina eoꝝ. Tūc dico ut coīter ponit ꝙ tact̄ est unꝫ manall̄. qa sensus q est in uno organo ⁊ subo uī eē unꝫ māl̄. organū. n. seu subm sensus ē eiꝫ mā ī qua. ut manifestū ē. nūc aūt tactus ē in subo uno. Quecūq;. n. ps corpis sentit calidū ⁊ frigidū siue illa sit neruꝫ siue aliqd aliud illa eadē sentit humidū ⁊ siccū ⁊ econuerso. ⁊ sic ille tact̄ q ē cognoscituꝫ calidi ⁊ frigidi

UVA. BHSC. IyR_010

nō hz aliud orgānū sibi subsistēs ab illo q ē hūidi
7 sicci 7 eo°. secus aūt or ee in aliis sensib⁹. Nā aliud
or ee subm uisus 7 aliud audit⁹ 7 aliud odorat⁹
Et sit neru⁹ q ē in līgua ē subm gust⁹ q̄uis forte
idē sit orgānū tact⁹. tn̄ n̄ ois neru⁹ q ē subm tact⁹
ē subm gust⁹. 7 iō Aꝛ. oīc. nūc aūt duo sūt, ppt̄ qđ
illđ nō uertit. Et forte neru⁹ q ē subm gust⁹ scđz
aliā ꝓporcionē subicit gustui q̄ tactui. sicut hz unū
7 idē corpus sit odorifeꝝ 7 saporosū tn̄ scđm alias 7
aliā ꝓporcionē subicit odori 7 sapori. ut hz uideri
in ce sensu 7 sensato. Ad ꝑmā tōnem cū or. ille
sensus ē unus ꝛc. illa pōt negari. 7 cū ꝓbat⁹ p oī.
dicendū q ipe loqtur ibi ꝑtra illos q ponebāt tac-
tū ee unū. ipi. n. hūerunt hꝫ ocedē q unū instrm n̄
ē nisi uni⁹ sensus īmo sup hꝫ sustēta bāt ad ꝓbādū
unitatē tact⁹. q̄te n̄ ualet. Alit oñt aliq q si habet
unū instrm māliter 7 formalit bn̄ ē un⁹ sensus. mō
tactus calidi 7 frigidi 7 tact⁹ hūidi 7 sicci q̄uis ha-
beat orgānū mālt unū. un⁹. n. 7 idē neru⁹ otinuus
7 p totū ē subm ambor tn̄ scđm aliā ꝓporcionē ē
subm uni⁹ 7 altri⁹ istor. 7 sic ē formalit diuersus. 7
istud ur̄ satis rōnabile. Cū. n. ois sensus osistat in
aliqua ꝓporcīōe aliquaꝝ q̄litatū. ut oīc Aꝛ. in lra.
manifestū ē q alī⁹ 7 alī⁹ sensus formalt requrit ꝓpō
cionē aliā 7 aliam forālt. Possum⁹ g̃ ymaginari q
un⁹ 7 idē neru⁹ hz in se oplexionē in qua sūt calidi
tas 7 frigiditas scđm aliquā ꝓporcionē. 7 sic ī ipa
fundat tactus ognoscitiu⁹ calidi 7 frigidi 7 aliorum
tangibiliū q̄ reducūtur ad ista 7 in eadē oplexione
est humiditas 7 siccitas scđm aliā ꝓporcionē. 7 sic
scđm hꝫ ē subm tact⁹ ognoscitiui hūidi 7 sicci 7 ali-
or tangibiliū que reducūtur ad humidū 7 siccum
7 sic ad illud. Ad aliā cū or q tūc sens⁹ ꝛc. dicē-
dū q sicut ꝑus dicebat ī qōne de sensu agēte. sens⁹
nō debēt itelligi ee qnq; sic q un⁹ qsq; eor sit unus
scđm spēm. sed un⁹ qsq; eorū ē un⁹ in se aliquo mō
s. māliter 7 subiue. ita tn̄ q p illos qnq; sensus q̄s
enumerat itelligit oīa ꝓncipia ꝓpinq̄ sensationu
pticulariū. Vel dicendū q nō ē inten° Aꝛ. q pre-
cise sint qnq; sensus nisi sensu tact⁹ oputato ꝑ uno
Et sīlt dico q nō ē intētio ei⁹ q solū sint qnq; sen-
sus nisi uisus oputet ꝑ uno 7 auditus ꝑ uno q̄uis
sint eētialt plures. sicut cōputat uisū ꝑ uno q̄uis
distinct⁹ sit formalit in illū q ē uisionis actiu⁹ 7 il-
lū q ē uisiōis receptiu⁹. 7 sic de ceteris. Ad aliā pōt
dici q aliq̄ sensibilia magis ouenire adinuicē hꝫ dici
pōt oupl̄r. Vno mō q̄tū ad suas naturas. Alio mō
q̄tum ad īmutationē sensus 7 medii. Et si ꝑ modo
magis ouenīūt quedā sensibilia q̄ alia 7 nō z°° non
ē necē q ptineāt ad unū sensū. Mō dico q q̄litates
tāgibiles magis ouenīūt adinuicē scđm suas nās q̄
luc 7 color sicut ꝓbat. tn̄ luc 7 color magis ouenīūt
q̄tum ad īmutationē medii 7 sensus. Qđ sic ꝑz. nā
color nō pōt īmutare sensū aut mediū nisi disposi-
ta sint luīe. ut dictū ē ꝑus. ꝫ calidū 7 frigidū nō re
quirūt humidū 7 siccū tanq̄ dispōnes p se necessa-
rias ad recipiendū īmutatiōes ab eis nec eo°. 7 sic
colō 7 luc magis ouenīūt q̄tū ad īmutationē medii
7 sensus q̄ dicte q̄litates tāgibiles. q̄te ꝛc. Verū
ē tn̄ q aliq uolūt alt dicē. s. q color 7 luc scđm su-
as nās magis ouenīūt adinuicē q̄ oīs iste q̄litates
tāgibiles. qa ipe colō ē idē eētialt cū luce 7 or sc
lū scđm accītalē dispōnē. Color. n. ē act⁹ dyaphāi
terminati. luc aūt ē act⁹ dyaphani interminati. ut di
cit oī. in isto z°. Vñ ymaginātur isti q colō ꝓpe
dict⁹ istor inferior corpor mixtor ē eētialit idē
cū luīe. iō nō ualet illa rō. Sed istud nō uidet bn̄
rōnabile. cū. n. lum̄ sit ei⁹dē spēi spālissime ut oēs
ocedūt. si qlibet color eēt eētialt ipa lux sequeret
q oēs colores eēnt ei⁹dē spēi spālissime. qđ est ab-
surdū. Et ofirmat. qa si albedo eēt eētialiter ipsa
lux 7 silt rube° lux q̄dā. q̄to utq; ī eētia 7 qddita
te albedis īcludat aliqd aliđ a luce aut nihil. 7 silt
ī eētia rubedis. si nihil tūc seqt q cū lux n̄ sit nisi
uni⁹ spēi q albedo 7 rubedo scđm suas eētias ꝓ-
prias sūt ei⁹dē spēi. Si aūt ꝑter lucē aliqd aliud sit
đ eētia rubedis qđ distīguat eā ab albedie 7 eo°.
seqtur q rubedo ē q̄dam eētia opposita ex ors is re
bus eētialt qđ ē absurdū scđm oēs. 7 iō nō ualet
ista rō. Ad aliā tōem ꝓncipalē. ocedo q una po
tētia ognoscit res oīum. x. pdicamētor īdiuidualt
tm̄. sed illa nō est sensus pticularis 7 exterior. sed
ōtus īterior 7 ophensiua de ītus 7 supior scđm or-
dinē dignitatis oīb⁹ sensib⁹ pticularib⁹. s. uirt⁹ co-
gitatiua q̄ ē ꝓpa hōi. ut oīc om̄. in z° h⁹. 7 ista uir-
tus ē aliqua rō ut ipe oīc. Si g̃ dicat. min⁹ uidetur
q una potētia cog̃sceret res oīum pdicamentor q̄
res uni⁹ generis. uel ē de potētia que ē sensus pti-
cularis 7 exterior 7 cōis oīb⁹ aīalib⁹ aut multđ. Sz
de potētia īteriori 7 cōi 7 que ē ꝓpa hōi nō minus
ur̄ ipam posse cog̃scē res oīum pdicamentor q̄ q
sensus pticular⁹ un⁹ foralit ognoscat plures pmas
ottarietates. 7 sic otīgit ī ꝓposito. q̄te ꝛc.

Qtz tactus īdigeat medio extrīseco. Et arguit ꝑ q nō. qa si sic tact⁹
nō eēt tact⁹ qđ ē absurdū. ꝓbat oña. qa tactus ꝓtāto or ee tactus
qa og̃scit suū sensibile tāgēdo ut
ur̄ maīfestū. Nūc si nccio īdigetz
medio exttrīseco īterposito int ipm 7 suū sensibile
tūc nō sentiret tāgendo. Tangētia. n. sūt quoꝝ n̄
ē mediū. ut hr in 5° phicoꝝ. Itē si tact⁹ īdigeret
medio exttrīseco tūc tāgibile positū sup carnē non
facēt tactū. 7 oppositū plane uult Aꝛ. in lra. posita
aūt sup carnē sentīūt. g̃ ꝛc. Itē si sic un⁹ sensus ī
digeret plurib⁹ medns. Quilibet. n. tact⁹ īdigz car
ne ut medio extrīseco in sentiēdo. ut pz ex lra. Si g̃
īdigeret medio exttrīseco cū illud non sit caro. tunc
un⁹ sensus īdigēt silt mediis pluribo 7 diuersis. qđ
nō ur̄ uerꝝ. Oppositū ur̄ uelle Aꝛ. in lra. 7 silter
om̄. Ad qonem itelligēdū ꝓpt iuniores q me-
diū exttrīsecū ē illud qđ nō ē ps aīalis. ut aqua aut
aer aut hm̄oi. mediū aūt ītrinsecū ē illud qđ ē ps
aīalis 7 mediāte ipo sensibile mouet sensū. Tunc
ad qōnem ur̄ Aꝛ. oicē. q tactus sp ī sentiēdo habz
mediū exttrīsecū ut aerē aut aquā. Ad cui⁹ ꝓbatō
nē supponēda sūt aliq̄. ꝑ q nūq; duo corpa se tan-
gunt int que duo ē aliqđ corp⁹ mediū. 7 hꝫ sat ma
nifestū ē. 7 hꝫ Aꝛ. ur̄ ofirmare in lra. qa corp⁹ ē trī-
na dimēsio uel trina magnitudo. s. ꝓfunditas. 7 sic
int quecūq; duo corpa ē corp⁹ mediū int illa ē ma
gnitudo 7 distātia. 7 talia nō se tangūt. Tangentia
n. sūt int que non est aliqđ mediū neq; plenū neq;
uacuū. ut hr in 5° phicoꝝ. z° supponendū ē q int
duo corpa exīntia in aqua necē ē eē corp⁹ intermē-
diū. s. aquā. qđ ꝓbat. qa q̄tumcūq; duo corpa sibi
inuicē approprīquant in aqua tn̄ extrema eoꝝ non
sunt sicca īmo hūida. humectū aūt nō ē aliqđ sine
aqua uel aere. uñ necē ē int duo corpa exīntia in aq̄
eē aquā intmediā. nisi dicēt q extrema eorū eēnt
sicca. qđ ē absurdū. 7 sic ur̄ q int duo corpa existē
tia in aqua sit nccio aqua ut corpus mediū. Silter
ē intelligendū de corpib⁹ exīntib⁹ in aere. Nā silt se
hz aer ad ea que sūt in aere sicut aqua ad ea que sūt
in aqua. Ex qbo seqtur q īpossibile ē duo corpora
se tāgere in aere uel in aqua scđm ꝑmā suppōnem.
Tūc dicetur ad qōnem q tactus īdiget medio ex-
trīseco. ita. s. q int tāgibile 7 tangēs ē mediuz ex-
trinsecū. qđ sic ꝓbat. si int tangibile 7 tangēs nul-
lū eēt mediū exttrinsecū. tūc duo corpa possent se ī-
uicē tangē in aere uel ī aqua. s. corpus qđ tangitur

UVA. BHSC. IyR_010

7 corp⁹ tangēs. ℔ aūt ē ipossibile ut oñsum ē. g ꝛc. Et hāc tōem posuit Aꝛ. in lra. Considerandū aūt q ipe Aꝛ. uī adducê istā tōez p mōm dubitatōis 7 nō p mōm dmrationis. sic. n. loqtur. Dubitabit aūt aliqs si oē corpus pfundū hz ꝛc. Vñ dicūt aliqui nunq̄ fuisse intentionē phi q̄ semp ad tangēdū ocurrat mediū extrinsecum. hñt. n. p mitabili imo p ipossibili q aqua aut lapis aut lignū ñ possint se iuicē tāgere in aere aut ī aqua. ¶ Sed indubitanter licet ī pncipio illi⁹ ptis Aꝛ. iducat tōez quasi dubitando tñ in pte sequēte ubi remouet differētiam quā aliq assig̃bant int tactū 7 alios seusus uī istā ocōnem affirmate. dicebāt aūt aliqui q sens⁹ tactus sentit sua sensibilia tāgendo. alii vo non. Et Aꝛ. dic. ℔ aūt nō ē. ℔ duꝛ 7 molle p alta sentimus Vñ plane oñdit q tact⁹ hz mediū extrīsecū. Illō tñ mediū multū latet ppter puitatē. ita q tangibile multū ppinquū ē tangēti. in alijs vo sensibus notū ē 7 manifestū. 7 oñ. silr affirmat ad tactū ocurrere mediū extrīsecū. 7 soluit obiectionē quandaz otta ℔. ut uidebit īfra. ¶ Considerandū ē etiaz q si tactus īdiget medio extrīseco ita q sp sit aliqd̄ medium extrīsecū int tangibile 7 tangēs. tñ ē dīa iter tactū 7 alios sensus sentientes p mediū extraneū. quia scdm Aꝛ. in lra. extrīseca media alioꝝ sensuū p⁹ mouēt a sensibilib⁹ 7 ipa mota mouēt nos. Tāgibilia vo nō sentimus moueri a medio extrīseco. nec ipm mediū extrīsecū pus īmutat a tāgibilib⁹ q̄ tactus ℔ simul. Et exēplificat. ut si qs pcutiat̄ medīate clipeo silr pcuti ē clipe⁹ ꝛc. Et oñ. optīe exponit dicēs. q dēbēs itelligê p simlr. nō q in eodē tempore patiat̄ mediū a tangibilib⁹ 7 ipe sensus tact⁹. 7 in alijs sensibus ī duobus tēporibus. uisus. n. 7 mediū alterant̄ in īstanti 7 ī eodē tpe. sed in alijs sensibus mediū pus cāliter īmutat̄ q̄ sensus. 7 ē cā īmutatōnis ei⁹. in tactu vo mediū nō pus cāliter īmutatur a tangibili q̄ tact⁹. īmo mediū ut dic oñ. nihil facit in ℔. sed ē aliqd̄ accīs ex necītate 7 nō ppe 7 p se ē cā nre īmutationis. sicut clipeus non ē necessari⁹ simplr in actiōe pcussionis ita q sit cā ppinqua p se 7 pcutiēs l⁹ sit cā remota. Si. n. nō eēt clipeus nō min⁹ fieret pcussio īmo meli⁹. Et p⁹ modicū cōcludit oñ. p simul igit̄ debem⁹ itelligê puationem pozitatis 7 p⁹teriozitatis in cā nō in tpe. Ex qbus oīb⁹ uī eē intētio oñ. 7 Aꝛ. q illud mediū extrinsecū nō sit cā ppinq̄ īmutatiōis nre in tactu sicut mediū in alijs ē cā ppinqua īmutationis sensus.

¶ Circa dicta sūt due difficultates bone. ¶ Prima ē quā mouet oñ. nā si tactus necessario indigēt medio extrīseco tūc nos nō possem⁹ cogscere p tactuz aerē circa nos exītem 7 alia exītia ī aqua nō poterūt tangê aquā. qd̄ ē absurdū 7 otra sensū. Expolia. n. in hyeme corp⁹ tuū ad aerē 7 bñ pcipies aerē. 7 oña p⁹. nā int ipm aerē 7 corp⁹ nr̄m nullus ē mediū extrinsecū ut manifestū ē. īmo ipe īmediate nos tangit. q̄te ꝛc. ¶ Aliud dubiū ē otra illā differentiā qua dictum ē q mediū extrinsecū ī tactu nō est cā īmutatiōis nre a tangibilib⁹. Sed cōtra Mouēs ppīquū ē cā īmutatiōis ipsi⁹. ℔ ē manifestū. sed ipm mediū extrinsecū ē ibi mouēs propinquū qd̄ īmutat carnē. pbatio. q mouens īmediatū aut ē ipm tāgibile. aut ē ipm mediū. nō ē dicendū q tāgibile. q mouēs ppinquū 7 īmediatū debet eē simul cū eo qd̄ mouet sic q eoꝝ non sit mediū neq; plenū neq; uacuū. ut dēmratum ē 7° phicoꝝ. cū igit̄ ipm tāgibile non sit simul cū carne ut tu ponis. ℔ ē mediū extrinsecū. g tāgibile nō ē mouens īmediatū. aut g ibi nullū ē mouēs īmediatuz qd̄ ē īconueniēs. aut oz dicê q illud mediū sit mouēs ppinquū. 7 sic seqtur q sit cā īmutatiōis cānis a tangibili. cui⁹ oppositū dicebat. ¶ Ad pmū dicunt aliq q bñ ocludit q tactus nō oīa tāgibilia sentit mediāte medio extrīseco sed solū quedā tangibilia s. solida que nō pñt īmediate tāgê carnē. ℔ aer aut aqua que bñ pñt īmediate tangê carnē bñ possunt sentiri sine medio extrīseco. 7 ℔ uī īnuere p⁹s in lra cū dic q duꝛ 7 molle p altera sentim⁹. 7 nō dicit ulr q oē tangibile sentiat̄ p mediū extrīsecū. Et de talib⁹ corpib⁹ solidis aliq̄tuluz īmixtis duꝛ aut mollib⁹ pcedit tō Aꝛ. q duo corpa nō pñt se tāgê ī aere 7 in aqua. 7 sic expediūt se q̄tū ad ℔. Bene g ueꝝ ē q int tactū 7 alios sensus ñ ē talis dīa. quaz aliq putaueŕt. s. q tact⁹ oīa sensibilia sentiat tāgēdo 7 nulla p mediū extrīsecū. īmo duꝛ 7 molle per alta sentim⁹. i. p media extranea. sed nō ppter hoc uult dicere q oē tangibile sentiat̄ p mediū extraneū. 7 ℔ uī satis tollerabile scdm Aꝛ. 7 Albūs sic itelligê uī. cōcedit. n. aerē 7 aquā sentiri tactu ab aialib⁹ que sūt in illis. ¶ Alr tñ vndet oñ. Auerrois tenēdo q nullū tāgibile sentit tactu nisi sit ibi aliqd̄ mediū extrīsecū. ¶ Ad cuius euidentiā accipit oñ. q aīal uiuēs nāliter ī aere nō sentit aliquam q̄litatē ipsi⁹ aeris cū ipe aer ē in dispōne 7 simplicitate natāli quā debet hre scdm q ē loc⁹ nālis. 7 silr aīal uiuēs in aqua. nō sentit aquā q̄diu est ī sua simplicitate quā debet hre scdm q ē loc⁹ illius. Et ℔ pbat oñ. satis subtiliť. p qa sensibile ut dicit ē ottariū nob⁹ añ passionē 7 loqtur de sensibili tactus. 7 ℔ hr̄ ab Aꝛ. pus ubi dic. Q silr calidū sicut nos sum⁹ calidi 7 silr frigidū ut nos sumus frigidi nō sentimus sed scdm excellētias extremoꝝ. Ex q̄ p⁹ q nunq̄ aliqd̄ tāgibile sentiť a nobis nisi hēat aliquā ottarietatē ad nos. nūc aūt ipe aer q̄diu est ī ipa dispōne nālissima quā debet hre scdm q loc⁹ nāl⁹ ē nullā hz ottarietatē q̄litatū tāgibiliū ad nos īmo ē similis nob⁹. qa loc⁹ nālis ē silis locato ut declaratū ē in sermōib⁹ ulib⁹. Vñ ocludit oñ. q aīal nō sentit calorē neq; frig⁹ ī aere nec ī aqua nisi qñ cū eis omiscētur corpa calida aut frigida 7 illa sunt ofa ab aere 7 aqua 7 tūc totū illud omixtū uel cōiunctū sentiť mediāte aere nāli quēadmodū etiam alia tāgibilia. Qd̄ aūt aer nālis ut ē loc⁹ nālis non hēat qualitatez ottariā q̄litatib⁹ aīaliū cui⁹ ē locus ℔ pbat. qa si aer 7 aqua otinētes aīalia hērent ottariā qualitatē tūc īpediret̄ ꝛēhensionē q̄litatū ottariaz ab aialib⁹. quā oñam ipe ñ declarat. sed forte sic p⁹. sicut si aliqd̄ mediū ī uidēdo hēret colorē cōtrariū colori alicui⁹ uisibilis īpediret coloris illius aprehēsionē. Vñ cū aliqd̄ albū uideret̄ mediante uitro rubeo uideret̄ eē rubeū. 7 silr in alijs h⁹modi. Cōcludit aūt ultū oñ. q ppter ℔ qd̄ dcm ē nō est oppinandu⁹ aquā calefieri dū fuerit aqua pura neq; aerē īfrigidari dum ē aer purus. sed ℔ accidit ppter corpa admixta cuz eis calida aut frigida. Et hoc sic itelligo q aqua pura. s. illa puritate quā debet hre scdm q ē loc⁹ alicui⁹ aīalis nō calefit caliditate cognoscibili p tactū illius aīalis. 7 silr aer pur⁹. s. illa puritate quā debet hre scdm q ē loc⁹ nālis non infrigidat̄ frigiditate sensibili ppe a tactu illi⁹ aīalis sed si otīgat aeri talis īfrigidatio ℔ ē p admixtiōez corpoꝝ frigidoꝝ uel p admixtionē uel pñtiam corpalē ut cū uapores frigidi 7 hūidi includūt̄ ī aere. uel p admixtionē uirtualē sicut cū aliq̄ ofstella⁹ uel ofiguratio celestis īfrigidat aerē. Vtꝝ aūt aqua pura simplr in loco suo exīs manens pura aqua sine alia suba diūcta ei posset calefieri aut aer pur⁹ simplr in suo ppo 7 nāli loco posset īfrigidari bona ē dubitatio. Sed de ℔ nihil ad ppositū. sufficit aūt ℔ sic itelligê oñ. ut dictū ē. 7 forte sic ipm itelligendo facilit̄ soluerent̄ q̄dā obiectiōes q̄s aliq latinoꝝ īduxerūt cōtra eū. q̄s ppter buitatē omitto ad pñs. Vmaginabat. n. oñ. ut credo q aer dū ē loc⁹

UVA. BHSC. IyR_010

nālis aīalis hz q̄lītates tangibiles adeo cōueniētes aīali cuī ē locus nālis q̄ ñ sentit eas. ⁊ ꝟ expīmur sensibilit q̄si. nō. n. dicimꝰ nos sentire aerē p tactuz cū aer ē in debita tēpantia. Si aūt alia corpa. s. aq̄ ⁊ terra sint ipi aeri uaporabilit admixta ⁊ ipm aeruz reddāt calidū uł frigidū excellenter ꝟ accidit ei scdz q̄ ē locus aīalis. ⁊ tūc inter illū aerē sic ꝺmixtuz uel alteratū ⁊ ipm aīalis corpꝰ incipit aer nālis q tñ ꝓpter sue q̄litatis puitatē excellentē latet nos. iō putamꝰ tangēdo nos sentire ⁊ nihil eē mediū. ⁊ sic de ꝑ dubio. ¶ Ad aliud mihi uī satis difficile cū patū aut nihil exqsitu; sit de eī solutione. dici tñ pōt q̄ illud mediū extrinsecū qđ ē int tāgibile ⁊ corpꝰ aīalis nō est p se necessaria cā īmutatiōis tactꝰ a tāgibili ita. s. q̄ sine ipo ñ posset fieri īmutaº si abeēt īmo sine hꝰmōi medio ipm tāgibile īmutaz sicut forte pcutiēs mediāte clipeo bñ pcuteret remoto clipeo. illud tñ mediū ocurrit ad tactū ex necessitate corpoz tangentiū quoz extrema nō pnt euadeī qn aliqualit humectētur in aqua ⁊ ī aere ⁊ qm̄ eoz supficieb; aliqualit adhereat aliq̄ pticula aeris aut aque. Sed si posset otingē q̄ ibi nō eēt tale mediu; non minus ouz aut molle facēt suā spēm in tactu mediāte carne īmo melꝰ. Eꝺ aūt de medio respcū uisus qa si nō eēt aer aut aq̄ int colorē ⁊ uisū neq̄q̄ īmutaret uisus. ꝟ ur sentire Az. ⁊ ꝺm. cū dic q̄ illud mediū ibi nihil facit neq; cālt p se se hz ad īmutationē tactus. Ad formā igit tōnis. cū dr. mouēs ꝓpinquū ⁊c. uez ē si sit mouēs p se ⁊ sine q̄ motoz remotꝰ mouē ñ pōt. ꝟ si sit mouēs ꝓpinquū solū p accns nō oz q̄ sit cā p se ⁊ sic ē in ꝓposito. Nō. n. illud mediū ē mouēs p se reqsitū ad īmutationez ex pte sensus sed ꝓpter nccitatē pdictā. ⁊ sic posz euadi rō. Et forte nō sufficit. oz. n. assignare aliqđ mouēs p se ꝓpinquū qđ īmutat carnē ⁊ illud mouēs p se ꝓpinquū non ē ipm tangibile ut ꝓbat. qa. s. ñ ē simul cū carne sed distat ab eo p illud mediū. qd ḡ relinqtur mouēs p se nisi illꝺ mediū? ¶ Forte dicere; q̄ ad oēm motū nō requrit mouēs p se ꝓpinquū ⁊ īmediatū. sed sufficit mouēs p se remotū cū mouēte ꝓpinq̄ p accns ⁊ sic erit ꝟ. nā tāgibile erit mouēs p se ñ ꝓpinquū ꝟ remotū. ⁊ illꝺ mediū nō ē mouēs ꝓpinquū sed p accns. ¶ Contra. Mouēs remotū mouet p mouēs ꝓpinquū. si ḡ mouēs ꝓpinquū mouet p accns ⁊ mouēs remotū mouz p accns Dr q̄ uł ꝟ nō est uez. s. q̄ mouēs remotū moueat p mouēs ꝓpinquū īmo pōt eē q̄ mouēs remotū q̄tum ē ex se mouet p se ipm. qđ aūt moueat p mouēs ꝓpinquū hoc nō ē p se ⁊ ꝓpe ita q̄ illud requat eī nā sicut pcutiēs p clipeū nō necessario exigit clipeū ad hoc q̄ pcutiat. sed quantū ē de se ē pcutiēs ꝓpinquū p se. Vñ si clipeꝰ sp eēt int pcutiētem ⁊ pcussū ꝓpter aliquā aliā cām tūc penitꝰ eēt sicē de pcutiēte ⁊ de tāgibili. sicut. n. int pcutiens ⁊ pcussū nō eēt tāta distantia nālis q̄ p se requreretur clipeus mediꝰ iter ista ⁊ tñ sp eēt medius ꝓpt aliq; aliā nccitatē. sic int tāgibile ⁊ carnē nō ē tanta nāl dr̄sitas q̄ ad īmutationē unꝰ ab altero p se requrat mediū extrinsecū. qa tñ sp accidit hꝰmōi medium interponi ꝓpter aliā cām ut dictū ē iō sp fit īmutatō ipo mediāte. Possumꝰ ḡ dicē ꝓbabilit q̄ in īmutatione carnis a tangibili ipm tāgibile nō ē mouēs simplr ꝓpinquū īmo ē aliꝺ mouēs ꝓpinquū interme diū. s. illud mediū extraneū. tñ ipm tāgibile bñ ē mouēs p se ꝓpinquū qa int ipm ⁊ carnē nō ē aliqđ mouēs p se sed solū mouēs p accns ⁊ illud accidēs otīgit nō eē q̄tum ē ex pte tāgibilis ut motiuū cānis ⁊ ex pte carnis ut īmutabilis a tāgibili. sed nō otīgit ipm nō eē ꝓpter aliā nccitatē pdictā. tangibile aūt p suā naturā nō est natū ꝑus impmer suā spēm illi medio q̄ cāni nec caro p sui naturā ē nata īmutari ab illo medio īmediatꝰ q̄ a tangibili. ⁊ sic pute p accns ocurrit illud mediū ad tāgendū q̄tū ē ex pte tangibilis ⁊ carnis ut pdictū ē. ꝓpt quaz cām oz dicē q̄ illud mediū nō sit mouēs ꝓpinquuz p se sed pute p accns. nondū tñ uidi declaratuz demratiue. ꝟ tñ assetūt Az. Auerrois ⁊ Albꝰ. ⁊ oēs pipatetici pteriores. Et forte ouīceret p ꝟ q̄ unꝰ ⁊ idē sensus nō indigz p se duob; medijs ita diuersis sicut sūt aer ⁊ caro ⁊ aqua. Vñ cū tactꝰ sit unus saltē respcū unius otrarietatis nō ur iustū q̄ idigeat p se duob; medijs oñtib; spē ad ipm. ingre melius ⁊ ego nō scio plꝰ i hoc. ¶ Aīt pōt dici q̄ in īmutatiōe tactꝰ a tāgibili duro aut molli ipm tangibile ē ꝓpinquū īmutans carnē. ⁊ cū dr̄ q̄ int mouēs ⁊c. uez ē unū mediū qđ sit p se ⁊ necessario requsitū ad illū motū. sed bñ pōt eē ibi mediū aliqđ ꝓpter aliā cām ut dictū ē. ¶ Ad tōes. Ad pmā. cū dr̄ q̄ sic tactus nō erit tactꝰ. nego ꝺñz. ⁊ cū ꝓbat. qa tactus dr̄ tactus eo q̄ tāgit suū sensibile. dico q̄ non ē tactus eo q̄ sentiat suū sensibile tāgendo sine oī medio. sed forte ex eo qa magis de ꝓpe sentit q̄; oēs alij ⁊ in tñ q̄ latet intermediū ⁊ ꝓpter ꝟ ipositoz nois uocauit ipm tactū ⁊ forte putauit nullū eē extraneū mediū in tāgendo ⁊ iō uocauit ipm tactū. ¶ Ad aliā dico q̄ uez ē si indigēt p se medio extrīseco sed ponimꝰ q̄ solū p accns idiget q̄tum est de tactu ⁊ tāgibili. ⁊ iō si poneret q̄ lapis īmediate tāgeret manū nihil phibēt fieri sensū. ⁊ sic ē intelligendū illud. ¶ Ad aliā sit. bñ. n. ꝺcludit q̄ unus sensus forālt nō idiget p se ad suū actum diuersis medijs oīo. sicut ē ꝟ. licet. n. oculꝰ aer exteriō sint media uidendi. tñ ꝟ ē tōe uniꝰ q̄litatis coīs. s. tōe dyaphaneitatis. sed nō ē una q̄litas sic coīs aeri ⁊ carni p quā īmuteť a tāgibilib; iō aer nō est per se mediū tangēdi. q̄re nō ualet.

Onsequēter queriť. Vtz sensibile positū sup sensū faciat sensationē. Arguiť p q̄ sic. qa tangibile positū sup neruū facit actū tangendi. qđ pz. cū manꝰ aut aliq̄ ps corpis secať p totū. tūc. n. certū ē q̄ istrūm sectionis ut cultellꝰ uel gladiꝰ tāgit neruū ⁊ ponit īmediate sup ipm. ⁊ cū neruꝰ sit organū tactus ut ocessū ē. seqtur q̄ tangibile positū sup neruū poit sup tactū. ⁊ tñ facit tactū ut manifestū ē. Tāgibile n. ē quoddā sensibile ⁊ tactꝰ ē qdam sensus. ḡ sensibile positū sup sensū ⁊c. ¶ Itē agēs nāle q̄to ꝓpīquiꝰ ē passo tāto pfectꝰ agit ut pz ī igne ⁊ hꝰmōi. sensibile aūt ē agēs nāle qa nō ē agēs artificiale ut maīfestū ē. nec casuale aut fortuitū. cū frequēt aut ut in pluribꝰ agat ī sensū. ḡ quāto ꝓpinqus ē sensui tāto pfectꝰ agit in ipm. sed cū sensibile ē supra sensū tūc ē ei ꝓpinqus q̄; cū distat ab eo ut manifestū ē. q̄re ⁊c. ¶ Itē aer illuīatus positꝰ sup uisū facit uidere. sed aer illuīatꝰ ē quoddā sensibile ut manifestū ē ⁊ uisus qdam sensus. ḡ ⁊c. maioz ꝓbatur qa oculꝰ ē mā uisus. ut dr̄ in isto z°. ⁊ sic seqť q̄ uisus ē in ipo oculo ut ī subo. cū ḡ aer illuīatus positus sup oculū facit uidē seqtur q̄ positus sup uisū facit uidere. q̄re ⁊c. ¶ Oppositū arguit auctoritate Az. in lra. pluries. n. dic q̄ sensibile positū sup sensū nō facit sentire ⁊ hoc ē cōe oī sensui ut ibidē dic ꝺm. ¶ Ad qōnem dico ꝟuiť q̄ sensibile positū immediate sup sensū scdm eē corpale nō facit sensuz. cuī cām ꝟ tāgit ꝺm. ⁊ planꝰ ī li° suo de sensu ⁊ sensato. qa nā nō ꝓcedit ab uno dissimiliū ad alterum multū dissibile nisi p mediū qđ ē aliq̄ť ꝺueniens cuz utroq; uel minꝰ dissibile. sicut etiā mobile localit nō mouet ꝺ uno ubi ad aliud ubi simplr oppositū nisi p mediū. ut ꝟ ex 5° phicoz. Mō eē corpale forme

UVA. BHSC. IyR_010

in ipa re extra aiam ⁊ eē ei⁹ spūale in aia sūt multū
dissimilia eē q̄tum ad hoc. qa eē forme sensibil' cor
pale extra aiam nec ē cognitio nec imediatū prīci-
piū cognitionis. ut eē albedīs in pariete nec est ui
sio nec imediatū p̄ncipiū uisiōis ut manifestū est.
Sed eē ipsi⁹ colozis ī uisu aut est formale ipa uisio
aut ē imediatū p̄ncipiū uisionis actiuū ul' recepti
uū sicut manifestū ē ⁊ oēs ocedūt. ⁊ iō natura nō
p̄cedit ab uno istoz in alterū nisi mediāte aliq̄ esse
medio int' ea. ⁊ illud eē mediū ē eē ī medio nō co-
gnoscitiuo ut ī aere ul' aq̄ ⁊ h⁹mōi. ¶ Ad p̄mā tō-
nem dico buit' q̄ si aliqđ tāgibile ponētur imedia
te sup̄ neruū ita q̄ ī nulla pte eēt caro int' media ñ
sentiret. hoc aūt nō otingit cū man⁹ abscindit' aut
alia ps. ꝑmā ꝛ tūc instrm diuisionis scđm aliq̄ ptē
attīgat neruū sine cāne media ut credit'. tñ sil' scđz
aliquam ptē est caro int' ipm ⁊ neruū ⁊ iō non est
oīo imediat⁹ otact⁹. q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā cū dr. agens
nāle ꝛc. uez ē si appropīquat passo disposito ⁊ apto
nato recipe ei⁹ actionē ⁊ si nō nō oz. nūc ipe sensus
nō ē passū qđ sit aptū natū imediate suscipe a fora
sensibili sibi cozpal' appropinq̄ta. quare ꝛc. ¶ Ad
aliā cū dr. aer illuminat⁹ ꝛc. dico p intemptionem
maioris. ⁊ cū ꝓbat'. q̄ ocul⁹ ē mā uisus ꝛc. dico q̄
illud Aꝛ. nō dixit p mōm determinatiōis ꝑ exēpli
ficādo. Vel dicendū q̄ ibi loqtur sub ditione. s.
suppositō q̄ ocul⁹ eēt aial aia utiq; esset uisus ipsi⁹.
de exēplo aūt nō hr̄ ꝟificatio sed manifestatio. ut di
cit cōm. ī isto z°. capło de uisibili. q̄re ꝛc. ¶ Vel si qs
uellet tenē q̄ ipe uisus ē in oculo subiue ut aliq̄b⁹
placet ⁊ q̄ aer illuīatus posit⁹ supra oculū uideat'
aut saltē nō ꝓhibeat fieri uisionē. tñ nō ē ad ꝓpositū. qa lumē nō ē in ipo medio cozpal' sed spūal'r ⁊
ītentionalit'. cū lumē exīns in q̄cunq; pticula aeris
repītat totū lumē cozpis luīosi ut manifestū ē. cuz
aliqs mediāte uno puo foramīe uidet unū magnū
ignē aut solē aut lunā aut aliqđ h⁹mōi luminosū.
⁊ nos ītelligim⁹ q̄ sensibile imediate positū supra
sensū scđm eē cōpale. put distinguitur a spūali nō
facit sensū. Et hoc manifestū ē q̄ ī p se scđm doctri-
nā Aꝛ. dicētis. Et hoc qdē in ipo positū q̄ sentit ī
sensibile eē oīb⁹ cōe ē. q̄re ꝛc.

Oportet aūt uniuersaliter de oī sen
su accipe ꝛc.
Querit' h̄ ꝑ. Vtꝛ ista ꝓpō sit uera
Oīs sensus ē receptiu⁹ spēz sine
mā. Arguit' q̄ nō. qa illud qđ opz
tit alteri q̄ sensui nō debet' sensui
p̄. passio. n. nō iest nisi suo subo p̄ aut eis que sunt
eēntialiter idē cū ipo sicut ītferioza aut p⁹terioza. ut
p; ex p̄ p⁹terioꝛ. sed eē receptiuū spēz sine mā cō-
petit alicui qđ nō ē idē eēntialr cū sensu. opetit. n.
ītellectui utz ex 3° hui⁹. ubi plane uult Aꝛ. q̄ intel-
lectus ē susceptiu⁹ spēz sine materia. ¶ Itē si sens⁹
p̄mo recipet spēm sine mā seq̄ret' aut q̄ nō recipet
sensatōz aut q̄ recipet eā mediāte spē. h̄ oña p;. qa
unū receptiuū nō ur̄ recipe duo dr̄sa nisi unū me-
diāte alio. mō spēs sensibilis ⁊ ipa sensatio sūt duo
diuersa ut multi ocedūt ⁊ uidebit' p⁹. ⁊ sic aut sen-
sus nō recipet sensationē aut recipet ipam mediā-
te spē. ⁊ hoz p̄mū ē oīo ipossibile. in quo. n. recipe-
ret' sentire nisi ī ipo sensu ? Potētia. n. in q̄ recipit'
sentire sentit ⁊ ē sentiēs. uel quo aial ē sentiens. ni
hil aūt ē sentiēs nisi sensus uel aial p sensū. Et sil'
secundū ur̄ ipossibile. nā si sensus recipet sensatōz
mediāte spē tūc ipa spēs nō eēt p̄ncipiū actiuū per
se sensatiōis. eo q̄ unū ⁊ idē simplex ⁊ idiuisibile
nō ē p se p̄ncipiū actiuū ⁊ p se receptiuū ei⁹dē act⁹
oñs aūt reputat' incōueniēs a multis. nō. n. aliud
ē imediatū p̄incipiū actiuū alicui⁹ sensatiōis nisi
spēs ī formās sensū ut oēs ocedunt. ¶ Itē illud qđ
ē cōe oī patiēti nō debet' ꝑ sensui. h̄ ē manifestuz.
ꝑ eē receptiuū spēz sine mā cōe ē oī patiēti. Oē. n.
patiēs recipit aliquā foram ab agēte ut manifestū
ē. ⁊ ostat q̄ ipm patiēs nō recipit materiā agend
ut cū aqua patit' ab igne ipa nō recipit materiā ig-
nis. silr aut ē ⁊ in alijs. h̄ satis p; ꝑ de generatione.
ca° de actiuis ⁊ passiuis. q̄re ꝛc. ¶ Oppositū arguit'
auctoritate Aꝛ. ī lra q̄ oīc q̄ oēs sens⁹ ꝛc. ¶ De isto
dixit qdā doctor hui⁹ tpis q̄ sensus ē ꝑ receptiuus
spēz sine materia. qđ ꝓbauit. qa si nō tūc Aꝛ. erra
uit ī acceptiōe uīs. Error. n. in assignatiōe uīs ē
cū passio nō assignatur suo subo ꝑ ut accipit ex pri
mo p⁹terioꝛ. absurdū aūt ē Aꝛ. peccauisse ī assigna
tiōe uīs. cū ipe docuerit plane artē accipiēdi uīe.
ut p; in ꝑ p⁹terioꝛ. g̊ ꝛc. Sz mihi ur̄ salua pace di-
centis. q̄ h̄ ē dictū debile ⁊ falsū. qa si sensus esset
p̄mū subm h⁹ qđ ē eē receptiuū spēz sine mā tunc
nihil eēt receptiuū spēz sine mā nisi sensus ul' hōs
in se sensū. h̄ manifestū ē. qa passio nō ē sine p̄mo
suo subo. ut hr̄e tres angulos eq̄les duob⁹ rectis ñ
ē nisi ubi ē triangul⁹. ⁊ uisibilitas nō ē nisi ī quo ē
hūanitas uel hō. h̄ aūt ē falsū manifestū. nā mediū
inaīatū est receptiuū spēz sine mā ut aer aut aqua
ut uult Aꝛ. ī isto z°. ⁊ isti met ocedūt imo ocedūt
q̄ silis ē imutat° mediī ⁊ organi. ⁊ recipit' ab Aꝛ. in
li° de sensu ⁊ sensato. Et iō dico ad q̄onem duo. ꝑ
q̄ oīs sensus q̄ ē subm ipsi⁹ sentire ē receptiu⁹ spe-
ciez sine mā. z° q̄ h̄ nō opetit ꝑ sensui. ꝑzimum
apz qa idē dr̄ eē susceptiuū dispōis ad aliquē actū
⁊ illi⁹ act⁹ aliq̄ mō. nūc ipa spēs sensibilis ē dispos⁹
ad actū q̄ ē sentire ut dēs ocedūt saltē q̄ ponūt spēz
eē aliud a sentire. q̄re ꝛc. ¶ Itē sensus recipit aliq̄
formā a sensibili quoquo°. alr. n. sensibile nō ageret
in sensū neq; reducet ipm ad actū qđ ē otra doctri
nā Aꝛ. aut igit' recipit formā scđz eē māle aut scđz
eē spūale. nō scđm eē māle qa sic fora hēret idē esse
in aia ⁊ extra aiam. mō sicut extra aiam nō ē oppo-
sio neq; p̄ncipiū ꝓpinquū oppensionis. sic nec ī
aia qđ ē absurdū. Et āplius. tūc sequeret' q̄ uisus
uidēs nigꝛ eēt niger p⁹q; recipet nigredinē scđm
eē reale. Et āplius. ottraria simul eēnt in eodē scđm
eē matiale cū simul albū ⁊ nigꝛ hnt agē in uisū. g̊
relingtur q̄ sensus recipit formā a sensibili scđz eē
spūale. ⁊ h̄ dr̄ eē spēs sensibilis ¶ Secundū ꝓbatur
tōe pus tacta formādo eā alr. Si sensus eēt p̄ ⁊ p
se receptiu⁹ spēz sine mā tūc aer ⁊ aqua eēnt aīata
⁊ hntia sensū. qđ ē absurdū. ꝓbo oñam. In q̄cūq;
ē p se p̄pum accns alicui⁹ subi in illo ē illud subm.
h̄ recipio q̄ manifesto. cū g̊ in aere ⁊ aqua sit eē re-
ceptiuū spēz sine mā. in utroq; istoꝛ erit sensus ⁊
p oñs aīa. q̄re ꝛc. Et ofirmat' qa oē receptiuū spēz
sine materia aut dr̄ uniuoce de medio inaīato ⁊ de
sensu. aut pure equoce. aut scđm analogiaz. si pure
uniuoce tūc seqtur idē qđ pus. passio. n. uniuoca ī-
est cuicūq; iest p p̄mū subm utz p̄ p⁹terioꝛ. Si pu-
re equoce h̄ ē incōueniēs. qa sic nō eēt dsilis imu-
tatio mediī ⁊ sensus. cui⁹ oppositū isti uolūt. ¶ Itē
h̄ eēt otra Aꝛ. q̄ absolute ⁊ idistincte enūciat istaz
passionē de sensu. Equocū aūt nō ꝑpe dsideratur ī
scīa. ut hētur q° methaph̄. Si vo dicētur q̄ analo-
gice. s. scđm pus ⁊ p⁹teri⁹. tūc etiā hoc erit contra
Aꝛ. nā passiōis ābigue subm debet eē ābiguū. scđz
Lincon. p̄ p⁹terioꝛ. imo etiaz scđm Aꝛ. Si. n. aliq̄
passio ābigua in sua cōitate sūpta assigretur d uno
illoꝛ scđm pus error ē ī assigtione uīs. ut si putet'
illud esse subm p̄mū. g̊ scđm istos Aꝛ. erravit ī as-
signatiōe assignādo istā passionē de sensu cum īsit
multis alijs. ¶ Sed aliqs cauillaret q̄ subm p̄muz
passiōis dr̄ dupl'r. s. p̄mū p̄mitate cōitatis ⁊ d isto
uez ē qđ argutū ē. aliđ subz ē p̄mitate p̄ncipalitat

UVA. BHSC. IyR_010

7 ıſtud nō oꝫ tepiri eēntialr in oībꝫ illis qbꝫ ineſt paſſio. Mō ſenſus ſic ē ſubm ꝑmū huiꝰ qđ ē eſſe receptiuū ꝛc. ſed ꝟ nō ſufficeret. qa ſicut dictū ē paſſionis ambigue7 coīs debet aſſignı ſubm ābiguꝫ 7 cōe. 7 nō ſufficit ad ſufficientē acceptionē uniuerſalis accipe ſolū ſubm ꝑncipale paſſiōis. ut pꝫ ex ꝑ pꝰterioꝫ. 7 ſic iſti ſcđꝫ dicta ſua ñ pñt excuſar Aꝫ. ab īconuenıēti. Et ıt́m certū ē ꝙ Aꝫ. ꝟ loquit de ſenſibꝫ pticularibꝫ. nondū. n. dem̄rauerat aliū eſſe ſeuſū. mō ſenſus pticular nō ē ꝑncipale ſubm qđ ē ſuſceptiuū ſpēꝫ ſine mā īmo ſenſꝰ coīs cū ſit ſpiritualioꝫ ē ꝑncipalius receptiuus eaꝫ 7 nobilioꝛi modo. 7 adhuc ymaginatiua 7 cogitatıa nobilioꝛi 7 ꝑncipalioꝛi mō recipiūt. 7 tandē ıtellcūs ꝑncipaliſſime 7 nobiliſſime recipit ſpēs ſine mā 7 iō illa pō ē rōnabilis. Et cū dr̄ ꝙ Aꝫ. errauit in acceptiōe ulıs. Dico ꝙ ñ ſeqt̄. ınā ad ꝟ ꝙ aliqs erret ī acceptiōe ulıs ñ ſufficit ut ıpe enūtiet aut ſcribat ꝑdicatū de ſubo nō ꝑ ſed reqrit̄ ꝙ putet illud eē ſubm ꝑ mū aut ꝙ nō coḡſcat ıpm eē nō ꝑmū. ut ſigs debꝫ decipi p ſillogiſmū ſophiſticū nō ſufficit ꝙ ꝓferat aut ſcribat hꝰmōi ſillogiſmū ꝟ reqrit ꝙ putet ıpm eē bonū 7 ꝙ nō coḡſcat eiꝰ defectū. Aꝫ. aūt quāuiſ ſic deſcripſerit ſenſū eē ſuſceptiuuꝫ ſpēꝫ ſine materia. tn̄ nō putauit ꝟ eē ꝑmū ſubm īmo bene nouit ꝙ alıa recipiūt ſpēs ſine mā. nec dedit in ꝟ aliquaꝫ occaſionē errādi niſi illis q ſūt mꝫtū ꝓni ad errandū. 7 q nō hñt aptitudinē ofer̄di uerba Aꝫ. adın uicē 7 ocoꝛdādi ea ſufficient̄. Iō Aꝫ. quo ad pñs capm uoluit notificare iſtā ꝺditionē ſenſuū. Et ꝟ foꝛte uoluit facē ad remotionē erroꝛis antiquoꝛuꝫ q putauerūt aīam eē ꝺpoſitā realr ex oībꝫ. ut pꝫ in erroꝛibꝫ in ꝓ hꝰ. ¶ Ad rōnes. Ad ꝑmā dicenduꝫ ꝙ q̄uis abſolute loquēdo ıtellectꝰ recipiat ſpecies ſine materia. hoc tn̄ ei ꝺpetit alr q̄ ſenſui. nā ſenſus recipit ſpēs ıdiuidualr ut ꝟ 7 nūc qa ē uirtꝰ coꝛporea. Sed ıtellcūs qa ımaterialr ē recipit ſpecies uniuerſalr nō ꝟ neq nūc ꝑaſe. ¶ Ad aliā bn̄ cōcedo ꝙ ſenſus recipit ſpecies ſine mā 7 mediāte ſpecie r̄ cipit ſenſationē. Vn̄ nō credo ꝙ ſpēs ſenſibilis ſit ımediatū ꝑ ſe ꝑncipiū ſenſatiōis. ꝧ alia ꝺtus ut ꝓbatū fuit ꝑus. ¶ Ad tertiā dicendū ꝙ patiēs coꝛporale ınaīatū alr recipit foꝛam 7 alr ſenſus. nam recipiēs ınaīatū recipit foꝛmā ſcđm eē coꝛpale uel ſcđm eē miꝰ pfecte ſpūalitatis 7 recipit ſcđꝫ eunđē modū eēndi ſicut ꝟ eē ī agente dico in multꝰ recipientibꝫ ſicut oīa recipiēt̄ia que recipiūt cū abiectione cōtrarıı. ut cū aqua calefit ab igne ıpa recipit caliditatē ſcđm ꝺſilem modū eēndi ſcđm quē ē in igne calefaciente ita ꝙ foꝛa caliditatis in aqua r̄cepta nō eſt ꝓpinqus ꝑncipiū cognitionis q̄ que ē in ıpo igne. Sılr aūt 7 ī alıs. ſed foꝛa ī ſenſu habꝫ eē ſpūale 7 eſt ꝑncipiū cognitiōis. ī medio aūt ınaīato ꝟ nō ſit ımediatū ꝑncipiū cognitiōis tamen ē ibi ſpūaliter. 7 ē ꝓpinqus ꝑncipiuꝫ cognitiōis q̄ in re extra. 7 iſtud eē in medio ē quaſi mediū ıter eē in aīa 7 eē extra aīam. nā eē in re extra aīam eſt eē coꝛpale 7 nō ē ꝑncipiū cognitiōis niſi multū remotū. eē uero in aīa ē eē ſpūale 7 ē ꝑncipiū cognitionis ımediatū. eē aūt in medio ınaīato ē eſſe ſpirituale 7 in hoc ꝺuenit cū eē in aīa 7 ꝺffert cū eē ī oбo. 7 nō ē ꝓpinquū ımediatū ꝑncipiū cognitōis 7 in hoc ꝺuenit cuꝫ eſſe ī re extra aīam 7 ꝺffert ab eē in aīa. quare rō nō ualet.

Onſequēter q̄ritur. Circa quedaꝫ ꝺdictoꝛ. Vtꝛ ſpecies rei ſenſibılr recepta in ſenſu ſit ıdē eēntialiter cū ıpo ſentire. Arguit̄ ꝓ ꝙ ſic. qa illud qđ ꝓ recipit̄ in potētia ſenſitiua ē ſentire. ualr. n. qđ ꝓ recipit̄ ī potētia cognitiua ur̄ eē cogni°. ꝧ illđ qđ ꝓ recipit̄ ī ſenſu ē ſpēs rei ſenſibilis ut oēs ocedūt. igitur ꝛc. ¶ Oppoſitū aūt arguit̄. ꝑncipiū ſenſatōis non eſt ıpa ſenſatio. ꝧ ſpecies recepta ī ſenſu ē ꝑncipiū ſenſationis. ut ſpēs ıtelligibilis ē ꝑncipiū ıtellectiōis ¶ De iſto ꝺcūt aliq ꝙ ıpa ſpecies rei ſenſibilis recepta in ſenſu ē ıdē eēntialr cū ıpo ſentire. qđ ſicꝑbāt ſicut arguebaī ſtatī. Sed iſtud nō ur̄. qa q̄ ſūt in ꝺuerſis ꝑdicamētis nō ſūt unū eēntialr ut ſuppono ad pns. 7 habet uideri ſuꝑ ꝑdicamēta. ꝧ ſpēs rei ſenſibilis 7 ſentire ſūt hꝰmōi. nā cū ıpe ſenſus alteret̄ ab ıpo ſenſibili ſaltē alteratōe pfectiua q̄ ē ſalus 7 pfectio. ut hr̄ in iſto ꝛ° 7 in 7° phicoꝛ. manifeſtū ē ꝙ ſenſus recipit a ſenſibili aliquā qualitatē ſaltē ſpūalē 7 illa nō eſt niſi ſpecies foꝛe ſenſibilis que ıpm ſenſibile repñtat. ſentire aūt ē actio quedā uel ſaltē paſſio uel utrūq. mō aūt alıo ḡ ꝛc Itē ſuppono ꝙ foꝛa ſpūalis recepta in ſenſu 7 recepta in medio ut aere aut in ſpeculo ınaīato ē eiꝰdē ſpeciei ſpāliſſime ſcđm ſe. ut ſpecies albedıs ī uiſu 7 ī ſpeculo ınaīato. Quid. n. faceret ꝺuerſitatē ſpecificā inter iſtas foꝛas ! Nō ē dicēdū ꝙ ꝺuerſitas ſpecifica eaꝫ pueniat ex dr̄ſitate ſubi. qa ſicut dicit o m̄. ın iſto ꝛ° o mēto 6°. dr̄ſitas foꝛaꝫ ē cā dr̄ſitatis materieꝫ. 7 nō eo°. nec ex dr̄ſitate agētis. qa albedo eadē ſcđꝫ ſpeciē generat ambas. ꝛ° ſuppono ꝙ cū aliqua ꝺuo ſint eiꝰdē ſpeciei ſpāliſſime oē quod ꝺuenit uni eoꝫ ꝑ ſe idem ſcđm ſpeciē ꝺuenit alteri ut ſoꝛ. 7 plo ſūt eiꝰdē ſpeciei ſpāliſſime. 7 ſic ſoꝛ. eſt ꝑ ſe ꝛiſibilis ſicut plo. ſılr aūt 7 in alıs. 7 hoc ſad hr̄ a o m̄. ſup ſecūdū libꝫ celi 7 mūdi in capło de figura ſtellaꝫ ubi dıc. Nccē ē ꝙ illud qđ exiſtit in aliquo indıduoꝫ ſpeciei in rebꝫ eēntialibꝫ exiſtat ī oībꝫ indıduis eiꝰdē ſpeciei. Tūc arguo ſic. ſi ſpecies recepta in ſenſu ē ıdē eēntialr cū ıpo ſentire. tunc ſpecies que ē in ſpeculo ınaīato eēt ıdē eēntialr cuꝫ ıpo ſentire. ꝟ aūt ē ıpoſſibile qa ſic illud ſpeculum ſentiret. nā oē illud ī quo ē ſentire ıpm ſentit. 7 pꝫ oña ꝑ ſuppōnes. nā ſpecies ꝟ 7 illa ſūt eiꝰdē naturſiue ſpeciei ſpāliſſime 7 iō qđ ꝑdicatur eēntialr de una eaꝫ ꝑdicat̄ etiā de alia eēntialr. uñ ſi ſpecies in ſenſu ē ſenſatio eēntialr 7 alia erit ıdeꝫ qđ ſenſatio q̄re ꝛc ¶ Alıı aūt ꝺcunt alr. ꝙ ſpecies rei ſenſibilis ſcđm ſe nō ē ıdē eēntialr cū ıpa ſenſatiōe. tn̄ receꝓ ıpa ſpeciei ī ſenſu ē ſentire. 7 ſubſtētat ſpāliꝛ ſuper ꝟ qa ſentire ē pati a ſenſibili 7 nō ē aliud pati a ſenſibili niſi ıpa receptio ſpeciei ut eis ur̄. q̄re ꝛc. Sed nec iſtud credo eē ueꝛ qa ſi receptio ſpeciei ſenſibılis in ſenſu eēt ıpa ſenſatio foꝛmalr 7 eēntialr. ſeq̄retur nccīo ꝙ ıpm ſenſibile eſſet ſimplr nobilius q̄ ſit ſenſus. ꝟ aūt ē manifeſtū ıpoſſibile ſcđm oms. uiſus. n. ē qd nobilꝰ ſimplr q̄ coloꝛ. 7 auditꝰ q̄ ſonus. 7 ꝓbat̄ oña. qa ſicut ſupꝰ ſumebat̄. illud ē ens ſimplr nobilꝰ alıo cuiꝰ ꝑ ſe opatio ē nobilioꝛ pfectiſſima opatiōe alteriꝰ. 7 ꝟ ē manifeſtū cuilibꝫ ſani capitis. mō efficē aliqd ē opatio nobilioꝛ ſimplr q̄ r̄cipe illud idē. ut efficē motū ē nobilꝰ ſimpliciter q̄ recipe ipm motū. ſılr aūt 7 in alıs. 7 ꝟ etiam eſt notū ꝑ ſe. 7 declaratū fuit ꝑus ad ofirmādū. ſi igit̄ ſenſibile efficit ſpēꝫ in ſenſu ita ꝙ eiꝰ opatio ꝑ ſe ſit efficere ſpeciē in ſenſu ut oēs cōcedūt. opatio utiq; ſenſibilis. s. efficē ſpeciē erit ſimplr nobilioꝛ q̄ recipe ıpam. Cū igit receptio ſpeciei ponat̄ eē idez ꝙ ıpa ſenſatio ſeqtur ꝙ opatio ſenſibilis ē nobiliō q̄ ſit ıpa ſenſatio. ꝧ oſtat ꝙ ſenſatio ē nobiliſſima opatio ſenſus. ḡ ſenſibile ē quid nobilius q̄ ſenſus. ¶ Item quidam arguūt ſic. Si ſentire foꝛmaliter 7 eſſentialiter ē recipe ſpecieꝫ rei ſenſibilis oꝑtet ꝙ ſentire ſit pati foꝛaliter 7 eēntialr. 7 ſi ſentire eſt pati eēntialr. ſeqtur ꝙ ſentiri ſit agē. ꝧ agere ē nobilius q̄ pati ſibi cozzndens ut oēs ocedūt. ḡ ſeqt̄

UVA. BHSC. IyR_010

q̄ sentiri ē nobili⁹ q̄ sentire qđ ē absurdū.7 ꝟ tatō mihi uidet pulchra 7 insolubilis scđm ueritatem.

¶ Itē pōt argui tōe ɔsiłi sicut arguebat de specie. nā cū species recepta in sensu sit ei⁹dē nature scđm speciē spālissimā cū specie recepta in speculo inaīato seqtur q ei⁹ receptio in sensu 7 in speculo inaīato sit ei⁹dē speciei spālissime.7 sic si una istaꝝ receptionū sit eēntialr sensatio uī q 7 alia debet esse eēntialr sensatio. cū.n.aliq̄ sūt ei⁹dē speciei spālissime nullū p̄dicatū p se debet uni qn illud ɔueniat alteri uel possit ɔuenire.7 ꝟ manifestū est inductiue in aliis. Itē illud ē plane ɔtra ɔm̄.in isto 2°. capło d sensu cōi.ubi ɔic q recipe aliqd ē aliud a iudicare illud.uñ recipe colorē ē aliud a iudicare colorem. 7 iudicare est ipm cog̃scere q̄te ꝛc.Et ꝟ est contra Aꝝ.q ɔic.sentiri accidit ī quodā pati 7 moueri.mō si sentire eēt forałit 7 eēntialr ipm pati .s.recipere speciē tūc nō accideret in pati 7 moueri.nihil.n.accidit in se ipō quare ꝛc. ¶ Ad rōez cū ɔr̄.illud qđ p̄ recipit ꝛc.pōt dici q aliqd p̄ recipi ī potentia sensitiua pōt eē ɔupłr.Vno mō p̄.i.p̄ncipalr ita q ad ei⁹ receptionē ipa potētia ɔgnitiua p̄ncipalit ɔrdinat. 7 sic uerū ē q illud debet eē cognitō qđ p̄mo recipit in tali potētia. Alio mō uia generatōis 7 sic nō ɔ; q p̄ receptū sit ipa cognitio sed aliq̄ ɔispositio seu p̄paratio ad cognitionē 7 sic ē ī .pposito.species.tei sensibilis nō ē illud qđ p̄ncipalit recipitur ī potētia sensitiua.ꝟ ē p̄paratio sensus ad receptionē sensatiōis q̄te ꝛc. ¶ Vel dicat q illud qđ p̄ recipit in potētia cognitiua debet eē cognitō ul forałiter 7 eēntialit uel cāliter.7 sic ultio mō uez ē q ipa species est cognitio cātiue. in quo tamē genere cause uisum fuit p̄us q̄te ꝛc.

QVoniaꝝ autē nō sit sensus aliquis p̄ter quinq; ꝛc.

Queritꝫ ꝟ.Vtꝝ sensus sint qnq; 7 nō plures neq; pauciores. Et arguit p̄ q plures.qa tact⁹ ē pluresq; sens⁹ ut ꝓbatū fuit p̄ius.7 alii sūt q̄tuor.g̃ ad min⁹ sūt sex. ¶ Itē ꝓbatur q uisus nō ē unus.qa ille sensus uō est un⁹ cui⁹ act⁹ nō ē un⁹. potētie.n.ɔistinguūtur p actus ut p̄us apparuit.ꝟ actus uisus nō ē unus.ꝓbatio.qa act⁹ uisus ē uisu sentire.ꝟ ē manifestū.mō uisu sentire nō est unū. ut ɔic Aꝝ.in ca° sequēti.g̃ ꝛc. ¶ Itē una 7 eadem potētia aīe nō ē cognoscitiua ppetuoꝝ 7 corruptibiliū.p ꝟ.n.ꝓbat Aꝝ.in 6° ethicoꝝ.q scientificuꝝ 7 cōtinatiuū.i.ɔsiliatiuū sūt ɔiuerse ptes aīe.ꝟ uisus ē cognoscitiu⁹ aliquoꝝ ppetuoꝝ.s.luminū coꝝ poꝝ celestiū.7 aliquoꝝ corruptibiliū.s.istoꝝ coꝝ poꝝ inferioꝝ.g̃ ꝛc. ¶ Oppositū ułt Aꝝ.in lr̄a 7 ɔm̄.

¶ Dicendū breuiter cū Aꝝ.q sensus exteriores 7 particulares nō sūt nisi qnq;.dico aūt hos.uisuꝫ.auditū.gustū.tactū.7 olfactū.7 ɔicūtur isti qnq; sensus exteriores nō q sint solū in extremitatibꝫ coꝝporis. uisus.n.nō est in extremitate pupille ut ɔic Aꝝ.ī de sensu 7 sensato.sed p tāto qa imutant̄ a sensibilibꝫ exterioribꝫ 7 nō mediātibꝫ aliqbꝫ alijs sensibꝫ p̄us imutatis.ut uisus immutat̄ a colore absq; aliq̄ alio sensu p̄us imutato.7 sic de aliis. Et ꝟ ꝓbatur tōnibꝫ Aꝝ.in lr̄a scđ; doctrinā ɔm̄.Et format̄ p̄ria sic. Si eēt aliqs sensus ali⁹ p̄ter qnq;.aut ille eēt ei⁹ dē generis cū sensib⁹ quos hēmus 7 pcipet aliqua sensibilia que nr̄i sensus pcipe ñ p̄nt ei⁹dē trī generis cū illis sensibilibꝫ q̄ nos sentim⁹. ut aliqs esset uisus q uidet aliquos colores quos nr̄ uisus ñ posset uidere 7 sic de aliis. aut ille ali⁹ sensus eēt ɔino alius genere ab oībus illis sensib⁹ quos hēmus.s q eēt sextus sensus.ꝟ ē oīsio manifesta 7 sufficiēs. pluribꝫ.n.modis nō posset rōnabilit ymaginari q eēt aliqs ali⁹ sensus p̄ter qnq; sensus q̄s hēmus.ꝟ nō p̄ mō.qa p tactū nr̄m nos cognoscim⁹ oēs qualitates tāgibiles.7 sił de aliis suo mō.Et hoc ē qđ ɔm̄.ɔmēto.i 8.exponendo lr̄am Aꝝ.dicit in his ꝟbis.Manifestū ē q oē qđ sensus tactus pōt ɔprehendere ex sensibilib⁹ nos possum⁹ ɔphendere 7 nihil deficit nob⁹ ex eis que nata sūt ɔphendi ab hoc sensu.7 sił de unoquoq; sensu .s. q nō deficit nob⁹ in aliquo aīali hñte istū sensū aliqđ sensibilium q̄ nata sūt ɔphendi ab eo ita q null⁹ pōt dicē q possꝫ iueniri aliqs tactus in aīali q ɔphendat aliqđ tangibile qđ nō possum⁹ ɔphendere.Manifestū ē.n. q oēs q̄litates tāgibiles sūt sensibiles a nob⁹ 7 ɔphense p tactū 7 sił de q̄litatibꝫ audibilibꝫ 7 uisibilibꝫ 7 olfactibilibꝫ.Vult g̃ ɔm̄.q nos p odoratuꝫ nr̄m cognoscim⁹ oēs odores quos aīal pōt ag̃scer̄ p odoratū.7 hoc est plane ɔtra aliqs qui ɔsueuerūt dicere q alia aīalia ab hoīe sentiūt aliqs odores q̄s hō non pōt sentire p suū odoratū.sic igit̄ nō deficit nobis aliqs sensus ꝓpter defectū sensatiōis aliuꝫ sensibiliū.7 ꝟ eāt p̄m⁹ mod⁹.Nec ē dñdū 2° mō.s q sit sextus sensus pticularis p̄ter oēs illos quinq; sensus.7 ꝟ ꝓbat Aꝝ.tribꝫ demr̄ationibꝫ.quaꝝ p̄ma sumit ex pte medioꝝ 7 incipit ibi.Et quecunq; qdem ipi tāgentes.secūda ex pte organoꝝ 7 incipit ibi.Simpliciū aūt.tertia ex pte sensibiliū 7 incipit ibi.Quare si nō alteꝝ ē aliqđ corp⁹. ¶ Prima qdē demr̄atio ex pte medioꝝ sic pōt colligi ex ꝟbis ɔm̄. Oē aīal qđ n̄ est natū sentire tanq; p mediū nisi p carnē aut p aerē aut aquā nō ē natū sentire de sensibilibꝫ nisi illa que nata sūt reddi.i.multiplicari p carnē aut p aerē aut p aquā.ꝟ ē manifesta itelligēti.7 hāc inuit Aꝝ.ī lr̄a illa. hñt autē se sic ut si qs p unū ꝛc.ꝟ oē aīal nō ē natū sentire tanq; p mediuꝫ nisi p carnē aut p aerē aut p aquā.i.p oyaphanū.7 hāc ipe tangit in illis uerb⁹. Et quecunq; qdez ipsi tāgentes sentim⁹ tactu.i.mediāte carne sensibilia sūt ꝛc.Quecūq; uero p media supple extranea sentim⁹ ꝛc.g̃ oē aīal nō ē natū sentire de sensibilibus nisi illa que red dūt.i.multiplicant̄ p carnē aut per aerē aut p aquā.mō ulteri⁹ sumit ɔm̄.q oē qđ reddit p carnē aut ē tact⁹ aut gustabłe 7 oē qđ reddit p aerē aut p aquā aut utrūq; ē sonus aut color aut odor.Oē igitur sentire ē gustare aut tāgere aut olfare aut uidē. ¶ Ex quo ulteri⁹ seqtur q oīs sensus aut ē uisus aut audit⁹ ꝛc.ꝟ igit̄ demr̄atio quantuꝫ ad p̄mā tradicē sūpta ē ex pte medioꝝ.q⁹ mediātibꝫ sensibłia nata sunt multiplicari ad sensū.ita q maioꝝ ꝓpōnem p̄mi sillogismi hui⁹ demr̄ationis īnuit Aꝝ.in lr̄a seu ī his uerb⁹.Habēt aūt se sic ꝛc.7 p̄t sic ordinari.sicut se hꝫ supple res q si plura sensibilia exñtia altera a binuicē gener̄ nata sūt supple reddi p unū mediū.necē ē hñtem h⁹mōi sensitiuū i.aīal qđ utitur illo medio sentiēdi ad sentiendum utroq; sensitiuū eē.ut si ex aere .i.mediāte aere est aīal sensitiuū.i.natū sentir̄.7 aer soni 7 color supple redditiu⁹.aīal ipꝫ sentiet colorē 7 sonū.si uero plura supple media sint redditiua ei⁹dē sensibił ut aer 7 aq̄ sūt redditiua coloris.utraq; .n.oyaphana. 7 qđ alteꝝ ipoꝝ ē hñs supple tanq; mediū mediāte quo sentit illud qđ p utrūq; se multiplicat aut qđ ambobꝫ mediantibꝫ reddit. Ex quo hri pōt q aīal qđ nō est natū sentire ut p mediū nisi p carnez aut aerē aut aquā nō sentit de sensibilibꝫ nisi illa q̄ nata sūt reddi p ista media.si duo duo.si unū unū.ꝓbationē aūt minoꝝ inuit ī hac lr̄a.Et quecunq; q dem ipi ꝛc.Et pōt ꝓbatio sic forari. Oē aīal sentit tanq; p mediū.aut sentit tanq; p mediū ɔiunctuꝫ 7 sic p carnē qđ ē mediū ɔiunctū.i. qđ ē ps aīał.aut p mediū extraneū.i.p mediū qđ nō est pars aīalis 7 sic p aerē aut aquam.i.per aerē aut oyaphanum

UVA. BHSC. IyR_010

qđcunq; ⁊ sic hr̄ ꝙ oē aīal nō ē natū sentire tanq; p mediū nisi p carnē aut paerē aut paquā ⁊ ꝟ fuit mīnō p̄me tōnis. Et p̄ōt lr̄a Aꝝ. alr̄ sic ordinari ut hēatur ītentio p̄dicta. Et quecūq; que ipi tāgētes .i. p mediū ittrīsecū sentim⁹ tactu sensibilia sūt .i. p carnē q̄ ē mediū tact⁹ quā existima⁹ hñtes. Quecūq; uero p media extranea ⁊ non ipa tangentes ꝟ simplicib⁹. dico aūt aerē aut aquam ul̄ supple sentimus. Et sic quecūq; sentim⁹ aut ꝟ ē p mediū intrīsecū aut extraneū. ex quo hr̄ illa mīnō. s. ꝙ oē aīal qđ nō ē natū sentire ⁊c. ⁊ in ꝟ ople⁊ p̄m⁹ sillogismus quo ocludit ꝙ oē aīal nō ē natū sentire đ sensibilib⁹ nisi illa que reddūtur p carnē paerem aut aquā. ⁊ p aquā ītelligit qđcūq; dyaphanū q̄ mediante aliqđ uide⁊. ⁊ tūc ul̄ti⁹ p̄cedēdū ē sicut dicebāt ꝙ oē qđ reddit̄ p carnē ⁊c. ¶ Secūda qdem dēmr̄atō sūpta ē ex pte īstrūm to ꝝ. ⁊ puto ꝙ oz supponere ꝙ sensus sentiētes p mediū ītraneū seu diūctū nō sunt nisi duo. s. gustus ⁊ tactus ⁊ ꝟ manifestū ē p se. ⁊ tūc p̄batur ꝙ sensus q sentiūt p media extrīseca solū sūt tres ⁊ sic hr̄ p̄positū arguēdo sic qa tot debēt eē organa sensuū q sentiūt p mediū extrīsecū quot modis elementū aliqđ p̄ōt p̄dñari in organo talis sensus. ꝟ recipit̄ p manifesta. Nam in orgauo cui⁹lib⁹ sensus sentiētis p mediū extrinsecū debet dñari aliqđ elementū. qđ manifestū est. Sed ꝟ otingit trib⁹ modis solū. nā aut dñat̄ aqua ⁊ sic ē oculus. aut aer solū ⁊ sic ē audit⁹. aut utrūq; in alio ⁊ alio aīali ⁊ sic ē odoratus. nam in organo odoratus aīal sentiētis odores in aere dñatur aer. ⁊ ī organo aīalis sentiētis ī aqua dñatur aqua. ut ul̄ uelle Aꝝ. ⁊ dm. ignis aūt nō dñatur p̄pe ī aliquo organo ꝟ oīb⁹ coīs ē q̄tum ad ptícipationē sue q̄litatis. s. caliditatis. nihil. n. sine calore sensitiuū ē ut dīc Aꝝ. in lr̄a. terra aūt aut nulli⁹ supple quātuz ad dominiū. s. siccitatis ⁊ friqiditatis ē. aut ī tactu maxīe miscet̄. s. q̄tū ad molē ⁊ subam qa illud medīū aut instrūm īdiget ofirmatōe aut ostitutione ꝟ ē firmitate ⁊ fixiōe. ⁊ iō terra dñatur in eo. s. q̄tuz ad molē ⁊ subam. licet ī nullo dñetur q̄tū ad suas q̄litates. Vñ Aꝝ. in 3° h⁹ dīc. capillis ⁊ ossib⁹ ñ sentim⁹. qa terrea sūt. relinqtur q̄ ꝙ solū aer ⁊ aqua ul̄ utrūq; pñt in istis organis dñari. ⁊ iō ocludit Aꝝ. Vñ relinqt̄ nullū eē sensitiuū extra aerē aut aquā ⁊ dm. dīc ꝙ ī possibile ē ī uenire instrūm ex igne aq̄ ⁊ terra. sed tm̄ possibile ē aut ex aqua aut aere aut utroq;. si igit̄ eēt sextus sensus otingēt aliud elem̄tum eē. sensus aūt qui sūt ex aere aut aqua sunt ut audit⁹ aut uisus aut nasus. i. odorat⁹ quoz organis dñatur aliqđ istoz aut utrūq;. Et posset dēmōstra° sūpta ex organis sic formari. Tot debēt eē organa sensuū ⁊ p dñs tot sensus quot modis elementū se hz ad organū uel organa sensus. ꝟ recipiēda ē pro manifesta. ꝟ elemētū se hz ad organū siue ad organa sensus qnq; modis ⁊ nō plurib⁹ q̄tum ptinz ad sentire. p̄batio. nā aut unū elemētum ē cōe oīb⁹ q̄tum ad ptícipationē sue q̄litat̄. ut ignis se habz ad oīa organa sicut dictū ē. aut unū elementū dñatur in organo. aut plura elemēta pñt dñari ī orgāo q̄tum ad illa diuersa. Si aūt unū elementū dñat̄ ī uno organo aut illud ē aqua ⁊ sic ē ocul⁹. Vñ Aꝝ. dīc. pupilla qdem ē aqua. aut ē aer ⁊ sic ē auditus. Vñ in lr̄a. audit⁹ aūt aeris. ⁊ in ca° de sono. audit⁹ aūt onālis ē aeri. aut illud elementuz ē terra ⁊ sic ē organū tact⁹ ⁊ gustus. ⁊ iō dīc. aut in tactu maxīe misc⁊. si aūt duplex elementū p̄ōt dñari in orgāo uni⁹ sensus sic est organū odoratus mō p̄missō. Et iō Aꝝ. dīc. olfactus aūt hoz alteri⁹ ē. ⁊ sic qnq; sūt mōi sc̄dm quos elementū se hz ad organū sensus. q̄re ⁊c. Qđ si sic fōaret̄ rō tūc illud qđ Aꝝ. dicit. Vñ relinqtur nullū eē sensitiuū extra aerē ⁊ aquā ītelligendū ē de sensitiuis sensuū q ꝟhendūt per media extrīseca. ⁊ sīt aliud qđ dicit dm̄. ꝙ ī possibile ē ī uenire instrūm ⁊c. ¶ Tertia dēmr̄atio ex pte sensibiliū sic ordinari p̄ōt. Si nō ē aliqđ corp⁹ sensibile p̄ter corpa que ꝟ sūt. s. ī isto mūdo corporeo ī q̄ nos sum⁹ nec aliq̄ q̄litas sensibilis p̄ter q̄litates ī istis corpib⁹ exīstes nō debet eē aliqs sensus ali⁹ p̄ter istos qnq;. ꝟ nō ē aliqđ corp⁹ sensibile p̄ter oīa corpa que sūt ꝟ. s. in isto mūdo corporeo. nec aliqua q̄litas sensibilis p̄ter oēs illas que sūt in istis corpib⁹. Ridiculū. n. eēt dicē ꝙ eēnt quedā corpa qualitatib⁹ sensibilib⁹ ifōrata p̄ter oīa ista. s. cōpa celestia ⁊ q̄tuor elem̄ta ⁊ lapides ⁊ metalla ⁊ plantas ⁊ aīalia. q̄re ⁊c. Alr̄ formar dm̄. ꝟ redit in idem ⁊ uideat cui placet. Et ē considerandū ꝙ int̄ secūdaz ⁊ tertiā tōem Aꝝ. int̄ponit quedā uerba ex qbus dm̄. ul̄ elicē unā aliā tōem sic. Si eēt sextus sensus oportēt ꝙ ī ueniret̄ in hoīe q ē cōpletissimū aīaliū. ⁊ ꝟ declarat. qa ille sensus eēt nccius p̄pter meli⁹. Nā. n. multū sollicita ē in dādo aīalibus pfect̄ ipsos sensus quib⁹ ī digēt p̄pter melius. cui⁹ signū ē quia dedit talpe oculos ⁊ coopuit eos cute cū nō indigeat eis in maiori pte sue opatiōis. nā talpa nālr̄ uiuit sub terra ⁊ otigit ipaz puenire naturaliter usq; ad superficiē terre fodēdo ⁊ iō ingeniauit ei oculos ut peiret q̄n ē sup terrā sicut dīc Albertus ⁊ coopuit eos cute nō pilosa ut p̄seruarēt a terra ⁊ sup illā terrā gereret lumē quo peipet se eē extra terrā. ⁊ ideo multo magis nā debuisset dedisse hoi illū sensū si eēt p̄cipue cū sp faciat de possibilib⁹ qđ melius ē ut hēt in z° de generatiōe. Ex qbus oīb⁹ pz ꝙ nō est aliuꝰ sensus p̄ter qnq;. dico aūt hos uisū ⁊c. Considerādū aūt ꝙ isti sensus nō debēt ītelligi eē qnq; p tanto sic. s. ꝙ unusqsq; eoz sit unus in se sc̄dm ispēm spālissimā. sic. n. tactus non eēt plures formal̄r. sed p tāto qa q̄libet eoz p se sūptus ē quodāmodo unus sc̄dm subam uel etiā sc̄dm analogiā. nā ambo p̄ncipia uisionis nāliter inexīntia. s. actiuū ⁊ passiuum sūt unus sensus sc̄dm analogiā in q̄tū sūt ad unū finē. s. ad uisionē. sīt aūt ⁊ ī alijs. ⁊ ipe tact⁹ est unus nāliter ut dictū fuit p̄us. Sic igit̄ si dictū Aꝝ. debet eē uer. s. ꝙ nō sit sensus alius p̄ter qnq; oz tactum putare p uno ⁊ oz unūquēq; alioz quos enumerat putare p uno. qđ rōnabiliter p̄ōt fieri cā prędicta. Et ē sillis mod⁹ loquēdi sicut dī in p̄ phicoz in p̄ncipio ꝙ p̄ncipia intrīseca rez nāliū nō st nisi tria. s. mā. forma. ⁊ p̄uatio. nō. n. ītelligit sic ꝙ qđlibet illoz sit unū sc̄dz spēm spālissimā. forma. n. dī đ pluribꝰ formis que nō sūt eid⁹ dē spēi spālissime. ⁊ sīt mā nō ē eid⁹ dē spēi spālissime in istis inferiōrib⁹ ⁊ in corpibus celestib⁹. ꝟ itelligēda sūt sic ee tria ꝙ qđlibet illoz ē unū sc̄dm analogiā. ¶ Ex his. Ad p̄mā rōem. si. n. ītelligerēt̄ eē qnq; sc̄dm speciez spālissimā tūc rō ocludēt nccio. ꝟ nō sic ē intelligēdū sed ut dixi. Vel ē dicendū ꝙ in ista enumeratiōe putat tactū p uno ⁊ sic đ aliis. ¶ Ad aliā p̄ōt dici ꝙ licet sentire uisu nō sit unū oīo sc̄dm speciez spālissimā. uidē. n. colorē ⁊ uidere lumē ⁊ uidere tenebrā nō sūt unic⁹ actus sc̄dm spēm spālissimaz tm̄ sūt unū sc̄dm gen⁹ p̄pinquū. ⁊ ꝟ unitas act⁹ dī sufficere ad unitatē uirtutis. ¶ Ad aliā p̄ōt negari maioz. ⁊ cū dī ꝙ p ꝟ p̄bat Aꝝ. in 6° ethicoz ꝙ scientificū ⁊c. posset dici ꝙ nō ītelligit scientificū ⁊ cōsiliatiuū eē uirtutes penit⁹ diuersas sc̄dm suas eētias ⁊ sc̄dm res absolutas. sed sc̄dm respectus ita ꝙ alius ē respectus ētutis ītellectiue ad scibilia nccia ⁊ alius ad otingētia possibilia alr̄ se hr̄e de qbus est cōsiliū. Et sīt alius ē respect⁹ ⁊ hītudo potētie uisiue ad lumē ⁊ ad colores. ¶ Vel diceret̄ ꝙ una potētia nō ē p̄petuoz ⁊ corruptibiliū nisi unū illoz sit p̄ncipiū cognitiōis alterius ⁊ ꝙ unū eoz ī mutet

mediãte alio uel suo sili. mõ coloz nõ imutat uisuz nisi mediãte lumine aliquo. q̃re ꝛc.

QVoniã aũt sentim⁹ qđ uidem⁹ ꝛc Hic queriť. Vtz sensus pticularis ognoscat suã ꝓpam opationẽ. ut uisus uisionẽ ⁊ sic ď ceteri. Arguiť ꝑ ꝙ sic. qa sicut se hz intellect⁹ ad itelligẽ sic sensus ad sentire p oue nientẽ silitudinẽ. ꝟ intellcũs ognoscit suũ intelligere ut pz in 3°. huiꝰ. aliter. n. nõ posset oñdi ⁊ declarati q̃m sit ipm itelligẽ q̃re ꝛc. ¶ Itẽ aut uisus cognoscit ipam uisionẽ aut qdam aliꝰ sensus. ꝟ oĩsio uť eẽ sufficiẽs. cũ. n. ipa uisio sit quoddã sentiť singulare i coꝛpe nccẽ est ut ab aliq̃ sensu ogn̄scať. aut n. eã cognoscit uisus aut aliqs alius sensus. Nõ ẽ dicendũ ꝙ aliꝰ sensus. qa uisio coloꝛis nõ põt cogn̄sci sine coloꝛe. g̃ ille aliꝰ sensus cognoscẽt coloꝛem ⁊ sic duo sensus eẽnt cogn̄scitiui uniꝰ sensibilis ꝓpꝛij s. coloꝛis qđ uidet iconueniẽs. Nã ꝓpꝛiũ sensibłe nõ ctigit alio sensu sentiri ut dicit in isto z°. g̃ ꝛc. ¶ Itẽ si alius sensus cognoscit opationẽ uisus ille sensus hz opationẽ aliquã. hoc ẽ manifestuz. aut g̃ cognoscit eã aut nõ. si cognoscit eã. eadẽ tõe uisus cogn̄scit suã opationẽ. cũ g̃ oĩs sensus sit ơtus oꝛganica ⁊ ĩ magnitudine. nõ uidet eẽ tõ q̃re unꝰ cogn̄scat suã opationẽ ⁊ nõ aliꝰ. si uero ille sensus nõ cognoscat suã opationẽ oꝛ tũc ꝙ aliꝰ sensus eã ogn̄scat ⁊ reuertet q̃ ĩ infinitũ. aut oꝛ ocedẽ ꝙ aliqs sensus cogn̄scat suã opationẽ. q̃re in ꝓncipio ꝟ faciẽdũ. ¶ Oppositũ arguiť. nulla ơtus coꝛpea reflectiť sup̃ se nec sup̃ suã opationẽ. ꝟ uť eẽ manifesta p differẽ tiã inť uirtutẽ mãlẽ ⁊ ĩmãlem ut tangiť in libꝛo ď causis. ꝟ sensus pticularis ẽ uirtꝰ oꝛganica ut manifestũ ẽ ex isto z°. q̃re ꝛc. ¶ Istã q̃onem nõ uidet Arꝛ. determinate in pñti ca°. ꝟ q̃i disputatiue ꝓcedit. ꝑ ponẽs duas tões ad ptẽ affirmatiuã ⁊ pꝛea poit aliã ad ptẽ negatiuã ⁊ illã soluit duplť. ut pz inspiciẽti lr̃am ⁊ omentũ. Sed in li° de somno ⁊ uigilia determinate ponit ꝙ sensus pticularis nõ cogn̄scit suã opationẽ ꝓpam imo sensus coĩs. ⁊ hz ꝟ uerba Est aũt quedã potẽtia coĩs q̃ segtur oẽs qa ⁊ quod uidet audit ⁊ sentit. nõ. n. uisus qđẽ uidet qm̃ uidet. tõem aũt determatiuã nõ uidet ibi inducẽ neq; ꝟ. Sed aliq̃ arguũt p tõem quã ponit. ad quã supponũt duo. Primũ ẽ ꝙ sentire uisu ẽ uidẽ. ⁊ ꝟ uidet rõnabile. sicut sentire auditu ẽ audire ⁊ cognoscere itellcũ est itelligere. ¶ Secũdũ ẽ ꝙ nihil uidet nisi coloꝛ uel hñs coloꝛẽ. ⁊ ꝟ etiã manifestũ ẽ sicut nihil auditť nisi sonꝰ uel hñs sonũ ⁊ sic i aliꝭ. Tũc arguiť sic. si uisus sentiret uisionẽ seq̃retť ꝙ uisio uť eẽt coloꝛ uel hñs coloꝛẽ. qđ uidet manifestũ iconueniẽs. ⁊ ꝓbatur oña. nã sentire uisu ẽ uidẽ ut oĩc ꝓma suppõ. ⁊ nõ uidet nisi coloꝛ aut hñs coloꝛez p secundã suppõnem. g̃ ꝛc. Sed ꝟ ratio nõ ẽ de mra tiua imo Arꝛ. soluit eã duplť. ¶ ꝑ qa uisu sentire ñ ẽ unũ. i. uno solo mõ ⁊ uniuoce dictũ. qđ declarat. qa cũ nos uidem⁹ exteꝛioꝛa supple colõata uisu discernim⁹ ⁊ lumẽ ⁊ tenebꝛas sed nõ simplť. Vno g̃ mõ oť uisus sentire de eo qđ ẽ cognoscẽ coloꝛẽ. ⁊ fozte ꝟ ẽ uidere scdm famosam acceptionẽ. ¶ Alio modo oť uisu sentire. i. discernẽ ipm lumẽ ⁊ alio mõ discernere tenebꝛas. ⁊ iõ rõ nõ ocludet nisi aliqd addereť ulteriꝰ. ¶ Itẽ aliť soluit Arꝛ. nã ipe uisus oum uidet coloꝛez ẽ aliquo mõ coloꝛatꝰ ⁊ uť oĩs sensus oũ sentit ẽ aliquo mõ ipm sensibile scdm silitudinẽ. qđ sic ꝓbat. qa q̃cunq; aliquoꝛ duoꝛ ẽ unus ⁊ idẽ actꝰ illud i q ut in subo ẽ ille actꝰ ẽ simile alti ⁊ ẽ sicut alteꝛ. ut cũ aque calefacte ⁊ ignis calefacientis ẽ unꝰ actꝰ coĩs. s. caliditas que recipiť i aqua ipa utiq; aqua est quodãmõ silis igni. silť aũt ⁊ in aliꝭ hmõi. sed ipsiꝰ sensus actu sentiẽtis ⁊ sensibilis actu sensati ẽ unꝰ actus q recipiť in sensu subiectiue. uliter. n. agẽtis ⁊ patiẽtis ẽ unꝰ actꝰ. ut pz i 3° phicoꝛ. ⁊ ipe actꝰ nõ recipiť in agẽte seu mouẽte sed in moto seu passo ut hr̃ ibidẽ. cũ g̃ sensus sit patiẽs a sensibili ⁊ sensibile agẽs in sensũ segtur q ipoꝛ debet eẽ unꝰ actꝰ cũ ipe sit i sensu subiue. ⁊ sic segtur ocłio pncipalis q ipe sensus hñs actu sensationẽ ẽ aliquo mõ silis sensibili. ⁊ sic uisio ẽ quoddã mõ coloꝛ uel hñs coloꝛẽ. inquantũ uisus uidet hz in se coloꝛẽ scdm eẽ spũale. silť aũt ⁊ in aliꝭ. ⁊ ido uidet ꝙ rõ nõ ẽ de mratiua. ¶ Propť qđ alii nituntť de mrate alio mõ. si sensus pticularis cogn̄sceret sensationẽ suã seq̃tetur q in uno sensu silẽnt sensationes aut cognitiões infinite. qđ ẽ manifestũ ipossibile. ⁊ ꝓbatur oña. si dicas ꝙ uisus cognoscat suaz uisionẽ aut suũ uidẽ. q̃ro an eodẽ actu cũ ipo uidẽ aut alio. Nõ ẽ dicendũ ꝙ eodẽ. qa obm cognituz ñ ẽ eẽntialiter idẽ cũ ipa ognitiõe pcipue cũ sit eius effectꝰ aliquo mõ. Et itm. si ipa cognitio uisionis eẽt ipa met uisio eẽntialť tũc cũ uisio sit cogniꝰ coloꝛis. seqtur ꝙ cognitõ uisiõis eẽt cognitõ coloꝛis qđ ẽ absurdũ. si g̃ deť ꝙ cognitõ uisiõis ẽ aliꝰ actꝰ ab ipa uisiõe tũc silť ertũt apud uisũ ipsa uisio ⁊ ille actꝰ. ⁊ tũc q̃ratur ď illo actu an cognoscat a uisu an nõ. si nõ eadẽ tõe nec ipa uisio. si sic. q̃ro an eodem actu uel alio. nõ eodẽ sicut ꝑus. si alio. q̃ratur ď illo alio sicut ꝑus ⁊ ꝓcedeť i ifinitũ. imo simłeť actu cognitiões infinite in uno uisu. qđ ẽ ipossibile. ꝟ q̃uis ꝟ tõ sit pulchꝛa ⁊ subtilis. tñ nõ est oĩo tutuz ei credẽ. qa eodẽ mõ ꝓbareť ꝙ intellcũs non posset itelligere suã itellectionẽ qa oportẽt ifinitas eẽ intellectiões silť i intellcũ ut pz ꝺsiderãti. Quomodo aũt soluẽtur ꝟ rõ uidendũ ẽ in 3°. Et fozte diceret ꝙ nõ ẽ silẽ de itellectiõe ⁊ sensatiõe. qa intellectio ẽ opatio abstracta ⁊ ĩmãlis. ⁊ iõ ipa intelligiť eadẽ itellectiõe cũ ipa. ꝟ sensatio ẽ opatio coꝛpalis. ⁊ iõ nccẽ ẽ ut eiꝰ cognitio sit ďsa ab ipa. ualeat q̃tũ ualere põt. Alť põt argui ad ocłonẽ. supponẽdo ꝑ ꝙ nihil unũ ⁊ idẽ põt silẽ in eodẽ spũaliter ⁊ realiť. ¶ 2° ꝙ sensus pticularis nihil sentit nisi hẽat ipsum spũaliť in se. Tũc arguo sic. si sensus pticularis cognoscẽt suã opationẽ hẽret eã spũalť ⁊ intentõnaliť. hoc segtur ex secũda suppõe. ꝟ ꝟ ẽ ipossibile. qa ipe sensus hz suã opationẽ realť apud se ut manifestũ ẽ. ⁊ nihil unũ ⁊ idẽ hz ꝛc. ut dic ꝓma suppõ. Sz p istã tõem uideret ꝓbari ꝙ nulla uirtꝰ sensitiua cognoscit suã opationẽ. qa nulla uis sensitiua cogn̄scit aliqd nisi hẽat eiꝰ spẽm seu foꝛmã spũalẽ. ⁊ oĩs ơꝰ sensitiua hz in se suã opationẽ realť ⁊ sic nõ spũaliť q̃re ꝛc Dicẽtur ad ꝟ ꝙ nõ est silẽ de sensibꝫ interioꝛibꝫ ⁊ exteꝛioꝛibꝫ. qa sensus iteꝛioꝛes sunt magis spũales ⁊ pfectioꝛes ⁊ iõ magis põt aliqd cognoscẽ sine spẽ q̃ faciat sensus pticularis. ⁊ si ꝟ nõ sufficit q̃re melꝰ. ¶ Quidã sic arguũt. Oẽ qđ cognoscit a uisu debet aliq̃d agere i uisum. cũ sentire ꝺsistat in quodã patia sensibili. ꝟ uisio nihil põt agẽ i uisuz. qa actus nõ agit in suũ ꝓpꝛiũ subm ut dicũt. uisio aũt ẽ actꝰ uisus q̃re ꝛc. ¶ Itẽ aliꝭ sic arguũt. sensus pticularis nõ ognoscit nisi sensibilia ꝓpa aut coĩa dico p se. ꝟ ẽ manifesta ex isto z°. ꝟ uidere non est aliq̃ sensibiliũ coĩum ut manifestuz ẽ. nec ẽ sensibile ꝓpꝛiũ. qa sensibile ꝓpꝛiũ ẽ de genere q̃litatis. ut uidet ĩducẽdo. uidere aũt est actio uel passio ut oẽs ocedũt. ¶ Ad ꝓmam tõem dico ꝙ silẽ est i hoc qa sicut sentire ẽ opatio sensus. sic itelligere ẽ opa° itelleꝰ uel actꝰ itellcũs. Sed ẽ dissilẽ. qa intellcũs ẽ incoꝛpeus ⁊ ĩmãlis. ⁊ iõ magis põt redire sup̃ se ⁊ suũ actũ. sensus uero pticularis ẽ ơtus mãlis ⁊ in magnitudine. iõ nõ põt reflcti sup se ipam nec sup̃ suã opationẽ cognoscẽdo eã. ⁊ de sensu iteꝛioꝛi uť

UVA. BHSC. IyR_010

eadē tō eo q ē uirt⁹ organica. Vñ dicunt multi q uirtus cogitatiua que ē nobilissima uirtutū māliū cognoscitiuaꝝ nō ognoscit suū actū q ē cogitare. ℔ itellcūs ipm ognoscit. Quid aūt sit de ℔ mihi ē dubiū sed nō plus ad pñs. ¶ Ad aliā dr q uisus non cognoscit suā opationē sed qdaꝝ ali⁹ sensus. s. coīs scdm q dic Aꝝ. in li° de sompno 7 uigilia. 7 simil⁹ opationē illi⁹ cognoscit alia uirt⁹ supior. s. cogitatiua. ipaꝝ aūt opationē cogitatiue ⁊utis cognoscit intellcūs, ꝓpe dictus 7 ibi est stat⁹. s. q itellcūs cognoscit suū actū. 7 meli⁹ forte uidebit. ¶ Sꝫ qñ arguit̄ ⁊tra hoc. qa tūc ille ali⁹ sensus cognosceꝫ colorē. ocedo. 7 cū dr q duplex sensus erit ognoscitiu⁹ uni⁹ sensibilis. s. coloris. ocedo. ℔ un⁹ istoꝝ ē sens⁹ coīs 7 ali⁹ pticularis. q̄uis aūt unū sensibile ꝓpuꝫ nō cognoscaṫ a diuersis sensibus tñ a diuersis sensib⁹ quoꝝ un⁹ ē coīs 7 alt̄ ꝓpus pōt. uirt⁹. n. supiō pōt qcqd pōt iferior 7 adhuc pl⁹ q̄re ⁊c. ¶ Ad aliā pōt dici q nō ꝓcedet̄ in infinitū i uirtutib⁹ cognitiuis. qa ipe itellectus erit ognoscitiu⁹ oīum infectioꝝ ⁊utū 7 opationū suarū. 7 ipe ꝓpriā opatōeꝫ ognoscit cū sit īmālis q̄re nō ualet. ¶ Si qs autem teneret aliā uiā posset initi huic rōi. qa sensus pticularis ognoscit ꝑuationē oḡscendo se nō īmutāi a sensibili ut uisus oḡscit tenebrā ognoscēdo se nō īmutari a luīe. 7 audit⁹ ognoscit silentiū ognoscendo se nō īmutari a sono 7 sic̄ t aliis. cuius signū ponūt aliq q si aliqs hō hñs oculos clausos ducaṫ ad locū tenebrosū ipe q̄diu tenebit oculos clausos ñ cognoscet an sit i tenebris uel i luīe. 7 statī si apiet oculos pcipiet se eē i tenebris. quod nō uidet̄ fieri nisi qa uisus cognoscit tenebrā ognoscēdo se non īmutari a luīe. se aūt nō īmutari a lumine ognoscē nō pōt nisi coḡscat aut ognouerit se īmutatū fuisse q̄ negatio nō cognoscit̄ nisi paffirmationē aliquo mō. 7 sic cū īmutari a lumine sit opatio uisus seq̄t q uisus coḡscit suā opationē. non tn ex ℔ seqtur q ognoscat suā sensationē. s. uisionē. qa uisio luminis nō ē formaliṫ 7 eēntialiṫ ipa īmutatio uisus a lumine ut satis pꝫ ex ꝓcedentib⁹ q̄re ⁊c.

ACtiui. n. 7 motiui actus fit in patiente ⁊c.

Queriṫ ℔. Vtꝫ sensibile agat i sensum. Arguit̄ ꝑ q nō. qa agēs 7 patiēs debēt eē otraria ut habet̄ ꝑ de generatiōe. nūc aūt ipm sensibile nō ē otrariū sensui ut manifestū ē q̄re ⁊c. ¶ Oppositū uult Aꝝ. plane in isto ca°. uult. n. q sensibil⁹ 7 sensus ē un⁹ 7 idē act⁹. qa sensibile agit in sensum. actiui aūt 7 passiui un⁹ ē act⁹ ut dic̄ q̄re ⁊c. ¶ Qui dā socioꝝ nroꝝ uidet̄ itendē i opere suo de sensu. q sensibile nō agit p se in sensū p istā rōem. qa agēs 7 patiēs referūtur ad inuicē diuersis relationibus ut hr̄ ex 5° methaph. ca° d adaliqd. ℔ sensibile 7 sensus nō referūtur ad inuicē diuersis relatiōib⁹. sensibile. n. nō refert̄ ad sensū nisi qa sensus refert̄ ad sensibile. sicut itelligere nō refert̄ ad ītellectū nisi qa ītellectus refert̄ ad ītelligibile ut dr ibidē. q̄re ⁊c. ¶ Sꝫ ℔ uidet̄ otradicē Aꝝ. ꝑ in hoc ca° 7 i multis locis sicut dictū ē. ex alio. n. nō ouīcit q sensibilis 7 sensus sit un⁹ 7 idē act⁹ nisi qa sensus patit̄ a sensibili. 7 agētis 7 patiētis un⁹ ē actus. ¶ Itē in 2° h⁹ dic̄ oñ. q sentire accidit in quodā pati 7 moueri. qd nō uidet̄ nisi sensus pticularis patiaṫ a sensibili. ¶ Itē ipe uult in sequēti capło. q h⁹ opatōis. s. sentire actiua sūt extra. s. uisibile audibile 7 reliqua sensibiliū. qd nō eēt nisi sensibile ageret in ipsum sensū. ¶ Itē in capło de uisibili dic. Patiēte. n. aliquo sensitiuo fit ipm sentire. nō aūt ītelligit sensū pati nisi a sensibili. ¶ Itē in 3° h⁹ dic sic. Videt̄ aūt sensibile ex potētia agēte sensitiuo actu agēs. ¶ Et si dicaṫ q oīa ista sūt ꝓncipia uera p accns. s. quia sensibile agit in organū sensus 7 ipm organū sensus in quo ē sensus hz quandā potentiā receptiuā a sensibili coēm sibi 7 mediis inaīatis. ¶ Cōtra ℔ arguit un⁹ alter. qa sermones i demōstratiuis sūt ītelligēdi de p se nisi determinent̄. 7 iō cū Aꝝ. absolute dicat sensibile agere in sensū 7 sensū pati a sensibili. hoc uidet̄ eē uerꝫ p se scdm ītentionē Aꝝ. Et ℔ magis puto uerꝫ q̄uis in ꝑ tractatu de sensu agēte quē ordinaui. dixerī illā rōem gra exercitatiōis 7 inqsitionis sicut q̄sdam alias q̄s ibidē posui. illud n. fuit primū op⁹ qd ordinaui. 7 i illo ꝓpter dr̄sos doctoꝝ reuerentiā dr̄sas uias tetigi qbo ad aliquas rōes tñderi pōt. nec oēs tñ asserebā ueras ℔ ꝓbabiles 7 ad exercitationē eas posui. ¶ Dico ḡ nūc ad qōnem q sensibile est p se actiuū in sensū. qa illud qd p sui nām reducit aliqd ad suū actū p se ē actiuū in ipm. ℔ ur̄ eē manifesta ex intētione oñ. 7 in 12° methaph. 7 eam attribuit Aꝝ. di. q agens ueꝫ apud Aꝝ. nō ogregat int̄ dr̄sa sed extrahit illd qd erat in potētia ad actū. ℔ ipm sensibile extrahit sensū de potētia ad actū sicut agēs dispositiuū ipm ē do ei suā spēm q̄ ꝓparaṫ ad sensationē ut ꝓpriꝫ dictū fuit ⁊c. Et h⁹ manifestū signū ur̄ eē q sensus pticularis nō pōt sentire nisi ꝑ ñte sensibili exteriori. qd ꝑ alio otingē nō ur̄. nisi qa recipit ab ipo aliqd necessariū ad sentire. nō. n. īdiget ipo ut actio ei⁹ recipiatur i eo. qa ostat scdm Aꝝ. q actio sensus ē imanens 7 nō trāsiens in sensibile scdm eē qd hz extra aīam q̄re ⁊c. ¶ Ad rōem istri⁹ pōt tñderi duplr. q sensibile 7 sensus ꝑ nt̄ cōsiderari dupl⁹. Vno modo inq̄tū sensibile ē actu sensatū 7 sensus actu sentiēs 7 sic sensus 7 sensibile nō referūtur ad inuicē dr̄sis relationib⁹ exīt̄ib⁹ in eis. sicut. n. nō ē alia sensatō q̄ sensibile dr̄ sensibile 7 sensatū 7 alia qua sensus ē sentiēs. īmo eadē sensatiōe nūero qua sensus est sentiēs ipm sensibile ē sensatū. nec sensibile ē sensatū nisi qa sensus ē sentiēs. sicut nō ē alia relatio sensibilis ut sensatū ē 7 sensus ut sentiens ē. Alio mō pōt cōsiderari sensibile ut agēs 7 sensus ut patiens 7 ℔ mō bñ pōt eē alia 7 alia relatio ipoꝝ ad inuicē. sicut. n. actio qua foraliter agēs denoīatur agens ē aliqd eēntialiter aliud a passiōe qua formaliṫ aliqd denoīatur patiēs. sic pōt eē alia relatio sensibilis ut agēs ē ad ipm sensū 7 sensus ut patiēs ē ab ipo sensibili. nisi dicaṫ cā q̄re nō. ¶ Alt̄ dicūt aliq q illud dictū Aꝝ. ē intelligēdū ꝓ agēte qd agit realiṫ 7 corpaliṫ 7 de patiēte qd recipit corpaliṫ 7 māliter. Sēs⁹ aūt recipit a sensibili spūaliṫ 7 īmāliṫ quoquo mō scdm illud Aꝝ. Oportet aūt ulṫ de oī sensu accipere qm̄ ē susceptiu⁹ spēꝝ sine mā. ¶ Ad porē rōem dicendū q maior ē uera de patiēte passiōe corruptīa sed de passiōe pfectiua solū sine abiectiōe otrarii ñ ē uera. 7 sic ē i ꝓposito ut patuit pri⁹. q̄re nō ualet.

QOnsequēt̄ q̄riṫ. Vtꝫ excellēs sensibile corrūpat sensū. Arguit̄ ꝑ q nō. qa sicut se hz ītellect⁹ ad ītelligibile sic sens⁹ ad sensibile. 7 sicut ītelligibile ad ītellcm̄ sic sensibile ad sēsū p oueīentē silitudiē. 3° h⁹ ℔ excellēs ītelligibile nō corrūpit intellcm̄. utz in 3° h⁹. īmo intellcūs cū itelligit aliqd ualde excellēs intelligibile nō min⁹ itelligit īfima ℔ magis. ¶ Itē illud qd agit spūaliṫ i aliqd nō corrūpit ipm. ℔ ur̄ maīfestū. nā corruptio ē effect⁹ realis 7 nō spūalis nūc ipm sensibile agit spūaliṫ in sensū. ut maīfestuꝫ ē in isto 2°. q̄re ⁊c. ¶ Itē forā non corrūpitur sicut neq; generatur ℔ oppositū 7° methaph. ℔ sensus ē q̄dā forma. s. organi corpalis utz in isto 2°. q̄re ⁊c.

UVA. BHSC. IyR_010

¶ Oppositum dicit Aꝝ. in lra 7 ocm. 7 omnes alii.
¶ Dicendū q excellēs sensibile corrūpit sensum. aūt simplr 7 totalr aut ī pte ipm debilitādo. Cuius cōnem assignat Aꝝ. in lra. 7 pōt sic sillogizari. Ois uirtꝰ ꝺsistens ī ꝓporcioē determinata corrūpitur ab illo qđ dissoluit illā ꝓporcionē. hꝫ ē maifesta. sicut sanitas que ꝺsistit in determinata ꝓporcioē caliꝺorū frigiꝺorꝝ huiꝺorꝝ 7 siccorꝝ corrūpit ab illo qđ ꝺissoluit ista ꝓporcionata sibi inuicē ut manifestū ē. Et sili ī rebꝰ artificialibꝰ pz. ôtꝰ. n. faciēꝺi simphoniā. i. ꝺsonantiā delectabilē exns ī corꝺis psalterij 7 citharē aut uiole ꝓporcionē quandā hmōi corrūpitur ab illo qđ corrūpit illā ꝓporcionē. 7 hꝫ est qđ Aꝝ. ꝺic q simphonia 7 tonꝰ corrūpit percussis fortit corꝺis. ꝫ ipe sensus ꝺsistit in q̄dā ꝓporcione determinata tanq̄ ī ꝺispōne nccio req̄sita ad eius exi stentiā in orgāno. ut tactꝰ ꝺsistit ī determinata complexioē ꝓporcionata q̄litatū tangibiliū. 7 silr existimandū ē in alijs sensibꝰ. lz ꝓporcioēs in qbꝰ alij sensus existūt nō sint noīate nec multū note. De his aūt spālius ē inqrendū in de ptibꝰ aīaliū. 7 in anothomijs. 7 ī de sensu 7 sensato. Et iō Aꝝ. ꝺicꝫ h. q sensus ē tō. i. uirtꝰ quedā in tōe. i. in ꝓporcione fundata. cuiꝰ signū ē q sensus delectat in sensibili ꝓporcionato sicut maifestū ē ad sensū. 7 etiā Aꝝ. inuit ī lra. hꝫ aūt nō ur ꝺtingē ꝓpter aliud nisi qa sensus ipe ē quedā ꝓporcio uel ôtus fundata in ꝓporcioē aliq̄. Excellēs aūt sensibile corrūpit illā ꝓporcionē faciēꝺo unā q̄litatū nimis excellē ut ē uidere ī q̄litatibꝰ tāgibilibꝰ spālr. cū. n. fortis calorꝰ nimis excellēs agit ī orgānū tactꝰ facit ī eo fortiorē caliꝺitatē q̄ pmittat ôtus tactiua. 7 sic de ceteris silr mō. nisi q ī hꝫ ꝺtīt tangibilia ab alijs sensibilibus. qa excellētia tangibilia nō solū corrūpūt tactū ꝫ etiā corrūpunt aīal. ut uult Aꝝ. in isto 3°. 7 ī ꝺ sensu 7 sensato. 7 ꝺic ibi Alexāder q oñsuꝫ ē ī fine tertij de aīa. q aīalia ꝓuata tactu silr ee ꝺesinūt. me ꝺietatis. n. 7 omēsuratiōis corꝑis in q̄ aīalis est eē corrūptio tactꝰ ē corrūptio. alia uero sensibilia nō sp alios sensus corrūpendo corrūpunt aīal. pōt. n. excellēs uisibile ut ualde fulgiꝺū. ôbi gra lumē solis corrūpe uisū 7 nō ꝺestrueret ipm aīal. silr aūt 7 in alijs. ¶ Ad pma rōem ꝺico q nō ē silr. qa intellectꝰ nō ē uirtꝰ in corꝑe ꝫ imālis 7 sepatus 7 iō nō corrūpit. Sensus aūt ē ôtus ī corꝑe ꝺeterminato 7 ꝺeterminate ꝺisposito iō ꝛc. ¶ Ad alia cū ꝺr. illud qđ agit spūalr ꝛc. uez ē si agit solū spūalr. 7 cū ꝺr q sensibile agit ꝛc. ꝺico q sensibile tēpatū uel nō excellēs solū spūalr agit in sensū. ꝫ sensibile excellens nō solū agit spūalr ī sensū ꝫ agit realr in orgānū ipm ꝺisponēꝺo iō ꝛc. ¶ Ad alia cū ꝺr. forma nō corrūpit ꝛc. ꝺico coiter q bñ uez ē p se sed bñ corrūpit p accns. s. ad corrūptionē ꝓporciōis quā req̄rit ad suū eē ī orgāno corꝑali. ¶ Sz ꝺtra hoc ē. qa sermones ī demratiuis itelligendi sūt p̄cise. mō Aꝝ. ꝺic sensū corrūpi a sensibilibꝰ excellētibꝰ. 7 iō ꝺr q fora nō corrūpit p se. i. seorsū 7 diuisiz a oppsito sicut nec generat p se diuisiz 7 seorsū a oppsito 7 a mā. ꝫ bñ generat p se ī alio 7 silr ī alio corrūpit s. ī mā. 7 hꝫ uocat Aꝝ. generari p accns p oppositū ad p sui nām imo p sui naturā generat 7 corrūpit ut alibi declaratū ē quare non ualet.

¶ Quilqꝫ quidem sensus subiecti sensibilis est ꝛc.
Queritꝫ h. Utꝝ sensꝰ coīs sit unꝰ sensus. Arguitꝫ p q nō. qa ois sensus unꝰ ē unius ꝺtrarietat. ut ꝺic Aꝝ. in isto 2°. ca° de tāgibili. ꝫ sensus coīs nō ē solū unꝰ ꝺtrarietatis. imo oiꝝ ꝺtrarietatū q̄ sūt in sensibilibꝰ oium sensuū quare ꝛc.
¶ Itē una uirtꝰ nō pōt simul moueri motibꝰ ꝺtrarijs. hꝫ ē euidēs. ꝫ sensus coīs pōt simlr moueri motibꝰ ꝺtrarijs. pōt. n. simul moueri ab albo 7 nigro. 7 hꝫ sūt cōtraria 7 similit motꝰ q̄s faciūt sūt ꝺtrarij g ꝛc. ¶ Itē unū passiuū nō pōt silr pati a diuersis actiuis genere ꝺistīctis sicut pluta passiua nō pati unr ab uno agēte. mō sensus coīs patit ab agētibꝰ genere diuersis. s. a coloribꝰ 7 sonis 7 saporibus ut pz in lra q̄te ꝛc. ¶ Itē si sensus coīs eēt unꝰ tūc nā facēt p pluta qđ pōt p unū. ꝫ hꝫ ē falsū. qa sp nā facit qđ melius ē de possibilibꝰ. ut ꝺic Aꝝ. in 2° de generatioē. melius aūt ē facē p unū q̄ p pluta illꝺ qđ pōt fieri p unū ut ꝺr in 8° phicoꝝ. 7 pz ꝺna. qa natura ꝺat aīali q̄nq̄ sensus pticulares ad cognoscendū sensibilia. si igit sensus coīs q ea cognoscit esset unꝰ sensus tūc facēt p pluta qđ pōt facere p unum qđ ē incōueniēs. ¶ Oppositū uult Aꝝ. in lra. ¶ Ad euidentiā qōnis ē ꝺsiderandū q unꝰ sensus pticularis nō cognoscit ꝓpum sensibile alterius. ut uisus nō cognoscit sonū nec auditꝰ colorē 7 silr in alijs. 7 hꝫ manifestū ē p se. Vñ 7 Aꝝ. in isto 2°. ca°. Dicendū aūt scđm unūquēq̄ sensuū. ꝺic. q sensibile ꝓpriū ē illud qđ nō ꝺtīgit alterū sensu sentiri. Vlterius ē itelligendū q nulla ôtus pōt cogscere ꝺifferentiā int aliq̄ duo nisi ognoscat utrūq̄ illoꝝ. 7 hꝫ etiā manifestū ē q̄ p se. ꝫ Aꝝ. ꝺeclarat in silr. Si. n. unꝰ hō cognoscēt albū 7 igraret dulce 7 aliꝰ cogscēret dulce 7 igraret albū. lz realr eēt ꝺria int albuꝫ 7 dulce tñ nullꝰ eoꝝ ognoscēt ꝺriam. sic ē in ꝓpito qa aīa nihil ognoscit nisi mediante aliq̄ uirtute cognoscitiua. si una ôtus ogscēret albū 7 penitꝰ ignoraret dulce. 7 alia eoꝝ nō cognosceret ꝺria iuꝫ ista.
¶ Vlteriꝰ accipio q ꝺria seu ꝺrsitas int albū 7 dulce 7 sonū ē sensibilr. s. cognoscibilis ab aīa sensitiua. qa ꝺria sensibiliū ur eē sensibilis aliquo modo sicut ꝺria itelligibiliū ē itelligibilr. ꝫ albū 7 dulce 7 sonꝰ sūt sensibilia q̄te ꝛc. ¶ Tūc ꝺico ad qōz duo. p q p pter q̄nq̄ sensus pticulares de qbꝰ hītum ē nccē ē quendā aliū sensū eē. 2° ꝺico q iste sensus ē unꝰ cognoscitiuꝰ oium sensibiliū ꝓpoꝝ coium. Primū ꝓbatr. qa si nō eēt alius sensus p̄ter q̄nq̄ sensꝰ pticulares tūc ꝺrsitas int albū 7 dulce ñ eēt nō per sensum. ꝫ hꝫ ē iconueniēs ut pz ex ꝓma suppōe. 7 ꝓbatr ꝺna. qa ostat q uisus lz sentiat albū non sentit dulce. nec gustꝰ eoꝝ. p ꝓmā suppositionē. g p secundā suppōnem nec uisus nec gustus ognoscit ꝺriaꝫ int ista. 7 ostat q nec aliꝰ pticularū sensuū. si igit p̄ter oēs istos nō eēt aliꝰ sensus manifestū ē q hec ꝺria nr sensu cogscerēt. 7 sic eēt aliq̄ sensibile qđ nūq̄ sentiret qđ ē ipossibile. q̄te oz p̄ter q̄nq̄ sensꝰ pticulares eē sensū coēm ogscētem ista sensibilia 7 alietates int ea. Dr aūt iste sensꝰ coīs ñ qđ coītate ꝓdicatiōis. qa ñ ꝓdicat eentialr ꝺ sensibꝰ pticularibꝰ. ꝫ coītate imutatōis qa ab oibꝰ sensibilibꝰ q̄nq̄ sensuū pticulariū coīter imutat q̄te ꝛc. ¶ Secūduꝫ ꝓbatr qa ôtus cogscēs ꝺriam iter aliq̄ duo ꝺbet eē cogscitiua illoꝝ duoꝝ. 7 silr pluriū. hꝫ pz ex dictis. ꝫ sensus coīs ē cogscēs ꝺriam int sensibilia quecūq̄ sensuū pticulariū. ut pz ex dictis q̄te ꝛc. ¶ Sed est aduertendū scđm Aꝝ. in lra. q sensus coīs licet sit unꝰ scđm se 7 eentialr. 7 loquoꝝ de illo sensu cōi q ogscit ꝺriam uel ꝺrās sensibiliū diuersoꝝ generū. tn ñ est unꝰ penitꝰ scđm eē ꝫ aliquo mō diuersificatus. qa recipit ꝺrsas foras spūales a diuersis sensibilibꝰ. aliā. n. spēm recipit a colore 7 aliā a sapore 7 sic ꝺrsificat scđm eē spūale p hītudinē ad ꝺrsa sensibilia. Et qa istud fuit ꝺifficile itelligere iō Aꝝ. ī duxit sermonē ī uia expli ut ꝺic ꝺm. Videmus. n q pūctus ī medio circuli exns ē unꝰ scđm se 7 tam scđz q ē terminꝰ alteriꝰ 7 alteriꝰ linee ducte ab ipo

UVA. BHSC. IyR_010

ad circūferētiam dr̄sificatur. aliud. n. ē i ꝑm eē terminū hꝰ linee ⁊ aliud ē ipsuꝫ eē terminū alterius. ꝓporcionabiliꝫ aūt ē i ꝓpito. nā ille sensus coīs ē una uirtꝰ scd̄m suā eēntiā ꝫ dr̄t scd̄m diuersa eē q̄ recipit a dr̄sis sensibilibꝫ q̄z imutatiōes pueniūt ad ipm ⁊ scd̄m q ē aliꝰ ⁊ aliꝰ ogſcit illa dr̄sa sensibilia ut p formā albi ogſcit albū. ⁊ p formā dulcd dulce. scd̄m aūt q ē unꝰ ⁊ iformatus spē dr̄sitatis sic ogſcit dr̄iam inter illa duo ut ubt Aꝛ. i lr̄a. ⁊ i 6° ethicoꝝ. ¶ Est etiā itelligēdū scd̄z om̄. q q̄uis ista ôtꝰ sit una scd̄m formā tn̄ ipa ē multiplicata ī strumētis eoꝝ que copulātur cū ea. i. cū instr̄o eiꝰ ⁊ ut sit ad unū dicē instr̄m eiꝰ ē copulatū cū ī strumētis oium q̄ sensuū pticulariū. qa alr̄ n̄ posset imutari ab ipis sensibilibꝫ pticulariū sensuuꝫ nisi suū instr̄m q̄dam ꝛmixtionē hēret cū ī strumend sensuū q̄ ꝑ sūt nata imutari ab illis. Et ꝓpt̄ hꝫ melꝰ ē dic om̄. ut uirtꝰ ꝑmi sentiētis dicat eē una scd̄m forꝫ ⁊ mlta ī strumētis copulad cū ea ꝑ que trāseūt motus sensibiliū quousq̄z copulētur cū ea q̄z dicē ipaz unū scd̄m subm ⁊ mlta scd̄m formā. ¶ Itē notan dū diligēter scd̄m om̄. q ista uirtꝰ pōt duplr̄ consi derari. Vᵒ scd̄m q ē recipiēs. Alio modo scd̄z q ē iudicās dr̄sa eē dr̄sa. Et inq̄tū ipa ē recipiēs nccē ē eē multiplicatā ī strumētis aliquo modo. inq̄tuꝫ aūt est iudicās dr̄sitatē int̄ aliq̄ sic oꝝ eē unā scd̄m formā quoqūo. qa nisi poneremꝰ eā eē unā scd̄m formā nō possemꝰ ī uenire aliqd p qd aīa sensitiua iudicet dr̄sa eē diuersa. Nec ē miꝛ q sic distinguimꝰ de ista ôtute. qa recipe aliqd ē aliud a iudicate illud ⁊ iō debēt ī uenīri in aliquo duobꝰ modis diuersis. pz igit̄ q sensus coīs ē una ôtꝰ quoq̄ modo ⁊ plres ⁊ q̄ltꝫ una. ¶ Ad ꝑmā rōem dr̄ coīt̄ q maioꝝ hz itelligi de sensibꝰ pticularibꝫ. ꝑ eo. n. dicūt̄ sensus pticulares qa unꝰ q̄sq̄z eoꝝ ē determinatus ⁊ limitatus ad aliqd determinatū genꝰ cogſcendū ut uisus ad colorē ⁊ audit̄ ad sonū ⁊ sic de alijs. uniꝰ aūt generis ē una ꝑma ottrarietas iō oꝝ quemlibet sensū pticularē ⁊ ꝓpriū eē alicuiꝰ uniꝰ ottrarietatis ut uisus albi ⁊ nigri oꝑhēden° sub albo oē uisibile qđ ē albedo uel sīle albedini sicut ē luꝛ clara q̄ putat̄ eē albedo ⁊ sīle in ceteris suo mō. ꝫ de sensu cōi nō oꝝ q̄re ꝛc. ¶ Alit̄ dicūt aliq q īmo etiā ipe sensꝰ coīs ē uniꝰ ottrarietatis. s. dr̄sitatis ⁊ idēptitatis sensibiliū. ista. n. sensibilia solū sūt dr̄sa foralit̄ ꝫ sunt eadē māliter. i. scd̄m subm ut albū ⁊ dulce ⁊ hꝫ cognoscit sensus coīs ut dicūt. ¶ Sed hꝫ nō uidet bn̄ dictū. ꝑ qa dr̄sitas foralis sensibiliū dr̄soꝝ sensuuꝫ ⁊ eoꝝ idēptitas mālis nō sūt ottraria imo sūt simlr̄ in eodē ut manifestū ē. ¶ Itē Aꝛ. in isto 2°. capto d nūero sensuū dic. q alteriꝰ ôtutis nō ē cogſcere q ābo sint unū. ⁊ loqtur de sensibili p se ⁊ de sensibili p accn̄s q̄i uelit dicē q ad unā ôtutē p se nō ptinet dicē q ābo ista sint unū. s. rubeū ⁊ dulce d q̄bꝰ exemplificat. cuiꝰ rō assignat̄ ibidē. qa ista sunt unū scd̄m accn̄s ⁊ respcū eiꝰ qđ ē p accn̄s nō oꝝ eē aliq̄z ôtutē ꝑpam ⁊ iō melꝰ dr̄ ꝑ mō. ¶ Ad aliā dicitur buiter q licet albū ⁊ nigꝛ eēnt ottraria tn̄ motꝰ spirituales quos faciūt nullā hnt ottrarietatē sed sunt dispati ⁊ iō recipi pnt ī ôtute que ē eēntialit̄ una lz sit multa aliqlit̄ ut dictū ē. si tn̄ isti motꝰ eēnt ottrarij ut aliq ꝺcedē uidenr̄ tūc nunq̄z possent recipi in uno sensu simul. q̄uis ipe eēt aliꝰ ⁊ aliꝰ scd̄z eēntiaz dūmō eēt unꝰ in subo. nā licet unū subm sit simul in potentia ad contraria tn̄ nūq̄z simul ⁊ scd̄m idē habet actu cōtraria ut dr̄ in lr̄a. ¶ Ad aliā cū dicit unū passiuū ꝛc. pōt dici q uez ē passiōe corpali sed passiōe spūali pōt ut unꝰ aer patit̄ ab odore ⁊ sono ⁊ colore. nec itelligo q unꝰ aer scd̄m eandē potentiā nāleꝫ recipiat ab istis sed scd̄z dr̄sas ut a colore scd̄m q oyaphanuꝫ ⁊ a sono scd̄z q facilit̄ mobilis aut scd̄m aliqd hꝰmōi ⁊ ab odore scd̄m q est laudabilis euthimie ⁊ siccitatis ut dr̄ ī de sensu ⁊ sensato. ¶ Alit̄ pōt dici q unū passiuū ꝓpū nō recipit a diuersis actiuis. Sed unū passiuū cōe bn̄ pōt recipe a diuersis agētibꝫ corruptibilibꝫ. mō sensꝰ coīs ē unū passiuū cōe nō ꝓpriū ⁊ nō recipit nisi mediantibꝫ dr̄sis passiuis ꝓpis. s. mediātibꝫ dr̄sis sensibus ꝓpis. ¶ Ad aliā nego ōiam. ⁊ cū dr̄ q natura dedit aīalibꝫ qnq̄z sensus ꝛc. uez ē. ꝫ sensus ille coīs nō pōt imutari ab ipis sensibilibꝫ nisi mediātibus sensibus ꝓpriis. Vn̄ p illū mōm non potuit nā facē que facit p plura. Vez ē igit̄. q si sensꝰ cōmunis posset imutari a sensibilibꝫ ꝓpis imediate supfluerēt sensus pticulares sed nō ita ē. Et si quis q̄reret que sit cā q sensus coīs n̄ pōt imutari a sensibilibꝫ nisi mediantibꝫ ꝓpis sensibus. Dicēdum q ꝫ ē ex ordine graduū abstractiōis foꝛe sensibiliū. nā adeo pfecta abstractionē seu spūalitatē hz foꝛa in sensu cōi q nā foꝛe nō potuit generare eam nisi mediante spē recepta in sensu qa natura nō ꝓcedit ab uno dissimiliū ad altez nisi p mediū iō ꝛc.

Deinde q̄rit̄ circa capm̄ d fantasia Vez fantasia sit idem cum sensu. Arguit̄ ꝑ q sic. qa oīs ôtus cogſcitiua organica ut manifestū ē p Aꝛ. in isto 2° ⁊ in 3°. ¶ Itē ille ôtutes sūt eedē que hnt idē obm. hec uī manifesta. nā ôtutes distiguūtur pactus. ⁊ actus p obꝫ ut coītet dr̄. ꝫ fantasia habet idē obm cū sensu. nā sicut uisus pōt uidē colorē sic fantasia pōt ipm fantasiari. ⁊ sīlr̄ est de alijs sensibus quare ꝛc. ¶ Itē fantasia aut ē sensus. aut ē motꝰ factꝰ a sensu scd̄z actū. hꝫ uī dīsio sufficiēs scd̄m Aꝛ. qa fantasia nō pōt eē scīa nec opīo nec itellcūs nec oposītū ex opīone ⁊ scīa ut satis oñdit Aꝛ. in lr̄a. Vn̄ sine dubio relinqtur ipam eē uel sensū uel motū factum a sensu scd̄m actū. ꝫ nō pōt eē motꝰ factꝰ a sensu scd̄z actū. ꝓbatio. qa motꝰ nō remanet deficiēte mouēte. hꝫ ē manifesta p se. ⁊ hr̄ ex 3° ⁊ 7° ⁊ 8° phicoꝝ. mō deficiēte sensu scd̄m actū adhuc remanet fantasia. ut pz ī dormiēte somniāte. in ipo. n. nō ē aliqs sensus pticularis ī actu sentiēdi. ut pz ex d sompno ⁊ uigilia. ⁊ si in ipo ē sensus coīs ī actu ipe ñ mouz fantasiā ꝫ magꝭ mouet̄ ab ymaginatiua p spēm ī ea reseruatā. ut hz uideri ī de sompno ⁊ uigilia g̃ ꝛc. ¶ Oppositū uult Aꝛ. in lr̄a. ¶ Ad euidentiā questionis ꝑmittēda sūt aliq̄. ꝑ q ôtutes aīe sensitiue scd̄m Albtū sūt dr̄soꝝ genez. quedā sūt apprehensiue d foris ⁊ iste dicūtur sensus pticulares exteriores. s. uisus audit̄ ꝛc. ⁊ dicūtur exteriores nō qa solū sint ī extremitatibꝰ corpis ꝫ qa imutant a sensibilibꝰ exteriorib̄ non mediātibꝰ alijs uirtutibꝰ aīe ꝑius imutatis ut uisus imutat a colore sine aliq̄ sensu int̄medio ⁊ audit̄ a sono ⁊ sic de ceteris. Et dicūtur pticulares qa unꝰ q̄sq̄z eoꝝ determinatꝰ est ad aliqd genꝰ sensibiliū ⁊ aliud nō cogſcit ut uisus ad colores ⁊ audit̄ ad sonos. Alie uero sūt ôtutes apprehēsiue de intꝰ ⁊ hꝫ coīter uocātur sensꝰ interiores. qui nō imutāt a rebꝰ exteriorib̄ nisi mediantibus alijs sensibus ⁊ isti sūt q̄nq̄z scd̄m Albtuꝫ. s. sensus coīs. ymaginatiua. cogitatiua. fantasia. ⁊ memoratiua. q̄z nccitatē ⁊ distinctionē sic docet Albtus. ¶ Ad cuiꝰ euidentiā ꝑmitto duo. ꝑ q in idiuiduis subaz ⁊ ꝑcipue in hoībus nō solū sūt accidētia sensibilia ꝓpa ⁊ coīa sed etiā in eis sūt quedam ꝓpietates q̄s nō cognoscūt sensus pticulares. sicut ī sorte ē bonitas uel malitia uel prūdentia uel filiatio ⁊ māsuetudo uel iracūdia uel sanitas uel egritudo

UVA. BHSC. IyR_010

7 qñ 7 ubi 7 hm̄oi fozme q̄s null9 pticulariū sens9 cognoscit. 7 iō dicūtur ītentiones nō sensate. 7 hoc satis īsinuat ōm̄. in suo libello de memozia 7 remi-niscētia. ¶ Ulteri9 p̄mitto q nō ē uni9 7 ei9dē ôtud aīe bñ recipe species 7 bñ retinē seu ɔseruare. Cui9 rō est scd̄m Albū 7 accipit a ōm̄. in suo lib° de me-moria 7 remīniscētia. qa ad hs q uirt9 sit bñ recep-tiua requrit dominiū hūiditatis sup siccū in oplexi-one sui ozgani. hūidi. n. ē bñ recipe īpressiones ut manifestū ē in aere 7 aqua q̄uis nō bñ retineant. ꝫ ad bonā retentionē requrit magnū dominiū siccita-tis. siccū. n. licet cū difficultate recipiat tñ cū recepit bñ retinet 7 ɔseruat utz in lapidib9 7 lignis ¶ His p̄intellectis dico q nos expimur ī nob q ognoscim9 diuersitatē ōrsoz sensibiliū. 7 ad hoc spālit de-seruit sensus coīs ut declaratum fuit. 7 iō ptrāseo. ¶ Deinde nos etiā expimur in nobis q in absentia sensibilium tam cōmuniū q̄ ꝓpriozum nos reser-uamus species ipsoz 7 tenemus. ut absente pariete tu habes apud te spēm colozis eius 7 figure 7 hm̄. similit aūt 7 in alīs. 7 hoc ē p uirtutem ymagina-tiuā. quā etiā qdā uocauert thesauz seu archā foz-maz sensibiliū. 7 hoc bñ opozuit fieri p aliā ôtutē a sensu cōi ꝓpter rōem p̄tactā. qa nō est uni9 ôtud penitus bñ retinē 7 bñ recipe. ¶ Itē nos expimur ī nob q nos cognoscim9 ꝓpetates indiduoz nō sen-satas ut ognoscim9 hāc p̄nitatē 7 hāc filiationem hāc amicitiā 7 hāc inimicitiā 7 hm̄oi. 7 ad hs po-nit uirt9 cogitatiua ¶ De hac aūt uirtute mlta pul-cra 7 p utilia docet ōm̄. Auerrois in diuersis loc hm̄ libri. 7 ego nūc onectā ea ꝓpter bñ eē ut melius 7 clarius potero ¶ p̄ qdē de ista uirtute dīc ōm̄. ī 2° hm̄. q ipa cognoscit ītentiōes. i. fozmas indiuidua-les oīum. x. pdicamentoz. ut fozmā indīdualē hm̄ hoīs scd̄m q hs hoc 7 hāc lineā 7 hāc albedinē 7 hāc p̄nitatē 7 hāc calefactionē 7 hm̄oi pla. ita q nō solū cognoscit accītia sensibilia coīa 7 ꝓpa sed in-tentionē nō sensatā 7 expoliat eā ab eis q fuerūt ei diūcta de sensibilib9 coībus 7 ꝓpis. Spoliat dico. i distincte 7 diuisim cognoscit. Un̄ p tuā uirtutē co-gitatiuā tu ognoscis q hs aīa nō est idē cū hs corpe 7 hs maīfestū ē. 7 etiā q hs amicitia non ē idē cuz hs coloze uel cū hac magnitudine uel motu ul' hm̄oi 7 ipam intentionē reponit cogitatiua ī uirtute me-morativa ut dīc ōm̄. ¶ Itē de ista cogitatiua dīc idē ōm̄. in 3° de aīa. q qdā crediderūt eā eē intellectū 7 hs spālit attribuit Galieno cui9 rō fuit. qa ista uirt9 ē ꝓpa hoī 7 itellect9 ē ꝓpus hoī. g̃ ꝛc ¶ Sed hs non ē uez qa intellect9 ē uirt9 īmālis 7 sine corpe subo 7 cognīcit qdditatē ult 7 abstracte. hs cogitatiua ē de genere exntiū ī corpe 7 hoc manifestū ē d ea. quia hz instrm̄ determinatū. s. medīū uētriculū cerebri 7 ē uirt9 indīdualis 7 indīdualt distincta. nec ualz rō Galieni qa ꝓcedit ex duab9 affirmatiuis ī secū-da figura. Propter dīc ōm̄. in eodē 3°. q ipa est de genere uirtutū sensibiliū. 7 subdit q ymaginatīa 7 cogitatiua 7 memorativa nō sunt nisi ad p̄tan-dū in loco uirtutū sensibiliū 7 iō non indiget eis nisi in absentia sensibilis. qd quo sit itelligendū uide-bit in 3° de uolēte. ¶ Rursus dīc ōm̄. de ista uirtu-te in eodē 3°. q ista uirt9 ē aliqua rō. 7 ipm̄ itelligo sic q sicut rō abstracta rōcinat de reb9 ult apprehē sis. sic ista nobilis uirt9 rōcinat de reb9 indiuidualt apprehēsis 7 discurrit de uno in aliud ad cognitōez ignoti. 7 ex hs seqtur eā eē ꝓpriā hoī qa solus hō rō cinat. 7 dīc h ōm̄. q ei9 una actio nihil aliud est q̄z oponē intētionē fozme ymaginatiōis cū suo ydo-lo apud rememorationē. ut cū aliqs memorat se uidisse albū uirtus cogitatiua componit quedāmō uisionem que est quedam intentio non sensata cuz albedine que est fozma sensata ita q in isto actu cū aliqs iudicat se uidisse albū ôt9 ymagīatiua p̄tat idolū albedinis 7 uirt9 memorativa p̄sentat uisio-nē p̄teritā 7 ôtus cogitatiua cōponit illa ad inuicē 7 sic forte itellexit ōm̄. q cogitatiua cōponit inten-tionem fozme cum ydolo apud rememorationem 7 addit 7 distinguit eaz. s. intentionē ab eo. s. ydo lo apud fozmationē. i. apud itelligere. Ad hoc. n. q intellectus distincte itelligat aliquam hui9mōi in-tentionē non sensatam oportet q uirtus cogitatīa distincte cogitet eam indiuidualiter ut patebit ex 3° hui9. ¶ Amplius de cogitatiua inquit ōm̄. in eo dem 3°. q cum ipsa fuerit adiuta per memorativā 7 ymaginativā ipa p̄tabit aliq̄n indiuiduū aliqd. i accipiet aliquam cognitionē indiuidui qd nō fuit sensatum ab illo homine cogitante utpote cognitō nem alicuius futuri aut alicuius p̄teriti. uerbi grā. sic intelligendo. Cum aliquis bonus medicus per suam uirtutē cogitativā cognoscit hāc egritudinē hui9 hominis 7 eius causam 7 oplexionem 7 etatē 7 locū 7 hm̄oi pticulaīa. 7 p ôtutē mēorativā me-moratur se uidisse seu cognīsse ex tali egritudine 7 ɔsimili sequtam fuisse mortem 7 p uirtutem ymaginativam ymaginatur mortem istius hoīs. tūc cō tingit q ipe iudicat uero iudicio hunc eē morituz ac si p̄sentialiter sentiret ipsum mori. Similit aūt cū aliqs bonus nālis methalogic9 cogitat de gran-dine futura in estate 7 p uirtutem suam memorati uam memorat se uidisse post talem calorem esti-uū 7 post talem nubē frequenter sequtā fuisse grā-dinem 7 per ymaginativam ymaginat descensum grandinis. tunc p cogitativaz iudicat uero 7 recto iudicio grandinem eē cito futuram ac si uidēt eam actu cadentem. Et posset poni exemplū ī humanis agibilib9. sed qa illa sūt minus certa 7 sunt a libero arbitrio iō nolo exēplificare. hs igit ē qd ōm̄. subiū git. 7 intentio cogitatōis supple negotiātis circa p̄teritа aut futura aut p̄sentia que tamen r̄mota sūt a sensu nihil aliud ē q̄z hoc. s. q uirtus cogitativa po nit rem absentem a sensu quasi rem sensatā. Unde subdit. Et ideo cōprehensibilia hūana diuiduntur in hec duo. s. in cōprehēsibile cui9 principiū ē sen-sus 7 ī cōprehēsibile cuius principiū est cogitatō. oprehensibile qdem cuius principiū est sensus ē illud qd est presens sensui. 7 cōprehensibile cuius principium est cogitatio ē illud qd ē absens 7 pre-cipue aut preteritū aut futuz. Et adhuc dīc ōm̄. d hac ôtute. Et non debet aliquis dicere q uirtus co gitativa oponit itellecta singularia. i. itellecta que s. seorsum 7 diuisim fuerunt itellecta. 7 iam declaratū est q intellectus īmaterialis oponit ea supple sub rōnibus uniuersalib9. cogitatō aūt non est re-spectu absentiū supple nisi distinguēdo indiuidua illoz itelligibilium 7 presentare ea in actu q̄i eēnt apud sensum. 7 ideo q̄n fuerunt in presentia apud sensum tūc cadet cogitatō 7 remanebit actio intel-lectus in eis. i. respectu eoz. Et hoc ultimū dictū ē bene dubium. qa scd̄m hs uidetur uelle ōm̄. q ītel-lectus p̄te idiuiduo rei intelligibilis ad sensū nō indiget cogitativa ad intelligendū. qd uidet multum inconueniens. qa Az. dicit. q intelligentē quē cūq; necesse ē fantasma aliqd speculari. fantasia aūt que īmediate ministrat ipi intellectui uidetur esse ipa cogitativa 7 hs uidebitur in 3° hui9. ¶ Deinde dīc ōm̄. q homo nō est generabilis 7 corruptibilis nisi p istam uirtutem. i. per fozmā quā sequit ista uirtus. intellectus. n. 7 scd̄m Az. est p̄petuus 7 iō scd̄m ipsum hō nō est corruptibilis. Dee sunt que docet ōm̄. d uirtute cogitativa 7 sunt ita bona sicut tu uides. 7 forte hs est illa uirt9 aīe humane quam Az. distinguit ꝛta scientificū 7 uocat eam rōcina-tiuū uel cōsiliatiuū in 6. ethicoz ¶ Segtur uidere

UVA. BHSC. IyR_010

de uirtute fantastica scdm Albtum. dicit. n. Albtus 7 hoc est uerum. q nos exprimut in nobis q nos oponim9 ad iuicē formas cū formis 7 intentiões cū intentionibus 7 intentiones cuz formis 7 eo. 7 possumus exemplificare ꝓpter illos in qbus incipit oriri phia. ¶Nos iudicam9 ꝯ dulce eē albū. 7 ꝯ ē cōponere formā cū forma. p formaz. n. intelligit sensibile ꝓpriū aut cōe. Similiter nos iudicamus hunc patrē esse amicū. 7 ꝯ est oponere intentionez cū intentione. nā per intentionē hic intelligit proprietatē non sensatam. Et rursus iudicamus ꝯ dulce esse delectabile uel ouens. 7 ꝯ est componere intentionē cū forma. similiter 7 in alijs hui9modi. 7 hanc cōpositionem facit quarta uirtus. s. fantastica ut ipe dicit. 7 quedam alia ogregat de ea. sed hoc ad presens mihi sufficit. ¶Deinde exprimur ī nob q in absentia sensibilium nos reseruam9 ipas intēliones. i. ꝓprietates non sensatas. 7 ñ est ab eadem potentia tenere bene 7 bñ recipere. 7 iō illa uirt9 retentiua debet eē alia a cogitatiua que cognoscit eas 7 bene recipit. nec est eadez uirtus reseruatiua que tenet formas sensatas 7 intentiones non sensatas eo q altioris gradus 7 abstractioris est intentō q forma ut dicit. 7 ideo cogimur ponere aliā uirtutē que tenet intentiones elicitas hoc est distincte cognitas a ôtute cogitatiā. 7 ꝯ uocat memoratiā cōi noiatione. uocatur aūt a qbusdam thesaurus intētionū. sicut ymaginatiua dr thesaurus formaz. est igitur ꝯ doctrina illi9 uiri. Et quāuis bene 7 realr loquatur in maiori parte tamen aliqualiter uidet recedere ab Auerroi. ¶Nam ipe non ponit uirtutes illas interiores nisi quatuor sicut apparet in tertio huius. 7 hic allegat Az. dicens sic. q Az. posuit uirtutes distinctas īdiuiduales in q̄tuor ordinib9 In primo posuit sensum coēm. deinde ymaginatiuam. deide cogitatiuā. 7 postea memoratiuā. 7 addit om̄. 7 posuit rememoratiuaz magis spiritualem. deide cogitatiuā. deide ymaginatiuā. 7 post sensuz coēm. Et puto q illā uirtutem quā Albert9 uocat fantasiā. om̄. dicit eaz eē cogitatiuā. 7 hoc rōnabr quia oportet q uirtus cogitatiua ꝑhendens oppositā 7 simplicia sit eadē ut ipse met dicit in 3° hui9. cap̄o Indiuisibiliū qdem intelligibilia. Vnde cū uirtus cogitatiua cognoscat intentiones 7 foras necesse est ut ipsa eadem sit oppositiua 7 diuisiua earū Vnde nō oportet q aliqua alia uirtus ea cōponat aut diuidat p̄cipue. quia natura non facit p plura qd̄ potest per unū. Q. n. uirtus cogitatiua cognoscat formas sensatas nō debet esse dubiū qa uirtus cogitatiua superioz cognoscit illa que cognoscit inferioz mō tamen pfectiozi. ideo magis credo om̄. Organa aūt istaz uirtutū ponūtur coīter. x. ut accipitur ab Alberto 7 om̄. q sensus coīs ē in anteriozi pte p̄me cellule cerebri in loco ubi occurrunt nerui sensitiui. s. sensuū particulariū. postea in pte posteriozi illi9 p̄me cellule est uirtus ymagiatiua scdm Albertū. in p̄ma uero pte medie cellule que calida ē ex motu multi spūs ad ipsam ponit uirtutē cogitatiuā. in medio autē ipsi9 medie cellule ponit fantasiam tanq̄ centrū inter ymaginatiuā 7 memoratiuā. memoria. n. est in p9teriozi pte cerebri. cuius signū est qa lesa illa pte ledit memōia 7 illud similiter est signū ad organa ceteroz. Comentator autez partū aliter loquitur sed fere in idē redit. supponēs n. q sensus coīs sit in āteriozi parte p̄me cellule cerebri aut forte in corde scdm q uidetur uelle Az. in de sompno 7 uigilia aut utroq; mō aut alto dicit q uirt9 ymaginatiua est in anteriozi pte cerebri. 7 hoc est intelligendū scdm Albtū quantū ad posteriozē partē p̄ie cellule. Cogitatiua autē est in medio 7 rememoratiua in p9teriozi. Dubitatões aūt q̄ sunt circa istas uirtutes debent tractari in patuis libris naturalib9 p̄cipue in de sompno 7 uigilia 7 ī de memoria 7 reminiscentia. ¶Et est aduertenduz q Az. in isto 2° nō exprsse loquitur nisi de duabus istaz uirtutū. s. de fantasia 7 sensu cōi. 7 puto q p fantasiā qñq; intelligit ymaginatiuā 7 qñq; cogitatiuā. dicit. n. q fantasia rseruat species sensibiliū 7 hoc cōpetit ymaginatiue. 7 dicit q aīalia mta operātur scdm illā. qd̄ nō est alio mō nisi qa aīalia appetūt fugere aut psequi illd̄ qd̄ fantasia iudicat aut bonū aut malū. 7 hoc indubitanter ouenit illi uirtuti quā om̄. uocat cogitatiuā. Et in 3° de aīa dicit Az. q fantasia quedā est rōnalis. s. que ratiocinat de rebz indiuidualibus. qd̄ etiā est cogitare. Vnde per fantasiā qñq; intelligit cogitatiuā ubi dicit. Et quoniā īmanēt supple species sensibiliū facte a sensibilibus scdm actum in uirtute ymaginatiua. mta scdm ipam operātur aīalia 7 agūt 7 patiuntur. de memoria uero 7 reminiscēcia seorsū tractat ī libello de memoria 7 reminiscētia 7 ibidē declaratū ē q reminiscētia nō est aliud subaliter a cogitatīa. ¶His uisis dicendū ad qōnem q fantasia non est idem cū sensu particulari exteriōi. 7 de isto loqtur Az. in lra. quod ꝓbat multiplr. Sed accipio solum unā rationē ad hoc. Si fantasia esset sensus exteriō aut eēt sensus in potentia aut sensus in actu p sufficientē diuisionē. sed non pōt esse sensus in potētia qa maxie uideretur eē uisus. nūc aūt aliquis caret uisu habet fantasiam ut patet de ceco qui fantasiat in sompnis. 7 sic uidetur q fantasia non est idē cuz uisu. 7 tamen maxie uidet. qa fantasia sumpsit nomen a lumīe. qd̄ pertinet ad uisum. eo q ipe uisus est maxie sensus 7 plurū rez cognitaz uisu reseruamus fantasmata q̄ ab alijs sensib9. 7 ideo maxie uideretur q eēt uisus q̄ qcunq; alius sensus particularis. ¶Itē oē aīal habet potentiā sensitiuaz ut notū est. unde aīal est aīal p sensū. sed quedam nō habēt fantasiam ut formica 7 apes. sicut exemplificatur in lra. ¶Sed ut dicit Albtus illud exemplu9 oīo falsū est. apes. n. artificiose opantur casas. 7 formica sibi puidet ī futuz. qd̄ sine ymaginatiōe aut fantasia facē ñ possent. Vñ om̄. uidet uelle q apes 7 formica habēt ymaginatiuam. apes qdem per artificiū. i. ꝓpter hoc. quia opātur similiter arti. 7 formica ꝓpter depositum. i. qa deponit nutrimentum suum in loco dterminato 7 tēpoze dterminato. Et Albertus putat hoc ꝓuenisse non ex uitio phi. sed ex uitio translatoris. quia translator non intellexit nomina aīalium q̄ dicit Az. fantasiam non habere 7 loco eorum posuit formicas 7 apes. Vel si uolū9 saluare illam lram 7 bonitatem translationis possumus legere illud exemplū affirmatiue. ut sit sensus q fantasia non uidetur ineesse aīalib9 sicut ineest formice 7 api. 7 hoc est uez. istis enī ineest fantasia dterminata. s. que pōt esse in actu suo in absentia sensatorum. ¶De apibus aūt dicit om̄. in 2°. hui9 ca° de odore q apes mouent ad nutrimētum ex loco remotissimo. quia ī quacūq; regione fuerint in quodam tēpoze singulis annis petunt litus matis ut ex limo uigoz ē sui nutrimēti p̄cipiāt. formica similit ꝓcedit de uno loco ad aliū quasi ymaginans suum nutrimentū distans 7 redit ad locum determinatū ubi cōgregat ī estate d quo uiuat ī hyeme Vnde ī quadā scriptura dr. Surge miser usq; quo dormis ! uade ad formicaz 7 considera uias eius. q̄ cum nō hēat ductoz ē ogregat in estate d quo uiuat in hyeme ꝛc. patet igit q fantasia nō est sensus in potentia. Et p idem cōuincitur q non sit sensus in actu. quia iste ineest omnib9 aīalib9. fantasia aūt non omnib9. ¶Sed considerandum q scdm om̄. in isto 2°. 7 innuit Az. 3° hui9. Fantasia est duplex

UVA. BHSC. IyR_010

Queda3 est fantasia īperfecta7 diminuta.7 ē illa q̄ non ē in actu suo nisi in pōtia rei sensibilis. 7 ist3 habent aīalia quecun3 impfecta.nam alit non cognoscerent intentione3 conuenientis7 nociui. nec fugerent nociuū.nec ꝓsequerētur conueniēs. cui9 oppositum uidemus ī impfectissimis.s.quib9 tactus solus inest.ut Aꝛ.dicit in 3° hui9.ista enim cu3 punguntur aut eis apponitur aliquod disconueni ens tettabunt se.qđ nō facerent nisi iudicarēt illđ sibi nociuū.7 cum apponitur eis aliquod cōueniēs dilatant se super illud ut pāt. quod nequaquā agerent nisi cognoscerent illud sibi dueniens.nociuu3 autē7 dueniens seu ꝓficuum sunt intentiones nō sensate.quas nō cognoscit aliquis sensus exterior. Vnde relinquitur ꝙ habent uirtutem interiorem cognoscitiuam istarū proprietatum licet multum diminute cognoscant.7 solū cognoscant te p̄sente.

Cuius signū manifestū est.quia nun3 mouerent se se de uno loco ad alium locum distantem. Istis igitur concedebatur fantasia indeterminata.i.imp fecta7 diminuta. Fantasia uero determinata ē illa que fantasiatur aliquid ī absentia ipsius.7 hāc habent aīalia mobilia de loco ad locum. ¶ Itē ꝙ fantasia non sit sensus scđm actum est manifestum ex alio.quia dormientib9 contingunt fantastice apparitiones in quibus tamē nullus est sensus particularis in actu sentiendi ut ꝓbatur ī de somno7 uigilia.ḡ fantasia nullo modo est sensus particularis. ¶ Et est notandum ꝙ fantasia aliq̄ sumitur pro potentia naturali aīe sensitiue.aliquando pro actu illius uirtutis 7 pro potentia.aliq̄ sumit pro ṽtute reseruatiua spēz sensibiliū 7 sic est ymaginatiua 7 q̄n3 sumit pro potentia cognoscitiua ipsoꝝ sensibiliū in absentia eoꝝ7 cognoscitiua etiam intentionū nō sensatarū.7 sic est cogitatiua scđm rei ueritatē scđm dm̄.3° hui9. Primo quidem mō uī Aꝛ. sumere fantasia3 cum dicit ꝙ in ipsa maneant spēci es sensibiliū similes sensibilibus. Et 2° modo cum ipse dicit.ꝙ fantasia queda3 est rationalis.ut tange batur prius.7 etiam cū ipse dicit fantasia3 esse prin cipiu3 motus una cū appetitu.ibi sumit fantasia3 ꝙ cogitatiua. Illa enī uirtus que cū appetitu est prin cipiū motus.debet cognoscere illud ad qđ ē motus tan3 bonū ad prosequendū . Vnde Aꝛ.in hoc ꝓbat intellectum speculatiuū non esse principiū mo tus.quia nihil dicit de ꝓsequibili aut fugibili.7 in illo ca°. Videtur aūt sensibile ex potentia existēte ꝛc.dicit. Cū autē delectabile aut tristabile affirmat aut negat.aut fugit.aut sequitur. non enī appetit9 appetit prosequi nisi illud qđ cognitum est sub ratione boni.nec3 fugere nisi qđ cognitum est ut ma lu3. Et hoc etiā manifestu3 est in de motibus aīaliū 7 ex 3° ethicoꝝ. Virtus aūt fantastica qua3 Aꝛ.ponit esse principiū motus cū appetitu nō est illa uirtus que solū reseruat ymagines aut species. sed est uirtus cogitatiua modo predicto. 7 illa est cogitatiua uirtus in hominibus 7 estimatiua in brutis. Et sic manifeste apparet ꝙ Aꝛ.accipit fantasia3 pro cogitatiua 7 estimatiua. ¶ Ad hoc cum ipse dicit ꝙ intelligentez quēcūq3 necesse est fantasma aliquod speculari .puto ꝙ per fantasia3 intelligat actū cogitatiue. Et similiter in alijs uerbis in quib9 assignat uirtute3 ministrantem intellectui. Sed hoc magis manifestabitur in 3°. ¶ Ad prima3 rationē dico.ꝙ concludit fantasia3 esse aliquē sensum coīter dicto sensu pro interiori 7 exteriori.sed nō probat ꝙ sit sensus pticularis exterior. ¶ Ad aliā cum dicitur ṽtutes que habent idem obiectū ꝛc. dico ꝙ uerū est nisi sint uirtutes ordinate ad īuicem sic ꝙ una īmutaretur ab alia . Sed si sūt ordinate isto modo possūt habere quodāmodo idem obiectum . modo fantasia 7 sensus sunt ordinate uirtutes quia fantasia non īmutatur a rebus exterioribus nisi medi ante sensu.7 ideo possunt habere idem obiectum. uisus aūt 7 auditus sūt diuerse uirtutes quarū una non īmutatur ab alia.7 sic non habēt unū obiectū sed diuersa. ¶ Ad aliā dico.ꝙ īmo fantasia ꝓ actu predicte uirtutis est motus factus a sensu actu siī illi ut dic Aꝛ.7 dm̄.7 cū dī.ꝙ mot9 nō remanz ꝛc. Potest dici ꝙ sicut in motu ōtinuo est cōsiderare ipsam pfectionem que recipit.7 ipsam receptionē quā dm̄.uocat trāsmutationez cōiunctā cū tēpore in 5° phicoꝝ.sic in alteratione spūali7 instantanea ē cōsiderare qualitatē spūalem q̄ recipitur ī uirtute aliqua. 7 ipsam actualem transmutationē qua denominatur transmutata.uel receptionez qua dicit recipiens in actu ¶ Et siquidem sumat mot9 spūal ꝓ illa qualitate spirituali que recipitur in aliquo subo spūaliter īmutato.ille mot9 utiq3 remanē pōt absente uel deficiēte motore q illam formā impssit ut dficiēte uel absente igne calefaciēte aquā pōt re manē illa caliditas quā genauit ignis. similiter autem 7 in alijs multis. Sed si sumat mot9 ꝓ ipsa trāsmutatione actuali qua foraliter aliqđ dicit trās mutari 7 est de genere transmutatōis scđm dm̄.in 5° phicoꝝ7 in 3°.sic uez est ꝙ motus nō remanz de ficiēte motore.absente.n.igne calefaciēte ampliuſ aqua n̄ trāsmutatur ad caliditatem. Et est ītelligēda diffinitio quam ponit Aꝛ. ꝙ fantasia est motus factus a sensu scđm actū.i.quedā forma uel q̄litas spūal impressa alicui uirtuti ab ipso sensu actuato specie sensibili 7 illa multū bñ remanet in uirtute reseruatiua. Vnde sine dubio Aꝛ. uidetur ibi cape fantasia3 ꝓ actu uirtutis ymaginatiue que3 recipit a sensu actuato 7 ideo n̄ ualet tō ¶ Dixert aūt aliq ꝙ diffinitio sic intelligi debet fantasia ē motus ꝛc. i.uirtꝰ nata moueri a sensu scđ3 actu3 ita ꝙ ibi Aꝛ. accipit accidens ꝓ subo ad ipsu3 notificandū. ideo non ualet ratio.

¶ Explicīūt questiōes supra secūdū libꝝ de aīa Aꝛ. Magistri Johis de Janduno.

Incipiūt questiōes tertij.

UVA. BHSC. IyR_010

De pte aūt aīe qua ꝛc.
Volo ogregare q̄dam d̄ aīa ītellectia aliq̄ ex dictis Aꝛ. aliqua ex dictis ōm. aliq̄ ex q̄busd̄ sollempnib⁹ doctoꝛibus. nōnulla aut̄ q̄ mihi doctoꝛ ueritatis p diligentē sollicitudinē p̄ebuit intelligere. Procedā aūt mō disputatiuo ut dubitatōes tollāt⁹ ꝛ ueritas manifestet iussu dei. Prima g̃ sit questio. Utꝛ naturalis phs debeat cōsiderare de intellcū. Et arguit̄ p̄ q nō. qa dicit ōm. z° phicoꝛū ōm̄to 26°. q cōsiderato d̄ disp̄ōib⁹ formaꝛ abstractaꝛ scd̄m q sūt abstracte ꝛ de q̄dditatib⁹ eaꝛ p̄p̄ū ē p̄me phie ꝛ nō nālis scīe. sed intellect⁹ est forma abstracta ut uult ꝛ demonstrat Aꝛ. in isto 3°. g̃ ꝛc.
Itē nālis nō cōsiderat nisi de illꝭ que mouēt mota. quecūq; aūt mouēt nō mota. nō sūt ampli⁹ phi sice cōsiderationis scd̄m Aꝛ. in z° phicoꝛ ꝛ in illo ca° Sed mōꝛ ꝛ cāꝛ. sed ītellcūs ē mouēs non motus. scd̄m Aꝛ. in isto 3°. ca°. Oīo q̄dē g̃ sicut p̄dictū est inq̄ntū appetitiuū aīal ꝛc. ubi dicit i fine. q opinio ulīs aut nō mouet aut mouet nō mota ꝛ sic ītellectus nō mouet scd̄m motū corpis q̄d mouet. q̄te ꝛc
Itē entia que ptinēt ad phm nālē debēt diffiniri p māīm sensibilē. ut in pheīo huj⁹ pz. ꝛ in 7° methaph. ca°. Quantū vo diffinitō ē tō. ꝛ z° phisicoꝛ ca°. Qm̄ aūt determinatū ē quot modis dr̄ nā. ß intellectus nō debet diffiniri p māīm sensibilē cuj⁹ sit vtus īmaterialis ꝛ īcoꝛporea 3° huj⁹ uersus p̄incipiū. Oppositū pz p Aꝛ. in isto 3°. ꝛ silr̄ p ōm. Et arguit̄ tōe. qa nālis hz determinare de oīb⁹ formis mālib⁹ ut uult ōm. ꝛ Aꝛ. z° phicoꝛ. ca°. Qm̄ autē nā duplr̄ dr̄ ꝛc. sed ītellcūs ē forma materialis. qa fōra illius q̄d generat̄ a generāte māli ē materiat̄. ß uidet̄ manifesta. ß hō generat̄ ab agēte materiali homo. n. generat hoīem ex mā ꝛ sol ut ibidem dicit Aꝛ. g̃ ꝛc. Et ōm̄tor sup istū tertiū ōm̄to 19° dīc q ß nomē intellcūs ī ß li° sumit̄ q̄tuō mōis. dr̄. n de intellcū māli ꝛ ē ītellcūs q uocat̄ possibilis. de q̄ dicit Aꝛ. q nullā hz naturā nisi q possibilis uocat⁹ ē. quē alīj uocāt intellcm̄ speculatiuū. dr̄ etiā de intellectu agēte. ꝛ de intellcū in hītu ꝛ ille ē intellcūs informat⁹ spē ītelligibili p quā ītelligit qn̄ ulr̄ nisi aliqd p̄hibeat. ß. n. ē diffinitio supple ītelligibilr̄ ut hns hītum ītelligat p ipm illud q̄d ē ei p̄p̄rium. i. obm p̄p̄riū ex se ꝛ qn̄ uult absq; ß q idigeat ī hoc aliquo extrīseco ut dīc ōm. ōm̄to 17°. Et de uirtute ymaginatīa. i. de uirtute cogitatiua. dsuetudo. n. ē attribuere ītellectui uirtutē cogitatiuā ut dicitur ī isto 3°. ista. n. uirtus. s. cogitatiua ē aliq̄ rō ut etiaꝫ ipe met dicit ōm̄to 19°. Et de hac mlta ogregata sūt in q̄one ultīa sup secundū h⁹. ꝛ de ītellcū agēte ꝛc.
Dico ad q̄onem q̄tuoꝛ p̄ q nālis debet cōsiderare de ītellcū 4° mō dicto. qa ei⁹dē p̄hi ē cōsiderare formā aliquā ꝛ ei⁹ p̄p̄am uirtutē. cū uirtus p̄opa sit accns p̄p̄um ut pz ex dictis in z° h⁹. ei⁹dē autem scīe ē cōsiderare subm ꝛ accns p̄p̄um p̄ p⁹teriorꝫ. ß uirtus cogitatiua ē uirt⁹ fōre hūane p̄p̄a hoī ut ult ōm̄. in isto 3°. ōm̄to 19°. Et cōstat q nālis phs habet cōsiderare formā p̄p̄am hoīs ut pz ex z° phicoꝛ. ca° Qm̄ aūt nā duplr̄ dr̄ ꝛc. g̃ ꝛc. z° dico q nālis hz cōsiderare ītellectū materialē. i. ītellcm̄ possibilem. q̄d p̄bat̄ duiter. qa nālis phs hz cōsiderare omnem subam que mouet̄ ab aliq̄ exīte in mā. ut sad patet ex 6° methaph. ca° p̄. sed ītellcūs possibilr̄ mouet̄. i. īmutat ab aliquo exīte in mā. i. ab ipsis fantasmatibus humanis scd̄m Aꝛ. in 3° h⁹. ca°. Videt̄ autē sensibile ex potentia existēte sensitiuo actu agens. ubi dicit. Intellectiue aūt anime fantasmata sūt sicut sensibilia sensui. ōstat aūt q p fantasmata sunt tes exīntes in mā. s. ī coꝛpe hūano igit̄ ꝛc. 3° dico q ipe phs bn̄ habet cōsiderare de ītellcū in hītu. qa ipe cōsiderat oēs spēs reꝛ generabiliuꝫ ꝛ corꝛuptibiliū. ut satis patet ex 6° methaph. ca°. pmo. mō intellectus in habitu ē generabilis ꝛ corꝛuptibilis Species enim intelligibilis que est forma intellectus ī hītu ē generabilr̄ ꝛ cōꝛuptibilr̄ scd̄z generatōz ꝛ corꝛuptionē ītentionū ymaginataꝫ. ut plane docet ōm̄. in isto 3° ꝛ uidebit̄ p⁹. Vñ dīc ōm̄. ōm̄to 3°. q ītellecta ulīa sūt colligata cū ymaginib⁹ ꝛ coꝛrupta p corꝛuptionē eaꝫ. ꝛ ītelligo colligata eo mō quo effectus cause agētis ē colligat⁹ cū cā. Itē dico 4° q nālis debet cōsiderare intellcm̄ agentē de q̄ etiā dr̄ hoc nomē intellcūs. qa nālis debet cōsiderar de eo qd ē īmediatū aut p̄p̄inquū p̄ncipiū opationis nālis que dependet ab aliquo exīnte in mā. ß ītellectus agēs ē h⁹mōi. g̃ ꝛc. maioꝛ pz qa de tali opatione nāli que dependet ab aliquo exīnte in coꝛpe ulr̄ in mā cōsiderat phs nālis. ut manifestū ē. qs. n. alī eā cōsideraī ꝛ p oīs debet cōsiderare de eo qd est p se p̄ncipiū īmediatū aut p̄p̄inquū h⁹ opatiōis. cū cognitō p̄ncipiati nō possit hrī sufficienter sine ognitiōe p̄ncipiī utꝛ p phicoꝛ ī p̄n°. ꝛ p p⁹terioꝛū. mioꝛ app3. nā ītellcūs agēs ē p̄ncipiū intellectiōis forte īmediatū ut uidebit̄ p⁹ deo dāte. uel saltē p̄p̄ quū nō remotū oīo. ipe. n. ē q facit de potētia intellectis actu ītellecta ut dīc ōm̄. in isto 3° ōm̄to 18°. ꝛ plures alībi. ītelligē aūt ē opatio nāl̄. ut satis pz ex isto 3°. ꝛ dependet cū ß ab aliquo exīnte in mā. s. a fantasmate scd̄m Aꝛ. in isto 3°. ca°. Videt̄ aūt sensibile ex potētia exīnte. ubi dīc. spēs qdem igit̄ intellectuū ī fantasmatib⁹ ītelligit. ꝛ ī fine illꝭ capli. Nūc aūt de aīa dcā rcapitulātes. dīc. q p̄mi ītellect⁹. i. p̄mi actus ītelligēdi nō sūt fantasmata ß nō sūt sine fantasmatib⁹ g̃ ꝛc. Possum g̃ ītelligere scd̄z Aꝛ. q nālis phs hz cōsiderare totā aīam ītellectiuā hūanam sicut quoddā ens hns nām q̄dāmodo opositam ex ītellcū possibili ꝛ ītellcū agēte. ex possibili quidem sicut ex nā que ē mā aut ad modū materie. ex agēte aūt sicut ex nā que ē fōra aut silr̄ fore. Utꝛ autē ex istis duob⁹ fiat suba p se una scd̄m eē subale unum uidendū ē ex oīb⁹. Et ad h⁹ subē cōsiderationem tanḡ ad ultimā terminat̄ cōsidera° phi nālis de formis quaꝫ cōsiderat q̄dditates ita q p aliā formam nobiliorē nō cōsiderat q̄dditatē explicite. sed solus cōsiderat alias fōras abstractas q̄tum ad esse scd̄m ōm̄. z° phicoꝛ. ꝛ p̄im ī p̄ncipio ꝛ ultīo ōm̄to eius.
Ad p̄imā tōem cū dr̄ cōsideratō ꝛc. dico q ōm̄. ītelligit de illis formis abstractis que oīo sūt ītrāsmutabiles neq; etiā sūt p̄ncipia īmediata opatiōis nālis noue ꝛ dependētis ab aliquo exīnte ī materia sicut sūt ītelligētie mouentes coꝛpa celestia. iste. n. sūt oīo ītransmutabiles ꝛ p se ꝛ paccns ꝛ non sunt īmediata p̄ncipia alicuj⁹ opatōis noue dependentis a mā nisi mediāte motu et no. ut hr̄ ex 8° phicoꝛ ꝛ p̄ celi ꝛ mūdi. Ad aliā p̄t dici q q̄uis ītellectus nō moueat̄ motu locali neq; aliis motib⁹ cōpalib⁹ tn̄ īmutat̄ spūalr̄ ab ītentionib⁹ ymaginatis siue a fantasmatib⁹ hūanis. ꝛ ē in potētia eentiali aliquo mō ut uidebit̄ in sequentib⁹. Ad aliā p̄t dici q īmo ītellcūs hūanus bn̄ est diffiniēdus p materiaꝫ sensibilē. s. coꝛpus hūanū a cuj⁹ fantasmatib⁹ ī ipo exīntibus mouet̄ ad actum suū ītelligēdi. ꝛ sic dicetur colligendo ex dictis Aꝛ. ꝛ ōm̄. q intellectus hūan⁹ ē suba īmālis cuj⁹ opa° dependet aliq̄ mō ex ītentionib⁹ ymagīat exīntib⁹ ī coꝛpe hūano ulr̄ aliq̄ tali mō. ꝛ cū p̄bat̄ q n̄. qa ē uirt⁹ īmālis ꝛ īcoꝛpea ut uidebit̄ p⁹. uerꝫ ē q ipe ītellcūs hūan⁹ ē uirtus īmālis. qa nō unit⁹ ē matie nec coꝛpi nccio scd̄z eē. tn̄ in opādo dependet ab aliq̄ exīnte ī coꝛpe. s. ab intentiōe ymagīata. Quō aūt opatio ītellcūs hūani

UVA. BHSC. IyR_010

dependet ex his duobꝫ .s. ex fantasmatibꝫ ⁊ intellcū agēte pⁿteriꝰ pscrutandū ē. ⁊ sic de isto sufficiat.

Sic igit intelligē ē sicut sentire ⁊c. Querit hic. Vtꝝ itellcūs sit ⁹tus passiua ab itelligibili. Arguit ꝑ q nō. qa agēs ⁊ patiēs coīcant ī mā ꝑ de generatione. ca° de actiuis ⁊ passiuis. sed intellcūs nō coīcat in mā cū intelligibili. ut hr ex isto 3°. est. n. sepatus ⁊ imixtus igit ⁊c. ¶ Itez uirtus actiua ē nobilioꝛ q passiua 3° huiꝰ. ca°. Qm aūt sicut in oī. ß uirtus ipi itelligibilis ut lapidis aut ligni nō est nobiliō ipo itellcū g ⁊c. ¶ Itē omne qd patit mouet. actio. n. ⁊ passio nō sūt sine motu 3° phicoꝛ. ß itellcūs nō mouet. qa oē qd mouet ē coꝛpꝰ 8° phicoꝛ. ¶ Oppositū arguit auctoritate Aꝛ. q uult q itelligere ul est pati uel aliqd hꝰ. altez. qd nō eēt si itellcūs nō eēt uirtus passiua g ⁊c. Idē dic om̄. plane. ¶ Ad euidentiā istiꝰ qōnis reducēda ē ad memoriā distinc ipsiꝰ pati quā ponit Aꝛ. 2° huiꝰ. ca°. Diuidendum aūt de potētia ⁊ actu. ⁊ fuit declarata in 2°. Est aūt talis distinctio buiter. q ꝺdam ē pati qd ē recipere formā cū coꝛruptione ⁊ tratiꝫ ꝑexītis ī passo. ⁊ talis passio pōt dici passio coꝛruptiua. ⁊ aliud est pati qd ē receptio pfectionis ab aliq̄ ente actu in ente ī potētia absq; cōꝛuptione alicuꝰ ⁊ tratie disponis ꝑexīti ī passo. ¶ Vltiꝰ ē itelligēdū ꝫ scdz om̄. om̄to 4°. q differentia ē inter actiuā ⁊ passiuā uirtutē. uirtus actiua mouet illud cui attribuit. i. suū obm ut caliditas cale factibile. ⁊ uirtus passiua mouetur ab eo cui attribuit. i. a suo obo sicut uisus a coloꝛe. Et hanc distinctionē potuit sumē a mgro phoꝛ 5° methaph. ca° de ptāte. ubi posuit unā potentiam q̄ ē pncipiū trāsmutādi alteꝛ inq̄tum alteꝛ. ⁊ hec ē actiua. aliā que est principiū trāsmutādi ab altero ī quātū ab altero. ⁊ ꝫ ē passiua scdm oēs exponentes. ¶ Tūc dico buiter ad qōnem. q ī aīa intellectiua hūana ē quedā uirtꝰ seu potētia passiua. ⁊ hec or intellcūs possibilis. s. q subicit actui itelligendi ⁊ spēi itelligibili. ⁊ pōt ꝓbari ex pmissis. nā ois illa uirtꝰ est passiua que mouet ab aliquo extrīseco ab ea. sed ī aīa itellectiua hūana ē hꝰmōi potētia que mouet ab aliq̄ extrinseco. s. a fantasmatibꝫ humanis. nunq̄. n. aīa hūana itelligeret nisi pnte fantasmate ī actu. qd non est ꝓpter aliud nisi qa fantasmata mouēt ipaz ad actū itelligēdi ut uī maīfestū. Et confirmat tō. qa uirtus cuiꝰ opatio manet ī ipa ⁊ non ē in aliquo nisi pnte aliquo extrīseco est passiua ⁊ mouet ab illo, ꝓ alio. n. nō pōt accidē q aliq̄ uirtus nō sit ī suo ꝓpo actu sine extrīseco pnte nisi qa uel actio seu opatio eiꝰ recipit in illo extrinseco sicut opatō caliditatis ī calefactibili. uel qa illa uirtus indiget recipe ab illo extrīseco ut sit ī suo actu. si igit alicuiꝰ uirtutis opatio non recipit in aliq̄ extrinseco sed remanet in ipa uirtute ⁊ tn indiget extrinseco ad suū actū indubitāter ꝫ est, ꝓ eo qa indiget aliqd recipe ab ipso extrinseco ⁊ ꝓ oīs pati ab eo. qd si negaret. ipossibile eēt demōrare aliquā uirtutē eē passiuā. ß sic est in ꝓposito. nā aīa itellectiua nra ad itelligere idiget fantasmate hūano ⁊ opatō que ē intelligē remanet in aliq̄ potētia aīe ⁊ nō recipit in fantasmate qa sic fantasmata intelligerent. q̄te seqtur in aīa nra itellectiua esse aliquā uirtutē passiuā. Vtꝝ aūt in ipa sit aliqua uirtꝰ actiua poste tius pscrutandū erit. nec itelligo itellectuz pati ab itelligibili mediāte fantasmate passiōe coꝛruptiua sed passione pfectiua q̄ ē receptio spēi intelligibilis ipam qdditatē repntantis. Et hoc docuit Aꝛ. in lra sic. ipassibilē g oꝛ eē supple passiōe coꝛruptiua suscptiuū aūt spēi ⁊c. ¶ Ad primā tōem patet tnsio ꝑ dictā distinctionem. maioꝛ. n. ē uera de patiente ꝓ mō. non aūt 2° mō. ¶ Ad aliud dicūt aliq ꝙ maioꝛ ē uera de agēte pncipali sed nō de agēte instrumētali. ut semē nō ē nobiliꝰ hoīe generato a semīe. ē. n. semē agēs instrumētale. mō fantasma est agēs instrumētale ad itelligere. ⁊ intellectꝰ ē agens pncipale ¶ Sed ꝫ nō satisfacit. ꝑ qa instrumētali agēti non assistatur effectꝰ neq; diuersificatē scdm diuersitatē eiꝰ. ut securi nō assistatur domꝰ nec hō semini. nūc aūt itelligē ⁊ spēs itelligibilis bn assistant fantasmati ⁊ diuersificant scdm orsitatē ipius fantasmatis. ut patet in isto 3°. ¶ Itē q̄uis agens instrumētale nō sit nobiliꝰ suo effectu. tn ē nobiliꝰ q̄ potentia receptiua fore quā facit. ut uitꝰ informatia exns in semīe masculi licet nō sit nobilioꝛ hoīe generato tn ipa indubitanter ē nobilioꝛ simplr q̄ sit potētia passiua exns in semīe femelle. Et quincē quodāmō ꝫ a qbusdā ex suo processo. nā ipi utūtur ista ꝓpone. cū optimū in aliq̄ genere ē melius simplr optimo in aliq̄ alio genere tūc totū illd genꝰ cuiꝰ optimū est meliꝰ optimo alteriꝰ generis scdm illā additionē qua opatur ad optimuz alteriꝰ generi ē dignior ⁊ nobilius toto illo genere alio. ß optimuz in genere actuū ē simplr nobiliꝰ optīo in genere potentiaꝝ passiuaꝝ. deus. n. q ē optimꝰ actus uel ens actu ē nobilioꝛ oī potentia passiua. Totalr. n. optimū eoꝝ que in nā sūt deus ē. sicut or in phēio methaph. g totū genꝰ actuū ē meliꝰ toto genere potētiaꝝ passiuaꝝ. si igit fantasma ē actꝰ qdam agens ī intellectū ⁊ itellectꝰ est potētia passiua ab eo. seqt inconueniēs ꝑdictū. Hāc aūt obiectionē soluere nō posset qcunq; utit illa ꝓpone ī tota sua ultitate ⁊ cōitate mō ꝑdicto. Sed qnō debet solui scdm ueritatē uisū fuit ī tractatu de sensu agēte ¶ Sed dicūt aliq ad rōem illā. cū or. agēs est nobiliꝰ patiēte ⁊c. uel ē si ē agēs uirtute ꝓpa. ß si nō agit ⁹tute ꝓpa ñ oꝛ. mō fantasma nō agit in intellectū uirtute ꝓpa. sed uirtute itellcūs agētis. ⁊ adhuc illud nō sufficit. qa si solū ꝫ ē uel de agēte qd agit uirtute ꝓpa tūc cuz nō sit nisi unū agens uirtute ꝓpa. s. pmū pncipiū. oīa. n. alia agūt uirtute illi ut satis hr 8° phicoꝛū. sequeret q nō oporteret aliqd agēs ee nobiliꝰ suo patiēte nisi pmū pncipiū qd est deus. ⁊ sic Aꝛ. per illā ꝓponem sp agēs ē pstantiꝰ patiēte nō ꝓbauit aliqd de itellcū agēte nisi dicat q intellectus agēs ē ipse deus qd ē impossibile ¶ Et iō alt dicūt aln q ꝓpō Aꝛ. ē intelligēda opando agēs ⁊ patiēs eiusdē ordinis. s. quoꝝ utrūq; ē māle uel utrūq; ē immāle. Sz si cōpant ad inuicē agens ⁊ patiēs diuersoꝝ ordinū. s. agēs materiale uel exns in materia ⁊ patiēs incoꝛpale uel īmateriale tūc nō oꝛ q cē tale agens sit nobilius oī suo patiēte. ⁊ sic ē in ꝓposito. Nā fantasma ē agens materiale. i. exns aliq̄ mō in materia. ⁊ itellcūs est patiēs icoꝛporeū ⁊ īmatiale iō ⁊c. ¶ Itē aliter pōt dici q agēs scdz q ē agēs debz ee nobilius patiēte scdm q ē patiēs. nō tn ex hoc sequit q agēs ult sit nobiliꝰ simplr eo qd ē patiens. qa licet aliqd patiat ab aliquo alio tn pōt hre opationē pfectioꝛē ⁊ nobilioꝛē opatiōe quacūq; illius agētis. ut q̄uis hō patiat ab igne tn hō hz nobiliorē opationē q̄ sit opatio ignis. ⁊ iō iudicaret homo simplr ⁊ absolute nobiliꝰ ens q̄ sit ignis. qa nobilitas rei simplr attenditꝰ ex eiꝰ nobilissima opatione. Sic ī ꝓposito q̄uis itellcūs patiat ab ipo fantasmate quoq̄mō. ⁊ in hoc sit minꝰ nobilis ipo fantasmate ut agēs ē. qa tn intelligē qd ē opatio intellcūs est nobilius q̄ quecūq; opa° fantasmatis ut fantasma ē. ideo simplr ⁊ absolute itellcūs ē nobilioꝛ fantasmate. si igit ipe itellcūs nullā aliā haberet operationē ꝓpriā nisi ipm recipe spēs a fantasmatibꝫ tunc sine dubio sequeretur intellcm eē minus nobilez ipsis

UVA. BHSC. IyR_010

fantasmatibꝫ sed hꝫ aliã nobiliozẽ ut dictũ ẽ. Qualiter autẽ fiat ipm itelligẽ ab itellcũ agẽte⁊ fantasmate uidebit pꝫ.⁊ iõ simplr nobiliõ ẽ intellectꝫ qꝫ fantasma. ¶ Ad aliud cũ dr.oẽ qđ patit ꝛc. uelꝫ ẽ si patiat passiõe corruptiua mouet motu ppe dcõ q ẽ actus ipfectus cũ fluxu otinuo ad pfectionem. ℔ si patit passiõe pfectiua solũ sic mouet motu impprie dicto q ẽ indiuisibilis⁊ instãtanea mutatio⁊ receptio spẽi.⁊ sic est in ꝓposito. Velꝫ.n.ẽ intellectũ nõ moueri motu otinuo q ẽ actꝫ impfectꝫ cũ fluxu ad ultimũ oplementũ.sic.n.oẽ qđ mouetur ẽ corpꝫ ut demãtũ ẽ 6o phicoꝝ. tñ bñ mouet motu equoce dicto.s.indiuisibili mutatiõe recipiẽdo aliquã formã ad quã fuit in potẽtia receptiua⁊ ℔ manifestũ ẽ ex isto 3m. qte nõ ualet.

¶ Onsequent querit. Vtꝫ potentia aie intellectiue ad spẽm intelligibilẽ uel ad itelligẽ sit idẽ eentialr cũ suba aie. Arguit p q sic.qa nisi potẽtia illa eẽt idẽ eentialr cũ substantia aie.tunc sequereꝫ q aliqđ indiuisibile posset eẽ quale.℔ ẽ otra Aꝫ.p phicoꝝ ca°.¶ Principiũ autẽ maxie ppum.ubi uult q indiuisibile nõ põt eẽ qle.⁊ pbatur ona.qa si potẽtia illa sit aliud eentialr a suba aie nõ põt eẽ nisi in genere qlitatis.potentia.n.passiua ẽ in genere qlitat.⁊ sic itellcũs hns hꝰmõi potentiã erit qlis.⁊ ipse itellectus ẽ qđ idiuisibile ut manifestũ ẽ ex isto 3m.g ꝛc. Et si dicat ℔ q ipa potẽtia est qdã respectꝫ ad actũ otra ℔ ẽ.qa oĩs tela° fundat immediate sup aliqđ accidẽs absolutuꝫ.ut ur uelle Aꝫ.5m methaph. ca° de adaliqd⁊ coĩter allegat.mõ iste respectꝫ nõ potest fundari sup aliud accns absolutũ nisi sup aliquam qlitatẽ q ẽ ydoneitas naturalr aie itellectie ad suũ actũ recipiẽd.utꝫ ispiciẽti i qualibꝫ actiõe⁊ passione⁊ hꝰmõi.g adhuc relinqtur intellcm hre qualitatẽ.qđ est idẽ qđ pus. ¶ Oppositũ arguit. sicut hꝫ materia corpalis ad foras corpales idiuiduales sic aia intellectiua hũana ad spẽs⁊ foras spũales⁊ ules seu abstractas p ouenientẽ silitudinẽ quaꝫ ur ocedere om.in isto 3m.omto 5m⁊ etiã in 2m.sed potẽtia materie ad foras indiduales⁊ corpales non est idẽ cũ ipa suba materie ut demãt om.in p phicoꝝ omto 7m g ꝛc. ¶ De ista qõne ñ multũ ẽ ostiderãd i ppa fora.hꝫ i suo silr.s.d potẽtia mãe pme magna sit altcatio. ¶ Et ego dico buiter ad pns saluo meliori iudicio q potẽtia receptiua que ẽ in substãtia aie intellectiue nõ est idẽ penitꝰ subalit cũ ipa substãtia aie.qđ pbo ad pns ouplicit uel tripltr.⁊ p sic sicut se hꝫ aia sensitiua ad spẽs sensibiliũ indiualr repntantes.sic aia itellectiua ad spẽs intelligibiliuꝫ ules.i.ualiter repntantes.℔ silitudo uidet bñ rõnabilis.℔ suba aie sensitiue nõ ẽ idẽ eentialr cũ potentiis qbꝫ põt recipe spẽs sensibiliũ ut uisũ fuit 2m hꝰ qõne octaua.⁊ ẽ q famosũ. qs.n.diceret q uirtus uisiua⁊ auditiua sũt eadẽ eentialr cũ suba aie! ⁊ si qs ℔ diceret seqretur ex hoc istas uirtutes sibi eẽntialiter eẽ easdẽ.qa q uni⁊ eidẽ sũt eentialr eadeꝫ inter se sũt eadẽ g ꝛc. ¶ Itẽ arguo sic.potẽtie distinguũtur pactus 2m hꝰ.ca°. Qm autẽ ex icertis.⁊ actꝰ itellectꝰ sũt drsi.itelligẽ.n.drsificat scdm drsitatẽ nature rei itellecte ut dicit om.in isto 3m omto 4m.g potẽtie ad itelligẽdũ sũt drse.⁊ tñ suba aie intellectiue recipiẽtis ẽ una nũero saltẽ in uno hoie. talia n.nõ sũt penitꝰ unũ eentialr quoꝝ unũ multiplicatũ ẽ alio exnte uno igit ꝛc. Et confirmat tõ quia dicit Aꝫ.i 3m phicoꝝ in ca°.de diffinitiõe motꝰ.q si posse sanari⁊ posse infirmari eẽnt unũ⁊ idẽ tũc infirmari⁊ sanari eẽnt idẽ. Silr dico q si posse itelligẽ hoiez⁊ posse itelligere lineã eẽnt unũ⁊ idẽ tũc itelligẽ hoiem⁊ intelligẽ lineã eẽnt idẽ qđ ẽ absurdum.g posse itelligere hoiem⁊ posse itelligere lineã sũt diuersa.⁊ p oñs diuerse sũt potẽtie ad istos actꝰ.⁊ tñ suba aie itellectiue ẽ una g ꝛc. ¶ Itẽ si potentia aie itellectie ad intelligendũ eẽt idẽ eentialr cum ipsa aia intellectiua pari rõe potentia ipsiꝰ ad uolendũ s.uolũtas eẽt idẽ eentialr cũ suba aie. non.n.uidet eẽ aliq ratio diuersitatis. Et si potẽtia uolitiua⁊ itellectiua eẽnt idẽ eentialr cũ suba aie.sequeretur q eẽnt unũ⁊ idẽ int se.qa quecũq uni⁊ eidẽ numero eentialr sũt eadẽ int se sũt eadẽ.℔ aũt ur multũ incõueniẽs q potẽtia itellectiua sit idẽ eentialr cũ uolũtate⁊ eo°.℔ sicut coĩter dr.uolũtas nõ ẽ potẽtia ognoscitiua.itellectꝰ aũt ẽ potẽtia cogñscitiua.⁊ de ℔ forte inqretur pꝰ in isto 3m g ꝛc. ¶ Sed aliqs dubitaret otra pdicta.qa Aꝫ.dicit in isto 3m prope pncipiũ. q intellcũs q opinat aia⁊ itelligit nullaꝫ hꝫ naturã nisi q possibilis uocatꝰ ẽ.mõ si sua potẽtia eẽt aliqd aliud a sua suba tũc bene hẽret aliã naturã.s.naturã subẽ subiectã possibilitati seu potẽtie.g otra Aꝫ.ur eẽ qđ dictũ ẽ. ¶ Ad ℔ põt dici exponẽdo illã lram q ps aie intellectie i qua recipit intelligere⁊ opiari nullã hꝫ naturã.i.nullã hꝫ potẽtiã naturalẽ aliã ad itelligere nisi q possibilis est.i nisi illã potentiã que dr posse recipe⁊ ℔ bñ ẽ uerꝫ qa illa eadẽ ps aie intellectiue in qua recipit intelligere uel spẽs intelligibilis nõ est pncipiũ actiuꝫ ipiꝰ intelligere uel spẽi sed aliud qđ pterꝰ declarabitur. Sic igit intelligendũ ẽ dictũ Aꝫ.q illa pars aie qua cognoscit aia⁊ sapit ut dixerat in pncipio hꝰ tertii.⁊ qua opinat⁊ itelligit nõ habet aliã potẽtiã naturalẽ ad itelligere⁊ opiari nisi potentiã receptiuã. iõ dicebat pus.ipassibile g oꝝ eẽ. susceptiuũ autẽ spẽi⁊ potẽtia hꝰ sed nõ ℔.nõ tñ p ℔ uult dicere q illa ps aie sit solũ⁊ eentialr potẽtia receptiua ¶ Et sic itelligere debes om. qui sic logitur ibidem Illd igit examia qđ dr. itellectꝰ mãlis nullã habꝫ nãm⁊ eentiam q ostituat scdm q ẽ mãlis nisi naturã possibilitatis.i.nisi nãm que ẽ subm possibilitatis. Et ℔ nã que ẽ subm possibilitatis ẽ qdã suba imãlis scdm q uidebit pterꝰ. Et q om. sic intelligat manifestũ ẽ paꝫ pꝰ inspiciẽti ubi sic dic. Diffinitio igit intellectꝰ mãlis ẽ illud qđ ẽ i potẽtia ad oẽs intẽtiones foraꝫ mãliũ ulium ꝛc. Ecce q ipse dicit q itellcũs mãlis ẽ i potẽtia⁊ nõ dic q ipe sit ipa met potẽtia⁊ hoc ẽ uerꝫ qa ipse ẽ subm hꝰ potẽtie ad ulia foraꝫ mãliũ. Vel dicat buiter dceden° q ista ps aie bñ hꝫ aliã naturã qꝫ nãm possibilitad neqꝫ illud negat Aꝫ.sed dic eũ nõ hre aliã naturaꝫ nisi q possibil uocatꝰ ẽ.i.nãm subiectã possibilitati⁊ in hoc multũ differt ut pꝫ cuilibet itelligẽti.possibilitas.n.ẽ abstractũ⁊ possibile ocretũ. ¶ Itẽ illd uerbũ Aꝫ. Quare neqꝫ ipsiꝰ ẽ nãm neqꝫ unã ℔ aut hanc q possibilis uocatus ẽ.sic põt intelligi⁊ puto ouenient. Ad cuiꝰ euidentiã ostiderandũ q quidã antiquoꝝ phoꝝ putauerũt aiaꝫ eẽ ocpositã ex oĩbus entibus ut oĩa ipa ognoscerent peoꝝ silia exntia in ipa.unde dixerũt q terra terrã ognoscimus⁊ igne ignẽ⁊ hꝰmõi. Cõtra quos Aꝫ.loquẽs dixit.q necesse ẽ itaq qm oĩa itelligit imixtũ eẽ.⁊ subdit. Intus.n.apparẽs phibꝫ extraneũ⁊ obstruet.s.si i eiꝰ suba eẽt aliqd de nã rez exteriozꝫ phiberet recepti onẽ aliozꝝ⁊ obstruẽt ne cogñsceret aliud.qte ipsiꝰ ẽ nãm neqꝫ unã supple entiũ extiozꝫ eẽ i ipo nisi solũ potẽtia receptiua spẽi.⁊ hoc subdit.sed aut hãc nãꝫ hꝫ q possibilis uocatꝰ ẽ.i.hoc mõ habet nãs⁊ foraſ entiũ qa ẽ possibilis recipe eas spũalr.⁊ ppter hoc dixit ipe pus.susceptiuũ autẽ spẽi⁊ potẽtia sed non ℔ ꝛc. Si qs autẽ diceret q suba aie i qua ẽ itelligẽ sit idẽ eentialr oĩo cũ eius potẽtia ad intelligere ul ad spẽm tũc iustũ est ut soluat rões in contrarium

UVA. BHSC. IyR_010

7 demōstret illā idēptitatē que ad pns mihi possibilia eē nō uident. ¶ Ad rationem ocedo q indiuisibile p se unū bn ē qle scdm secundā spēm qualitatis que ē nālis potētia receptiua 7 cū hoc bene ē qle scdm primā spēm qlitatis que ē habit9. Oēs.n hīt9 intellcūales quos determinat Aꝛ. in 6° ethicoꝛ ponūt ī intellcū possibili subiue. 7 cū dixit phs ī p phisicoꝛ. q indiuisibile ꝛc. itelligit q nō sit qle de tertia spē qlitatis. s. qlitate sensibili. ut declaratum fuit supꝰ pmū phicoꝛ. 7 hꝫ sufficit ad intentōē Aꝛ. ibidē. uult.n. ibi ondē q totū ens nō ē unū idiuisibilitate 7 unitate idiuisibilitatis. qa sic sequeret q nullū ens eēt qle qlitate sensibili cū idiuisibile nō possit eē quale tali qualitate. hoc aūt est impossibile ḡ ꝛc. 7 sic nō ualet illa rō. bn ḡ ocederē q ps aīe qua cog̃scit aīa 7 sapit 7 qua opinat 7 itelligit hꝫ ī se quandā qualitatē nālem de secūda spē qualitatis que ē potentia receptiua q̄ dr potēs recipe spēs. Et supꝰ istaꝫ nālem idēptitatē fundat qdam respectus ad ipm actū itellectualē. illa tn potētia 7 ille respectus sūt realiter 7 eēntialit entia diuersa ab illa substantia aīe ut ꝓbatū ē priꝰ.

Decesse itaq; qm̄ oīa itelligit ꝛc. Queritꝫ hꝫ. Vtꝛ ad hꝫ q itellectꝰ intelligat aliqd itelligibile opōteat ipm eē dnudatū ab illo itelligibili. Et arguit p q nō. qa sicut se hꝫ tactꝰ ad tangibile sic intellectꝰ ad itelligibile p ouenientē silitudinē. ß nō dr tactū eē denudatū a tāgibili qđ tāgit. tactꝰ. n. dsistit ī qdaꝫ medietate qlitatū tangibiliū scdm Aꝛ. in ꝛ° hꝰ. 7 ī isto 3°. 7 sic n ē denudatꝰ a qlitatibꝰ obꝰ tāgibilibꝰ qre ꝛc. ¶ Itē sicut se habet uisus ad uisibile sic itellectus ad itelligibile p ouenientē silitudinē. ß uisꝰ nō est dnudatꝰ. i. sepatus ab oibꝰ uisibilibꝰ ad hoc q uideat. ꝓbatio. qa uisus ē ī aliquo coꝛpe mixto. qlibet.n. ps aīalis ē mixta. 7 uliter quelibet ps mixti ē mixta. exꝛ° dꝰ generatiōe. mō oē mixtū hēt aliquē coloꝛē ut satis pꝫ in de sensu 7 sensato 7 in libꝰ de coloꝛibꝰ. 7 huiter in de sensu 7 sensato dīc Aꝛ. q oīa coꝛpa coloꝛe ptic̄pāt. 7 sic uisus ꝓpe nō ē dnudatus ab oī uisibili. ḡ silr nō dr itellcm eē denudatū ab oībꝰ intelligibilibus ad hoc ut oīa intelligat. ¶ Itē recipiēs nō dr eē denudatū nisi ab illo quod recipit. hꝫ ur eē manifesta. sed itellectus dū intelligit aliqd itelligibile nō recipit illud sed eiꝰ speciē. Lapis.n. non ē in aīa sed spēs lapidis ut dīc om̄. in isto 3°. ḡ ꝛc. ¶ Itē intellcūs possibilis sp intelligit intellcm̄ agentē scdm om̄. ī isto 3°. om̄to ig°. 7 tn n ē denudatꝰ ab ipo ut manifestū ē in eodē om̄to 7 ī multis alīs. ¶ Itē si dr intellectū ad hꝫ q aliquod intelligibile itelligat eē denudatū ab illo seqtur q itellcūs nō etit aliqua foīa mālis. qa ipse intelligit oēs foīas māles 7 sic ē denudatꝰ ab oībꝰ foīs materialibꝰ. 7 hꝫ ur falsū. qa ipe ē foīa subalis coꝛpoꝛis hūani ꝛc. ¶ Oppositū arguit auctoritate Aꝛ. ī ista pte. uult. n. q dr itellectū ut oīa itelligat īmixtum eē. i. denudatū ab oībꝰ itelligibilibꝰ ut coīter exponit. ¶ Ad euidētiā qōnis ē itelligēdū q sicut narrat Aꝛ. in p huiꝰ. quidam antiquoꝛ phoꝛ nālium q̄ sideraueꝛt naturā aīe p cognitionē quā habz d oībus entibꝰ posuerūt ipam aīaz eē opositā ex pncipiis entiū. ad qđ dicendū cogebātur ex hꝫ. qa res cognoscūt ex suis pncipiis sicut 7 hīt eē. 7 hꝫ etiā accipit Aꝛ. ī p phicoꝛ. ¶ Vltꝰ accipiebāt. q qa cognitio fit p silitudinē cognoscētis ad cognitum. dr ḡ illud qđ cognoscit pncipia entiū hre silitudinez cū ipsis. unde cū aīa cognoscat pncipia entiū 7 ipa entia p sua pncipia. dr ipaz eē silem pncipiis entiū. mō non poterāt uidē qūo aīa posset hre silitudinē cū pncipiis nisi ipa hēret in se pncipia. sicut nihil pōt eē sile albo nisi hēat albedinez. ꝓpter qđ coacti fuerūt dicere aīam eē opositā ex pncipiis ut ex eis cognosceret pncipia rez. unde dixerūt. terra terram cognoscimus 7 igne ignē 7 aere aerē. 7 sic d ceteris. ¶ Vlteriꝰ dsiderandū ē q q̄uis apud antiqs phos de qbus Aꝛ. mentionē facit nō fuerit notū ens incoꝛpeū 7 imāle eē imo solū noueꝛt coꝛpa 7 res ī cōpoītibꝰ exītes ut uideꝛt scdm recitationē Aꝛ. tn pꝰ ipsi9 Aꝛ. doctrinā fuit notū 7 ē famosū q entia sūt duplicia. s. mālia seu coꝛpea uel coꝛpalia. 7 imaterialia seu icoꝛpalia. Vñ etiā Poꝛphiriꝰ ponit ī ttractatibꝰ dionem subē in subam coꝛpoꝛeā 7 incoꝛpoꝛeā. 7 istā dionē docuit Aꝛ. in isto 3°. ca°. Nūc aūt de aīa dicta recapitulātes. ubi sic dīc. Aut. n. sensibilia sūt que sūt aut itelligibilia. nō. n. accipit intelligibilia ꝓ eis que itellectu cog̃scūtur. qa ut sic nō distinguūt a sensibilibꝰ. eo q sensibilia cog̃scūtur intellcū 7 nālia 7 mathematica. ß ꝓ illis q̄ sūt imālia 7 icoꝛpalia. hec dicūtur intelligibilia ꝓ eo q solo itellcū cog̃scūtur. hꝫ aūt genꝰ entiū demōratum ē in 8° phicoꝛ. ptinet. n. demōratio hꝰ ad phm nālē 7 nō ad methaphicū scdm om̄. om̄to ultīo 7 om̄to ꝛ° secūdi phicoꝛ. ut alias declaratū fuit. ¶ Vlteriꝰ ē dsideranꝺū q sicut accipit hꝫ om̄. om̄to 4° 7 ꝛ° hꝰ. om̄to 65° ex Aꝛ. intentiōe. q recipiēs debet esse denudatū a natura recepti. ita. s. q ipm recipiēs non sit idē eēntialit cū ipo recepto 7 hꝫ manifestū ē p se. Si aūt aliqd eēt receptiuū sui ipsiꝰ cū recipiēs sit ī potētia ad receptū tūc idē eēt in actu 7 in potentia respectu eiꝰdē 7 scdm idē pꝰq; idē eēntialit esset recipiēs 7 receptū. ß oīs ē manifestū ipossibile. quia īplicat otradictionē. ¶ Itē si aliqd nālit reciperet se ipm unū 7 idē 7 scdm idē eēt pfectio 7 pfectibile. qđ ē manifestū ipossibile. pz oīa. qa receptū ē pfectio recipiētis aliquo mō pfectiōis. ut manifestuz ē inducēdo in oībus. foīa. n. subalis que recipitur in mā ē eius pma pfectio subalis. 7 foīa accīntalis ē pfectio accīntalis. Sicut aūt nihil recipit se ipm. sic nihil recipit spēm sui ipsiꝰ ita q recipiēs debet esse denudatū eēntialit a natura recepti 7 a spē ipius recepti ipm repntante. 7 hꝫ manifestuz ē inducendo. Coloꝛ. n. exīs in pariete nō recipit spēm sui ipsius ipm repntantē. 7 silr coloꝛ nō recipit spēm coloꝛis. silr aūt 7 in alīs. Et ꝓbatur rōe. qa si aliqd recipet spēm sui ipsiꝰ ipm repntantē tunc sequeret q unū 7 idē scdm idē eēt moues 7 motū ad idē. qđ ē oīo ipossibile. 7 ꝓbatur oña. qa ostat q recipiēs speciē alicuiꝰ repntantē illud mouet ab illo cuiꝰ ē illa species. ut recipiēs spēm albedinis mouet ab ipa albedine ad illā speciē. 7 hoc notū ē cuilibet sani capitis Quid. n. aliud moueret ad spēm albedinis nisi albedo ipa ? silr aūt 7 in alīs. si igit aliqd recipet speciē sui ipsiꝰ ipm repntantē tunc sine dubio illud esset mouēs 7 motū silr 7 scdm idē 7 ad idē. s. ad ipsam spēm qđ nulꝰ idoneꝰ ocederet. Is[illegible]olū ḡ recipiēs aliqd ens debet eē denudatū ab illo ente qđ recipit. ß etiā recipiēs spēm alicuiꝰ entis debet eē dnudatū ab illo ente cuiꝰ spēm recipit. 7 istas rōes inuit om̄. ī isto 3°. ¶ Post hꝫ aūt accipiēdū ē q de nā itellectꝰ est recipe ult 7 nō indiuidualit 7 signate. 7 hoc est ocessum ab oībꝰ itelligentibꝰ. Nulla. n. posset assignari differētia inter receptionē sensus 7 receptionē intellcūs nisi ista ocederet q intellectꝰ recipit ult 7 abstracte. sensus uo indiuidualit 7 signate ita q receptio intellcūs nō ē ꝓhibēs in aliquo loco determinato nec īcluss ut possit dici receptio speciei lapidis in itellcū ē hic 7 nō ibi. receptio uero sensus est signata in loco ꝓpo 7 determinato ocluss. ita q uerū ē dicere receptio hꝰ albedinis in sensu soꝛ. ē hꝛ 7 nō alibi. silr aūt 7 in alīs. ¶ Dis uisis dicendū est ad

UVA. BHSC. IyR_010

qōnem scd̄m Aꝛ. 7 oī. q̄ oꝛ intellcm̄ eē denudatū ab oī itelligibili qđ ē corpꝰ aut ens i corpe. z° dicendū q̄ nō oꝛ ipm eē denudatū ab oī intelligibili imāli 7 icorpeo oīo. ¶ Primū ꝓbat̄ qa recipiēs debet eē dnudatū eentialr a recepto 7 ab eiꝰ specie ut dicit una suppō. ß intellcūs ꝛcipit oē itelligibile qđ ē corpus aut res in corpe. uel saltē eiꝰ speciē. ꝓ alio n. nō uꝛ eē necessariū itellectui fantasma rei ad itelligendū nisi ut ab eo recipiat speciem rei fantasiate ipam ulr repntantē ut tangebat̄ pus 7 forte magꝭ declarabit̄ g̃ ꝛc. ¶ Itē si intellcūs eēt corpꝰ aut res i corpe tūc nō recipet nisi idiuidualr. sicut. n. corpꝰ nō existit nisi idiuidualr 7 sigte. 7 silr res exns i cō pore sic receptio eiꝰ eēt indiuidual 7 signata. ß oīs ē ipossibile ut dictū est. g̃ oꝛ intellcm̄ ꝓpe dictū n eē corpus neq; rē in corpe ita. s. q̄ sit diūctus corpori i subsistētia. 7 ad hāc intentionem dixit Aꝛ. Necesse ita q; qm̄ oīa itelligit. s. corpa 7 res i corpoꝛibꝫ exntes imixtū eē. i. nō multū unitū neq; diūctū eē rebꝫ corpalibꝫ nec ex eis ostitutū. 7 in ꝟ ipse destruit errorē illoꝛ antiquoꝛ q putauerūt itellcm̄ ad ꝟ q̄ oēs res itelligēt eē opositū 7 mixtū ex ip̄is rebꝫ ut dicebat̄. Qualr aūt aīa itelligat res que sūt corpa aut in corpibꝫ cū nullā earū in se hēat docuit Aꝛ. medicū añ ubi dixit q̄ oꝛ intellectū eē ipassibilē susceptiuū aūt speciei 7 potētia hꝰ sed nō ꝟ. i. nō corpus neq; uirtutē in corpe ut glosat oīm. Fuerūt aūt decepti isti antiq; otra quos iuehit Aꝛ. quia n uiderunt diuersitatē int̄ eē corpale 7 eē spūale. nec inter assimilationē alicuiꝰ ad aliud scd̄m spūale eē 7 scd̄m eē corpeū. qđ si uidissent sufficient nō posuissent ipam aīam eē opositaꝫ ex rebꝫ pncipiis 7 hoc de ꝑ. ¶ Nūc dico de z° q̄ nō ē necē intellcm̄ eē denudatū ab oī intelligibili qđ ē ens imāle 7 icorporeū. qa sicut nihil recipit se ipm sic nihil ē denudatū a se ipo. hoc ē manifestū oīo. ß itellcūs ē aliquod itelligibile imateriale 7 icorporeum. ut satis pꝫ ex dictis. cū. n. ens sufficient diuidat̄ p imāle 7 māle ut docm̄ est. 7 idē accipit oīm. in erroꝛibꝫ methaph. ubi dicit q̄ notū est p se q̄ nulla nā ē media int̄ abstractū 7 materiale. ß itellcūs ē aliq̄ nā sed n mere mālis. qa eēt corpꝰ aut res in corpe. Relinqtur g̃ q̄ uel nihil sit qđ ē absurdū p se. uel q̄ sit ens imateriale seu abstractū qđ ꝓ eodē hēo ꝟ. Oē aūt ens ē intelligibile ut pꝫ ex isto 3°. Et oīm. dicit i suo libello de generatōe q̄ nullū ens ē ignotū nāl̄r. g̃ itellcūs nō est denudatꝰ ab oī intelligibili imateriali. Qualiter aūt intellcūs possibil̄r itelligat se bona difficultas ē 7 oꝛ de hoc facere spālem cōnem. Sicut igit̄ Anaxagoꝛas nō posuit intellcm̄ eē denudatū ab oī ente ut ipatet. i. ut impio suo oīa moueret. ß ab oībus entibꝫ que sūt corpa aut ⁊tutes i corpibus. sic Aꝛ. non uoluit itellcm̄ eē denudatū ab oī intelligibili quocūq; mō ß mō ꝓdicto. Dicūt aūt multi q̄ oꝛ intellcm̄ possibilē d̄ quo loqmur eē denudatum ab oī intelligibili qđ ē p se ip̄m itelligibile tā māli q; imāli. nec seqtur ex hoc ip̄m eē denudatuꝫ a se ipo qa nō est itelligibilis p se ip̄m cū sit ens i puta potētia d̄ se 7 nullū ens actu d̄ se formal̄r ut dicūt. Sed qa hoc idiget dsideratōe seoꝛsū 7 oīsīde 7 est multū dubitabile. iō nō accipio ꝟ ut ꝑncipiū. sufficit aūt mihi ip̄m itellectū eē aliqđ itelligibile aliqualr. 7 iō nō oꝛ eē denudatū ab oī itelligibili oīo. licet forte sit denudatus ab oī itelligibili qđ ē ens actu uel act̄ 7 hoc uidebit̄ pꝰ deo uolēte. ¶ Sed cōtra dicta ē difficultas nō pua. nā p ꝑmā rōem qua fere oēs utūtur scd̄m intētionē Aꝛ. 7 oīm. uꝝ ꝓbari q̄ aīa cogitatiua hūana nō ē aliq̄ fora mālis. cuius tn oppositū uult Aꝛ. in isto 3°. ubi dic q̄ intellectus passiuꝰ ē corruptibilis. 7 itelligit p intellcm̄ passiuū ut dicit oīm. ipsam uirtutē cogitatiuā ꝓpriam homini. g̃ uult uirtutē cogitatiuā eē corruptibilē. 7 p oīs aīa cuiꝰ est ista uirtꝰ ē corruptibilis. quod nō eēt nisi eēt fora mālis. ¶ Itē oīm. dicit in 3° huiꝰ oīm to 33°. q̄ hō non ē generabilis neq; corruptibil̄ nisi p ⁊tutē illā. 7 logt̄ de cogitatīa. 7 ꝓbatur oīa. qa ipa aīa cogitatiua recipit oēs foras materiales. dic. n. oīm. in z° hꝰ oīm to 30°. q̄ ipa ꝓhendit intētiones idiuiduales oīum. x. ꝑdicamentoꝛ. 7 sic uꝝ q̄ ipa cogscat oēs foras materiales q̄re ꝛc. ¶ Ad ꝟ dicūt aliq q̄ ipa aīa cogitatiua nullo mō cognoscit se ipam neq; suā uirtutē. qa si ipa cogsceret se ipaꝫ aut cognosceret se p suaꝫ subam aut p speciē repzesentantē ipam. ß nō p suā subam qa tūc sp ognosceret se ipam qđ ē incōueniens. nec p suā speciem repntantē ipam qa sic ipa eēt in actu 7 in potentia simul ad suā speciē. Illud. n. cuiꝰ ē aliqua species repntatiua mouꝫ recipiēs ad illā spēm. ut albedo mouet uisū ad speciē repntantē albedinē. silr autē 7 in alīs. igit̄ si aīa cogitatiua cognosceret se ipaꝫ p suaꝫ speciē ꝓpriā quā recipet tūc unū 7 idē. s. ipa aīa cogitatiua eēt mouēs 7 motū silr respectu eiꝰ dē 7 sic i actu 7 in potētia. qđ ē unū ipossibiliū. Et iō uideꝭ ꝓbabile q̄ aīa cogitatiua nō cognoscat se ipam. sed intellcūs ē uirtꝰ cuiꝰ ē eā 7 eiꝰ actū ognoscē. Neq; dixit oīm. q̄ ipa aīa cogitatiua cognoscat oēs foras materiales ut pꝫ inspicienti oīm tū. sed q̄ cognoscat intentiones idiuiduales oīum. x. ꝑdicamentoꝛ sed nō oēs. Et q̄ dic oīm. exēplificādo q̄ aīa cogitatīa cognoscit intētionē induiualē hꝰ hoīs 7 illiꝰ nō uꝝ eē nisi fora eiꝰ singularis 7 ꝟ ē aīa cogitatīa scd̄m eū. Forte dicendū q̄ de exēplo nō requīt̄ uerificaꝫ sed manifestatio ut ipe met dic oīm to z°. Uel itelligit q̄ aīa cogitatiua ꝓhendit intentionē indiuidualē hꝰ hoīs scd̄m q̄ ē ꝟ aīal uel hoc corpꝰ 7 non scd̄m q̄ ē ꝟ hō p aīam cogitatiuā. ¶ Aliter pōt dici q̄ aīa cogitatiua uniꝰ hoīs ut sortis cogscit animā cogitatiuā alīus ut platonis. Uel dicendū q̄ p spēs aliaꝫ formaꝫ p trāsmutationē que fit in ea cum sit uirtꝰ cogitatiua cognoscit se ipam q̄uis ipa sit māl̄ unde cū dicitur. aut ognoscit se p speciem ꝓpriam aut p suam substantiam. dico q̄ neutro modo. sed p speciē alioꝛ mō quo dictum est. Dicunt tn aliq q̄ aīa cogitatīa cognoscit se ipam q̄uis ipa sit fora mālis. Et dicūt q̄ nō fuit intentō Aꝛ. neq; oīm. demīrare q̄ aīa non sit aliq̄ fora mālis p ꝟ q̄ oēs formas materiales recipit absolute sed p modū alium receptiōis. s. qa recipit uliter. 7 sic nō hꝫ locū i aīa cogitatiua. qa ipa nō recipit ulr̄ter sed idiuidualr. ¶ Sed sine dubio ꝟ uꝝ plane eē otra oīm. Accipit. n istas ꝓpōnes. s. q̄ iste itellcūs materialr recipit oēs foras materiales. recipiēs. n. oē necē est ut sit denudatū a natura recepti 7 ut sua suba nō sit suba recepti in specie. ecce q̄ simplr 7 absolute ex receptōne foraꝫ materialiū 7 nō ex mō recipiēdi. s. ulr. ocludit oīm. q̄ iste itellcūs q oꝛ materialis nullā habet in se de formis materialibꝫ. Et scd̄m hoc uꝝ oportē dicedeꝝ q̄ aīa cogitatīa aut nō sit fora matialis aut q̄ nō ognoscat se ipam p receptionē speciei. Quicqd. n. diceret̄ ponēdo ipam cogitatiuā eē formam materialē 7 cū ꝟ recipe oēs foras materiales diceret̄ ex pte itellcūs. Propt̄ qđ ad pns mihi uꝝ probabile q̄ aīa cogitatiua nō cognoscat se ipam sicut nec uisus ognoscit se ipm. Quicunq; n. uirtꝰ cogitatiua sit multo nobiliοꝛ oībꝫ pticularibꝫ sensibus 7 sensu coī 7 forte oībꝫ uirtutibꝫ oꝛganicis aīe hūane. tn in hoc conuenit cū sensu pticulari q̄ ipa ē oꝛganica. s. in corpe determinato exns subiue. 7 talis uirtꝰ nō cognoscit se ipam nec suū actū. In huiꝰ aūt rei testimoniū īduco Albtū in suo oīm to sup isti ⁊tiuꝫ ca° iꝫ° 7 eiꝰ rōes ubi sic dic. ¶ Nulla ⁊tutū oꝛganicaꝫ oꝑhendit se ulr suū instrm. q̄m ymaginatīa neq; se

UVA. BHSC. IyR_010

neq; suū instrīm ymaginatur. 7 sic ē de omīb; aliis potētiis orgānicis 7 huiꝰ cāz diximꝰ supraꝰ. qm̄ forma ꝑt ē diūcta materie sue p ee materiale nō mouet aliquā uirtutē aīe. Et qa figure organo; 7 uires aīe que sūt subales forme organo; diungūtur aīe p ee naturale 7 māle iō nullo mō pñt eas appꝛhēdere. Et hꝰ sunt uerba istiꝰ hois in qb; manifeste testat̄ 7 ꝓbat q; nulla uirtꝰ organica cog̃scit se ipaz 7 sic aīa organica eadē tōe se ipam nō ognoscit. 7 hoc d̄ illo dubio. Propter solutiões quatūdā tōnū ē ꝺsiderandū q; aliqd ee denudatū ab aliq̄ itelligit̄ dupl̄r. Uno mō scd̄m ee. ut dicimꝰ q; soꝛtes ē sepatus a platone. 7 ul̄r sic se hn̄t illa quoꝛ unū nō ē diūnctū scd̄m subsistentiā cū alio. Alio mō intelligit̄ aliqd ee denudatū ab alio scd̄m qdditate; seu eentiam sicut cū qdditas uniꝰ nō ē qdditas 7 eētia alteriꝰ q̄uis sint cōiuncta scd̄m subsistentiaz ut dicimꝰ q; materia ꝑma est denudata ab oī actu seu fora nō q; scd̄m subsistentiā sit sepata ab oī forma ß qa qdditas 7 eentia materie ꝑme nō est qdditas nec eentia alicuiꝰ fore ut pz ex p̄ ꝓbico;. 7 sic est in multis alīs ꝺsil̄r. possibile. n. ē q; aliq̄ duo sint sibi inuicē cōiuncta scd̄m ee ita q; sint in eodē loco 7 in eodē subo. 7 tñ eentia uniꝰ ꝺrsa ē ab eentia alteriꝰ ut sciūt paz exercitati ī ꝓhia Aꝛ. Tūc ad tōnes. Ad primā cū dr̄. sicut se hz tactus ad tangibile ꝛc̄ posset ꝺcedi. 7 cuz dr̄. q; tactus nō ē denudatꝰ ab oī tangibili. pōt dici q; ueꝛ ē scd̄m ee subsistētie sicut bn̄ ꝓbabat. tn̄ ipa uirtus tactiua ē denudata eentia liter ab oī q̄litate tāgibili. sic. s. q; eētia ipsiꝰ nō ē aliq̄ q̄litas tāgibilis. sed ē ōtus aīe nālis fundata ī organo hñte quandā medietatē 7 ꝓporcionē oīuz q̄litatū tangibiliū. 7 sic sil̄r intellectꝰ ē eentialit̄ denudatꝰ ab oībus formis mālib; 7 eaz spēbus q̄uis sit diūctus scd̄m ee cū mixtis 7 forte oīb; spēb; itelligibilib; foraz materialiū. 7 sic nō ualet tatō illa. Aliter pōt dici ad rōem ꝺcedendo maioꝛē. 7 ad minoꝛē cū dr̄. q; tactꝰ nō est denudatꝰ ab oīb; q̄litatib; tangibilib;. possumꝰ dicē q; imo tactꝰ q̄libet etiā est denudatꝰ scd̄m ee ab oīb; q̄litatib; tangibilibus q̄s cognoscit. 7 si tactꝰ ē diūctus aliqbus q̄litatib; tāgibilib;. s. illis que sūt ī suo organo. dico q; illas nō ognoscit sed alias q̄ se hn̄t sicut excellentes aut diminute. Ut tactꝰ soꝛtis nūq̄ cognoscit q̄litates tāgibiles que sūt in organo tactus soꝛ. imo etiā qualitates sensibiles tāgibiles que eēnt oīo similes eis nō sentiret. Vñ Aꝛ. z° hꝰ. dic q; siliter calidū 7 frigidū aut duꝛ 7 molle nō sentimꝰ. Sed aliqs dubitaret tōnabil̄r. qa si tactꝰ ñ ognoscit oēs q̄litates tāgibiles que sūt in suo organo tunc ē dare aliqs q̄litates tāgibiles q̄s nullꝰ tactꝰ sentit q̄litates tangibiles corpis pḣonis. 7 tactꝰ pḣonis exñs in manu cognoscit q̄litates tāgibiles cordis aut pectoꝛis. 7 sic nō ualet. Silr dicētur ad illā de uisibili 7 uisu. uisus. n. nō est sepatus scd̄m eē ab oīb; coloꝛibus sicut bn̄ arguebat̄ tn̄ alia ē qdditas uisus ab oī colore 7 sic denudatꝰ ē scd̄m eentiā licet nō scd̄m subsistentiā. Et rursus qlibet uisus nō ognoscit coloꝛē sui organi in q̄ existit q̄uis forte uisus unius aīalis possit cognoscere coloꝛē organi uisus alteriꝰ aīalis. Ad aliā pz ex dictis. ꝓbatū. n. ē qꝺ recipiēs aliqd nō debet eē illud neq; eiꝰ spēs qa si spēs alicuius entis ipm repñtans recipet illud ens ut spēs coloꝛis recipet coloꝛē tūc effectus recipet suū agens. quod ē manifestū ipossibile. 7 patet ꝺña. qa spēs repsentans aliqd cātur ab illo cuiꝰ ē spēs ut species albedinis ab albedine. silr aūt 7 in alīs igit̄ ꝛc̄. 7 tō tāgebat ꝑus in ōtute licet nō in ꝑpa fora. Ad aliam cū dr̄. q; itellcūs possibilis nō ē denudatꝰ ab agēte, pōt dici ad pñs q; ueꝛ ē scd̄m subsistentiā ut poīt coīter scd̄m Aꝛ. 7 cōm. ß scd̄m eentiam bn̄ est ꝺnudatꝰ. alia. n. ē eentia itellcūs agētis 7 alia intellectꝰ possibilis ut manifestū ē ī isto z° q̄re ꝛc̄. Ad aliā cū dr̄. q; tūc itellcūs ꝛc̄. ꝺ hꝰ oz facere qōnem spāle qm̄ in isto sunt difficultates non pauce sed magne 7 sic de isto ꝛc̄.

Vnc g̃ statim ꝛc̄.
Querit̄ hꝰ ōnt̄. Utꝛ aīa itellectiua sit fora subal̄ cōpis hūani. Arguit̄ p̄ q; sic. qa illud p qꝺ hō distīguit̄ ab oībus alīs ē eius fora subalis Actus. n. distīguit 7 sepat z° methaph̄. ß hō paīam intellectiuā distinguit̄ ab oīb; alīs g̃ ꝛc̄. Itē illud ē fora subalis hois a quo sumit̄ ozīa specifica. hꝰ ē manifesta. ß ab aīa itellectīa sumit̄ ozīa specifica hois. s. rōnale ut manifestū ē. q̄re ꝛc̄. Itē aīa itellectiua ē quedā suba. hoc est manifestū cuilibet itelligēti. aut g̃ ē suba que ē coꝛpus seu mā. aut suba cōposita ex coꝛpe 7 fora aliq̄. aut suba que ē fora p ꝺfonem sufficientē. ß non est suba q̄ ē coꝛpꝰ ut oēs ꝺcedūt. neq; suba ꝺposita ex mā coꝛpali 7 fora aliq̄ ut etiā cōcedit̄ ab oībus. 7 pz ex isto z° scd̄m cōm. relinqtur g̃ q; sit suba q̄ ē fora, 7 nō est fora alicuiꝰ alteriꝰ entis nisi hois ut manifestū ē g̃ ꝛc̄. Itē illud ē fora subalis hois ī cuius opatōne nobilissima ꝺsistit hūana felicitas. hoc est manifesta. nā sūmū bonū vniuscuiusq; ꝺsistit ī opatiōe optia sue fore. felicitas aūt ē maximū bonuz hois p̄ ethicoz 7 x°. ß felicitas hois ꝺsistit in nobilissima opatōe itellcūs. ut ingsitū ē in p̄ ethicoz. 7 x°. Itē Aꝛ. ꝺic 8° 7 x° ethicoz. q; hō uel ē intellectus uel maxīe itellectiuꝰ. hꝰ aūt nō esset nisi itellectus eēt fora subalis hois ut manifestū est g̃ ꝛc̄. Oppositū arguit̄ auctoꝛitate Aꝛ. in isto li°. ult n. q; aīam scd̄m q̄sdā sui ptes nihil ꝓhibet separari. ꝓpter qꝺ nullꝰ coꝛpis ē actꝰ. 7 nō habet hꝰ ōitatē nisi de aīa itellectīa ut oēs ꝺcedūt g̃ ꝛc̄. De ista qōne ē intelligenduz q; sicut recitat cōm. Auerrois. Opinio Alexādri fuit q; aīa itellectiua ē fora subalis dās eē forāt coꝛpi hūano 7 ē ei unita scd̄m esse sicut figura cere. Et hꝰ ipe ꝓbauit p ꝺffintiōez cōez quā Aꝛ. ingsiuit in z° huiꝰ. aīa. n. ē actus ꝑmꝰ ꝛc̄. dixit. n. istā ꝺffinitōz coēm ꝺueīre oī aīe uniuoce g̃ ꝛc̄. Dicebat tn̄ iste hō ut possumꝰ colligē ex tōe cōm. 7 Albti. q; ipsa aīa hūana ē forma nobilissima respcū oīuz foraz mālīū sicut etiā hūanū coꝛpꝰ est coꝛpus nobilissimū respcū oīum coꝛpoz istoz ifeꝛioz 7 hz nobilissimā opōnem 7 oplexionē respcū oīum ceteroz coꝛpoz. 7 ꝓpter hꝰ ꝓcepit in ꝑncipio sui libri de aīa. q; ꝺsiderans de aīa itellectiua debet scire mirabilia opōnis coꝛpis hūani. qa cū aliquis

UVA. BHSC. IyR_010

cognouerit diuersitatē dp̄onis 7 dplexiōis corpoꝝ hūani a dp̄onibꝫ 7 dplexionibꝫ alioꝝ 7 nouerit excellentiā dignitatis eiꝰ sup alias dp̄ones 7 dplexiones poterit ei dstare q aīa hūana multū diuersa ē ab aīabꝫ aliorꝝ aīaliū 7 lōge nobilioꝝ eis. nec est remotū q dr̄sitas dp̄onis 7 dplexiōis cōpis humani sit cā diuersitatis 7 nobilitatis aīe humane ad aliaſ aīas. qa uidemꝰ q pua diuersitas dbinationū qualitatū tangibiliuꝫ in mā ē cā magne diuersitatis in elemētis in tm̄ q unū elemētuꝫ ē ignis. s. qđ habꝫ caliditatē 7 siccitatē. 7 aliud ē aer qui ē calidꝰ 7 humidus. silr aūt 7 in aliꝭ. Sic igit cū dp̄ō 7 dplexio elementoꝝ in corpe hūano sit multuꝫ dr̄sa ab aliꝭ nō ē irrōnabl'e q ex hmōi dp̄one uel dplexiōe p̄ueniat talis foꝛa mirabilis 7 nobilis. s. intellectus. Dicebat ultiꝰ iste Alexāder. q ista aīa itellectiua hꝫ quandā p̄parationē ad recipiendū itellecta q̄ etiā uocaī hoc noīe intellectus. 7 de ista p̄paratōe ipe exposuit q̄i oēs sermones Aꝛ. s. cū dixit Aꝛ. q intellectus nulliꝰ corpis ē actꝰ. 7 q ē imixtꝰ 7 sepatus. 7 q nō hꝫ organū. s. aliquā pte determinatā in cōpe sibi appropatā 7 in hꝰ differt ab aliꝭ uirtutibꝫ aīe q̄ hnt organa p̄pa. 7 q nō est corpꝰ neq; foꝛa i cōpe sed aliqd dn̄s ipam formā exīntem in corpe. s. idoneitas ad itelligibilia recipiēda. 7 hꝰ sūt q̄ a dm̄. habemꝰ d opīone Alexādri d itellcū possibli. Cōtra que dm̄. multiplr opponit 7 qdam pꝛterioꝝ subtiliter cōsiderātes natutā itellcūs. Adiungā igitur hꝰ multas rōes destruētes istū errorē uilissimū. ñ solū. n nāle desideriū ē est hōi ad sciendū ueritatē. ut dic Aꝛ. in pheio methaph'. sed etiam nāl'r appetit dfutare errores p̄cipue illoꝝ 7 taliū quoꝝ solēpnitas 7 auctoꝛitas facit p̄babilitatē aut fidē nisi retarguātur rōibꝫ. Quolibet uero p̄ferēte cōtraria opīonibꝫ sollicitū eē stultū est. ut dic Aꝛ. in p̄ thopicoꝝ. Quia igit iste Alexāder fuit de magnis 7 famosis expositoꝛibꝫ Aꝛ. in tm̄ q aliquotiēs non reputabaī phūs nisi Alexādrinꝰ ut narrat dm̄. i isto ȝ°. dm̄to ij°. iō ne eiꝰ auctōitas det speciē ueritatī huic errorī falsitati conabor ex p se notis hanc pōnem exterminare quantū ad hꝰ qđ seqtur ex ea. s. aīam intellectiuā eē generabilē 7 corruptibilem sicut 7 alie foꝛe māles sunt generabiles 7 corruptibiles.

Qđ aūt seqtur ad hāc pōnem aīam itellectiuam eē corruptibilē 7 corrūpi necessāio ad corruptiōes dpositi sic oñdo. Dis foꝛa que ad sui exīntiā in mā requrit determinatas dispones corrūpit illis corrupt. hꝰ pꝛ inductiue. color. n. requrit in subo determinataꝫ p̄porcionē lucidi cū opaco 7 corrūpitur ad corruptionē istiꝰ p̄porciōis. 7 foꝛa ignis requrit ī materia determinatā caliditatē 7 siccitatē. uñ corrūpit corruptis istis dispōnibꝫ nālibꝫ. silr aūt 7 in aliꝭ. mō dis forma māl'is. s. dans eē matie requrit in sua mā determinatas dispones 7 p̄pas ut manifestū est dꝰ se 7 hꝰ testaī Aꝛ. in 2° huiꝰ. ubi dicit. q uniuscuiusq; actꝰ in potētia exīnte 7 in p̄pa mā aptꝰ natꝰ ē fieri. ḡ ꝛc. Itē confirmaī. Si aīa itellectīa ē unita corpi scdm eē 7 dat ipi corpi hūano eē subale specificum tūc illud eē unitū seu diūctum aut ē ipsa met suba aīe 7 eēntia aīe. aut qđā accns ipsiꝰ aīe. si dicaī q sit suba 7 eēntia aīe. ḡ cū non ē diuncta neq; unita corpi nō est amplius suba aīe. Cōstat aūt q pꝰ mortē hōis aīa intellectiua nō est amplius unita corpori scdm eē neq; diūcta. ḡ corrupta ē tūc suba aīe. si ꝺo dicaī q eē diunctū seu unitū aīe ē accns. aut ē accidens p̄pum 7 īsepabile. aut ē accns sepabile. si est accns insepabile. ḡ si remanet suba aīe pꝰ mortem remanebit eiꝰ unio ad corpus. si nō manebit eius unio ad corpꝰ nō remanebit suba. qa nō remanet suba remoto accīte insepabili. Si aūt dicaī q ipsa unio aīe ad corpꝰ ē accns sepabile ab ipsa aīa tunc aīa dstituet hoīem in eē subali specifico scdm accns sepabile qđ ē absurdū. 7 pꝛ dña. qa aīa nō dstituit hoīem in eē subali specifico nisi scdm q ē unita cōpori ut oēs dcedūt. Itē si hō singulatis corrumpiī. 7 tñ p̄ncipia eiꝰ subalia manēt. s. mā p̄ma q̄ est icorruptibilis ut pꝛ p̄ phicoꝝ. 7 etiā suba aīe manꝫ tūc sine dubio corruptio hoīs nō est nisi trāsmutaᵒ accntalis cuꝫ ibi nulla suba corrūpaī. Sed dices q illa unio aīe ad corpꝰ ē quedā suba uel eē subale 7 sic corruptio hoīs erit trāsmutatio scdm subaꝫ. hꝰ ē figmentū. qa si unio aīe ad corpꝰ est eē substantiale hoīs. 7 illa unio deficit aīa remanēte 7 subsistente. tūc q̄ro de illo eē aīe qđ ipa hꝫ pꝰ corruptōeꝫ utꝝ illud idē eē hēbat cū erat diūcta corpi. uel nō. si habuit idē eē tunc in hoīe erūt duo eē subalia. s. unio aīe ad corpꝰ. 7 illud eē subale qđ hꝫ aīa subsistens pꝰ mortē qđ ē absurdum. Si ꝺo dicas q aīa cū est unita corpi nō hꝫ idē eē subsistētie qđ habet pꝰ mortē hꝰ ē detisoriū. qa oportēt assignare qd dat ipi aīe illud eē subsistēs qđ hꝫ pꝰ mortē 7 pus nō habuit. 7 nō ē assignare etiā fingē uolēti. Sz etea q una 7 eadē foꝛa q̄nq; sit inhertēs ul'r unita subiecto scdꝫ eē nō hns eē p se subsistēs. 7 q̄nq; sit per se subsistēs hꝰ est ficticiū 7 ē mirabile. Itez p̄batur dña p̄ncipalis. s. q si aīa ē foꝛa dans eē corpi foꝛaliī ipa corrūpit cū dpositū corrūpiī. qa alia est tatō eēndi foꝛe mālis 7 dpositi. nā tō eēndi dpositi ē eē p se subsistēs 7 sepatū nō unitū alteri sube p se. tō ꝺo eēndi foꝛe mālis dantis eē est q ipa sit illō quo aliqd ē sicut tō eēndi figurē ē q sit illud q̄ aliquid ē figuratū. silr aūt 7 ī aliꝭ suo mō. Et tūc arguit. cessante tōe eēndi alicuiꝰ illud amplius nō est ens īmo ē corruptū. hꝰ tō foꝛe dātis eē cessat cū corrūpiī cōpositū. qa illa foꝛa non ē amplius illud q̄ aliqd est. ḡ tūc cessat illa foꝛa mālis dans eē. si itaq; aīa est forma materialis tūc cū ipa non ē illud q̄ aliqd ē. s. pꝰ mortē ipsa amplius nō est ens. 7 sic pꝛ dña que ponebaī. Sed qa Alexādet nō hꝫ illud p̄ impossibili. s. q aīa itellectiua sit corruptibilis 7 corrūpatur cuꝫ individuū corrūpiī. iō adduco alias rōes dtra eius pōnem. Si aīa itellectiua eēt foꝛa mālis. ipa nō recipet oēs foꝛas māles nec spēs oium foꝛaꝝ māliū. qa nihil recipit se ipm nec spēm sui ipsiꝰ. ut p̄batū fuit p̄us. sed dn̄s ē incōueniēs. qa intellcūs recipit oēs foꝛas māles q̄tū ad eaꝝ spēs. alr. n. nō intelligeret eas de nouo q̄re ꝛc. Itē si itellcūs eēt foꝛa mālis eo mō quo ipe ponit. seqtur q ipe eēt extensus saltē p accns ad extensionē corpis 7 hēret pteꝫ extra ptē qđ ē dtra nām itellectus. 7 p̄batur dña supponēdo p̄ q nihil pōt eē figuratū neq; p se neq; p accns nisi sit extensū saltē p accns. 7 hꝰ ē manifestū cuilibꝫ bn̄ dsposito. 2° suppono q mā p̄ma nō pōt eē subꝫ p̄p̄ū alicuiꝰ accntis p̄p̄ii 7 determinati. neq; p dns pōt eē subm p̄p̄ū figurē hoīs. 7 hꝰ etiā dcedūt oēs recte sentiētes scdm phiaꝫ Aꝛ. 7 hr̄a dm̄. in de suba oꝛbis. 3° suppono q ī hoīe non pnt eē plures foꝛe subales quaꝫ q̄libet sit p̄p̄ia 7 det eē substantiale specificū. 7 hꝰ ē manifestū q̄i p se. Tūc arguo sic. si aīa intellectiua ē foꝛa hoīs dstituēs ipm foꝛaliter in sua spē p̄p̄a. aut ipa eēt aliquo mō subiectū p̄p̄ū figure hoīs aut nullo mō. Si dicas q aliq̄ mō sit subm. ḡ aliquo mō ē figurata. cū oē subm figurē sit figuratū. oē aūt figuratū ē quantū 7 extensum. ut dic p̄ma ypotesis. Si nullo mō aīa intellectiua ē subm p̄p̄ū figure hoīs. tunc quer̄ qd sit subm eiꝰ p̄p̄um. si dicaī q materia p̄ma. hꝰ ē dtra secundam suppōnem. si dicaī q dpositū ex materia 7 quadaꝫ alia foꝛa subali. hoc erit dtra tertiā suppōnem. 7 sic oꝛ dcedere q uel aīa ē extēsa extēsione corpis subi aut q ipa nō sit foꝛa mālis. Sed aliqs cauillaret q subm p̄p̄ii figure hoīs ē dpositum ex mā p̄ma

UVA. BHSC. IyR_010

7 fora generali. ꝟ nihil ē. qa hoc qđ ē indifferens 7 indeterminatū ad figurā hoīs 7 asini 7 sic đ aliis nō ē subm ꝑpū figure hoīs. ꝟ ē manifestū. mō ipm cō positū ex mā ꝑma 7 fora generali ē indifferēs de se ad oēs figuras ꝑpas spēz. sicut aīal aut corp⁹ ģ ꝛc.

¶ Et si qs cauillādo diceret q mā ꝑma cū qbusdaꝫ dispōnibꝫ ꝑpis hoīs ē subm ꝑpū figure hoīs. tunc reuertit̄ qō sup illas dispōnes ꝑpas qd sit eaꝫ subꝫ ꝑpum . oñe. n. accns ꝑpum alicui⁹ spēi 7 nāle qđ ieſt soli ipi spēi 7 oīb⁹ indīduis ei⁹ ult hīe subiectū ꝑpum de genere subē. 7 ꝟ rō est multū forte iudicio meo.

¶ Itē si aīa itellectiua est fora vans eē corpi hūano 7 nō est extēsa p accns ad extensionē corpis. neq; ē alia fora substātialis in corpe hūano ꝑpa hoi. tūc seqtur q unū 7 idē 7 nō scđm aliud 7 aliud sui simul mouebit̄ 7 quiesceret. qđ ē impossibile 7 otra primā dignitatē. ꝓbat̄ ona. qa ponat̄ q mā⁹ moueat̄ motu suo ꝑpo⁷ alie ptes corpis qescāt ut ē bn̄ possibile. tūc oꝫ q aīa itellectīa moueatur per accns scđm motū ipsi⁹ man⁹. qd. n. eēt subiectū ꝑ primū illi⁹ motus ꝑpr̄ nisi cōpositū ex corpe man⁹ 7 aīa ei⁹ ? 7 aīa intellectiua exns i manu mouebit̄ 7 ipa eadē 7 nō scđm aliqđ sui exns i pede nō mouebit. 7 sic seqtur incōueniēs p̄dictū. patet igit̄ q si aīa itellectiua sit fora vans eē corpi oꝫ ipaꝫ eē extensam p accns. 7 hīe ptem extra partē qđ uidetur impossibile p se. ꝟ aīa intellectīa scđm q ē in manu 7 scđm q ē in organo cogitatiue vtutis ult fantasie ē unū 7 idez realt̄ 7 indiuisibilit̄. cū ipsa sit penit⁹ indiuisibilis 7 iptibilis simplt̄ 7 suuz eē simplicit̄ debet eē indiuisibile q̄te ꝛc.

¶ Ex his itaq; 7 sill̄ bo rōnibꝫ pz pōnem Alexādri eē impossibilē 7 cōtra fundamēta phie.

¶ Qđ aūt dixit Alexāder sermones Aꝛ. debere intelligi de illa ꝑparatiōe quaz hz aīa itellectiua ad receptionē itelligibiliū. hoc remouet oñ. efficacit̄

¶ ꝑ ga si Aꝛ. loqtur de ꝑparatiōe intellect⁹ ad itelligibilia. aut intēdit de ea scđz q ē ꝑparatio absolute. aut scđm q ē talis ꝑparatio detminata. s. aīe hūane ad ipa intelligibilia

¶ Si ꝑ mō ꝟ ē incōueniens. qa scđm ꝟ doctrina Aꝛ. n̄ est ꝑpe de itellcū sed coīs ad oēm ꝑparationē. quod ē ualde absurdū. hoc. n. qđ Aꝛ. attribuit itellectui. s nō eē corpus neq; uirtutē in corpe nō dr̄ đ oī preparatōe.

¶ Itē si loqtur de ꝑparatōe ꝑpa aīe itellectiue istā nō pōt sufficiēt notificare neq; detminar̄ nisi p nām ei⁹ cui⁹ est ꝑparatio. Nā ꝑparatio ꝑpa alicui ē ei⁹ accns ꝑpriū 7 iō diuersificāt̄ ꝑparatōnes ꝑpe i vnoq; ente scđm dr̄sitatē nāꝫ ꝑpaꝫ. 7 sic pparatio ꝑpa alicui enti currit cursu pfectionis 7 fore ex eo.

¶ Postea vo oñ. multū subtilt̄ arguit q Aꝛ. loqtur de suba aīe itellectiue cū oīc itellectū non eē corp⁹ neq; uirtutē in corpe exntez. qa eodē mō itelligēda ē oc̄o quō seqtur ex ꝑmissis. ꝟ seqtur ex ꝑmissis uetis 7 necessariis subam itellectus nō eē corp⁹ neq; uirtutē in corpe. Nā dem ra° substentat̄ sup ꝟ q recipiēs non debet eē ipm receptū. ostat aūt q ipa suba itellectual̄ ē ꝑncipale recipiēs qđ recipit ipas foras aut eaꝫ spes 7 nō ipsa ꝑparatio. qđ ꝓbat. qa cū fuerit receptio nō erit ꝑparatio 7 remanebit recipiēs. Doc aūt dictū oñ. aliqualt̄ ē obscuꝫ. bn̄. n. ueꝫ ē q cū ē receptio 7 forma recipit remanet recipiēs. qa receptō non ē sine recipiēte. Sed qđ dīc. q cū est r̄ceptio nō ē ꝑpara° dubiū ur̄. cū. n. aliqđ subm recipit actū aliquem remanet ꝑparatū ad recipiendū ipz. ut cū dyaphanū illuiatū recipit intentionē colozis adhuc remanet illuminatū. silr̄ aūt 7 i aliis.

¶ Et forte diceretur q oñ. sic itelligit ꝑparationē nō manē cū est recep°. sicut in ꝑ phico. itelligit potentiā corrūpi cū fora generata ē. potentiā aūt corrūpi in aduentu forme forte ueꝫ ē q̄tum ad ipam ꝓuationē 7 remotionē ab actu 7 nō q̄tū ad ipam q̄litatē 7 idoneitatez seu habilitatē positiuā que ꝑexistebat.

¶ Diceretur ģ q i intellcū ꝑparato ad recipiendū itelligere ē duo cōsiderare. s. ꝓuationē illi⁹ pfectionis que debet recipi 7 q̄tū ad ꝟ cessat ꝑparatio. 7 ipam aptitudinē recipiēdi 7 quo ad hoc remanet aliquo modo. ꝑ. n. mō ueꝫ erit q nulla ꝑparatio ē corp⁹ neq; uirtus i corpe. 7 ult de oī ꝑparatōe ē ueꝫ q non ē ipm corpus ꝑparatū neq; fora in corpe. fora dico ad quā ē ꝑparatio imo i ea nihil ē actu ex eis que recipit ut dīc oñ.

¶ Redeūdo ģ ad ꝓpositū dico q cū est ꝑparatio actu remanet subm 7 nō manet ipa ꝑparatio mō p̄dicto. s. ut ꝓuata. 7 sic pz q ꝑparatio ad recipiendū itellecta nō ē illud qđ r̄cipit đ nouo. q̄te Aꝛ. nō ocludit de ꝑparatōe. ꝟ de suba ꝑparata. Vñ manifestū est Alexandꝛ dfecisse ab intentiōe Aꝛ. q̄te ꝛc. Dec aūt sufficiāt ad iprobationē illi⁹ opīonis.

¶ Alī vo dicūt 7 asserūt hāc fuisse intētionez Aꝛ. 7 oñ. q aīa itellectiua n̄ est fora corpis hūani ad qđ ponendū Aꝛ. mouent ex qbusdā uerb⁹ eius qa dicit q itellcūs nulli⁹ corpis ē actus neq; fora. 7 hoc dicit in z° h⁹. ca° de diffinitiōe cōi aīe.

¶ Itez in isto 3° dīc ipm eē imixtū. i. nō diunctū corpi. 7 n̄ hīe nāz nisi q possibil̄ uocat⁹ ē. 7 nihil eē actu eoꝝ que sūt añ itelligere. 7 q sepat⁹ ē. que oīa nō uerificatēt̄ de itellcū si eēt forma corpis hūani.

¶ Sed indubitant̄ isti mirabil̄ peccāt otra honorē Aꝛ. 7 oñ. quoꝝ tn̄ phia ē gl̄osa 7 sp fuit 7 erit deo uolēte. Cū. n. Aꝛ. posuit coīssimaz diffinitōz aīe dixit ipaꝫ eē actū ꝑmū corpis ꝛc. 7 ab ista coītate nō excipit aīa itellectiua. utz inspiciēti lr̄am Aꝛ. 7 oñ. iō Aꝛ. in fine capli de diffinitōe aīe dīc q aīa nō est corp⁹ corpis aūt aliqđ ē 7 ꝟ ult ueꝫ ē đ oī aīa. 7 quō aīa itellectiua ē aliqđ corpis nisi sit act⁹ ei⁹ 7 forma ! 7 q ꝟ sit ei⁹ intētio manifestū ē i oñti lr̄a. reddēs. n. cām q̄te detmīata aīa ē in detminato corpore 7 nō

UVA. BHSC. IyR_010

in quocūq; cōtingent dicit. Vniuscuiusq;.n.actus in potētia exīte7 in ꝑpa mā aptus natus est fieri. Vult igit ut aīam eē actū corpis. 7 q ꝟ fuit īten° ōm. maīfestū ē īspiciēti ōmentū eiꝰ ibidē sup̄ diffinitionē aīe coēm 7 in 3° li° ōmto 18°. ubi sic dicit. Et cū iuenimꝰ nos agere p has duas ⟨tutes cuz uo luerimꝰ 7 nihil agit nisi p suā forām iō nccē fuerit attribuē nob has duas ⟨tutes ītellcūs.s.tanq; uir tutes fore nr̄e. Verecūdū ē g̃ sic absolute dicere q intētio Aꝛ.7 Auerois fuit aīam ītellectiuā nō esse foram subalē hoīs ¶ Propt̄ hoc g̃ alt ē dicendum ad qōnem scd̄m ītentionē Aꝛ.7 ōm. ¶ Ad euidē tiā qōnis cōsiderandū est diligent q in phia Aꝛ. fora corpis accipit duplt g̃tū spectat ad ꝓpositu. Vno mō forma corpis dr quecūq; pfectio dās eē corpi 7 unita corpi scd̄m eē sic q eē ipsiꝰ corporis sit actuale sicut eē illiꝰ pfectionis 7 hoc mō cōiter 7 famose sumit forma.unde q sic accipiat fora declaratiōe nō indiget. Alio mō sumit fora corpis pro opante intrīseco appropato corpi.dico aūt q opās intrinsecū appropatū cōpi ē illud opans qd nō est distinctū a corpe loco7 subo 7 cuiꝰ actꝰ ꝓpus ꝓpe 7 pcise dependet ab illo corpe ut ab aliquo exīte in illo corpe ita q opans intrinsecū7 illud corpꝰ licet nō sint unū ī eē ita q eē uniꝰ sit eē alteriꝰ sūt tamē unū in uno ope ꝓpo qd ab utroq; dependet īmedia te.7 ꝟ mō ītelligētia mouēs celū dicit eē fora eiꝰ. nō q det ei eē forakt ut demōratū ē in 8° phicoꝝ. ⁊ qa ipa ē mouēs intrinsecū appropatū tali corpi.nō n.ē diuisa ab ipo loco 7 subo eo q incorpalis exīs nec locū occupat nec subm. Et actꝰ ꝓpriꝰ ipsiꝰ ītelligētie.s.motꝰ ꝓpe 7 pcise dependet a celo. q̃ libz .n. ītelligētia mouet aliqd corpus celeste ꝓpe 7 īmediate7 aliqd nō mouet ut hz uideri in 2° celi 7 mū di.7 sic actus eiꝰ dependet a corpe hꝰ mōi saltem ut a subo in quo recipit. Qd aūt isto mō sumat forma siue actus corpis pz ī libris Aꝛ.7 ōm. Dic.n. Aꝛ. in 2° hꝰ.ca° d diffinitōe aīe cōi. q ex ꝓpus dictis nō ē manifestū.si aīa ītellectiua ē actꝰ corpis sicut nauta nauis. Pōt g̃ ītelligi aīam ītellectiuā eē actum corpis sicut nauta nauis qd non est akt eē actū nisi sicut motor appropatꝰ dr actꝰ ꝓpriꝰ corpis. ¶ Itē Aꝛ. in 2° hꝰ.7 in 8°7 ī 7° methaph.diuisit subam ī mām7 foram7 opositū.7 si ipe ibi ꝓpe accipet for mā ꝑ pfectione ⟨stituta in eē p suū subm 7 dante eē subo.diuisio nō eēt sufficiēs.cū sint aliq̃ sube.s. ītelligētie mouētes cōpa celestia q̃ nō sūt mā neq; opositū ex mā 7 fora. ut maīfestū ē ꝑ phicoꝝ ōmē to ultio ꝓpe finē. nec fore dātes eē subis. Relinqt igit si dīo debet eē sufficiēs q ipe accipiat formam coīter ꝑ fora dāte eē 7 ꝑ fora dāte operationē 7 nō eē. ¶ Intētio aūt ōm.⟨stat eē q sic sumat forma ut manifestū ē ex ꝑ phicoꝝ ꝓpe finē ultio ōmto. ubi dicit q fore aut sūt ī materijs aut ñ sūt in materijs Et iō ⟨sideratio de formis ē duaꝝ scīaꝝ. q̃ꝝ una.s. nālis ⟨siderat de formis mālibꝫ.secūda aūt de formis simplicibꝫ abstractis a mā. ¶ Idē pz ex 8° phi sicoꝝ ōmto illiꝰ ptis. Qd aūt nccē ē ꝟ iptibile esse. ubi dīc sic. Ex hoc g̃ appz cōpm celeste non oponi ex mā 7 fora 7 ipm eē simplex 7 q fora eiꝰ nō hz subsistere p ipm qd ē ipam nō unit corpi celesti scdz subsistentiā ⁊ scd̄m appropationē mouēdi. 7 ideo subdit. Et q ipa ē que mouet ipm. ¶ Itē dīc ōm. iz° methaph.ōmto 35°. Palā q foraꝝ quedā sunt subales quedā nō.subaliū aūt quedā sūt matiales 7 quedā nō. Et in suo tractatu de suba oꝫ pluries accipit foram isto mō. Nec aūt distīctio latet q̃sdaz q solū ⟨siderāt in qbusdā q̃ternis quoꝝūdaz festinantiū 7 nō in libris Aꝛ.7 ōm. ¶ Si qs aūt querat quō dr fora ⟨stis. puto q scdz analogiā.7 de quo scd̄m ꝓpus . Dico q scd̄m famositatē 7 usū dr ꝓpus de fora dāte eē qa notior ē nobis .⁊ scd̄m ordinem nature reiq; ꝓpus 7 ꝓncipalt dr de fora 2°° dcā sicut accidit in mītis analogi ut dr sup̄ qntū methaph.7 si qs neget tibi istā distīctionē aut eā nō acceptet. scias ipm magi ī iti famositati7 ⟨suetudini coīter loquentiū q̃ natute rei 7 q̃ nobis Aꝛ.7 ōm. ¶ His premissis dicerent Aꝛ.7 ōm. ¶ ꝑ.q aīa ītellectiua non ē fora subalis corpis hūani ꝑ mō.s. dans esse subale specificum foralit. 2° q ē fora cōpis hūani 2°° ¶ Primū ꝓbaret rōnibꝫ qbꝫ rꝑobata fuit opi nio Alexādri 7 tu ⟨siderata in illis7 eas pficias si sit opus. ¶ Secundū aūt ꝓbat facit .qa oīs suba q̃ est opans intrinsecū appropatū alicui corpi mō pdcō ē suba illiꝰ corpis scd̄m foram ꝟ mō 2°.ꝟ.n. intelli go noīe fore scd̄m illā acceptionē. Nūc aūt aīa ītel lectiua hūana ē hꝰmōi suba que ē opans intrīsecū appropatū hūano corpi in opando.eiꝰ.n. opatō de pendet ꝓpie ab aliquo exīte in corpe hūano.s.ab intentiōe ymaginata scd̄m mōm loquēdi ōm. uel a fantasmate hūano scd̄m mōm loquēdi coēm.7 p ꝟ totū ītelligo actū cogitatiue uirtutis que ē ꝓpa hoi. ⟨sta.n.uirtꝰ ē q̃ īmediate deseruit ītellectui ad intelligendū pñtando ei spēs rez a qbꝫ mouet ad suū actū intelligēdi 7 ꝟ īferius ꝓbabit deo ocedē te.p quē etiā mōm ītellectꝰ moueat a fantasmatibus seu ab intētionibꝫ exīntibꝫ in ⟨tute cogitatiua una cū ītellcū agēte pꝰterius pscrutādū ē.7 q hec sit intentio Aꝛ. patere pōt ex mītis suis dictis.ꝑ ex diffinitiōe cōi aīe quā iuestigauit 2° hꝰ. in q̃ hr q aīa ult ē actus primꝰ corpis q̃re ⁊c. Si igit sub ista diffinitōe ꝯhendit aīa intellectiua ut ur uelle Aꝛ. in ptícula sequēti ubi dīc sic. Vniuersalt igit dictū ē qd sit aīa ⁊c. Et q aīa ītellectiua nō est fora oās eē corpi ut oñsum ē. Relingtur ipam eē actū scd̄m aliū mōm.7 ꝟ siguit Aꝛ.ꝑ suū mōm loquēdi sub ditiōe cū dixit. Si aūt aliqd cōe ē oī aīe ⁊c .ꝑ ꝟ.n ddit ītelligē q illud nō est cōe uniuocū pēnitꝰ oīo s. eē actū ipsiꝰ corpis. nō.n. dr de aīa ītellectiua ea intentiōe q̃ dr de alijs aīabꝫ ut dīc ibi ōm. Et ideo etiā Aꝛ.paꝛ pꝰ dīc. q aīa ītellectiua nulliꝰ corpoꝛis ē actus supple dās eē corpi.⁊ si ocedat eē actꝰ cōpotis nondū hr quō sit actus. utrū sit sicut nauta nauis ⁊c.sufficit igit ad illā coēm notificationē q aīa sit actus primꝰ ⁊c. ꝓpter ea in eodē 2° ī fine illiꝰ capli Quoniā aūt ex incertis. loquens ōmētator de aīa dicit q aīa nō est sine corpe. qa ipa ē aliqd corpis. Verū est autē ipam nō esse sine oī corpe quantum ad suū actuz receptum 7 est aliqd corpis.s. actus aliquo mō. ¶ Preterea in iz° methaph.ca°. Dubita bit aūt aliqs.dīc. q in qbusdā nihil ꝓhibet formā manē pꝰ corruptionē sui opositi. ut ē intellectus. Nō aūt putādū ē Aꝛ.dicē q fora que ē unita materie scd̄m eē 7 dās eē forakt remanebit pꝰ corrup tionē cōpositi sicut pz ex tōibꝫ supiꝰ iductis. ¶ Itē pz ꝑ eiꝰ ⟨ba in 2° ethicoꝝ.ubi pluries uult q hō ult intellcūs ē uel maxīe ītelligit qd nullo mō uerū ē si ītellectꝰ nō eēt actꝰ 7 fora hois ⁊c. ¶ Sz ⟨tra istā pōnem Aꝛ.7 ōm. ē unū dubiū cōe. qa ⟨stat q hō forakt ītelligit. qd si qs negaz ñ eēt cū eo disputā dū. g̃ oz q ītellcūs sit eiꝰ fora dans ei eē subale spe cificū. nihil.n. opatur suā ꝓpriā opationē īmanētem ꝑ aliqd extrinsecū ab eo. Et ⟨firmat qa oē intelligēs uel ē purꝰ ītellcūs uel hz intellcm̄ ptez sui. cū g̃ hō ītelligat segtur q aut sit ītellcūs purꝰ qd ē absurdū. aut q hz ītellcm̄ ptem sui. 7 sic idē ē qd prius ¶ Preterea. Si aīa intellectiua nō eēt fora substātialis dās eē corpi hūano opoꝛtēt aliā eē formā subalē dantē eē subale 7 que ē illa fora ⁊ miz ur 7 ipossibile eē aliā formā nisi aīam ītellectiuā. ¶ Ad primū istoꝝ dicūt aliq intentionē ōm. fuisse q q̃ uis suba aīe ītellectīe sit separata scd̄m eē ab hūano

corpe tñ hoi attribuit intelligere ꝓpter istã causaz qa spes itelligibilis informãs intellcm cãtur a fantasmate hũano7 ẽ quedã silitudo ipsi9.7 sic homo itelligit. ¶Sed indubitãter salua pace illoz nũcꝫ illud dixit oñ. nec fuit ei9 inten°. sicut pz scientibꝰ oñta ei9. Ex hꝰ.n.solo qꝺ spes itelligibilis cãtur a fantasmate nr̃o nõ seqtur nos eẽ itelligẽtes. ꝟ forte ex hoc bñ sequeret qꝺ fantasma eẽt intellectũ ut̃ res ipa fantasiata sicut pꝰ qꝺ spes que ẽ in uisu ẽ si militudo colori nõ seqtur ipm colorẽ eẽ uidentẽ ꝟ qꝺ ur̃. Wñ dico qꝺ ista nõ fuit intẽtio oñ.7 gũiter peccãt q hoc ei ponũr. ¶Alij vo imponũt ei aliud mirabile.s.qꝺ eadẽ nũero spes itelligibꝫ informat intellcm possibilẽ 7 fantasiã hũanã.7 cũ ipa spes i telligibilis sit imediatũ ꝓncipiũ itellectiois 7 act9 itellcũs seqtur ut dicũt qꝺ hõ itelligit qa hz in se ꝓncipiũ ipsi9 itelligẽ sibi inexñs. ¶Ad hoc aũt imponendũ oñ. moti fuerũt ex qbusdã uerb oñ. q̃ scti pſit in ꝓma disgtessione ubi dic. qꝺ intellecta specu latiua.i. spes itelligibiles ostituũtur in eẽ per duo subꝺ qꝝ unũ ẽ itellcũs mãl 7 aliꝺ ẽ itẽtio ymagi ta.i.fantasma.Ex q̃ festinãt ad ponendũ illi bono uiro qꝺ scdm eũ eadẽ spes itelligibilis nũero infor mat intellcm 7 fantasiã 7 sic hõ itelligit p spẽm itel ligibilẽ sibi unitã. Sed sine dubio isti mirabiliꝫ iiuste se hñt ad oñ. ponẽdo ei talia mirabilia que ipe nõ itellexit. bñ.n.sciuit oñ. qꝺ una 7 eadẽ forma nũero nõ repñtat ut̃ 7 indiuidua̅t. fora autẽ ab stracta que ẽ in itellcũ repñtat ut̃.7 fora que est i fantasia indiuidua̅t. ¶Preterea.una fora nũero ñ ẽ in corpe7 sine corpe.mõ ois fora pficies fantasiã est i cõpe cũ fantasia sit ꝟtus organica.7 ois forma apud itellcm ẽ ꝟtus sine corpe subiue cũ itellectus nec sit corp9 nec ꝟt9 i corpe.Et si dicat ad oia ista 7 silia qꝺ illa species licet sit una nũero tñ est alia scdz eẽ.aliud.n.eẽ hz i intellcũ 7 aliud i fantasia.hꝰ im plicat ꝛtradictionẽ qa unitas nũeralis fore nõ stat cũ diuersis eẽ simul ꝺueniẽtibꝰ ipi fore.7 amplius Si hz aliud eẽ in fantasia 7 i intellcũ ostat qꝺ in fan tasia habet eẽ idiuidua̅t 7 nõ abstractũ seu abstra cte.scdm aũt qꝺ indiuidua̅t existit nõ ẽ ꝓncipium itelligẽdi.g̃ scdm qꝺ est i hoie nõ est ꝓncipiũ itelli gẽdi 7 sic hõ non itelligẽt pea̅.7 iõ nunc̃ hꝰ fuit i tentio oñ. ¶Qd aũt oñ. dixit qꝺ aia intellectiua speculatiua ꝛc.Dr̃ qꝺ istud recipit eos p fallaciã eq uocatiõis in hꝰ noie subm.nã oñ.7 Aꝝ.aliqñ acci piũt subiectũ,p fundamẽto cui aliqd iest 7 ihꝛret 7 aliqñ ꝓ obo sicut pz in z° h9.ca°. de sensu cõi.ubi Aꝝ.dicit. Wnusqsqz igit̃ sensus subi sensibilis est 7 discernit subi sensibilis ꝛrias.Manifestũ est igit̃ qꝺ ipe accipit ibi subm ꝓ obo7 in mltis alis locis. accipit̃ etiã ꝓ subo ꝓpe cui res accñs ihꝛret 7 sic lo qtur oñ.h.h.n.accipit subm ꝓ subo cui species in hꝛret cũ dixit intellectũ mãlẽ eẽ unũ de illis subis 7 accipit subm ꝓ obo cũ dicit intentionẽ ymagi tam eẽ subm p qꝺ ẽ uez qa.s.species ei ꝺformat. Et qꝺ hec fuit ei9 intẽtio manifestũ ẽ inspicienti se quẽtia ꝛc.dicit.n.oñ.manifestãdo suã intentiõez qꝺ forare p intellcm.i.itelligẽ uel act9 intellectus ẽ sicut ꝺpehendere p sensũ.cõprehẽdere aũt p sensuz pficit̃ p duo subiecta quoz unũ ẽ subm p qꝺ sens9 fit uerus 7 ẽ sensatũ extra aiam.aliud ẽ subm p qꝺ sensus ẽ fora exñs 7 ẽ ꝓma pfectio sentiẽtis.i.uis sensitiua.7 sic manifestũ ẽ qꝺ scdm oñ. sensatũ ex tra aiam ẽ subm ipsi9 sentire.Mõ quis eẽt ita ꝺtra ctor 7 mẽdax qꝺ oñ. ponet qꝺ sensatũ eẽt subm ipsius sentire in quo qdẽ subo sit forat̃ 7 inhꝛẽt ipa sensatio.hꝰ eẽt ualde iconueniẽs ꝺ tãto pbo.p cipue cũ ipse dicat in z° h9.qꝺ sensibilia extra aiam nõ sũt itentiones nisi in potẽtia.non g̃ uult dicere oñ.qꝺ fantasia sit subm speciei intelligibilis i quo recipiat̃ ipa spes 7 iformet ipm.q̃te icõueient itel ligũt oñ.Quid g̃ dicendũ ẽ ad illã rõem! Consi derãdũ ẽ igit̃ qꝺ intellcus sicut fupi9 dicebat̃ ẽ ope trans intrinsecũ in opando unite se hñs ad corpus humanũ scdm nãm.opatio aũt opantis intrinseci 7 appropati attribuit̃ toti ꝺposito ex corpe 7 ipo i trinseco opante.ut dicim9 celũ mouẽ se cũ tñ mo uere corpus celeste sit opatio dẽtm inata ipi9 intel ligẽtie que nõ ꝺat forat̃ eẽ corpi celesti. Sit̃ dicẽ dum qꝺ ꝓpositũ ex itellcũ 7 hoie corpali itelligit. 7 hoc uez ẽ rõe ptis in q̃ est itelligẽ.sicut exẽplificat Aꝝ.in 4° phicoz qꝺ hõ rõcinat̃ qa aia rõcinat̃.7 sic rõe ptis hõ itelligit.neq; ẽ nccẽ cũ aliq̃ opatio attri buitur alicui rõe ptis qꝺ illa ps sit fora alia ptiuz. ostat.n.qꝺ uisio ẽ i solo uisu uel ozgano hñte i se ui sum 7 dicim9 hoiem uidere.7 tñ uisus aut eius oz ganũ non pficit alias ptes corpis ut manifestũ ẽ p se. ¶Sed ad formã rõis cũ arguit̃. illud quo forat̃ hõ opatur ẽ fora hois.dico qꝺ uez ẽ uel fora ꝺãs eẽ uel intrinsecũ opans mõ ꝑexpposito 7 sic ẽ hic. ¶Sz oppones adhuc difficiliꝰ.qa nihil agit nisi scdm qꝺ est i actu. g̃ illud p quod hõ agit ẽ ens actu. si igit̃ hõ agit p intellcm tegrit̃ qꝺ p illud ẽ ens actu 7 sic ẽ fora ꝺãs eẽ. ¶Preterea tu dicis qꝺ hõ rõe ptis intel ligit 7 iõ hꝰ ẽ uera hõ rõe ptis itelligit.Cõtra opatõ non ẽ nisi entis 7 uni9.hꝰ ẽ manifesta.mõ si aia itel lectiua ẽ sepata scdm eẽ ab hoie tũc totũ ꝓpositum ex ipa aia 7 hoie corruptibili nõ ẽ qd unũ cũ ex ꝺuersis subsistentibꝰ nõ ostituat̃ aliqd unũ simplr. ¶Hic ĩdubitant̃ est maioz difficultas h9 ꝓpositi 7 scio qꝺ hꝰ ẽ ultimũ posse illoz q destruũt phiam oñ 7 Aꝝ. ¶Dicamus igit̃ eis qꝺ uez est nihil agẽ nisi scdm qꝺ ẽ ens actu.7 qꝺ oẽ illud p qꝺ aliqꝺ ꝓpositũ foraliter agit ẽ ens actu.ꝟ ꝓpositũ eẽ ens actu p ali qd ẽ ouplr. Wno mõ qꝺ illud eẽ actuale recipiatur in alia pte ꝓpositi 7 hꝰ mõ ꝓpositũ ẽ ens actu per for mã mãlem q̃.s.ipm eẽ actuale recipit̃ in mã subie cta.7 iõ tales foras uocat oñ. ostitutas in eẽ p sua subiecta.qa eẽ suũ ꝛpẽderã mã tanc̃a subo i quo recipit̃.Alio mõ ꝓpositũ dr̃ eẽ ens actu p ptẽ eo qꝺ illa ps est ens actu.illꝺ tñ eẽ actu nõ recipit̃ in teli qua pte ꝓpositi ut in subo.Sed ẽ in pte illa q̃ dicit̃ ꝓpositũ ens actu.uerbi gra.ꝓpter illos in qbus de nouo ozit̃ phia dicim9 qꝺ hõ ẽ crispus nõ qꝺ crispitu ꝺ recipiat̃ in alia pte q̃ i capite sed solũ recipit̃ uel existit in capite 7 tñ absolute dicim9 qꝺ hõ ẽ crisp9. ꝓporcionabiliꝰ aliqꝺ ꝓpositũ ex corpe 7 aliq̃ opan te intrinseco dr̃ ens actu rõe ptis que ẽ ens actu nõ tñ qꝺ illud eẽ recipiat̃ in corpe subiue7 hoc nullum ẽ incõueniens. Et si accipes istã ulem ꝓpõnem qꝺ oẽ illud p qꝺ ꝓpositũ agit est actu ens ita qꝺ illꝺ eẽ recipit̃ in subo.dico qꝺ hꝰ nõ est ꝺa nisi i ꝓpositis ex mã 7 soris mãlibꝰ q̃ ostituũtur i eẽ p sua suba.sed non ẽ uera in ꝓpositis ex corpibꝰ7 formis imãlibꝰ 7 ꝓpetuis cui9mõi ẽ aia intellectiua scdm Aꝝ. Di cã g̃ duiter qꝺ ꝓpositũ ex aia itellectiua 7 corpe hu mano intelligit rõe ptis in q̃ sola ẽ ipm intelligere subiue.s.rõe aie intellectiue 7 istud aggregatuz ẽ ens actu p aiam itellectiuã uel rõe aie intellectiue eo qꝺ ipa ẽ ens actu, illud tñ eẽ ñ recipit̃ i corpe hu mano subiue. ¶Sed tu ꝓteruẽdo infestabꝰ.quare cõpositũ ex aia itellectia 7 corpe asini nõ diceretur ens actu rõe aie cũ tñ eẽ aie nõ recipiat̃ in corpore asini. ¶Dico qꝺ hꝰ ẽ p tãto.qa aia itellectiua p sui nãm nõ est apta nata ꝛpẽdere ex corpe asini i opꝛatõe sua ꝓpa.nec aia asini ꝺãs eẽ corpi asini ẽ eius fora ꝓpinq̃ in nã ad aiam itellectiuã.ꝟ aia intellec tiua p sui naturã nata ẽ moueri ad actũ suũ ab aliq̃ exñte in hoie.qa ipa aia ꝺãs eẽ forat̃ corpi hũano ẽ fora ꝓpinq̃ aie itellectiue int oẽs foras mãles.s aia cogitatiua 7 in tantũ qꝺ ꝺsuetudo fuerit ipsam

UVA. BHSC. IyR_010

uocare ītellcm̄.7 Aug.met noīat eā ītellcm̄ passiuū. ista.n.aīa rōcinaī de rebꝫ indiuidualr 7 pticularr apphēsis.sicut intellcūs abstractꝫ de ulibꝫ. 7 hoc etiā ē cā qre hoī attribuīr intelligē mō p̄dicto 7 n asino aut equo aut altꝫ aīali. qa.s.eiꝫ aīa nō est ita ꝓpinq̄ scd̄m nām aīe ītellectiue ut forme rez exn̄tes in ea sint sufficiētis spūalitatis ad mouendum aīam intellectiuā ad suū actū.7 in hac solutōe gaudebit aīus meꝫ cū dei laude. ¶ Sed qd obicitur q̄ opatio nō ē nisi entis 7 unīꝫ.7 illud ꝯpositū nō est unū scd̄m eē. Dico q̄ aliqd ꝯpositū eē unū scd̄m eē p̄t intelligi dupliciter. Uno mō q̄ eē unius sit idez eēntialr cū eē alterīꝫ 7 nullo mō diuersa eē. 7 sic ē ꝯpositū ex mā 7 fōa māli. Alio mō ītelligīr ꝯpositū eē unū scd̄m eē eo q̄ eē unīꝫ ptis nō ē distinctū loco 7 subō ab eē alterīꝫ 7 cū ꝑ actus unīꝫ illoꝝ ꝓprie 7 īmediate dependet ex alio.7 hoc mō ꝯpositus ex corpe 7 opante intrīseco icorporeo dr̄ unū scd̄z eē. 7 hoc apte docuit dn̄s.sup̄ secundū celi 7 mūdi. ubi loquēs de fōa mouēte celū.dic sic. Recipiens aūt istā fōram 7 adunatū cū ea ē corpus celeste ad qd̄ cōsequūtur dimēsiones corpales 7 alia accīntia que in eo īueniūtur 7 tō fōa 7 formatum sūt in eo idē nūero.sed scd̄m diſpōnem magꝭ diminutam q̄z sit adunatio recipiētis 7 recepti in fōa abstracta. Ecce q̄ in corpe celesti fōa 7 formatū sūt idē nūero.sikr aūt 7 in ꝓposito. Compositū.n. ex aīa intellectiua 7 corpe cōruptibili ē unū isto mō.7 ꝑ multū bn̄ sufficit ad ꝑ q̄ dicar̄ opari. Propr̄ ignorātiā aūt hꝰ distīctionis qdam in tn̄ deducti sūt ut dicerēt aīam ītellectiuā eē unitā corpi hūano scd̄m eē sic q̄ eē eius recipīr in ipo corpe hūano 7 īherz ipi Ex quo seqtur q̄ ītelligere qd̄ recipīr ī intellcū recipīr in corpe hūano ut ī subō saltē p accīns. qcqd n.recipīr in aliquo diūcto corpi scd̄m eē recipitur nccio ī corpe.7 sic ītelligere ē in corpe sicut tāgere qd̄ ē ḡuissimū icōueniēs 7 otta oēm pbiam. ¶ Sz obiciūt p dictū Aug.in erroribꝰ hꝰ libri ubi dicit.q̄ melꝰ ē dicere aīam nō ītelligē sed hoīem aīa.g̈ ulr q̄ aīa nō ītelligit ¶ Dico q̄ ꝑ ipe dic suppositā opinione antiquoꝝ q ponebāt aīam ītellectiuā eē organicā ut p̄z ibidē.scd̄m.n.ꝑ uez est q̄ aīa intellectiua nō ītelligit ut suppositū p se subsistēs ꝥ homo aīam.7 q̄ ꝑ sit eiꝰ ītentio p̄t qlibet uidē cōsiderādo ibidē.Cōcedo g̈ q̄ hō nō ītelligit p se sed tōe partis.7 ꝑ ē uerissimū.illa aūt ps nō ē fōa rcepta subiue in corpore hūano per se unita ei scd̄z eē actu qa si sic nunq̄ separar̄ ab eo nisi corruptetur. Et dico ulteriꝰ.q̄ p ītellectū hō ē hō.s.nā ītellectual'seu tōnalis.sed illud eē hoīem nō est eē receptū in mā subiue.qa nulla nā ītellectualis nec entitas recipīr in mā corpali.7 hoc eē hoīem.s.eē tōnale ē esse diuinū 7 ꝑpetuū scd̄m Aug. ¶ Ad aliā ōfirmationē cū dr̄.oē ītelligēs uel ē ītellcūs ꝛc.iā dictū ē q̄ homo ē hns intellcm̄ tā q̄z partē sui 7 p quē mōm. Et debes scire q̄ istā solutionē hꝰ tōis qualr hō ītelligit q̄tū ad aliqd posuit Reuerēdus doctor p̄bie M.ḡr Remigiꝰ d̄ Brabātia in quedā suo tractatu d̄ ītellcū q sic īcipit. Cū aīa sit alioꝝ cognoscitiua.ꝥ post hūc q dam īimici opīonis Aug.7 dn̄.posuerūt p̄dictas obiectiones q̄s tēptaui soluē scd̄m dicta p̄hoꝝ p̄dictoꝝ 7 in ꝑ dei gr̄a nō modicū ḡtulabar. ¶ Ad aliā difficultatē cū dr̄.q̄ oportēt aliā eē fōraz. dico q̄ ꝑ ē uez scd̄m opīonē Aug.7 dn̄.nā illa ē aīa cogitatiua q̄ est nobilissima fōraz māliū.7 p eā hō ē generabilis 7 corruptibilis.ut dicit dn̄.in isto 3°. dn̄to 32°. Nec ē aliqd incōueniēs q̄ ipsiꝰ hoīs sit duplex fōra ꝓpa q̄z una ꝛet eiꝰ cōpoſi eē subale.7 alia eē intrinsecuz opans a qua denoīat intelligens mō sup̄dicto p̄cipue qa hō ē ens nobiliꝰ 7 pfectius oīum que sūt h. De ꝑ tn̄ inqret̄ inferiꝰ seorsū 7 diuisim ubi quereī.an aīa sensitiua 7 ītellectiua ī homine sint una sola suba aīe an diuerse. Sed attendendū ē q̄ licet ista fuerit determinatio Aug.7 dn̄.p̄cipue.7 ꝑ nō reuoco in dubiū. tn̄ dico 7 firmit̄ alr eē dicendū asserto.s.q̄ ipa aīa ītellectiua ē fōra suba lis dans eē 7 unita scd̄m eē corpi hūano.7 ē talr forma subalis que hz initiū eēndi nō qdē ab aliq̄ agēte pticulari educēte eā de potētia materie.ꝥ ab agēte ulr qd̄ ē cā totiꝰ eē.s.a do supp̄mo ꝓducente eā simplici ꝓductōe sine motu 7 trāsmutatōe ex nllo subo.sicut 7 oīa alia creauit.7 ista qdē suba uirtute diuina ꝑpetuabīr in futuꝝ q̄uis sit admibilabīr d̄ se. ¶ Dico etiā 7 teneo firmit̄ hāc subam hre uirtutes q̄sdā nāles que nō sūt actus aliquoꝝ corpaliuꝝ organoꝝ sed fundātur īmediate in eēntia aīe.7 sunt ītellcūs possibilis.7 agens.7 uolūtas. Iste qdē uirtutes sūt eleuate sup̄ mām 7 capacitatē matie corpalis supexcellūt 7 facultatē eiꝰ supgrediūtur tōe suba aīe quā ꝯsequūtur que nō p̄t totalr īcludi a mā.7 q̄uis ipa sit in mā tn̄ remanet ei aliqua actio in q̄ mā corpalis non coīcat.7 oīa talia attributa ei scd̄m fidem nr̄am uerissima sūt simplr.7 oīo. Et q̄ ipa pati p̄t ab igne corpali 7 reuniri corpi pꝰ mortē iussu creatoris dei. Doꝝ aūt de rationē inducē nō intēdo neq; scio eē possibile ꝥ simplici fide hec puto eē credēda ut 7 alia mlta q̄ credēda sunt sine tōe demratiua.sola auctoritate sacre scripte 7 diuinis miraculis approbata.7 sic recipiendo talia nos meremur. Dicūt tn̄ doctores Fidē nō hre merituz ubi hūana tō ꝑbet experimentū. ¶ Rōes aūt phice que otta istā uiā eē uidētur. soluēde sunt scd̄z premissa. Oēs.n. ꝓcedūt si ponētur aīam rōnalem esse factā a generāte pticulari 7 p extractionē de potentia māe. Sed qa nō est ita īmo ipsa est creata a deo īmediate. tō mlta p̄t hre que alie fore māles hre nō p̄nt.s. q̄ ipa remaneat pꝰ mortē scd̄m suā substantiā nō aūt in q̄tuz fōra.7 q̄ ipa non sit extensa scd̄m extensionē corpis.7 q̄ recipiat n̄ individualiter sed ulr.7 q̄ sit ītellectiua p se.7 q̄ possit recipe spēs ītelligibiles 7 ītelligere 7 tn̄ ipm corpꝰ nō recipiet istos actꝰ neq; etiā aliꝰ ps corpis.7 oīa talia Q si alicui ꝑ aspcū nō uideretur sufficē ad solutiones rōnuz nō tn̄,ꝓpter ꝑ debet oturbari.qa certū ē q̄ auctoritas dīna maiorē fidē debz facē q̄ q̄cunq; tō hūanitus inuēta.sicut auctoritas uniꝰ phi ꝓualet uni debili rōni quā aliqs puer īducēt. ¶ Rōes aūt que sūt otta sniaz Aug.sup̄ positā de leui soluūt uisis p̄dictis. ¶ Ad ꝓmā p̄t dici q̄ hō distīguitur ab alīs p intellcm̄ ꝓpe dictū tanq; p opans intrīsecū qd̄ in opando unite se hz ad corpꝰ scd̄m nām. 7 p aīam cogitatiuā distinguīr ab alīs sicut p formā ostituentē ipm̄ ī eē subali specifico.7 sic utraq; ē eius fōra dr̄simode ut p̄z. Et de ista fōra hōis.s.q̄ ipm̄ ostituit in eē subali ītellexit dn̄.qd̄ dicit ī z° phicoꝝ omēto 26°. q̄ oz nālem psuā ōsiderationē puenire ad formā abstractā.s.ultimā scd̄m eē eiꝰ in mā añq̄ pueniat ad ōsiderationē d̄ fōra hōis.q̄i dicat q̄ nālis añq̄ pueniat ad ōsiderationē de ītellectu q ē forma hōis nobilissima debet ōsiderare d̄ fōra abstracta ultīa supple uia generatōis cuius tn̄ eē ē in mā.7 hec indubitāter ē aīa cogitatiua. que p tāto dr̄ abstracta qa multū spūalr recipit 7 cogn̄scit sup oēs fōras māles. Et ō uidem Aug.ī isto li° añq̄ ōsiderauerit de ītellcū īmāli ōsiderasse d̄ fantasia sub qua ordīt hēdit cogitatiā hōis ut pus declaratū fuit.de fōra vo hōis que ē opans intrinsecum ītelligit dn̄.qd̄ dicit in fine illiꝰ dn̄ti. Scīa igitr̄ nālis ōsiderat de eē foraz q̄usq; pueniat ad ultimam foraz māliū.s.aīam cogitatiuā 7 p̄mā abstractaz s.ītellectiuā hūanā.aut qd̄ idē ē ut puto ad foras p̄mas foraz q̄ sūt medie ī eē intr̄ illas sicut existīar

UVA. BHSC. IyR_010

de forma hoīs ultīa.s. ītellectiua. Oēs sequentes rōes ꝓbant aīam ītellectiuā eē forām ꝓpām hoīs sed nō seqtur. g̃ ē fora dans eē. īmo eēt fallacia equocatōis aut ōntis. Cōsequētes auctoritates Aꝛ. in oppositū 7 ōm. solute sūt p distinctionē positaꝫ prius quare ꝛc.

Quare neq; ipsius ē ꝛc.
Dic queriť. Vtꝛ ītellcūs possibiľ sit aliqd ens actu de se. aut sit ens in pura potentia receptiua. Et arguiť p ꝙ non ē ens in pura potētia. qa nullus actus ē ens in pura potētia. hꝫ ē euidens. ß intellcūs possibilis ē quidaꝫ actus ut uť. cū sit aīa 7 suba sepata g̃ ꝛc. ¶ Itez si intellcūs eēt ens in pura potētia tūc nō distingueťet a mā ꝑma. hꝫ aūt ē ipossibile maīfestū. qa cū mā ꝑma sit ī oīb⁹ subńs generabilib⁹ 7 cōruptibilib⁹ oēs hērent intellcm̄. 7 ꝓbatur oña. qa oīs distinc ē pactū. ut uult Aꝛ. 7° methaph̄. cū g̃ matia ꝑma sit ens in pura potētia. si similiter intellectus esset ens in pura potētia nō distīgueręt ab inuicē. Et si qs dicat ꝙ distīguūtur p actus ad quos hńt habitudinē 7 quos recipiūt. ¶ Contra. siť posseꝫ dicē ꝙ mā hoīs 7 mā asīni distīguerent uel eēnt distīcte p actus. cū actus ōrsos recipiāt. ¶ Itē nihil distinguiť ab aliquo p aliqd qđ ē extra suā eēntiam. actus aūt ē extra eēntiam potētie pure. ¶ Item si intellcūs possibilis eēt ens in pura potētia. aut eēt eiusdem perfectionis cum matia ꝑma. aut esset īpfectioꝛ 7 magꝭ accedēs ad nō ens. aut eēt magis perfectus 7 magis appropinquat ad ens actu. hec est diuisio sufficiēs. cum. n. mā ꝑma sit mediū īter nō ens oīo 7 ens actu scđm ōm. in ꝑ phicoꝛ ōmto 7°. nccē ē ꝙ altero istoꝛ mōꝛ ītellcūs possibilis se hęat ad ipām mām ꝑmā. Et si dicať ꝙ sit eq̄lis perfectionis tūc ídubitāter ei⁹dē nature ē 7 spēi sicut in talib⁹ ōtīgit accipe idēptitatē. Si aūt diceręt ꝙ ītellcūs possibilis eēt īpfectioꝛis entitatis q̄ matia ꝑma hꝫ statī eēt absurdū. qa ītellcūs possibilis ē res 7 suba abstracta 7 oīna. Et si dicať ꝙ ē maioꝛis pfectionis 7 magꝭ appropīquat ad ens actu. qūo tūc ē ens pure potētie! hꝫ uť ipossibile oīo. Sicut. n. exꝑte nō entis nihil recedit a mā ꝑma. s. magꝭ appropinquādo nō enti qn ipm̄ sit nō ens ita ꝙ int māꝫ ꝑmaꝫ 7 ipm̄ nō ens nō est g̃dus entitatis medius sic inter ipam materiā ꝑmā 7 ens actu non uideť esse medius gradus entitatis. quať relinquitur ꝙ intellectus possibilis uel sit actus uel materia ꝑma uel non ens oīo. ¶ Arguiť 3° ad pr̄icipale. naꝫ si intellcūs possibilis eēt ens ī pura potentia scđꝫ se sequereť ꝙ spēs intelligibilis eēt eius forma subalis qđ uť ipossibile cū spēs ītelligibilis sit de genere q̄litatis ut uť. 7 diuersę spēs ītelligibiles pnt eē siť ī intellcū 7 nō diuersę forę subales specifice q̄te ꝛc. Et ꝓbatur oña. qa illud qđ p̄ recipiť in ente pure ī potētia ē fora subalis ut uť đ mā ꝑma ex p̄ phicoꝛ spēs aūt ītelligibiľ ponit illđ qđ p̄ recipiť ī ītellcū possibili g̃ ꝛc. ¶ Oppositū arguit auctoritate Aꝛ. ī ista pticła. ubi plane oīc ꝙ ipi⁹ ītellcūs possibiľ n̄ ē aliq̄ nā nisi ꝙ possibiľ uocat⁹ ē. Et paud ī posīt dic ꝙ intellcūs quo opinat aīa 7 ītelligit nihil est actu eoꝛ que sūt añ intelligē. 7 sic ē pura potētia. 7 ibi dē uť illud intendē ōm. ¶ De isto dicūt aliq ꝙ sententia Aꝛ. 7 ōm. fuit intellcm̄ possibilē. s. in q̄ recipiť ītelligē nō esse aliqđ ens actu de se. ß solū subaꝫ pure in potētia 7 hoc ꝓbaueŕt sic. Illud qđ recipit de se oīa entia actu non ē aliqđ ens actu qa sic recipet se ipm̄ qđ ē ipossibile. ß ītellcūs possibilis recipit oīa entia actu. qđ ꝓbāt. qa ītelligē fit p̄ceptoꝛ ut pꝫ h̄. 7 sic cum intellcūs hęat nāle desideriū ītelligēdi oīa hꝫ recipe oīa entia actu. alť. n. nō intelligeret oīa p receptionē. 7 dicūt hāc eē dem̄rationeꝫ Aꝛ. h̄. ¶ Itē hꝫ ꝓbant ex alio fortⁱ⁹. Si intellectus eēt aliqđ ens actu aut eēt ens sensibile aut ītellectuale actu scđm se. hꝫ oīo ē sufficiens sicut hr̄ a ōm. in etroīb⁹ methaph̄. ubi dicit. ꝙ notū ē p se ꝙ nulla nā ē ínt abstractū 7 māle. sed nō ē nā sensibilis. qm̄ hꝫ nō recipit ulres 7 abstractas foras. Sicut. n. recipiēs foras māles ē potentia mālis. sic recipiens foras abstractas debet eē potētia abstracta. qa recipiēs 7 receptū ꝓpoꝛcionāť. ītellcūs aūt recipit foꝛmas abstractas ut ocedūt oēs. g̃ nō est nā sensibiľ 7 in h⁹mōi ꝓbatōe nō oꝛ diuti⁹ īmoꝛati. nec etiam ē nā ītellectualis actu. sic. n. eēt intelligēs quocūq; alio circūscripto. Aliqd. n. nō idiget alio ī opatiōe nisi uel qa ē pura potētia passiua. uel qa ei⁹ actō trā sit in mām exterioꝛē. sed hꝫ mō intellcūs nō eēt in potētia pure passiua cū hęret actū. nec actus ītellectus transiēs ē ut manifestū ē 7 hr̄ in 9° methaph̄ sequtur g̃ ꝙ itelligêt q̄cunq; alio circūscripto qđ est ipossibile. Exprimut. n. ꝙ nō ē intelligē sine fantasmate ut hr̄ in isto 3°. Etiā ens actu scit ꝑ opationē. Vñ ōm. dicit ī 9° methaph̄. ꝙ opa° facit scire actuꝫ 7 formā. Opatio aūt nature ītellectualis ē itelligē 7 hāc de se non hꝫ ītellcūs mālis sed fit actu intelligēs a fantasmate 7 intellcū agēte utꝫ ex isto 3° g̃ ꝛc. Alī vo alias rōes adducūt ad istā ocłonē. ¶ p̄ qa si intellect⁹ possibilis de sui nā eēt aliqs actus uel aliqđ ens actu đ se foraťt. tūc nō posset aliqd educi đ ei⁹ potētia qđ ē falsū. qa spēs ītelligibilis educiť de potētia intellcūs ut dicūt. 7 pꝫ oña. qa de potentia ent qđ ī sui suba nō hꝫ subaꝫ pure potētialē nō pōt aliqd educi. Et ofirmāt. qa cū spēs intelligibiľ educatur de eēntia intellcūs ut dicūt si ipa educitur de potētia ītellcūs segtur ꝙ ipa eēntia ītellcūs sit potentia. 7 sic īplicat otradictionē ꝙ spēs intelligibiľ educat de potētia intellcūs. 7 ꝙ ipe ītellcūs sit ens actu aut actus. seqtur. n. ex hꝫ ꝙ actus sit potentia. Et pōt ofirmari. qa recipe otrariū ē oppositū ipi actui. scđm ꝙ docet ōm. in tractatu de suba oīb. hꝫ. n. ē pati qđ ē otrariū ipsi actui. cū igitur ītellcūs recipiat spēs ītelligibiles ipossibile ē ꝙ sit aliqs actus scđm se. unde relinqtur ꝙ sit ens pure potētiale ut asserūt. ¶ Itē arguūt sic. Illud qđ ostituit unuꝫ p se cū actu puro illud in sui nā ē potētia. hꝫ. n. est cāpte ex mā 7 fora fit unū. qa hꝫ ē potentia 7 hꝫ ē actꝰ ut pꝫ in 2° hꝰ 7 8° methaph̄. sed ex ītellcū possibili cum actu quodam puro. s. cum intellcū agente fit unū ens p se. s. aīa ītellectiua hūana et dicunt esse intentionē ōm. in isto 3° 7 ī plurib⁹ locis. Vult. n. ī ꝑma magna disgressione ꝙ respcūs ītellcūs agētis ad intellcm̄ mālē est sicut respcūs lucis ad diaphanū. sicut. n. lumē uel lux ē pfectio diaphani sic ītellcūs agens ē pfectio intellcūs mālis quare ꝛc. Dicūt etiā indubitāter istā fuisse sniam Aꝛ. 7 eius determinationē. ipe. n. loquēs de suba intellcūs possibilis oīc ꝙ nullā hꝫ nām nisi ꝙ possibilis uocat⁹ ē Et paꝛ p⁹ oīc ꝙ nihil ē actu eoꝛ que sūt añ intelligere. Et in ca° sequēti Dubitabit aūt aliquis dicit. Qm̄ potētia aīe quodāmō ē ītelligibilia ītelligēs. ß actu nihil añq; ītelligat. Et in ca°. Indiuisibiliuꝫ qdem g̃ ītelligibilia dīc. Opoꝛtet aūt eē potētia cognoscēs. 7 ōm. sup illā ptē. q̄te neq; ipi⁹ nāꝫ ꝛc. dicit. ꝙ ītellcūs mālis nullā hꝫ nām 7 eēntiam qua ostituaťscđm ꝙ ē mālis nisi nām possibilitad cum denudeť ab oīb⁹ formis mālib⁹ 7 itelligibilibus. ꝓpter hꝫ 7 similia credūt multi fuisse intentōnē Aꝛ. 7 ōm. ꝙ intellcūs possibilis sit ens pure potentiale nullā actualitatē ex se hns nec sensibilē nec ītellectualē 7 sic opinātes nitūť rndere rōnib⁹ ī cōtrariū. ¶ Ad ꝑmā dicunt ꝙ ipe intellcūs possibilis

UVA. BHSC. IyR_010

scdm se nō est aliqs act9 ꝺ ē quedaꝫ ps eēntiał aīe hūane ex q̄ cū itellcū agēte cōstituīt una substātia abstracta. s. aīa rōnalis hūana. nec ipse intellectus possibilis scdz istos ē aliqua aīa ꝺ ps aīe. 7 ꝺ uidet sentire Aꝛ. in pncipio h9 tertij ubi dīc sic. De pāte aūt aīe ⁊c. Et sic uult apte q̄ itellcūs possibilis est ps aīe qua aīa cognoscit 7 sapit. ¶ Ad aliā dicerent negādo ānam. 7 cū dr. q̄ dis distictio est p actuz. fozte dicerēt uez ē distictio actuū 7 distinctio oppositoꝝ. actus. n. distinguūtur p se ipos 7 nō p aliqd aliud forałt. 7 oppositа etiā distinguūtur p suos actus magꝭ q̄ p mām in q̄ coīcant. ꝺ distictio potenti aꝛ uel entiū potēcialiū nō oz q̄ sit p act9 foraliter 7 intrīsece ꝺ in se ipsis pnt distīgui eēntiałt. Wez est tn̄ q̄ in noticiā distictionis potentiaꝛ 7 entiuz potentialiū nō ducimur p̄ nisi p distinctionē actuuz. Et pōt dici nihilomin9 q̄ mā pma 7 itellcūs distīguūtur realt 7 cāłt p suos act9 ꝓpos. qa mā prima recipit act9 istos. i. idiuiduales 7 ꝺ exītes 7 nūc 7 hītes ctrariū quoqūo. Sz itellcūs possibilis recipit actus ulēs 7 abstractos nō exītes ꝺ 7 nūc neq; cōtrariū hītes p se. Et hoc assignauit Aꝛ. in isto3°. 7 ān. explicauit dr̄sitatē receptiōis in itellcū 7 i mā in illo capło. Dubitabit aūt aliqs. Et cū dr. q̄ scdz ꝺ mā hois 7 mā eq tebēt eē dīse. qa fora hois 7 foꝛma eq sūt diuersi act9 ¶ Dico q̄ nō est sīle. qa null9 istoꝝ actuū ē ꝓpus matie pme 7 iō p istos n̄ distīguīt mā pma cozpalis. Sed act9 abstract9 ē ꝓpus itellectui possibili 7 act9 indiduat9 ē ꝓpus materie pme cōpali 7 iō bn̄ distinguūt scdm istoꝝ actuum distictionē. 7 p̄cipue n̄ ē sīle ꝓpt aliud. qa mā pma hois ē i potēcia ad foraz asini 7 equi. 7 iō distīguūt mae pme istoꝝ p se. Sz mā cōpalis nullo mō est in potēcia ad actus ulēs abstractos. nec ens i potēcia incozpozeū. s. intellcūs possibił ē i potēcia ad foraś ididuales. 7 iō nō ualet tō. Et istā solutōez uidentˉ hre a ān. i pma magna disgressiōe. ubi dīc. q̄ dr̄si tas nate recepti arguit dr̄sitatem nate recipiētis. 7 idē apparz i ca°. pallegato. 7 fozte dicet p9. 7 cū dicit ult9 q̄ nihil distīguit ab alio p aliqd qꝺ est extra suā eēntiā. uez ē tanꝯ p pncipiū forale. qa fora nō est de eēntia ei9 cui9 ē fozma. ꝺ bn̄ distīguīt ab alio tanꝯ p cāz finalē. 7 sic ē ꝺ. nā act9 ē quedāmō finis potentie ⁊c. ¶ Ad aliā ofirmatōez dicerēt. q̄ intel lect9 possibił ē i alio gradu ētitatꝺ a mā pma. 7 ē no bilioris ordīs simplr. sicut itelligē ē opatio nobili oz alīs opatiōibꝫ. nec seqtur ꝓpt ꝺ q̄ ipe sit actus qa i potēcia pura pōt eē gd9 ita. s. q̄ unū ens pure potētie scdm se sit simplr honorabili9 alio. sicut ui dem9 q̄ i puro actu. s. q̄ i eēntia sua nullaz īcludit subaz potēcialē ē ordo. fora. n. specifica hois ē lōge nobiliō q̄ fora ignis. 7 fora ignis q̄ fora terre. 7 tn̄ ostat q̄ nlla illaꝛ foraꝛ ē oppoīta ex diuersis subīs quare simplr i ente pure potētie receptiue pōt esse gradꝰ mō ꝓdicto. ¶ Ad aliā dicēt. q̄ spēs itelligi lis n̄ unit itellectui possibili sine itellcū agēte imo ordīe nate ꝓpus unit itellcūs agēs intellectui possi bili q̄ spēs itelligibił. 7 iō itellcūs agēs erit fozma pma subał itellcūs possibił. spēs aūt rei itelligibilis erit fora accntał. qa ꝓsuppoit ens actu. q̄te nō vz tō Et ꝺ opīo īdubitāt mltū ꝓbabił ē. 7 scio q̄ multi eoꝝ q̄ sideraueruūt i phia Aꝛ. 7 ān. istā receperūt ut ueram. ¶ Cōtra ꝺ tn̄ sūt difficultates nō pauce. Una ē. qa si iste itellcūs possibił ē subа puꝛ potēcia lis 7 nullꝰ act9 nec actu ens. sequit q̄ aīa itellectīa hois ē corruptibił qꝺ ē otra Aꝛ. i isto3°. 7 in z°h9. 7 ꝓbat ōna. qa cū ens puꝛ potētiale n̄ possit existē i actu sin̄ actu sibi ihēnte ipz pficiēte ut oēs oceduūt 7 pz i p̄ phicoꝝ a ān. oportebit scdz istā pōz q̄ itel lcūs p9ł hēat in se aliquē actū pmū subalez ihērētē sibi 7 oātē sibi eē actu 7 ꝺ iā oceduūt isti. vz ex pre-

dictis. Dis aūt subа oppoīta ex duob9 pncipiis9 es sentialibꝫ quoꝝ unū ē subа i potēcia 7 aliud ē act9 ē corruptibił. vz ex p̄ phicoꝝ. 7 sad i 8°. methaph. ¶ Adhuc aūt pnt isti cauillare. q̄ ꝺ uerū ē de subа cōpoīta ex mā pma 7 fora subali ihērēte. ꝺ itellcūs possibił nō ē mā pma ꝺ altꝰ rōis. q̄ ⁊c. ¶ Cōtra ꝺ ē. qa ān. ult i 8° phicoꝝ. 7 8°. methaph. 7 i de subа ozꝺ. q̄ si celū eēt subа oppoīta ex mā 7 fora optēt q̄ eēt corruptibile. mō scdm rōez p̄dictā posset dici q̄ mā celi nō ē ei9dē rōnis cū mā pma istoꝝ iferioꝝ. Et iō q̄uis celū sit oppositū ex duabꝫ subīs q̄z una ē pura potētia 7 alia ē fora ihērēs. nō tn̄ sequit q̄ ē corruptibił sicut tu dicꝺ. qꝺ nō seqtur i aīa itellectīa. Et ułiter dis rō q̄ adducit otra ponētē celū eē subаz cōpositā ducēdo ad ꝺ inconueniēs. q̄ eēt corruptibile. ualebit otra ponētez q̄ aīa itellectiua sit subа oppoīta. 7 sicut soluerēt ꝺ itellcū sic ꝺ celo. qꝺ tn̄ uidet eē cōtra ān. q̄ specialit 7 radicalit fundat sup illā rōez ad dicendū q̄ celū ē subа 7 subm simplex. Sed adhuc qdā putant euadē p ꝺ qa sicut di cūt nō ē sīle de aīa itellectīa 7 de celo. nā corpale 7 spūale differūt genere. ut dīc ān. supꝰ tertiū de aīa iō n̄ potuit eē ut pncipia eoꝝ eēnt ead. ꝺ solū ꝓpor tionabilia. sensibilia vo 7 cōpalia cū magꝭ ueniāt 7 sint uni9 generi nccē ē ut si aliqd illius generis fue rit oppoītū ex potētia 7 actu ut illa pncipia sint ei9dē modi 7 uni9 rōis seu uniuoca. q̄. ꝓpt seqt̄ q̄ si cōp9 celeste sit oppositū ex matia 7 fora ut sint ei9dē rōis 7 p ān ꝺ generabile 7 corruptibile. ¶ Hec aūt psua sio pauꝛ ꝓficit. qa bn̄ uez ē q̄ cū celū sit aliq̄t ei9dē generis cū istis inferioribꝫ mālibꝫ. mā tn̄ ei9 si māz hret eēt ei9dē rōis generalis ułr scdm analogiā cuz mā istoꝝ inferioꝝ. ꝺ nō sequit ex ꝺ q̄ ipa sit unius rōis scdm spēm specialissimā sicut nec ei9 fora q̄ nō hēt otrariū eēt ei9dē spēi cū istis foris iferioribꝫ. ¶ Dicet̄ g̃ q̄ celū ē oppositū ex mā q̄ ē subа puꝛ po tētie de se 7 fora ihērēte. illa tn̄ mā nō ē ei9dē nate scdm se cū mā istoꝝ iferioꝝ. sicut neq; itellcūs pos sibilis ē ei9dē nate cū mā ista. bn̄ tn̄ uez ē q̄ magꝭ ꝺueit ista mā celi cū mā istoꝝ inferioꝝ q̄ intellcūs possibił. ꝺ nō seqt̄ ꝓpt ꝺ q̄ sit penit9 ei9dē nate cū ea. uidet g̃ sīle iudiciuz de aīa itellectīa si ponat̄ esse oppoīta ex duabꝫ subīs quaꝛ una ē potētia pura 7 alia est act9. 7 de celo si ponat̄ oppoītū ex duabꝫ tali bus natis. ita q̄ si sequereꝫ celū eē corruptibile seq reꝫ aīaz eē corruptibilē. Et si nō sequēt aīam itel lectiuā eē corruptibilē. nec seqreꝫ celū eē corruptibile. g̃ oporteꝫ dicē illā rōem ān. nō ualere de celo ułr oporteꝫ ocedere q̄ aīa itellectiua nō sit cōpositа mō ꝓdicto. ¶ Preterea qꝺ pl9 cogit. Si aīa itellectiua ꝺuīceret eē ens pure potētie sic q̄ nō sit aliqs actus ꝺ se nec ens actu. ꝺ maxīe uidēt eē ꝓpt̄ rcep tionē q̄ ei attribuīt sicut ē maīfestū ex ꝓcessu Aꝛ. i isto3°. nā ꝓpt ꝺ q̄ aīa oīa itelligit p receptionez ocludit ei9 potētialitatē 7 nō p aliud mediū. ꝺ per ei9 receptionem nō pōt dici q̄ sit ens pure potētie qa nō recipit imediate nisi foras accntales. s. spēs i telligibiles. fora aūt accntał nō rcipit imediate in ente pure potentie sicut nec trāsmutatō accntał. ¶ Et ofirmat ꝺ tō sic. oē subz qꝺ imediate recipit foꝛmā accntalē ꝺeīmiataz ē ens actu ułr actus. hāc hñt p̄ pncipio. qa i hoc ꝺiffert subm pncipale fore subalis 7 accntalis. qa subm fore subalis pncipale ē ens pure potentie ꝺ subm pncipale fore accntalis ē act9 ułr ens actu scdm q̄ ens actu. un̄ ens pure po tentie si ponēt sepatuz scdm eē ab actu nō eēt subz alicui9 accntis. p̄cipue accntis imiati. Oē g̃ subm qꝺ imediate recipit foram accntalē ꝺe imiatā ē ens actu ꝺ se ułr act9. ꝺ ipe intellcūs possibił recipit imediate foras accntales. s. spēs itelligibłes. imediate dico p negatōez medii p se receptiui. 7 ꝺ ē uidē sic

Aut enīz recipit eas īmediate ſine aliquo medio p ſe receptiuo. aut mediāte intellcū agēte p oīonem ſufficientē ſcōm oceſſionē oīum. Sed nō ē dicēdū q recipiat eas mediāte ītellcū agēte. ꝑ qa ſi ītellectus poſſibilis recipet ſpēs intelligibiles mediante ītellcū agēte oportēt q recipet ipſas intellectiōes mediāte intellcū agente. oſtat. n. q ītellectiones nō recipit niſi mediāte ſpē intelligibili aliqūo mediationis. recipet g̃ ītellectiōes mediāte intellcū agēte ſubiue 7 ſic intellcūs agēs īmediatius hēret ī ſe ītellectionē q̃z intellcūs poſſibilis. Oīs aūt ſuba in qua ē intelligē ītelligit ut manifeſtū ē de ſe. g̃ intellcūs agens ītelligit iſta īferioza quoz ītellectionel hz in ſe īmediate. qđ ē otra oñm. manifeſte in iſto 3°. Et confirmat iſta rō. qa ipm ītelligē aut recipit īmediate ī intellcū poſſibili. aut mediāte intellcū agente. aut mediāte ſpē ītelligibili. ſi ꝑ mō hr̄ ꝓpoſitū ut declaratū ē. ſi 2°° ſequtur incōueniēs ꝑdcm. ſi 3°. s. mediāte ſpē tūc q̃rit̄ de receptōe ſpēi. utz. s. ītellcūs poſſibilis recipiat ſpēm īmediate aut mediāte ītellcū agente. ſi īmediate hr̄ ꝓpoſitū ut deductū ē. ſi mediāte intellcū agēte. tūc ſeq̃t̄ q intellectiōz recipit mediāte intellcū agēte 7 ſic idē qđ ꝓus. oz g̃ ocedere q intellcūs poſſibilis ſit aliqđ ens actu ul̃ actus. uel q recipit ītellectionē mediāte intellectu agēte ſubiue. 7 ſic intellcūs agēs ītelligēt illđ cuiz intellectionē recipet p eū ītellcūs poſſibilis qđ eſt īpoſſibile. 7 ītm ꝓbabit̄ īferi q intellcūs agens ē īmediatū ꝓncipiū p ſe actiuū intellectionis. Quo igit̄ eēt īmediatū p ſe ꝓncipiū receptiuū aut rō recipiēdi nō appz. ¶ Itē aliq ſic arguūt. Si intellectus agēs 7 poſſibilis oſtituerēt unā ſubam incorporeā s. aīam intellectiuā hūanā. tūc intellcūs agēs a ꝓncipio nob uniret̄ ut forā. 7 ꝑz oña. qa in ꝑ instanti ꝓductiōis hoīs iutellcūs mālis nobis oīūgitur ut forā 7 pfectō nr̄a ī actu. utz p oñm. ꝑ oñto hz tertiū q dicit nos p iſtū intellcm ab aliis ſpēbz diſtingui. Si igit̄ intellcūs agēs 7 poſſibilis oſtituerēt unam ſubam. tūc ſikt intellcūs agēs īmo7 ueriz ī ꝓncipio nob oīūgereī ut forā. hz aūt ē otra oñm. in mīt̄ loc. dicit. n. in iſto 3° oñto 36°. q intellcūs agens nō ē ī nobis ut forma in actu in ꝓncipio ſ ſolū in fine qñ opleta ē generatō intellcūs in hītu. Vult etiā ī eodem oñto q añ generatōz intellcūs ſpeculatiui in nobis non unit̄ intellcūs agēs ut forā niſi in potentia q̃te ꝛc. Vtz aūt hec rō bn̄ demōſtret ꝓpoſitū uidebit̄ ꝑ. ¶ Itē ipi arguūt ſic. nō eſt de intentōe oñm. q in nob ſit duplex potētia ognoſcitiua abſtracta. ſ ſi intellcūs agens eēt forā intellcūs poſſibilis hoc ſequeret̄ ſcōm illā pōnem. qa utq illoz ītellectuū ē potētia abſtracta cogſcitiua ſcōz oñm. ¶ Itē ārguūt ſic. Nulla forā infoꝛmās aliquā mām agit in illam mām quā infoꝛmat ex qua 7 ipa fit unū ens per ſe reducēdo ipam ex potētia eēntiali in actū. utz īductiue. vñ forā ignis nō agit in mām ꝓpam. ſiīt̄ nec lumē inhērēs medio agit in illud mediū ſed ſoluz illud lumē agit cāndo ipm. Et ad hāc intentionez oīxit oñm. in 8° phicoz. q agēs 7 patiēs ſūt ad inuicē otigua nō otinua. cū g̃ intellcūs agēs ſe habeat ad intellcm̄ poſſibilē ut agēs ad mām. ſequtur q intellcūs agēs nō eſt forā pficiēs intellcm̄ poſſibilez. Qtū aūt ocludāt hec rōes foꝛtaſſis uidebit̄ ī oñtibus. ſufficit aūt mihi ad pns qbuſdā medīs oñdē q intellcūs poſſibilis non ſit ens pure potētiale potentia receptiua ita q nō ſit aliquod ens actu de ſe. ¶ Itē ſi intellcūs poſſibilis eēt ſuba intellectualis pure potētie 7 pficeret̄ p intellcm̄ agentē ſibi inhērentē. ſequeret̄ q oīs act̄ intellectualis pficeret ī hēret̄ ipm intellcm̄ poſſibilē. ſicut oīs forā ſenſibilis 7 māl̄ pficit inhērent̄ ipam mām ꝓmā que ē ſuba pure potētie ad oēs actus ſenſibiles. 7 ſic ītelligētie mouētes coꝛpa celeſtia q̃ ſūt qdā act̄ ītellectuales inhēret̄ nr̄o ītellectui. 7 eēt nr̄ ītellectus poſſibilis ps eēntiaľ cuiuſlibet motōis celeſtis. qđ uī ualde abſurdū. ¶ Qualt aūt ītelligit hz oñm. q hz genz entis. s. intellcūz mālē nccē eſt eē in qualibet ītelligentia abſtracta que ītelligit aliqd extra ſe. 7 q̃te ſine ipo nō poſſemz intelligē multitudinē ī foꝛmis abſtractis foꝛte inqret̄ pz diuiſim 7 p ſe. hz. n. multū indiget declaratiōe. ¶ Ꝓpt̄ has g̃ rōes 7 oſiles dicūt aliq ad q̃onem ꝓncipalē. q intellectus poſſibilis nō eſt actu aliq̃ forā mālis. s. p ſe ī hērēs materie. ¶ 2° dicūt q ipa aīa intellectiua bn̄ eſt aliqua ſuba intellectualis actu ſubſiſtēs per ſe. ¶ 3° dicūt q iſta ſuba intellectualis hz potentiā receptiuaz cuiuſlibz ſpēi ītelligibil̄. ¶ Primū ꝓbatū fuit ſupz multis rōnibz. 7 pōt ſic ꝓbari ad pns. Si aīa intellectiua q̃ intelligūt̄ qdditates oꝑhensionibz ulūb eēt foꝛma inhērens alicui coꝛpi. aut ipa tota eēt in q̃libet pte cōpis. aut una eiz ps eēt ī una pte coꝛporis. 7 alia in alia. Si ꝑ mō g̃ tota ſuba aīe intellectiue inhēret manui. Ponamz g̃ q manz abſcindat̄. q̃ro utz rmaneat in ipa aīa intellectiua que inhērebat ei. aut nō remaneat. Si remanet. g̃ manz abſcīſa adhuc ē aīata 7 uiuit. qđ ē abſurdū. Si nō rmanz illa aīa in manu que ei inhērebat. q̃ritur utz illa coꝛrūpatur aut nō. Si coꝛrūpit̄ hz ē otra oēm ueritatē. qa aīa intellectiua ē incoꝛruptibil̄ ſcōm oñs phos 7 ſcōm oēs leges. Si dicētur q inhēreat alicui coꝛpis. reſiduo coꝛpis remanēd. queriť utz priz inhērebat illi coꝛpi aut nō. ſi nō. g̃ eadē forā nūero infoꝛmat ſucceſſiue oīſas mās inhēret̄ qđ ē abſurdū. Si dicat̄ q illa eadē aīa intellectiua tota que priuſ īhērebat manui inhēret reſiduo coꝛpis. tūc queritur que ſuba ē coꝛrupta in abſciſiōe manz. Certuz n. ē q mā nō eſt coꝛrupta cū ipa nō ſit coꝛruptibil̄ ut ꝓbatū ē ꝑ phicoz. Si vo dicat̄ q ibi ē coꝛrupta alia forā ſubalis. s. ſenſitiua que īfoꝛmabat manū hoc ſaltē eſt otra opinionē coēm que nō poīt in homine aliā forām ſubalē niſi aīam intellectiuā. ¶ Et ſi dicat̄ q illa aīa que infoꝛmabat manū remanz ſine oī coꝛpe. 7 tñ in reſiduo coꝛpis remanet aīa intellectiua. tūc illa aīa nō erat tota aīa illiz coꝛpis. Si aūt dicat aliqs q aīa intellectiua ē extenſa ſcōm extenſionē coꝛpis. hz ē īpoſſibile manifeſtū. Si qa aliq ñ hñt ꝓ incōuenienti q in hoīe ſint oīſe aīe inhērentes coꝛpi hūano quaz una ē cōrūptibil̄. s. ſenſitiua alia incoꝛruptibil̄. s. intellectiua. Et iō adduco aliaz rōem coēm otra quācunq uiā ponentē aīam intellectiuā eē foꝛmā inhērentē coꝛpi ꝑ ſe. ¶ Nā ſi aīa intellectiua oaret eſſe indiuiduo hūano 7 inhērēt eiz coꝛpi ut ſorti. tūc ſeq̃ret̄ q mōtuo indīduo hūano ut ſorte adhuc remanēt illud indiuiduuz numero qđ ē impoſſibile manifeſtū. 7 ꝓbo oñam. qa remanēte oī eo qđ oſtituit eēntiā 7 qdditatē alicuiz rei remanet illa res eadē nūero. Q. n. aliq̃ res nō manet hz nō uī eē niſi ꝓpter defectū alicuiz ꝓncipiī cōſtitutiui. ſed ſorte moꝛtuo adhuc manet totū quod oſtituit ipm ſorte ſubalt̄ 7 intrinſece. s. aīa intellectiua 7 coꝛpz eiz. uel ſaltē manebit eiz forā ꝓpria 7 ſingularis. 7 ſic ipe idē nūero manebit. ¶ Dz dices q ſorte moꝛtuo nō manebit unio aīe intellectiue ad coꝛpz ſoꝛ. 7 hz unio neceſſario requirit̄ ad cōſtitutionē ſoꝛ. ¶ Cōtra hz ē. qa uel illa unio ē res penitz eadē cū aīa 7 coꝛpe. 7 ſic ipis remanentibz rmanet illa unio. uel eſt res oīſa ab utroq iſtoz neceſſario tñ requiſita ad eſſe. 7 ſic aut erit ꝓncipiū intrinſecum ſubē ſoꝛ. aut erit aliqđ extrinſecū a ſuba ipſiz. Nō pōt dici q ſit aliqđ extrīſecū. qa cū iſta unio neceſſario requirat̄ ad eē ſoꝛ. ut tu ponis. oz ſi ipa eſt aliqđ extrinſecū a ſuba ſoꝛ. q oſeq̃tur aliqđ intrinſecum ipi ſoꝛti tanq̃z ſuā cām ad quā cōſequat̄. Oē enim

UVA. BHSC. IyR_010

posteri⁹ aliq̃ nccio tñ ocomitãs ipm ꝑus hz in ipo
pozi cãm tõe cui⁹ nccio oseqtur. Et sup ista regula
fundat nã demõstratiõis ꝓpt qd. g̃ si illa unio ẽ aliqd
extrinsecũ homini ⁊ p oñs p⁹terius qdditate hois
necessaio erit aliq̃ cã pozi in soz. p quã cãz illa unio
nccio oseqtur ipm sortẽ. S; cã illa nõ est aĩa ĩtellec-
tiua p se neq; corpus. qa ista manẽt qñ nõ est illa
unio. ¶ Vel si dicetes q aliqd istoz p se esset cã
unionis h⁹. g̃ istis remanentib⁹ nccio remanet illa
unio. ⁊ sic idẽ qd ꝑus. ¶ Sed dices q illa unio con
seqtur aĩam intellectiuã soz. unitaz corpi ei⁹. ita q
aĩa intellectiua soz. unita corpi ẽ cã unionis illius.
¶ Cõtra hoc ẽ. qa queret̃ de illa unione sicut de pozi
⁊ ibit̃ in infinitũ in unionib⁹ talib⁹. qd ẽ absurdũ
g̃ nõ ut̃ q illa unio sit aliqd extrinsecũ a suba sorti
necessatio ocomitãs eã. ¶ Si vo dicat̃ q ipsa unio
aĩe intellectiue soz. sit alia res ab ipa aĩa ⁊ corpore
soz. ⁊ sit aliquid intrinsecũ ipi sube soz. hoc est oio
absurdũ. ⁊ ꝑcipue otra illos q nõ ponũt in substã-
tia ⁊ qdditate soz. aliquã rẽ nisi mãm ei⁹ ⁊ suã aĩaz
intellectiuã. ¶ Et ofirmat̃ hz tõ. qa si aĩa intellectia
soz. ẽ fora inhertes ei⁹ matie. tũc ostat q ad ostitu-
tionẽ substãtie soz. nccio requruntur ista tria. s. mã
sortis. ⁊ aĩa intellectiua soz. ⁊ unio actual̃ aĩe intel
lectiue ipius soz. ⁊ cũ hz tria fuerint actu erit suba
soz. ⁊ ipe soz. erit. Tũc querit̃. utz ista unio actual̃
aĩe soz. ad mãm ei⁹ sit idẽ penit⁹ ⁊ real̃ cũ aĩa ei⁹ ⁊
corpe uel cum alt̃o istoz. aut sit res alia ab utroq;
istoz. Si dicat̃ q sit idẽ real̃ penit⁹ cũ ambob⁹ hĩ
ul̃ cũ alt̃o eoz. seqtur cũ hz ambo remaneãt q ĩma
nebit hz unio mortuo soz. ⁊ sic remanebit soz. idez
nũero penit⁹. Si vo illa unio actual̃ sit aliud ab aĩa
soz. ⁊ ab ei⁹ corpe aut ẽ suba uel accns. Si est suba
aut ẽ mã qd ẽ absurdũ. aut ẽ fora ⁊ sic soz. habebit
duas foras indiduales subales ihertes. qa certũ
ẽ q si illa unio ẽ fora subal̃ erit fora ihertes ⁊ idiui
dualis qd ẽ absurdũ. aut erit illa unio substãtia cõ
posita ⁊ sic cũ illa unio ponat̃ eẽ ꝓncipiũ substãtie
soz. seqtur q substãtia ocposita erit ꝓncipiũ substã
tie soz. qd ẽ absurdũ. Si aũt illa unio erit accidens
aut erit accns separabile ⁊ sic cũ aĩa soz. nõ cõstituat
soz. in eẽ suo substãtiali nisi scdm q ẽ unita matie
soz. seqtur q ostituit soz. scdm aliqd accns separab̃e
qd ẽ absurdũ. Si aũt illa ẽ accns inseparabile tũc re-
manet remanẽte aĩa. ⁊ sic idẽ qd ꝑus. ¶ Sed forte
dicẽtur q aĩa soz. ostituit ipm in esse suo substan-
tiali scdm accns separabile non qdẽ simpl̃r ⁊ dispositi-
ue. Et tũc arguẽtur ut ꝑus querẽdo tõe cui⁹ ista
unio oseqtur ipm soz. ⁊ mozari in hz est supfluum.
¶ Nũc declarãdũ ẽ secũdũ. ꝓpositũ. s. q intellect⁹
possibilis ẽ aliq̃ substãtia intellectualis actu. ⁊ hoc
põt ꝓbari ex dictis. qa intellcũs possibil̃ aut ẽ sub-
stantia intellectualis ens actu aut ens intellcũale
pure in potẽtia. hz diuisio ocedit̃ ab oib⁹ intelligenti
bus. sed nõ põt eẽ ens intellectuale pure potentie
ut satis ꝓbatũ fuit otra illos q hz ponũt. g̃ relinq̃t
q sit suba intellcũalis actu. Qualr aũt ista suba sit
intelligibil̃ ⁊ ĩtelligit se ipam. ⁊ q̃l̃r se hz ad intelle
ctũ agentẽ ingret̃ p⁹. ¶ Sed declarandũ ẽ tertiũ. s.
q ista suba hz potentiã receptiuã spẽz intelligibi-
liũ. ⁊ põt ꝓbari breuit̃ sicut facit Az. qa sicut sensi
tiuũ se hz ad sensibilia sic intellectiuũ ad intelligi-
bilia. hz ꝓpõ ẽ q̃i manifesta p se ut oĩc om̃. ⁊ apparz
Nã sicut sensitiuũ qñq; sentit ⁊ qñq; nõ. sic ĩtellec
tiuũ qñq; ĩtelligit ⁊ qñq; nõ saltẽ respcũ um⁹ indi
uidui ⁊ hoc sufficit. ß sensitiuũ ẽ receptiuũ sensibi-
liũ spẽz ut maiestũ ẽ p se. ⁊ hoc uez ẽ de sensitiuo
in quo recipit̃ ipm sentire. g̃ sil̃r intellectiuũ ĩ quo
ẽ intelligẽ ẽ receptiuũ spẽz intelligibiliũ. Et hz ap
te docet Az. in lra ut pz osideranti. ¶ Tũc ad rõnes
alteri⁹ opiõnis. ¶ Ad pmã cũ dr. illd qd ꝛcipit oĩa
entia actu ꝛt. ocedo. ⁊ cũ dr. q intellcũs ꝛcipit oĩa
entia falsũ ẽ. ⁊ cũ ꝓbat̃ q intelligẽ intellcũs possi-
bilis fit p receptionẽ alicui⁹ ĩtelligibilis. possuz di-
cere q uez ẽ p receptionẽ alicui⁹. ß nõ oz q oẽ ĩtel-
ligẽ ipsi⁹ fiat p ꝛceptõz ipsi⁹ met ĩtelligibil̃ seu illi⁹
qd intelligit̃. ß sufficit q fiat p receptionẽ ipi⁹ ĩtel-
ligibil̃ aut alicui⁹ alteri⁹ ad qd hz hĩtudinẽ per se
⁊ hoc mõ fit intellectio ipi⁹ intellcũs possibilis. s.
p receptionẽ alic⁹ alti⁹. ¶ Dicem⁹ itaq; q ĩtellcũs
possibilis ĩtelligit oẽs nãs corpales p receptionem
eaz uel suaz spẽz. ⁊ tõ uolo q ipse nõ est actu aliq̃
nã corpalis neq; aliq̃ spẽs nate corpalis. sed ẽ in po
tẽtia ad oẽs. ß nõ oz q oẽm nãm intelligibilẽ ĩtel-
ligat p receptionẽ illi⁹ uel spẽi ꝓpe ei⁹. se ipm. n. nõ
ĩtelligit p receptionẽ sui nec sue ꝓpe spẽi ipm rep-
sentãtis. sed alio mõ ut uidebit deo uolẽte. ¶ Ad
aliã dico q intellcũs possibilis est nã intellectualis
actu de se forat̃. ⁊ cũ ocludit̃ ex hz q sic intelligeret
quocũq; alio circũscripto. dico q nõ seqtur. ⁊ ad p
bationẽ cũ dr. q aliqd nõ indiget alio in opatione
nisi qa opatio ei⁹ trasit in mãm exterioz ẽ uel quia
ẽ pura potẽtia passiua. dico q ista est una dignitas
irrõnabilis imo unũ falsũ ⁊ ipossibile. qa certũ est
q corp⁹ celeste in suo moueri ĩdiget aliq̃ alio. s. in
telligentia ⁊ tñ ipm corp⁹ celeste nõ est pura potẽ
tia passiua d suba sua imo ẽ suba actu ens. nec ipm
moueri corpis celestis transit in mãm exteriozem
imo remanet ĩ ipo. ¶ Itẽ aĩa sensitiua ĩ sentiẽdo
nccio indiget aliquo alio ⁊ ipsuz sentire nõ transit
in exterioz ẽ mãm ⁊ tñ aĩa sensitiua nõ ẽ suba pur̃
potẽtie imo ẽ qdam act⁹ scdm se ⁊ sil̃r ẽ in ꝓpoito
qa hz intellcũs possibilis ĩdigeat in intelligẽdo aliq̃
alio ⁊ ei⁹ opatio sit imanẽs nõ seqtur ex hz q ipe sit
suba pure in potẽtia ⁊ nullo mõ ens in actu neq; ac
tus. ß bñ ouincit̃ ex hoc q hẽat aliquã potentiã pas
siuã seu receptiuã. Qualr aũt intellcũs possibil̃ sit
intelligibilis ingrendũ ẽ in sequẽtibus. ¶ Ad alias
negãda ẽ oña. imo eo ipso q ex potẽtia intellectus
educit̃ spẽs ĩtelligibil̃ que ẽ accns qdã. seqtur q
ipe intellcũs est ens aliq̃ mõ. nã fora accntalis non
educit̃ nisi de potẽtia entis actu simpl̃r. Et cũ assu-
mit̃ q de potẽtia act⁹ puri nõ põt aliqd educi. dico
q de potẽtia act⁹ puri ut ẽ actus nõ educit̃ aliqd ß
ut est in potẽtia ad aliqd aliud sic ex ipso põt aliqd
educi. i. in ipo aliqd genetari. ⁊ cũ ulteri⁹ dr. speciel
ĩtelligibilis educat̃ de potentia intellcũs. ⁊ sic edu-
cit̃ de potẽtia eẽntia intellcũs. seqtur q eẽntia ĩtel
lectus ẽ potẽtia. dico q spẽs ĩtelligibilis educitur
de essentia intellcũs ꝓncipal̃r. i. ĩ ipa eẽntia ĩtellec
tus ꝓncipaliter recipit̃ ⁊ generat̃. in ipa vo potentia
ĩtellcũs ꝓut potẽtia ĩtellcũs differt ab ei⁹ suba nõ
recipit̃ ꝓncipal̃r neq; generat̃. sed scdario inq̃tum
recipitur in suba potẽte. ¶ Vel dicat̃ q spẽs intelli-
gibilis educit̃ de potẽtia intellcũs accipiẽdo poten
tiã p subo qd põt. ⁊ ista bñ ẽ suba ipsi⁹ intellectus
Sed si accipiat̃ potẽtia intellcũs p respcũ ad actuz
sic in potẽtia intellcũs nõ recipit̃ ꝓncipal̃r ipa spẽs
Et sil̃r si accipiat̃ potẽtia p q̃litate nãli in q̃ fundat̃
talis respcũs sic ex ista potẽtia ꝓpe ⁊ ꝓncipaliter nõ
educit̃ spẽs ĩtelligibilis neq; ĩ ea generat̃ ut ĩ subo
ꝓncipali. ß sicut in dispõne necessaria ad recipiẽdũ
⁊ sic nõ seqtur ex ista eductiõe q suba intellectus
possibilis n̄ sit aliqd ens actu simpl̃r. Sz plus apparz
auctoritas om̃. in de suba orbis ubi ipe apte dicit.
q subm simplex nõ potest accipe actũ q est pati.
pati aũt otrariũ ẽ ipi actui. Et ego dico q illud in
nullo ẽ ad ꝓpositũ. Vult. n. dicere om̃. q subz simplex non põt recipe accidentia otraria. s. quorum
altez sit nãle alicui sube ⁊ necessariũ. qa talia n̄ pñt
recipi sine passiõe corruptiua. passio aũt corruptia
repugt actui simplici p se subsistẽti. qa oĩs cõrup⁹

UVA. BHSC. IyR_010

ſube ẽ ī mä. 7 ſic ſubm ſimplex exiſtens actu non
põt recipe ꝺtraria accñtia nec accñtia ꝺſequẽtia cõ-
traria neceſſario. qa ſi ſic optẽt ipm cozzũpi cozzu-
pto ſuo accñte nãli. ſicut oz aquã cozzũpi cozzupta
frigiditate 7 ignẽ cozzũpi cozzupta caliditate. 7 ſic
ꝺ cetis ſubñs q̃z ꝺiſpõnes nãles ꝺtrariãt ꝺiſpõni-
bus aliaz. 7 ꝺe iſta paſſiõe ꝺictũ ẽ illud. q ois paſ-
ſio magl facta abicit a ſuba 5° ethicoz q̃re ẽc. ¶ Eſt
g̃ intentio ꝺm̃. ut ſit ad unũ ꝺicẽ. q nullũ ſubiectũ
ſimplex põt recipe accñtia ꝺtraria uel accñtia ꝝqui-
tentia ꝺtrarietatẽ. quoz altez eſt ꝓpa diſpõ ipſius
ſube recipiẽtis. qa oẽ tale recipiẽs neceſſario eſt cõ
ruptibile qꝺ repugnat actui ſimplici p ſe ſubſiſtẽ-
ti. ſed nõ ẽ eius ītentõ q nullꝰ actꝰ ſimplex poſſit
accipe accñtia ſpũalia 7 nullã ꝺtrarietatẽ habentia
imo etiã uideť ītendẽ q celũ eſt ſubz oio ſimplex
in ſuba 7 tñ recipit accñtia. s. motũ 7 ꝺminos mo-
tus 7 hꝰmõi. ut pz in 8° methaph. 7 in ꝺe ſubſtan-
tia ozb. ſed ꝺe h nõ curo ad pñs. ſufficit. n. mihi q
ſuba ſimplex exñs in actu põt recipe aliq̃ acciꝺen-
tia que nõ ſũt ꝺtraria ad q̃z cozzuptionẽ non ſeq̃t
nccio cõzup° ſube recipiẽtis q̃re ẽc. ¶ Ad aliã cũ
ꝺr. illud ex quo fit unũ p ſe cũ actu puro ẽc. ue z ẽ
ſi ille actꝰ ẽ ei inherẽs. ſed ſi nõ ẽ inherẽs ei ſ ſubſi
ſtens nõ oz q ſit ens pure potẽtie 7 nullo mõ ens
actu. ſicut ex aīa intellectīa cũ ꝺpoſito ex cozpoze 7
aīa cogitatiua fit ens unũ. s. hõ ut iſti ꝺfitent. 7 tñ
ꝺpoſitũ ex cozpe hũano 7 aīa cogitatiua nõ eſt ens
pure potẽtie. Mõ ꝺiceret q ex intellcũ poſſibili 7
intellcũ agẽte nõ fit ens unũ p ſe tanq̃ ex actu ihe
tẽte 7 unito ſcꝺm ſubam ſed alio mõ ſicut uidebi-
tur poſt in q̃one ꝺe ītellcũ agẽte. ¶ Ad auctozitatẽ
ꝺm̃. tñ debitur in illa q̃one. Sed ad ꝺba Az. ꝺico
ad pñs. q ipe loq̃tur ꝺtra Empedoclẽ 7 ꝺtra quoſ
ꝺã alios q poſuerť q cognitõ fit p aſſimilationẽ co
gnoſcẽtis ad cognitũ. 7 ītellexit aſſiſtionẽ realem
7 cozpalẽ. qa nondũ coḡuerat aſſiſtionẽ ſpũalem.
7 iõ ut aīa coḡſcẽt oīa poſuerũt eã eẽ ꝺpoſitam ex
ꝓncipiis oīum entiũ. s. ex q̃tuoz eleñtis que ꝺice
bãt eẽ ꝓncipia oīuz rez. Vñ putaueť q terra ťraz
cognoſcim? 7 igne ignẽ. ſilť aũt 7 in alis ſuo mõ.
¶ Contra iſtũ errõrẽ loq̃tur Az. ꝺicẽs. q ecõträio
nccẽ ītellcm̃ ut oīa talia entia cozpalia ītelligat
eẽ īmixtũ. i. nõ ꝺpoſitũ ex talibꝫ natuŕ. Et addit. q
ipe ītellcũs quo opinatur aīa 7 ītelligit nõ hz ali-
quã nãm. s. ꝺe illis naturꝫ ex qbꝫ antiq ꝺicebãt eſſe
ꝺpoſitã niſi q poſſibilis uocatꝰ ẽ. i. q hz potentias
receptiuas ipaz uel ſuaz ſpẽz. Et pꝰ h ꝺicit q non
ẽ actu aliqꝺ eoz que ſũt añ ītelligẽ. uez ẽ illoꝝm
entiũ que antiq ponebãt illũ eẽ. 7 nõ ſeq̃tur ex hoc
q nõ ſit aliqua ſuba īmãlis actu ſubſiſtẽs. 7 h ẽ ꝺa
expõ illoz ꝺboz Az. cuiꝰ latẽtia fecit multos errãr
in hac mã. 7 forte hoc ꝓuenit ex inaduertẽtia illoz
que ꝺicta fuerť ab Az. in p̃ hꝰ in ca° ꝺe errozibus.
illud. n. capťm ſolet coīter pťmitti. 7 ſic ſcit minus
intentio ꝺboz Az. in ꝺntibꝫ ubi loq̃ť ꝺtra illos an
tiquos. h aũt expõ mihi p lumẽ ueri ꝺoctoīs appa-
ruit 7 pꝰmodũ pcepi quendã ꝺoctoz thẽologum
iſtã eandẽ expõnem ponẽ. ꝺ quo multũ gaudebat
aīus meꝰ cũ laude ꝺei. Per idẽ tñ ꝺeť auctõitatibꝫ
Az. 7 ꝺm̃. qbꝫ uidentˉ ꝺicẽ q intellcũs poſſibilis ñ
ẽ aliqꝺ ens actu. h. n. uez ẽ ꝺe entibꝫ ſenſibilibus
quoz cognitiões recipit. ſ ſolũ ẽ in potẽtia oīa tñ
fieri mõ ſiḿitudīs 7 receptiõis. ut ꝺic ꝺm̃. in iſto 3°
ca° ꝺe intellectu agente.

Onſequẽter queriť. Vťz ītellcũs
ſit unꝰ nũero in oībꝫ hoībꝫ. Et ar-
guiť p q nõ. qa illa ſũt unũ nũe-
ro quoz mã ẽ una 5° methaph. ſ
intellcũs nõ hz mãm utz in iſto 3°
q̃re ẽc. ¶ Oppoſitũ arguiť aucto-
ritate Auerois. q intellcũs nõ eſt plurificatꝰ nume
ralit in ꝺiuerſis hoībꝫ. ſed ẽ unꝰ ſcꝺm ſuã ſubam p
quã oẽs hoīes intelligũt. 7 h multiplťˉ. ꝓbat. ¶ Et
p ſic. Oīs foŕa ſubalis que ẽ multiplicata numera-
liť ẽ pfectio inherẽs mãe 7 extẽſa extẽſione matie
ſed h repugnat ītellcũi. g̃ ẽc. maioz. ꝓpõ ẽ manife-
ſta. multitudo. n. nũeralis indĩduoz ſube ſub ea-
ꝺem ſpẽ nõ ẽ niſi p mãm ꝺiuiſam 7 nũeratã. ut ipe
ꝺicat in 7° methaph. cõmto 28°. Vñ oz q oīs foꝛma
ſubalis que multiplicať nũeraliť manẽs eaꝺe ſcꝺz
ſpẽciẽ inheręat mãe ꝺiuiſe. 7 p oñs extendať ſcꝺm
eiꝰ extenſionẽ. 7 ſic pz maioz. 7 mĩoz ꝓpus ꝺemťata
eſt ſcꝺm intentionẽ ꝺm̃. ¶ Preterea. ſi intellcũs eẽt
actu nũeratus 7 multiplicatꝰ in oŕſis hoībꝫ. ſequę-
reť q intellcũs uniꝰ hoīs nõ eẽt eiꝰ ꝺẽ ſpẽciei cũ in-
tellcũ alteriꝰ qꝺ ẽ abſurdũ. 7 ꝓbať cõna. qa ſi intel
lcũs ẽ nũeratus 7 indĩduatꝰ. aut erit nũeratus p ſe
ipm aut p cozpa. nõ p cozpa. qa foŕa q̃ ſubſiſtit nã-
liter añ q̃ uniať cozpi nõ indĩduať indiuiduatione
cozpis ſed ſe ipa ẽ ĩdiuidua. Vña. n. nõ ſubſiſtunt
niſi indĩduať. ſ intellcũs ſubſiſtit nãlť ꝓus q̃ uni
atur cozpi ut manifeſtũ ẽ ſcꝺm oẽs. g̃ nõ ẽ indiui-
ꝺuatꝰ p cozpꝰ nec p oñs nũeratꝰ nũeratõe cozpoz.
g̃ relinq̃ť q ſit nũeratus p ſe. 7 ſic ſeq̃tur q non ſit
unꝰ ſcꝺm ſpẽciẽ. qa in eaꝺẽ ſpẽcie pñt eẽ mlte ozie
ſed nõ ſcꝺm ſubam neq; p ſe ut ꝺocet Az. z° poſte-
tioz. ¶ Itẽ ſi intellcũs eẽt nũeratꝰ ſcꝺm numera-
tionẽ cozpoz hũanoz ſeq̃reť q ipe eẽt aliqꝺ in po
tẽtia intellcm̃ ſolũ 7 p oñs motiuũ ipſiꝰ intellectuſ
7 ſic idẽ eẽt mouẽs 7 motũ que ſũt oīo īpoſſibilia
7 pz oña. qa oīs foŕa mãlis ẽ extẽſa extẽſione mãe
7 ẽ intellecta in potẽtia. vñ intellcm̃ in potẽtia eſt
motiuũ ipſiꝰ intellcũs poſſibilis. 7 ſic intellcũs ipe
eſt motiuus ſui ipſiꝰ qꝺ ẽ abſurduz. ¶ Itẽ arguit
ꝺm̃. q ſi intellcũs mãlis numeraret ad numeratõz
cozpum. idẽ recipet ſe ipm. 7 hanc oñam aliqui ſic
ꝺeclarãt. qa ītellcũs mãlis ẽ receptiuꝰ cognitionis
cuiꝰlibet foŕe mãlis. 7 tu ponis q ipe ẽ foŕa mãlis.
g̃ ẽ receptiuꝰ cognitiõis ſui ipſius. ſed ubi cognoſ
cens 7 cognitũ ſũt idẽ. cognitõ media ẽ idẽ cũ ex-
tremis. g̃ eo ipo q recipiet cognitionẽ ſui ipſiꝰ ipe
recipet ſe ipm. ¶ Sed h ꝺeclaťˉ nõ uŕ oīo tuta. qa
p eundũ mõm ꝓbareť ꝺtra ꝺm̃. q ītellcũs īmãlis
nõ ẽ aliqua foŕa īmãlis qa ipe ŕcipit cognitionem
cuiuslibet foŕe īmãlis. 7 ſic recipet cognitionez ſui
ipſiꝰ. 7 ſic idẽ qꝺ ꝓus. ¶ Propt qꝺ alť ītelligo ꝺic
tũ ꝺm̃. q idẽ recipet ſe ipm. i. ſpẽciẽ ſui ipſiꝰ. 7 h ſe-
q̃tur. qa oīs foŕa mãlis ītelligibiľ ẽ p ſui ſpẽm rece
ptã in ītellcũ mãli. Nõ. n. ẽ tõ q̃re una foŕa mãlis
ītelligať p ſui ſpẽciẽ 7 alia nõ. ſi g̃ intellcũs poſſibiľ
eẽt foŕa mãlis oportẽt q ipe recipet ſpẽm ſui ipius
qꝺ uŕ īpoſſibile ut ꝓus oñſuz fuit. ¶ Itẽ ſequereť
q intellcũs nõ recipet niſi indĩduaľ 7 ſic nõ ꝺiſtĩ
gueret a ſenſu. qa oīs cognitio q̃ recipiť h 7 nũc p-
tinet ad ſenſũ. ¶ Itẽ ſi intellcũs eẽt nũeratꝰ i oŕſis
hoībꝫ ſequereť q in ſpẽbꝫ intelligibilibꝫ abſtrahen
ꝺo ſpẽciẽ a ſpẽ eẽt ꝓceſſus in īfinitũ qꝺ ẽ īpoſſibile
7 īplicãs ꝺtradictionẽ. qa oꝛdini repugť īfinitas.
ꝺña ꝓbať. qa tũc ſpẽs in ītellcũ meo 7 in intellectu
tuo ꝺifferret nũero 7 ꝺueniret ſpẽ. g̃ ꝺtingeret ab-
ſtrahẽ unã ſpẽciẽ ab illis ꝺuabꝫ ſpẽbꝫ. 7 illa ſpecies
abſtracta p intellcm̃ meũ 7 tuũ p eandẽ rõez ẽ alia
7 alia qa in alio 7 alio intellcũ. g̃ ab illis ꝺuabꝫ con
tingit abſtrahere unã ſpẽciẽ ut ꝓus 7 ſic in infinituz
¶ Sed ꝺtra iſtã rõem ẽ una ꝺifficultas nõ parua.
qa p eandẽ rõnẽ ꝓbareť q ītellectio eẽt eaꝺẽ nũe-
ro qua ītelligit ſoz. 7 pťo. qa ſi nõ eſt una numero
ſed alia 7 alia ꝺtingẽt abſtrahẽ unã intellectionez
coẽm. 7 ſic in infinitũ ſicut ꝺe ſpecieꝫ. 7 ſic p iſtam
rõem ſi ualẽt ꝺuĩceret q nõ eſt alia intellectõ qua
ſoz. ītelligit ab illa q̃ pťo ītelligit. qꝺ uŕ abſurduz.

UVA. BHSC. IyR_010

Ad ꝟ dicūt aliq ꝙ iſtd nō uz ⁊tra oᷣ. nā oᷣ. ñ ponêt intellectionê aliā ⁊ aliā ſcd̄m ſubaz ī itellcū ſoz. ⁊ pl̄onis ſed eandē. ⁊ tn̄ nō ſeqtur intellectō lapidis ē in itellcū ſoz. g̃ ſoz. itelligit lapidē. qa ad ꝟ ꝙ ſoz. denoīet intelligēs nō ſufficit ꝙ intellec⁹ ſit ī itellcū ſuo. ꝟ cū hoc req̄rit ꝙ uirt⁹ fantaſtica ſoz. ſit in actu ogſcēdi lapidē. Vñ dicūt iſti ſicut nos ponim⁹ ꝙ eadē ſpecies formata ī intellcū nr̄o aliq̄n ē ꝓncipiuz cogſcendi rem extra ſcd̄m actuz puta q̄n uirt⁹ fantaſtica reſpcū eiuſdē obiecti eſt in actu. ⁊ q̄nq; nō. q̄n. s. ⁹tus fantaſtica nō eſt ī actu r̄ſpectu ei⁹dē obi. ita eadē itellectio nūc exñs ī itellcū meo copulata mihi ꝓ fantaſmata exñtia ī me ē mihi ſoz mal̄ rō itelligēdi obm extra. eadē aūt itellec⁹ ñ copulata itellectui māli ꝓ fantaſmata mea ꝟ alterius ē foralis rō intelligēdi illi cui ꝓ ſua fantaſmata copulat ꝟ ñ mihi. Sed iſtud mihi uī ualde difficile ꝙ intellectio ſoz. ⁊ pl̄onis reſpcū uni⁹ obi ſit ſcd̄m ſuā ſubam una ⁊ eadē nūero. ⁊ ꝓpt̄ ꝟ de iſto faciā q̄nem ſpālē. ⁊ etiā ibi uidebit̄ q̄lt̄ rō oᷣ. hz effica tiā ſcd̄m ei⁹ p̄dem. Itē arguit ad ꝓncipale. Si ītellcūs poſſibilis eēt nūerat⁹ ſequeret̄ ꝙ ſcīa eēt q̄litas actiua uel ꝙ diſcipul⁹ nō adiſcēt a mgr̄o. q̄tuz utrūq; falſū ē. ⁊ ꝓz oña. qa q̄litas exñs ī uno ſuppoſito ſeu indīduo nō p̄ōt facē ſibi ſil̄em ī alio ſuppoſito diſtīcto loco ⁊ ſubo niſi illa q̄litas ſit ⁹t⁹ actīa. ut ignis nō generaret caliditatē in aliq̄ alio ſuppoſito niſi hēret uirtutē actiuā. ſi igit̄ intellcūs meus ē diſtinct⁹ loco ⁊ ſubo ab itellcū tuo ſicut ſeq̄t̄ ponēdo eos eē nūeratos. qūo g̃ p ſcīaz meam potero generare ſcīam in itellcū tuo niſi ſcīa mea ſit uirt⁹ actiua. Iſtis. n. ⁊ ſiłbz rōibz motus fuit oᷣ. ad ponendū intellcm̄ eē unū nūero cozñdere oī hoi. Et mod⁹ ponēdi fuit iſte. poſuit. n. iſtū intellectuz ſicut quālibet aliā ſubaz īmālē nō hr̄e aliquā intētionē ſupadditā ſpēi ꝟ p idē eē intelligentiā ⁊ hāc ita ꝙ ſua hecceitas ē ſua qdditas nō ſupaddita qdditati. hūc aūt intellcm̄ poſuit hr̄e nālē inclinatiōz quandā ad cozp⁹ organicū pfectū potētijs ſenſitiuis hoīs q̄s poſuit alteri⁹ ſpēi a potentijs alioz aīaliū ſaltē quantū ad uirtutē cogitatiuā ꝓpriā hoi. ⁊ fuit ymaginatō ipſi⁹ ꝙ intellcūs ꝑ nām ſuā ē act⁹ ⁊ pfectō nat̄e hūane mō ꝑpus expoſito. nature dico hūane tanq̄; ſui primi pfectibilis ꝟ h⁹ hoīs ⁊ illius ſolū ex oñti ⁊ ſcdario. Contra hāc p̄onez ſūt mł te difficultates. Vna ē quā etiā mouet oᷣ. cōtra ſe ipm̄. qa intellcūs ē ꝑma pfectō hoīs. utz ꝑ diffinitionē coēm oī aīe datā in 2° h⁹. itelligê aūt ē ſecūda pfectio. Cū igit̄ ſecūda pfectō ſit alia ⁊ alia ī alio hoīe ſeqtur ꝙ ꝑma pfectio debet eē alia ⁊ alia. Itē uideret̄ur ſeq mł̄ta incōueniētia ⁊tra iſtā p̄onem. Vnū ē ꝙ ego eēm ꝑ eē tui ⁊ tu ꝑ eē mei. qd̄ eſt abſurdū. ⁊ ꝓz oña. qa intellcūs eſt ꝑma pfectō. i. foral̄is cui⁹libz hoīs. ⁊ ſic ſi eēt un⁹ nūero ego ⁊ tu hērem⁹ foram ſubalē unā nūero ⁊ ꝑ oñs unū eē. ⁊ ſic ego eēm ꝑ eſſe tui ⁊ tu ꝑ eē mei. Itē ſequeret̄ ꝙ ſoz. fuit añq̄ eēt generat⁹. ꝓbatō. qa cū ē forma rei res illa ē. ꝟ intellcūs cū ſit eter⁹ fuit añq̄ ſoz. teſ fuerit generat⁹. g̃ cū ipe ſit foral̄ cui⁹libet hoīs ſeq̄t̄ ꝙ ſoz. fuit añq̄ eēt. Itē ſequit̄ ꝙ ſoz. ñ ē corrupti bilis in q̄tū hō. qa ipe ē hō ꝑ intellcm̄ q ē īcorrupti bilis q̄re ⁊c. Itē ſeq̄ret̄ ꝙ ego acqrerē ſcīam quaz tu acqris ⁊ eᷣ ego ꝑderē ſcīam quā tu ꝑdis cū ſcīa nō acqrat̄ niſi ī itellcū nec ꝑdat̄ niſi ī itellcū. īpoſſi bile ē aūt idē ſcd̄m idē acqrere ſcīam ⁊ ſił perder̄ q̄re ⁊c. Itē aliq ſic arguūt ⁊tra oᷣ. Si intellcūs ē un⁹ in oībz hoībz ſeqtur ꝙ ⁊traria ſūt ſił in eodez ſubo nūero qd̄ uī īpoſſibile. ꝓbat̄ oña. qa certuz ē ꝙ opiniões ⁊trariorz ſūt ⁊trarie. ut vult Arz. in 2° piarmenias ⁊ 4° methaph̄. ꝟ otīgit unū hoīem hr̄e opīonē in ſuo intellcū de vno ⁊tradictorioz ⁊ aliū aliā opīonē de alio ſił. ⁊ ſic in ipo intellcū ſimł erūt contraria q̄re ⁊c. Item aliqui arguūt. Vnicuiq; pfectioni que eſt forma īmaterialis ⁊ ſepata ei nō cōzñdet niſi unū pfectibile. utz ī motōibz celeſtibz in qbz uni motori nō cozñdet niſi mobłe unū numero ⁊ un⁹ nauta nō utit̄ ſił niſi una naui. Cū igit̄ intellect⁹ ſit pfectō īmālis ſeqtur ſi ē un⁹ nūero ꝙ ei cozñdet niſi pfectibile unū nūero. ⁊ ſic ſimł nō erit niſi hō un⁹ nūero qd̄ ē ridiculū. ⁊ iſtā rōez etiā tāgit oᷣ. Itē Albrus arguit ⁊tra iſtā opīonem q̄tuor rōibz. Prīa ē iſta. Oē ꝺpoſitū ē hoc aliquid p ſuā formā ſubalē que ē ſua ꝑma pfectio. ſi g̃ hō ē ꝟ aliqd. s. ſingularis hō diſtīctus nūero ab aᵒ hoīe g̃ fora ei⁹ ē diſtīcta a fora alteri⁹ ſimpl̄r. fora autez ei⁹ eſt itellcūs q̄re ⁊c. Secūda rō ſtat in ꝟ. pticulariū ꝓncipia ſūt pticularia. utz p Arz. 7° methaph̄. ⁊tra pl̄onē. cū g̃ itellcūs ſit foral̄e ꝓncipiū h⁹ hoīs oz ꝙ ſit ſingularis ⁊ diſtīctus ī ꝟ in illo. Tertia rō ē ultīa rō quā tāgit oᷣ. ⁊tra ſe. Quarta rō ei⁹ ē hec. cū aīalitas in hoīe indīduet̄ nūeret̄ in oīſis ſuppoſitis hoīs. hūanitas aūt nō indīduat̄. Nam ſi intellcūs mālis ꝙ quē hō ē hō ē un⁹ nūero in oībus hoībz ſequeret̄ ꝙ nā generalis hoīs indīduaretur ⁊ oīa remanēt uīs ⁊ nō īdīduata ⁊ ſequeretur ꝙ ſpēs ꝺponêtur ex indīduato ſcd̄m eē ⁊ ex nō idiuiduato. ſił ꝺponêtur ex cozruptibili ⁊ icozruptibłi que oīa ſūt abſurda. Itē aliq obiciūt. Si itellcūs ē un⁹ nūero ſeqtur ꝙ un⁹ ⁹tutis nūero reſpcū ei⁹dē obi erūt diuerſi act⁹. qd̄ uī oīo ī poſſibile. Qd. n uirt⁹ uiſiua una nūero ſił hēat plures uiſiões r̄ſpcū uni⁹ uiſibilis ꝟ eēt abſurdū. ⁊ ꝓz oña. qa poſſibłe ē ꝙ ſoz. pl̄o ſił itelligāt aliqd itelligibile unū nūero ſicut lapidē aut h⁹mōi. ſeqtur igit̄ qd̄ dictū eſt. Itē aliq obloquūtur ⁊tra oᷣ. oñtes hoc eē ficti ciū ꝙ aliqd ꝑ ſe ſubſiſtēs ⁊ ſepatū ſit fora ⁊ pfectio alicui⁹ qd̄ ē unū ꝑ ſe. nā ex aliqbz ouobz fit unū ꝑ ſe eo ꝙ unū illoz ē act⁹ ⁊ teliquū potētia. ut ꝓz ī 2° h⁹ ⁊ 8° methaph̄ q̄re ⁊c. Prętea uī eē ficticiū ꝙ aliqd ꝑ ſe ſubſiſtēs copulet tot corpibz loco ⁊ tem poze diſtantibz ⁊ diſtīctis. Prętea ī poſſibile ē aliqd unū nūero īueniri in oīſis ſnppoſitis. cui⁹ oppoſitū dīc oᷣ. Prętea. q̄ eſt cā efficiēs ſiue effectiua illi⁹ uniōis uel copulatiōis intellcūs mālis cū cōpe ſoz. ul̄ pl̄onis ? Nō ē dicendū ꝙ intellcūs agēs. qa ītellcūs mālis ꝑpus copulat̄ nob q̄ agēs ut dic oᷣ. ī oᷣto 2°. nec aliq̄ alia ſuba etna p̄ōt eē cā h⁹ copulatiōis. qm̄ ꝟ copulatio ē noua. ⁊ ab etno ⁊ īmutabili nō p̄ōt ꝓcedē aliquis act⁹ nou⁹ ſcd̄m oᷣ. Nec ē dicendū ꝙ ipm̄ generās ſit cā effectiua h⁹ copulatiōis. nā cū generās ſit corpeū ei⁹ act⁹ debet imiari ſolū ad formā corpeā. Nec itellcūs mālis copłat ſe ipm̄ cū corpe q̄m̄ nulla fora copulata māe ē cā effectiua copulatōis ꝓpe cū alio. igit̄ h⁹mōi copulatō nō ē niſi ficticiū. quia dictū ſine oī rōe. Et ſi qs arguat ſic. remanente fora ꝑ quā ſoz. fuit hō remanet ſoz. Dici poſſet ei ꝙ iſtud argumentū eſt ⁊tra fidē catholicā ⁊ tu ſcis ⁊ ꝓz ex p̄dictis. Et dicêt oᷣ. ꝙ ſi remanet fora ꝑ quā ſoz. ſufficient̄ fuit hō ⁊ eo mō ueꝛ ē ſed p⁹ mortē ſoz. nō remanet aīa ītellectiua ſił cū cogitatiua īmo corrūpit̄ cogitatiua ſcd̄m Arz ut uidebit̄ p⁹ ⁊ iſta fuit ꝓncipiū eēntiale ſoz. ī eēndo hoīem q̄re ⁊c. Ad ꝓmū dicêt oᷣ. ꝙ q̄uis bn̄ ſeq̄tur ſi ꝑma pfectio ē nūerata g̃ ſecūda ē nūerata quia ſecūda pfectio fundat̄ in ꝑma. nō tn̄ ſequit̄ ꝙ ſi ſecūda pfectio ē nūerata ꝙ etiā ꝑma ſit nūerata īmo ī una ⁊ eadē ꝑma pfectiōe pnt ſił eē plures ſe cūde pfectiões. s. pl̄es act⁹ itell̄ndi ⁊ ꝓcipue r̄ſpcū oīſoz hoīum ⁊ fozte reſpcū uni⁹ hoīs. ⁊ h⁹mōi plu ralitas ⁊ diſtinctio actuū intelligendi in intellectu eodē ſcd̄z nūez ꝓuenit aliqualt̄ ex oīſis fantaſmatibz hoīuz ul̄ cogitatiōibz. Ad aliud dico buiter

UVA. BHSC. IyR_010

q̄ bñ ꝺcludêt si intellcūs cū ℔ q̄ ē unꝰ nūero esset etiā foꝛa inhærēs coꝛpi⁹ 7 ꝺās eē foꝛaꝫ ipi. S⁹ ꝺn̄. ꝺicêt q̄ nō ē ita. q̄ꝫ aūt sit foꝛa uisū est ꝓus. ¶ Ad aliud ꝑ idē. cū. n. aliq̄d ē foꝛa alicuiꝰ oꝛ illud eē ꝛ̄. ueꝝ ē si ē foꝛa inhærēs sue mãe 7 ꝺās ei eē suū foꝛa liꝫ. ℔ si est foꝛa. i. opans intrinsecū subsistēs ꝑ se nō oꝛ. 7 sic ē ℔. ¶ Ad aliud ꝺicendū q̄ idē argumentū posset fieri ꝺtra põnem catholicã. qa scꝺm eã intellcūs soꝛ. p quē ipse ē hō ē incoꝛꝛuptibilis 7 sic soꝛ. erit īcoꝛꝛuptibilis scꝺm q̄ hō. Et ꝺicūt aliq̄ substinẽtes opīonē ꝺn̄. q̄ licet foꝛa q̄ soꝛ. ē hō sit incoꝛꝛuptibilis. tñ hō noīat ꝺpositū ex ipa aīa ītellectiua 7 coꝛpe hoīs 7 illud ē coꝛꝛuptibile tõe aīe cogitatīe ut ꝺic ꝺn̄. licet igiꝫ aīa intellectiua sit īcoꝛꝛuptibiꝫ qa tñ indiuiduuꝫ hoīs nō oꝛ hō scꝺm intellcm̄ nisi simul in eiꝰ coꝛpe sit aīa cogitatiua 7 ℔ ē coꝛꝛuptibilis iō indiuiduū hūanū nō solum ē coꝛꝛuptibile scꝺm q̄ aīal. i. q̄tū ad suã aīalitatē īmo etiã scꝺm q̄ hō. i. q̄tū ad suã hūanitatē. aīa. n. cogitatiua ē ꝓpa hoi q̄ posita ponit hō 7 q̄ remota remouet. Qualiꝫ aūt unū indiuiduū. s. humanū hẽat tales ꝺuas foꝛmas uideꝫ pꝰ magꝭ pfecte. ¶ Ad aliã cū ꝺicit q̄ ego acqrerē ꝛ̄. ꝓpter solꝰonē hꝰ rõnis cõsiderãda sūt aliq̄ sicut etiã pmittit ꝺn̄ ¶ ꝑ ꝺsiderandu⁹ ē q̄ sicut ex mã 7 foꝛa fit aliq̄ꝺ unū. sic ex intellcū mãli 7 suo actu q̄ ē spẽs ītelligibilis 7 actꝰ ītelligẽdi fit aliq̄ꝺ unū. 7 magꝭ fit unū ex his q̄ ex mã 7 foꝛa qa illud qꝺ ꝺponit ex eis nō ē aliq̄ꝺ aliud ꝺpositū ab eis sicut ꝺ aliꝭ ꝺpositis ex mã 7 foꝛa qꝺ q̄ꝫ sit intelligendū foꝛte uideꝫ post. ¶ Ulteriꝰ ē cõsideãꝺu⁹ sicut ꝺcet ꝺn̄. q̄ hō nō ē ītelligẽs actu nisi p ꝺtinuationẽ intellcūs cū eo actu. qꝺ sic ītelligo. hō. n. nō intelligit actu nisi cū actu ꝓducit actum ipsiꝰ intellcūs sicut aliq̄ꝺ nō est ꝺburẽs uel igniẽs actu nisi cū actu ꝓducit actū ipsiꝰ ignis 7 ℔ ē manifestū. Cū igiꝫ ex intellcū 7 suo actu fiat unū ut ꝓmissuꝫ ē nccẽ ē si hō cõtinuaꝫ cū actu intellectns q̄ ꝓducat actū intellcūs aut q̄ ꝓducat ipm intellectū. aut q̄ soluꝫ ꝓducat 7 eliciat eiꝰ actū. ℔ ipossibile ē q̄ idē hō ꝓducat ipaꝫ subam intellcūs qa ipe ē ꝑpetuꝰ 7 īgenerabilis 7 īcoꝛꝛuptibilis. vñ requiꝫ q̄ hō ꝓducat ipm actū ipiꝰ intelligibiꝫ mãlis. 7 ℔ ē qꝺ uoluit ꝺicẽ ꝺn̄. in his ôbis. Cõtinuaꝰ igiꝫ intellcūs cū hoīe ipossibile ē ut sit nisi p ꝺtinuationẽ alteriꝰ ouaꝝ ptiũ cū eo. s. ptis q̄ est ꝺ eo q̄i mã. aut ptis. s. que ē ꝺ eo q̄i foꝛa. 7 ꝺclaratū ē in ꝓdicti ꝺubitationibꝰ q̄ ipossibile ē ut ītellcūs ꝺtinueꝫ cū hoībꝰ 7 numeret p nūerationẽ eoꝝ p ptẽ que ē ꝺ eo q̄i mã. s. p itellcm̄ mãlẽ. rmanꝫ g̃ ut ꝺtinuaꝰ itelcūs cū nobis hoībꝰ sit p cõtinuationeꝫ intentiõis ītellectiue. i. ipsiꝰ actꝰ intellcūs. 7 sunt intentiones ymagiate supple qbꝰ ꝓducimꝰ 7 elicimꝰ ipm actuꝫ intellectus. 7 iõ ꝺcludit ꝺn̄. mltũ subtiliꝫ. q̄ pueꝝ eē intelligentẽ ī potẽtia põt ītelligi ꝺupliciter siue ꝺuobꝰ modis. Uno mõ q̄ forme ymaginate q̄ sūt in eo sūt ītellecte ī potẽtia. i. mouẽt ītellcm̄ ī potẽtia. intentiões ꝺico ymaginate que sūt ī eo ī potẽtia. Alio mõ q̄ intellcūs mãlis q̄ ē natꝰ recipe intẽtionẽ illiꝰ foꝛe ymaginate. s. spẽm intelligibilẽ uel actū ītelligẽdi ꝺformẽ illi intentiõi ymaginate sit ꝛ̄cipiẽs ī potẽtia 7 ꝺtinueꝫ nobiscū ī potẽtia. ymaginaꝫ g̃ iste hō q̄ hō p istuꝫ mõm ītelligit. qa totuꝫ aggregatū ex intellcū 7 hoīe hñte uirtutẽ cogitatiuã ꝓducit in se ipꝫ actū ītelligẽdi 7 ℔ ē ipm intellectū nobꝭ ꝺtinuari ita tñ q̄ ipm actū ītelligẽdi elicit 7 recipit tõe alteriꝰ 7 alteriꝰ ꝓncipij. ¶ Ña ratiõe ipiꝰ ītellcūs mãlis recipit. 7 tõe aīe 7 uirtutis cogitatiue actualꝫ cogitãtis pñte ītellcū agẽte ꝓducit seu efficit hũc actū 7 sic ītelligit. Qualiter aūt ista ꝺuo ꝺcurrãt ad faciendū ītelligẽ. s. intellcūs agẽs 7 fantasia seu cogitatio uideꝫ infert ¶ Tunc ad ꝓpositū ꝺico q̄ q̄tūcunq̄ sit unꝰ nūero intellectus quo oẽs hoīes ītelligũt tñ ñ seqꝛtur. si ego acquiro aliquẽ actū intellcūs. s. scīam uel spẽm uel intellectionẽ q̄ tu acqras illã eandẽ. qa possibile ē q̄ fantasia mea siue cogitatiua sit in ꝑparatõe ꝓpa 7 ꝺbita ad ꝓducendū actū intellcūs. s. q̄ actu cogitabit 7 sic ego acqro illū actū. 7 tua cogitatiua nō sic erit in ꝺbita ꝑparatõe 7 ꝓpinq̄ ut sit mouẽs 7 sic tu nō acqres neq̄ elicies talẽ actū. neq̄ intellectus tuꝰ ex tuo fantasmate recipiet talẽ actū. 7 sic tu nō eris intelligẽs sicut ego aut eꝰ. ¶ Ex ℔ euidenter ꝑꝫ solutio qõnis quã solẽt facẽ aliq̄ nō bñ exercitati in põne ꝺn̄. querũt. n. qũo soꝛ. intelligit paliqd sepatũ scꝺm subsistentiã ab eo sicut ē ītellcūs scꝺꝫ ꝺn̄. 7 reputant qõnem īsolubilẽ. ¶ Et mihi uideꝫ utiq̄ꝫ q̄ solutio bñ leuis ē paꝛ exercitatis. nō. n. ꝺicêt ꝺn̄. q̄ soꝛ. intelligit foꝛaliꝫ put soꝛ. ꝺic solũ ꝺpositũ ex coꝛpe 7 aīa cogitatiua īhærente. sed ꝓput ꝺic totũ ꝺpositũ ex aīa intellcīua 7 ꝓdicto ꝺposito. hoc aūt totũ ꝺpositũ ē qꝺ unũ sufficiẽter ꝓput requiꝫ ad talẽ opationẽ eliciendã. nã ipe intellcūs īcoꝛpoꝛeꝰ exñs nō ē ꝺistinctꝰ loco 7 subo ab ipo sorte cogitãte. 7 cū ℔ hꝫ nãlẽ inclinationẽ 7 ꝓmptitudineꝫ ut ex spẽbꝰ exñtibꝰ in aīa cogitatiua hoīs moueaꝫ ad similitudinẽ rei ꝺgnoscẽde. 7 sic ē opans ītrinsecũ 7 appꝛopatũ hoī ut uideꝫ pꝰ. 7 iõ ex ipo cuꝫ hoīe sufficiẽter fit ens unũ unitate requisita ad talẽ actuꝫ sicut ē intelligẽ. Iste. n. actꝰ q̄ ē intelligẽ cũ sit sine cõpe subo ita nec p se nec p accñs īdiuiduaꝫ īdiuiduatõe magnitudis coꝛpal. īmo ñ requiꝫ nec pmittit q̄ foꝛa in q̄ recipiꝫ sit indīduata īdiuiduatione magnitudis coꝛpal. vñ sufficit illã foꝛaꝫ eē opans intrinsecũ p nãm. q̄uis non sit indīduata. sicut ad istã opationẽ celi q̄ ē mouẽ se ipꝫ bñ seqꝫ q̄ motoꝛ eiꝰ sit pfectio eiꝰ nō indīduata neq̄ extẽsa scꝺm extensionẽ eiꝰ. ℔ subsistẽs appꝛopatũ p sui nãꝫ ad ipꝫ mouenduꝫ utꝫ ex 8° phicoꝝ. ¶ Et si qs asserat q̄ ad ℔ q̄ soꝛ. ītelligat necessariũ ē q̄ ex foꝛa ex q̄ recipit i. in qua recipit ītelligẽ fiat unuꝫ in eẽ subsistentie cũ coꝛpe soꝛ. 7 q̄ sit nūerata scꝺm nūerationẽ soꝛ. i. ꝺistincta ab aliꝭ foꝛis eiꝰ dẽ spẽi. scias ipm nō bñ uidẽ nãm opatiõis ipsius intellcūs p ꝺctrinã Aꝛ. Nec ē incõueniẽs q̄ ôtutis uniꝰ siꝫ respcũ vniꝰ obi uel eiꝰ dẽ sint ꝺuersi actꝰ ꝺũmõ illud obm̃ ñ sit ꝓpꝛiũ motiuũ illiꝰ ôtutis. Constat aūt q̄ qꝺditas q̄ intelligit nō est īmediatũ motiuũ intellcūs ad suũ actũ sed mouet mediãte fantasmate qꝺ ē aliꝺ aliud in ꝺrsis hoībꝰ. ¶ Ad aliã põt ꝺici q̄ nō sequitur ꝺtraria siꝫ eē in eoꝺē subo scꝺꝫ nūeꝝ. Opiones. n. ꝺ ꝺtradictoꝛiis nō sūt ꝺtrarie nisi sint respcũ eiusꝺẽ hoīs ita q̄ idez hō eas hẽat p sua fantasmata 7 ℔ nō ꝺtigit scꝺm ueritatẽ. ut q̄ soꝛ. opineꝫ idẽ simul eẽ 7 nō eẽ aut hꝰmõi aliq̄ꝺ. Ꝺicêtur g̃ q̄ intellectꝰ quo soꝛ. opinaꝫ põt hẽ opīonẽ ꝺ uno ꝺtradictoꝛum ꝑt fantasmata soꝛtis. 7 ille idem intellectꝰ numero habꝫ opinionẽ simul ꝺ aliquo ꝺtradictoꝛioꝝ p fantasmata pꝛonis. 7 iste opīones nullaꝫ ad inuicẽ hñt ꝺtrarietatẽ. ℔ si opīones ꝺ duobꝰ ꝺtradictoꝛiis ꝓcedetẽt ex fantasmatibꝰ uniꝰ 7 eiusdem indīdui tũc eẽnt ꝺtrarie 7 sic intelligẽtur ꝺcñ Aꝛ ¶ Alij ꝺicũt aliꝫ q̄ opīones ꝺtradictoꝛioꝝ bñ sunt ꝺtrarie q̄ꝫcunq̄ ꝺtigat. ℔ nō ē ipossibile q̄ ꝺtraria sint in eoꝺē subo siꝫ respcũ ꝺrsoꝝ 7 a ꝺrsis mouentibꝰ. ut si alicui calefactibili appꝛopinquet ignis potens ipm calefacẽ p totũ. 7 si eidẽ appꝛopinq̄tur aliqd ualde frigidũ. uꝝ q̄ illud calefactibile aliqualiꝫ recipiat ꝺtraria ab illis ꝺrsis mouẽtibꝰ 7 sic erit in ꝓpositο. ¶ Aliꝫ põt ꝺici saꝛ ꝓbabiliꝫ q̄ sicut spẽs sensibiliũ ꝺtrioꝝ albi 7 nigri sūt ꝺtrarie 7 pñt eẽ siꝫ in eoꝺē scꝺm idẽ. sic siꝫ opīones ꝺ ꝺtradictoꝛiis non sūt ꝺ ꝺtrarie sed ꝺispate 7 multum ꝺiuerse.

UVA. BHSC. IyR_010

Et ad auctoritatē Aug. i 2° pharmenias. o° q̄ ñ itēdit absolute q̄ tales opiones sint ꝑpe ctrarie. ß itēdit istā aditionalē q̄ si aliq̄ opiones sūt ctrarie ille sūt opiones & ctradictoriꝰ 7 nulle alie sicut ibi ꝓbat. Et ß aditionalis bñ ē va. q̄uis añs ei⁹ falsū sit. Et ꝑpt ß Aug. in 4° methaph. arguēdo ctra illos qui negabāt pmū pncipiū ducit eos ad illud inconueniēs q̄ si opiones ctradictoriꝰ eēnt ctrarie tunc scdm eos h⁹mōi ctraria simul eēnt. s. h⁹mōi opiones ctradictoriꝰ q̄s ipi ponebāt sil'eē i intellcū. 7 ß ē inconueniēs. qa si iste opiones eēnt ctrarie cōtingēt eas simil eē. qđ tñ sequeret ad pōnem. ut pz ibidē. Vñ sic intelligā rōem Aug. ctra illos. Si aliqs opinat' q̄ ctīgat idē sil'eē 7 nō eē tūc si opiones ctradictoriꝰ sint ctrarie ctīget eas sil'eē idē ß ß ß ē ipossibile q̄re ꝛc. falsitas oñtis ē maīfesta. nā siue opiones ctradictoriꝰ sint ctrarie siue nō. tñ ß aditionalis ē falsa 7 ipossibilis. q̄ si sint cōtrarie ctīget illas sil'eē in eodē 7 iō oē illud debet reputāi falsū ex quo sequeret' istā eē uerā. ß oña ē maīfesta Nā si qs opiatur q̄ ctingit idē sil'eē 7 nō eē scdm idē ipe hz opiones ctradictoriꝰ sil'. ß ē maīfestū ḡ si iste opiones sint ctrarie sequeret' q̄ sil' haberet opiones ctrarias. ¶ Vel posset dici q̄ Aug. ibi ꝓcedit ex ocessiōe illoꝝ. ipi. n. hūerūt ocedē q̄ opiniones ctradictoriꝰ sūt ctrarie. p⁹q̄ dicebāt q̄ d' aliquo pōt esse vera affirmatō 7 negatio sil' 7 scdz idē ꝛc. eadē rōe de q̄libet. vñ segtur q̄ opiones de contradictoriis sūt ctrarie 7 nō sūt ctrarie. 7 sic cōcluderet' illud inconueniēs ctra illos. s. q̄ ctrarie opiones sūt simil'. ¶ Itē alr pōt dici q̄ scdm lram quam añ. exponit ibidē nō inuenit' Aug. accipe q̄ opiniones ctradictoriꝰ sint ctrarie ß solū ducit ad ß inconueniēs q̄ ctraria sil'eēt. s. calidū 7 frigidū qa sūt min⁹ opposita q̄ ctradictoria. 7 uide exp̄nem añ in illa pte 7 nihil inuenies ctra istud. ¶ Ad aliā cuz dr. q̄ uni pfectiōi ꝛc. pōt dici q̄ ß ē uerū in ill' q̄tuz pfectibilia sūt eēna sicut i corpib⁹ celestib⁹ 7 i illis pfectionib⁹ que nō pnt eē in diuersis pfectibilib⁹ simil' neq; in eis uel p ea sufficiēter opari simul sicut un⁹ nauta nō pōt sil' opari p dr̄as naues sufficiēter Sz ubi pfectibile alicui⁹ pfectiōis sepate ē generabile 7 corruptibile 7 illa pfectio pōt sil'eē cū diuersis 7 in plurib⁹ pfectibilib⁹ 7 opari p ea 7 i eis nullū ē inconueniēs ei⁹dē pfectiōis plura eē pfectibilia 7 sic ē ß. Nā qlibet hō pticularis cui⁹ pfectio est intellcūs possibil' ē corruptibil'. 7 un⁹ intellcūs pōt pfectissime opari in plurib⁹ talib⁹ uel p ea q̄te ꝛc. ¶ Alr pōt dici q̄ illa ꝓpō ē va qñ pma pfectio opatur suo p̄ pfectibil' 7 alr nō. nūc aūt nullū indiuidū hois ē pmū pfectibile p intellcm̄ sed tota spēs humana corrūdet ei sicut unñ pmum pfectibile 7 ex oñti indiuidū hūanū ß uel illud. 7 ex ß otīgit q̄ intellcūs hūan⁹ nūq̄ ē sine corpe humano 7 nūq̄ oīo denudat⁹ ab actu. lz. n. nō opet' nec itelligit ex fantasmatib⁹ h⁹ hois tñ ē pfect⁹ p fantasmata alī⁹ 7 sic sp ē pfect⁹ respcū spēi hūane ut dic añ. lz ñ sp sit pfect⁹ respcū h⁹ indīdui. Ex ß. n. ozit' dubitatō difficilis contra snīam añ. Cum. n. intellectus sit ab eterno 7 ab eterno fuit hūana spēs 7 intellcūs rēcipit suas pfectiones a fantasmatib⁹ hoīum. ur̄ q̄ ipse ē iā oīo pfectus 7 plen⁹ spēb⁹ intelligibilib⁹ precipue qa scdm eū phia ē eterna respcū spēi hūane 7 sp ē pfecta in maiori pte sui subi. cū ḡ recipiens debet eē denudatū ab eo qđ recipit ur̄ q̄ ulteri⁹ itellcūs nullā spēm recipiet 7 sic null⁹ hō icipiet itelligē cū nō posset recipe intelligē de nouo nisi intellect⁹ rēcipiat spēm de nouo. ut ur̄ eē manifestū de intentiōe Aug. Et ad ß pōt dici q̄ q̄uis itellcūs hēret i se species itelligibiles oīuz rez intelligibiliū. tñ possibile eēt q̄ ipe recipet aliquā spēm intelligibilē de nouo a fantasmatib⁹ h⁹ hois uel illi⁹ ôtute itellcūs agēd. 7 cū dr̄ q̄ recipiēs debet eē denudatuz a nā recepti saltē scdm spēm ut dic añ. in isto 3°. Dico q̄ aliqd eē denudatuz ab aliq̄ pōt intelligi dupl'r. Vno mō scdm qdditatē 7 eēntiā. s. q̄ eēntia ei⁹ nō sit eēntia alteri⁹. sicut nos dicim⁹ q̄ linea ē lōgitudo sine latitudīe. s. eēntialr q̄ eēntia linee nō ē eēntia latitudīs. Alio° itell'r aliqd eē denudatū ab alio scdz eē subsistētie. 7 sic aliq̄ sūt denudata ab inuicē qñ unū illoꝝ nō ē oīūctū alti scdm eē nec eo°. sicut oculus ceci ē denudat⁹ a uisiōe. sil'r aūt 7 in mītis aliis. Mō cū dic añ. 7 Aug. q̄ recipiēs debet eē denudatū a recepto sine dubio uez ē uel scdm subsistentiam ul' scdm eēntiam 7 ß sufficit. nihil. n. recipit se ipsuz. Mō dico q̄ qñtūcūq; itellcūs hēret in se spēs itelligibiles oīum qdditatū sibi inhertētes. nō tñ ē idez eēntialr cū eis imo ē aliud eēntialr ab oīb⁹ eis. 7 iō nihil ꝓhibet qn alias recipiat. nec seq̄t q̄ aliqd recipiat se ipm nec scdm spēm nec scdm nūez qa ipe intellcūs nō ē aliq̄ illaz speciez. ¶ Sed dices si intellcūs hās spēm lapidis recipit a fantasmate alteri⁹ spēm lapidis segtur q̄ duo accītia absoluta differētia nūero 7 ei⁹dē spēi etūt sil'r in eodē subo. huiⁿ mōi. n. spēs itelligibiles sunt accītia absoluta de pma spē q̄litatis ut cōiter dr̄. ß aūt ur̄ inconueniēs 7 cōtra Aug. 5° methaph ¶ Dicēdū buiter ad pns q̄ illud dictū Aug. ē intelligendū de accītib⁹ absolutis a imino 7 ab obo. Iste aūt species nō sūt accītia absoluta ab obo imo nccio dependēt in esse 7 osetuari ab obo uel ab agēte ꝓpinq̄. s. fantasmate hūano. vñ añ. i isto 3° dic. q̄ itelligibilia ulia sūt colligata cū intentionib⁹ ymaginatis 7 corrupta p corruptionē eaz. Ex ß etiā appz q̄ q̄uis intellcūs fuerit ab eterno 7 acq̄siuerit spēs intelligibiles a fantasmatib⁹ hoiuz ꝓcedentiuz nō segtur q̄ nūc hēat i se illas oēs. qa corrupto aliquo indiduo corrūpūtur ei⁹ fantasmata. 7 p añs species dependētes ab illis. 7 ß ē cā q̄re nō reminiscit p⁹ mortē ut exp̄sse dicit Aug. ¶ Ad pmā rōem Albti dico buit. q̄ cōpositus est ß aliqd p suā formā inhertez sue māe. sed nō oz q̄ sit ß aliqd p formā subsistentē 7 sic ē itellcūs in hoīe. ¶ Ad aliā cū dr̄. pncipia pticulāia ꝛc. dicē dū q̄ Aug. logtur ibi ctra plonē q ponebat qdditates singulariū eē sepatas 7 subsistētes 7 esse pncipia generatiōis 7 scie. cōtra quē logtur Aug. q̄ pncipia pticulariuz sūt pticularia accipiendo pticular ꝓut distinguit' cōtra illud qđ est ule plonis. ß non oz q̄ pncipia particulariū sint pticularia. i. cōprehensa 7 cōtenta in mā pticulari 7 loco pticulari 7 ß precipue nō ē necessariū in hoīe q̄ ē cōpositū mālū 7 imālū compositū ex nā corruptibili corpali. 7 natura spūali īcorruptibili. 7 iō nccē est ut eius pncipia nō hēant oīo conformitatē ad inuicē quaz hnt pncipia alioꝝ cōpositoꝝ ex fora educta de potentia mātē 7 mā. ¶ Vel dicat' q̄ illa ꝓpō Aug. pncipia particulariū sūt pticularia. ueta ē de pncipio mālī 7 agēte ꝓpinq̄ 7 fora inhertēte. 7 ß ē contra plonē q ponebat genetās ꝓpinquū 7 formā inhertentē subē pticlari eē qd ule. ß nō oz q̄ pncipiū rei pticlari qđ ē ei⁹ fora subsistēs sit pticulare nūeratū 7 distīctū numerabilr. Si. n. fora subsistēs distingueret' nūerabilr tūc distinguēt̄nt p se ipam cuz nō distingueret' scdz distinctionē corpis seu matie. Et si distingueretur p se ipam distīgueret' scdm spēm ¶ Sed si dices q̄ fora subsistēs distīguit' p hītudinez ad aliđ 7 aliđ corp⁹. ¶ Cōtra. Qđlibz corp⁹ ꝓpriū individui ē corruptibile saltē q̄tū ad dispōes q̄bz appropiat' huic indīduo. ḡ corruptis dr̄sis corpib⁹ ꝓpriis dr̄sorū indīduoꝝ corrūpit' hītudo ad illa corpa. 7 sic ille fore nō erit distincte ¶ Itē si illa hītudo īellect⁹ ad ipm corp⁹ ē subalr 7 eēntialr idem cū ipo intellcū

tūc si distingueret̄ p hītudinē ad corp⁹ distingueret̄ p se. Si vo illa hītudo ē accns. s. qdā rīspcūs tūc arguo sic. Qncunq; suba 7 accns respectiuū sūt distincta. distīctio subi nāt pcedit distinctiōz illius accntis. Ridiculū. n. eēt dicē q distīctio pnitat in orsis hoibo exns sit por nāt q distinctio illoz hominū. g sit ī ppōsito distīctio intellectuū nāliter pcedit distinctionē suarū hītudinū. 7 sic nō distinguūtur p hītudines. ¶ Preterea. cū itellcūs sit suba qt in ipo fundabit̄ ista relatio. s. hītudo ad corp⁹ nisi mediāte qtitate uel qlitate ul' actōe ul' passiōe uel aliq alio accnte absoluto ! 7 tunc erit qō de illo accnte absoluto qt distinguet̄. 7 totū ꝟ uī īmanifestū 7 īdemrabile qre ꝛc. ¶ Ad aliā rōnem dī q bn ē incōueniēs q nā generi īdiuiduet̄. 7 nō indiuiduet nā orīe q sūtur a fora inhertē. ꝟ nā orīe q sumit̄ a fora sepata 7 subsistēte necessario remanet nō indīduata indīduatōe māe corpal'. si. n. sic indiuiduaret̄ indīduatōe māe cōpal' nō recipet nisi indiuidualit̄. Dices q ꝟ ē p tāto. qa hz potentiā ñ organicā ¶ Contra. sit fora eēt hz potentiā nō organicā 7 sic recipiet nō īdiduat'. Si. n. hre potētiam organicā ē cā ppa receptiōis indīduat'. g nō habē potentiā organicā debet eē cā nō receptōis indiuidualis. dicēt itaq; oīm. Auerois q hō ē opositus ex nā indīduata 7 nā nō indīduata iudīduatiōe māe corpalis. 7 q ꝟ necessario accidit in hoīe ppt ordinē uniuersi q requit q ī aliq mālia 7 īmālia uniāt. s. in hoīe, ppt qd oz q pncipiū forale in hoīe qd ē de nūero īmāliuz retineat additionē īmāliū 7 īcorruptibiliū que ē nō nūerati in eadē spē. pncipium aūt māle nūeratū ē. ¶ Ad rōem sequentē dicunt aliq q cū duo aut plures hoīes intelligūt sil' unum itelligibile ꝟ nō ē p orsas itellectōes nūero distinctas. ꝟ ē intellectō una nūero. pōt tn ostingē q un⁹ desinat intelligē alio adhuc itelligēte. qa pōt esse q un⁹ desinat cogitare uel fantasiare. 7 sic intellectō n copiat cū eo nz itelligat. ali⁹ aūt ostinuat cogitatiōz 7 itelligat. ¶ Sed hoc ē mihi dubiū 7 ingret̄ p⁹ an sit uez. Et ad pns pōt dici euadi rō. 7 o q unā uirtutē īpossible ē hre orsos act⁹ respcū un⁹ obi⁹ 7 respcū eiusdē motiui, ppinq. ꝟ si motiua ppinq sunt orsa 7 distincta nullū ē incōueniēs. Nūc aūt si sor. 7 plo intelligāt unū itelligibile motiuū ppinquū ñ ē unū 7 idē. ꝟ aliud 7 alid. s. fantasma sor. 7 plonis aut intentō ymagīata aut cogitat° aut qlt uoluerit appellare. ¶ Tūc dicendū ē ad illa q aliq obiciūt cōtra oīm. cū ipsi dicūt q ꝟ est fictīciū q aliqd subsistens 7 sepatuz sit fora alicui⁹ qd sit p se unū ¶ Dicendū q aliqd subsistēs eē sepatū ab aliq ē duplr. Uno mō q sit sepatū loco 7 subo ut sor. a plone. 7 sic nō pōt eē fora 7 pfectō alicui⁹ corpis ppe 7 simplr. Alio° q sit sepatū scdm subsistentiā. s. nō inhe rens p se corpi nō tn distinctū loco 7 subo. 7 tale sepatū bn pōt eē fora 7 pfectio ex q cū corpe fiat qd unū dūmō sit appropatū corpi in opando. 7 precipue si tale sepatū p sui nām hz inclinationē 7 ordinē ad corp⁹ 7 nō possit eē sine corpe. i. nō exīte cōpe. 7 sic se hz aīa intellectiua hūana ad corp⁹ humanū. nō. n. ē distīcta ab eo loco 7 subo cū ipa sit īcorporea 7 appropat̄ ei in opando 7 nō pōt existē nisi sit aliqd corp⁹ hūanū. vñ lz sor. mōtuo nō sit pfec° corpis sor. tn erit pfectio alterius corpis. 7 si ponet̄ nullū indīduū hoīs existē nō existēt aīa intellectiua hūana. 7 ꝟ debet ei p suā nām. 7 qñ accipiūt q pncipia opositi sūt potētia 7 act⁹. ocedo. sed non oz q act⁹ ille sit īhertens potētie. ꝟ etiā nō pnt dicē catholici de aīa intellectīa cū p se subsistēt 7 inhereāt p nām sint opposita circa idē. Dicūt g catholici qūo ex aīa itellectiua nō obstāte q sit subsistēs 7 hūano corpore fit unū. 7 silem modū īmo uerioze potit assīgte oīm. dico uerioze qa uerioꝛi mō fit unū ex fora q nō pōt oīo eē sine corpe 7 ex ipo corpe q ex forma q pōt existere sine oī corpe. Nūc aūt scdz catholicos aīa sor. pōt eē et nat' sine oī cōpe. 7 et nalit̄ existēt sine cōpe nisi accideret miraculū ualde magnū ad ꝟ q uniat̄. s. resurrectio. Sz scdm oīm. aīa ītellectiua nō posset eē si nullū corp⁹ humanū esset qm scdm eū ultim⁹ finis intellcūs hūani ē ognitō suba sepata. 7 hāc cognitionē hre nō pōt nisi cū termiata ē 7 opleta ē generatō itellcūs in habitu. opleta aūt generat° itellcūs ī hītu nō pōt eē sīn fantasmate hūano. 7 fantasma nō ē sine corpe. tō intelcūs human⁹ nō eēt nō exīte corpe. qa nullā hēt operationē respcū entiū māliū. Quis igit̄ difficile sit intelligē quō ex mā 7 fora subsistēte nō inhērente fiat unū. tn mlto difficili⁹ ē ꝟ intelligē de aīa ītellectiua 7 hūano corpe scdm pōnem catholicā q scdz pōnem oīm. fit aūt unū ex istis p tāto qa nō sūt distincta loco 7 subo 7 cū hoc unū istoz p se ppie 7 īmediate ordinat̄ ad actū alterius. Cōpositū. n. ex cōpore 7 aīa cogitatiua p se 7 ppe 7 īmediate ordinat̄ ad actū ītellcūs. īmediate dico. i. sine aliq suba media. 7 stat q aīa intellectiua nō ē distīcta loco 7 subo a pdicta mā. 7 indubitāter ista unitas bene sufficit ad talē actū. s. intelligē producendū a tli cōposito. Vñ sicut īpossibile ē aliqd opositū mouē se ipm motu ppetuo nisi ei⁹ fora q mouet se ipm eēt subsistēs 7 nō inhertēs alti corpi. ut p⁹ ex 8° phisi coz. ita dicēt phs q īpossibile ē aliqd opositū ex cōpore 7 aīa ītellectiua itelligē nisi ei⁹ aīa p quā recipit̄ itelligē sit subsistēs. Et ut sit ad unū dicē. tatiō qre aliq putāt quincē aīam intellectiuā inhertē cōpori hūano petit ottariū. ăguūt. n. sic. illud per qd hō itelligit debet eē fora ei⁹ inhertēs suo corpi. itellcūs ē h⁹mōi igit̄ ꝛc. Et dico q maiō h⁹ tōis ē tota falsa scdm Aꝛ. nā si illud in quo recipit̄ intelligere eēt fora inhertēs cōpori nccio ipm itelligē recipetet̄ in corpore. qūt. n. pōt itelligi q superficies inhet partieti 7 aliqd recipit̄ i superficie qd nō recipit̄ ī parte ! Ex ꝟ g ipo q hō itelligit p itellcm tanq; p illd in quo recipit̄ itelligere ocludet phs q intelligē n īheret corpori ¶ Sz dices q itelligē nō recipietur ī corpore nisi p accns. 7 ego dico q sit̄ sentire nō recipit̄ in corpore nisi p accns. Nā ita bn recipit̄ intelligē ī corpore p accns sicut sentire qd ē ridiculum. ¶ Sed dices q differt sentire 7 itelligē. qa sentiē recipit̄ in organo determinato. itelligē aūt in toto corpore cui inhēt intellcūs. ꝟ aūt ē detisoriū. qa oīs receptio ī corpore siue ī toto siue ī organo ē receptō indīdualis 7 sic intellcūs recipet indiuidualit̄. Nec refert ad indīdualitatē receptōis. utz fora recipiens 7 inhertens inhereat p se aut p accns. qūtcunq; aūt aliqd recipiat̄ in fora inhertē corpi nccē ē illō recipi in corpe 7 illā eē receptionē indīdualē. s. in loco determinato 7 tēpore determinato 7 in cōpore determinato q oīa repugnāt receptōi intellcūali. ¶ Ad aliud qd dī otra oīm. q ficticiuz ē unā nūero subaz copulari tot corpibo. dicēt Auerois q ꝟ multo tōnabili⁹ ē 7 ocueniēti⁹ q; sit mod⁹ quē ponūt alii. Nā ordo 7 onex° ptiū uniuersi ꝟ exigit. cū entia superioza sint īmālia et na 7 nō multiplicabilia ī eadez spē. 7 īferioza sunt mālia 7 corruptibilia 7 pluria in eadē spē. Rōnabile g ē q sit aliq spēs uniuersi opposita ophendēs in se intrīsece utrāq; nām in q ordiungāt supioza īferiozibo. sicut etiā mediū ostituit ex extremis 7 illa spēs media ē nūerabilis scdz ozīas corpales īnumerabil' aūt scdm formā īmālē. De ꝟ aūt qd addit q unit̄ distātibo 7 distīct loco 7 subo dicēt q hoc nō ē incōueniēs. naz ex quo ei⁹ unitas ē unitas specifica 7 nō indīdualis p ut indiuiduuz aliquā intētiōez addit sup spēz nullū ē incōueniēs

UVA. BHSC. IyR_010

ipm uniti diuersis7 multū loco7 subo distinctis q̄ tñ sūt eȳ pfectibilia scd'ario7 ex oñti imo ē mltuz rōnabile. Et dicēt oñ. ꝟ rōnabilȳ eē q̄z unā forāz totā7 totalr pficere orsas ptes eiusdē indīdui. qm si tota aīa intellectīa pficit sil' manū 7 caput otīgit idē sil' moueri 7 qescere saltē p accns. nā mota manu nccē ē moueri aīam que pficit eā. 7 qescente capite nccē ē qescere aīam q̄ ipm pficit7 sic unum 7 idē scd'm idē sui. s. aīa intellectiua sil' mouebit7 q escit saltē p accns qd ē satis mirable. Ex pone ꝺo oñ. nō seq̄t. qa nō ponit aīam intellectiuā īherere corpi sicut nec motorem celi ipi celo. Prꝛeꝛea. ex pone catholica ocedit q ds̄ imediate agit in cōpus humanū de nouo7 creat aīam itellectiuā d nihilo 7 q eo ipo q aliqd agens ptīculare aliquā disponē īducit in mā p actū debitā forme7 nō placentē deo creat de nouo aīam infundēdo eā corpi.7 oīa ista dicit oñ. ficta. qa nō sūt p se nota nec pnt sufficienter demōstrari.7 iō sine oubio paz pnt gl'ari d'ducēdo oñ. ad inconueniētia cōtra phiam. qa ad multo pluta 7 maiora deducerētur q̄ in phia inconuenientia reputātur 7 que solū tanq̄ mirabilia recipiunt ut uera

Ad aliā cū q̄rit. s. de cā illȳ copulatōis. diceret oñ. q cā finalis ē diūctio debita ptiū uniuersi que exigit ut sit aliqd mediū int corpalia 7 incorpalia mō supdicto. Sed d cā effectiua huȳ diūctōis credo q nō ē aliq̄ cā actiua nisi p accns. Sicut. n. ignis q̄tū ē ex pte sua sp ardēt. q aūt nō ardet mō ꝟ obustibile 7 pea ardeat. hȳ nō ē cā effectiua nisi p accidēs. s. respcū hȳ q obustibile apponit igni. ꝟ sic ē ꝟ. nāl'r. n. intellcūs pficit corpȳ hūanū suo mō ita q ex pte sua nihil deficit qn sp qd cunq; corpȳ hūanū pficēt. qa tñ nō pōt cōpȳ pficē nisi existat i actu iō generās corpȳ sor. ē cā p accns istȳ copulatiōis 7 nō ē hȳ q̄tenda alia cā agēs. sicut appropinquans obustibile igni ē cā obustiōis suo mō. Qualr autē dīsimode copulet nob intellcūs agens 7 possibilis uidebit' i sequentibꝫ

Sic rndēt oñ. rōi bꝫ cōtra suā pōnem.

Et ad rōez in pncipio qōnis positaz cū dr. illa sūt unū numero quoz mā ē una. potest dici q ꝟ regula tenet in rebꝫ mālibꝫ. ꝟ i rebꝫ imaterialibꝫ nō oz q unitas nūeralis sit a mā ꝟ se ipsa res īmālis ē ens 7 unū ens 7 nō ē ibi tealis drsitas int indīduū 7 qdditatē q̄re ꝛc. Et pōt dici q illa sunt unū nūero q̄z mā ē una. uel ē de vno qd ē pncipiū nūeri accntalis de genere q̄titatis. ꝟ si est pncipiū nūeri eentialr nō oz. sic dicēt oñ. de qōne ista.

Sed q̄uis ꝟ opīo sit oñ. 7 Aꝛ. 7 q̄uis etiam hec opīo nō possit remoueri rōibꝫ demratiuis. tñ ego dico alr. 7 dico q intellcūs nō ē unȳ nūero i oībus hoībꝫ imo ipe ē nūeratȳ in drsis scd'm nūerationez corpum hūanoz. 7 pfectio dās eē simplr. ꝟ aūt nō pbo aliq̄ rōne demratiua. qa ꝟ nō scio eē possibile 7 si qs ꝟ sciat gaudeat. Ista autē ocōnē assero simplr eē uerā 7 indubitant teneo sola fide.

Et ad rōnes otra istā opīonē rndērē buit ocedēdo tanq̄ possibilia apud deū oīa illa ad que ille rōnes deducūt tanq̄ ad īpossibilia. Q. n. aliq̄ fora dans eē mālē papue sin q̄cūq; alia fora subali nō sit extēsa scd'm extensionez corpis ꝟ nō uideo nisi ex solo miraclo diuīo otīgē posse. 7 q aliq̄ fora īdīduata indīduatiōe matie cōpalis recipiat oppehēsionē ulez diuersam a oppehensiōe sensitīa. hoc ñ uideo possibile nisi solū p oīnū miraculū 7 hȳmōi silia. Wñ scd'm eam dē radicē q̄ teneo ocōnē. teneo oīa illa que ad illā ocōnē necessario sequūtur 7 nō alr. īmo si ex illa pōne ꝺtute argumētatōis necessario aliqs otradic toria ocludēt adhuc magis uellē ea ocedē q̄ istam pōnez negare. Et puto q qui p aliū modū nitit' soluere rōes q̄sdā otra istā pōnem ipe ex īsufficientia solonis magi reddēt hāc pōn ēiprobabilē q̄ sustineat eandē. 7 iō nō plus de isto ad pns. q̄re ꝛc.

Vnc neq; miseri est tōnabile ipi corpori ꝛc.

Querit' ꝟ. Utz potētia itellectiua sit potētia organica. Et arguitur p q sic. qa ꝺtus cogitatiua ē organica ut ocedit ꝟ oñ. 7 organuz eius ē mediȳ uētriculus cerebri. ꝟ ꝺtus cogitatīa est potētia itellectiua. ꝓbatio. qa uirtȳ intellectīa ē ꝓpria hōi. ut manifestū ē oībꝫ. 7 uirtȳ cogitatiua ē ꝓpria hōi. q̄re uī q potētia cogitatiua ē itellcūa

Et cōfirmat'. qa oīs tō ē intellcūs. ꝟ uī manifesta. sed cogitatiua ē aliq̄ tō scd'm oñ. i isto 3° oñto 19°. q̄re ꝛc

Itē oīs ꝺtus aīe q̄ ē actȳ corpis organici debz eē organica. ꝟ uī manifesta. qa uirtȳ ñ debet eē magl abstracta q̄; suba quā ꝺsequtur. Wñ si aliq̄ aīa ē actȳ corpis organici uī q eiȳ potētia debet eē actȳ cōpotis organici 7 pōs organica. ꝟ potētia itellectiua ē potētia aīe que ē actus corpis organici. utz ex 2° hȳ q̄re ꝛc.

Itē oīs potētia cuiȳ actȳ impedit ex impedimento organi7 destruit' ad destructionē organi uī eē organica. Nō. n. uī eē aliq̄ alia cā q̄re actȳ alicuiȳ potētie impediat aut deficiat ex impedimento aut defectu organi nisi qa illa ē potētia organica. ꝟ actȳ itellcūs impedit ex impedimēto 7 indispōne organi corpalis ut manifestū ē p experientiā in eḡtantibus 7 ebriis. 7 corrūpit' ad corruptiōez hȳ organi. vñ Aꝛ. dicit 2° hȳ. q itelligē corrūpit' quodā interius corrupto q̄re ꝛc.

Oppositū āguit' auctōitate Aꝛ in lra 7 p oñ. 7 oēs alios. oēs. n. ocedūt potentiam itellectiuā nō eē actū alicuiȳ organi corpalis

Ad ꝟ dicēdū buitet q potētia itellcūa qua itelligim? ult nō est potētia organica. 7 ꝟ ꝓbat p sic. Si potentia intellectīa eēt organica nō recipet nisi indīdualit' qd ē absurdū. qa sic ñ fieret itelligere qd requrit receptionē ulem 7 abstractā. oña ē manifesta. ȳ n. inherēs corpi nō recipit nisi indīdualr 7 situalr s. ꝟ. ita q nō alibi. ut manifestū ē cuilibet intelligēti. Et p eandē uiā ouīcitur scd'm Aꝛ. 7 oñ. q suba aīe intellcīue nō ē indīduata indīduatiōe corpoꝛ. qa sic recipet indīdualr. ꝓncipalius. n. recipit suba aīe q̄; eiȳ potētia supposito q potētia sit actȳ eiȳ. Si aliq̄ rndent ꝟ. q ꝛ eēt aīa intellectiua sic indīduata. tñ ꝛ potentiā abstractā. Si ꝟ ē mirabile. qa potētia aīe uel ē idē cū sua suba uel fundat' i ea 7 siue sic siue nō sic si aīa ē indīduata sequtur q sua potētia ē indīduata.

Ad ꝟ dicūt aliq̄ q aīa intellectīa pōt ꝺsiderari ouplr. Uno mō ut actȳ corpis. Alio° ut supgredit' mām. p mō recipit mālr 7 sic in ipsa nō fundat' potētia intellectiua. alio° nō īdiuiduat 7 sic fūdat' in ea potentia intellectiua. Sed ꝟ est fri uolū 7 ficticiū. Si. n. potētia q̄ nō īmediate intelligit nō fundat' in aīa hoīs ut ē eiȳ actȳ 7 pfectō sed scd'm q aīa supgredit'. sequtur q nullus intelligit īq̄tū hō. qa hō ꝺstituit' p aīam intellectiuā ñ inq̄tū supgredit' cōpȳ hūanū ꝟ inq̄tū ex his fit unū sicut ex actu 7 potētia.

Prꝛeꝛea. querat' ab istis qd intelligūt p istā supgressionē. aut. n. itelligūt aliquē excessum pfectiōis tōe cȳ nō ē ꝓpoꝛcio int ipsam 7 mām. ulr qa nō hz ꝺditiōes corpis q̄s hñt alie fore s. corrūptibilitatē 7 extensionē. ulr qa ipa ē p se subsistēs nō diūcta corpi scd'm subsistentiā. Non est dicendū ꝑmū. qa ex ipa 7 corpe fit unū ut asserunt isti 7 sic ē ei ꝓpoꝛcionata. Nec pōt dici q scdz ptez ē actus 7 scd'm ptez nō. cū sit indiuisibil'. 7 sic tota ꝓpoꝛcionat' māe ut sit eiȳ pfectō. Si ꝺo itelligāt 2° mō ex ꝟ nō hr̄ q nō sit indīduata. Quis. n. prima mā sit īcorruptibil' tñ ē indīduata. vñ ex ꝟ q aīa itellectiua scd'm se ē īcorruptibil' nō hebit' q non sit indīduata.

Itē pūctus 7 unitas nūeralis ñ ē

UVA. BHSC. IyR_010

aliqd extēsibile nec p se nec p accns 7 tñ ꝟ sūt indi
uiduata. ut manifestū ē cuilibz sani capitis. Si igit̄
ista supgressio aīe itellectiue sic itelligat̄ soluz ex ꝟ
q ē incozzuptibilis 7 inextēsa nō hr̄ ex ꝟ q nō sit
indīduata ut manifestū ē. Si aūt itelligūt ꝫ mō. s.
q nō ē unita cozpi scd̄m subsistentiā tūc iplicatur
ottadictō. qa nullū sepatū scd̄m subsistētiā ab ali-
quo dat ei ee forat̄ sicut act9 ei9 pm9 inhetēs. 7 ꝟ
ē manifestū p se. ¶ Itez atguit ad pncipale. Si po-
tētia itellciua eēt ozganica oportēt q ipse eēt sext9
sensus pticularis. aut q eēt aliq̄ uirtus que se hēt
ad sextū sensū sicut uirt9 ymaginatiua se hz ad sen
sū coēm. s. q sicut ymaginatiua imutat̄ a sensu cōi
sic intellcūs imutaret̄ a sexto sensu. ꝟ ꝟ ē ipossibile
q̄re ꝛc ¶ Hāc oñam ponit oñ. ꝟ nō ē oīo clara nec
ipe declarat eā. 7 iō uolo incipe declaratōz h9 tōis.
Et dico p̄ q falsitas oñtis satis pz ex z° h9. ubi oñ-
sū ē q nō est aliqs sensus pticular̄ pter qnq;. Vñ
intellcūs nō pōt eē sext9 sensus pticularis. 7 ex hoc
seqtur q nō pōt eē aliq̄ uirt9 q̄ se hēat ad sextū sen-
sū sicut uirt9 ymaginatiua ad sensū coēm. ¶Nam ad
illud qd̄ ñ ē. nulla ōtus hz ꝓpozcionē. vñ cū null9
sit sext9 sensus seqtur q ipe nō pōt imutare aliquā
ōtutē sīl̄ mō sicut sensus cōis imutat ymagīatiuā
7 sic pz falsitas oñtis. ¶Sūc ꝓbo oñam. nā si itellec-
tus eēt uirt9 aīalis in cozpe. i. uirtus ozganica. aut
eēt aliqs de qnq; sensibz pticularibz aut sens9 cōis
aut ymaginatiua aut memozatīa aut cogitatīa aut
sext9 sensus aut aliq̄ ōtus sic se hñs ad sextū sensuz
sicut ymaginatiua ad sensū coēm. ꝟ oīo uī multuz
sufficiēs. 7 nō pōt plurib9 modis ymaginari etiaz si
fingēdi det̄ licētia. Sed nō est dicendū q intellec
tus sit aliqs sensus pticularis. p̄. qa aīalia irrōna-
lia aliq̄ hñt omēs sensus pticulares 7 sic hērent in-
tellcm̄ qd̄ ē absurdū. ¶ Itē qlibet sensus pticular̄
ē det̄minat9 ad aliqd̄ det̄minatū gen9 sensibiliū co
gnoscendū. ut uisus ad colozes 7 audit9 ad sonos.
intellcūs aūt nō est limitat9 ad aliqd̄ gen9 sensibi-
liū sed oīa pōt cogn̄scere. ¶Nec ē dicendū q intellcūs
sit sensus cōis. qa iste ñ cogn̄scit nisi sensibilia 7 dif-
ferētias ipoz ad inuicē pcipue oū sūt pñtia. intel-
lect9 aūt cognoscit mīta alia. s. subas 7 relatiōes 7
h9mōi que nō sūt p se sensibilia nec ꝓpa nec cōia.
¶ Itē nō est ōtus ymaginatiua nec memozatiua.
qa iste insunt alīs aīalibz. ut uult Az. in ꝓhēio me-
thaph. ubi oīc q alia aīalia multa ymaginationibz
7 memozijs uiuūt. 7 in z° h9. ¶ Itē uirt9 ymagina
tiua 7 memozatiua scd̄m coēm doctrinā nō sūt uir
tutes cogn̄scitiue sed solū reseruatiue. ut tactū fuit ī
z° h9 ōtus finē. intellcūs aūt ē potētia cognoscitīa
¶ Itē memozatiua ē solū ptez itoz. ut uult Az. in
de memozia 7 reminiscētia. intellcūs aūt cognoscit
7 ptez ita 7 pñtia 7 futura q̄re ꝛc. ¶Nec ē putandū
q intellcūs quo intelligit̄ ult̄ sit ōtus cogitatiua d̄
qua magis ur̄. qa ōtus cogitatiua nō distīguit nisi ī
diuidual̄ 7 nō ult̄ 7 abstracte. ut ōtus cogitatiua
cogn̄scit ꝟ aīal 7 hāc relationē. ꝟ nō cogn̄scit qdditā-
tes eoz uel oꝑhēsiōe q̄re ꝛc. Relinqtur g̃ q si ītel-
lect9 ē uirt9 ozganica q sit sext9 sensus uel aliquid
h9mōi. Et sic pōt itelligi oña oñ. q̄re ꝛc ¶ Et est ꝟ
notandū q scd̄m oñ. ex isto fundamēto. s. qa itel-
lectus nō hz ozganū. ocludit ipe Az. q intellectus
nō ē uirt9 in cozpe ut pz ispicienti omentū. Si. n. eēt
ōtus ī cozpe oportēt q hēret aliqd̄ ozganū. ¶ Itez
ex alio ꝓbat oñ. itellcūz ñ eē ōtntē icōpe. 7 atguit
sic. Si intellcūs eēt ōtus ī cozpe oportēt q eēt ali-
qua disp̄o aut aliq̄ q̄litas 7 illa q̄litas aut attribue-
ret̄ oplexiōi scd̄m q oplex°. aut eēt q̄litas in ople-
xiōe addita tñ oplexiōi. 7 utrūq; istoz ē ipossib ile
Nā si eēt uirt9 addita oplexiōi necessario hēret oz-
ganū. 7 iā oñsum ē q nō hz ozganū. 7 pz oña pri-
ma scd̄m eū. declaratū est. n. q oīs uirt9 ī cozpe aut
attribuit̄ pmis q̄litatibz. s. fore oplexionis. aut est
ōtus exns in fora oplexiōis. 7 sic necessario erit aīa
ozganica 7 ꝟ ipossibile. qa declaratū ē q nullus ē
īstrūm supple sensus pticularis aliō ab instrīs qnq;
sensuū. Qd̄ aūt intellcūs nō sit uirt9 attributa co
plexiōi manifestū ē ex pdictis. q̄m cū aīa sensibilis
nō sit ōtus attributa oplexiōi q̄to magis intellcūs.
¶ Itē si eēt ōtus attributa oplexiōi. tūc sicut dicit
Az. ee lapidis in aīa eēt idē cū ee ei9 extra aīam 7
sic lapis eēt oꝑhendens 7 alia mīta otingētia huic
pōni. ꝟ sūt ōba oñ. que nō oīo sūt manifesta hoīb9
inexercitatis 7 pcipue q̄tum ad illā ultimā oñam
quā ponit. ¶ Ad intellectū g̃ istoz ōboz oñ. ꝓpt̄
iuniones accipio qd̄ itelligat p oplexionē. 7 p ōtutē
attributam oplexioni in eo q oplexio. 7 p uirtutez
additā oplexioni. 7 his intellectis pñt facilt̄ intel-
ligi oñe sue. Cōplex° ut sat̄ hr̄ ab Auerroi ī suo lib°
de medicina q uocat̄ colliget. Cōplex° est q̄dā qua
litas ꝓueniēs ex actōe mutua 7 passiōe q̄litatū tā-
gibiliū pmaz exñtiū in ek̄tis q quidē q̄litates tāgi
gibiles pme sūt calidītas frigiditas hūiditas 7 sic-
citas. ut declaratū ē ibi 7 in z° de generatōe. Et ista
descriptio exp̄ssius hr̄ ab Auicī ī p canonis. Quali
tas aūt attributa oplexiōi in eo q oplex° est q̄litas
ex qua ꝓuenit oīs oplex° p ei9 actionē 7 passionē.
cui9 mōi sūt ille q̄litates q̄tuoz que dicte sūt. q̄lib;
n. eaz ē pncipiū aliqd̄ oplexiōis cuiuscunq;. ita q
oīs oplex° req̄rit oēs illas q̄tuoz q̄litates. Cōplex°
n. ꝓpe nō est nisi in mixtis. 7 oē mixtū ē ostitutuz
ex q̄tuoz elemētis. ut dem̄atū ē in z° d̄ generatōe
Vñ p q̄litates attributas oplexiōi in eo q oplex°
puto q oñ. intelligat illas q̄tuoz q̄litates tangibi-
les pmas. Et rōnabilt̄ dicūtur attribute oplexiōi
sicut suo fini. ¶Nā sicut ek̄ta ordinat̄ ad mixta ut ad
finē. ek̄ta. n. sūt mā mixtoz ut pz in z° celi 7 mūdi.
7 z° de generatōe. mā aūt ē ꝓpt̄ finē. z° phicoz. sic
q̄litates tāgibiles ek̄toz sūt ꝓpt̄ oplexiones q̄ sunt
q̄litates mixtoz qbz mā disponit ad foras eoz. ōt9
aūt addita oplexiōi a oñ. intelligit̄ fora substātial̄
mixti que recipit̄ in mā oplexionata. uel intelligit̄
uirt9 oñs h9mōi fozmā receptā in mā oplexionata
7 ꝟ ōtus ē realt̄ dīsa ab ipa oplexiōe 7 q̄lib; quali-
tatū oplexionaliū. Et credo q ꝟ uirtus supaddita
oplexiōi. s. uirt9 oñs foram mixti ē illa uirt9 quaz
medici uocāt a tota spē. 7 ꝟ ē rōnabile. nā ipa fora
uocat̄ spēs rei scd̄m Az. in mīs locis. 7 h9mōi spe
cies 7 fora rei ē coīs oīb9 indīduis ei9dē spēi. 7 tal̄
uirt9 addita oplexiōi ē pncipiū opatōis que ñ pōt
eē a oplexiōe illi9 rei ꝓpe nec ab aliq̄ q̄tuoz q̄litatū
7 hac multū utūtur medici in reddēdo cās opatō
nū medicinaliū 7 ptiū aīaliū. q̄ncunq;. n. uidēt ali-
quē effectū que nō pñt reducē ad calidū aut frigi-
dū nec ad humidū nec ad siccū ī aliq̄ gradu nec ad
oplexionē in qua oñatur aliq̄ istaz dicūt illā opa-
tionē eē a tota spē uel a ōtute totius spēi. ¶ Viso g̃
qd̄ itelligit oñ. p oplexionē. 7 qd̄ p ōtutē attributā
oplexiōi. 7 qd̄ p uirtutē additā oplexiōi. dico q
intentō oñ. ē. q si itellcūs ē uirt9 in cozpe tōnabile
eēt q eēt uirt9 attributa oplexiōi uel ipa cōplexio
supple uel uirt9 addita oplexiōi. ¶Nō. n. eēt tōnabi-
le q ipe eēt q̄litas uisibilis q̄ ē lumē. qa null9 unq;
uidit intellcm̄. 7 adhuc inaīata hērent itellcm̄. nec
eēt etiā tōnabile q eēt aliq̄ q̄litas sube cozporal̄ d̄
secūda spē q̄litatis puta nālis potētia uel ipotentia
sube cozpalis. qa quelibet suba nālis p suā poten-
tiā nālē cozpeā uel ipotentiā ñ agit nec patit̄ nisi ī
diuidual̄ 7 ꝟ 7 nūc. sed itellcūs recipit 7 abstrahit
ult̄. ¶Nec eēt tōnabile q ipse eēt aliq̄ q̄litas de q̄tta
spē q̄litatis ut puta figura uel fora circa q̄titatē. qa
talis q̄litas ē p se sensibilis nec ē pncipiū recipiēdi

UVA. BHSC. IyR_010

uit. Vñ telinq̃ret̃ magr q̃ eẽt aliq̃ q̃litas tãgibilis aut aliq̃ q̃litas oñs omixtionẽ tãgibiliũ q̃litatuz 7 supaddita oplexiõi. Q̃ aũt nõ sit q̃litas supaddita oplexiõi ꝓbat. qa oĩs talis q̃litas si ẽ uirtꝰ aĩe ẽ organica. ut ipe supponit tãq̃ manifestũ ex diffinitõne aĩe. nã aĩa ẽ actus corpis physici organici. 7 ôtutes aĩe sine dubio sũt actus qdã organoz corpaliũ ex qbꝫ cõstituit corpꝰ organicũ. aut sũt uirtutes qbus talia organa deseruiũt ad opatiões suas q̃s habẽt in aliqbꝫ organis. Sed q̃ intellcũs nõ sit uirtꝰ attributa oplexiõi dupliciter ꝓbat. ꝑ. qa magr uideret de aĩa sensitiua q̃ eẽt ôtus attributa oplexiõi q̃ de aĩa intellectiua. qd̃ pz. qa aĩa sensitiua nõ solũ inuenit ĩ hoĩbꝫ 7 etiã ĩ aliis aĩalibꝫ q̃ sũt ꝓpiqora natis eẽtoz q̃ sũt iste q̃litates. qa sũt minꝰ pfcã. 7 sic aĩe eoz ul ôtutes magr vñt eẽ q̃litates eẽtoz q̃ aĩa hoĩs ĩtellectiua q̃ lõge nobilioz ẽ. 7 tñ aĩa sensitiua 7 eiꝰ uirtꝰ nõ ẽ uirtꝰ attributa oplexiõi. s. q̃litas aliq̃ cõplexionalis. qd̃ põt ꝓbari p illud qd̃ subiũgit oñ qa tũc eẽ lapidis in aĩa eẽt idẽ cũ eẽ eiꝰ extra aĩam. qd̃ sic ĩtelligo. qa pistas q̃litates tãgibiles nihil ꝑparãt ad recipiendũ aliquã formã nisi scdm eẽ reale 7 corpale. ut p calidũ 7 siccũ disponit aliqd ad recipiendũ formã ignis. 7 p humidũ 7 calidũ ad formã aeris. 7 sic de aliis. Silr si potẽtia intellcua uel sensitiua eẽt aliq̃ istaz q̃litatũ oplexionaliũ aĩa per eã nõ hꝫret recipe aliã formã nisi scdm suũ eẽ rale 7 corpale sicut recipit in mã corpali. q̃re seq̃tr q̃ sicut aĩa recipiẽs formã lapidis aliq̃ mõ ꝓhendit. i cogñscit. sic mã lapidis recipiẽs formã lapidis esset ꝓhẽdẽs. i. cogñscẽs. pꝰq̃ lapis. i. foĩa lapidis haberet idẽ eẽ ĩ aĩa 7 extra aĩaz. Itẽ oñ. ponit aliã rõem ad ꝓbandũ q̃ intellcũs nõ ẽ uirtꝰ in corpore 7 p oñs nec organica. 7 põt sic sillogizari. Nulla uirtus indiuidualis cognoscit res infinitas numero. ꝟ intellcũs cognoscit res ifinitas ĩ nũero sicut pz in ꝓpõne uli. g̃ ẽ. 7 itelligo q̃ cognoscit res ifinitas uel iudicat nõ qdẽ sub rõnibꝫ ꝓpriis oĩuz illaz. qa sic ẽ ipossibile cogñscere ifinita. utz ex 2° methaphꝫ. ꝟ sub rõne una 7 uli q̃ se hz indrẽnter ad repntatõez infinitoz. Vel põt sic forari rõ oñ. Quelibꝫ ôtus indidualis cognoscit res finitas solũ. ꝟ itellcũs nõ iudicat solũ res finitas imo ifinitas mõ ꝑdcõ quaꝫ ẽ. Ad ꝑmã rõem nego minoꝛẽ. 7 ad ꝓbatiõez dico. q̃ peccat p fallaciã oñs ex duabꝫ affirmatiuis in secũda figura. ut oñ. ℔ inuit. 7 cũ addit ad ofir mandũ. qa oĩs rõ ẽ. dico. q̃ oĩs rõ ulis ẽ itellcũs quo ulr cognoscim. ꝟ rõ pticularis. i. uirtꝰ cogitatiua que rõcinat de rebꝫ pticularit 7 indidualr apprehẽsis nõ ẽ intellcũs q̃ ulr 7 abstracte cogñscim. qdditates. Et cũ dr. q̃ cogitatiua hoĩs ẽ aliq̃ rõ. uel ẽ pticularis. s. indidualr cogñscẽs 7 distinguens. ut dicit oñ. auctoritate Aug. in de sensu 7 sensato. 7 forte p libꝫ de sensu 7 sensato itelligit totã illã ptem phie nãlis in q̃ Aug. ofidetauit de coĩbꝫ passionibꝫ corpis 7 aĩe sensitiue. s. libꝫ quẽ nos uocamus de sensu 7 sensato 7 eũ quẽ uocamꝰ de memoria 7 reminiscentia. ibi. n. s. ĩ de memoria 7 reminiscẽtia ꝓbat Aug. q̃ reminiscẽtia ẽ passio corpalis. 7 p reminiscentiã itelligit quendã actũ ôtutis cogitatiue ꝓpe hoĩ ut hz uideri ibidẽ. Ad aliã dico q̃ ôa ẽ maioz de potẽtia que ẽ actꝰ oãs eẽ siue ostitutꝰ in eẽ p subm. ꝟ si sit potẽtia aĩe que ẽ actꝰ. i. ꝓncipiũ ittrinsecũ opationis approꝑatũ cõpi nõ tñ exñs ĩ corpe subiue ñ oz q̃ talis potẽtia sit organica. 7 sic ẽ in ꝓposito utz ex dicꝫ. Ad aliã cũ dr oĩs potẽtia ẽ. dicũt aliq̃ q̃ uez ẽ si ipediat p se 7 dirẽ. sed si p accñs 7 indirẽ nõ oz ut sit organica 7 sic ẽ ĩ ꝓposito. actꝰ. n. itellectus ipedit p accñs ꝓpt indispõnem organi corpal uirtutis cogitatiue aut fantastice. ꝟ non p se q̃re ẽ. Vel põt dici magr maĩfestãdo q̃ actũ alicuiꝰ uirtutis ipediri aut corrũpi ꝓpt impedimentũ alicuius organi corpalis põt tingẽ dupliciter. Vno mõ ꝓ tãto. qa ille actꝰ natꝰ ẽ recipi in corpe ut ĩ subo. 7 sic ẽ uez q̃ uirtꝰ cuiꝰ actꝰ ẽ. Alio mõ põt tingere q̃ actꝰ alicuiꝰ uirtutis impediat aut deficiat ꝓpt impedimentũ aut defectũ organi corpal nõ qa ille actꝰ recipi debeat in aliq̃ organo corpali. sed qa dependet ab aliq̃ exñte in organo tanq̃ a mouẽte qd̃ mouet potentiã ad illũ actũ. 7 ℔ mõ ñ oz q̃ uirtꝰ illa sit organica sic aũt ẽ in ꝓposito. nã actꝰ intellcũs hz nõ sit ĩ corpe subiue tñ necessario dependet ab aliq̃ exñte in corpe hũano. s. fantasmate seu itentiõe ymaginata 7 ꝓpt ℔ dicit Aug. i ℔. q̃ intelligẽ uel ẽ fantasia uel non ẽ sine fantasia. 7 ℔ ur uez ꝓ ultia pte. Et oñ. dicit ibi q̃ itelligẽ q̃uis ñ sit in corpe. s. subiue tñ ẽ in rebꝫ exñtibꝫ in corpe. i. dependet a rebꝫ exñtibꝫ ĩ corpe. ut ipe met exponit ibidẽ. s. ab intẽtionibus ymaginad. 7 ad istã intentionẽ dicit Aug. in isto ℨ°. q̃ nequaq̃ sine fantasmate itelligit aĩa hũana. Et alibi in eodẽ ℨ°. Intelligentẽ quecunq̃ nccẽ sit fantasma aliqd̃ speculari. Et in eodẽ ℨ°. Spes qdẽ itelligibiliũ ĩ fantasmatibꝫ itelligit ẽ. Et ad istã itentõz intelligendũ ẽ qd̃ Aug. dicit ꝑ de aĩa de erroribꝫ anti quoz ĩ illo ca°. Nobiliꝰ aũt dubitabit aliqs. q̃ aĩa intellcua nõ intelligit ꝟ hõ ꝓ aĩaz nõ ꝓ tãto q̃ ipm intelligẽ coĩcit corpi ut subo nec toti nec pti nec p se nec p accñs. sed ꝓ tãto. qa aĩa sola sine eo q̃ moueret ab aliq̃ exñte in corpe hũano nõ intelligeret 7 iõ hõ itelligit ita q̃ totũ aggregatũ ex hoĩe cõpuptibili 7 aĩa intellectiua cãt ipm intelligẽ 7 recipit ipm tõe uniꝰ sue ptis 7 ꝓducit tõne alteriꝰ ut ꝑius dictũ fuit. 7 in ℔ differt intellcũs hũanus ab intellcũ dino. s. dei 7 intelligẽtiaz mouẽtiũ corpa celestia. qa intelligẽ eoz nõ ẽ in corpe subiue nec dependet a rebꝫ exñtibꝫ in corpe. Et ad istã intẽtionẽ dixit oñ. in phẽo ℔. q̃ possibile ẽ ut actio alicuiꝰ ñ coĩcantis corpi sit nõ exñs in aliq̃ eoz q̃ sũt in corpore. i. nõ dependens ab aliq̃ exñte in corpe. s. actõ intelligibiliꝰ q̃ se ipam intelligit 7 alia oĩa. ꝟ intelligẽ hũanuz dependet a rebꝫ exñtibꝫ in corpe ut mltoties dictũ ẽ. 7 ℔ ẽ intelligendũ de intelligẽ qd̃ cõtingit ĩtellectui añ statũ adeptõis. s. añq̃ intellcũs ages sit unitꝰ possibili ut fora. Sz utz sit possibilis talis adeptio ut itellcũs intelligat aliq̃ nõ ꝓ fantasmata 7 p quẽ modũ uidebit ĩ ontibꝫ si dꝰ dederit. 7 qd̃ addit in rõe. q̃ intelligẽ cõpit ẽ. sine dubio ẽ uez ꝓ tãto. qa ipm intelligẽ dependet a fantasmate hũano 7 in eẽ 7 ĩ seruari tanq̃ a motiuo qd̃ mouet ipm intellcm ad intelligendũ aliq̃ mõ motionis. Et ꝓpt ℔ etiã dicit oñ. in isto ℨ°. oñto 18°. q̃ intellcã speculatiua sunt colligata cũ intẽtionibus ymaginad 7 corrupta p corruptõz eaz.

Ommẽtator in ꝑma disgressione 7 ẽ oñtuz qntũ in solutõne tõnis Theophrasti dicꝫ. q̃ si non eẽt ℔ gen⁹ entiũ qd̃ scimꝰ in scia aĩe nõ possemꝰ intelligẽ multitudinez in rebus abstractis. i. intelligentiis sepatis. vñ paz añ dicit. q̃ ℔ nccẽ ẽ in oĩ intelligẽtia abstracta que intelligit aliud. s. q̃ in ea sit possibilis intellcũs aliquo modo. nulla. n. intelligẽtia ẽ liberata totalr a mã nisi ꝑma intelligẽtia que nihil intelligit extra se. Ideo põt queri. Utz cognitõ intellcũs possibilis sit nccia ad intelligendũ multitudinẽ in formis abstractis. Et arguit ꝑ q̃ nõ. qa ad intelligendum multitudinem in talibꝫ formis abstractis nõ ẽ necessaria cognio illiꝰ qd̃ nec est cã illiꝰ multitudis nez effectꝰ ꝓpinquꝰ, ꝓpt alteꝛ. n. istoz ur eẽ necessaria cognitio unius end absoluti ad noticiã altiꝰ ut satis pz ĩ logica. mõ ipe itellcũs

UVA. BHSC. IyR_010

possibilis nō ē cā mltitudīs substātiaꝝ separataꝝ ut manifestū ē īducendo in ql̄ibet genere cause. nec ē effect⁹ illi⁹ mltitudīs ut etiā manifestū uī. in q̄.n. genere hēret mltitudo ītelligentiaꝝ cālitatē ad intellcm̄ possibilē: ꝙ ꝛc. ¶ Oppositū ag̃uit buit auctoritate o3m̄. Et arguit tōe. qa sicut se hz mltitudo forāꝝ māliū ad mām. sic multitudo subaꝝ īmāliuz ad intellcm̄ possibilē cū ipe sit īpfectissim⁹ rspectu formaꝝ īmāliū sicut mā respcū subaꝝ māliuz ut pz ex isto 3°. sed mltitudo forāꝝ māliū non posset ītelligi sine mā. nā alia ꝫ alia forā ē in alia ꝫ alia materia saltē ꝑpa ut pz ex 8° methaph. ꝫ z° phicoꝝ q̄re ꝛc. ¶ Ad euidentiā qōnis o3iderāda sūt aliq̄. ꝑ cō siderandū ē ꝙ intellcūs possibilis int̄ oēs subas intellectuales ē minime pfectionis ꝫ nobilitad hz ipe sit nobilioꝝ oī forā māli. Vñ ipe quodāmodo medi⁹ ē int̄ foras māles ꝫ alias foras separatas ut īuit o3m̄. in 8° phicoꝝ. ꝫ hz idē docet o3m̄. in isto 3° o3nto 18° ubi sic dīc. Opinandū ē scd̄m Aꝝ. ꝙ ultimus ī ordine abstractoꝝ intelligentiū ē iste. ꝫ tōnē eius assignat qm̄ actio ei⁹ ē diminuta ab actione illoꝝ. cū actio. i. opatio ei⁹ magꝭ uideat̄ ee passio q̄ actio. Et hz ē bn̄ notādū modus scdz quē o3m̄. ꝑbat diminutionē ītellcūs possibil̄ respcū alioꝝ intellectuuz ꝫ hz sit ꝑmuz. ¶ Vlterius accipio ꝙ oīa duo q̄ ꝑpe dz̄nt scd̄m spēm se hn̄t ad inuicē sicut magꝭ pfectuz ꝫ minus pfectū ita ꝙ īpossibile ē duas spēs eiusdē generis ee eqlr̄ pfectas. ꝫ hz bn̄ ocederēt oēs intelligēteſ. ꝫ accipitur ī 3° metha. ꝫ pōt ꝑbari. qa sicut eqle ī q̄titate est idē scd̄m q̄titatē. ut pz in 5° methaph. sic eqle scd̄m pfectionē uī ee unū ꝫ idē scdz pfectionē. unū aūt scd̄m pfectionē ē unū scd̄m speciē qa spēs ꝫ pfectio sūt unū ꝫ idē. Vñ manifestuz uī ꝙ que sūt eqlis pfectionis sūt uni⁹ ꝫ ei⁹dē pfectionis ꝫ p o3s uni⁹ spēi. oz igit̄ si aliq̄ duo sūt diuersa scd̄m spēm ꝙ unū sit magꝭ pfectū alto. Vtꝝ autē hoc cōuertatur ulr̄. s. ꝙ oīa que dz̄nt scd̄m magis pfectū ꝫ minus pfectū differant specie ingrendum est in 5° phicoꝝ. sed q̄tum spectat ad ꝓpositū sufficit qd̄ dictū ē de hz. ¶ Vlteri⁹ accipio ꝙ sicut priuſ in aliquo genere ñ pōt ee sine aliq̄ ꝓxi ꝫ p⁹terius ī aliq̄ genere nō pōt ee sine aliq̄ postremo ut pz ex 5° methaph. sic pfecti⁹ in aliq̄ ordīe nō pōt ee nisi in ordine ad aliqd̄ pfectissimū ꝫ min⁹ pfectū ī ordine ad aliqd̄ īpfectissimū ul̄ minime pfectū ita. s. ꝙ pfecti⁹ ē illud qd̄ ē ꝑpinqus pfectissimo ꝫ r̄motius ab īpfectissimo. ꝫ min⁹ pfectū ei⁹. ꝫ hz oīa sūt manifesta hoī bo bn̄ dispositis paꝝ etiā exercitatis in phia. ¶ Vlteri⁹ accipio ꝙ in subīs separatis a mā cōpali nō ē mltitudo nūeralis indīduoꝝ eiusdem spēi ꝫ hz suppono ex ꝑ celi ꝫ mōi ꝫ satis pz ex iz° methaph. Vñ relinqtur ꝙ si in eis ē multitudo ꝙ illa sit spēs ꝑcipue qa oīs mltitudo uel ē rez dz̄ntium scd̄m formā uel ē rez dz̄ntiū scd̄m q̄titatē ut dicit o3m̄. in ꝑ phicoꝝ ¶ His uisis dico ad qōnez duo. ꝑ ꝙ si nō eēt intellcūs possibilis nō eēt multitudo in subīs separatis. z° ꝙ hm̄ōi mltitudo nō pōt intelligi pfecte sine cognitōe ipsius intellcūs possibilis. Primū ꝑbat̄ ex pmissis. qa sube abstracte nō p̄nt ee multe ꝫ dr̄se scd̄m spēm nisi una earū posset esse pfectioꝝ alia ut pz ex secūda suppōne. sed una earuz nō posset ee pfectioꝝ alia nisi eēt int̄ eas aliqua minime pfecta ut dīc alia suppō. ꝫ int̄ eas minime pfecta ē intellcūs possibilis ut etiā suponebat̄ ꝙ ītelligētie nō p̄nt ee mltē ꝫ diuerse scd̄m spēm nisi eēt intellcūs possibilis. ꝫ nō p̄nt alr̄ ee multe nisi scd̄m spēm q̄re ꝛc. Secundū silr̄ pz ex dictis. nā multitudo specifica taliū subaꝝ nō pōt pfecte ꝫ oplete ītelligi ee in eis nisi cogn̄scat̄ ꝙ una ē min⁹ nobil̄ ꝫ minus pfecta q̄ alia. h̄. n. ē necessaria oditio ad hoc ꝙ sint multe. sed nō pōt cogn̄sci ꝙ una sit min⁹ pfcā q̄ alia nisi cognoscat̄ ee aliq̄ minime pfcā. ꝫ hz nō est nisi ītellcūs possibilis ut dictū ē q̄re ꝛc. Et ī hac declaratiōis ordinatōe gaudebat aīus me⁹ cuz laude dei. qa a nullo doctore extr̄seco nec sonāte nec scripturā eā susceꝑi. ꝫ a uero doctore q mentē illuminat ꝫ ueritatē oñdit. ꝙ si hz declaratio nō ē cōpleta erit aliis ꝓncipiū pscrutādi. ¶ Sed ē aduertendū ꝙ q̄uis ad pfecte cogn̄scendū multitudinē ee de rebus abstractis necessaria sit cognitio intellcūs possibilis ut dictū ē. tn̄ ad hm̄ multitudīs cognitōz cōpletā etiā ꝓut ē possibile hoī nō sufficit cognō ītellcūs possibilis īmo cū hz necessariū ē cogn̄scere multitudinē actionū eaꝝ. s. motuū celestiū q̄s ꝓducūt ꝫ hz plane docet o3m̄. in isto 3° in o3nto 18°. ubi sic loqtur. Qm̄ qđ admodū nō scim⁹ multitudinē ītellectuū abstractoꝝ nisi ꝑ or̄sitatē suarum actionū ita etiaꝫ nō scimus or̄sitatem ipsi⁹ intellcūs mālis ab agēte nisi ꝑ diuersitatē suaꝝ actionū. Qualiter aūt iste intellcūs inueniat̄ in oī intelligētia que intelligit aliqd̄ extra se hz ē multū obscurū. ꝫ hz infetius apiet qñ ingret̄ vtꝝ aīa ītellcīua hūana sit cō posita ex intellcū possibili ꝫ agēte ꝫ ꝑ quē moduz. ¶ Ad tōem in ctrariū pōt dici ad maioꝝ pintem ptionē. qa sufficit ꝙ mltitudo ītelligētiaꝝ ꝫ diuersitas hēat hitudinē ad ipm intellcm̄ possibilē ꝫ sic erit hz utz ex dictis. Nō. n. pñt ee or̄se scd̄m speciez nisi una sit pfectiō alia ꝫ una ñ pōt min⁹ ee pfcā q̄ alia nisi sit ꝓpinqor minime pfecte q̄ ē intellectus possibil̄. sic igit̄ ipe ītelligētie inq̄tū sūt or̄se scd̄m spēm hn̄t quandā hitudinē necessariā ad ītellectū possibilē. ꝫ hz sufficit ad ꝓpositū. s. ad hz ut ītelligāt̄ ee or̄se scd̄m spēm nisi cognoscat̄ intellcūs possibil̄ Intelligo igit̄ sic. multitudo intelligentiaꝝ uel est idē qđ eaꝝ or̄sitas specifica ul̄ sine illa ītelligi non pōt. or̄sitas aūt specifica eaꝝ ul̄ ē idē qđ maiō ꝫ minor pfectio eaꝝ ad inuicē uel nō pōt ītelligi sine ea Vnā aūt ītelligētiā ee min⁹ pfcaꝫ alia idē ē qđ eaꝫ ee ꝓpinqor ē minime pfecte ī suo ordine aut saltez illud nō pōt ītelligi sine isto. Et unā ee pfectiorem alia ē ipaꝫ ee remotiorē ab īpfectissima ꝫ minime pfecta ꝫ ꝓpinqorē pfectissime ul̄ sine hz ītelligi nō pōt. cuz igit̄ nullus possit intelligere unam intelligentiā ee ꝓpinqorē īpfectissime intelligētie aut remotiorē ab ea nisi cognoscat pfectissimā ītelligentiā ad quā ē ista hītudo. seqtur ꝙ null⁹ pōt ītelligē unā intelligentiā ee min⁹ pfecta alia sine ognitōe ei⁹ q̄ minime pfecta ē. s. ītellectus possibil̄. ꝫ ulteri⁹ nisi cognoscat̄ unā ee min⁹ pfectā q̄ aliaꝫ ñ pōt cognosci ꝙ una sit dr̄sa scd̄m spēm ab alia. nec ulteri⁹ pōt ītelligi ꝙ sint mltē nisi intelligātur ee diuerse scd̄m spēm q̄re ꝛc. ꝫ sic pz solutō rōnis. ¶ Vl̄ pōt dici ꝙ īmo ipa multitudo subaꝝ separataꝝ ē quodāmō cā final̄ ipi⁹ intellcūs possibilis. s. gr̄a cui⁹ aliq̄liter ē ipe intellcūs possibilis. sicut etiā mltitudo formaꝝ māliū ē aliq̄l̄t finis ipsi⁹ māe corpal̄ ut potest hr̄i ex z° phicoꝝ. Et si dicat̄ ꝙ finis debet ee nobilio eo qđ ē ad finē ꝑcipue finis gr̄a cui⁹. mltitudo aūt hm̄ōi subaꝝ uī ee qđdā accns qđ nō est nobilius suba ītellcūs possibilis ¶ Dicendū ꝙ multitudo subaꝝ separataꝝ nō ē nūer⁹ accnt̄al̄ de genere q̄titatis. sed ē nūerus eēntiaꝝ q ē idē eēntial̄ cū ipsis eēntiis nūeratis ut coīter or̄ sup q̄rtū methaph. ꝫ si ocederetur esse accidens forte non eēt remotum qn esset nobilius simpliciter q̄ intellcūs possibilis Suba. n. bene est nobilioꝝ accidentibo que sunt in ea sed non seqtur ꝙ quelibet suba sit simplicit̄ nobilioꝝ quolibet accnte oībo modis. inquire diligēt̄ ꝫ pfice quod deficit ꝫ hoc melius est q̄ nihil.

UVA. BHSC. IyR_010

In qstione de vnitate intellcus relinquebat unu dubiu.s. Vtr itellectiones qbo diuersi hoies itelligut vnu intelligibile sint diuerse nuero aut vna nuero. Et agunt q sint una nuero.qa accns numerat nueratioe subi ut coiter accipit ex p thopicoz. sed itellectiones iste sut quedaz accntia intellect. intellcus e unus numero ut pbatu e pus.g zc.

Oppositu arguit.qa sicut se hz sensus ad sensibile sic intellcus ad itelligibile ut pz in isto 3°.6 sensationes qbo orsi hoies sentiut unu sensibile no sunt una nuero 6 orse qre zc. De isto visi sut aliq credere q cu orsi hoies intelligut unu intelligibile sil itellectiones eoz no sut orse nuero 6 una 7 eade 7 huerut aliq motiua.p qa sile ur ee iudiciu de spebo itelligibilibo 7 de intellectioibo respcu uni obi. 6 spes itelligibiles qbo soz.itelligit lapide sut eedez nuero cu illa q plo itelligit lapide. ut ur uelle om. p hs q pbat intellcm ee unu nuero qre zc Et ofirmatur toe om.na si spes itelligibil i me 7 i te e alia nuero tuc ab istis poterit abstrahi spes itelligibil una cois. Oia.n.duo que ueniut in spe 7 ont numero hnt una spem abstracta ab eis.tunc g qrit o illa spe abstracta. aut e una nuero i me 7 in te. aut alia 7 alia.si una nuero.eade toe eat standu i pmis si alia 7 alia tuc ab illis abstrahet aliq spes ut pus. 7 sic queret de illa usq; in infinitu.aut oz dcedere q spes intelligibilis lapidis e una 7 eade nuero i me 7 i te.7 eade ro e de ipa itellectioe qre zc. Item aliq sic arguut. Si itellectio lapidis e orsa in soz.7 plone.aut e orsa p se.aut p subm.aut p aliqd accns no p se qa tuc differret scoz spez qd e absurdu. vni n. itelligibilis scom speciem no debet ee nisi una species.nec p subm. qa subm e unu .s. intellcus i quo solo tanq; in subo e ipa spes 7 itellectio.nec ur esse orsa p aliqd accns. qa illud maxime uideret ee respcus ad obm uel ad fantasma obi.7 tuc quereture de illo respcu an sit unu nuero aut ali 7 ali. si unu eade toe fuit de itellectioe.si ali 7 ali tuc qreret p qd unu istoz respectu differt ab alio.aut p se ipm aut p subm aut p aliqd accns. Si p se ipm hoc esset iconuenies.qa tuc differtet scom spem.qd e impossibile eo q hnt eunde terminu scom speciem.nec per subm.qa illud e unu nuero.nec p aliqd accns.qa q reret de illo accnte ut pus 7 sic in infinitu Jte ponam q soz. nuc itelligat lapide 7 plo no itelligat deinde manete itellectoe soz.plo incipiat itelligere lapide.q ro ut in itellcu plonis recipiat intellecm de nouo alia ab illa qua hebat soz.aut nulla. si nulla tuc eade e intellectio qua utq; itelligit. si aliq itellectio recipiat ibi d nouo Cotra. recipies de bz ee denudatu ab illo qd recipit saltem scoz specie lz non scom gen. ut oic om.in z° 7 i 3°. cu igit itellectus haberet in se itellectione lapidis anq; plo itelligeret s.soz. itelligete qlt recipiat noua itellectione hec ur absurdu. Propter istas tones 7 osiles possz alicui uideri 7 aliqbo uisu e.q cu plures hoies intelligut unu itelligibile siue sil incipiat itelligere siue no sed un pus q; ali ou tn sil itelligat itellectio scoz se e unica scom numez.7 dicut q; quis ita sit tn n segt q si un illoz dsinat itelligere q etia ali dsinat itelligere.qa possibile erit q un eoz otinuabit actu fantasiadi.7 sic ab illa itellectoe dnoiabit itelligens 7 alius desinet cogitare uel fantasiari 7 sic illa intellectio no copulabit cu eo nec denoiabit ipm intelligente. Et quis iste toes pulchre sint 7 subtiles tn mihi no uident demratiue 7 silt odo licet sit pbabilis non tn ur mihi ee necessaria. Vn ad pns ur mihi pbabili ee otrariu. Ad cui euidentiaz pmitto aliq p accipio a om.q nlla itellec cuiuscuq; rei generabilis 7 corruptibilis est eterna eade nuero simplr.7 hs pbat om.in omto 5°.na si intellcus speculatiu.i.intellcus actualr itelligens eet etnus sequeret q fore sensibiles eent itellce actu extra aiam 7 imales.7 hs e otra hoc qd iuenit in istis formis mixtis.hs e to om.ibide. Sed reuera hec ona e multu mirabilis 7 occulta 7 no accepi declatione ei ab aliquo doctoz exteriozu. 6 forte pot sic itelligi. Si itellectio lapidis eade nuero simplr esset eterna tuc lapis aut fieret intellcus pactionez itellcus agetis solu sine fantasmate lapidis aut fieret intellcus pactione intellcus agetis una cuz fantasmate ei. Si p mo hs eet otra ea que apparent ad sensu. manifestu.n.e unicuiq; q ipe no potest itelligere lapide sine ei fantasmate. Silr aut e de quolibet alio sensibili.hs aut no uidetur nisi fantasma coaget ad pductione ipsi itelligi.qre relinquitur secundu.s.q lapis fiet actu intellcus pactione intellcus agei coopate fantasmate. cu igit fantasma sit generabile 7 corruptibile impossibile e intellectone ee eterna eade nuero. na ridiculu eet dicere q aliqd eternu dependet effectiue ab aliq corruptibili. 7 sic om.ocludit ulteri q si intentiones qs apprehendit intellcus ex intentionibo ymagiatis eent eterne i.si intellectiones aut species itelligibiles eent etne eede nuero tuc itellectiones uirtutu ymaginataz eent etne.s.qa itellectiones dependent ex itentioibo ymagiatis sicut sensationes ex sensibilibo ut dic om sequeret ulteri q sensationes eent etne ut dic.quia sensationes sut cae itentionu ymaginataz seu fantasmatu quoquo scom illud Az. fantasia e mot factus a sensu scom actu. 7 ulteri si sensationes essent etne fore sensate seu sensibiles eent etne cu sensato dependeat ex fora q sentit tanq; ab agete ut pz in 3° hui. Et ex hs ulteri sequeret q fore sensibiles extra aiam eent imales .qa nulla fora malis specifica e icorruptibilis. 7 ulr. nulla fora malis e simplr incorruptibil. fore g sensibiles eent imales 7 p ons eent itellce actu extra aiam.Na ois fora imalis extra aiaz exns e actu itellecta 7 intelligens ut dic Az in isto 3° 7 sic pot declarari ona om Sz adhuc possz aliqs cauillare dicedo q itellectio lapidis eade nuero e etna sed no catur ab itellcu agete solu. nec ab eo cu fantasmate nec a fora lapidis sed e coetna ipsi itellectui possibili sicut alis itelligetis sut coeterne cognitiones eoz que cognoscut.hs remouebit p ea que dicetur. Accipio ulteri q ho non debet dici ee actu itelligens nisi actualr producat actu intelligedi.nec de nouo itelligens nisi de nouo producat actu intellcus. Et hs pz in silr.sicut ignis no dr actu ignies nisi actu producat actu ignis.s.ignire seu coburee.silr aut 7 i alis silr bo. Et hs etia pbo auctoritate om.dic.n.om.in omto 5° i solutioe secude difficultatis.q ho no e itelligens actu nisi p otinuatoz intellcus cu eo actu. aut igit p istam otinuatoz intellcus cu hoie itelligit copatoz ipsoz ad aliquem iminu coez. aut itelligit otiguatoz ipsoz.s.q hent ultima eoz silr. aut itelligit dependentia ipsi act ab hoie uel ab aliq exnte in hoie.s.a fantasmate. Ino e dicendu p mo. qa talis otinua° solu debet ptibo otinuis s.copulatis ad unu iminu coez. Nec e dicendu z° qa talis otigua° e solu int corpa.ut pz ex 5° phicoz intellcus aut no e corp neq; uirt in corpe ut oste su e pus.g relinqt 3° mo ut.s.sit sensus q ho non e actu itelligens nisi p hs q act intellcus dependet ab ipo p aliqd exns in eo actu.s.p fantasma.ostat aut q act intellcus no dependet a fantasmate tanq; a fine nec tanq; a fora nec ut a subo.qa sic eet in cope in quo e fantasma.qre relinqtur q dependet a fantasmate hois itelligetis tanq; ab agete quoqmodo Sic igit aliqs ho non pot actu intelligere nisi per suu

UVA. BHSC. IyR_010

fantaſma ꝓducat intellectionē ī ſe iſpo. vnde ꝓpe
loquēdo totū oꝑſitū ex intellcū ⁊ hoīe cogitante
ſeu fantaſmate ītelligit ut tāgebaꝫ ꝑus. ¶ Dis ui-
ſis dico ad qōnem q ītellectiones qbꝰ ſoꝛ. ⁊ pꝛo in-
telligūt lapidē nō ſūt intellectio una nūero ꝑt ſe⁊
ſimpliꝛ. qꝺ ꝓbo ꝑ ſic. effectꝰ unꝰ nūero ſimpliꝛ non
ꝺependet a cauſis oꝛſis in eoꝺē genere cauſe⁊eoꝺez
mō cālitatis ſe hñtibꝰ ad iſm q̄tū quelibet ſufficit
ſine alia ad cāndū illū effectū cū quadā alia cā. hec
ē manifeſta cuilibet ītelligēti. ſed intellectio q̄ ſoꝛ.
ītelligit lapidē ⁊ ītellectio q̄ pꝛo ītelligit lapidē ꝺe
pēdet a oꝛſis caīs ī eoꝺ genē cāe ⁊ eoꝺē mō cālitatī
q̄z quelibet cū aliq̄ alia. s. cā ſufficit ad ꝓducenꝺu
ipaz. nā intellectio quā hz ſoꝛ. uel qua ſoꝛ. oꝛ intel-
ligēs ꝺependet a fantaſmate ſoꝛ. una cū ītellcū agē
te. ⁊ iſte ꝺue cauſe ſufficiēter pñt facē illā ītellectoz
ſine fantaſmate pꝛonis ut manifeſtū ē. ⁊ intellectō
q̄ pꝛo ītelligit ꝺepēdz a fantaſmate ipſiꝰ pꝛonis ſine
fantaſmate ſoꝛ. ut pz ex ꝺictis. ⁊ ſic iſte intellectōeſ
ꝺepēderēt a oꝛſis cauſis in eoꝺē genēr cauſe ⁊ eoꝺē
mō ſe hñtibꝰ q̄z una nō agit ꝺtute alteriꝰ ⁊ poteſt
agere ſine alia. q̄ſt ḡ eēt ītellectō penitꝰ una nūero
ꝑ ſe ? ¶ Itē ponamꝰ ſicut ē poſſibile q ſoꝛ. ⁊ pꝛo ici
piāt ꝺ nouo ītelligē lapidē cū ꝑus nō ītellexiſſent
aut intellectio lapidis ē una nūero ſcꝺm ſuā ſubaz
qua utq̄ ītelligit aut alia nūero. Si una nūero aut
illa intellectio ſp fuit ī ītellcū eaꝺē nūero. aut ñ ſp
fuit in ītellcū ſed icepit eē ꝺe nouo in aliq̄ inſtanti.
Nō ē ꝺare ꝓmū. qa ꝺemōſtratū eſt ꝺtratū ſcꝺm om̄
qa nulla ītellectio rei generabilis⁊ coꝛꝛuptibilis ē
una numero eternaliꝛ ī intellcū. Si ꝺo ītellectō ali-
qñ icepit eē in ītellcū ꝺe nouo. s. in aliq̄ inſtāti ma
niſeſtū ē q ipſa fuit cāta a fantaſmate alicuiꝰ hoīſ q
icipiebat ītelligē ſcꝺm illā ītellectionē. ponamꝰ ḡ
q in aliquo inſtanti plures hoīes incipiāt intelligē
lapidē. q̄ro utq̄ illa intellectio cābit ab uno fantaſ
mate alicuiꝰ illoꝝ hoīum. aut ab oībꝰ. aut a nullo.
Nō ē ꝺare iſtud ultimū. qa oīs ītellectio rei gene-
rabilis ꝺepēdet ab aliquo fantaſmate. Nec ab uno
ſolo. qa nulla tō pōt eē q̄te fieret a fantaſmate uniꝰ
plus q̄ a fantaſmate alteriꝰ pꝛ q̄ ipi ſiliꝫ oēs ītelligūt
ꝺe nouo illuꝺ ītelligibile. Si ḡ illa ītellectio cauſet
a fantaſmatibꝰ oīum illoꝝ hoīum q ponūtur icipe
ꝺ nouo ītelligē ī inſtāti ꝑ ꝓductiōis eiꝰ ſeq̄t q nō
pōt eē una⁊ eaꝺē ītellectio. qa una ītellectio n̄ ꝺbz
ꝺepēdere a plurib⁹ fantaſmatibꝰ uniꝰ ⁊ eiuſꝺez rei
equaliꝛ ⁊ eoꝺē mō ſe hñtibꝰ ad intellcm̄. telingtur
ḡ ſatis euident q taliꝛ ītellec° nō eſt penitꝰ una ⁊ ea-
ꝺē nūero ſed alia⁊ alia aliq̄ mō. ¶ Conſiꝺerandū tñ
q ītellectōes eiuſꝺē obi nūero ſiliꝫ exiſtes in ītellcū
ſūt una ītellectio ſcꝺz accñs ꝑ quātō ſūt ī uno ſub-
iecto. ſed nō ſeqtur q ſint penitꝰ ⁊ iꝺiſibiliꝫ aliqꝺ
unū nūero. ¶ Notandū etiā q iſte intellectōes q̄-
tū ē ex pte ītelligibilis bñ ſūt una nūero ſaltē ꝓua-
tiue. s. qa ex pte ipſiꝰ ītelligibilis nullā hñt oꝛſita-
tē ad inuicē eo qꝺ iſm ē unū ſcꝺm ſe ſed numerāt
tōe fantaſmatū oꝛſoꝝ a qbꝰ ꝺepēꝺent in eē ⁊ cōſer
uari ⁊ in eēndo. ¶ Itē pōt ꝓbari ock°o ꝓncipaliꝫ. qa
oſtat q intellectio q̄ aliqs hō ītelligit lapidē ꝺebet
eē oꝺformis fantaſmati illiꝰ hoīs. vnde ⁊ om̄. uliꝫ q
fantaſmata ſūt ſuba. i. ꝓncipia ꝑ que ītellecta ſpecu
latiua ſūt ꝺa. Si ḡ ꝺuo hoīes ſiliꝫ intelligūt unū lapi
ꝺē. q̄ro utq̄ ſit oꝺformitas ītellectōis ad fantaſmata
eoꝝ una nūero penitꝰ an oꝛſa. ſi ꝺicaꝫ q ſit penitus
una nūero oꝺformitas⁊ nullo mō oꝛſa. ſeqr q coꝛ-
rupta uliꝫ ꝺeficiēte oꝺformitate ad fantaſma uniꝰ ꝺefi
cit oꝺformitas ad fantaſma alteriꝰ. ⁊ ſic cū unꝰ illoꝝ
ꝺeſinit ītelligē aliꝰ neceſſario ſiliꝫ ꝺeſinit ꝺe ītelligeꝛ.
qꝺ ē iconueniēs. ſi ꝺicaꝫ q illa oꝺformitas nō ē una
nūero ſed alia ⁊ alia tūc ꝺtra ß eēt rō q̄ aliq̄ putāt
ꝓbare intentionē ſuaz. s. q ꝓcederet in īfinitum ī
abſtractionib⁹. nā ab illꝫ ꝺuab⁹ oꝺformitatib⁹ oꝛſis
nūero ⁊ ꝺuenientib⁹ ſpē abſtraheꝛeꝫ ſpēs coīs ⁊ q̄
reꝛeꝫ ꝺe illa ſpē an ſit una numero an alia ⁊ ꝺiuerſa
Si una nūero. eaꝺē tōne ſtandū fuit ī ꝓmis. ſi alia
aut oꝛſa tūc q̄ritur ut ꝑus. ¶ Eſt etiā oſiderandu
q hz ītellectio eaꝺē nūero nō poſſit eē etna in intel
lectu ⁊ q̄uis etiā ītellectō nliō mō ſit ꝓꝑtua rſpcū
uniꝰ indiꝺui ꝺeterminati. tñ ſcꝺm intentionē om̄. in
tellectio quelibet uel ſpēs ītelligibiliꝫ ſp ē ī intellcū
reſpcū ſpeciei hūane eaꝺ ſcꝺm ſpēm ita q nō ē ali-
qꝺ tēpus in quo ītellcūs nō hꝫat ſpeciē cuiuſlibet
rei ītelligibiliꝫ ſumptā a fantaſmate alicuiꝰ hoīs. un̄
om̄. ꝺicit in iſto ʒ°. q pbia ſp ē pfecta in maiozi pte
ſui ſubi qꝺ nō ſic ctedo eē intelligendū q maiō pſ
hoīum hꝫat pbiaz pfectā ita q qlibet hō illiꝰ maioꝝ
ptis hꝫat pfectā pbiam ¶ Sic. n. eēt ſenſus q hoieſ
quoꝝ qlibet hz pbiam pfectā ſcꝺm ſe ſint ī maiozi
nūero q̄ illi q nō hñt pbiam pfectā ſicut hoīes hñ
tes ꝺigitos. ʒ. ſūt in maiozi nūero q̄ illi q ñ hñt. ʒ.
ꝺigitos. ß. n. uꝝ mꝫtū ītredibiliꝫ ⁊ iopīabiliꝫ qa q̄uiſ
hīta° hoīs ſit pꝫ ī pte meridiōali ſicut ī ſeptēꝺōali
⁊ q̄uis ꝺcedēꝺtur ibi exerceri pbiam. tñ īdubitāt ß
⁊ ibi hoīes q nō ſūt pfecti in pbia q̄i incōpabiliter
ſūt ī maiozi nūero q̄ illi quoꝝ unuſqſq habz totā
pbiam īmo ꝑ uno q hꝫet pfectā pbiam inuenirēt
mille quoꝝ nulꝰ hꝫet eā pfectā. ⁊ adhuc qꝺ pluſ
ē. taꝛo īuenīt unꝰ ſolꝰ q hꝫat totā pbiam. Nō ḡ ſic
ītelligo pbiam ſp eē pfectā ī maiozi pte ſui ſubi ſic
q hoīes quoꝝ qlibet hz totā pbiaz ſint in maiōi nu
mero q̄ illi quoꝝ neut hz illā pfectā. Sed ſic intel-
ligo q in maiozi pte hoīum pbia ē pfecta. ita q qli
bet illoꝝ hz aliquā ptē pbie unꝰ unā ⁊ aliꝰ aliā aliꝰ
unā aut plures ⁊ ſic in oībꝰ illis ſiliꝫ ſūptis pbia ē pꝛ
fecta ⁊ illi ſūt maioꝛ ps hoīum. pauci. n. ſūt hoīes q
penitꝰ nullā hꝫant ptē pbie nec hītū ꝓncipioꝝ nec
ockonū. ſed plures ſūt q hñt aliq̄s ptes pbie. Unꝰ
n. habet ſciam nāle ⁊ aliꝰ mathematicā aliꝰ oīnam
aliꝰ logicā ⁊ ſic ꝺe cetis. aliq hñt plures iſtaz. Et ſic
in oībꝰ iſtis oiñctiz ⁊ nō ī unoq̄q ꝺiuiſiz pbia iue-
niēt pfecta. ⁊ q̄uis nō ſit pfecta foꝛte ī hoībꝰ q ſunt
ß in pte. s. ſeptēttrionali tñ in iſtis cū illis q ſunt in
pte meridionali bñ ē pfcā. Sicut. n. tota habitabiliꝫ
terra ñ caret artificiis nec artibꝰ nālibꝰ uel mālibꝰ
i. ātificialibꝰ rebꝰ quaꝝ foꝛe ſūt ī mā nāli ut ꝺomo
ueſtimēto ⁊ hꝰmōi. ſic tōnabile eſt q nunq̄ totuz
genꝰ hoīum ī oī climate ⁊ ī oī pte hītata ſit puatuz
pbia. Et ß ē tō ſufficiēs ut ꝺicit om̄. ⁊ faciēs aīam
geſcentē. s. aīam bñ oiſpoſitā ad ocedendū ⁊ icipi-
endū ueritatē ¶ Sed ego iā uiꝺi mꝫtos qbꝰ iſta tō
nō ſufficit. ⁊ puto q illi nō ſūt bñ iꝺonei ad pbiam
Nō pꝛ ꝺ ß. ß ſūt ocā ad ītētionē om̄. q̄ ꝑ q̄to ſūt
otra fidē ponētē nihil eē etnū niſi ſolū ꝓmū ꝓnci-
piū qꝺ ē tꝝ falſa ſūt ⁊ erronea. q̄z tñ falſitas n̄ pōt
ꝑ tōem nāle ꝺuīci. ¶ Ad tōes alteriꝰ ptis ¶ Ad ꝓ-
mā nego q ſpēs intelligibiliꝫ ſit penitꝰ una numero
a fantaſmate meo ⁊ tuo. Et ad auctoꝛitatē om̄. oꝰ
q ipe intelligit illā ſpēm eē eaꝺē ſcꝺm ſubm ita
q nō ē oꝛſa nec alia loco ⁊ ſubo. ⁊ ꝑ ß uoluit ꝓbaꝛ
ꝓpoſitū ꝓncipale. s. q intellcūs cū ſit ſubz illiꝰ ſpēi
⁊ illa ē una ſubo q ītellcūs ē unꝰ numero. ¶ Ad tō-
nē om̄. cū oꝛ. ſi illa ſpēs eēt alia ⁊ alia nūero ⁊ una
ſcꝺm ſpēm tūc ab illis poſſet abſtrahi ꝛc. uez eſt ſi
eēt alia ⁊ alia numero loco ⁊ ſubo. ſicut foꝛa ſoꝛ. ⁊
pꝛonis. tales. n. foꝛe uel res q̄cunq̄ oꝛſe nūero ſcꝺz
locū ⁊ ſubm ſūt māles ⁊ nō pñt ītelligi intellectu
cōi niſi ꝑ ſpēm abſtractā ab eis. Sed ſi ſūt ꝺiuerſe
nūero nō qꝺē loco ⁊ ſubo ß qa una nō ē penitꝰ idē
indiuiꝺualiꝫ cuz alia ñ oz q ab eis abſtrahaꝫ aliq̄ ſpēs
coīs alia ab utraq̄. uel ſi abſtrahaꝫ aliq̄ ſpēs coīs ꝑ
quā ſoꝛ. pꝛo ītelligāt. illa ſpēs nō erit penitus una
nūero ß alia⁊ alia ſicut ⁊ ꝓcedētes. nec ē icōueniēs

UVA. BHSC. IyR_010

q̄ sit ꝓcessus in infinitum ī talib⁹ entibus aīe pac-
cidēs o⁹dinatis ⁊ successiue exīt̄ib⁹ ⁊ nō sil̄. ¶Vel
pōt b̄uiter dici q̄ spēs ē alia ⁊ alia ut p̄dict̄ū est. Et
ad auct⁹itatē ō m̄. ⁊ ei⁹ rōem pōt dici. q̄ ipe ñ po-
nit ꝟ assertiue sed disputatiue ⁊ dubitādo. nec illā
rōnem recipit tanq̄ ꝛem ratiuā sicut ꝓz diligent̄ in
spiciēti v̄ba ei⁹. ¶Alt̄ dicūt aliq q̄ a spē lapidis exī
te ī ītellcū meo ⁊ tuo pōt abstrahi spēs lapid ñ osi-
derādo ipam ut ē ab ꝟ fantasmate uel ab illo. ⁊ illa
spēs abstracta ē in intellcū ⁊ ē singularis in eēndo
sicut ītellcūs ⁊ uīs in repsentādo. sed ñ est singu-
lar alia singularitate q̄ spēs a q⁹ abstrahit̄. nec
uīs alia uītate q̄ ille spēs ¶Sed istud nihil est. qa
sicut spēs lapidis ē aliud a lapide sic si a spēb⁹ q⁹
orsi ītelligūt lapidē abstrahit̄ spēs o⁹ illā eē orsa⁹
ab ill̄ ⁊ singlaritatē ei⁹ aliam a singularitatib⁹ ea⁹
q̄uis sint in eodē subo. ⁊ iō meli⁹ ē dicere ut ꝓus.
¶Ad aliā dicendū q̄ illa spēs ē alia ⁊ alia p accīs
nō qdē p aliqd accīs sibi inexīs sed p aliqd accīs
extrinsecū ad qđ ꝟ hītudinē ⁊ a que dependet ⁊ cō
seruat̄. s. p fantasma aliud ⁊ aliud nūero. nec o⁹ q̄
sp illud a quo uel p qđ aliqd o⁹sificat̄ sit intrīsecū
illi qđ o⁹sificat̄ ⁊ ꝟ in reb⁹ q̄ dependēt ⁊ oseruātur
ab aliq⁹ extrīsecis. ¶Sed aliqs instaret ulterius
sic. Nihil ē o⁹sum ab aliquo nec p se nec p accīs p
aliqd extrinsecū ab eo. ꝟ uī. ualde manifestū. cum
igit̄ ipm fantasma sit aliqd extrīsecū ab ipa spē. uī
q̄ ipsa spēs nō debet eē diuersa ab alia spē nec p se
nec p accīs. Tūc g̃ remanet qō. p qd una illa⁹ spe-
cierū ē o⁹sa fora⁹t ab alia. aut p se aut p accīs. Si p
se g̃ ē o⁹sa scm spēm qđ ē incōueniēs. si p accidēs
querit̄ qđ ē illđ accīs ut ꝓus. Et auget̄ difficultas
in ꝟ. qa si una illa⁹ spē⁹ ē o⁹sa ab alia o⁹ q̄ hoc sit p
o⁹sitatē exīt̄e ī ea. Nihil. n. ē o⁹sū ab aliq nisi per
o⁹sitatē exīt̄ē ī eo ⁊ nō ī alio. sicut nihil ē albū nisi
p albedinē exīt̄em ī eo ⁊ nō in alio. aut igit̄ illa di-
uersitas ēst ipi spēi p suā nām aut p aliqd aliud. si
p suā nām g̃ p se ⁊ sic idem qđ ꝓus. si p aliqd aliud
reuertit̄ qō de illo alio sicut ꝺ p. ⁊ sic sp in infinitum
¶Ad p̄mū istoꝝ cū o⁹. nihil ē o⁹sum ꝛc. posset cō
cedere. ⁊ iō bn uolo q̄ una illa⁹ spē⁹ nō ē o⁹sa ab
alia fora⁹t p fantasma ꝟ magis effectiue. ⁊ cū dicit̄. p
qd una illa⁹ spē⁹ ē o⁹sa fora⁹t ab alia. possū dicere
q̄ fora⁹t nō est o⁹sa nisi p o⁹sitatē. ⁊ illa ē ei⁹ accīs
qđ cātur simul cū ea a fantasmate o⁹so ⁊ illa diuer
sitas ꝓpe nō ē o⁹sa fora⁹t sed ē illud quo aliquid ē
diuersū. et cū querit̄ ulteri⁹. o⁹ illa o⁹sitas īsit illi
rei p se aut p aliud. pōt dici q̄ ēst ei p aliqd aliud
nō qdē p aliqd aliud fora⁹t sibi inhærēs. ꝟ p aliud
effectiue. s. p fantasma. fora⁹t aūt illa o⁹sitas nō in
est ipi spēi p aliqd aliud nec fora⁹t p se ipa⁹ ⁊ iō nō
ualet. ⁊ scias q̄ ꝟ difficultas ē mag̃ sup mltas alias.
ꝟ aūt que dicta sūt accipiātur ut ꝓbabilia. ⁊ neces-
saria relinq̄ forticoribꝫ. ¶Ad aliā rōem p̄ncipalem
dico b̄uit̄. q̄ intellcūs hois hns actu unā ītellectō;
bn̄ recipit aliā intellectionē ei⁹dē ītelligibil̄. ⁊ cuj
o⁹. recipiēs debet eē denudatū ꝛc. dicūt aliq q̄ uel
ē uel scm gen⁹ uel scm spēm. uel scm nūerū. ⁊
sic ē in ꝓposito. Est. n. intellcūs hns unā ītellectō;
denudat⁹ ab alia scm nūer⁹ licet nō scm spēm. ⁊
ꝟ dicūt sufficē ī respectiuis ¶Vel dicat ut puto me
lius q̄ recipiēs debet eē denudatū a recepto uel scō;
eēntiā uel scm subsistentiā ut ꝓus exposituꝫ fuit.
sed nō o⁹ uī q̄ recipiēs sit denudatū scō; eē exīt̄ie
a tō spē recepti ⁊ sic ē in ꝓposito. q̄uis. n. intellcūs
actu ītelligēs ītelligibile hēat ī se ītellectionē illi⁹
tn̄ adhuc eēntia ipsi⁹ intellcūs ē alia ab eēntia ītel-
lectiōis. ⁊ sic ē denudat⁹ eēntialit̄ ab oī ītellectiōe ⁊
ꝟ sufficit ad ꝓpositū. ¶Ad rōem ī p̄ncipio positaꝫ
dicenduꝫ. q̄ illa ꝓpō sic debet ītelligi. accīs nūerat
nūeratōe subi. qa ī subo nūerato alio ⁊ alio nō pōt
eē accīs idē scm numer⁹. ꝟ nō ē uīt̄ intelligendū
q̄ oē accīs numeratū sit ī subo nūerato ⁊ nīo mō
vno. ¶Vel dicat̄ q̄ illud uer⁹ ē de accīntibꝫ q̄ nāt̄ ī-
existunt subiectis ⁊ inseparabiliter ut color qui ī-
existit naturalit̄ ⁊ inseparabil̄t cuilibet mixto ñ pōt
eē ali⁹ ⁊ ali⁹ nūero in vno subo scm nūer⁹. silt̄ aūt
⁊ in alīs. Sed accīntia aduēticia q̄. s. īducuntur ab
extrīseco ⁊ nō insūt separabil̄t sed ad p̄ntiā aliquoꝝ
agentiū que de necitate nāe hnt ea ꝓducere ⁊ defi-
ciūt p absentiā taliū agentiū talia bn̄ p̄nt eē plura
sil̄ in vno subo uel scm idē. sic aūt se hꝫ ī ꝓposito.
nulla. n. ītellectō rei sensibil̄ē nālis ītellectui sic q̄
insit ei necessario ⁊ īseparabil̄t sed aduenit ab extrī-
seco agente p̄nte ītellectu. s. fantasmate hūano cuj
intellcū agēte ut uidebitur post.

¶Onsequēter pōt q̄ri de quodā ocō
o⁹m̄. ī isto o⁹m̄to. dicit. n. o⁹m̄. q̄ ex
spē ītelligibili ⁊ ītellcū māli magis
fit unuꝫ q̄ ex mā ⁊ fora. iō queritur
vtꝫ ꝟ sit uerū. Est itaq̄ qō. Vtrū
ex ītellectu ⁊ spē intelligibili fiat
magis unū q̄ ex mā ⁊ fora. Arguit̄ q̄ non. qa ex illis
magis fit unū ex q⁹ fit unū p se q̄ ex q⁹ fit unuꝫ
p accīs. ꝟ ē euidēs. ꝟ ex mā ⁊ fora fit unū p se ut ꝓz
ex z° h⁹ ⁊ 8° methaph. ⁊ 5°. ex ītellcū ⁊o ⁊ spē ītel
ligibil̄ fit unū p accīs ⁊ nō p se cū sint in o⁹sis p̄di
camētis ut manifestū ē q̄re ꝛc. ¶Itē ex subā ⁊ ac-
cidēte nō fit magis unū q̄ ex duab⁹ subīs q̄tū una
pficit aliā. ꝟ ē manifesta. ꝟ intellcūs māli s ē subā. ⁊
spēcies ītelligibilis ē accīs. mā aūt ⁊ fora sūt sube
ut ꝓz in z° h⁹ ⁊ 7° ⁊ 8° methaph. q̄re ꝛc. ¶Itez ni-
hil pōt eē ⁊o unū q̄ qđ ē unū nūero p se ⁊ simpli-
citer. vnitas. n. nūeralis ⁊ eēntialis uī eē pfectissi-
ma unitas ut ꝟ uideri in 5° methaph. sed ex mā ⁊
fora fit unū nūero simpl̄t ⁊ p se. g̃ nihil pōt eē ma-
gis unū nūero q̄ ex mā ⁊ fora q̄re ꝛc. ¶Oppositū
uī uelle o⁹m̄. in isto 3° o⁹m̄to 5° ubi dicit sic. Et ma
nifestū ē q̄ mā ⁊ fora copulāt̄ eēntialit̄ ad inuicē. i.
uniūtur ad inuicē ita q̄ aggregatū ex eis fit unū ⁊
maxīe intellcūs mālis ⁊ intētio intellcā ī actu. Qđ
n. oponit ex eis nō est aliqđ tertiū oppositū ex eis si
cut ē de alīs opositis ex mā ⁊ fora. ¶Ad ꝟ ē intel-
ligendū q̄ istud dcm o⁹m̄. multū ē obscuꝫ. Et sic
aliq intelligūt. q̄ intellcūs nō recipit foras ⁊ intel
lectiōes cū trāsmutatōe sicut facit mā. Sꝫ sine du°
ex ꝟ nō hr̄ q̄ ex intellcū ⁊ spē ītelligibili magis fiat
unū q̄ ex mā ⁊ fora. qa oyaphanū r̄cipit lumē sin
trāsmutatōe que fit cū abiectōe ottarij. ⁊ tn̄ ex ꝟ ñ
seq̄tur q̄ ex oyaphano ⁊ lumīe magis fiat unū q̄ ex
mā ⁊ fora ¶Preterea ex ꝟ nō seq̄t̄. q̄ ex intellectu ⁊
spēcie intelligibili nō resultet aliqđ tertiū ¶Alij sic
exponūt. q̄ ex intellcū ⁊ spē intelligibili nō r̄sultat
aliquod unū tertiuꝫ quod sit ens absolutuꝫ sicut ex
mā ⁊ fora. posuit. n. o⁹m̄. ut dicūt isti q̄ hītus intel
lectuales sūt eēntialit̄ r̄latōes utꝫ ex 7° phicoꝝ ⁊ 5°
methaph. Sed adhuc istud nō sufficit. p̄. qa ex ꝟ
nō hr̄ q̄ maxīe fiat unū ex istis. qa nō fit magis unū
ex subo ⁊ relatōe q̄ ex mā ⁊ fora. ¶Itē nō ē mā-
festū nec forte uer⁹ q̄ hītus ītellcūales sint eēntia-
liter relatōes cū sint de pma spē q̄litatis utꝫ ex p̄di-
camētis. q̄ aūt ad ipsos nō ē mot⁹ ꝟ ē p tāto. quia
o⁹sequūtur īmediate q̄dā relationē seu hītudinē
s. p̄ntiam fantasmatis ad intellectū. sicut lumen in
oyaphano o⁹seq̄t̄ hītudinē cōpis luminosi ad oya-
phanū ut ꝫ declarat̄ ibidē. ¶Itē q̄uis hīt⁹ intel-
lectualis eēt relatio eēntialit̄. tn̄ adhuc nō est mani
festū quō ex intellcū ⁊ spē nō resultet aliqđ unum
tertiū hītuatū ¶Et iō alij dicūt alit̄ ⁊ sat̄ ꝓbabiliť
q̄ ex istis fit unū magis q̄ ex mā ⁊ fora subali p tā-
to. qa forma subalis nō unit̄ māe nisi mediantib⁹

UVA. BHSC. IyR_010

dimẽsionibꝫ ut dic̃ dm̃.in d ſuba dꝛb. Species aũt intelligibilis unit̃ ītellectui poſſibili īmediate ⁊ ſic magis fit unū.i.magis īmediate ex iſtis q̃ ex illis.
¶ Sed adhuc nō appꝛ q ex iſtis non reſultet aliqd tertiū niſi dicẽtur q nō reſultet aliqd tertiū dimẽſionatū uel q̃tū. Alt̃ tñ dico ſaluo meliꝰ iudicō ad qd̄ pmitto aliq̃ ¶ p̄ q ſpēs ītelligibil' recepta p̄ in ītellcū nō ē p ſe pncipiū effectiuū intellectiōis. ſed ſolū pncipiū receptiuū ⁊ diſpoſitiuū. ⁊ ꝫ infertius ꝓbabo deo uolēte. ſ 2° accipio q q̄libꝫ forma ſubal' ſpecifica recepta ī mā ē pncipiū actiuū alicꝰ opatiōis ſicut pꝫ īducẽdo ī oībꝫ foris. fora.n. ſubal' ignis ē pꝫncipiū calefaciẽdi uel igniẽdi. ⁊ aīa nutritiua ē pꝫncipiū nutritiōis ⁊ augmẽtatiōis. ⁊ aīa ſenſitīa ē pncipiū actm̃ ſenſatiōis aliq̃ mō. ſil't aũt ⁊ ī aliꝭ. vñ Aꝛ. dic ī 2° d generatiõe. q moueri ⁊ pati ē mat̃ie. alteriꝰ aũt pncipiꝫ ē facere ⁊ mouẽ. s. fore. 3° accipio q ex ſpē intelligibili ⁊ intellcū fieri magis unū q̃ ex mā ⁊ fora poſſet dupl't ītelligi. Vno mō q ex eis magis fiat unū q̃tū ad eẽntiam Alio mō q̃tū ad genꝰ cālitatis ſup opationē. Tũc dico q ex intellcū ⁊ ſpē ītelligibili nō fit aliquod maxīe unū uel magis q̃tū ad eẽntiā ſtitutā q̃ ex mā ⁊ fora ⁊ ꝫ ꝓbant rōnes p̄inducte. ſ 2° dico q ex eis magis fit unū 2° mō. s. q̃tū ad cālitatem reſpectu opationis. qa oppoſitū ex ītellcū ⁊ ſpē nō eſt cā ipſiꝰ ītellectiōis niſi receptiua. ꝫ oppoſituꝫ ex mā ⁊ fora ē cā opatiōis actiua tõe fore ⁊ rceptīa tõne mãe. Ex ꝫ p̄ot ſillogizari ſic. Ex illis magꝭ fit unuꝫ q̃tū ad cālitatē que hñt eandē cālitatē reſpcū opationis q̃ ex illis que nō hñt eandē cālitatē. qa tꝛia ſūt magis īdiuiſa ī cāndo. onū aũt ſumit̃ ab īdiuiſione 5° methaph. ⁊ ex ꝫ manifeſtū ē qũo ex ſpē ītelligibili ⁊ ītellcū nō fit nec reſultat aliqd tertiū. uel ē qd̄ hẽat aliud genꝰ cālitatis ſup actū intelligẽdi q̃ alterꝫ oponentiū. Ex mā aũt ⁊ fora ſubſtãtiali bñ fit aliqd tertiū ꝫ mō. nā hꝰ mōi oppoſitū hꝫ cālitatē aliã reſpcū opatiōis q̃ ipſa mā ꝑma utꝫ ex dictis. ¶ Sed aliqs q̃reret ulteriꝰ de ipo intellcū ⁊ ītellectiõe q̃t̃ ex eis fiat unū. p̄ot dici ꝫ q ex eis fit unū ſicut ex ſubo ⁊ actu īmanente. ⁊ hꝰ oppoſiti vnitas ñ ē vnitas alicꝰ tertiꝫ reſultãs qd̄ ſit cã alicꝰ alt̃ꝰ opatiōis p ſe. ꝫ qd̄ ē oppoſitū ex mā ⁊ fora ē cã alicꝰ opõnis p ſe. ⁊ iſtd̄ oppoſitū q̃dãmō magꝭ ē unū i. magis pfectū ⁊ cõpletū in ſuo genere q̃ oppoſitū ex mā ⁊ fora que ordinant ulteriꝰ ad aliquē actū. ⁊ adhuc p̄ot ītelligi q oppoſitū ex ītellcū ⁊ ſpē intelligibili ꝑ tãto magꝭ ē unū q̃ oppoſitū ex mā ⁊ fora corꝑali. qa iſtud oppoſitū nō ē diuerſū nec plurificatū nũerab't q̃tū ad mãle qd̄ ē in eo. intellcūs. n. poſſibilis nō ē niſi unꝰ nũero ſubo cū ſpē ⁊ actu ītelligẽdi ſcd̄z om̃. ꝫ oppoſitū ex mā ⁊ fora corꝑali bene ē nũeratū ⁊ dr̄ſum q̃tū ad mãm que ē in eo alia ⁊ alia nũero in alio ⁊ alio oppoſito ſaltē p accñs ⁊ q̃tū ad formã. ſil't aũt utrũq; illoꝝ oppoſitoꝝ. s. ex ſpē intelligibili ⁊ ītellcū. ⁊ ex intellcū ⁊ actu intelligẽdi nō ē aliqd tertiū ab ambobꝰ. ꝺeꝛ ē q̃tū ad repſentationē rei ītellecte. totū. n. illud oppoſitū nō rꝑſentat aliud q̃ illud qd̄ repñtat ſpēs ⁊ actus ītelligẽdi. ꝫ totū oppoſitū ex mā corꝑali ⁊ fora ē aliꝺ tertiū ab ambobꝫ iſtis pncipiis q̃tū ad modū eſſendi aliqd. qa neutꝝ illoꝝ ē ſuba ſbſiſtẽs p ſe actu ſicut ē oppoſitū. Et totū oppoſitū ex mā ⁊ fora corꝑali eſt aliud q̃tū ad ītelligi ⁊ repñtari. alia. n. ē intellectō oppoſiti ut oppoſitū ē ab ītellectõe mãe ⁊ ab intellectiõe ipſiꝰ fore. Ex dictis pꝫ ſoluꝰ tōnū. bñ. n. ꝓbãt q oppoſitū ex intellcū ⁊ eiꝰ actu nō ē magꝭ unū q̃tū ad eẽntiã q̃ ſit oppoſitū ex mā ⁊ fora. ꝫ bñ ē magis unū quo ad quedã alia ut pꝫ ex dictis ⁊ ꝑcipue magis unū q̃tum ad cālitatē ſuper ipm̃ intelligere ut dictū eſt pꝫius.

Senſitiuū. n. nō ſine corꝑe ē ꝛc. Queꝛit̃ hꝫ. Vtꝝ aīa ſenſitiua ⁊ ītellectīa ſint vna ⁊ eadeꝫ ſuba ī hoīe aut ſint oꝛſe foꝛe ſubales. Arguit̃ p̄ q ſint una ſuba ⁊ fora. qa uniuſ rei unū ē eē. ꝫ ē p ſe nota. ꝫ homo ē una res ut manifeſtū ē ⁊ ꝺceſſū ab oībꝫ. g̃ ipſius hoīs ē unū eē ſubale. ⁊ p oñs una ſola fora ſubalis
¶ Itē ſi aīa ſenſitiua ⁊ intellcīua ī hoīe eẽnt diuerſe aīe tũc hō eẽt plura aīata. nā plures aīe ꝺſtituũt plura aīata ſicut una aīa unū aīatū. ꝫ oñs ē falſum q̃re ꝛc. ¶ Itē q̃to aliq̃d ē pfectꝰ tãto ſimplicius. vñ pmū pncipiū oīuꝫ qd̄ ē pfectiſſimū ē ſimpliciſſimū. ꝫ hō ē ſpēs pfectioꝝ int̃ oēs ſpēs h̃ inferꝰ exñtes. g̃ ꝺbet eẽ ſimplicioꝝ. qd̄ nō eẽt ſi aīa intellcīua ⁊ ſenſitiua in ipſo eẽnt oꝛſe ſube. ¶ Itē nã nunq̃ facit p plura qd̄ p̄ot p paucioꝛa. vñ meliꝰ ē ponere pncipia finita q̃ ifinita ut dic̃ Aꝛ. in p̄ phicoꝝ. ⁊ p̄ poſterioꝝ. ꝫ p unã ſubaꝫ aīe pñt ſaluari oīa accñtia hoīs. ſ nã una ⁊ eadē ſuba aīe hoīs p̄ot hr̃e ꝺtutes oꝛganicas qbꝫ erit pncipiuꝫ ſentiẽdi ⁊ ꝺtutes non oꝛganicas qbus erit pncipiū ītelligendi quare ꝛc.
¶ Oppoſitū arguitur auctoꝛitate Aꝛ. vult. n. q aīa ſenſitiua ē oꝛganica. intellcūs aũt ſepatꝰ. ⁊ hic dic̃ ⁊ loqtur de ſuba aīe ītellectiue. tl'ia aũt nō ſūt una ſuba g̃ ꝛc. ¶ Itē aīa ſenſitiua ē generabilis. utꝝ ex 2° huiꝰ. Senſitiui qdē pma mutatio fit a generãte ītellcūs aũt ē ꝓꝓtuꝰ ut pꝫ ex 3° hꝰ q̃re ꝛc. ¶ Ad euidentiã qõnis pmitto aliq̃ ¶ Primū ē q in mã corꝓris hūani nccē ē eē aliquã foꝛam indiuidualē ꝓꝓam hoī ⁊ inherentē ipi mãe. ⁊ hoc ꝓbo ſic. Jn mã cuiꝰlibet rei generabilis ⁊ corꝛuptibil'oꝛ eē aliquaꝫ formã ſubalē indīdualē ꝓꝓam illi rei inherentem ipſi materie. ꝫ hō ē res generabilis ⁊ corꝛuptibilis ut manifeſtū ē. ⁊ teſtat Aꝛ. 2° phicoꝝ. ubi dic̃ plane q hō generat hoiez ex mã ⁊ ſol g̃ ꝛc. maiõ ꝓꝑ appꝫ qa niſi in mã rei generabil' exiſtẽt aliq̃ fora ſubalis indīdual', ꝓꝑa illiꝰ rei tũc mã nō hẽret eē ꝓꝑ ſubſtãtiale illiꝰ rei receptū in ipa ut in ſuboꝰ ſic ñ poſſet trãſmutari ad illud eē ⁊ p oñs illa res nō poſſet generari ex mã. cū generato ſit trãſmutatio de non eē ad eē 5° phicoꝝ. ⁊ ſic eẽt generabilis ⁊ nō generabilis qd̄ ē impoſſibile. ⁊ pꝫ oña. qa mã non recipit aliqd eē ſubale nec pficit̃ p ipm̃ niſi a fora ſibi īherente. īmo ipm̃ eē ſubale ꝓꝓum rei uel ē eiꝰ forma ſubalis uel ꝺſequtur ipam formã ſubalē ꝓꝓam ⁊ ſic pꝫ maioꝝ ⁊ minoꝝ ut dictū ē. g̃ ſequtur q oꝫ materiaꝫ hoīs hr̃e aliquã formã ſubalē indīdualē ꝓꝓaꝫ hoī inherentē ipi mãe. ¶ Vel p̄ot dici fortãr tõ ducendo ad impoſſibile. Si mã hoīs nō hẽret ī ſe aliquã foraꝫ ſubalē ꝓꝓiã hoī ſibi īherentē tũc nō hẽret ī ſe aliqd eē ſubale ꝓꝓiū hoī in ipa rceptū. ꝫ oña eſt oīo manifeſta. Et ſi mã hoīs nō hẽret in ſe aliqd eē ſubſtãtiale ꝓꝓiū hoī in ipa receptū. tũc hō nō eẽt res generabilis ⁊ corꝛuptibil'. qa generaꝰ cuiuſlibet rei ē ad eē ſubale ꝓꝓum illiꝰ rei receptū in mã. Jdē. n ꝺebet eē ſubm trãſmutatiōis ⁊ termini eius utꝫ 5° phicoꝝ. Vñ cū mã hoīs ſit ſubm̃ pncipale generationis ꝓꝑe hoī ipa ꝺebet eē ſubm̃ pncipale ipſiꝰ eē ſubalis ꝓꝓiꝝ hoī qd̄ qdē eē ē terminus ad quē generationis hoīs. Seqtur g̃ ꝺe p̄ ad ultimū q ſi materia hoīs nō hẽret aliquã formã ſubalē ꝓꝓam hoī ſibi inherentē homo nō eẽt generabilis nec p oñs corꝛuptibilis. qd̄ ridiculū ē oīo. ꝫ ſit ꝑma ſuppō.
¶ 2° ſuppono q aīa ītellectiua q̃ oꝑhendim̃ qꝺditates oꝑhenſiõe uli nō ē fora inhereſ mãe corꝓis hūani. ⁊ ꝫ licet ſatis ꝺeclaratū ſit in p̄cedentibꝰ tñ itm̃ ꝓbatur ſic. Oīs fora ſubalis indīdual' inhereſ mãe ē corꝛuptibilis ſcd̄m mãm. ꝫ aīa intellectīa ñ ē corꝛuptibilis q̃re ꝛc. maioꝝ ꝓꝑ appꝫ ex hoc. quia oīs fora hñs oppoſitum ſiue p ſe ſiue p accñs ſcd̄m

UVA. BHSC. IyR_010

suas ꝓ̄pas oīspōnes ē corruptibilis. utz ex ꝑ̄ de generatōe. oīs. n. fōra subalis individualis inhērēs materie hz ottatiū saltē p accīs. s. scām oīspōnes suas ꝓ̄pas. nā mā nō recipit aliquā talē formā subalez nisi sit appropata 7 oīsposita oīspōnibz ꝓ̄priis. Vn 7 Aꝛ. in z° hz oīc. q vniuscuiusqz actꝰ i subo aptonato 7 potētia exīte aptꝰ natꝰ ē fieri. hꝰmōi aūt oīspōnes idubitāter hnt ottatiū. uel sicut unū extremoz ottatiat alteri extremo. uel sicut extremū cōtratiat medio. uel sicut unū mediū ē ottatiuz alteri medio ut docet ōm. in ꝑ̄ celi 7 mundi. oīspōnes. n. formaz subaliū ektoz sūt ottatie sibi inuicem sicut unū extremū ottatiat alti ut caliditas frigiditati. sīt aūt 7 in alīs. 7 oīspōnes forāz mixtoz sūt sibi inuicē ottatie sicut unū mediū ē ottatiū alteri medio. nā q̄litas mixti ē media intˢ q̄litates ektorū utz i z° d generatōe. ¶ Itē pōt hꝰ ꝓbari sic. Si aīa intellectiua eēt fōra subalꝫ inhērēs cōpi hūano. se q̄tet q unū 7 idē sīl posset moueri 7 qescet ab eodē motu scām idē sui qd uī multū mirabile. 7 pz ōña. qa cōstat scām oēs q aīa ītellectiua ñ ē extēsa p accidēs extēsione corpis. qa si eēt extēsa tūc corrupta manu q̄tat an corrūpet illa ps aīe que erat in ea aut ñ Si corrūpet hꝰ ē otra naturā aīe ītellectiue. si manz q̄tit an īformet aliā māz 7 hꝰ ē absurdū. aut nullā. 7 sic vna aīa ītellectiua hoīs erit sine corpe 7 alia eīt unita corpi. s. corpi remanēti qd ē mirabile. g̃ nō ē extēsa. sed erit tota i toto 7 tota i q̄libet pte. Ponat g̃ q manꝰ moueat pede qescēte sicut bñ ē possibile 7 pz ad sensū. tunc sine dubio aīa que ē in manu mouet saltē p accīs. 7 aīa que ē in pede qescit saltē p accīs 7 illa ē eadē indiuisibilit 7 oīo scām subam. ¶ Sz accipio q si in hoīe ē aliqua fōra subalis īdiuidualis 7 ꝓ̄pa hoī ꝑter intellcm̄ oz q illa sit aīa sensitiua. ꝓbo sic. Nccē ē ut fōra indīduaꝫ ꝓ̄pa hoīs sit aīa cognoscitiua. hꝰ manifestū ē 7 ocessū ab oībus. sed nō pōt esse alia aīa cog̃scitiua ꝑter intellcm̄ nisi sensitiua ut etiā oēs ocedunt 7 hr ex li° de sensu 7 sensato g̃ ꝛc. Tūc oicētur ad q̄nem scām itentōz Aꝛ. 7 ōm. q aīa sensitiua 7 ītellectiua in hoīe sunt diuerse sube. qd ꝓbaꝫ sic. Si aīa intellectiua hoīs 7 aīa sensitiua nō eēnt orse sube seqretur q in matia corpis hūani nō eēt aliq̄ fōra subalis indīdualis 7 ꝓ̄pa hoī inhērēs ipsi māe hoīs. sed hꝰ nō ē possibile scām ꝓ̄mā suppōnē. 7 ꝓbaꝫ ōña. qa aīa ītellectiua nō pōt eē hꝰmōi fōra ut ꝓbatū ē. nec pōt eē alia forma nisi aīa sensitiua ut oñsū ē. g̃ relīqt q sit aīa sensitiua diuersa ab aīa ītellectiua. ¶ Vel formet ratio oñsiue sic. Ille aīe sūt orse sube quaz una ē forma mālis 7 alia nō. sed aīa intellectiua nō ē fōra inhērēs corpi ut ꝓbatū ē. aīa aūt sensitiua ē fōra īhereſ corpi hūano ut etiā ꝓbatū ē q̄re ꝛc. ¶ Itē oē agēs vniuocū ꝓducit sibi sīle in specie. hꝰ ē manifestū. 6 hō ē agēs uniuocuz. cū hō generat hoīem ex matia 7 sol ex z° plīcoz. g̃ ꝓducit foām p quā hō generatꝰ ē hō. sed nō ꝓducit aīam intellectiuā sed sensitiuā q̄re ꝛc. hꝰ tō nō posset bñ solui suppositis priciꝑiis Aꝛ. 7 ōm ¶ Sed ē notandū q sicut dictū ē ꝓ̄ aīa ītellectiua alio mō ē fōra hoīs 7 alio mō aīa sensitiua. nā aīa intellectiua ē fōra. i. ꝑncipiū opatōis appropatuz corpi ut declaratū ē ꝑus. 6 aīa sensitiua ē fōra inhērēs ipi corpi hūano 7 extēsa scām eī extensionē p accīs 7 hz vtutes organicas orsas q̄ sūt actus orsaz ptiū corpis 7 intˢ illas vtutes nobilissima ē vtus cogitatīa. de q̄ oīc ōm. q ipa ē aliq̄ ratio ꝑ q̄to rōcinat de rebz indīduaꝫ appreh̄sis sicut ītellcūs de rebz ulꝫ apprehēsis. 7 de ista oīc ōm. q p eā hō ē generabilis 7 corruptibilis. s. p aīam quaz osequtur ista vtus ꝓ̄pa hoī. hꝰ aūt vtus cogitatīa ut reputo ē illa vtus q̄ īmediate deseruit ītellectui. de q̄ Aꝛ. oīc q intellcūs passiuꝰ ē corruptibilꝫ 7 sine hꝰ nihil ītelligit. s. intellcūs ulꝫ apprehēdens. 7 sic pz quō homo hz duas orsas pfectōes subales. s. aīam ītellectiuā 7 aīam cogitatiuā. 7 hꝰ uī multū rōnabile ꝓ̄ter onexionē ptiū vniuersi in aliq̄ uno ente sicut tangebat ꝑus. Cū. n. sūt aliq̄ sube in vniuerso q̄ sūt ꝑpetue scām oēs suas pfectōes subales. s. substātie īmāles. 7 quedā sube sint generabiles 7 corruptibiles q̄tū ad suas pfectiōes subales ꝓ̄pas sicut oēs sube īferiores hoī in ordīe pfectōis ut elemta 7 minetalia 7 plāte 7 aīalia. Rōnabile ē q aliq̄ sit suba cuiꝰ una pfectio subalꝫ sit ꝑpetua 7 nō nūerabilis sub vna spē sicut ē in supioribz. 7 alia generabilis 7 corruptibilis 7 nūerabilis sub una spē. Sic n. erūt unita supioza 7 inferioza ī aliq̄ una natura qd uī multū conueniēs ordini vniuersi quare ꝛc. ¶ Preterea quetaꝫ ab istis q ponūt in hoīe nullā eē formā subalē nisi intellectiuā qūo fit nutriꝰ hoīs. Cū. n. in va nutritōe fōra subalis nutriti debeat generati in mā nutriti ut vult Aꝛ. in ꝑ̄ de generatiōe ponaꝫ g̃ q corpꝰ hoīs nutriaꝫ oportebit q in matia nutrimēti generet fōra subalis hoīs ꝓ̄pa hoī. s. aīa ītellectiua. 7 illa nō ē eadē cū aīa ītellectīa ꝑexīte nec ē ps q̄titatiua totius aīe hūane cū intellcūs sit indiuisibilis scām q̄titatē scām istos 7 scām vitatez 7 sic homo hebit orsas aīas ītellectiuas quaz vna nō ē alia nec sūt orse ptes q̄titatiue eiꝰdez aīe ¶ Q si qs dicat q in mā nutrimēti nō generabit aīa ītellectiua noua sed aīa que ꝑexistebat infōrabit illaz mām nutrimēti. mixt uī quō una 7 eadē fōra indiuisibilis oīo īformet successiue orsas mās 7 āpliꝰ ibi nulla erit generaᵒ cū nulla suba de nouo producet. Sed q̄uis Aꝛ. 7 ōm. sic dicetē 7 nō possent aliud ponere scām ꝓncipia cognidentia tebz sensatis tñ ego dico alꝫ. s. q aīa ītellcīua hoīs ē fōra coīcās eē suū corpi hūano 7 indiuisibilꝫ oīo 7 inextēsa 7 p se 7 p accīs 7 pficit totū corpꝰ hūanuz 7 oēs eiꝰ ptes sine oī alia fōra subali inhērēte māe 7 ista aīa intellectiua īcepit eē d nouo pꝰ q̄ nō erat. nō qdē p generatōez. 6 p creationē ex nihilo. 7 ista ꝓ̄petuabit a pte pꝰ uolūtate dīna. 7 oīa tīa q̄ dicūt fideles catholici ego dico simplīt eē va sīn oī dubitatōe. 6 dmīrare nescio. gaudeāt q hꝰ sciūt. 6 sola fide teneo 7 ofiteor. ¶ Rōnem in oppositū diīssoluo scām eandez uiā. q̄uis. n. oīs fōra inhērēs māe eēt corruptibilꝫ. tñ dꝰ q dꝰ pōt eā ꝑpetuare 7 pseruare a corruptōe ī etnū. modū tñ nescio. deꝰ scit. ¶ Ad tōes otra dcāz pōnē pōt tñderi ¶ Ad ꝓmā cū dr. oniꝰ rei unū ē eē uez ē eē subale ꝓpū 7 idīduatū diūctū māe 7 ī materia receptū. 7 iō bñ uolūt q ipsiꝰ hoīs nō est nisi una forma indīdualis ꝓ̄pa inhērēs sue materie. 6 hꝰ nō obstāte pñt ipsiꝰ eē orse fore subales quatuz una det eē p sui inhērentiā ad corpꝰ et alia nō inhēret sed p se subsīstit. ita tñ q p suā nām hz inclinationē ad corpꝰ hūanū tanq̄ ad suū pfectibile a quo dependet eiꝰ opaᵒ mō ꝑꝰ dcō. ¶ Ad aliā nego ōñaz qa aīatū ñ solū sīgt ipam aīam 6 subm aīe. et quia ibi nō sūt plura subiecta aīe sed unū. s. in hoīe uno iō nō erūt plura aīata 6 unū aīatuz eo q una illatū aīaz ē ꝓ̄pter aliā sicut ꝓ̄ fīnē et pfectiōz. q̄re nō ualet. Et cū accipitur q plures aīe dstituūt plura aīata. uez ē plures aīe q̄z una nō ordinaꝫ ad aliaz sicut ad suā pfectōz ad quā oīsponit. 7 uez ē in diuersis corpibz sed nō in uno corpe. ¶ Ad aliā cuz dr. q q̄to aliqd ē pfectiꝰ tāto simplicīꝰ. ista pōt negari. qa certū est q fōra subalis ignis ē nobilioz q̄z fōra subalꝫ terre et tñ ipa fōra ignis nō ē simplicioz q̄z fōra terre imo fōra subalis terre ē eque simplex suba p ꝓuatōz opōnis ex ptibz eentialibz sicut fōra ignis. sīt aūt et in alīs mīs. Sīt in opositis nō ē uez. qa ignis ē pfectioz q̄z terra et tñ eque opposita ē hꝰ sicut ille q̄re nō ualet. Sīt in subīs imatialibz

UVA. BHSC. IyR_010

nō ē nccē. qa ꝺstat q; intelligētia saturni ē pfectioꝛ q; intelligētia lune ⁊ tñ nō oꝛ q; intelligētia lune sit magꝭ ex pluribꝫ cōpōsita q; intelligētia saṫni imo eque simplex ē intelligētia lune sicut saturni. Et si qs ꝺcedēt q; intelligētia mouēs oꝛbē lune ē magis ꝺposita q; itelligētia mouēs oꝛbē saturni tūc oꝛ cōcedere q; vniuscuiꝰq; istaꝝ eēt aliq; ps pfectissima ⁊ nobilissima. ⁊ tūc quereṫur ꝺe pte pfectissima ex q; ꝺponiṫ intelligētia lune vtꝝ sit eque simplex ut in telligētia mouēs oꝛbē saturni aut nō. si ē eque simplex ⁊ tñ ꝺstat q; intelligentia saturni ē pfectioꝛ q; ps nobilissima intelligētie lune. g; nō ē veꝝ q; q; to aliqd ē pfectiꝰ tāto sit simplicioꝰ. si aūt ꝺicaṫ q; pars pfectissima intelligētie lune ē cōpōsita oꝛ adhuc q; ipsiꝰ aliq; ps sit pfectioꝛ ⁊ pfectissima ⁊ queretur ꝺ illa ⁊ sic in ifinitū. aut oꝛ nccio ꝺcedē q; duoꝝ eque simpliciū in suis subīs unū ē equalt pfectum sicut reliquum q; re ꝛc.

QUm aūt sic singula fiant ꝛc. Queriṫ h. Utꝝ intellcūs possibil' possit intelligē suā intellectionez exīntē in eo. Arguiṫ p; q; nō. quia sicut se hz sensus ad sensationē sic intellcūs ad intellectionē p ꝺuenientē sīlitudinē. ß sen sus nō pōt sentire suā sensationez. ut plane ꝺicit Aꝝ. in ꝺe sompno ⁊ uigilia. ⁊ ꝺm. in ꝺ suba oꝛb. Nō. n. uisu uidet aliqs qm uidz sīlt aūt ⁊ in alīs q; re ꝛc. ¶ Itē illud q; ꝺ nō ē sensibile nō ē intelligibile. cū aīa nihil intelligat sine fantasmate ut ꝺicit Aꝝ ī isto 3°. fantasma aūt n ē nisi rei sensibilis. ut p; ex 2° h; ⁊ 3°. ß ipa itellectio nō ē sensibil' ut manifestū ē q; re ꝛc. ¶ Itē oē q; ꝺ itelligit agit ī intellcm. cū intelligē sit q; ꝺdā pati ab intelligibili aut aliqd h;moꝺi alteꝝ. s. ꝺns passionē. sed itellectio nō agit aliqd in intellcm. qa accns n agit in suū subm. ⁊ ult fora nō agit in suā mām in q; existit q; re ꝛc. ¶ Itē si intellcūs intelligēt intellectō nē exīntē in eo. ꝺbi gra intellectionē lapidis. sequeret q; sil' intelligēt ꝺrsa itelligibilia. q; ꝺ reputatur īpossibile scꝺm Aꝝ 4° methaph. ubi ꝺicit. q; q unū nō itelligit nihil itelligit. ⁊ pbaṫ ꝺna. qa cū intellectio lapidis sit in itellcū oꝛ q; intellcūs intelligat lapidē. sicut cū uisio colozis ē in uisu nccē ē tunc q; uisus uideat colozē. si igit intellcūs intelligēt intellectionē lapidis exīntē i ipo ꝺ ē in ipo. cū ipsa intellectō lapidis sit aliud a lapide. seq ret icōueniēs pdictū q; re ꝛc. ¶ Oppositū aguiṫ auctozitate Aꝝ. ī isto ca°. ꝺbi ꝺicit q; itellectus itelligit se p suū actū qꝺ nō ꝺtingēt nisi posset intelligē suū actū ut manifestū ē. ¶ Ad qōnem ꝺico Ꝺuiṫ q; intellcūs bene pōt intelligē suā intellectionē ⁊ ult suū actū qcūq; sit siue pmus siue 2ꝰ. ⁊ pbaṫ. qa intellcūs pōt itelligere oē ens. ß actꝰ ipsiꝰ intellcūs ē aliqꝺ ens. g; ꝛc maioꝛ ē manifesta ex isto 3°. cū intellcūs sit in potētia oīa fieri. ⁊ ꝺm. ꝺicit in suo li° ꝺe generatōe. q; nul lū ens ē ignotū nāl't. ⁊ minoꝛ sīlt appz ꝺe se q; re ꝛc. Sed ꝺe modo scꝺm quem intellcūs itelligit intellectionē exīntē in ipo ē magꝝ ꝺifficultas. Si. n. intellcūs cog;scit intellectionē lapidis exīntē in ipo q; to vtꝝ intellectio illa qua itelligit intellectionē lapiꝺis sit p se eadē cū ipa intellectōe lapidis aut ꝺrsa. Si ꝺicaṫ q; sit eadē. ß uī eē falsū. qa intelligē ꝺiuersificaṫ scꝺm naturā rei intellecte ut ꝺicit plane ꝺm. in isto 3° ꝺmto 9°. cū g; lapis sit alia nā a sua intellectōe ⁊ eo°. qūo pōt eē unū ⁊ idē intelligē quo itelligit utrūq;. si aūt illa itellectō sit alia ab itellectione lapidis seqṫ unū īconueniēs manifestū. s. q; itellcūs sil' pōt intelligē infinita sub tōibꝫ suis prozīs. qa q; tōe intellcūs itelligit intellectionē lapiꝺis exīntē in eo intellectōe alia ab ipa. eadē tōe intelligē poterit iutellectionē illꝰ intellectōis p aliā itellectionē ⁊ illā p aliā ⁊ sic ī ifinitū. ⁊ unāquāq; istaꝝ intellectionū sil' intelligēt intellcūs scꝺ; tōez suā ppam sicut sil' ponit intelligē lapidē ⁊ intellectionē lapidis exīntem ī eo scꝺm tōem suā ppam. ß aūt uī oio absurdū. s. q; intellcūs itelligat infinita actu. qa infinitū ē ignotū scꝺm Aꝝ. p; phicoꝝ ⁊ z° methaph. q; re icōueniēs uī q; intellcūs itelligat intellectionē exīntem ī eo intellectiōe ꝺrsa ab illa. Quaṫ g; itelliget eā? Et ad istā ꝺifficultatem soluendā iuenio paucos laboꝛasse manifeste. Uñ ad pns sufficit mihi, pbabiliter transire salua mihi libꝫtate alt' ꝺndi alias si mihi melꝰ appebit. Possem itaq; ꝺicē q; intellcūs itelligit itellectionē lapidis exīntē actu in eo sed nō alia intellectōe simpliciter sed eadē. ita q; intellectio lapidis exīns ī intellectu ē intellectio lapidis ⁊ intellectio sui ipsiꝰ ⁊ intellectus ista itellectiōe ꝺenoiaṫ itelligēs lapidē ⁊ ipam met intellectionē. Et ē quodāmō sile sicut albꝺo ñ ꝺr alba p aliā albꝺinē supadditā sibi. ß ꝺr alba eo mō q; pōt ꝺici alba p se ipam. qa ipa ē illud quo foraṫ aliqd ē albū. sic intellectio lapidis ꝺr intellecta nō qdē p aliā intellectionē sed p se ipam iq;tū ē id quo aliqd ꝺr intellcm ⁊ intelligēs. ¶ Et si qs q;ēt q;re itellectio lapidis ē aliud a lapide ⁊ itellectio itellectōis lapidis nō ē aliud ab ipa. Forte cā hꝰ ē. qa lapis ē res mālis ⁊ nō abstracta ⁊ talia nō sūt ꝺe se actu intellcā nec intellectōes ut ꝺicit Aꝝ. in isto 3°. In hñtibꝫ aūt māz potētia ē unūqꝺq; itelligibiliū. ß ipa itellectō ē res abstracta a mā. s. actꝰ ulis. oīs aūt talis actꝰ ē ꝺ se intellcūs. ⁊ hñs huiusmōi actū in se ē actu itelligēs q;re ꝛc. Et ad auctoritatē ꝺm. cū ꝺr. intelligē ꝺrsificaṫ scꝺm ꝺrsitatem naē intellcē. possū ꝺicē q; veꝝ ē si ille res sint eiusꝺē oꝛdis. ꝺbi gra. Intellectōes duaꝝ foraꝝ māliuz sṫ ꝺrse. ⁊ sil't itellectōes duoꝝ ꝺrsoꝝ actuū imāliū sūt ꝺrse. ß si intelligibilia sūt ꝺrsoꝝ oꝛdinum. s. q; unū illoꝝ sit māle ⁊ aliud abstractū ab illo māli sic nō oꝛ q; eoꝝ sint ꝺrse intellectōes ⁊ sic ē in ꝓpositō nā intellectō lapidis ē in alio oꝛdīe entiū a lapide ⁊ eo°. lapis. n. ē res mālis. ⁊ eiꝰ itellectio ē qꝺ immāle ⁊ abstractū ⁊ cātū ab ipo lapide quoquo°. s mediāte suo fantasmate una cū intellcū agēte q;re nō ualet. ¶ Ad pmā tōem ꝺico q; est sile ꝺe sensu ⁊ intellcū quo ad h. qa sicut sensus ē subm sensatō nis sic intellcūs intellectōis. ß ē ꝺissile in h. qa sensus ē ôtus oꝛganica ⁊ coꝛpea ⁊ iō nō ē nata cog;scē suū actū. ß itellcūs ē ôtus abstracta ⁊ icoꝛpea ⁊ iō pōt cognoscē suū actū. ¶ Ad aliā cū ꝺr. qꝺ nō est sensibile ꝛc. pōt ꝺici q; ueꝝ ē qꝺ nec ē sensibile nec hz hītudinē ad aliqꝺ sensibile. sed si hz hītudinez p se ad aliqꝺ sensibile sic pōt intelligi. mō licet itellectio nō sit sensibilis p se. tñ hz hītudinē ad sensibile p se. s. ad illud a quo cātur in intellcū q;quo°. sicut cātū hz hītudinē ad suā cām ⁊ h ꝺr sufficere. qūo. n. alt possem; intelligē subas sepatas nisi quia hnt hītudinē ad aliq; sensibilia. s. ad moꝝ celestes ¶ Ad aliā pōt ꝺcedi tōna biliṫ q; itellcūs bn potest sil' intelligē ꝺrsa saltē una intellectōe ⁊ sic erit ī ꝓpositō. intellcūs. n. intelligit lapidē ⁊ intellectōez lapidis unica intellectōe. Et cū ꝺicit Aꝝ. q; q unū n intelligit ꝛc. pōt ꝺici sicut coīter ꝺponit q; q unuz nō intelligit scꝺm unā intellectiōz nihil intelligit. Utrū aūt possint itelligi plā ꝺrsis intellectiōibꝫ sil' ab eodē iꝺiuiꝺuo bona ꝺifficultas ē ß magꝭ hz locū alibi. s. ī 4° methaph. ⁊ sic ꝺe isto.

QOnsequenṫ pōt q;ri. Utꝝ ſpecies itelligibilis ꝺifferat realt ab itellectiōe seu itelligē. Arguiṫ p; q; n. qa nihil recipiṫ in potētia passiua nisi illud ad qꝺ ē ipm in potentia

UVA. BHSC. IyR_010

qa nō recipit ipossibile recipi. ß intellcūs ē solus in potētia ad intelligē cū sit potētia cognoscitiua. 7 talis est solū potentia ad cognitionē. ¶ Et cōfirmat quasi p idē. Illud qđ p recipit in potētia cognoscitiua ē cognitio. sed spēs itelligibilis recipit in potētia cog̃scitiua. s. in itellcū. g̃ spēs itelligibilis est cognitō. maioꝛ pz. nam ex eo oꝛ potētia cog̃scitiua qa recipit p̄ cognitōz ut uꝝ. minoꝛ pz etiā scđm oēs qa spēs itelligibilis p̄ 7 imediate recipit in itellcū g̃ spēs recepta ē ipa cognitio. sed nō ē cognitio sensitiua ut manifestū ē. g̃ relinq̃t q̄ sit cogni° itellectiua 7 ß ē intelligē siue itellectō q̃re ꝛc. ¶ Item si spēs intelligibilis eēt oꝛsa realt ab itellectōe. tunc intellcūs anq̄ intelligēt eēt ens actu qđ ē otra Aꝛ q oīc q intellcūs quo opinat aīa 7 itelligit nihil ē actu eoꝛ q̄ sūt añ intelligē. 7 oña pz. qa spēs q̄ ē realiter oꝛsa simplt ab itelligē p̄cedit itelligere sicut ei⁹ pncipiū q̃quo° g̃ ꝛc. ¶ Itē si spēs itelligibilis ꝛc. sequeret q ipa pus intelligētur q̃ ei⁹ qdditas cui⁹ ē spēs. qđ uꝝ ipossibile. qa intellcūs pus itelligit qdditatē rei q̃ ei⁹ spēm intelligibilē. utz ex isto 3°. oña ꝓbat. qa h⁹moi spēs poneret oꝛsa ab intelligere ut ducēt in tellcm̄ ad cognoscendū tē cuius ē spēs. ignotū aūt nō ducit in cognitionē alicui⁹ q̃re ꝛc. Et pz itm falsitas oñtis. qa silitudo alicui⁹ n cognoscit nisi pus cognoscat illud cuius ē silitudo ut silitudo Cesaris non cog̃scit nisi Cesar fuisset p not⁹ q̃re ꝛc. ¶ Oppositū arguit. qa act⁹ pmus oꝛt ab actu 2° ut manifestū ē. ß spēs intelligibil ē actus pm⁹ sicut hīt⁹ qđa. 7 itelligē ē act⁹ 2⁹ ut oēs cōcedūt q̃re ꝛc. ¶ Itē spē itelligibili manente una respcū oꝛsoꝛ. s. respcū entis 7 nō entis intelligē mltiplicat. qa nō ē eadē intellectō entis 7 nō entis ut supponit tanq̄ manifestū. 7 tn eadē spēs intelligibilis ducit in cognitionē entis 7 nō entis ut supponit 7 accipit ex 9° methaph. 7 p̄ de aīa. ca°. de erroribus q̃re ꝛc. ¶ Itē spēs intelligibilis remanet ī intellcū deficiēte itellectōe ut oꝛ. qa alt intellcūs eēt eque ī potētia p⁹ intellectōz sicut añ. mō itelligere nō manet p⁹q̄ desinit intelligē aliqd g̃ nō sūt idez realt. ¶ De isto dixerūt aliq q spēs intelligibil ñ differt realt ab itellectōe sed solū scđz modū. qa ea dē foꝛa abstracta oꝛ intellectio p opationē ad itellcm̄. 7 oꝛ spēs p opationē ad rē quā repñtat. 7 hoc ꝓbaueꝛt rōibus pinducti spāliꝛ. qđ illoꝛ īnitebāt supꝑ pmā rōem. Et qđā illoꝛ dixerūt q ipm̄ itelligere 7 spēs intelligibil fiūt imediate tanq̄ ab agēte ꝓpinq̄ a fantasmate rei 7 pncipalt ab intellectu agēte ¶ Sed otra ß pōt sufficiēter argui. qa oīs ac° 7 passio requīt in subo recipiente aliquā foꝛmā q̄ realt ē oꝛsa ab utroq̄. ß satis hr̄ 3° phicoꝛ. nā scđz ß agētis 7 patiētis unū ē act⁹. qa eadē foꝛa que ꝓcedit ab agēte recipit ī passo. mō ipm̄ itelligē uꝝ est actio uel passio ut oms cōcedūt 7 Aꝛ. vult in lra. 7 oñ. plane dicit q ē passio. g̃ requīt in subo patiēte s. in itellcū aliquā foꝛmā realt oꝛsam ab ipo 7 illa foꝛa sine dubio nō ē nisi spēs itelligibilis q̄ repsentat ipam rē. ¶ Et ofirmat ß rō. qa sicut se hz actio 7 passio realis 7 coꝛpalis ad foꝛam realē. sic actio 7 passio spūalis ad foꝛam spūalē p ouenientē silitudinē. ß ostat q actio 7 passio realis requīt foꝛmam realt oꝛsam ab eis ut calefacere 7 calefieri caliditatē. silt aūt 7 in alīs. g̃ silt actio 7 passio spūalis 7 īcoꝛpalis nccō requīt foꝛmā spūalē 7 incoꝛpalē. nec posset assignari cā dissilitudis sufficiēs etiā si fingēdi daret licētia. Et ista rō ē oꝛcē otra illos q ponūt q intelligere imediate ꝺpēdet a fantasmate 7 tn ipm̄ itelligere ē idē realit cū spē itelligibili. Et ad istaz intentionē. s. opponēdo otra istā pōnē adduxi istā rōez ī q̄dā tractatu quē oꝛdinaui de spē itelligibili 7 ea q̄ adduxi in declaratōe h⁹ rōis defendi in q̄dā opusculo in quo tñdebā ad obones hoīs quem tu scis. Sed ꝓpter bnitatē nolo h illa ocā congregare Sufficit. n. mihi ad pñs q̄ qcūq̄ oīc fantasma ꝓducere imediate intellectionē hz ocedē q spēs intelligibilis sit aliqd realt ab itelligē. 7 sic recipiēda sūt inquā illa q̄ ibi posui q̃tū ad illā rōem. Quid aūt efficiat imediate actū itelligēdi uidebit ī seqntibus ¶ Alii dicūt q ipa spēs intelligibilis realt ē aliꝺ ab intelligē. 7 ß ꝓbāt mltis rōnibus sed foꝛtioꝛ istarū 7 pncipalioꝛ ē ista. Illud qđ imediate reducit itellectū ad actū itelligēdi ē aliud realt ab itelligē. hec ē manifesta p se. ß spēs itelligibil reducit ipm̄ itellectū ad actū itelligēdi sicut mouēs ꝓpiquū. ß ꝓbat qa illud qđ mouet imediate itellcm̄ ad itelligē ñ ē ipe itellcūs possibil. qa ille ē in pura potētia passiua ad itelligē. utz ex 3°. nec pōt eē itellcūs agēs sicut ꝓpiquū pncipiū mouēs itellcm̄ ad itelligē. qa itellcūs agēs ē motō ultis ad intelligēdū. 7 iō eq̄t se hz q̃tū ē de se ad oēz itellectōz. Aut g̃ silr cābit oēz itellectōez qđ ē icōueniēs. qa itellcūs sic itelligeret oña. aut nllaz imediate. ex q̄ seq̄t q ipa nō ē idē eēntialt cū itelligē. nec ē dicēdū q fantasma sit h⁹moi mouēs imediate ad itelligē. qa h⁹moi mouēs imediate ad itelligē oꝛ eē itellcm̄ in actu. mō itētiones ymaginate siue fantasmata ñ sūt actu itellecta ß solū ī potētia. ut vult oñs. ī isto 3° ¶ Et ofirmant istā ptē. qm̄ imediatuz pncipiū a q̄ ꝓcedit opa° ñ sicut a puro īstrūmto ß sicut ab agente 2° qđ detminat agens pmū debz hre foꝛmā in actu. quēadmodū hō generās detmīans solē hz geniti foꝛaz actu. fantasma uero si mouet itellcm̄ ad itelligē nō pōt dici q sit puꝛ īstrm. qa puro īstrō nō assimilat effect⁹. ut securi ñ assimilat scāpnū ut dom⁹. ß artificio. fantasmati aūt assimilat itelligere. cū ex alio 7 alio fantasmate fit aliud 7 aliud intelligere. q̃re sequeret q fantasma sic eēt itellcm̄ actu qđ ē ipossibile manifestū. ¶ Nec potest dici q ipm̄ fantasma sit itellcūs in actu ōtuali. qa hñs actū ōtualē ē nobilioꝛ ordīs q̃ hñs actum foꝛmalē. utz p̄ methauroꝛ. quēadmodū sol hñs caliditatē ōtute actiua ē nobiliō igne. fantasma vo ñ ē nobil⁹ actu itellcūs. ¶ Sz indubitāt qcqd sit de ockone. mihi uꝝ q illa rō nō hēat aliquā efficatiam imo si ualerēt ei⁹ pncipia p ea ꝓbaret oīo q. nulla spēs possz fieri ī itellcū. 7 ꝓcederet sic. si aliq̄ spēs itelligibil fieret ī itellcū. oporteret q aliqđ mouēs eēt ꝓpiquū 7 imediatū qđ moueret itellcm̄ ad eā. ß oīo ē manifestū. ß ñ posset eē aliqđ tale scđz ß dcā q̃re ꝛc. ꝓba°. nō. n. itellcūs possibil possz eē mouēs se ipm̄ imediate ad spēz itelligēdi. cū ipe sit ī pura potētia passiua ad eā. nec posset eē itellcūs agēs qa ille est ultis cā actīa oīs spēi intelligibil scđz illos. g̃ nō pōt eē ꝓpiq̄ cā uni⁹ eaꝛ detmīata sin̄ agēte alio detmīante. nec potit illud mouēs eē fantasma. patz ex dcīs. qa pncipiū ꝓpiquū opatōis ñ ē puꝛ īstrumtū. ß agēs ꝓpiquū detmīans actū pmū debz hre foꝛaz ī actu ut isti accipiūt. 7 nō solū ß ē ueꝛ de pncipio opatōis qđ mouet ad actū scđm. ß etiā de eo qđ mouet ad actū pmū. ut hō generās detmīans solē hz actu foꝛaz geniti ut isti ofitēt. fantasma vo ñ hz spēm itelligibilē actu ut manifestū ē. ¶ Et si diceret q īmo hz eā actu ōtuali ¶ Cōtra ß āguit scđz dcā illoꝛ. qa hñs actū ōtualē ē nobilioꝛ ōdīs q̃ habēs actū foꝛalē ut isti accipiūt. 7 sic fantasma eēt nobilioꝛ ōdīs q̃ itellcūs agēs. qđ ē absurdū. ¶ Sz dices q illa ꝓpō hñs actū ōtualē ꝛc. debet itelligi de agēte pncipali. ñ āt de agēte ꝓpiq̄. 7 sic ē fantasma. Sz sine dubio ß ñ ꝓficit. qa si istā ꝓpoz solū intelligerēt de agēte remoto uꝝ pncipali. tūc p eā ñ ꝓbassent q fantasma ñ mouet itellcm̄ ad itelligere tāq̄ mouēs imediatū. cui⁹ tn oppositū manifestū ē ispicienti ōba illoꝛ 7 ꝓcessū suū. Nam poītis ōbis oñ.

UVA. BHSC. IyR_010

otra illā poītōez statī ocludiť.7 sic maīfestuz est q̄ fantaſma ñ hz actū p quez possit īmediate mouē ītellectū ad intelligē uel cāre ipm. 7 ȣ etiā manifestū ē p ȣba q̄ sequūtur ubi sic oīc. Amplī sic oicēdo. s. q̄ si fantaſma mouēt īmediate ad intelligere fantaſia 7 ītellcūs ñ differrēt. qa iā hñt idē mouēs īmediatū. 7 sic maīfeste pz q̄ p illā p̄ponez. habēs actū uirtualē ꝛc. uolūt p̄bare q̄ fantaſma ñ mouz intellcm̄ īmediate ad ītelligere 7 iō oz q̄ itelligāt eā ď oī hñte actū ȣtualē 7 sic p̄babiť p eā q̄ fantaſma nō mouet īmediate ītellectū ad spēm intelligibilē. Quid igiť mouebit eū īmediate ad spēm ītelligibilē. Et ex ȣ euidētissime appz defcūs huī rōis in q̄ tm̄ nimis glabať hō quē tu scis ꝛc. Qualt autē soluēda sit ȣ rō q̄ vť p̄bare q̄ fantaſma nō mouet īmediate intellectū ad spēm intelligibilē uidebiť ī alia q̄one sequenti. ȣ. n. mihi ad pns sufficit. ¶ Q si illa rō ualēt p eā destrueret spēm intelligibilē fieri in ītellcū utz diligenť inspiciēti 7 de ȣ alias feci tractatū. ¶ Dimissa g̃ hac rōe dico buiť ad pñs q̄ spēs ītelligibilis rei mālis ē qd aliud realt ab intellecti one illī rei. 7 ītelligo p spēm intelligibilē formam abstractā 7 spūalē p̄ductā ab intellectu repntātē ipam rē mālē ult abstracte. 7 p ītellcm̄ ītelligo cognitionē quā hz ītellcūs de ipa re sibi p̃ntata p spēz Et istā ocl̄onē sic p̄bo ad pñs spālt. Si spēs intelligibil eēt idē realt cū intelligere tūc illud qd ē īmediatū p̄ncipiū actiuū spēi intelligibilis eēt īmediatū p̄ncipiū actiuū ītellectōis. ȣ ē maīfesta ď se. oñs ē falsū. qa fantaſma ē p̄ncipiū īmediatū actiuū spēi ītelligibil ut ocedūt q̄i oēs. sed ipm fantaſma non pōt eē p̄ncipiū p se īmediatū actiuū ipī intellectō nis pfectm̄ ut p̄babiť ī ferī q̄re ꝛc. Q auēt fantaſma sit p̄ncipiū īmediatū actiuū spēi facile ē p̄bare Nā īmediatū ei p̄ncipiū nō ē intellcūs possibilis cū ipse sit in potētia receptiua respcū ei utz ex isto 3°. nec intellcūs agēs pōt eē hmōi p̄ncipiū propīquū. qa ipe ē ult cā oīum spēz 7 iō nō pōt eē cā īmediata 7 p̄pa unī eaz nisi determinet p aliquod actiuū p̄ncipiū 7 īmediatū. 7 qd eēt illud nisi fantaſma. q̄re ꝛc. ¶ Itē aliq sic arguūt. illa ñ sūt idē realt quoz vnū ē p̄ncipiū effectiuū alterī. ȣ ē euidēs p se. sed spēs ītelligibil ē p̄ncipiū effectiuū ipsī intelligere ȣ p̄bat hō quē scis. qa spēs ītelligibil nō ē idē eētialt cū uirtute ut supponūt licet dzānt scd̄m modū ut oīc. qa ȣtus intelligibil magis ē fixa 7 pmanens ī intellcū q̄ spēs intelligibil 7 spēs ē ut oīspō respcū hītus. Mō hītus intellectual ē p̄ncipiū osideratōnis ut manifestū ē 7 nō ē p̄ncipiū māle. qa ognitō nō hz mām. nec forale. qa foꝛe nō ē foꝛa neq̄ finis īmo magis eo. opatio. n. ē finis ȣtutis utz in p̄ethi coz. g̃ relinq̄ť q̄ hītus intellectual ē p̄ncipiū actiuū ipsī cognitōis 7 p oñs spēs intelligibil ē p̄ncipiū huī. cū sit idē cū hītu intellcūali q̄re ꝛc. ¶ Dec tō supponit unū dubiū 7 foꝛte īpossibile ut inqreť p̄ inferī diuisim. s. utz spēs intelligibil sit principiū actiuū ipsī intellectōis. p̄ma tō facit mihi certā fidē sed oz expectare oplemētū ex oñtub ubi p̄babiť q̄ fantaſma ē p̄ncipiū actiuū ipsī intelligeť saltē opletiuū seu effectiuū q̄re ꝛc. ¶ Ad p̄mā rōez in oppositū ocedo maioꝛē. 7 cū oī. q̄ intellectus est solū in potētia ad intelligere. pōt dici q̄ nō ē uerū. qa cū intelligere sit qdā act̄ z̄ nccē ē q̄ p̄cedat aliqs act̄ p̄m̄ 7 ad determinatū intelligere determinat̄ act̄ p̄mus 7 ille ē spēs intelligibil. 7 cū oī q̄ potētia cogſcitiua ē solū ad cognitionē. uerū ē tanq̄ ad actū postremū pfectiozē 7 finalē. sed potētia cogſcitiua bñ pōt eē ad aliqd aliud tanq̄ ad dispōnem req̄sitā ad intelligē sicut oyaphanū ē in potētia nō solū ad intentiones colorz ȣ etiā ad lumē qđ est ei dispō nccia ad receptiōz eaz ut maīfestū ē. sic est in ꝓposito. Et cū oī q̄ potētia cognoscitiua ex eo oī cognoscitiua qa ipa ē in potētia ad cognitionē. uez ē p̄cipalt sed hoc nō obstāte ipa ē ad aliqd aliud. ¶ Vel dicať q̄ potētia cogſcitiua hñs actū p̄mum solū ē ī potentia ad cognitionē. sed si nō hz actum p̄mū bn ē in potentia ad aliqd aliud. 7 cū ofirmať illud qđ p̄ recipiť in potentia cogſcitia ē cognitio. pōt dici q̄ uez ē in potentia cogſcitiua hñte actum p̄mū sed nō alt. ¶ Vel dicať q̄ p̄ receptū ī potētia cogſcitiua pōt ītelligi dupl̄t. Vno ordīe dignitatis 7 sic bñ ē uez q̄ p̄ receptū in potentia cogſcitia debet eē cognitio. Alio mō ordine generatōis uel ordine ꝓporcionabili ordini generatiōis 7 sic nō oz. mō ipa spēs intelligibilis nō ē receptū p̄mū ordīe dignitatis īmo ipa intellectio ē nobilioꝛ cū sit finis ipī spēi. Sz spēs bñ ē p̄ receptuz uia generatōis ul ꝓporcionabili ordini generatōis. 7 ȣ addo p tāto qa ibi p̄pe ñ ē ordo generatōis cū ipa spēs ītelligibil nō sit poꝛ tpe nccio q̄ ipm ītelligē. īmo otīgit ȣ ambo fieri ī eodē instāti tm̄ ibi ē ordo ꝓpōcionabilis ordini generatōis. qa sicut in ordīe generatōnis poꝛa sūt ipfectioꝛa. sic sine dubio spēs ītelligibil ē qd min̄ pfectū q̄ intelligē. sic etiā spēs colorī ē min̄ nobil q̄ sit uidē uel uisio. ¶ Itē alt pōt sic satis rōnabiliť dici q̄ p̄mū receptū ī ȣtute cogſcitiua debet eē cogni° uel foralt uel cālt ita. s. q̄ sit cā cognitōis aliq̄ mō 7 sic est ī ꝓposito. nā spēs intelligibilis licet non sit eētialt cognitō tm̄ ipa ē aliq̄ mō cā cognitōis. ȣ quo sit cā ingrendū ē p̄ inferī q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā cū oī. tūc intellcūs ꝛc. dico q̄ ītellectus aī q̄ ītelligat nō est aliqd actu. s. de se foralit p suā subam 7 p suā eētiā scd̄m unā opīonē. tm̄ bñ pōt eē aliqđ ens actu p aliqd aliud a sua eētia nālt ante ītelligē. 7 sic ē ī ꝓposito q̄uis spēs intelligibilis nālt sit poꝛ ipo intelligē quodāmō tm̄ ipa ñ ē de eētia intellcūs. nō adhuc intellcūs nō ē p suam eētiā ens actu sed ī potētia q̄tū ē de se. 7 foꝛte ad illā intentiōz oīc Aug. q̄ itellcūs inforať actu quodāmō ē ī potētia. ¶ Ad aliā nego oñam. 7 ad ꝓbationē cū oī. igtū ꝛc. uez ē in 3° actu intellcūs q est discursus ab uno ad aliud. ȣ in p̄ actu intellcūs ñ ē nccē q̄ illđ qđ cāt cognitionē sit pus ognitū. 7 ȣ ē qđ oī in aliis uerb. illud qđ ducit ī ognitionē alīq̄ ē pus notū. uez ē de ognitōe discursiua ȣ de cognitōe ītuitiua 7 simplici nō oz. sicut spēs colorī exns ī uisu ducit ī cognitōz colorī. tm̄ nō oz q̄ sit pus cognita q̄ colorz q̄re ꝛc.

Queritť. Utz fantaſma sit p̄ncipiū actiuū spēi intelligibil. Arguiť p q̄ nō. īmāle non pōt fieri ab ente māli qa illa nō ꝓporcionať. ȣ spēs intelligibil ē qd īmāle ut manifestū ē. fantaſma vo ē qd māle ita q̄ ī mā. s. in corpe huano ut manifestū ē ī isto li°. q̄re ꝛc. ¶ Itē si fantaſma agēt spēm intelligibilē ī actu tūc fantaſma eēt nobilī intellcū qđ ē manifestū īpossibile. oña p̄bať. qa oē agēs ē nobilī patiēte ut manifestū ē ī isto 3° q̄re ꝛc. ¶ Itē p̄ncipiū ꝓpīquū generatōis qđ nō ē puz instrim sed ē agēs secūdū s. determinās actū p̄mū debet hre foram effectus in actu. ut hō generās hoīez q̄ ē agēs nō puz instrāle ȣ agēs determinās p̄mū actū hz formā hoīs in actu. sed fantaſma nō hz spēm intelligibilē in actu cuz ñ possit eē puz instrz. qa puro instro nō assilať effect

UVA. BHSC. IyR_010

ut securi nō assimilat domus. fantasmati aūt assimilat
spēs ītelligibil'. ut manifestū ē q̄re ⁊c ¶ Et si dicat
q̄ fantasma nō h3 spēm intelligibilez actu formali
formalt sibi inhærentē. sed actu ⟨vtuali. s. qa habet
⟨vtutē actiuā uel ē ⟨vtus actiua ei? ¶ Cōtra hoc ārguit
qa hns actū ⟨vtualē ē nobiliori ordinis q̄ hns actū
formalē ut sol q h3 caliditatē actu ⟨vtuali ē nobiliori
igne q h3 eā formalt. sed fantasma nō ē nobili? in
tellcū q̄re ⁊c ¶ Et confirmat h5 dubita° 7 redit in idē.
hre aliqd in actu ⟨vtuali est nobiliori mō habere q̄
hre aliqd in actu formali ut pr ī ex° pdcō. si igitur
fantasma spēm intelligibilē hæret actu ⟨vtuali cū ītellcūs hæat eā actu formali tūc nobiliori mō hæz eā
fantasma q̄ intellcūs q⁹ ē absurdū q̄re ⁊c. ¶ Oppositū pr̄ cōitet 7 pbat. qa oz eē pncipiū aliqd spe
ciei intelligibil' actiuū cū ipm sit aliqd nouū 7 ipm
nō pōt eē sol? intellcūs possibil' cū ipe sit solū in po
tētia receptiua scdm Aꝛ. nec sol? intellcūs agēs. qa
si sic hō posset intelligē sine fantasmate ut dic ōm.
in isto 3° q̄re ⁊c. ¶ Itē intellcūs agēs ē pncipiū u'e
oium spēz 7 tale nō sufficēt ad unā determinatā spe
ciē generandā sine agēte ptculari 7 ꝓpinq̄. g̃ relīquitur q̄ fantasma sit aliq⁹ agēs ipsi? spēi ītelligibil'
¶ Ad istā q̄3 dico būt q̄ fantasma hūanū ē pncipiū actīm ꝓpīquū spēi ītelligibil' p recepte in ītellcū ⁊c. q⁹ pbo sic. qn duo accntia absoluta quorū
unus nō ē relatiue ad aliud sic se hnt q̄ posito uno
poīt reliquū 7 remoto remouet 7 unū illoꝝ nō est
subm ꝓpium alteri? uel tō subsistēdi nec ambo sūt
in eodē subo ꝓpo oz q̄ unū illoꝝ sit cā aliq̄ mō alte
ri?. sed fantasma hūanū 7 spēs ītelligibil' sunt duo
accntia absoluta saltē sic q̄ unū illoꝝ nō ē eēntialt
relatio uel respcūs ad aliud. h5 recipio tanq̄ maīfestū ad pns. sed posito fantasmate hūano ponit spēs
ītelligibil' 7 remoto remouet ut ocedūt oēs. 7 constat q̄ unū illoꝝ nō ē subm alt̄i? nec ābo sūt ī eodez
ꝓpo subo ut manifestū ē. g̃ necē ē q̄ unū illorū sit
aliqualt cā actiua alteri?. 7 certū ē q̄ spēs intelligibilis nō est cā actiua fantasmatis. qa fantasma fit a
sensu in actu scdm Aꝛ. 2° h⁹. g̃ relingt q̄ ipm fan
tasma ē cā actiua ipsi? spēi intelligibil'. maioꝝ ꝓpō
hui? rōis ē manifesta īspicienti bn oīa. possibile. n
ē q̄ duo accntia sint in eodē subo ꝓpio 7 uno posito ponat reliquū 7 remoto remoueat 7 tn̄ unū illo
tū nō sit effcūs alt̄i?. sicut risibilitas in hoīe 7 susceptibilitas disciplīe. possibile ē etiā q̄ unū accns sit
subm ꝓpriuz alteri? uel dispō ꝓpria ad ipm 7 uno
eoꝝ posito ponat alteꝝ 7 remoto remoueat 7 tamē
unū illoꝝ nō ē effectiuū alteri?. ut superficies dr hre
colorē uel aliqd h⁹mōi. possibile etiā ē q̄ duo acci
dētia relatiua posito uno ponatur 7 reliquum 7 remoto remoueat qa sūt respciua ad inuicē ut paternitas 7 filia° 7 unūqd q̄ illoꝝ talium nō sit p se pīci
piū actiuū alteri?. Sed si sūt accntia absoluta sic q̄
unū illoꝝ nō sit eēntialt relatio ad aliud 7 nō sunt
in uno ꝓprio subo 7 unū eoꝝ nō sit subz ꝓpriū alteri? nō ur tō q̄re posito uno illoꝝ ponat reliquū 7
remoto remoueat nisi qa unū illoꝝ ē cā actīa alt̄i?
sicut posito luīe corpis luiosi ponit lumen in dyaphano 7 remoto remouet qa lumē corpis luiosi ē
cā actiua luis dyaphani. silt 7 ialis. 7 sic p3 maiō.
7 minor silt ē manifesta paꝛ etiā exercitatis ī phia.
sicut. n. sensibili appropinq̄to sensui ptculari fit ei?
spēs ī sensu 7 tēoto remouet. sic posito fantasmate
hūano poīt spēs ī ītellcū 7 tēoto remouet. 7 credo
q̄ h5 uoluit dicē ōm. in isto 3° ōmto 28°. ubi dīc sic
scdm Aꝛ. q̄ intellcā ulīa. i. spēs ules. s. q⁹ res intelligūtur ult colligata sūt cū intentōnib⁹ ymagīatis 7 corrupta p corruptiōez eaꝛ. Et si dices q̄ ōm
ibi p intellcā ulīa ītelligit ītellectōes nō spēs. tunc
ex h5 hēo q̄ ītellcūs poīt posito fantasmate 7 tēoto
remouet. 7 sic hēo q̄ fantasma sit cā actiua ītellectiōis q⁹ nullo mō pōt eē nisi causet spēm intelligibilē cū ipa spēs neccio pcedat ipm intelligere sicut
disp̄ō ad intelligendū ut uidebit' p⁹. ¶ Iterū satis
p3 q̄ spēs ītelligibilis nō ē puta tela° ad fantasma
nec eo°. īmo sūt quedā q̄litates de ꝓma spē q̄litad
ut ocedūt q̄i oēs ut uidebit' p⁹. ¶ Itē certū ē q̄ spēs
ītelligibil' nō ē subm fantasmatis. qa sicut spēs intelligibilis ē in ītellcū sic fantasma eēt ī intellectu
q⁹ ē absurdū. nec silt fantasma ē subm spēi ītelligibil'. qa sic spēs ītelligibil' eēt ī fantasmate q⁹ silt
ē absurdū. nec ābo sūt ī eod⁹ subo ꝓpo ut manifestū
ē. ¶ Dec etiā apte ē intentio ōm. in isto 3° ōmto 5°. 7 ī
multis aliis locis. ubi dīc q̄ ꝓpara° exns in ymagīa
tiua ⟨vtute ē ꝓpara° in mouēte ut sit motor q⁹ nō
esz nisi ipm fantasma esz aliq̄ mō pncipiuz actiuū
spēi ītelligibil'. ¶ Et ad pleniorē intellcm dictoꝝ 7
dicendoꝝ ē diligent notandū. q̄ in aīa hūana īhærēte cōpi hois pter qnq̄ sensus ptculares 7 preter
sensū coēm dicūtur esse tres ⟨vtutes intiores īdiuiduales 7 organice. s. ymaginatiua. cogitatiua 7 memoratiua scdm doctrinā ōm. in isto 3° omento 8°.
Virt⁹ qdē ymaginatiua dr reseruate spēs accntiuz
sensibiliū ꝓporz 7 colūm ut spēs sonoꝝ colorꝝ magnitudis 7 figure 7 h⁹mōi. Virt⁹ aūt cogitatiua
cognoscit ꝓpetates non sensatas. i. nō cognitas p
sensus ptculares. sicut oueniēs 7 nociuū bonitatē
7 malicīā 7 hāc prīnitatē 7 hāc filiatōez. 7 ult formas indīduales in oīb⁹ pdicamētis ut docet ōm.
7 de ista ⟨vtute fuerūt aliq̄ ogregata in fine secundi
hui?. Virt⁹ aūt memoratiua dr reseruare ipas intentōes. i. ꝓpetates nō sensatas quēadmodū ymaginatiua seruat foras sensatas. vtz aūt ille uirtutes
sint realt dīse aut scdz tē absolutā aut nō sed sufficiat una 7 eadē ⟨vtus ad oēm taliū receptiōz bona ē
ingsitio sed h5 magis hz locū ī de memoria 7 reminis
cētia. uez ē aūt q̄ aliq addūt ⟨vtutē fantasticā q̄ cō
ponit ad inuicē formas cū formis 7 intentiōes cū
intētionib⁹ 7 eo°. ¶ Sed sine dubio credo q̄ h5 uirt⁹
ē uirt⁹ cogitatiua 7 q̄ p ipam fantasiā Aꝛ. ītellexit
cogitatiuā ipam sicut dclaratū fuit in 2° h⁹. Modo
ad ꝓpositū de istis tribus ⟨vtutib⁹ erit dubiū. q̄ earū
mīstret intellectui. i. cui? act⁹ ē imediatū pncipiuz
actiuū spēi ītelligibilis. ur. n. ex ⟨vbis ōm. in multis
locis q̄ ymagīatiua ē illa que imediate deseruit intellectui cū dicat intellectū indigē intentōib⁹ ymaginatis 7 ab eis moueri utz in multis locis ōm. ¶ Et ex
alia pte ur q̄ memoratīa deat imediate deseruire ī
tellectui qa ipa est magis spūalis scdm ōm. in isto 3°
ōmto 6°. ur etiā q̄ ⟨vt⁹ cogitatiua. qa illa ⟨vt⁹ ē nobilior q̄ memoratiua. pba°. Nā ⟨vt⁹ actiua cognscītia
nobilior ē ⟨vtute passiua nō cognoscēte. h5 recipit ꝓ
maxīa. sed ⟨vtus cogitatiua ē cognoscitiua ut manifestū ē. cogitare. n. nō ē nisi cognscē. memoratiua. n
nō ē cognoscitiua forat qa seruare spēm uel intentionē nō ē cognoscē ut manifestū ē. ōtīgit. n. aliquē
dormientē seruare spēm ul intentiōz aliquā qui tn̄
actu nihil cognoscit. De h5 tn̄ tractandū ē diffusi?
in de memoria 7 remīscentia. Virt⁹ itaq̄ cogitatīa
ꝓpa hōi nobilior ē q̄ memoratīa 7 sic debet imediate seruire intellectui ita q̄ ei? act⁹ agat imediate ī
intellcm quoq̄ mō. p. ⟨vtus cogitatiua ur eē ꝓpīquor intellectui q̄ memoratiua. ꝓpinquor dico scdz
nām 7 ordinē pfectōis. qa ⟨vt⁹ cogitatiua scdz ōm.
ē aliq̄ rō ut ipe dīc in isto 3° ōmto 29°. q⁹ expositus
fuit sup̄ secundū in ultīa qōne. Memoratiua ⟨vo nō
ponit eē aliq̄ rō. q̄re ur q̄ cogitatiua imediate ministret intellectui. 7 utinā ego scirē qd eēt h⁹ dicendū. Supposito tn̄ q̄ spēs intelligibil' quā accipit ī
tellcūs ex ⟨vtute orgaīca sor. nō sit ꝓpetua ī ītellcū
eo q̄ oē generabile ē corruptibile 7 oē corruptibile

UVA. BHSC. IyR_010

cozzūpet necessario. 7 adhuc illa eēt ociosa in etnū cū scdm eā non oparet intellcūs. Supposito etiam q; spēs intelligibilis remanet ī intellcū p; actualez intellectionē sicut supponūt qi oēs mihi uī ꝟisimile q; ipsa spēs itelligibilis fit imediate ab ipa spē q̄ ē in memoratiua uel ymaginatiua uel utraq; ita q; spēs itelligibilis q̄ intelligit ꝓprietas ñ sensata fit ab ea q̄ ē in memoratiua. 7 spēs itelligibil q̄ intelligit foꝛa sensata fit ab ea q̄ ē in ymaginatiua. qđ sic ꝑz. ponat q; soꝛ. desinat itelligē albedinē quā ꝓp; itellexit p ei; spē; 7 illa spēs rmanz ī itellcū p aliqđ tēpus deficiēte intellectōe. q̄ro utz in soꝛ. sit aliqđ agēs ꝓpinquuz oseruās spēm albedīs ī intellectu aut nullū. si nullū tūc seqtur q; illa spēs esit ī intellcū etnalt. nō. n. cozzūpit cozzuptōe subi. nec a cōtrario qa nullū hz ottatiū. nec a se ipa. nec ꝓpt defectū agētis ꝓpinq oseruātis p; q̄; nullū ē tle. Si ꝟo dicas q; in cozpe soꝛ. sit aliqđ oseruatiuū illi; spēi. certū ē. n. q; illud nō ē actual cogitatō seu act; fantasiādi qa ille act; deficit deficiēte itellectōe 7 eo. cū g̃ spēs intelligibilis ponat manē p; actualē itellectionē seqtur etiā q; manet p; actualē cogitatōez 7 sic nō oseruat totalt p ipm actū cogitādi. Quid g̃ remanet in ozganicis ꝟtutibz a quo spēs itelligibilis dependeat ī oseruari nisi spēs que ē ī memoratiua uel ymaginatīa. si aūt ab istis dependet et spēs itelligibil in oseruari necē ē q; illa sint ꝓncipia effectiua ꝓpinqua spēi itelligibilis mō ꝑdicto q̄re ꝛc.

¶ Dicetur g̃ scdz istā uiā q; act; ꝟtutis memoratīe i. spēs rei exītis ī ea ē ꝓpinquū ꝓncipiū actiuū speciei itelligibilis in itellcū. 7 silt act; ꝟtutis ymagiatiue hūane. s. spēs rei exīs in ea silt ē ꝓncipiū actiuū spēi itelligibilis. 7 remanētibz istis spēbz ī istis uirtutibz remanēt spēs itelligibiles ī intellcū q̄bz pōt itelligē res q̄z sūt spēs. Et ad istā intentionem dic Aꝛ. in zº hº. q; itelligē ē in nob cū uolum; non q; ad actū itelligēdi necessario oporteat ꝑcedē actū uolūtatis quo uolum; itelligē illā tē. qa ꝑcederet in ifinitū sed itelligim; cū uolum;. i. absente re sensibili possum; eā itelligē p spēs ei; int; reseruatas 7 ille spēs exītes 7 reseruate in ꝟtutibz organic sī ules quodāmō ut dic Aꝛ. 7 cōm. exponit q; sūt ules ī potētia. nō qđ ī potētia receptīa. qa nūq; recipiūt ulitatē sed in potētia actīa qa agūt aliq̄lt ipaz spēm ulem ad itelligendū eā. Vñ cōm. dic in isto ȝº q; ꝑparatio exīs in ītentionibz ymaginatis ad rē intellectā fiendā ē ꝑpara° ī motoꝛe ut sit motoꝛ 7 mlta silia ĩuenies ī mltis cōmētis ¶ Sed qd dicā de actu ꝟtutis cogitatiue. Dico saluo meliozi iudicio q; ille act; quē puto nobilissimū int oēs act; ꝟtutis sensitiue agit uel ē ꝓncipiū agēdi imediate ī intellectu nō qdē actū itelligēdi tanq̄ ꝓncipiū effectiuū ip; ut ꝓbabit p; 6 agit aliquā fozmā abstractā q̄ est ī mediata ꝑparatio uel dispō intellcūs ad itelligē actualt. 7 hꝫ ppara° imediata dficit dficiēte actuali cogitatione 7 iō silt deficit intelligē. 7 q̄to aliquis ē meliozis 7 subtiliozis cogitatōis tāto illa dispō est melioꝛ 7 pfect; itelligit. Et fozte ad istā intētiōz dic Aꝛ. in ꝑdicamētis q; hntes hītū qdā sūt meli; aut pei; dispositi. Cōcedēz g̃ q; ad actū q̄ ē itelligerē rē nō sensatā regrit spēs intelligibil quā imediate facit spēs exīs ī memoratiua 7 dispositio cāta ab actuali cogitatōe. Quid aūt sit imediatū ꝓncipiū effectiuū itellectōis in itellcū sic dispositō uidebitur p; deo dante. Similiter ad actualē intellectionem rei sensibilis regrit spēs intelligibilis quā imꝑmit species existēs ī uirtute ymaginatiua. quā quidez spēm uocat cōm. intentionē ymaginatā 7 cū hoc regrit dispō cāta ab actuali cogitatōe illi; rei. 7 qa oē qđ intelligit ab actu hūano uel ē cognoscibile per sensū ꝑticularē uel nō ē cognoscibile p sensū ꝑticularē p se sed p ꝟtutē cogitatiuā. iō cōm. dic in isto ȝº cōto. ȝº. q; apprehēsibilia hūana diuidūtur ī duos. in ꝙhēsibile cui; ꝓncipiū supple cognoscitiuū ē sensus. 7 ꝙprehēsibile cui; ꝓncipiū cognoscitiuuz ē cogitatiua. Et scdm istā uiā oz dicē q; ꝟtutes iste in hoīe sūt alteri; speciei ab illis que sūt ī aliis aīalibus. Nā si eēnt eiusdē spēi q̄re nō recipet intellcūs ab actibz illaz ꝟtutū exītibz in aliis aīalibz. Si qs aūt hꝫ dicta qa ꝙsueta nō sūt nō acceptet. quemadmodū. n. que cōsueuim; dignamur dici ut dic Aꝛ. in zº methaph. ꝙsidēt q; mlta sūt iconsueta q̄ tñ sit ꝟa ī se 7 nō sūt otta aliquā dignitatē. Vtz aūt spēs itelligibilis sūpta ab aliquo exīte in cōpe indīdui hūani remaneat p; actualē itellectōz bona ē pcrutatio. q; si nō remanēt 6 silt deficēt deficiēte itellecti one crederē q; actualis cogita° uel spēs rei exīs in ꝟtute cogitatiua cāret imediate dispōnē ꝓpinquā ad intelligē. 7 sic exponerētur oīa ꝟba cōm. q̄n dic intētiōes ymagiatas mouē intellcm. p intentiōes ymagiatas itelligit actū ꝟtutis cogitatīe ꝓpe hoi. de hꝫ nō plus ad pns. ¶ Ad ꝑmā rōez cū dicitur. q; mäle nō facit īmäle ꝛc. dico. q; uez est ꝟtute ꝓpa 6 ꝟtute alicui; īmälis bñ 7 sic ē h. nā fantasma ꝟtute intellcūs agētis facit spēm in itellcū. 7 de hꝫ oz īqui rere seoꝛsū qa hꝫ ē bñ occultū q̄lt facit itellcūs agēs ad generationē spēi itelligibil. ¶ Ad aliā negada ē ona. 7 cū dr. q; agēs ꝛc. dicūt aliq q; hꝫ ē uez de agēte pricipali sed de agēte instrāli nō ē uez. fantasma aūt nō ē agēs ꝓncipale 6 instrale ad generationē spēi itelligibil. Sz hꝫ non sufficit ꝓpt duo. p̄ qa nō solū ꝟa ē ꝓpō de agēte ꝓncipali 6 etiā instrāli videm;. n. q; semē masculi nō ē agēs in generatōe aīalis nisi inst rale 7 tñ ostat q; ipm semē masculi ē nobili; q̄ sit mä semīs femelle ¶ Itē q̄uis ꝓpō nō eēt ꝟa de agēte qđ ē puz instrm tñ agēs qđ non ē pure instrale uel instrm 6 ē agēs secūdū detminās agēs remotū debz eē nobili; q; mä ī quā agit sicut hō generās ē nobilioꝛ q̄; mä ex q̄ fit hō. ostat autez q; fantasma licet nō sit agēs ꝓncipale oīo nō tñ est puz instrm. qa puro instrō nō assilat effect; sicut securi nō assilat dom;. nec effect; dsificat scdm diuersitatē instrī. fantasmati aūt assilat spēs 7 cōformat. vñ 7 cōm. dic q; fantasma uel intētio ymaginata ē subm p qđ intellcūs speculatiu; est uer;. subm dico. i. pricipiū ꝑsuppositū. 7 iō ista tñsio nō uideret sufficere ¶ Vñ alt pōt dici cū dr. agēs est nobilius patiente scdm q; patiēs ē. cōcedat hꝫ. 6 nō oz q; illd qđ est agens sit simplt nobili; q̄; illud qđ ē patiēs Cōcederet igit scdm istā uiā q; fantasma ut ē agēs est nobili; q̄; itellcūs inq̄tū patiēs. tñ nō seqtur q; fantasma sit simplt nobili; q̄; intellcūs 7 q; itellectus scdm se 7 simplt sit min; nobilis q̄; fantasma. cui; rō ē. qa licet intellcūs recipiat a fantasmate tñ illa receptio nō est nobilissima opa° intellect; imo hz aliā nobiliozē 7 pfectiozē opatōz. s. intelligē qđ ē nobili; rispcū oīum opationū fantasmatis. modo nobilitas rei debz iudicāi ex sua nobilissima opone ut maīfestū ē cuilibet itelligēti. 7 iō nō oz q; fantasma sit simplt nobili; intellcū. nec est iconueniens s. q; aliqd scdm unā ꝺditōz sit nobili; alio 7 tñ nō sit simplt nobili;. sicut asin; inq̄tū cognoscens est nobilioꝛ hoīe inq̄tū niger uel albz 6 nō simpliciter. ¶ Alt pōt dici q; illa ꝓpō itelligenda ē in illis q̄ sūt eiusdē ordīs. s. ubi agens 7 patiens utrūq; est mäle uel utrūq; est īmäle. 6 si sint dīsoꝛ ordinū utputa q; ipm agens sit ens in mä. passum aūt sit ens separatuz nō oz q; agēs sit nobili; simplt. nec fozte scdz q; agēs 7 sic ē h q̄re ꝛc. ¶ Ad aliā pōt dicedi maioꝛ 7 minō negari. imo ipm fantasma hz bñ spēm itelligibilē ī actu ꝟtuali. i. hz uirtutē seu potentiā actiuā ei; aliquo°. Sic. n. nō fit ipossible fieri. sic ñ agit

UVA. BHSC. IyR_010

uel nō facit ipotens agē uel nō facē. ¶ Et cū arguit̄ ⁊tra ℔. qa hr̄e aliqd ⁊c. dicūt aliq; q; vez ē si agens qđ agit actu ⁊tuali sit māle ⁊ silr patiēs ulr si vtrūq; ē imāle. ℔ si agēs ē māle ⁊ patiēs imāle nō oz. ¶ Sz illud ē bn dubiū. qa ostat q; semē qđ agit in generatōe hois hz formā hois actu ⁊tuali sic intelligendo q; hz ⁊tutē actiuā ipsi9 q̄ or uirt9 formatiua tn nō ur̄ q; idē semē hēat aīam mō nobiliōi simplr q̄; cōpus aīatū qđ hz eā formalr ⁊ tn utrūq; illoz ē qd mā le q̄re ⁊c. ¶ Prop̄r qđ alīq dicūt alr. q; ℔ ppō intelligenda ē de agēte p̄ncipali nō aūt agēte ppinq̄ qđ ē detminās agens pmū. ⁊ sic ē hic ⁊c. Et scias q; ℔ dubitat° ē satis bona. ⁊ p idē ad aliā ofirmationem pōt tn̄deri q̄re ⁊c.

QOnsequent̄ queri. Utr spēs itelligibilis remaneat ī itellcū cessante oi itellectōe. ⁊ itelligo respectu vni9 ⁊ eiusdē indīdui. ⁊bi gratia. ponam9 q; fantasma sor. causaueit aliquā spēm itelligibilē ī intellcū ⁊ ipe sor. desinat itelligē ita q; nihil penit9 itelligat sicut cū dormit ⁊ nō somniat nec itelligit. utr illa spēs itelligibilis remaneat in itellcū. Et arguit̄ p q; nō. qa si spēs itelligibil̄ cāta a fantasmate sor. remaneat in itellcū sor. nihil itelligēte tūc sor. nihil ī telligēte ipe itelligēt qđ ē manifeste ipossibile. pbo ōnam. qa oē abstractū actu ē actu intellcm̄ ut pz ī isto 3° ⁊ inuit ōm. ī 2° methaph. mō illa spēs ē actu abstracta ut manifestū ē. g; ē actu intellcā ⁊ nō est actu ītellcā nisi ab intellcū sor. nec ei9 intellect̄ pōt denoīare aliud indīduū nisi ipm sor. ut manifestū ē exercitatis patz. g; sor. tūc itelligit. ¶ Itē si species ⁊c. seqret̄ q; remanētibꝫ oībꝫ p̄ncipijs p se ppinqs ⁊ imediatis ipsi9 intelligē nō remanēt ipm intelligere. qđ ur̄ absurdū. qa cā ⁊ cātū silr sūt ⁊ nō sūt 2° phico. ⁊ pbar̄ ōna. qa p̄ncipiū actiuū imediatum ipsi9 intellectōis ē ipe itellcūs agēs uel spēs intelligibilis uel fantasma. ⁊ p̄ncipiū receptiuū ē itellcūs possibilis informat9 spē. mō oīa illa manē possent de ficiēte itelligē. Cū. n. aliqs dormit ⁊ oīo nihil intelligit manifestū ē q; hz intellcm̄ possibilē ⁊ intellectū agentē ⁊ spēm rei exīntez ī ⁊tute ymaginatīa uł memoratiua ⁊ cū ℔ hz spēm intelligibilē ut ponis ⁊ ℔ sūt p̄ncipia ipsi9 itellectōis sufficiētia quar̄ ⁊c. ¶ Itē una ⁊ eadē ⁊tus nō ē receptiua ⁊ oservatīa eiusdē spēi uel forē. cū g; itellcūs sit una ⁊ eadē ⁊t9 ⁊ recipit spēm. nō ur̄ q; debeat eā teseruare seu oseruare uel retinē. ¶ Itē sicut se hz sensus ad sensibile sic itellcūs ad itelligibile utz in isto 3°. ℔ sensus m̄ teseruat spēm deficiēte sensatōe ut manifestū ē indu cēdo. visus. n. cū deficit uidē nō hz spēm coloꝝ. silr aūt ⁊ in alijs. ¶ Oppositū arguit̄. qa si spēs intelligibil̄ nō remanēt in itellcū cessante intellectōe tūc intellcūs p9 q; itellexit eēt eodē mō in potētia sicut añ q; intellexisset qđ ur̄ eē dicta Ar. q. dic. q; intellectus ī actu quodāmō ē in potētia ℔ nō sicut añ adiscere seu iuenire. ⁊ pz ōna. sicut. n. añ intelligē erat ī potētia remota sic p9 ipm intelligē erit in potētia remota q̄re ⁊c. ¶ Ad istud dicūt q; oēs doctores q; spēs intelligibilis pōt remanē in intellcū p9 actuale intellectionē. ⁊ ℔ ꝓbāt p rōnem iā inductā. s. q; intellcūs p9 actualē cognitōz ⁊ intellectōz nō esset magis sciēs q; pus sed eodē mō in potētia sicut ante ita q; itellcūs hois sciētis p9 q; desineret actu intelligere nō eēt magis actuat9 q; intellcūs pueri qđ ē absurdum. ⁊ ꝓbari posset rōne. qa remanēte p̄ncipio actiuo spēi itelligibil̄ ppiq̄ ⁊ nō ipedito ⁊ ei9 subo ꝓpo remanēte debet remanē ⁊ ipa spēs. ℔ ē euidēs p se. ℔ p9 actū itelligēdi pōt remanē p̄ncipiū actiuū ppinquū spēi intelligibilis nō ipeditū ⁊ ei9 ꝓpriū subm actiuū qdē ppinquū. s. spēs teseruata ī memōia hois aut ī ⁊tute ymaginatīa aut utraq;. q; uis n. hō dormiat ⁊ nihil itelligat actu tn̄ in ei9 memoria ⁊ ymagīatiua bn̄ teseruāt spēs rez q̄s habuit ī uigilia. nec hūiditas q̄ ē cā sompni ipedit ipas a cō seruatōe spēi intelligibil̄ in itellcū. Cū. n. intellect̄ possibil̄ ē suba īcorpea ita bn̄ ē pns memorie hois ⁊ ymagīatiue qn̄ ī orgāno istaz ⁊tutuz ē hūiditas causans sompnū sicut qn̄ nō ē in eis h9moi hūiditas. Un̄ sine dubio hūiditas illa nullo mō pōt ipedire oseruatōz spēi itelligibil̄ dependētis a spē exīnte in una istaz ⁊tutū corpeaz ⁊ sic remanet p̄ncipiū ꝓpinquū spēi itelligibil̄ actiuū nō ipeditū ⁊ remanet subm ꝓpriū. s. intellcūs possibil̄ q̄re g; nō remanēt h9moi spēs ! ymaginamur q; sicut lumē remanet in oyaphano q̄diu ē pns ei corp9 luīosū. sic spēs itelligibilis remanebit ī itellcū possibili q̄diu remanet spēs in ⁊tute ymagīatiua hois aut memoratiua. ¶ Ex hoc g; pōt ocludi corrolarie q; act9 uir tutis cogitatīe ꝓpe nō ē simplr ⁊ p se nccius ad generationē spēi itelligibilis que p̄ recepta ē ī itellcū. Nā si ita eēt ille act9 eēt nccius ad oseruationē ips9 spēi intelligibilis. Cū. n. aliq̄ forā imediate ꝓducit ab aliquo agēte ⁊ ab eodē idiget oseruari oē qđ est necessariū agēti ad ꝓductōz alicuius forē ē necessariū ad oseruationē ei9. sicut uidem9 in generatiōe luīs in oyaphano a luīe exīnte ī corpe luīoso. qa oē qđ ē necessariū ad ℔ q; lumē cōpis luīosi generet lumē in oyaphano ē etiā necessariū ad ℔ q; lumē corpis luīosi cōseruet lumē in oyaphano. silr aūt ⁊ in alijs. cū g; actus cogitandi nō sit nccius simplr ad cōseruationē spēi itelligibil̄. imo pōt spēs ī manere hoīe nihil cogitāte ut dormientibꝫ oīgit sequit̄ q; h9moi actus nihil facit ad generatiōz spēi intelligibilis. Et si queri. q̄re g; iste act9 ad actū itelligendi requir̄. Credo saluo meliori iudicio q; requir̄ tanq; principiū dispositiuū qđ inducit ꝓpinquissimā dispositionē requisitā ad actū itelligendi. ⁊ sic ⁊tus ymaginatiua ⁊ memoratīa inducūt quandā dispōnē siue ꝓparationē q̄ī remotā. Actus aūt cogitādi inducit dispōnem uel ꝓparationē ꝓpinquissimā. ⁊ ℔ ur̄ fuisse intentio ōm̄. in isto 3°. ōm̄to 2°. ubi sic dic. Iste. n. ⁊tutes sūt q̄ī res q; ꝓparāt mām artificij ad recipiēdū actionē artificis. ⁊ in hac auctoritate gauisus est aīus me9 cū dei laude. ¶ Sed una auctoritas ōm̄. ur̄ ⁊tradicē pōni ꝑdicte. dic. n. ōm̄. in isto 3° ōm̄to 39° q; nccē ē ut forē exīntes sint ī intellcū scd̄m uelocitatē ⁊ tē uelocioris trāsmutatōis non fixā. ⁊ q; ille eedē forē sint exīntes extra aīaz in rebꝫ sensibilibꝫ scd̄m q; hītus ofistit in hīte hītū ⁊ res fixa ī re patiēte. Si aūt spēs itelligibilis remanēt in itellectu p9 osiderationē actualē tūc nō manēt sicut res uelocis trāsmutatōis nō fixe imo sicut habit9. ⁊ ℔ q; dē auctoritas difficilis ē ad exponendū. ⁊tinaz ego scirē qd ips ℔ intēdit. Forte uult dicē q; ipe forme q̄tū ad intellectōz actualē ⁊ q̄tū ad dispōnem ꝓpinquā ad intelligendū nō sūt fixe ī intellectu. ℔ q̄tuz ad species primo receptas bn̄ sūt aliq̄lr fixe. ⁊ sūt hītus intellcūs. ¶ Alr dicūt alij q; ℔ ꝓ tanto dic ōm̄. qa q̄tūcunq; spēs remaneat p9 intellectōz actu alē tn̄ sp indiget ad sui oseruatōz fantasmate tanq; oseruāte ꝓpinq̄. sicut lumē in oyaphano indigz lumine corpis luīosi ⁊ spēs ī speculo indiget obo cui9 ē spēs. ⁊ talis forā nō mētur dici hītus nec aliquid fixū. ℔ res uelocis trāsmutatōis nō fixa. ¶ Doc autē q̄uis sit dictū subtile tn̄ forte ñ ē oīo uez. qa ostat q; forē exīntes extra aīaz in sensibilibꝫ sūt ibi p modū hītus ⁊ fixe ut dicit ōm̄. in ōbis p̄dictis ⁊ tn̄ oēs forē oīum istoz inferioz dependēt in oseruari ab īfluētia celesti in tm̄ q; si nō eēt celū ñ eēt aliq̄ istaz forāz inferioz scd̄m ōm̄. in de suba orb. ⁊ Ar. satis

UVA. BHSC. IyR_010

inuit in p methaurox. ubi dicit sic. Est aũt ois ꝯ̃ exnecitate iste mũdus inferiõ supioribꝫ lationibꝫ ut oĩs ot⁹ ipi⁹ gubnet inde. ¶ Pot ꝯ̃ dici ad qõz q si p spẽm intelligibile intelligat disp̃o cãta a forma que ẽ in ôtute memoratiua uel a fora que ẽ i ôtute ymaginatiua talis spẽs bñ remanẽt in intellcũ dficiẽte actuali intellectõe mõ pus dicto. si uero p spẽ intelligam⁹ ꝓparatoz cãtã ab actu uirtutis cogitatiue illa nõ remanet cessante intellectõe sicut nec remanet ipe act⁹ uirtutis cogitatiue. Et uꝰ q scõm ꝫ oz dicẽ q ad intellectoz eiusdẽ qdditatis. obi gra albedis requr duplex spẽs intelligibil'. q̃x una est cãta a fora albedinis exñte in ymaginatiua hũana alia vero ẽ cãta ab actu uirtutꝰ cogitatiue 7 hec est pfectioz q̃ ꝑma. sicut cogitatiua ẽ nobilioz ymagiatiua. q aũt ꝓparaᵒ facta ab actu uirtutis cogitatiue cozzumpat cessante illo actu ꝑz. qa alt ꝓpetuatet in intellcũ cũ nõ possit aliq̃ mõ cozzũpi nisi p defectũ illi⁹ act⁹. Et certũ ẽ q act⁹ uirtutis cogitatiue dficit sil' cũ actuali intellectõe. qa uirt⁹ cogitatiua non ẽ uirt⁹ oseruatiua uel reseruatiua scõm oñ. q̃re ꝛc. Nec ẽ inc̃ueniẽs q uni⁹ rei dse sint spẽs intelligibiles sil' in intellcũ q̃x una ẽ pfectioz q̃ alia. sicut etiã in aĩa sensitiua spẽs albedinis que ẽ in uirtute ymaginatiua ẽ pfectioz ea q̃ ẽ in visu. 7 sic de multis alĩs actionibꝫ. Et in ista qõne locut⁹ sũ ut plures. ¶ Itẽ arguit ad ꝓncipale. Si nulla spẽs intelligibil' remanẽt in intellcũ p⁹ actualẽ intellectoz q̃t p⁹ cognitoz opleta intellcũs in habitu 7 intellcũs agẽs diũgeret intellcũi possibili ut fora sicut ponit oñ. in isto⁹. 7 de ꝫ amplius ingret inferi⁹. nõ. n. uꝰ aliq̃ cã illi⁹ copulatõis seu vniõis tũc plꝰ q̃ pus. ¶ Ad ꝑmã rõnem cũ oꝝ. oẽ actu abstractũ ꝛc. põt dici q illud põt intelligi duplr. Vno mõ q sit actu intellectũ q̃tũ ẽ d se ita. s. q ñ idigeat ad suã intellectioz alia abstractõe. 7 ꝫ bñ ẽ ocedẽdũ. Alio⁹ q sit actu intellcm̃. i. q intellcũs hꝫat actu eiꝰ intellectioz 7 ꝫ nõ ẽ necessariũ. Sic aũt dicẽtur i ꝓposito q spẽs in telligibilis exñs in intellcũ p⁹ actũ intelligẽdi ẽ actu intellcã q̃tũ ẽ de se ita. s. q ad eiꝰ intellectoz nõ requr noua abstractio spẽi intelligibil'. ꝫ nõ ẽ actu intellcã sic q intellcũs hꝫat intellectoz actualẽ ipi⁹ Et ex ꝫ ꝑz falsũ eẽ ꝫ qd aliq̃ dicũt q spẽs intelligibilis itelligit intellectõe que ẽ idẽ cũ eiꝰ suba 7 ñ p aliquã intellectoz aliã ab eiꝰ suba. Si. n. ita esset tũc sine dubio q̃cunq̃ remanẽt spẽs remanẽt eiꝰ intellectio. 7 sic ipa itelligẽtur ab intellcũ in q̃ esset eiꝰ intellectio. ipossibile. n. ẽ q i intellcũ exist̃at intellectio alicuiꝰ qn intellcũs intelligat illud. ¶ Alĩ dicũt q ista ꝓpõ. oẽ actu abstractũ ꝛc. ẽ va d subñs 7 nõ de accñtibꝫ. spẽs aũt intelligibil' ut dicũt nõ ẽ suba sed accñs. ¶ Itẽ aliq dicũt q ista ꝓpõ ẽ va de illis actu abstractis q̃ nõ ordinãtur ad recipiendũ actũ itelligẽdi. spẽs aũt itelligibil' ordinat ad recipiendũ intellectoz q̃re ꝛc. ¶ Ad aliã buiter potest dici q nõ remanẽt oĩa ꝓncipia ꝓpinq̃ ipi⁹ itelligẽ qa nõ remanet act⁹ cogitatiue 7 ille ẽ ꝓncipiũ dispositiuũ qd̃ iducit ꝓpinqssimã 7 ultimã dispõnez ad itelligẽ. Ex q̃ etiã manifestũ ẽ falsũ eẽ qd̃ aliq̃ osueuert dicẽ q intellcũs possibilis d se sũme ẽ dispositꝰ ad oẽm intellectoz. ꝫ. n. ẽ puꝛ mendacium imo ẽ indispositꝰ 7 i potentia remota 7 indigz ꝓpationibꝫ drsis ad hũc actũ recipiendũ q̃ qdẽ ꝓpatões ei impmunt a ôtutibꝫ organicis ꝓpriis hõi Et ꝫ testat pulchre oñ. i auctoritate ꝓallegata. ille n. ôtutes. s. memoratiua 7 ymagiatiua sũt res que ꝓparãt mãm artificĩ ad recipiendũ actoz artificis. Quid aũt sit imediatũ ꝓncipiũ actiuũ 7 opletiuz ipsi⁹ intelligẽ iferi⁹ uidebit. ¶ Ad aliã cũ oꝝ. ona 7 eadẽ ôtus ꝛc. põt dici q illud uez ẽ in ôtutibꝫ organicis. qa ôtus bñ receptiua requr aliã disp̃onem in organo q̃ reseruatiua. ut dr̃ in de memoria 7 reminiscẽtia. ôtus qdẽ receptiua 7 ñ bñ oseruatiua requrit magis aliqd dominiũ hũiditatis. 7 reseruatia requrit dominiũ siccitatis. hũidi. n. ẽ bñ 7 faciliter moueri 7 recipe ꝫ nec diu nec bñ oseruet. ꝫ siccitatis ẽ diu 7 bñ oseruare ꝫ cũ difficultate recipiat. 7 ꝫ ẽ doctrina Auerois in suo li° de mẽoria 7 reminiscẽtia. ¶ Ad aliã põt dici q ñ ẽ sike de sensu pticulãi ad sensibile 7 de intellcũ ad itelligibile. qa cessante sensatõe sensus pticularis. s. cũ sensibile ẽ remotũ nõ remanet aliqd oseruatiuũ spẽi sensibil' in sensu pticulari. 7 iõ nõ remanet illa. ꝫ absente 7 dficiente itelligibili 7 intellectõe bñ remanet oseruatiuũ ꝓncipiũ spẽi itelligibilis. s. spẽs exñs i memoratia 7 cogitatiua 7 ymaginatiua. Vñ Arz. dicit in z° huiꝰ q absentibꝫ sensibilibꝫ insũt spẽs 7 fantasmata. 7 i z° huiꝰ dicit Arz. q nos intelligim⁹ cũ uolumus i. sine pñtia intelligibil' exteriozis nccio regsita. qa s. ulia quodãmõ sũt in aĩa abñtibꝫ sensibilibus ut ꝓpus exponebat. Et oñ. dicit ibidẽ q mouẽtia uirtutẽ ulez sũt entia intra aĩaz hũanã sp i actu. s. p⁹ q̃z sentim⁹ ea 7 reseruata sũt in ôtutibꝫ interiozibꝫ. 7 hoc itelligẽdũ ẽ pticularit. s. q aliq̃ talia entia mouẽtia sũt intra aĩam hũanã sp i actu. s. intẽtiones ymagiate q̃ sũt mouẽtes in potẽtia ad intelligeꝛ p tãto qa nõ mouẽt nisi ad dispõnem p quã itellcũs fit in ꝓpinq̃ dispõne siue potẽtia ad intelligẽ quaꝛ nõ ualet sicut dictũ ẽ q̃re ꝛc.

QVerit. Vtz spẽs intelligibilis sit ꝓncipiũ actiuũ intellectõis. Arguit ꝓ q sic. qa hĩtus itellectual' ẽ ꝓncipiũ actiuũ osideratõis. sed spẽs itelligibil' forata i intellcũ ẽ id cũ hĩtu itellcũali q̃re ꝛc. maiõ ꝓpõ ꝓbat. qa ostat q hĩtus intellcũalis informãs intellcm̃ ẽ ꝓncipiũ osiderationis. ut satis ꝑz ex 6° ethicoz. 7 ñ põt eẽ ꝓncipiũ mãle siue subz. qa illd ẽ intellcũs. nec forale. qa illud ẽ qdã act⁹ q non hz cãm foralẽ. qa fore non ẽ fora. nec ẽ cã finalis imo magis eo°. hĩtus. n. ordinat ad actũ secundũ tanq̃ ad finẽ utz ꝑ ethicoz q̃re ꝛc. minoꝛ recipit̃ ꝓ manifesta. habit⁹. n. intellcũalis nõ dr̃ eẽ aliud nisi spẽs intelligibilis rei formata in itellcũ ita q hĩtus scit idẽ ẽ q spẽs intelligibilis rei scite ut coĩt dr̃ quare ꝛc. ¶ Itẽ intellcũs hñs in se spẽm intelligibilem opat ꝑ se ipm̃ 7 intelligit. ut ust Arz. i illa pte. Qm̃ aũt sic singula fiãt. ꝫ nõ ostingẽt nisi spẽs intelligibilis eẽt ꝓncipiũ effectiuũ intellectõis siue ipi⁹ intelligẽ q̃re ꝛc. ¶ Itẽ spẽs intelligibilis aut ẽ ꝓncipiũ effectiuũ intellectõis aut ẽ ꝓncipiũ receptiuz ei⁹ p sufficientẽ dispõnẽ. ꝫ nõ ẽ ꝓncipiũ receptiuũ. qa illud in q̃ recipit̃ intellectio intelligit ut uꝰ manifestũ. 7 sic spẽs intelligibil' intelligẽt sicut illud in q̃ recipit̃ calefactio calefacit q̃re ꝛc. ¶ Itẽ oĩs fora ẽ ꝓncipiũ actiuũ alicuiꝰ opatõis. ꝫ uꝰ eẽ de intẽtiõe Arz. z° de generatõe. ubi dicit q moueri 7 pati est mãe. alteri⁹ ôo ꝓncipiũ ẽ mouẽ 7 agẽ. s. fore. ꝫ spẽs intelligibilis ẽ q̃dã fora exñs in intellcũ ut manifestũ ẽ. 7 ñ uꝰ eẽ ꝓncipiũ actiuũ alicuiꝰ opatõis nisi ei⁹ q̃ ẽ facẽ intellectoz q̃re ꝛc. ¶ Oppositz arguit. forma inhętẽs alicui subo nõ uꝰ agẽ aliquã opatoz in illud subm̃. ut caliditas in igne nõ uꝰ aliqd agẽ in ignẽ. sil't 7 i alĩs. 7 sic fora nõ agit in suã mãz ut coĩtet dr̃. nũc aũt spẽs intelligibil' ẽ fora inhęrens intellectui ut oẽs ocedũt. intelligere aũt nõ recipit̃ nisi in itellcũ ut coĩtet dr̃ 7 ocessum ẽ ab oĩbꝫ quaꝛ q̃re ꝛc. ¶ Ad istã qõnem dr̃ buiter ut mihi uꝰ q spẽs intelligibil' alicui⁹ rei nõ ẽ ꝓncipiũ p se actiuz seu elicitiuũ intellectõis illi⁹ rei. Et ad ꝫ ꝓbandũ sup pono aliq̃ q̃si p se nota. ¶ Primũ est. q illud ẽ ens

UVA. BHSC. IyR_010

nobili⁹ simplr cui⁹ opatio ē nobiliō simplr nobilissima opatōe alteri⁹. 7 hāc nō curo ꝓbare qa credo ꝙ null⁹ sani capitis eā negaret ¶ Cᵒ ꝙ ꝓducē aliqd opletiue 7 pfectiue ē opatio nobilioꝛ q̄ illud idez recipe. 7 mouē uel agē motū ē nobilioꝛ opaᵒ q̄ recipe ispm. sic aūt in alijs. Et ꝟ bn̄ uī intendere ꝺm. in isto 3ᵒ ꝺmto. 19ᵒ. ubi ꝓbat ꝙ opatio intellcūs possibilis ē magꝛ diminuta. i. min⁹ nobilꝭ opationibus aliozū intellectuū inferioꝛ ꝙ ꝟ ei⁹ opaᵒ ē passio. alioꝛ ꝺo actōes. Agere ꝺo nobili⁹ ē ipso pati scd̄m idē. 7 hāc uī Aꝛ. supponere in 3ᵒ ethicoꝛ caᵒ de libertalitate. 3ᵒ accipio ꝙ spēs intelligibilꝭ rei sensibilis nō ē aliqd simplr nobili⁹ q̄ potentia intellectiua q̄ intelligit ipa res 7 ꝟ silr ē bn̄ ꝺcedēda. potentia. n. intellectiua aut ē idē eēntialr cū suba aie ītellectie aut ē quedā nālis ꝺtus ipsi⁹ 7 ꝓpinqoꝛ ei⁹ nature q̄ spēs intelligibilis q̄ ē qdā accns aduenticiuz 7 sepabile. ¶ Itē qs ꝺiceret ꝙ spēs intelligibilꝭ albedinis sit aliqd simplr nobili⁹ q̄ potētia ītellcūa q̄ intelligit albedo. 7 ꝺfirmat. qa spēs sensibilꝭ nō est simplr nobilioꝛ 7 digniō q̄ potētia sensitiua. Quis n. sane mentis ꝺiceret ꝙ spēs nigredis eēt aliquid simplr nobili⁹ q̄ uisus ? g̃ silr spēs ītelligibilꝭ nō ē aliqd simplr nobili⁹ q̄ intellcūs. Ex his sic arguit Si spēs ītelligibilꝭ eēt p se ꝓncipiū actiuū ītellectionis ipsa eēt simplr nobilioꝛ potētia ītellectiua qd̄ ē ꝺtra tertiā suppōnem. 7 pz ꝺna ex alijs duobꝫ. nā illud ens ē nobili⁹ cuius opatio ē nobilioꝛ nobilissima opatōe alteri⁹. nūc aūt opatio spēi intelligibilꝭ eēt nobilioꝛ opatōe pfectissima potētie intellectie qa pfectissima opatio intellcūs possibilꝭ ē recipe intellectoz ut manifestū ē p se. 6 efficē intellectionē ē opatio nobilioꝛ q̄ recipe eā utz ex secūda suppōne g̃ ꝛc. Et mihi uī ꝙ ille ꝓpōnes sūt fitme 7 nālr intellecte 7 ꝺcesse ab oī ydoneo ad pbiam. ¶ Itez illud qd̄ ē ꝓncipiū p se receptiuū alicui⁹ act⁹ nō est ꝓncipiū actiuū illi⁹ eiusdē. hāc aūt sumo ꝓ maifesta. 6 spēs ītelligibilꝭ ē ꝓncipiū receptiuū intellectionis. ꝓbo. qa intellcūs possibilꝭ aut recipit ītellectō nē ī mediate aut mediāte spē intelligibili. ꝟ oīo est bn̄ sufficiēs. 6 non ē ꝺcendū ꝙ īmediate. qa īmediate recipit spēm ītelligibilē ut oēs ꝺcedūt. cū g̃ species sit aliud ab intellectōe ut ꝓbatū ē supi⁹ 7 ḧeat ordinē ad ipm intelligē ut act⁹ ꝓmus ad secundum seqt̄ ꝙ unū 7 idem susceptiuū īmediate reciperet duo ꝺrsa quoꝝ unū ḧz ordinē ad aliud. qd̄ uī esse absurdū q̄re ꝛc. ¶ Itē si spēs intelligibilis eēt per se ꝓncipiū actiuū intellectōis tūc ipsa facēt de potētia intellectis actu intellcā. qd̄ uī absurdū. qa ꝟ uī eē opatio intellcūs agētis ut uī uelle ꝺm. in isto 3ᵒ. ¶ Ad ꝓmā rōem nego maioꝛē. 7 ad ꝓbatōz ꝺico breuiter ꝙ hītus ītellcūalis ē pncipiū ꝺsiderationis in genere cause mālis seu subiue n̄ qdē ꝓncipalis 6 ꝺispositiue ita ꝙ hītus intellectualis ē q̄daz ꝓparaᵒ seu ꝺispō intellcūs ad recipiendū ipam intellectōz nec aliā p se cālitatē hz sup intellectōz ut credo. nec ē incōueniēs unū accns eē ꝺispositiuū 7 ꝓparatiuū subi ad aliud accns ut hz uideri 4ᵒ methaph. 7 5ᵒ. 7 ad minoꝛē cū ꝺr. ꝙ spēs intelligibilꝭ ē hītus ītellectualis. de ꝟ sūt ꝺubitatōes nō pauce 7 spāliter vtz scīa sit idē cū spē intelligibili rei scite 7 de hoc erit spālis qō. ¶ Ad aliā cū ꝺr. intellcūs habēs ꝛc. ꝺico ꝙ Aꝛ. ibi sic logt̄. Cū autē sic singula fiant ut sciens ꝟ ꝺr scd̄m actū. ꝟ aūt ofestī accidit cū possit opari p se ipm. sic ītelligo. i. cū possit opari p se ipm ꝟ ē ꝙ possit recipe opatōz suā ita ꝙ ḧeat potentiaz ꝓpinquā ad recipiendū eā. 7 cū hoc ꝺsonāt uerba q̄ sequūtur. Est g̃ 7 tūc potētia quodāmō. s. ī potētia ꝓpinq̄ que 7 priꝰ erat in potētia remota. Vnde ꝺm. ponit ibi ꝺziam inᵗ potētias ꝓpinqs 7 rēotas ꝓpinque. n. actui sūt q̄ agūt. i. opant p se. 7 expoit se ipm. 7 nō indigent extrahēte eas de potentia ad actū. remote ꝺo indigēt. Et ē bn̄ notandū ꝟ dictū ꝺm. ꝟ. n. ꝺzia inᵗ potētias ꝓpinqs 7 remotas non pōt ꝺificari de potētijs actiuis. qa sine ꝺubio potētie actiue nō indigēt extrahēte eas de potētia ad actū. debet igit̄ ꝟ ꝺzia ītelligi de potētijs passiuis ita s. ꝙ potētia passiua r̄mota īdiget aliq̄ extrahēte eā ad actū quo ꝺisponat̄ ad r̄ceptiōz ultimi opleméti sicut ꝺyaphanū ad ꝟ ꝙ recipiat spēm colorꝭ indiget luce quo ꝺisponat̄ ad receptionē illi⁹. 6 potētie passiue ꝓpinq̄ nō indigēt ulteri⁹ aliquo extrahēte eas de potētia ad actū ꝺispositiuū seu ulteriozē ꝺispōnem. q̄uis. n. bn̄ indigeāt aliq̄ extrahēte ad ultimū actū pficiente. ut ꝺyaphanū illuīatū nō īdigz ulteriozi ꝺispōne nec agēte ꝺispositiuo sed bn̄ indiget colore ad recipiendū spēm colorꝭ. nūq̄. n. ꝺyaphanū illuminatū ꝓducēt in se intentionē colorisq̄tucunq; sit in potētia ꝓpinqssima. silr aūt matia ꝓma q̄tucunq; eēt ꝺispositа ad formā subalem aliquā nūq̄ tn̄ eaz recipet 6 īdiget aliq̄ agēte. Et ulr̄ ꝺispositio ꝓpinq̄ ad recipiendū aliquē actū nō efficit illū actū in illo subo. 7 silr intellcūs possibilis īformat⁹ spē intelligibili 7 ꝺispōe quā accepit a cogitatiua ē in potentia passiua ꝓpinq̄ ad recipiendū intellectionē 7 nō īdiget ulteri⁹ aliq̄ ꝺisponēte extriseco de necessitate extrahēte ipz de potētia ad actū ꝺispositiuū. tn̄ nūq̄ ꝓducēt intellectōz p se ipsum sed īdiget aliquo ꝓncipio actiuo ¶ Quid aūt sit illud posteri⁹ est ingrendū. ¶ Si qs aūt ꝺcedēt ꝙ ipe intellcūs actuat⁹ spē ītelligibili p ipam spēm ꝓducit actū intelligēdi p se. 7 p suā nām ipam recipit ut coīter ymaginātur mlti. seqret̄ ꝙ spēs intelligibilis hēret nobiliorē cālitatē sup intelligē q̄ intellectus possibilis. cālitas. n. ꝓncipij p se actiui ē nobilioꝛ cālitate ꝓncipij receptiui. qd̄ ē oīo absurdū Et ē ꝺsiderandū ꝙ potētia passiua rēota ad aliquē actū 7 potētia ꝓpinq̄ ad illū nō ē penit⁹ una 7 eadē potētia realr sed multū ꝺrsa sicut etiā potētia ꝓpinqua actiua 7 remota. Sed de ꝟ magis ꝺiscutienda ē ueritas sup 5ᵒ methaph. 7 in quadā qōne quam ordinaui p⁹ tractatū de spē intelligibili sūt aliqua tractata de ꝟ ¶ Considerandū ē etiā ꝙ in illꝭ tractatibꝫ de spē ītelligibili ꝙs ordinaui alr ꝺixi spēm intelligibilē p se eē īmediatū ꝓncipiū receptiuū ītellectōis. sed ibi q̄tū ad ꝟ loq̄bar scd̄m illos qui ponūt ꝙ act⁹ cogitatiue nihil agit in ītellcm̄ qa nihil ꝺferebat ad ꝓpositū meū. Intendebā. n. ꝓbare ꝙ ipsa spēs ītelligibilis nō ē p se ꝓncipiū effectiuū intellectōis utz inspiciēti ibidē. Et ad ꝟ sufficit ꝙ sit ꝺispō uel ꝓparaᵒ subi ad recipiendū. ꝟ aūt uez est ꝙ spēs ītelligibilis ē ꝓparatio seu ꝺispō ad recipiendū intellectōz. ¶ Et cū arguit ex ꝟ ꝙ ipsa spēs ītelligibilꝭ ꝛc. ꝺico ꝙ nō seqt̄. qa intelligere nō recipit̄ in ea tanq̄ in ꝓncipali subo 7 ꝑ sed ut in ꝺispōne necessario req̄sita. Et cū ultra accipit̄ ꝙ oē illud in quo recipit̄ intelligē ītelligit. uez est in quo recipit̄ ut in subo ꝓncipali 7 subsistēte sed aliꝭ nō. ꝺbi gra. ꝺstat ꝙ uisio nō recipit̄ in aīa uisiua nisi sit ibi magnitudo utz ex 2ᵒ de aīa. 7 tn̄ nō seqtur ex ꝟ ꝙ magnitudo uideat. silr ipsa uisio nūq̄ recipetur in aliquo ꝛgano nisi ibi eēt ꝺyaphanеitas 7 lux aliquo mō. 7 tn̄ n̄ seqt̄ ex ꝟ ꝙ ꝺyaphaneitas uideat ulr lux. silr act⁹ tangēdi nūq̄ recipetur ī aliquo neruo nisi hēret caliditatē uelut quādā ꝺispōnem ad tactū. n̄ tn̄ ꝓpr ꝟ ē ꝺicēdū ꝙ caliditas cognoscat tāgibilia. ¶ Sed aliqs cauillaret. qa sicut albedo nō pōt eē in aliquo subo qn illud ꝺicat̄ albū. vñ 7 supficies ꝺr alba q̄uis nō sit subz ꝓncipale albedis. sic in nullo uī eē intellectio qn illō ꝺnoīet

UVA. BHSC. IyR_010

intelligẽs.7 sic spẽs ītelligibilis eẽt ītelligẽs quod ẽ ridiculũ ¶Dico q nõ ẽ sike.qa albedo nõ ẽ accns ꝑpũ subẽ in qua existit iõ põt ꝺenoĩare aliqd aliꝺ. ꝟ intelligẽ ẽ accns ꝑpu; aĩe7 iõ ñ põt ꝺenoĩare nisi aĩam aut aĩatũ scꝺm aĩam. Et forte nõ eẽt magnũ pctm̃ ocedẽ q spẽs ītelligibilis ītelligit ip2ope7 p accns inq̃tũ ẽ in eo qꝺ ꝺe ītelligit7 ꝑpe. sicut cõce oim9 scꝺm Aꝛ. q albedo edificat qa accn̄talr ẽ con iũcta edificatõi q̃uis ꝟ nõ sit oĩo sike. ꝑma tñ solu° ẽ melioꝛ.qa ꝺenoĩat aĩam ītellectiuã scꝺm q ꝺisti guit a q̃cunq; alio qꝺ nõ ẽ aĩa intellectiua uel cui9 aĩa intellectiua nõ ẽ actꝰ uel ps7 iõ nõ ꝺenoĩat spe ciẽ intelligibilẽ ¶Põt tñ ocedi q spẽs intelligibil̃ ẽ illud quo intellcũs ītelligit cũ sit illud q̃ recipit ī tellectõꝫ.ita q sicut illud qꝺ recipit ītellectõꝫ ītelligit ꝑ.sic illud quo aliqd recipit itellectõꝫ ẽ illud q̃ aliqd ītelligit.7 ꝟ ẽ ꝺa solutio. Nõ.n.spẽs ītelligibilis recipit intellectõꝫ sed ẽ illud q̃ intellcũs recipit intellectõꝫ.cũ g̃ accipiť in argumẽto.qcqd recipit intellectõꝫ ītelligit.ocedendũ ẽ.7 sik illud in q̃ recipiť intellectio.7 ad minoꝛẽ.spẽs intelligibilis recipit intelle ectõꝫ.certe nõ ẽ ueꝝ.ꝟ ẽ illud quo aliqd recipit intellectionẽ. nec in spẽ recipiť intellec° ꝟ in alio recipiť p ipam spẽm q̃re ẽ. nec alio mõ ẽ ītelligendũ q supficies sit alba nisi qa ẽ illud q̃ aliqd ẽ albũ subiue. sik aũt7 ī alr̃is h9mõi. ¶Ad aliã põt ꝺici q illa ꝑpõ ẽ ꝺa in fozmis subalibꝫ sed ī foz accn̄talibꝫ nõ oꝛ. Si. n. cuiuslibet foꝛe accn̄talis eẽt actio aliq̃ cũ actio sit quedã foꝛa accn̄talis.7 sic acti onis eẽt actio7 sic in ī finitũ ꝓcedẽtur qꝺ ẽ incõue niens.mõ spẽs intelligibilis ẽ q̃dã foꝛa accn̄talr̃ q̃re ẽ. Vel põt negari maioꝛ. qa cũ oꝛ.foꝛe ẽ agere7 q oẽ agere7 mouẽ ẽ foꝛe.ocedit ꝟ.ꝟ ñ seqtur ec°. q oĩs foꝛe sit agẽ qa ꝓcedẽtur ī ī finitũ ut coĩt oꝛ.

QOnsequent q̃rit. Vtꝝ scĩa sit ideꝫ qꝺ spẽs ītelligibilis rei scite. Ar guit ꝑ q nõ.qa scĩa ẽ cognitõ ītel lectualis sicut scire ẽ cognoscere ī tellectualr̃.ꝟ spẽs intelligibil̃ nõ ẽ cognitio ītellectualis utꝝ ex p̄dicto q̃re ẽ. ¶Itẽ scĩa ẽ effect9 ꝺemr̃atõis utꝝ ꝑ p9tioꝛ sed spẽs intelligibilis ñ ẽ effcũs ꝺemr̃atõis ut ma nifestũ ẽ.nã aliqs põt hr̃e spẽm intelligibilẽ trian guli7 tñ nõ hꝫ ꝺemr̃ationẽ ad h̃ ꝓbandũ.s.q triã gulus hr̃eat tres angulos ẽ. ¶Itẽ si sic eẽt tũc sta tũ cũ aliqs hr̃et speciẽ intelligibilẽ alicui9 rei scibil̃ in se hr̃et scĩam p9q̃ eẽt unũ7 idẽ.oñs ẽ falsũ.qa in ĩstanti in quo aliqs intelligit albedinẽ ꝑ hꝫ spẽꝫ intelligibilẽ albedĩs7 tñ nondũ hꝫ scĩam illius al bedĩs. ¶Itẽ hĩtus ītellectual̃ cãtur ex actibꝫ ut pꝫ ex 2° ethicoꝛ.sed spẽs intelligibilis nõ cãtur ex ac tibꝫ oſiderãdi ĩmo ꝓcedit eos ut manifestũ ẽ quar̃ ẽ. ¶Itẽ si scĩa eẽt spẽs ītelligibil̃ rei scite. aut eẽt spẽs subi aut p̄dicati aut utriusq;.ꝟ nlr̃o istoꝛ mõꝛ g̃ ẽ. maioꝛ pꝫ.qa scĩa ẽ ꝺe ock̃one ꝺemr̃atõis ut pꝫ ꝑ p9tioꝛ7 6° ethicoꝛ.7 ipa ock̃o nõ ꝺtinet realiť nisi subm7 p̄dicatũ.inhr̃etia.n. passiõis ad subm non ẽ aliud realr̃ ab ipsa passiõe7 sic pꝫ maioꝛ.7 mi noꝛ ꝓbat̃.ꝑ q scĩa nõ sit spẽs intelligibil̃ ipi9 subi. qa scĩa ẽ hit9 oplexi alicui9 cũ sit effcũs ꝺemr̃atiõis que ẽ instr̃m notificãdi oplexũ ut pꝫ 2° posterioꝛ. ipm aũt subm nõ ẽ aliqd oplexũ.7 eaꝺẽ tõ ẽ ꝺ spẽ p̄dicati.nec ẽ ꝺicendũ q scĩa ẽ aggregatũ ex vtraq; spẽ.qa cũ spẽs subi7 spẽs passiõis sint foꝛe diuer se scꝺm spẽm non põt ex eis aliqd vnũ p se oponi. scĩa aũt oꝛ ens unũ p se. alr̃.n. nõ eẽt spẽs alicuius generis q̃re ẽ ¶Itẽ si scĩa eẽt spẽs intelligibil̃ tũc scĩa cãret̃ ab eo qꝺ est in ꝟtute memoratiua hoĩs7 ymagĩatiua.ab istis.n. ĩmediate cãtur spẽs intelli gibilis ut ꝓbatũ ẽ ꝑus.ꝟ oñs ur̃ inco ueniẽs.nullꝰ n.ꝺic q spẽs exñs in memoratiua aut ymagĩatiua faciat scĩam q̃re ẽ. ¶Oppositũ oꝛ coĩtet q scĩa ni hil aliud ẽ q̃ spẽs intelligibil̃ rei scite firmate ī itel lcũ.7 uꝛ plane intentio frĩs Thome sup istũ tertiũ in illo ca°. Cũ aũt sic singula fiãt. Et idẽ ī 7° phisi coꝛ ca°.At ꝟo neq; intellcũa pte aĩe ¶Ad istã qõ nẽ uꝛ mihi eẽ ꝺicendũ saluo melioꝛi iudicio q scĩa nõ ẽ idẽ eẽntialr̃ cũ spẽ itelligibili rei scite.7 intel ligo hꝫ p scĩam hĩtuꝫ intellectualẽ ꝺistinctũ ab illis q̃tuoꝛ habitibꝫ itellectualibꝫ q sũt sapĩa.intellcũs pꝛudẽtia.7 ars.ꝟbi gr̃a.hĩtus ītellectual̃ ꝺ ista cõ clusione triãgul9 hꝫ tres angulos eq̃les ꝺuob9 rectꝫ nõ ẽ idẽ qꝺ spẽs intelligibil̃ quã hꝫ ipe sciẽs ꝺe hoc scibili.sik aũt7 in alr̃is h9mõi. ¶Et h̃ ꝓbo q̃busdã rõnib9 p̄tactis magl̃ ꝺeclarãꝺo eas.ꝑ sic. Illi hĩtus nõ sũt idẽ quoꝝ un9 accipiť ac acquiť ex actib9 ītel lectualibꝫ7 alr̃ nõ acquiť ex actib9 intellectualibꝫ hꝫ ẽ euidẽs p se.ꝟ spẽs ītelligibilis firmata ī itellcũ nõ acquiť ex actibꝫ oſideratõis.ĩmo possibile est q cũ aliqs semel uiderit triangulũ uꝛ albedinẽ q ipe reseruet ei9 spẽm ī ymagĩatiua sua7 in itellcũ p lõ gum tẽpus abs q̃ actuali cogitatõe7 itellectõe.sed scĩa acquiť ex pluribꝫ actibꝫ oſiderãꝺo inhr̃entiaꝫ p̄ꝺicati ad subm p9 oſideratõꝫ p̄ncipioꝝ ex quibus ncc̃io seqtur illa ock̃o ut ĩnuit Aꝛ.in 9° methaph. Cũ.n.frequẽter oſiderat aliqs triangulũ hr̃e ẽ. ñ absolute sed p9 oſideratõꝫ p̄ncipioꝝ ꝺemr̃atiuoꝝ ꝺinatoꝝ ex qꝺb ncc̃io seq̃ triangulũ hr̃e tres an gulos.7 ex illa frequẽti oſideratiõe illi9 ock̃onis p9 sua p̄ncipia ꝺerelinq̃t intellcũi quedã habilitas ac tualis ad ꝓmpte oſiderandũ talẽ ock̃onẽ p9 sua p̄n cipia.7 idoneitas illa siue habilitas acqsita ẽ habit9 scientificus pficiẽs intellcm̃ ad uerã 7 certã cogni tionẽ h9 ock̃onis.7 forte h̃ habilitas nõ acquiť tota sik in uno7 eoꝺẽ instãti sed scꝺm ptes in ꝺiꝛsis ĩstã tib9 ita q in p̄ instãti in q̃ aliqs oſiderat triangulu hr̃e tres angulos uel in p̄mis instãtib9 acquiť una ps habilitatis7 p9ea in alio ĩstanti alia7 sic oñter. Vñ expimur ī nob q̃ q̃to frequẽti9 oſideram9 tl̃ez ock̃onẽ ex oſideratõe.i. p9 oſiderationẽ suoꝝ p̄nci pioꝝ tãto ꝓmptioꝛes7 habiliores sum9 ad h9mõi oſideratõꝫ.Cui9 signũ ẽ q etiã ꝓmpti9 7 uelocius exp̃mun9 uoces ock̃onẽ illã siḡntes. Et forte ꝺtingit q p unũ actũ oſiderãꝺi bñ7 ꝺiu cõtinuatũ qui eqpollet uel equalet mltis ꝺiscõtinuatis acquiť ista habilitas uel scꝺm totũ uel scꝺm magnã ptẽ.7 ad hoc multũ ꝑficit bonitas cogitatiue ꝺeseruiẽtis in tellcũi.7 puto q in ipa ꝟtute cogitatiua generat̃ cõ silis habilitas.sed ꝺiffert.qa habilitas generata in ꝟtute cogitatiua ꝑficit eã ad oſideratõꝫ indĩdualeꝫ hui9 triãguli uel illi9.habilitas ꝟo generata in ītel lectu ꝑficit ipm ad ꝟhensionẽ ulem.Et ꝓpter hoc ꝺicit ꝺñ.2° hui9.q scĩa ẽ ulium.expiẽtia ꝟo que p tinet ad cogitatiuã ẽ singulariũ ut hr̃ ex ꝑheio me thaph9.7 possum9 ꝺeclarare in sik.oꝛ.n.scꝺm ꝺoctri nã coẽm q ī appetitu sensitiuo ex frequẽti electiõe opatiõis honeste generat̃ q̃dã habilitas 7 ꝓmpti tudo ad eligẽdũ tcẽ 7 ꝺelectabiliť q̃ qꝺẽ habilitas acqsita uocat ꝟt9 mozal̃.ꝟbi gr̃a.ex eo q aliqs fre quenter eligit ꝺationẽ moꝺeratam.s.ꝺare qñ oꝛ7 quibꝫ oꝛ ꝺerelinquit̃ quedã habilitas ad ꝺationem talẽ eligendã 7 agendã q̃ quideꝫ habilitas oꝛ libe ralitas.sik aũt7 in alr̃is.Sic ẽ in ꝓposito qñ ītellec tus speculatiu9 frequẽter speculat̃ triangulũ habẽ tres angulos ꝓcedẽte speculatõe suoꝝ p̄ncipioꝝ ꝺe mr̃atiuoꝝ q̃ ꝺbet ꝓcedẽ ꝺemr̃ationẽ ex illa freq̃nti oſideratõe ꝺeliq̃t̃ quedã habilitas seu ꝓmptitu ꝺo ad oſiꝺerandũ talẽ ock̃onẽ p9 ei9 p̄ncipia nccia.

¶Et ex his si bñ oſideret̃ apꝫ q̃lr̃ ẽ intelligendũ q scite uel scĩa ẽ effcũs ꝺemr̃ationis7 q ꝺemr̃atio est sillogism9 faciẽs scire scꝺm quẽ in hꝺo ipm scim9

UVA. BHSC. IyR_010

ut dr̄ in p̄ posteriox. ℔. n. uerū ē silr̄ mō sicut q̄ doc
trina ⁊ disciplina fit ex pexīti cognitōe. i. p⁹ pexīntem cognitionē. sic scīa dr̄igit ex demr̄atōe. i. p⁹ demr̄ationē. s. p⁹ dsiderationē p̄ncipioꝝ ordinatoꝝ ex quibꝫ nccio sequit̄ dcō. dmr̄atio. n. ē sillogism⁹ faciens scire. i. p⁹ quē scit̄ ⁊ sequit̄ scire ⁊ scīa scdm quē in hn̄do ipm scim⁹. i. scdm quē p⁹ q̄ habuim⁹ ipm scim⁹. Nō. n. silr̄ cū hō dsiderat p̄ncipia dcōni ordīata cōsiderat forsalr̄ ipa⁊ dcōnē cui⁹ ē scīa. ℔ p⁹ ⁊ ex hac dsideratōe frequētata ipsi⁹ dcōnis p⁹ p̄n cipia ordīata relinq̄t hītus ītellectualis pficiēs ad uerā ⁊ certā dsiderationē dcōnis. silr̄ aūt ⁊ in alīs hmōi. ¶ Queret aūt aliqs ꝓpter quā cām oꝛ in ītellectū fieri talē hītū intellectualē. dico q̄ ℔ ē ꝑ tan to qa intellectus possibilis q̄tū ē de se ē indet̄minat⁹ ad uerā cognitionē ⁊ ad cognitionē falsa⁊ respectu cōplexi occulti uel dubitabilis. uel ad cognitionez certā que ē sine formidine ad oppositū ⁊ ad cognitionē incertā que ē cū formidine ad oppositū ⁊ cuz credulitate q̄ oppositū eius possit eē uer̄. Et ꝓpter istā indet̄minatōꝫ tollendā necessariū est generari hītū p quē necessario det̄minate inclinet̄ ⁊ pficiat̄ ad cognitionē uerā ⁊ certā que ē certa pfectio ⁊ delectabilis. Et bn̄ dixi r̄spcū obi complexi occulti uł dubitabilis qa respcū complexi p se noti ⁊ nō certi n̄ ē intellectus indet̄minat⁹ imo det̄minat⁹ ad uera⁊ certā cognitionē cui⁹ mōi sūt p̄ncipia p se nō cōia. q̄ dicūtur nāłr intellectā scdm dr̄. in isto⁊°. ut oē totū ē mai⁹ sua pte ⁊ hmōi silr̄a. Ad cognitiōꝫ taliū sine dubio nō oꝛ hr̄e hītū acqsitū ex frequētatis dsiderationibꝫ aliq̄⁊ p̄ncipioꝝ. ℔ sufficit hr̄e spēs intelligibiles ⁊ cognitiōes suoꝝ terminoꝝ quibꝫ cognit intellectus statī recipit vitatē eoꝝ sine p̄cedēti rōne. ut docet Aꝛ. in p̄ posteriox ⁊ ꝓpter ℔ dr̄ic Lincoñ. sup p̄mū posteriox ꝓpe p̄ncipiū. q̄ taliū p̄ncipioꝝ nō ē doctrina nec disciplina. Nō. n. docet neq⁊ adisciť nisi illud qđ cū p̄ acipim⁹ ē nob dubiū uel appz falsū ⁊c. Nec igit̄ fit p̄ma rō p̄ncipal⁊ ad ꝓbandū q̄ scīa nō sit idē eēntialr̄ cū spē ītelligibili rei scite i q̄ ꝓpter bn̄ eē ogregata sūt alīq̄ de mō generationis scie q̄tū ad ꝓpositū spectat. ¶ Itē alia rō pōt adduci ad illā dcōnē. p̄ supponēdo q̄ i dcone demr̄atiua de q̄ ꝓpe ē scīa nō ē aliqd reale nisi res que p̄dicat̄ ⁊ res q̄ subicit̄. in hereētia. n. passiōis ad subm ē idē eēntialr̄ cū passiōe ut ad pns suppono ex 5° metha ph̄. vbi gr̄a. res huiꝰ dcōnis triāgul⁹ hz tres angulos nō ē nisi subm. s. triāgulus ⁊ hr̄e tres angulos silr̄ ⁊ in alīs suo mō. ¶ 2° suppono. q̄ scīa debet esse aliqd unū p se. qa alr̄ nō eēt spēs alicui⁹ p̄dicamēti qđ ē contra Aꝛ. in p̄dicamētis ⁊ pz dña ex 5° metha ph̄. ubi ens dīdit̄ in. x. p̄dicamēta. ⁊ oēs accedunt q̄ spēs q̄ ē p se in uno p̄dicamento dbet eē aliquid unū p se ⁊ nō accidens ¶ Tūc arguitur sic. si scīa est species intelligibilis rei scite aut est species ītelligibilis solius subi aut soli⁹ p̄dicati aut ē cōpositū ex ambobꝫ. Nō ē dicendū ℔ ultio°. qa sic scīa n̄ eēt qd unū simplr̄ p se. q̄st. n. ex spē intelligibili trianguli ⁊ spē ītelligibili hr̄e tres angulos fit vnū ens p se nō bn̄ uideo. ¶ Si vo dicētur q̄ scīa ē spēs ītelligibilis soli⁹ subi firmata in ītellectū. ℔ uł absurdū. qa scīa ē hītus dcōnis demr̄ate. utz p̄ p⁹teriox ⁊ 5° ethicoꝝ ⁊ oēs accedūt. subm aūt solū nō ē dclu° demr̄ata. ¶ Itē si scīa eēt spēs intelligibil̄ soli⁹ subi tūc oēs q̄ hērent spēm ītelligibilē alicuius subi firmatā in ītellectū suo eēnt pfecte sciētes. qđ ē mltum absurdū. possibile. n. ē q̄ aliqs hēat spēm trianguli firmataz i intellectū suo q̄ tn̄ non ē sciēs neq⁊ hz scīaz de triāgulo. silr̄ ⁊ in alīs hmōi. ⁊ eadē rōe nō ē dicendū q̄ sola spēs intelligibil̄ p̄dicati sit scīa. ¶ Sed dices q̄ scīa ē spēs ītelligibil̄ subi in ordīe ad p̄dicatū nō absolute ⁊ scdm se ¶ Cōtra. tūc subm i ordine ad p̄dicatū uel ē idē eēntialr̄ cū subo scdz se ⁊ nihil reale addit uel aliqd reale addit. Si nihil addit cū eadē spēs sit vtrobiq⁊. si una nō ē scīa nec ālīqua Si addit aliquid reale puta ordinē sic spēs eius nō erit unica ⁊ simplex sed mltiplex sicut ⁊ res. sic aūt scīa nō erit qd unū p se ¶ Sz dices q̄ scīa ē spēs ītelligibilis firmata i intellectū p discursū dmr̄atiuū p̄cedentē ¶ Contra. possibile ē q̄ añ discursū demonstratiuū aliqs hēat spēm intelligibilē firmatā in intellectu suo ⁊ diutissime obseruatā. Adueniente g̃ discursu demr̄atiuo. aut illi spēi aliqd addit̄ aut nihil. Si nihil. igit̄ sicut pus illa nō eāt scīa sic nō est nūc scīa. Si igit̄ aliqd addit̄ illi spēi p discursū demonstratiuū. q̄ro qđ ē illud additū. aut ē intellectō aut spēs intelligibilis aut aliqd aliud. Si dicat̄ q̄ ē ītellectio. ℔ ē incōueniēs. qa tūc scīa p hītu eēt forsalr̄ duo act⁹ qđ ē dr̄isoriū. si aūt illud additū p discursū p̄cedentē sit spēs intelligibil̄ ℔ ē ridiculū. qa iaz intellectus hēbat sufficientē spēm intelligibilē firmatā in intellectū. ad qd g̃ oportēt addi aliā! Etiam qa spēs intelligibil̄ cātur a fantasmate ⁊ a re fantasiata discurs⁹ aūt ille demr̄atiu⁹ nullū illoꝝ ē. Si āt dicat̄ q̄ p discursū demr̄atiuū additur ad spēm ītelligibilē firmatā aliqd aliđ qđ nec ē spēs ītelligibil̄ nec ītellectō tūc scīa nō eēt idē cū spē ītelligibili cui⁹ oppositū ponebat̄. Et si dicas q̄ ē qđā oppositū ex spē ītelligibili firmata in illo supaddito. ℔ ē incōueniēs qa scdm ℔ scīa non eēt ens p se nec simplex eēntia. qđ ē absurdū. Wn̄ scīa nullo mō ē idē cū spē intelligibili firmata in ītellectū. ℔ ē quedā habilitas ułis ꝓueniēs ex frequēti dsideratōe dcōnis p⁹ eaꝫ p̄ncipia necessaria ordīata pficiēs intellectm̄ ⁊ ītclinans ad uerā ⁊ certā cognitionē ītertie p̄dicati ad subiectū siue illud p̄dicatū sit ꝓpa passio demr̄ata siue sit diffinitio mālis q̄ demr̄at de diffinito p diffiniti onē forsalē utz ex p̄ ⁊ 2° posteriox. ¶ Sed aliquis posset dubitāe otra p̄dicta. p̄ otra dcōnē. qa si scīa ē alius hītus a spē ītelligibili ⁊ eo°. tūc eiusdē scdz eandē rōem eēnt hītus intellectuales drsi. qđ ur̄ esse incōueniēs. ⁊ ꝓbat̄ dña. qa de triāgulo scdm q̄ triangul⁹ pōt hr̄i scīa ut pz p̄ p⁹teriox. ⁊ silr̄ spēs intelligibilis triāguli pōt eē in ītellectū hīte scīam de triangulo silr̄ aūt ⁊ in alīs q̄re ⁊c. ¶ Itē sicut se habet spēs rei artificialis ad rē artificialē sic res scibilis se hz ad rē scibilē p cōuenientē silitudinē. mō ars est idē q̄ spēs rei artificialr̄. ut plane docet Aꝛ. i 5° methaph̄. ca°. Eoꝝ aūt q̄ sūt. ¶ Itē oīs hītus intellectualis aut ē sapīa aut scīa aut intellectus aut p̄udētia aut ars 6° ethicoꝝ. sed spēs ītelligibilis rei scite ē hītus intellectualis ut manifestū ē p se. ⁊ nō ē ītellectus q̄ ē p se hītus p̄ncipioꝝ complexoꝝ demr̄atōis nec ē sapīa. qa sapīa ē ex p̄ncipijs abstractis a motu ⁊ a mā. nec ē ars nec p̄udētia. qa illi sūt hītus q̄ sūt de rebꝫ opabilibꝫ a nob. spēs aūt ītelligibilis dr̄ ē de aliquo speculabili qđ nō ē opabile a nob. q̄re relinqtur q̄ hmōi spēs sit scīa. ¶ Itē si talis hītus eēt in ītellectū ordīs ab hmōi spē ītelligibili ⁊ rmanēs p⁹ dsiderationē actualē. ur̄ q̄ in ꝓpetuū remaneret in intellectū. qa accns absolutū nō corrūpitur nisi ad cōruptōꝫ sui subi uel a contrario suo ułab absentia agētis dseruātis ipm in subo. cū g̃ subm istiꝰ hītus sit ꝓpetuū. s. intellectus possibil̄ scdz Aꝛ. ⁊ ista habilitas ꝓpe nō hz contrariū. qa delectatōi scdm ītelligere nō ē aliqd contrariū scdm Aꝛ. i 5° ethicoꝝ. nec p dīs hītui intellectuali nec etiā ꝓpt̄ abrīam agentis dseruātis ipm. qa illud nō ē nisi spēs exns i potute ymaginatiua ⁊ memoratiua ⁊ illa cōsetuat spēm intelligibilē ⁊ nō aliud ut ur̄ q̄re ⁊c. ¶ Aliud dubiū ē. qa dictuz ē q̄ hmōi habilitas que dr̄ scīa nō generat̄ silr̄ tota sed succesiue ps p⁹ ptē. Ex ℔. n ur̄ seq q̄ ad scīam sit motus p se cū sit trāsmutatio

UVA. BHSC. IyR_010

successiua ⁊ ꝫ ē octa Aꝛ.7° phicoꝛ. ¶ Itē q̄rit̄ qd ē imediatū ꝓncipiuꝫ actiuū illi⁹ habilitat̄ ī itellectu possibili. ꝫ.n. uī difficile assig̃re. ¶ Itē aliq; ꝓbant q; ī intellcū nō ꝑt eē hītus ꝓpe ocūs. qa forma q̄ indiget agente extrīseco ꝺseruāte eā ⁊ quo r̄moto statī remouet̄ illa foꝛa nō ē hītus ꝓpe ocūs. ¶Null⁹ n.ocedēt q; lumē exñs in aere eēt ꝓpe oc̄ hītus ipsi⁹ aeris qa sp īdiget luīe extrīseco ꝺseruāte ⁊ eo remoto statī remouet̄ luꝛ aeris. Silr nō eēt oicendū scꝺ pbm q; emphasis. i. spēs alicui⁹ obi exñs ī speculo eēt hītus speculi p eandē cām. nūc aūt oīs foꝛa exñs in itellcū nr̄o acq̄sita indiget h⁹mōi cōseruāte ⁊ ꝺestructo eo statī ꝺestruit̄ illa foꝛa. s. fantasmate. vñ cū soꝛ. iterficit̄ statī peūt oēs foꝛe eius accepte a fantasmatib⁹ soꝛ. q̄r̄t g̃ eēt hīt⁹ ī intellcū! ¶ Ad ꝓmū istoꝛ ꝑt dici negādo oām. quia licet de triāgulo aut aliq̄ h⁹mōi subo possit hr̄i spēs itellibilis tn̄ ꝺ ipo triāgulo scdm se ⁊ seꝛsū nō hr̄ scīa ꝓpe ꝫ hr̄ scīa de ihertīa passiōis ad subm una cuꝫ subo ad cui⁹ inhertīe ꝺsideratōꝫ uerā ⁊ firmā perficit hītus sciētific⁹ ⁊ ꝺisponit. De inhertīa autem passionis ad subm bñ hr̄ spēs itelligibilis ad ꝺsideandū eā absolute ⁊ ꝺsideratōe nō oīo certa nec pfecta. ⁊ iō req̄rit̄ alt⁹ hīt⁹ ad cōsideandū eā p⁹ sua ꝓncipia necessaria ⁊ ordīata ꝺsideratōe certa ⁊ perfecta ⁊ illa ē scīa. ¶ Et tu dices q; de uno ⁊ eodē. s. ꝺ inhertīa passiōis ad subm hr̄ duplex hītus itellectualis. s. spēs itelligibilis ⁊ scīa. ¶ Et ego dico q; ꝫ nullū ē incōueniēs ꝺr̄sis modis ut ꝑ ex dictis. scīa n.ē hītus pficiēs itellcm̄ ad ꝺsideratōꝫ certā illi⁹ ihertīe in ordine ad sua ꝓncipia ꝺmr̄atiua. spēs vo itelligibilis ad ꝺsideādū ipam scdm se. Vñ manifeste ꝓcipim⁹ q; aliq⁹ ꝑt hr̄e cognitōꝫ alicui⁹ inhertīe p spēm ei⁹ intelligibilē firmatā in itellcū q tn̄ nondū est sciens illā inhertiā ut in ex° ꝓmisso ⁊ aliis mītis. possibile. n.ē q; aliq⁹ pluries ꝺsideret q; sup data lineā ꝺigit triangulū eqlateꝫ collocare ⁊ tn̄ nō ꝫ scīam h⁹ ocōnis. qa nō cōsiderat eā suffici enē p⁹ ei⁹ ꝓncipia demr̄atiua. ¶ Aduertenduꝫ ē q; ꝫ spēs itelligibilis ⁊ scīa quodām̄ō sint hītus intellectuales tn̄ lōge uer⁹ ipsa scīa ē hītus intellcūalis q; spēs. eo q; ipsa scīa generat̄ ex actib⁹ frequētatis mō supdcō. spēs aūt intelligibil̄ nō sic imo ꝓcedit actū itelligēdi. ⁊ silr nō ē inconueniēs de eodē esse plures itellectuales hītus ꝺr̄simode tn̄. s. q; un⁹ acq̄rat̄ ex actib⁹ frequentatis ali⁹ aūt nō. ¶ Ad aliud ꝑt dici q; spēs rei artificiał n̄ ꝑt eē foꝛał ⁊ eēntialit̄ id q; ars. ꝫ ꝓ tāto oī ars qa ē q̄dā ꝺispō ꝓpi⁹ ad artē. ¶ Ad aliā oī q; hīt⁹ itellcūalis accipit̄ duplr. Vno° coīter ꝓ quocūq; actu itellectus p̊ pficiente seu ꝺisponēte ipm ad actū secundū siue ille act⁹ z⁹ sit de ꝑmis opationib⁹ intellcūs q̄ sūt sine affirmatiōe ⁊ negatōe siue de secūdis actib⁹ intellcūs q; sūt cū affirmatōe ⁊ negatōe. ⁊ ꝫ mō spēs intelligibilis bñ ē hītus intellcūalis. qa p ipam ꝓparat̄ itellect⁹ ad ꝺsideandū rē cui⁹ ē spēs ꝺsideratōe icomplexa sine affirmatōe ⁊ negatōe. ⁊ de illo hītu nō loqtur Aꝛ. ī 6° ethicoꝛ. Alio° accipit̄ hītus intellectualis magł stricte ꝓ actu p̊ intellcūs pficiēte ipm ad ꝺsideratiōꝫ uerā ⁊ oplexā cū affirmatōe ⁊ negatione ⁊ sic spēs intelligibil̄ nō ē hītus itellcūalis ⁊ sic loqtur Aꝛ. in 6° ethicoꝛ. ¶ Vel ꝑt dici q; oīs hītus intellectual̄ ē scīa ul̄ reducibilis ad aliquē illoꝝ habituū itellectualiū aliq̄ mō. ⁊ sic ē ꝫ. ¶Nā spēs intelligibilis rei scite q̄uis foꝛał nō sit scīa tn̄ r̄ducitur ad scīam sicut ordinatū in finē reducit̄ ad suū finē spēs. n. intelligibil̄ rei scite ordinat̄ ad ꝺsideratiōꝫ ꝓcedentē scīaꝫ ⁊ ꝓ oñs ad scīam ⁊ ad ei⁹ ꝺsideratiōnē. Et ꝓ oñs ad aliā ꝺubitatōꝫ ꝺico q; habilitas q̄ ē scīa īdiget ꝺseruari ab aliquo extrīseco. s. ab illo qꝺ ꝺseruat spēm intelligibilē rei scite ⁊ illa deficiēte sine ꝺubio deficit scīa eo q; spēs intelligibil̄ ē sicut ꝺispō necessaria itellcūi ad illā habilitatē habendā ⁊ ꝺseruādā. Cōsidera g̃ ordinē istoꝝ actuuꝫ ⁊ hītuū ⁊ iueies ueritatē deo dāre. ¶ Ad aliꝺ ꝺico ꝺuitet q; trāsmutatio intellcūs ad scīaꝫ siue ipa generatio scie nō ē alteraº ꝓpe dcā. tū qa nō ꝫ ꝓ se incipe a termīo ottratio. tū qa nō ē ot̄inua necessatio. ⁊ ꝫ ambo req̄rūtur ad alteratōꝫ uerā. ¶ Ad alīnd qñ queri⁹. qd ē ꝓncipiū effectiuū imediatū illi⁹ habilitatis ī intellcū. Forte ꝺicendū q; illud idē quod agit illā intellectōꝫ facit istā habilitatē ꝺsiderandi Quid aūt sit illud p⁹ requireē. ¶ Ad aliā ꝺicūt ali qui p intemptōꝫ maiozis. nā foꝛe oñs nāles generabiles ⁊ corruptibiles īdigent agēte extrīseco cō seruāte quo remoto statī remouent̄. s. influētia celesti. Vñ ⁊ Aꝛ. ꝺic in p̊ methauroꝝ. q; nccē ē hūc mundū eē ꝺtiguū supiozib⁹ latiōib⁹ ut oīs uirtus ei⁹ gubnet̄ inde. Vñ oñ. in suo tractatu de substātia ozꝺ ꝺic. q; si ꝺestrueret̄ mot⁹ celi ꝺestrueret̄ tot⁹ mūdus ⁊ tn̄ mīte foꝛe generabiliū ⁊ corruptibiliū sūt hītus quidā q ꝺsequūtur ipam subam. Vnde oñ. in isto 3°. oñto 4° ꝺic. q; foꝛe sūt exñtes extra aīam in rebꝫ sensibilibꝫ scdm q; hīt⁹ existit ī hñte hītū. Et silr ꝑt dici ī ꝓposito. Sꝫ q̄uis ꝫ sit cōuenīet dictū tn̄ ñ oīo qescit intellcūs. nō. n. ē silr de foꝛmis nālibꝫ ⁊ de istis que ī intellcū nr̄o sūt. qa ñ q̄libet foꝛa nālis īdiget agēte extrīseco, ꝓpo conseruāte ipam ꝫ in oībꝫ aut mītis sufficit unū ꝺseruās. s. ꝺtus celestis ꝺiffusa cū luīe ī istis inferiozibꝫ. vñ Albtus ꝺic in suo oñto de sompno ⁊ uigilia. q; lumē celeste ꝺr̄simode figuratū uehit ad nos oēs uirtutes ozꝺ. ꝫ q̄libet foꝛa exñs in itellcū īdiget ꝓpo cōseruante extrīseco. Aliud. n. ꝺseruatiuū ꝫ hīt⁹ ꝺ triāgulo ⁊ aliud hītus de asino. silr ⁊ in aliis. ⁊ ideo ille foꝛe ꝓnt eē hīt⁹. alie ꝺo ñ. ¶ Et posꝫ ꝺici ad illꝺ q; ꝫ ifluētia celesti ꝺseruās ꝫ iferioza ꝫ sit una scꝺ subm. ī eodē. n. medio ꝑt eē ꝺtus ꝺseruatiua ꝺis ⁊ plāte. ⁊ tn̄ iste ꝺtutes seu influētie sūt ꝺr̄se foꝛał Alia. n. foꝛa ē ꝺt⁹ foꝛał cōseruatiua frigiditat̄ siue siccitatis ⁊ alia caliditatis. silr ⁊ in aliis. Si g̃ foꝛme māles sint hītus reꝝ nō obstāte q; a ꝺr̄sis ꝺseruantibꝫ īdigeāt ꝺseruari. q̄re etiā foꝛe ītelligibiles nō eēnt hītus q̄uis ꝺseruet̄ ab extra. s. p obꝫ extrīseca. ¶ Notandū ē q; subm alicui⁹ foꝛe ꝑt se habē ꝺuplr ad ꝺseruās extrīsecū illi⁹ foꝛe. Vno mō q; sp sit ei sufficiēter pñs. ⁊ sic se ꝫ intellcūs possibilis ad fantasma. sp. n. ē pñs eis q̄ sūt ī fantasia. ⁊ sic ille foꝛe bñ pnt ꝺici hītus. Alio mō ꝺtigit q; subꝫ foꝛe ꝺseruate ñ sp ē sufficiēter pñs ipi ꝺseruāti nec eꝺ°. ⁊ talis foꝛa foꝛte nō eēt hīt⁹ ꝓpe ocūs p̄cipue cū ꝫ nō generet̄ ex mītis actib⁹. sicut obm nō ē sufficiēter pñs speculo ad ꝺseruandū ⁊ faciendū suā spēm in eo. ⁊ iō illa nō ē hītus speculi ꝓpriissime sumendo hītū. silr aūt ⁊ in aliis h⁹mōi q̄re ꝛc. ¶ Sꝫ aliquis q̄ret tōnabiliť. q̄re iste hītus nō sp intelligit̄ actualit̄ q̄diu ē in intellcū cū actiuū intellectōis. s. intellcūs agēs sit pñs itellcūi possibili ꝺisposito sufficiēter ad ei⁹ intellectiōꝫ ¶ Et si ꝺicis q; intellcūs possibilis nō sufficienter ē sp ꝺisposit⁹ ad intelligenduꝫ illū habitū. q̄r̄t que ꝺispō ei deficēt. erit foꝛte ꝺicē ꝺū q; hītus nō ē nat⁹ ītelligi actu nisi ꝺū intelligit̄ res de q̄ ē hītus. vñ deficiēte intellectōe illi⁹ rei nō intelligit̄ ipe hītus. ⁊ ꝫ ualde difficile ē. nisi concedat̄ intellcm̄ silr intelligē ꝺr̄sa. s. hītū intellcūalem ⁊ rem de qua ē habitus ipe. Et hec sufficiant ꝺ ista questiōe ꝺ qua ab aliis paꝛ uel nihil accipe potui. ¶ Rōnes ꝓ ista pte ocedo inq̄tum faciunt pro ea Et ꝫ dicta sufficiant ⁊ accipiant iuuenes studiosi ꝑ modū exercitationis. Complementum autem declarationis ⁊ determinationis posteriozibꝫ ⁊ foꝛtioribus relinquitur q̄re ꝛc.

UVA. BHSC. IyR_010

Quoniã aũt aliud est magnitudo
7 magnitudinis eẽ ẑc.
Quer̃ ꝟ ꝑ. Vtꝝ qdditas sit ꝑi-
mũ obm intellcũs. Arguit̃ ꝑ ꝙ
nõ. qa si qdditas eẽt ꝑmũ obm i-
tellcũs tũc ꝑma qdditas ꝑ intelli-
gẽtur. ꝟ ona ur̃ satis manifesta. ꝫ oñs ẽ faliz. qa ꝑ-
ma qdditas ẽ qdditas sube. ut ꝑz ex 7° methaꝑh. 7
tñ accñs ꝑus intelligit̃ ꝙ suba. ꝓbatio. qa intellcũs
intelligẽdo ꝛependet ex sensu utz ex isto 3°. mõ con-
stat ꝙ accñs magis sensibile ẽ ꝙ suba ꝙre ẑc. ¶ Itez
si qdditas eẽt obm intellcũs ꝑmũ tũc indiduũ qd
oitatis siue singulare nõ posset itelligi. cũ ipm idi-
iduũ qdditatis ozãt a qdditate utz ex isto 3°. 7 oi
uersoꝝ ꝛebẽt eẽ oꝛse ỏtutes cognoscitiue ut uꝝ. qa
potẽtie oistiguũt̃ ꝓ oba. ꝫ oñs ẽ falsũ. qa intellcũs
enũciat aliqd ꝛe singulari seu ꝛe indiuiduo qddi-
tatis ut ꝺicẽdo soz. ẽ hõ. ġ intelligit ipsum ꝙre ẑc.
¶ Itẽ si qdditas eẽt ꝑmũ obm intellcũs tunc nõ
ens nõ posꝫ itelligi. oñs ẽ falsũ ꝙre ẑc. falsitas oñn
nõ ẽ. qa coit̃ oꝛ ꝙ ñ ens põt itelligi ut oꝛ 4° metha
7 ꝓbat oña. qa qd nõ ẽ obm ꝑmũ alic⁹ ꝓtẽtie nec
otinet̃ sub ꝓ obo nec hz habitudinẽ ad ꝑmũ obm
nec eꝺ°. nõ ogscit̃ ab illa ỏtute. ꝟ ẽ maifesta. ꝫ ñ ens
nõ ẽ qdditas nec otinet̃ sub qdditate ut maifestuz
ẽ nec hz hitudinẽ realẽ ad qdditatẽ. qa illa hitudo
nihil ẽ cui⁹ subm nihil ẽ. sed ipm non ens nihil est
ġ habitudo non entis ad ens nihil est. ¶ Nec similit̃
illa quidditas põt hre aliquã hitudinẽ ad non ens
qa hitudo ẽ qdã respcũs uel oꝛdo. mõ ille respcũs
nihil est cui⁹ terminus nihil ẽ cũ ipm nõ ens nihil
sit. seqtur ꝙ illa hitudo erit nihil. s. qdditatis ad ñ
ens. 7 sic tõe illi⁹ hitudis nõ ens nõ intelligimus.
¶ Itẽ illud qd nõ ẽ sensibile nõ ẽ intelligibile nec
ꝑ oñs obm ꝑmũ intellcũs. ꝫ qdditas nõ ẽ sensibil̃
ġ ẑc. maiõ ꝑz. qa itellcũs nr̃ nihil itelligit sine fan-
tasmate ut ꝺic Aꝝ. i isto 3°. fantasma aũt rei sensibil̃
silitudo ẽ utz ex 2° hꝰ. 7 minoꝛ apꝑz auctoꝛitate oñ
in 2° hꝰ. ca°. Dicendũ a ũt scdm vnũquẽꝙ sensum
ubi ꝺic. ꝙ sensus nõ cõprehẽdit qddates reꝝ ꝙre
ẑc. ¶ Oꝑositũ coiter allegat̃ ab Aꝝ. in isto 3°. s. ꝙ
quidditas rei ẽ ꝑmũ obm intellcũs. ¶ Ad qõnem
ꝺimissis alijs opiõibus ꝺico ad ꝑns ꝙ aliquid esse
ꝑmũ obm intellcũs põt itelligi ꝺupl̃r. Vno mõ ꝙ
sit ꝑmũ in oꝛdie coitatis. Alio mõ in oꝛdine ꝓn-
cipalitatis. 7 adhuc obm ꝑmũ i oꝛdine ꝓncipalitat
põt intelligi ꝺupl̃r. Vno mõ ꝺpando unũ genꝰ ꝑ-
ꝺicamẽtale ad oĩa alia genera. Alio modo ꝺpando
unũ intelligibile ad oĩa alia itelligibilia. Tũc ꝺico
ad qõnem ꝑ. ꝙ ipm ens seu quidditas qd ꝓ eode
accipio ẽ ꝑmũ obm intellcũs ꝑmitate coitatis. 7 ꝟ
statĩ ꝓbaꝝ. quia oẽ illud qd ẽ cõe ad oĩa illa ꝙ cogs
cũtur ab itellcũ ꝛebet ꝺici ꝑmũ obz intellcũs ꝑ mõ
sed ens seu qddtas ẽ hꝰmõi. oẽ. n. intelligibile est
ens aliquo mõ seu qddtas quoꝙ mõ coiter 7 läge
accipiẽdo qddtatẽ ġ ẑc. ¶ Et ẽ ꝺsiderandũ circa ꝟ
ꝙ ꝙis ens seu qddtas nõ sit qd unũ scdm ſpeciez
nec scdm genꝰ vniuocũ ut cõiter ꝺr̃ 7 accipit̃ in 4°
methaꝑh. tñ bñ ẽ unũ scdm analogiã. nã unũ ens
ẽ ꝑus alijs. s. suba substãs accñtibz 7 alia attribuũt̃
uni ꝓ sicut subo ut ꝛocet oñ. i 4° methaꝑh. 7 huiꝰ-
mõi unitas sufficit ad aliquã vnitatẽ potẽtie aĩe in-
tellectiue. ¶ 2° ꝺico ꝙ suba ẽ ꝑmũ obm intellectus
7 ꝟ ꝑmitate ꝓncipalitatis ꝺpando ad ĩuicẽ genera
ꝑdicam̃talia. qa illꝺ qd ẽ ꝑozis 7 pfectiozis entitat
ꝛebet eẽ ꝑmũ obm intellcũs 7 ꝟ ꝑmitate ꝓncipali
tatis. ꝫ suba ẽ ꝑozis 7 pfectiozis entitatis oĩbꝰ aliis
utz 7° methaꝑh. 7 oĩa alia genera nõ sũt entia nisi
qa sũt ipsiꝰ sube. s. q̃litates sube q̃titates aut passio
nes aut aliqd hꝰmõi ꝙre ẑc. maioꝝ ꝓ põ satis hr̃ ex
2° methaꝑh. nã vnumqꝺqꝫ sicut se hz ut sit sic se hz
ad ueritatez seu ognitionẽ ueraz. 7 ꝑ oñs ad ꝟ ꝙ sit
ꝑmũ obm intellcũs eius ẽ uerã ognitõz hr̃e ꝙre ẑc
Sed q̃liter intelligat̃ suba. aut ꝑ spẽm ꝓpriã aut ꝑ
spẽm accñtis ꝛe ꝟ bonũ eẽt inqꝛe seoꝛsũ 7 diuisim.
¶ 3° ꝺico ꝙ ꝑmũ obm intellcũs oꝛdie ꝑncipalitatis
respcũ oĩum alioꝝ intelligibiliũ ẽ ꝑmũ ꝓncipium
qꝺ ẽ ꝺeus. quia illud qꝺ ẽ nobiliozis 7 ꝺigniozꝰ ue
ritatis 7 entitatis respcũ oĩum intelligibiliũ ẽ ꝑi-
mũ obm intellcũs scdm istũ modũ. ꝟ ẽ recipienda
ꝓ maifesta. ꝫ ꝑmũ ꝓncipiuz qꝺ ẽ ꝺe. ẽ hꝰmõi testã
te Aꝝ. in ꝓ methaꝑh. ubi ꝺic ꝙ totaliꝰ optimũ eoꝝ
que in nã ꝺeus. Et oñ. ꝺic i 2° methaꝑh. ꝙ si ẽ aliꝙa cã ꝓma oĩum entiũ ut ꝛeclaratũ ẽ in scia nãliũ
illa ẽ magis ꝺiġ i eẽ 7 ỏitate ꝙ oĩa alia. oĩa. n. entia
nõ acquirũt esse 7 ueritatẽ nisi ab illa cã. Et ġ ẽ tñ
ens ꝑ se ueꝝ 7 unũ ꝑ se 7 alia sũt uera entia ꝓpt ỏi-
tatẽ illi⁹ ꝙre ẑc. ¶ Ꝓpt solutionẽ vni⁹ tõis cõsi-
ꝛerandũ ẽ ꝙ unũ intelligibile eẽ ꝑus cognitũ alio
itelligibili nihil aliud ẽ q̃ ognitionez uni⁹ ꝓzẽ eẽ
cognitõe alteri⁹. cognitionẽ aũt uni⁹ eẽ ꝓzẽ ogni-
tione alteri⁹ ꝟ põt itelligi ꝺupl̃r q̃tũ ad ꝓpositũ spe
ctat. Vno mõ oꝛdie generatõis. Alio mõ oꝛdie ꝑ-
fectiõis 7 ex ꝺignitate. Mõ credo saluo meliozi iu-
ꝺicio ꝙ cogni° accñtis ĩ itellcũ ꝓz ẽ cognitõe sube
uia generatõis. qa sicut accñs ẽ ꝺiminute entitatis
respcũ sube ita sine ꝺubio cognitio accñtis ꝺiminu
ta ẽ 7 ipfecta respcũ cognitõis sube. sp aũt ipfectio
ta in eodẽ ꝓza sũt uia generatõis respcũ pfectoz
ul̃r saltẽ oꝛdie ꝓpõcõabili ut sad hr̃ ex 9° methaꝑh.
Vñ ymagiꝝ ꝙ quẽadmoꝺ ĩ gnãtione foraꝝ ĩ mã
cozzuptibili generatio accñ ꝓz ẽ generatõe sube
ꝑus. n. oꝛ mãm ꝺisponi ꝑ q̃litates ꝺueniẽtes anteq̃
recipiat formã ĩ mã. Vñ oñ. ꝺic ꝓ ꝓbicoꝝ ꝙ gene-
ratio sube ẽ termin⁹ alteratiõis. sic in ꝓductõe co-
gnitõis in itellcũ possibili hũano ꝑus fit cogni° ac-
ciꝺẽtis quoꝺãmõ q̃ cognitio sube. cui⁹ manifestuz
signũ ẽ. ꝙ motus 7 pluralitas entiũ que sũt accñtia
subaꝝ nãliũ sunt ꝓncipia in scia nãli scdm oñ. in ꝓ
ꝓbicoꝝ. cõstat aũt ꝙ ꝓncipia ꝺoctrine ꝑus cog̃scũt̃
q̃ illa que ꝑ ea ꝺocent. oĩs. n. ꝺoctrina ex ꝑexnti fit
cognitõe ꝙre ẑc. Vñ oñ. ꝺic i 6° methaꝑh. oñto
ꝓ. ꝙ in ꝛebꝰ nãlibꝰ nõ ꝑñt sciri sube ꝛerũ nisi ex po-
steriozibz. i. accñtibz. ꝫ sube cogni° ẽ ꝓz oꝛdine oi-
gnitatis 7 pfectõis. cũ ipsa suba sit nobiliozis 7 ꝑ-
fectiozis ꝺignitatis 7 entitatis accñtibz. Et ad illã
itentionẽ itelligo ꝺictũ oñ. i 7° methaꝑh. ubi ꝺic
ꝙ suba ẽ nobiliozꝰ 7 ꝓz accñte nã ꝺiffinitõe 7 tpe.
s. ꝙ noticia sube ẽ ꝓz oꝛdie pfectõis 7 nobilitatis
nõ ꝙ ꝓz sit oꝛdie generatiõis. ꝟ pulchze 7 euidẽt
ꝛocet oñ. ibidẽ i his uerb. Cũ narrauit ꝙ suba est
ꝓz accñte cognitõe ꝛedit modũ 7 ꝺic. Et nos uide
mꝰ ẑc. ita ꝙ signũ hoc ꝙ suba apud nos manifestiõ
ẽ accñtibz. s. ulia sube q̃ ulia accñciũ ẽ. qa scire ĩdi-
iduũ sube ꝑt sua ulia subalia est ꝑfectius scire
q̃ scire illud ꝑ ulia accñtiũ. ỏbi gra. cũ uolumꝰ scire
hoiem si sciuerimꝰ eũ eẽ aliquã nãm subalẽ. ỏbi ġ-
tia. ignẽ. scire ipz ꝑ ꝟ ꝑdicatũ subale ẽ pfectꝰ q̃ scir
ipm eẽ q̃tũ aut q̃le aut aliqꝺ ꝑdicabiliũ accñtiũ. 7
subdit paucis intꝑositis. Et qa scire hãc subam ꝑt
suas ꝺispones subales ẽ pfectꝰ q̃ scire ipm ꝑ ꝺispõ
nes accñtales nccẽ ẽ ut ꝺispones subales sint accñta
libz manifestiões. Ecce si bñ inspicit̃ oñ. ñ ocludit
subaz eẽ notioꝝẽ accñte nisi qa ognꝰ sube ẽ pfectiõ
cogne accñtis. Ex ꝟ aũt ꝙ aliqd sit pfectꝰ a° nõ cõ
cludit̃ ipm eẽ ꝑus eo nisi oꝛdie ꝓncipalitatis nobi-
litatis 7 ꝺignitatis ut manifestũ ẽ intelligẽti quar̃
ẑc. ¶ Et ꝟ ẽ ꝺsiderandũ ꝙ q̃uis ponã cognitõz acci
ꝺẽtis eẽ ꝓzẽ oꝛdie generatõis i itellcũ. nõ tñ uolo
ꝺicẽ ꝙ q̃libet cognitio accñtis cuiuslibz sit ꝓz qua
libet cognitõe sube. ĩmo possibile ẽ ꝙ aliq̃ cognitõ
sube alicui⁹ ꝺfusa ꝑcedat aliquã ꝛetmiatã ognitiõz

UVA. BHSC. IyR_010

alicuⁱ accⁿtis. Vñ Aꝛ. in 4° pⁿdicoꝛum tractatu de tpe in illo caº. Et si motⁱ sp aliud 7 aliud. dīc. q̄ per ipm mobile ogſcit̄ pus 7 posteriⁱ ī motu. ¶ Ad cuⁱ melioꝛē intellectm̄ ꝺsideradū ē q̄ duplex p̄t haberi cognitio accⁿtis alicuⁱ. s. cognitio simplex 7 intuitiua q̄ dr̄ intelligētia indīuisibilis. 7 cognitio ꝺplexa scđm affirmationē 7 negationē. Et ħ ītm uel ē īcerta cū fozmidine ad oppositū uł ē certa 7 sine fozmidine ad oppositū. Mō dicerē q̄ cognitō accⁿtis simplex 7 ītuitiua sine affirmatōe 7 negatiōe bñ ē poꝛ in ītellcū uia generatōis cognitōis subē. ħ ipossibłe ē q̄ cognitō; accⁿs ꝺplexā 7 certā sine fozmidīe ad oppositū scđm affirmatiōē; 7 negationē nō p̄cedat aliq̄ cogniº subē sicut fozte in exº p̄dcō. ps. n. motⁱ iudicat eē poꝛ p quā mobile acqrit̄ ꝺispōnē; p̄cedē tē. uel p quā mobile trāsit poꝛē ptē magnitudīs. 7 ps pⁱteriꝛ p quā mobile acqrit̄ ꝺispōnem seq̄ntē; uel ptrāsit ptē pⁱteriꝛē 7 remotioꝛē a termīo a q̄. Tñ indubitanť cogniº ītuitiua motⁱ p̄cedit cognitionē subē q̄ mouet̄ uel q̄ ē principiū motⁱ. cuius signū ē qa nā ꝺiffinit̄ p motū utꝛ zº pⁿdicoꝛ. sīt 7 in alīs suo mō. Et ħ fozte ē cā q̄re scīe mathematice pure sicut ariſmetrica 7 geometria pⁱ dēnt doceri q̄ alie ptes pⁿdie nālis. s. qa ꝺsiderāt de accⁿtibꝰ sensibilibꝰ puta de nūeris 7 magnitudinibꝰ. ¶ Ad pⁱ mā rōnem pⁿ; ex dictis. ¶ Ad aliā cū dr̄. q̄ tūc indiuiduū ꝛc. uerū ē eodē mō sicut qdditas. ħ alio mō bñ p̄t ītelligi. Sed qs sit ille modⁱ q̄ intellcūs ītelligit īdīduū seu singulare sensibile uidebit̄ ī qōne spāli. ¶ Ad aliā p̄t dici q̄ nō ens nō p̄t intelligi p̄. i. nō p̄cedēte cognitōe alteriⁱ sed bñ p̄t ītelligi scđario. s. p̄cedēte aliq̄ mō cognitōe entis. Qualit aūt sit de ħ fiet spāl̄is qō. hz. n. difficultates nō pauc as. ¶ Ad aliam dico q̄ nō ē intētio ōm̄. q̄ sensus nullo mō cogſcat quidditatē. ħ q̄ nō ogſcit qdditatē ꝺphensiōe uł. ħ. n. ē alteriⁱ potētie. s. intellcūs. ut ipe subdit ibidē q̄re ꝛc.

QOnsequent̄ q̄rit̄. Vtꝛ ītellcūs nť ītelligat subam mālē p eⁱ spēz ꝓpriā. Arguit̄ p̄ q̄ nō. qa si ita eēt tūc nō oportēt p accⁿtia deuenire in cognitionē subē. ħ statī sine oī difficultate repⁿtaret̄ suba p spēm ꝓpriā. ħ ōña uť manifesta. sed ōns ē falsū 7 contra Aꝛ. ut pz̄ ī pⁿdicīo hⁱ q̄re ꝛc. ¶ Itē si sic oportēt illaz spēm eē de genere subē. nā que sūt ꝺrsoꝛ generū n sunt sibi inuicē sīlia ut q̄litas 7 q̄ntitas 7 hⁱ mōi. sed spēs ītelligibilis subē nō ē suba. cū ipa inhereat ītellectui. 7 suba rei nō ē in ītellcū utꝛ ex isto 3°. ¶ Itē oē qđ cognoscit̄ p spēz ꝓpriā ꝺistīguit̄ ab alīs sine errōe. sicut albū ꝺistīguit̄ p uisū a nigro 7 uⁱ nūq̄ recipit̄ iudicādo albedinē eē nigredinē uel eⁱ utꝛ ad sensū 7 pz̄ 4° methaph. ħ ītellcūs errat circa substantiā mālē nō ꝺistīguēdo uuā ab alia 7 iudicando unā eaꝛ eē aliā sicut putamⁱ alīn q̄ stagnū sit aqētū aut auricalcū eē auꝛ 7 sic ꝺ mītis alīs q̄re ꝛc. ¶ Oppositū arguit̄. qa spēs lapidis ē in aīa scđz Aꝛ. i isto 3°. 7 tñ ē quedā suba ğ ꝛc. ¶ Ad ħ dicūt aliq q̄ suba mālis nō ītelligit̄ p spēm ꝓpam sed p spēm accⁿtē. 7 fozte tō eoꝛ ē ħ. Illⁱ qđ nō gignit aliquā spēm in fantasia seu ymagiatiua nō gignit spēm in ītellcū nr̄o. cū intelligentē quēcunq̄ nccē ē fantasma aliq̄ speculari ut ꝺīc Aꝛ. in isto 3°. 7 aīe ītellectiue fantasmata insūt sicut sensibilia sensui. ħ suba mālis nullā spēm gignit in fantasia. qa si facēt spēz in fantasia oportēt q̄ pus facēt spēz ī sensu pticulāi cū fantasia sit motⁱ fcūs a sensu scđm actū utꝛ in zº huiⁱ. 7 si facēt spēm in sensu pticulari tūc sensus pticularis cogſcēt subaz. oťⁱ. n. cogſcitiua cognoscit illud cuⁱ spēz hz in se. ħ aūt ē ridiculū. ¶ Et ꝺfirmat ħ tō. qa si suba facēt aliquā spēz ī intellcū aut facēt eā īmediate aut mediāte sensu. Nō ē ꝺcendū q̄ īmediate qa eadē tōe accⁿs facēt suā spēz īmediate ī intellcū 7 sic ītellcūs ad ītelligendū suā ītellectōz nō īdigēt fantasmate hūaº. qđ ē manifeste falsū. nec mediāte sensu. tūc cū sensus ñ īmutet realit̄ nisi p mediū extnsecū saltē uisus audituⁱ 7 ꝺlorat̄ seq̄retť q̄ suba mālⁱ facēt spēm aliquā in medio sentiēdi ut in aere uel aqua uł utroq; 7 qs ħ dicēt ! nulⁱ itaq; ħ dicēt. Credūt ğ isti q̄ suba mālis nō intelligatur ab intellcū nr̄o p spēm ꝓpriā ħ p spēm accⁿtis. 7 ad istā intentionē dīc Aꝛ. in pⁿdicto hⁱ q̄ accⁿtia magnā p̄t ꝺfert ad cogſcendū qđ qd ē. ¶ Sed istud nō uť ꝺīc tutū. qa ꝺstat q̄ ītellectio uel ē assīlatio ītellcūs ad rē ītelligibilē. uel nō fit sine assīlatōe. 7 iꝺo ꝺr q̄ ad aliā 7 aliā intellectōz; hēat aliā 7 aliā sīlitudinē. ꝺstat ğ q̄ ītellectio subē ē alia ab ītellectione accⁿtis. ītelligē. n. ꝺrsīficat scđm nām rei ītellecte ut ꝺīc ōm̄. in isto 3°. ğ debet hr̄e aliā spēm a spē accⁿtis. spēs. n. accⁿtis nō assīlat intellcm̄ ipsi subē. ħ solū accⁿti q̄re ꝛc. ¶ Itē fozā subalis uť eē mītū actiuioꝛ q̄ accⁿtalis. vñ cū accⁿs suā spēm faciat in intellcū dr̄ q̄ mīto magⁱ fozā subalis generabit suam spēm. ¶ Et ad tōem eoꝛ cū dr̄. q̄ suba mālis nullā spēm gignit in fantasia. dicūt aliq q̄ oīs fozā mālis p̄ter ipam aīam cogitatiuā hūanā ipzimit suā spēz indīdualť repⁿtantē in aīa cogitatiua 7 pus in ozganis sensuū. ħ nō segť ꝓpť ħ q̄ ipi sensus cognoscāt subaz mālē. qa nō sūt ozdīati nisi ad cogſcēduz accⁿtia terū sensibiliū. s. ꝓpa 7 coīa. 7 cū accipit̄ q̄ oīs potētia cogſcitiua cogſcit illud cuⁱ spēm recipit uez ē si sit ozdīata p se ad cognitionē illiⁱ. ħ si nō. ñ oꝛ. mō sensus pticularis exteriꝛ nō ē ozdīatus ad cognitionē subē. ¶ Vł dicať q̄ oīs potētia cogſcitiua cognoscit illud cuⁱ spēz recipit. uez ē si recipiat illā spēm ita spūalť sicut requrit̄ ad cognitionē rei cuⁱ ē spēs. Mō dicā q̄ ipe sensus pticularⁱ nō recipit spēz subē ita spūalť sicut exigit̄ ad cognitōz subē imo se hz quodāmō sicut mediū mediāte quo suba gignit suā spēm ī cogitatiua q̄re ꝛc. ¶ Et dicūt q̄ oīs fozā subalis mālis p̄ter aīam cogitatiuā facit suā spēm ī diuidualē in ipa cogitatiua. qa nō bñ p̄nt uidere q̄ liť ipsa aīa cogitatiua recipet spēm ꝓpriā sui ipsius q̄ sic idē saltē scđm spēz eēt actiuū 7 receptiuū respcū eiusdē. ꝺstat. n. scđm Aꝛ. 7 ōm̄. q̄ illud cuⁱ ē spēs ē actiuū illiⁱ spēi. si ğ aīa cogitatiua hēret in se spēz aīe cogitatiue illa spēs fieret ab aīa cogitatiua 7 sic aīa cogitatiua eēt actiua 7 receptiua eiusdē. s. spēi ipsiⁱ qđ ē ipossibile. De ħ tñ nō detmino ad pns ħ fozte faciā qōz spālē utꝛ aīa cogitatiua possit cognoscere se ipam. Si tñ ꝺcedat q̄ cogitatiua non recipiat spēm ꝓpriā sui ipsius. tūc dicet̄ q̄ ipa met cogitatiua īmediate gignit suā spēm in ītellectu 7 ħ uť eē bñ possibile ꝓpter ꝓpīqtatē ipsiⁱ aīe cogitatiue ad intellectū possibilē hūanū. ꝓpinqtatē ꝺ in ordīe pfectōis. ipa. n. aīa cogitatiua int oēs foraⁱ inhereres māe ē ꝓpinqoꝛ intellcūi scđm ōm̄. ī isto 3° in tm̄ q̄ ipa ē quedā tō ut ipe ꝺīc in ōmto zº. 7 ē ꝓpa hoi ut ipe ꝺicit in eodē ōmto. īmo etiā qdā putauerūt eā eē intellcm̄ ut ꝺīc in ōmto 6°. ¶ P̄ōt ğ pbabiliť ꝺici ad qōnez q̄ intellcūs nť bñ ītelligit subam p spēm ꝓpriā ipsiⁱ subē. qa aut ītelligit eaz p spēm ꝓpriā subē aut p spēm accⁿtis p sufficientē ratiōnē. Nō p spēz accⁿtis. qa illa repⁿtat accⁿs 7 ñ subam ꝓpriē 7 p se. ¶ Itē intellcūs possibilis ē potēs oīa fieri ut ꝺcz Aꝛ. ī 3°. 7 ħ ē uez mō sīlitudis 7 repⁿtatōis scđz q̄ ōm̄. exponit ibidē. 7 ħ nō eēt nisi reciperet spē m subē mālⁱ ğ ꝛc. ¶ Alie tōnes p̄nt induci. iste tñ satis uidēť sufficē. Si qs aūt teneret istā opīonē posset ꝺicē q̄ quodāmō sīle ē ꝺ generatione fore subalis in mā coꝛpali 7 de ꝓductōe spēi

UVA. BHSC. IyR_010

tepñtantis ſubam mālē ī itellcū poſſibili. Sicut. n. mā ꝑma non recipit aliquā foꝝam ſubalem niſi ſit ꝑparata accñtibꝫ ꝑpꝛijs illius foꝛe ut ſatis ꝓz ex ꝓ phico ꝓz 7 ꝓ de generatõe. ſic intellcūs poſſibil' nõ recipit ſpēm intelligibilē alicui⁹ ſube mālis niſi ſit ꝑparat⁹ 7 īformat⁹ ſpē itelligibili opatõis ꝑꝑe illi⁹ ſube. vñ dictū ē q opatio facit ſcire formā. Opationes aũt ꝓſe 7 ꝑꝑie ſubaꝝ mltotiēs ſũt occulte ītellectui nec ſp faciũt ſuas ſpēs ꝑꝑas in ipſo ꝑcipue qa ſube māles mltotiēs īpediũtur a ſuis ꝓſe 7 ꝓpꝛijs opatõibꝫ q̄ ſũt mot⁹. aliq̄ aũt cū motu. 7 ꝟ cõtigit aut ꝑꝑt agẽs oĩuꝫ obtinẽs 7 oñans foꝛis mālibꝫ debẽtibꝫ actões ꝑꝑas ꝓduce. aut ꝑꝑt defectuꝫ paſſiui qđ ē natũ talē actõꝫ recipe. ut q ꝟ herba nõ ſanat talē egritudiẽꝫ otigit qa nõ appꝛopiquat mõ debito coꝛpi ſuſceptiuo. aut qa īpedit⁹ a otrario agẽte aut aliq̄ tali mõ. ſilr aũt 7 ī alijs. 7 tũc latet intellectũ q talis herba hẽat facẽ talē opatõꝫ ꝑpꝛiam 7 ſic nõ ē diſpoſit⁹ ſufficienter ad recipiendũ ſpēm itelligibilē talis ſube. Sed cū intellcūs hẽbit ſpēm itelligibilē ꝑpꝛiã ꝑꝑie opatõis cãtã a fantaſmate tal' opatõis ſenſate tũc ſine dubio recipiet ſpēm intelligibilē illi⁹ ſube. ôbi gra. cū aliqs cog̃ſcit leuitatẽꝫ ignis p ei⁹ ſpēm 7 cog̃ſcit motũ ſimpl'r ſurſũ ſcdm nãm p ei⁹ ſpēm tũc ītellcūs recipiet ſpēm foꝛe ſubſtãtialis ignis quã conſeq̄t talis mot⁹ 7 pẽ ītelligit formã illã. ſilr aũt 7 ī alijs ſuo°. Et ſcdm iſtũ modũ intelligit ôbũ Aꝛ. q accñtia magnã ptẽ ofertũr ad cognoſcendũ qđ qd ē. ꝟ. n. ꝓ tãto ueꝝ ē. qa opatio ꝑꝑa ſube q̄ ē qđaꝫ accñs faciẽs ī intellcũ ſuã ſpēꝫ ꝑparat intellcm̃ ad ſpēm ꝑꝑiã ſube q̄ ulteri⁹ ꝑtſi cit ad cog̃ſcendũ ipſam ſubam. 7 hoc inuit Aꝛ. ī ꝟ qđ dic magnã ptẽ ofertũr 7 nõ dixit q faciũt ipſam cognitionẽ qđ qd ē. nõ. n. faciũt diſpõnẽ totalẽ ſed ptẽ diſpõnis utꝫ ex dictis. ¶ His viſis tñdet tõibꝫ in otrariũ. ¶ Ad ꝓmã dr negãdo oñaꝫ. nã ipa ſuba mālis nõ ſtatĩ cũ ē pñs ſenſui gignit in itellcũ ſuã ſpēm ꝑꝑam. ſed oꝫ ꝑcedẽ ſpēm ꝑꝑam opationis. ipa aũt opatio ꝓſe 7 ꝑꝑa ſube nõ põt gignẽ ſuã ſpeciẽ in ſenſu nec in intellcũ niſi cũ actualit̃ exiſtit 7 exerceat ab ipa ſuba. Contigit aũt frequent ſubam mālē īpediri ab opatõe 7 nõ exercẽ actu ſuã ꝑꝑam opatõꝫ ꝑpter cās ꝑdictas. 7 cũ exercet ſuã opatiõeꝫ ꝓſe 7 ꝑꝑam al'n nõ ē ſufficient pñs ſenſibꝫ hũanis ad faciendũ in eis ſuã ſpēm. ul'ſi ē ꝓſens ſufficient tñ ipſi ſenſus ſũt ī pediti aliqbꝫ cauſis ut nõ rcipiãt ſufficiẽter illã ſpēm ut puta ſompno aut motibus foꝛtioꝛibꝫ aut aliqbꝫ hꝫmõi iõ nõ oꝫ tõ. ¶ Ad aliꝫ inueniũtur aliq ſenſiſſe q ſpēs recepta in intellcũ bñ ē de genere ſube. uel nõ ē de alio genere q̄ ſube ſicut etiã ſpēs albedis nõ ē in alio ꝑdicamẽto a q̄litate. hꝫ tñ aliũ modũ eſſendi ī intellcũ q̄ in materia ꝑma qa in mã ꝑma foꝛa ſubalis exiſtit coꝛpaliť 7 ſituaľt 7 cũ diſpoſitionibꝫ hñtibꝫ otrariũ. ī intellectu aũt exiſtit incoꝛpaľt 7 indiſibiľt 7 nõ ſituaľt. Et ad iſtã intentionẽ dicit Aꝛ. q lapis nõ ē ī aĩa. s coꝛpaľt 7 ſituaľt cũ otrariis diſpõnibꝫ ſuis eo mõ q̄ antiq uidebãtur ponẽ. ſed ſpēs lapidis. i. foꝛa abſtracta ī coꝛpea ul'is ſcdm repñtationẽ. Nec tñ itellectꝫ ē idẽ eẽntiaľt cũ hꝫmõi ſpẽbꝫ ꝟ in potentia ad eas. 7 hꝫ ē ſnĩa Aꝛ. in ꝓncipio hꝫ ubi dic. Impaſſibilẽ g̃ oꝫ eẽ. s. paſſiõe coꝛꝛuptiua que ē cũ abiectõe otrarij. ſuſceptiuũ aũt ſpēi in potẽtia hꝫ. s. receptĩa ſed nõ ꝟ. i. nõ ē eẽntiaľt ipa ſpēs nec aliqd eẽntia liter oꝓſitũ ex ea. Nec reputaret̃ incõueniẽs q in intellcũ poſſibili ſint ſpēs abſtracte de genere ſube repñtantes ipſas ſubas que indĩdualit̃ ſubſiſtũt in mã coꝛpali. 7 oēs iſte ſube ſpũales recipiũtur ī itellectu poſſibili ꝑ 7 ꝓncipaľt q ē de ſe ens pure potẽtie ſcdm opĩonẽ coẽm que attribuit̃ Aꝛ. 7 oñ. Et iſtud uñ oſonaꝝ ôbis qbuſdã coĩbꝫ 7 famoſis qbꝫ

dr q qdditas rei abſtracta a mã ē in intellcũ. quod etiã ꝑbant aliq ſic. Illud qđ recipit intellcūs poſſibilis ē illud qđ intellcūs agẽs abſtrahit. ꝟ ē manifeſta de ſe ſcdm oẽs. ꝟ intellcūs agẽs abſtrahit qd ditatẽ rei intellcẽ ut etiã coĩtet dr. 7 ꝟ abſtrahere nõ ē aliud niſi ꝓducẽ ſpẽꝫ qdditatis ul'r repñtatẽ. Qual'r aũt ꝟ agat ītellcūs agẽs una cũ ſpẽ exñte ī fantaſia ig̃tẽdũ ē ꝓ⁹ ¶ Sꝫ ꝟ ē unũ dubiũ. qa ſi ſuba intelligit ꝓ ſpẽm ꝑꝑiã cũ uni⁹ ſube poſſint eẽ plures intellectiones ut homo põt intelligi ſcdꝫ q hõ 7 ſcdm q aĩal 7 ſcdm q aĩatuꝫ 7 ſcdm q coꝛp⁹ 7 ſcdꝫ q ſuba. ſequtur q uni⁹ ſube ſint plures ſpēs intelligibles ¶ Et forte dicendũ q uni⁹ ſube ſcdm unã ſui formã nõ ē niſi una ſpēs intelligibil'. ſed ſcdꝫ dr̃ſas formas ſubales ordĩatas bñ põt eſſe plures ſpēs 7 ſic dicẽtur ī ꝑpoſito ſcdꝫ ponẽtes pluralitatẽ foꝛaꝝ ī eodẽ indĩduo ſube. Et d ꝟ alias uiſũ fuit ī qõne d pluralitate 7 ordĩe foꝛaꝝ ¶ Alt' poſſet aliqs dicẽ q uni⁹ ſube nõ erit niſi una ſpēs intelligibil'. 7 cũ dr. q uni⁹ ſube ſũt plures intellectões. Poſſet dici q uni⁹ ſube nõ ē niſi una intellectio q̄ intelligit eius qdditas 7 eẽntia ſcdꝫ ſe. ꝟ bñ põt eẽ plures ſpēs qbꝫ intelligũtur dr̃ſi modi eiuſdẽ ſube uel quibꝫ intelligit eadẽ ſuba ſcdm dr̃ſos modos ſiue ſcdm diuerſa ꝓncipia apparẽtia. 7 ſcdꝫ ꝟ oꝫ dicẽ q itellecꝰ hoĩs ſcdm q hõ 7 intellectio hoĩs ſcdm q aĩal 7 ſcdm q coꝛpus nõ ſũt itellectiões dr̃ſe quibꝫ intelligatur eẽntia hoĩs ſcdm ſe. ſilr aũt 7 in alijs ſuo mõ ¶ Sꝫ iſtud dr̃ ualde difficile q intellecꝰ hoĩs ſcdm q aĩal nõ ſit intellectio ſube hoĩs 7 ſic de ceteris. 7 ex hoc ſi bñ inſpicies accipies unã rõem difficilẽ ad ꝓbãdũ q alia ē foꝛa ſubalis ꝓ quã homo ē hõ 7 alia ꝓ quaꝫ hõ ē aĩal. nã intellectio hoĩs ſcdm q aĩal aut ē itellectio accñtis aut ſube. Non ē dicendũ q ſit itellecꝰ accñtis. quia ſic aĩal ſcdm q aĩal eẽt accns qđ ē abſurdũ. Si g̃ ē intellectio ſube aut ē intellectio hoĩs ſcdm q hõ. aut ē intellectio ſoli⁹ mãe ꝑie. aut ītellectio alicui⁹ foꝛe ſubalis ꝓ quã hõ ē aĩal 7 ñ ꝓ quaꝫ hõ ē hõ. Sed de ꝟ nõ pl⁹ ad pñs. ¶ Sed dicamus ad ꝓpoſitũ q ꝓbabile ē ſpēm intelligibilē ꝑpꝛiã ſubſtãtie mālis eẽ de genere ſube aliquo mõ. 7 tot eſſe ſpēs ſube in itellcũ poſſibili q̄t ſũt in mã foꝛe ſubales. 7 ſic intellcūs poſſibilis ē potẽs oĩa fieri mõ ſili tudis 7 receptõis. 7 ſcdm iſtã põnẽꝫ facil⁹ tenetur illa põ q intellcūs poſſibilis ſit ſuba pure potẽtie 7 nullo° actu de ſe foꝛal'r 7 iõ recipit ſubas reꝝ ſcdm eẽ ſpũale 7 īmāle ¶ Sed otra iſtã uiã m'lte dubitationes uidẽter eẽ. qa eadẽ rõe opoꝛtẽt ocedẽ q ſpẽs ſube mālis exñs in aĩa cogitatiua eẽt de genere ſubſtãtie qa illa ſpēs ē ſilis ipſi ſube 7 eaꝫ repñtat ſicut ſpēs exñs ī intellcũ. cũ g̃ aĩa cogitatiua ſit qdã act⁹ ſequtur q act⁹ recipit ꝓ ſe aliqd de genere ſube. qđ uñ multũ ĩconueniẽs. Et ꝑꝑtea cũ ipſa ſpēs que ē in cogitatiua ſit īmediatũ ꝓncipiũ actiuũ ſpẽi que ē in ītellcũ ut dictũ ē ꝑus 7 m'lti ocedũt. neceſſariũ erit aut q ſpēs ſube exñs ī ôtute cogitatiua ſit d genere ſube aut q accns ſit īmediatũ ꝓncipiũ actiuũ ſube. ¶ Ꝓꝛopt̃ qđ alĩ dicũt alr q ſpēs itelligibilis ſube mālis bñ ē de genẽ ſubſtãtie 7 illa nõ fit īmediate a ſpẽ que ē in fantaſia uel in cogitatiua ſed ab ipſa ſubſtãtia mãli fantaſiata ita q ipm fantaſma ē illud ſine quo non fieret ſpēs ſube mālis in ītellcũ. licet nõ ſit ꝓncipiũ actiuũ ſicut oñ. dicit in 3° celi 7 mũdi. q g̃uitas nõ ē ꝓncipiũ actiuuꝫ mot⁹ deoꝛſuꝫ ſcdm ſe niſi ſit ſurſũ ita q ſurſũ eẽ ē neceſſariũ ad ꝟ q g̃uitas moueat ipm graue 7 tñ eẽ ſurſũ nõ ē ꝓncipiũ actiuũ hꝫ mot⁹ ut dic. ſilr 7 in ꝓpoſito. ¶ Etiã iſti dicerẽt q in ôtute fantaſtica uel cogitatiua hoĩs non eſt aliq̄ ſpēs ſube mālis que ſit de genere ſube nec fuit intẽtio oñ. q aĩa cogitatiua cognoſcat foꝛmas indĩduales ſubales ſcdm ſe ipas. ꝟ q̄tũ ad aliq̄

UVA. BHSC. IyR_010

accñtia ꝑpa ⁊ opationes ꝑpas que pñt facere suas ſpēs in aīa cogitatiua. Et iſtaꝝ ꝑpetatū ſpēs neceſſa rie ſūt ad ꝫ ꝙ intellcūs recipiat ſpēs intelligibiles ſubaꝝ mālīū ut ꝓdictū ē. Si qs aūt dicēt ꝙ ſpēs ī telligibilis ꝑpa ſube mālis nō ē de genere ſube ſed accñtis tūc poſſet euadere tōẽz ī ottariuz. Cū dicit. illa que ſūt oꝛſoꝝ geneꝝ ꝛc. ueꝝ ē niſi unū ſit ꝑnci piū actiuū alterī ſed ſi unū ſit ꝑncipiū alterī bñ ē poſſibile ⁊ ſic ē ꝫ. Mā ipſa foꝛa mālˀ ē ꝑncipiū effectiuū ſue ſpēi ī itellcū ꝑparato ſpēb accñtiū ꝑpoꝝ cogitatoꝝ. Nec vī eē remotū qn ſuba mālis poſſit īmediate agere aliqd accñs. ſicut ſuba īmālis poīt īmediate agē motū q ē aliqd accñs. Vñ in ſepatis a mā idē ē mouēs ſcdz agēs ⁊ ſcdz finē. ut dozˀ oñ. in iz° methaph. q̃re ꝛc. Prioz qdē ſolutio ꝓbabilˀ ē ⁊ ſecūda. ꝫ neceſſariū foꝛtioꝛibz relīquaꝫ. Item pōt dici ꝙ ſuba mālˀ nō agit īmediate actōe teali ⁊ cōpali ꝫ actōe īmāli ⁊ īcōpali bñ pōt agē īmediate Vtꝝ aūt itellcūs agēs cooperˀ ad ſpēs itelligibiles ꝑteriꝰ ingrendū ē. Ad aliā cū vī. oē qđ cognoſcit ꝛc. ueꝝ ē cū ipſa potētia cogitatīa hz ī ſe illā ſpeciē ꝑpriā ſed nō añ. ⁊ iō ocederez ꝙ cū intellcūs hz in ſe ſpēm ꝑpriā argenti ⁊ ſpēm ꝑpam ſtagni diſtīguit illas ſubas ſine erroꝛe nec recipiˀ putando unā eaꝝ eē aliā. ꝫ cū ñ hz hmōi ſpēs ꝑpas tūc pōt errare. Cōtīgit aūt ꝙ pñtib hmōi ſubñs itellcūs nōduꝫ hz ſpēs eaꝝ ꝑpas. ꝙa nondū apparuerˀ ꝑpe opōneſ eaꝝ nec alia ꝑpa accñtia q̃ꝝ ſpēs ꝑpant itel lectū ad recipiēdū ſpēs ſubaꝝ. ⁊ iō tūc nō diſtīguit eas ꝫ reputat eas easdē ꝑpt ꝺuenientiā in accñtib coīb iō non ualet tō illa q̃re ꝛc.

Gratia quoꝛūdaꝝ ꝓdictoꝝ pōt q̃ri. Vtꝝ aīa cogitatiua poſſit ognoſcē ſubas māles. Et ãguiˀ ꝑ ꝙ ſic auctoꝛitate oñ. 2° hy. ubi dīc. ꝙ ſen ſus cū ſ ꝙ apprehēdit ſua ſenſibi lia ꝑpa apprehēdit intētiōes indi uiduales oꝛſas in genetibz ⁊ ſpēb. oꝑhendit g̃ intentionē hy hoīs indīdualis. ⁊ itentōz hy eq indiui dualis. oſtat aūt ꝙ ꝫ hō indīdualis ē ſuba ⁊ ꝫ equꝰ ſiˀ. Aut g̃ ꝑ ſenſū itelligit oñ. ſenſū ptīculatem uˀ vtutē cogitatiuā que ē vtus aīe ſenſitiue. ſi ſenſū ꝑ ticulatē. g̃ mſto foꝛtiꝰ aīa cogitatiua que ē vtus no bilioꝛ ⁊ pfectioꝛ cog̃ſcet talia. ⁊ ſi itelligat aīam co gitatiuā hī ꝓpoſitū g̃ ꝛc. Et in ſequēti oñto dīc. ꝙ accidit ſenſib apprehēdere oꝛīas indīduoꝝ ſcdz ꝙ indīdua ſūt. nō ſcdm ꝙ ſūt ſimplices ſenſus. ſed ſcdm ꝙ ſunt ſenſus hūani. ⁊ ꝑcipue oꝛīas ſubales. vī. n. ꝙ oꝑhenſio intentionū indīdualiū ſubaꝝ te gb oſideꝛat intellcūs ē ꝑpa ſenſibus hoīs q̃re ꝛc.

Itē niſi cogitatiua cog̃ſceret ſubam mālē intellectꝰ nō poſſet eā cognoſcē qđ ē abſurdū. ⁊ ꝓbatur oña. ꝙa actus cogitatiue neceſſariꝰ ē ad actū intelli gēdi ꝑcipue i rebz mālibz ut uī ex iſto ȝ. Intelligē tē. n. nccē ē fantaſma aliqd ſpeculari g̃ ꝛc. Oppo ſitū arguiˀ. ꝙa ſi aīa cogitatiua cog̃ſcēt foꝛas māles eadē tōe cog̃ſcēt ſe ipam. cū ipſa ſit quedā ſubſtan tia ſiue foꝛa mālis utz ex dictis ꝑus. ꝫ aūt uī īpoſſi bile. ꝙa foꝛma mālis ⁊ coꝛpea nō ē reflexiua ſupra ſe ipam. ut coīter accipiˀ ex lˀ de cauſis q̃re ꝛc Et oſirmat. ꝙa aīa cogitatiua nō ē nata ognoſcē aliqd ens actu niſi ꝑ eiꝰ ſpēm ꝑpaz. nō. n. ē aliq̃ cā quaˀ cog̃ſcat unū ens ꝑ ſpēm ꝑpaz ⁊ aliud ſine ſpē ꝑpa. ꝫ ipa nō pōt recipe ſpēm ꝑpam ſui ipſiꝰ. ꝙa ſic idem ſubm. s. coꝛpꝰ hūanū hēret idē ſcdz eē reale ⁊ ſcdz eē ſpūale. s. aīam cogitatiuā qđ ē abſurdū q̃re ꝛc.

De iſto pñt eſſe due opīones ꝓbabiles. Vna ꝙ aīa cogitatiua hūana nō cognoſcit ſubas māles ſcdm ſe ⁊ foꝛaˀ. ꝙa aīa cogitatiua nō hz cognoſcere aliqd ꝑpe ⁊ ſcdm ſe ⁊ foꝛaˀ niſi recipiat eiꝰ ſpeciez ꝑpam. ꝫ ſupponiˀ ꝑ maīfeſta. ſed nō recipit ſpēm ꝑpriā ſube mālis ꝙa illa ſpēs debet eſſe ſuba aliquo mō ut dictū ē ꝑus. aīa aūt cogitatiua cū ſit queda foꝛa ⁊ actꝰ nō recipit in ſe aliqd de genere ſube q̃re ꝛc Dicētur tñ ꝙ aīa cogitatīa bn cog̃ſcit aliquas ꝑpetates indīduales exīntes in ſuba mālī quas nō oꝑhendit aliqs ſenſus ꝓticularis. ⁊ iſte dicūtur in tentiōes nō ſenſate ⁊ ſūt ille q̃s oñ. uocat intentio nes ſubaꝝ indīdualiū. vbi gra. ſicut ꝫ bonitas hec malicia ꝫ pñitas ꝫ filiatio ꝫ actio ꝫ paſſio ⁊ huiꝰ mōi ꝑpetates alioꝝ ꝓdicamentoꝝ q̃ nō ſūt ſenſibi lia coīa nec ꝑpa ⁊ ſic nō oꝑhendūtur a ſenſib par ticularib. ꝙ aūt aīa cogitatiua cognoſcat hmōi in tentiōes teſtant oēs phi q loquti ſūt ꝺ diſtīctione vtutū aīe hūane. ⁊ ſpāl. Auerois ⁊ Albtus ⁊ Auic ⁊ Algazel Et poſſet ꝓbari ſufficiēt. ꝙa vtus cogi tatiua cū ſit vtus cog̃ſcitiua nobiliozˀ ⁊ excellentioꝛ oī ſenſu ꝓticulari ⁊ ſenſu cōi debet aliq̃ cognoſcē q̃ nō og̃ſcūtur ab iſtis vtutib ⁊ illa nō ſūt niſi huiꝰ mōi intētiones q̃re ꝛc Et oſirmat ſcdm ꝑdeti nata ſcdm intentoꝝ Aꝛ. ⁊ oñ. oſtat. n. ꝙ aīa hūana inhērēs coꝛpi hūano ē nobiliozˀ oī alia aīa īhērēte ⁊ debet hre vtutē aliquā cognoſcitiuā nobiliorem oīb vtutib alioꝝ aīaliū ⁊ illa nō ē niſi cogitatīa q̃ tōcinat de rebz ptīculariˀ apprehēſis. ⁊ iō vī queda tō ſcdm oñ. in iſto 3° q̃re ꝛc Alia opīo pōt eſſe ꝙ cogitatiua cog̃ſcit ſubas māles p ſpēs ꝑpas indiui duales eaꝝ ita tñ ꝙ hmōi ſpēs recepte i aīa cogita tiua nō ſūt in genere ſube ſed accñtis puta in genē q̃litatis. repñtat tñ ſubas māles ꝓ tāto ꝙa ſūt ꝑpriꝰ effcūs eaꝝ. nec vī eē incōueniēs ꝙ ſuba mālis īme diate efficiat aliqd accñs ſpūale in ſubo apto nato. ⁊ cū agēs ꝑpinquū ſit ſiˀ cū patiēte utz 7° phicoꝝ. ſuba aūt mālis non ē ſiˀ cū aīa cogitatiua hūana ut lapis lignū ⁊ hmōi. nccē erit ocedē ꝙ hmōi ſub ſtātia mālis agit ſuā ſpēm in medio qđ ē intˀ aīam cogitatiuā ⁊ ipam ſubam mālez ⁊ eo mediāte agit in oꝛgano ſenſuū ⁊ ulteriꝰ in aīaꝝ cogitatiā. Nec ſeqtur ex ꝫ ꝙ ſensus ꝓticulares cognoſcāt ſubſtātiaꝝ mālē ꝙa nō ſūt ordīati ad eiꝰ cognitōz ꝑ ſe nec recipiūt ſpēm ſube ſcdm eē ſpūale ſicut exigiˀ ad ognitionē ſube. ⁊ otinā ego ſcirē qd ē ueꝝ in iſto q̃ſito. ⁊ ſi plꝰ apparuerit mihi alias ſcribā illud. Rōnes aūt ⁊ auctoꝛitates in vtrāq; ptē euadent ſcdm pre dicta Cū g̃ dīc oñ. ꝙ ſensus apprehēdit intentiōz indīdualē hmōi hoīs ⁊ hmōi equi nō intelligit ꝑ itentiōz indīdualē ipam foꝛmā ſubalē hoīs aut equi. ſed ali quā ꝑpetatez nō ſenſatā ꝑpam tali īdiuiduo ut ꝙ ſit hns hāc pñitatē aut hāc filiatiōz aut hāc tiſibi litatē aut hāc habilitatē aut foꝛtitudinē coꝛpalem aut aptitudinalē ad ambulandū Sīt qđ dīc ulte riꝰ ꝙ accidit ſenſib oꝑhendē oꝛīas indīduoꝝ ſub ſtātiales. ꝑ oꝛīas indīduoꝝ itelligit q̃ſdā ꝓpetateſ nō ſenſatas oñtes ſubaꝝ indīdui. q̃s etiā oñ. uocat intētōes indīduales ſubaꝝ ꝺ gb oſideꝛat itellcūs. Ad tōez qñ arguiˀ. pōt dici ꝙ ut itellcūs cog̃ſcat ſubas māles ſufficit ꝙ vtus cogitatiua cog̃ſcat eas in ſuis ꝑpriis accñtib. ⁊ pcipue in ſuis ꝑ ſe ꝑpriſ opationib. ſicut ad intelligendū ſubas īmāles nō ē nccē ꝙ cogitatiua eas og̃ſcat. īmo ē īpoſſibile eo ꝙ vtus mālis ⁊ oꝛganica nō pōt cognoſcē rē ſpūalem ⁊ īcoꝛpalē oīno. ꝫ ſufficit ꝙ cogitatiua cogitet ꝑpoſ effectꝰ eaꝝ. s. motꝰ ſempiternos ⁊ vniſoꝛmes ut ſad pz ex 8° phicoꝝ q̃re ꝛc. Sed cū arguiˀ in ottariuz. ꝙ eadē tōne aīa cog̃ſcēt ſe ipam. difficile ē multū ⁊ paꝝ exqſitū. Pōt tñ dici ꝙ aīa cogitatiua nō cog̃ſcit ſe ipam ſcdm ſe ipam nec ꝑ ſuā ſpēm ꝑpam ſiue illa ſpēs ponētur de genere ſube ſiue de genere acci dentis. ꝫ ſi cognoſcit ſe ꝫ ē ſolū ſcdm ſuā opationē. ꝙa cogitatiua ſcit ſe cogitare qđ ē opꝰ eiꝰ ꝑpriū ⁊ ītrinſecū. ⁊ ſic forte nō cog̃ſcit ſuā opationē cum ſit

UVA. BHSC. IyR_010

ôtus organica ⁊ corpea.ß ītellcūs eā cognoscit ⁊ hō
p ītellcū;. Q; si quis dicat q; ipe expitur se cogitare
⁊ scit se cogitare. dicētur ei q; ipe abutit ipo cogitatiue
īmo debet dicere q; intellectus intelligit se cogitare
Nescio plus de ß. qre cōsidera ⁊ tu ꝛc.

Consequenter q̄rit ur. Vt; ītellect⁹
possit intelligē singulare seu īdiui
duū sensibile. Arguit q; non. qa
intellectus nihil ītelligit nisi suu;
obm. ß uī manifesta. ß obm intel-
lcūs ē ut dicit ut oēs dicedūt. singulaī
aūt nō ē ut dicit ut etiā manifestū ē q̄re ꝛc. Itē sicut
se h; sensus ad ut dicit. sic intellcūs ad singulare. p cōue
nientē silitudinē. ß sensus nō cog̃scit ut dicit ut manife
stū ē ⁊ p; in p⁹ p⁹terio; q̄re ꝛc. Itē si intellectus
uel hō p intellcm cog̃scēt singulare tūc supfluerent
sensus qđ ē absurdū ⁊ dtra dignitatē in nā. utz ī p
celi 7 mūdi 7° h⁹. ⁊ pbaī dna. qa nā ñ facit p plu-
ra qđ pōt p unū. si g̃ intellcūs cog̃sceret singularia
sensibilia ad qđ cognoscēt sensus ea ! Itez ôtus
q̄ nō ē h⁹ nūc nō cognoscit illud qđ ē h⁹ nūc. ß in
tellcūs nō est h⁹ nūc. ⁊ singulare ē h⁹ nūc q̄re ꝛc.
maio; p;. qa talia nō ꝓpo;cionātur ad inuicē. s. q̄z
unū ē hic ⁊ nūc ⁊ aliud nō. cognitio. n. fit scd; quā-
dā silitudinē cog̃scentis ad cognitū. utz ex isto lib°
7 6° ethico;. Oppositu; arguit auctoritate Aꝛ.
h. vult. n. q; intellcūs non solū oğscit qđditatē sed
etiā indiduu; qđditatis l; alio ⁊ alio mō. ⁊ idē uo-
luit ōm. ⁊ oēs expositores. Ad euidentiā q̄nis
dsideradū ē q; q̄tū ad ꝓpositū spectat. De numero
entiū duo sūt genera. Quedā. n. entia sūt que hñt
formā in mā uel sūt fore ī mā. Alia ô sūt entia sin
mā q̄. s. nec hñt formā in mā nec sūt fore ī materia
Et p̄mū qdē gen⁹ entis manifestū ē eē ⁊ dcessū ab
oībo. h⁹modi aūt sūt entia mālia ut ignis aer aqua
terra ⁊ lapides ⁊ metalla ⁊ plāte ⁊ aīalia ⁊ ptes hoꝝ
oīa. n. ß sūt fore in materiis uel hñtia foras in ma-
teriis. Et silr entia mathematica sicut linea superfici-
es rectitudo nūerus par impar ⁊ h⁹mōi. ⁊ in istis en
tibo differt qđditas ab indīduo qđditatis aliq̄ dsi
tate ita q; ipm indīduū ē accītaliť diunctū aliq̄bus
accītib⁹ q̄ non sūt ipa qđditas nec ptes qđditatis
ut scd. differt aliq̄ mō ab hūanitate qa diuč⁹ ē quo
dāmodo accītibo q̄ nō sūt hūanitas nec ptes hūa-
nitatis. ⁊ silr ß rectitudo differt a rcitudine aliquo
mō qa diūcta existit alicui qđ ē aliud ab ipa qđdi-
tate rectitudis. s. otinuo. aut alicui h⁹mōi. Sicut. n
entia nālia hñt māz sensibilē. sic mathematica ha-
bēt mām ītelligibilē ut h̄ exc° methaph. Sed qđ
sit mā entiū mathematicaliū alibi pscrutandū est ß
nō h. aliud aūt gen⁹ entis. s. īmāle ⁊ īcor peū non ē
oīo manifestū eē ß īdiget demrari eē. demrat autē
eē in scīa nāli ut dicit om̄. in suo lib° de suba orb ⁊ z°
phico;. ß p quē modū nō ē ad pns dicēdū. Mō q̄
ꝓpsita locū h; solū in illis entibo q̄ hñt formas in
materiis ut sūt fore ī materiis. In istis. n. ut dcm
ē differt indīduū seu singulare qđditas ab ipa qđ-
ditate quoq̄ mō. In entibo aūt īmālibo ⁊ insensibi
libo nihil differt realr īmo qcqd reale positū ē ī eis
ptinet ad qđditatē. ⁊ ß uoluit dicē Aꝛ. i īra ubi dic
In qbusdā. n. solū idē ē eē carnis ⁊ carnē. i. īdiui-
duū qđditas ⁊ qđditas. ī aliis aūt ē aliud sicut alič
ē magnitu°. i. singulare magnitudis ⁊ magnitudis
eē. i. entia magnitudis seu qđditas ⁊ ē exēpluz in
mathematicis. ⁊ silr aqua ⁊ aque eē ⁊ ē exēplū in
nālib⁹. De dcione ôo h⁹ q̄nis nō ē mag̃ diuersi
tas int doctores sollēnes. oēs. n. dcedūt q; ipm īdi
uiduū seu singulare sensibile pōt ītelligi. sed ď mō
intelligendi sūt difficultates ut uidebit. Q; autē
h⁹mōi singulare pōt ītelligi ꝓbari pōt multiplicit.

p sic. Illud pōt ītelligi de quo ītellcūs aliqd enū
ciat affirmādo uel negādo. ß satis manifesta ē ď se
sed intellcūs aliqd enūciat de singulari sensibili af-
firmādo uel negādo ut etiā manifestū ē. ut dicēdo
sor. ē hō uel ß albedo ē color ⁊ h⁹mōi g̃ ꝛc. Item
ôtus q̄ cognoscit oīam inter aliq̄ cognoscit utrūq;
illoꝝ. ß ē manifesta p se ⁊ supponit ea Aꝛ. z° hui⁹.
⁊ om̄. expmit ea. sed intellcūs oğscit diuersitatem
int indīduū ⁊ qđditatē ut etiā manifestū ē cuilibz
intelligēti. Si. n. intellcūs nō cog̃scēt illā dsitatez
que ôtus ea cog̃sceret ! Itē intellcūs pōt intelli-
gere oē qđ otinet sub suo p obo. sicut visus pōt ui
dere oē illud qđ cōtinet sub suo obo p. silr ant ⁊ in
alis. ß ipm singulare qđditatis otinet sub p obo ī-
tellcūs. s. sub ente ut etiā manifestū ē p se q̄re ꝛc.
Sed de mō scd̄m quē intellcūs cognoscit h⁹modi
singulare sūt dubitatões difficiles. Vna ea; ē. Si
ītellcūs ītelligit īdīduū aut ītelligit ipm p spēz ei⁹
ꝓpriā aut p spēz qđditatis p sufficientē dsonē. Nō
p spēm ꝓpam q̄ ē simplr mālis. qa ôtus abstracta
q̄. s. nō ē h⁹ nūc nō ē nata recipe nisi spēm abstrac
tā ⁊ ulr repñtantē ut manifestū ē p se. intellcūs aūt
ē h⁹mōi ôtus. g̃ intellcūs nō debet recipe nisi spēm
ulem. s. ulr repñtantē. ⁊ talis nō ē spēs ꝓpa indiui
dui ut manifestū ē. spēs. n. ꝓpa indīdui repsentat
ipm solū. nec p spēm qđditatis. qa p spēz qđditad
intelligit ipa qđditas. g̃ p eā nō intelligit indīduū
Nisi dicētur q; p eandē spēm intelligātur dsa ītel
ligibilia. qđ uī absurdū. qa eadē tōe p eandē spēm
intelligerētur oīa ītelligibilia q̄re ꝛc. Itē si ītel-
lectus ītelligēt indīduū seu singulare ut sor. scd; q;
sor. ⁊ h⁹mōi. aut intellectio sor. scd̄m q; sor. ē eadē
cū ītellectiōe hois scd̄m q; hō aut alia ⁊ dsa. Si ea
dē. ß uī īconueniēs. qa tūc singulare dicē ītelliget
qđ uī ipossibile. qa singulare nō intelligitur di
cē ß scd̄m lineā reflexā ut cōiter allegat ex illo ca°.
Si aūt dicat q; ītellectio sor. scd̄m q; sor. sit alia ab
intellectiōe hois scd̄m q; hō tūc sor. scd̄m q; sor. ha-
bet aliqua ī se p̄ter ea que ptinent ad hoiem inq̄tū
hō. qđ uī icōueniens. qa sic sor. nō eēt qd unū sim
plicit ⁊ p se. ⁊ p ons nō eēt in genere p se quar ꝛc.
Itē si intellcūs ītelligēt singulare sensibile. aut
pus ītelligēt ipm q̄ qđditatē aut eo. Nō ē dicēdū
q; pus ītelligat ipz q̄ qđditatē qa ß ē dtra cōe dcm
ď. n. cōiter q; intellcūs pus ⁊ dicē intelligit qđdi
tatē ulem ⁊ scd̄ario q̄i linea reflexa ītelligit indiui-
duū. Si aūt dicētur q; pus ītelligit qđditatē q̄ īdi
uiduū. ß uī eē falsū. qa sicut se habz ule oplexū ad
singulare oplexū. sic ule incōplexū ad singulare in-
oplexū p ouenientē silitudinē. ß ule oplexū nō co-
gnoscit nisi ex cognitōe singulariū oplexoꝝ. sicut
ß ꝓpō oē totū ē maiꝰ sua pte nō ğscit nisi pus nō
hac ꝓpōne. ß totū ē maiꝰ sua pte. ⁊ silr ď alis. pnci
pia. n. nō cognoscūtur nisi p sensū ⁊ expientiā ut p;
ex phēio methaph. ⁊ p⁹ p⁹terio;. q̄re silr singulare
incōplexū pus intelligit q̄ ule incōplexū. ut ß to-
tū ⁊ ß hō q̄ totū ⁊ hō. silr aūt ⁊ in alis. ß etiā uī in
telligere om̄. in 1z° methaph. ubi dic. q; ulia apud
Aꝛ. sūt collecta ex singlaribo ab ītellcū q̄ cōsideāt
inter ea silitudinē ⁊ facit ea intētionē unā. Qualiter
aūt eēnt collecta ex singlaribo ab ītellcū q cōsideāt
inter ea silitudinē nisi intellcūs ea pus intelligēt ?
Ad istā rndent aliq̄ dicendo buiter. q; intellcūs p
eandē spēz ītelligit qđditatē ⁊ singulare sed diuer-
simode. qa p⁹ dicē intelligit qđditatē p spēm qđ-
ditatis. ß postmodū ipio uolūtad reflectit se ad fan-
tasma in tōne terminātis nō in tōe agētis. ⁊ sic ītel
ligit singulare illud cui⁹ ē fantasma. bñ tñ ē uez ut
isti dicūt q; intellcūs sp reflectit ad fantasma ad in
telligendū. sed q̄nq; reflectit se ad fantasma in tōe
agentis solū ⁊ nō in tōne terminātis ut cū ītelligit

UVA. BHSC. IyR_010

qdditatē.qñq; aũt impio uoluntatis reflectit se ad fantasma pticulare in rõe terminãtis 7 tũc itelligit singlar. Et ī ꝟ ĩuenio aliqs eoꝝ scripsisse uł aliq eoꝝ ī his ôbis. Dicã ḡ isto mõ scdm q Aug. dic 7 om. q intellcus p 7 dicẽ nõ itelligit singulare. qm ī ꝟ hñt oẽs ꝺuenietiã q scdario 7 ex onti itelligit singulare. qm in itellcũ recipit spẽs q̃ p repñtat ułem qdditatẽ 7 ex onti nata ẽ repñtare aliqd singulare illi9. sed q̃tũ ẽ ex sua nã nõ pl9 repñtaret unũ q̃ aliud singulare nisi determinatet ab aliquo fantasmate pticulari. Dicã ḡ q spẽs hoĩs exns in intellectu p ducit in cognitionẽ qdditatis scdm se. 7 cũ itellcus impio uolũtatis se reflectit ad aliqd fantasma particulare mediãte illa spẽ que ẽ in intellcũ ꝺcipit singulare. Et dico q illud fantasma nõ requrit in tali itellectõe in rõe efficientis sed magis in rõe terminãtis actũ ipsi9 intellcus. Vñ ymaginor q rei quidditas mediãte spẽ exñte in intellcũ posset cãre itellectionẽ alicui9 singularis qdditatis suppositi q intelect9 rflectat ad aliqd singulare fantasma qd se habeat in rõe terminãtis illũ actũ. Et si dicas. q eodẽ mõ reflectit qñ vult intelligẽ ułe. dico q bn reflectitur qñq; intellcus ad aliqd fantasma pticular sed dico q tũc nõ requrit fantasma ī rõe terminandi actũ sed in rõe ꝓducẽtis spẽm uel intellectõz uład min9 nõ requrit tũc in rõe terminãti. Dec. n. sũt uerba q̃ ĩueni in q̃terno cuiusdaꝫ socioꝝ nr̃oꝝ ꝺtinẽte qõnes sup tertiũ. Sed mihi uř q ī h9mõi dictis sẽ plura ꝺubia 7 forte falsa. Ꝑ qdẽ ibi ꝺř q si intellcus ꝺebet itelligere singulare p9q; intelligit ułe oz q ipio uolũtatis se reflectat ad aliqd singulare fantasma ꝟ uř mirabile. ga ipium uolũtatis nõ ẽ aliud q̃ ipm uelle quo uolũtas vult aliqd utz 3° ethicoꝝ. Vñ dicẽ q uolũtas impat itellcũ q se reflectat ad fantasma pticulare ꝟ ẽ dicere q uolũtas vult itellectũ reflecti ad fantasma illi9 singularis. Constat aũt ex 3° ethicoꝝ q uolũtas nõ vult aliqd nisi p9 uel sił sit cognitũ ab intellcũ. ḡ añq; intellcus itelligat singulare p9 ułe oportebit scdm illa ôba q ipe itelect9 pus itelligat se reflecti ad singulare fantasma ałt. n. uolũtas ꝟ nõ uellet. sed intellcus nõ põt itelligere suã reflexionẽ ad fantasma singulare nisi intelligat istud fantasma singulare. ut pz cuilibz itelligẽti. ḡ añq; intellcus itelligat singulare qdditatis oz q pus itelligat fantasma singulare. Et reuertitur qõ qũo ꝺtigit intellcm intelligẽ h9mõi singulare vñ nõ uř in his ôbis nisi ꝺmutatio ꝺficultatis cuz quodã falso aut ꝺubio. s. q oporteat itellectiõz singulariz fieri p impiũ uolũtatis ĩpantis reflexiõez intellcus ad fantasma singulare. Itẽ bonũ eẽt scir qd eẽt illa reflexio qua intellcus reflectit se ad fantasma singulare. vtz illa reflexio sit ipa suba intellcus aut potẽtia naturalis ei9 aut spẽs intelligibilis aut intellectio aut respcus spẽi itelligibilis ad illd fantasma. Nõ. n. ẽ ꝺisile q illa sit nisi altez illoz. 7 qꝺcũq; illoz ꝺet eẽ seqtur ĩconueniẽs. Nã si esset ipe intellcus aut eẽt ei9 potẽtia nãlis tũc eẽt sensus illoz ôboz q intellcus p suã suba; ad fantasma aut p suã potentiã nãlẽ ad fantasma itelligit singulare qꝺ ẽ ꝺetisoriũ. 7 si reflexio ponat eẽ idẽ q spẽs itelligibilis qdditatis tũc eẽt sensus illoz ôboz q ipio uolũtatis intellcus p spẽm sui ad fantasma singulare itelligit singulare 7 ꝟ nihil ẽ dicẽ. Si ôo ꝺicet q illa reflexio q̃ intellcus se reflectit ad fantasma sit respcus spẽi intelligibilis tũc erit sensus q itellcus ipio uolũtatis refert se ad fantasma. qꝺ ẽ absurdũ. nã ipse intellcus nõ refert se ipm nec formałt nec effective. 7 si refert ad fantasma mediãte spẽ ad eius relationẽ nihil facit ipium uolũtatis. Nã uelit nolit uolũtas adhuc spẽs itelligibilis qdditatis habz quandã ꝺformitatẽ ad fantasma. Itẽ queritur cã

q̃re magis itellcus intelligit singulare cũ reflectit se ad fantasma ī rõne terminãtis q̃ q̃ñ reflectit se ad fantasma in rõe efficiẽtis. 7 forte nõ poterit assignari cã rõnabił etiã si fingẽdi ꝺet licẽtia. Ex his itaq; apz falsitas 7 sufficientia istoꝝ ôboꝝ. ga si ôa sint 7 sufficiẽtia vtinã ego uiderẽ eoꝝ ôitatẽ 7 sufficiẽtiã

Propt qꝺ dico ałt ad pmã ꝺubitationẽ. 7 dico q ipm singulare sensibile intelligit p spẽm ei9 qꝺditatis. Sed illa spẽs hz in se duo. ipa. n. ẽ repñtatiua qdditatis 7 sic ẽ pncipiũ intelligẽdi qdditatẽ. 7 est ꝺformis alicui fantasmati singulari. 7 sic p eã intelligit indiduũ uel singulare. ita q si itellectio qꝺditatis ẽ alia ab itellectõe singularis tũc ꝺrsificabitur penes ꝺrsitatẽ spẽi q̃ disponit ad utrũq; mõ pꝺcõ. 7 si ẽ eadẽ realt intellectio utriusq; tũc illa itellectõ ꝺr intellectio qꝺditatis uno mõ. s. inq̃tũ pncipiũ ei9 ẽ spẽs repñtatiua qꝺditatis 7 ꝺr intellectio singularis inq̃tũ pncipiũ ei9 est spẽs ut ꝺformis huic fantasmati. 7 forte ꝟ significauit om. ꝺmto 9° cum ꝺixit. q intellcus cog̃scẽs qdditatẽ 7 indiduũ scdz alietatẽ quã hñt ad inuicẽ cognoscit formã. i. qꝺditatẽ p se. 7 indiduũ mediãte sensu cog̃scit. ꝺico qꝺ ꝺitatẽ p se, p tãto. ga spẽs qꝺditatis itelligibił. i. in formãs intellcm scdm se ipam ꝑparat 7 pficit ad itelligẽ qꝺditatẽ. 7 sic intellcus informat9 huiusmõi spẽ p se recipit oꝑhensiones qꝺditatis. ß oꝑhendit idiuiduũ mediãte sensu, p tãto. ga nõ recipit itellectionẽ indidui mediãte spẽ nisi, put illa fuit conformata spẽi exñti in sensu exteriori. 7 adhuc illa ôba om. pnt ałt exponi q cũ intellectus oꝑhendit alietatez qꝺditatis ab indiuiduo tũc cõprehendit formã. i. qꝺditatẽ p se. i. nõ pcedẽte oꝑhensiõe qꝺditatis in sensu. ga sensus nõ oꝑhendit qꝺditates retũ ut ꝺixi in z°. 7 ꝟ sine ꝺubio uez ẽ q sensus non oꝑhendit qꝺditatẽ scdm q qꝺditas ga nõ oꝑhendit oẽm quiꝺditatẽ. imo sũt alique quiꝺditates. s icorpales q̃ nõ cognoscũtur a sensu. ß intellcus cõphendit indiduuz. i. singulare sensibile mediante sensu. i. pcedẽte oꝑhensione ei9 indiduali in sensu. ga oẽ singulare ẽ cog̃scibile ab aliquo sensu aliquo mõ. Et ẽ notandũ ꝟ scdm dictũ om. q aia hũana põt cognoscere qꝺditatẽ 7 indiduũ ꝺuobz modis. Vno mõ scdm alietatẽ eoꝝ ad inuicẽ. 7 sic cognoscũtur ambo p unã potentiã. s. p intellcm. ꝺrsimode tñ. quia oꝑhendit quiꝺditatẽ p se 7 indiduũ mediante sensu ut ꝓexpositũ ẽ. Alio mõ põt aia ista cog̃scere singularit. i. seorsũ 7 ꝺiuisim. 7 sic cog̃scit ea ꝺiuersis ôtutibz. 7 ꝟ ultimũ dictũ intelligendũ ẽ de possibili nõ de necessario. quia possibile ẽ q cog̃scãt ꝺrsis ôtutibz. sed nõ ẽ necessariũ. imo etiã qꝺlibet eorũ põt itelligi ab intellcũ q ẽ una ôtus scdm cõez doctrinã. Et uide ôba om. que sũt multũ pulchra

Cũ fuerit ꝺclaratũ q entia sensibilia ꝺiuidẽt ī duplex eẽ. s. in ꝟ singulare 7 in suã formã. i. cuz fuerit ꝺclaratũ q ī rebz sensibilibz ipz singulare hz aliqd eẽ aliud a sua qꝺditate inq̃tũ ẽ ꝺiunctũ aliqbz accidentibz q̃ nõ sũt ipa qꝺditas ei9 nec ptes qꝺditatis necesse est ut uirtus exprimẽtatiua. i. uirtus cõprehensiua oꝑhendat ea. aut p duas ôtutes. aut p unã sed duabz ꝺispõnibz ꝺrsis. cũ duabz aũt ôtutibz eit ꝛc. vide residuũ qm planũ ẽ. Ad aliã ꝺifficultatẽ cũ q̃riť. Vtz intellectio sor. scdm q sor. sit eadẽ ꝛc Põt ꝺici saluo meliori iudicio q p sor. scdm q sor. põt itelligi suba que indiduałt exist circũscriptis p itellcm oibz accntibz suis. Vł põt itelligi ipe sor. una cũ aliq̃ suo accnte puta cũ indione q̃ ẽ a se indiuisus uel cũ ꝺione q̃ ẽ ꝺiuisus ab alijs. uel cũ hac figuta uel cũ ꝟ colore uel cũ hac filiatõe 7 h9mõi. si p mõ. sic ꝺico ut mihi uř q itellectõ sor. scdz q sor. s. circũscriptis p intellcm oibz accntibz eiusdez nõ ẽ intellectio alia realt ab intellectõe ei9 scdm q hõ

UVA. BHSC. IyR_010

qz oportet necessario q; sor. sic accept⁹ includet; aliquā rē quā nō includit hō scd̄m q; hō. qa intelligē nō diuersificat nisi scd̄m aliquā dīsitatē nature intellecte uel saltē scd̄m se uel scd̄m suos mōs. quid igit erit illud additū in sor. aut suba aut accn̄s. non ē accn̄s. qa iā loqmur de sor. circūscriptis p itellcm̄ oībus accn̄tibꝫ. Si vo dicet̄ q; ē suba. tūc in sorte erit aliq̄ suba p̄ter eā que ē hō 7 q̄ ptinet ad humanitatē qđ ē absurdū. qa sp̄es ē tota suba indīduoꝝ scd̄m Boetiū in ꝓdicamento. Et itm illa suba quaz includet sor. ultra hoiem aut ē mā qđ ē absurdum qa una suba nālis sufficit uni indīduo. aut ē forma subalis qđ ē dicta cōem doctrinā q̄ nō ponit in vno indīduo nisi unā formā subalē. 7 ꝟ ē dicta nāz rei ut uī. Mā si illa fōa subalis sor. eet alia a fōa q̄ ē hō. aut eet eque pfecta 7 nobilis sicut fōa qua est hō. aut nobilioꝝ aut min⁹ nobil. ꝑmū ē absurdū. q; in uno 7 eodē indīduo sint forme subales dīse equal pfectōis. secundū silt ē absurdū. qa fōa qua sortes ē hō ē aīa itellectiua. 7 ꝟ ē nobilissima oīum foraꝝ istoꝝ inferioꝝ ut oēs dicūt. Si vo detur tertiū. s. q; illa fōa ē min⁹ pfecta 7 nobilis q̄ forma q̄ ē hō. ꝟ silt ē incōueniens. qa i talibꝫ formis dīsis p se ordinatis illa q̄ ē coioꝝ ē min⁹ nobilis 7 q̄ potētialis ut si forma hois ꝑpa ē dīsa realit a fōa ꝑpa aīalis dstat q; fōa aīalis que ē coioꝝ ē min⁹ nobil q̄; fōa ꝑpa hois 7 ē q̄ potētialis respcū ei⁹. Vñ dm̄. in iz° methaph. dicat q; fore cōes i qbꝫ sūt ulia sūt extra aīam i potētia. i. potētiales 7 ꝑpter hoc scire aliqd in uli ē scire ipm in potētia ut dicit. Vñ Lincoñ. p̄ p̄teriꝝ dīc. q; gen⁹ uel ē mā forālis uel fōa māl. 7 hoc inuit Aꝛ. 7° methaph. Sic g̃ in ꝓposito. fōa ꝑpria sor. deberet eē pfectioꝝ q̄; ei⁹ fōa coīs q̄ ē hō

Itē si fōa subal ꝑpa sor. eet min⁹ pfecta q̄; fōa q̄ est hō. sequeret̄ q; sor. ꝑius generaret̄ inq̄tū sor. q̄; inq̄tuz hō qđ ē absurdū. dña pz. qa ipfectioza in eodē p̄cedūt uia generatōis scd̄m Aꝛ. 9° methaph.

Itē que eet opatio ꝑpa illi⁹ fore indīdual diuersa ab opatione aīe hūane? Nō posset assignari nisi forte fingēt̄. Vñ mihi uī q; sor. scd̄m q; sor. circūscriptis p intellcm̄ oībꝫ accn̄tibꝫ nō includit rem aliquā ultra ea que sibi debent ad ꝟ q; sit hō. 7 ꝑpt̄ hoc credo q; ei⁹ intellectio ut sic nō sit alia realit ab ei⁹ intellectōe scd̄m q; hō. 7 sicut dico de sor. ita etiā de oībus alīs indīduis 7 spēbꝫ. Et dicerē ulteri⁹ q; sor. scd̄m q; sor. isto mō sūptus nō ē ī alio gdu eētiali p̄dicamēti q̄; homo. qa ñ differt re nec dceptu. Nisi forte diceret̄ q; dcept⁹ sor. scd̄z q; hō nō differt a dceptu pōnis scd̄m q; hō. sed ē un⁹ scd̄m se. 7 sic ibi eet p̄dicatio supioris de inferiori quoq̄ mō. nec p dīsas formas.

Sed dicēs ꝟ. q; si dcept⁹ sor. scd̄z q; sor. ē idē cū intellcū ei⁹ in q̄tū hō. 7 silt cōceptus pōnis scd̄m q; pō ē idē cū dceptu hois scd̄m q; hō tūc dcept⁹ sor. scd̄m q; sor. 7 dcept⁹ pōnis scd̄m q; pō ē un⁹ 7 idē cū dceptu hois scd̄m q; hō. mō que uni 7 eidē sūt eadē inter se sūt eadē. 7 sic concept⁹ sor. scd̄z q; sor. 7 dcept⁹ pōnis scd̄ q; pō ē sī idē dcept⁹ īt se. qđ uī absurdū. 7 sic sor. pō eēt unū 7 idē

Ad hoc pōt dici scd̄m aliq̄s q; illa que sūt eadē uni 7 eidē numero p se sūt eadē numero p se. 7 si sunt ead̄ uni 7 eidē p se scd̄z spēz sūt eadē int se scd̄z spēz. Mō dicēt̄ q; dcept⁹ sor. scd̄m q; sor. 7 dcept⁹ pōnis scd̄m q; pō sūt idē cū dceptu hois ut hō. sed ille dceptus nō est vn⁹ numero simplr 7 p se. ꝟ est un⁹ scd̄m spēm. bñ tñ ē un⁹ numero paccn̄s. qa in uno subo. s. in itellectu. 7 iō nō sequt̄ q; illi dcept⁹ sint un⁹ numero simplr 7 p se. sed bñ sūt un⁹ scd̄m spēz 7 silt sor. 7 pō sunt unū scd̄m spēm. Qualr autem unitas scd̄z spēz sit extra aīam alibi oñsū fuit. Vl oicat̄ q; bñ ē uez q; dcept⁹ sor. circūscripd oībꝫ accn̄tibus ē oīo idez cū dceptu pōnis circūscripd simili oībus accn̄tibꝫ. nec ex ꝟ pōt cōcludi q; sor. 7 pō sūt idē nisi scd̄m spēm. 7 q; circūscriptis oībꝫ accn̄tibꝫ nō dīant. 7 ꝟ plane docet Aꝛ. 7° p̄teriꝝ dicens. q; sub eadē spē sūt multe dīe. sed nō scdz subaz neq; p se. g̃ scd̄m accn̄s. nec ē incōueniēs q; diuersa numero eadē scd̄m spēm dcipiāt̄ uno dceptu indiuiduali scd̄m se. sed dīsificat̄ scd̄m accn̄s inq̄tuz respiciūt plura indīdua accn̄talr dīsa a se. Sz de ꝟ īqte diligēt̄ qa ualđ bonū ē. dico g̃ rcolligēdo q; itellecō sor. ut sor. ē circūscriptis oībus accn̄tibꝫ nō ē alia realr ab intellectōe ei⁹ inq̄tū hō. Sed si sumatur sor. ꝑ suba que indīdualr exīstit una cū accidēte aliquo uel cū accn̄tibꝫ sic ei⁹ intellectio realiter ē alia ab intellectiōe inq̄tuz hō. sicut etiā ipe sic sūptus includit aliquā rē essentialr aliā a qdditate. accidēs. n. ē eentialr aliud a suba in q̄ ē. vbi gra. si intelligam⁹ subam sor. cū ei⁹ indīone hoc intelligere erit aliud ab intelligē ipm scd̄m q; hō. qa aliud erit intelligere ipm scd̄m q; homo. aliud aūt scd̄m q; in diuiduū. silt si accipiam⁹ ipam subam cū tli figura sic itelligim⁹ ipm ut figuratū 7 sic de alīs. 7 ista accidētia pus cognoscūtur ab ipso sensu. ꝑpt̄ qđ ad istā intentionē pōt itelligi dictū dm̄. q; itellect⁹ cō phendit indīduū mediāte sensu. s. ophensiōe qua ophendit silr cū suis accn̄tibꝫ. 7 ꝟ significauit Aꝛ. ī lra dicēs. Sensitiuū qdē igit calidū 7 frigidū iudicat 7 quoꝝ tō quedam caro. i. in quoꝝ ꝑporciōe q̄dā dsistit fōa carnis. alio aūt supple pncipio cogscitiuo aut eodē alit se hñte. s. sicut linea circūflexa se hz ad se ipam cū ē extēsa carnis eē discernit. i. qdditatē carnis. Et ē hoc siderandū diligēter q; illud exemplū phi de linea rcā 7 circūflexa scd̄m exponem dm̄. nō referr̄ ad modū intelligēdi indīduū ita q; ꝟ uelit Aꝛ. inqrē modū scd̄m quē intellcūs diuersificat iu ophendendo singulare a se ipo ophendente qdditatē hz ꝟ coīter accipiat. sed refert illud exē plū ad diuersū modū scd̄m quē intellcūs intelligit aliquā qdditatē. Mā intellcūs q̄nq; intelligit qdditatē aliquā scd̄m rōem 7 formā. ꝑpam ut carnez scd̄m q; caro. aliq̄n itelligit qdditatē illi⁹ qdditatis 7 hoc ē intelligere illā rē scd̄m aliquā spēm 7 foraz coēm q̄ ptinet ad ei⁹ eentiā sicut ē si intellcūs intelligat hoiem scd̄m q; ē aīatus uel scd̄m q; ē coꝛp⁹ ul suba. 7 tūc intellcūs si sic intelligit quodāmō se habet ad ipm intelligentē qdditatē illā scd̄m ꝑpam rōem sicut linea circūflexa se hz ad se ipaz extēsaz nā sicut in linea circūflexa quodāmō ē redit⁹ ab eo dē in idē. sic intellcūs cū intelligit qdditatē alicui⁹ qdditatis redit quodāmō ab eodē in idē. qa qdditas ē quodāmō idē cū illo cuius ē qdditas. 7 sic pōt ꝓcedere intellcūs abstrahēdo qdditatē a qdditate quousq; ꝓueniat ad qdditatē simplicē que ñ habet qdditatē ꝟ ē ꝓuenire ut puto ad genus generalissimū. Sic g̃ nō vult ibi dicē Aꝛ. q; intellect⁹ intelligēs singulare sensibile se hēat ad se ipm itelligētez qdditatē sicut linea circūflexa ad se ipaz extēsaz ut coīt accipit. Et dicēt̄ q; intellcūs itelligit singulare linea reflexa. sed vult dicē q; dīsis modis ocingit intelligere qdditatē ut ē dcm. 7 q; ꝟ sit expō dm̄. pz īspicienti ei⁹ vba.

Sz redeūdo ad ꝓpositū dicō q; suba īdīd ualit exñs sūpta cū suis accn̄tibꝫ itlr intellcōe alia ab intellectōe soli⁹ qdditat̄ 7 h⁹ intellectio nō ē simplr una 7 indīdualis sicut nec res q̄ sic intelligit.

Vñ buiter uī mihi q; ipm indīduū seu singulare sensibile nūq; pōt itelligi intellectione penitus una 7 simplici sed dīsa ab itellectōe sue spēi ul qdditatis. 7 sicut dico de indīduo subē sic ꝓporcionabiliter ē de indīduo accn̄tis. vbi gra. ꝟ albedo si cit cūscribāt̄ p intellcm̄ oīa qbꝫ ē accn̄talr diūcta nō itelligit alia intellectōe q̄; albedo. ꝟ ut ē diūcta huic supficiei ul ī ꝟ loco bñ ē alia itellec° eius. Vñ si sūt

aliq̃ entia indīdualit uel singularit exñtia q̃ nō sūt
oiūcta aliqbus accñtib9 nūq̃ ocept9 talis īdiuiduꝰ
ē ali9 a ocepto sue spēi sicut in subīs sepatis a mā 7
a magnitudīe. Quid aūt sit ꝓncipiū p quod īdiui-
duū ē indīduū ꝺ genere subē bona pscrutatio est 7
forte alias uidebit si deus uoluerit. Et cū accipit in
oubitatione. q̃ si intellectio soꝛ. ē eadē cū intellec-
tione hois tūc eque oicē intelligẽtur hō 7 soꝛ. oico
q̃ ueꝝ ē accipiẽdo ipm soꝛ. circūscriptis oībꝰ accñti
bus suis. nec ꝟ iuenio negatū apud Aꝝ. 7 om̃. ꝟ si
sumẽt soꝛ. scꝺ q̃ ē idiuiduū sic nō eque ꝑ itelligẽt
sicut qdditas. nā indīduatio q̃ foꝛalt soꝛ. ē īdīduꝰ
ut credo ē q̃dā ꝓuatō. s. ꝓuatio oīonis in ptes eiuꝰ
dē tōis. ꝓuatio aūt nō intelligit ꝑ ꝟ ex oñti aliquo
mō. 7 sic intelligendū ē q̃ ipm indīduū. nō intelli-
git ꝑ. ¶ Ad aliā oubitationē cū querit. q̃ intellec°
ē poꝛ ꝛc. ꝑōt dici. q̃ si recipiat indīduū subē pro
suba q̃ substernit indioni seu indīduatōi circūscri-
ptis p intellcm̃ oībus accñtibus sic ei9 intellectio ñ
ē poꝛ simplr nec ꝓterioꝛ intellectiōe qdditatis. qa
sūt una 7 eadē intellectio ut ꝓbatū ē. ¶ Vtꝝ aūt in-
tellectō seu ocept9 spēi spāliss̄ime sit poꝛ oceptu ge-
neꝝ sub qbꝰ ipa otinet alia qō ē 7 alias fuit de ꝟ oꝛ
oinatum aliquid. Sed si accipiat indīduū substan
tie simul cū suis accñtib9 uel accñte sic nihil opinoꝛ
ꝓhibere qn intellectio ipsi9 indīdui poꝛ sit uia ge-
neratōis q̃ intellectio qdditatis subalis. ut itellec-
tus ꝑus itelligit figurā soꝛ. aut ei9 filiatiōꝝ aut aliq̃
h9mōi q̃ intelligat ei9 hūanitatē 7 sic in aliis huiꝰ-
mōi. 7 si indiuiduū alicui9 accñtis sit oiunctū accñ-
talr alicui accñti qd sit ꝓpinquius sensui tunc illud
accñs ꝑus itelligeret q̃ qdditas alteri9 accñẽ. sicut
si ꝟ rectū ē oiunctū otinuo ul albo ꝑus intelligit ꝟ
albū uel otinuū q̃ qdditas recti scꝺm se. ꝟ nulluꝰ ē
incōueniēs. Sic igit aꝑꝝ q̃lt intellectio singulaꝝ p-
cedit intellectōꝝ qdditatis 7 qūo nō. Sed ē aduer
tendū ꝓpr auctoꝛitatē om̃. iz° methaph. q̃ ulle al'n
accipitur ꝓ intentōe uel foꝛa qua aliqd oꝛ foꝛaliter
ulle. 7 de illa oīc om̃. q̃ ulia sūt collcā ex singulāib9
ꝛc. vult dicē q̃ ocept9 ulles sūt collecti. i. sil' recepti
ab intellcū. s. possibili q̃ osiderat int' ea silitudinem
i. q cāt aliqd qō ē unū ī eis aliquo°. collecta oico ex
singularib9 tanq̃ ex agentib9 oisponētib9 intellcm̃
ad receptionē h9mōi ocepturū. 7 intellcūs agens fa
cit ea intentiones unā. i. facit oceptū intellectualē
unū q̃ indr̃ter se hꝝ ad oīa h9mōi singularia. Nō
ḡ sic colligūtur ulia ab intellcū q̃ intellcūs ꝑus co-
gnoscat illa singulāia sensibilia sicut aliq̃ male yma
gina bātur. sed colligūtur. i. sil' recipiūtur tales itel
lectiones q̃s faciūt singularia sensibilia oispositiue
7 intellcūs agēs opletiue ut patebit p9. vbi gr̃a. soꝛ
cogitat9 7 ymaginat9 q̃tū ad aliqd ī quo ouenit cū
plone oisponit intellcm̃ possibilē ad recipiendū in-
tellectōꝝ qdditatis hois ulem 7 intellcūs agēs facit
h9mōi intentiones. i. intellectiōꝝ unā opletiue. 7 ī ꝟ
differt opīo Aꝝ. ab opinione plonis. qa scꝺ; plones
ulia sepata a mā 7 magnitudīe eēnt actu extra aīaꝝ
7 sic eēnt itellecta 7 itelligibilia de se. cui9 otrariuꝰ
vult Aꝝ. ut oīc ibi om̃. mō pmisso. Et qñ arguitur
q̃ sicut ulle oplexum ꝛc. ꝑōt dici q̃ non ē oīno sile.
quia ocept9 singularis oplexi ē quodāmō ps ipius
ocept9 ulis oplexi ut ocept9 h9 singularis oplexi ꝟ
totū ē mai9 sua pte ē quodāmō ps ocept9 hui9 ulis
oplexi oē totū ē mai9 sua pte. ꝟ ocept9 singlaꝝ icō
plexi ñ ē ps ocept9 ulis icōplexi ut ocept9 h9 toti9
ñ ē ps ocept9 toti9. 7 sic ocept9 h9 hois ñ ē ps ocept9
hois saltē accipiēdo hūc hoīem cū suis accñtib9. bñ
tñ ueꝝ ē q̃ ocept9 hois inq̃tū hō non est ali9 q̃ oce
pt9 soꝛ. inq̃tū homo. 7 ocept9 plonis inq̃tū homo
7 h9mōi. ocept9 aūt soꝛ. ut soꝛ. circūscriptis accñti-
bus idē ē q̃ ocept9 soꝛ. inq̃tū hō. 7 sic etiā in aliis.

Et ē aduertēdū circa illā auctoꝛitatē om̃. q̃ quis
ipse loq̃bat in plurali q̃ ulia fiunt a singularib9. tñ
nō ē intelligendū qn īdīduꝰ spēi fantasiatū possit
oisponē intellcm̃ ut recipiat intentionē ulem p in-
tellcm̃ agentē. vbi gr̃a. cū aliqs ymaginatus fuerit
unuꝰ lapidē potit ipm̃ itelligere itellectiōe ulis. sed
bñ ueꝝ ē q̃ nō cogscet ipam nām lapidis esse ulem
nisi cū osideraverit ipam eē repibilē in mltis scꝺm
quandā unitatē uel idēptitatē. 7 ꝟ ē doctrina Lin-
coñ. ꝑ pterioꝛ in illo cap°. Manifestū aūt q̃ si aliqs
sensus deficet ꝛc. multuꝰ. n. differt itelligere aliqd
intellectiōe ulis 7 cogscere affirmatiue ipm eē ulle.
ut ꝑ ex dictis. ¶ Ad rōnes. Ad pmā cū oꝛ. intel-
lcūs nihil itelligit ꝛc. ueꝝ est qō nō otinet sub suo
obo ꝑ. 7 cū oꝛ. q̃ pmū obm̃ itellcūs ē ulle. osideran
dū q̃ ista ꝓpō bñ 7 male pōt itelligi. Vno mō pōt
sic itelligi q̃ obm̃ p se intellcūs ē ulle. ita q̃ ulitas sit
rō foꝛalis ꝑ quā aliqd mouet intellcm̃. sicut colō ē
foꝛmalis rō qua aliqd mouet uisū. 7 ꝟ mō itelligūt
multi 7 credo q̃ male. qa res ñ ē actu ulis nisi scꝺ;
eē in itellcū. eē aūt rei in itellcū nō ē foꝛmal' rō obi
ad mouendū ꝑ ipm intellectū. sicut eē colozis ī ui
su nō ē rō foꝛalis neq; ꝓncipiū foꝛale ad mouēduꝰ
ipm uisū. Alio mō pōt itelligi q̃ obm̃ intellcūs est
ulle. i. q̃ obm̃ intellcūs oꝑhendat' oꝑhensiōe ulis ab
intellcū 7 ꝟ uerissimū ē. 7 ē silis modus loquēdi si-
cut si diceremus q̃ obm̃ uisus ē res uisa non q̃ ipsa
uisio sit ꝓncipium foꝛmaliter mouens uisum. sed
q̃ obiectum uisus cognoscitur cognitōne que est
uisio. ita ī ꝓposito suo mō. Et ꝟ ē qō dīc Boetius
q̃ ulle ē cū intelligit. mō nullū incōueniēs ē q̃ res
que singularit' existit 7 coꝛpal't oꝑhendat' ult ꝑtel
lectū sepatū a mā 7 sic q̃uis singlare ñ sit ulle foꝛalt
ut singlare ē. tñ illō qō ē singlare scꝺ; eē extra aīaꝝ
itelligit. ¶ Sed si cauillās argueret. oē qō itelligit
ē ulle. sed singulare ut ocessū ē intelligit. ḡ singulaꝝ
ē ulle qō uꝝ ipossibile. Sz dico ꝟ q̃ oē qō intelligit
ē ulle scꝺm eē qō hꝫ in intellcū. sed alt nō oꝛ. iō cum
illud qō ē singulare extra aīam intelligat' ocedēdū
ē q̃ illud qō ē singulāe exñs extra aīaꝝ sit ulle apud
intellcm̃ 7 scꝺm eē qō hꝫ in intellcū. ꝟ aūt nō oppo.
nūtur q̃ aliquid sit singulare 7 māle. scꝺm unū eē
7 ulle scꝺm aliud eē. ¶ Ad aliā oicendū ē q̃ nō ē si-
mile. qa sensus nō ē oꝛ ꝛ ifeꝛioꝛ ad intellcm̃ scꝺ; oꝛ-
oinē nobilitatis 7 pfectionis. 7 iō nō oz q̃ cogscat
illud idē qō cognoscit ipe intellcūs. ipe aūt intelle
ctus cognoscit illa eadē q̃ cognoscit sensus. qa uir-
tus supioꝛ pōt qcqd pōt iferioꝛ 7 adhuc plꝰ 7 pfec-
tius. ¶ Ad aliā nego oñam. 7 cū oꝛ. q̃ nā nō facit
ꝛc. ueꝝ ē si pōt facer p illud unū solū sine aliis. mō
q̃uis intellcūs possit cognoscē singularia sensibilia
ꝟ tñ nō pōt nisi mediantib9 sensib9. ¶ Vñ dēficiente
aliquo sensu a natūtate necē ē nob dēficē scīaz ꝺ sen-
sibilib9 illi9 sensus. ut dīc Aꝝ. ꝑ pterioꝛ. Cā autez
q̃re intellcūs nr̃ nō pōt intelligē res sensibiles nisi
mediantib9 sensib9 inferi9 ē pscrutandū. ¶ Ad aliā
qñ oꝛ. vꝺ q̃ non ogscit ꝟ nūc ꝛc. pōt dici q̃ ueꝝ ē
nisi dependeat in opatōe sua ab aliquo qō ē ꝟ nūc.
sed si ita sit q̃ in sua opatōe dependeat ab aliq̃ exñte
ꝟ nūc tūc pōt cognoscere tale cogscibile aliq̃ mō 7
sic ē in ꝓposito utz ex dictis. ¶ Vel dicas q̃ vꝺus q̃ ñ
ē ꝟ 7 nūc nō cogscit illud qō ē ꝟ 7 nūc cognitiōe q̃
sit hic. i. cognitōe que sit oꝑhensa in loco determina-
to que oꝛ oprehēsio indīdualis. sed oprehēnsiōe q̃
nō ē ꝟ. i. que nō ē otēta nec inclusa in loco determina
to pōt cognoscē illud qō exist̃it ꝟ 7 nūc ita q̃ nihil
ꝓhibet rē que indīdualt' 7 coꝛpal't existit 7 situalit'
oprehēdi ult ex nā intellcūs q̃ ē abstracꝺ 7 īmālis
Et cū oꝛ. q̃ talia nō ꝓporcionātur ad īuicē. dico q̃
vꝺus que nō ē hic. i. in loco determinato nō ꝓporcio
natur q̃tū ad locū alicui qō ē in loco. silr vꝺus q̃ ñ

UVA. BHSC. IyR_010

ē nūc. i. cui⁹ eē nō mēsurat̄ tpe determinato ꝟ ē etna non ꝓportionat̄ q̄tuz ad ourationem alicui qđ est nūc. i. alicui quod solum ourat p aliquod tempus determinatū. qa infinite ouratiōis ad finitā nulla ē ꝓportio. tm̄ h⁹mōi ōtus hm̄ ꝓportionat̄ ei qđ ē ꝟ nūc q̄tū ad ꝟ q ipa ē potētia talis q̄le ē illud i actu quoq̄ mō. ꝟ ꝟ sufficit ad ꝓpositū.

¶ Dubitabit aūt aliqs. Dic posset queri. Vtz intellcūs possibil̄ possit se ipz itelligē. ꝟ ꝟ qō hz locū sup illā ptē. Cū aūt sic singla fiāt. ubi phs dic. ⁊ ipse aūt se ipm tūc pōt itelligē. ꝟ comodi⁹ ⁊ clari⁹ potit expediri p q̄ uisū fuit de eē itellcūs agēt. ⁊ quo itellcūs agēs se hz ad aīam hūanā. iō usqz tūc differat̄.

QVoniā aūt in oi nā ⁊c.
Dic q̄ritur. Vtz necessariū sit esse intellectū agentē. ¶ Et arguit̄ ꝑ q nō. qa nō ē nccē eē sensū agentez. g̃ nec intellectuz agentē. ons pz p Az. qui nō ponit sensū agentē ut coīter allegat̄ i isto li°. oña pz p silitudinē. qa sicut uī sensus se hr̄e ad sensibilia ⁊ sentire sic intellcūs ad intelligibilia ⁊ intelligē utz i isto 3°. g̃ ⁊c. ¶ Oppositū arguit̄ auctoritate Az. ⁊ om̄. in isto capło. ¶ Sciendū q qdā doctores h⁹ tpis magis theologicis q̄ phicis intendētes i isto ꝓposito Az. ⁊ om̄. nō uerētur otradicē dicētes nullaz eē nccitatē eēndi intellcm̄ agentē in aīa intellectiua hūana. sed qa istoz pō ⁊ tō mouēs istos sufficiēter narrata ē ⁊ ꝟbata p quendā socioz nroz in suo tractatu de intellectu agēte q sic icipit. Que circa intellectū sunt plurimas hñt ⁊c. iō ad pns nolo amplⁱ ꝓlongare sermonē p̄cipue qa ex eis q̄ ꝟ ponētur facilē apparebit qđ ē otra illā pōnem. ⁊ temotio tōnis illⁱ⁹ si alicui fieri otingēt. ¶ Dicā igit̄ uiter q̄tū ad qōnez ꝓpositā q nccē ē intellcm̄ agentē eē. sed utz sit aliqd aīe nr̄e uel nō ꝟ ꝟ fiet qō spālis. ¶ Ad ꝓmam tōnem accipio q̄sdā ꝓpōnes que mihi uident̄ euidētes ⁊ firme. ¶ Prima ē q intelligē nr̄m tpendz ab aliquo p̄ncipio p se actiuo īmediato. ꝟ intelligere ē opus p se intentū qđ recipit̄ in aliqua potētia receptiua g̃ ⁊c. maioz ꝓpō hⁱ⁹ sillogismi ē p se manifesta. qa tert oppositū. s. q aliqđ opus p se intentū nō ꝺpēdeat ab aliquo p se p̄ncipio actiuo. seqtur q a nullo agēte p se ē intentū. ⁊ p ons a nullo recipiēte ē p se intentuz. ⁊ sic a nullo est p se intentū. g̃ ē p se intentū ⁊ nō p se intentum qđ includit oppositū p̄me dignitatis. ⁊ sic pz maiō ⁊ minoz ē p se manifesta ⁊ ab oīb⁹ ocessa. qa itelligere cū sit finis hoīs ē qd p se intentū a nā hūana. Wñ etiā oēs hoīes nā scire desidetāt ut oīc phs i ꝓhemio methaph. ⁊ ipm sentire ⁊ intelligere ē finis oīum quoz ē altez hoz ut oīc Az. in de somno ⁊ vigilia. Et rursus ipsū intelligē recipit̄ in pōtētia p se receptiua. s. in intellcū possibili q ē ps aīe q̄ cogſcit aīa ⁊ sapit ⁊ qua opinat̄ aīa ⁊ intelligit. seqtur g̃ dcō. s. q itelligē dep̄det ab aliquo p se p̄ncipio actiuo īmediato. actiuū. n. remotū non agit p se nisi mediāte actiuo ꝓpinq̄ p se. ¶ Itē ꝓpter ꝓteruiētes pōt sic argui. Oē op⁹ de quo in scia queritⁱ ⁊ osideratⁱ quo ipm fiat indiget aliq̄ p se p̄ncipio actiuo ⁊ īmediato. ꝟ intelligere ē h⁹modi g̃ ⁊c. maioz ꝓpō ē manifesta. qa scīa est p cās p se ⁊ ꝓpinq̄s utz ꝑ p⁹tioz. ⁊ minoz ē euidēs auctoritate Az. ī isto 3° ꝓpe p̄ncipiū. s. ubi oīc. De pte aūt aīe ⁊c. ¶ Cōsiderā ꝺ quā hz oriam ⁊ quo fiat ipm intelligē. ħ. n. sit ꝑma ypotesis quā ut puto nō negabit aliqs m̄te lz forte ꝺboten⁹ otiget aliquē otradicē huic. Nō. n. nccīuz ē q aliquis dicet ꝟ existimare scom phm in 4° methaph. ¶ Secūda ꝓpō ē q spēs intelligibil̄ non est ens simplr nobili⁹ q intellcūs possibil̄. sicut ⁊ spēs sensibilis non ē ens simplr nobili⁹ q̄ sit sensus ut oēs ocedūt. Ridiculū. n. eēt dicere q spēs intelligibilis lapidis eēt ens simpliciter nobili⁹ intellectui hūano. Et posset ꝓbari. qa suba aīe est simplicr nobilioz oībus que sunt in aīalibus ut docet om̄. ī ꝓhemio hui⁹ q̄re ⁊c. ¶ Tertia ꝓpō sit ꝟ. Illud ens ē simpliciter nobilius cuius opatio est nobilioz opatione nobilissima alteri⁹. ⁊ ꝟ est maīfesta p se. ⁊ hr̄ hm̄ ex intentione om̄. in isto 3° om̄to 19°. ubi ꝓbat intellcm̄ possibilē eē magis diminutū. i. minus nobilē oīb⁹ aliis intellectibus p hoc q eius opatō est magis diminuta opationib⁹ alioz. ⁊ tō est. qa finis ꝓpinqoz rei ē eius opatio. nūc aūt illud est nobili⁹ cui⁹ finis ꝓpinqu⁹ ē nobilioz q̄ finis ꝓpinquus alterius. ⁊ ꝟ etiā hm̄ sentit Az. ꝑ p⁹tioz ca° de opatione demonstrationū. ¶ Itē ostat q illud ens cui⁹ opatio est nobilioz optima opatione alterius nō ē simplr minus nobile illo alio nec eque nobile simpliciter. ꝟ. n. statim eēnt absurda ⁊ nō osona apparentibus. g̃ relinqtur q sit nobilius illo. ¶ Quarta ꝓpō ē illa. ꝓducere aliqd pfectiue ⁊ opletiue ē nobilioz opatio q̄ recipe illud idem. ⁊ hec ē p se manifesta. Sed ofirmatur. qa ult actio ē nobiliozpassione sibi correspondēte ut oēs ocedūt. ⁊ p auctoritate om̄. in isto 3° om̄to ꝑdicto ubi declarat q opa° intellcūs possibilis ē magis diminuta. i. minus nobilis opationib⁹ alioz. qa opatio ipsius est passio. alioz aūt opones sūt actiones. aut g̃ intelligit q oīs actio sit nobilioz oī passione ⁊ sic hęrez intentū. aut q actio nobilioz ē passione quā ocomitat ⁊ sic similiter hęrem ꝓpositū. ¶ Et qs dubitat q mouere sit nobilius q̄ moueri ? ꝟ ꝟ etiā ꝓbauit Az. 4° ethicoz. q oate ē nobilius q̄ recipe uel sumere. q̄m nō ī manifestū ē q oationē segtur bñfacē ⁊ bona opari. sumptionē uero pati. ¶ Quīta ꝓpō sit ista. species intelligibilis nō est p̄ncipiū p se actiuū ītellectōis. ⁊ ꝟ seqtur ex dictis nccio. qa si esset p̄ncipiū p se ītellectōis. eēt nobilioz intellcū possibili. qđ ē cōtra secūdā suppositionē. oña pz. qa illud ē nobilius cui⁹ opatio est nobiliō nobilissima opatōe alteri⁹ p ētiā suppositōez. mō opatō spēi intelligibil̄ ē simplr nobilioz q̄ opatio pfectissima intellectus. Nā efficere aliqd ē nobili⁹ simplr q̄ recipe illud idē. p q̄rtā suppositionē. mō opatio spēi est efficere ītellectiōez. ⁊ opatio nobilissima intellcūs possibil̄ ē recipe ipz ītellectōez. ¶ Et ofirmat ista tō ꝓpt̄ cauillatores qa q̄ncunq; duo entia oueniūt in uno ope pfectissimo. illud ens qđ nobilioz ē causalitatē hab; simplr sup illđ op⁹ debet iudicari nobili⁹ simplr. Si g̃ spēs intelligibilis ⁊ intellectus possibilis cōueniūt ī hoc ope qđ ē ꝓducere intellectōem. ⁊ ipa spēs intelligibilis ē p̄ncipiū actiuū intellectōis. intellect⁹ autez possibilis p̄ncipiū receptiuū. cū cālitas actiui sit longe nobilioz cālitate receptiui respcū eiusdez. actiui dico oplētis ⁊ pficiētis. seqtur nccio q spēs itelligibilis sit nobilioz intellcū qđ ē absurdū. Et ofirmat̄ qa spēs intelligibil̄ si sit p̄ncipiū actiuū ītellectōis aut erit p̄ncipiū solū instrumentale. aut ꝓncipale. aut agens secūdū determinās actū p̄mū p sufficiētē diuisionē. Non ē agens pure instrumētale. quia puro instrumēto nō assimilat̄ effcūs. ut securi nō assimilat̄ dom⁹. spēi uero intelligibili assimilat̄ intelligere aliquo mō. ⁊ scom aliā ⁊ aliā spēm fit aliud ⁊ aliud intelligere. g̃ relinqtur q. aut sit actiuū p̄ncipale. aut agēs secūdū determinās actū p̄mū p sicut hō ad generationē homīs. ⁊ qđcūq; istoz daret̄ haberet̄ intentū. qa ī omnib⁹ talibus agētibus illud ē

UVA. BHSC. IyR_010

nobilius simplr cuius opatio est nobiliō operatiōe alteri⁹ opantis. Et ut hoc sit ad unū dicē nullus sane mētis dubitat qn ꝓncipiuz actm̄ p se 7 opletm̄ opationis nobilissime alicui⁹ sit nobili⁹ simpliciter q̄ principiū receptiuū illi⁹ eiusdē opatōis. Item unū 7 idē simplr idiuisibile nō pōt ee ꝓncipiū p se receptiuū imediatū 7 ꝓncipiū p se actiuū imediatū respectu eiusdē opis. hec ē manifesta. sed species intelligibilis ē imediatū p se ꝓncipium receptiuuz intellectionis. qa cū ipsius intellectōis oporteat eē aliqd p se principiū receptiuū imediatū 7 illud nō posset eē ipe itellcūs possibilis. qa iste imediate recipit formas ut oēs dicedunt. relinqtur g̃ q̄ receptiuū h⁹mōi sit simpliciter spēs intelligibilis. nā unū 7 idē simul nō recipit eque imediate duo dīsa habentia ordinē ad inuicē. cū g̃ species intelligibilis 7 intellectio sint diuersa ut dicebatur 7 ꝓbatū ē priuſ 7 species intelligibilis habeat ordinem ad intellectionē sicut q dam actus ꝑmus ad secundū seqtur q̄ intellcūs possibilis nō recipiet eque imediate hꝫ ambo. 7 sic recipit spēm mediāte intellectōe ut pz. g̃ relinqtur q̄ recipit intellectionē mediante specie tanq̄ mediante ꝑpatione 7 dispōne subi ad recipiendū hoc opus. q̄te manifestū ē q̄ species intelligibilis nō ē p se ꝓncipiū actiuū intellectōis. 7 p tōez ꝓcedentez cū suis dīrmatiōibꝫ ꝓbat sufficienter q̄ fantasma uel species exīs in fantasia nō sit imediatū ꝓncipiū actiuū intellectiōis. nec sit ipsa res mālis exīs extra intellectū Sexta ꝓpō ē ista. itellectus possibilis p se nō ē ꝓncipiū actiuū intellectōnis. 7 hꝫ ē dicta ab oībus. 7 ꝓbat. qa nulla potētia receptiua alicui⁹ opatōis ē p se ꝓncipiū actiuū imediatū illius. hꝫ ut manifesta 5° methaph. qa potestas passiua est principiū transmutandi ab altero inq̄tū alterz. Certū aūt ē q̄ intellcūs possibilis est potētia receptiua ipius intellectōis. 7 ꝓpter hꝫ Aꝛ. dicit ipm esse ptem aīe qua cognoscit aīa 7 sapit 7 q̄ aīa opinat 7 intelligit q̄te ꝛc. Itē si intellectus possibilis scom q̄ possibilis efficeret intellectionē imediate tūc haberet eā mō nobiliozi 7 mō minus nobili. haberet. n. eam actu ⟨actuali inq̄tū eēt p se principiū actiuū illius. 7 eam haberet actu formali inq̄tum haberet eam actu sibi inherentē. habere aūt aliqd actu uirtuali ē ipm habere nobiliōi mō q̄ habere actu formali ꝑcipue cū ista sint eiusdē ordinis 7 unum eoz nō est agens pure instrumētale. ita q̄ utrūq̄ istoz utputa illud qd hz uirtualī 7 illud qd habet formaliter sint īcorpalia uel ābo corporalia 7 habens aliqd actu uirtuali nō sit agens pure īstrumētale sicut semen in generatōe hoīs. Cōstat aūt q̄ intellectus possibilis si ageret intellectionē nō eēt agens pure īstrumētale. qd. n. eēt agēs pure īstrumētale illi⁹? 7 in hꝫ amplⁱ⁹ mouari ē supflūū. His ꝑmissis dico q̄ necē est esse intellcm̄ agentez. qd sic ꝓbo. qa si nō esset intellectus agens sequeret q̄ intelligere nō esset ab aliquo ꝓncipio actiuo imediato 7 p se. 7 hoc ē dicta ꝑmā suppōnem ꝓbatam ꝑius. dīa ꝓbat. qa imediatū ꝓncipiū actiuū intellectionis si qd sit ꝑter intellectū agentē. aut erit spēs intelligibilis aut fantasma aut ipa res intelligibil mālis aut intellectus possibilis scom se. hꝫ dīo ē sufficiens nisi quis uellet fingere. sed nullū ꝑdictoz pōt eē h⁹mōi principiū actiuū imediatū 7 pfectiuū utz ex declaratis. q̄te relinquit aut q̄ nullū sit tale ꝓncipiuz actiuū ipsi⁹ intelligere qd ē impossibile. aut q̄ sit intellcūs agens aut ei⁹ ⟨otus. 7 hꝫ ē qd uolum⁹. Ponō g̃ intellectū agentē aut ⟨otutē eius eē imediatū p se principiū actiuū pfectiuū ipius intelligere seu intellectionis. 7 puto q̄ istam tōnem intelligit phs in hꝫ ca°. vnde posset sic argui scom uerba Aꝛ. In oī natura supple que q̄nq̄ habet suū actū ꝓpuz 7 q̄nq̄ ē ī potētia ad ipm oz eē aliquod ꝓncipiū qd sit potētia oīa fieri q̄ sūt illius generis. i. q̄ sit ī potētia receptiua oīum illoz actuū. 7 aliqd qd sit in potentia oīa facē. i. q̄ sit potens oēs illos actus ꝓduce ita q̄ illud ꝓncipiū actiuū se habet quodāmodo ad passiuū sicut ars ad mām. sed aīa intellectiua hū ana est h⁹mōi. i. q̄ ipa q̄nq̄ ē in actu habēs actual it suū actū 7 q̄nq̄ in potētia. g̃ oz eē aliqd in ea qd sit potens oēs intellectuales actus recipe. 7 oz esse aliqd qd sit potens oīa facē 7 q̄ sit potentia faciēs oēs intellectiones. 7 tūc deducat ut pus ingrēdo quid pōt eē illud qd hz potentiā actiuā oīum intellectionū. 7 nō inuenietur rationabiliter aliquid aliud nisi uirtus ītellcūs agētis. Credo g̃ scoz has ꝓbatōes q̄ intellcūs agēs ē imediatū ꝓncipiū actiuū oīuz ītellectionū quas recipit intellect⁹ possibilis. Et ad istā intentionē dicit cōm. in multis locis huⁱ⁹ tertii q̄ intellectus agens est ille q̄ facit ex potentia intellectis actu intellecta. ꝓprissime aūt sic facit ex potentia intellectis actu intellecta qa pficit 7 complet ipm intelligere siue intellectionē. Qd ut melⁱ⁹ intelligatur applicemus etiā uerba cōm. ad istā intentionē. dicit. n. cōm. cōm to 18°. īcipit supple Aꝛ. dclarare q̄ necesse ē tertiū genus intellcūs esse 7 est intelligentia agens que facit intellcm̄ qd est ī potentia eē intellectū actu. 7 dicit q̄ hꝫ ē necessitas ī ponē dō intelligentiā agentē in hoc genere entiū sicut est dispositio in oībus rebus naturalibꝫ. Quē admodū n. necesse est in vnoquoq̄ genere tertū naturalium generabilium 7 corruptibiliū eē tria de natura illi⁹ generis 7 ei attributa. s. agens. patiēs. 7 opus factū ita oz in intellectu. s. q̄ in illo sit aliquid in potentia ad oēs actus nate ītellectual 7 aliqd ꝓncipiū actm̄ oīum illoz actuū. 7 aliqd factum. i. ipse act⁹ seu op⁹ ītellcūs. 7 pficiendū est declarando ut dixi. q̄ non pōt esse aliqd ꝓncipium actiuū oīum illoz actuuz 7 imediatū 7 opletiuum oīum opationū ītellectus nisi intellectus agens. Et ē bñ aduertendū q̄ alicuius actus pōt esse duplex principiū actiuū. s. actiuū uel agens dispositiuū. 7 agens pficiens uel completiuū qd īducit in subo ꝑparato ultimū complementū. i. actū ad quez sunt ille dispositiones. 7 hāc distinctionē ponūt expositores comiter supⁿ secundū phicoz 7 qntum methaph. 7 Aꝛ. inuit. 7 possum⁹ declarare in exēplo manifesto. Intentio. n. uel spēs albedinis recepta in dyaphano dependet a duplici agente. unū est agens dispositiuū. s. ipm corp⁹ luminosum qd dat medio dispositionē qua motū recipit a colore ut docet cōm. z° hui⁹. 7 aliud ē actiuū pficiens uel cōpletiuū. s. albedo que est in dyaphano illuminato gignit suā speciē. Et similiter i rebꝫ artificialibus est uidere. ut forma nauis dependet a nauifactiua tanq̄ ab agente 7 pficiente 7 complente. 7 a dolatiua lignoz tanq̄ ab agente disponente materiā. 7 ipsum agens dispositiuū dicit esse agens in potentia ꝓ tanto. qa eius effectus ordinat ultius ad aliud sicut potentia ad actū. 7 ad istam intētōez dixit cōm. z° hꝫ cōm to 6°. q̄ sensibilia extra aīaz sūt dispositiones in potentia. nō qdem receptiua quia nūq̄ recipiūt sensationes. sed in potentia actiua ut agens dispositiuū ut dicebat pleni⁹ ī z° hui⁹ qōne de sensu agēte Dico igit q̄ ipsius intelligere sunt aliqua principia actiua disponentia subm. s. intellectū possibilem puta spēs rez intelligibiliū exīstes in memoratiua hoīs 7 ymaginatiua uirtute. 7 act⁹ cogitandi ut ꝑius tangebat. 7 hꝫ pulchre docuit cōm in isto 3° cōm to 12°. ubi dixit q̄ iste ⟨otutes sūt quasi res que ꝑparant materiā artificiū ad recipiendū actionē artificis. 7 hoc ꝓprissime sic̄ est ꝓ quāto act⁹ istaz ⟨otutū inducūt ī intellectū ꝑparatiōes ad recipiendū intellectiones. aliud aūt est agens opletm̄

UVA. BHSC. IyR_010

7 perfectiuū ipsius intelligere. s. q̄ in intellcū possibili sic p̄parato inducit actum intelligendi. 7 sic facit de potentia intellecto actu intellectum. Res. n. matialis solum est potentia intellecta p̄ quāto p̄t mediante specie quaz facit in sensu disponē ītellcm possibilē ad intelligere actu. 7 hec est apte intentio ōm. in isto 3° ōmto 4°. dicēt. Videt q̄ forme retum extra mentē mouēt hanc ⁊tutem ita q̄ mens. s. intellcūs agens aufert eas a materiis. 7 exponit se statim. 7 facit eas ꝺ potētia intellectis actu intellectas postq̄ erāt ī potētia. 7 isto° ur̄ q̄ ista aīa sit actiua 7 nō passiua. s. aīa humana. scꝺm g̈ q̄ intellecta mouent eam est passiua 7 scꝺm q̄ ea mouet est actiua Constat autē q̄ aīa hūana p̄ suā uirtutē actiuā. s. p intellcm̄ agentem nō mouet intellcā motu qui recipit̄ in eis scꝺm suum eē extra aīam uel ī fantasia. qd. n. recipit lapis aut fantasma ab intellcū agente cū intellect⁹ ipsiz lapidem intelligit: sed mouet ea motu. i. actu qui recipit̄ in ipsis q̄tum ad eē eoz in ītellcū. s. q̄tum ad spēm ītelligibilem quā facit in ītellcū ita q̄ ītellcūs iforat⁹ h⁹mōi spē mouet̄. i. actuat̄ p̄ intellectū agentē actu q̄ ē intelligē. p̄z g̈ necessitas eēndi intellectum agentē in qua gaudet⁹ ē anim⁹ meus cum dei laude ꝛc.

Vnc temp⁹ est mouere dubitationes ōtra p̄dictam positionē 7 eas soluere scꝺm posse meum. ¶ Dubitatio sit ista. Si intellcūs agēs esset principium actiuū p̄ se intelligere tūc aīa intellectiua eēt ī potentia eēntiali ad ipm intelligere. sed hoc uidetur ī conueniens. q̄a actus primus nō est in potētia eēntiali ad actū secundū. ut forma grauis nunq̄ est in potentia eēntiali ad motum deorsum sed in potētia accidentali ut p̄z 8° p̄hicoz. cum g̈ aīa intellectiua sit actus p̄mus hominis ut p̄z ex diffinitiōe cōi aīe. 7 intelligere ē actus secūdus. ⁊r̄ q̄ aīa intellectiua nō sit in potētia eēntiali ad ītelligē. ōna p̄z. q̄a unūqd q̄ recipiēs ē in potētia eēntiali ad illū actuz quē hz a principio p̄ se actiuo utz. q̄a potētia p̄ se actiua requit potentiā p̄ se passiuā. si igit intellcūs est principiū p̄ se actiuū ipius intellectionis nccē ē intellcm̄ possibilē q̄ eā recipit eē in potentia eēntiali uel hē potentiā eēntialē ad intellectionē qd ē incōueniēs ¶ Aliud ē dubiū. Nulla fora agit in suū p̄priū obiectū. Ih̄s ur̄ satis nota. ut caliditas ignis non agit in ignē 7 sic de aliis. sed intellcūs agens ē fora ītellectus possibilis ut coīter concedit scꝺm ōm. in isto 3° q̄a sicut lux ē pfectio dyaphani ita intellcūs agēs ē pfectio intellcūs possibilis utz in ōmto 5°. quar̄ nō agit aliqd ī ipm. ¶ Itē si itellcūs agēs eēt īmediatū principiū actiuū ītellectiōis seqret̄ q̄ oēs ītellectōes essent eiusdē spēi uel nō ꝺrsaz spēz qd ur̄ absurdū 7 ōtra ōm. in isto 3° ōmto 35°. ubi plane dicit q̄ ītelligere ꝺrsificatur scꝺm naturā rei intellecte. ōna p̄z q̄a unū 7 idē scꝺm speciē nō ē īmediatū p̄ se principiū actiuū ꝺrsoz scꝺm speciē. intellcūs autē agens est unus scꝺm speciē īmo scꝺm numez ut oēs dicunt. ¶ Itē aliq sic arguūt. actio 7 passio 7 motus nō sunt agens p̄ se 7 dicūt q̄ hec ē demīrata ī 5° phi sicoz. sed intelligere ē actio uel passio q̄re ꝛc. ¶ Itē aliq arguūt sic. opationis nō ē opatio. sed h̄ contingeret si intellcūs agens efficēt intellectionē uel p̄duceret. nā ipa intellectio ē quedā opatio. 7 siliter p̄ductio intellectōis uel efficē intellectionē eēt operatio. 7 sic opatōis eēt opatio qd ē ip̄ossibile q̄a p̄cederet̄ in ifinitū. 7 ult opationes nō fiūt ut dicūt eē intentionez phi 5° ethicoz. 7 7 ¶ Itē iste mod⁹ ponēdi ur̄ eē ōtra ōm. in illo ca°. ubi dic. q̄ nccē est ī aīa hūana eē tres ꝺrsas. s. intellcm̄ possibilē q̄ efficit om̄e mō silitudis 7 receptiōis. 7 intellcm̄ ī hītu 7 intellcm̄ agentē. Et de ipo intellcū ī hītu dic om̄ q̄ ꝺr intellcūs scꝺm q̄ facit intellcm̄ possibilē intelligere in actu. 7 paz p⁹ subdit. h̄ ē diffinitio hītus q̄ hns hītum supple intelligibile; intelligit p̄ ipsuz illud qꝺ ē sibi p̄priū ex se 7 qñ uoluīt. i. suū p̄puz obm absq; h̄ q̄ idigeat in h̄ aliquo extrīseco. ex q̄bus ⁊bis ur̄ intelligē om̄. q̄ hītus intellcūal̄ sit p̄ncipiū p̄pinquū actiuū ipius intelligere 7 iste non ē intellcūs agēs ut patz ibidē. ¶ Itē aliq sic arguūt Idē debet eē agens disponens ad aliquā formaz 7 inducēs illā formā ut allegat̄ a om̄. in 7° methaph̄ ōtra Auic. cū g̈ fantasma sit disponēs intellcm̄ ad ītelligere ut dictū ē seqtur q̄ īducit intelligē qꝺ ē ōtra dicta. ¶ Itē si intellcūs agens facit intellectoz 7 intellcūs possibilis recipit eā tūc intellectio ñ erit opatio seu actio īmanēs in agēte qꝺ ē ōtra Az. ī 9° methaph̄ 7 ōtra ueritatē famosam. ōna p̄z. q̄a itellectus agens 7 itellcūs possibilis sūt sube ꝺrse scꝺm p̄hm 7 om̄. in isto 3°. ¶ Itē scꝺm p̄dictum modum sequeret̄ q̄ idē agens sit agens p̄pinquū 7 īmediatū 7 agens remotū respcū eiusdē qꝺ ur̄ absurdū. ōna p̄z. q̄a intellcūs agens ponit̄ eē īmediatū p̄incipiū actiuū 7 cū h̄ erit agens remotū q̄a facit speciē intelligibilē in intellcū possibili. nisi aliqs dicēt q̄ solū fantasma facit eā qꝺ ur̄ absurdū. ¶ Item q̄tendū ē qualr̄ intellcūs se hz ad aīam humanā utz sit aliqd aīe hūane uel nihil. sed de h̄ erit qō spālis p̄pter meliorē distinctionē 7 faciliorē intellectum ¶ Itē dubitatio est ōtra p̄dcm̄ modū ponendi. q̄a null⁹ doctoz modnoz posuit istū modū necitatis ītellcūs agentis 7 ulr̄ null⁹ expositoz latin⁹ uidetur sic intellexisse sed oēs dicūt intellcm̄ agentē abstrahere spēs a fantasmatibo nō aūt facere intelligē q̄re iste modus nō ē uer⁹. ¶ Itē aliq dubitāt cōtra de monstrationē p̄hi. uidet. n. uelle q̄ in quocunq; genere sit potentia passiua receptiua alicui⁹ act⁹ in eo dē genere oz eē potentiā actiuā reducentē illā potētiam ad actū. ¶ Contra. aut ītelligit de genere phisico aut de genere logico. Nō ꝺ genere p̄hico. quia corruptibile 7 īcorruptibile nō sūt eiusdē generis phīci utz 10° methaph̄. 7 tñ corp⁹ celeste p̄petuum exīns agit in ista īferiora que sūt corruptibilia. ¶ Si diceres q̄ mā istoz inferioz ē īcorruptibilis sicut 7 sol. 7 sic actū 7 passiuū p̄mū sūt eiusdē generi phīci. ¶ Cōtra ignis agit ī aquā 7 tñ p̄ncipiū agendi quo agit ignis 7 p̄ncipiuz patiendi quo patit aqua se hnt sicut corruptibile 7 eternū. nā forma ignis ē corruptibilis 7 materia aque ē p̄petua 7 sic nō conuenit scꝺm genus. Si ⁊o intelligit̄ de genere logico. Contra h̄ ē. q̄a p̄mus motoz. s. deus mouet p̄mum mobile 7 tñ p̄mus motor q̄ ē deus in nullo genere ē. corpus aūt celeste ē in oī genere corpaliū. 7 sic nō oz q̄ ī genere p̄ncipioz p̄mi mot⁹ sit actiuū 7 receptiuū. ¶ Ad p̄mū hoz dicūt aliq negādo ōnam. 7 cū ꝺr. q̄ unūqd q̄ recipiēs ꝛc. dicūt q̄ uez ē si moueatur ab agēte p̄ se extrīseco. sed si ab agēte intrīseco nō oz 7 sic ē h̄. nā intellcūs agēs ē intrīnsecus possibili sicut fora suo subo ut dicūt scꝺm ītentiōez Az. 7 ōm. in isto 3° ¶ Sed h̄ nō ur̄ sufficē. q̄a intellcūs agēs nō solū ē p̄ncipiū actiuuz intelligē ꝺ etiaz qꝺditas fantasiata. s. que agit suū fantasma ī aīa cogitatiua 7 illa ē qꝺ extrīsecū ab ītellcū hūano 7 sic ꝺ qꝺ p⁹ ¶ Ad h̄ ur̄ qꝺā dicē q̄ ipa qꝺditas fantasiata que intelligit̄ nullo mō ē p̄ncipiū actiuū ipius intelligere. sed qꝺditas materiał̄ bn agit suā spēm in fantasia 7 in ītellcū. fantasma aūt uel spēs qꝺditatis exīns in fantasia ē illud sine quo nō fieret ītelligere sed nō ē aliqua causa ipius ut dicūt. Similit spēs ī ītellcū nullā cālitatē hz sup intelligē ut dicūt sed solū est illud sine quo nō fieret intelligere ꝛc.

UVA. BHSC. IyR_010

Sz credo q̄ sit ōtra intētionē Aṽ.7 om̄. dicentiū in isto 3°. q̄ intelligere ē sicut sentire. sentire autez sit a specie sensibili aliquo mō ut apte dīc phs 2° huius de sentire scd̄m actū dicens q̄ hꝰ opationis actiua sūt extra. s. uisibile audibile ⁊c. g̃ silr intelligibile ē aliq̄r actiuū ipsiꝰ intelligere. qdditas aūt q̄ ē extra aīam ē itelligibilis ut manifestū ē. ¶ Itē om̄. 2° hꝰ ca°. Sensitiuū aūt p̄ma mutatio. dīc q̄ mouēs scientē de p̄ma pfectōe in secūdā ē aliqd copulatum cū ipa aīa copulatōe i eē. Et ī pte sequēti expōit illud dicēs. q̄ intellcūs mouet ad ultimā intellectōz a rebus ulr̄ꝯ ⁊ iste sūt in aīa ⁊ intelligit pr̄ intentiones ymaginatas ut pz in v̄bis sequentibꝰ. ¶ Itē om̄. in isto ca° dīc q̄ hꝰ ē diffini° hītꝰ supple itellectual'. s. q̄ hīs hītū intelligit p ipm. mō scd̄m istos spēs intelligibil'ē hītus qdā itellcūalis. g̃ intellcūs p eā itelligit qd̄ nō eēt nisi spēs itelligibil'eēt aliq̄r cā itellectōis. ex quo ulterī nccio sequtur q̄ illud qd̄ mouet ad spēm itelligibilē ē aliquo mō actiuū intellectionis. ¶ Itē oē qd̄ ē extrīnsecū ab aliquo subō ⁊ sine illo non potest eē actꝰ illius subiecti oportet q̄ uel efficiat actum illius subiecti uel q̄ moueat ab illo subō moto. sicut uidemꝰ q̄ lumē aeris non pōt eē sine corpe luīoso. qa lumē corpis luīosi efficit lumē in aere. ⁊ motꝰ g̃uis nō pōt eē sine medio ipsū aūt medium mouet a g̃ui. ⁊ nō iuenies instantiam uetā in rebꝰ. ostat aūt q̄ intelligē nō ē sine fantasmate scdz pr̄m ī isto 3° dicentē. Propt̄ qd̄ nequaq̄ sine fantasmate itelligit aīa hūana. ⁊ tñ fantasma ē qd extrīnsecū ab intellcū ita. s. q̄ nō ē ei unitū scdz eē nec sicut fōra utz nec sicut ps. ⁊ cū itellcūs intelligit nō mouet fantasma ut etiā maīfestū ē. ad qd. n moueret ipm! q̄re relinq̄r q̄ fantasma sit aliqualit̄ actiuū ipsiꝰ intelligē. Quid g̃ dicemꝰ nūqd aīa intellectiua ē ī potētia eēntiali ad itelligere! ¶ Dico ad pñs saluo meliori iudicio q̄ potentia essentialis que ē in subō cui deficit pōt itelligi dupl'r. Vno mō dr̄ potētia eēntialis que ē in subō cui dficit aliq̄ potētia requisita ad actū sicut aqua ē ī potentia eēntiali ad motū surs̄ū. qa ipsi deficit aliqua potētia requisita ad illū actū. s. leuitas. Alio mō dr̄ potētia eēntial' q̄ p eēntiā suā ordinat̄ ad talē actū q̄uis nō sit ī subō cui deficit eēntia requisita ad illū actū ⁊ hꝰ ē potentia accīntalis scd̄m modū loquendi om̄. cuiꝰ cā uidebit̄ stati. ¶ Q̄ aūt oporteat aliquā talē eē potentiā eēntialē. ꝓbo. qa cuilibz p se motorī corrīndet eēntialis potētia ī suo mobili ut oēs ocedūt. ostat aūt q̄ motor celi ē motor eēntialis ⁊ p se qa nō mouet p accidens. qa sic oportēt aliū esse p se motorē p̄orem cuz sp p se p̄cedat p accīs ⁊ oē p accīs reducat̄ ad p se. utz 8° phīcoz. g̃ celū ē in potētia eēntiali ad motuz. tñ ipsi celo nō deficit aliq̄ fōra uel eēntia requisita ad motū q̄re ⁊c. ¶ Dicēt̄ g̃ in potētia eēntiali qa habet potentiā p se ordinatā ad recipiendū motum.

¶ Itē potētia eēntialis p̄ mō dcā. s. que ē in subiectō cui deficit aliq̄ eēntia requisita ad actū est duplex. Vna ē in subō hīte formā ōtrariā illi eēntie q̄ dꝰ introduci ⁊ quā dsequtur motꝰ localis sicut aqua ē ī potētia eēntiali ad motū surs̄ū. qa cū hꝰ q̄ deficit ei leuitas hz eēntiā ōtrariā fore quā dseqūr ille actꝰ. s. g̃uitatē. ⁊ silr in aliis. ⁊ iste modus potentie eēntial' dcessus ē ab oībꝰ. Alia ē que ē in subō hīte aliquaz eēntiam ōtrariā forme quā dseqūr ille actꝰ sicut corpus aīalis ē in potētia eēntiali ad motū localē ñ qa hēat in se aliquā eēntiā ōtrariā illi ôtuti quā dseqūr motꝰ localis. s. aīe appetitiue actualr appetēti sed qa hz in se potentiā ⁊ aptitudinē nālē que p suā essentiā ordinat̄ ad talē motū ⁊ hꝰ ē potētia eēntialis suo mō. qa alr aīa nō eēt mouēs p se nec mouēs eēntiale respcū corpis cuiꝰ oppositū uoluit om̄. 8° phīcoz ⁊ in 5° ⁊ in 4° celi ⁊ mūdi ⁊ silr declarauī 8° phīcoz

sic uerū est q̄ aīa intellectiua hūana informata spē intelligibili non est in potentia essentiali ad intelligere scd̄m p̄mū modū potētie eēntial' nec p mō nec 2° illiꝰ potentie. qa nec hz actū ōtrariū nec ei deficit aliqua potētia requisita ad itelligē pꝰ q̄ fuerit sufficiēter pparata p ea q̄ sūt in ôtutibꝰ orḡanicis aīe cogitatiue mō supdcō. sed bñ ē in potētia eēntiali alio° s. q̄ p suā eēntiā ordinat̄ ad actū q̄ ē intelligē sicut potētia ad suū finē. p̄pum ⁊ bonū. ⁊ huic potētie in dubitāt̄ ē assignare actiuū p se qd̄ p sui nām ducat eā ad istū actū. ¶ Queret aūt iuniorꝰ q̄re p̄or potentia dr̄ potētia eēntialis ⁊ hꝰ ultia dr̄ potētia accīntal'. ¶ Et ad hꝰ euidentiā dsiderandū ē q̄ dsuetudo Aṽ ⁊ om̄. fuit dicē aliqd esse tale eēntialiter qd̄ est tale p̄ ⁊ aliqd eē tale accīntal'r qd̄ ē tale nō p̄ q̄uis sit tle p suā naturā ⁊ hꝰ nō latet hoīes exercitatos in phīa Aṽ. ⁊ om̄. Rursus apud eos ītelligit̄ aliqd eē tale dupl'r. Vno mō scd̄m impōnez noīs ⁊ hꝰ ē scd̄m famositatē ⁊ dsuetudinē. Alio mō scd̄m ordinē rerū ⁊ ē p magꝭ notū scd̄m ôitatē. Et p oppositū aliquid dr̄ accīntale nō p̄ sed scd̄ario dupl'r. Vno mō scd̄m noīs ipositionē. Alio mō scd̄m ordinē rerū ⁊ hꝰ etiā bñ sciūt illi q̄ bñ exercitati sūt in eis que ttaduntur 5° methaphꝰ. Mō ad ꝓpositū credo q̄ potētia p̄ mō ocā dr̄ potētia eēntial'. ⁊ p̄ dico scd̄m ordinē ipōnis noīs ⁊ scd̄m dsuetudinē ⁊ famositatē. cuiꝰ ratō est qa noīa iponunt̄ p̄us eis q̄ sunt notiora nob̄. nunc aūt talis potētia in rebus sensibilibꝰ fuit notior ad nos q̄ alia potētia. ⁊ secūda potētia fuit minꝰ nō ul' scd̄ario cōsiderata ⁊ iō p̄teriꝰ noīata ꝓpter qd̄ dr̄ potētia accīntalis nō qa nō p eēntiā ordinat̄ ad actū ad quē ē. sed qa scd̄ario itelligit noīe potētie ⁊ forte scd̄m ordinē nature rei ē eo°. Iō scd̄m ordinez nature rei nomē dr̄ scd̄m p̄us ꝺ eo qd̄ ē nobilꝰ int̄ sigta sua sicut hꝰ nomē p̄ncipiū qd̄ p̄us dr̄ de causa finali scd̄m om̄. 5° methaphꝰ. Certū ē. n. q̄ potentie aīatoz ad suos actꝰ ⁊ potētia celi ad suū actū sūt nobiliores q̄ potētie reꝝ īaīatoz sicut ē potētia aque ad motū surs̄ū ⁊ sic etiā in alīs. Sic g̃ aīa ītellectiua p̄mꝰ actꝰ exīns hz potētiā eēntialē ad suū actū secūdū q̄ ē itelligē ⁊ idiget ad ipm p̄ncipio actiuo duplici. s. pfectiuo ⁊ dispositiuo mō p̄us dematō. Et ē nōndū q̄ ipsa aīa aut hō scdz aīaz itellectiuā añq̄ actualr itelligat n̄ solū ē ī potētia eēntiali ꝓ tāto qa hz potētiā q̄ p suā eēntiā ordinat̄ ad actuz ꝑ etiā qa ei deficit aliq̄ fōra p se ⁊ nccio requisita ad intelligē. s. spēs itelligibil'rei ⁊ ad illā mouet̄ a qdditate fantasiata ut tactū ē pri°. ⁊ ē q̄dāmō silr ut cū dicimꝰ aīal eē ī potentia eēntiali ad motū localē ꝓcessiuū nō solū qa hz potentiā eēntialr ordinatā ad hūc actū sed etiā qa pōt sibi dficē aliq̄ eēntia requisita ad huiꝰmōi motū. s. spēs rei ad quā debz moueri ⁊ eiꝰ cognitō ⁊ desideriū. oīa. n. ista nccia sūt ad hꝰ q̄ sit motꝰ lōr ꝓcessiuus ⁊ hꝰ nō hz ipm aīal de se sed pōt carē ipis utz ex lib2o de causis motꝰ aīaliū ⁊ satis ex 2° huius Sic g̃ pz distinctio potētie eēntialis ꝓpter cꝰ distinctionis obmissionē iuenti sūt aliq negare oēz pet se cālitatē qdditatis sup suū itelligē ⁊ alia mlta q̄ nō ocordāt doctrine Aṽ. ⁊ om̄. ¶ Sz otra hāc distictōz ozit̄ unuz dubium difficile. s. q̄ graue in actu exīstens sit in potētia eēntiali ad motū ⁊ ad ubi deorsū ⁊ q̄ idigeat motiuo p se saltē intrinseco qd̄ uidetur ipossibile. qa si sic eēt motiuū sui ipiꝰ p se qd̄ ē otra Aṽ. ⁊ om̄. 8° phīcoz ⁊ 4° celi. ⁊ ꝓz qa illud sequit̄ ex dictis. qa ipm g̃ue in actu bñ hz potentiā que p suā eēntiā ordinat̄ ad actū suū. ⁊ de hꝰ aliqd dixī 8° phīcoz. ⁊ q̄tū spectat ad ꝓposituz credo q̄ hꝰ nō sit otra aliquā dignitatē q̄ ipm g̃ue actu sit p se motiuū sui ipsiꝰ nō de potētia eēntiali scd̄m p̄mū modū aut secūdū. ⁊ sic sūt ītelligēda v̄ba Aṽ. ⁊ om̄. ꝺ ē motiuū sui ipius de potētia eēntiali ultimo° dicta sicut

UVA. BHSC. IyR_010

ī 8° pḥicoꝝ pleniꝰ declarat̄. Q; g̃ dicit oñ. q; graue inaīatum mouet se ipm paccidens intelligo ꝓout mouens paccidēs distinguit̄ cōtra mouēs qđ mouet de potētia eētiali p mō dicta. sed nō ē motiuū sui paccidēs ut paccns distinguit̄ cōtra p sui naturā īmo p sui naturā habet aptitudineꝫ mouendi se ipm ut ibi ꝓbatū ē. Et hꝫ ꝓbo ad p̄sens una sola ratione. Aꝟ. p̄ p̄teriorꝝ. ca° Si igit̄ demōstratiui scīa statī pꝰ principiū ponit istā diuisionē. Oē qđ ineſt alicui aut ineſt ei p se aut scđm accidēs. ⁊ īmediate subdit. accidētia aūt nō sūt necessaria. g̃ manifeste uoluit pḥs q; nullū paccidēs ꝓut paccidēs distinguit̄ ꝯtra p se ē necessariū. ex quo seq̄tur euidenter q; oē necessariū ē aliquo mō p se sic arguendo. Oē qđ p se ineſt īest necessario sed qđ ineſt necessario nō ineſt paccidens. ista hꝫ a pḥo in sua ꝺuersa. qa qđ ineſt paccidens nō ineſt necessario. g̃ oē illđ qđ ineſt alicui necessario ꝺpetit ei p se. sed graue actu ī aīatum est necessario sui ipsius motiuum ita q; esse motiuū sui ꝺpetit ei necessario ut pz g̃ ꝛc. Et utinaꝫ negantes istā ꝺcłonem responderent huic rationi scđm intentionē Aꝟ. ibidem ⁊ 8° pḥicoꝝ ⁊ x° methaph. sed de hoc non plus ad p̄ns. ¶ Ad secunduꝫ dubiū qđ etiā fuit demōstratio aliq; dixerūt aliq; q intellectus agens non agit ꝓpe intellectioneꝫ in intellectu possibili nec intellectus possibilis ē ꝓprie recipiens. sed totū aggregatū cognoscit in p̄sentia fantasmatis ⁊ intellectus agēs ē ratio agendi. ⁊ intellectus possibilis ē ratio recipiendi. hꝫ aūt uidetur mihi esse ipossibile. qa illud qđ non dbet̄ alicui per aliqd aliud ⁊ cuicūq; debet̄ hꝫ ē p naturā eius ⁊ ipo posito ponit̄ ⁊ remoto remouet̄ p se ⁊ p cōpetit illi hꝫ uidet Aꝟ. p̄ p̄teriorꝝ. ⁊ est manifesta oībus ītelligentib;. sed esse actiuū intellectiōis non debetur ītellectui agenti p aliqd aliud formaliť ⁊ cuicunq; ꝺpetit agere intellectionē uel eē actiuū intellectōis hoc est p naturā ipsiꝰ intellectus agentis ut omneſ ꝺcedunt. est. n. cō agendi toti ꝺposito. ⁊ posito intellcū agente ponitur actiuū intellectionis ⁊ remoto remouet̄. g̃ esse actiuū intellectionis nō soluꝫ debetur intellectui agenti sed p̄ debet̄ ei. Qualiter g̃ ē uerꝫ q; nō est ꝓprie agens. forte sic intelligit. q; nō est ꝓprie agens qa non ē agens p se subsiſtens. ponūt. n. isti intellectū agentē eē formā inhærentē intellectui possibili ⁊ si sic ē cū non sit ens p se subsiſtens non ē agens p se subsiſtens. sed sine dubio ex hoc non seq̄tur q; nō sit ꝓprie actiuū uel agens cuꝫ p sui naturam hoc ei cōueniat ¶ Itē eque dubium ē quomō forma pōt esse cā agendi in suaꝫ materiaꝫ uel in ꝺpositum. uel quō fōa possit agē ī suā mām uel ī ꝺpositū sicut ī exemplo sensibili forma ignis nō soluꝫ nō est agens ī suā materiam sed etiam nō est cā agendi in eam ut manifestū est. Vnde illud nō est nisi ꝺmutatio difficultatis. Propter qđ dico aliter ⁊ dico q; duplex ē actio ut habetur ab Aꝟ z° huiꝰ. quedā est actio cū abiectione ꝺtrarii p̄existentis in subiecto ⁊ dr̄ actō corruptiua. Alia ē actio sine cōtrarij corruptiōe ut cū luminosū agit ī mediū ⁊ potest dici actio pfectiua solum. Rursus forme dupliciter sūt actiue. qa quedā sunt q; agunt effectū sibi simlē in spē ut lumen agit lumen ⁊ caliditas caliditatē. Alie sūt que nō agunt effectuꝫ sibi simlē in spē sed diuersū sicut aīa agit motū localeꝫ aīalis ⁊ augmentatiōis ipsius ⁊ hꝰmōi. Modo sine dubio ueꝫ ē q; forma nō agit nec ē cā agendi ī suā materiā actione corruptiua nec agit similiter in ea effectū sibi similem in specie nec effectuꝫ necessario requirentem effectū ei similem in specie. ⁊ inde est q; forma ignis non agit in eiꝰ materiaꝫ puta caliditas ipsa qa caliditas nata ē agere effectū sue speciei nec pōt īmediate ꝓducere aliquē effectū qn sit agat ca-

liditatē ⁊ sic ē in alijs similibꝫ. ꝺ forma que nō ꝓducit effectū sibi simlem scđm spēm pōt agē in suū subm ⁊ hꝫ inuenimꝰ ī formis sepatis sicut intelligētie agūt motꝰ coꝝporū celestiū scđꝫ q; in eis id ē mouēs scđꝫ agens ⁊ scđm finē ut docet oñ. iz° methaphꝫ. ⁊ in formis inhærentibꝫ aīatoꝝ q̄ sūt hꝫ. aīa. n. nutritiua agit uel ē cā agēdi augmentationē in ipm coꝝpus aīatum. ⁊ aīa appetitiua agit motū localē ꝓcessiuū. quā. n. cālitatem hēret appetitꝰ sup motū ꝓcessiuuꝫ nisi cālitatē agētis ? ⁊ ita ē ī ppōsito. qa intelligere nō est effectus eiusdē spēi cū intellcū agente. qualr aūt intellcūs agēs sit fōa possibilis pꝰterꝰ inqrēt̄. ¶ Ad aliā ꝺcedūt aliq; q oēs ītellectiōes sūt eiusdē spēi. ⁊ sūt moti ad hꝫ dicēdū qa dicūt q; res intellcā mediāte suo fantasmate nullā p se cālitatē hꝫ super suū intelligē sed solū ē illud sine quo nō fieret ītelligere. ⁊ intellcūs agens exīs unꝰ scđm spēm ē īmediata cā agendi oēs intellectiōes. ab uno aūt pr̄inꝰ actiuo scđꝫ spēm nō ꝓcedūt īmediate effectus dr̄si scđm spēm. Sed illud uī ualde absurduꝫ p̄. qa intelligē dr̄sificat̄ scđm naturā rei ītellecte ut allegabatur a oñ. ¶ Itē intelligē lapidē p se loquēdo plꝰ dīt ab ītelligē asini q; ītellectiōes duoꝝ indiuiduoꝝ eiusdē spēi qđ nō eēt ueꝫ nisi differrent scđꝫ spēm. ¶ Itē cōis doctrina dic q; actꝰ distinguūtur p obꝫ. sed ipsi exponūt hꝫ q; distīguūt̄. i. cognoscūtur esse distincti p obꝫ. ⁊ uī mihi q; hꝫ sit ꝺcedē ppositū. Naꝫ si actꝰ cognoscūtur eē distincti p obꝫ. aut ē demōstratiōe ppter qd aut quia. si ē demonstratio ppr quid sequit̄ q; obꝫ sūt cause distinctiōis actuū. si ꝺo demōstratio quia. aut ē p causam remotaꝫ ⁊ sic adhuc hꝫ q; obꝫ sūt aliquo mō cause actuū ⁊ nō nisi ī genere agētis. Si ꝺo dicētur q; ē demratio p effectū hoc est ridiculū qa actꝰ intelligēdi aīe nr̄e non causant distinctionē obꝝ q̄ sūt extra q̄re ꝛc. ¶ Propt̄ quod pōt dici aliter negando oñam. ⁊ ad ꝓbationem dicendū ē q; unū agens scđꝫ spēm nō pōt p se ꝓducē effectus ctrarios p̄cipue īmediate sine aliquo alio agēte. vñ cū generatio ⁊ corruptio sint ctraria nō potuit esse q; unꝰ motus celi solus eēt causa ambobꝝ sed oportuit esse aliū motū scđm pḥm z° de generatione. sed unū agens scđm speciem potest esse unum principiū īmediatū diuersoꝝ scđm speciem nō habentiū diuersitatem in materia aliť ⁊ aliť dispōsita ⁊ sic dicētur in ppōsito. nam intellectus agens qui ē una substantia scđm speciem ꝓducit dr̄sas intellectiones in ītellectu possibili aliter ⁊ aliter preparato ⁊ hꝫ diuersa p̄parato reducit̄ ad diuersa agētia ppatantia. s. ad dr̄sas species retū exītes in dr̄sis ꝺtutibus coꝝganicis hominis ut pdictū ē. ⁊ sic causalit̄ quodāmodo dr̄sitas ipsoꝝ intelligē prouenit ex diuersitate agentiū ⁊ nō soluꝫ ex diuersitate subiecti ¶ Item posset dici q; licet intellcūs agens sit unus scđm suam subam tn̄ habet diuersas ꝺtutes naturales actiuas quibus agit diuersa opa sicut etiā possibilis dr̄sas habet potētias rceptiuas ut ꝓbatū fuit prius. ita q; intellectus agens p suā uirtutē actiuaꝫ est īmediatum principiū actiuū intellectionis ⁊ nō est aliqua suba alia īmediatius actiua. ⁊ si hec sunt ꝺtra aliquā dignitatē ꝺtinā ego uidetē illā. ¶ Ad aliud dubiū dico q; īmo actio ⁊ passio ⁊ motꝰ bene habēt agens p se. i. p sui naturā. nec dicēt Aꝟ. oppositū. sed bñ ueꝫ ē q; motꝰ nō ē p se terminꝰ motus. nec habet agēs p se qđ ꝓducat ipm p motū qui terminet̄ ad ipm. ⁊ silr ē ꝺ actōe ⁊ passiōe. sed ex hꝫ nō sequit̄ q; nullo mō dependeat a pncipio p se actiuo ⁊ de hꝫ plus īuenies in qōnibus sup 5° ⁊ 8° pḥicoꝝ. Et si ꝺcederet̄ q; nullū agēs p se ⁊ ppe agit nisi per motū. tn̄ nō sequit̄ q; oēm effectū quē agit agēs ꝓprie agat p motū īmo aliquē effectū suū ꝓducit immediate ⁊ nō mediāte motu qui p se terminetur ad

UVA. BHSC. IyR_010

illū effectū ꝟ mō agit ipm motū. ¶ Ad aliud cū dr ꝙ opatōis ꝛc. dico ꝙ opatōis nō ē opatō sic intelligēdo ꝙ ipsa opatio acquirit̄ p motū cui⁹ ipa sit p se tmin⁹. tn tmin⁹ alicui⁹ opatiōis tōe q̄ talis act⁹ bn̄ potest eē. imo nccia est aliqua ꝓductō qua formakt dicit̄ ꝓduci ab aliquo agēte. ¶ Ad istam intentionē dixit Aꝛ. 7° ethicoꝛ 7ꝛ°. ꝙ delectatōis nō ē generatio. 7 ē sike iudiciū de intellectōe 7 sensatiōe. ꝟ. n sic uerū est ꝙ iste operationes non acquirunt̄ p aliquē motū otinuū qui p se termineť ad eas imo ī ꝑ instanti quo aliquis delectatur hz totā delectatiōez nec accipit ptem p⁹ ptem eius. 7 similit̄ in ꝑ instāti quo aliquis uidet hz pfectā uisionē 7 similiter ō intellectione 7 sic iste opationes non generant̄ hoc mō. Ex hoc tn̄ non sequit̄ ꝙ iste opationes nō ꝓducantur ab aliq̄ agente. Quakt̄ vō inquirēt Aꝛ. qūo fit ipm itelligē 7 quakt dicēt ꝙ sensibilia sunt actiua ipsi⁹ opatōis q̄ ē sentire ? hoc etiam sine dubio uez ē ꝙ opatōis scdm ꝙ opatio nō ē alia opatō nec ꝓductōis ꝓductio quia sic iret̄ in infinitū. nec ipsa ꝓductio ꝓprie ꝓducit̄ sed ē illud quo formakt aliquid ꝓducit̄. Nec silt̄ actio ut actio ē agit̄ sed est aliqd q̄ formalit̄ agit̄. cū ꝟ tn̄ stabit ꝙ ꝟ oīa dependēāt a pncipio actiuo uel agēte p se. nō solū. n. agēs ē cā eius qđ agit̄ sed ei⁹ quo formakt aliquid agit̄. Et ut sit ad unū dicere ctedo ꝙ ad intelligere seu intellectōz ocurrūt ꝟ tria. s. abstrahere 7 hec ē opa° intellectus agētis. 7 recipe 7 hec ē opatio intellect⁹ possibilis. 7 forma q̄ recipit̄ 7 ꝓducit̄ 7 hec ē q̄dam forma īmālis cui⁹ receptio ē intelligē 7 cui⁹ ꝓduc° dr abstrahē 7 ē illud quod uocam⁹ quidditatē abstractā p itellectū agentē. ¶ Ad aliud dico exponē do ꝟba dm̄. ꝙ intellcūs in hitu facit intellcm̄ possibilē intelligere ut ꝓus dictū ē. actus. n. ꝑmus intellectus ē ei⁹ ꝓparatio ad actū secundū 7 q̄ diu intellect⁹ possibilis remanēt in sua puta potētia remota nō recipet actū qui ē intelligē. iō subdit. Causa. n. ꝓpter quā facit intellcm̄ qui ē in potētia intelligeť in actu. i. ꝓpter quā p̄parat intellcm̄ possibilē ad itelligere nihil aliud ē nisi ꝙ ē in actu. i. ga ē quidā actus. s. ꝑmus ipsi⁹ possibilis itellcūs. Et similiter itelligo qđ dr de diffinitōe hītus ꝙ p ipm itelligit hns habitū. uez ē dispositiue 7 p̄paratiue ita ꝙ ly p nō dicit ibi circūstantiā cause p se agētis ipz itelligē sed circūstantiā cause subiectiue nō pncipalis sed dispositiue. Actiuū aūt uel opletiuū ipsi⁹ intelligere ē intellcūs agens 7 ꝟ sigt dm̄. in isto ꝙ statiz subdit. 7 ꝙ ī ea sit tria potētia que dr intellect⁹ scdz qđ facit oē intellectū ī potētia intellectū in actu. s. ꝓducendo intellectionē in itellcū dispōsito p habitū. ¶ Ad aliud buiter p̄t dici ꝙ illud dictū dm̄. est intelligendū de agentibꝰ que agūt formas subales sed de illis que ꝓducūt act⁹ accntales nō oz ut pz de lumine 7 intentiōe colozis in medio cui⁹ agēs dispositiuū. s. corpus luīosum nō ē idem cum agente pficiente ut colore. Colo. n. nō sufficit ad diponē dū mediū ad recipiendū eius spēm. 7 tn̄ cū ē dispositū lumine p aliqđ corpus luminosū tūc colo. imprimit suam spēm in mediū illuminatū ut etiā hr̄ a dm̄. z° hn̄ ¶ Similiter dico aliā eē artē que prepat materiā rei artificialis 7 que īducit formam in materia preparata ut Aꝛ. īquit z° phicoꝛ 7 ī phemio methaph. nūc aūt ipm intelligere ē act⁹ qdaz ǧ ꝛc. ¶ Itē si qs teneret ꝙ intellect⁹ una cū fantasmate causet speciem itelligibilem tunc bene posset tesp̄dere ad illam auctoritatē ꝙ sic est intelligē. da ut illud idē agens qđ inducit oplementum disponit materiam scdm se 7 nō scdm idem sed scdm dīsa ut cū ignis generat ignē ex aqua ille idē ignis q̄ inducit formam ignis disponit materiam aque ꝟ scdm aliud 7 aliud. nā ipam materiā disponit mediāte caliditate formam aūt subalem inducit p suā formam subalem. 7 hoc est dicere platonē ponentem ideam sepatam generare formā subalem substātie generate. hoc. n. est impossibile. qa illa non posset disponere materiā cū non habeat aliquā uirtutem actiuā 7 corruptiuam dispōnum dictaꝛ. erit igitur idem agens qđ dat actū ultimū 7 qđ disponit subiectum sed nō scdm idem p̄nit⁹. 7 sic diceret̄ in ꝓposito ꝙ intellectus agens q̄ facit intellectionē disponit intellectū mediāte fantasmate rei itelligibil̄ causando spēm intelligibilē ī ipso intellcū possibili ꝑma tn̄ solutio est uera 7 maīfesta. ¶ Ad aliud cū dr. ꝙ intelligere nō erit actio īmanens. dico bene uer ꝙ aliquā actionē eē īmanentem p̄t intelligi dupl̄r. Uno mō ꝙ remaneat in illo eodē qđ ē per se ei⁹ pncipiū actiuū īmediatū tanq̄ in suo p se subo. Et puto ꝟ esse impossibile p se. qa uirtus actiua non ē p se pncipiū transmutādi se ipam ut pz 5° metha ph̄. 7 ē quasi cōis expositio. Alio mō potest itelligi ꝙ aliqua actio sit īmanens in agente ꝓtāto qa eius pncipiū actiuū īmediatū ē unitū ipsi pncipio recep tiuo scdm eē. 7 hoc mō bn̄ sunt aliq̄ actōes īmanētes de q̄z nūero ē ipm intelligē. Nā intellcūs agēs ē unit⁹ intellectui possibili scdm eē ut fōa suo subiecto aliq̄mō. 7 p oppositū dr actio trāsiēs q̄n subz in quo recipit̄ ē distinctū ab agente scdm eē sicut cū ignis calefacit aquā 7 h⁹mōi. ¶ Ad aliā cū dr. ꝙ idē erit agens ꝛc. Si qs teneret ꝙ intellcūs agens nullā cālitatē hēret sup spēm itelligibilē facilit̄ solueret illā dubitationē. Sed si dicētur ꝙ spēs intelligibilis fit ab itellcū agēte una cū fantasmate tunc nō bn̄ posset solui. qa intellcūs agēs nō erit agēs remotū ꝓprie. nā si intellcūs agēs eēt agens remotū tūc int ipm 7 effectū debēt eē aliqđ aliud genꝰ ime diate ꝓducēs ipm effectuz sicut int solē 7 hoīez generatū ē aliqđ agēs īmediatū puta subm. nūc aūt inter ipm intellectū agentē 7 itellectioz nō ē aliud agens īmediatū utz ex dictis. 7 iō q̄uis intellectus agēs ocedētur coagē ad spēm itelligibilē nō tn̄ est agens remotū sed īmediatū. ¶ Wel p̄t dici ꝙ unuz 7 idē p̄t eē agēs remotū 7 īmediatū dr̄sīmode tn̄ ita ꝙ sit agens dispositiuū remotū 7 agēs pfectiuū īmediatū 7 sic dicet̄ h. nā itellcūs agēs ē agēs dispositiuū remotū qa nō disponit intellcm̄ nisi mediāte fantasmate ut uidebit̄ p⁹. ꝟ tn̄ ē agēs uel actiuū immediatū pficiēs 7 opletiuū 7 ꝟ nullū ē malū. ¶ Ad dubitationē dicta de mātoz p̄z aliq dicūt satis ope tenter ꝙ Aꝛ. itelligit de genere analogo 7 non uniuoco. pm⁹ aūt motoz 7 q̄uis nō sit in eodē genere uniuoco cū mobili tn̄ ē ī eodē genē analogo. s. end uel subē. utrūq̄. n. istoz ē ens 7 subā. ¶ Wel dicat̄ alt ꝙ Aꝛ. accipit ibi gen⁹ ꝓ tōe cōsiderādi una unitate analogie ita ꝙ vult dicere q̄ ad eundem scientez ptinet cōsiderare ambo pncipia actus cuiusq̄. s. actiuū 7 receptiuū. Wn̄ ad eundē. s. naturalē p̄bm pertinet considerare corpus primum mobile 7 primū motorem q est deus. Et similit̄ ad eundē p̄bm ptinet cōsiderare intellcm̄ possibilē scdm ꝙ est receptiuus act⁹ naturalis q ē itelligē 7 de intellcū agente inq̄tū est agens 7 mouēs talē potentiā ad suum actū. sed scdm istā ultimā uiā nō ꝓbaret Aꝛ. eē intellcm̄ agentē sed solū ꝙ natālis p̄bs hz cōsiderar̄ de ipo. iō puto ꝙ ꝑoz expō sit melioz. ¶ Wel dr̄ ꝙ ꝓpō Aꝛ. ē itelligēda ī agēte qđ ē q̄nq; ī actu q̄nq; ī potētia ad suū actū. 7 ꝟ sigt dm̄. ibi dō q dic exponēdo ꝙ nccē ē ī vnoquoq; genē reꝛ naturaliū generabiliuz 7 cōruptibiliū eē tria ex nata illi⁹ generis ꝛc. Et in istis uerū ē ꝙ ipm actm̄ ē ī eodē genere logico cū receptiuo. ut semē masculi qđ ē actiuū formē būane ē in eodē genere logico cū seē femelle qđ ē receptiuū. Similt̄ aūt intellcūs possibilis ē in eodē genere

UVA. BHSC. IyR_010

logico cū agēte 7 eo°. qa ābo sūt ī eodē genere substantie sicut ꝓncipia uni⁹ actus. ¶ Sz qd addit ultius d exositoribus latinis. posset dici q locus ab auctoritate negatiue nō tenet. ¶ Vel dicam⁹ exositores latinos nō exꝑssisse hūc modū nccitatis intellectus agētis qd nō ꝓuenit ex ignorantia nec ex eo q ipsi nō crediderūt illū eē unū entiū. sed ꝟ dīgit multis ex eo q ipsi in sua senectute magis fuerunt intēti circa tħeologica q circa philosophica. 7 ideo multas ockones phie nālis pretmiserūt sine sufficienti declaratōe. Credo etiā q mlti eoz q cōsumauerūt dies suos ī studio phie intellexerit istā pōnez sed alijs occupationibz ipediti nō scripserunt eā exꝑsse. Et iō dns Auerrois om̄. q fuit pfectissim⁹ 7 gloziosissim⁹ philosophice ꝛitatis aīcus 7 defensoz intrepid⁹ rogabat frēs scribere suas dubitationes. Quicqd aūt sit d ꝟ scio q nata phi ē maxima certitudinē q̄rē scd̄m om̄. iz°. methaph. unde licet hec positō nō sit osueta nec famosa apud modernos tñ hoies bone iclīatois ad phiaz nō renuūt eā nisi ꝓncipia p se nota corrūpent. qd credo nō eē possible p naturā. ¶ Ad rōem in ꝓncipio qōnis adductā nego añs. īmo dico necessariū eē q in aīa sensitiua sit uirtus naturalis actiua sensatois 7 ꝟ ꝓbatū ē 7 defensum z° huj⁹.

Vnc testat ingrē. Vtz intellectus agēs sit ꝓncipiū actiuū spēi itelligibilis. Et arguitꝑ q nō. qa nihil habet in se ꝓncipiū actiuū illi⁹ ad qd ē in potētia eētiali. qa potētia eētiali ꝛidiget moueri ab extrīseco utz 8° phicoz 7 4° celi. sed intellcūs possibl̄ ē ī potētia eētiali ad speciē itelligibilē ut oēs ocedūt 7 hz in se intellcm̄ agentē ut fozmā utz p om̄. ī isto 3°. ¶ Itē pōt argui sicut ꝓus q nulla fōa agit ī suā materiā. ¶ Itē si intellcūs agēs efficēt spēm itelligibilē aut facēt eaz īmediate aut mediāte fantasmate p sufficientē dionē. Nō īmediate. qa q̄ tōe ageret unā eadē tōe agēt aliā 7 p ons oēs. Et nō ē dicēdū q īmediate ꝓducat oēs spēs itelligibiles qa cū ipe sit un⁹ scdz spēz seqret q oēs spēs itelligibiles eēnt ei⁹dē spēi qd ē absurdū. Et itm si īmediate ageret oēs spēs tūc fantasma ul̄ qdditas fantasiata n agēt aliq̄ mō suā spēm qa nō agēt eā īmediate p⁹q̄ itellcūs agēs agēt eā īmediate qa uni⁹ effcūs nō st plures cause agētes p se 7 īmediate. nec mediate tanq̄ agēs īmotū. qa sic eēt nobili⁹ itellcū agēte. semp. n agēs remotū ī eētial̄ ꝛdiaē nobili⁹ agēte ꝓpiq̄ Si ꝟo dicēt q itellcūs agēs ꝓducit spēm itelligibilē mediāte fantasmate ꝟ ur̄ ipossibile. qa agēs ꝓpī quū tebz aliqd recipe ab agēte tēoto ul̄ eē ꝓductz ab eo sicut securꝫ recipit motū ab artifice 7 semē fit ab hoīe. mō ipm fantasma nō recipit ab itellcū agēte utz nec ab ipo recipit ut oēs ocedūt. ¶ Itē q̄ tōe intellcūs agēs cāret spēm itelligibilē mediāte fantasmate uni⁹ īdīdui eadē tōe mediāte fantasmate alteri⁹. ponam⁹ g̃ q ī intellcū sit fcā spēs itelligibil̄ lapidis mediāte fantasmate uni⁹ indīdui lapidis 7 occurrat ali⁹ lapis fiet alia spēs itelligibil̄ ipi⁹ lapidis 7 sic itellcūs possibil̄ sil̄ hebit plēs spēs itelligibiles ei⁹dē rei respcū ei⁹dē hoīs ꝓcipue suppoīto q spēs itelligibilis īmaneat remanēte fantasmate ut coīt dr̄. ꝟ aūt ur̄ oīo irrōnabile. qa talis pluralitas superfluēt 7 nā nō facit p plā qd̄ pōt facē p paucioza ut Az. īnuit p⁹teriorꝫ ¶ Oppositum arguit p cōe dcm̄. s. q intellcūs agēs abstrahit spēs itelligibiles a fantasmatibz ¶ De ista qōne dicūt coīter exositores latini q intellcūs agēs ē cā actiua spēi itelligibil̄ ita q ipm fantasma nō sufficit sine intellectu agēte ꝓpo hoi. Et rōnes meliozes uident eē iste. Nulla res exīs ī cōpe pōt agē rē icorpeā nisi ꝟtute agētis incorporalis. ꝟ ipm fantasma ē res ī corpe 7 spēs itelligibil̄ ē qd icorpeū 7 imāle q̄re z̄c. maioz ꝓpō ꝓbat. qa agēs 7 patiēs debēt eē sufficienter ꝓporciōata. 7 sil̄ agēs 7 effcūs ei⁹. nūc aūt res exīs ī corpe nō pōt eē sufficienter ꝓporcionata rei īmāli 7 ī cōpali q̄re z̄c. ¶ Itē dicūt istā eē snīaz Az. ī isto ca° q intellcūs agēs ē potēs oīa facē q̄ itellect⁹ possibil̄ pōt recipe. nūc aūt itellcūs possibil̄ ē potēs oīa fieri scdz eoz spēs. s. rcipiēdo spēs ipoz. g̃ itellcūs agēs pōt facē oēs spēs. ¶ Dicūt etiā ꝟ fuisse itentoz om̄. apte. qa om̄. ī isto om̄to īgt. cū īuenim⁹ id trāsferri ī suo eē de ordie ī ordinē scd̄m itentōes ymagīatas dixim⁹ q nccē ē ut sic sit a cā agēte 7 recipiēte recipiēs g̃ ē māl̄ 7 agēs ē efficiēs. q̄si dicēt om̄. Cuz īuenim⁹ unā 7 eandē fozmā trepntari diſis spēbus ordīatis. ꝟ ē qd uoluit itelligē p hoc qd dīc trāsferri de ordie in ordinē nccio. 7 sic ē manifestū q itellcūs agēs agit spēm itelligibilem. ¶ Itē om̄. 7° methaph. dīc. q sicut oē mixtū cū mā fit a mixto cum mā ita nccē ē ut nō mixtū cū mā fiat a nō mixto cū mā. spēs aūt itelligibilis ē qd īmāle g̃ z̄c. ¶ Qualit aūt intellcūs agēs abstrahit a fantasmatibz spēm itelligibilē ꝟ reputāt mltū difficile. Nō. n. putādū ē q spēs itelligibil̄ pus existat ī fantasmatibz 7 intellcūs agēs eā īmoueat a fantasmatibz 7 ponat in itellcū possibl̄. ista. n. ymagīatio eē nimis falsa. qa unū accns nūero n trāsfert d uno subo ī aliud subz. Sz dicūt aliq q ipe itellcūs agēs pus dat fantasmatibz q̄sdā dispones spūales q̄s scd̄m se nō hūerunt qbz ꝓpatōibz pñt īmutar itellcm̄ cū pus n possent Et forte ꝟ ymagīatio huīt oztū ex ob om̄. qa om̄. omīto 5° dīc. q ꝓpa° exīs ī itentiōibz ymagīatis ē ꝓpatō ī motōe ut sit motō. ¶ Itē om̄. dīc q itellcūs agēs facit de potētia motore actu motorē nō autez facit de potētia mouēs actu mouēs nisi ipzimendo ei aliqd ut puta motū ul̄ aliquā fozmā quā non hz utz īducēdo. ¶ Sz ꝟ pō ab aliqb⁹ ipzobat. qa nihil ur̄ recipi ī ꝟtute aīe sensitiue nisi spēs rei sensibilis uel ei⁹ cogni°. cū g̃ fantasma sit ꝟtus aīe sensitiue si recipiet aliqd ab intellcū agente illud debet eē spēs rei ul̄ ei⁹ cognitō q̄z utrūq; ē absurdū. Nā sine actiōe itellcūs agētis fantasma hz spēm rei 7 eius cognitionē ¶ Itē aliq sic arguūt. oē receptū ī re singulari ē singulare. cū g̃ fantasma ꝓ sui singularitate n potit mouē intellcm̄ ad spēm. sil̄ ꝓ ista ꝓparatiōez nō hebit q possit ipm mouē qa ꝟ simpl̄ ē ī corpor̄ s. in organo fantastico. ¶ Itē aliq sic arguūt. Nulla ꝟtus exīs extra magnitudinē pōt hre principium īmediatum alteratōis. sed intellectus agēs ē huj⁹mōi g̃ z̄c. maioz ꝓpositio licet sit ex p se notis tamē ꝓbari pōt ut dicunt. qa nulla alteratio pōt fieri nisi p qualitatem. cū g̃ talis suba nō habeat qualitatem non pōt esse īmediatum principiū alterationis aut motionis ad qualitatem. ¶ Sed mihi uidetur siue illa positio sit uera siue nō q iste rationes non sunt multū efficaces contra eā. ¶ Posset. n. dici ad pmā q ꝟt⁹ aīe sensitiue tōe q̄ ē ꝟt⁹ aīe sensitiue n recipit spēz nisi spēz rei uel ei⁹ cognitionē ꝟ tōne q̄ tal̄ uirt⁹ ē īmediate seruiēs intellectui potest recipe aliquaz preparationē spiritualem que ꝓprie non ē species rei nec cognitio nisi causaliter quia ipsa ē uirtus immediate actiua speciei intelligibilis 7 sic erit hic. ¶ Ad aliud cōcedendum est q omne receptum in singulari est singulare. sed d numero singulariū nihil ꝓhibet unū eē magis spūale 7 ꝓpiqus īmālitati q̄ alterū ut pz ī ꝟtutib⁹ sensitiuis scd̄m doctrinā om̄. ī isto 3°. q̄uis preparatio recepta in fantasmate ab intellectu agente sit qd singulare 7 idiuidu tñ ē magis spūal̄ 7 ꝓpiqor īmālitati scdz nāz q̄ solus fantasma cātum a re materiali. ideo fantasma informatū tali ꝟtute potit aliqd qd̄ non posset sine ea.

UVA. BHSC. IyR_010

Ad aliud ꝓ̄t dici. q nulla uirtus incorporea est ꝑncipiū ī mediatuz alterationis corruptīe q̄ est cū abiectōe ostrarij. qa neq; talē q̄litatem hēt ꝫ ꝓ̄t esse ꝑncipiū ī mediatū alterationis spūalis pfectīe solum sine corruptōe ostrarij. 7 hm̄oi q̄litatē nihil ꝓhibet eē in intellcū agente. Et breuit mihi uī si qs uoluīt tenere istā p̄onem. q intellectus agēs sit p se agens remotū speciei ītelligibil'. q iste mod' ē bn̄ ꝓbabil'. Impossibile. n. uidet q agēs remotū distinctū scd̄z eē ab agente ꝑpinquo agat mediante illo nisi aliqd ei īprimat uel aliqualr trāsmutet ipm̄. Bn̄ tn̄ uez ē q agēs ꝑncipale hns in se agēs īstrumētale si ibi cōiunctū scd̄m eē ꝓ̄t agere mediāte illo n̄ ipz̄mēdo ei aliq; uirtutem aliā. ut fōra ignis ē agēs mediāte caliditate. 7 tn̄ nihil īprimit caliditati. Silr aūt 7 in alijs hm̄oi. Sed nunq; īuenies exemplū ubi agēs ꝑncipale sit sepatum scd̄m eē ab agente ꝑpinquioi q̄n moueat aliqualr ipm̄. ut itelligentia non ageret mediāte celo nisi ipm̄ moueret. 7 domificatoz non ageret mediāte secuti nisi ipam moueret. silr aut̄ 7 in alijs. g̃ uī ī ꝓposito q intellcūs agens nunq; faciet spēm intelligibilem abstractā mediāte fantasmate nisi trānsmutet aliqualr ipm̄ fantasma. Sz̄ dices q nō ē silē. qa intellcūs possibilis est sp̄ 7 sufficient ꝓ̄s fantasmati exīnti ī fantasia 7 iō nō indiget fantasma trāsmutari ab ītellectu agēte. ꝫ stella nō sufficient est ꝓ̄s materie generatōnis. iō oz q p motuz approp̄quet. Sed ostra ꝫ ē. qa si secutis eēt approp̄nq̄ta matie dom̄ nunq; ageret domū nisi mouēt ab artifice. g̃ illa ꝓ̄tia ītellcūs n̄ sufficit. Itē q̄uis aer eēt ꝓ̄s alicui calefcībili nunq; tn̄ calefacēt ignis mediante aere nisi aere calefacto. ut est manifestū.

Itē q̄uis ꝓ̄tia intellectus ad fantasma sufficiat ad ꝫ q intellcūs agēt mediāte fantasmate sine eo q moueret ipm̄ foraliť. tamē ꝫ nō sufficit ad ꝫ q agat mediāte eo sine oī alt'atione. ūde ut sit ad unū dicē credo q ītellcūs agēs nō posset agē spez̄ ītelligibilez mediāte fantasmate nisi ipm̄ fantasma rcipiat aliq; uirtutē actiuā ab ītellectu agente. Et qcūq; ocedit fantasma nullā ôtutem recipe ab intellectu agente nccio hēt ocedere q ītellcūs agens nō ꝓducit spēm mediāte fantasmate. Alij dixerūt alit. 7 uoluerūt q intellcūs agens nihil īprimit fantasmati. sed suo otactu uirtuali otingit q qdditas c̄ ydolum est in fantasia cū spē bo accidētiuz īmutat itellcm̄ absq; eo q accidētia ipm̄ īmutarēt 7 facit q̄daz abstractionē scd̄m modū tanq; remouēs ꝓhibēs. tn̄ nō facit aliq; sepationē realē. Et dicūt q ꝫ est in nā talis obiecti singlaris siue fantasmat. sicut otingit ab intellectu agente. s. q ꝑcise īmutat itellcm̄ possibilē q̄ntuz ad illud qđ ꝑcise ptinet ad ipam qdditatē. 7 hm̄ ponūt exemplū. dulce 7 albū sunt scd̄m eē oiuncta ī uno subo. cū lumine ꝓ̄te medio album sic facit suā spez̄ q nō facit dulce. 7 tn̄ talis abstractō non est realis sepatio. ꝫ scd̄m īmutatōez solū. silr otīgit circa ītellectū mō ꝓdicto. Sed ꝫ nō uī sufficere sicut alij arguūt specialiť ꝓpt duo. Primo qa nullū agens remouens ꝓhibēs facit actionē passi per se secūduz q hm̄. sicut rmonēs colūpnam facit motū g̃uis solū p accns. ut pz ex 8° phicoz. ꝫ ītellectus agēs ī generē suo assilat isti agēti. Scd̄m istos g̃ nō eēt cā p se ipoz ītellectoz uel ipoz ītelligibiliū. Et n̄ ē ôsilē q Az. ītellexeīt 7 docuerit solū talem cām speciez. qa de causis p accns nō est cura artis. est. n. rem̄ ratio ex his que sūt p se. Itē oē agens p modū remouentis ꝓhibēs facit actōem aliq; positiuaz aliam ab actione q̄ osequiť remotōnez ꝓhibētis sicut apiens feneſtrā facit aliā opationem q̄ illuīationē que consequiť remotō; feneſtre. facit. n. motū ipsi' feneſtre uel aliqd hm̄. ꝫ ītellcūs agēs nullā aliā facit actionē aliam ab ea q̄ est circa ītellcm̄ ut isti ocedūt. g̃ non agit ad modū remouēd ꝓhibēs. Item arguo sic Cui'libz agenď p se est aliqs effectus p se īmediat'. ꝫ patet īducendo. ꝫ isti nō assignāt aliquē effectū p se' īmediatū ītellectus agenď. nec pōt assignari per istū modū ut maīfestū est īspicienti. Vnus autē socioz nostroz q multa īuenit scripsisse de intellcū agente ī suo tractatu q sic incipit. Que circa ītellcūz ꝛc. poīt unū modū ītellcūs agēd 7 oīc sic. Nos aūt dicim' scd̄m p̄missam sniam. Q ītellectus agens c̄ eē ꝑ̄us fuit ostensū. est cā ulis. s. cālitate oīum ītellectoz. sicut quoddā artificiū generale. non tamen sufficit ad cāndum ītellectōem. qa tūc intellectus possibil' nō īdigeret īspicē foras sensibiles. nec etiā ymagines solitarie ad ꝫ sufficiūt. qa tūc nō eēt oria int'ue 7 īdiuiduū. Et maīfesta° ist' ītētioīs ē scd̄z q dicim'. Q ītellectus agēs 7 possibilis in corpales exītes simul sūt cum ôtute ymaginatīa 7 non distī guūt loco 7 subo. 7 ideo cum fantasia fuerit ꝑpata ꝑpatione q̄ est ī motoze p ītentiones ymagīatas. 7 distincte fuerīt intentōnes ab ydolo 7 ab īuicem. 7 uoluerim' unā ꝓ̄ter alias q̄o oīūgiť cōsiderare tūc ôtute ītellect' agenď fiet īmutatō una cū hac ītenti one īdiuiduali ī possibilē ītellcm̄. 7 tūc fiet ītellcūs cui' oꝑehēsio erit absq; oꝑehēsione eoz q̄o oīun gebat. q̄ uocati solēt oditōnes īdiuiduātes 7 ꝫ est ualde rōnabile ut dicit. qa illa intentio īdiuidualis alijs solū accītaliť oiungiť. 7 iō cū fuerit ibi agens simul cui' ôtute absq; alijs poťit īmutare uirtutem sine mā exītem īnatam recipe foras non mixtas ī q̄ differt a mā ꝑma 7 ab alijs uirtutibus corporeis q̄ foras mixtas ex necessitate recipiunt. ꝓueniet inde forma abstracta cui'. s. eē īnatum ē tepiti ī diuersis materijs eo q ipa oꝑhensa 7 abstracta nullā matie determinatōnez īcludit ꝓcipue īdiuidualē dicet ulis. Et ꝫ possum' declarare ī exemplo sensibili ꝓpt illos in quib' de nouo oriť phia. qa si agens nāle formas quas ī mā ꝓducit faceret uolūtarie ita q ī ei' ꝓtāte eēt īducere unā nō īducendo aliā sicut ī ꝓtāte nr̄a est oꝑehēdere unā ītentionē distinguēdo eam ab alia cui oiungiť in ydolo sensato aut ymagīato. Et itez̄ posset argui. si mā esset talis nature q posset recipe unā sine alia tūc nulli dubiū q̄n agēs possz̄ agē formā hoīs absq; ulla determīatōne īdiuidui. quam formā ymaginat' ē pl'o realiť existere ꝓ̄ter īdīdua. Cū g̃ in ꝓtāte nr̄a sit unā formā aut unā ītentionez ymaginataz in ydolo alijs oiunctaz distinguē 7 ibi sit agens 7 recipiēs ī quoz nā est. hm̄ qdem facere. illius uero recipe īmutatōez ab hoc. scd̄m se fiet ibi cognitō abstracta absq; alia determīatione matie. Et ꝓpt ꝫ oīcit oīm. ī 3° d aīa oīnto 18°. Q hec due actōes rducte sunt ad uolūtatē nr̄am. s. ītelligere 7 abstrahere. 7 iō cū inuenim' idē trāsferri de ordine in ordinē. s. ymagīati ad ītellectū dicim' q necesse ē ut ꝫ sit a cā agente 7 recipiēte. recipiens g̃ est māle. 7 agens est efficiens. Et cuz̄ īuenim' nos agere p has duas ôtutes cū uoluīm'. s. q ymagīamur cū uolumus. 7 nihil agit nisi p suā formā. necesse fuit nob attribuere istas duas ôtutes. ꝫ qdem sūt ôba ꝓpria h' soci'. Et qbusdā int'positis redit ad declarandum suā ītentionē dicēs. Qui uellet ī ꝫ exēplū sensibile s. qualiť intellectus agens p̄s est fantasmatibz ad īmutāduz ītellcm̄ possibilē absq; ꝫ q ipzimat aliqd fantasmatibz. ymaginet pfectōem qua locus pficit locatū. q̄ qdem pfectio est ī corpe locāte subiectiue 7 tn̄ pficit locatū p solū octactum. 7 scd̄m totū cōpis locati ꝓfunditatē. qđ nō eēt si uirtus corpis locand nō eēt corpea. qa tūc oimēsiōes nihil ꝓhiberēt q̄n simul eēnt. Sic ymaginandū est de agēte ītelligentia cum ipa sit pfectō 7 uirtus pficiens ymagīatōez nr̄am. nō q ipa ôtutē aliquā ipzimat ꝫ q ipa sit illa cui' p̄tia 7 pfectione pōt ymagīatō qđ ex se n̄ possz̄

UVA. BHSC. IyR_010

7 tanto melioꝛ q̄nto ſuba eſt nobilioꝛ accidente. Et iſto° caloꝛ celeſtis ſi eēt ſuba incoꝛpea pficēt ſeīales ⁊utes. utꝫ 6° d aīalibꝫ c° 2°. nō q caloꝛ exñs ſubiectiue ī eis uiꝛtutē aliq̄ cauſet ī ſeībus. ſ ipe met eſt uiꝛtus eoꝛ 7 tn̄ eſt tēmīatus ad uiꝛtutes aīe q̄ ſūt in ſeībus. ſicut aīa in oꝛganis alijs alias 7 alias ſp̄es ꝓducit aīaliū ſcōz q alia 7 alia fueꝛīt ſeīa ut oꝛ ibidē Sed ſ̄ uerba q̄uis ſint pulchꝛa 7 ſubtilia tam̄ mihi uident ī poſſibilia ſignificare. quoꝛ unū ē q ymagi natō uni⁹ qdditaꝫ ſeu ſp̄es exñs ī fantaſia ⁊tute ītellectus agentis poſſet īmutare ītellcm̄ poſſibilē ſine alia ſp̄e ſiue ymagine. maīfeſtū eſt. n. q oīs qdditas ⁊ ſp̄es eſt in fantaſia eſt intelligibilis 7 habere p̄ot ſp̄em ī intellectu ſiue illa qdditas ſit ſuba ſiū q̄litas ſiue q̄ntitas aut ad aliqd. 7 ē maīfeſtū q nulla ſp̄es exñs in fantaſia p̄ot īmutare intellcm̄ poſſibilez niſi uiꝛtute ītellectus agentis. 7 q uiꝛtute eius oīs talis ſp̄es nata eſt īmutare. quēadmodū oīs caloꝛ natꝰ ē īmutare ī p̄ntia luīs. ¶ Ex his arguo ſic. Uiꝛtute illius nō īmutat una ſp̄es p̄ter aliā uiꝛtute cuius oīs ſp̄es nata ē īmutaꝛ 7 ſin̄ ⁊ ⁊tute nulla ſp̄es īmutaꝛ ſicut unus caloꝛ nō īmutaret p̄ter aliū ⁊tute lumīs ſ uiꝛtute luīs oīs caloꝛ īmutaꝛ. ſ̄. n. ē oīo maīfeſta. ſ ītellectꝰ agens eſt ille in cuiꝰ uiꝛtute oīs ſp̄es exñs ī fantaſia nata ē īmutare ītellcm̄ poſſibilē. 7 ſ̄ etiā ē maīfeſta. alit. n. qdditas aliq̄ nō ītelligēt ab ītellcū poſſibili niſi fantaſma eiuſdē p uiꝛtutem ītellectus agentꝫ īmutaret ītellectum poſſibilē. g̃ uiꝛtute intel lectus agentꝫ nō ⁊tingit q una intentio ſeu ſp̄es ſeu ſimulacꝝ ſeu ymago ſiue ydolum īmutet ſine alia. Quis g̃ ꝺcederet q aliqua intentio exñs in fantaſia īmutaret ītellcm̄ poſſibilē uiꝛtute ītellectꝰ agentis. ſine aliq̄ ipꝛeſſo ipi fantaſmati. uꝛ ī poſſibile q ⁊tute eiꝰ ⁊tigat talē ſepaꝛ° ſeu abſtracto q una īmutet ſine alia. eo q p ipm̄ 7 p eius uiꝛtutē oēs nate ſunt īmu tare. 7 ita bn̄ p̄ns ē uni ſicut alteri. eo q oīo eſt ſine magnitudīe niſi foꝛte fingeꝛet fantaſtice q ipſe p̄ns uni ymagīatōni ꝺeſtruit aliā 7 ſic facit illā cui ē p̄ns īmutare p̄ter aliā quā coꝛꝛūpit. S ſ̄ ē adeo ſtultū q nō eſt ꝓpt ī poſſibilia q̄ ad ſ̄ ſequerent exprimē. ¶ Sed foꝛte ꝺicēs q iſta ſepatō nō ꝓueniret oīo ex pte ītellcūs agentis ſ ex pte uolūtatis nr̄e. Ita q cū uolumꝰ uolūtas uel hō p uolūtatē appetit ītelligere aliq̄ qdditatē tunc fantaſma eiꝰ uiꝛtute intellectus agentꝫ īmutat ītellcm̄ poſſibilē ſine alia qdditate uel p̄ter aliā qdditatē 7 ſ̄ etiā apparet apte ī uerbꝭ p̄miſ ſis ubi ꝺr̄ ſic. Cū fantaſia fueīt p̄pata p nāz p̄patiōe q ē in motoꝛe p ītentiones ymaginatas 7 diſtincte fueꝛīt intentiōes ab īuicē 7 ab ydolo. Et ſi uolueri mus unā p̄ꝛet alias qbus ꝺiungīt ꝺſiderare tūc uiꝛ tute agētis ⁊c. Ecce q ꝺicit. cū uoluerimꝰ ꝺſideraꝛ. ¶ Itē ſignat ī ⁊bis ſeq̄ntibꝫ ubi ponit exemplū ſic. qa agens nāle foꝛmas q̄s in mā ꝓducit facēt uolun tarie. ſicut ī uolūtate nr̄a ē ꝺſiderare. Et iſtud uꝛ eē ītentio ꝺm̄. ī iſto 3° ꝺm̄to. 18°. ubi ꝺicit q ille opati ones ſūt reducte ad uolūtatem nr̄am. ſ. abſtraheꝛe 7 intelligere. Et paꝛ p̄ ſubdit. qa cuꝫ ſuenimꝰ nos agere p hās duas ⁊tutes cū uoluerimꝰ. Et mihi uꝛ q ſ̄ ſcōm modū ſermoīs maīfeſtū ē addere īpoſſibi le. Certū ē. n. q uolūtas nunq̄ uult aliqd niſi illud ſit cognitū ab ītellectu. 7 ſ̄ oēs ꝺcedunt 7 patet ex 3° ethicoꝛ. unde uolūtas uel hō p uolūtatem nō p̄ot uelle cōſiderare aliquā qdditatē niſi ītellectus p̄ꝛ ītelligat illā ꝺſideratōem qdditaꝫ. Intellectus aūt nō p̄ot ītelligere ꝺſideratōez alicuiꝰ qdditaꝫ ſin̄ illa qdditate, g̃ uolūtas nō p̄ot uelle ꝺſiderare qdditatē aliq̄ niſi p̄us eā ītelligat. Si g̃ ad ſ̄ q ītellcūs agens abſtraheꝛet faciēdo unā ītentionē īmutare ſin̄ alia. oꝛtēt q uolūtas uellet p̄us ꝺſiderare illā. ſicut ſ̄ ⁊ba maīfeſte ſonāt. 7 tūc ſeq̄reꝛ q ītellcūs ītelligēt illā qdditatē anteq̄ intellcūs agens eā abſtraheꝛet mō p̄dicto. qꝺ ē īpoſſibile. 7 ꝺtta ꝺm̄. plane ī iſtoꝝ° ubi ꝺicit. Q actus ītellcūs q ē abſtrahē p̄cedit actū ītellectꝰ q eſt ītelligere. p̄ot g̃ argui ſic. Si abſtractō p ītellcm̄ agentē eēt uolūtatia. ita. ſ. q ītellcūs ageſ nō facēt unā ītentionē īmutare ſine altera niſi uolū tas p̄us uellet ꝺſiderare illā qdditatē. ſequēt nccio q ītelligere aliquā qdditatez eſſet p̄us q̄ abſtraheꝛ illā. qꝺ ē ꝺtta ꝺm̄. 7 ueritatē. 7 ꝺna ex ꝺictis ē ma nifeſta. ¶ Ad ⁊ba illa ꝺm̄. p̄ot ꝺici uno°. q non ſunt ītelligenda uꝛ 7 nccio. ſ. q ſemp 7 nccio anteq̄ abſtraham⁹ aliqꝺ intellcm̄ oppoꝛteat nos uelle ꝺſiderare illud ītellectū. qa ſeq̄reꝛ īcōueniēs p̄dictuz. Et ſeq̄reꝛ ꝓceſſus ī infinitū ī abſtractōibus. eo q nulla qdditas rei mālis ītelligīt niſi p abſtractionē ītelle ctus agētis. Unde etiā ꝺm̄. in fine hꝰ ꝺmēti ꝺicit. q oīa ꝺcā Aꝛ. ī ſ̄ ſermōe ꝺe ītellcū agēte ſūt illa. Q uꝛ ia nullū bn̄t eē extra aīaz qꝺ ītēdit p̄ꝺ. ſ. q extra aīaz nō ſūt actu abſtracta. ſ p ītellcm̄ agentē abſtra hētem fiunt ex potētia ītellectis actu ītellecta. Si g̃ ad ſ̄ q ītellcūs agēs abſtrahēt aliq̄ qdditatē p̄ius ītelligēt. ſicut ſeq̄reꝛ ſi oppoꝛtēt p̄us uelle ꝺſiderare illā qdditatē. ut oſtenſuz ē. qa ītelligere illā qdditā tem nō fit niſi p abſtractionem. ſeq̄reꝛ q illa qddi tas eſſet abſtracta anteq̄ eēt abſtracta 7 ſic ī infinitū Nō igiꝛ illa ⁊ba ꝺm̄. ſunt ītelligēda uꝛ 7 neceſſāio ſuppoſito q ipſe accipiat uolūtatez, p̄pe, p appetitu in tellectuali q mouet ab obo cognito p ītellcm̄. S ſūt telligēda p̄dictꝰ 7 ꝺ poſſibili. ſ̄. n. bn̄ ē poſſibile. q ītellcūs ꝺſideret aliquā qdditatē 7 cōſideret ꝺſide rationē illius qdditaꝫ tanq̄ bonū ſuum 7 p̄fectum 7 tūc uolūtas uelit illā ꝺſideratōez 7 ꝺelectat in ea. Et turſus ſi ītellcūs impio uolūtatis ꝺſiderabit illā qdditatē foꝛte p̄ficietur ꝺſideratō, p̄pt ꝺlectationē ſcōm ꝺoctrinā Aꝛ. ī 4° ethicoꝛ. ubi ꝺicit ſic. Cōiū get autē ꝺelectatiōez, p̄pam opatō. magl. n. ſingula iudicant 7 certius exqꝛunt cū ꝺelcātione opantes. Aliꝛ etiā poſſunt exponi ⁊ba ꝺm̄. ut uidebiꝛ ſtatim. ¶ S qꝛet iunioꝛ. unde g̃ p̄cedit q una ītentō īmu tat ītellcm̄ p̄ter aliā ſibi ꝺiunctā. p⁹q̄ nō ⁊tingit ex pte ītellectus agētis neq; uolūtaꝫ. ¶ Foꝛte ꝺicēdū ē q ſ̄ ꝓuenit ex aīa cogitatiꝫ q̄ cogitat unū īdiuiduū uni⁹ qdditaꝫ ſin̄ īdiuduo aliꝰ. Cogitat ⁊° uel ſcōz ſe uel ī ſuo accidēte uel ī ſuo effectu, p̄po. Et ſi queras ulterius q̄te aīa cogitatiua cogitat p̄us īdiuiduū hꝰ qdditaꝫ 7 nō illius. utinā ſcirē cām hꝰ quā ignoꝛo. S ſcio iſtā eē ig̃ratiam nō, p̄pam mihi. nā mīti eoꝛ qui ita bn̄ tenent ſcire. ⁊fitent ſe ignoꝛare. ſ̄ tamen nō ē remotū. qn celū cū ſuo motoꝛe ſit cā hꝰ. Et hoc aſſimilaꝛ illi ꝺicto homeri. talis eſt ītellcūs ī tenis hoīb⁹ q̄lem iducit in ꝺie p̄ deoꝛ uiꝛoꝝq; niſi q iſte hō nō intellexit oꝛiam int̄ ſenſuz 7 intellectū ut ei ī ponit Aꝛ.. Sed Aꝛ. bn̄ uidit oꝛiam illā utz ex ꝺicī. Et foꝛte illi ꝺceſſerūt q actus nr̄i ītellectꝰ neceſſāio eueniēt. Et ſiꝛ actus uolūtatis. uñ 7 Empꝺocles ꝺicit. q ad p̄ns uolūtas auget ī hoīb⁹. ūde eis ſemp ſape altera p̄ſtant ſupple coꝛpa celeſtia. i. ad agēdū nccitant ſcōm ꝺiſpōnem hoꝛe p̄ntis. ¶ Nos autem ꝺicim⁹ iſtos actus eē liberos 7 a nullo agēte nos ne ceſſitari ad eos. licet a coꝛpibus celeſtib⁹ contingat nos aliqualiē ad ſ̄ uꝛ illud uolendū uel ītelligendū ⁊clinari. Et, ppt ſ̄ Aꝛ. ꝺicit ī 8°. p̄ꝺicoꝛ. Nihil ergo p̄hibet magl aut foꝛſan nccium ī coꝛpe multos fieri mot⁹ a ꝺitōe. hoꝛ aūt quoſdā ītellcm̄ aut appetitū mouere. Et huic bn̄ ꝺcoꝛdat ꝺictum ꝺm̄. ī 2° celi 7 mūdi c° ꝺ regularitate mot⁹. ubi ꝺicit q cā ꝺiuerſitatꝭ 7 ꝺeſideriꝝ 7 ymaginationis ē ꝺiuerſitas ꝺuenientiſ ab extrinſeco 7 ꝺiuerſitas paſſionū coꝛpoꝛis ab eis. ¶ Sed tu ꝺices q ſ̄ nō eſt niſi cā coīs 7 uꝛis oīum effectiuū nāliū. ſ. celū cum ſuis motoꝛibus. Et ego ꝺico q meliꝰ ē ſcire tm̄ q̄ nihil. Redeūdo tamē ad ꝓpoſitū ꝺico q aīa cogitatiua cogitat unū īdiuiduū

UVA. BHSC. IyR_010

unius qdditatis ꝑter ĩdiuiduũ alterius quidditatiſ 7 diſponit ĩtellcm̃ poſſibilẽ ad ĩtelligere illius qddi tatis. iõ ĩtellcũs agẽs facit ĩtelligẽ illã qdditatẽ ſine alia. Et forte ad iſtã ĩtentionẽ dic dm̃. q nos abſtra him9 7 intelligim9 cũ uoluẽim9. i. cũ cogitauim9. 7 iſti act9 ſũt r̃ducti ad uolũtatẽ nr̃am. i. ad nr̃am co gitationẽ 7 hs puto uer. q ſi hs mõ ĩtellexit ſoci9 nr̃ uerba ꝑinducta ocõdes ſum9. ß ñ appz mihi q ſic in tellexerit. Sufficit. n. mihi ꝺcta illũ ĩtellcm̃ quẽ pu to eẽ falſum diſputaſſe. ¶ Itẽ ĩ ꝑdicto ſermone nõ ſatis apparz modus cãlitatis ĩtellcũs agentis ſup actũ ĩtellectus poſſibilis. s. an ſit cã remota an cã ꝓpinqua Si. n. dicat q ſit cã ꝓpinqor 7 ĩmediatior q̃ fantaſ ma. hs eſt icõueniẽs. qa cã remota hẽt ulteriorẽ cãlitatẽ ſup effectũ quã ꝓpinq̃. 7 ſic fantaſma eẽt ulteriꝰ cã litatis ſup ſpẽm itelligibilẽ quã ĩtellectus agẽs qꝺ eſt abſurdũ. ¶ Et ſi cõcedat ipm eẽ cãm remotam 7 fantaſma cauſam ꝓpinqorẽ. dicat ipe quꝰ agens r̃motũ diſtinctũ ſcdm eſſe ab agente ꝓpinqor agit mediãte illo nihil ĩprimẽdo. Et h9 nullũ ĩueĩt exẽ plũ qꝺ ſciaz. 7 utinã placẽt iſti ſocio 7 alijs fratrib ſoluere iſtas ꝺubitatões ſi eſſet poſſibile. eſſet enim magnũ auxiliũ ad noticiã h9 nobilis ꝺtuꝺ. ¶ Oĩb9 g̃ cõſideratis ꝺfiteor ad pñs me neſcire aliquã neceſ ſitatẽ h9 ꝺcluſionis q ĩtellcũs agens efficiat ſpeciem ĩtelligibilẽ mediãte fantaſmate. 7 uere nõ apparet mihi q ĩtellectus agens hẽat aliquẽ modũ cãlitatis agenꝺ ſup h9 mõi ſpẽm una cũ fantaſmate. Nõ. n. ẽ fingendũ q hs ambo agãt ſpẽm ĩtelligibilem ex eq° uel ſcdm modũ eunꝺẽ agentis. Sicut duo homines eque fortes ꝺicerent trahere unã nauez ex eq°. talia enĩ agentia nõ ſunt inter ſe eẽntialiter ꝺrdinata. 7 ſũt eiꝺem ꝺtutis ſcdm ſpẽm ut maiſeſtũ eſt ĩducendo cui9 oppoĩtũ h ꝺtigit ut etiã maiſeſtũ eſt. utinã ego uiderẽ modũ cãlitatis efficientis quẽ hẽt ĩtellectus agẽs ſu p ſpẽz itelligibilẽ. quẽ ſi uiderẽ hs ñ obſtãte tenerem ĩdubitant poſitionẽ ꝑus ꝺictam. s. q ĩtelle ctus agens eſt ĩmediatũ p ſe ꝓncipiũ actiuũ ĩtellec tiõis mõ priꝰ ꝺclarato. ¶ Sz qa nũc nõ ĩtelligo h9 cãlitatẽ temptabo tr̃ꝺere tõnib9 7 auctoritatib9 qbꝰ ur̃ ꝓbari. Suſtinẽ° itaq cã exercitatiõis q fantaſma agit ĩmediate ſpẽm intelligibilẽ nihil coagẽte ad hs ĩtellectu agente ꝓpo homi. R̃ndeo. ¶ Ad primam tõnem in ꝺtrariũ cũ ꝺr̃. nulla res uel uirtus exñs in corpe ꝛc. poſſuz negare iſtã. eo mõ quo accipit. ĩmo ſicut uirtus exñs ſine corpe põt immediate ꝓducere aliqꝺ ĩ aliqꝺ corpus ut motor celi ĩmediate ꝓducit motũ in celo. ſic aliqua uirtus exñs in corpe ꝓcipue nobiliſſimo põt aliquid ĩmediate efficere ĩ aliquod ĩcorporeũ ſine uirtute ĩmãli ꝓꝑa illi corpi aut illi in corporeo ĩ qꝺ agit. unde ꝺr̃ q ipm fantaſma exiſtẽs in hũano corpe agit ĩmediate ĩ intellectũ poſſibilez ſine cooperatione agentis ĩ mãlis qꝺ ſit ꝑpium homi. bñ tamẽ cõcederẽ q ipm fantaſma nõ ꝺſeruaret in eẽn° nec in cãndo niſi eẽt aliqꝺ agẽs ſepatũ 7 ĩmãle ut puta motor celi. Et cuz ulterius ꝺr̃ q iſta ñ ꝓportionant ad inuicez. s. res icorporea 7 res exñs ĩ corpe Dico q nõ hẽnt ꝓportionẽ ſcdm magnitudinez. qa res incorporea nullã hẽt magnitudinẽ. nec habent ꝓportionẽ ſcdm ꝺuratõem tẽpis. qa ſiba ĩcorporea ẽ ꝺuratõis infinite. res aũt exñs in corpe generabili 7 cõruptibili ẽ ꝺuratiõis finite. finiti aũt ad ifinituz nlla ẽ ꝓportio. ß bñ ꝓportionãt sic q unũ ẽ actu tale q̃le ẽ alterz ĩ potẽtia 7 hs ſufficit ad hãc intellectionis actõnem q̃ntum ad ꝓportõnez. fantaſma. n. hũanuz ẽ uirtualiter tale q̃le eſt ĩtellectus ĩ potẽtia receptiua. unde dm̃. dicit ĩ iſto 3°. dm̃to 32. 7 52. q ꝑpatio que ẽ ĩ intentionib9 ymaginat ẽ ꝑpatio in motore ut ſit motor. Sz ꝑpatio que ẽ ĩ intellectu poſſibili ẽ ꝑpatõ que ẽ in moto ut ſit motũ 7 recipiẽs. ¶ Sed ꝺices. g̃ fantaſma nobiliõi mõ hẽt ſpẽm q̃ intellectus poſſi bilis. qa hẽre aliquid actu uirtuali ẽ nobiliori modo q̃ hẽre actu formali. poſſuz ꝺicere q hoc ẽ uer cetis paribꝰ. ß ſi ceteta nõ ſũt paria nõ oz. mõ h ceteta ñ ſunt paria. qa ĩtellectus poſſibilis hẽt ſpẽm itelligi bilẽ icorporaliter ꝺio 7 ĩmãliter. ſed fantaſma hẽt eaz eo° q̃ habz eã. s. actu uirtuali quodã° corporaliter 7 mãliter ꝺtus aũt fantaſmatis q̃ forte eſt ipm met fantaſma exiſtit ĩ corpe utz in 3° h9. ¶ Ad aliud cũ ꝺr̃ q ĩtelle ctus agens ꝛc. ꝺico q uer. ẽ. ß ñ ꝺicꝺ illis modis qb9 ĩtellectus poſſibilis eſt potens ꝺia fieri. itellect9 agens potẽs ẽ ꝺia facere. ꝺr̃ g̃ ſcdm hãc uiã q ĩtelllcũs agẽs ẽ potẽs ꝺia facere q̃ntũ ad cognitõem eoz ulem. Et hs apte ꝺocet dm̃. cũ ꝺicit q facit ꝺia potẽtia ĩtellecta actu ĩtellecta. Sz ex hs nõ ſequit q ꝺebeat facere ꝺia q̃ntũ ad eoz ſpẽs. ĩmo ipe qdditates mãles cogitate faciũt ſuas ſpecies ĩ intellectu. ¶ Et ad auctoritates dm̃. ꝺ q oẽs referende ſũt ad ipm actũ ſcdz ĩtellcũs qui ẽ ĩtelligere 7 nõ ad actum ꝓrem q eſt ſpecies ĩtelligibilis. Cũ g̃ ꝺicit q ĩuenim9 idẽ trãſferri ꝺ ꝺr̃ ꝺine ĩ ꝺrdinẽ intelligit ꝺe una cognitõe ĩ aliã cogni tionẽ ꝺrdinatã. s. ꝺe cognitõne ſenſitiua 7 ĩdiuiduali ad cognitõem ĩtellectiuã abſtractã. q̃i uelit ꝺicẽ. cũ unũ 7 idẽ ob̃m cog̃ſcat diuerſis cognitõnib ꝺdinat s. qdditas ymaginata necẽ eſt ut hs ſit a cã agente 7 recipiẽte ꝛc. Et etiã p idẽ intelligo illud qꝺ ipe ꝺic in eodem dm̃to paz ante uerba pexpoſita. s. q ſola intentio ymaginata nõ ſufficit admouendũ ĩtellcũz s. ad ĩtellectõnem. 7 ſubdit tõnem pulcrã. qa ſi ſic ñ eẽt ꝺia int ule 7 idiuiduũ. i. int cognitõnem ulem 7 idiuidualẽ. Cui9 dñe tatõ ẽ. qa nunq̃ uirtus indi uidualis põt ĩmediate ꝓducẽ cõprehenſionẽ ulem. unde ſi ymaginatiua aut eius uirtus cãz ĩmediate ĩtellectõez ſeq̃ret nccio q ĩtellectio eſſet cõprehenſio ſeu cognitõ idiuidualis 7 ſic nulla eẽt ꝺia int ꝺpre hẽſionẽ ulem 7 idiuidualẽ nec p pñs int ule 7 indi uiduũ. ¶ Sz ſi q̃reres. ꝓpt qd uirtus indiuidual põt cãre ſpẽm ulem 7 nõ põt efficere cognitionẽ ulem. Ratõ h9 ẽ bona 7 ſufficiẽs ĩtelligentibꝰ. quia cogni° ulis ẽ op9 pfectiſſimũ uirtutis cog̃ſcentis ulr. unꝺ ſi ꝺtus idiuidual agẽt cognitõz ulem p ſe 7 ĩmediate ſequeret q eẽt nobilior q̃ uirtus abſtracta recipiẽs illã ꝺprehenſionẽ. eo q ſemp ꝓncipiũ actiuũ alicui9 opationis ẽ nobilius receptiuo. Et illud ẽ ſimpliciter nobilius cui9 opatio uel actus eſt ſimpliciter nobilior nobiliſſima opatione alterius. ſi g̃ fantaſma ageret ĩmediate ipm intelligere eſſet ſimpliciter nobilius q̃ potentia ĩtellectiua qꝺ ẽ abſurdũ. ß ſpẽs intelligibil nõ ẽ actus ultim9 7 finalis potẽtie intellectiue. ĩmo ẽ eius diſpõ ad ſuũ actum finalẽ. Vnde q̃ntumcũq̃ fantaſma agat ſpẽm ĩtelligibilẽ 7 intellcũs poſſibilis eã recipiat. nõ ſequit ex hs q fantaſma ſit nobilius ſimpliciter intellectu poſſibili. eo q nobilitas potẽtie iudicat ex ſua opatiõe nobiliori 7 finali. Juſtũ. n. ẽ a fine ꝺia appellari ſcdm Azz. 2° h9. ¶ Dic tam̃ forte ꝺcedi poſſet q fantaſma in q̃ntum ẽ actiuũ ſpẽi intel ligibilis ẽ nobilius q̃ intellectus poſſibilis in q̃ntũ ẽ receptiu9 ipſius ſpẽi. niſi uellem9 ꝺicere q ceteta ñ ſũt paria ſicut ꝓus ꝺicebat 7 forte meli9. hz iſtud ſit ꝓbabile. ¶ Per idẽ etiã ad aliã auctoritatẽ dm̃. cũ ꝺr̃. q nccẽ ẽ q nõ mixtũ ꝛc. tr̃ꝺeꝛ q ĩtellexit ꝺe tali mãli qꝺ ẽ opatio finalis potẽtie ĩmãlis sicut eſt ipm intelligere. 7 hs ipe ſignificauit ĩ uerb̃ ꝓcedentibus ibidẽ. n. ꝺicit ſic. Sz mouit Azz. ad ponendũ mouẽs ſepatum a mã in factõne formatiua uirtutũ intelli gibiliuz uel intelligentiũ. qa uirtutes intellectuales apud ipm nõ ſunt mixte cum mã. unde nccẽ eſt ꝛc. Ecce dm̃. ꝺicit in factõne formatiua uirtutuz intelli gentiũ. p forõnẽ aũt uirtutis intelligentis ꝺſueuit dm̃. intelligere ipm intelligere ut appet ĩ multis locis h9 tertij ꝓcipue in 2° dm̃to 7 in 3°. 7 in multis alijs locis. ubi. n. nos hẽm9 intelligẽ ipe hẽt formare

UVA. BHSC. IyR_010

p ītellectuz 7 ī hac ocoz dātia fuit mihi gaudiū magnū. ¶ Ad tōnes in ꝓncipio qōnis adductas ¶ Ad ꝑmā patz p distinctionē posītā in qōne ꝓcedente in solutiōe ꝑme difficultatis. 7 tu applica ad ꝓpositum qa ꝓpt brevitatē dimitto. ¶ Ad aliā sīlr pz ex dict. uidet. n. mihi eē ꝓbabile intellcm agentē nō eē cāz actiuam spēi ītelligibilis nec īmediate nec mediāte fantasmate ꝓpt tōnem ꝑus dictā. hec tn scripsisse ī tendo salua mihi ꝓtestatōne alit dicēdi si mihi aliaſ melius appareret. Trāsmutari. n. ī talibz difficultatibz ad aliā opīonem ꝓpt meliorē tōnem nō debet imputari incōstātie. Sz adherere ptinaciter opiniōi ꝑpe 7 tristari ꝓpt dimittē opīonez ꝓpriam ē homīs agrest 7 indisciplīati sicut hēt ab Aꝛ. in 7° ethicoꝝ ¶ Ad aliā cum dr. q ex q̄ tōne ꝛc. Circa hāc tōnem est sciendū. q ꝓpt istā tōnem dixerunt aliqui spēm intelligibilē fieri īmediate ab actu uirtutis cogitatīe 7 dicūt ipam spēm ītelligibilē nō manere ī intellcū p actualē cōsideratōez q̄ nō manet cessante ītelligē. Nā qua tōe fantasma unīs īdiuidui albedinis facit speciē ītelligibilē ī intellcū. eadē tōe fantasma altīs īdiuidui albedinis facit spēm similē in ipō intellcū 7 sic si hs. spēs reseruent ī intellectu p actualē cōsiderationē 7 p cognitionē tūc ītellcūs simul hēbit plēs spēs ītelligibiles eīdē qdditatis respectu eīdē indiuidui. Et bn dico plures simul. qa ī diuersis generibus ī diuersis instātiabz generatis habet bn. 7 hoc ur ualde absurdū. de q̄. n. seruirēt hs spēs intelligibiles cū una ipaz sufficiat ad itelligendū qdditatē albedinis. similr aūt 7 ī aliis. ¶ Sed tenendo omnez doctrinā in isto pōt dici qd dicit. 7 q hs species mīte disponūt ītellcm ad ītelligendū illa īdiuidua albedinis a quoz fantasmatibz cānt. Et q̄uis una spēs sufficeret ad ītelligēdū qdditatē albedinis. tn nō sufficēt ad intelligendū oīa īdiuidua illius. 7 hs ē ꝓbabile. Qualr aūt una spēs ꝓficit ad ītelligendū qdditatē 7 īdiuiduū uisum ē ꝑus. ¶ Alr aūt dicūt aliqui q cū fantasma unīs īdiuidui fecerit spēm ītelligibilē ī intellcū possibili q̄ diu illa manebit nunq̄ fantasma altius īdiuidui eīdē spēi ī fantasia eiusdē hoīs exīs faciet spēz ītelligibilē ī ipō ītellcū. qa ꝓcedēs ipediet 7 reddet ītellcm īdispositū ad receptōz alterius spēi. cū recipiēs debet eē denudatū a nā recepti siue a recepto scdm spēz. Et forte isti dicederēt q nec fantasma alterius hoīs generat nouā speciez s oēs ītelligūt p unā spēm cū ipa est actu cōformis fantasmatibz eoꝝ. itaq̄ cū unū īdiuiduū albedinis mediante fantasia sorīs fecerit spēm intelligibilem ī intellectu. 7 ista manēte plato ymaginet illud indiuiduū albedinis uel aliud nō ctingēt noua species intelligibilis diuersa a ꝓre. s plato ītelliget p eādē inq̄ntū hūit q̄ndā cformitatē ad fantasma ipsius. Sicut. n. unū ctrariorum exīs ī aliquo subo impedit generatōnem alterīs ī eodē qn illa ctraria sūt eque fortia. sic forma penitus eīdē spēi cum alia agens ī subiectū aliqd impedit ipm simul recipe aliā eīdez spēi. 7 silr dicendū eēt de duobz sensibilibz eiusdez spēi p ōpationē ad mediū 7 ad sensum. utq̄ uerū sit bona est cōsideratio.

REstat ulterius īqrendū. Vtr ītellectus agēs sit aliqd aīe nre hūane. 7 ur q nō. qa si eēt aliquid aīe nre hūane. aut eēt potētia seu uirtus eīs aut ps eius p sufficientē diuisionez scdm oīum ocessionē. s nō pōt esse potentia uel uirtus. qa ōtus ē de genere qualitatis ut satis pz ī ꝓdicamētis. Intellcūs aūt agens est quedā substā actu ens nobilioz possibili scdm. p. in lra. g nō ē ꝓpe uirtus nālis aīe nre. Si autē dicat q est ps aīe 7 cū nō sit ps q̄ntatiua ut maīfestū ē. aut g eēt pars eētialis. aut subiectīa. n subiectīa. qa sic aīa nostra hūana nō eēt una scdm spēm. cuīs oppositi omnes ocedūt. 7 Aꝛ. significauit ī z° hs. ubi dicit. Vltimū aūt 7 minimū scdm tōnez 7 ītellcm. nec pōt esse ps eētialis. qa tunc aīa hūana nō esset subā simplex s opposita. qd ur absurdum. quia fōa debet eē simplicī eētie scdm auctorē libri. 6. ꝓncipioꝝ. ¶ Oppositi arguit auctoritate Aꝛ. di. Q̄ necesse ē in aīa eē has duas dīas. s. ītellcm possibilē 7 ītellectū agentez 7 ostat q nō sunt ī alia aīa nisi in aīa hūana quare ꝛc. ¶ In dicta qōne dicūt aliqui sīliz Aꝛ. 7 cōm. fuisse q ītellectus possibilis ē quedā subā ītellectual simplex ī subā p se subsistēs actu foralit dese 7 non est subā pure ī potētia receptīa. 7 isti ocedūt q ītellcūs agēs nō sit aliqd aīe hūane. īmo ē quedā subā actu subsistēs q̄ facit de potētia ītellectis actu intellecta distincta ab ītellectu possibili. ¶ Nec pōt dici q ītellectus agēs sit uirtus uel potētia nālis eīdē potētie subē. qm̄ sic unū 7 idē simplex 7 īdiuisibile ī subā 7 p se subsistēs hēt potētiā actiuā 7 potētiā passiuā 7 receptiuā respcū eīdē qd ē ī possibile. Rōnes qbz mouent ad ꝓbandū ꝓpositi uidebunt pīs cū mouebunt dubitatōnes ctra opīonem istā. ¶ Sz ista positio ur mltū dubitabil. Pō aliqui sic arguūt. Illd qd recipit oēs actus nō dz eē aliqs actus dese formalit. qa tunc idē recipet se ipm. s ītellcūs possibilis recipit oēs actus. qa oīa intelligē pōt de nouo. qd non ē sine receptiōe eoꝝ saltē q̄ntuz ad eoꝝ spēs. nihil aūt recipit se ipm nec spēm sui ipsius. ut maīfestum est q̄re ꝛc. ¶ Et istā tōnem ītellexit Aꝛ. ī lra cū dicit. Necē est itaq̄ qm̄ oīa intelligit ꝛc. ¶ Item pōt sic argui. Si ītellcūs possibilis eēt subā ītellectual d se actu. sequēt q aliqd recipet eīdē spēi cuz ipō qd ur īpossibile. 7 ꝓbo cnam. qa oīs subā ītellcūalis exīs actu de se foralit ē de se intelligēs 7 intellecta. 7 ītellectō est idē cū subā tali q̄ se ipam ītelligit 7 hs significauit Aꝛ. cum dicit. Scīa aūt speculatiua 7 scibile idē ē. s. ī sepatis a mā actu subsistētibz. sic g ītellcūs possibilis scdm istā positōnem erit de se intelligens 7 intellcm ītellectōne que ē sua subā. Cū g ītellect possibilis aliq̄n recipiat ītellectōz sue ꝓpe substātie ut qlz ītelligens expit in se ipō. qa otingit unicuiq̄ ītelligē d nouo subam ꝓpaz sui ītellectus. sequētur q intellectō subē ītellect recipiet intellectōez subē intellcūs. 7 sic idē saltē scdm spēm recipet idē scdm spēm p se 7 ꝑpe. Q̄ autez ītellectus possibilis q̄liq̄ d nouo ītelligat suā, ꝓpam subaz scdm se. hs uidetur testificari cōm. iz° methaph. cmēto 18° ī fine ubi dīc Q̄ si ītellectus denudet apud pfectōnem humanā a potentia nccē est ut destruat hs actio ab eo q̄ ē alia ab illa q̄ ītelligim alia entia. s. mālia. 7 tunc nō ītelligimus oīa p ipm. aut intelligim scdm q actō eis est subā eius. i. ītellectōne sue subē ꝑpe. s ī possibile ē ut in aliq̄ hoza nō ītelligam p ipm. Relinquit g q si intellcūs fuerit denudatus a potētia 7 intelligamus p ipm scdz q actō eius ē subā eius. i. ītellectōe q̄ ītelligat eis ꝓpa subā. nō q de nouo ctīgat ītellectio q̄ ē idem eētialit cū eius subā. qa sicut ipse nō incipit eē de nouo. sic intellectō q̄ ē idē eētialit cuz eo nō incipit eē de nouo. s mō ꝓdicto. s. q tūc ītelligimus ipsum scdm ꝓpam subam eius. 7 ipe recipit intellectōnem sue ꝓpe subē de nouo. 7 sic sequitur ī oueniēs ꝓdictum. ¶ Sed aliqs cauillaret hs q q̄uis intellectus possibilis sit subā intellectualis actu exīstēs de se foralit. nō tn ipe intelligit se ipm p se ītellectōne q̄ sit eis subā. 7 sic nō sequit illud īcōueniēs 7 cū dr q oīs subā ꝛc. Dicēt cauillator q nullus est īcōueniēs de illis substātiis q̄ sunt nate īmutari ab aliq̄ exīte ī corpe. s intellcūs possibilis q̄uis ponat q sit subā actu ens de se. tn natus ē moueri ad actū suū ab aliquo siue ab aliqbz exītibz ī materia. s. ab

UVA. BHSC. IyR_010

intētōibꝫ ymagīati ¶ Cōtra iſtud ē Aꝛ. qa ſcdꝫ iſtā poſitionē ītellectꝰ poſſibilis ꝑus nālit ē actu ens de ſe foralit q; moueat a fantaſmatibꝫ ut maīfeſtū eſt. Oē autē q; de ſe eſt ens actu nālit anteq; moueat ab aliq̄ hēt aliq; opationē nālit ꝑus q; moueat ab illo. ⁊ ſic ītellcūs poſſibilis ꝑus nālit q; moueat a fantaſmatibꝫ hēbit aliquē actū de ſe. ⁊ qs erit ille actꝰ niſi ītelligere ſuā ſubam nō uꝝ poſſe aſſignari cōnabilit niſi qs fingat. q̄ idē qđ ꝑus. Et ꝺfirmat. qa oīo uꝝ irrōnabile q; ens actu ꝺ ſe nullā opationez hēat niſi ſolā receptionē ⁊ nullā uirtutē niſi receptiuā. Conſtat aūt q; intellectꝰ poſſibilis nullā opationem hēt niſi paſſionē ſcdm Aꝛ. ⁊ ōm. in iſto 3°. neq; uirtutē niſi r̄ceptiuā ſcdm eos. quo° g̊ eēt ens actu de ſe foz malit ? Ex his itaq; uꝝ q; illa poſitio ſit cōtra cōnem q̄ntum ad hꝰ q; dicit ītellcm poſſibilē eē ſubſtātiam exīntez actu de ſe. uꝝ etiā eē ꝺtra uerba Aꝛ. i iſto 3°. ꝑpe ꝓncipiū. ubi dicit. q; ītellectus poſſibilis ñ hēt nām niſi q; poſſibilis uocatus ē. Et paꝛ etiā poſt. q; nihil ē actu eoꝝ q̄ ſunt ante intelligere. uez ē q; iſti exponūt iſta ṽba ſicut dicebat ꝑus referendo ad opinionē ātiq̄ꝛ. q ponebāt aīaz eē ꝺpoītaz ex oībꝫ tebꝫ ut oīa ꝺg̊ſceret. cōtra q̄s dicit Aꝛ. q; ītellcūs nihil ē actu eoꝝ q̄ ſūt. s. entiū māliū ex q bꝫ antiq dixerunt ipm eē ꝺpoſitū. ⁊ ſoluz ē i potētia receptiua ſpēz eoꝝ q̄uis de ſe ſit ſuba abſtracta actu. ¶ Sz iſtud nō uꝝ ſatisfacē ad ītentionē Aꝛ. q logt uꝝ ſīn aliq̄ reflexione ⁊ determīatōe ad entia mālia ut pz in eius uerbis ⁊ i uerbis ōm. ¶ Itē qa iſti ꝺcedūt ītellcm agentez nō eſſe aliqd aīe nr̄e. uꝝ ualde abſurdū ⁊ ꝺtra Aꝛ. ⁊ ōm. Aꝛ. n. tractat i iſto 3°. de ītellectu poſſibili tanq̄ de pte aīe. ut maīfeſtū ē i ꝓncipio hꝰ ttī ubi dīc. de pte aūt aīe ⁊c. Et ꝺſtat q; ītellcūs poſſibil ñ ē ps aīe ītellectiue hūane diſtīcta ꝺtra aliā ptē niſi ꝺtra ītellectum agentē. ⁊ ſi dicas q; ē ps aīe hūane diſtincta ꝺtra aīam ſenſitiuā. ꝺtra hꝰ ē. qa i illo ca°. Qm̄ autē ſicut i oī nā dicit Aꝛ. q; nccē eſt i aīa nr̄a eē has duas dzīas. s. ītellcm agentē ⁊ poſſibilē ⁊ nō ē in alia aīa niſi in aīa hūana. Eſt etiā hꝰ ꝺtra ītentōnē ōm. i mlt locis. dicit. n. ōm. ōmto 18°. Q; fuit nccē has duas actiones aīe attribuē nobis. s. recipe ītellcm ⁊ facē euz q̄uis agens ⁊ recipiens ſint ſubē etne. ꝓpt hꝰ q; hꝫ due actōes ſunt reducte ad uolūtatē nr̄am. i. ad cognitionē nr̄az. ut credo. s. abſtra hē ītellecta ⁊ r̄cipe ea. ⁊ paꝛ pꝰ in eodē ōmēto dicit. ⁊ cū nos īuenimus agere p has duas uirtutes cū uoluīmꝰ. ⁊ nihil agit niſi p ſuā foꝛmā. iō nccē fuit attribuē nobꝫ has duas ṽtutes ītellectꝰ ¶ Itē i ōmto 4° dicit. q; ītellcūs exiſtens i nobis hēt duas actōes. i. duas paſſiōes. q̄tuz una eſt de genere paſſiōis ⁊ ē ītelligē. ⁊ alia de genē actōis ⁊ ē abſtrahere foras ⁊ denudare eas a matīis ⁊ alia multa ad iſtā ītentionē. ¶ Quidā g̊ tenētes p̄dictā opīonez q̄ntū ad actualitatē ītellcūs poſſibil dicūt q; ītellectus agēs bn ē aliqd aīe nr̄e. ñ obſtāte q; utq; ſit ſuba actu ſubſiſtēs. nō ſolū. n. pōt eē ſuba una ex duabꝫ ſubſtātiis q̄tū una īfoꝛmat aliā ⁊ īheret ei. uez etiā ex duabꝫ ſubīis actu q̄tū una non eſt diſtincta ab alia loco ⁊ ſubo ⁊ cū hꝰ actus unius ſiue opatio īmediate dependet ab alia ⁊ ꝓpe. uñ ſcdꝫ ōm. ex motoꝛe celi ⁊ ipo celo ē qd unū ꝓpt illā cām. utz p ōm. 2° celi ⁊ mūdi. ⁊ multotiēs ōm. uocat intelligentiā mouentē celū foram ipius. ſicut pz paꝛ exercitatē i nāli phīa Aꝛ. ⁊ ōm. Auerrois. Silt q̄uis ꝺpoſitū ex coꝛpe hūano ⁊ aīa cogitatīa ſit quoddā ens actu ⁊ ſubſiſtēs. ⁊ ſit aīa cogſcitiua ſcdm ōm. tñ ex his ē una ſuba. s. hō. una dico unitate ſufficiente ad actuz ꝓpuz eius q ē ult operabēdere ut ꝑus dcm fuit ſcdm ōm. Cū g̊ ītellcūs poſſibilis i opatōe ſua dependeat ab ītellectu agente, ꝓpe ⁊ īmediate. utz ex dictis q̄re ñ potit eē qd unū ex his duabꝫ ſubſtātiis ? Nec ē reqrenda talis unitas in rebꝫ hntibꝰ foras īmāles ſicut ī illis quoꝝ foꝛme ſūt māles ⁊ īheretes. hꝰ aūt reputo bn ⁊ ſubtilit dictuz. tn ñ uꝝ oīo ſufficere ad ītentōez ōm. ſicut pz ex ſeq̄ntibꝫ. ſi tn ītellectꝰ poſſibil eēt ſuba actu de ſe. nō uideo qđo ex ipo ⁊ ītellcū agente bn eēt qd unū mō ꝓdicto. ⁊ non credo q; ſit ſuba ens actu de ſe foralit. ut ſtatim patebit. ¶ Alij aūt dicūt alit. q; ītellectus poſſibilis: dico aūt ītellectuz q̄ cogſcit aīa ⁊ ſapit ⁊ q̄ opiat aīa ⁊ ītelligit: nō eſt aliq̄ ſuba intellcūalis actu de ſe foralit. ⁊ eſt ſuba pure i potentia i genere nature ītellcūalis. ſicut mā ꝑma ē pura potētia i genere nature ſenſibil. ⁊ hꝰ bn ꝓbatū ē ꝑus ꝺtra aliā opīonez. ⁊ ꝺcedūt iſti q; ītellectus agens eſt foꝛa i foꝛans ītellcm poſſibilē ⁊ ꝺanſ eē ei ſimplicit actu. ut ſic aīa rōnalis hūana ſit ſuba īcoꝛpea ꝺpoſita eēntialit ex duobꝫ ꝓncipijs ītrinſecꝫ quoꝝ unū ē de ſe pure i potētia ⁊ ē ſimile matie. s. ītellcūs poſſibilis. ⁊ aliud ē actus eius ipm pficiens ⁊ ē ſimile foꝛme. s. ītellectus agens. ⁊ q hꝰ ſit ītentio ōm. maīfeſtū ē īſpiciēti ṽba eius ꝑus īducta contra aliā opīonez. ¶ Itē ipe dicit i ōmēto 5°. q; tu debes ſcire q; ſicut luxe ē pfectō ꝺyaphani. ſic ītellcūs agēs ē pfectō mālis. ¶ Item i ōm̄to 2°. ipe dicit. q; ītellectus q ē i nobis ꝺponit ex ītellectu agente ⁊ ītellcū poſſibili. ¶ Itē i eodē ōm̄to. dicit q; ītellectus māl pficit ab agēte. ¶ Itē i ꝺmento 36°. dicit. q; ītellcūs agens eſt foꝛma i nobis. Dicit etiā ibidē. q; ītellectus in nobis ē ꝺpoſitꝰ ex ītellectu agente ⁊ ītellcū ſpeculatio. uez eſt tn q; aliq uolūt oēs iſtas auctoꝛitates exponere p hꝰ qđ ōm. ꝺſueuit uocare pfectōz ⁊ foram nō ſolū foram q̄ īfoꝛmat ⁊ īheret. ⁊ alio mō. uñ i ōm̄to 4° hꝰ tertij. dicit. q; ītelligentie pficiūt p ſe īuicē. s. īferioꝛ p ſupioꝛē. Silt i iz° metaph. ōm̄to 44° dicit. q; pfectō vniuſcuꝰq; mouētiū unūquēq; oꝛbiū pficitur p ꝓmū motoꝛē. ⁊ ꝺſtat q; nec ꝓmū nec aliq̄ alia ſuba ſepata eſt pfectō i foꝛmās aliā ⁊ iō nō ſequit q; ītellcūs agens ſit pfectō īfoꝛmās ītellectum poſſibilē. Quo° aūt ītellectus agens ſit foꝛma ⁊ pfectō ītellectus poſſibilis. Dicūt uno°. q; ꝑ tanto eſt qa ſicut coloꝛes nō uidēt i ꝺyaphano niſi p̄ſente lumie. ſic nec ītellectus ītelligit res māles niſi p̄nte luīe ītellectꝰ agentis. qđ lumē eſt ipe ītellcūs agēs. ¶ Sz iſtud nullo° ſufficit. qa pari rōne poſſet dici. q; fantaſma eſt pfectō ītellcūs mālis. qa nunq̄ ītellcūs poſſibilis ītelligit rē mālem niſi p̄nte fantaſmate eiꝰ

Item quo° ītellectus agens unit poſſibili ut foꝛma ipi dāt aliū modū i qōne de ītellectu adepto ut uidebit pꝰ ſi deus uoluerit. ⁊ qa nā phī ē maxīmā certitudinē ingrere ſaltē ſcdm q; poſſibile eſt in materia ſubiecta. ut docet ōm. in iz° methaph. Nec eſt ſatis ſcientificuz ītiti auctoꝛitatibꝫ hoīum niſi, p quanto conſonāt rōni ⁊ ꝓncipijs p ſe notis. Ideo bonuz uꝝ tēptare illā ꝺclusionē reſoluere i aliqua p ſe nō. aut ſaltem ꝺceſſa a multis. ¶ Suppono g̊ p̊ q; ītelligere ⁊ abſtrahē ſūt opatōes īmanentes i ītellectu. ⁊ etiā hꝰ appet maīfeſtū oī ſani capitis ⁊ hēt ab Aꝛ. 9°. methaph. ¶ Scdo ſuppono q; potētia actīa eſt ꝓncipiuz trāſmutādi alteꝛ inq̄ntū alteꝛ 5° metaph. ex q̄ ſtatim ſeq̄t q; nulla opatō eſt īmanēs eo q; idez ſit p ſe ꝓncipiū actiuū eius īmediatum ⁊ receptiuū ſcdm idem. ⁊ ꝑ tanto qa ꝓncipiū actiuū īmediatū ē unitū receptiuo p ſe ſcdm eē. ita. s. q; ſūt i eodez ſubo aut unū eſt īfoꝛmās alteꝛ. ¶ Tertō ſuppono q; intellcūs agēs ē ꝓncipiū actiuū p ſe ⁊ īmediatū ipſius intelligere. ⁊ hꝰ ꝓbatū ē ꝑ rōnes ſufficientes. Sz adhuc uolo ꝓbare ad pōs ad maioꝛez certitudinē. ⁊ ad hꝰ accipio q; intellectus agens ñ eſt īmediatū ꝓncipiū actiuū ſpēi ītelligibil. qa uniꝰ effectus nō pōt eſſe plures cāe i eodē genere cāe p ſe ⁊ eodē° ut maīfeſtū ē p ſe ꝺducendo. Altera. n. eaꝛ ſupfluꝛet. ⁊ dignitas eſt i nā q; i ea ñ ſit aliqd ociosuz. ut hr̄ ab Aꝛ. p̊ celi ⁊ mū. ⁊ 3° hꝰ. ⁊ a ōm. 2° methaph. ſi g̊ ītellectus agēs eēt cā

UVA. BHSC. IyR_010

actiua p se īmediata spēi tunc fantasma nō eet ísto° agēs eī⁹. aut ḡ nullo° erit cā actiua. aut erit cā actīa remota. nō ē dandū p̄mū. qa ꝓbatū ē p⁹ oppositū h⁹ s. q̄ fantasma sit aliquo° cā actīa spēi ītelligibilis in intellectu. Si vo dat secūdū illud ē icōueniens oīo. qa agens remotum hēt ulīozem cālitatem q̄ ꝓpinquū 7 plurū est cā ut celū q̄ hō. Silr aūt 7 in alīs. Nūc aūt ip̄m fantasma determīatū alicuⁱ q̄litatis nō ē ulīozis cālitatis sup spēm ītelligibilem q̄ eēt ītellectus agens. qa ītellcūs agens si eēt cā alicuⁱ spēi ītelligibilis eēt cā oīs spēi. cū nō eēt rō q̄re magis esset cā unⁱ spēi ītelligibilis q̄ alterⁱ. qdz aūt fantasma est cā solū unius spēi. s. illⁱ qdditatē o⁹ indiuiduuz ē fantasiatū. remotuz ē ḡ. q. ip̄m fantasma sit cā actīa remota spēi ītelligibil'. ḡ relinq̄t q. ītellectus agens nō sit actiuū īmediatū spēi ītelligibilis. nec ē fingē-dū q. hꝫ ambo. s. ītellcūs agens 7 fantasma eq̄liter se hēant ad generandū spēm ītelligibilē. hꝫ. n. remotuz ē ī qōne ꝓcedenti. Vltius accipio q. abstrahere est actō īmediate ꝓueniēs ab ītellcū agente. s. nō mediante aliq̄ agente sepato ab eo. 7 hꝫ est maīfestū cuilz ītelligēti. pōt tn̄ declarari modica declaratōe ꝓpt ꝓtuiētes. qa certū est q. abstrahē ītellecta nō ꝓuenit p se 7 īmediate a fantasmate. Ridiculū. n. eēt dicere q. fantasma abstrahēt qdditatē a fantasmatibus. 7 nullus hꝫ dicit. sic. n. fantasma faceret de potētia ītellectis actu ītellecta cū hꝫ sit abstrahē ut ī. phē° suī'. nec etiā spēs ītelligibilis ē illd ex q̄ īmediate ꝓcedit abstractō seu abstrahē ut etiā maīfestū ē. nec ītellectus possibil'. ḡ relinq̄t q. abstrahere ē īmediate ab ītellectu agente. Tūc arguī' sic. abstrahē qd īmediate ē ab ītellcū agente cū sit quoddā agere. aut ḡ est agere spēm ītelligibilē. aut est agere ipam ītellectōz p̄mū nō ē uez. qa sic ītellectus ageret īmediate spēz ītelligibilē qd ē remotū. ḡ relinq̄t q. abstrahere est agere ip̄am ītellectōz. cū ḡ ab ītellectu agēte īmediate ꝓcedat ip̄m abstrahē. ut maīfestū ē. alī'. n. ītellectus agens nō bn̄ notificaret ꝑ abstrahere. sequī' q. ītellcūs agēs īmediate efficit ītellectōz. s. p̄ quatonē altius medie vtutis sepate ab ipo ītellectu agente. 7 hꝫ puto oīo eē uez. Ex qbꝫ ãguo sic ad p̄ncipale hꝫ intentū. si ītellcūs agens nō eēt unitus 7 diunctus ītellcūi possibili scdm̄ eē. tūc ītellectō nō esset actio īmanēs ī aīa intellectīa qd ē absurdum oīo. 7 ꝓbo ꝺnam ex dictis. qa ītelligere īmediate dependet oīo ab ītellcū agente. ut ꝓbatū est. cū ḡ opa° non dicat īmanēs ex eo q. recipiat p se ī illo eodē qd ē p̄ncipium p se actiuū eius īmediatū. ꝑ ex eo q. recipit' in aliq̄ cui suū actiuū ē diūctū scdz eē. ītellectus autez possibilis ē ille ī q̄ recipit' ītellectō subiectiue. ut manifestū ē. q̄re sequī' q. ītellcūs agens ē diunct⁹ possibili. aut ḡ ītellcūs agēs ē diunctus possibili scdz eē tanq̄ uirt⁹ illiⁱ et⁹dē subē c⁹ est potētia receptīa ipi⁹ ītellectōis. aut ē ei diunctus tanq̄ suba q̄dam alia q̄ uel c⁹ uirt⁹ ē p̄ncipiū īmediatū actiuū ītellectōis Si dicet p̄mū. hꝫ ē absurdū. qa una suba simplex 7 īmālis hēret in se vtutē actiuā 7 receptiuā unius 7 et⁹dē effcūs. 7 si qs nō hēret hꝫ p ipossibili tūc arguendū eēt alī'. q. cū ītellcūs possibil' sit suba pure potētia. ut ꝓbatū ē p̄us. necesse ē q. eius pfectō p̄ma sit suba. 7 hꝫ ī dubitāt ē ītellect⁹ agēs. Per hāc itaq; inuestigatōz pōt esse certū. q. aīa ītellectīa sit ꝺpoīta eēntialit' ex his duab⁹ ptib⁹. s. ītellectu possibili. ut ex subo. 7 ītellectu agente tanq̄ ex fōra informāte. Ad hꝫ. n. q. intelligere sit actus īmanēs nō sufficit q. ītellectus agēs sit p se subsistens. 7 ñ distinct⁹ loco a possibili 7 agent ī ip̄m. qa mouere ñ ē act⁹ īmanēs ī intelligentia mouēte. 7 tn̄ ītelligētia ē non diuersa subo aut loco a celo 7 mouet ip̄m īmediate 7 p se.

Sz otra istam positionem sunt difficultates non pauce. Vna 7 p̄ncipalis ē. q. scdz hꝫ uideret aīa ītellectīa eē corruptibilis cū sit ꝺpoīta ex suba ī potētia 7 ex suba q̄ ē ipius actus. ꝑ ppē istā dubitatōz fiet qō spālis. Alia dubita° ē. qa nullus actus corporis uel fōra debet eē suba ꝺpoīta. ꝑ aīa ītellectiua ē fōra 7 act⁹. ḡ zc̄. maioz p̄z. qa suba diuidit' p mālz fōraz 7 ꝺpoītuz. 7 sic actus nō dz eē suba ꝺpsita cū ex oppōsito distinguāt'. utz ex z° h⁹. mīoz vo p̄z ex diffinitiōe cōi aīe q diffini° data ē ī z° h⁹. Itē illd qd est pure potētia ī aliq̄ generī dz eē īformatū oīb⁹ actib⁹ illius generī. ut uī ī mā p̄ma q̄ ē ens pure ī potētia ī genīe nate sensibilis 7 ipa hz ī se oēs act⁹ sensibiles generabiles 7 corruptibiles. si ḡ intellcūs possibil' ē potētia pura ī genere nature ītellcūalis ipe debet eē īformat⁹ oīb⁹ actib⁹ ītelligibilib⁹. 7 sic ītelligentie mouētes corpa celestia ī fōrabūt ītellcm̄ possibilem hūanū. īmo etiā ipe deus sūm⁹ uel sup̄m⁹ informabit ītellcm̄ nīm ī hērent. qd uī oīo absurdū. Itē aliq̄ sic arguūt. illud qd īmediate recipit accidētia ñ dz eē ens pure potētiale. hꝫ ē maīfesta q̄ p se. ꝑ ītellcūs possibilis īmediate recipit accidētia. s. spēs ītelligibiles q̄ oīa sūt accidētia ut supponūt q̄re zc̄. Itez p̄ma pfectō alic⁹ spēi nō est ens pure potētiale. sed ītellectus possibilis est p̄ma pfectō hoīs. ut p̄z per ōm̄. in p̄ma disgressiōe magna 7 ē ometuz quintū. Itē si ex ītellectu possibili 7 agente fiēt una suba p se. tunc ītellcūs agens ī p̄ncº unitet nob⁹ ut fōra. sicut ītellcūs possibilis. qd uī eē ꝺtra ōm̄. in ísto z°. ometo 36°. 7 p̄z ona. qa ꝺstat ut dicunt q. ītellectus possibil' unit nobis ut fōra ī p̄ instanti generatōnis hoīs. utz p ōm̄. ī p̄ ometo ubi dicit. q. nos p ītellcm̄ distinguimur ab alīs spēb⁹ ḡ zc̄. Itē ōm̄. in iz°. methaph⁹. ome. 18° dicit. q. ītellcūs ī potētia ē q̄i vt⁹ uel locus illius intellectus q est in nobis. s. agent non q̄i mat'ia. Itē ñ ē iten° ōm̄. q. in nob⁹ sit duplex potētia cognoscitīa abstracta. ꝑ hꝫ otinget scdz ista poītionē. qa certū ē q. ītellectus agēs ē potētia cogscitiua abstracta utz ex isto z°. q̄re zc̄. Itē si ītellect⁹ agēs eēt ps aīe hūane. seq̄ret q. aīa hēret aliq̄ opatōz oīo sibi ꝓpaz. s. q̄ ñ ꝺpēderet a corpe tanq̄ a subo. nec tanq̄ ab obo. qd uī ipossibile 7 ꝺtra Arz. ī 3° h⁹. 7 ī phē īo h⁹. 7 p̄z ona. qa ꝺstat scdz Arz. 7 ome. q. ītellect⁹ agēs ītelligit se ipz p suā subam. 7 ad hꝫ q. seip̄m ītelligat nō idiget fantasmate tanq̄ mouēte. q. tūc recipet ab ipo. qd ē ipossibile. nec idiget corpe tanq̄ subo. hꝫ etiā certū ē scdm̄ p̄us ꝓbata q̄re zc̄.

Ad p̄mū istoz cū dr̄. nullus actus corpis zc̄. possum⁹ dicere q. duplex ē actus. un⁹ ē actus inhērens 7 de isto forte uez ē qd h assumit'. alius ē actus subsistens. 7 iste bn̄ pōt eē ꝺpositus. 7 sic ē d intellectu hūano. utz ex p̄us dictis. scdm Arz. Alit' pōt dici q. nullus actus corpis ē ꝺpositus ex mā corpali 7 fōra qa sic duo corpa eēnt sil' eo q. act⁹ simul ē cū eo c⁹ est actus. ꝑ aliqs actus talis 7 determīatus pōt eē ꝺpoīt⁹ ex duob⁹ p̄ncipijs abstractis. q̄z unū ē subm 7 alid ē fōra 7 pfectō. 7 sic ē h. 7 cū dr̄ hic. q. suba dīdit' zc̄. uez ē accipiēdo subam ꝺpoītam ex subo mālī 7 fōra ei ihērente. 7 uocat' ibi actus oīs suba q̄ ñ est mat'ia corpalis. nec ꝺpositū ex mā corpali. Ad aliud cuz dr̄. qd ē pure potētia zc̄. pōt dici q. uez est uel q̄tuz ad eē reale eoz actuū. uel q̄tum ad eoz silitudiuez 7 sic ē hic. ītellect⁹. n. possibilis ē potēs oīa fieri mō simílitudīs 7 receptōis. utz ex isto 3°. uel dr̄ q. uez ē si illud ens in potentia sit distinctuz p diuersas ptes q̄tū una sit applicabil' uel approꝑabil' uni illoz actuū 7 altera alteri. ꝑ si nō. nō oz. 7 sic ē h. Intellect⁹ enī possibilis hūan⁹ nō ē diuisus p diuersas ptes nūero uel spē diuersas utz ex ꝑdictis. 7 iō nō ē applicabil' oīb⁹ actib⁹ ītellcūalib⁹ q ip̄m realit' debeāt informar'. ꝑ qa infimus ē in genere nature ītellcūalis. ut p̄ius dictū ē. iō determīat sibi p̄mo unū actū ītellectualem maxīe diminutū ip̄m subalit' 7 realit' informantem

UVA. BHSC. IyR_010

s. ītellcm̄ agentē q facit de potētia ītellecto actu ītellectum. 7 eius actō reducta ē ad cognitōz nr̄am. ꝺ ꝟ tn̄ fiet qō spāliꝫ. s. utz ītellectus possibilis sit in q̄lz ītelligētia q̄ ītelligit aliqd extra se. Vl̄ dicat q maiō ē uera si illi actus nati sunt q̄nqz opari 7 q̄nqz n. tales enī actus sunt trās mutabiles aliquo° 7 iō indigent aliq̄ subo trās mutabili. ꝟ si sunt actus q semp ōtinue 7 unifozmit̄ opant n̄ oz q sint ifozmātes aliqꝺ subiectū. eo q oīo sunt ītrasmutabiles 7 p se 7 p accns. 7 sic ē de talibꝫ intellectibꝫ q mouent coꝛpa celestia. utz 8° phicoꝛ. 7 12° methaph. ¶ Ad aliud cū ꝺr̄. illꝺ qꝺ recipit ⁊c. pōt ꝺici q uerū est q nō oz eē tale ens pure potētiale qꝺ nō sit ps alicui actus. ꝟ si ē ps alicui actus tūc pōt recipe īmediate aliq̄ accidētia nō q̄dez īmediate p abnegatōnez medn̄ finalis. īmo finalis actus ītellectus possibilis ē intellcūs agēs. ꝟ p abnegatōnez medn̄ receptiui 7 sic oꝛ̄t intellcūs agens ab ipis spēbꝫ ītelligibilibꝫ q̄uis ꝟ ambo uniāt ītellcūi possibili sine medio receptiuo. qa ītellecti agēs unit ei tanq̄ eius p̄ncipal' act⁹ 7 finalis. ꝟ spēs ītelligibil' nō sic. ꝟ tanq̄ disponēs ad intelligere. ¶ Aliꝫ ꝺicūt aliq q ītellectus possibilis nō solū recipit formas accidētales. īmo aliquas subas abstractas 7 īmatiales ꝺicūt. n. q suba mālis intelligit p suā ꝓpam speciez q̄ ē de genere subē. aliꝫ. n. nō repn̄taret ipam subaz ꝓpe. nec tn̄ ꝓpe sūt ī intellectu possibili sicut formē subales qa nō sūt ad vādū ei eē simplicit. ꝟ ad repn̄tandū ipas subas māles. ¶ Et si ꝺicas. oīs suba immālis 7 abstracta ē actu ītelligēs 7 ītellecta. ¶ Posꝫ ꝺicedē q iste spēs subaz īmāliū sūt actu ītelligētes nō tanq̄ illꝺ qꝺ ītelligit. ꝟ tanq̄ illud q̄ ītellcūs ītelligit. pficiūt. n. ipm ītellcm̄ possibilē ad ītelligēdū subas māles q̄s repn̄tant. sicut formē māles perficiūt māz coꝛpalē ad opandū opationes natales ul' coꝛpales. Et tu ꝺices. oīs suba īmālis ē eterna. quia abscisio matie a reb⁹ est cā ꝓpetuitatis. ut ꝺicit ōm. 2° celi. pōt ꝺici q uez ē ꝺ suba māli q̄ n̄ ē repn̄tatiua alicui subē matialis. ꝟ si est repn̄tatiua alicui subē māl' pōt eē generabil' 7 coꝛruptibil' q̄quo°. ¶ Vel ꝺicat q suba īmālis q̄ nec ē matia nec ꝺpedet ab aliq̄ exīte ī matia est eterna. ꝟ si sic. pōt eē generabilis 7 coꝛruptibilis. ¶ Et p ꝟ pz ad auctoꝛitatē ōm. cū ꝺicit. q abscisio ⁊c. p istā. n. auctoꝛitatē ꝓbaret silr̄ q spēs accidentis nō esset generabilis ī intellectu. qꝺ est falsuz scd̄m oēs. uñ ꝺditōnanda ē mō ꝓdicto. ¶ Ad aliud pōt ꝺici. q ītellectus possibilis nō ītelligit a ōm. eē tota ꝓma pfectō hoīs. ꝟ ps ꝓme pfectōis, ꝓpe homīz nobilissime, p tanto. n. uocat ipm ꝓmā pfectōz quia ipe ē poz q̄ scia 7 q̄ intelligere. ¶ Ad aliā ꝺico ad pn̄s. q ītellectū agentē nobis uniri ī ꝓncꝰ ut formā pōt ꝺuplicit ītelligi. Vno° ut foraz subalez uel scd̄m se ipm 7 sic ē uerissimū. qa ī ꝓncipio ē idiuisus loco ab hūano coꝛpe 7 est natus opari p ipm inq̄tuz ei⁹ actō. s. abstractō non recipit ī intellcū possibili nisi fuerit ꝺisposit⁹ p aliqꝺ exns ī coꝛpe hūano. Alio° pōt ītelligi intellectū agentez uniri nobis q̄tum ad ei⁹ cognitōz 7 sic nō unit̄ nob in ꝓncipio. qa nō statim hēm⁹ ognitōz eius pfectā. īmo ad huc requit̄ cognio° oīuz qꝺditatū abstrahibiliū. q̄s ipe ē apt⁹ nat⁹ facer̄ actu ītellectas. ut melius uideb⁹ ī qōne de intellcū sepataz ꝺeo ꝺicēte. ¶ Ad aliā auctoꝛitatē ōm. pōt ꝺici uno°. q ꝟ sic ītelligit ōm. q ītellectus agēs n̄ ē ꝺpositus ex ītellcū possibili ut ex pte sua. 7 sic non ē ei⁹ mā ex q̄. ꝟ tn̄ est eius mā in q̄. 7 ꝟ uoluit negare. Itē ꝟ etiā ꝓ tanto potuit ꝺicere. qa mā ꝓ ut accipit̄ famose ē ꝓncipiū coꝛruptōis rei q̄ est ī ea. locus aūt scd̄m q locus magꝫ ē ꝺseruatiu⁹ rei locate. uel saltez nō ē coꝛruptiu⁹. sicut un⁹ oꝛb ōtinēs aliū nō ē ꝓncipiū coꝛruptōis eius. Et ad istū sensuz ꝺicit ōm. q in tellectus mālis ē sicut locus agentis nō matia. s. q̄ sit ꝓncipiū coꝛruptōis ei⁹. q tn̄ sit eius subm 7 pfcibile p ipm uoluit ōm. negare. ¶ Ad aliud ꝺicēdū. q ī nob nō ē ꝺuplex potētia cog̃scitiua abstracta p receptionē a nr̄is fantasmatibꝫ. ꝟ alio° pōt in nobis esse ꝺuplex potētia cog̃scitiua abstracta. 7 sic ītellectus agens nō recipit a fantasmatibꝫ. ꝟ solū possibilis. ꝺ° p se 7 ꝺirecte. Et ad illud qꝺ sequit. q aīa nr̄a hēbit ⁊c. possum⁹ ꝺicere q bn̄ hēt sibi opationē ꝓpā etnā 7 q̄ ē eius suba uel ōns eius subaz. ꝟ nullā nouā opationē hz oīo sibi ꝓpā sin̄ coꝛpe subo uel motīo. 7 sic ītellexit Aꝛ. 7 cū ꝺixit. ītelligentē quēcūq; ⁊c. uerū ē ītellectōe noua 7 supaddita sue subē. ꝟ ītellectione sibi coetna q̄ etiā est sua suba uel ōns īmediate suaz subaz pōt ītelligē sine fantasmate. ¶ Ad tōz ī ꝓncꝰ qōnis poītam ꝺicēt q est ps eētialis mō ꝓpius ꝺicto 7 ꝺecꝺeret q aīa hūana tota nō ē oīo simplex suba ꝟ bn̄ ē simplex simplicitate oppoīta opōni ex matia coꝛpali 7 fōa coꝛpali. 7 ꝟ sufficit ī tali foꝛma subsistente q̄ hēt q̄nqz suā opationē īmanētez 7 q̄nqz nō. talis. n. ꝺiget ꝓncipio receptīo 7 ꝓn° actīo sue opationis. 7 ꝓpter hoc ꝺicit ōm. ī ōmto 12°. q quando qs ītuebit⁹ ītellcm̄ mālez cū intellectu agēte tunc apparebūt eē duo unū uno m°. 7 aliud alio°. sūt enī duo ꝓpt ꝺiuersitatē actionis eoꝛ. Actō. n. istius est generare. illius ꝺo ifozmari. sūt aūt unū. qa ītellcūs mālis pficit̄ p ītellcm̄ agentē 7 ītelligit ipm. 7 ꝟ m° ꝺicim⁹ q ītellect⁹ ōtinuat⁹ nobiscū appet ī eo q sūt ꝺue uirtutes. q̄rū una ē actiua. 7 alia ē de genere ꝺ tutū passiuaꝛ. nec tn̄ putes q iste ꝺue uirtutes sint uni⁹ subē simplicis actu subsistend. ꝟ uni⁹ subē ꝺpositē. scd̄z ꝺiuersas ptes ei⁹ eētiales. q si istud ꝺicēs multa incōueniētia seq̄rēt. utz ex pmissis q̄re ⁊c.

¶ Onseq̄nt̄ q̄riē. Vtz intellect⁹ possibilis hūan⁹ sit ī q̄lz ītelligentia que ītelligit aliqd extra se. 7 arguit̄ ꝓ q nō. qa si sic tūc ītellectus possibil' eēt ī intellectu agente. qꝺ ē absurꝺū. 7 pz ōna. qa ītellcūs agēs ītelligit aliqd extra se. qa intelligit subas abstractas. ut ꝺicit ōm. ī 1sto 3° ōmto 5°. ubi loq̄ns ꝺ ītellectu possibili ꝺicit. q ꝟ nccio ē ī oī ītelligentia q̄ ītelligit aliqd extra se. 7 si nō tūc nō eēt mltitudo ī foꝛmis abstractis. 7 iō ꝺeclātū ē ī ꝓma phia. q nulla fōa ē libata a potētia simplicit̄ nisi fōa ꝓma q̄ nihil ītelligit extra se.

¶ Ad h⁹ ītellectū ē ꝺsideranꝺū. q ītellcm̄ possibilem hūanū eē ī q̄libet ītelligētia q̄ intelligit aliqd extra se pōt ītelligi ꝺuobꝫ mōis. Vno°. q ē in ea scd̄m suaz subaz sicut ps eētialis ei⁹ q̄quo°. alio° q̄tuz ad q̄ꝺā ꝺitionē silem ꝺitōi ipius ītellcūs possibil'. s. q̄tuz ad suā ōinutōz seu ipfectōz. ¶ Tūc ꝺico ꝺuo ad qōz. ꝓ q ītellcūs possibilis hūan⁹ n repit ī q̄lz ītelligētia q̄ ītelligit aliqd extra se scd̄z ꝓmū modū. qꝺ ꝓbo sic Si quelz ītelligētia ītelligēs aliqd extra se eēt ꝺpositā ex ītellectu possibili hūano 7 q̄ꝺā alia suba. tunc oīs talis suba eēt trās mutabilis aliquo° qꝺ uī absurꝺū. 7 ꝺtra Aꝛ. 7 ōm. in 8° phicoꝛ. 7 12° methaph. 7 pz ōna. qa scd̄m ōm. ī 12° methaph. oē ꝺpositum est nouuz. i. trasmutabile aliquo°. uel scd̄m subam. uel scd̄m accūs receptū in eo. ¶ Itē seq̄rēt. q q̄lz ītelligentia ītelligens aliqd extra se recipet aliqd a fantasmatibꝫ hūanis eo q ipe ītellcūs possibilis hūan⁹ nō ē nisi unus nūero ī q̄cūq; scd̄m ītentionem Aꝛ. 7 ōm. 7 sic cū ītellectus ipe possibil' recipet a fantasmate soꝛ̄. ītelligentia mouēs oꝛbē stellaꝛ uel saīni recipet ab eo. qꝺ ē absurꝺū. ¶ Itē si ītellcūs possibil' scd̄m suā subam eēt nccīius cuilz ītelligentie q̄ ītelligit aliqd extra se. aut ꝟ eēt ꝓpt̄ mouere suū oꝛbem. aut ꝓpt̄ ītelligere aliqd extra se. aut ꝓpt̄ mltitudinē specificā int eas. ¶ Non ꝓmo°. qa intellcūs nr̄ nō uī eē cā motus celi. nec 2°. qa ītellcūs nr̄ agens etiam

UVA. BHSC. IyR_010

ītelligit aliqd extra se ⁊ tñ ipe nō est ꝺpositꝰ ex ītel
lectu māli siue possibili. ¶ Itē ītellcūs possibilis nō
uī ee nccīus alicui ad ītelligendū aliqd extra se nisi
illud qñq; ītelligat ⁊ qñq; nō ¶ Tale. n. ꝺiget ttās-
mutari ad ītelligēdū qꝺ nō ꝺueīt subē tali siū subo
ītellcūal' nature. nūc aūt ītelligētie mouētes coꝛpa
celestia sp ītelligūt ⁊ eoꝺē mō. ⁊ nō qñq; ītelligunt
⁊ qñq; nō. ut; iz° methaph̄. Si uero ꝺicetet. q ꝺ; ee
ītellcm possibilē ī illis ītelligentijs ad ꝟ q sint mlte
⁊ ꝺiuerse scꝺ; spēz. ꝟ uī incōueniēs. qa possibile est
aliq̄s subas oīo simplices ee ꝺiuersas scꝺm spēm ut
foꝛa subalis ignis ē eq̄ simplex sicut foꝛa subalis aq̄
⁊ eꝰ. ⁊ ꝟ ꝺico scꝺm subas suas ⁊ tñ sūt ꝺiuerse scꝺ;
spēm. ¶ Et ꝺfirmat. qa si ītellcūs possibilis hūanus
eet ī intelligētijs ꝑpt ꝟ ut ꝺiuersificēt scꝺm speciez.
aut eet eq̄lis pfectōis ī oībꝰ scꝺm se. aut eet mīoꝝ uꝰ
maioꝝis pfectōis ī ꝺiuersis. Si ꝑmoꝰ tūc ex ipo nlꝭ
ꝓuenirет ꝺiuersitas ī eis. si zꝰ. ꝟ eet absurdū. quia
sic eet ꝺiuersus scꝺm spēm ī ꝺiuersis. In talibus enī
subīs ī mālibꝰ ꝺiuersitas scꝺm maioꝝē ⁊ mīoꝝē pfe-
ctionē ē ꝺiuersitas specifica. uel nō ē sine ea. Ridicu
lum aūt eet ꝺicere. q ītellcūs possibilis hūanus esset
plures scꝺ; spēm. uñ nulla appet nccitas q̄re ītellcūs
possibilis scꝺm suā subam ꝑpaꝛ sit ī alīs ītelligētijs
tanq̄; ps eaꝝ eentialis. aut tanq̄; subiectū. nec isto°
ītellexit ꝺm̄. ut puto ¶ zꝰ ꝺico q ītellcūs possibilis
bñ est ī q̄lꝫ; ītelligētia q̄ ītelligit aliqd extra se zꝰ°
s. q̄tuz ad aliq̄ ꝺitionē silem ꝺditōni ītellcūs possi
bilis. q̄ qdē ꝺditio ē ꝺefectus pfectōis aliq̄lis. ⁊ vōc
potētia uel potētialitas. ⁊ ꝟ ꝺuīt ꝓbo sic. Si ītelligē-
tie q̄ ītelligūt aliqd extra se nullā ipfectōꝫ hꝫtēt tūc
nō eent ꝺiuerse scꝺm spēm ab īuicē. nec a ꝑma ītelli
gentia q̄ est ꝺeus qꝺ ē ipossibile. ⁊ ꝓbaꝰ ꝺna. qa que
sūt eq̄lis pfectōis eētialis sunt eꝰꝺē spēi. ⁊ eꝰ. sicut
enī eq̄litas scꝺ; q̄ntitatē ē unitas scꝺm q̄titatez ut;
ex 5° methaph̄. sic tōnabile ē ut eq̄litas scꝺ; pfectōꝫ
sit unitas scꝺm spēm. Si g̃ alie ītelligētie ꝺebēt ee ꝺi
uerse a ꝑma ⁊ inꝰ se nccē ē ut hꝫant aliqd ipfectioīs
respectu ipius ꝑmi ⁊ ad īuicē. ista aūt ꝺiuersitas nō
pōt ītelligi pfecte sine intellectu possibili hūano ut
ꝺclaratū fuit ꝑus. ¶ Per hāc g̃ ꝺistinctōꝫ ꝓ; solutō
tōnū. Vtꝝ āt ītelligētie aīe a ꝑma sint aliquoꝰ ꝺpo
site. s. ex eentia ⁊ eē uel ex aliq̄ subo potētiali alio tñ
ab ītellcū hūano ad pñs nō ꝺetermino q̄re ꝛc.

Vnc tēpꝰ ē q̄rendi. Vtꝝ ītellectus
possibilis possit ītelligere se ipm. ⁊
arguīt ꝑmo q nō. qa sicut se hꝫbet
sensus ad sentire sic intellectus ad
ītelligere p ꝺueniētē silitudinez.
ꝟ sensus ñ sentit se ipm. īmo nꝫ suā
cognoscit sensatōꝫ. ut uult Aꝝ. ī ꝺe sōpno ⁊ uigilia.
nō. n. uisus sentit seipm qñ uiꝺet ¶ Itē qꝺ non est
sensibile nō est ītelligibile cū ītelligeī ulꝫ sit fantasia
uel ñ ē sine fantasia. ⁊ ītelligentē quēcūq; nccē ē fan
tasma aliqꝺ speculari. ꝟ ītellectus possibilis non est
sensibilis. utꝝ ex isto 3° q̄re ꝛc. ¶ Itē si sic tūc idem
esset ī actu ⁊ ī potētia respectu eiꝰꝺē. qꝺ ē ipossibile.
qa ista sūt ualꝺ oppoīta. utꝝ 9° methaph̄. ⁊ hēt a ꝺm̄.
ī ꝑmo hꝰ. ⁊ pꝫ ꝺna. qa intelligere ē actus respectu
ītellectus ītelligenꝺ. ⁊ intellcūs ē ī potentia respcū
ītellcōis. utꝝ ex isto 3° q̄re ꝛc. ¶ Itē si sic aut ītelligēt
seipm p suā eētiā seu subam. aut p aliqd aliud. per
sufficientē ꝺiuisionē. nō p se ipm. qa intelligibilia ⁊
ītellectus possibilis sūt eiꝰꝺē tōis. qa alīt intellectus
possibilis ñ eēt potētia una. si g̃ intellcūs possibiꝝ est
ītellectus a se ipo p se ipm. seq̄t q etiaꝫ alia intelligi
bilia eent ītelligibilia. p se ipa. ⁊ tūc sicut intellectus
possibilis intelligit se. sic ⁊ alia ītelligerēt. qꝺ est ab
surꝺū. lapis. n. ⁊ lignū nō ītelligūt. si aūt ipe ītelle-
ctus possibilis est intelligibiꝝ p ītentionē aliā siue p
aliqd aliud. tūc cū alia ītelligibilia. s. ētia mālia sint
intelligibilia p aliqd aliud ⁊ ipsa nō ītelligūt. seq̄t
q ītellectus possibilis etiā nō ītelligēt. qꝺ ē absurꝺ
⁊ ꝟ est tō Aꝝ. ī lra. ¶ Itē qꝺ nō pōt mouere ītellcm
nō pōt ītelligi. ītelligibile. n. mouet ītellectuꝫ sicut
sensibile sensum. ⁊ ꝓpt ꝟ ītelligē ē sicut sentire scꝺ;
Aꝝ. ꝟ. ꝟ intellectus possibilis nō pōt mouē ītellcm
possibilē cū nihil moueat se ipm. ⁊ amplius. sp estia
bit spes aliq̄ mouēs 3° phico. ipe aūt ītellcūs possi
bilis nō ē spes aliq̄. īmo ē ens pure potētiale scꝺ; se.
¶ Oppoītuz vult Aꝝ. ī lra ibi. ⁊ ipe aūt se ipm pōt
ītelligē Ad qōez ꝑmo ꝺico ꝺuitet. q ītellectus pos
sibilis pōt se ipm ītelligē. zꝰ ostendet q ñ ītelligit
se ipm p se ipm. s. p suā ꝑpaꝛ subaꝫ. 3° uiꝺebiꝫ mōꝰ
p quē ꝺtigit ei se ipm ītelligē. ¶ Primū ꝺuitꝫ ꝓbāi
pōt. qa ītellectꝰ possibiꝝ pōt ītelligē oē illud qꝺ ꝺti
net sub eius obo p. sicut uisus pōt uiꝺere oē illꝺ qꝺ
ꝺtinet sub suo obo p. mō intellectꝰ possibilis ꝺtinet
sub ente qꝺ est ꝑmū obm ītellcūs q̄re ꝛc. ¶ Itē ītel
lectꝰ possibiliꝰ enūciat aliq̄ ꝺe se ipo scꝺm affirmati
onē ⁊ negatōez ut q ipe sit subа icoꝛpea ⁊ ē ī potētia
ad ītelligibilia. ⁊ hꝰ multa sicut ꝑ; ex ꝑus ꝺictis.

Secūꝺū oꝺit. qa si ītellectus possibilis eēt ītellcūs
p se ipm sine q̄cūq; ītellectiōe sibi supaꝺꝺita sequēt
q ī ipo sua ītellecꝰ eēt iꝺ cū sua subа qꝺ uī ipossibile
¶ Istā tōnez tangit ꝺm̄. ī ꝺmēto 5° ubi sic ꝺicit. ⁊ si
iste ītellectus eēt intellectus p se ꝺtingēt in scīa spe-
culatīa. q scīa ⁊ scitū eēnt iꝺem qꝺ ē ī possibile. ꝺna
nō est oīo maīesta. nec etiā ī possibilitas ꝺnē. ⁊ iꝺo
ꝺsideratū ē ī istis. ¶ ꝺna itaq; sic maīestat' a qbusꝺā
nā mediū est ꝓpīquiꝰ extremis q̄ extrema int se. ꝟ
bñ maīestū est. Cū g̃ ītellectꝰ ⁊ ītelligibile se hꝫant
sicut extrema ⁊ ītellecꝰ sit sicnt mediū inꝰ ea. seq̄t q
si ītellectus ⁊ ītelligibile sint oīo unū ⁊ iꝺē cuz eis ⁊
sic si ītellcūs possibilis scꝺm se ipm est ītelligens ⁊
qꝺ ītelligiꝫ necesse est q ītellecꝰ sua sit subа sua ⁊ sic
pꝫ ꝺna. ꝟ falsitas hꝰ ꝺnē pōt sic ꝓbari. nā si ītellectꝰ
possibilis esset sua ītellecꝰ eēntialiꝫ nunq̄; recipet ꝺe
nouo ītellectōꝫ sue ꝓpe subе. nihil. n. ē p se ꝛceptiuū
aliꝰ qꝺ ē eiusꝺē spei cū eo. oīs aūt ītellectō ꝓpa scꝺ;
quā ītelligiꝫ subа. ꝓpa intellectus possibilis ē eaꝺē
scꝺm spēm p se loq̄ndo sicut ⁊ ipe est unꝰ scꝺm spēz.
si g̃ ītellectꝰ possibiꝝ eēt sua ītellecꝰ nūq̄; recipet suā
intellectōez eo q recipiēs ꝺ; esse ꝺenudatū eēntialꝫ
a tota spē ipius recepti. sicut pulchre ꝺoc; ꝺm̄. ī isto
3° ꝺmēto 5° 77°. Ridiculū. n. esset ꝺicere q aliquid
eiusꝺē spēi cum aliq̄ esset p se receptm illiꝰ ut q ꝺna
albedo eēt p se receptiua altius albedinis. incōueni-
ens aūt uī oīo q ītellectus possibilis nūq̄; recipiat ꝺ
nouo ītellectionē ꝓpam sue ꝓpe subе. qa qꝫ intelli
gēs expiꝫ ī se ipo se intelligere ꝓpam subam intel-
ctus possibilis ⁊ eius ꝺtiam a sua potentia ꝙquoꝰ ⁊
ab ītellectu agente ⁊ a spē ītelligibili recepta ī intel
lectu. g̃ seq̄t q ītellectus possibilis nō ē intellectus
a se ipo p se ipꝫ. Et ex hꝫ seq̄t unū corrolariū q etiā
ꝑus posītū est. s. q ītellectus possibiꝝ nō ē subа aliq̄
ītellectualꝫ actu ꝺe se foralīt. qa oīs talis subа ē ꝺe se
ītelligēs ⁊ ītellcā ītellectōe q̄ ē sua subа scꝺ; doctnā
Aꝝ. ⁊ ꝺm̄. ī isto 3°. Sed ꝺicēt aliqs ꝺtra istud corre
lariū. q nō sequit. ⁊ cū ꝺr̄ oīs subа ītellectualis actu
exīs ꝺe se intelligit se ipam ꝛc. verꝝ est si sit talꝰ subа
actu q̄ nō sit ꝺependens ī opatione sua ab aliq̄ exīte
in mā. s. a fantasmate. hꝰ nō ꝓficit. qa scꝺm istā posi-
tionē ipe intellectus possibilis erit subа actu nāliter
ꝑus q̄; moueaꝫ ab aliquo fantasmate hūano ⁊ sic na
turaliꝫ ꝑus hꝫbit aliq̄; opatōnez. qꝺ ñ esset. nisi ꝑus
nāliꝫ ītelligēt suā ꝓpam subam. Et ꝺfirmaꝫ. ꝺm̄e q
ꝺe se foralīꝫ est ens actu añq̄; moneaꝫ ⁊ ꝛnfoꝛmetur
ab aliquo ꝺe se est intelligibile ab ipo intellectu pos
sibili ꝑus q̄; ab aliq̄ alio moueaꝫ. Sic g̃ intellectus
possibiꝝ ē subа actu ꝺe se foralīꝫ añq̄; ꝛmuteꝫ ab aliq̄

UVA. BHSC. IyR_010

exīte ī mā. nccīo ꝑus est itelligibilis siue intellectus
a se ipō. q̄re g̃ ꝑus nālit itelliget se ipm q̄ moueat a
fantasmate cū ibi ē ꝑus itellcūs 7 itelligibile scd̄m
se ipz. Sz ad ꝟ tñ dē ꝟ. q̄ itellect⁹ possibil' bñ ē actu
de se itellectus nālit anteq̄ moueat a fantasmate. ꝟ
nō ē intellcūs scd̄m se ipm. nec pōt itelligere se ipm
potētia ꝓpinq̄ nisi cū recepit spēm a fantasmate. qua
qdem spē disponit ad recipiendū cognitōz sui ipius
Sz illd nō ē rōnabile oīo. qa p⁹q̄ itellect⁹ possibil'
eēt suba ens actu de se foralit anteq̄ mouēt ab aliq̄
alio ipe debeaz alit' 7 magis eē disꝑitus ad recipiēdū
cognitōz sui ipius q̄ ad recipiendum cognitiones
alioz ētiū. uñ cū ad recipiēdū cognitōes ētiū nāliū
disponat ꝑ spēs eoz̄ nō eēt rōnabile q̄ eisdē speci-
bus pficeret ad cognitōz sui ipius. q̄ g̃ intellectus
possibilis īdigeat ad cognitōz sui ipi⁹ disponi p spēs
alioz ꝟ nō ē nisi qa ipe scd̄m se ē ens pute ī potētia
receptīa 7 ñ actu de se foralit. Nūc uidēd⁹ ē mō
p quē itellcūs possibilis pueīat ad itelligē se ipsū. 7
buit credo q̄ mō ē q̄ ꝑus itelligat aliqd itelligibile
peius spēm receptā qdcūq; sit illud. deinde cōsideat
ist̄ spēm i se receptā de nouo. 7 p⁹ modū considerat
potētiā receptiuā illi⁹ speciei. 7 tandē cōsiderat subaz
subiectā illi potētie 7 illi spēi recepte. Nec oz dicē q̄
simul itelligat oīa illa. ꝟ cogni° rei cui⁹ spēs īformat
intellectū ōtinuabit' p aliqd temp⁹ 7 ī fine illi⁹ tpis
īcipiet cōsiderare speciē illā receptā 7 illa cōsideratō
erit p aliqd tēp⁹. deinde ī fine illi⁹ tpis īcipiet itelli
gere potentiā susceptiuā illius spēi. 7 p⁹ea ōtiget ut
intelligat subam subiectā illi potentie 7 speciei 7 sic
intelliget se ipz. Et si qs q̄rat. qd sit p̄ncipiū effectū
illius itellectiōis q̄ itellectus possibil' se ipz itelligit.
Credo sine oubio q̄ illd sit itellcūs agēs. 7 credo q̄
illa eadē spēs q̄ ꝑus disponit intellcm̄ ad intelligere
qdditatē eius cui⁹ ē spēs etiā disponit ipm ad susci-
piendū itellectōz sui ipi⁹ ꝟ diuersimode. nā illa spēs
ē oformis qdditati quā repñtat 7 ē ei⁹ effcūs q̄quo°
7 scd̄m ꝟ disꝑit 7 pficit itellcm̄ possibilē ad itelligē
qdditatē illā. 7 illa species ē ī intellectu sicut forma
ei ihērēs 7 ipm pficiēs. 7 ē effcūs ipius itellect⁹ p⁹
tanq̄ subi 7 matie in q̄ ut ꝑus apparuit. 7 scd̄m ist̄z
cōditioneꝫ ipa pficit itellcm̄ ad itelligēdū se ipm. 7
ipa etiā ē quoddā ens in se. 7 sic pficit itellcm̄ ad co
gnitōz sui ipius. s. spēi itelligibilis. 7 credo q̄ ꝟ uo-
luit dicē dm̄. i isto ꝟ°. dmēto 8°. ubi dicit. q̄ cū itelle-
ctus fuit ī hac disꝑōne. s. vbi erit actuat⁹ spē itelligi
bili qdditati alic⁹ tūc itelligit se ipm p qd ipe nō est
aliꝺ nisi forme rez̄ inq̄tuz abstrahit eas a matīs. i.
scd̄m q̄ ipe ē disꝑitus 7 pfectus spēbo itelligibilibo
abstractis a mā. cū g̃ intelligit se ipm mō accidētali
ut dicit Alexā. i. scd̄m q̄ accidit intellectis retū que
fuerūt ipe. i. eēntia ei⁹. ꝟ sunt v̄ba dm̄. q̄ sic ītelligo.
q̄ itellectus itelligit se ipm mō accidētali. i. disꝑit
ad itelligendū se ipm p aliqd accñs. s. p speciē itelli
gibilē receptā ī eo. 7 ꝟ ē qd subdit. scd̄z q̄ accidit. i.
ōtīgit itellect⁹ rez̄. i. spēbo itelligibilibo rez̄. q̄ fuerīt
ipe. i. eēntia ei⁹. i. q̄ fuerūt recepte ī eēntia eius. nō
g̃ ē itelligendū q̄ ipe itelligit se ipm p species rez̄. p
tanto. qa ille spēs sint idē eēntialit cū suba ipius itel
lectus. ꝟ absit. ꝟ qa h⁹ species accidūt ei 7 recipiunt
ī eius eēntia. bñ tñ verꝫ ē q̄ h⁹ mōi spēs sunt eēntia
itellectus possibilis scd̄m q̄ ipe nō ē disꝑit⁹ 7 ꝓpa-
tus ad itelligē sine illis. sed tñ ille spēs non sūt idē
eēntialit cū suba itellcūs possibilis absolute. 7 ꝟ ex-
positō ꝟ ē cōsiderāda. Cōsiderandū etiā q̄ q̄uis itel-
lectus possibilis scd̄z cōez doctrinā nō itelligat se ipz
in eodē instanti i q̄ itelligit tē cui⁹ species ē apud eū
ꝟ ī alio īstanti. 7 ī tpe medio ōtinuat' itellectio illius
rei. cū ōtingit q̄ illud temp⁹ ē multū breue 7 puñ 7
ꝓpt ei⁹ puitatē putat nullū eē. 7 iō in eodē instanti
credit utraq; itellectō ōtingē. īmo audiui aliq̄s dicē
se expiri ī se ipis q̄ ipi itelligeret simul tē 7 ipm suū
intellcm̄. ꝟ aūt ē bñ difficile. 7 forte inqret' āmodo ī
oñtibo An intellcūs possit sil' itelligē pluta itelligi-
bilia diuersis itellectōibo. Nōndū etiā q̄ itellcūs
possibilis nō solū pōt itelligere se ipm mō ꝓdicto i-
tellectōe simplici 7 intuitiua q̄ ē de ꝓmis ei⁹ opati-
onib⁹ q̄quo°. ꝟ etiā ipe pōt se itelligē enūciādo aliq̄
de se ipo scd̄z affirmatōz 7 negatōz. ut q̄ ipe sit suba
īmālis 7 īcoꝛpea 7 receptīa speciez̄ 7 alia h⁹ q̄ etiā ꝺ
ipso demōstratiue cogñscit. sicut ꝑz ex ista scīa de aīa. 7 in
hac speculatōe ē delcātio mirabilis 7 sincera quā nō
paꝑiūt nisi pauci Ad rōnes ī oppositū. Ad pri
mā dicendū. q̄ sile ē ī ꝟ. q̄ sicut sentire ē actus ipsi⁹
sensus. ita itelligere itellcūs 7 ī alīs multis. ꝟ dissile
ē ī ꝟ. qa sensus ē uirtus coꝛpea. 7 iō nō pōt reflecteꝛ
se sup se ipsū scd̄m cōem modū loq̄ndi. q̄re ñ cogñscit
se. Intellcūs aūt est īcoꝛporeus. iō pōt redire sup se
ipsū se cogñscendo p⁹q̄ cognouerit alia. Si āt aliqs
sibi q̄reret demōstrari ist̄ ꝺcl'onē. s. q̄ uirtus coꝛpalis
nō pōt recipe cognitōz sui ipius. ꝟ eēt difficile. ꝟ di-
mitto ꝓpt buitatē 7 ī libꝛo ꝺ causis debz eē speculaᵒ
de ꝟ Ad aliud cū dr. qd nō ē sensibile nō ē itelligi
bile ꝛc. dico q̄ uez̄ ē q̄ illud qd nō est sensibile nō ē
itelligibile ꝓmo. i. nō p̄cedēte cognitōe alic⁹ altius
ꝟ qd nō est sensibile pōt eē itelligibile secūdario. s.
p̄cedēte cognitōe alter⁹ 7 sic ē i ꝓpōito. utz ex modo
dicto. Q̄ aūt dicit Aꝛ. q̄ itelligentē quēcūq; necesse
est ꝛc. nō sic ē intelligendū q̄ illud fantasma ut̄ sit
species ꝺidualit repñtans tē q̄ itelligit. ꝟ sufficit q̄
sit fantasma alicui⁹ altius ad qd illud qd itelligitur
hēat hītudinē p se. sic aūt ē ī ꝓpōito. nā itellectus
possibilis dū se ipsū itelligit pōt uti fantasmate alic⁹
rei siue qdditate ad quā se hēt sicut mobile ad motū
ita q̄ qdditas fantasiata mouet itellcm̄ ad suā spēm
p quā se ipm itelligit mō ꝓdicto. Ad aliud pōt
dici. q̄ bñ ꝺcludit itellcm̄ nō itelligē se p se ipm oīo
ꝟ p speciē altius entis. Cōsiderandū tñ ē. q̄ idem eē
in actu 7 ī potentia respectu ei⁹dē 7 scd̄m idē sui. ñ ē
possibile. ꝟ scd̄m aliud 7 aliꝺ bñ est possibile ut az in
aīali mouēte se ipz. dicā g̃. q̄ aīa intellectiua ītelligēs
se ipaz est ī actu 7 ī potentia simul respectu sui ītelli
gere. ꝟ ꝟ ē tōe diuersoꝛ que sūt ī ea. Est. n. ī poten
tia receptīa tōne sue nature possibilis 7 ē ī potentia
actiua respectu itellcūs agentis. ut ꝓus dictum fuit.
Ad aliud dico buit. q̄ itellcūs ītelligit se ipsū per
aliqd aliud. s. p speciē alic⁹ altius mō ꝓus dicto. nō
aūt p suā subam ꝓpe. Et cū dr. g̃ entia q̄ sūt itelligi-
bilia p suaz speciē erūt itelligibilia sicut itellcūs. dº
q̄ nō est simile, qa species rez̄ mālīū qbo ītelligunt
nō sūt ī eis ī actu subiectiue 7 īhērent. ꝟ ī potentia
actiua p q̄to mouēt itellcm̄ ad suas species. 7 iō nō
intelligūt scd̄z eas. ꝟ h⁹ species sūt ī intellectu scd̄m
actū. i. īhērētes ei foralit. 7 sic pficiūt eū ad itelligē
7 ꝟ ē iten° Aꝛ. 7 dm̄. i lra. dic. n. Aꝛ. q̄ ī hñtibo māz
unūqq̄q; itelligibiliū ē ī potētia. s. ad spēz itelligibi
lē mō p̄dcō. 7 iō ill'. s. tebo mālibo nō īhēt itellcūs
. i. intelligere. Et subdit. sine mā. n. ē itellcūs taliū
i. itelligē taliū ē ī potētia īmāli. s. i itellectu. Illud
aūt. s. ens māle c⁹ species est ī intellcū ē itelligibile
7 ñ itelligēs. 7 ꝟ etiā uoluit dicē dm̄. ibidez. ubi sic
logt. Dissolutō g̃ qōnis ē. q̄ itentō p quā itellect⁹
mālis fit itellectus actu est qm̄ est itellcm̄ ī actu. i.
species intelligibilis p quaz intellcūs mālis fit actu
intellectus ē i ipo itellcū actu. s. sicut fōa ei īhērēs
Intentio v̄o p quā res q̄ sūt extra aīam sūt entia ē
qa sūt intellecte ī potētia. i. spēs itelligibil' p quā res
extra aīaz ē itelligibil' ē ī ipa ī potētia mō p̄dcō. Vl'
sic ītn°. i. fōa p quā res extra aīaz ē itellcā ī potētia
. i. ī potētia ad spēz itelligibilez mō p̄dcō 7 ñ hñs eā
ī se foralit. 7 si hēret eam ī actu tūc eēt itelligens ut
ipse subiungit ibidē Ad aliā rōnē pz ex dictis. qa

UVA. BHSC. IyR_010

ītellectus nō mouet se ipm ad intellectū p speciem
sui ⁊ alterius.

QT ⁊ solum īmortale ꝛc.
Queritᵗ ⁊. Vtꝝ ītellectꝰ sit ppetuꝰ
7 arguit q nō. qa nulla fōa tei ge
nerabilꝭ 7 corruptibilis est ppetua
Cōruptō. n. tendit ad nō ee. qđ ñ
pōt fieri nec otingē sine puatōe 7
remotiōe foe. nūc aūt ītellectus ē fōa hois q ē cor-
ruptibilꝭ ut manifestū ē qre ꝛc. ¶ Itē si ītellectus eēt
ppetuꝰ seqret q aliq fōa eēt añ suaz māz scdm tēpꝰ
qđ ē otra Ar. 12° methaph. 7 ꝓz ona. qa oē ppetuū
pcedit tpe id qđ est generablē 7 corruptibile. ut ma
nifestū ē de se ḡ ꝛc. ¶ Itē nulla suba opōita ex pn°
foraliꝭ pnci° mali ē eterna. ⁊ uꝝ eē de itentōe om̄. ī
de suba orb. ubi ꝓbat celū ñ ee opōituz ex mā 7 fōa
qa sic eēt corruptibile. Et confirmat ꝓpz om̄. ī 12° me
thaph. ubi dicit q oē opositū est nouū. 7 tale non ē
eternū. mō ītellectus hūanꝰ ē suba opōita ex talibꝫ
duobꝫ pncipiis utz ex pdictis qre ꝛc. ¶ Oppositū ar
guit auctōitate Ar. 7 om̄. apte ī 2° hꝰ. 7 ī 3°. De ista
qōne dicūt aliq ītentōz 7 opi. Ar. fuisse q aīa ītelle-
ctiua hūana nō sit eterna 7 ppetua a pte ante sed a
pte pꝰ. q aūt nō sit etna a pte ante. dicūt Ar. ītelle-
xisse 12° methaph. in auctoritate allegata. q nulla
fōa ē poz tpe sua mā ⁊ simul. ⁊ q sit eterna a pte pꝰ
accipiūt ex eius verbo ī isto3°. Vñ dicūt q ī illo om̄.
alit opīatus ē q̄ Ar. mḡr eius 7 iō errauit ut dicūt.
Sz sine dubio istud ē ualđ superficialit dictuz 7 a patū
exercitatī ī phia Ar. pōt. n. uideri facilit istā ñ fuisse
ītentionē Ar. p̄ qa Ar. ꝓbat ī p̄ de celo ex itētōne q
oē etnū a pte pꝰ est eternū a pte añ. 7 eo° ¶ Itē Ar.
nō potit aīaz ītellectiaz ꝓduci p generatōz ut isti oce
dūt. ⁊ ab extra eueire. nec p creatōz. qa pncipiū fuit
apud euz 7 apud oēs nāles q ex nihilo nihil fit ut
onsum ē ī p̄ phico. qre telinqt q scdm eiꝰ pncipia
ītellectus etnalit pceserit. ¶ Itē Ar. potit. q species
hūana ē eterna. si ḡ ītellcūs cuiz hois est eternꝰ a pte
pꝰ 7 nūq̄z reuniat alteri corpi scdz eos. nz eidē corpi
scdm nūez scdm Ar. qa īpossibile ē q illa q̄z suba
deperit redeāt eadē nūero scdm eū 2° de generatōe.
Si ḡ ītellectus sorđ pꝰ mortē sorđ eternalit erit sine
oi corpe. 7 tn nālit iclinat ad corpus. 7 nālit appetit
uniri corpi scdm eos. ḡ appetit etnalit qđ ē impossibile
ipz attingere. s. unionē ad corpꝰ. Et si dicas q eēt re-
surrectō mortuoz. tu bn scis q ⁊ nō decederet Ar.
nec decedēt illud qđ dseqt ex illo. 7 iō euidēs ē istaz
nō fuisse ītentionē Ar. ¶ Itē Ar. nō potit deū ime-
diate cāre ī isti iferiōibꝫ. ⁊ mediātibꝫ causis mediis
pticularibꝫ. ⁊ nullū agēs nāle pōt īmediate ꝓducere
aīam ītellectiaz. ¶ Pꝛopt qđ dicet alit ad qōnem.
pmittēdo qđā. p̄ q ītellcūs ī ista scīa mltiplit accipi
tur. Vno° ꝓ ꝓtute cogitatīa 7 de isto nō itelligit qō
pns qa certū ē scdm Ar. q illa ē cōruptibilꝭ ad cōru
ptionē ꝓpaz disponuz corpi hūano. Alio° accipit ꝓ
ītellectu possibili. Alio° ꝓ intellectu agēte. Alio° ꝓ
ītellectu speculatīo q ē ītellectus actu ītelligens ut
credo. Alio° ꝓ ītellcū ī habitu. 7 iste ē ītellcūs īfora-
tus spē itelligibili. uel q̄cūq; alio hītu q nō est ipsuz
itelligere. Alio° ꝓ ītellcū adepto. ⁊ de isto uidebit ī
qōne de ītellectōe formaz sepataz. Remanet ḡ ⁊ in
qrē de ītellectu possibili 7 agēte. 7 ītellcū speculatīo
7 de ītellectu in hītu. utz illi sint sempitni scdz idēp
titatē nūeralē ¶ Vltius accipio q intellectꝰ possibilꝭ
nō ē aliq fōa māl̄is nec agens simplicit 7 uīt suba
aīe hūane ītellectiue nō ē fōa māl̄is 7 ⁊ sađ ꝓbatū
est ꝑus qōne quīta. Et confirmat recolligē°. si ītellcūs
scdm suā subam eēt fōa māl̄is. s. forma īformans
corpꝰ hūanū subalit 7 dās ei ee actu foralit seqret
q ipe eēt extensus p accns extensiōe corpis. oēs enī
talis fōa extensa ē scdm extensionē mae. scdm Ar.
ī 8° phicoz. ubi ꝓbat q uirtꝰ ī magnitudīe non pōt
mouē p tempꝰ infinitū. In illa. n. demratōe suppoīt
q oēs vtꝰ ī corpe diuidit. qa totꝰ ē maioz vtꝰ q̄z ptis
ut manifestū ē ispiciēti eius ītentōz. si ḡ suba aīe eēt
extensa scdm extensionē corpis nccio pōtia ītelle-
ctiua eēt extēsa saltē p accns. 7 ultꝰ seqt q ītelligē
eēt ī corpe sicut sentire. 7 ītelligē nō differtz a sentīr
uel saltē ītelligē eēt ospensio idiuiduaꝝ. qđ ē absurt
dū. ¶ Itē si suba aīe intellectīe eēt forma īformans
corpꝰ hūanū. 7 nullo° eēt extensa p accns ⁊ īdiuisibilꝭ
sicut punctꝰ seu unitas. seqret q idē. s. aīa ītellectīa
silꝭ mouēt 7 gescēt saltē p accns 7 eodē motu. qđ uꝝ
īpossibile. 7 ꝓbat̄ ona. qa possibile ē q manꝰ moueat̄
capite gescente. Moto aūt aliq cōpe nccio mouet for
ma q̄ oat ei ee simplicit 7 silꝭ gescente gescit. 7 sic aīa
ītellectiua gescit 7 mouet. ¶ Sed cauillabis q mo-
uebit simul 7 gescet eodē motu ⁊ nō eodē°. ⁊ alio mō
Mouebit. n. inq̄tū pficit manū que mouet. 7 gescit
iq̄tū pficit caput qđ gescere pōt. Sz otra pfectō quā
hēt manus ab aīa. aut ē petitus una 7 eadē realit cuz
pfectōe quā hēt caput ab aīa. aut alia ralit. Si pmo°
ḡ si mouet scdz q pficit manū mouebit scdz q pficit
caput pꝰ q̄z unū 7 idē ē ⁊ pficī 7 illđ ⁊ pficere 7 illđ
Si vo dicas q est alia 7 alia pfectō. ⁊ est absurdū q
una fōa oīo indīdualiter hēt silꝭ diuersas pfectōes loco
7 subo distīctas. Eodē mō arguēt q aīa mouet, put
ē ī manu q̄ mouet 7 gescit, put ē in capite qđ gescit
queritᵗ ḡ. utꝝ eē ipius in manu sit idē cū eē in capite
7 loquoz de eē simplicit subali aut diuersū. Et tu bn
uides qđ seqret, ppt ⁊ 7 silia nō potuit Ar. uidē q
aīa ītellectiua hūana sit fōa īformās corpꝰ hūanuz
7 dās ei ee simplicit 7 foralit. ¶ Dis pmissis dicēdū
est scdm Ar. 7 om̄. q suba aīe ītellectiue hūane siū
sit ītellectus possibilis siue agens siue opositum ex
eis ñ est generabilꝭ nec corruptibilꝭ ⁊ ppetua oīo. qđ
ꝓz ex dictis. naz oēs fōa generabilꝭ 7 corruptibilis
est forma māl̄is. ⁊ aīa ītellectiua nō ē māl̄is forma
igit ꝛc. maiō ꝓpō ē nota. qa oēs generatō 7 cōruptō
ē ī mā. utz p̄ phico. 7 p̄ de generatōe. In eodē aūt
dz ee generatō 7 fōa q generat. ut etiā ē maifestuz
p se. 7 miōr ꝓz ex dictis om̄. igit ꝛc. Sed d ītellcū
speculatīo cōsiderandū est. utꝝ sit eternus idē scdm
nūez. voco aūt ītellcm speculatm ipm ītellcm actu
ītelligentē qđcūq; itelligibile intelligat scdm actuz
pꝰ tremū. Et aliq uidebant ītēdere q sic. sicut nārat
om̄. ī isto3° ometo 5°. 7 rō eoz posita fuit pꝰ 7 solu
ta. Cōmētatō aūt arguit otra illā solutiōz. qa seqret
res extra aīam ee intellcās 7 īmāles quā oīaz supꝰ
declarauī ut sciui. ¶ Itē si qđlz ītelligē eēt eternū idē
scdm nūez ipm ītellgē nullo° dependeret a corpe nec
ab aliq exnte ī corpe hūano tanq̄z ab agente. ⁊ ona
est manifesta. qa nullū eternū dependet ab aliq cōpali
sicut ab agēte. oēs aūt oīo est absurdū. nō. n. est rō
qre hō dr itelligēs ītellectōe existētē ī intellcū possi
bili nisi qa ipm ītelligē dependz a fantasmate hūano
ut ab agēte q̄quo° ¶ Sz cauillabis. īmo hō p tanto ē
ītelligēs. qa ipz ītelligē informat fantasmati hūano
7 nō alti. 7 cū hō actu fantasiat tūc ītellectus ē actu
ei informis. iō totū dr intelligēs 7 nō alias. ⁊ ⁊ ē ab-
surdū. qa scdm ⁊ nihil esset aliud foraliter intelligere
quā de nouo fantasiari aut cogitare uel intellectum
referri ad fantasma ul ad cogitatōz hoīs. 7 ꝑpatio q̄
est ī intentiōibꝫ ymaginati nō eēt ꝑpatō in motoze
ut sit motoz respectu ītellcūs possibilis. 7 mozari in
⁊ est superfluū. ¶ De ītellcū aūt ī habitu q ē opositus
ex ītellcū possibili 7 spē itelligibili nō ē dubiū q̄. tuz
ad ptē mālē. s. q̄. tuz ad subaz ītellcūs possibilꝭ. ⁊ q. tū
ad ipaz speciē itelligibilē pōt ē dubiū quo generat
ab ipo fantasmate. 7 de ⁊ aliq̄liter uisū fuit ꝓ. Posset
aūt addi ad p̄cedētia q ītellcūs agēs cū fantasmate

UVA. BHSC. IyR_010

causat spē ītelligibilē qdditaē fantasiate. ita tamē q ipe ītellectus agēs ē agens remotū 7 ipm fantasma ꝓpinquū. Nec oz q ītellcūs agēs aliqd īprimat ipi fantasmati. qa ipm fantasma dū est ī fantasia sufficiēt ē pns ipi ītellectui possibili quidē recipe speciē ītelligibilē. Et qd obiciaē p9 q ignis nō calefaceret mediāte aere nisi īprimeret aliqd aeri q̄tūcūq; ipse aer eēt pns calefactibū. Dico q ñ ē simile. qa ignis ē agens corporeū. 7 tale nō agit in aliqd nisi ipsū tā gat. ꝓpt qd oz q si agat ī aliqd mediāte alio q agat in illud aliud. ß ītellcūs agēs est suba incorporea oio ꝓpt qd potit agē mediāte fantasmate nihil agēdo ī fantasma. 7 cū obiciaē. q ars ñ agēt mediāte securi q̄tūcūq; eēt ꝓpinq̄ matie si nullus moueret aut mouisset ipam securi. Dico q est. p tanto qa matia rei artificialis aliq̄ ars agat in eā hēt aliq̄ disposez ad tria illi quā intendit ars inducē mediāte instrō. 7 ꝓpt illius remotoz nccē est instrumentū moueri ab artifice 7 cū ß ipe artifex est agens corporeū aliquo°. nā lz ulis ars q̄ est ī intellcū practico sit incorporea tn illa nunq̄ est ꝓncipiū actois nisi cum alia ceptione īdiuidualī exīte ī corpe hūano. uñ 7 Aꝛ. in isto3° dicit q opatō ulis nō mouet sine pticulari. 7 ꝓpt ß necesse ē ut ipsū instrumtū siue sit intrinsecū artis ut man9 siue sit extrinsecū. ut securis moueat aliquaēt ut ars sit agēs rem artificialē. ß aliud est in ꝓposito ut manifestū est ex dictis. ¶ Cū aūt q̄rit exemplū de agēte remoto qd agat mediāte agēte ꝓpinq̄ 7 nihil ei īprimit. dicendū est q petit īpossibile. ß. n. singla tit inueniē ī intellectu agente cū fantasmate. sicut si qs dicēt ut est dicendū. q ꝓmū mouēs ñ mouz ꝓpt aliqd aliud nobili9 nullū utiq; posset exemplū uerū ponē. Et sīlit si qs diceret. q dualitas est nūer9 qui nullū hēt nūez ptem sui. vez dicēt. ß nullum aliud exemplū posset ponere. qa ois alius nūer9 hēt aliq̄ ptem sui. ¶ Sed adhuc restat unū dubiū. Si fantasma sit agēs ꝓpinquū spēi ītelligibil' 7 intellcūs agēs est actū remotū cū qdditas fantasiata sit etiā agens remotū eo q ipa est cā fantasmat. seq̄tet q spēi ītelligibil' cā remota eēt intellcūs agēs 7 qdditas fantasiata. qd uī ipossibile. nā cū uni9 effect9 sint diuerse cē remote 7 una, ꝓpinq̄. oz q q̄z illaz cāz remotarū sit cā agēt, ꝓpinq. sicut hois generati cāe remote sūt intelligētie 7 celū 7 utraq; istaz ē cā actiua ꝓpinq̄. s hois generati ut oēs ocedūt. Oportebit g̊ q ītelle ct9 agēs sit cā actīa ipi9 fantasmat. si ita sit q fantasma sit agēs ꝓpinquū 7 qdditas 7 ītellcūs agēs cāe remote. q aūt intellcūs agens sit cā fantasmat actīa uī absurdū. Et forte dicendū est q nō est simile. qa mā ex q̄ dez generari hō nō est sp pns ipi pticulari generāti. nec est simul cū ipo cōpe celesti qd est ibi agens remotū. ß ītellcūs possibilis in q̄ dez fieri spēs intelligibilis sp est pns ipi agenti pticulari. s. fantasmati 7 ipi qdditati fantasiate. ꝓpt qd nō est nccē q intellcūs agens moueat ipaz qdditatē ad generāduz fantasma 7 qd sit actiuū fantasmat. Et ß sūt q mihi p diligentē dsideratoz apparuerūt. q si uera sūt tunc tā pueni ad unū qd optauerā. gr̄as deo. Si aūt non sunt uera. aut nō sufficiētia. saltē erit aliis occasio p qrendi. ¶ Sz ß ē unū dubiū otra fundamētuz ꝓme dcluſiōis. nā si ītellectus hūanus eēt suba īmatialis seq̄tet qd ñ sit plurificat9 ī eadē spē. g̊ ē uni9 nūero ī oib hoib uel alius 7 ali9 scdm spēm ī diuersis. q̄tū utzq; uī absurdū. 7 pz ona. qa multitu° īdiuiduoz ei9dē spēi ꝓcipue ī subīs ñ pōt eē nisi p mltitudinez 7 diuisionē matie ut satis pz ex p̄ celi 7 mūdi. 7 iz° methaph. ¶ Ad istud inuenio aliq̄s dixisse. q ītellect9 ñ ē uni9 nūero 7 indiuisus in oib hoib nec etiā est plures nūero e9dē spēi, ꝓpt rōnem pdictaz. ß est alius 7 ali9 scdm spēm in alio 7 alio hoie. unus tamē solus in una spē. 7 quot sūt hoīes nūc simul exīntes tot sunt intellectus spē diuersi. 7 illi oēs fuerunt ab etno 7 erūt. 7 ymaginat iste q ē aliqs nūer9 determinat9 hoiuz sub q̄ maiozi nō possunt eē simul exīntes 7 unicuiq; hoī ē appropriat9 suus ītellectus diuersus spē ab ītellectu alteri9. 7 cū uni9 hō uel plures corrūpunt tot hoīes uel dsimiles generāt uel generabunt ī aliq̄ alio loco. 7 sic eoz sunt ītellect9 q fuerūt aliozū 7 sic p unū ītellcm nūero bn possunt itelligē hoīes ī finiti nō simul ß successiue. Quicūq; aūt hoiuz exīntiuz hēt suū itellcm q̄ intelligit 7 q est eternus a pte añ 7 a pte p9. 7 cū corrūpit ß hō generat ul generabit alius 7 eo°. 7 sic nunq̄ erit aliqs illoz ītellectuū ociosus simplicit p tēp9 ifinitū. ¶ Adhuc aūt addūt illi ad maiorē colorē sue opīonis. q nūq̄ duo indiui dua hūana simt exīntia sunt eq̄ nobilis 7 pfecte cōplexiōis. 7 p oīs nō hēnt ōtutes organicas eq̄ nobiles. imo sp uni9 est melioris complexiōis 7 melioris cogitatiue q̄ alius. 7 sīlit intellectus uni9 ē nobilioz 7 pfectiō ī nā quā ītellect9 altius. Nec seq̄tet ex ß ut dicūt q hoīes differāt scdm spēm. qm ītellectus nō est fora hoīs specifica. s. īformās corp9 hūanū 7 dās ei eē subale specifice ītrinsecū. ß ß hēt ab aīa cogitatiua q̄ bn ē una scdm spēm in oīb hoīb. nec etiā est īcōueniēs ut dicunt. q īdiuidua ei9dē spēi hntia diuersas complexiōes 7 ōtutes differentia scdm magis pfectū 7 mi9 pfectū dseruiāt subīs īmālib9 diuersis scdm spēm 7 nām. Rō aūt q̄ mouet eos ꝓncipaliē fuit ista. qa uidebat eis q nā facēt frustra tanta mltitudinē hoiuz q̄nta ē mltitudo hoiuz simul exīntiuz ad deseruiendū uni ītellectui nūero. Sufficerēt. n. hoīes mille uel pauciores ad ß q ītellectus pficeret 7 ad ß q ꝓpetuo itelligēt. Cū g̊ frustra fit p plā qd pōt fieri lōge p paucōza. frustra utiq; eēt tanta mltitudo hoiuz quāta ē. qd uī eē otra nate dignitatez q̄ nihil facit ociosū. utz ex p̄ celi 7 ex isto3°. ¶ Itē non poterāt illi credē q ītellectus uni9 nūero simt9 posset itelligē plura. 7 ß maifeste otingeret qa otingit q duo hoīes uel decē simul intelligūt diuersa itelligibilia 7 diuersis ītellectōib9. qd n ē nisi scdz unū ītellcm ꝓncipaliē ut supponit. ¶ Dec aūt positō ñ mltuz apud modernos ē famosa. q̄p tāto forte otigit. qa positōis h9 iuentō nō multū fuit sollēpnis aut not9 aut suā opioz nō multū dicauit. Expediūt autē aliq se de h9 opīonis ī ꝓbatōne. qa q̄z ꝓferente otraria opīoib9 sollicitū eē stultū ē. ut dic Aꝛ. p̄ thopicoz 7 p ß putāt illā opīoz sufficiēt remouē. ß ñ sufficit. qa 7 si stultū ē sollicitū esse otra oēz opioz ī ꝓbabilē tn otra positōz apparentē nō ē incōueniēs ꝓmptuz eē ad arguendū aut ad tem̄randū. Sicut. n. hō nāliē dsiderat scire ōitatē sic hēt nale dsideriū rmouēdi errores 7 ofutādi cū facultas adest. uñ 7 Aꝛ. in 4°. methaph. diligent disputat otra negātes ꝓmū ꝓncipiū 7 tn longe stulti9 ē negare ꝓmū ꝓncipiū. qd ē ꝓmū oīum dignitatū q̄ ponere positōz pdictā. ꝓpt qd aliq sic obiciūt huic positōni. ¶ Cā uidem9 sensibiliē. q aliqn moriunt ī una die. x. milia hoīum uel nōbilis multitudo sicut otingit ī guerris magnis. Absurdū ē aūt dicē q simul alibi tot hoīes generēt ß ß opīo nō multū ē efficax. qa sicut aliq̄ ofiguratio uel ostellatō celestis aut planete iducit hoīes ad bellandū ul' dispōit ita q sequit moz multoz. sic nō ē remotū qn alia ostellatō celestis uel ofiguratō respiciēs aliquē aliū locū ouenientē ad hoiuz generationē īducat ad generatōz tot hoīuz. 7 ꝓcipue posset dicere q lz nō simul generēt tot hoīes q̄t iterficiūt ī bello in una die tamē ī seq̄nti tpe generabunt tot hoīes. 7 sic q̄uis ītellectus illoz hoiuz sit ocōsus in aliq̄ tpe tn ñ remanebūt ociosi tpe eterno. Sz dicēt aliqs. g̊ cū quilz illoz ītellectuū sit spēs quedā seq̄t ad minus q aliq̄ spēs erit ī aliq̄ tpe ociosa penit9. 7 ß non hēret, ꝓ incōuenienti de tali spē q̄ in opando

UVA. BHSC. IyR_010

dep̄ed; ab aliq̄ corpali. 7 iō imꝓbabꝫ ē īsufficiēs. ꝑpt̄ qđ aliꝫ pōt ag̃ui ottra illā posito; accipiēdo fundam̄tuz qđ ibi supponit. s. qđ nā nō est aliqđ ociosuz p̄cipue ī aliq̄ tota spē 7 hꝫ uerissimū ē 7 ocessuz. Itez accipio q̄ frustra fit p plures spēs qđ pōt fieri p unā solā eq̄ bn̄. 7 hꝫ etiā est maifestū 7 ocessū. Itē accipio q̄ q̄tūcūq; unus hō sit meliozis oplexiōis 7 meliozis fantasie q̄ aliꝫ. tn̄ fantasma eꝰdē rei ī utroq; ē est eiusdē spēi spālissime ut fantasma albedinis ī sorte 7 ꝓne ē eꝰdē spēi spālissime q̄tūcūq; unꝰ illoꝝ sit subtilissimꝰ 7 alius rudissimꝰ. similit̄ 7 ī aliis.

Ꝟ ea suppono. q̄ si itellcūs hoīuz eēnt diuersi scdz spēm tūc unꝰ illoꝝ eēt pfectōr int oēs. 7 hꝫ maifestū ē. qa ñ posset eē ꝓcessus ī infinitū ī hꝫ q̄ unꝰ excedēt aliuz ī pfectōe. Deinde accipio. q̄ si intellectus sit suba separata scdz q̄ poit ab istis 7 a oñ. hō ꝓ tāto oꝝ itelligēs scdm itellectuz. qa ipe itellectus q̄ ē ps q̄đ hoīs imutat̄ cum fantasia hois uel cum cogitatione utz ī ꝓcedētibꝫ. Accipiat̄ g̃ itellectus pfectissimus int̄ oēs itellectꝰ hūanos 7 ponat̄ q̄ hō pessime oplexionis ymaginet albedinē aut cogitet. Quero an ille itellectus possit imutari ab illa ymagiatiōe uel cogitatōne aut nō. si dicat̄ q̄ sic. g̃ ille hō pōt itelligē scdz itellcm illū 7 sic quilz alt̄. g̃ frustra assig̃t unicuiq; ꝑ̄pus itellectꝰ cū possint itelligē p unū. Sz cauillab q̄ oēs possūt intelligē p unū itellectuz ß nō simul 7 adhuc qlz poīt̄ hēre suū itellcm ut possit sic̄ itelligē alio itelligēte. Cōtra. scdz hꝫ seq̄t̄ q̄ unꝰ hō sil̄ ꝓteit itelligē p ꝑles intellcūs. qđ ē absurđ. ꝓbat̄ oña. qa pōamꝰ q̄. 4. hoīes nūc ñ itelligāt 7 vnꝰ itelligat nō ē tō q̄tē itelligat p suū itellcm ꝑ̄pū plꝰ q̄; p alios cū p oēs natꝰ sit itelligē ut ꝓbatū est. 7 nō uideo hꝫ nisi unicā fugā. Posset. n. aliqs fingere q̄ fantasma alicuiꝰ rei exñs ī hoīe uno ñ ē eꝰdē spēi cū fantasmate eꝰdē rei exñte ī alio hoīe 7 sic unū illoꝝ potit imutare unū itellcm 7 nō aliū. Et dicet̄ q̄ hꝫ fantasmata diuersitas ꝓueīt ex diuersitate recipientiū. qa. s. organū fantasie uel cogitatīe unius ē diuersimōe dispositū ab organo altius. Cōtra. q̄tūcunq; organum cogitatiue unius sit melius dispoituz q̄; aliud alterius tamē iste dispones nō sunt diuerse p se scdm speciez sicut nec uirtus cogitatīa. nec aīa cogitatiua est alia scdm spēz. nā ex hꝫ organoꝝ diuersitate non poterit ꝓueīre hꝫ diuersitas specifica ymaginatōuz recepta tum siue fantasmatū. Q; si gs dicēt ꝓteruiēdo illas dispones. s. oplexiones organoꝝ eē diuersas scdz spēz spālissimā p se nccio seq̄ret ōtutes cogitatiuas eē diuersas scdm spēm. qđ ē impossibile. Relig̃t g̃ ad pñs. Posset ita q̄; ex dictis illꝰ sic argui. Si itellectꝰ eēnt diuersi scdm spēm ī diuersis hoibꝫ ī nā eēt aliqd ociosum uel aliq̄ ociosa qđ ē ottra dignitatē in nā. 7 patz oña. qa oēs hoīes possūt itelligē scdm unū itellectū saltē successiue ut ꝓbatū est. 7 si ponant plures itellectus ut diuersi hoīes itelligāt simul. tūc unꝰ posit simul itelligē p ualde mltos itellectus. Itē si itellectus eēnt diuersi scdm spēm seq̄t̄ q̄ hoīes essent diuersi scdm spēm, ꝓbo oñam. qa cū itellectus sorđ sit alius scdm speciem ab intellectu plonis. tūc itellectus sorđ nō poterit imutari a fantasmate platoīs nec eꝰ. qa det̄ oppoītū. tunc unꝰ illoꝝ hoīuz poterit itelligere simlꝫ p diuersos itellectꝰ. qđ est absurduz. Si aūt itellectꝰ sorđ ñ pōt imutari a fantasmate plonis. oꝫ q̄ illa fantasmata sint diuersa scdm spēm. qa det̄ oppoītū. s. q̄ sint eꝰdē spēi tūc qđ mouet ab uno illoꝝ poterit moueri 7 imutari ab altero. Si aūt fantasma sorđ sit aliud scdm speciē a fantasmate qđ ē in platone. cū illa diuersitas nō ꝓueniat ab agēte. qa loquor de fantasmate unius rei. s. albedinis. telinq̄t̄ q̄ illa diuersitas ꝓueīat a recipiēte. 7 sic fantasia sor. aut dispones organi sui erūt diuerse scdm spēz a dispōne plonis. 7 p oñs aīa ab aīa. uñ 7 oñ. ī ꝑ hꝫ. ca°

de errozibꝫ dicit. q̄ mēbza leonis nō differūt a m̄bꝝ cerui nisi quia aīa differt ab aīa sicut coīt allegatur.

Ad rōnes hꝫ opi. dicūt aliq. q̄ ī tota spē nō ē aliqd frustra. uñ ocederēt q̄ tanta mltitu° hoīuz ultra illā q̄ est nccia ad pfectōz itellectus hūani bn̄ est ociosa. ß illi hoīes sunt idiuidua spēi 7 nō tota species. Sz osideranduz ē circa hꝫ q̄ q̄uis itellectꝰ sit eternꝰ ide nūero scdm suā suba. tn̄ nō debz eē puatꝰ sua pfcoe p tempꝰ ifinitū. nō pōt aūt p unū soluz hoīez attige ꝓpetuo suā totā pfectōz. qa nihil otigit cōzuptibiluz unū 7 idez nūero pmanere ꝓpetuo. iō nccē ē ut sint successiue plures hoīes a quibꝫ itellectus accipiat pfectōz. 7 ultꝰ. ipossibile ē ut successiue sint plures homines nisi sint plures simlꝫ. nō. n. possibile est hoīez generari sicut dī de fenice. ita q̄ añq; unꝰ uiuat alt̄ moriat̄. qa oz fetum hoīs uiuē ī matce aliq̄ tpe añq; exeat ut puta septē mēsibꝫ scdm Aꝝ. ī de generatiōe aialiū. nō. n. possz uiuē ī matce si mulier eēt mōtua 7 sic requīt̄ ad ꝓpetuatōz hoīs q̄ plures hoīes sint sil̄ 7 p oñs ad pfectōz itellectus hūani. Sz ulterꝰ dico q̄ multa possunt otingē hoibꝫ qbꝫ impediunt̄ ab inqsitiōe pbie 7 p̄cipue ab acqsitoe speculatiue 7 hꝫ bn̄ dixit Aꝝ. ī pheio methaph. ubi dicit q̄ nā hoīum multiplicē ē seruā 7 multꝫ 7 uarīs dispōnibꝫ nccioz; subiecta q̄ꝝ remotōe multitu° ipedit a speculatōe. nec uī eē possibile q̄ ex fantasmatibꝫ unꝰ hoīs solꝰ itellectꝰ accipiat totā suā pfectōz. s. totā pbiaz p̄ticā 7 speculatiuā. Quis. n. hō oḡscit ptes oīa cōpa celestia 7 oēs ōtutes eoꝝ. 7 oēs motꝰ eoꝝ foras. magnitudines 7 motozes. 7 adhuc oīa mineralia 7 oēs spēs 7 ōtutes 7 ꝓpa ꝓncipia lapiduz 7 metalloꝝ. 7 oñs species ōtutes 7 ꝓpa ꝓncipia aialiū 7 plantaꝝ 7 oēs species 7 ōtutes 7 ꝓpa ꝓncipia magnitudiuz 7 nūeroꝝ. Ad huc oñes virtutes mozales 7 itellectuales 7 eaꝝ actus. 7 oēs spēs rez artificialiū que sunt hoī necessarie ad suā oseruatōz bonā 7 cū hꝫ oēs modos uel īstrumēta sciendi uel notificādi ignotū 7 sermonem ogtuū 7 pfectuz 7 oīa q̄ sunt p ie ipius. Quis ē hꝫ 7 laudabimꝰ eū. hꝫ aūt oīa nosse ptinet ad pfcōez opletā itellectus hūani. Ad istū utiq; finē ut itellectꝰ possibilis recipiat suā totā pfectōz a rebꝫ nccia est tāta mltitudo hoīuz ut ñ obstātibꝫ oībꝫ impedimēd qbꝫ multi ipediūt a mīstratōe itellectꝰ. 7 non obstāte q̄ ab uno solo aut a pauc suā nō recepit pfectionē. nihilominꝰ tn̄ potit a mltis suā pfectōz recipe ita. s. q̄ unus hēat unā ptē pbie aut aliq̄s 7 alius aliā uel alias plures aut paucōres scdm q̄ unicuiq; datū ē a celo aut a suo motoze aut a sua possibilitate 7 puto q̄ sic itellexit oñ. ī isto 3° ometo 3°. q̄ semp pbia ē pfecta ī maiozi pte sui subiecti. i. ī maiozi pte hoīuz. nō qdē sic q̄ illius ptis maiozi qlz hēat totam pbiaz. hꝫ. n. est īcredibile. cū de centū aut mille ñ iueniāt unꝰ q̄ hēat totā pbiaz aut maiozē ptē pbie. ß ita q̄ unusq̄sq; hō maiozis pt̄ hoīuz hēat aliquā ptez pbie Wnꝰ. n. hēt ḡmaticā. alius logicā uel ambas. 7 alꝰ methaphicā uel eꝰ ptē. 7 alius nālē totā uel scdm ptē 7 sic de oīsis. 7 sic ī oībꝫ istis pbia est pfecta sil̄. Q; aūt āguit ultꝰ q̄ itellectꝰ unꝰ nō pōt itelligē pfa simul. de hꝫ uidebit̄ ī oñtibꝫ. hꝫ. n. forsan ē verꝝ q̄ itellectꝰ nō pōt simul pluta itelligē pluribꝫ itellectōibꝫ cātis a cogitatōibꝫ unꝰ hoīs. ß a cogitatōibꝫ diuersoꝝ hoīuz nō ē remotū. Ad rōnes. Ad ꝑmā cuz oī. q̄ nulla fora ꝛc. dico q̄ uerꝝ ē de fora īherente 7 īforante māz p̄cipue si sit fora specifica 7 hñs cōtriū. ß forma separata 7 subsistēs pōt eē eterna scdm se. Qualit̄ aūt forma subsistēs oī eē forma pz ex prius dictis. Ad aliā cū oī. q̄ nulla fora ꝑcedit suā māz verꝝ ē de fora īherēte. ß forma subsistēs pōt ꝑcedeī suā māz ꝑticulatē. lz nō ꝑcedit totā suā mām q̄tum ad oēs eꝰ ptes 7 sic ē hꝫ. nā aīa itellectiua bn̄ ꝑcedit tpe hūc hoiem. ß non ꝑcedit tpe totā nām hūanaz.

UVA. BHSC. IyR_010

Vel possem⁹ dicẽ⁊ melius q Aug.ñ dicit ibi q nulla fora ꝓcedit tpe totã suã mãz.ß bñ dicit q oĩs cã mouẽs⁊ generãs poz ẽ te generata. Ipa vo cã q ẽ ut rõ.i. ut forma rei generate simul ẽ ita.s.q ß est bñ possibile ut fora sit simꝫ cũ re ⁹ est fora⁊ nõ pus nec p⁹ tpe⁊ ī ß differt a cã mouẽte q nccio ꝓcedit. Et subdit q p⁹ est ĩgrendũ vtz aliq fora p⁹ maneat qa in qb⁹dã nihil ꝓhibz q forma eoz remaneat p⁹ terius.s. aĩa ĩtellectiua⁊ idẽ iudiciũ ẽ de ei⁹ pexĩtia sicut de eius remanẽtia.nõ.n.dicit phs q nulla fora sit añ suã mãz sicut coĩt allegat⁊ male.ß ulꝫ q forma põt esse simul cum re cui⁹ ẽ fora⁊ ī ß differt fora a mouẽte. Cũ ß tamẽ stat q forma aliq sit p⁹ tpe sua mã ꝗquo⁹.⁊ q ß sit intentõ Aug.maifestũ est ĩspicienti ꝺba eius. dicenĩ sic.mouentes qdã g cause uident ꝑus facte exĩtes q ſũt ut rõ simul. Si añt p⁹ aliqd maneat pscrutandũ ī qbusdã. Ecce q Aug.nõ dicit q nulla fora sit añ suã mãz ß q cã q ẽ ut rõ.i. forma ẽ simul⁊ ß ꝺebz ptickarit ĩtelligi.s.ĩ aliqbꝫ pluribꝫ.⁊ ī ß differt fora a mouẽte.qa ulꝫ oẽ mouẽs ẽ ꝑus re generata. ¶ Ad aliã cũ dr̃.q oĩs suba ꝺpoita ẽ corrupcibiliꝫ.põt dici q vez est si sit ꝺposita ex mã⁊ forma corꝓoralibꝫ⁊ habẽtibꝫ ꝺtrariũ.ß si nõ.nõ oz. Mõ aĩa ĩtellectiua nõ ẽ ꝺpoĩta ex ꝓncipiis cõpalibꝫ⁊ ꝺtrarietatẽ hñtibꝫ q̃re ꝛc. ¶ Et ad ꝺfirmatõz cũ dicit ꝺm̃.q oẽ ꝺpoĩtum ex mã ẽ nouũ.ctedo q sic ẽ ĩtelligendũ q ꝺpoĩtum sit nouũ uel q̃tuz ad suã suba uel q̃tuz ad suũ accidẽs aliqꝺ sibi ꝺ nouo aduenies.unꝫ ipz celũ cũ sit ꝺpoĩtũ ex suba⁊ q̃titate ẽ nouũ q̃tũ ad ubi. Et sic añ aĩa ĩtellectia hũana ẽ noua q̃tũ ad intelligẽ⁊ q̃tũ ad spẽs q̃s ꝺ nouo r̃cipit q̃s p⁹ easdẽ nũero ñ hẽbat⁊ ß sufficit ad ĩtentoz ꝺm̃. ubi arguit ꝺtra illos q dixerunt trinitatẽ⁊ ꝺpõnem eẽ in ipo deo.qa sic oporteret q eẽt aliqd nouũ aliquo⁹.Et ultꝫ seqret q idiget aliq ĩnouãte⁊ mouẽte nisi diceret aliqd moueri sĩn aliquo motore qꝺ ẽ ipossibile.⁊ ß ur eẽ ĩtẽtõ ꝺm̃.ibꝺ dicit.n.q oẽ cõpoĩtuz ẽ nouũ.i. nouabile ab aliquo trãsmutante.⁊ subdit. nisi diceť aliq ꝺponi p se ipa i. ĩnouata p se ꝺponi uel uniri de nouo tũc exirent ꝺ potẽtia ī actũ⁊ mouerẽt sine motore p se. Sic dicẽt Ad q̃z scdz Aug.⁊ ꝺm̃. Sz dico⁊ ĩdubitant assero q aĩa ĩtellectiua hũana nõ ẽ eterna a pte añ ß icipit eẽ de nouo.nõ qdẽ p generatõz ab aliq agẽte pticulari.ß p creatõz ab ipo ꝺo creatore oĩuz.⁊ tñ erit etna ī futuꝫ dei uolũtate.⁊ tandẽ reuniet corpi eidẽ numero ī q̃ fuit dei uolũtate. ß istas ueritates demr̃are aut uerꝫ aut ꝓncipijs phoz gẽtiliũ ꝺcõdes eẽ oñ dẽ ñ psumo nec credo eẽ possibile.Meli⁹ ãt r̃puto dicẽ eos eẽ ꝺceptos q̃ falso aliqd eis ĩponer cui⁹ ꝺtrariũ ĩtellexerũt. Per se.n.medatiũ ꝑuñ est⁊ fugiendus scdm Aug.4° ethicoz. Das g ꝺcones assero simplr eẽ ueras sola fide qa credo pcẽtiã dei oĩa posse facer Et eodẽ ꝓncipio rnderẽ ad oẽs rõnes qꝺ ꝺtra illaz ueritatem arguit̃. Concedo. n. oĩa que ex eis nccio sequũt eẽ possibĩa dĩe potẽte. Q̃ sigs dmr̃are sciat⁊ ꝓncipijs phoz cõcordare gaudeat in illo⁊ ego ei nõ ĩuideo.ß eũ dico meã capacitatẽ excellere ꝛc.

QOn teminiscimur ꝛc.

Verit̃ h. Vtz intellectus ĩtelligat p⁹ mortẽ. Et arguit q sic.qa qꝺ ẽ actu ens hẽt operationẽ ꝓpã.ß aĩa ĩtellectiua hũana p⁹ mortẽ huiꝰ homĩs ẽ ens actu cũ ipa sit ꝑpetua a pte p⁹ q̃re ꝛc. ¶ Oppoĩtũ arguit̃ duit auctoritate Aug.q dicit. nõ remiscimur p⁹ mortẽ.i. nõ ĩtelligim⁹ aliqd p⁹ mortẽ. ¶ Ad qõez dicẽt Aug.⁊ ꝺm̃.q aĩa ĩtellectiua hũana p⁹ mortẽ hoĩs h⁹ nõ ĩtelligit p spẽs acceptas a fantasmatibꝫ huiꝰ hoĩs cũ fantasmata h⁹ hoĩs sũt corruptibilia⁊ cõrupta p⁹ mõtẽ eius.⁊ sic spẽs q̃ ab ei⁹ fantasmatibꝫ cãbant⁊ cõseruabant sũt corrupte.g pillas spẽs ñ ĩtelligit ĩtellcũs ¶ Itẽ ĩtellcũs nõ intelligit p spẽs sumptas a fantasmatibꝫ nisi cũ ille hõ actu cogitat.utz ex ꝺdictis⁊ ẽ q̃ maifestũ.unꝫ⁊ dormiẽs nõ ĩtelligit actu q̃uis habeat fantasmata intius teseruata⁊ spẽs ĩtelligibiles. qa.s. actus cogitatiue nõ disponit ad ĩtelligẽ scdm actũ.ostat añt q p⁹ mortẽ nõ cogitat qa opatõ nõ ẽ nõ ens.mortuũ añt ẽ ñ ens.cũ mors sit corrupc° ẽt. ¶ Dicẽt tñ z°. q aĩa ĩtellectiua p⁹ mortẽ h⁹ homĩs bñ ĩtelligit p spẽm acceptã a fantasmatibꝫ altꝫ hoĩs⁊ illud ĩtelligẽ attribuit̃ alteri hoĩ. qa alit̃ seqret q ĩtellcũs cũ sit eternꝰ eẽt ociosus p tempꝰ ifinitũ qꝺ ẽ absurdũ.⁊ quilz expit̃ in se ipo q ipe ĩtelligit. Est tñ certũ multos⁊ ifinitos hoies ꝑfuisse q ĩtellexerũt nõ.n.ẽ tõ q̃re unꝰ hõ ĩtelligat p ĩtellcm̃. qn etiã aliꝰ q remanet p⁹ mortẽ ĩtelligat p ipm̃ ĩtellcm̃.⁊ ista ẽ ĩtenº dm̃.utz ispicienti. ¶ Qualit̃ añt ĩtelligat ĩtellectus ꝓpus sorti ipo mortuo. suppoito q ipe hẽat ꝓpũ ĩtellcm̃ q nõ ẽ natus moueri a fantasmatibꝫ alteriusꝫ nõ me ĩtromitto. qa nec puto phice declarare posse. ¶ Et occurrit unũ mirabile si qꝫ hõ hẽat suũ ꝓpuz intellectuz q remanet p⁹ mortẽ cũ sit ĩ corꝓribus nõ distĩct⁹ loco⁊ subo a fantasmatibꝫ hoĩuz rmanẽtiuz q̃re nõ imutat ab ipis fantasmatibꝫ ꝓcipue cũ fantasmata hoĩuz remanẽtiũ sint ei⁹dẽ spẽi cũ fantasmatibꝫ ei⁹ q ẽ mortuꝰ uel eatũdẽ rez. Et si dicat q ĩtellect⁹ huiꝰ hoĩs sit p nãm idiuidualẽ apꝓpꝛiat ad ß ut recipiat a fantasmatibꝫ h⁹ homĩs.q trat de illa nã idiuiduali que sit. Vtz sit suba uel accidens.⁊ utz remanet p⁹ mortẽ⁊ audies mirabilia tñderi. ¶ Itẽ multi eoz ut frat Thomas q poit aĩaz ĩtellectiuam dantẽ eẽ homĩ⁊ q multiplicat̃⁊ nũerat̃. posuerũt q oẽs uirtutes aĩe hũane ꝑter ĩtellcm̃⁊ uoluntatez sũt ei⁹dẽ spẽi cũ ꝺtutibꝫ aliozꝫ aĩaliũ.⁊ sic fantasmata⁊ ulꝫ spẽs rez ididuales sũt ei⁹ꝺ spẽi ī hoĩe⁊ boue. Queratur g ab illis sicut aĩa ĩtellectiua sorti ĩmutabat ab albedine exĩte ī fantasia sorti q̃re nõ ĩmutat p⁹ mortẽ sorti a fantasmate albedĩs exĩte ī fantasia bouis.⁊ ß difficile multũ. ¶ Itẽ põat̃ q p⁹ mõtẽ sorti p multas trãsmutatiões mã q fuit sub intellcũ sorti itez disponat̃ ad ß q ex ea generet hõ.q̃re non reuniter ĩtellcũs sorti ipi mãe cũ fuerit dispoĩta sufficiẽt.forte ß p tãto ẽ.qa dispões ñ erũt eedẽ nũero cũ ꝓcedẽtibꝫ.ß ī resurrectõe cũ ĩtellectus su⁹ reuniť suo corꝓi recipiat dispões corꝓis q̃ fuerãt cõrupte ß itaq; est oĩo sup̃ nãm⁊ nulli ꝓnc° ꝓbie ꝺueniens q corruptũ r̃deat ꝺ nũero g ꝛc. ¶ Ad tõz ꝓmã pz ex ꝓdictis. Ad auctoritatẽ Aug.ꝺndũ ẽ scdz ꝓmissa q ꝑ tanto ꝺic.nõ remiscimur.qa nullꝰ nim̃ p se q̃ mortuꝰ ẽ ĩtelliget p ĩtellcm̃ p quẽ ĩtelligit. qa nullꝰ nim̃ ĩtelligit p ĩtellcm̃ nisi imutet̃ a cogitatiua eius⁊ ß ẽ corrupto hoĩe mortuo. Et ß ẽ etiã cã q̃re spẽs albedinis exñs ī ymagĩatiua eq nõ imutat ĩtellcm̃. illa uero q est ī ymaginatiua hoĩs imutat ĩtelllectũ⁊ ꝺr hõ ĩtelligẽs.qa equꝰ ñ hz illã nobilẽ ꝺtutẽ cogitatiuã quã Aug. uocat ĩtellcm̃ passiuũ. Et ꝺm̃.ꝺic q ß uirtus ẽ aliq tõ.hõ uero hẽt ꝺtutẽ cogitatiuaz sibi ꝓpaz q̃ mediãte spẽs exñtes ī ymagĩatiua ĩtellectuz imutãt.⁊ etiã uirtus ymagĩatiua ī hoĩe nõ ẽ ei⁹dẽ spẽi spãlissime cũ ꝺtute imagĩatiua altꝫ aĩal⁹.ꝓpt qꝺ⁊ spẽs ei⁹dẽ rei ñ erũt ei⁹dẽ nãe spãlissime ī uttaq;. ß ī una ẽ mlto spũalioz q̃ ī alia.s. ymagĩatiua hoĩs. Et idẽ ꝺicerẽ ꝺ mẽozatiua ꝺtute q recipit⁊ reseruat ĩtentões nõ sensatas⁊ eas mediãte cogitatiua multiplicat ad ĩtellcm̃ uel ĩmediate.ß ipa est alteri⁹ spẽi a memoratiua altius aĩalis ꝛc.

QOnseqnt põt queri. Vtz ĩtellect⁹ possibiť sp ĩtelligat ĩtellcm̃ agentẽ eadẽ ĩtellectõe nũero.⁊ ãguit̃ ꝓ q nõ.qa si ita eẽt tũc aĩa hũana hẽret

UVA. BHSC. IyR_010

opatō; oīo sibi ꝑꝑaꝫ q̄ nō ꝺepēꝺeret a cōpe nec tāḡ a subo nec tāḡ ab obo. qꝺ uī ipossibl̄e scꝺ; Aꝛ. i. ꝓ hēio hꝫ 7 ī isto ;°. oīc. n. ī ꝓhe° hꝫ. Si aūt ē hꝫ. s. ītelligere fantasia quidā aut nō sine fantasia. nō otingit itaq; neq; hꝫ sine coꝛpe eē. Et ī isto ;° oicit q ītelligē tem quēcūq; nccē est fantasma aliqꝺ speculari. ona p;. qa nihil qꝺ ē etetnū 7 unū nūero ꝺepēꝺ; ab aliq̄ coꝛpe tāḡ ab agēte nec ab aliq̄ exīte ī coꝛpe. 7 ostat etiā q illud ītelligē q̄ intellcūs possibilis ītelligeret agentē nō eēt ī coꝛpe ut subo sicut uī. nullū. n. ītelligē est ī coꝛpe ut; hꝫ g̃ ꝛc. ¶ Oppoitu; oicit oīm. sup istā pticulā. Sꝫ nō aliqn qdē ītelligit aliqn uero nō ītelligit. ibi. n. oīc oīm. q cū intellcūs fuerit acceptus simplr 7 scꝺ; q ītelligit foras abstractas 7 libatas a mā tūc nō iuenit̄ qnq; itelligēs qnq; nō ꝫ inuenit̄ ī eadē foā. ꝟbi gr̃a. ī mō ꝓ quē ītelligit ītellcm̄ agē tem cuī ꝓꝑtio est ad ipm ut ꝺiximus sicut lucis ad ꝺyaphanū. ¶ Ad cōne; ꝺico ꝺuit. ꝑ q intellcūs possibilis natus ē ītelligere intellcm̄ agentē ¶ z° q ītelligit ipm sp eadē intellectōe in nūero. ꝑmū ꝓbo tōne oīm. quā tāgit hꝫ. nā minꝫ uī q itellcūs possibil̄ sit natus ītelligē foꝛmas mäles q̄ itellcm̄ agentem qa foꝛme mäles nō sūt ꝺe se ītellecte actu. ꝫ potētia sūt ītellecte. fiūt aūt ītellecte ꝓ intellcm̄ agentē. ītel lectus aūt agēs cū sit subā īmālis actu ens est ꝺe se ītellcūs. 7 iō tōnabl̄e ē cū ipe ītellectus possibilis sit natus pfici ꝓ foras mäles 7 itelligē eas ut sit natus pfici ꝓ itellcm̄ agentē 7 intelligē ipm. 7 hꝫ tō similit ꝺcludēt. q ipe nat; ē ītelligere alias foꝛmas abstractas. 7 tō hꝫ pōt eē. qa illud qꝺ hēt nāle ꝺesiderium ad īferiozē 7 minꝫ nobilē pfectōz alic; generi multo magꝫ ꝺebet hr̃e nāle ꝺesideriū ad pfectiōz altiozē. qa nā n ꝺsistit in ipfcō. ostat aūt q pfectō ꝓ foras īmā les lōge nobilio ē q̄ pfectō ꝓ foras mäles. ¶ Secūdū oñdit sic. illud cui sp ē ꝺiuncta uel unita ītellec° ali cuī ītelligibil̄ eadē nūero sp intelligit illud ītelligi bile ītellectōe eadē nūero. hꝫ est oīo maīfesta. Sꝫ ipi ītellectui possibili semp ē unita intellectō intellect; agentī. qa ipe ītellcūs agēs est sua met ītellectio sui ipius scꝺm Aꝛ. 7 oīm. h. In ipo. n. scīa est eadez rei scite. Cū g̃ intellcūs agens sit semp unit; intellectui possibili sicut pfectō nāl̄ suo pfectibili. utz ex ꝓsitē sis. sequit̄ q ei semp ē unita intellectō ītellect; agēti 7 p oīs semp ipm itelligit. ¶ Ex hꝫ aūt uī cōzelatie posse ꝺcludi. q ipe ītellcūs possibilis p se ipm 7 per suā ꝑꝑaꝫ snbam n intelligit intellcm̄ agentē intelle ctiōe eadē nūero alia ab illa q̄ ītellcūs agēs ītelligit se ipm. Mā si sic seq̄ret q unū 7 idez hēret ꝺiuersas intellectōes uni; ītelligibilis simul. qꝺ nō uī possi bile ꝑcipue qa cū ītellcūs possibil̄ sit suba pure ipo tētia nō ē bñ rōnabile q ex sui ꝑꝑa nata hēat aliquē actū sine aliq̄ alio actu. uñ cū ītelligē intellcm̄ agētē sit qdā actus 7 opatō nō bñ uideret̄ q̄lit̄ intellectus possibilis p se ipm sine alio actu īforante ītelligeret intellcm̄ agentē. ¶ Propt qꝺ uī mihi ad pñs eē te nendū q intellcūs possibilis sp intelligit intellectuz agentē mō ꝑdicto. s. qa semp est ei unita intellectō ītellectus agentꝺ qua se ipm intelligit. Illa tñ intel lectō nō ē suba nec eēntia ītellectus possibil̄ nec eo° ¶ Si qs aūt ꝺicēt q nō solū ītellectus possibil̄ intel ligit ītellcm̄ agētē ītellectōe qua ipe intellcūs agēs intelligit se ipm 7 q̄ ē suba ītellectus agentꝺ pficiens ītellcm̄ possibilē. ꝫ etiā q̄ꝺaz alia ītellectōe que seq̄t ꝺ immediate unionē ītellcūs agentꝺ ad possibilē. q̄ qdē intellectio non est ipa suba intellcūs agentis. ꝫ oīs unioēz ītellcūs agentꝺ cū possibili. tūc īqrēdū ē q̄ eēt nccītas eēndi hꝫ ītellectiōz cū ītellect; possibilis suf ficient intelligat ītellcm̄ agentē p eius subaz. hꝫ autē tibi pficiendū relinq̄. ¶ Sꝫ oſideranꝺū ē q q̄uis in tellectus possibilis semp ītelligat intellcm̄ agentem p ei; subaz mō ꝑdicto. tamē ista ītellectō nō ꝺnoīat aliqꝺ īdiuiꝺuū hoīs. ut puto qa n ꝺepēꝺet a fantas mate alicui; hoīs nec oīuz. imo etiā ītellectō similis huic intellectōi. s. qua ītelligit intellcūs agens non otingit nob pfecte in pnc° generatōis phie. nec in medio ꝫ fozte in opleñto. 7 ꝺe hꝫ ꝺebz inqri ī oñtibꝫ ¶ Ad tōne; ꝺico. q aīa nr̃a nullā hꝫ opatōz ꝓꝑā no uam 7 ꝺrntez a tota sua suba sine coꝛpe obo. 7 sic in telligit Aꝛ. ¶ Wñ intelligeutē quēcūq; supple ꝺ nouo necesse est fantasma ꝛc. Sꝫ nō negauit Aꝛ. aīaz ītel lectiuā hūanā hēre opationē etetnā nō p coꝛpus 7 opationē q nō est aliud realit̄ a sua suba 7 hꝫ modi ē ītelligē ꝑꝺictū. nō. n. est realit̄ ꝺiuersū a tota suba aīe ītellectiue cū sit ipa suba ītellcūs agentꝺ. imo hꝫ intelligē nō est opatio ꝓꝑa nisi scꝺm modū ītelligē ꝺi 7 significandi q̄re ꝛc.

INꝺiuisibiliū qdem igit̄ ꝛc. Hic q̄it̄. Utꝛ ṽitas 7 falsitas sint ī itellcū. Arguit̄ ꝑ q nō. qa boītas 7 malitia sūt ī reb; nō ī mēte. utz 6° methaph. ꝫ ṽitas ē q̄ꝺā boītas cū sit q̄ꝺaz pfec°. 7 falsitas ē quedā malitia cū sit quidā ꝺefectus. g̃ ꝛc. ¶ Itē obm ītel lcūs nō ē in ītellcū sicut obm uisus nō ē in uisu. mō ṽitas ē obm ītellcūs ut coīt̄ oꝛ g̃ ꝛc. ¶ Itē veritas 7 falsitas sūt ī illo qꝺ ꝺenoīat ipam ꝓꝑez. qa ꝺicim; q hꝫ ꝓꝑo est uera illa ṽo falsa g̃ ꝛc. ¶ Oppoitu; uult Aꝛ. h 7 6° methaph ¶ Ad intellcm̄ q̄ois oſideranꝺū ē. q Aꝛ. ꝺetminat hꝫ ꝺe ꝺuabꝫ opatōbꝫ itellect;. q̄ū una ꝺicitur indiuisibil̄ intelligentia 7 est illa opatio qua intellcūs ītelligit aliquā unā qꝺꝺitatē seoꝛsum sine alia ut hoīez scꝺm se aut aīal aut hꝫ. alia uero ē opatio scꝺa q̄ oꝛ oꝑsitō uel ꝺiuisio. ¶ Ad c; euiden tiā oſideranꝺū est. q cū itellectus intelligit aliqua seoꝛsū 7 ꝺiuisim uł unū 7 idē succssiue oꝛsis itellec tiōibꝫ otīgit p;ea q ītelligit illa oꝛꝺiate 7 īmediate concipit unitatē uł idēptitatē ipoꝛ ad iuicem ut cū ītellcūs ꝑ intelligit hoīez seoꝛsū 7 aīal seoꝛsum. p;ea ītelligit hꝫ duo oꝛdinate 7 īmediate ītelligit unitatē uel idēptitatē hoīs cū aīali q̄ ipoꝛtat ꝓ hꝫ uerbū est. 7 sic ītelligit hoiem eē aīal. 7 hꝫ ītellectio qua sic ītel ligit ista cū eoꝛ idēptitate vocat̄ opō quā facit ītel lectus de re. 7 si res ipe sunt unū 7 idē sibi iuicē tūc illa opō est oſoꝛmis. 7 hꝫ oſoꝛmitas oꝛ ueritas scꝺm unā significatōz hꝫ noīs ueritas. Si vero ipe res sūt ꝺiuerse 7 ꝺistincte tūc est ꝺiffoꝛmis. 7 talis ꝺiffoꝛmi tas oꝛ falsitas. Silt̄ itellcūs cū ītelligit ꝺiuisim hoīez 7 asinū otīgit p; ut intelligat ea oꝛꝺiate cum ꝺiuer sitate uel ꝺiuisiōe eoꝛ ab iuicē. ita q intelligit hoīez nō eē asinū. 7 hꝫ intellectō oꝛ ꝺiuisio. 7 si ipe res sūt ab iuicē ꝺiuerse 7 ꝺistincte. tunc illa ꝺiuisio est oſoꝛ mis rei 7 ṽa. 7 si nō sint ꝺiuerse ꝫ ꝺiuncte tunc illa ꝺiuisio ē falsa. 7 hꝫ ꝺuit̄ 7 pulchꝛe sīguit Aꝛ. 6°. ¡me thaph. uersus finē ꝺicēs. ueꝛ qdē affirmatōz hēt in opsito. negatōz uero ī ꝺiuiso. falsū autē hꝫ ptitōis otradictōz ¶ Ex his itaq; est accipe q hꝫ nomē ṽitas uno° significat oſoꝛmitatē exīte ī opōne uel oīsiōe quā ītellect; facit ad ipaz rē. 7 silt̄ falsitas ꝺiffoꝛmitatē 7 ista eadē opō uel oīsio uere sig̃at hꝫ noīe ens 7 hoc ṽbo ē. utz 6° methaph. Alio° etiā sūit hꝫ nom̄ ueritas ꝓ q̄cūq; oſoꝛmitate oḡscēt ad cognitū. ut cū ꝺicim; q sensus ē uer; respectu sui sensibil̄. ut ꝺicit phꝫ z° hꝫ 7 in isto ca° ¶ ;° sumit̄ aliqn veritas ꝓ ētitate rei ꝓ ut nata est facere uerā cognitōz sui ipius. ¶ Et tūc pōt ꝺici ad qōnē. q hꝫ mō ueritas nō hēt eē ī ītellcū saltē realit̄ 7 hꝫ nō ī ꝺiget ꝓbatōe. qa ostat q entitas realis lapidis aut ligni nō ē in ītellectu scꝺm Aꝛ. in isto ;°. ꝫ similitudo ipius. Intellect;. n. possibilis est potēs oīa fieri mō silitudinis 7 receptōis. 7 possz sic argui. ¶ Mā si entitas rei eēt in aīa sicut ē extra aīaz tūc sicut ī aīa ē cogni°ul ꝑncipiū ꝓꝑiquū cognitōis

UVA. BHSC. IyR_010

sic ī re extra aīam eēt ꝯphensio uł ꝑncipiū ꝑpiquū ognitōis. ita ꝙ mā lapidis coḡsceret ētitatē lapidis sicut etiā ītellect⁹. qđ est absurdū. Verū ē tamē ꝙ entitates aliquaꝝ reꝝ sunt ī ipso intellectu. s. entitates sp̄eꝝ ⁊ reꝝ cognitōes. ¶ z° pōt dici. ꝙ ueritas p̄ mō dcā q̄ ē ofozmitas ꝯpōnis ⁊ dīsiōis ad rē ē ī ipso intellectu. ⁊ similit falsitas que ē diffozmitas ꝯpōis ⁊ diuisiōis ad rē. ꝯpōis ⁊ diuisionis dico quā facit ītellectus. ¶ Nā ī quocūꝙ est ꝯpō uel diuisio quā facit intellectus in illo ē ueritas ⁊ falsitas exns ī h⁹ ꝯpōe ⁊ diuisiōe. dico subiectiue. ß ipa ꝯpō ⁊ diuisio quaꝫ facit intellectus ē in ipso ītellectu ⁊ nō in re subiectiue. ꝙa talis ꝯpō est intellectio qua ītellect⁹ ordinate intelligit aliq̄ ⁊ cū ß idēptitatē ⁊ unitatē eoꝝ ad īuicē. ⁊ sil̄t diuisio est ītellectō qua ītelligit aliq̄ mediāte eoꝝ diuersitate. ostat autē ꝙ oīs intellectō est in ītellectu subiectiue ⁊ nō ī re que intelligitur. ¶ Est autē notandum circa istud ꝙ talis ueritas ⁊ falsitas nō est ī ꝑma opatōe intellect⁹. ꝙa ꝑma opa° intellect⁹ respectu qdditatī nō est ꝯpō aut diuisio ß simplex ocep° qđ qd ē. bn̄ tn̄ uer̄ē ꝙ circa ꝑmā opatiōz ītellect⁹ ē vītas large sūpta ꝑ q̄cūꝙ ofozmitate ogscentī ad ognitū ꝙa q̄ncūꝙ coḡscēs hēt sp̄eꝫ ꝑpaꝫ rei cognite tunc pōt ipaꝫ ogscere uera cognitōe. mō intellect⁹ ītelligēs aliq̄ qdditatē hēt ꝑpaꝫ sp̄eꝫ illi⁹ utꝫ. imo etiā scdꝫ hāc rōꝫ sensus ptic̄at dr̄ hre uerā cognitōꝫ ꝺ suo ꝑ po sensibili. ⁊ ß docꝫ bn̄ ꝓbs in isto ca° ubi sic dīc. ¶ Sꝫ ītellect⁹ ꝙ ē scdm qđ qd erat eē dr̄ uer⁹. sicut uidē ꝑpū uer̄ē. Et ꝺm. dicit ibi. ꝙ actō q̄ est iforatio semꝑ est uera. ¶ Vñ nō ndū ꝙ opatio intellect⁹ ꝑma. s. simplex nunq̄ est falsa. ⁊ ß etiā dīc ꝓbs ī ꝑn° h⁹ capitū. Indiuisibiliū qdē igr̄ ītelligētia in his ē circa que nō est falsum. Et rō ē. ꝙa ītellectus aut hēt ipēm q̄ repsentat qdditatē aut nō hēt h⁹ sp̄em. ⁊ siqdē hēt specīē repntantē qdditatē tūc hēt uerā cognitōꝫ de illa uel ī actu uł ī potētia ꝑpīq̄ ⁊ si nō hēt sp̄eꝫ repntātē illā qdditatē tūc ñ ītelligit illā. ⁊ sic habꝫ ītellectōꝫ falsam. ¶ Ad ꝑma rōꝫ cuꝫ dr̄. boītas ꝛc. posset dici ꝙ ß ꝑpō pōt ouꝑt intelligi Vno° ꝙ res extra aīam sit vł subm bonitatī ⁊ malitie ⁊ nullo° aīa. ⁊ ß ē falsū ⁊ impossibile. ꝙa boītas moral⁹ ⁊ malitia ē in aīa. Vñ Aꝛ. in 5° methaph. c°. de quali. in fine dicit ꝙ maxime sigt quale bonum ⁊ malū ī aīad ⁊ hoꝫ in hntib⁹ phensum. i. electiōꝫ. s. ī hoīb⁹. alio° pōt ītelligi ꝙ bonū ⁊ malū sunt in reb⁹ i. nō sūt in actu appetit⁹. ⁊ ß ē uer̄ ꝙa boītas qua res actu dr̄ bona ñ ē in appetitu appetēte illā rē ꝑsequi ⁊ simil̄t malitia qua appetit⁹ appetit fugē nō ē ī ipo appetitu. ecōtrario aūt est ꝺ uerītate ⁊ falsitate. nam ueritas qua res dr̄ uere cognita ē ī ītellectu coḡscēte ⁊ simil̄t falsitas ⁊ nō in re. ⁊ sic tō ꝑcedit ex malo intellectu. ¶ Ad aliud pōt dici. ꝙ obꝫ ꝑmariū intellectus. s. qđ ītelligit nō ꝑcedēte intellectōe alteri⁹ nō est in ītellectu. ß obm secundariū qđ intelligit post intellectōꝫ altius pōt ee in ītellectu. ⁊ sic de vītate q̄ est ofozmitas ꝯpōnis ⁊ diuisiōis ītellectual. ꝙa ipsa intelligit p⁹ res alias q̄ ītelligūt. ¶ Ad aliud pōt dici ꝙ ueritas ⁊ falsitas sunt in ꝓpōne significatiue non foraliť. ß est ī re intellecta q̄dām ō effectiue. in ītellectu autē foraliť ut ī subo ⁊ loquoꝫ ꝺ vītate ⁊ falsitate mō ꝑus exposito ꝛc.

IN qbꝫ aūt falsum iā ⁊ uer̄ est cōpositō quedā ꝛc.

Quia ꝯpō ⁊ diuisio ꝓpe est plurīū ⁊ diuersoꝝ. ¶ Iō queriť h. Vtrum intellectus possit itelligē plura sil̄. Et arguiť ꝑ ꝙ sic. ꝙa una uoꝫ pōt significare plura. utꝫ ī equoco qđ dat ītelligē plura significata simul ⁊ ī ipo ꝓplato ītelligūt plura. ꝙ ipe ītellect⁹ pōt sil̄ pla ītellgē. pꝫ ona. ꝙa uoꝫ ñ ē maioꝝ potētie ī significādo q̄ intellect⁹ ī ītelligēdo. ¶ Itē intellect⁹ itelligit simul correlatiua. ut ꝑem ⁊ filiū utꝫ in ꝓdicamēt. ⁊ ista sunt diuersa ⁊ plura q̄re ꝛc. ¶ Itē minō ꝓpō demīatōis ītelligit simil̄ cū ocione scōm Aꝛ. ꝑ p⁹teriorꝫ. ß cōstat ꝙ ꝓpō minō ē aliqd aliud ⁊ diuersuꝫ a ocliōe q̄re ꝛc. ¶ Itē phs 4° methaph. dicit. ꝙ intelligentē quēcūꝙ necē ē itelligēr ꝑmū ꝑncipiū oplexū. ß ostat ꝙ ꝑmū ꝑncipiuꝫ complexuꝫ ē aliud ab alīs oplexis. s. illud ꝑncipiū. Nō ot̄ngit simul idē esse ⁊ nō esse q̄re ꝛc. ¶ Item sicut se hēt sensus ad sensibilia ita ītellect⁹ ad ītelligibīa ꝑ ouenientē sil̄itudinē. ß sensus pōt sentire diuersa ⁊ plura sensibilia ut sensus uisus simil̄ uidet albedinem ꝑgameni ⁊ nigredineꝫ littere. utꝫ ꝑ expientiaꝫ q̄re ꝛc. ¶ Itē uirt⁹ que coḡscit dīaꝫ int̄ aliqua cognoscit unūqđq; illoꝝ simul. utꝫ z° huj⁹ ca°. de sensu coī. ß intellect⁹ cognoscit dīaꝫ int̄ aliq̄ pla ⁊ diuersa sub ꝑpis tōib⁹ eoꝝ. minō pꝫ ꝑ expientiā. ꝙa quilibꝫ expit se ītelligere dīaꝫ int̄ albedinē ut albedo est ⁊ nigredinē ut nigredo ē. ꝙa nō coḡscit dīaꝫ int̄ albedinē ⁊ nigredinē sub tōe coī ut sub tōne coloꝝ aut alicuj⁹ h⁹. ꝙa scdm talē tōneꝫ nō differūt imo in ea ueniūt. ¶ Et ofirmat. ꝙa sub illis tōib⁹ ītellectus ītelligit aliq̄ sub quib⁹ tōmb⁹ ⁊ formis coḡscit dīaꝫ int̄ illa. ß ītellectus simul ītelligit dīaꝫ int̄ albedīeꝫ ⁊ nigredinē sub ꝑpis tōib⁹ eaꝝ. In eodē. n. ist̄nti cognoscit intellect⁹ dīaꝫ albedinis ut albedo ē a nigredine ut nigredo est. sil̄t ⁊ ī alīs. ¶ Itē intellectus pōt simul itelligē māꝫ ⁊ formā. ꝙa aliť nō itelligeret ꝯposituꝫ ex mā ⁊ forma. ⁊ ostat ꝙ mā ⁊ fōra sūt diuerse nate. ¶ Oppoītū arguiť auct̄itate Aꝛ. in z° thopicoꝝ dī. ꝙ ot̄ngit scire multa. intelligere aūt unū. Et 4° methaph. dicit. ꝙ q unū nō ītelligit nihil intelligit. ¶ Ad euidētiā q̄ōis ꝺsiderandū est ꝙ sicut īnuit Aꝛ. 6° methaph. uersus finē. intellcm simul ītelligere diuersa ⁊ plura pōt ouꝑt intelligi. Vno° ꝑ ut sil̄ dīc simultatē instātis. s. ꝙ intelligit plura sil̄. i. ī eodē ist̄nti. Alio° ꝑ ut ly sil̄ dicit onaꝫ imediatā. ita ꝙ sil̄ itelligit pla. i. oñt ⁊ imediate ut p⁹ intelligere uni⁹ ist̄atim ⁊ sine medio seq̄tet intelligere altius. ut etiā dicim⁹ ꝙ mouēs ⁊ motū sūt sil̄. i. sine medio diūcto ita ꝙ int̄ ea nō est aliqđ mediū nec plenū nec uacuū. ut hēt uideri 7° phicoꝝ. ¶ Itē est ītelligendū. ꝙ intelligentē simul intelligē plura ⁊ diuersa ⁊ in eodē instanti adhuc pōt ee ouplicit̄er Vno° scdꝫ eāde ītellectōꝫ ⁊ sub una tōne coī. Alio° drīs ītellectiōib⁹ ⁊ sub ꝑpis foris. Itē itelligēdū ꝙ ītellectū sil̄ ī uno ist̄anti ītelligē diuersa diuersis ītellectionib⁹ pōt intelligi ouꝑt. Vno° ꝙ itelligat ī uno ist̄anti diuersa diuersis ītellectōib⁹ sumptis a cogitatōib⁹ uni⁹ hoīs. Alio° diuersis ītellectōnib⁹ sumptis a cogitatōib⁹ diuersoꝝ hoīuꝫ. Mō de aliq̄b⁹ istoꝝ mōꝝ nō ē magnū oubiū nec diuersitas opīonū. ꝙa oēs bn̄ ocedūt ꝙ ītellect⁹ pōt ītelligē plura sil̄. i. oñt imediate ñ mediāte tpe meīo nec ītellcōe media. ita ꝙ ītellect⁹ pōt ꝙ aliqđ tēp⁹ otinue ītelligē lapidē ⁊ ī ultīo ist̄ānti illi⁹ tpis incipe intelligē hoīem sine tpe medio ⁊ sine ītellectōe media. ⁊ ß ñ multū idiget ꝓbatōe. ꝙa qlibet ē exptus in se ipso. ¶ Tn̄ posset ofirmari ꝑ simile. nā mā pōt recipe trās mutatōes diuersas rei ß mō sil̄tatis ita ꝙ in aliq̄ tpe tota alterat ⁊ in illo instanti illius tpis recipit generationē subē sine medio q̄re simil̄t intellectus suo° pōt simul. ß mō pōt ītellcūs simul intelligē plura. ¶ Itē alio°. s. sub una tōne ⁊ una ītellectōe coī. ꝙa ostat ꝙ aliq̄ intelligibilia que sunt diuersa uno mō ouenīūt ⁊ uniūt in aliq̄. ut hō ⁊ asinus ī aīali aut in senture. ⁊ sic possunt ītelligi una ītellectōe sūpta ab illa una fora coī uel a mō eēndi coī. ⁊ ꝺ ß nō multū ꝺubitat. ¶ Itē alio° ītellect⁹ pōt intelligē plura sil̄ drīs ītellectiōib⁹ sumptis a cogitatiōib⁹ diuersoꝝ

UVA. BHSC. IyR_010

hoīuz.qa aliť nō ǫtīgeret plures hoīes simℓ ītelligē
ǫuersis ītellectoībꝫ.qꝺ ē absurdū. ¶ Et pōt ꝓbari
ꝑꝑ ꝺiscipulos.qa ǫtingit ut maīfestū ē ad sensū q
ǫrsi hoīes siℓ ꝺocēt ǫrsas ǫckones ǫuersaz sciētiaz
qꝺ ñ eēt nisi simul intelligerēt eas. ¶ Adhuc ǫtīgit
q ǫuersi hoīes siℓ opant ꝑꝑ ǫrsos fines uel simul
īcipiūt opari ut medi⁹ euacuat ꝑꝑ sanitatē.habet
malleat ferrū ꝑꝑ cultellū ⁊ h⁹ talia.q̄re maīfestū ē
q ǫuersi hoīes possunt ī eodē tpe ⁊ in instanti ītelli
gere ǫuersa ⁊ ǫuersis ītellectoībꝫ. ⁊ hꝫ ē maīfestuz
expiētia.qa si q̄taī ab aliq̄ hoīe qꝺ ītelligebat ī aliq̄
tpe ptito ⁊ tñ ꝺebit q ipe ītelligebat lapidē uℓ aliqꝺ
h⁹.⁊ unus ali⁹ tñ ꝺebit q ītelligebat celuz aut aliqꝺ
aliud q̄re ꝛc. ¶ Sz ꝺe alio.s.an ītellcūs possit ī eodē
īstāti ītelligē plā ǫuersis ītellectoībꝫ cātis a fantaſ
matibꝫ uℓ a cogitatoībꝫ uni⁹ hoīs est bene ꝺubiū ⁊
ǫuersitas intet ꝺoctozes. ⁊ hꝫ est q̄tere An unus hō
possit intelligere ǫuersa ǫuersis ītellectoībꝫ ī uno
instanti. ⁊ ꝺe hꝫ ꝺicūt aliq ⁊ est opīo famosioz q nō
qꝺ multipliciter ꝓbaī ⁊ p̄ sic. ¶ Uirtus indiuisibiℓ
q ad qꝺcūq; se ǫuertit totaliť se ǫuertit nō pōt simℓ
ītelligere plura. hꝫ ꝓz. ꝟ intellcūs est h⁹.ut coīť oī ⁊
accipit exℓ⁹ ꝺe causis. ¶ Itē sicut una certa ceta nō
pōt simul figurari ǫuersis figuris.g̃ sic uni⁹ ītellcūs
ñ pōt simul actuari ǫuersis ītellectoībꝫ. ¶ Itē uni⁹
ꝺtutis nō ꝺebz eē simul nisi unus act⁹ uℓ usus. hꝫ est
maīfesta.ꝟ intellectō ē us⁹ intellect⁹ cū sit ei⁹ opa°.g̃
ꝛc. ¶ Itē si uni⁹ hō posset simul plā ītelligē ǫuersis
intellectoībꝫ tūc posset simul plura cogitare.⁊ eadē
tōe posset simℓ cogitare oīa quoz spēs hēt in sua me
moratiua ⁊ ī sua ymagīatiua.Nō.n.oī esse tō quaī
posset simℓ duo cogitare ⁊ ñ centū uel mille.qꝺ ē ab
surdū.ona ꝓz.qa ītellcūs nunq̄ actu ītelligit nisi hō
cogitet aliqꝺ actu.utz ex ꝑus ꝺictis. ¶ Itē ǫuersę
spes ei⁹ꝺē generis nō possūt eē simul ī eodē subo scdz
idē sui.ꝟ ītellectoes ǫuersaz rez scdm spēm sūt ǫ
uersę spes ei⁹ꝺē generis.ut p̄nitas ⁊ filiatōis ⁊ sic ꝺ
alīs q̄re ꝛc. ¶ Hāc ꝺicūt eē intentōz Aꝛ.ī auctozi
tatibꝫ pallegad. ¶ Sz mihi uī quicqꝺ sit ꝺe ueritate
qōis q ista argumēta nō ꝺuincūt sufficieť ꝓpositū
nec faciūt alīs fidē bñ ꝺsiderātibꝫ.Cū.n.ꝑ oī.q in
tellcūs ad qꝺcunq; se ǫuertit totaliť se cōuertit. pōt
ꝺupliť itelligi. Uno° q ad qꝺcūq; se ǫuertit totaliť
se ǫuertit.i. nō ǫuertit se scdm unā ptē solū siñ alia
⁊ hꝫ est ueꝛ.qa nō hēt ptes. Alio° q totaliť se ǫuertit
i.sic ad aliqꝺ unū q nō ad reliquū.⁊ hꝫ ñ est ueꝛ.nā
q̄tūcūq sit indiuisibilis tñ pōt referri ad multa scdz
ꝺfozmitatē qꝺ ē ipm ǫuerti. sicut punct⁹ in medio
circuli ꝛz sit uni⁹ ⁊ idiuisibiℓ scdz se tñ ē ꝺmin⁹ mltaz
lineaz ⁊ ad eas referť. ¶ Ad aliā ꝺico q nō est simile
ꝺe cera ad figuras ⁊ ꝺ ītellcū ad ītellectōes. qa cera
ē quoꝺdā coꝛp⁹ ⁊ figura ē qꝺā q̄litas coꝛpalis.⁊ ad
hꝫ ut eadē cera subiciat ǫuersis figuris oz q eadez ps
eius possit eē ī ǫuersis locis.qꝺ nō pōt simul ǫtīgē
utz ꝺe se.⁊ iō una cera nō pōt simℓ hre mltas figuras
⁊ ǫuersas.ꝟ ītellcūs ē īcoꝛpoꝛe⁹ ⁊ ītellectō siℓ. ⁊ iō
non ē oīo siℓe.in hꝫ tñ bñ est siℓe.qa sicut cera recipit
figuras ⁊ eis subiciť.ita ītellect⁹ recipit intellectōes
⁊ est subm eaz. ¶ Ad aliud cū oī.uni⁹ ꝺtutis ꝛc.ista
pōt negari.⁊ si allegaī ab Aꝛ.ī ꝺe sensu ⁊ sensato.ꝺ°
q ipe ñ accipit ea ꝺtminā° ꝟ solū argnē° ⁊ ꝺubitā°
utz ibi. Uℓ ꝺicaī q uni⁹ uirtutis simℓ nō ē nisi unus
usus respcū ei⁹ꝺē.ꝟ respectu ǫuersoz pōt eē alius ⁊
alius.sicut uidem⁹ q uni⁹ uirtuꝺ actiue sunt effcūs
plures in ǫuersis subis.⁊ una albedo facit uisiōez ī
ī uisu sozti ⁊ in uisu pḷonis. ¶ Uel ꝺicaī q hꝫ est ueꝛ
ꝺe uirtute cui⁹ act⁹ ē mot⁹ coꝛpalis uel cū motu coꝛ
pali.ꝟ ꝺe uirtute c⁹ actus ē īcoꝛpoꝛe⁹ ⁊ spūalis ⁊ ab
stractus nō oz.⁊ sic ē h.hoc tamē bñ ueꝛ ē q ǫnius
uirtutis q̄cūq; sit illa simul nō est nisi un⁹ actus re
spectu uni⁹ ⁊ eiusꝺē obi ꝓpinq.ꝟ respcū ǫuersoz
pōt eē alius ⁊ ali⁹ actus.⁊ sic ē h.ut manifestū est.
¶ Ad aliud ꝺcediť q un⁹ hō pōt simℓ multa cogitaī
utz q̄tū ad expientiā. Et cū oī. eadē tōe posſz simul
cogitare oīa quoz hz spēs in ymagīatiua ⁊ memoza
tiua.ꝺico q nō seq̄t. qa possibile ē q ꝺue spēs reser
uate ī ymagīatiua aut mēozatiua sufficient p̄tent
uirtuti cogitatiue ⁊ nō alie simul oēs. ⁊ hꝫ est uideī
in siℓi ī sompno. qa q̄uis ꝺormiēs hēat spēs mltaz
rez intius reseruatas tñ ǫtingit q aliq̄ pueniūt ad
uirtutē ei⁹ ꝺ est sompniare ⁊ alie nō. ⁊ sic sompniat
ꝺe aliqꝺ tebꝺ ⁊ ꝺe aliqꝺ nō. ¶ Et si queres cām q̄re
offerunt iste spēs ⁊ alie nō. ꝺico q eadē qō ē ꝺe una
q̄re una offert ⁊ nō alia. ⁊ ē q̄rere q̄re hꝫ hō cogitat hꝫ
īꝺiuiꝺū ⁊ ñ illud. sicut g̃ possibile ē sensui pticulari
ꝺuo sensibilia sufficient eē p̄ntia ⁊ ea sentire. ⁊ tam
nō seq̄t ex hꝫ q alia simul possint eē sufficient p̄ntia
ipsi sensui. ita ñ ē rēotū q ꝺue ymagīatiōes possint
sufficienter offerri uirtuti cogitatiue ⁊ uirtus cogi
tatiua cogitabit illa quoꝝ species sunt. ⁊ tamen
non omnes species intetius rseruate simul possunt
sufficient p̄ntari ipi cogitatiue. ⁊ sic ñ oīa cogitabit
qa forte sensatōes īteri⁹ exñtes ñ p̄ntant cogitatiue
ad cogitādū illas tes nisi ī qbusꝺā cōpibꝫ subtilibꝫ
que ꝺicūt spūs aīales. ⁊ nō seq̄ret si ꝺuo tlia aut ttia
possūt eē sufficient p̄ntia cogitatiue ut oīa possint ei
esse p̄ntia sufficient. uel q unū tale coꝛp⁹ possit esse
sufficient p̄ns ad oīa ydola p̄ntāda sufficieť ad mo
uēdū cogitatiuā. sicut ǫtīgit in sompniādo q spūs
hñtes ī se spēs aliq̄z rez pueniūt actu ad sensum ⁊
alie nō pueniūt. ¶ Ad aliud ꝺicendū ē q p eandem
tōz ꝓbaret q plures scie nō possunt simul eē in ītel
lectu. qa nō ē ꝺubiū q ǫuerse scie sunt spēs eiusꝺez
generis.s.scie. ⁊ tñ hꝫ est falsū scdm oēs coīť loquen
tes ⁊ p̄cipue scdm mltos illoz q faciūt hāc tōz. Uñ
soluāt ipi istā tōz ꝑ quāto ē otra eos ⁊ solueret faci
liter ꝑ q̄to est otra aliā pōnem. Et forte ꝺicendū q
illa ꝑꝑ ē ueta ꝺe hñtibꝫ otrarietatē ⁊ ǫuersitatem
ad iuicē ⁊ nō ꝺe aliꝭ. mlte aūt ītellectōes ǫuersaz
spez nō hñt otrarietatē ad iuicē nisi scdm magꝫ pfe
ctuz ⁊ mīn⁹ pfcm. ¶ Ad auctozitatez Aꝛ. facile est
soluere. cum.n.ipe ꝺicit. q scire cōtingit ꝛc. ꝺico q
hꝫ ē sic ītelligēdū q ipz scire ꝑꝑe ꝺictuz cū sit cogni°
ockonis ꝺemīrate nccio requit multa intelligibilia. s.
subm ⁊ p̄ꝺicatū ꝺemīratū ⁊ p̄ncipiū ꝺemīratōis. sed
intelligē scdm q ītelligere ē nō nccio requit multa
ītelligibℓia. īmo pōt eē respectu uni⁹ ītelligibiℓ solū
⁊ sic scire ē aliud ab ītelligere. ⁊ hꝫ sufficit ad ītētōez
phi. ¶ Ad aliā auctozitatez 4° methaph. cū oīc. q q
unū nō intelligit nihil ītelligit. sine ꝺubio hꝫ ē ueꝝ
q q nō intelligit una ītellectōe nihil ītelligit. mō ꝺ°
q qcūq; ītelligit simul plā ītelligit unūqꝺq; illoꝝ.
⁊ sic intelligit quid ǫnum non quidem unū solum
cū p̄cisiōe altius. ꝟ ītelligit unū. Nec Aꝛ. ꝺicit. qui
unū soluz nō intelligit nihil intelligit. ꝟ sufficit ei q
qcūq; intelligit ille ītelligit unū. Et siť ꝺico q q hz
simul plures ītellectiōes ipe hēt unā ītellectōz ꝟ nō
solū unā nec p̄cise. nec sequiť. iste nō hēt unā solam
ītellectōz. g̃ nō hz unā ītellectionē. sicut nō seq̄t. iste
nō hēt unū solū ꝺnariū. g̃ nō hēt unū ꝺnariū. uult
itaq; Aꝛ. ibi tm̄ hre q nō ǫtingit simℓ ītelligere plā
qa nullo° ītelligaī unū ⁊ una intellectōe imo qcūq;
intelligit plura ⁊ pluribꝫ intellectionibꝫ ipse intel
ligit unum ⁊ una intellectione ⁊ potest quodcūq;
illoꝝ scdm se sine alio ītelligere ⁊ ei potest imponi
nomē qꝺ significabit illud unū. ⁊ hꝫ est ītentio Aꝛ.
ibidē. ¶ Si qs g̃ rxeť sic. Aꝛ. ꝺicit. q nihil ǫtingit
ītelligere nō ītelligentē unū. ꝟ intelligere plā simul
nō ē intelligere unū g̃ ꝛc. ¶ Dico q ītelligere plura
nō ē unū solū. ꝟ est ītelligere unū cū alio. Est itaq;
snīa Aꝛ. q oīs ītellect⁹ ītelligit unū ⁊ non ǫtingit
ītelligē qn ītelligaī unū. qa nihil ītelligit unū solū

UVA. BHSC. IyR_010

7 sic ītelligīt unū. uel ītelligunt plā 7 sic ītelligitur unū cū alio 7 sic unū ītelligīt. Nō g̃ pōt ostingere q̃ aliqs sil̃ ītelligat infinita 7 nullo⁹ unū. 7 silr ostigit ō significare. qa oē nom̃ significat unū 7 hēt unā significatiōez. ul̃ qa hz unā solā 7 sic hz unā. ul̃ plres 7 sic etiā hz unā cū alia 7 sic hz unā. q̃re pz q̃ illa auctoritas nō facit fidē hȳ ockonis nec aliq̃ tōz p̃dictaz. ¶ Propt̃ qō alīz oicūt aliq̃. q̃ unȳ 7 idez hō bn̄ pōt sil̃ ītelligere aliq̃ oiuersa oiuersis ītellectiōibz 7 sic cogitar̄ orsis cogitatiōibz 7 ur̄ eē tō fortē. qa ītellectōes mltē 7 orse 7 orsoz ītelligibiliū nullā hnt oppōez ītse. qa ñ opponūt ostradcōzie nec ostratie nec puatie nec rlatiue. Et adhuc mirabl̃e ur̄ q̃ uisus cui obicit albū 7 nigrū nō uideat illa sil̃. ponam⁹. n. sicut possibile ē q̃ aliqs in aliq̃ toto tpe ostinue uideat aliqd albū sine intrupt̃oe uisiōis 7 ī aliq̃ pte illius tēpoꝛ approping̃t uisui suo aliqd nigz aut rubeū 7 statim āmoueat. maifestū ē q̃ pt̃ illius ablatōz sciet oicere cuius coloꝛis erat illud coꝛp̄ 7 tn̄ nō uidit ipm nisi ī pte tpis ī quo pōebat uidere albū. Si g̃ uisȳ pōt sil̃ uidere oiuersa uisibl̃ia oiuersis visiōibz qbz og̃scit ꝓpos colozes. q̃re nō poterit ītellcūs simul ītelligē oiuersa ītelligibilia ? ¶ Ad hs trndēt aliq̃ q̃ nō ē sile. qa sensus ē uirtȳ ī oꝛgano coꝛpali. 7 sic pōt ostingē q̃ uisio unius recipiat ī ona pte oꝛgani 7 alia ī alia pte s ītellcūs ē icoꝛporeȳ. hs aūt nō ur̄ sufficere. qa q̃tūcūq̃ uisus 7 alius sensus sit ī coꝛpe tn̄ nulla ē tō q̃re duobz colozibz approping̃tis uisui uisio unȳ recipiatur in una pte 7 alterius in altera cū uirtȳ uisiua sit ibi p totū. 7 pcipue qa spēs duoꝛ sensibiliū ut puta duoꝛ coloꝛ possūt simul sentiri in una pte medij 7 ur̄ eē maifestū ut oī in pspectiua. Si igit̃ unus uisȳ pōt uidere sil̃ duo uisibilia q̃re ītellcūs q̃ ē pfectioꝛ ī cognoscendo nō posset simlr̄ ītelligere oiuersa ītelligibilia ? ¶ Itē si nūerȳ nō ē aliud realit̃ q̃ unitates diuerse. 7 sic ostingit aliquē nūerum intelligi. quo⁹ nō erit possibile diuersa simul ītelligi ? Sz hs ualeat q̃tū ualē pōt. 7 utinā scirē ōitatē hȳ qōis scīa oemō stratiua. Ad pns tn̄ ur̄ mihi q̃ sexta tō p̄ ducta ad pt̄ affirmatiuā sit ualde sufficiens ꝛc.

¶ Vnc⁹ aūt 7 oīs diuisio sic ī diuisibile oemr̄at sicut puatio ꝛc.

Quia puatio ē p se nō ens. ut pz ꝑ phicoꝛ. Queri t̃ utz nō ens possit ītelligi. Et arguit̃ ꝑ q̃ nō. qa qd̄ ñ ē unū nō pōt ītelligi. s nō ens nō ē ūnum g̃ ꝛc. maioꝛ pz ex 4° methaph. ubi phs dicit q̃ nō ostingit ītelligere nō ītelligentē unū. mīoꝛ pz qa si nō ens eēt unū cū ens 7 unū ouertunt̃. seq̃ret q̃ nō ens sit ens q̃re ꝛc. ¶ Ista tō ofirmat̃. qa ñ vnū ītelligē nihil ē ītelligē 7 p oñs nō ītelligē. s ītelligē nō ens ē nō vnū ītelligere. qa nō ens ē nō vnū. g̃ ñ ens ītelligē nihil est ītelligere 7 p oñs nō ē ītelligē 7 sic si ītellectus ītelligeret ñ ens tūc ītelligeret nō ītelligendo. qd̄ ē ipossibile. ¶ Itē ītelligibile debet mouere ītellcm̄ sicut sensibile mouet sensuz. s ñ ens nō mouet ītellcm̄. qa semp existimabit̃ aliqua spēs mouēs 3° phicoꝛ. ¶ Sz dices q̃ illud qd̄ ītelligitur p spēm ꝓpaz mouet ītellcm̄. s qd̄ ītelligit̃ p speciem nō ꝓpam s alterȳ nō oz. mō nō ens nō ītelligit̃ per spēm ꝓpaz s p spēm entis. ¶ Sz ostra. p spēm end in telligit̃ ens. g̃ p spēz entis non ītelligit̃ nō ens. Itē si non ens ītelligēt̃ tūc ītellectio eēt maioꝛis uel vetioꝛis entitat̃ q̃ obm qd̄ ītelligit̃. qd̄ ur̄ absudum. oña pz. qa oīs ītellectō ē aliqs actus ītellectȳ. ñ ens aūt nihil ē q̃re ꝛc. ¶ Itē si nō ens ītelligēt̃ tūc non ens eēt ens. qd̄ ē ostra p̄mā dignitatē. oña ꝓbat̃. qa eē obz ītellcūs siue eē ītelligibile ē eē respectiuū ul̃ relatīm. 7 tale suppoit eē simplr̄ 7 absolute. ¶ Et cōfirmat̃. qa oē ītelligibile ē intelligibile añq̃ intelligat̃ saltē nālit̃. si g̃ nō ens ē ītelligibile tūc ē intelligibile añq̃ ītelligat̃. 7 sic ei⁹ ītelligibilitas uel ē in re extra ītellcm̄ ul̃ ē ī ītellcū. q̃z utrūq̃ ē icōueniēs. nō extra ītellcm̄. qa qd̄ ē ī nō ente nihil ē. nec ī ītellcū qa nālit̃ ē ītelligibile añq̃ sit ī ntellectu ut ur̄ ¶ Itē intelligibilis 7 ītellectus debz eē aliqs unus actus sicut sensibilis 7 sensus. utz 2° hȳ. s nō ē aliqs unus actus nō entis 7 ītellcūs g̃ ꝛc. ¶ Oppoītum arguit̃ auctoꝛitate Azꝛ. in isto ca° ubi dicit. q̃ punct⁹ ondit̃ puatōe otinui. puatō aūt est nō ens g̃ ꝛc. 7 idē uult 4° methaph. ꝓpe pncipiū. s. q̃ nō ens possit ītelligi ¶ Ad qōez dico buit̃ ad pns q̃ ñ ens pōt ītelligi. qd̄ ꝓbo sic. ītellect⁹ pōt ītelligere oē illud de q̃ aliquid enūtiat scd̄m affirmatōz aut negatōz. hs pz de se. sed ītellcūs enūciat ō nō ēte ut q̃ ñ ēs oppoīt enti 7 q̃ nō ens ñ otīgit scīr̄. 7 q̃ nō ētis ñ sūt spēs nz oīe 7 hȳ talia g̃ ¶ Itē utrūq̃ ostradictoioꝛ pōt ītelligi. hs ē euidēs. qa alit̃ ñ eēt aliqs locꝰ a ostradictoꝛijs. s unū ostradictoioꝛ ē pure nō ens g̃ ꝛc. ¶ Sz ō mō q̃ ītelligit̃ non ens diuersi diuersa dicūt. Quidā. n. dicunt q̃ int̃ ens 7 nō ens ē qdaz oꝛdo ita q̃ ipm ens nālit̃ ē pus ipo nō ente. 7 tōne hȳ oꝛdinis otingit q̃ cum ītellcūs p̄ ītellexit ens pȳea ītelligit ipm nō ēs. qa ñ ī manz ita pur̄ ī potētia pȳ ītellectōz end̄ sicut pȳ eāt 7 tōne illȳ aliq̃lis actualitatis 7 sic tōe illȳ oꝛdinis deueīt in cognitōz nō entis. Sz utinā ego uideretem qd̄ sit hȳ oꝛdo entis ad nō ens 7 eo°. ur̄. n. q̃ ille respectȳ nihil sit cȳ tmin⁹ nihil ē. mō ōdo alicꝰ ad aliꝰ ē qdā rispcūs 7 ipz nō ēs nihil ē. g̃ ōdo nō ent ad ēs 7 eo° nihil ē. 7 sic dicere q̃ non ens ītelligit̃ pȳ ipsuz ens tōe oꝛdinis qui ē int̃ ens 7 nō ens est dicē q̃ nō ens ītelligit̃ tōe ipius nihil qd̄ nihil ē dicere. ¶ Silr si ipm nō ens ē pȳterius ente ista pȳteriozitas ē in ñ ente. non ens aūt nihil ē. 7 qd̄ ē ī nō ente nihil est. g̃ illa pȳtiozitas nihil ē. g̃ ꝑ nihilo telīgit̃. Sz dices q̃uis nō ens nihil sit realit̃ tamē est aliqd scd̄m ītellectuz. 7 sic oꝛdo ent̃ ad nō ens erit aliqd. ¶ Cōtra oꝛdo aliq̃z duoꝛ tōe cuiȳ vnū illoꝛ ītelligit pȳ alt̃o debz eē pus nālit̃ añq̃ illa intelligant. sicut oꝛdo int̃ aīal 7 hoīez tōe cuiȳ aīal ītelligit̃ pus q̃ hō est realit̃ pȳ q̃ ītelligāt illa siue sit ōdo istoꝛ scd̄z suas subas siue scd̄z suos mōs eēndi. Si igit̃ int̃ ens 7 ñ ens est oꝛdo tōe cuiȳ pus ītelligit̃ ens q̃ nō ens. iste oꝛdo ē pus nālit̃ q̃ intelligat non ens. 7 sic ad saluādū idēptitatē istius oꝛdinis nō sufficit dicere q̃ nō ens sit aliqd scd̄m ītellcm̄. ¶ Alij īuenūt̃ dixisse. q̃ ñ ens ītelligit̃ p spēm entis 7 hs p istū modū. qa spēs entis ꝑ ducit ī cognē entis 7 otinuat̃ ītellectio entis aliq̃ tpe. 7 tūc in ultimo instāti illius tpis ipa spēs entis impio uolūtatis ducit ī cognitōz nō entis. 7 sic ñ sil̃ intelligit̃ ens 7 non ens. s succesiue. 7 spēs end q̃ de se ualet ad cognitōz entis 7 nō entis p impiū uolūtatis dēminat̃ ad cāndū cognitōz nō entis 7 alit̃ ñ cāret eā. Sz mihi ur̄ hs eē icōueniēt̃ dictū. qa ipiū volūtat̃ nō est aliud realit̃ nisi ōsideriū uel appetere ipius uolūtatis. ¶ Wñ dicere q̃ spēs entis ducat in cognitōz nō entis p impiū uoluntatis hs ē dicē q̃ hȳ spēs ducat ī cognitōz nō entis p desideriū uolūtatis aut appetitū. q̃. s. uolūtas appetit aut vult ītellectōz ipi⁹ nō entis. ostat aūt q̃ volūtas ñ vult nec appetit aliqd aut desiderat aut impat aut qūocūq̃ uolueīs notare nisi illud sit cognitū pus ab ītellcū 7 sic añq̃ uoluntas desideret. uel impet q̃ spēs entis ducat in cognitōz ñ end. 7 nō pōt ītelligi ītellectō ul̃ ītelligeī non entis nisi intelligat̃ non ens uel simul uel pus 7 sic añq̃ spēs entis ducat ad intellectiōz non entis oportebit ītelligi nō ens. 7 p oñs spēs entis ñ ducit ī cognitōz ipius nō entis cuiȳ oppoītum ipi dicunt. ¶ Dis ōsideratō dico aliū modū scd̄z quē intelligit̃ ñ ens. p̄mittēdo p̄ q̃ non ens dr̄ tripl̃r scd̄m om̄. iz°. methaph. om̄to iz°. Vno° dr̄ ñ ens d ñ ente simplr̄

UVA. BHSC. IyR_010

qđ nō hēt eē nec ymaginatōz ut dicit. secūdū est nō ens qđ est ī mā. s. ꝑuatō formaꝝ. tertiū est ens ī potētia qa ens in potentia dr nō ens. i. non ens actu. Vltert accipio. q sicut ens ñ ē aliud realit nec scdz tōz nisi suba q̄titas q̄litas ⁊ reliqua entia. qa ens nō hēt tōz unā distinctaz ꝑ a tōe suba ⁊ q̄titatis ⁊ alioꝝ entiū. utz q° methaph. ita nō ens non est aliud nisi nō suba nō q̄titas nō q̄litas ⁊ hm. ita q sicut ens nō est uez uniuocū ita nō ens qđ ē ottradcōziū entis ñ ē ꝑe vuniuocū. ¶ Et tūc dico qđ nō ens simplr sic itelligit. qa itelligit aliqđ ens diuersum ab alio ēte de quo qdē ente uerificat ottradcōziū altm. ꝑbi gīa. nō suba itelligit itelligēdo q̄litatē ut diuersa est a suba. de qua qdē q̄litate uerificat ottradictoziū suba s. nō suba. uel itelligēdo quodcunq; aliud ens quod nō ē suba. Et ita dico de quocūq; alio nō ente oppo sito alicui enti. s. q itelligit itelligēdo aliud ens di uersū ab illo ente de q̄ ente diuerso uerificat ottradictoziū illm entis. ut nō hō itelligit itelligēdo asinuz uel qđcūq; aliud ens de q̄ est uez dicē q illud est ñ hō. ⁊ scdm illū modū nō ens itelligit itellectiōe cui cōzespōdz aliqđ ens positm ꝑ obo. ħ ät mō ponēdo ñ ens itelligi possent saluari oīa que coīt vere dicūt d ñ ente. dr aūt q unū ottradictoziū ē nō ens sim plicit siū totalit. ⁊ ħ differt a ꝑuatōe. ⁊ ħ qdē verū ē ꝑ tāto. qa ottradictoziū negatm alicui entis ult ve rificat de quolz ente alio ab illo cuius est ottradictoziū ⁊ nō est dētmīatū ad aliqđ unū ens ꝑcise. ꝑbi gīa. nō hō dr d q̄lz alio ab hoīe siue sit ens ī aīa siū extra aīam. ⁊ sic est ult nō ens. i. ult ꝑdicat de quolz qđ ñ est hō. nō tn sic est non ens q oīo sibi repugnet oīs entitas. qa iā nō uerificat de aliq̄ ente qđ est falsuz. ħ mō ꝑdicto ꝑuatō nō ē nō ens ult. qa nō uerificat de quolz ente alio ab ipo hītu. īmo de aliq̄ dētmīato ente ut de subo ī q̄ est aptitudo ad illū habitū. ut ce citas nō pōt dici de quolz ī quo nō ē uisus uel qđ nō hēt uisū. ħ solū de subo qđ ē aptū ad uisum. Vñ nō ē uez dicere lapidē eē cecū. Vnū g ottradictoziū est ñ ens simplr ⁊ ult. qa ꝑdicat de quolz qđ nō ē illud q̄ est ottradictoziū ⁊ sic est itelligendū. ¶ Itē de ñ ēte dicit phs qđ nō ens non otingit scire. ⁊ ħ idubitāt sic ē uerū q ens cuius ottradictoziū ꝑdicat de aliq̄ nō otingit scire uera scīa de illo. ꝑbi gīa. nō hoīem non otingit scire eē hoīez. ⁊ sılr omēsurabile qđ includit ottradictoziū diametri nō otingit scire de diametro. ⁊ ult non ens aliqđ nō otingit scire de illo ente. sed illud qđ ē nō ens aliqđ ut puta nō suba bñ pōt sciri de aliq̄ alio ente. ¶ Itē dr ꝙ ñ entis ñ sūt spes ⁊ dīe ⁊ ħ sine dubio uez ē. qa entis d q̄ ꝑdicat ottradicto riū alicui nō sunt spes ut nō subsit ātie. s. q̄titatis ult q̄litatis nō sūt spes suba nec ecotra. ⁊ sic etiā ī alīs. ¶ Sılr qđ dr. q ex nō ente ult nō fit aliqd. ħ uez ē ꝑ hunc modū. qa aliquid non pōt fieri ex quolz ēte de q̄ dr eius ottradcōziū ut hō nō pōt fieri ex q̄titate q̄ est non hō. nec ex q̄litate ⁊ sic de multis alīs. īmo unūqđq; qđ fit. fit ex aliq̄ ente. s. ex ente ī potentia ⁊ ult illa ꝓpō ātiquoz. q ex nihilo nihil fit. realit ē eadē cū illa ꝓpōe ꝑbi. semp oz aliqd subici ei qđ fit quā poīt ꝑ ꝑbicoz. ⁊ cū illa quā poīt 7° methaph. Impossibile ē aliqd fieri nisi ꝑexistat aliqđ. vlt. n. ī oībo hīs ꝓpōibo ī qbo accipit ipz nō ens p ipz ñ ens itelligit aliqđ ens drīū ab illo ēte de q̄ ve dr ottradicto riū illius entis ⁊ sic itelligit nō ens itellectione q̄ ē alicui entis positiui. ¶ Et forte ad istā itētionē dcm est q ꝑ eandē spēm itelligit ens ⁊ nō ens. qa itelligē do aliqđ ens ꝑ suā spēz itelligit ottradictoziū alīus entis ut itelligēdo q̄litatē ꝑ suā spēz itelligit ñ suba ⁊ ꝑcipue itelligēdo q̄litatē ut ē qđ diuersuz a suba ⁊ sic de alīs multis. ¶ Vr aūt multis q nō ens nō solū itelligit ħ mō. s. itelligēdo aliqđ aliđ ens. uez etiā itelligit itellectōe q̄ ñ est alicui obi positiui. ħ ꝑt oē obm positiuū. qđ posset sic ꝓbari. qa ostat q itel lecti pōt itelligē itellectōez q̄ nō ē alicui obi positiui qđ ꝓz. qa de hi itellectōe pōt aliqd enūciare ut q tal intellectio sit opatio itellcūs. ⁊ q hi itellec° non est eadē cū itellectione obi positiui ⁊ hm multa. tūc ar guo sic. Illa itellec° q̄ nō ē alicui obi positiui. aut ē ens aliqđ. aut pure oīo ñ ens. si ipa est oīo non ens g itellcūs itelligēs eā itelligit oīo nō ens itellectōe q̄ nō ē obi positiui. si illa itellec° q̄ nō ē alicuius obi positiui ē aliqđ ens. oz q sit ī itellectu. ⁊ sic itelleūs p eā formaliť intelliget ⁊ tn nō itelliget aliqđ obz. qa ponit q illa itellec° non sit alicui obi positiui. ꝓz g q itellectus pōt itelligere itellectionē q̄ nō ē alicui ētis uel obi positiui. ⁊ ħ ē itelligere nō ens uel ꝑter qđ cunq; ens obm intellectōis. ¶ Sz osiderandū q hi intellec° simplex nō pōt eē uera. qa ueritas itellcūal est eius ofozmitas ad illđ qđ itelligit. ofozmitas āt ē quidā respcūs. ⁊ ille respect nihil ē q termin est nihil. cū g nihil ponat ī termin hi ofozmitatis. qa illa itellec° ñ poīt ī respcū alicui obi positiui. ꝓz q illa ofozmitas nihil ē. ⁊ sic si illa itellec° eēt uera. oportēt q eēt uera ꝑ nihil. nec etiā pōt eē falsa. qa circa itellec tionē simplicē non ē falsitas. ut ault phs ī isto ca°.

¶ Cōsiderandū etiā q talis itellectō ñ fit ab aliq̄ p spēm illius qđ itelligit. qa oīs spēs p quā intelligit intellcūs fit ab aliq̄ ente. mō p illā itellectionē non pōt itelligi aliqđ obz ens positiuū. Vnde nō otingit itellec° hi p spēm illius qđ itelligit. s. nō entis. ħ p speciē ētis cuius ottradictoziū ē illud ñ ens. ita q eadē spēs pficit itellcm ad cognitionē entis ⁊ ad cogniti onē nō entis ħ diuersimode. qa ꝑ ducit ad cognitōz entis ⁊ deinde cū ipa fuit ꝓncipiū ognitōis ētis erit ꝓncipiū cognitōis ñ entis si otingat nō ens itelligi ita q fuisse ꝓncipiū cognitōis entis ē q̄i dispō ipius spēi ad ħ ut cāet itellectionē nō ētis eo mō q̄ pōt eā cāre. ¶ Et si q̄rat qđ sit ꝓncipiū actiuū illi itellec tionis ñ entis. puto q sit ōtus itellect agētis sicut ⁊ aliaꝝ itellectōuz. ut ꝓbatū fuit ꝑus. ¶ Queret aūt aliqs ultius q̄re itellect agēs ī tpe illo ult in instāti quo fit itellec° entis ī intellectu iformato spē entis nō agit simul ipaz itellectōz non entis. cū. n. agens est ꝓpīquū passo disꝑito ⁊ nō ē aliqđ ipedimětuz ut q debz agere suū effcm ꝓcipue si est agēs p nāz. ¶ Nec ē dicendū q requirit uelle. s. q hō uelit itelligē ipz ñ ens añq; itellect agens agat ei itellectōz. ħ. n. ē remotū ꝑ sufficiēt. qa sic opōtēt q itellect ꝑ itel ligeret nō ens añq; itellect agēs agēt itellectionez ñ end eo q uolūtas ñ refert nisi ī cognitū. Et forte ē breuit dicendū. q dū ī itellect possibilis intelligit ipm ens p eius spēz nō ē oīo sufficiens dispositi ad itelligere non ens. qa ad ħ q sit sufficiens dispositus ad itelligendū nō ens requirit q sit ꝑuatus itellec tiōe entis. ita q hi ꝑuatio ē dispo nccio requisita. sicut ꝑuatio forme aīal nccio requirit ad forāz cadauerīs.

¶ Et h occurrit unū mirabile qđ ē illud qđ cāt ꝑ uationē illā itellectiōis entis. Q si dicat eē itellcūs agēs. ħ ē difficile. qa ipe nat ē illā itellectionē facer ⁊ oseruare. nec spēs entis. similt nec itellect possibil nec fantasma entis cābit illā ꝑuationē. utz cuilz itel ligenti. ¶ Et idē dubiū ē otra illos q ponūt ipsam spēm itelligibilē eē ꝓncipiū actiuū ipius itellectōis siū ħ sit īmeditae siū mediāte uirtute supaddita ut aliqui ofitent. ¶ Et forte dicendū ē q uirtus itel lectus agentis uel spēi p quā natus ē facē itellectōz nō entis est alia ab illa p quā nat ē facere itellectōz entis. Et similit diceret de uirtute spēi itelligibilis ⁊ sic ñ erit idē actiuū imediatū ⁊ corruptiuū ei dez effect p eandē ōtutē oīo. ¶ Et utinā ogscerē quid uez sit de isto q̄sito difficili. ħ tamē possunt illis esse occasio pquirēdi. ¶ Si qs aūt querat q̄lit itelligit illud nō ens qđ ē ens ī potētia. s. mā. ħ est īgrendū

UVA. BHSC. IyR_010

ī ꝑphicoꝝ nō aūt ħ. Sed ꝺ nō ente qꝺ ē ꝑuatō foꝛe
ī mā puto ꝙ sic pōt ītelligi. ꝙ ītellectꝰ ītelligit aliq̄
foꝛmā que nō pōt eē sil' cū alia ⁊ cuz ħ ītelligit aptī-
tudinē subiecti ad illā aliā foꝛmā. ⁊ sic ītelligit pua
tionē. ꝺbi gr̄a. tenebꝛa ītelligit ītelligēdo aliquez
sītū coꝛpis illuīantis reſpectu ꝺyaphani cū q̄ nō pōt
stare luꝛ ī ꝺyaphano ⁊ ītelligēº aptitudinē ꝺyaphaī
ad lucē. ⁊ sīmilit ꝑuatō foꝛe ignis in mā aque ītelli-
git ītelligēdo aptitudinē illius māe ad foꝛaz ignis ⁊
ītelligēdo ipam foꝛaz aque cū qua nō pōt sīmul eē
foꝛma ignis ⁊ sic in alīs sīlīꝫ. ⁊ sic foꝛte ītelligo ꝙ
ꝑuatō ītelligit ꝑ spēm hītus nō quidē ꝑ spēm illius
hītus cuiꝰ ē ꝑuatō. ħ ꝑ speciē alicuiꝰ alt'ius hītus cū
quo nō pōt stare illa foꝛma. ¶ Si qs aūt ꝺicat ꝙ in
ītellectu ꝑuatōis ꝛeqꝛit' uel accipit' ītellectō aptītu-
ꝺinis ad hītū ⁊ cū ħ ītellectō negationis illiꝰ hītus
q nō ē ītellecº aliꝰ ꝓsitiui ꝺbi tūc oꝑtebit ꝺicere
mō ꝑꝰ ꝺicto ꝛe ītellectiōe ñ entis ¶ Ad ꝑmā cū oꝛ.
qꝺ ñ ē unū ñ pōt ītelligi. ista pōt negāi. ⁊ ad auc-
toꝛitatē Aꝛ. ꝺi. ꝙ nihil ꝺtingit ītelligē nō ītelligentē
vnū. ueꝛ ē ꝙ qui nō ītelligit unū nō ītelligit unuz
nisi ītelligit aliqꝺ ens ꝓsitm̄. ħ bn̄ pōt ītelligē sine
eo ꝙ ītelligat unū. i. ens ꝺiuisuz ꝛc. ¶ Ad ꝺfirma-
tionē pōt ꝺici p idē. s. ꝙ nō unū ītelligere est nihil
ītelligere. i. nō est ītelligere aliqꝺ ens. ħ nō seq̄t ꝙ
ħ nō sit ītelligere. ¶ Ad aliā ꝺicēdū sicut oꝛ ibideꝫ
⁊ cū arguit' ꝙ ens ītelligit' ꝑ suā spēm. ueꝛ ē ꝑ. ⁊ iō
nō ens nō intelligit' ꝑ illā. ħ ꝑ mō ꝑus ꝺicto. Sed
miꝛ ē cū aliqꝺ ens nullū realē oꝛꝺinē hēat ad ipz̄ ñ
ens nec ꝺcꝛa ut ꝑus ꝺictuz ē. eo ꝙ ꝛeſpectus nihil ē
cuiꝰ termin' nihil est. nō ens aūt nihil ē. q̄te ꝑ spēz
alicuiꝰ ent magꝝ ītelligit' nō ens pꝰ ītellectionē illiꝰ
entis q̄ aliquod ens ? ꝺbi gr̄a. cū hꝺ nullū realē oꝛ-
ꝺinē hēat ad nō hoīez qꝺ ē ꝺio nō ens. imo nullam
realē hītudinē. q̄te ꝑ spēm hoīs ītelligit' nō hꝺ ꝓꝛet
qꝺcūq; ens ꝺbm magꝝ q̄ lapis uel asin' ? Vellē scire
qd hic sit ꝺicendū. si ꝺiceꝛet ꝙ ens �opponit' nō enti.
¶ Cōtra. oppositō ē q̄dā hītudo ⁊ hītudo ē ꝛeſpectus
⁊ sic iꝺ qꝺ ꝑꝰ ¶ Ad aliā cū oꝛ. ꝙ ītellectio eēt maiꝺ
entitaꝺ q̄ illud qꝺ ītelligit'. oꝛ ꝙ nō ē inc̄ueniens
ꝛe illo qꝺ ītelligit' ꝑ spēm alterius ⁊ qꝺ nō ē aliqꝺ
positm̄. ¶ Ad aliā negeꝛ ꝺna. ⁊ cū oꝛ. qꝺ eē ꝺbz ītel
lectus ē eē ꝛeſpectiuū ul' relatiuū. ꝺicūt aliq ꝙ uerū
est eē ꝺbm ī cōe mouētis uel agentis actum. ħ esse
ꝺbm ī cōe terminātis actuz nō est eē ꝛeſpectiuū uel
relatiuū. ⁊ sic ipm nō ens ē ꝺbz nō qꝺē ut motiuuz
uel actiuū sed ut terminatm̄. Sed ħ est mirabile ꝙ
nihil sit termin' alicuiꝰ ent. nō ens aūt nihil ē. ¶ Itē
esse terminū ul' est eē aliquid. uel nihil. si nihil tunc
eē ꝺbm ī cōe terminātis uel termī ē eē nihil. ⁊ sic ꝑ
nullo relinquat'. Si uero eē terminū uel termīatiuū
ē aliqꝺ ens. uel est ſuba ⁊ sic non ens qꝺ est ꝺbm in
cōe termīanꝺ uel termī ē ſuba. uel accns ⁊ sic adhuc
ipm nō ens ē ens. qa accns ē semꝑ alicuiꝰ entis. utz
7° methaꝑh. ¶ Jō ꝺiceꝛēt aliq ꝙ puz nō ens nō est
ꝺbm ītellectꝰ ħ ē negatō ꝺbi ⁊ sic ītelligit'. Sed mi-
tabile ē si ipm nō ens nō est ītelligibile. ītelligeꝛ. n.
nō ītelligibile. Si uero ē ītelligibile. ḡ est ꝺbm ītel-
lectus. ¶ Sz ꝺiceꝛet ꝙ ē ꝺbm ītelligēdi nō ꝑ se ħ ꝑeꝛ
accidēs. s. ꝑ spēm entis. ⁊ tñ spēs entis ē oīo sepata a
nō ente ⁊ eꝰ. nec spēs entis ē aliqd nō ētis. nec ſuba
nec accns nec ꝑs. ⁊ iste ē mirabilis modus ꝑ accnlitaꝺ.
Nō ꝓssū plꝰ. imo oꝛ adhuc ꝺcedē si bn̄ ꝺducat'
ꝙ ītellectus ītelligit nō suuz ꝺbm ꝑmū. nec aliquid
ꝺtentū sub suo ꝺbo ꝑmo. s. sub ente. nec hns realez
hītudinē ad ens. nisi ꝺicas ꝙ ipz̄ nō ens ꝺtinet sub
ente. qa ens etiā signific̄at negatōes ⁊ ꝑuatōes. utz
4° methaꝑh. ¶ Ad aliud oꝛ. ꝙ ītelligibilis ⁊ ītellec
tus ē unus actus cū aliqꝺ ītelligit ꝑ spēm ꝑꝑam ul'
tanq̄ motiuū ītellcūs ⁊ alit' nō. ⁊ sic bn̄ ꝓsiez soluet'
ꝛoꝝ in ꝺctratiū ꝺicēdo ꝙ nunq̄ non ens ītelligit' nisi
ītelligēdo aliqꝺ ens mō ꝓꝺicto. Et cuz oꝛ ꝙ aliqs
pōt ītelligere ītellectionē q̄ nō ē aliꝰ entis ꝓsitiui
pōt ꝺici ꝙ nō sit ueꝛ nisi solū uocaliꝫ. s. scꝺm ꝙ pōt
ītelligere istā uocē intellectio que nō est aliꝰ entis
ꝓsitiui. nec pōt aliqꝺ enūciare ꝛe hꝰ ītellectiōe nisi
sp referendo ad uocē. ¶ Et rogo te ut bn̄ ꝺsideres
in isto. qa forte audebis asserere illud qꝺ ꝺubito. s.
ꝑꝑt' iconsuetudinē ⁊ fecit mihi ąxietatē ꝙ q̄lz ītel-
lectio ꝛebz hr̄e ꝛeſpcm̄ aliquē ad illꝺ qꝺ oꝛ ītelligi
illa ītellectiōe. s. ad ꝺformitatē. alit'. n. nō eēt tō q̄te
ītellectio eēt illiꝰ plꝰ q̄ alterꝰ. ītellectio ḡ nō entis
ꝛebz hr̄e ꝺio ꝛeſpectū ꝛetermīatū ad ñ ens. ꝛeſpꝰ
aūt nihil ē cꝰ termin' nihil ē. ⁊ ipm nō ens nihil ē.
⁊ sic ipaz ītellectionē nō entis hr̄e ꝛeſpcm̄ ad ñ ens
est ipaz hr̄e nihil ad nō ens ¶ Et qualit' ħ euaꝺeꝛet
ut ītellectui sufficeret nescio. nisi ꝺicat ꝙ ꝓma ꝑꝑ
est uera ꝛe ītellectiōibz entiū ⁊ nō ꝺ aliis. ita ꝙ ītel
lectio nō entis nullā ꝺformitatē hēt nec ad ens nec
ad nō ens. ⁊ sic oꝛt a qualz alia ītellectiōe. ¶ Bz quoꝰ
ꝺistīgueꝛet ītellectio nō hoīs ab ītellectōe nō asini
foꝛte ꝑ uirtutes agentes ꝛc.

¶ Vꝺetuꝛ autē sensibile ꝛc.
Quer̄it' circa istud capitm̄ sup illā
pticulā. ꝑꝑt' qꝺ nequaq̄ sīn fantas
mate ītelligit aīa. Vtꝛ illud ꝺictū
Aꝛ. sit ueꝛ. s. ꝙ aīa hūana nequaq̄
ītelligit sine fantasmate ⁊ sit q̄stio
Vtrū aīa hūana possit intelligere sine fantasmate.
Arguit' ꝑ ꝙ sic ꝺuabꝰ auctoꝛitatiꝫ om̄. ī isto ꝫ. ꝑma
est ꝺmēto 7° ubi ponit. ꝙ ymagīatiua memoꝛatiua
⁊ cogitatiua nō sunt nisi ī loco ꝺtutis sensibil'. ⁊ iō
nō ꝺigem' eis nisi ī abn̄tia sensibilis. ⁊ sic uꝛ ītelli
gere om̄. ꝙ in pn̄tia sensibilis pōt ꝛes intelligi sine
istis uirtutiꝫ. alit'. n. nō solū ꝺigem' eis ī abn̄tia
sensibil'. ħ ī pn̄tia. ⁊ si pōt ītelligi sine istis ꝺtutiꝫ
se quit' ꝙ sine fantasmate. qa fantasma nō ē aliꝺ nisi
spēs exns ī aliqua hꝫ ꝺtututū. ut patuit ꝑus ḡ ꝛc.
¶ Itē om̄. ꝺmēto 33° ꝺicit. ꝙ cogitatō nō est nisi ī ꝺi-
stinguēdo ꝺiuiꝺua ipoꝝ ītelligibiliū. ⁊ pn̄tare ea
ī actu q̄ eēnt apud sensū. ⁊ iō qn fuerit pn̄tia apud
sensum tūc cadet cogitatō. ⁊ remanebit actō intel-
lectus ī eis. ecce ꝙ actus ītellcūs remanet ꝺficiente
cogitatōe. ⁊ tñ magꝝ uꝛ ꝙ cogitatio ꝛeqꝛat' ad ītelli-
gere q̄ fantasma. qa ꝺtingit aliquē hñtez spēm q̄ oꝛ
fantasma nō ītelligere. utz in ꝺcꝛmiēte. ¶ Itē si ītel-
lectus nr̄ nō ītelligeret sine fantasmate seq̄ꝛet ꝙ n̄
posset ītelligē nisi ꝛes q̄ꝝ fantasmata sunt. qꝺ uideꝛ
falsū. qa ipe ītelligit se ipz̄ ⁊ ītellectuz agente ⁊ alias
subas sepatas q̄ tn̄ n̄ faciūt fantasmata. cū fantasma
nō sit nisi spēs rei sensibil'. utz 2° hꝰ ¶ Oppoītum oꝛ
plane auctoꝛitate Aꝛ. ī isto ca° ⁊ sil'r ꝺm̄. idē hēt' in
ꝓhēio hꝰ libꝛi. ¶ Ad qōz ꝺico ꝺuit' ꝙ ītellectꝰ hūa-
nus nihil ītelligit ꝛe nouo sine fantasmate. i. nisi ad
illud ītelligēdū aliq̄ꝫ ꝺisponat' ab aliq̄ fantasmate
hūano. ⁊ accipio ibi fantasma ꝑ spēm exnte ī ymagi-
natiua aut meꝺoꝛatiua uel cogitatiua hoīs. ⁊ ħ ꝺcto
q̄ maīfesta ē ꝑ expientiā unicuiq; ⁊ ꝑ ꝺuenientem
sīl'tudinē. Nā sensus nō sentit aliqꝺ nisi aliqꝺ sen
sibile sit aut fuerit sibi pn̄s. ītellectiue aūt aīe fantas
mata sūt ut sensibilia sūt sensui. ut scribit Aꝛ. ī īra.
¶ Itē nō eēt aliq̄ tō q̄te hꝺ nūc ītelligeret scꝺz intel
lcm̄ ⁊ ñ ꝑꝰ nisi ipe ītellcūs īmutaꝛet ab aliq̄ exnte ī
hoīe ⁊ nō ꝑus ut manifestū est. cū ḡ quelz ītellectō
noua quā ītellcūs nr̄ ītelligit ꝺnoīet ꝑꝑe aliquē hꝺ
minē. imo etiā ꝺicūt aliq ꝙ ītellectꝰ ꝑꝑe ñ ītelligit
ħ hꝺ ꝑ ipm ītellectuz rōalem. ⁊ est forsan neceſſariū
ut ad nouū ītelligere īmutet' ab aliq̄ eoꝝ q̄ sunt in
hoīe ꝺ nouo ⁊ [illegible] illꝺ nisi fantasma ? Nō. n. ē ꝺi-
cendū ꝙ spēs [illegible] exnte ī uirtute sensuū ꝑticulariū
sufficient īmutaꝛē ītellectuz ad ītelligere. qa simiꝫ

UVA. BHSC. IyR_010

ſpēs que ſunt ī fantaſmatibꝫ bꝛutoꝝ ipſū īmutarēt cū ſint eiꝰ dē ſpēi 7 nāe ut uī. ¶ Pꝛetea q̄to magis aliqd ē ſpūale tāto magꝭ eſt ꝓpinqus ſcd̄m nām rei īmāli. ꝟſtat aūt q̄ fantaſma ē magꝭ ſpūale q̄ ſpēs q̄ ē ī ſenſu pticulari. 7 iō ꝓpinqus ē ſcd̄m nām ipi ītellectui īmāli. 7 p ꝟns magꝭ debꝫ eē motiuū ꝓpiquū ipius ītellectꝰ poſſibilis q̄ ipa ſpēs rei q̄ ē ī ſenſu pticulari. 7 foꝛte ꝫ eſt cā q̄re foꝛme ſenſibiles exiſtētes extra aīam nō īmutāt īmediate ītellectū q̄uis ſit eis ſufficiēt pꝛns nō diſtīctꝰ ab eis locoꝝ ſubo. qa agēs ꝓpinquū 7 īmediatū debꝫ eſſe ꝓpinqus ī nā ipſi patienti ſicut ē poſſibile. mō ſpēs taliū foꝛaꝝ exntes ī ꝟtutibꝫ ꝓpꝛns aīe hūane ſūt ꝓpinqores ſcd̄m nām ipi ītellectui poſſibili q̄ ſint ipe met foꝛme ſenſibles exntes ī matia. ¶ Dicemꝰ g̃ q̄ ītellectꝰ nī nō ītelligit de nouo ſine fantaſmate hūano. i. niſi ad ītelligē īmutet aut diſpoāt aliq̄ abipo fantaſmate. 7 foꝛte tō hꝰ talis ē. qa ipe ītellectꝰ q̄ ītelligimꝰ p ſui nām ē actus hoīs aliq̄ mō. 7 cū nō potuit eē actꝰ ī hærens p ſe oꝛtuit q̄ eēt actꝰ ſcd̄m apꝛopatoꝝ. ita. s. q̄ eiuſ opatio ꝓpe 7 pꝛiſe dependeret ab aliqbꝫ exntibꝫ in hoīe 7 ſic ītelligit. ¶ Ad pmā auctoꝛitatē dm̄. poſſet dici q̄ nō indiget iſtis uirtutibꝫ niſi in abntia ſenſibilis ex mō quo ī diget eis ī abntia ſenſibil. nā ī abſentia ſenſibilis indiget eis 7 ꝫ mō q̄ ipm ſenſibile abſens nō coḡſceret niſi p eas. nec aīal moueret ad ipſū ſenſibile niſi p eas. ꝫ ī pntia ſenſibilis nō ſic īdiget eis q̄ nō ognoſceret ſenſibile niſi p eas aliquo. īmo ipm ſenſibile pus bñ coḡſceret ab alia uirtute. a uirtute pticulari. i. a ſenſu pticulari 7 moueret aīal ad ipꝝ aliq̄ mō. tñ ī pntia rei 7 ī abntia ſp īdigꝝ iſtis uel aliq̄ iſtaꝝ ad ītelligendū ꝫ nō īdiget eis in pntia ſenſibilis ad coḡſcendū ipm ſenſibile ꝓpum aut cōe. q̄uis etiā ī pntia īdigeamꝰ ꝟtute cogitatiua ad coḡſcēdū aliquas ꝓpietates nō ſenſatas. ut bonū malū utile nociuū 7 hꝰ talia. ¶ Pꝛopt expōez 7 ītellectū alt̄ius auctoꝛitatis cōſideranduz ē diligent. q aliq̄n uirtus cogitatiua ex aliquibꝫ ſenſatis foris. s pntibꝫ uel futuris elicit aliquā ītentionē. i. foꝛmā nō ſenſatā quā iudicat eē pntē uel futuꝛā ī poſtez. 7 ꝫ p quandaꝝ ſimilitudinē quā ꝟſiderat inter ipas res pntes 7 pteritas. 7 otingit q̄ hꝰ mōi iudiciū uirtꝰ cogitatiue de aliqua re nō ſenſata pnti aut futura ē uerū ſicut ſi actu ſentiret. 7 hꝰ pōt haberi exēplum mltiplicit ī rebꝫ nālibꝫ uolūtarijs 7 artificialibus. In rebꝫ nālibꝫ quidem otingit q̄ uirtus cogitatiua p ſpēs reſeruatas ī ymagīatiua 7 mēoꝛatiua cogitat q̄ pꝰ nubē magnā ī hyme apparentē ſolet cadere pluuia. 7 ꝫ freq̄nt fuit uiſū 7 ī mēoꝛatiua reſeruatū eſt. 7 tūc cū appet aliq̄ tal nubes magꝫ ī hyme uirtꝰ cogitatiua cogitat q̄ cito poſt cadet pluuia. 7 otīgit eē uez ut iudicat. 7 ſic d̄ alijs mltis futuris q̄ cogitant ueꝛa cogitatiōe euenire ſibi ī futuro. ¶ Silꝛ cū aliqs uidet duos hoīes oueniꝛe ad īuicē enoꝛmit. 7 unuz uerb offendere aliū. cogitat q̄ unꝰ pcutiet reliquuz 7 eueīet ſicut cogitauit. ſilꝛ ī alijs mltis. ꝫ uoluit dicere dm̄. ī iſto ꝛ°. ubi dicit q̄ uirtus cogitatiua ſicut declaratū ē in li° de ſenſu 7 ſenſato qn̄ inuenit ſe cuz ꝟtute foꝛatiua. i. mēoꝛatiua 7 ymagīatiua cogitādo s. aliqua ꝓterita aut pntia p ſpēs reſeruatas in iſtis uirtutibꝫ īnata ē pntare. i. pntialit cogitare ex ymagībꝫ reꝝ aliquā foꝛaꝝ quā nunq̄ ſenſit ī eaꝺ diſpōe ſcd̄m quā eēt ſi ſenſiſſet fide 7 ifoꝛatiōe. 7 iſta opatione uirtutis cogitatiue mltū utunt artifices ſubtiles q̄ cogitāt aliq̄ artificialia que nūq̄ uiderūt ut coīt dꝛ d̄ qdā fabꝛo d̄ q̄ mihi naꝛratū ē q̄ ipſe fecit ex cogitatōe quādā ſeraturā quā null ſine fractōe potāt apire niſi ipe uel aliqs ab eo doctꝰ. 7 nūq̄ uiderat ei ſilem ꝫ ſolū dictū fuit ei. q̄ unꝰ aliꝰ feceāt unā talē. Et ſilꝛ phiſonomi qdā ex ſenſibilibꝫ figurꝫ cogitāt ꝺditiōes occltas ꝓteritas aut futuꝛitas uel pntes

Et aſtrologi ſimilit 7 medici iudicāt ꝫ mō p ꝟtutē cogitatiuā de iudicijs futuris. 7 iō ſubdit dm̄. q̄ ītētio cogitatōis. i. cogitātis de rebꝫ occultis nihil aliꝺ ē q̄ ꝫ. s. ut uirtus cogitatiua ponat tē abntē a ſenſu q̄ tē ſenſatā cogitādo eā. 7 iō ophēnſibilia. i. cogitabilia hūana diuiduntur ī ꝫ duo. s. in ophēnſibile 7 pncipiū ē ſenſus. i. qd coḡſcit a ſenſu pticulari. 7 cognoſcibile cuiꝰ pncipiū ē cogitatiua. i. qd coḡſcit a cogitatiua. ¶ Dico g̃ ad ꝓpitū exponēdo ꝛba dm̄. q̄ cū hꝰ īdīdua q̄ ꝟtꝰ cogitat cogitatīa eē futa fuerit pntia ſenſui. tūc cadet. i. deficiet cogitatō qua. s. cogitabāt eē futuꝛa 7 remanebit actio ītellectꝰ ī eis. i. reſpectꝰ eoꝝ. s. q̄ ītelligūt. nec tñ ſic deficit cogitatō q̄ nullo mō uirtus cogitatiua cogitet ea. ꝫ mō ꝓdicto. Et ſi tu melꝰ ītelliges ꝫ uerba dm̄. tāto melius ē mihi. tñ uī q̄ ꝫ ītentio ſit ſad tōabilis ad ꝓpoſitū. ¶ Ad tōz ſeq̄ntē cū dr. q̄ tūc ītellcūs nī nō ītelligeꝛet niſi ꝛc. poſſumꝰ dicē. q̄ intellcūs hūanꝰ nō ītelligit aliqd de nouo niſi ſit fantaſiable uel ſcōz ſe ipz uel q̄tū ad ſuū effcm̄ īmediatū. uel q̄tū ad aliqd qđ cooparī ad eiꝰ effectū. mō q̄uis ītelligētia ſepata nō ſit fantaſiabilis ſcd̄m ſe ipam. tñ effcūs eiꝰ īmediatꝰ ut puta motus celi bñ ē cogitabil uel fantaſiabilis. 7 ꝫ ſufficit ad ꝓpoſitū. ꝫ ītellectus agēs 7 poſſibilis no hēnt fantaſmata nec eoꝝ actus ꝓpꝛiꝰ. tñ actꝰ iſtaꝝ ꝟtutū aliq̄ mō depēdet ab ipis rebꝫ fantaſiab. qa ītelligere qđ eſt actus ītellcūs poſſibilis ut ſubiecti 7 ītellcūs agentis ut efficiētis nō ottingit niſi recepta ſpē ītelligibili ab aliq̄ fantaſmate. Et ut ſit ad unū dicē ñ ē ītelligendū q̄ fantaſma ſemp ſit neceſſariū ad ītelligeꝛ ſic q̄ fantaſma rei que ītelligit ſit neceſſariū ꝫ ita q̄ ipz fantaſma facit aliqd ad ītellectōz cuiuſcūq; qđ de nouo ītelligit. utz ꝟſideratī ꝓdicta. Cū. n. ītellectꝰ agens nō coḡſcat niſi p ſuā opationē q̄ eſt facere intellectōz qđ ñ pōt face niſi ī ītellcū poſſibīl diſpoſito p aliquā ſpēm 7 ipm fantaſma facit aliquā ſpeciem ītelligibilē q̄uoꝝ ut pꝰ apparuit. ſequit q̄ fantaſma ſit neceſſariū ad ītelligendū ipm ītellectuz agentez q̄uis ītellectꝰ agēs nō hēat fantaſma. ¶ Silꝛ pōt dici de ītellectu poſſibili q̄ ipe nō ītelligit niſi p ſpēm uel p actum q̄ ē ītelligē ut pus apparuit. Vñ īdubitāt fantaſma qđ ē neceſſariū ad ſpēm ītelligibilē ē etiaz neceſſariū ad ītellectiōez ītellectꝰ poſſibilis. 7 ſic pz quare 7 quoꝝ nequaq̄ ītelligit ſine fantaſmate aīa humana ꝛc.

Toio aūt in actione ꝛc.

Dic querit Vtz ītellectꝰ practicuſ 7 ſpeculatiuꝰ ſint diuerſe potentie aīe. Et ägunt p q̄ nō. qa ille potētie ſūt eedē quaꝝ actus ſunt idē. ꝫ ſic eſt de iſtis. nā actꝰ ītellectꝰ ſpeculatiui ē cognitō ueꝛa ī actiōe. i. ordīata ad ꝓductōz rei cognite p ītellectuz practicū 7 utraq; iſtaꝝ eſt ī eodē genere s. ī genere boni. ita q̄ cognitō ueꝛa ſine actione eſt bonū ītellectus ſpeculatiui 7 cognitō ꝛa ī actione ē bonū ītellectꝰ practici. Similit cognitō falſa ī actōe eſt in eodē genere mali cum cognitōe falſa ſine actione g̃ ꝛc. ¶ Oppoſitū arguit. qa ſicut ſe hēt habitꝰ ſpeculatiuꝰ ad hītum practicū. ita ītellcūs ſpeculatiuus ad ītellcm̄ p̄cticū p ꝺueīentē ſilitudinē. ītellectus. n. ſpeculatiuꝰ eſt ſubiectū hītus ſpeculatiui. 7 practicus practici. ꝫ hītus ītellcūalis ſpeculatiuꝰ ñ eſt idē cū hītu practico. īmo ſunt multū diuerſi. ut ſatis pz 6° ethicoꝝ 7 6° methaph. 7 ex oppoſito diſtinguit g̃ ꝛc. ¶ Ad ītellectū qōis ꝟſiderandū eſt qd ſit ens ſpeculabile 7 qd opabile. 7 ex ꝫ faciliter uidebit ꝓpoſitū. qa actus diſtinguūt p oba uel cognoſcunt diſtingui. 7 potentie pactus. ut pz 2° buꝰ

UVA. BHSC. IyR_010

7 6° ethicoꝝ. Dico ꝯ saluo meliõi iudicõ. q ēs speculabile ꝓprie est ens qđ nõ ꝓducit ab hoīe nec per actõꝝ nec p factionē nec p eius cognitionē. ꝫ solũ cognoscit ab ipo hoīe sicut hō pōt cognoscere celũ itelligētias7 hȳ.7 nō pōt facere ipm celũ. 7 sīlit de alijs entibꝫ quoꝝ hō nō est factor per se ꝫ solũ cognitor. 7 de talibꝫ entibꝫ ē phia speculatīa. utz 6° methaphȳ. Sz opabile generaliť loq̃ndo ē qđcũq; ēs ꝓducibile ab hoīe p eius cognitõꝝ 7 desideriũ siue ꝓducať ab hoīe ꝓductiõe que ē actio īmanēs ī agente siue ꝓductõe que ē actio trāsiens ī māz exteriorē ut habet distingui 6° ethicoꝝ. Et qa oē ens uel ē ꝓducibile ab hoīe uel nō ē ꝓducibile ab hoīe ꝫ solũ cogñscibile iõ credo q oē ens uel est speculabile uel opabile. ex q̃ ultīo seq̃t. q oīs scīa uel ē de ente speculabili 7 sic ē speculatiua. uł ē ď ēte opabili 7 sic ē practica. ꝓpť qđ multũ peccāt illi q dicũt logicā ñ ee speculatiuā nec practicā. ꝫ de ꝫ alias uidebiť si deo placebit. Vltīo accipio q sicut ōrt ens speclabile 7 opabile. ita mltũ ōrt itelligē ēs speclabile 7 itelligē ens opabile. Nā itelligē ōrsificať p ōrsitatē nāe itellecte. ut dīc oñ. i isto3°. Intelligē. n. ens speclabile ē itelligē aliqđ ēs cuī hō nō ē ꝓductor p eius cognitõꝝ 7 desideriũ. ꝫ solũ speculator sicut ogñscē celũ aut planetā aut aīal aut hȳmōi. Et si unũ 7 idē ens ē ꝓducibile ab hoīe p eī cognitõꝝ 7 ꝓducibile nō p cognitõꝝ ꝫ p uirtutē nālē sicut ōr de sanitate quā pōt ꝓducē medicꝰ 7 ñ sine medico. tūc illud ens erit opabile inq̃tū ē natū ꝓduci p suā cognitõꝝ diligentē aspectū 7 appetitum aīalez. 7 erit ens speculabile inq̃tū est ꝓducibile p uirtutē nālem sine cognitõe 7 appetitu aīali. Intelligē ꝺo ens opabile ē itelligere aliqđ ens q hō p eī cogñem 7 appetitū hēt facere. ꝓpť aliquē finē ut domū. aut nauī. aut dem rationē. aut hȳmōi taliū. 7 hꝰ uī ee itentio Aꝝ. 6° methaphȳ. 7 6° ethicoꝝ. Quo mō aūt ōrt ens agibile a factibili uidendū ē ꝫ nō h.

Tūc dico ad qōz. q potētia que ōr itellectꝰ speculatiuꝰ 7 illa q̃ ōr itellectus practicꝰ ñ sūt una 7 eadē potētia aīe hūane. qa ille potētie sūt diuerse q̃tū actꝰ sūt diuersi. utz p phm 2° hȳ. ubi dicit q sensitiuꝰ est aliud ab opīatiuo sicut sentire ab opinari alteꝝ. 7 ī 3° ethicoꝝ dicit. q posse sanari 7 posse īfirmari ñ sūt unū. qa sanari 7 īfirmari nō sūt unū. mō actus istaꝝ potētiaꝝ sunt multum diuersi. Nam itelligere ens speculabile nō est idez actus cū intelligere ens opabile nec eo° q̃re zt. sicut ꝯ nō est idē itelligere ens speculabile7 intelligē ens opabile. sic nō ē idē posse itelligē ens speclabile7 posse itelligē ens opabile. qa iste sūt diuerse potētie. Itē diuersoꝝ scdm genus nō ē potētia penitꝰ una. nūc iste potentie sūt ōrsoꝝ scdm genus. nā itellcūs speculatiuꝰ hz itelligē ētia nccīa7 oīo itrāsmutabilia. practicus aūt entia otingentia7 generabilia7 corruptibīa ab hoīe. Et forte istā tōz 7 dcōnē itendit Aꝝ. ī 6° ethicoꝝ ꝓpe prīcipiū ubi sic loq̃t. Supp̄oanť duo tōz hñtia. Vnū qdē q̃ specťant talia entia quoꝝ ꝓncipia nō otīgit aliť se hre. Vnū aūt q̃ otingentia. ad ea. n. que sūt alta genere 7 a se pticulaŕ altetū genus ad utrunq; aptum natū siqdē scdm sīlitudinē q̃dā 7 ꝓpetatē cognitō existit ipi. Sz dices ad ꝓmā tōz. q intelligere ens speclabile 7 itelligē ens opabile ꝺueniūt ī hꝰ qđ ē intelligere. 7 sic nō arguūt potētias diuersas. hꝰ nihil ē dicere. qa simiľ posset dici q sanari 7 īfirmari ꝺueniūt ī hꝰ qđ est trāsmutari ad q̃litatē. 7 sic ñ arguūt diuersas potētias uel diuersa posse qđ est ridiculũ 7 otra phm Sīlť dicereť. q sentire7 opīari ꝺueīunt ī hꝰ qđ ē cogñscere. 7 sic nō arguūt potētias diuersas. Et sīlit uideť. 7 audire ꝺueīunt ī hꝰ qđ ē sentire 7 tñ aguūt ōrsas potētias. Sz dicas sīlt uidē albedinē 7 uidē nigredinez ñ sūt idē. ꝯ potētia passiua uisiua ñ ē una ad ista qđ tñ ē falsuz. ꝯ sīlt q̃uis ñ sit id̃ itelligē ens speclabile 7 itelligē ens opabile. nō segt q potētia itellectiua sit alia 7 alia. Posset hꝰ dici buť ouplť. p q ñ ē sīle. qa uidē albedinē 7 uidē nigredinē sūt quedā spēs spālissime q̃uis uisu sūt oba unꝰ genꝰ. ꝫ itelligere ens speclabile 7 itelligere ens opabile ñ sūt spēs spālissime ipi itelligē. imo unūqđq istoꝝ otinet plēs spēs 7 sūt respectu eiusdē obi scdz onū genꝰ utz cuilz itelligēti. Vñ credo saluo meliõi iudicio q intellectus practicꝰ 7 speculatiuꝰ sūt ōrse potētie aīe itellectie sicut uisꝰ 7 auditꝰ aīe sensitiue 7 sicut uisꝰ ñ pōt cogñscere sonū q ē obm auditꝰ nec auditꝰ colorē p se. ita itellectꝰ speclatiuꝰ ut speclatiuꝰ ñ pōt p se cogñscē ens opabile ut opabile ē. nec pticꝰ itellcūs ut practicus pōt itelligē ens speculabile ut speclabile. Itē possū dcedere q sicut uidere albuz ē aliud scdm spēz ab eo qđ ē uidere nigrū. ita aliud ē posse uidere albū 7 posse uidere nigrū. 7 sic sīlt in alijs. Vñ pbs ī isto3° dicit q potēcie aīe q̃dāmō īfinite uidenť. s. si distinguant ab iuicē scdm distīctionē actuū scdm spēm spālissimā. qa hꝰ mō sunt q̃dāmō īfinite. i. cū difficultate sūt nūerabīes oēs. 7 hꝰ significauit p ly q̃dāmō. Nec ē magna neccitas in scīa distinguē seorsum 7 diuisim oēs istas potētias scdm spēs spālissimas 7 tractare de unaquaq; seorsū 7 distīz. qa osimiľ 7 uniformis ē hītuº unꝰ eaꝝ ad suū obz sicut 7 altīꝰ. 7 unaq̃q istaꝝ potētiaꝝ q̃ sibi iuicē sūt. ꝓpinq̃ cognita sufficienť posset cogñsci altera. ꝓpť qđ de istis simul sufficit tradere doctrinā unā. ut de oībus potentijs uisiuis simul expediať. 7 simiľ de oībꝫ potētijs auditiuis qa similis ē hītudo uisus cognoscentis albedinē ad albedinē. 7 uisus cogñscentis nigredinē ad nigredinē. 7 sic sīlt ī alijs suo mō. 7 hꝰ ulť est uez. qa potentie distinguūť p suos actus. ut docuit Aꝝ. 2° hȳ. 7 si hȳmōi multitudo potētiaruz aīe ē otra aliquā dignitatē utīnā ego scirē illā. Sed aliq arguūt otra dcōnē ꝓncipalē. Nā si itellectus practicus 7 speclatiuꝰ sūt diuerse potētie aīe. sequiť q sūt duo itellcūs agentes 7 duo possibiles qđ est absurdū. ona pz. qa ostat q itellcūs speclatiuꝰ distīguiť p possibilē 7 agentē. utz ī isto3°. ꝯ sīlt itellectꝰ practicus debz distingui p istos duos. 7 sic erūt duo itellcūs possibiles. unꝰ speclatiuꝰ 7 alius practicus 7 simiľ duo itellectus agentes. unꝰ quidē faciens itelligibilia speclatiua actu intellecta. 7 alius q facit itelligibīa opabilia actu itellecta. Itē Aꝝ. 2° methaphȳ. dicit. q practici specťant aliquº cām ipi tei artificialis qđ nō eēt nisi itellcūs practicus eēt idez cū itellectu speclatiuo. Ad ꝓmū istoꝝ dico buť q si p itellectuz possibilē 7 agentē itelligať suba aīe hūane. sic ñ ē nisi unꝰ itellcūs possibilis. 7 unꝰ agēs. ꝫ si p itellectuz possibilē itelligant uirtutes nāles q̃ sūt ꝓncipia itellectiōis. sic bñ sunt plures tales potētie uł ōtutes 7 hꝰ nullū ē icōueniēs ut maīfestū ē cuilz bñ disposito 7 nō depūato p malā osuetudinē

Ad secūdū ꝺ q exponēd ē q ꝓpetici specťant cās. i. osiderāt cās 7 itelligūt. 7 hꝰ mō ꝺbēt exponi oīa alia ꝺba quibꝫ itellectui practico attribuiť speculari. qa speculari sumiť coīť p osideratione itellcūali. 7 iste modus fuit Aꝝ. q ipe habuit mechicā sollicitudinez de noibꝫ. ut oñ. dicit p phicoꝝ Vel dicēdū q practici bñ specťant cās nāles suoꝝ factoꝝ nō p itellcm practicū ꝫ p itellcm speclatiuū ut domificatoꝝ p itellectū speclatiuū osiderat ligna 7 lapides 7 dispōes eoꝝ ꝺueniētes ad domificādū. ꝫ nō osiderat hȳmōi cās 7 eaꝝ ꝓpetates ut ubi sistat ꝫ ut agat ex eis tem artificialē q̃n uť eis bonū 7 hꝰ significauit Aꝝ. ibidē dicēs sic. Et. n. si cām q̃o se hēt intēduntr ō tamē scdm se ꝫ scdm aliqd 7 nūc specťant practici. 7 hꝰ ē itentio oñ. ibidē dicent. q practici hꝰ osiderāt cām nō ut sciant ꝫ ut agāt. 7 hꝰ etiā Aꝝ. dicit ī isto3°. qa dicit q cognitō uera ī actiõe. i. ordinata ad actionez

UVA. BHSC. IyR_010

7 cognitō uera sīn actiōe q̄ uis sint ī eodē genere. s. bono 7 malo. tn̄ ī eodē simplr differt a quodā. i. q̄ cognitō uera sine actiōe uera requirit simplr 7 nō ꝓpt aliq̄d aliud faciēdū p eā. ꝫ cognitō uera ī actōe querit 7 ꝺsiderat ꝓpt quoddā. i. ꝓpt opus quod ē ꝓductio rei cognite 7 ab illo ope hēt ipse cognitor bonitatē suā aliquo° uel ab ipa re ꝓducta. ¶ Ad rōz cū ꝺr. q̄ actus ist̄ az potētiaz sūt idē ꝛc. ꝺico q̄ illa auctoritas Az. soluit se ipaz. qa non ꝺicit ꝑs q̄ vez ī actiōe 7 sine actiōe sit opus uel act9 idē scd̄m spēz. ꝫ q̄ sūt ī eodē genere. s. ī genere bōi qa uttūq; istoz ē quoddā bonū ei9 qđ ē. 7 puto q̄ sūt ī eodē genet analogo magis q̄; ī uniuoco. ita q̄ bonū hūanū ꝺicēt analogice de vera ītellectione entis speculabilis 7 de cognitōe va entis opabilis. ꝫ scd̄m ordinē īpositōis forte eēt eo°. qa sicut res opabiles ab hoīe sūt ei notiores q̄; res speculabiles. ita ꝑ pus ꝺiceret de cog̃ne entis opabilis ꝛc. unꝺ Az. frequēt exemplificat in reb9 artificialib9 ad ꝺeclarandū aliq̄ nālia. Ita etiaz cognitō quā hēt ītellcūs de reb9 opabilib9 est notiō q̄ ad nos q̄; illa quā hz ītellect9 ꝺ reb9 speculabilib9. 7 sic cū noīa fuerit p9 īposita reb9 pus nor. forte hoc nomē ītellectio uel ītelligē uel bonū ītellect9 ꝑ pus ꝺr de actu ītellectus p̄actici scd̄m ordinē īpositōis noīs. Vñ 7 hoīez p̄udentē q hz cognitōes veras ꝺ reb9 agibilib9 ꝺicim9 bonū frequnti9 q̄; hoīem speculatiuū q hēt cognitōes ueras de reb9 speculabilib9. tn̄ scd̄m ordinē nāe longe nobilioz ē bonitas ꝺsideratiōis speculatiue q̄; boitas ꝺsideratōis opatiue. quia optimū speculabile. s. ꝺeus supm9 q ē totalit optim9 eoz q̄ sūt ī nā ē honorabili9 quocūq; opabili hūano 7 hs ignotātes qdā ifelices hoīes ꝺicūt scīas opatīas eē digniores speculatiuis 7 hoīes speculatōs otēpnūt ꝫ miseria istoz sit uitī speculatiuis sufficiēs ꝓuidcā.

Ut autē nō ot̄ingat ꝛc.

Hic queritᵉ. Vtz ītellect9 hūanus possit intelligē subas abstractas a mā 7 magnitudie ut sūt ille sube que ꝺicunt ītelligētie. Arguit p̄ q. nō. qa ītellect9 hūan9 nihil ītelligit sine fantasmate. ut uult Az. ī isto 3°. qđ q̄ n facit fantasma ī fantasia hoīs n̄ pōt ītelligi ab ītellcū hūano. ꝫ isba īcōpea n facit fantasma ul' spēz ī fantasia. qa fantasia ē virt9 cōpea q̄ n ē nata rcipe nisi sīlitudinē rei cōpalis uel exntis ī corpe. hs ofirmat. qa fantasia est motus fact9 a sensu scd̄m actū utz z° h9. vñ qđ n ē sensibile uel qđ nō facit sensū ī actu nō ur eē fantasiabile. q̄ ꝛc. ¶ Itē ītelligible ꝺebz eē ꝓportionatū ītellectui 7 vlr obz potētie. mō suba ꝑma īcorpea q̄ est ꝺeus nō ē ꝓportiōata ītellectui nro. qa ipse est ôtutis ifinite utz 8° phicoz. 7 ītellcūs nr̄ est finitus cū sit forā corpis finiti. ꝫ finiti ad infinitū nulla est ꝓportio. ¶ Itē ītellect9 nr̄ nō pōt ītelligē illa entia que sūt maxīe ītelligibilia. ꝫ sube sepate sūt maxīe ītelligibiles. q̄ ꝛc. maiō ꝑbat. qa intellcūs aīe nr̄e se hz ad ea q̄ sūt maīfestissima ī nā sicut oculꝰ noctico rad ad lumē solis uel ꝺiei utz z° methaph. maīfestissima aūt nāe sūt maxīe ītelligibilia. hs ē manifestū. q̄ ītellectus nr̄ nō pōt ītelligē entia maxīe ītelligibilia. cū ad ea se hz sicut oculꝰ noctico rad ul' noctue ad lumē ꝺiei 7 sic p3 maiō. 7 mīoz appet. nā sube sepate sūt maxīe entitat respcū alioz entiū 7 sūt act9 puri. 7 sic sūt maxīe ītelligibilia cū onūqꝺq; ē ītelligibile scd̄m q ens actu q̄ ꝛc. ¶ Oppositū arguit. Nā ītellcūs pōt ītelligē oīa illa q ot̄inēt hs suo obo p̄. sicut usus pōt uidē oīa illa q̄ ot̄inent sub eꝰ obo pmo. ꝫ sube sepate ot̄inent sub obo p̄ ītellectus. qa sūt entia īmo nobilioza alīs utz iz° methaph. ¶ In ista qōe sic ꝓceda. ī p̄ recitabo quasdā opiones q̄s ꝺm. recitat 7 eaz ꝺefect9 scd̄z ꝺm. ¶ z° recitabo q̄ꝺā opīonē modernoz 7 qđ ī ea sit ꝺtra Az. 7 ꝺm. ¶ 3° recitabo opīones ꝺm. Aꝛois 7 eā maīfestabo scd̄z posse meū. ¶ 4° mouebo difficultates fortiores q̄s scio ꝺtra illaz opīoz 7 tn̄debo ad eas scd̄z q̄ ꝺederit mihi ꝺeus. Et 5° ꝺicā ad tōes adductas ante ī p̄n° qōis. ¶ Opīo q̄ Alexā. ut recitat h ꝺm. fuit q̄ ītellectus nr̄ nō bn̄ pōt ītelligē subas sepatas. qđ sic ꝓbatur. oē generatū qn̄ ꝓueīt ad finē ī generatiōe 7 ad pfectiōz ita. s. q̄ fuerit pfecta ei9 generatō tūc puenit ad oplementū 7 ad finē in sua actiōe si fuerit de entib9 agentib9. aut ī passiōe si fuerit de entib9 patientib9. aut in utroq; si fuerit utrūq;. ꝛbi gra. hō non uenit ad finē ī actiōe que ē ambulare. i. nō ambulat pfecte 7 oplete nisi qn̄ uenerit ad finē ī generatōe. i qn̄ ꝺispōes mēbroz requisite ad ābulandū fuerint pfecte generate 7 sic ī alīs silib9. mō ītellcūs ī habitu ē unū entiū generabiliū 7 nō cū fuerit ei9 generatio opleta tūc hēbit cōplete 7 pfecte suā opatiōz. opatō aūt eius est cāre ītellectuz 7 ītelligē ea 7 iō necesse ē cū fuerit ī ultima pfectōe ut hēat has ouas opatiōes pfecte. pfectō aūt ī cāndo ītellecta ē facere oīa intellecta ī potētia actu ītellecta. oplemētū aūt ītelligēꝺo ē itelligere oīa abstracta 7 inabstracta. necē est igit̄ q̄ ītellect9 ī actu cū uenerit ad oplemētū suum generatiōis hēat has ouas opatiōes. ¶ Sz otra istā rōz sūt mīte ꝺubitatiōes ut ꝺm. obicit. p̄ qa nō ē notū p se q̄ oplemētū ī opatione. i. opatiōis que ē ītelligere sit ītelligē res abstractas nisi hs nomē qđ ē ymagiati. i. ītelligē ꝺiceret ꝺe eis 7 ꝺ reb9 mālib9 uniuoce. sicut ꝺr hs nomē ābulare ꝺ pfectiōz 7 imꝑfectiōz. q̄ꝺ ꝺicat ꝺm. q̄ illa rō Alexā. nō ꝺcludit eum ꝺent ꝓpositū qđ ītendit. qa cū ꝺr ī maiōz q̄ oē generatū qn̄ sua generatō ē opleta tūc puenit ad oplemētū sue opatōis. uez ē ad opleñtū illi9 opationis quā p9 hēbat īcōplete 7 īpfecte. qa opatō pfcā ad quā puenit ē uni9 tōis cum opatiōe īpfecta quā p9 hēbat incōplete 7 īpfecte 7 alit non. ꝛbi gra. cum pfecta ē generatō ꝺispōz q̄ requrunt ad ambulatōz tūc ot̄ingit ābulatō pfecta que unita ē cū ābulatōe īpfecta ꝓcedēte. mō ītelligere res abstractas q̄; uis sit opatio pfectioz q̄; ītelligē res māles tn̄ ītelligē nō ꝺr oīo uniuoce de hs ītelligē 7 illo ul' saltē n ꝺnt solū scd̄m magis 7 min9 pfectum in eadem spē sicut ambulatio poz 7 p9 terioz. ¶ Itē queritᵉ ꝺm. qualit opatō ꝓpa ītellect9 agenti q̄ est facere ītellecta attributa ītellectui generabili 7 corruptibili. s. ītellectui ī habitu nisi ponet q̄ ītellcūs q̄ ē in habitu sit agēs opositū cū māli ut ꝺicit Themistius. qđ eēt incōueniens utz ex ꝓꝺictis. qa ītellect9 agēs ē eternus. 7 ītellcūs in habitu ē generabil' 7 corruptibil'. Sz forte ꝺicēt Alexā. q̄ opatio ītellect9 que ē facere ītellecta non attribuit ītellectui in habitu solū ꝫ opposito ex ītellcū agēte 7 ītellectu ī habitu ita q̄ forā postrema qua abstrahim9 ītellecta 7 ītelligim9 ea ē opposita ex intellectu agēte 7 ītellectu in habitu. ¶ Cōtra. hs remanet ꝺubitatō qa ex oplemēto actiōis que ē cāre ītellecta nō oz ot̄igere nisi oplemētū opatiōis que ē ītelligē ea. 7 nō ītelligere res abstractas. qa ītellcūs agens nō facit res abstractas de potētia ītellectis actu intellectas utz ex isto 3°. 7 ꝺm. ꝺicit z° methaph. unꝺ q̄uis ꝺcederet q̄ opleta generatiōe ī habitu ipe intellect9 agēs faceret oīa que sūt potētia ītellcā actu intellecta. nō tn̄ ex hs appet qūo ītelligeremus subas sepatas. nec appet qūo opositū ex ītellectu agente 7 ītellectu possibili uel in habitu hret ist̄ opationē. s. ītelligere res abstractas. qa hs opatio nō pōt attribui alicui generabili 7 corruptibili nisi p accns. Intellcūs aūt ī habitu ē generabil' 7 cōruptibil' sicut obicit ꝺm. 7 magis ꝺeclarabit̄ ī ꝺntib9. ¶ Itē q̄rit ꝺm. qūo eternū ītiget ī opatione sua aliq̄ generabili 7 corruptibili. 7 ꝺicit ipe q̄ ipe loquet ꝺ hs p9. qa ista positō

UVA. BHSC. IyR_010

ē qđdā fundam̄tū 7 p̄ncipiū ei⁹ qđ ip̄e uult dicē đ possibilitate ot̄inuatiōis cū rebꝰ abstractis. ¶ Sed adhuc obicit o3m. ot̄ra op̄. Alex̄ā. qa ip̄e posuit ītellectū possibilē generabilē 7 cōz̄uptibilē ut dic̄ o3m. q ut ei uī nullꝰ modꝰ posset īuenirī nālis q̄ possemꝰ ītelligere res abstractas. nā ītellectꝰ debꝫ eē ītelligibiliū uel ītellcm̄ ī oībꝰ maxīe ī rebꝰ liberad a mā Si g̃ eēt possibile q suba generabilꝫ 7 cozzuptibilis ītelligeret foras abstractas 7 reuerteret ide cuz eis tūc possibile eēt ut nā possibilis fieret neccia. 7 hanc obiectionē posuit o3m. p̄pe p̄ncipiū hꝰ disgressiōis. ¶ Sz ꝫ uerba o3m. mltū uident eē ꝺubia 7 obscura nō. n. uī eē uez̄ q intellcūs sit idez cū ītellecto 7 cū eo qđ ītelligit qa sic ītellectꝰ ītelligēs lapidē eēt id cū lapide 7 ītelligens asinū eēt idē cū asino qđ est ridiculū. 7 si dr̄ q ītellectꝰ debꝫ eē ītellectū q̄ntū ad eius spēm ita q spēs rei que ītelligit recipiat ī intellectu 7 ītellectꝰ sit idē cū ea sicut subm cū suo accīte uel sicut pfectibile cū sua pfectiōe ¶ Cōtra. mā p̄ma ītelligit 7 tn̄ ipa nō hꝫ spēz utz p̄ phicoz. ¶ Item si sic ītelligit dictum o3m. q ītellectꝰ debꝫ eē idē cū intellecto q̄ntū ad eius spēm tūc nō uī o3m. bn̄ arguer ot̄ra Alex. qa non ē ipossibile q aliqđ generabile 7 cozzuptibile recipiat spēz alicuiꝰ eterni sicut aliquis uisus recipit spēm lumis solis 7 etiā spēm magnitu dinis aut figure solis. 7 oīa ꝫ sūt eterna scdz phm p̄ celi 7 mūdi. 7 tn̄ uisus est cozzuptibil. ¶ Ad ꝫ sic credo eē dicēdū. q o3m. sic ītellexerit. ītelligēs debꝫ eē ītellectū ī oībꝰ q̄ntū ad eius spēm ulem uel op̄e hēsionē ulez ita q spēs ult repn̄tantes tē q ītelligit uel saltē ipa op̄hēsio uel cognitō ulis rei sit ī ītellcū 7 sit idez cū eo sicut pfectio cum suo pfectibili. 7 ꝫ est maīfestum. Spēs. n. uꝫs 7 cognitō uꝫs q ītellectus ītelligit aliqđ ītelligibile nō ē in ipo intellectu subiectiue ꝫ in ītellectu q ītelligit. 7 ꝫ maxīe uez̄ ē ī rebꝰ liberad a mā qa eaz̄ op̄hensio uꝫs ē nobilioz 7 pfectioz ītellcūs q̄ op̄hensio mālis rei. 7 q̄ntū est de se semp sūt intellecte. 7 ītellectō qua ītelligit se ē ē idē cū eaz̄ suba ut coīt̄ creditur. Mō dico ulterius q nulla suba generabilꝫ 7 cozzuptibilis pōt recipe spēz aut op̄hensionē ulez rei eterne nec eē idē cū ea sicut pfectibile cū sua pfectōe qđ sic p̄z. Oīs. n. suba generabilis 7 cozzuptibilis ē cozpea 7 īdiuiduata. 7 sic quicqd r̄cipit ī ea r̄cipit īdiuidualr̄ 7 cōpalr̄ q̄ quoꝫ qđ r̄pugnat vltati. vn̄ maīfestū ē q nulla talꝫ suba recipit op̄hensionē ulem. 7 mlto fortius nō recipit op̄hensionē ulem rei que đ se est abstracta. si g̃ aliq̄ suba generabilis 7 cozzuptibilꝫ recipet op̄hensionē ulem oporteret q ipa suba fieret īmālis 7 incozpea 7 p̄ oīs eterna 7 neccia. 7 sic nā possibilꝫ. i. generabilꝫ 7 cozzuptibilꝫ fieret neccia qđ ē ipossibile. ¶ Itē o3m. īspectis diuersis uerbis Alex̄ā. 7 eis occordat ut est possibile colligit ītentionē Alex̄ā. fuisse de isto p̄posito q cū ītellcūs mālis. i. intellcūs possibilis fuerit pfectꝰ hītibꝰ spēculatiuis sic q ītellcūs in hītu fuerit pfcē generatꝰ tūc ītellectus agēs ot̄inuabit. i. cōiūget ei ut foīa 7 tūc p eū ītelligemꝰ res abstractas n ita q ītellcūs ī hītu ītelligit illū ītellcm̄. cū ītellcūs ī hītu sit generabilis 7 cozzuptibil. Iste aūt. s. ītellectꝰ agēs ē īgenerabilꝫ 7 īcozzuptibilꝫ. s. mō p̄dicto. ꝫ q ītellectꝰ agens unieꝫ ītellectui ī hītu tanq̄ foīa 7 sic p eū ītelligemꝰ res abstractas. ¶ Tunc obicit o3m. ot̄ra sn̄iam Alex̄ā. Nā q ītellectꝰ agens nūc sit forma ītellcūs ī hītu cū p̄us nō eēt eius foīa p̄ueīt ab aliqua dispōe facta de nouo in ītellectu in hītu 7 tunc queriꝫ qd sit illa dispō 7 qualiꝫ ot̄ingat. 7 ꝫ nō declarauit Alex̄ā. 7 iō īsufficienꝫ dicit. ꝫ sūt meliōa motiua o3m. que adducit ot̄ra Alex̄ā. ī isto 3°. ¶ Postea o3m. loquit̄ de opīone Themistii. p̄bauit autez Themistꝰ q ītellectꝰ nr̄ hēt pcētiā abstrahēdi formas māles 7 ītelligēdi eas. q̄nto magꝫ hꝫ potentiaz ītelligēdi ea que sūt denudata a mā. q̄i sic argueret. Si illud qđ uī minꝰ ī eē ineſt. 7 illud qđ magꝫ. sed minus uī ineē q ītellcūs nr̄ possit abstrahere foras māles 7 eas ītelligē. q̄ q ip̄e possit ītelligē de se foꝛ mas abstractas 7 cogīscere g̃ zc. ¶ Cōmentatoꝛ vero obicit ei. qa aut ip̄e Themistiꝰ opīabat ītellcm̄ possibilē eē generabilē 7 cozzuptibilē. aut etnū. Si opīabat p̄mo°. tūc eius tō ē īsufficiēs. qa sicut nō sequit q illud qđ ē magꝫ uisibile in se ē magꝫ uisibile apud nos. vbi gr̄a. coloꝛ 7 lumē solis. coloꝛ. n. minꝰ hēt de ītentione uisibili q̄ lumen solis cū coloꝛ non sit uisibilis nisi p̄ solē ꝫ nō possumꝰ ita aspicere solem. sicut colozē 7 ꝫ accidit uisui ꝓpt̄ mixtionē cū matia sic nō sequit̄ ut idē opet̄ magꝫ intelligibile a nob̄ si ītellectꝰ nr̄ sit res mālis 7 res māles sint generabiles 7 cozzuptibiles. imo eēt ei oīo ipossibile ut đclaratū ē p̄us. Si aūt ponat̄ q ītellcūs possibilis non sit admixtus māe tūc certe ille sermo erit uetꝰ. s. illud qđ ē magis ītelligibile magꝫ op̄hendit. i. ad eius cō p̄hensionez hr̄ pfectioꝛ īclinatio nālis q̄ illud quod op̄hendit minꝰ pfectū. đ illis aūt op̄hensionibꝰ q̄ sūt īmālia op̄hendit pfectius 7 nō ecōtra. suba. n. mālꝰ q̄ hꝫ nāle desideriu ad cognoscendū rē minꝰ pfectaz hēt natālē īclinatiōz 7 desideriū nāle ad op̄hēsionez rei nobiliozis 7 pfectōzis eo q cognitō rei pfectōzis 7 nobiliōis ē nobilioꝛ 7 pfectioꝛ. 7 iō ad eā ē nobilioꝛ īclinatio 7 pfectius desideriū scdm natam. Sed nō oz q suba q op̄hēdit rē pfectōzez hēat nālē īclinationē uel nāle desideriū ad cō p̄hēsionē rei minus pfecte tanq̄ ad suā pfectionē nālem. ¶ Cōcedēduz est g̃ suppōsito q ītellcūs nr̄ sit suba īmālis potens nāli potētia 7 appetēs appetitu nāli ītelligere res materiales q ip̄e exns īmālis hēt nālē aptitudinē aut nālem appetitū ad ītelligē res pfectiozes. s. īmāles. ¶ Sed adhuc remanet qō q̄re ītellectꝰ possibilis n ītelligit hꝰ mōi subas ī p̄ncᵒ sicut ī fine ul̄ p̄terius 7 hāc qōz forte nō soluit Themistꝰ iō nō dixit sufficient. ¶ Deinde o3m. recitat opīonē Auempace đ q̄ p̄us dixit q multū p̄scrutabat ī hac qōe 7 laborabat declarādo hāc ot̄inuatiōz eē possibilē ī sua epla quā uocauit ot̄inuatiōz ītellcūs cū hoīe. 7 ī lᵒ đ aīa 7 ī mītis alīs libris. 7 uidebat q ista qō n̄ recessisset ab eius cogitatōe nec p̄ tempꝰ modicū unius oculi. 7 vbū eius in ꝫ ē firmꝰ uerb aliozꝫ. dixit itaq Auempace q ītellcūs nr̄ pōt intelligē subas abstractas. ad cuiꝰ ꝓbatōz ip̄e suppoīt aliqua tanq̄ p̄ncipia ¶ p q ītellecta spēculatiua sūt facta. 7 ꝫ ītelligenduz est pticularit nō ulit. nā aliqua ītellecta sūt eterna. s. q sūt sube sine mā. de inde p̄ suit q oē factū hꝫ qdditatē. i. oē factū hꝫ formā ī mā. de inde p̄ suit q o3me hns qdditatē ītellcūs nr̄ natꝰ ē abstrahē illā quiddi tatem 7 ītelligere. i. abstrahere 7 ītelligē ¶ Ex qbꝰ ocludit̄ q ītellectꝰ natus ē abstrahē foras ītellcoꝛ 7 qdditates eoꝛ. Ex qbꝰ suppoſito ip̄e īnuebat duas uias. i. duas tōes. quaz̄ p̄ma pōt sic formari. oīs ītellectus q ē natus ītelligē aliqđ ītelligibile cuiꝰ intellcm̄ ē unū nūero apud diuersos hoies ē natus intelligere subam abstractā. ꝫ intellectus nr̄ ē hꝰ mōi. g̃ zc. maioꝛ p̄po appet. qa suba abstracta ē tale ītelligibile cuiꝰ intellcm̄ ē unū nūero apud dr̄os hoies ut ip̄e supponit. minoꝛ vo ꝓbat. qa ītellectio alicuiꝰ ītelligibilis nō multiplicat̄ nisi scdm mltiplicatōez forātū spūaliū cū qbꝰ substinet̄ ī unoq̄z idiuiduo i. ītellcm̄. ꝫ spēs ītelligibiles uel ipm ītelligē n multiplicat̄ nisi p mltiplicatōz fantasmatū idiuiduoꝛ a qbꝰ de pēdet. cū g̃ ītellcūs possit ītelligere aliqđ ītelligibile cuiꝰ nullū fantasma ē. sicut forte pōt ītelligeī sūm actum exntē ī eo q nō ē fantasiabilis. ur̄ ex ꝫ q ip̄e pōt ītelligere tale ītelligibile cuiꝰ ītellcm̄ ē unuz 7 idē apud oes. 7 qa tale ē suba abstracta. g̃ pōt ītelligere subaz abstractā. ¶ Secūda tō sic pōt formari

UVA. BHSC. IyR_010

Ille itellcūs q̄ p̄t itelligē qdditatē simplicē. s. q̄ñ
hz qdditatē p̄t itelligē subam abstractā. ꝟ itellcūs
nr̄ē hm̄oi ḡ ⁊c. maioꝛē. ꝓꝓ habuit ꝓ maifesta. nā
suba uel fora abstracta ē talis qdditas. s. simplex ñ
hns qdditatē. ⁊ miozē. ꝓbauit. qa cū aliq̄ itelligibi
lia sint facta ⁊ p oñs hntia qdditates. itellectus p̄t
hm̄oi qdditates abstrahere utz ex p̄missis. aut ḡ
abstrahen° qdditatē ab hñte qdditatē ī ifinitū ꝓce
dit uel nō. Si dr̄ q̄ ꝓcedit in ifinitū ꝟ statī ē incōue
niens. qd̄ ꝓbauit. qa sic intelligēs ⁊ abstrahēs facēt
itellectus. i. actus itelligēdi ifinitos diuersos ī spē
s. qa aliq̄ illoꝛ magꝭ eēnt liberati a mā. i. magꝭ elon
gati a mā ⁊ vlioꝛes q̄ alij. ḡ relinq̄t q̄ erit status ab
strahendo qdditatem ab hñte qdditatē. aut ḡ erit
status ad aliqd hns qdditatē quā itellcūs ñ ē natus
abstrahē. qd̄ ē impossibile scd̄m p̄missa. aut erit stat9
ad aliqd qd̄ nō erit nec hns qdditatē. ⁊ ꝟ ē impossi
bile. qa illud ē ꝑuatō. i. nō ens simplr̄. aut erit stat9
ad aliquā qdditatē simplicē que nō hēt ulteri9 qd
ditatē abstrahibilē. ⁊ sic hr̄ ꝓpositū. ¶ Et confirmat̄
ꝟ p illud qd̄ Aꝛ. cōsueuit dicē ī talibꝫ demōratiōibꝫ.
qm̄ qñ necesse est abscindere in infinitū melius est
abscindē ī p̄ncipio. vult ḡ Auēpace q̄ itellectus nr̄
abstrahēdo qdditatē a qdditate puenit ad qddita-
tem simplicē q̄ ultr̄ nō hz qdditatē ⁊ q̄ tale ē suba
abstracta. ¶ Sz cōm. ōtra illā auctoꝛitatē arguit. qa
si qdditas diceret̄ vniuoce de qdditatibꝫ reꝛ mālīū
⁊ de qdditate itelligibiliū abstractoꝛ tūc ꝓpō dicēt
q̄ itellcūs nat9 ē abstrahē qdditates ī eo q̄ sūt qd-
ditates eēt uera. Si autē equoce tūc demōratō nō eīt
uera quia nō seq̄t si itellect9 ī abstrahēdo pueniat
ad qdditatē simplicē q̄ ꝓpr̄ ꝟ posset itelligē foraꝫ
abstractā. ⁊ de isto qualr̄ se hēat. i. quo° qdditates
dicunt de qdditatibꝫ reꝛ mālīū ⁊ de qdditatibꝫ reꝛ
abstractarū ē ualde difficile. tñ maifestū est p se q̄
nō dr̄ de eis pure equoce quia de eis tūc nō cogn̄scēt
vna ps phie qd̄ pz falsū eē ex methaphica q̄ assideāt
de utrisq̄ qdditatibꝫ utz 8° ⁊ 10. methaph. nec dicit̄
pure vniuoce. qa qdditas īmālis ē īgenerabilis ⁊
īcoꝛꝛuptibilis. ꝟ qdditas rei mālis ē generabil9 ⁊ cō-
ruptibilis ⁊ talibꝫ nō est aliqd cōe uniuocū utz 10.
methaph̄ ⁊ p̄cipue vniuocatōe spēi spālissime. Vtz
aūt dicat̄ mltiplicit̄ scd̄z analogiā qd̄ ē eē mediū īt
pure equocū ⁊ pur̄ uniuocū idigz pscrutatōe. Itē si
ocedit̄ q̄ qdditas dr̄ uniuoce d̄ ill9 ⁊ d̄ his adhuc re-
manz qō ōtra Auēp. quo° cōruptibile itelligit qd̄ ñ
ē coꝛꝛuptibile. ipe. n. posuit itellcm̄ eē cōruptibilē.
¶ Et si dicēt q̄ itellectus ē icoꝛꝛuptibil9 adhuc re-
manet̄z qō quo° itelligit itellectōe noua qd̄ natū ē
sp̄ itelligere ⁊ in ꝑterito ⁊ ī futuro. ¶ Ista sūt dicta
cōm. ōtra illā secūdā tōz Auēpace. ¶ Sz ōtra p̄mā ñ
multū expsse loquit̄ nisi q̄ ipe dicit q̄ ille due uie sc̄
q̄ duicinantes se. ¶ Et possum9 tñdere ad illā rōez
in tīmēdo mīoꝛē. ꝓpōz. nunq̄. n. itellcūs itelligit ali
qd̄ itelligibile cui9 itellcm̄ sit idē apud diuersos ac-
cipiēdo itellectū ꝓ spē itelligibili uel ꝓ ipō actu in
telligēdi. ¶ Et ad ꝓbatōz cū dr̄. q̄ itelligē ñ mltipli
cat̄ nisi p mltiplicatōz fantasmatū. dicēdū ē q̄ ver̄ ē
ꝟ alr̄n mltiplicat̄ p mltiplicatōz fantasmatū q̄ sc̄t ipaꝛ
reꝛ que itelligunt̄ sicut itelligē albedinē ⁊ itelligē
nigredinē ⁊ hm̄oi. Et aliqñ diuersificat̄ intelligere
p diuersitatem fantasmatū q̄ nō sūt fantasmata eoꝛ
que itelligunt̄ ꝓpe ꝟ sūt fantasmata aliquoꝛ alioꝛ
a quibꝫ dependent illa q̄ itelligunt̄. sicut itelligere q̄
ego itelligo spēm itelligibilē lapidis ⁊ illud quo tu
itelligis ipam spēm lapidis diuersificat̄ scd̄m diuer
sitatē fantasmatū a quibꝫ dep̄edet spēs lapidis. Nā
itelligē spēz lapidis aut ē idē realit̄ qd̄ itelligere la-
pidē. ita q̄ lapis ⁊ eius spēs intelligunt̄ eodē actu ⁊
qd̄ diuersificat unū eoꝛ ⁊ reliquū. aut saltē itelligē
spēm lapidis nō fit nisi p̄cedēte itellectiōe ipius la-
pidis. ⁊ sic idē qd̄ ꝑius. ¶ Alit̄ p̄t trāderi ad illā tōz
negādo maioꝛē. qa q̄uis itellcūs possit intelligere
aliqd̄ itelligibile cui9 itellectuz est unū nūero apud
me ⁊ apud te. tñ nō sequit̄ ex ꝟ q̄ possit intelligere
subaz sepatam. qa itelligibile cui9 itellcm̄ ē unū nu-
mero apud diuersos ñ dr̄ uniuoce de suba abstracta
⁊ de teliqs. ⁊ iō nō ualet illa tō. Nec sūt q̄ possūt suf
ficere de illis opīonibꝫ q̄s recitat cōm. ¶ Opinio vo
quotūdā expositoꝛ latinoꝛ ⁊ p̄cipue fratr̄ Thome
⁊ suoꝛ sequatiū fuit q̄ itellcūs nr̄ unit9 coꝛpi non
p̄t intelligē subas sepatas q̄ntū ad eaꝫ qdditates
qd̄ ꝓbare nitit̄ spālit̄ ex uno. dicūt. n. q̄ itellectus
nr̄ ē fora coꝛpis nr̄i dans ei eē simplr̄. ⁊ dicūt q̄ ipse
intellcūs nr̄ ē ifimus ī genere itellectualis nāe mi-
imū ptīcipans de vtute itellectiua ī tm̄ q̄ ipe nat9
ē moueri ad itelligēdū a fantasmatibꝫ reꝛ exñtibꝫ
ī nobis ⁊ ga illa que sūt nālia sp manēt. iō itellectus
nr̄ q̄ diu ē unitus coꝛpi nō itelligit aliqd nisi ad ei9
intellectionē posset moueri ab aliq̄ fantasmate. Mō
ad itelligē qdditatē subē sepate ñ p̄t moueri a fan-
tasmate ut supponūt ¶ Addūt tamē isti q̄ itellectus
nr̄ diunct9 coꝛpi bñ p̄t itelligē subas sepatas q̄ntū
ad eē. Vñ Aꝛ. demr̄auit eas eē p motū ꝑpetuū utz
8° phicoꝛ. ¶ Et addūt q̄ p9 sepationē itellectus a
coꝛpe ipe p̄t intelligē qdditates sepatas nō p īmu
tationē a fantasmatibꝫ ꝟ p aliū modū. s. p influētiaz
ab itelligētia supioꝛi. Sz sine dubio ista positio ur̄
ualde irrōabil̄ ⁊ ōtraria phie. ꝑ qa dicit q̄ itellect9
nr̄ diunctus coꝛpi nō p̄t intelligere subas sepatas
q̄tum ad eoꝛ qdditates. ¶ Cōtra. nulla fora impe
dit a sua opatiōe nobilissima p̄ionē ei9 ad suam
ꝓpam māz. qa tūc illa unio nō eēt ipsi9 foꝛme scd̄m
ei9 nām. nec p oñs posset fieri ens nāle simplr̄ unū
p se ⁊ nālit̄ ex illa foꝛma cū sua ꝓpa mā. quod est
absurdū. ꝟ itelligere qdditatē subē sepate ē nobilis
sima opatō aīe hūane. s. itelligē qdditatē dei supmi
utz satis p ethicoꝛ ⁊ 10. coꝛp9 aūt hūanū ē mā ꝓpa
aīe hūane ut oēs docedūt ḡ ⁊c. ¶ Sz dicēs q̄ nulla
foꝛma īpedit̄ ꝑpetuo a sua nobilissima opatiōe p sui
unionē ad māz ꝟ p aliqd temp9 p̄t īpediri. ⁊ sic di-
ceret̄ ī ꝓpōsito. nā aīa hūana p tpe p q̄ unit̄ coꝛpoi
īpedit̄ ab intellectione quidditat̄ subē mālis. ꝟ nō
impedit̄ ꝑpetuo qa q̄n erit sepata poterit itelligere.
¶ Cōtra. aīa hūana aut est nata itelligē subaz sepatā
p suā subam. aut p eius spēm foꝛmatā ab ea. aut per
aliquā spēm cātam a fantasmate. nō ur̄ alius mod9
tōabilis etiā si fingere liceat. Si p suā subaz. tunc cū
unio eius ad coꝛp9 nō moueat eius subam sequit̄ q̄
unio ei9 ad coꝛp9 nō impedit ipam a tali itellectōe.
⁊ simil̄ si ipa est nata itelligere p aliquā spēm rece
ptā a fantasmate sequit̄ q̄ eius unio ad coꝛpus non
impedit ipaz imutari a fantasmate imo magꝭ iuuat
ad ꝟ. Si uero dr̄ q̄ ipa aīa hūana ē nata itelligē h9
spēm p eius spēm receptā. queret̄ quō unio aīe ad
coꝛp9 impedit aut ꝓhibet aut nō pmittit receptiōez
h9 spēi. ꝟ nō ur̄ aliquo° esse tōabile. quia generatio
alic9 spēi nō īpedit̄ a coꝛpe aliq̄ nisi illud coꝛp9 hēat
dispōez ōtrariā illi dispōi quā requirit illa spēs. ōbi
gīa. spēs coloꝛis requit in medio oyaphonitatē in q̄
debz generari ⁊ nunq̄ aliqd coꝛp9 īpediret generati-
onē spēi coloꝛis nisi hr̄et opacitatē que est ōtraria
oyaphonitati ⁊ sic ī alīs. Mō coꝛp9 hūanū nullā hz
dispōz ōtrariā dispōi quā requit receptō spēi subē se
pate nisi qs ut discolus pōni fingeret aliquā talem
dispōz. quia subē īmāles ⁊ eaꝛ spēs nullū hñt ōtra-
riū nec p se nec scd̄m suas dispōes ꝓpas ḡ ⁊c. illa tō
ōfirmat. qa bonū simplr̄ alicui9 nāe nūq̄ īpedit p
aliqd bonū simplr̄ eiusdē nāe. qd̄. n. impedit bonū
simplr̄ alicui9 ē ei simplr̄ malū utz cuilz ñ dēpuato.
ꝟ intelligē qdditatē subē sepate est bonū simplicit̄
itellectui hūano ⁊ unio ei9 ad coꝛp9 hūanū ē bonuz

UVA. BHSC. IyR_010

simplr ipi itellectui. ¶ Ite q̄rat ab istis. utr quidditas sube sepate sit idē realit cū ei⁹ eē aut nō. si dicat q sit oīo idē realit mitr ē q itellectus unit⁹ corpori intelligat eē tal sube 7 nō itelligat eius qdditatem Si uero dicas q qdditas sube sepate sit aliō realiter ab eius eē 7 eo. querit utrū tu cognoscas istā alietatē uel nō. si nō g̊ tu loquer de eo qō tu nō cog̊scis 7 sic fatue uel solū fantastice tu loqueris 7 nō ē tecū disputandū. Si uero tu cognoscis illā diuersitatē 7 nō p sensur g̊ p itellectm. Sr itellcūs nō pōt itelligē diuersitatē int aliqua duo nisi itelligat utrūq illoz utr 2° h⁹ 7 3°. g̊ intellectus itelligit qdditatē sube sepate. ¶ Sr dices q uer ē ipfecte ꝟ nō pfecte. h⁹ non sufficit quia ꝟ nō est tenere pōr illor. Dicunt. n. q itellcūs nr unit⁹ corpi ñ itelligit subas sepatas. ex q arguit. qō nō itelligit subas sepatas nō itelligit eas aliquo mō p locū a toto ī mō ad suā ptē negatiue. 7 cū nō itelligat eas aliquo nō intelligit eas ipfecte p eundē locū. g̊ a p ad ultimū posset dici q itellectus nr nō itelligit subas sepatas q̄ntū ad eē. quia nō intelligit esse eaꝝ pfecte. uñ nō erat magis negandum eas intelligi q̄ntū ad qdditatem q̄ quātū ad esse.

¶ Preterea si nō itelligunt pfecte a nob. aut igit hoc ē uer p tanto quia nō itelligim⁹ eas ita pfecte sicut ipe itelligūt se ipas. aut q ñ itelligim⁹ eas pfectiōe debita nobis scdz nram nām. Si pmo ꝟ ē ridiculū qa similr debēt dici q itelligētia inferior ñ itelligēt superiorē eo q nō itelligit eā ita pfecte sicut illa itelligit se ipam. Et adhuc eadē rōe deberr dici q nūq itellcūs nr itelligit h⁹ subas pfecte eo q nunq itelligit eas ita pfecē sicut ipe seipas itelligūt. nisi dicēt q ipe ē aliqn ita pfecte nāe sicut alie itelligētie sepate qō ur absurdū. Si vo itelligas q itellcūs nr nō itelligit illas subas sepatas ea pfectiōe que ei debet scdm sui gradū ꝟ ē fictitiū. qa nō ē manifestū p se nec pōt rōe duci scdz phiam p̄sertim qa sicut dicebat vnio aie ad corp⁹ humanū nō pōt īpedire h⁹mōi pfectiōz. rō autē q mouet istos soluer inferr ī oīibr. ¶ Nūc tēp⁹ ē dicē sniam oīm. de isto q̄sito. qm sniaz Azr. expssaz nō multū hem⁹ ī aliq̄ libroz qui ad nos puenerit. ꝟ in isto 3° pmittit de h⁹ alibi diderate. tn qd circa h⁹ ur itellexisse adiūgā ī oīibr ut potero. Snia oīm. q int oēs phos p⁹ Azr. pfectior fuit 7 subtilior ē q itellectus nr nō pōt itelligē subas sepatas scdm q nobis unit. i. itellectōe q nob attribuit. 7 p hoc h⁹ 2° methaph. oīm to p p rōz breuē. qa aliter nā fecisset aliqd ociose. qō declarat. quia fecisset aliqd nāliter itellcm alīj nō itellcm a b aliq̄ sicut si fecisset solē nō ophēsū ab aliq̄ uisu. qō est extra dignitatē ī nā. 7 h⁹ rō iferr declarabit 7 defendet. Et ad uidēdū modū scdz quē otīgit nob ista itellectio pmittit oīm. q̄dā fūdamta q̄ pncipia p se nō ī ista scia ¶ Primū fūdamtū ē q itellectus nr hz duas actiōes. i. duas opatiōes q̄ attribuūt nobis ita. s. q denoīant nos hoīes. quar una ē de genere passiōis 7 ē itelligere. 7 alia ē de genere actionis 7 est abstrahere formas 7 eas denudare a māis qō nihil aliud ē nisi facere eas itellectas ī actu p⁹ q̄ erāt intellecte ī potētia. 7 dico q iste due opationes nob attribuūt 7 denoīant nos hoīes. dicimur enī itelligētes 7 abstrahentes. Et p⁹ illd fūdamtuz adiūgit oīm. quedā de opatione istar opationū 7 d opīone Alexā. ꝟ illa sūt q̄ licidētia 7 sūt sat manifesta iō ptrāseo. ¶ Vltius accipit oīm. q itellcūs ī nobis duob modis sumit. aut nāliter. aut volūtarie. nāliter quidē dicūt illa fieri q̄ fiunt sine rōcinatōe pcedēte ī quib itellcūs nō pōt dissentire cognitis terminis nec uolūtas pōt nō uelle credere eē uera. 7 sūt pme ppōes d quib nescim⁹ qñ extiterūt. i. qñ p accepimus cognitōes ear 7 uñ 7 qūo. intellecta aūt uolūtarie. i. p rōcinatōz pcedentē ex pmis ppōib dstitutā. 7 sūt dctones que demrant ī scietijs. vbi gra. d pmis. oē totū est maius sua pte. 7 si ab eq̄lib eq̄lia demas q̄ remanēt sūt equalia. 7 alia h⁹mōi pncipia p se nota q̄ etiā vocant dignitates. int quas est una pma. s. nō otingit idē simul eē 7 nō esse ut 4° methaph. Iste. n. ppōes dicunt nr nāliter intellecte qa ītellectus p suā nām ē nat⁹ recipe cognitōz earr nō precedente alia rōcinatōe ꝟ solū pcedēte cognitōe terminorr ut etiā p⁹ p posteriorr. Intellcā aūt uolūtarie sūt illa q̄ nō statī sūt manifesta itellectui eē uera sed oz pcedere aliquā rōcinatōz ad credēdū ea esse uera ita q ītellcūs nō ocedit ea nisi uelit 7 nisi p uolūtatē 7 ex ppōsito rōcinat⁹ fuerit ad ea sufficient. 7 h⁹mōi sūt oēs dctones q demrant ī phia. q̄uis quedā earū sint ppīqores pncipijs p se notis q̄ alie ut sciūt expti. ¶ Vltius accipit oīm. q cognitōes pmarr ppositōnū dependent ab itellcū agēte qō facilr p⁹ exercitato ī ista scia. nā ipe intellcūs agens ē ille q facit ex potētia itellectis actu intellecta ut pus apparuit. resaūt ī portate p termios ex quib h⁹mōi ppōes dstitutūr sūt itellecte ī potētia ut totū 7 ps 7 alia h⁹mōi 7 istarr terr significata regrunt ad itelligēdū pmas ppōes. ¶ Vltius accipit oīm. 7 dcludit q intellecta uolūtarie dependēt ab ipo itellcū agēte 7 a pmis ppositōib. q̄ uelit dicē. q itellectiones dctonū q̄ acquirunt p rōcinatōes cānt ab itellectu agēte 7 a cogne uel habitu pmarr ppōrr. Nō. n. possum⁹ rōabiliter dicē q ipe ppōes ñ hēant itroitū ī eē itellcōr acquisitorr. i. nō hēant aliqualr cālitatē supra ipa itellecta uolūtarie qa manifestū ē unicuiq; p experientiā q ipe non credit firmr h⁹mōi ppōes eē ueras nisi reducāt ad aliās ppōes manifestas 7 dcessas. 7 ppt h⁹ dictum ē ī p posteriorr. q oīs doctrina 7 oīs disciplina itellectiua fit ex pexisti cognitōe. s. pncipiorr. Nec etiam possum⁹ uere dicere q sole ppōes uere note sufficiāt ad cognitiones ipar dclusionū. iam. n. declaratū est agēs eē unū 7 eternus supple qō facit de eē ī potētia itellecto actu itellectuz. ¶ Preterea cognitōes pmarr ppositionū dependēt ex itellectu agente. g̊ etiā cognitōes uolūtarie q dependent ex pmis ppōib cānt ab intellectu agente aliq̄ mō. qa qō ē cā cause est cā causati. Deinde accipit oīm. q cū aliqua actio dpēdet a duob⁹ agentib ogregar. necesse est ut unum illor sit q̄si mā uel īstrumentū ad alterū. 7 aliud sit q̄si fora aut quasi agēs pncipale. 7 ex h⁹ dcludit q intellectus ī habitu q est ī nobis. i. habitus 7 cognitō cōclusiōis dependet ab itellcū agēte 7 a pmis ppōib⁹ aut ita q ppōes sūt q̄si mā. i. ad modū māe 7 itellectus agēs ad modū forme. aut ita q ppōes sint q̄si īstrumētū. itellcūs agēs sit q̄si efficiēs pncipale. ꝺ positio n. in h⁹ ē quasi dsimis. i. q̄si redit ī idē siue intellectus agens se hēat ad modū forme siue ad modū agentis pncipalis. Et similr non multū differt siue ppōes sint ad modū māe siue ad modū īstrumēti ¶ Q aūt ī ista actiōe. s. īductiōe itellcūs uolūtarij itellcūs agēs hēat se ad modū forme 7 pme ppōes ad modum māe declarat oīm. ualde subtilr. qa oīa duo q̄ sunt ī eodē subiecto 7 alterū ē pfectiu⁹ alto. nec ē ut respectus pfectionis ad min⁹ pfectū sit sicut respect⁹ forme ad māz. vnde dicim⁹ q uirtus ymaginatiua se hēt ad sensū cōe; sicut forma ad māz. ¶ Nūc aūt unū 7 idem est subiectū pmarū ppositionū 7 itellcūs agens. s. itellectus possibilis qui ophendit h⁹ ambo. sicut dyaphonū unū 7 idē ē subm lumis 7 coloris 7 lux est efficiens colores. i. intētiones colorr scdm opīones quorūdaz. 7 similr itellcūs agēs ē efficiens cognes pmarr ppositonū ut dictū ē pus. Sic igit manifestū est q itellcūs agēs ī ista actiōe se hēt ad modū forme aut ad modū agentis pncipalis. ppositōes aūt prime ad modū māe uel īstrumēti ¶ Et nōdū circa illud q notant dictū est itellectuz agentē se hre ad modū forme aut agentis pncipalis 7 ppōes ad mōz māe

UVA. BHSC. IyR_010

nel ad modū īstrumēti nō q̄ sit ī rei uerītate ⁊ ꝑpissime forma aut agēs ꝓncipale ⁊ ꝑpōes sint ve mäe aut vez īstrumētuz. qa nullū generabile ⁊ corruptibile ē ꝑpe mä eterni. mō cognitō ꝓmaz ꝑpositiōuz ē generabīl ⁊ corruptibilis. ⁊ ītellcūs agens ē etn̄ utz ex dictis. ¶ Silr nullū generabīle ⁊ corruptibīle ē īstrumentū imediatum agentis eterni ⁊ icorpei. Celū. n. qđ ē īstrm̄ imediatū ītelligētie est eternū scđm suā subaz utz p̄ celi ⁊ mūdi. etiā instrm̄ ꝑprie dictū mouet ab agēte ꝓncipali ut securi a domificatore ⁊ celū ab ītelligētia. ꝑme aūt ꝑpōes aut earum hītus aut cognitō n̄ mouet ab ītellectu agente. iō ītellcūs agēs ē efficiēs scđm cōez ⁊ famosaz acceptōz agentis. i. p motū uez ⁊ ꝑpe dictum. ¶ Dis igit̄ fundamenē ꝓmissis dīc arm̄. inuētuz fuisse modū scđm quē ꝓtigit ut ītellcūs agēs ꝓtinuet nob ī postremo ⁊ cā q̄re nō coplat. i. nō venit nobis ī ꝓncipio ē ista. qm̄ cū ītellecta speculatiua copulant nobiscū p forās ymagīabiles tūc ītellect⁹ agēs coplat cū itellecti speculatiuis. Illud. n. qđ ꝏphendit ea est idē. s. ītellectus mālis. necesse ē ut intellcūs agens copulet nobiscū ꝓtinuatōe ītellectoz speculatiuoz. ⁊ cū ītellcā speculatiua fuerint existētia ī nobis ī potētia ipe erit copulat⁹ nobiscū ī potētia. ⁊ cū ītellecta speculatiua fuerīt exīntia ī nobis actu ipe erit tūc copulat⁹ nob ī actu. ⁊ cū quedā fuerit ī potētia ⁊ quedā ī actu tūc ipse erit nobis copulatus scđm ptez ⁊ scđm ptez nō ⁊ tūc dicim⁹ moueri ad cognitōz. ⁊ maīfestū ē q̄ cū iste mot⁹ ꝏplebīt tūc stati ipe ītellcūs coplabīt nobiscū oībz modis. ⁊ tūc ꝑportio eius ad nos in illa disꝑōe est sicut ꝑportio ītellectus in actu ad ītellcm̄ ī hītu ⁊ cū ita sit ꝓtingit q̄ hō ītelliget p ītellcm̄ sibi ꝑpriū alia entia ⁊ ut agat actōe sibi ꝑpa ī oībz ētibz i. ut exerceat opationez sibi ꝑpam respcū oīuz ētiū sicut ītelligit p ītellcm̄ q ē in hītu q̄n fuerit ꝓtinuat⁹ cū intētiōibz ymagīatis oīa entia ītellectōe ꝑpa. hō igit̄ scđm hūc modū ut dicit Themist⁹ assīlat deo. i q ē oīa entia q̄quo ⁊ sciens ea q̄quo. Entia autem nihil aliud sūt nisi scīa eī⁹. s. dei. Qđ sic intelligo q entia scđm q sūt in deo nō sunt aliud nisi scīa eī⁹ ⁊ scīa eī⁹ ē cā ꝑma ⁊ nobilissima oīuz entiuz utz iz° methaꝑh. Et silr hō scđm ītellcm̄ ē oīa entia q̄ntuz ad eoz scīas aut cognitōes ⁊ est cā oīuz entiū q̄ntuz ad eoz cognitōes ītellectuales. ⁊ q̄ mirabilis est iste ordo ⁊ q̄ extraneꝰ iste modus eēndi q̄i dicat m⁹tū. Et istuz modū eēndi hoīs. s. adeptiōz ītellcūs agēd p quē ītelligit subas sepatas aut ipaz ītellcōz subaz sepataz p intellcm̄ agentē adeptuz posuit arm̄. esse ꝑspitatē. i. felicitatē hoīs scđz q hō utz iz° methaꝑh. ꝏmētoz 35° ubi sic logt. Ex hīs quidē bn̄ appet q Aza. opinat q foīa. i. felicitas hoīuz in eo q hoīes st nō est nisi p ꝓtinuatōz eoz cū ītellectu q ꝺclaratus ē li° d aīa eē ꝓncipiū agēs supple d potētia intellecti actu ītellecta ⁊ mouēs nos ad intelligē. Q aūt cōiunctio nr̄a cū ipo ītellectu agēte sit possibilis ꝓbat arm̄. ibidē. cuz itelligētie abstracte ī eo q abstracte sint ꝓncipia illoz q̄tū sunt ꝓncipia supple mouētia duobz modis. s. scđm q mouentes ⁊ scđm q fines. intelligētia aūt agēs inq̄tū ē abstracta est ꝓncipiuz supple mouēs inq̄tuz mouet ītellcm̄ nr̄m possibilē ad itelligēdum utz ex dictis. nccē est igit̄ q moueat nos scđm q amatū amās. i. ī rōe finis. ⁊ si oīs mot⁹ neceſſe ē ut ꝓtinuet cuz eo a quo fit scđm finē. i. oīs motus nālis puenit ad finē ad quē ordinat nccē ē ut ī p⁹tremo ꝓtinuemur cū hīs ītellcū abstracto. i. cōiungamur cū eo ⁊ adipiscamur illū aliquo mō ita q erim⁹ dependētes a tali ꝓncipio a q̄ celū dependz q̄uis hīs sit ī nob aliquo tpe. i. q tūc ītelligem⁹ p ꝓncipiuz quodāmō simile principio a quo celum dependet. sicut enī ꝓncipium a quo celum dependet est cā ol⁹t oīuz entiū ita ītellcūs agens cui ꝺiungemur ꝓpleta generatōe ītellect⁹ ī hītu ē cā oīuz nr̄az ītellectōuz ¶ Est g̃ itentō arm̄. sic arguere. p oēm motū nālem determīatum acqrīt aliq̄ mō illd qđ ē finis illi⁹ mot⁹ hīs pz. qa alit ille motus eēt frustra. hīs ītellect⁹ agēs ē finis illi⁹ mot⁹ spūalis q ē generatō ītellect⁹ ī hītu. qa ītelligētie abstracte sunt cause finales motuuz q suut ab eis. Vn̄ zo. phicoz arm̄. dicit q entia eterna ꝓmaria ītentōe agunt ꝑpt̄ se. g̃ p generatōz ītellcūs ī hītu aliquaī acqrīt ita q aliquo° sit foīa intellect⁹ possibilis. ⁊ qa res opat p suā opationē ꝑpam quā pus nō hēbat iō p h⁹mōi adeptionē ītellect⁹ agētis nos ītelligim⁹ aliqd uel aliq̄ q̄ pus nō ītelligebam⁹ saltē eodē mō. s. subas abstractas q̄s ipe ītelligit p se ipz. Et forte ad istā ītentionē dīc arm̄. iz° methaꝑh. ꝏmēto 16° q cū iste ītellcūs. s. ītellect⁹ agens fuerit denudat⁹ a potētia uidelz cū ipe fecerit de oībz potētia ītellectis actu ītellecta ⁊ nō remāserit aliqua potentia ꝑuata sua actōe tunc ītelligem⁹ p ipm̄ scđz q actio eius ē suba eius ⁊ ē ultima ꝑspitas. Intelligemus g̃ p ipm̄ ea ītelligibilia q̄ ipe ītelligit p suaz subaz. s. subas sepatas. Vez est tn̄ q aliq̄ ītelligūt illud de intellectu possibili. s. q cū ipe fuerit denudatus a potētia. i. a ꝑuatōe. ita q oīs potētia recepti ua quā hēbat fuerit deducta ad actum ⁊ oīs ꝑuatio actus q̄ inest in ꝓncipio sue uniōis ad individuuz fuerit remota p acqsitōz illius actus tūc nos ītelligemus p ipm̄ scđm q actō ei⁹ est suba. i. ītelligem⁹ p subam ei⁹. ¶ Nunc oz exponē illud q ibi subūgit ⁊ hīs ē ultima ꝑspitas. s. ītelligere subaz ītellectus possibilis. vez ē respectu oīuz ītellectionū qbz ītelligunt illa q̄ sunt de se potētia ītellecta. Nam int oīa entia q̄ sunt potētiaī ītellecta ⁊ q̄ nō sunt actu ītellecta de sui nā intellect⁹ possibilis ē nobiliora res. ⁊ iō eius ītellectio ē nobiliora ītellectōibz taliū entiuz ⁊ p cōs in ipa ē magna felicitas ⁊ ꝓpinqoz ē felicitati oībz illis. nō tn̄ simplr ē felicitas nr̄a ⁊ sic ītelligēt. De quo aūt ītellectu logt ibi arm̄. n̄ ē bn̄ maīfestū. tn̄ de utroq; bn̄ pōt rōnabilit exponi utz ex dictis.

¶ Decigit est q̄i tota sntia arm̄. de isto ꝓposito q ītellectus nr̄ intelligē pōt subas sepatas scđm q nobis attribuit. s. ītellectōe noua que dnoīat nos ⁊ a nob dependet ⁊ de mō scđm quē hīs ītellectio ꝓtingit ¶ Ad maiorē autē euidētiā ⁊ certitudinē ꝓdicte sentētie mouere uolo aliq̄s difficultates. ꝓtra dicta ⁊ eas soluere scđm posse meū. Vna qdē difficultas est. q̄lit ꝓpleta generatōe ītellect⁹ speculatiui aut ītellectus ī hītu ꝓtingit q ītellcūs agens sit foīa ītellcūs possibilis alit q̄ pus. Nā ipe ītellcūs agēs aut inhez ipi ītellectui possibili ⁊ ipm̄ iformat sicut eī⁹ ꝑma pfectō aut ē q̄dā suba subsistēs p se ¶ Si ꝑmo°. g̃ p generatōz ītellcūs speculatiui n̄ fit d nouo foīa ītellcūs possibilis. Si zo°. s. q ipe ītellectus agēs sit suba p se subsistens nunq̄ erit suba p se inhērens ipi intellectui possibili nec ipm̄ iformās. qa absurdū eēt dicere q aliq̄ suba q̄ pus erat p se subsistens postea sit inhērēs alicui alteri. sicut etiā absurdū ē q aliq̄ suba inhērēs subiecto postea sit p se subsistēs. Et adhuc qd esset qđ destrueret p se subsistētiā ītellcūs agēd ⁊ qđ eī⁹ inhērentiaz nouā efficeret ? Nō ē assignare nisi quis fingeret. q̄lit g̃ ꝓtingit ītellcm̄ agentē de nouo posse vnirī ītellectui possibili sicut foīa eius p quā ītelligit d nouo ? nullo. n. mō adhuc uidēt sufficere cōplemētū actuatiōis ītellect⁹ possibil. Nā si ītellcūs agēs est suba p se subsistēs añ ꝓplemētuz illud ⁊ p⁹ ꝓplementū illud remanet subsistēs tūc nō ē magis foīa q̄ pus. Et auget hanc ꝺubitatōz. qa dictū fuit pus ītellcm̄ possibilē eē ens pure ī potētia ⁊ ei⁹ pfectionē ītrinsecā eē ītellcm̄ agentē. sicut. n. sp ītellectus agēs ē unit⁹ possibili ut foīa q̄te perit tota positio supꝑ dicta. ¶ Alia difficultas ē de illo qđ arm̄. dicit q cū aliq̄ ītellecta speculatiua fuerīt ī potētia ⁊ q̄da;

UVA. BHSC. IyR_010

ī actu tūc ītellect⁹ agēs erit copulat⁹ scd̄z ptē⁊ scd̄z ptē nō. ℔. n. uī oio īpossibile qa cū ītellect⁹ agēs sit una ſba īcōpea simplex nullas h̄z ptes nec q̄titatīas nec eēntiales nec subiectīas⁊ si h̄z ptes q̄ ſūt ⁹tutes ei⁹ ille nō sepant̄ ab eo nec uniūt ītellectui possibili q̄litcūq; sit pfectus aut ois̄positus. ¶ Alia dubitatō ē d̄ ℔ qđ ō̄m. oīc illā ītellectō̄z q̄ ōtingit p ītellectuz adeptū eē felicitatē hoīs. p̄ qa felicitas hoīs ōsistit ī actu sapiētie ut̄z x°ethicoz. maīfestū aūt ē q⁹ h⁹mōi ītellectio nō ē actus sapiētie ut ō̄m. ōfitet̄ in isto z° dicēs q⁹ sua ītellectō̄ n̄ est aliq̄ scīaz̄ spēc̄atiuarum.

¶ Pr̄eea felicitas ē bonū cōe. i. qđ pōt ōtingē cuilz n̄ ozbato ad uirtutē ut Az̄. docet p̄ ethicoz. talis aūt ītellectō̄ subaz̄ sepataz̄ p intellcm̄ adeptuz̄ p̄cedēte opleta generatiōe ītellcūs spēc̄atiui aut ītellcūs in h̄itu nō ē bonū tale potēs ōtingē cuilz hoī n̄ ozbato īmo ualde pauci aut nulli sūt hoīes qb⁹ ōtingit ītelligere oīa ītelligibīa. g̃ uī q⁹ ℔ n̄ sit hūana felicitas.

¶ Itē cū pbia p̄actica sit aliq̄ ps eēntialis pbie mitū ē q⁹ ō̄m. ī toto isto ōmēto n̄ logt̄ d̄ ītellect⁹ opabīlb⁹ ℔ solū d̄ ītellectis spēc̄atiuis utz intuenti ōmentū.

¶ Itē uī q⁹ tō ō̄m. q̄ putat posse ꝓbar̄ q⁹ ītellect⁹ nr̄ ītelligat subas sepatas n̄ ē efficax. qa frustra ē illud qđ ē natū attingē aliquē finē⁊ nō attingit ip̄z scd̄z Az̄. z° pbicoz. mō intellcūs nr̄⁊ eius ītelligē nō ē finis subaz̄ sepataz̄ ut maīfestū est. qa iferiozē eis⁊ mīn⁹ nobilis. g̃ ītelligētie sepate n̄ erūt frustra dato q⁹ nō ītelligant ab ītellecū nro d̄ oppositū vult illa tō ō̄m. ut dicūt isti sic opīantes. ¶ Ad p̄mū isto⁊ credo eē dicēdū saluo meliōi iudicio q⁹ opleta generatiōe ītellcūs ī h̄itu uel ītellcūs spēc̄atiui ip̄e ītellectus agens q̄ntū ad suā subaz̄ nō uenit̄ de nouo ipi ītellcūi possibili ut fōra. īmo q̄ntū ad ip̄am subaz̄ ip̄e sp̄ ē uenit⁹ ei ut fōra ip̄m īforans. ℔ bn̄ unit̄ ei tūc d̄ nouo q̄ntū ad ei⁹ cognitiōz ita q⁹ cognitō ītellectus agēd uenit̄ ītellectui possibili ut qdā actus⁊ forma.

¶ Ad d̄ euidētiā ōsiderandū ē. q⁹ ītellcūs possibilis natus ē accipe cog̃nē cuiuscūq; subē p eius effcm̄ p se⁊ ꝓp̄ū.⁊ ℔ ē maīfestū paz̄ exercitatī ī scīa nāli. cōstat aūt q⁹ act⁹ ītellcūales q̄s recipit ītellcūs possibīl ſūt effcūs p se⁊ ꝓp̄ū ītellectus agētis q facit uīt̄ de oī potētia ītellecto actu ītellcm̄ ī intellcū possibili.⁊ ip̄e nō ē natus facere īmediate alios effect⁹. n̄ segt̄ q⁹ ītellcūs possibilis p cog̃nē suoz̄ actuū q̄s recipit natus ē recipe cognitō̄z ip̄ius ītellcūs agēti.⁊ sic intellectus agēs q̄ ad suā spēm aut cog̃nē uenit̄ ītellectui possibili de nouo.⁊ cū ītellectus possībīl recipit aliquē actū ītellectualē ꝓductū ab ītellectu agente⁊ ip̄m cognoscit tūc ōtingit ei ītelligē ītellcm̄ agētē q̄ntū ad uirtutē actiuā illius actus.⁊ cū accipit q̄sdā actus⁊ quosdā n̄ tūc cog̃scet ītellcm̄ agētē q̄ntū ad aliquā ⁹tutē ul' cālitatē⁊ q̄ntū ad aliquā n̄.⁊ cū recipit oēs actus intellcūales q̄s nat⁹ ē agē ītellcūs agens⁊ eos cognoscit tūc accipiet cog̃nē ītellectus agētis q̄ntū ad oēm eius cālitatē⁊ ⁹tutē. tūc ultius subaz̄ ip̄ius agētis.⁊ ℔ mō ītelligo ⁹ba ō̄m. q⁹ cum ītellecta fuerit quedā ī potētia⁊ q̄daz̄ ī actu tūc erit copl'atus. i. uenit⁹ aut ōiunct⁹ scd̄z ptē supple cog̃nis ⁹tutē ei⁹.⁊ scd̄z ptē n̄ g̃ ꝛc. ¶ Dicat g̃ ℔ mō q⁹ cū ītellect⁹ possībīl fuerit actuat⁹ oīb⁹ actib⁹ rez̄ intelligibiliū ptinentiū ad pfcōz uniuersi q̄s act⁹ ꝓducit ītellectus agēs tūc p cognitō̄z illoz̄ actuū ip̄e deueniet in cognitiō̄z sui ip̄ius ut ꝓ⁹ dictū fuit. Et ulteri⁹ p cog̃nē istoz̄ actuū ducet ad cognitiō̄z ītellcūs agētī a q̄ ꝓducunt̄.⁊ sic unier̄ ītellectus agēs ītellcūi possibili ut fōra⁊ p eū sic uenitū ōtinget ei ītelligē alias subas sepatas. Sz ℔ sūt due qōes. ꝑma ē q̄re pactus ītellcūales q̄s recipit ītellcūs possibilis p⁹ pueīt ad cognitō̄z sui ip̄ius q̄ ad cog̃nē ītellcūs agētis cū isti actus d̄pendeāt ab utroq;. Secūda qō. q̄re⁊ quo° cū ītellectus possībīl sic ītellexerit agentē ōtingit ei p eius ītellectō̄z īforantē ip̄z intelligē subas sepatas

¶ Ad ꝑmā dico q⁹ illud ꝓ tāto ōtingit q⁹ h⁹ actus ītellcūales siue sint h̄itus siue cog̃nes q̄dāmō sūt ꝓpinquores scd̄m nāz ipi ītellectui possibili q̄ agēti cū iformēt intellcm̄ possībīle⁊ nō agentē p se.⁊ iō ītellectus possibilis denoīat̄ ītelligens. Vñ Az̄. loquēs de ītellcū possibili oīc ip̄m ītellectū q̄ opinat̄ aīa⁊ ītelligit eē ptē aīe q̄ cognoscit⁊ sapit aīa. ℔ isti actus intellcūales nō denoīant ītellcm̄ agentē nec in ipso recipiunt̄.⁊ iō ō̄m. oicit ī isto z°. q⁹ ītellectus agens nihil ītelligit ex eis q̄ sī ℔.⁊ ī 5° methaph. ō̄m to x° dixit q⁹ illud q̄ ītellcūs agēs agit ē al'n ſba. i. fōra ī alio recepta nō sibi. i. nō recipit ī eo⁊ sic q⁹ tles act⁹ sūt q̄dāmō ꝓp̄īquores ītellectui possībīli q̄ agēti inq̄tū ip̄m īforant⁊ pficiūt. iō scd̄m istū respcm̄ ꝓ⁹ ducunt ī cog̃nē ītellcūs possībīl' q̄ agētis. Ad aliaz̄ qō̄z breuit̄ dico q⁹ mihi uī q⁹ ītellect⁹ agēs ē ifimus p⁹ ītellcm̄ possībīlē ī genere nāe ītellectual'⁊ p oēs oēs alie ſbe sepate sūt nobiliores. eo q⁹ sunt fines ip̄i⁹⁊ ip̄e ē creatus a qualz̄ sicut a suo fine aliquo°. Et ꝓp̄t ℔ cū ītellect⁹ possībīlis accepit noticiā pfcāz̄ ip̄ius ītellcūs agētis ōtinget ei ītellectio ſbe īmāl' ꝓpinqssime ei ī nā⁊ ultī⁹ ōtinget ei cognitō altius intelligētie supiori⁊ sic sp ascendēdo pueīet ad cog̃nem ſbe supme que ē de⁹ gl̄osus⁊ ī ℔ est ei delectatō maxīe⁊ felicitas q̄quo°. ¶ Vtz aūt oēs iste cognitiōes ōtingāt ei simul ī uno īstāti aut sucessiue ōsiderādū ē. tñ puto simpl'r uez̄ eē q⁹ cognitō pcā ītellcūs agentī est p̄patio⁊ diſp̄ō ītellcūs possībilis ad recipiendū ītellectō̄z altū⁹ ſbe sepate īmediate se h̄nte ad ip̄z⁊ illa ad aliā⁊ sic sp usq; q̄ pueīat̄ ad cognitō̄z ſube pfcīssime q̄ est de⁹. ¶ Ad aliā difficultatē possum⁹ dicē q⁹ d̄ ſuba supma q̄ ē d⁹ pōt h̄n̄ duplex cognitō ītellectiua. una qdē simplex⁊ ituitiua sine affirmatiōe⁊ negatōe. alia enūciatiua scd̄z affirmationē⁊ negatō̄z. s. q̄ intelligit deus eē ens ꝑmuz⁊ ſuba ꝑma⁊ actus ꝑm⁹⁊ putissimus⁊ cā oīuz̄ alioz̄ entiū⁊ ītelligēs⁊ ītellectus⁊ h⁹mōi talia. Modo dicēz̄ q⁹ cognitō simplex⁊ ituitiua qdditatis diuine pfcīssima n̄ h̄t ab ītellcū possībīli sine ītellcū adepto mō ꝑus posito.⁊ ista ītellectio simplex⁊ ituitiua q̄ ōtingit p ip̄m ītellcm̄ adeptū sine dubio ē nobilioz̄⁊ dignioz̄ oī alia cognitōe simplici cuiuscūq; alter⁹ entis. quēadmodū ip̄e de⁹ sup̄m⁹ est ſba nobilissīma⁊ totalit̄ optima eoz̄ que ī nā sūt. Vñ ista opatō cū sit nobilissīma⁊ pfectissīma respcū oīuz̄ ītellectionū simpliciū pōt ꝺpetent̄ dici maximū bonū in genere taliū actuū⁊ felicitas hoīs respectu oīuz̄ alioz̄ actuū simpliciū.⁊ sic ītelligendū ē dictū ō̄m.⁊ ℔ ur̄ eē ītentio ō̄m. 9° methaph. sup illo verbo Az̄. ⁹sus finē. s. ℔ ignoz̄auit nō q̄lis cecitas. Ibi. n. ō̄m. habet lr̄am affirmatiuā ī eius expositōe dicī sic. Et ī nuit p ℔ q⁹ nō ītelligē res abstractas p ītellectū hūanū est in itellcū nr̄o ī ꝓncipio sil'e cecitati in oculo anteq̄ pficiat̄ ītellectus. ℔ enī. s. itelligere res abstractas n solū ī uenit̄ in hac uirtute ī suo p̄ eē ℔ in suo ultimo esse⁊ ℔ declarauim⁹ ī alio loco.⁊ declarauim⁹ q⁹ foztuitas maxīa. i. felicitas maxīa respectu oīuz̄ ītellectionū simpliciū supple que ē respicē ītellectū sepatū ē p potētiā q̄ fit in ītellectu spēc̄latiuo apud suā ultimā pfectō̄z ſimilē potētie q̄ fuit ī uisu apud aspectū ad colozes n̄ p potētiā de mō potētiaz̄ cog̃scitiuaz̄ que accipiūt p cognitō̄z. q̄i dicat. q⁹ cū ītellect⁹ speculatiu⁹ fuerit pfectus tūc hēbit potētiā ituitiuā ꝓpinquā ad ōsiderandū ītellectū sepatū sicut uisus ad uidēdū pn̄te sibi coloze genetāte in eo suā spēm hēt potētiā ꝓpinquā intuitiuā colozis.⁊ illa ōsideratio quā tūc hēt ītellcūs possibilis de ītellectu sepato nō est p aliquē h̄itum acquisitū ℔ p cognitō̄z. i. tō̄cinatō̄z sicut putauit Auēpace. ℔ cognitio enūciatiua scd̄m affirmatiō̄z uel negationē̄z de ipso deo sup̄mo

UVA. BHSC. IyR_010

bñ hēt p hītuz sapiētie 7 acquīt p dem̄rationez. i. ex
pncipijs ut hz uidēi iz° methaph. ubi dem̄rat q ipe
deus ē suba 7 actus putus 7 q intelligit se ipm 7 hȳ
talia. 7 hūtiq; noticia pfcīssima nō hēt nisi p̄cedēte
cognitiōe ītuitiua p̄dcā p ītellectm̄ adeptū. 7 ī illa co
gnitiōe dī enūciatiua ponit felicitas hūana simplr
7 ultimāte. 7 ista nō ottadicūt si bñ ispiciunt ¶ Est
igr ītētio ōm̄. q illa ōsideratō uel ītellectō ītuitiua
simplex eēntie dīne que ōtingit p ītellectū adeptū
ñ p̄cedit īmediate ab aliq̄ hītu spēculatiuo acqsito p
dem̄rationē. tm̄ ōseq̄t q̄dām̄ō disciplinā. i. acqsitōz
sciaz speculatiuaz in q̄tū p scias speculatiuas disponit
intellectus possibilis ad opletā 7 pfcāz cog̃nē ītellectus
agētis q̄ ultīus pficit ad ītelligēdū alia sepata. 7 qa
scie. s. speculatiue pficiunt ad istā cog̃nē ut dictū ē. 7
hoīes iuuant se ad scias speculatiuas ad iuicē utz ad
sensū 7 hēt z° methaph. nō nō ē dem̄otū ex ōnīti qn
hoīes iuuēt se iuicem ad istā nobilez cognitionē ut
dicit ōm̄. ibi z̄c. ¶ Ad aliā ocedo maiorē. 7 cū dī. q
talis ītellectō z̄c. dico q ē falsū qa nec repugnat hoī
ex pte aīe sue q̄ hz ad hūc ōsiderū nāle. nec ex pte cor
poris qđ nālit ē p̄pt aīaz 7 ei deseruīēs 7 ad eȳ pfec
tiōes acqrendas. hūc tm̄ uerz est q iste statȳ aīe ītelle
ctiue multū difficilis est ad acqrendū pfectē scias. 7
multa īpedimēta ōtingūt qbz multi hoīes deficiunt
a opleme̅to hȳ felicitat. 7 unū illoz ē qa aliq̄ mlti
reputāt istā opationē eē sibi ipossibilē. 7 ō nō labo
rant ad eius acqsitionē ꝟ declināt ad p̄secutōz alioz
bonoz iferiorz 7 qdā ad delectatiōes bestiales. 7 sor
te hūc ē cā q̄re multi hoīes q dediti sūt phie īueniunt
corrupti ut īnuit ōm̄. in isto z°. ome̅to p̄. Et puto q
illi q reputāt istā pfectōz ipossibilē hoī 7 hūc ꝓpalant 7
colorāt oāt multi hoīb occasionē diuertēdi a bono
suo 7 declīnādi ad īhonesta qa nō possunt dem̄rare
aliā pfectōz nobiliorē, ppt̄ cuȳ adeptōz hoīes tatōe
uigētes debēt fugē opa īhonesta 7 uiuē scdz ūtutes
ꝟ ꝓmittūt talia q nō possunt tōīb ouīci cū tm̄ hoīuz
genȳ atte 7 tōe uiuat sicut ī lege machometi 7 ī alīs
mlt̄is falsis legibz positis uolūtarie. Si qs aūt nitat
tōīb euidētibz declarare possibilitatē hȳ pfectionis
multū īdubitant ꝓuocabit aīos tōales ad amorem
ūtutis moralis sine q̄ hȳmōi pfectō nō pōt adipisci.
Vñ 7 ōm̄. 4° phīcoz declarat elegant onexionē uir
tutū cū pfectōe sciaz speculatiuaz īmo oēs philoso
phātes erāt uirtuosi aliqbz tpīb oī genere uirtutū
mōaliū utz ibid auctoītate Alexā. 7 Az. ī h°. d mōte
sua dicit q phūs purȳ 7 pfectȳ mōtificauit oīa deside
ria sua ī omestiōe ī potu in uestitu ī thesauris auri 7
argēti 7 ōtempsit oēs delcātiōes q̄ adducūt ipm ad
destructōz aīe 7 corpis. Et dī hūc nō plus ad pns ¶ Ad
aliud pōt dici duit. q ꝓ tanto magis loqt̄ ōm̄. de ītel
lectis speculatiuis q̄ opatiuis qa ipa ītelligibilia spe
culatiua magis ptinēt ad pfectōz uniuersi q̄ opabilia ab
hoīe. 7 sīlr hītus speculatiui magis ptinēt ad pfectiōez
ītellectūs possibilis q̄ practici. 7 hūc satis ē rōabile quia
certū est q optimū entiū speculabiliū. s. deus supmȳ
ē melioȳ optimo opabiliū hūanoz. 7 similr optimus
hītus ītellectūalis speculatiuȳ ē meliorī optimo habitu
practico sicut ē iusticia. nō tm̄ negat ōm̄. qn habitȳ
practici ptineāt ad pfectionē ītellectūs possibilis qui
ꝓpant ad ītellectm̄ adeptū. ¶ Vel dicat q ōm̄. uocat
generalr ītellectā speculatiua quecūq; volt ōphēsa 7 sic
distinguit ītellecta speculatiua ab eis q̄ īdiuidualr
ophendunt 7 nō ab ītellectis opatiuis. 7 hūc forte ē
ueniēs. qa certū ē q ophēsiones 7 hītus īdiuidua
les nō ꝓpant ītellectm̄ possibilē ad intellectū adeptū.
ꝟ hītus 7 ophensiones vles q̄ dependēt effectiue ab
ītellectu agēte ut pus dictū ē. ¶ Ad illud qđ obicit
ad tōz ōm̄. dicēdū ē q ꝓcedit ex malo ītellectū vbōz
ōm̄. nō. n. accipit ōm̄. q ītellectus nr̄ sit finis subaz
sepataz. ꝟ suppoīt q ipe sube sepate q̄ntū ē d se sunt
nate nālit ītelligi ab ītellectu nr̄o cū ipe ordineātur
sub eius obo p̄. s. sub ente. īmo etiā sūt entia nobi
liora oībz alīs. 7 si hȳmōi sube sūt nate ītelligi ab in
tellectu nr̄o sequit neccio q ītellectȳ nr̄ natus est eas
ītelligē. nā ītelligibile se hz ut actiuū respectu eiȳ a
q̄ ē ītelligibile ꝓpue respcū nr̄i ītellectȳ. nihil aūt
ē nālit actiuū in aliqd nisi illud sit nālit natum pati
ab illo utz de se. 7 sic oz q ītellectȳ nr̄ sit natȳ ītelligē
tales subas. vñ si nunq̄ intelligēt eas manifestū ē q
aptitudo nālis quā hz ad eas intelligēdas esset oīo
ociosa. 7 q hūc sit eius intentio pz p exēplū qđ subdit
sicut si fecissēt solē nō oꝑhēsū ab aliq̄ uisu q tm̄ de se
ē aptȳ natȳ oꝑhēdi 7 p ons aliqs uisus ē natus ipm
oꝑhēdē. ¶ Alīj dicūt alit q ītelligētie hz nō sint ꝓpt̄
ītellectm̄ nr̄m ꝓmaria ītentōe tm̄ secūdario bñ sīt ꝓpt̄
ipm 7 agūt ꝓpt̄ ipm secūdaria ītentōe ut manifestēt
ei se p suos effectus sensibiles. unde ōm̄. p̄ celi dīc. q
oē qđ agit ꝓpt̄ se ꝓmaria ītentiōe agit ꝓpt̄ aliud se
cūdaria ītentiōe nisi eēt aliq̄ nā nō inata ad ītelligē
dū. 7 sic saltē seq̄tet si ītellectus nr̄ nō ītelligēt hȳmōi
subas q ipe eēnt ociose p defectū finis secūdarie in
tenti qđ est absurdū. 7 ō tō ōm̄. est multū efficax 7
ꝓpinq̄ ꝓncipijs p se notī ī isto genere. ꝓpt̄ qđ uere
cundet ille q p̄sumpsit dicē talē rōz eē sensibilem.
¶ Nullus. n. ī rebz phīcīs iuenīȳ ē illius subtilē pspica
citatē excedē. īmo nec ei equipari. q̄uis aliq̄ nescio
qua supbia moti p̄sumpserūt aliqs frīuolas obiecti
ones scribere dtra ipm qs pauz exercitati cōstat cui
aut nullius eē ualoris ¶ Ad pmā rōz ī pncipio qōis
adductā cū dī. q ītellectus nō ītelligit z̄c. dicūt aliq
q hūc ē ītelligendū añ statū adeptiōis 7 añ opleñtuz
generatiōis ītellectus in hītu. ꝟ pȳ hȳ opleme̅tuz 7 in
statu adeptiōis pōt ītelligē sine fantasmate. ¶ Vel
dicat 7 forte melius. q aīa nr̄a sp ad ītelligendū in
tellectiōe noua īdigz fantasmate. ꝟ hūc pōt ōtingē ou
plicit. Vno° q ipm fantasma sit illius rei que ītelli
gīt. 7 hūc mō īdigz fantasmate ad ītelligēdū res nāles
7 sensibiles. Alio° q ipm fantasma sit alicuȳ alterīȳ
ad qđ illud qđ ītelligīt hz hītudinē aut scdm se uel
q̄ntū ad suū actū p quē cognoscīt. mō q̄uis ītelligē
tia nō faciat fantasma ī fantasia tm̄ effectus ꝓpus 7
p se 7 īmediatȳ eius. s. motȳ bñ pōt facere fantasma
suo mō. 7 silr q̄uis ītellectus agēs nō hēat fantasma
tm̄ eiȳ effectȳ ꝓpus depēdet a fantasmatibz q̄uo° utz
ex dictis. 7 ita nccia sūt fantasmata ad cognoscēduz
effectus ītellectus agentī. 7 p ons ad ītelligendū ītel
lectū agentē. Et p hūc satis ouincit error aliquoz qui
ponūt q fantasma nullā cālitatē hēt sup actū ītelle
ctus ꝟ solū ē illud sine quo nō. Qualit aūt īdigem
fantasmate ad cognoscendū ītellectm̄ agentē cū ītel
lectus agēs nō faciat fantasma nec eius effectus exi
stentes in ītellectu possibili. nec etiā fantasma cātur
ab actibz ītellectus agentis. Vñ sine dubio si fantas
ma nō coagēt aliq̄ mō ītellectūi agenti ad ꝓductiōez
suoz actuū q̄s, ꝓducit in ītellectu possibili difficile
eēt aut ī possibile assignare qualit intellectus agens
ītelligeret de nouo a nob. Dicā g̃ saluo meliori iu
dicio. q semp ītellectus possibilis ītelligens aliqd de
nouo 7 añ statū adeptōis 7 pȳ utit aliq̄ fantasmate
7 sine fantasmate nō intelligit. ꝟ nō seq̄t ut illd fan
tasma sit spēs rei q̄ ītelligīt. īmo alicȳ altrīȳ mō pdcō
vbi gra. ītellectȳ possibilr ītelligit lapidē ītellectiōe
q̄ dependz ex fantasmate lapidis 7 intellecto lapide
ītelligit suū ītelligē 7 ītelligit ītellectm̄ agentē q facit
illud ītelligere. 7 cū ita ītelligit singula 7 ītellexerit
pfecte ītellectm̄ agētē tūc ītelliget alias forās abstra
ctas ut dicebat̄ pus. ō nō ualet illa rō. ¶ Et ē aduer
tendū q si hūc rō efficatiā hēret nō solū ꝓbaret q ītel
lectus nr̄ nō pōt ītelligē subas sepatas q̄ntū ad qdi
tates eaz ꝟ etiā nō posset ītelligere eas q̄ntum ad
earū esse. qa īdubitant sicut qdditas sube sepate nō

UVA. BHSC. IyR_010

facit spēm ī fantasia p se ita iſpm eē talis sube sepate nō facit spēz nec aliqđ fantasma facit p se cū sit ī sensibile 7 īmāle 7 icorporeū ¶ Wn soluūt iſti istā rōez p q̄nto est otra eos in q̄ntū ponūt itellcm nr̄m ītel ligere illas subas q̄ntū ad eē. 7 soluta erit p quāto uī eē otra alios q ponūt eas itelligi q̄ntuz ad qdditates eaz. ¶ Ad aliā pōt dici buit q̄ntū ad itentiōez Az. 7 oñ. 8° phicoz. 7 iz° methaph. q ipe deus est īfinitus scđm ouratōz 6 nō ē īfinit9 scđz uigorē. Et similit itellectus hūan9 ē īfinitus scđz ouratōz scđz opīonē Az. 7 oñ. de h3 tñ alibi magl pscrutandū est 7 in 8° phicoz dixi qđ mihi uisum fuit ¶ Alī bñ cōcedūt q intellectus uī nō pōt itelligē qdditatē dei ppt ī pportionē illam 7 forte ocluderet eqlit q nec pōt itelligē eē eius. qa sicut eius qdditas eēt īfinita ita 7 eē eius. cū h3 sint idem realit 7 eentialit in ipo deo. 7 totū h3 ē pturbatio ¶ Ad aliā negāda ē maiō Et ad pbationē dico buit q sicut oñ. dicit ibidem illud dictum phi nō tenotat īpossibilitatē cogscēdi subas sepatas 6 difficultatē. Q aūt Az. uoluerit assignare illā difficultatē p; ex h3 qa ipe ex itentiōe tractat de istis substantijs iz° methaph. demrando de eis aliq̄ pdicata eentialia ut p; ibidez qđ nō faceret si putaret eē īpossibile nobis itelligē subas sepatas. Et ī isto 3° ipe dicit q cū itellectus itellexerit maxīa itelligibilia nō min9 itelligēt infima 6 magl. Dec igit ut credo ē snīa oñ. ī ppposita qōe ī qua quecūq; eēnt otra fidē catholicā reputo esse falsa simplicit 7 sic sufficit ꝛc.

QVoniā autē anima ꝛc.

Dic querit. Vtz potētie aīe sint īfinite. Et arguit p q nō. qa si eēnt īfinite tūc de eis nō eēt osideratō ī scīa. cū īfinituz sit ignotū scđz Az. p phicoz. oñs ē falsuz. utz p Az. q tractat de potētijs aīe. g ꝛc. Oppositū ārguit auctoritate Az. ī isto cº ubi dicit loqns de potētijs aīe sic Mō. n. quodā īfinite uident. ¶ Ad euidētiā ôtand h9 qōis ē osiderandū. q potentie aīe possunt duplr distingui q̄ntū ad ppositū spectat. Vno° possunt distingui in generali ut ī sensum 7 itellcm 7 h9. Alio° possunt distingui ī spēs spālissimas ¶ Itē potentias aīe eē īfinitas pōt duplr itelligi. Vno° q sint īfinite simpliciter 7 scđm se. Alio° scđm qđ 7 q̄ ad nos. s. q sint multum de difficili pttransibiles 7 enumetabiles ab intellcū nr̄o. Tunc dico ad qōz q si potentie aīe distinguāt in genere sic nō sūt īfinite. 7 h3 ē dicē q genera potētiaz aīe nō sūt īfinita. h3 ē euidēs 6 genera potētiaz aīe sūt h9modi. qđ sic declarat ad pns. Oīs potētia aīe uel ē ppa aīe rōali. uel ē coīs aīe hūane 7 alijs aīabz. Si est ppa aīe rōali. aut est nccia ad mouendū uel opandū 7 sic est uolūtas q ē quidā appetit9 7 pncipiū mot9. aut ē necessaria ad itelligēdū. 7 h3 duplr. qa aut ē actiua itellctōis 7 sic ē itellcūs agēs. aut ē receptiua 7 sic ē itellcūs possibil. 7 sic sūt ta genera potētiaz aīe rōal scđz doctrīa; cōez. Si vo potētia aīe ē coīs aīe hūane 7 oībz alijs aīabz. 7 h3 ē duplr. qa aut ē coīs aīe hūane 7 oībus alijs aīabz aliozz uiuētiū. aut ē coīs ei 7 aīe sensitiue solū. Si pmo°. 7 h3 duplr. qa aut ē potentia pncipal aut ōseruiēs pncipali. Si pncipal sic sūt tria genera s. nutritiua augmētatiua 7 generatiua. de qbz alīq dicta fuerūt pus. Si uero sūt ōseruiētes pncipalibz sic sunt q̄tuor. s. attractiua retētiua digestiua 7 expulsiua. ut docet Alb̄tus 2° h9. 7 oñ. in suo colligz. Vez ē tñ q ipe addit ibi distinctiuā ôtutē q̄ sepat nutrimentū puz ab īputo. 6 Alb̄tus 7 alī oph̄dūt eā sub digestiua 7 sic sūt septē genera potētiaz aīe coīa aīe hūane 7 oībz alijs aīabz aliozz uiuentiū generabiliū. Si uero sūt coēs aīe hūane 7 aīe sensitiue solū. h3 ē duplr. qa aut sunt potētie apprehēsiue. i. ordinate ad ophensionē. aut sūt potentie motiue. si st potētie apprehensiue. h3 est duplr. aut sūt exteriores aut interiores. Si exteriores sic sunt quīq; genera q̄ sunt sensus pticulares. s. auditus. uisus. odoratus. gustus. 7 tactus. Si uero īteriores. aut sunt cognoscitiue aut retētiue spēz 7 nō cogscentes. Si sunt cognoscitiue sic ē sensus coīs 7 fantasia. sub q̄ fantasia ophēdunt cogitatiua hūana. 7 extimatiua in bruīd Si uero sūt retētiue. 7 h3 ē duplr. qa aut retinēt formas sensatas 7 sic ē ymagīatiua. aut retinēt ppetates seu itellectiōes nō sensatas 7 sic ē mēoratiua. reminiscitiua aūt uirtus nō ē alia a cogitatiua realiter utz in de mēoria 7 remīscentia ¶ De his aūt ôtutibz aīe sensitiue pus dictū ē in 2° h9 in ultima qōe. 7 sic sunt nouē genera potētiaz aīe sensitiue apprehēsiue Si autē sint potētie motiue. h3 ē duplr. aut ē impans motū 7 sic ē appetit9 sensitiuus. aut agēs ul exeqns motū 7 sic ē uirtus motiua q̄ ē infusa in musculis 7 neruis ut coīt dr̄. 7 sic ī toto q̄ sūt duodecī genera potētiaz aīe sensitiue. Ex qbz appet bñ osideranti q oēs potētie aīe reducūt ad genera. Nā ta st gnā aīe tōal. s. itellcūs agēs. possibil. 7 uolūtas. 7 iz. sūt aīe sensitiue. s. auditus. uisus. olfactus. gust9. tact9. sensus coīs. ymagīatiua. fantasia. mēoratiua. appetus sensitiuus. 7 uirtus motiua exīs in musculis 7 neruis. Et septē aīe vegetatiue. s. nutritiua. augmtatiua. generatiua. attractiua. retētiua. digestiua. 7 expulsiua. Nō q̄ sūt īfinita genera potētiaz aīe. 2° dico q si potētie aīe distinguūt in spēs spālissimas sic nō sunt īfinite simplr 7 scđm tē. 7 h3 ē dicere q spēs spālissime potētiaz aīe nō sunt simplr 7 realit īfinite. qđ pbo sic. Si spēs spālissime potētiaz anime essent simplicit infinite nō eēt aliqua eaz pfectissima int oēs qđ est absurdū. qa intellectus agens ē potētia aīe pfectissima 7 nobilissima int oēs uel saltem ī tellectus possibilis aut uoluntas. de h3 nō facio vim quecūq; sit illa. oñaz ppo. qa semp due spēs eiusdez generis se hnt sicut magl pfectū 7 min9 pfectū pfcōe eēntiali 7 p se. cui9 tō ē. qa ipa una illaz magl distat scđm nām a p pfecto qđ est de9 q̄ alia. si g eēnt spēs īfinite potētiaz aīe semp quacūq; spē data esset dare pfectiorem in īfinitū 7 sic nulla eēt nobilissima aut pfectissima. 7 ultius una eaz nō eēt pfectōr seu nobilior alia. qa pfectius 7 minus pfectū in quocunq; genere nō intelligunt nisi scđm appropinqtionez 7 elongationē a pfectissimo in illo genere. sicut etiaz p9 7 poster9 ītelligūt respcū pmi utz 5° methaph. ¶ Itē si spēs spālissime potētiaz aīe eēnt īfinite simplicit seqret q aliqd esset maius īfinito. qđ est īpossibile. ppat oña. qa numer9 īdiuiduoz potētiaz aīe ē maioz q̄ nūerus spēz. cum sub una spē sint pluta īdiuidua. ¶ 3° dico q spēs spālissime potētiarū aīe sunt īfinite scđm qđ 7 q̄ ad nos. ita q sūt ō difficili pttāsibiles ab itellectu nr̄o. qđ breuit ppat sic. spēs spālissime potētiaz aīe distinguūt 7 nūerant sicut spēs spālissime actuū eius. 6 spēs spālissime actuum eius uel aīe sunt de difficili enūerabiles a nobis. g 7 potētie. maiō p;. nā sicut uidere albū 7 uidē nigz nō sunt idē scđz spēm spālissimā. ita posse uidē albū 7 posse uidere nigz nō sūt idē scđz spēm spālissimā ¶ Simili aūt mō arguēdi utit Az. 2° phicoz dicd. q posse sanari 7 posse infirmari nō sūt idē sicut sanari 7 īfirmari nō sūt idē 7 sic similit ī alijs h9modi. 7 sic p; q nūerus potētiaz aīe scđm spēm spālissimā est scđm nūez actuū. Ridiculū. n. ē dicere q uidē albedinē 7 uidere nigredinē sint unus actus scđm spēz. 7 q intelligere deum 7 intelligere lapidē sint idem actus unus scđm speciem spālissimā. q̄re p; maioz. 7 minoz similit apparet. Nam species specialissime actuum aīe sunt distincte scđm species spālissimas

UVA. BHSC. IyR_010

entium respectu quoruz ipa anima opatur. ita q sicut albedo 7 nigredo sunt entia distincta scom speciem specialissimaz. sine dubio uisio albedinis 7 uisio nigrediuis sunt actus diuersi scom speciem specialissimā. 7 sic in alijs hmoi. 7 sicut hoc lapis sunt diuersa scom speciem specialissimam. ita intellectō lapidis 7 intellectio hominis. quia itelligere diuersificat scom diuersitatem nature intellecte ut om. dicit in isto 3°. Et eadem ratione sentire diuersificatur scom diuersitatem rei sensate. sicut ergo species specialissime entium que possunt sentiri intelligi 7 appeti sunt ualde multe 7 de difficili pertransibiles ab itellectu nro 7 sic quodāmodo sunt infinite scom quid 7 quo ad nos. sic rationabile est intelligere de actibus anime 7 de potentijs eius. 7 hoc significauit Az. in illis uerbis preallegatis dicens. Modo enim quodam infinite uidentur potētie anime. s. pro ut distinguūtur per species specialissimas Nec fuit necesse d qualibet illarum specierum specialissimarum seorsum 7 diuisim facere tractatum. quia idem aut simile est iudicium de omnibus talibus potentijs que sunt unius generis propinqui. 7 ideo de omnibus talibus potentijs sufficit simul doctrinam tradere generalem. Et forte ad istam intentionem dicit Algazel in methaphisica sua q anima est quasi tabula breuis ptinens summam omniū que sunt in mundo in qua inuenitur sicut in speculo exemplum omnis rei 7 per quam sit possibile cognoscere uniuersa. ¶ Scias tamen q multi nolunt acceptare h q potentie anime sic distinguantur per species specialissimas scom distinctionem actuum anime 7 specierum entium. cuius nescio aliam causam nisi consuetudinem. qa. s. consueti sunt audire q uisus est una potentia. 7 similiter auditus. 7 sic de alijs. sed nō sequitur ex hoc q sit unus oio secundum speciem specialissimam imo hoc est impossibile secundum predicta. 7 est simile. quia sicut numerus habilitatum seu potentiaz materie est secundum numerum specierum ut plane docet Commentator. iz° methaphisice. ita numerus potentiarum anime est secundum numerum formarum spiritualiū quas recipit anima. Vel dicas causam quare non. ¶ Ad rationem dico breuiter q bene concludit species potentiarum anime non esse simpliciter infinitas. sed sunt infinite secundū quid modo predicto. s. quia cum difficultate sunt enumerabiles 7 pertransibiles a nobis. 7 sic concessum est in positione ꝛc.

Identur autem hec duo mouētia aut appetitus ꝛc.
Queritr hic. Vtrum intellectus 7 appetitus sint diuerse uirtutes seu potētie anime nostre. Et arguitur primo q non. qa ille uirtutes non sunt diuerse quaz idē est obiectum. eo q potentie distinguunt per actus ut patet z° huj. 7 actus per obiecta. ut pz in eodem. sed idem est obiectum itellectus 7 appetitus. g ꝛc. pbatur. nā obiectum intellectus est ens ut patet ex prius dictis. obiectuz vo. appetitus ē ipsum bonū 7 hec sunt idē eētialr. qa ens pdicar essentialiter d qlibet utz 4° methaphice.
¶ Item diuerse uirtutes non possunt habere unū 7 eundez actum respectu eiusdem obi. hoc uidetur manifestuz per inductionem. sed intellectus 7 appetitus habent eundem actum respectu eiusdem obiecti. quia intellectus potest intelligere deum. 7 uoluntas potest ipsum uelle ut puta amare ut omnes concedunt. modo isti actus non possunt diuersificari ex parte obiecti. s. ipsius dei. quia in se nullam habet diuersitatem cum sit omnino unus in substantia. Nec est dicendum q diuersificatur ex pte ipsarum potentiarum quia iste sunt receptiue ipsorum actuum 7 sic se habent ad modum materie. modo effectus non debent diuersificari solum modo ex parte materie sed agentis utz 8° methaph. ergo ꝛc. ¶ Item illud quo aliquid appetit est appetitus. hec est manifesta. sed aīa nra appetit p potentiam intellectiuam. s. ipm intelligere 7 scire. p quā n. aliam uirtutem appeteret ipsum? nō uidet alia. g ꝛc. ¶ Oppositum uidetur intendere Az. qui dicit. hec duo uidentur mouentia. s. appetitus 7 intellectus. 7 sic inuit q nō sunt una potentia 6 due. 7 idez dicūt coīt oēs expositores. ¶ Ad itellcm qōis ostendendū est q appetit ē duplex ut dicit om. p phicoz s. appetitus naturalis 7 appetitus animalis. 7 differunt. quia appetitus naturalis est inclinatio ad aliquaz pfectionē osequēs naturā rei sine cognitione illius pfectionis existentis in illa re appetente. 7 hoc modo dicimus q graue naturaliter appetit esse deorsum. Appetitus autem aīalis aliquando sumitur p actu. aliquando pro potentia uel uirtute anime. Appetitus quidem animalis pro actu est inclinatio osequens apprehensionem boni uel mali existentis in animali appetente. Et appetitus qui est uirtus uel potentia est uirtus receptiua huius inclinationis. Cum enim animal iudicat cibum uel aliqd hoc esse bonum statim appetit illud psequi. hujmoi inclinatio dicitur appetitus animalis. 7 ille est duplex quia qdam est appetitus animalis qui consequitur cognitionem intellectiuam 7 ille dicitur uoluntas 7 est in anima rationali scom Az. i isto tertio. Alius est appetitus qui consequitur cognitionem scom sensum 7 iste dicitur appetitus sensitiuus. 7 adhuc iste distinguitur in concupiscibilem 7 irascibilem quoruz obia dicr esse. qa p appetitū concupiscibilē aīal inclinar ad bonū delectabile scom sensū sine difficultate 7 laboze 7 arduitate qd qdem bonū delectabile ut nūc nō est uere 7 simpliciter bonū. 6 p appetitum irascibilē inclinar in bonū arduū 7 difficile 7 laboriosum sicut in pugnam 7 in uindictā 7 acquisitionez magnoruz bonoruz 7 hmoi talium. ¶ Sed qrūr aliqui quare appetitus itellectiuj qui dr uoluntas non distinguit p irascibilem 7 cōcupiscibilē sicut 7 sensitiuus ita q sicut appetitus sensitiuj concupiscibilis inclinat i bonum delectabile scom sensuz absolute sine arduitate. ita apetitus itellectiuj concupiscibilis uel aliter denomiatj qualitcunq inclinaret i bonuz delectabile scom itellcm sine arduitate 7 difficultate 7 alius appetitus inclinaret ad bonū arduū 7 difficile. ¶ Et forte si sic distinguerent nō eēt magnū peccatum. Et diceretur q Az. dedit itelligere i intellectiuo appetitu per h q expressit in sensitiuo appetitu. ¶ Sed aliter dicitur. qa illa que sunt diuersa 7 disperssa in inferioribus sunt unita in superioribus 7 quicquid potest forma inferior per plures uirtutes potest forma superior per unam uirtutē. Certuz autem est q anima intellectiua est superior ordine pfectionis ad animā sensitiuam. ¶ Aliter forte potest dici 7 melius q omne bonū quod est uere delectabile scom intellectum habet aliquam arduitatez Nā arduitas boni est quedam conditio ipsius boni qua aliquod bonum excedit bonū scom sensum. 7 ideo omnes appetitus intellectuales quodāmodo tendunt in bonum arduū. quare non oportet q distinguant sicut sensitiuus. ¶ Item appetitus sensitiuus consequit sensum qui habet cognoscere particulariter 7 indiuidualiter. Ideo debet distingui secūdū dras oppehēsiones idiuiduales. Appetitus aūt itellectuall dsequr itellcm q opphēdit uliter 7 coīr. q vo sūt dra i practicabo sr eadē 7 unita i ulibo aliq mō.

UVA. BHSC. IyR_010

¶ Dis ꝑmissis ꝑ̄ dici ad q̄onem. ꝑ̊ q̄ potētia intellectiua bñ ē qdam appetit⁹ nālis. s. ille appetitus ꝙ aīa ītellectiua nāl̄t desiderat ītelligẽ ⁊ scire qđ sic ꝓbari ꝑ̄t. Ille potētie sūt eedē potētie realit quaꝝ sūt idē act⁹ oīo. hoc ē ꝓncipiū in isto genē. sed potētia ītellectiua ⁊ appetit⁹ nālis aīe ītellectiue sūt h⁹. nā sicut potētia intellectiua ordinat̄ ad speciem intelligibilē ⁊ actū ītelligēdi ⁊ ad hītus intellcūales ita appetit⁹ nālis ē ad oīa ista ⁊ non ad alia nec eo. īmo ad quoscūq; act⁹ ⁊ pfectões ordinat̄ potētia ītellectiua ad eosdez ordinat̄ appetit⁹ nālis utz cuilibet ītelligēti ¶ Itē frustra fit ꝑ plura qđ potest fieri ꝑ unū. mō posito q̄ iste potētie sint eadē potentia realit̄ saluāt̄ur ea quecūq; saluarent̄ si eēnt or̄se utz paz exercitatis ī ista mā ¶ 2o dicēdū ꝟ q̄ potentia ītellectiua ñ ē idē realit cū appetitu sensitiuo ⁊ hꝫ facilit̄ appz. qa potētia ītellectiua ē abstracta ⁊ īmālis utz in isto 3o. hꝫ appetit⁹ sensitiu⁹ ē potētia mālis ⁊ organica sicut sensus utz ex isto 3o ¶ 3o dicēt̄ scđm coem doctrinā q̄ potētia ītellectiua non ē oīo eadē cū appetitu ītellectuali q ē uolūtas qa nō hñt penitus unū obm qa obm ītellcūs ē ens sed obm uolūtatis ꝓpe ē bonū acqsibile ab hoīe qđ qdē bonū est aliq̄ pfectio quā ꝑ̄t hō acqrē uel ē opatio nālis uel aliqđ aliud bonū ꝟueniēs hōi ⁊ ista nō sūt penitus unū ⁊ idē qa nō oē ens ē bonū qđ ꝑ̄t acqri ab homine tanq̄ ei⁹ pfectio uel opatio uel aliqd ꝟueniēs hōi ¶ Et si dicetur q̄ oē ens ē bonū cōueniēs hōi. tñ ista ozñt scđm modū ita q̄ aliud ē eē ens ⁊ eē bonū ꝟueniēs hōi ut dic⁹ om ¶ Sz ē cōsiderādū q̄ sicut aliq dicūt hz pauci q̄ q̄uis potentia ītellcūa ñ sit penit⁹ eadē cū potentia uolitiua tñ potētia ītellcūa q̄ ītell̄t bonū humanū ē eadez cū ipsa uolūtate q̄ appetitur hꝫ mōi bonū. eadē dico realit̄ sed ozñt scđm rōnē qa ista potētia or̄ ītellectiua scđm q̄ ē ôtus nālis subē īmālis ⁊ abstracte. Sed or̄ uolūtas inq̄tum ad ei⁹ actū ꝟsequit̄ aliqs mot⁹ q ē ꝓsequtio uł fuga boni uel mali ītellecti. ⁊ silit̄ isti act⁹ sūt unus ⁊ idē actus realit̄. s. ītelligẽ bonū humanū ⁊ ipm uelle uel appetere. sed ozñt scđm rōem qa or̄ ītelligẽ inq̄tuz ē actus z⁹ recept⁹ in potētia absttracta. ⁊ or̄ uelle inq̄tum ad ipm ꝟsequtur mot⁹ ad ꝓsequendū bonuz intellcm uel mot⁹ ad euitandū malū. ⁊ hꝫ opinio hz rōem euidentē. qa nūq̄ saluāda sunt ꝑ plura q̄ ꝑ̄nt saluari ꝑ paucioza uel ꝑ unū ⁊ eque bene ut satis hr̄ ꝑ ꝓbicoz. sed supposito q̄ sit eadē eēntialit̄ potentia ītellectiua boni ⁊ mali hūani ⁊ uolūtas saluant̄ eq̄ bñ oīa apparētia sicut si eēnt oue ôtutes realiter distincte. nam sicut posito q̄ iste oue ôtutes sint or̄se mot⁹ hoīs ꝓcedit ab eis. sic si eēt una sola ôtus. motus. n ꝓcedit ab ea ita q̄ statī cum hō ītelligit aliqđ bonū sub rōe boni ⁊ possibilis ⁊ nō ꝟsideret aliqđ malū qđ oēat iñ accidē statī mouet̄ ad illđ nisi aliqd ꝓhibeat. ⁊ si uolūtas eēt potētia or̄sa a potentia intellectiua tñ cū ipa potētia ītellectiua iudicat det̄minate aliqd eē bonū ⁊ nō iudicat malū qđ debeat ꝟtingē ex illo uolūtas ꝓ illo tūc ⁊ stāte illo iudicio nō posset nō uelle illud bonū utz 3o ethico. ⁊ sic sine dubio hꝫ mōi act⁹ uolūtatis nihil facēt ad motū exterioz ē. ⁊ ult̄ nō ur̄ aliqđ apparēs ꝓpt̄ qđ apparet at istas potētias eē or̄sas realit ut isti dicūt. Et forte isti ocedūt silit̄ q̄ appetit⁹ sensitiu⁹ in hoīe ⁊ potētia aīe sensitiue iudicatiue boni ⁊ mali sūt una ⁊ ea oē potētia nālis realt̄ ⁊ ozñt solū scđm rōem. quia ista potētia scđm se or̄ cognoscitiua inq̄tum ē ôtus aīe receptiua spēi rei. ⁊ or̄ appetit⁹ inq̄tū ad ei⁹ actū ꝟsequtur mot⁹ aīalis localis. Et silit̄ idē realit̄ ē actus intrīsec⁹ cogitare bonū aut malū ⁊ ipm appetere fugere aut ꝑseq. sed or̄ cogitare ꝓut ē a ôtute cogitaua ⁊ or̄ appetere ꝓut ad ipm ꝟsequit̄ motus localis aīalis aut tot⁹ aut alicui⁹ ꝑtis. ⁊ hꝫ ur̄ intelligẽ ꝓbs in illo ca°. Videt̄ aūt sensibile ꝛc. ubi sic loqtur. Et nō alterꝝ appetitiuū ⁊ fugitiuū neq; ab inuicē neq; a sensitiuo si eē aliqđ ē. Ad hāc aūt p̄onem nō uideo ꝟsequi aliqđ impossibile realt̄ nec eā eē otra aliquā dignitatē nec simplt̄ nec ī ista scīa. uerū ē tñ q̄ hꝫ pō ē otra cōe dictū multoꝝ. Nā mlti dicūt q̄ uolūtas ē potētia aīe oīo realt̄ distincta ab ipsa potētia intellectiua q̄ intelligit̄ bonū uolibile ⁊ q̄ bonū cognitū ꝑ intellcm mouet uoluntatē ad actū suū q ē uelle. Et qdam istoꝝ ponūt ipam uoluntatē ad actū suū sic eē liberaz ⁊ distinctā a potētia ītellectiua q̄ ipa potest non uelle bonum quod iudicatur esse bonū ab intellcū īmo ipsa efficit ī se ipa actum suū uolēdi. ⁊ ꝑ̄t ipm nō efficē ꝑñte iudicio boni ⁊ huiꝫ mōi talia que sūt mirabilia ⁊ extranea a ꝓbia ꝙ ista hñt discuti abūdātiꝫ 3o ethicoꝝ. Et si obicētur illđ q̄ si appetitus sensitiuꝫ ē idē realt̄ cū cogitatiua hūana sequit̄ q̄ ôtutes mozales sūt in ipsa cogitatiua que hz discernere bonū ⁊ malū in pticulari ⁊ supabundantiā ⁊ defectū. ⁊ ex hꝫ nō ur̄ sequi q̄ ôtutes mozales nō sūt aliud nisi quedā pzudētie pticulares exñtes in ôtute iudicatiua boni ⁊ mali. forte hꝫ non eēt otra aliquā dignitatē. sed dicūtur pzudētie pticulares inq̄tū pficiūt aīam humanā ad uerā cognitiōz agibiliū. ⁊ dicūtur ôtutes mōales inq̄tū ordinant̄ ad opatões exteriozes uel ad modificationes passionū ⁊ ita intelligit̄ dictū Aug. ⁊ om. 6o ethicozum. ôbi gra. aīa cogitatiua ꝓpa hōi hz quendā habituz acquisitū quo pficit̄ ad ꝟsiderandū ⁊ discernendū opatões pecuniaꝝ ⁊ alioꝝ hꝫ mōi bonoꝝ. ⁊ ad distinguendū ôve ⁊ ꝓpe supabundantiā ⁊ defectū ⁊ mediū in opationibꝰ. iste qdē hītus pticularis ē quedā pzudētia ⁊ ē quedā ôtus mozalis. s. liberalitas. sed or̄ pzudētia talis inq̄tū pficit aīam cogitatiuaz ad recte discernendū ⁊ iudicandū de opationibꝰ. ⁊ idez hītus ē ôtus mozalis inq̄tū ordinat̄ ad actualē opationē ⁊ inq̄tū ē nata eē ꝓncipiū hꝫ opatōis. ⁊ sic uirtus mozalis nō est penit⁹ idē qđ pzudētia. ⁊ ita suo mō etiā in alijs. Et utinā ego scirē an hoc sit contra dignitatē aliquā sed de hꝫ alias ꝛc ¶ Ad ꝓmā rōez cū or̄. Ille potētie ꝛc. uez ē si hñt unū. ⁊ idē obm totalt̄. ⁊ ꝟtibilit̄. sed si nō nō oz. mō sic ē hꝫ. nā licet oē bonū humanū sit ens. tñ non oē ens ē bonū humanū saltē qđ sit pfectio inhērēs hōi uł aliqua eius opa°. Et si qs uelit dicē q̄ oē ens ē bonū humanū inq̄tū ē aliq̄t uł nāl̄t ꝟueniēs hōi tñ in unoquoq; ente bono alia ē rō bonitatis ⁊ alia ē rō entitat̄. ôbi gra. si cibꝰ ē qđdā bonū hōi ⁊ ē ens puta suba nō ē dubiū q̄n alia ē rō subē ⁊ alia ē rō bonitatis. s. ꝟueniētia q̄ ē ꝟueniēs hōi tanq̄ ꝟseruatiuū aut effectiuū sanitatis hūane aut alicui⁹ pfectōis ei⁹. ¶ Sz dices q̄ ad min⁹ potētia intellectiua qua intelligitur hꝫ mōi bonitas ē eadē cū potentia q̄ appetit̄ seu desiderat̄. ¶ Ad hꝫ dicerēt aliq̄ q uez ē sed ozñt mō ꝑdicto. Sed si qs uellet tenere coēm uiā posset adhuc euadere dicēdo q̄ nō segtur istas potētias eē eandē potentiā q̄uis sint respcū eiusdē obi qa nō mouent̄ ab illo obo eodē mō. Naz intellcūs mouet̄ ab ipso bono mediante ôtute cogitatiua ipm aliqualt̄ cogitāte. sed uolūtas mouet̄ ab ipo bono mediāte ītellcū cogscēte illud bonū. ⁊ nūq̄ mouētur ab ipo nisi illud eēt cognitū ab intellcū ita q̄ ipsa cognitō intellcūalis boni ē q̄ motiuū ꝓpinquū uoluntatis ad actū suū q ē uelle bonū utz 3o ethicoꝝ. ⁊ iō nō segtur ex hꝫ q̄ ipsa ītellectio sit id qđ ꝑ ⁊ dicē cōsidetat̄. sicut licet colō nō moueat uisū nisi mediāte spē quā facit ī medio tñ ñ segtur q̄ illa spēs coloris sit illud qđ dicē ur̄ ⁊ ꝑ. ¶ Ao aliā possum⁹ dicē breuiter q̄ act⁹ intellcūs respcū ꝓmi ꝓncipij qđ ē deus ⁊ act⁹ uolūtatis respcū eiusdē nō ē oīo unus actus qa q̄uis obm sit oīo unū ⁊ idē scđz se tñ iste potētie

UVA. BHSC. IyR_010

nō mouent ab ipo eque īmediate qa uolūtas non mouet ad uolēdū ipm deū nisi mediāte intellectu cog̃scente ipm. ita q motiuū ppinquū uoluntatis ē cognitio quā hz intellcūs de deo. sed hꝫ cognitō n ē ppiquū pncipiū mouēs ipm intellcm ad cognoscendū deū ꝥ aliquid aliꝺ qcqd sit illud ⁊ sic dicētur scdm unā opionē. ¶ Ad aliā pōt dici q bn̄ dcludit potentiā intellectiuā eē appetitū nāle ⁊ hꝫ ē dcessū ꝥ non dcludit q sit appetꝫ aialis ut satis pz ex pdictis

¶ Onsequenē querit. Utꝝ appetitus ⁊ intellcūs practicꝫ sint pncipia motꝫ localis pcessiui. Arguitur p q nō. qa unꝫ effcūs non sūt plura pncipia ⁊ dsa in eodē genē cause utz zᵒ phicoꝝ. sed motꝫ localis pcessiuꝫ est unꝫ effcūs utz. ⁊ appetitꝫ ⁊ intellcūs se habent in eodē genē cause utpz. ¶ Itē si intellectus eēt pncipiū motꝫ localis pcessiui tunc aialia alia ab hoīe nō mouerēt ut isto motu cuius oppositū pz ad sensū. ona pz. qa alia aialia nō hnt intellcm. ¶ Itē posita cā debz poni cātū zᵒ phicoꝝ. tn̄ posito itellcū ⁊ appetitu nō ponit sp hꝫmōi motꝫ utz p expientiā. qa dormiēs hz appetitū ⁊ intellcm ⁊ tn̄ n mouet hꝫmōi motu. ¶ Oppositū arguit auctōitate phi ī lra dicit. n. q uidētur hꝫ duo mouētia appetitus ⁊ itellcūs practicꝫ. id etiā dic om̄. ¶ Ad qōez ē intelligendū q intellcūs practicus pōt dupliṫ accipi sicut Aꝛ. accipit in lra. Uno nō. p potētia abstracta qua ītelligūtur opabilia hūana ulṫ ⁊ abstracte ⁊ de isto uisū fuit pus q̄liter aliqd differt a speculatiuo. Alio mō pōt accipi intellcūs practicꝫ coīter. p q̄cunq; potētia iudicatiua boni ⁊ mali ⁊ talis potētia bene ē ī aialibꝫ irrōnabilibꝫ. qa hnt ⁊tutē estimatiuā q̄ iudicāt aliqd ut bonum ⁊ aliqd ut malū ⁊ hāc coīter uocam⁹ fantasiā. ¶ Itē dsiderandū ē q intellectus practicꝫ qñq; ē in actu respcū boni ita. s. q actu intelligit ipm bonū. alīn nō ē in actu. Et sīl appetitus qñq; ē in actu zᵒ qñ. s. appetit aliqd bonū. pseq aut fugere malū. ⁊ alīn nō est ī actu ⁊ hꝫ totū ē p se manifestū. Tūc dico q appetitꝫ in actu ⁊ intellcūs accipiendo intellcm zᵒ mō sūt pncipia motus localis pcessiui ī aialibꝫ. qa illa sūt pncipia hꝫ motꝫ q dꝫ ponit ponitur ⁊ remotis remouet talis motꝫ p se⁊ p. ꝥ appetitus ī actu⁊ intellcūs practicꝫ in actu sūt hꝫmodi. qa cū aīali pus qescēti offert aliqd bonū qd pus n erat ei pns ⁊ ipm aīal cog̃scit ⁊ iudicat illud eē bonū⁊ appetit illud tūc statī mouet ad ipm nisi aliqd ꝓhibeat ⁊ pus nāl̄ dtīgit itelligere actu ⁊ appetere q̄ motus talis dtīgat. cuius signū pōt eē p hꝫ q aīal actu ītelligens⁊ appetēs aliqd bonū pōt ipediri ne moueat se ipm sed aīal mouēs se ipm nō ipedit ab itelligē ⁊ appetē bonū ꝓpter qd mouet se ipm. ⁊ hꝫ sūt nota unicuiq; bn̄ dispōsito p expientiā ¶ zᵒ pōt dici q hꝫ sūt pncipia motꝫ pcessiui ī genere cause efficiētis qd pz p dionem. qa nō sūt pncipia illiꝫ motus in genē cause mālis ul̄ subi. qa motus localꝫ nō fundat pncipal̄ ī intellcū nec ī appetitu. nec sūt cā formal̄ hꝫ. n. ē certū. qa forme nō ē forma alterꝫ generis. sed motꝫ localis ē alterꝫ generis ab itellectu ⁊ appetitu. nec sūt cā finalis. qa ridiculū eēt dicere q motus aīalis ordinaret finaliṫ ad hꝫ q aīa intelligeret⁊ appetēt illud bonū ad qd̄ mouet p̄cipue qa finis motꝫ ē optimū ⁊ ultimū gr̄a cuiꝫ ipe motus ē. sed actꝫ itelligēdi ⁊ appetēdi nō ē optimū ⁊ ultimū respcū ipsiꝫ motꝫ q̄re zᵒ. Ex hꝫ aūt pz error cuiꝺ doctoris qui dixit ī suo tractatu de sensu agente q motꝫ nō hz agēs p se. hꝫ. n. ē manifeste falsū⁊ cōtra phm. quia ī isto capto phs assignat p se cās ipiꝫ motꝫ aīalis dicēs q hꝫ duo uidētur mouētia appetitus ⁊ itelligentia practica si quis fantasiā posuerit ut intelligentiā quandā. i. si quis sub intellcū comphendat fantasiā. s. ⁊tutem iudicatiuā boni ⁊ mali manifestū aūt ē q hꝫ duo nō sūt pncipia motꝫ in aᵒ genere cause nisi efficiētis utz ex dictis. p quē autez modū iste motꝫ pcedit ab isto pncipio uel istis pncipiis dsiderari debet in liᵒ de causis motꝫ aīalium.

¶ Ad pmā rōem dr̄ q maioz ē dā ī eodē genē cause ⁊ eodē mō. sed alio⁊ alio mō bn̄ ē possibile⁊ sic ē hꝫ. nā intellcūs in actu ē cā remota ipsiꝫ motꝫ. ⁊ appetitus ē cā ppinq̄ ⁊ determinās intellcm. ¶ Sed hꝫ ur̄ mihi mḱtū difficile. quia cā remota ī eētialiter ordinatis pōt manē deficiēte cā ppinq̄ ⁊ imediata utz inducēdo. Nā mā remota. i. mā pma pōt manē destructa mā ppinq̄ hꝫ mālis. sīl agēs remotuz ut celū remanet destructo hꝫ agēte ppinq̄. simili fimis remotꝫ ut deus pōt manere deficiēte hꝫ fine ppinq̄. ⁊ sic ī alīs. si g̃ intelligē hꝫ bonū eēt cā ipsiꝫ motus remota. ⁊ appetere hꝫ bonū eēt cā ppinq̄ tūc posz ī manere hꝫ actus ītelligēdi deficiēte hꝫ actu appetendi. hꝫ aūt ē falsū. qa īpossibile ē q intellcūs iudicet hꝫ eē bonū ⁊ psequendū qn sil̄ appetitꝫ illd appetat ut dr̄ zᵒ ethicoꝝ. saltē a mltis doctoribꝫ. nec pōt aliqs dicere q hꝫ duo. s. ītelligē bonū psequendū ⁊ appetere sint due cause agētes motū eque ppinq̄ q̄rū tn̄ neutra ē sufficiēs scdm se. sicut dr̄si hoies trahūt unā nauē quā neut sufficēt p se trahē. qa talia agētia non sūt ad inuicē eētialiṫ ordinata ita. s. q una deficiēte ⁊ corrupta corrūpat̄ altra nccio. sed hꝫ ⁊tingit in ppōsito. nā deficiēte actu ītelligēdi bonū pse q̄bile simul nccio deficit actus appetēdi illd bonū ⁊ forte eᵒ. Et forte dicēt q obiecᵒ ista p accipit unū falsū. s. q posita ⁊ remota ītellectōe ut bonū ē ⁊ psequendū nō o; ponē nec manē actū appetēdi illud bonū. īmo q̄tūcūq; intellcūs practicus iudicat hoc eē bonū ⁊ psequēdū ⁊ nō appareat ei aliqd eē malū qd debet ei ⁊tingē ex hꝫmōi psequtōe ⁊ iudicet q sine hac psequtōe nō pōt accipi intētio adhuc uolūtas pōt nō uelle illud bonū ⁊ pducere uel nō pducere suā uolitionē ī se ipa. Et ē articulus parisiensis ut dr̄ alibi. ¶ Sed ego puto mirabile⁊ miraculosuz ⁊ non posset pbari phice nec sustineri nisi miraculose solū ⁊ iō de isto nō plꝫ ad pns. ¶ Sz adhuc illo dcesso remanēt dubiū difficile. qa sp cā remota pōt eē plurū effectuū pductiua ⁊ ē cā ulṫor q̄. ppinq̄ utz ītuenti. mō intellectio hꝫ boni nō ē cā plurium effectuū pductiua. s. plurium motuū q̄ actꝫ appetēdi illud bonū utz vnicuiq;. Et iō dicūt aliq q isti actꝫ nō sūt dr̄si eētialiṫ p se imo sūt unꝫ actꝫ p se ⁊ eētialiṫ dr̄sificatꝫ tn̄ rōe ut pus tāgebat. Et utinaz scirē hāc dignitatē cui ipa pō repugtet. ¶ Ad auctoritatē Aꝛ. dico sub copulatiōe q hꝫ duo uidentur mouētia ⁊c. forte p tāto dic q ītellcūs practicꝫ p prie dictꝫ nō ē idē cū appetitu sensitiuo nec eᵒ uel p tāto qa hz realiṫ ⁊ eētialiṫ sint idē actꝫ tn̄ iudicare hꝫ bonū psequendū ⁊ ipm uelle dr̄nt scdm rōnem. qa dr̄ iudicare ul̄ cog̃scere ī opatiōe ad ⁊tutē cog̃scitiuā aīe ⁊ iudicatiuā. ꝥ dr̄ uelle uel appetē in opatōe ad ipm bonū qd ē natū attīgi. s. p motū sequētē. Dec aūt dicta sūt p modū exercitatōis ad p̄sens.

¶ Ad aliā pz ex dictis. nō. n. accipiṫ intellcūs practicus ppe ⁊ sticte sed coīter. p quacunq; ⁊tute iudicatiua de bono psequendo ⁊ de malo fugiendo.

¶ Ad aliā etiā patet per dicta. nam licet dormiens habeat potentiam intellectiuā ⁊ appetitiuam nō tn̄ sensus ītelligit actualiṫ illud bonum psequendum aut appetit. ⁊ si ⁊tingit aliqn̄ ipsum iudicare uel appetere aliqd faciendum facit illud sicut phs docet ī de somno ⁊ uigilia ubi dicit q mouentur quidaz dum dormiunt ⁊ faciunt multa que sunt uigilātiū .i. opa similia operibus vigilantium ut habet declarari ibidem.

UVA. BHSC. IyR_010

Onsequent q̄riē. Vtr uolūtas uł ho p uolūtatē possit non uelle bonū qđ ab intellcū iudicat eē bonū simplr cū intellcūs hz tale iudiciū scđm actū. Et arguit q sic. Naz si nō tūc uolūtas nō eēt libera nec hō p uolūtatē eēt liber p̄ q̄ nccio uellet bonū iudicatū ab intellcū. sed ons ē incōueniēs 7 absurdum qa hō p uolūtatē ē liber 7 oñs suoz actuū ut coīter dr̄z° ethicoz g̃ z̄c. Oppositū pz p expientiaz. qa glibz expimentatur in se ipo. q cū ipe p intellectū iudicat aliquid eē bonuz simplr 7 nō appz ei eē aliq̄ mala circūstantia in illo nec aliqđ malū q coīt illđ nccio uel ut ī pluribus ipe appetit illud imo etiam psequit illud nisi qđ impediat. aut nō appz ei alteruz maiꝰ bonū psequendū cuiꝰ acqsitio posset impediri p illud aliđ miꝰ bonū. Itē si qs iudicat q mltū studere in hac qōne sit bonū simplr 7 nullū malū inde otīgat ex hoc nec appz ei maiꝰ bonū cuiꝰ adeptō impediatur p hoc studiū statī appetit hoc studeē 7 studet nisi aliqd impediat uel phibeat. sic in alijs hu iꝰmodi.

Ad hoc ut credo diceret Az. q cū intellcūs iudicat aliqd bonū eē mō pmisso uolūtas nō pōt p illo tūc uel p illo tpe nō uelle illud bonū 7 hoc siue illud bonū sit finis ultimꝰ siue ordinatū ad finē ultimū qđ pōt pbari sic. positis pncipijs ꝓpings p se 7 īmediatis alicuiꝰ actꝰ 7 nō impeditis sufficiēter sibi inuicez appropinq̄tis nccio ponit ille actꝰ 7 nō pōt nō poni p illo tūc. hoc ē manifestū cuilibz bñ se hñti scđm intellcm. cuz āt intellcūs iudicat aliqd eē bonū simplr 7 iudicat etiā malū nō ocomitari illud bonū 7 non osiderat aliqd aliud maius bonū p illo tūc ponant cause p se īmediate actꝰ uolēdi illud bonū nō impedire 7 sibi inuicē sufficienter appropinq̄te. nam cā receptiua ipsiꝰ actꝰ ē ipsa uolūtas 7 cā actiua ꝓpiq̄ ē ipm bonū cognitū uel ipa met uolūtas cui presentat illud bonū oia ista sūt exīte tali iudicio 7 nō sūt impedita utz p se 7 sūt sibi inuicē sufficiēter appropinq̄ta. qualiter posset nō accidē actꝰ uolendi illud bonū? Sed ē osiderandū ꝓpter solutiōz tōis q finis ī agibilibz ē sicut pncipiū ī speculabilibz utz 2° phicoz 7 3° ethicoz. qa sicut intellcūs speculatiuus ex cognitōe pncipiꝰ puenit ī cognitōz oclonis ita intellcūs practicꝰ ex cognitōe bonitatis finis peruenit ad cognitōz ordinatoz ad finē. 7 ocludit aliquid eē bonū ex eo q ordinat ad finē bonū. 7 cū ad unuz finē possint eē plura bona ordīata media qbꝫ attīgi pōt ipse finis intellcūs practicꝰ pōt illa media compare fini 7 ex fine ocludē unū illoz eē melius alto illud aūt qđ ē oueniētiꝰ ad bñ 7 ad eē faciliter attīgendū iudicat eē meliꝰ 7 magis eē psequendū ita q ipse finis ē ibi sicut pncipiū 7 mēsura ordinatoz ī finē. 7 hoc satis docuit Az. in isto 3° ī illo ca°. Nō qdē igit sicut appetitiuū qđ ē aīalis. ubi dic. q vtr agē dū sit hoc aut hoc. s. ingrē iā rōnes est opꝰ 7 nccē ē uno mēsurāe. s. fine. meliꝰ imutat. i. psequit meliꝰ 7 in hoc differt hō ab alijs aīalibz q̄ hz cogscāt aliq̄t finē 7 ordinata ad finē tn̄ nō osiderāt hītudinē finis ad ea q̄ sūt ad finē. nec ex bonitate finis rōcināt ad ocludē dū aliqd eē bonū uel meliꝰ hoc solū instictu nāli psequūtur sibi ocueniētia 7 fugiūt nociua. Sic g̃ q̄uis ītellcūs iudicet aliqd eē bonū 7 p illo tūc uolūtas nō possit illud nō uelle tn̄ qa intellcūs practicꝰ pōt rōcinari 7 ocludē p rōem sumptā ex fine aliqd esse bonū uł melius io nō simpliciter nccitat uoluntas ad illud appetēdū 7 ī hoc satis posset ītelligi libertas hūana. Nā ut ad pns appz mihi saluo meliori iudicio libtas hois radicalr 7 pncipalr ē aptitudo uł idoneitas ipsiꝰ ad rōcinandū 7 ad ocludēdū aliqđ eē bonū psequendū illud vo malū fugiendū p habitudinē ad ipm finē. Ad hoc aūt ocomitat q ipa uolūtas possit elicere uł fugere hoc uel illud 7 ēptat uł psequi 7 fugere scđz q rō p̄actica iudicat eē psequēdū uł fugiēdū. Et si ītellcūs practicꝰ 7 uolūtas sunt distincte potētie aīe oio ut coīter ponit. tūc ītellcūs practicꝰ tāto uolūtate ē nobiliorꝫ 7 tāto scđm ipm ē magis libertas hois attēdēda 7 pncipaliꝰ. q̄to potētia absoluta cogscitiua 7 rōcinatiua ē excelsio q̄ potētia nō rōcīatiua nec cogscitia. Hz de hoc nō plus ad pns. Ad rōez dico duitet. q libtas hois nō cōsistit ī hoc q uolūtas possit nō uelle bonū iudicatū ab ītellcū p illo tūc p q̄ stat tle iudiciū. hoc in hoc qđ homo possit p ītellcm rōcinari đ ordīatis ī finē 7 p rōz supta ex fine pōt ītelligē qd meliꝰ sit đ dr̄sis ordinatis ī finez Et q̄uis ita diceret Az. ut credo. tn̄ dico 7 simplr assero q uolūtas hūana sic ē libā q ipsa pōt nō uelle bonū qđ sibi ipi pntat p ītellcm practicuz 7 pntatis maiorꝫ 7 minorꝫ bonis. adhuc uolūtas p illo tunc pōt uelle miꝰ bonū 7 dimittere maiꝰ bonū oibz circūscriptis sufficiēt. Et hāc oclonez nescio đmrare. hoc simplici fiđ teneo eē uerā. Ad rōez ī oppositū ē dicēdū. q oibz cāis poit 7 īmediat p se aliqđ actꝰ appropīq̄t 7 n̄ impedit p aliqd aliđ adhuc đ pōt facere q nō pducat ille actꝰ sicut psente coloze uisui bn̄ disposito nec iterueniēte coz pe opaco adhuc ipe possz facē q uisus nō uideret colorē. q̄te nō ualet rō. 7 sic dcm sit ad questionē.

Onsequēter q̄riē. Vtrū uiuēs alt sit ī tpe statꝰ ita q nec augeat nec diminuat. Arguit p q nō. qa calō ipiꝰ uiuētis aut ē fortioꝫ q̄ requirat ad restaurandū dperditū aut dbiliō. Si ē fortiō tūc ē augmta°. Si debiliorꝫ tūc ē diminutio. 7 qa int ista nō ē mediū. g int tpus augmētatōis 7 diminutiōis nō ē mediū z̄c. Oppositū vlt phs ī lra. Nccē ē. n. uiuēs qđ generatur augmtū hre 7 statū 7 decremētuz. Ad hoc dnt qdā expositoꝫ. s. frat Egidius q nūq̄ uiuēs scđm ueritatē pōt eē ī tpe statꝰ ī quo. s. nec augeat nec diminuat. qđ sic pbat. qa si uiuēs ī aliq̄ tempe staret sub eadem q̄titate oportēt q calor nāl is tm̄ posset restaurare q̄tū dperdit 7 eq̄lit. sit g illud tpus a. 7 quer tūc. utz ī fine illiꝰ tēpis calor nāl is sit eque fortis sicut erat ī pncipio aut sit debiliorꝫ. si sit eque fortis sicut in pncipio tunc adhuc poteīt durare p eq̄le tēpus ī eadē fortitudīe aut eq̄li 7 sic p totā uitā. Si vo dicētur q ī fine illius tēpis calor nāl is est debiliorꝫ q̄ pus erat tūc ē diminutō. 7 sic uiuēs non esset ī eodē statu p totū illud tēpus. cuiꝰ oppositum ponebat. 7 iō isti uī q viuēs ī nullo tpe stat sub ea dē quātitate. hoc sp ē augmēta° aut diminutio. Hoc aūt uī eē otra Az. apte 7 otra om̄. 7 otra oēs medicos q ponūt q tēpus mēsurās uitā vniuscuiusq̄ viuētis scđm nām hz unā ptē in q̄ res augeť 7 aliā in q̄ res diminuiť 7 aliā ī qua res nec augeť nec diminuiť. Et iō mihi uī q alt sit dicendū. qđ pbat sic. Int q̄l libet duos motꝰ oppositos ē qes media ita. s q ī tpe illiꝰ getis subm nō mouet aliq̄ illoz motuū hoc augmētatio 7 diminutio sūt hmōi motꝰ oppositi ut manifestū ē g̃ z̄c. maiorꝫ pz 8° phicoz. 7 potest ad pns sic dclāri supponēdo p q tot tmin ad quē ē motꝰ est ī mobili ī instāti in q̄ tminat 7 cessat ille motꝰ ut caliditas cāta p calefactōz tota ē ī calefacti bili in illo instāti ī q̄ cessat calefac° qđ pz 8° phicoz. ubi dtminatū est q illđ qđ mutatū ē est in tmino ad quē mutatū ē. 2° suppono q ī illo īstanti in q̄ incipit aliqs motꝰ corruptū ē aliqd de termio a q̄ incipit motus. vbi gra. ī īstāti ī q̄ incipit aliqd frigefieri qđ eāt calidū corruptū ē aliqd caliditas a q̄ incipit frigefactō. Nā si ī illo īstāti p nihil eēt ablatū de caliditate oporteret q ī alio īstāti p eēt aliqd ablatū de

UVA. BHSC. IyR_010

eo. ⁊ cū int̄ quelibet duo instantia sit temp⁹ mediū
utz 4° ⁊ 6° phicoz. ī illo medio tpe frigefactiōis ni-
hil abiceretur de caliditate nec aliqd adducēt d frī-
giditate ⁊ sic nō eēt aliqs mot⁹ cui⁹ oppositū pone-
bat. ℨ accipio q cū duo mot⁹ oppositi sibi īuicem
succedūt in eodē subo oz q idē sit termin⁹ ad quem
mot⁹ p̄cedētis ⁊ terminus a q̄ motus sequētis ⁊ q
sit idē terminus a quo motus p̄cedentis ⁊ termin⁹
ad quē motus sequentis ¶ Ex his arguo sic. si duo
mot⁹ oppositi succedūt sibi inuicē ī eodē instāti mo
bili sine qete media tūc seq̄tet q sit in eodē instāti
idē eēt ⁊ nō eēt qd ē otra p̄mā dignitatē. ona p⁹ ex
dict. ¶ Ā si frigefactio succedit calefactōi imediate
tūc in eodē instāti in quo caliditas terminabit mo-
tū calefactōis īcipiet frigefactio ⁊ sic ī eodē instanti
caliditas tota eēt ī mobili qa ipa ponita ē t̄min⁹ ca-
lefactōis ⁊ aliqd ei⁹ erit corruptū ⁊ ñ ens qa ipa po
nitur terminus a quo frigefactōis. ⁊ sic sil̄t in alijs
¶ Ꝫ ꝓpter solutionē tōnis ē sciendū q sicut illud
qd̄ generat añq̄ generatū ē ens. ⁊ ī illo īstāti ulti-
mo tēporis mēsurantis alterationz ē ens ita instans
copulās tēpus nō eē ad tēpus ipsius eē ē mēsurās
ipm eē scd̄m doctrinā Ar. 8° phicoz. ¶ Sil̄t ymagi-
noz q caloz viuētis ī aliq̄ tpe ē ita fortis q potest
restaurare pl⁹ q̄ dpditū ē ⁊ in tpe illo ē augmēta°
aut p̄t eē potētia ꝓpinq̄ actui. tñ qa agēs nāle ī agē
do repatit ipse caloz debilitat̄ p passionē ab eo ī qd
agit ⁊ ī ultīo īstāti illi⁹ tpis ē tm̄ debilitat⁹ q ñ p̄t
restaurare pl⁹ q̄ dpditū ē sed solū restaurat q̄tum
dpditū ē. ⁊ hz hāc fortitudinē paliqd tēpus ī quo
tpe debilitat̄ ipe caloz p passionē ⁊ p otra passiōz ⁊
tandē in ultīo īstāti illi⁹ tpis tm̄ debilitat⁹ ē q ñ
p̄t restaurare tm̄ q̄tuz dpditū ē ꝑ min⁹ ⁊ tūc otin
git diminutō. ⁊ sic p⁹ ad tōem illi⁹ expositor. q̄uis
n. in aliq̄ tpe caloz nālis sit fortis ad l̄s q tm̄ restau-
ret q̄tū dpditū ē. tñ qa debilitat̄ p otra passionem
nō oz q ī fine illi⁹ tēporis sit eq̄liter fortis sicut p⁹
erat in p̄ncipio imo erit debilioz q̄ p⁹ ut dictū est
¶ Ad rōnez dico q diuisio nō est sufficiēs imo p̄t
otingē q caloz nālis sit ita fortis q solū sufficiat ad
restaurandū dpditū ⁊ nō plus neq; min⁹ ⁊ tunc ē
stat⁹ illi⁹ viuētis ut dictū ē q̄re nō ualet tō.

¶ Tz gustus ⁊ tactus sint necessarij
oībus aialibz. Et arguit̄ p̄ de tac
tu q nō. qa si tact⁹ eēt nccius oībz
aialibz. aut l̄s eēt tōe qua aīal ē cōpus mixtū aut tōe qua mixtū aīa-
tū. ¶ Nō p̄ mō. qa sic necessari⁹ esset
oī mixto. nec z° mō. qa sic necessarius eēt oī aīato.
qd̄ falsū ē ꝓpter plātas. ¶ Itē arguit̄ de gustu. qa
si gust⁹ eēt necessari⁹ oī aīali tunc aīal ꝑuatū gustu
eēt necessariū mozi. l̄s ona ē manifesta. ⁊ ons ē fal-
sū ⁊ otra p̄hm in isto ℨ°. ubi loqtur de tactu dicēs q
l̄s solo sensu aīalia ꝑuata necessariū ē mozi. ¶ Item
si gust⁹ eēt necessari⁹ oī aīali tūc oē aīal oportēt ha-
bere gustū. ⁊ l̄s ē otra Ar. in isto ℨ°. ubi dic q ad l̄s
q aliqd sit aīal nō est necessariū ipm hre de sensib⁹
nisi tactū. ¶ Itē Ar. z° huj⁹ dic. Sicut vegetatiuuz
p̄t separi a sensitiuo sic tact⁹ ab oībz alijs sensibus.
¶ Oppositū dic p̄hs in isto ca°. q gust⁹ ⁊ tact⁹ sunt
oī aīali necessarij. ¶ Idē plane dic ī li° de sensu ⁊ sen
sato ꝓpe ꝓncipiū ubi dic. ꝓz ꝓpe autē ⁊ scd̄m ynū-
qd̄q; tact⁹ ⁊ gust⁹ insequt oīa necessario. ¶ Ad evi-
dentiā qōnis ē intelligendū q sicut uita aīalis req-
rit tēpamentū q̄litatū tangibiliuz ⁊ nō posset stare
cū excellētia illaz utz in libro de causis longitudis
⁊ buitatis uite. ita ad l̄s q aliqd sit nutrimentū cō-
uenies aīali req̄rit aliqd tpamentū h⁹mōi q̄litatū.
qa poss; corp⁹ eē ita calidū u̾l frigidū aut hūidū u̾l
siccū q ñ eēt ī potētia ꝓpinq̄ ad sufficiēt nutriēduz
⁊ hoc certificatur in libro de nutrimēto ⁊ nutribili.
Ex l̄s aūt p⁹ q nō solū nutrimentū conueniēs p̄t di-
stingui ab incōuenienti penes sapores ⁊ etiā penes
q̄litates tāgibiles. ⁊ qa qualitates tangibiles distī-
guūtur p tactū. iō sensus tactus ē aliq̄t distinctiu⁹
nutrimēti. ⁊ l̄s sig̃uit Ar. z° h⁹ ī illo ca°. Potētia
aūt aīe ẓc. ubi dic. Tact⁹. n. alimēti sensus ē. siccis. n
⁊ humidis calidis ⁊ frigidis alūtur oīa ista uiuen-
tia hoz aūt sensus ē tact⁹. qa cū in pfectionibz ⁊ plu
tibus aīalib⁹ nutrimētū cōueniēs distinguitur ab
incōueniēti p sapozē q cog̃scitur a gustu iō ipe tac-
tus ut ē distinctiu⁹ nutrimēti uocat gust⁹. Et ex l̄s
osuetū ē q gust⁹ p̄t dupl̄t accipi. Uno mō ut ē di-
stinctiu⁹ sapoz utputa dulcis ⁊ amari austeri ⁊ acu
ti ⁊ h⁹mōi que sūt sequela oplexiōis. Alio mō put
ē qdā tact⁹ ⁊ sic nihil ē gust⁹ nisi ipe tactus put est
distīctiu⁹ nutrimēti penes illas q̄litates tāgibiles.
¶ His visis dico p̄ ad qōnem scd̄z p̄hm in lra q tac
tus ē necessari⁹ oī aīali. qd̄ sic p̄t ꝓbari. Ille sensus
scd̄z quē ognoscit̄ supabūdantia ⁊ excessus q̄litatuz
tangibiliū ē necessari⁹ oī aīali. ⁊ tactus ē h⁹modi. g̃
ẓc. maioz ꝓbat. qa aīal ē talꝭ oplexionatū q int̄ oīa
mixta facili⁹ ab oīb⁹ q̄litatib⁹ tāgibilib⁹ ⁊ excellen
tib⁹ patit̄. dico passiōe corruptiua p quaz corrūpit̄
ꝓporcio quā requit aīa in corpe aīalis. ⁊ si nō hēret
vtutē cognoscitiuā taliū q̄litatū statī posset aīal ab
extrīsecis p̄cipue corrūpi qa facili⁹ possent ei appro
pinq̄re nisi fugēt. ⁊ sic p⁹ maiō. ⁊ minoz ē manifesta
de se. ¶ z° p̄t dici q gust⁹ propōe dict⁹ q est distinc
tiu⁹ sapoz nō ē necessari⁹ oī aīali q̄tuz ad eē simpl̄t
qd̄ ꝓbat. qa sine ipo posset eē aīal scd̄m Ar. in lra.
Non necessariū. n. ē illud sine q̄ aīal p̄t eē. ¶ ℨ° p̄t
dici q gust⁹ q ē qdā tact⁹ bñ ē necessari⁹ oī aīali. qa
sine tali gustu nō p̄t sufficiēter eē nec uiuē. qa cuz
aīal tā diu uiuit q̄ diu p̄t nutriri ⁊ nō ultra utz z°
huj⁹. oz q q̄ diu uiuit hēat potentiā distinctiuā nu
trimēti conueniētis ab iconueniēti. Nec ē sile d̄ plād
qa plāte nō sūt ita pfecte ⁊ nobil' oplexiōis sicut aīa
lia. nec p̄nt eis aduenire nec ī corpe eoz subigtedi
tot corpa disconueniētia ad nutritōz eoz sicut ī cor-
pore aīaliū. Et ē cōsiderandū ut ī nuit cōm. z° huj⁹
De nūero aīaliū qdā sūt affixa terre aut lapidib⁹ ⁊
tūc a lapidib⁹ attrahūt nutrimentuz p radices suas
⁊ ista aīalia forte nutriūtur ex rebus terrestrib⁹ ca-
rentib⁹ sapore, ꝓpter qd̄ gust⁹ eoz nō distīguit nu-
trimentū nisi p calidū ẓc. Alia sunt aīalia nō affixa
terre nec lapidib⁹ nec attrahentia nutrimentū p ra
dices. sed hñtia ptē que dr̄ os. ⁊ talia forte hñt gu-
stū distīctiuū sapoz. ⁊ hāc dr̄sitatē inuit cōm. ibidē
¶ Ad rōem ē dicendū q dico nō est sufficiens imo
aīal indiget tactu scd̄m q ē tale mixtū hns oplexi-
onē magis reductā ad mediū. ex quo cōtingit ei q
facilit̄ p̄t pati a tangibilib⁹ excellentib⁹ appropī
quantib⁹ suo corpi. ita q cito corrūperet nisi hēret
virtutē distinctiuā h⁹mōi tangibiliū ⁊ nō ueniret
ad terminū sui piodi nālis nec ad finē intentū a nā
⁊ sic eēt frustra qd̄ ē cōtra dignitatē nature. ¶ Ad
alias p⁹ solutio p distinctōes positas in corpe qōnis
¶ Nec ita q̄ sufficiant ī p̄nti de his que super hunc
libz potui ogregare in q̄bus ea que fides catholica
refutat falsa esse non dubito. reliqua uero esse uera
aut ꝓbabilia non diffido ad laudez dei beatissimeq;
virginis Marie. Amen.

Expliciunt questiones d̄ñi Johis de Janduno sup
tres libros de aīa Ar. īpresse Venetijs p Franciscū
de Hailbrun ⁊ Nicolaū de Franckfordia socios.

.M.CCCC.LXXiii.

BIBLIOTECA DE VALLADOLID

UVA. BHSC. IyR_010

UVA. BHSC. IyR_010

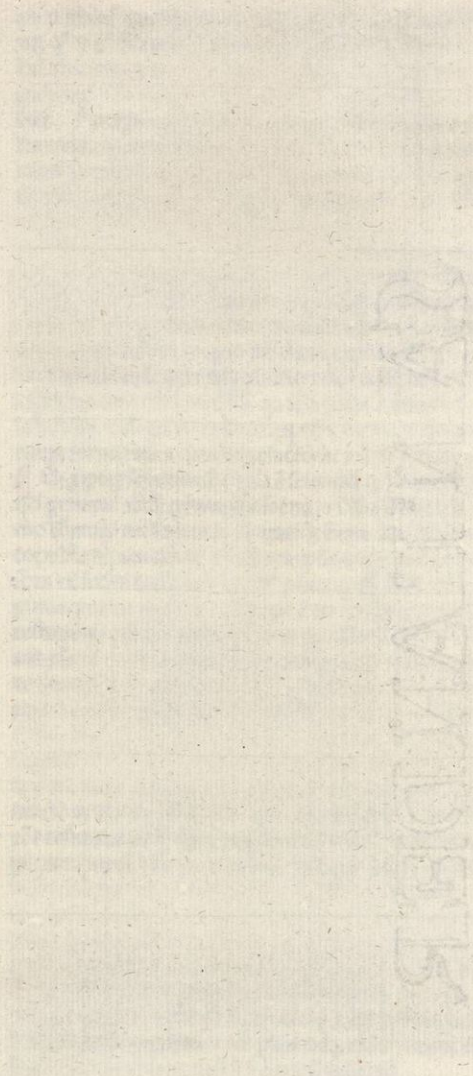

UVA. BHSC. IyR_010

OVA. BHSC. 1/2 016

uria
uerela
rō me
sus
placuit.
facte leuē
uident. tm̄ heedē as
es. crescat enī cōtumelia
contumeliā fecit. Cūser
malefitiū eū amittē.
sicuti exceptis delictis.
actio dat. sed ī
t eū uerberan
at eiq iniuriā
nō utiq eū uer

Hic tutor ... pro domino plus quā ... habet ... si dominus ... iuxisset. nichilho minus ... facientem agitur ut sanpt in capio hist. i.

Desiuus fac in iuriā

S. sicut nor. a. Sibiuū.

S. d'min. Cōsi.

... ut j. aut ... nom in pdo. coll ut constit ... aliud. quod dicit notum ... de fide instru. l. ij a;

Diem et horam in uitus non cōpreh end et

... ibellorū insq̄
... tal ē. consul 7 dies apud
... consulē lucius ticius pfessē.
... uilia de adultiis reā de
... eā cūgaio seio in ciuitate
... lius. mse illo consulib, illis
... ultiū. utiq enī 7 loc desi
... uo adultiū cōmissū ē. 7 p
... ussū dr̄. 7 mss. h...
... cor cauet; 7 ...
... ge uilia
... t oīb, qreu
neq hora mu
... e encli reū
... debebit quis
... ut alius peo silit
... d crim obiciat ut
... ut strupū mat

... se i crimine ...
Hisdē criminib, quib, quis
deb, ipses pati eundē
pius saluio ualenti re
abeodē an nec abalio
dendū
cate
exti

... postulet abeod
... eū calūpniat ē. pu
... admittendū eū qui semel ca
lumniat sit quāuis filiū accusatoīs ad
mitti oportere aliā accusationē institu
entē. aduersus eū quē pat accusauerat di
uus pius iulio candido rescpsit. Item impr
rescpsit. ꝑ uos puniendos ubi deliquisse
... uelt

S. d'libo hoīe. ex. l. ... ad lege. uel. d'adu
Qui sidicat ipsum accusatorē ... ut s. d'preliari. ca. ... l. iij. ...
J. d. fideī. ...
S. d. diuidn. vend.
S. d'noxi.
Qui sidicat ... ut s. d'preliari. ca. ... l. iij. ...

N° 106

214

UVA. BHSC. IyR_010

DE
Iamblico
In Libr.
DE
Anima.

Biblioteca de Santa Cruz
IyR 10

UVA. BHSC. IyR_010